Ч. 1. Львôвъ, Четверъ 2 (14) Сѣчня 1897. Рôчникъ XVII.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій: на границѣ:
на цѣлый рôкъ . . 18 зр. на цѣлый рôкъ . . 24 зр.
на пôвъ року . . 9 зр. на пôвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямація неопечатанй вôльнй вôдъ порта.

Поодинокє чисто коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісłане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инший донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вôдъ стшпка.

У Львовѣ дня 14 н. ст. сѣчня 1897.

Зъ нинѣшнымъ числомъ „Дѣло“ починае вôсѣмнацятый рôкъ совѣстной служебы народнôй справѣ рускôй, яко вповнѣ независимый орґанъ загалу народовцѣвъ и всего народу рускаго. Нашому „Дѣлу“, заснованому въ 1880 роцѣ громадою щирыхъ патріотôвъ, головно зъ ініціятивы и заходами покôйныхъ Володимира Барвѣньского и Дамяна Гладиловича, судило ся вôдограти выдатну ролю въ розвою дневникарства рускаго. Шôднѣшши ся въ дво-разового, взглядно зъ три-разового въ тыждни выдавництва на часопись щоденну въ роцѣ 1888 — „Дѣло“ зробило вели чезный крокъ на передъ въ розвою рускои журналістики въ Австрій — и якъ бы не те, може-бъ и до нинѣ не було анѣ одного щоденного орґану політичного на Руси австрійскôй. А такъ сегодня есть нинѣ ажь пять дневникôвъ, зъ котрыхъ — кромѣ „Дѣла“, заступаючого традиційно народовецкй засады першихъ его основателѣвъ, одинъ дневникъ служить т. зв. москвофіламъ а ажь три [два въ Галичинѣ а одна на Буковинѣ] служать интересамъ політики австрійского правительства, взглядно політики шляхотско-польскои на Руси.

Вже зъ самого того факту, яку конкуренцію выкликавъ вôдъ 1888 року до нинѣ перший дневникъ рускій „Дѣло“, кождый зрозумѣе и се: яку велику вагу поодинокй сторонництва — народнй, політичнй и суспôльнй — та й правительства кладуть на свои орґаны прасы. Такъ есть! — и се рѣчь зовсѣмъ натуральна. Для всякого сторонництва [якъ и для правительства] праса — то оружє въ боротьбѣ — и кожде сторонництво старае ся мати се оружє и ложить на него, колько лишь може, щобъ оно не було гôрше, якъ у его противникôвъ, але щобъ радше перевысшило его. И досвѣдъ учить, що неразъ сторонництва [н. пр. у Чехôвъ або соціялъ-демократôвъ] поносять тяжкй жертвы, часто накладаючи на себе болючій податокъ, щобы тôлько поставити и удержати свои часописи. А якъ же у насъ пôдъ тымъ взглядомъ?

Нѣгде правды дѣти — у насъ Русинôвъ такого зрозумѣня ваги оружя-прасы доси ще нема; у насъ за мало ще почутя патріотичного обовязку: пôдпирати свои орґаны не то всѣми силами, ажь до пожертвованя, але хочь-бы такъ, абы часопись независима, опираючи свôй бытъ єдино на передплатѣ, могла обходити ся безъ ненастанныхъ клопотôвъ фінансовыхъ... Русь галицка — се-жь знаный край... не „передплаты“, але „послѣплаты“ а бодай „залеглостій“. Черезъ те независима часопись, розумѣесь, и не може такъ розвиватись, якъ бы повинна, коли-бъ не тота куля у ноги — вѣчнй клопоты фінансовй.

Народовцѣ рускй, безперечно найсильнѣйше сторонництво въ австрійскôй Руси, мусять нинѣ бôльше нѣжь коли-небудь почутись до патріотичного обовязку супротивъ щоденного політичного свого орґану „Дѣла“ [якъ и супротивъ нового тыждневника політичного „Свобода“ для люду] — мусять почутись до того обовязку, бо-жь прецѣнь добре бачать, якъ противники народовцѣвъ — за-для побôрюваня чистои и честнои народнои справы рускои выкликують що-разъ новй орґаны рускй для интеліґенціи и для люду, — бо-жь прецѣнь знають и се, якъ панъ Бобжиньскій, при помочи рускихъ урядовцѣвъ, завязавъ ся бувъ „выкинута“ зъ нашои друкарнѣ тов. им. Шевченка независимй народовецкй часописи політичнй.

Отже зъ Новымъ рокомъ „выдавництва „Дѣла“ просимо и взываемо всѣхъ народоцѣвъ, всѣхъ Русинôвъ доброи волѣ, щобы свôй орґанъ політичный — наше „Дѣло“ пôдпирали [якъ морально такъ и матеріяльно] всѣми силами, а мы зновъ зъ своеи стороны доложимо всѣхъ силъ, щобы „Дѣло“ усе бôльше розвивало ся и якъ найлучше служило народови рускому.

Не лишь удержаня, але й що-разъ бôльшого розвою „Дѣла“ — вымагае честь народовцѣвъ и добро справы рускои. Зъ тою свѣдомостію починаемо зъ Богомъ вôсѣмнацятый рôкъ нашого выдавництва.

Наглячй внесеня о вôдносинахъ галицкихъ.

На двохъ засѣданяхъ (вô второкъ и въ середу) палаты послôвъ вела ся дискусія о вôдносинахъ галицкихъ, выкликана наглячими внесеньми послôвъ Левакôвского и Романчука.

Пос. Левакôвскій вже въ мотивахъ свого внесеня вытычивъ собѣ дорогу, якои мавъ придержувати ся въ своѣй промовѣ. Опираючи ся на промовѣ намѣстника въ соймѣ, выказавъ атаки правительства, звернень противъ всѣхъ сторонництвъ демократичныхъ и людовыхъ въ краю за-для пôдпираня цѣлей и політики шляхотско-консервативнои.

Застерѣгъ ся противъ можливого закиду, мовь бы у Вѣдни промавлявъ противъ своихъ земляковъ. Не выступае противъ загально поважаного обывателя кн. Сангушка, ино противъ намѣстника и его урядовои чинности. Намѣстникъ въ своѣй промовѣ помѣшавъ всѣ сторонництва разомъ: людове сторонництво польске въ рускимъ, зъ соціялъ-демократами и зô сторонництвомъ Стояловского, хочь мѣжь тыми сторонництвами е великй рôзницѣ. И такъ н. пр. польскй людовцѣ не можуть ити разомъ зô Стояловскимъ, бо дуже высоко поважають реліґію, щобы вытворювати зъ неи средство до борбы політичнои. Але годить ся надѣяти, що колись всѣ сторонництва демократичнй зôйдуть ся разомъ для великихъ цѣлей загальнои свободы.

Заки до сего прийде, треба усунути зъ дороги румовище, яке лишило ся по довголѣтнôй неволи. Рухъ мѣжь селяньствомъ и робôтниками въ Галичинѣ не е выкликаный выборами, лишь се е великій рухъ еманципаційный, що повставъ въ наслѣдокъ гнету шляхотско-каніталістичныхъ верствъ на спôднй верствы. Правда, що такій рухъ давнѣйше проявлявъ ся инакше якъ теперь. Тогдѣ лишавъ по собѣ кровавй слѣды, а нинѣ плыве вôнъ управильненымъ русломъ конституційныхъ средствъ, якъ вѣча, резолюціи, петиціи, и се якъ разъ заслуга тыхъ, що станули на чолѣ того руху.

Противъ твердженя намѣстника, немовь бы правительство поступало легально, навѣвъ бесѣдникъ кôлька фактôвъ для схарактеризованя поведеня властей. Одинъ староста н. пр. вôдкрывъ епідемію и на тôй основѣ не допускае вѣчь въ повѣтѣ, хочь рôвночасно ярмарки вôдбуваютъ ся безъ перепоны. А зновъ староста жовкôвскій карае за збиране грибôвъ въ лѣсахъ паньскихъ безъ переслуханя и вôдклику, на основѣ листы проскрипційнои доставленои дѣдичемъ. Таке поведене пôдбурюе хлопôвъ безъ всякихъ агітацій.

Намѣстникъ говоривъ о „ненокликаныхъ“ опѣкунахъ люду. Вôнъ не мавъ до сего права и мôгъ бы такъ само высказати ся про тыхъ всѣхъ людей, що на основѣ правъ конституційныхъ высказують на зборахъ народныхъ свои гадки и переконаня. Чому-жь члены правительств ного сторонництва не займають ся такожь людомъ, чому не скликують вѣча и не промавляють на нихъ яко „поздимній опѣкуны“? На вѣча не являють ся обиватели, а коли якій появить ся, то мовчить, очевидно длятого, що хлопы не жадають нѣчого несправедливого.

Бесѣдникъ обговоривъ процесы, выведенй противъ людей, що забирають слово на вѣчахъ народныхъ. Дня 11 жовтня м. р. вôдбуло ся въ Перемышли вѣче. Комісарь, що бувъ на тôмъ вѣчу, не розвязавъ его, але въ тыждень вôдтакъ зроблено ревізію по домахъ референтôвъ, а вкôнци по 5 тыднякъ наступили увязненя Регера и Вѣтика. Въ актѣ обжалованя закидае ся Регерови, що „представленемъ генезы руху людового и вказанемъ, що людъ доведеный до розпуки гнетомъ верховодячихъ верствъ хопивъ за оружіе (въ 1848 р.), зажадавъ для себе правъ, що паны мусѣли уступити, що дано хлопамъ по куснику грунту, дано права, але додатками пороблеными до законôвъ знѣвечено вартôсть тыхъ законôвъ и зроблено людъ невольниками, та зазывомъ, щобы польскй и рускй хлопы подали собѣ руку до спôльнои оборони — старавъ ся збудити погорду и ненависть противъ адміністрациі державы“. Другій обжалованый Петро Новаковскій мавъ пôдбурювати противъ пануючои верствы „вказанемъ, що рады повѣтовй правлять хлопскими грôшми, надъ котрыми хлопы не мають контролѣ, що хлопскими грôшми дусять хлопôвъ, та зазывомъ: Прочь магнаты, мы васъ заплатили!“ Третій обжалованый Антôнъ Винкель пôдбурювавъ противъ клясы посѣдаючои „вказанемъ, що народъ жадае хлѣба и загального голосованя, а паны не хотять сего зробити“. Четвертый обжалованый Сенько Вѣтикъ провинивъ ся тымъ, що вôдчитавъ промову п. Пернерсторфера въ радѣ державной, въ котрôй названо дѣяльность галицкихъ старостôвъ „вѣкчемными лотровствами“. Все те закидае прокураторія, але властиво цѣла рѣчь редукуе ся до того, щобы сихъ невыробленыхъ людей можа

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрѣй Чайковскій.

I.

Марина Харчиха вже шѣснайцять лѣтъ вдовою. Ей чоловѣка Стефана дерево въ лѣсѣ убило.

У неи двохъ сынôвъ. Старшій Грицько не мае зъ роду одного пальця на правôй руцѣ, — до вôйска не пôйде. Молодшій Андрусь хорошій якъ мальованый, ажь любо глянути. Але оба браты, хочь зъ одной матери, зъ одного батька, нѣ разъ на себе не подôбнй вдачею. Грицько не дуже то до роботы скорый, а до музыкъ, танцѣвъ дуже охочій. За те Андрусь тихій та супокôйный, а до працѣ то й ночи для него нема. Та заедно мамы держить ся, у всѣмъ помагае, радъ бы ёй неба прихилити та на рукахъ носити.

Марина ажь плаче зъ радощѣвъ: „Ось моя потѣха, отъ моя пôдпора на старôсть. И въ небѣ не буде менѣ лѣпше.“

Маринѣ и люде завидують, та не одна мати, що мае дочку на вôдданю, заярôстнымъ окомъ споглядае на Андруся та гадае: „Отъ такого зятя дай менѣ Боже!“

Грицько поставивъ ся разъ до „браку“. Побачили паны, що у него пальця не ма, та й на все зъ вôйска выписали. Грицько заразъ и оженивъ ся. Заживъ зъ молодою жѣнкою въ другôй хатѣ таки черезъ сѣни, хочь пôдъ однымъ дахомъ зъ мамою. Заразъ Грицько неремѣнивъ ся и ставъ запопадливый на свое добро.

— Вôддѣлѣть менѣ, мамо, що мое, нехай я самъ на себе роблю. Коли по правдѣ обдѣлимось, не буде мѣжь нами сварнѣ.

Мати вôддѣлила половину батькôвщины.

— Половину зъ мого дôстанешь по моѣй смерти, а поки-що я хочу сама бути газдинею.

Грицько купивъ за жѣнчинй грошѣ конѣ, корову, пару волôвъ та й що треба до господарства. Поставивъ на своѣй половинѣ огорода шôпчину, стодôлчину та стайню зъ хлѣвомъ. Газдуе окремо, та хиба що пôдъ однымъ нумеромъ зъ мамою.

Андрѣйко кôлька лѣтъ молодшій и до вôйска ёму часъ. Але Марина знае на певно, що его не возьмуть, що его буде реклямувати, бо вôнъ оденъ на господарствѣ. Андрѣйко не дуже скорый до вôйска. Для него то цѣле щасте, що коло господарскои роботы. Не лишае ёи вôдъ рана до ночи. Въ коршмѣ нѣхто его не бачивъ. Горѣвки и на духъ не стерпить. И до слова якійсь-то не цѣкавый, и за людьми ёму не банде.

Цѣла его розрывка то — спѣвъ. Пѣсень знавъ богато, та куды було ходить, то спѣвае. Прийде було недѣля або свято, Андрусь верне зъ церкви, пообѣдають. Мати каже:

— Та пôйди сыну трохи мѣжь людей забавити ся. И одежа на тобѣ гарненька та й ты собою якъ писаный — а сама ажь душѣ въ собѣ не чуе зъ великого щастя, руки до образôвъ взносить та Богу дякуе за его ласку... Добрй дѣти вѣнець, а злй конець.

— Не пôйду мамо. На що менѣ забавы? або менѣ тутъ зле? Отъ пôйду на поле подивити ся, чи шкоды нема та чи бôбъ поскодивъ. Вже давно не бувъ я пôдъ границею.

Закине на себе свитину, возьме палицю въ руки и пôдспѣвуючи пѣсоньки йде въ поле. Тутъ огляне всьо, попробуе оденъ-другій колосокъ, посидить на межи, та й вертае до дому. А зимою то таки нѣгде йти. Сидить въ хатѣ та лише продумуе, чого бы то ще до дому треба зробити. Вечерами въ зимѣ якъ верне зъ стодолы, то заразъ роботу собѣ найде. Або сѣчку рѣже, або шлнѣ та уздечки плете, якъ не собѣ, то сусѣдамъ за малу плату, мотузъ крутить, а нѣ, то возьме кужѣль та пряде зъ мамою.

Зъ людьми не бувъ говôркій, але зъ мамою то все мавъ о чôмсь говорити. Обговорюють, якъ и що зробити, або мати колишне згадуе, про батька розказуе, якъ пôбрали ся та дорабляли ся.

Неразъ коли Андрусь верне зъ стодолы, мати каже:

— Та спочни трохи, сыну! не вже-жь тобѣ гарувати? Намахавъ ся черезъ день цѣломъ, то спочинь!

— Спочивати грѣхъ, мамо, коли руки не болять, а робота ажь просить ся.

Справдѣ богато було бы треба, щобы Андрусь умучивъ ся. Давъ ёму Богъ медвежу силу. Вола на плечахъ пôдносивъ, бо мавъ широкй якъ дверѣ плечѣ, а руки въ него якъ довбеньки.

Але Андрусь уживавъ своеи силы лише на добре, на роботу, та хотяй неразъ ёму другй докучали, дразнили бабинымъ сыномъ, а неразъ штуркали, то Андрусь ино було посмѣхае ся.

— Або ты знаешь, що ты робишь? Отъ дурный! Не знаешь, що я бы тебе роздавивъ якъ муху, — и показуе кулакъ, вôдъ котрого другому ажь морозъ иде по-за спиною, але не вдарить нѣкого, навѣть не трутить. Затисненый кулакъ выстане, щобы пакôстникôвъ вôдогнати.

Марина не знае, якого мѣсця знайти сынови, якои стравы ёму дôбрати, въ яку одежу его одягнути. Андрусь вже сытый, все на нему чиста мережена сорочка. Але-жь бо и вартъ вôнъ того, бо робить за трехъ.

Бѣдна мати голову сынови мые, кучерѣ розчѣсуе, та пестить, цѣлуе...

— Боженьку! слава Тобѣ за твою доброту, ото дитина! А до сына каже:

— Тобѣ бы Андрусю за якою дѣвчиною оглянути ся. Вже бы часъ. Бери, котру хочешь. Я спорити зъ тобою не буду... Бери хочь и бѣдну, абы добра людина була, та на старй лѣта ложку страви менѣ подала, та въ хаты не выгнала чужихъ собакъ дразнити...

— О, мамо! того не буде. Моя жѣнка мусить васъ шанувати якъ-бы и я самъ, а то, бôгме, не знаю, що бы-мь зробивъ за такій грѣхъ. Але о тôмъ маю ще часъ думати, бо ще зъ вôйскомъ треба щось робити...

— Того сыну, не бôй ся, и въ головѣ собѣ того не май. Ты у мене оденъ на грунтѣ, не смѣють тебе брати...

— Але все-таки треба о тое упоминати ся; самй того не дадуть.

II.

Въ тому селѣ жила сиротою у своихъ крôвныхъ молода дѣвчина, Ґандзею звала ся. Дѣвчина гарна якъ писаня, робôтна та бѣдна. Крутять ся коло неи хлопцѣ, якъ мухи коло меду. Але Ґандзя знае, що богачъ ся не возьме и знае свое сирôтство пригадуватъ. До хлопцѣвъ привѣтна, и засмѣе ся и пожартуе, але зъ далека.

— Не тобѣ я пара, — каже було на заляцяня якого парня, що ажь облизуе ся на таку червону ягôдку...

— Чому-жь бы нѣ? Або я не можу тебе взяти?

— Може бы и взявъ, але батько-мати не дадуть. Шукай собѣ иншои, не завертай нѣ менѣ нѣ собѣ головы!

— А ты-жь гадаешь дѣвкою сисѣти?

— Не журись мною! Богъ ласкавый и на мене та й для мене найде ей пара.

— А то горда панна! — говорили мѣжь

буде притримати довший часъ у вязниці и карати ихъ за політичнй переєвѣдченя.

Вкінци завитькував бесѣдникъ верховодячу въ Галичинѣ партію станьчиковъ. Та партія загорнула безправно въ свои руки панованє за-для користей матеріяльныхъ и кождого противника нищить безпощадно. Станьчика не суть навѣть патріотами, бо многй зъ нихъ споглядають недвозначно до Петербурга. Отже не сторонництва демократичнй суть елементами нарушующими основы суспольнй, але радше корруція, яку партія шляхотско-консервативна завела въ краю, та система протекційна, въ котрій не цѣнить ся переєвѣдчень а сервілізмъ ставить ся высше понадъ заслуги, сей безвстыдный вплывъ на урядниковъ, учителѣвъ а навѣть и на духовеньство.

Въ другомъ дни дискусіи (на засѣданю палаты въ середу) промавлявъ пос. Романчукъ. Згадавъ про важнѣйшй подѣй зъ послѣдныхъ выборовъ до сойму и высказавъ обаву, що мабуть такй подѣй повторять ся також при надходячихъ выборахъ до рады державной. Пригадавъ, що на его интерпеляцію въ справѣ выборовъ галицкихъ досн не було вѣдповѣди. Зде стало ся, що палата заломила ухвалити законъ о надужитахъ выборчихъ и о отворенію окремого трибуналу для такихъ справъ. Для доповненя той недостачѣ годилось бы бодай принати его нагляче внесенє, бо що теперь дѣє ся въ Галичинѣ, въ загаленѣй ситуаціи, могло бы лучити ся и въ нашій провінціи.

Зъ черги набравъ слово президентъ міністрівъ (р. Бадені). Заявивъ, що не має намѣру абинати тверджень внескодавцѣвъ. Высказы Левакоеского и Романчука не роблять на нѣмъ зражѣня, бо всѣ закиды Романчука показали ся безосновными, а инші репрезентанты (?) Галичины безъ рѣзницѣ народности, за выимкою нно тыхъ двохъ послівъ, высказали иншу гадку про вѣдносины галицкй. А хоть они мають зносины зъ тыми самыми урядниками и властями, то однакъ мабуть не подѣлюють высказанои тутъ опінін. Міністеръ вже давно хотѣвъ вѣдповѣсти на интерпеляцію Романчука въ справѣ надужить выборчихъ, вже собѣ навѣть вѣдповѣдь написавъ, велѣвъ розслѣдити поданй Романчуковъ факты, але всѣ они показали ся неоправдаными (оплески польскихъ послівъ), а зъ того можна заключати, що й инший его закиды суть неоправданй. [П. Пернерсторферъ: Чи й се, що говорено про Лясковского? — Гр. Бадені: Я говорю о интерпеляціи п. Романчука, а тамъ не було згадки про Лясковского.] Кождый репрезентантъ народу повиненъ и мусить на се наставати, щобы власти взагалѣ, а спеціально при выборахъ поступали безъ закиду. Нѣхто не повиненъ припускати, мовь бы правительство мало що закидати тій худобній засадѣ. Противно міністеръ користае зъ нагоды, щобы заявити, що на поправне и справедливе поведене властей при выборахъ кладе найбільшу вагу. [П. Левакоеский: Знаменито! Славно! (Загальный смѣхъ.)]

Що-до промовы намѣстника въ соймѣ то президентъ міністрівъ годить ся на ню вѣдъ першого до послѣдного слова. (Оплески польскихъ послівъ.) Выхвалюе кн. Сангушка, котрый потрафить скартати всякй надужитя провинившихъ ся властей, а навѣть самъ президентъ міністрівъ не змігъ бы его наклонити, щобы бувъ уступчивый для властей. Бесѣдникъ закінчивъ запевненемъ, що безъ огляду на результатъ голосованя надъ наглячими внесенями правительство не зверне зъ дороги вказанои ему закономъ и одвѣчальностію. Правительство не буде ставляти перепонъ вольностямъ запорученымъ законами, та безуслівно буде наставати, щобы власти, котрымъ поручено переведене выборовъ, не допускали ся надужить.

По Баденімъ промовивъ презесъ кола польского Яворскій. Внескодавцѣ ставляють свои внесеня въ цѣляхъ партійныхъ. Коло польске и клюбъ рускій запротестували 6 жовтня м. р. противъ атаковъ сихъ сепаратистичныхъ близнюковъ, а заразомъ заняли выразне становиско въ квестіи людовѣй и взывали правительство, щобы точно розслѣдило закиды пѣдношенй противъ політичныхъ властей, бо мы — говоривъ презесъ — були певнй, що буде можна мати точный образъ вѣдносинъ краевыхъ и аґітацій деякихъ сторонництвъ. Мы не помылили ся, бо й не могли помылити ся! — кликавъ зъ патосомъ п. Яворскій и зачавъ запевняти о прихильности для народу, накидати ся на непокликаныхъ опѣкунівъ и брати въ оборону промову намѣстника въ соймѣ. Дальше бесѣдникъ розсыпавъ ся зъ похвалами для князя Сангушка и докорявъ Левакоескому, що обнижае заслуги своихъ земляковъ, котрй въ 1863 р. проливали кровь. Вневнивши о льояльности Поляковъ для цѣсаря, закінчивъ п. Яворскій заявленемъ: Загально обуренй, уважаемо мы, цѣле коло польске, таке поведене п. Левакоского вѣдстрашаючимъ примѣромъ давного злощастного liberum veto. Не буду запускати ся въ дальшу полеміку, бо се не вѣдповѣдало бы гѣдности краю, котрый заступаю, а що засады, на котрыхъ наглячй внесеня спираютъ ся, для насъ не истнують, то голосуемо противъ нихъ.

Пос. Баянкині просивъ президента міністрівъ, абы завчасу постаравъ ся о се, щобы въ Дальматіи не повторили ся скандалы выборчй. — Пос. Пернерсторферъ зачавъ вѣдъ критики акту обжалованя противъ Регера и товаришівъ въ Перемышли, доказуючи, що въ Галичинѣ не нно самй власти політичнй нарушають законъ, але також и функціонарѣ судовй, бо прокураторы стоять на услугахъ верховодячои кліки. Презесъ кола польского промавлявъ своимъ патетичнымъ тономъ, заявляючи тымъ способомъ свое обурене. Але мы вже чули сей тонъ, а знаєте коли? [Голосы: При справѣ usque ad finem! Загальный смѣхъ.] Справдѣ такъ. Зъ грудей добуває ся глубокй тоны обуреня и выголошуе ся тирады въ емфазою, котру можь бы позавидувати, коли бы не було безличностію противъ фактівъ воювати фразами. Дальше критикувавъ бесѣдникъ промову Баденього. Міністеръ сказавъ, що всьо въ порядку, але вінъ не має нѣякого почутя зъ політичныхъ взглядівъ для тыхъ безправностей. Впрочімъ умираючому парляментови можна всьо говорити. Однакъ маймо надѣю, що ще дожиемо поры, коли парляментъ упорає ся зъ тымъ чоловѣкомъ, котрый стоить нинѣ на чолѣ правительства и есть архимайстромъ корруціи! [Польскй послы кличуть: Фе! — Президентъ Хлюмецкій призвавъ бесѣдника до порядку.]

Замкнено дискусію, а записанй до голосу Левакоескій, Кронаветеръ и Романчукъ выбрали генеральнымъ бесѣдникомъ Левакоского. Вінъ высказавъ бажане, щобы по словахъ президента міністрівъ наступили теперь дѣла, а поки-що обстае при своихъ высказахъ. Бесѣдники закидають бракъ патріотизму, а навѣть на его пульпітъ пѣдкинено картку зъ словами „зрадникъ вітчины“, однакъ про се буде судити народъ а не коло польске. Яворскій добре назвавъ внескодавцѣвъ близнюками, бо рускій людъ дѣлить судьбу польского люду и они оба стогнуть пѣдъ гнетомъ верховодячихъ верствъ. Говорять о репрезентаціи интересівъ, але $^4/_5$ послівъ належить до бѣльшихъ властителѣвъ. Мы повинні бути парляментомъ, а правительство повинно выходити зъ бѣльшости представителѣвъ якогось переєвѣдченя політичного, а не зъ репрезентаціи интересівъ. Хочемо ити разомъ якъ народы свободнй, хочемо бути монархічною Швайцарією, а потімъ будемо уважати цѣсаря такъ, якъ Англія свою королеву.

Приступлено до голосованя. Внесене п. Кронаветера на поименне голосоване вѣдкинено. Наглячість внесень Левакоского и Романчука (при подвійнімъ голосованю) вѣдкинено 101 голосами противъ 47. Характеристичне було й се, що нѣхто зъ антісемітівъ анѣ молодочехівъ не забиравъ голосу, а вѣдтакъ при голосованю було ихъ дуже мало, — очевидно оба тій сторонництва хотять тымъ способомъ доказувати свою Regierungsfähigkeit.

Справы парляментарнй.

На трехъ послѣдныхъ засѣданяхъ палаты послівъ покінчено дискусію надъ етатомъ міністерства скарбу, переднскутовано етатъ міністерства торговлѣ, а теперь вже на докінченю етатъ міністерства зелѣзниць.

При позиціи „стемпля, таксы и належитости скарбовій“ порушивъ пос. Кронаветеръ справу стемпля ґазетного и поставивъ внесене, щобы ту позицію ухвалити въ сумѣ меншій о квоту 2,160.000 зр., се значить о таку квоту, на яку прелімінуе ся дохідъ зъ стемпля. — Въ дискусіи надъ тымъ внесенемъ забравъ слово також міністеръ скарбу, заявляючи, що реформа закона о належитостяхъ скарбовыхъ наступить сего або слѣдуючого року, а що-до стемпля, то правительство не думае при нѣмъ обставати, ино же вѣдповѣднои поры, с. е. коли роздобуде доходы зъ иншихъ жерелъ, щобы стемпель знести. — При голосованю вѣдкинено внесене Кронаветера 104 голосами противъ 78.

При позиціи „льотерія“ промавлявъ пос. Розеръ по разъ трицять першій за внесенемъ льотерій, розумѣе ся зъ такимъ результатомъ, що палата приняла ту позицію. — При „мытахъ“ послы Ґецъ, Поточекъ и Шайхеръ домагали ся знесеня мыта на державныхъ дорогахъ.

При дискусіи надъ етатомъ міністерства торговлѣ дававъ поясненя міністеръ торговлѣ бар. Ґлянцъ. Експортъ цукру и збіжа значно пѣдвысшивъ ся, натомѣсть експортъ рогатои худобы зменшивъ ся о 16 міліонівъ. Въ білянсѣ торговельнімъ наша половина державы є пасивна на суму 80 міліонівъ на продукты сырй и пѣвфабрикаты. Зъ Болгарією заключено договоръ торговельный до 1903 р. на основѣ найбільшого взаимного упривілейованя. Конфліктъ зъ Франціею, котра домагала ся для своихъ винъ такого самого цла що для італійскихъ винъ (3·20 зр. замѣсть 20 зр.), полагоджено въ сей способъ, що Франція вѣдступила вѣдъ свого жаданя, а зновъ Австро-Угорщина зрекла ся рівнорядного трактованя зъ Францією въ Тунісѣ. — Въ дискусіи забирали голосъ два послы галицкй. Пос. Рапапортъ высказавъ бажане, щобы въ міністерствѣ торговлѣ утворено департаментъ для статистики роботничои, щобы чистый дохідъ зъ почтовыхъ касъ щадничихъ обернено на заснованє кредитового заведеня для промысловцѣвъ, щобы отворено четверту палату торговельну въ Галичинѣ и бѣльше пѣдперано промыслъ галицкій. Треба Галичинѣ дати заробокъ и працю не лишь въ интересѣ краю, але й цѣлои монархіи. Пос. Вайтель промавлявъ при титулѣ „почты, телеґрафы и телефоны“. Высказавъ невѣдрадне положене почтмайстрівъ въ скарбовыхъ урядахъ, жалувавъ, що пѣднесене платнѣ почтовыхъ функціонарівъ не має заразъ наступити, докорявъ за се, що именованя почтовыхъ урядниковъ довершають ся у Вѣдни, и домагавъ ся, щобы розширено святкованє недѣлѣ для урядниковъ почтовыхъ. — Етатъ міністерства торговлѣ ухвалено, разомъ зъ резолюціею, що має ся утворити прибочна рада для справъ промысловыхъ (на взорець прибочнои рады зелѣзничои).

Пѣдъ конець того (понедѣлкового) засѣдання вѣдчитано два наглячй внесеня послівъ Левакоского и Романчука. Крімъ того пос. Русъ поставивъ внесене, щобы палата сейчасъ приступила до нарады надъ справозданемъ комісіи буджетовои въ справѣ стемпля ґазетного, бо заходить обава, що по ухваленю буджету не буде вже часу на нарады надъ иншими справами, а мѣжь ними на справу стемпля, тымъ бѣльше, що президентъ міністрівъ въ приватній розмовѣ давъ пізнати, немовь та справа вже не прийде пѣдъ нарады. Бар. Хлюмецкій успокоивъ пос. Руса що-до его обавы, а палата 71 голосами противъ 66 вѣдкинула его внесене.

Етатъ міністерства зелѣзниць прийшовъ пѣдъ дискусію на вторковімъ засѣданю. Загальну увагу звернула промова презеса кола польского Яворского, а то зъ тои причины, що на нарадѣ кола остро критиковано зарядъ міністерства зелѣзниць. Тымчасомъ показало ся, що зъ великои хмары малый дощь. П. Яворскій зъ признанемъ высказавъ ся о правительственній політицѣ зелѣзничій, звернены теперь на будову зелѣзниць льокальныхъ, щобы получити найдальшй околицѣ зъ головными артеріями комунікаційными. Домагавъ ся управильненя и зниженя тарифъ товаровыхъ на зелѣзницяхъ. Тарифа н. пр. на зелѣзници львівско-белзецкій о 60 прц. высша вѣдъ тарифы на иншихъ зелѣзницяхъ, а зновъ ваґонъ збіжа зъ Пѣдволочискъ до Освѣцима коштуе въ четверо дорожше, якъ такій самый ваґонъ зъ Россіи, котрый иде трансіто черезъ нашй зелѣзницѣ.

По промовахъ ще кількохъ иншихъ послівъ, приступлено до дискусіи надъ наглячими внесеними Левакоского и Романчука. За-для спізненои поры не докінчено сеи дискусіи, и заразъ по промовѣ Левакоского, а за згодою пос. Романчука, вѣдложено ю до засѣданя въ середу.

Дальша дискусія надъ тымъ етатомъ вела ся на засѣданю въ середу. Пос. Лупулъ домагавъ ся отвореня дирекціи зелѣзничои въ Чернівцяхъ и ревізіи тарифъ. — Міністеръ Ґутенберґъ прирікъ полѣпшити платню службы зелѣзничои и урядниковъ. Запевнивъ, що тарифы на всѣхъ зелѣзницяхъ льокальныхъ будуть однаковй, але тарифа трансітова для збіжа россійского мусить бути низша.

Посламъ роздано справозданє комісіи зелѣзничои о будовѣ зелѣзницѣ Стрый-Ходорівъ коштомъ 3,150.000 зр. Зелѣзниця важна зъ причинъ стратеґічныхъ, бо буде получене зъ одной стороны до Мункача а зъ другои до Тернополя. Чи зелѣзниця буде оплачувати ся, се не дасть ся поки-що оцѣнити.

Д-ръ Ріґеръ въ Колинѣ.

Выконавчій комітетъ ческого сторонництва національного чи то старо-ческого постановивъ уладжувати цѣлый рядъ зборовъ по ческихъ мѣстахъ. Першй такй зборы вѣдбули ся дня 10. с. м. въ Колинѣ. На порядку дневномъ була лише промова д-ра Ріґера. Рѣчь старенького провѣдника старо-ческого сторонництва є и для нашихъ вѣдносинъ въ неодній точцѣ такъ поучаюча, що наведемо отсе змѣстъ ей бодай що зъ головнѣйшого.

„Давнй Греки — мовивъ бесѣдникъ — казали, що вѣдъ молодця ждуть фантазій, вѣдъ мужа дѣлъ, вѣдъ старця рады. Отсе-жь и менѣ може удасть ся удѣлити вамъ деякихъ радъ. Якъ старця, не стати мене на великій дѣла; але за те могу бодай бачити. А бачити — се рѣчь въ політицѣ важна: бачити рѣчи такъ, якими они є, а не такими, якими бы мы ихъ собѣ бажали. Бачити — значить: пізнати силы власній и силы противника та пѣсля того уложити свои дѣла. Вся запорука політичного успѣху лежить въ слушній мѣрѣ вѣдваги: хто має за мало вѣдваги и не довѣряє власнымъ силамъ, той не ступить на передъ; хто за богато має вѣдваги, той легко може повести народъ въ небезпеченьство або й въ пропасть“.

„Наше положене справдѣ невѣдрадне. Въ конституційнімъ житю рѣшае лише бѣльшість. А нашъ нарѣдъ въ політичнімъ житю сеи державы дуже мало має вплыву. Найважнѣйшй мѣсця обсаджують не рѣдко ворогами вашого народу; а вже за нещасте уважають, коли Чехъ зістане надворнымъ радникомъ. А таки: кілько то могуть тій надворній радники! Ихъ власть значить неразъ бѣльше нѣжь законы и параґрафы. Годѣ пытати, хто сему виненъ. Коли двохъ западе въ багно, то що-жь имъ поможе пытати, хто тому виненъ? Тымъ собѣ не порадять. Судити, хто виненъ, є рѣчь

собою богацькій сыны, — абы ино ты зъ того сыта була...

Андрусь видавъ чистенько Гандзю. Звычайно: въ одномъ селѣ жили, та щобы не знали ся?

Одного недѣлѣ здыбали ся йдучи до церкви. Андрусь до дѣвчатъ бувъ собѣ байдужій. Але теперь якось не мігъ встояти. Поглянувши разъ на таку цяцю, не мігъ очей вѣдъ неи вѣдорвати. Але-жь бо то дѣвчина! Станъ гнучкій опережаный цвѣтистымъ поясомъ. Сорочка бѣла якъ снѣгъ, мережана, по нѣй гарный корсетикъ, а зъ-пѣдъ него сторчатъ груди, якъ два округлй камѣнчики. На шию навішала коралівъ, пацьорківъ. Головка якъ вточена, уквѣтана цвѣтами и повплѣтаными въ довгу чорну косу сережками. А личко? Румяне, зъ маленькимъ трохи въ гору пѣддертымъ носикомъ, зъ синими якъ небо очима, съ чорными густыми бровами, зъ усточками червоными якъ вишня.

Андрусь не втерпівъ, щобъ до Гандзѣ не заговорити.

— Здорова дѣвчино! Либонь до церкви?

— А вже-жь до церкви; на те й недѣля.

— Такъ одна намъ дорога, — каже Андрусь и стуже при гарній дѣвчинѣ. Щось бы заговорити та не знати якъ. Андрусь и такъ до слова не скорый, а передъ такою гарною красею, то цѣлкомъ языка забувъ. Думавъ, якъ бы то заговорити, та й ось що сказавъ: — Якъ тамъ бараболя показуе у твого вуйка?

— Коби ще трохи погоды, може була бы й добра, — вѣдповѣдае Гандзя и, звертаючи свое гарне личко до Андруся, показала рядокъ бѣленькихъ рівныхъ зубівъ.

По тімъ уже Андрусь не знавъ що говорити. Пытати бы ще за бураки та моркву якось не выпадае, бо смѣшно. Андрусь подумавъ собѣ: Гандзя видно знае ся на господарствѣ. Отъ добра ґаздиня зъ неи буде! И дивить ся на ню зъ боку, такъ однымъ окомъ. Гарна дѣвчина, здорова. Отъ руки здоровй, плечѣ сильнй, потрафить працювати... А руки якій запрацованій! Видно, що ёи цукромъ не годували.

Прийшли такъ пѣдъ перелазъ. Гандзя пійшла передомъ. Переставила ногу черезъ перелазъ. Червона спідниця трохи пѣднесла ся. Якажь у неи гарна нѣжка! якій маленькій черевички!

Перейшли цвинтарь. Люди дивили ся на нихъ. А то пара! Не одна мамуня ажь зітхнула: „Ото! готова тая вѣтреница его заманити, а шкода такого парубка! се була бы для моєи Настѣ пара. Бодай бы-сь пропала, ты сороко! И мамуня перехрестилась и охнула глибоко, бо въ тій хвилѣ заспівали въ церкви „Святый Боже!“

На порозѣ церкви розійшли ся. Гандзя пішла мѣжь дѣвчатъ, Андрусь мѣжь парубківъ. Та хоть якъ пильно моливъ ся, якъ нѣ вдивлявъ ся въ образы, не мігъ выкинути зъ своеи головы Гандзѣ. Она заєдно стояла ему передъ очима. Андрусь хрестивъ ся, потряс савъ головою наче бы наскучливій мухи хотівъ вѣдогнати. Але даремно! Господи! або-жь се грѣхъ? тажь я нѣчого злого не думаю... Я бы ей взявъ... Може саме добра година, коли я ей здыбавъ... Мы-жь ишли до церкви...

И втѣшивъ ся Андрусь, успокоивъ ся и вже мігъ спокійно выдержати до кінця службы.

(*Дальше буде.*)

судьѣ; патріотъ пытае лише, яку раду дати. Отже передовсѣмъ треба намъ всѣ нашѣ силы зобрати до купы".

Дальше бесѣдникъ выказуе неслушность докоровъ, якѣ Чехи роблять своѣй шляхтѣ, а вѣдтакъ говорить дальше:

„Є ще другій станъ, противъ котрого такожь часто выступае ся: се наше духовеньство. Я довго бувъ свѣдкомъ вѣдродженя нашого народу и знаю, якъ оно було передъ 60 лѣтами. Тогдѣ не було нѣкого, хто бы вступавъ зя за бѣдный народъ и его справу, крѣмъ духовеньства. То бувъ часъ, коли половина чеcкихъ писателѣвъ були самѣ священики. Они и тогдѣ остали вѣрнѣ, коли всѣ опустили народъ. А богато зъ тыхъ, що нынѣ выступають противъ духовеньства, лише завдяки ему вбйшли до народнои суспольности. Коли згадаю нашихъ заслуженыхъ священикбвъ, то пытаю ся: якъ могли бы мы оправдати се, коли бы хотѣли такъ заслуженый и такъ важный та вплывовый въ народѣ станъ вылучити вѣдъ политичнои роботы? Було бы се не тѣлько несправедливе, але и нерозумне; бо сего стану, що по бѣльшѣй части выйшовъ зъ народу, не можемо зъ народу вылучити; не можемо его уважати за ворога народу, але мусимо глядати его помочи. Докоряти католицкимъ священикамъ, що они католики, е недорѣчивость. Обовязкомъ священика е бути вѣрнымъ вѣрѣ. Але якъ е фанатики вѣры, такъ е и фанатики невѣры, що переслѣдують кождого, хто вѣрить въ щось. Правдиве вольнодумство лежить въ тѣмъ, щобы кождому дати волю, такъ думати, якъ ему наказуе розумъ и серце."

„Отже злучѣмъ всѣ нашѣ силы до боротьбы за права нашого народу!"

„Друга головна задача наша е, зважити, якій станъ рѣчи е въ нашѣй вѣтчинѣ. Мы тутъ не самѣ. Маемо въ нашѣмъ краю численне населене нѣмецкои народности, образоване и богате населене, котре сотки лѣтъ живе мѣжь нами и зъ нами. Жаденъ розумный Чехъ не може вѣдказати нашимъ нѣмецкимъ земляkамъ права до спѣльнои вѣтчины и до береженя своеи народности. Они мають тежь заслуги около сего краю. Не лишаесь намъ нѣчого иншого, якъ порозумѣти ся зъ ними и то на основѣ рѣвного права. Богато въ сѣй справѣ роблено вже заходовъ. Можу сказати, що и я щиро та честно заходивъ ся коло того. Кѣлько то страты приносить безнастанна взаимна боротьба! Кѣлько способныхъ силъ, що могли бы великихъ доказати рѣчей, марнуе ся въ тѣй боротьбѣ. Правда, що помирене — то рѣчь не легка, але таки невѣдперто конечна. Якъ бы довести до того, тяжко сказати однымъ словомъ. Передовсѣмъ треба доброго закону о народностяхъ. Але такого закону не можна анѣ въ радѣ державнѣй анѣ въ соймѣ установити бѣльшостію голосовъ; бо що установить бѣльшость, тому спротивить ся меншость. Такій законъ мусѣвъ бы выйти изъ згоды и порозумѣня мѣжь обома народностями."

„Очевидна рѣчь, що годѣ намъ ити до Нѣмцѣвъ зъ покорною просьбою. То вже рѣчь державы, котра терпить вѣдъ нашого спору, та міністровъ, щобы взяли справу въ свои руки и старались довести до згоды мѣжь нами а Нѣмцями."

Вѣдтакъ толкуе бесѣдникъ широко о ческовъ правѣ державнѣмъ, поясняючи, въ чѣмъ оно именно лежить и якъ его належить понимати. Головна рѣчь въ тѣмъ, що ческе королѣвство повинно бути зовсѣмъ самостѣйне, а его король не новиненъ бути пѣдчиненый жадному иншому монархови. На закѣнчене сказавъ бесѣдникъ:

„Можна бы ще богато иншихъ справъ порушити, про котрѣ намъ дбати треба. Але перша рѣчь, старати ся о те, що нашому народови конечне до житя. Мы хочемо, щобы нашъ народъ живъ власнымъ житемъ, власнымъ житемъ культурнымъ, національно-економічнымъ и фінансовымъ. До сеи цѣли повиненъ злучити ся внѣшнѣ силы. Що опѣсля зробимо, се инша рѣчь. Не забуваймо, що перша рѣчь: жити; а опѣсля рѣчь друга: якъ жати? Не забуваймо, що твердо маемо стояти за нашѣ права, але заразомъ и нашимъ землякамъ мусимо подати руку до згоды. Не забуваймо, що те, що е задачею всего народу, не повинѣ мы уважати за справу одного сторонництва. Лише черезъ сполучене всего народу и всѣхъ его верствъ можемо осягнути те, чого всѣ бажаемо. На се щасть вамъ Боже!"

Переглядъ політичный.

Выходячій въ Парижи дневникъ молодотурецкого сторонництва выказуе въ статьѣ п. заг. Le Sultan et la Rusie", що султанъ Абдуль Гамідъ, опираючи ся реформамъ, поступае лише на користь Россіи, а на погибель Туреччинѣ. Длятого то — каже — въ серпни въ жовтни 1895 р. заявивъ Добровъ и Неладовъ, що треба султанови помагати заведене реформъ, и я що пѣсля царского договору не вѣльно держивамъ вмѣшати ся у внутрѣшнѣ справы Туреччины. Однако Россія мѣшала ся вже нераз у внутрѣшни справы Туреччины; тѣлько було завсѣды тодѣ, коли сно выходило Туреччинѣ на шкоду. Але коли бы чужа интервенція припадково могла Туреччинѣ выйти на добре, то тогдѣ — не вѣльно мѣшати въ ни внутрѣшнѣ справы! Згаданый дневникъ складае за страшнѣ рѣзнѣ р. 1896 одвѣчальность на Россію, котра вѣддержуе теперѣшный станъ въ Туреччинѣ, бо еще не прийшла пора до выконаня завѣщаня Петра Вел.

НОВИНКИ.

— **Для „Народного Дому"** въ Горовцахъ на потребы его бурсы для бѣдныхъ школярѣвъ призначивъ цѣсарь найвысшою постановою зъ 20 грудня 1896 р. зъ доходовъ XXXI-ои льотерії, яка маe вѣдбути ся зъ початку червня 1897 р. на цивільнѣ добродѣйнѣ цѣли, суму шесть тысячь зр. Повѣдомивъ о тѣмъ голову „Народного Дому" старшого радника Сидора Винницкого президентъ Буковины гр. Гоесъ. Грошѣ тѣ уже „Народный Домъ" на розширене своеи каменицѣ за-для бурсы коштомъ около 15 000 зр.

— **Посолъ д-ръ Т. Окуневскій** запрошуе выборцѣвъ и правыборцѣвъ повѣту коломыйского, щобы въ четверъ 21-ого н. ст. сѣчня явили ся о годинѣ 10-бй передъ полуднемъ въ сали ратушевѣй въ Коломыи въ цѣли нарады надъ бѣжучими справами соймовыми и выслуханя посольского справоздана д-ра Окуневского.

— **Затвержене выборовъ** въ радахъ повѣтовыхъ. Цѣсарь затвердивъ выборы: князя Романа Пузины дѣдича зъ Гвоздця на маршалка а о. Тита Войнаровского пароха зъ Банлинець на заступника маршалка рады повѣтовои въ Коломыи; — Евстахія Загурского дѣдича зъ Колодѣевки на маршалка а д-ра Мавриkія Розенштока дѣдича зъ Скалата и посла до рады державнои на заступника маршалка рады повѣтовои въ Скалатѣ; — Стан. Сиджейовича дѣдича зъ Ясѣнки на маршалка, а Ив. Поготовского на заступника маршалка рады повѣтовои въ Ряшевѣ.

— **Вправы мѣшаного хору товариства „Львовскій Боянъ"** вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ 7-бй вечеромъ. Выдѣлъ взываe всѣхъ членовъ, щобы явили ся точно и въ комплетѣ.

— **Въ Бережанъ пишуть намъ:** Ц. к. староство бережаньске порозсылало вже пѣдъ днемъ 3 сѣчня 1897 до ч. 2. обѣжники до зверхностій громадскихъ въ справѣ надходячихъ выборовъ до Вѣдня. Въ обѣжнику тѣмъ поясняю ц. к. староство що рада державна кѣнчить уже свою місію, и що имовѣрно въ другѣй половинѣ сѣчня с. р. наступить розвязане ей та розписане новыхъ выборовъ. А що въ IV-бй куріи а ще бѣльше въ ново-заведенѣй V-бй загальнѣй есть богато роботы, тому-то ц. к. староство вже теперь приступае до приготовляючихъ чинностій выборчихъ. Та насъ той поспѣхъ мало що обходить; коли ц. к. староство спѣшить ся, то видко мусить мати въ тѣмъ якусь вказѣвку. Але обходить насъ оденъ разячій промахъ, якого ц. к. староство допустило ся въ наведенѣмъ обѣжнику. Именно ц. к. староство наказало всѣмъ вѣйтамъ и писарямъ громадскимъ явити ся зъ всѣми списами выборчими въ бюрѣ староства дня 17. сѣчня о 9 годинѣ рано. Пане старосто тажь 17-ого сѣчня недѣля, а у насъ Русиновъ ще въ додатку и велике рокове свято, бо навечерie Богоявленя! Вы, пане старосто, можете обходити ся безъ богослуженя, але жь не насилуйте вѣйтовъ и писарѣвъ — не вѣдбирайте имъ можности бути въ святу недѣленьку на богослуженю въ своѣй церквѣ — тымъ бѣльше, що есть же и законъ о святкованю недѣлѣ... Щось таке е можливе лишь на галицкѣй Руси, бо вже на Мазурахъ ц. к. староста не позволивъ бы собѣ стягати вѣйтовъ и писарѣвъ на недѣлю рано и въ додатку ще въ рокове свято! — *Сурмачь.*

— **П. Франтішекъ Ржегоржъ**, звѣстный етнографъ галицкои Руси, сердечный приятель Русиновъ, сповнивши передъ роками велике дѣло: утворене въ музею Напрстковъ въ Празѣ етнографічного вѣддѣлу галицко-руского, вѣднявъ ся опѣсля другого, не менше важного дѣла: утворита въ праскѣмъ музею чеcкого королѣвства бібліотечный вѣддѣлъ рускаго письменства. Вѣдъ черги лѣтъ складае вонъ тамъ що рѣчно значну скѣлькѣсть рускихъ книжокъ, часописей, музикалій, не лише сучасныхъ але й давнѣйшихъ, и винѣ вѣддѣлъ рускій въ бібліотецѣ музея королѣвства чеcкого представляe ся вже доволѣ поважно. И въ роцѣ 1896 — якъ довѣдуемо ся зъ надрукованого справозданя музея — п. Ржегоржъ збогативъ рускій вѣддѣлъ того музея. Въ справозданю тѣмъ читаемо: „П. Фр. Ржегоржъ, писатель въ Празѣ, зложивъ въ роцѣ 1896 въ дарѣ 288 дѣлъ по-найбѣльше рускихъ [maloruskych] яко доповненe руского [maloruskeho] вѣддѣлу, котрого вонъ есть основателемъ и дальше якъ найохотнѣйше збогачуe его новыми дарами... П. Ржегоржъ даруваль такожь 20 композицій, по-найбѣльше хоровыхъ". Богато то труду коштуe п. Ржегоржа замешкалого вѣдъ трехъ лѣтъ въ Празѣ, призбирувати рускій дѣла зъ Галичины до бібліотеки чеcкого музея, — але що бѣльше! — дары, якій п. Ржегоржъ дбстае для чеcкого музея вѣдъ Русиновъ, вѣддячуe Русинамъ зновъ тымъ, що тамъ у своѣмъ краю безна-станно збирае дары для галицкои Руси. За часъ три-рѣчного побуту въ Празѣ п. Ржегоржъ выславъ до Львова до дарованои нимъ „Просвѣтѣ" своеи чеcкои бібліотеки 726 чеcкихъ дѣлъ, а „Львовскому Боянова" 97 чеcкихъ композицій. Зъ огляду на се — нашѣ накладцѣ и авторы повинни самѣ, навѣть безъ просьбы вѣдъ п. Ржегоржа, высылати ему по примѣрникови своихъ выдань — на адресу: Frant. Řehoř, Praha, městská knihovna.

— **Schischzizen-Inquisition.** Пѣдъ такимъ заголовкомъ помѣстила вѣденьска тыжднева часопись Die Zeit д. 9. с. м. передову статью такого змѣсту: Въ послѣднихъ тыжднихъ урядникъ австрійско-угорского банку Фридр. Шмідъ позволивъ собѣ на засѣданю господарѣвъ у Вѣдни натякнути, що ворожбость Поляковъ до нѣмецкого державного банку маe вѣдти походити, що банкъ такожь и вѣдъ шляхтичѣвъ домагае ся точного плаченя векслѣвъ, а се противне польскѣй національнѣй вдачѣ, то й не легко дае ся осягнути. Се, впрочѣмъ загально знана правда выклика въ польскѣмъ клюбѣ таку непричкомъ бурю, якъ свого часу наука Галилея у святои инквізиціи. Голова клюбу, п. Яворскій, добачивъ въ тѣмъ велику обиду Поляковъ и пожалувавъ ся на се у губернатора банку. Сей высказавъ зараз свое обурене зъ тои причины, удѣливъ Шмідови догану, а самъ Шмідъ пѣшовъ до великого инквізитора польского клюбу, до п. Давида Абрагамовича та вѣдрѣкъ ся урочисто своеи науки о неплатячихъ шляхтичахъ. Крѣмъ того провѣдникъ тогдѣшныхъ зборовъ господарѣвъ поспѣшивъ ся въ уклонѣмъ письмѣ запобѣгти можливымъ толкамъ, мовь бы то слова Шмідa, высказаній о нѣмецкихъ шляхтичахъ, могли вѣдносити ся до нашихъ австрійскихъ шляхтичѣвъ. А таки Шмідъ сказавъ правду, и то не тѣлько загальну, але й що-до особы именно головы польского клюбу п. Яворского, котрый мавъ повну причину, чути себе словами Шмідa особисто дѣткненымъ. Ото п. Яворскій маe у всходнѣй Галичинѣ сѣльце, на котре взявъ було въ австрійско-угорскѣмъ банку ладну позычку, зобовязавши ся, розумѣесь, точно платити рѣчній раты. Але бравый шляхтичъ не додержавъ слова и заляrавъ зъ ратами. Тогдѣ банкъ пѣсля заходно-европейскихъ звычаѣвъ удавъ ся до суду, и сѣльце п. Яворского выставлено на ліцитацію. Ліцитація була оголошена въ чч. 202 203 и 204 урядовои газеты львовскои 1885 р., и то на почесгнѣмъ мѣсци, завсѣгды въ першѣмъ стовпци на 7 сторонѣ, а до того ще и по нѣмецки. Статья наводить вѣдтакъ дословно оголошене ліцитаціи села Тростянця за довгъ 44.275 зр. 92 кр. + 4.919 зр. 54 кр., выдане окружнымъ судомъ въ Золочевѣ д. 15 серпня 1885 Ч. 4245. Оголошене ліцитаціи звертаe ся зъ повѣдомленемъ такожь и до всѣхъ иншихъ вѣрителѣвъ, котрѣ може мають якій права до выставленого на ліцитацію села. П. Яворскій не дуже бувъ вдоволеный тымъ, що его маетковый станъ пѣшовъ въ инсерати судовои части урядового дневника. Огорченый зѣрвавъ вонъ зъ австрійско-угорскимъ банкомъ и передавъ свою гипотеку галицкому заведеню кредит вому, у котрого можна було припускати бѣльше вырозумѣлости для шляхоцкихъ звычаѣвъ, не скорыхъ до плаченя. Зъ того часу п. Яворскій выйшовъ высоко: ставъ головою клюбу довговичѣвъ, vulgopольского клюбу, міністромъ, ба навѣть тайнымъ раднikомъ. Ажь ту приходить Шмідъ и ятрить давну ліцитаційну рану въ серци шляхтича! Ex uno disce omnes Хто называe шляхтичѣвъ кепскими до плаченя, того ганять; хто галицкій выборы называe фалшоваными, того конфіскують; а хто, якъ кс. Стояловскій, управу шляхтичѣвъ показуe въ повнѣй наготѣ, того навѣть замыкають. Шляхоцка инквізиція поступае такъ беввзгляднo, якъ св. инквізиція за часовъ Галилея. Лише въ одній важнѣй рѣчи е рѣзница. Св. инквізиція въ XVII. в. переслѣдувала науку Галилея певно въ тѣй добрѣй вѣрѣ, що тота наука хибна. А шляхоцка инквізиція добре знае, що погляды противъ котрыхъ такъ остро выступае, е правдивѣй, и якъ разъ черезъ тоту правдивѣсть переслѣдуе ихъ.

— **Рабінъ Ельохъ**, бувшій посолъ мѣста Коломыи, маe — якъ доносить офіціозна Reichswehr — убѣгатись о посольскій мандатъ до рады державнои зъ буковиньского округа мѣстъ Сучавы-Серету-Радовцевъ. Коли-бы выйшовъ зъ вѣдтамъ, то очевидно не вступивъ бы вже до кола польского, котрого бувъ окрасою черезъ кѣлька лѣтъ.

— **П. Михайло Спожарскій**, властитель звѣстного на цѣлу Русь галицку заведеня переплетничого, переносить зъ днемъ 1. н. ст. марта свою роботню и склепъ до каменицѣ товариства „Просвѣты", именно до льокалю на розѣ вѣдъ ринку и вѣдъ улицѣ Руской — отже въ мѣсце для публики дуже догѣдне.

— **Рада громадска въ Милятинѣ старомъ** — якъ намъ зъ-вѣдтамъ пишуть — ухвалила одноголосно выслати и выслала петицію до сойму на руки свого посла, маршалка краевого гр. Станислава Баденього, зъ протестомъ противъ проекту заведеня окружныхъ громадъ.

— **Два ученики-Русины черновецкои гімназіи**, Романъ Геровскій и Левъ Токаринъ, оба зъ VI-ои клясы, урядово зголосили — якъ доносить черновецка Gazeta polska — свѣй переходъ зъ вѣры греко-кат. на греко-всходну. Подаемо сю вѣсть полишаючи за правдивѣсть ей одвѣчальность тѣй часописи, за котрою се нотуемо.

— **Про чуму въ Индіяхъ** надходять що-разъ сумнѣйшій вѣсти. Кореспондентъ лондоньского дневника Daily Mail пише зъ Бомбаю: Урядовый бюлетинъ голосить, що въ Бомбаю западае на чуму денно 177 особъ а зъ нихъ 130 умираe. Населене Бомбаю винѣ вже здесяткованe. Хто може, утѣкае зъ зачумленого мѣста: доси выбрало ся зъ мѣста по-надъ 200.000 особъ; для дотычныхъ одиниць рѣчь се добра, але зъ другои стороны утѣкачѣ розносять по-шесть усе дальше. Стр... мешканцѣвъ, годѣ и описати. Зах... дома родина втѣкае, а хорого поль... волю Божу. Матери кидають захорѣвши... на улицю и утѣкають вѣдъ нихъ; дѣти з... полишають на волю Божу занедужавшихъ родичѣвъ, супругъ супруга, сестра брата и т. д. Труповъ хоронять найбѣльше жовнѣры, приневолений до того вѣйсковою субординацією; инакше множество труповъ лежало бы непогребаныхъ. По кладовищахъ псы вѣдпорнуютъ и ѣдять труповъ. Убогій домы на передмѣстяхъ, де люде вымерли або утѣкли, палять. Власти роблять все можливе въ боротьбѣ зъ страшною язвою, однакъ годѣ зробити богато за-для релігійного консерватизму индійскои людности, а вѣдтакъ за-для недостатку выобразованыхъ по европейски лѣкарѣвъ.

— **Дрѣбній вѣсти.** — Въ Сокали померъ въ 36. роцѣ житя дня 9. с. м. тамошный примарь шпиталя д-ръ Гвідонъ Выспянъскій на тифъ пятничый, заразивши ся вѣдъ хорыхъ; покѣйный полишивъ вдову и двое дрѣбныхъ дѣтей. — Найвыша рада санітарна у Вѣдни ухвалила онодги средства осторожности супротивъ чумы пануючои въ Индіяхъ; отже заборонено зъ цѣлои Азіи, зъ вынимкомъ россійскои, привозити стару одѣжь, бѣлє и т. п., а также постановлено стягати ся по змозѣ запобѣгати, щобы могамедане зъ Босны и Герцеговины удавали ся до Мекки, а тыхъ, котрѣ таки удадуть ся, пѣддати надзорови санітарному. — На почтѣ въ Краковѣ урядовавъ оносный помѣчникъ возьного Іосифъ Кшановскій 450 зр., доробивши ключѣ до бюрокъ директора и секретаря; злодѣя арештовано а грошѣ всѣ знайдено схованѣ въ пивници одного дому. — Ммршалокъ гр. Стан. Бадені повернувъ вчера зъ Вѣдня до Львова. — Комендантомъ 58-ого [станиславовского] полку пѣхоты именованый полковникъ Рудольфъ Гуммель. — Справа замордованя жандарма Букара въ Железнѣй въ Чехіи вже выяснила ся; заарештувавъ вонъ бувъ одно супружe, а коли хотѣвъ ихъ скувати, жѣнка выхопила у него багнетъ и замордувала его. — Є. Ем. кардиналъ Сембратовичъ выѣхавъ дня 11. с. м. на кѣлька днѣвъ до Інева.

Надѣслане.

Seiden-Damaste 65 Kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — glatt. gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben. Dessins etc.), **porto- und steuer-frei ins Haus.** Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) **Zürich.**

Наука, штука и література.

— **Драматичній творы Ивана Тобилевича** [Карпенка-Карого] дозволила россійска цензура друкувати [зъ вынимкомъ двохъ драмъ: „Сербинъ" и „Що було, то мохомъ поросло"]. Авторъ розпочавъ уже въ Одесѣ друкувати свои творы власнымъ накладомъ. Мають выйти они уже въ першѣй половинѣ сего року въ двохъ томахъ, кождый томъ на 30 аркушѣвъ друку.

— **Сезонъ оперовый** въ театрѣ гр. Скарбка розпочавъ ся вѣ второкъ оперою „Марта". Въ головныхъ роляхъ выступали пп. Маншуга и Еромінъ та панна Королевичѣвна. П. Маншуга заразъ при першѣй появѣ на сценѣ повитаный ентузіястичными оплесками и окликами, спѣвомъ своимъ чарувавъ публику. Дебютъ панны Королевичѣвнои выпавъ добре; молодій сей спѣвачцѣ треба вѣщувати гарну будучность. Орхестра пѣдъ управою п. Ярецкого численна якъ давнѣйше не бувало, выказала ся зъ своеи задачѣ вдоволяючо. — Нынѣ [въ четверъ] грають оперу „Лючія зъ Ламермору", а въ суботу „Фавста."

Телеграмы „Дѣла".

Петербургъ 14 сѣчня. Посолъ въ Копенгазѣ Муравьевъ именованый управителемъ міністерства справъ заграничныхъ; титулъ управителя е лишь тымчасовымъ, Муравьевъ незадовго буде именованый міністромъ. Варшавскимъ генералъ-губернаторомъ именованый кн. Имеретиньскій. Генералъ-губернаторъ Фінляндіи гр. Гайденъ, котрый просивъ о увольненe зъ свого становиска, дѣставъ вѣдъ царя дуже вѣчливо письмо зъ дозволомъ на уступленe.

Кошицѣ 14 сѣчня. Рѣчь вже певна, що на осѣнній маневры, котрѣ вѣдбудуть ся пѣдъ Кошицями, прибуде нѣмецкій цѣсарь.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ"

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. Замовленя зъ провінцій вѣдворотно.

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

КАВУ

спеціяльностъ

надзвычайной величины въ зернѣ
и вôдмячну въ смаку
въ пакетахъ 5 кілевыхъ франко
за 12 зр. 20 кр. 19 1 ?
поручає
(о скôлько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ
першій руско-американьскій
КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“
Накладомъ товариства „Союзъ“
Впорядивъ **Несторъ Дмитрôвъ.**

Есть се перша книжка, якъ Русины въ Америцѣ выпечатали, — а представляє ся величаво. 15 аркушôвъ друку: повѣсти, науковѣ статьѣ, поезіи — смѣхъ и правда, адресарь всѣхъ братствъ, парохій и священникôвъ въ Америцѣ. Портреты церквъ, русскихъ приходствъ американьскихъ и найзнаменитшихъ русскихъ патріотôвъ.

Въ хатѣ кождого Русина повинна та книжка находити ся.

Можна дôстати по цѣнѣ 1 зр. въ книгарни Институту Ставропигійского. 377

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшав церкви въ стилю всхôднôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѣ рѣчи. Принимає рѣзьбарскѣ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковнѣ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшує зъ фотографій портреты. Зъ упованженя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячи въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 84—?

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

E. Zbiteka
въ Neustift
коло Оломуца

выробы мозаики въ склѣ кв. гробы, престолъ Божого Тѣла и гробы зъ Льордъ 20 1—?

удостоили ся вôдзначенья вôдъ Є. Св. Папы Льва XIII. Учане вôдъ католицко-богословскои академіи въ Петербурзѣ, нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. — Илюстрованѣ цѣнники franco. Достава пôдъ гарантією.

РЕДАКЦІЯ
Бібліотеки для рускои молодежи

запрашає до пренумераты на четвертый рочникъ сего выдавництва

Пренумерата выносить на цѣлый рôкъ:

1. За 4 книжочки брошурованѣ 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновôй оправѣ зъ вплетою по верху 1 зр. 44 кр.
3. За 4 книжочки переплетенѣ въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кождѣ инше переплетене могуть интересованѣ зъ пôдписанымъ особно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя накладу упрашає ся о скоре надсыланѣ пренумераты и о выровнанѣ належитостей зъ рокôвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.

Коломыя 1 падолиста 1896.

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскѣ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за мо...ливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѣ зъ першими Товариствами контрасекураційными подають „**Днѣстрови**“ можность обезпечувати и выплачувати и **найвышій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкорыстнѣйшѣ услôвя и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимає вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягає ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

власного выробу

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича
въ Станиславовѣ
улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѣ знаряды церковнѣ.

Цѣнникы посылає ся даромъ и франко. 347

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рôкъ 5 зр. на пôвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Дереньôвка и т. и. горѣвки упривілеєванѣ и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спровадженѣ.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже опода...кованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ вод мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 301—104

Илюстрованый цѣнникъ лижъ найрôзнѣйшихъ системъ якъ-разъ выйшовъ зъ друку. На ласкаве жаданє высылає franco

Петро Хшонстовскій, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

вôддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вôддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папиры вартôстнѣ и дає на нихъ завдатки.

Крôмъ того впроваджено подôбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстає въ сталевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важнѣ документы. 374

Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшѣ заряджена.

Приписы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

Клиентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

свое переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пôдоймає ся всякихъ робôтъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Євангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Розклад изди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 26 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10 15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Правдивѣ всхôднѣ, европейскѣ, англійскѣ и бруксельскѣ

ДИВАНЫ

для сальонôвъ, комнатъ, церковъ, престолôвъ и на стѣну въ величезнôмъ выборѣ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.

УСЛОВЯ СПЛАТЫ ПОСЛЯ УМОВЫ.

Многими илюстраціями прикрашенѣ цѣнники даромъ.

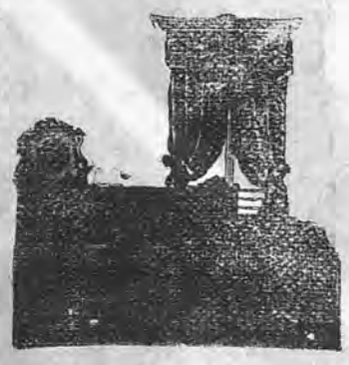

Портіеры до дверей и вôконъ за пару 1·25, 1·50 зр. и т. д.
Фіранки коронковѣ по 1·25, 1·60 зр. и т. д.
Хôдники метръ по 20, 25, 30 кр. и выше.
Дуже великій запасъ капъ на лôжка, столы, ковдеръ, дергъ для коней, коцы до подорожи и на саня.

Особнѣ вôддѣлы рештокъ хôдникôвъ и матеріи на меблѣ — надто ушкодженыхъ и зъ моды выйшовшихъ диванôвъ Спеціяльнѣ вôддѣлы для футряныхъ товарôвъ, якъ зарукавки, шапки и футряннѣ ковнѣры, дамска конфекція, дѣточа и для хлощѣвъ, блюзки шовковѣ, вовняннѣ, костюмы, шляфроки и нетіжъ, гальки, фартушки, корсеты, капелюхи дамскѣ и дѣточѣ, стяжки, коронки, вахлярѣ, правдивѣ россійскѣ кальошѣ, бѣле бѣлера для дамъ, панôвъ и дѣтей, вовняннѣ хустки, Гімаляя и волѣчковѣ, рукавички вовняннѣ и шкôрковѣ, якъ такожь дунськѣ, шведскѣ и англійскѣ, панчошковѣ выробы, блаватнѣ товары, бѣле для дамъ, дѣтей и немовлятъ.

Всѣ згаданѣ товары є упаочненѣ въ нашôмъ богато илюстрованôмъ цѣннику.

Просимо П. Т. читателѣвъ, щобы насъ ласкаво лично вôдвѣдали або схотѣли звернути ся письменно до заряду ФІЛІЇ

Магазину „Au Louvre“
Львôвъ, Сикстуска 6, 4895 76—0
або въ головнôмъ складѣ площа Капітульна 3.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене невôдклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.
16 2—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпôвѣдальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 2. Львовъ, Пятница 3 (15) Сѣчня 1897.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатк.

въ Австрін:	зр.	зъ границею:	зр.
на цѣлый рѣкъ	18	на цѣлый рѣкъ	24
на пѣвъ року	9	на пѣвъ року	12

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямації безоплатній вольній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ин мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

По битвѣ.

I.

Наглячій внесеня послѣвъ Леваковского и Романчука не найшли въ палатѣ послѣвъ потрѣбного до ухвалы числа голосѣвъ, бо коло польске, котре въ тій справѣ було найбѣльше заангажоране, найшло собѣ союзникѣвъ. А однакъ цѣль обохъ внесень не хиблена, бо президентъ міністрѣвъ въ имени правительства зложивъ заяву що-до становиска, яке правительство и его органы займуть при надходячихъ выборахъ до рады державной. На кождый способъ вже й така заява щось варта, бо теперь по словахъ повинній наступити дѣла.

Гр. Бадені сказавъ що-до спеціяльного жаданя, высказаного въ резолюціи, щобы правительство вплынуло на легальне поведене властей при выборахъ, — тій слова: „Правительство не уступить зъ дороги, яку приписують ему звконы и власна одвѣчальность. Правительство не буде обмежати запорученои законами свободы та безвзглядно буде уважати на се, щобы власти, котрымъ поручено переведене выборѣвъ, такожь безусловно корректно при нихъ поступали.“

Тій слова мають свое значѣне для Галичины, коли зважить ся, що якъ-разъ свобода при галицкихъ выборахъ дала товчокъ до ставленя интерпеляцій и наглячихъ внесень. Вправдѣ тій интерпеляціи и наглячій внесеня выходили лишь вѣдъ дзохъ послѣвъ галицкихъ, найперше вѣдъ Романчука а опѣсля и вѣдъ Леваковского, але се не вплывае на саму рѣчь, бо звѣстно, що ино тій два послы уважають своимъ обовязкомъ ставати въ обронѣ покривдженыхъ масъ народу. Всѣ прочій послы зъ Галичины, Поляки и Русины, не тѣлько мовчать, але й кричать всѣми голосами до правительства: Разпи! — а правительство такъ и робить, поклыкуючись на загальну опінію. Гр. Бадені цѣлкомъ наивно заслонивъ ся тыми прочими репрезентантами Галичины безъ границѣ народности, котрій „высказували ниній, цѣлкомъ противній погляды о галицкихъ вѣдносинахъ, а хочь мають дѣло зъ тыми самыми урядничками и властями, мабуть не подѣляють гадки пп. Леваковского и Романчука“. Рѣвножь и презесъ кола польского п. Яворскій въ имени тыхъ „солідныхъ“ репрезентантѣвъ покликавъ ся на заявы послѣвъ Мадейского и Вахнянина зъ 6 жовтня мин. року о руху людовѣмъ и о поведеню властей галицкихъ. На такій аргументы можна хиба сказати приповѣдкою народною: „Свѣдчивъ ся цыганъ своими дѣтьми“...

Якъ треба розумѣти заяву правительства, пояснивъ пѣвурядовый Fremdenblatt тыми словами: „Заява президента міністрѣвъ о свободѣ выборчій выйшла по-за засадничій рамы трактованя наглячахъ внесень. Гр. Бадені покористувавъ ся нагодою, щобы выступити зъ заявленями що-до загальной політики выборчой, въ способѣ такъ ясный и рѣшучій, якъ сего бѣльше собѣ не можна бажати. Правительство не робить нѣякихъ застережень въ хосенъ якого небудь напряму або сторонництва; на основѣ законѣвъ дозволеный всякій свобѣдный рухъ, свобѣдна борба. Правительство не буде попирати нѣякои національной або політичной партіи, а такожь не буде нѣякон зъ нихъ обмежати анѣ вкорочувати. Зарѣвно якъ въ парляментѣ, такъ такожь и у великій, недалекій борбѣ выборчій правительство буде стояти по-за сторонництвами. Свобода выборча буде запевнена такожь тымъ радикальнымъ сторонництвамъ, котрій въ мѣру своихъ силъ будуть могли выступити на арену публичну. Арена парламентарна подѣлае отрезвляючо и вблизить фракцін радикальній бѣльше до праць практичной хосенности. Торжественне запевнене гр. Баденього, що власти при выборахъ въ кождѣмъ напрямѣ будуть поступати безсторонно, не може нѣякъ лякати сторонництвъ умѣренныхъ, що стоять на засадѣ державнѣй. Тій сторонництва — пѣсля досвѣдѣвъ порбленыхъ въ иншихъ краяхъ — можуть по всесторонно льояльно переведеныхъ выборахъ о много бѣльше сподѣвати ся, анѣжь нхъ побоювати ся.“

Пѣвурядовый коментарь о много бѣльше говорить, якъ ляпідарній слова заявы президента міністрѣвъ. Въ тѣмъ коментари запевняе ся свободу выборчу навѣть радикальнымъ сторонництвамъ (що за ласка!), а зновъ сторонництва умѣркованій успокоюе ся, що бѣльше зыскають на „всесторонно льояльно переведеныхъ выборахъ“. Якъ оно въ практицѣ буде, небавомъ побачимо, — але зъ того успокоюваня сторонництвъ умѣркованыхъ можна бы заключати, що щось було на рѣчи, и коли бы не наглячій внесеня послѣвъ Леваковского и Романчука, то хто знае, чи всѣ тій сторонництва радикальній, якъ нхъ розумѣють панове Яворскій, не були бы опинили ся на лістѣ проскрипційнѣй. Мимо того всего, мимо тыхъ гарныхъ слѣвъ запевненя о всесторонньй льояльности, мы мусимо ще разъ зазначити, що вѣдъ слѣвъ ще дуже далеко до дѣлъ, особливо въ нашій богоспасаемій Галичинѣ.

Выдѣлъ краєвый о еміграціи.

I.

Въ справозданю зъ чинности департаменту VI-того выдѣлу краєвого находимо мѣжь иншимъ такожь уступъ дотычно еміграціи нашихъ селянъ. Акція выдѣлу краєвого опирала ся на ухвалахъ сойму, въ котрыхъ бувъ вказаный напрямъ сеи акціи. Ухвалы сойму зъ 3 лютого 1896 р. розпадали ся на поручена для выдѣлу краєвого а на резолюціи до правительства.

Выдѣлови краєвому поручивъ соймъ, щобы и дальше наглядавъ надъ рухомъ еміграційнымъ, збиравъ вѣдомости о его розмѣрахъ и напрямѣ, а коли бы доглянувъ въ тѣмъ вплывъ економічно и суспѣльно шкѣдныхъ чинникѣвъ, щобы порозумѣвши ся зъ правительствомъ постаравъ ся о енергічне спинене дѣланя тыхъ чинникѣвъ. Крѣмъ сеи досыть загально стилізованои ухвалы, запала ще друга спеціяльна ухвала, щобы выдѣлъ кр. вѣзвавъ репрезентаціи тыхъ повѣтѣвъ, де збѣльшае ся рухъ еміграційный до Бразилії, вказати средства, надаючій ся до мѣсцевыхъ потребъ и обставинъ, котрыми можна бы успѣшно противдѣлати рухови еміграційному.

Въ резолюціяхъ до правительства ухваливъ соймъ, щобы правительство розвело точнѣйшу контролю надъ агентами еміграційными, карало надужитя и вызыскъ, внесло новелю до закона карного, пѣсля постановъ котрои можна бы карати неуправнене посередництво въ еміграціи и намову до неи ложными средствами, постаралo ся о доданѣ консулеви въ Генуи и посольству въ Ріо Жанейро урядникѣвъ, котрій могли бы розмовити ся зъ еміграптами въ рѣдній мовѣ.

Выдѣлъ краєвый, выконуючи тій ухвалы, поспытавъ 5 червня 1896 намѣстництво, чи правительство зробило що пѣсля ухваленыхъ въ соймѣ резолюцій, а заразомъ попросивъ о урядовій даты о руху еміграційнѣмъ и о захованя для вкороченя дѣяльность несовѣстныхъ агентѣвъ.

Вѣдтакъ вѣзвавъ выдѣлъ кр. 27 выдѣлѣвъ повѣтовыхъ у всходній Галичинѣ, де рухъ еміграційный до Бразилії збѣльшавъ ся, щобы розслѣдили всесторонно причины еміграціи и поставили свои внесеня, якимъ способомъ можна бы спинити еміграцію.

Крѣмъ того выдѣлъ к. р. порѣшивъ выслати до Бразилії двохъ делегатѣвъ для розслѣду тамошныхъ вѣдносинъ еміграційныхъ, бо тій вѣдносины — якъ каже въ справозданю — не суть знані анѣ намъ анѣ ц. к. правительству, а вѣдтакъ пѣсля информацій делегатѣвъ буде можна щось дорадити соймови або правительству, яке становиско мае запати супротивъ еміграптовъ. Делегатами стали о. Иванъ Воляньскій зъ Острѣвчика и д-ръ Іос. Семирадскій професоръ львѣвского университету, а поручено имъ розслѣдити въ провінціяхъ бразилійскихъ: Паранѣ, Ріо Гранде до Суль, Санта Катаріна и Сант Паульо вѣдносины економічній и суспѣльній еміграптовъ. Делегаты мають звидѣти осель еміграптовъ, розслѣдити, въ якѣмъ станѣ прибули до Бразилії а въ якѣмъ теперь находять ся, явій выгляды на будучность и т. п. Делегаты выѣхали въ першихъ дняхъ липня и вернуль въ сѣчни с. р.

Переписка намѣстництва зъ выдѣломъ кр. въ справѣ еміграціи була досыть оживлена. И такъ повѣдомило намѣстництво при кѣнци мая, що консулатови въ Генуи придѣлено урядника, володѣючого мовами рускою и польскою, що міністеръ судѣвництва готовъ предложити новелю до закона карного, та що галицкій власти політичній слѣдять пильно и карають покутныхъ агентѣвъ, а концесіонованого агента еміграційного доси въ Галичинѣ нема; е лишь субагенты заграничныхъ фірмъ корабельныхъ. Въ письмѣ зъ кѣнця вересня повѣдомило намѣстництво, що посольства и консуляты въ Бразилії дѣстали приказъ пѣдпомагати радою и дѣломъ обохъ делегатѣвъ, та що міністерство справъ заграничныхъ надѣе ся, що буде могло консулатови въ Ріо придѣлити урядника володѣючого обома мовами, рускою и польскою. Въ письмѣ зъ 5 падолиста повѣдомило намѣстництво, що консулатови въ Ріо придѣленый секретарь Адамъ Грінбергъ, володѣючій польскою мовою, котрого призначено спеціяльно до полагоджуваня справъ галицкихъ еміграптовъ. Консулатови въ Генуи придѣлено віцеконсуля Шварка, а справа утвореня консуляту въ Паранѣ веде ся. — Заразомъ помѣщено въ урядовій газетѣ рапорты посольства въ Петрополіи и консуляту въ Ріо Жанейро о судьбѣ галицкихъ еміграптовъ для остороги нашого населеня, та поручено старостамъ оголосити нхъ по селахъ.

---

2)

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрій Чайковскій.

(Дальше).

Гандзя знала Андруся. Вѣнъ ій подобавъ ся — але чи вѣнъ для неи? Надъ нимъ богачки будуть бити ся, — и такожь не може перемочи въ собѣ, щобъ десь-колись не кинути окомъ туды, де стоявъ Андрусь.

— Мати Божа! глянь ся надѣ мною сиротою бѣдною и пѣшли менѣ долю!

Служба скѣнчила ся. Андрусь пильно дививъ ся за Гандзею. Не мавъ якось смѣлости наблизити ся до неи, але йшовъ мовчки не далеко и теперь давъ волю своимъ думкамъ.

„Менѣ мама говорили, щобы оглядати ся за дѣвчиною — отъ и дѣвчина! На що красшои? Добра, роботяча, та й убога сирота, буде шанувати ся; а яка запопадлива! Отъ якъ гарно убрала ся! Заробила сама своими руками, бо певно що ій нѣ вуйко, нѣ вуйна того не справили.“

Андрусь прийшовъ до дому скорше, нѣжь мама; роздягъ ся, выйшовъ на дворъ и сѣвъ на приспѣ.

Надѣйшла мама. Посѣдали полуднувати. Андрусь збиравъ ся кѣлька разѣвъ до матери щось заговорити, та якось не йшло. Доперва надъ вечеромъ заговоривъ:

— Вы, мамо, знаете Гандзю Терещукѣвну?

— Знаю, та такъ якъ всѣхъ, зъ далека.

— А добра она дѣвчина?

— За неи я нѣчого злого не чувала. Дѣвка слухняна, роботяча; вуйна Варвара зъ неи вдоволена. А на що ты, сыну, за тымъ пытаешь ся?

— Може-бы я ей ввявъ, — каже Андрусь, та ажь самъ настрашивъ ся того слова, бо почервонѣвъ цѣлый якъ буракъ. Ему самому чудно зъ сего стало, бо теперь все зъ мамою о всѣмъ говоривъ, але не червонѣвъ ся.

Марина йно усмѣхнула ся:

— Еге, ось куды мій сыночокъ очкомъ кидае! Чекай, небоже, такій ты? — и, хопивши сына обѣручь за голову, стала его цѣлувати.

— Моя дитино! Якъ-бы я бажала собѣ невѣсточки въ хатѣ... але треба бы де-що близше провѣдати, бо то оженити ся — не дощеву годину перестояти... Я ей такъ близше не знаю... Не люблю заглядати за чужимъ пѣдъ лѣсомъ, абы свого пѣдъ носомъ не бачити... Але коли вже до того доходить, то таки треба пѣдъ лѣсъ пѣйти подивити ся. Я пѣйду сама до Варвары та й розпытаю.

Бѣльше не говорили зъ собою тои днины.

Зъ понедѣлка пѣйшло всьо своимъ ходомъ и нѣхто бѣльше не згадувавъ. Андрусь не мавъ якось охоты, а мати не хотѣла. На що хлопцеви голову завертати? може ще нѣчо зъ того не буде...

Другои недѣлѣ Андрусь ишовъ до церкви та мѣркувавъ собѣ, якъ бы то опять здыбати ся зъ Гандзею. Не знати, чи и Гандзя такъ собѣ бажала, бо знову здыбали ся на тѣмъ самѣмъ мѣсци, що тамтого разу. Поздоровились. Андрусь бувъ теперь трохи смѣливѣйшій, хотяй Гандзя выдала ся ему ще красчою.

— Отъ мы зновъ здыбаемо ся, — каже Андрусь, — а все по до озѣ до церкви...

— Бо намъ одна дорога выпала...

Андрусь рѣшивъ ся бувъ не казати Гандзѣ нѣчого, поки мати не розвѣдае за ню, якъ и що; але теперь, побачивши ей, змѣнивъ тую постанову. „На що то довго вѣдкладати?“ подумавъ собѣ та й каже:

— Слухай Гандзю, не бѣжи такъ! до церкви ще часъ. Я тобѣ щось скажу, лише йдѣмъ поволѣйше.

Справдѣ йшли поволи, але Андрусь такъ засапавъ ся, наче-бъ уже двѣ милѣ пробѣгъ...

— Що-жь ты менѣ, парубче, скажешь? — пытае Гандзя, а самѣй ажь кровь голову заливае.

— Гандзю! Пѣйшла бы ты за мене?

Бѣдній сиротѣ наче-бъ небо отворило ся. Такого щастя она не надѣялась. Жаденъ парубокъ такъ не промовивъ. А сей и не заляцявъ ся и доперва другій разъ зъ нею говорить та вѣдъ разу до дѣла приступае...

— Ну якъ же, Гандзю? Зѣ мною зле тобѣ не буде, хочь я зовсѣмъ не такій якъ другій. Нема въ мене нѣ мовы нѣ вымовы, и нѣбы то повертати ся не вмѣю, и до танцю мене не бери... але на хлѣбъ зароблю и голодною та голою не будешь.

— А ты думаешь, що менѣ такъ за музиками та танцями банно? Я рада буду, що знайду готову хату. Але не менѣ сиротѣ о такѣмъ щастю думати. Ты господарь, у тебе волы та коровы, а въ мене й приданого дасть Богъ. У тебе ненька, а я кругла сирота, и хто знае, чи мама твоя мене схоче...

Дѣвчинѣ станули сльозы въ очахъ.

— Се всьо нѣчого, що ты говоришь. Є у мене коровы и волы, то значить, що буде на чѣмъ и газдувати. Моя ненька буде й тобѣ мамою, але чи ты мене схочешь по добрій воли, та чи ты мене любишь?

Гандзя пристанула, обернула ся лицемъ до Андруся. Ей цѣлу стать освѣчували яркій променѣ сонця. Въ очахъ блищали сльозы. Она дивилась прямо въ очи парубкови, дивилась довго, наче-бъ хотѣла сказати: Якъ же тебе, мій соколе, не любити, коли ты такій гарный, такій добрый...

— Ну скажи жь, моє серце! — налягавъ Андрусь и взявъ Гандзю за руки. Стояли саме межи вербами серединъ села. Людей якось ще не було видати; они обое когось дуже вчасно до церкви выбрали ся. Гандзя не выдирала своихъ руки, ино очи спустила въ низъ и ледви проговорила:

— Чи ты лише не жартуешь зо мною сиротою? Грѣхъ бы тобѣ було моє сирѣтске серце кровавити!

— Кленусь тобѣ хрестомъ святымъ, коли тебе дурю! На що бы менѣ тебе займати, якъ-бы я тебе не любивъ? Дивись, кѣлько у насъ въ селѣ дѣвчатъ, а нехай менѣ котра скаже, що я коли до неи такъ говорывъ, тогдѣ я пѣдъ землю сховаю ся. Спрахи, Гандзю, якъ я тебе люблю!

— Богъ тобѣ милосердный за то заплатить, буду тобѣ вѣрною до смерти, николи не розлюблю! — и обняла его за шию.

— Але ходѣмо, — каже Гандзя, — бо люде надѣйдуть та буде сорому на цѣле село...

— Або я собѣ зъ того що роблю? Нехай знають! ты будешь моею женою, то що кому до того?

Але пѣйшовъ. Ишли поволи собѣ прямо до церкви. Теперь вже языки розвязали ся.

— Що ты собѣ, Гандзю, подумала, якъ мы тамтои недѣлѣ аустрѣли ся?

— Щось менѣ такъ тепло коло серця зробило ся. Я собѣ подумала: може справдѣ на дорозѣ до церкви долю найду... За той цѣлый тыждень, то я йно о тобѣ, Андрусю, думала.

— А ты менѣ тежь зъ мысля не сходила и я собѣ таке думавъ, вже и зъ мамою за тебе говоривъ...

— А що жь мама?

— Та выбирае ся до васъ розвѣдати. Але мама менѣ ще перше говорили, що не

Зъ руху вѣчевого.

[надсилані „Дѣлу“ справозданя]

Народне вѣче въ Равѣ рускій.

Дня 11. н. ст. сѣчня вѣдбуло ся народне вѣче въ Равѣ рускій, скликане політичнымъ товариствомъ Равска руска рада. По богослуженю зѣбрало ся въ обширнѣй сали ратушевій що-найменше 600 участниківъ зъ повѣтівъ равского, жовківского, сокальского и чемаиівского [кільканайцять Мазурівъ], а межь ними кільканацять священиківъ, троха свѣтскои интеліґенції, а такожь кільканацять жидівъ зъ цѣкавости. Вѣче отворивъ по годинѣ 11-ій предсѣдатель Равскои рускои ;ради о. Ант. Колпаковичь. Въ короткій промовѣ привитавъ зѣбраныхъ именемъ выдѣлу товариства, подякувавъ за численну участь въ п е р ш і м ъ вѣчу въ Равѣ и предложивъ на предсѣдателя вѣча д-ра Короля зъ Жовкви. Д-ръ Король подякувавъ за честь и довѣре, однакожь звинивъ ся, що предсѣдателемъ не може бути. Нарѣдъ управивъ ся, щобы д-ръ Король предсѣдавъ, але коли вѣнъ ще разъ подякувавъ, вибрано аклямаціею о. Сам. Дуткевича зъ Поддубець, его заступникомъ селянина Гарвону зъ Скоморохъ [сокальского повѣту] а секретарями селянъ Луку Томашѣвского зъ Новосѣлокъ кардинальскихъ [равского пов.] и Данила Мекелиту зъ Бутинъ [жовківского пов.]. О. Дуткевичь подякувавши за довѣре, внѣсъ „многая лѣта“ для цѣсаря, а по вѣдспѣваню многолѣтя представивъ правит. комісаря п. Тірмана и удѣливъ голосу першому референтови д-рови Королеви про наше політичне положенє. [Реферати, якъ такожь промовы поодинокихъ учасниківъ вѣча подаю лишень въ скороченю.]

Д-ръ Кор[illegible]ль, обговорившы часы передконстатуційні заявивъ, що мы лишень вѣдъ надани конституціи-свободы, котра не приймла намъ д[illegible]мо, бо мы оплатили ей мі лионами кровавого нашого гроша, вѣддыхаемо лекше. Причинами, що мы такъ лихо стоимо нинѣ вѣдъ вогляду політичнымъ, есть по перше то, що насъ силою зѣпхали на друге становище; а по друге сварнѣ домашнѣ. Мы нарѣдъ зъ славною минувшостію: мы заступали своими грудьми Европу передъ нападами Турківъ, Татарівъ; кровь наша лляла ся въ оборонѣ свободы-волѣ и въ оборонѣ другихъ. — Згадавъ тій часы, коли мы були пѣдъ Польщею: про нашихъ князѣвъ и бояръ, що вѣдцурали ся свого роду и пѣшли въ службу чужимъ богамъ, а Русиномъ зѣставъ ся лише хлопъ пѣдъ соломяною стрѣхою. Вѣдтакъ розказавъ про наше житє-бутє пѣдъ Австрією, про 1848. рѣкъ. Мы були вѣрнѣ, мы не бунтували ся, а нинѣ приятелѣ нашій радѣ вѣдсунути насъ зѣдъ престола, центральне правительство опустило насъ, а краєве пѣйшло противъ насъ. Мы все просили, кланялись, а Поляки силою добивали ся своихъ правъ. Въ політицѣ тѣлько той має силу, хто самъ за себе дбає. Конституція не прийшла даромъ, людска кровь лила ся за свободу. Тѣ, що бороли ся, дѣстали права, власть. У насъ на Руси господарка польско-шляхотска. Вѣдъ мужика выдурюють мандаты до радъ повѣтовыхъ, до сойму и рады державнои. Трицять лѣтъ минуло, якъ польска шляхта розгосподарилась у насъ. Господарка Польщѣ звела на нужду нашого хлопа; нинѣ нужда до Бразилія выганяє его, такъ привязаного до землѣ зрошеной потомъ и кровію предківъ. Шкѣльництво у насъ лихе; просвѣта поступає дуже поволи, бо ще есть 70% анальфабетівъ; шкѣлъ за мало и тѣ порожнѣ; учителѣ польщать нашѣ дѣти. [Голосы: Правда! сумно!] Мы выбираемо чужихъ людей, що заступають свои интересы. Найбѣльше винна тому борба партійна. [Голосы: Сумно! Вахнянинъ! Барвѣньскій!] При выборахъ до сойму въ роцѣ 1889 бмъ Русь ишла разомъ, тожь и выйшли мы побѣдоносно. Правительство, уврѣвши нашу силу, задумало насъ розбити и вѣддати пѣдъ команду польско-шляхотску. Посолъ Романчукъ, творець „новои еры“, нинѣ самъ оденъ борець у Вѣдни за нашѣ права. [Голосы: Честь ему!] Баденюки стратили вже встыдъ. [Голосы: Ганьба имъ! най пропадають! Ганделесы!] Нинѣ кождый гордить ними. Страту, яку потерпѣла шляхта на Мазурахъ, хоче собѣ нинѣ вѣдбити у насъ на Руси. Нарѣдъ сила, котрѣй не то пятки, десятки, але й багнеты не все поможуть; керманичѣ державнѣй повинні зъ тымъ числити ся. Нинѣ гермофродитівъ нашихъ пхають тамъ, де навѣть самѣ Поляки встыдають ся. Нашъ равско-жовківскій посолъ боронить панівъ и правительство, котре розганяє нашѣ зборы. [Голосы: Нехай пропаде!] Не упадаймо на дусѣ! Русь наша не загине, маючи патріотичне духовеньство, интеліґенцію и патріотівъ зъ-пѣдъ соломяной стрѣхи. Коли насъ при выборахъ до сойму знасилувано, мы выслали депутацію до Вѣдня. Нарѣдъ, що есть сухій хлѣбъ и голый борщь, зложивъ на сю депутацію. Мы знали, що соймъ не розвяжуть, але мы задемонстрували, щобы Европа дѣзналась за нашѣ кравды. Мы знали, що за насъ нѣхто не буде дбати та що кромѣ на себе самыхъ на нѣчвю помѣчь не можемо числити. Теперь до выборівъ до рады державнои Русь утворила оденъ спѣльный комітетъ, при котрѣмъ треба намъ всѣмъ всѣ свои силы злучити. Баденюки пошли ся въ католики, опанували епископатъ, заснували нове товариство; але славне руске духовеньство не дало ся вѣдлучити вѣдъ народу. Нинѣ нема одного чоловѣка, котрый хоче звати ся Русиномъ-патріотомъ, щобы йшовъ противъ краєвого руского комітету. Чей-же и єврархія, видячи, що завела ся, покине свою політику. При вадходячихъ выборахъ станьмо всѣ якъ оденъ мужь до борбы выборчои, то и побѣда буде по нашѣй сторонѣ, а дасть Богъ, що и въ наше вѣконце засіяє яснѣйше сонце. [Гучнѣ оплески и Славно!] — Д-ръ Король поставивъ резолюцію: щобы при надходячихъ выборахъ всѣ Русины безъ рѣзницѣ партій ишли солідарно; щобы правительство до выборівъ не мѣшало ся; що кождый хто бы важивъ ся кандидувати зъ руки правительства чи на власну руку, и той, хто на такого кандидата голосувавъ бы, буде уважати ся зрадникомъ народнои справы.

Въ дискусіи надъ симъ рефератомъ першій забравъ слово мѣщанинъ Антінъ Караванъ зъ Сокаля. Вѣнъ пѣднѣсъ, що всьо спочиває на рѣльництвѣ, тожь оно повинно бути пошановане; але такъ ся не дѣє. У насъ бѣда, нужда; хлопъ утѣкає за границю або до Бразилія. Екзекуторы забирають послѣдну худобину, послѣдній лахи, що нихъ вѣдтакъ грызуть щуры по шпихлѣрахъ и по магазинахъ. По паньскихъ дворахъ засѣли жиды. Мы платимо на все и на всѣхъ, а навѣть тѣ зъ червоными шапками, що въ радѣ повѣтовѣй дрова рубають, хотять надъ селяниномъ старшувати. Мы нарѣдъ простый, але потрафимо жити своимъ житемъ, якъ наше славне Козацтво, що въ простого козака выбирало собѣ атамана. Треба тѣлько тримати ся разомъ.

Гриць Мельникъ зъ Жужеля нарѣкавъ на панівъ, що помагають жидамъ зъ Галичины робити жидівску Галилею. Бесѣдникъ розвеселивъ селянъ стишкомъ изъ „Зеркала“: „Ksiądz Kaczałe взъ Шельпаки! Спѣвай собѣ „паки паки”, а панівъ лиши намъ: Срулямъ, Мошкамъ и Ицкамъ“ и т. д. Недовго вже ждати, а тѣ Срулѣ, Мошки и Ицки засядуть на крѣслахъ посольскихъ, а шляхту вытиснуть. Вѣдтакъ розказавъ зъ власного досвѣду, якъ то нинѣ хлопа „шанують“ по урядахъ. Навѣть въ „штайрамтѣ,“ де хлопъ складає жертву, послѣдный крейцарь на край, державу, титулують его „хаме,“ „мудю“ и выкидають за дверѣ... [Комісарь не позволивъ дальше въ тѣмъ дусѣ промовляти и предсѣдатель вѣднявъ Мельникови слово.] Резолюцію д-ра Короля вѣче приняло.

Другій рефератъ про реформу выборчу вѣдпавъ зъ порядку дневного, бо референтъ д-ръ Олѣйникъ зъ Мостівъ великихъ не прибувъ, зателеґрафувавши, що „нагла перепона“ ему перешкодила.

Третій рефератъ про реформу закона громадского обговоривъ селянинъ Мекелита. Згадавъ про ту давнину, коли Русины сходились на вѣча на голосъ вѣчевого дзвона установляти рѣзнѣ установы та радили раду, якъ боронитись вѣдъ ворога; вѣдтакъ розповѣвъ про вѣкову неволю пѣдъ Польщею, коли хлопъ у пана значивъ тѣлько, що нинѣ у хлопа вѣлъ; розказавъ про долю хлопску пѣдъ Австрією до 1848 року, а вкѣнци про значѣне вѣчь въ нинѣшныхъ часахъ. Потѣмъ пояснивши законъ громадскій зъ 1866 року и змывши зимною водою „porządnych“ вѣйтівъ, котрѣ славлять ся ласками властій адміністраційныхъ и „польскихъ бецирківъ“, розказавъ о проектахъ законівъ пп. Рутовского, Пілята и Дунаєвского, выяснивъ, якѣй бы то були тотѣ окружнѣ вѣйты чи „мандаторы“. Змалювавши все те хлопскимъ пензлемъ, яркими красками, але артистично, поставивъ таку резолюцію: Вѣче рѣшучо спротивляє ся заведеню окружныхъ вѣйтівъ; взыває правительство, щобъ оно вынагороджувало приписаный кругъ дѣланя; а сли правительство хоче конечно реформувати законъ громадскій, нехай злучить громады зъ обшарами двѣрскими въ той способъ, абы двѣръ плативъ на адміністрацію громадску рѣвну часть пѣсля податку. — Бесѣду и резолюцію Мекелиты супроводили вѣчевики гучными оплесками и окликами: славно! правда! — Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ промовлявъ такожь Василь Головка зъ Любицѣ княжои.

Четвертый рефератъ про реформу податкову выголосивъ Лука Т о м а ш ѣ в с к і й. Пояснивши всякѣ роды податківъ и выказавши кривду хлопску поставивъ резолюцію: Вѣче домагає ся такои реформы, щобы податокъ не платити анѣ вѣдъ грунту, анѣ вѣдъ домовства, анѣ вѣдъ ремѣсла, анѣ вѣдъ заробку, лишень вѣдъ доходу, и щобы хлопови лишити 300 злр. доходу вѣльного вѣдъ податку. — Резолюцію принято зъ одушевленемъ. — Мекелита ояснивъ ще деякѣ точки сего реферату на хлопскій стрѣй, а о. Гриневецкій, парохъ зѣ Щирця, п ясниві доходъ зъ процентівъ а зъ землѣ.

О. Г о р н и ц к і й, парохъ равскій, референувавъ про подѣлъ суду краевого у Львовѣ и пояснивъ резолюцію, щобы маючій завести ся судъ окружный заведено не въ Жовквѣ, але въ Равѣ. — Внесенє принято,

О нашѣмъ економічнѣмъ положеню референувавъ сел. Василь Г о л о в к а. Выказавши основно всю нужду хлопску, поставивъ кѣлька резолюцій, якъ: сказувати нотарѣвъ зъ пертрактаціями, оплату за дорученя судовѣ въ справахъ спадковыхъ, подѣлъ земель камеральныхъ и земель тыхъ панівъ [общарниківъ], що ихъ грунты йдуть на ліцитацію. — Селяне приняли тѣ резолюціи оплесками.

Въ дискусіи забравъ слово о. Корнило Кузикъ зъ Махнова и выказувавъ нужду загальну, бракъ ремѣсниківъ и торговлѣ мѣжь селянами, а вѣдтакъ радивъ закладати крамницѣ спѣльнѣ громадскѣ чи церковнѣ, брати пропінацію, закладати читальнѣ, торговдѣ збѣжемъ; не справляти дорогихъ хрестинъ, весѣль и похоронівъ; обезпечатись на житє; выказувавъ задовженє селянъ на рѣзнѣ потребы; радивъ похатну торговлю; вкѣнци доказувавъ, що въ Англіи обходять ся безъ лѣсівъ и пасовискъ та що сама просвѣта хлѣба не дасть. — Зъ деякими высказами о. Кузика полемівувавъ Мекелита. Просвѣта — мовивъ вѣнъ — конче потрѣбна, хоть-бы для купованя щетины, бо сли хлопъ не буде знати письма и вмѣти рахувати не буде вѣдважный взятись до иншихъ рѣчей. Радивъ селянамъ читати добрѣ газеты а тогдѣ они пѣзнають, яка они сила. Въ додатку до резолюцій Головки внѣсъ вѣдъ себе: змѣнити законъ ловецкій, законъ дороговый, законъ шкѣльный, знести стемплѣ газетнѣ, ревізорівъ вѣдъ худобы, зменшити цѣну соли; завести плаченє податківъ чеками, щобы хлопа не зневажали по урядахъ податковыхъ. Вѣдтакъ обговоривъ „католицкій союзъ“ а вкѣнци обговоривъ реформу выборчу и поставивъ резолюцію за безпосереднымъ тайнымъ голосованемъ при всѣхъ выборахъ. — Резолюцію принято.

Наступили внесеня членівъ. Захарко Савка зъ Карова радивъ, щобы правительство заняло ся долею селянъ тыхъ околиць и основувало въ Равѣ яку фабрику, н. пр. зелѣза, щобы бѣдный нарѣдъ мавъ заробокъ. — Л. Томашѣвскій взывавъ селянъ вписуватись до Равскои рускои рады и пѣдпирати „Дѣстеръ“. — Иванъ Климівъ зъ Жужеля, жалуючись на непорядки по громадахъ, абйшовъ на школы. Та комісарь розвязавъ вѣче. [Якъ се стало ся, подамо завтра — *Ред.*] По розвязаню вѣча люде розбйшли ся около 5-ои годины.

Хлопъ зъ-надъ Рати.

буде менѣ перечити, зъ кимъ я женити ся хочу... Абы була — каже — честна дѣвчина та мою старость ушанувала...

— Зъ-за того, мій любый, не буде у насъ клопоту... Яка я буду щаслива, коли буду могла когось мамою звати... бо сего щастя я не зазнала за свого вѣку...

Гандзя знову посумнѣла, згадавши свое сирітство.

Прийшли до церкви и ажь тутъ розстали ся. Зразъ припали на колѣна и молили ся щиро о долю.

По церквѣ заждавъ Андрусь на маму. Коли выйшли зъ-помѣжь людей, Андрусь каже зъ-тиха:

— Не знаю, мамо, чи я добре зробивъ, що такъ поспѣшивъ ся, але годѣ було вдержати ся. Я вже сказавъ Гандзѣ, що ей люблю, та й що ей буду брати...

— Та коли?

— Теперь, якъ вшли до церкви...

— Другѣ парубки говорять своимъ дѣвчатамъ такѣ рѣчи на музикахъ! пѣдъ коршмою, а ты пѣдъ церквою. Видно, що въ тѣмъ воля Божа, — Марина перехретила ся побожно. — Але я таки пѣйду до Варвары та розпытаю якъ и що... Нехай бы вже було по людски та най бы люде знали, що ты ей засватавъ, а то возьмуть насъ на языки, бо годѣ-жь, щобы вы не зѣйшли ся де зъ собою та не поговорили.

Таки зразъ по обѣдѣ Марина пѣйшла до Варвары, вуйны Гандзиной.

Обѣ жѣнки поговорили зъ собою якъ знали. Вуйна хвалила Гандзю, а Марина радѣла, що таку добру мати буде невѣстку.

Вѣдъ теперь що недѣлѣ молодята сходили ся йдучи до церкви, бо на будномъ дни не було коли. По обѣдѣ заходивъ Андрусь до Гандзѣ, або она забѣгала до Марины. Марина радѣе, Гандзю цѣлуе, пестить та мѣеця не може ѣй знайти.

— Тѣлько люби мого Андруся, бо вѣнъ вартъ того, та й мною старою не помѣтуй...

Гандзя хилить головку на грудяхъ старои Марины та по рукахъ цѣлуе.

Всѣ троа щасливѣ...

III.

Надѣйшла бранка. Марина завчасу постарала се о все, що потреба до реклямаціи. Ходить до священника, до вѣйта, просить, а они ей запевняють, що Андрусь мусить бути увѣльненый, бо вѣнъ оденъ на грунтѣ.

Подали письмо. Але до побору таки треба ставати. Поѣхавъ Андрусь зъ другими парубками до мѣста. Але що ему? На другихъ парубкахъ ажь шкѣбра мерзне на споминъ, що треба буде довгѣ кучерѣ пообтинати та пѣдъ карабінъ ити. Андрусеви се все байдуже, бо вѣнъ знае, що его мине лиха доля.

Поставили Андрѣя Харка пѣдъ мѣру. Паны ажь облизали ся, побачивши такого плечистого рослого парубка... Здавъ ся!

Але ему се байдуже. Що-жь зъ того, що здавъ ся, коли служити не буде? А зразъ зъ весною пѣшле до Гандзѣ сватівъ, а по Великодни таки весѣле.

И Марина нѣравъ тымъ не клопоче ся. Андрусь здавъ ся, але служити вѣнъ не буде, бо вѣнъ оденъ на грунтѣ.

Минувъ великій пѣстъ, минувъ Великдень. Часъ бы сватівъ посылати. Ажь тутъ приходить письмо зъ бецирку, що реклямація Андруся не приняли. Въ письмѣ стояло, що у Марины есть старшій сынъ на тѣмъ самѣмъ грунтѣ пѣдъ тымъ самымъ нумеромъ, отже нехай вѣнъ помагае господарити, а Андрусь най иде служити.

У всѣхъ наче громомъ ударило. Пропали всѣ надѣѣ! Андрусь ходить якъ строеный. Гандзя горячѣ сльозы проковтуе. Стара мати кровавыми слѣзми плаче. Бѣжить до священника, до старшихъ въ громадѣ.

— Ратуйте ради Бога! А де-жь се можна? а де-жь правда? Тажь старшій сынъ уже вѣддѣленый, свое окреме господарство веде, свои вже дѣти мае; хто-жь менѣ бѣднѣй старѣй ложку стравы подасть?

Люде порадили Маринѣ пѣйти до мѣста до панівъ та просити за собою.

(*Дальше буде*).

Переглядъ політичный.

Именованый гр. Михаилъ М у р а в ь е в ъ, дотеперѣшный посолъ въ Копенгазѣ, р о с с і й с к и м ъ м і н і с т р о м ъ с п р а в ъ з а г р а н и ч н ы х ъ мае теперь 52 лѣтъ. Его отець бувъ губернаторомъ Литвы, а дѣдъ, звѣстный зъ часівъ польского повстаня 1863 р., бувъ генералъ-губернаторомъ виленьскимъ. Науки покѣнчивъ гр. Мих. Муравьевъ въ Петербурзѣ, а опѣсля вступивъ до дипльоматичнои служѣы. Спершу бувъ секретаремъ посольства въ Газѣ, а опѣсля придѣлено его до посольства въ Парижи. Въ 80-тыхъ рокахъ ставъ радникомъ посольства въ Берлинѣ. Тутъ звернувъ на себе увагу дипльоматичныхъ кругівъ россійскихъ и по за Россію. Кажуть, що мавъ велику ласку у цѣсаря Вільгельма II., а зъ своеи стороны бувъ все прихильникомъ нѣмецкого народу. Въ 1893 р. ставъ Муравьевъ посломъ въ Копенгазѣ, де прийшовъ въ близшу стычность зъ членами царскои родины. Незабаромъ дуже его полюбили на данськомъ дворѣ, а особливу ласку зъѣднавъ собѣ у теперѣшнои царицѣ-вдовы. Она то и мала заразъ по смерти кн. Лобанова звернути увагу царя на Муравьева, и мабуть чи не за ей именно вплывомъ павъ на него выборъ царя. Кажуть, що царь пѣдчасъ послѣднои своеи гостины въ Копенгазѣ богато говоривъ зъ Муравьевымъ и вже тогдѣ повзявъ гадку зробити его наслѣдникомъ кн. Лобанова. Гр. Муравьевъ мае бути дуже способнымъ дипльоматомъ, зъ великимъ спритомъ и енерґією. Зъ політичного огляду мае бути прихильникомъ староросійскихъ поглядівъ. Якъ увѣряють, черезъ его именованє въ заграничнѣй політицѣ Россія не настане нѣяка змѣна. Царь е за політикою мира, а Муравьевъ пѣйде тежь тою дорогою.

Царска пара мала зразъ по Новомъ Роцѣ выѣхати до Ливадіи на кѣлька недѣль. Царица потребуе выпочинку тымъ бѣльше, що вѣдъ кѣлькохъ днівъ нездужае на легкій гостець. А царь за порадою лѣкарскою повинень якійсь часъ здержати ся вѣдъ всякихъ занять, такъ що буде особисто полагоджувати лише найпильнѣйші справы. До полагоджуваня войсковыхъ справъ назначивъ царь вел. кн. Михаила Николаевича, а до справъ цивільныхъ Побѣдоносцева. Черезъ недугу царицѣ мали залишити ся всякѣ звычайнѣ новорѣчнѣ принятя и урочистости.

Важною подѣею е договѣръ мѣжь А н ґ л і ю а С п о л у ч е н ы м и д е р ж а в а м и пѣвнѣчнои Америки, пѣсля котрого всякѣ споры мѣжь обома державами мусять полагоджуватн си мировымъ судомъ. Договѣръ вже готовъ и пѣдписаный обома сторонами. Въ найблишѣмъ часѣ прийде вѣнъ ще передъ сенатъ Сполученыхъ державъ до затвердженя. Шведскій король Оскаръ приставъ на тую постанову договору, пѣсля котрои въ деякихъ равахъ вѣнъ мае именувати найвысшого мирового судью.

Анґлійскѣ дневники оголошують текстъ анґлійско американьского договору въ справѣ мирового суду. Головнѣ постановы такѣ: Споры грошевѣ, коли ходить о суму не бѣльшу надъ 100.000 фунтівъ, рѣшае судъ, вложеный зъ одного правника анґлійского, а одного именованого Сполучеными державами, та й ще одного, котрого доберуть собѣ тѣ оба. Коли ходить о бѣльшу суму, то рѣшае такій самый судъ, — и то безъ вѣдклику, коли рѣшенє западе одноголосно; въ иншѣмъ разѣ кождѣй сторонѣ прислугуе право вѣдклику до суду, вложеного зъ двохъ правниківъ, именованыхъ одною, и двохъ, именованыхъ другою державою, та ще й пятого, котрого собѣ доберуть тѣ чотири. Судъ той рѣшае справу остаточно бѣльшостію голосівъ. Споры о землю рѣшае судъ, вложеный зъ 6 членівъ, именованыхъ по половинѣ одною и другою державою, та ще й семого, якого собѣ тѣ 6 доберуть. Бѣльшость пяти голосівъ рѣшае справу остаточно. Коли бѣльшость е менша, то кождѣй сторонѣ прислугуе право вѣдклику. Въ такѣмъ разѣ просять обѣ державы якусь иншу дружну державу о порѣшенє спору. Коли выбранѣ обома державами судьѣ не могли бы згодити ся щодо выбору самого судьѣ розъемного, тогдѣ именують его найвысшій трибуналъ Сполученыхъ державъ и лондоньскій Privy Councils. А коли бы и сѣ не могли згодити ся, то именуе судью розъемного король Швеціи и Норвеґіи. Сей договѣръ важный на пять лѣтъ; речинець выповѣдженя договору означеный на одинъ рѣкъ.

Въ Италіи живо обговорюють питанє: кôлько правительство заплатить Менелікови за проживлене полонникôвъ? Въ договорѣ мира, пôдписанôмъ сими днями королемъ Гумбертомъ, нема нѣякои постановы що-до высокости вôдшкодованя; згадує ся лише, що Менелікъ спускає ся на італійске правительство, котре мае означити суму. Отже Tribuna каже, що правительство заплатить 10 міліонôвъ ліръ. Те выкликало въ Италіи великій неспокôй. Иншій дневникъ успевнює, що о такъ великôй сумѣ нема й бесѣды; але заразомъ додае, що правительство буде мусѣло таки держати ся засады: noblesse oblige. А зъ того выходить, що вôдшкодоване выпаде таки не мале.

Зъ Одесы доносять до Лондону, що пôсля вѣсти, яку привезъ одинъ членъ выправы россійского Червоного Хреста зъ Абесинiи, король Менелікъ дôставъ повѣдомленє, що буде урядово запрошеный на всемирну выставу паріску и що вôнъ обѣцявъ принятi запросины. Зъ Парижа поѣде Менелікъ до Россіи.

——

Дня 12 с. м. зôбравъ ся французскій парламентъ на сегорôчну сесію. Загальну увагу звертавъ на себе недавно выбраный посолъ д-ръ Ґреніе, що передъ кôлькома роками перейшовъ въ Альґеріи на могамеданьску вѣру и ставъ правовѣрнымъ поклонникомъ корану. Передъ парламентомъ ожидала незвычайного посла сила цѣкавого народу. Коли явивъ ся д-ръ Ґреніе, повитала его товпа іронічнымъ привѣтомъ. Вôнъ, одягненый по арабски въ бѣлôй киреѣ и въ ясnôмъ завою, вôдповѣдавъ привѣтно на привѣты, котрі бравъ на правду. На порозѣ парляменту упавъ на колѣна и три разы поцѣлувавъ порôгъ. Вступаючи до салѣ нарадъ такожь три разы поцѣлувавъ порôгъ и вôдмовляючи арабску молитву пôшовъ просто на презідіяльну трибуну та занявъ мѣсце секретаря, бо будучи найменшимъ посломъ, — вôнъ мае що-йно 30 лѣтъ — мае аж до выбору презідія сповняти урядъ секретаря. — Перше засѣданє палаты послôвъ зôйшло на самôмъ выборѣ презідія. Въ презідіи не зайшла жадна змѣна; выбрало на ново президентомъ Бріссона, и такъ само остали ся всѣ давнѣйші віце-президенты.

——

Въ парляментахъ трехъ пôвнôчныхъ державъ, Швеції, Норвеґіи и Данiи, ладять на найблизшій часъ внесенє, щобы зъ уваги на політичный станъ Европы узнати тѣ державы за неутральнѣ и постарати ся о запорученє тои неутральности изъ стороны европейскихъ державъ. Доносять такожь, що въ розладѣ мѣжь Швеціею а Норвеґіею замѣчає ся звороть до помиреня. Въ послѣднихъ рокахъ, якъ звѣстно, сильно проявлявъ ся въ Норвеґіи напрямъ, щобы зôрвати унію зъ Швеціею. Теперь мѣжь парляментарными заступниками обохъ державъ повстала гадка, щобы зôйти ся на весну въ Штокгольмѣ або въ Христіянiи и спôльно порозумѣти ся та полагодити свои споры. Надѣють ся, що на те спôльне вѣче зберe ся зо 300 народныхъ заступникôвъ зъ обохъ сторôнъ.

——

Въ Сербіи нове міністерство зробило добре вражѣнє тымъ, що зъ малыми выимками въ урядахъ лишило ся все безъ змѣны. Є се першій выпадокъ въ Сербіи, що при змѣнѣ міністерства оббйшло ся безъ звычайного пенсіонованя або й вôдправлюваня урядникôвъ. Такожь не бувала доси въ Сербіи рѣчь, що теперѣшне міністерство не мае майже нѣякои опозиціи. Одиноке сторонництво, що ладило ся до опозиціи, сторонництво напреднякôвъ, розвязало ся. Нові выборы до скупштины вôдбудуть ся ажь пôсля повороту президента міністрôвъ Сімiча зъ Вѣдня, куды вôнъ поѣде дня 23 с. м., щобы звôльнити ся вôдъ уряду посла, доси тамъ заниманого. На его мѣсце прийде до Вѣдня имовѣрно бувшій міністеръ вôйны Франасовичъ.

Б. король Миланъ опускає Сербію дня 18 с. м. и поѣде до Вѣдня на кôлька днѣвъ, а опôсля до Парижа. Зъ кôнцемъ сего мѣсяця мае приѣхати до Бѣлграду королева Наталія и забавить кôлька мѣсяцѣвъ.

Въ справѣ митрополита Скопльє довѣдує ся Polit. Correspdnz. зъ Бѣлграду, що сербске правительство починило ще послѣдный крокъ у екуменьского патріярха. Коли бы и сей мавъ завести, то мае наступити оголошенє самостôйности сербскои церкви въ Македонiи. Въ такôмъ разѣ имовѣрно митрополитъ зъ Призрена Діонізій ставъ бы головою сербскои церкви въ Туреччинѣ и дôставъ бы титулъ сербского патріярха.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Зъ руского народного театру. Якъ намъ доносять зъ Долины, де теперь перебуває нашъ театръ, долинська публика буде мати приятнôсть побачити на рускôй сценѣ премієру В. Чайченка „Нахмарило“ и вôдновленый знаменитый твôръ М. Старицкого „Не судилось“.

— Артистъ и поетъ нашъ Корнило Устияновичъ повернувъ ся вже, славити Бога, зъ тяжкои недуги [тифу]. Однакъ рана въ долони, яку выкохала горячка, спиняє его въ роботѣ и въ писаню. Длятого вôнъ черезъ наше „Дѣло“ складає подяку всѣмъ, що зъ нагоды Нового року щедрували ему, и засылає всѣмъ рускимъ громадянамъ щирі желанія.

— Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“ у Львовѣ пригадує своимъ членамъ, що завтра, въ суботу, о годинѣ 5 ôй вечеромъ загальнi зборы того товариства.

— Выдѣлъ політичного товариства „Руска Рада въ Волочевѣ“ устроює четверте руско-народне вѣче дня 21 н. ст. сѣчня 1897 въ Сасовѣ. По службѣ Божôй о призваніе помочи св. Духа зачнуть ся о годинѣ 12 ôй въ полудне нарады вѣча зъ такою програмою: 1) вступне слово; 2) о выборахъ и ихъ реформѣ; 3) о законѣ громадскôмъ и его реформѣ; 4) о економічнôмъ положеню нашого народу; 5) внесеня участникôвъ вѣча. Вѣче вôдбуде ся въ сали балевôй купелевого заведеня. — Вôдъ Выдѣлу „Рускои Рады въ Золочевѣ“. *Рожанковскій* предсѣдатель. о. *Малый* секртарь.

— Пôбôльшенє адъютованыхъ посадъ авскультантôвъ. Зъ Вѣдня доносять, що небавомъ наступить значне пôбôльшенє адъютôвъ для авскультантôвъ судовыхъ. Вôдъ 1 лютого 1897 буде збôльшене число адъютованыхъ посадъ въ квотою 600 зр. въ 434 на 531, отже о 97, а знôвъ адъютованыхъ посадъ зъ квотою 500 зр. въ 437 на 537, отже о 100. Розділивши тѣ нові адъюта на пôодинокі округи высшихъ судôвъ краевыхъ, припадають пôбôльшеня: для Вѣдня 24, для Праги 33, Берна 38, Градца 15, Трієсту 13, Кракова 17, Львова 46, а Задару 11. Въ наслѣдокъ сего пôбôльшеня наступить се, що 10 процентъ всѣхъ посадъ авскультантôвъ буде надѣленыхъ адъютами. Міністерство судôвництва надѣє ся, що въ наслѣдокъ сего значне число правникôвъ поступить до служобы судовои.

— Польонізаційній забаги проявляють ся у насъ навѣть въ такихъ кругахъ, де бы найменше повинно ся того надѣяти. Такъ н. пр. „комітетъ будовы притулку у Львовѣ для пôдупавшихъ и до працѣ неспособныхъ инвалідôвъ и ц. к. ветеранôвъ вôйсковыхъ“ розбславъ учителямъ по краю вôдозву зъ білетиками для дѣтей по цѣнѣ 1 кр. Ну, нехай! але-жь до рускихъ сѣлъ прислав той комітетъ не лишь вôдозву, але й білетики польскій! Длячого-жь то такъ? Чи у вôйску не служать и Русины? А коли рускі дѣти мають давати крейцарики, тожь и вôдозва до нихъ и білетики повинні бути чей-же рускі! Поступокъ комітету есть зовсѣмъ невôдповѣдный и заслугує на нагану, а кождый патріотъ рускій повиненъ дати се комітетови пôзнати, вôдсылаючи назадъ вôдозву и білетики польскі, а жадаючи рускихъ. Инакше польскому нетаторству русчины кôнця не буде...

— Страшна пригода лучила ся въ Кореници коло Ярослава. Вôсѣмнацять-лѣтный хлопець зъ мести на сусѣдôвъ, котрі кинули на него пôдозрѣне, що укравъ гуску, пôдпаливъ у ночи ихъ хату и всѣ господарскі будынки. Коли пожаръ обхопивъ уже всѣ забудованя, пробудили ся ихъ властителѣ. Господиня, выбѣгши зъ хаты, побѣгла до оборы, хотячи ратувати худобу, и всѣпѣла ще поспускати ей зъ ланцухôвъ, однакъ въ пôтьмѣ не могла найти дверей и погибла въ огни. Местного хлопчиска увязнено.

— Вôдъ Хвального Выдѣлу товариства „Січ“ у Вѣдни одержала наша Редакція таке письмо: „Ч. 56. Сьвітла Редакціе! З Новим Роком засилаємо Вам свої благожеланя з окликом, щоб Ваша часопись цїлна, стояча на основі нашої самостійности национальної, і дальше тою ходою з успіхом розвивала ся та до нашого национального зросту і скріпленя причинялась. У Відни 1 сїчня 1897. Від Виділу товариства „Січ“. Роман Сембратович заст. голови. Йван Семанюк член виділу. [Печать товариства]. — Дякуючи Хв. Выдѣлови „Січи“ за благожеланя желаємо вôдъ себе товариству „Січ“ якъ найкрасшого розцвѣту.

— 75.000 зр. въ фальшивыхъ банкнотахъ. Передъ кôлькома днями арештовано въ Хебѣ, въ Чехахъ молодого чоловѣка, пôдозрѣного о фальшованє банкнотôвъ. Переведена при нѣмъ ревізія дала несподѣваній выслѣды, бо найдено въ его кишеняхъ цѣлі пачки фальшивыхъ банкнотôвъ по 10, 100 и 1.000 зр. на загальну суму 75 тысячъ зр. Въ готели, де фальшôвникъ мешкавъ, записавъ ся яко Генрихъ Драше 26-лѣтный торговельный агентъ. Въ мешканю найдено потрѣбній прилады до фальшованя банкнотôвъ. Властитель готелю подавъ, що Драше мешкає у него вже вôдъ довшого часу та що часто выѣздить до Гамбурґа, Дрезна, Берлина — якъ казавъ — въ торговельныхъ справахъ. Поліція зарядила слѣдство, щобы зôбрати точній вѣсти о особѣ Драшого та о его спôльникахъ, котрыхъ мусѣвъ мати, хочь ихъ доси не выслѣджено.

— При нагодѣ 25-лѣтнього ювілею дневника Berliner Tageblatt выдавець тои часописи пожертвувавъ редакціи и друкарни на фондъ запомоговый по 100.000 марокъ.

— Наша земляк д-ръ В. Сѣменовичъ, одинъ зъ першихъ еміґрантôвъ зъ нашои интеліґенціи до Сполученыхъ державъ пôвнôчнои Америки [бо выѣхавъ туды зараз въ початкахъ душпастирства о. Ив. Воляньского] проживає уже вôдъ кôлькохъ лѣтъ въ Чікаґо яко лѣкарь и ведесь ему зъ кождого взгляду добре. Свого часу п. Сѣменовичъ, покликаный зъ Галичины о. Воляньскимъ до помочи въ орґанізаціи Русинôвъ американьскихъ, зрезиґнувавъ тутъ зъ занятя урядника телеґрафічного и выѣхавъ до Америки. Тамъ потрудивъ ся вôнъ богато для справы рускои, але по выѣздѣ о. Воляньского до краю а по приѣздѣ о. Андруховича настала тахі прикрі вôдносины середъ громадки интеліґенціи рускои, що де-хто зô свѣтскихъ повернувъ до краю, а д-ръ Сѣменовичъ, хочь оставъ ся въ Америцѣ, постановивъ забезпечити собѣ екзистенцію независиму — почавъ учити ся медицины, осягнувъ передъ роками степень доктора и есть нинѣ, якъ сказано, лѣкаремъ въ Чікаґо, спеціялістомъ въ недугахъ жѣночихъ.

Треба знати, що въ Чікаґо живуть великою силою Поляки, нашъ землякъ яко лѣкарь мае дѣло переважно зъ Поляками, тожь и не диво, що въ тамошныхъ дневникахъ польскихъ неразъ можна стрѣтити имя д-ра Сѣменовича. Доля судила ему опинитись середъ польскои суспôльности, а яко живый чоловѣкъ интеліґентный не вôдказавъ ся и вôдъ працѣ для того люду, середъ котрого живе.

Мѣжь тамошною Польонією є два таборы: клерикальный т. зв. „kropidlarzy“ [щось въ родѣ галицкихъ станьчикôвъ] и народовцѣ [партія зовсѣмъ подôбна до галицкихъ „ludowc-ôвъ“]. Народовцѣ мають въ Чікаґо свою орґанізацію „Związek narodowy polski“ [зъ такими бôльше-менше цѣлями, якъ американьско-рускій „Союзъ“] и до него належить около дванацять тысячъ людей зъ цѣлои Америки, майже самыхъ Полякôвъ, хочь належить такожь значнѣйше число Литвинôвъ и по кôльохъ Словакôвъ, Чехôвъ и Русинôвъ. Крôмъ тои орґанізаціи, демократичної, є по цѣлôй Америцѣ позасновуванѣ товариства „oświaty“ — щось въ родѣ нашихъ читалень „Просвѣты“, а въ Чікаґо є головный зарядъ, немовь у Львовѣ головне товариство „Просвѣта“. Д-ръ Сѣменовичъ належить до головного заряду и есть секретаремъ. Се товариство що року устроює популярнѣ вôдчиты для народу. Д-ръ Сѣменовичъ державъ въ 1895 р. три вôдчиты о гіґіенѣ, а въ роцѣ 1896 державъ чотири популярнѣ вôдчиты для самыхъ женщинъ, а ще два мае мати пôзнѣйше о бактеріоль ґіи и ей спеціяльнôмъ значѣню въ акушеріи и въ дѣточихъ недугахъ жолудôвыхъ. [Въ Чікаґо есть бібліотека т. зв. Newbarry Library, де знаходить ся 380 журналôвъ, отже кождый охочій до працѣ мае можность образувати ся у всякôй спеціяльности.] Отже о вôдчитахъ нашого земляка знаходимо въ чікаґоскихъ дневникахъ польскихъ звѣстки дуже похвальній; вôдчиты его тѣшать ся великою популярностію.

Розумѣє ся само собою, що д-ръ В. Сѣменовичъ не переставъ бути щирымъ Русиномъ и живо интересує ся справами рускими. Вôнъ есть авторомъ многихъ цѣкавыхъ статей въ галидко-рускихъ выдавництвахъ, головно въ нашôмъ „Дѣлѣ“ про житє буте Русинôвъ въ Америцѣ та й взагалѣ про американьскій звычаѣ и порядки. Не сумнѣваємо ся, що сей прислуги своимъ „старокраевымъ“ землякамъ не залишить и на будуще — а може зъ часомъ и перенесе ся назадъ до старого краю та стане тутъ трудити ся спôльно зъ нами для свого народу.

— Кіевъ, матѣрь городôвъ рускихъ, усе бôльше й бôльше заповняє ся жидôвскимъ елементомъ. Наплывъ жидôвъ до Кіева особливо ставъ замѣтный въ 1870-ыхъ рокахъ. До того часу они жили на Подолѣ (старôмъ мѣстѣ); теперь появили ся у всѣхъ частяхъ мѣста. Причина сему тая, що купецка уплата I-ои ґільдіи дае право жидови мешкати въ мѣстѣ, а кождый купець, крôмѣ родины, удержує ще жидôвъ субектôвъ и службу. На головнôй улици Крещатику лѣтъ двацять тому назадъ було всего два жидôвскі склепы; нинѣ вже десятки ихъ; а продовженє Крещатика — улиця Бôльша Василькôвска повна жидôвскихъ склепôвъ. Вже нинѣ можна казати, що майже вся кіевска торговля въ рукахъ жидôвъ. Передмѣстє Кіева село Деміївка, сполучене зъ мѣстомъ електричною дорогою, засѣли жиды и що ранку приѣздять собѣ до мѣста а вечеромъ выгôдно повертають до дому. Такъ само роблять жиды зъ Никольскои слобôдки по тамтôмъ боцѣ Днѣпра въ губерніи черниговскôй. Майже що дня можна вычитати въ кіевскихъ дневникахъ о десяткахъ задержаныхъ поліцією жидахъ не маючихъ права на житє въ Кіевѣ; нôчью заряджують ся облавы по жидôвскихъ домахъ и задержаныхъ выправляють зъ мѣста, але на мѣсце тыхъ являють ся нові. И такъ день-у-день. Въ публичныхъ школахъ 10%-ова норма жидôвъ усе заповнена, а въ деякихъ приватныхъ школахъ жидôвъ буває навѣть бôльше нѣжь хрістіанъ. Въ Кіевѣ є спеціяльній жидôвскій рѣзницѣ и реставраціи. Кôлько жидôвъ є въ Кіевѣ, годѣ сказати; а певно буде ихъ кôлькадесять тысячъ. На наплывъ жидôвъ до Кіева пояснює ся по части тымъ, що значна часть капіталôвъ, вложеныхъ въ предприемства кіевскій, належить до жидôвъ. Жиды мають акціи товариства пароплавбы на Днѣпрѣ, акцiи електричної дороги, електричного освѣтленя, газового товариства, горълкихъ пиварень и т. д. Имъ зрозумѣла, що се дае широкій доступъ до дамъ. Въ Кіевѣ такожь концентруе ся торговля цукрôвъ але всѣ интереси зъ цукрôвъ продажъ и куплю, держать въ своихъ рукахъ жиды; они и ведуть біржеву спекуляцію на цукрѣ. Въ мѣстѣ є щось пятьнацять банковыхъ заведень, не числячи банкирскихъ конторъ, — и всѣ они разъ-у-разъ переповнені жидами. Передъ банками день-въ-день гуртить ся товпа жидôвы, а въ бôльшій части банковъ жиды верховодять. Коли дальшій наплывъ жидôвъ до Кіева не спиниме ся, то — якъ пише одна часопись — матѣрь рускихъ городôвъ за два десятки лѣтъ стане другимъ Бердичевомъ.

— Еміль Золя — якъ доносить парискій дневникъ Figaro — розпочавъ дня 1 сѣчня с. р. „о 8-ôй годинѣ рано“ новый романъ п. заг. „Парижъ“, а скôнчить его до 10 мѣсяцѣвъ. Золя, якъ почне писати романъ, то пише правильно що дня три пôвъ-аркушеві стороны.

— Перший разъ въ Англіи лѣкарь, серъ Лістеръ, дôставъ достоиньство пера. А замѣтна рѣчь, що всѣ люде науки и штуки, котрыхъ льордъ Сельсбері вывѣвъ у перы, є бездѣтній, отже по ихъ смерти перство не може перейти на ихъ наслѣдникôвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 15 сѣчня. Якъ довѣдують ся Nar. Listy, зъ стирійского сойму готовій Словѣнцѣ знову выступити, бо клерикалы не хотять згодити ся, щобы въ выдѣлѣ краевôмъ засѣдавъ Словѣнець.

Цетинє 15 сѣчня. При обходѣ 200-лѣтнього ювілею династіи Нѣґошевъ выголосивъ князь Никола I до народу бесѣду, въ котрôй высказавъ Россіи и панующимъ дружныхъ державъ подяку за дотеперѣшну опѣку надъ Чорногорою.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— Перенесеня. Намѣстникъ перенѣсъ концепіста намѣстництва гр. Володиса Стадницкого зô Львова до староства въ Краковѣ, а практиканта концептового намѣстництва д-ра Авг. Ціровича зъ Кракова до Львова. — Дирекція почтъ перенесла почтовыхъ офіціялôвъ: Игн. Гурку зъ Сянока до Кракова; Кар. Антоневича въ Кракова, Тад. Шувальского зъ Тарнова и Кар. Рашку зъ Бялои до Львова; крôмъ того асистентôвъ почтовыхъ: Володисл. Домічка, Ив. Муховича и Тад. Рожаловского зъ Кракова, Ив. Кунерта зъ Ярослава и Фр. Ангольцера зъ Тернополя до Львова; Сим. Домбровского зъ Ряшева и Іос. Капля зъ Горлиць до Кракова, Мойс. Бухгайма зъ Дрогобича до Ярослава, Герм. Вайнштайна зъ Тернополя до Бялои, а вкôнци Ник. Яворского зô Скалы до Тернополя.

Розкладъ їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поіздъ	година	Приходить до Львова з	Поіздъ	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Нічна			**Нічна**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яс[illegible]	„ поспіш.	5.22 5.55	Стрия, Лавочного і Хирова Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора н[illegible] 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано

— Здо[illegible] надавъ директорови у-рядо[illegible] пам'ятниця [illegible] Архіепископ[illegible] титулъ цѣсарсько[illegible] на з[illegible] таксы.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— На товариство „Русланъ“ у Львовѣ зложивъ на руки Адміністрациі „Дѣла“ 5 зр. замѣсть выдатку на новорѡчний листовѝ желанія.

— На зондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ руских церквей зѡбравъ дальше о. крыл. Т. Паликовъ и доставивъ до касы „Народного Дому“ у Львовѣ 39 зр. 15 кр. Именно жертвували на сю цѣль: церк. братство въ Лисеничахъ 1 зр.; господарь Сим. Конона зъ Лисеничь 50 кр.; о. Ник. Огоновскій зъ Бакурова зѡбравши у кондеканальныхъ священ[illegible] въ 8 зр.; Яслискій деканъ о. І. Лѣщиньскій вѡдъ себе 2 зр. вѡдъ оо. Зарембы зъ Яворника, Дуркота зъ Далѣевы и Мерены зъ Дошны по 1 зр., вѡдъ оо. Антоневича зъ Пулавъ, Вахняни[illegible] зъ Суровицѣ, Копистяньского зъ Королик[illegible] рмиза зъ Полянъ сур., Воляньского зъ Ясте[illegible] ри вонѣ, Волошиновича зъ Липѣвци и Бескид[illegible] Тарнавки по 50 кр.; о. Ѳремъ Гамскій [illegible] Обротина вѡдъ себе 2 зр., вѡдъ церкви братств[illegible] 1 зр.; черезъ редакцію „Дѣла“ о. Ив. Хр. Отто зъ Лишнѣ 1 зр.; черезъ редакцію „Газычанина“ д-ръ Вас. Кебузиньскій зъ Теребовли 10 зр. и о. Ал. Петровичъ зъ Каменя 1 зр. 50 кр.; питомцѣ рускои духовнои семинаріи у Львовѣ, чч. Іос. Застирець и Ник. Кейванъ зѡбрали въ часѣ Рѡзд. святъ 5 зр. 65 кр. Всего зѡбрано доси 2.268 зр. 95 кр.

Ч. 1577/897.

Конкурсъ.

При выдѣлѣ Рады повѣтовои въ Богородчанахъ есть до обсадженя посада секретаря зъ рѡчною платнею 1000 зр. а 200 зр. титуломъ ремунерациі, и зъ правомъ побираня дієтъ за чинности комісійнѝ.

Ремунерація зависить що року вѡдъ ухвалы Рады повѣтовои.

О посаду секретаря убѣгати ся могуть лишень укончени правники зъ 3-ма испытами державными, котрѝ выкажуть ся докладнымъ знанемъ языка польского, руского и нѣмецкого якъ въ бесѣдѣ такъ и письмѣ. Окрѡмъ того мають кандидаты выказати ся непереступленымъ 40 рокомъ житя, докладнымъ описомъ минувшого житя, готовостію зложеня кавціи найменше 600 зр., вѡдбутою практикою въ по-

Надѡслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѡвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА

Коперницкого

пѡдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѡй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѡмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвинкѡвъ. Замовленя зъ провінціи вѡдворотно.

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѡвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЄ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трабунальска ч. 12 дѡмъ власный, можна дѡстати щоденно вже о годинѣ 8-ѡй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Флячки	12 „
Нѡжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѡдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѡдъ 40 кр. літра.

Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Отже не правда!

Позаякъ кождый купець обуви утримує, що маѣ продажъ карльсбадской обуви, то я примушеный для остороги П. Т. Публики заявити, що въ Галичинѣ есть лишь одинока філія обуви карльсбадской и она находить ся теперь у Львовѣ

при улици Гетьманьскѡй число 10

(поблизь стациі трамваю електричного.)

Моя знаменита обувь ручного выробу карльсбадского маѣ на пѡдошвѣ повышу марку охоронну — а иншій суть лишь пѡдроблюваня.

Рѡвночасно поручаю зъ мого складу комісового правдивій кальошѝ россійскій зъ 15% опусту зъ цѣнъ фабричныхъ.

О численнѝ вѡдвидѣны прошу и пишу ся зъ глубокимъ поважанемъ

390 5-6

Г. Тенцлеръ.

Зѡстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складѡвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оригінальныхъ нашихъ 1/4 фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 125 кр.; — въ 1/8 фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 3 , 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтѡвъ, при порошку 3 фунтѡвъ высылаємо франко; при вѡдборѣ 6 фунтѡвъ додаємо 5% въ товарѣ.

Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Кни и братства тверезости и церковного

можь дѡстати красно оправнѝ зъ богатыми вызолоченями въ переплетничѡмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул. Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше

22 1—6

РЕДАКЦІЯ

Бібліотеки для рускои молодежи

запрашае до пренумераты на **четвертый рочникъ сего выданництва**

Пренумерата выносить на цѣлый рѡкъ:

1. За 4 книжочки брошуровани 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновѡй оправѣ зъ винетою по верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки переплетенѝ въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кожде инше переплетене могуть интересованѝ зъ пѡдписанымъ особно порозумѣтись.

Въ цѣли управнльненя накладу управ[illegible] ся о скоре надсылане пренумераты и о вырѡвнане належитостей зъ рокѡвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.
Коломыя 1 падолиста 1896.

На продажъ

Въ Черневѣ, почт[illegible] [illegible]ець зелѣзничій Букачовѣ [illegible] на продажъ 4 кѡрцѣ метр. ч[illegible] [illegible]он конюшины рѣпка. — Корен[illegible] 40 зр. гуртомъ и подрѡбно. Бли[illegible]ша вѣдомость у о. дек. Іос. Керняке[illegible]ича.

9 2-3

На численнѝ запытаня заявляю симъ, що трудъ мѡй п. заг.:

Десять заповѣдей Божихъ

въ XIX. проповѣдяхъ

можна еще дѡстати або у мене або у книгаря Института Ставропійского. Число прихильникѡвъ уже дуже мале. Другу мою книжочку: „О ужаванію парныхъ купелѣвъ у народѡвъ славяньскихъ, причинокъ до исторіи культуры“ можна такожь тамъ дѡстати по цѣнѣ 35 кр. „Тернопіль и его околиця“, якъ першій, акъ и другій выпускъ вычерпаный.

Адреса теперь змѣнена на слѣдуючу: Петро Бѣлинскій, парохъ въ Зарваница почта Вишнѣвчикъ.

17 2—2

ФАБРИКА и СКЛАДЪ ПОВОЗѠВЪ

М. НАССА

у Львовѣ, ул. Шпитальна ч. 28.

поручае

Вп. П. свѡй великій засѡбъ повозѡвъ всякого рода, тарантасы, вѡзки угорскій, возы промысловѝ, повозы перемѣжени. Готовѝ есть 112 штукъ. Гарантуе [illegible]авкѡсть. Приймае всякій [illegible]ція и вѡдровы повозѡвъ [illegible]знахъ приступныхъ.

127 2—0

МУЖЕСКУ БЕЗСИЛЬНѠСТЬ

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѡвъ молодости и розпусты, успѣшно наневно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выданє: 1 зр.
Польске выданє: 1 зр.
Нѣмецке выданя: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поученя своихъ недугъ и направили свои мужескѝ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

844 12—36

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѡдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѡрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѡкъ 3 зр. на пѡвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Торговля руска знарядѡвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѝ знаряды церковнѝ.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 317

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янѡвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнѡй практицѣ въ краю и за границею приймае вѡдъ кѡлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малюе церковнѝ образы до иконостасѡвъ и престолѡвъ; приймае рѣзьбарскій роботы пѡсля власныхъ плянѡвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стѣны церковъ и т. п Крѡмъ того выготовляе портреты зъ фотографій и зъ натуры. Пѡднимаючи ся всѣхъ роббть по дуже умѣрковаиыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальнѝ письма, маѣ вѡнъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу.

36 88—?

ЛІЯРНЯ ДЗВОНѠВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѡдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѡзной ваги и приймае ушкоджевѝ дзвоны до переливаня въ найкоротшѡмъ часѣ, а такожь маѣ на складѣ готовѝ дзвоны рѡзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѝ замовленя, прошу о ласкавѝ замовленя такъ на пѡодинокій новѝ дзвоны якъ и на цѣлѝ групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѡвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Правдивѝ всхѡднѝ, европейскѝ, англійскѝ и бруксельскѝ

ДИВАНЫ

для сальонѡвъ, комнатъ, церковъ, престолѡвъ и на стѣну

въ величезнѡмъ выборѣ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.

УСЛОВЯ СПЛАТЫ ПОСЛЯ УМОВЫ.

Многими илюстраціями прикрашенѝ цѣнники даромъ.

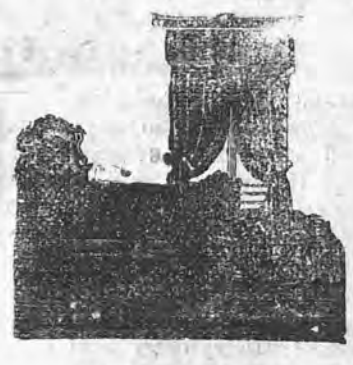

Портіѣры до дверей и вѡконъ за пару 1·25, 1·50 зр. и т. д.
Фіранки коронковѝ по 1·25, 1·60 зр. и т. д.
Хѡдники метръ по 20, 25, 30 кр. и выше.
Дуже великій запасъ капъ на лѡжка, столы, ковдеръ, дергъ для коней, коцы до подорожи и на сани.

Осѡбнѝ вѡддѣлы решток хѡдникѡвъ и матеріи на мебле — надто ушкодженыхъ и зъ моды выйшовшихъ диванѡвъ Спеціяльнѝ вѡддѣлы для футряныхъ товарѡвъ, якъ зарукавки, шапки и футряни ковнѣры, дамска конфекція, дѣточа и для хлопцѣвъ, блюзки шовковѝ, вовняни, костюмы, шляфроки и негліжь, галькы, фартушки, корсеты, капелюхи дамскѝ и дѣточѝ, стяжки, коронкы, вахлярѣ, правдивѝ россійскѝ кальошѣ, бѣле бѣгера для дамъ, панѡвъ и дѣтей, вовняни хустки, Гімалаи и волѣчковѝ, рукавички вовняни и шкѡрковѝ, якъ такожь дунськѝ, шведскѝ и англійскѝ, панчошковѝ выробы, бдаватнѝ товары, бѣле для дамъ, дѣтей и немовлятъ.

Всѣ згаданѝ товары є унаочненѝ въ нашѡмъ богато илюстрованѡмъ цѣннику.

Просимо П. Т. читателѣвъ, щобы насъ ласкаво лично вѡдвѣдали або схотѣли звернути ся письменно до заряду ФІЛІИ

Магазину „Au Louvre“

Львѡвъ, Сикстуска 6,

4895 71—0

або въ головнѡмъ складѣ площа Капітульна 3.

Ф. МІССЛЕРЪ

вѡдъ зверхности організоване **мореплавне заведенє**

ВЪ БРЕМЕНЪ

Высылаюче людей найбезпечнѣйшами почтовыми и скороходными кораблями зъ **Бремена** въ полудневу и пѡвночну **Америку, Африку, Австралію** и взагалѣ до всѣхъ мѣсцевостей кулѣ земскои.

Найдешевшій цѣны — найсовѣстнѣйше прокормленє.

72 Увѣдомленя у всѣхъ языкахъ безплатно и франко.

Адреса: **F. Missler, Bremen, Banhofstrasse, 30.**

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропійского, пѡдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 3. Львовъ, Субота 4 (16) Сѣчня 1897. Рочникъ XV...

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ:

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рокъ . .	18 зр	на цѣлый рокъ . .	24 зр
на пів рокъ . .	9 зр	на пів року . .	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рокъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 к

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на передне застережене. — Реклямаціи неопечатані вільнй відъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 1 відъ одной стрічки инсератовой або ей мѣсце рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. відъ стишка.

По битвѣ.

II.

Заки гр. Бадені въ своїй промовѣ зложивъ кінцеву заяву що до льояльности правительства при надходячихъ выборахъ до ради державнои, згадавъ коротко про мотивы которыми оба посла Романчукъ и Левакевскій підперли свои наглячій внесеня. Ті мотивы назвавъ гр. Бадені „підозрѣнями и закидами“ звернеными противъ властей и поодинокихъ урядниківъ въ Галичинѣ. Дальше заявивъ, що того рода выводы вже не роблять на нѣмъ вражѣня, бо доходженя, зарядженй въ наслѣдокъ попередныхъ интерпеляцій, выказали повну безосновность закидівъ, велику перекаду и перекрученя фактівъ, такъ що не можна було выступити нѣ противъ однои власти нѣ противъ одинокого урядника Що такъ рѣчь має ся, казавъ, може послужити відповѣдь на интерпеляцію пос. Романчука, котру гр. Бадені вже давно мавъ готову, але ще доси не відчитавъ. Початокъ сеи відповѣди зачинає ся словами: „Въ интерпеляціи наведено многій подѣ зъ пятьохъ (на 74) повѣтівъ галицкихъ: калуского, станиславівского, стрийского, жовківского и жидачівского. Я зарядивъ точній доходженя и по совѣстнім розслѣдженю призбираного матеріялу набравъ пересвѣдченя, що всѣ конкретній жалобы суть по части цѣлкомъ зъ воздуха схлопленй, по части перекрученй и пересадній що до дѣйстного стану рѣчи, а по части містять цѣлкомъ недоказанй твердженя.“ Кінчать ся же та відповѣдь на интерпеляцію запевненемъ палаты, що „й всѣ прочій описы въ интерпеляціи не мають дѣйстнои основы, а опирають ся на перекрученяхъ и пересадѣ“.

Въ такій способѣ гр. Бадені упоравъ ся зъ всѣми закидами, якій відъ півтора року підносять ся публично въ прасѣ, пропамятныхъ письмахъ депутаціи, интерпеляціяхъ и наглячихъ внесеняхъ въ палатѣ послівъ. На конкретній факты відповѣвъ гр. Бадені фразами и цитатомъ зъ початку а кінця своеи відповѣди, котру мав вже давно списану але котрои ще доси не відчитавъ въ парляментѣ. А зъ того всего можуть власти галицкій вытягнути для себе науку, що ихъ поведене підъ час моделю зъ выборівъ соймовыхъ въ 1895 р. буде завсѣгды correct, якъ довго буде заряджувати ся доходженя и набирати зъ результатівъ тыхъ доходжень „пересвѣдчена“ о законности ихъ поступківъ. Не даромъ же дає Czas властямъ галицкимъ таку вказівку: „Сильна промова и оборона нашихъ властей черезъ президента міністрівъ вілле въ тій власти належиту потугу, щобы зъ одной стороны точно придержували ся законівъ о свободѣ выборчій, але зъ другои стороны зъ рівною точностію уживали средствъ до переиинювання підъюджень, що иноятрять суспільній класы.“ И ось друга повъурядова интерпретація слівъ гр. Баденього для галицкихъ властей політичныхъ, якъ мають поступати при надходячихъ выборахъ! Мы боимо ся, щобы власти галицкій не звертали выключно своеи уваги на ту „другу сторону“.

Спосібъ, въ якій гр. Бадені говорив о интерпеляціяхъ, стрѣтивъ ся зъ осудомъ въ промовѣ пос. Пернерсторфера и въ нѣмецкій прасѣ. Пос. Пернерсторферъ говорив такъ: „А що жь сказавъ міністеръ въ цитатахъ зъ початку и кінця своеи відповѣди на интерпеляцію? Що вінъ зарядивъ доходженя, що набравъ пересвѣдченя о перекрученю, пересадѣ и неправдивости фактівъ. Президентъ міністрівъ зволить выбачити, що я люде, котрій не мають до него довѣря, и то нѣ крыхты довѣря, отъ хочь бы я самъ, та кажуть: въ се, про що президентъ міністрівъ говорить такъ загальниково, не маю найменшои причины вѣрити. Треба навести якъ разъ ту часть интерпеляціи, въ котрій говорить ся про факты, наведенй пос. Романчукомъ. Президентъ міністрівъ поступае супротивъ палаты послівъ зъ легковаженемъ, бо вінъ певный своихъ людей, що они не будуть на него напирати. Вінъ каже, що взагалѣ всѣ интерпеляціи не роблять на нѣмъ вражѣня. Мы се дѣйстно вѣримо. Бо треба знати, що вражѣне, выкликане на чоловѣцѣ зависать завсѣгды відъ того, яке вражливе чувство має сей чоловѣкъ. Ну, а президентъ міністрівъ зъ причинъ політичныхъ не має нѣякого чувства для того рода нарушень закона, лишь самъ послугує ся ними, коли они ему на руку, або радо ними користувавъ ся, а зъ минувшости можна дуже добре заключати о теперѣшности“.

Такъ само не розумѣе N. fr. Presse мотиву гр. Баденього, длячого вінъ не подавъ цѣлои своеи відповѣди на интерпеляцію Романчука. Коли правительство є въ можности опрокинути всѣ підношенй противъ него закиды, то повинно якъ разъ подати свою відповѣдь до відомости парляменту.

Тогдѣ бы и парляментъ и публична опінія відбітхнули спокійно, політична адміністрація Галичины була бы оправдана, а жалібники втратили бы на довшій часъ кредитъ. А такъ гр. Бадені говорить о перекрученю и пересадѣ, а не каже, що є перекручене и пересадне, и тымъ способомъ выкликує вражѣне, що въ тыхъ жалобахъ мусить бути бодай зерно правды. Вінъ перемовчує се, що є найважнѣйше и мериторичне, и тымъ чиномъ выкликує у слухателівъ здогадъ, що въ тімъ лежить слаба сторона цѣлои справы.

Взагалѣ выступъ гр. Баденього въ дискусіи надъ наглячими внесеними не відвѣсъ пожаданого успѣху. N. fr. Presse констатує, що цѣла дебата була лучемъ свѣтла, киненымъ на внутрѣшній відносины галицкій, котрій пбсля змагань Поляківъ мають бути відмеженй непроглядным муромъ відъ прочои Австріи. Дебата выказала дальше, що твердиня, яку Поляки собѣ здвигли въ парляментѣ, опирає ся не на свобідныхъ выборахъ, лишь на несправедливім и самовільнім выконаню власти. А вже та сама обставина, що треба ставляти нагляче внесене въ такій справѣ, котра сама собою розумѣе ся въ конституційній державѣ, неконче добре свѣдчить о внутрѣшныхъ відносинахъ. И хочь рада державна — кінчить N. fr. Presse — не могла постарати ся такъ відъ разу о зараду, то однакъ капля выжолобить камѣнь. Чимъ частѣйше будуть повторяти ся такій дебаты, тымъ труднѣйше прийде ся галицкимъ станьчикамъ по за охороною краевои автономіи допускати ся безправностей и насильно давити рухъ людовый, котрый грозить ихъ самовладности!...

Справы парляментарній.

Засѣданя палаты послівъ въ четверъ и пятницю выznачили ся полемікою міністра рільництва гр. Ледебура зъ посломъ буковиньскимъ Стефановичемъ. Загально перева жає гадка, що міністеръ выйшовъ на тій по лемічѣ гірше и зробивъ бы ще найлѣпши коли бы подавъ ся до димісіи. Хідъ нарад бувъ такій:

Докінчено дискусію надъ етатомъ міністерства зелѣзниць. Заява міністра Гутенберга, що правительство въ найблизшім часі подбає о друге получене зъ Трієстомъ при помочи зелѣзницѣ черезъ Тавры, выкликала протестъ зъ сторони молодо-ческого пос. Кайцля, котрый домагавъ ся будовы зелѣзницѣ чередъ Караванки для підвічныхъ провінцій монархіи.

Въ дискусіи надъ етатомъ міністерства рільництва забравъ голосъ заразъ по вступнім словѣ референта Рутовского міністеръ гр. Ледебуръ и зачавъ свою промову відъ полеміки зъ пос. Стефановичемъ, котрый критикувавъ при генеральній дебатѣ буджетовій господарку греко-православного фонду релігійного. Міністеръ назвавъ всѣ закиды п. Стефановича цѣлкомъ безосновными и неправдивыми. Дальше згадавъ міністеръ, що пос. Стефановичъ старавъ ся зъ инша того року о заключене умовы на выроб пивной партіи лѣса, але міністерство не могло приняти его оферты, бо ще контрактъ зъ теперѣшною фірмою Ортлі[illegible] тревати підъ пора року. Виправдѣ ня[illegible] — говорить міністеръ — лучити въ [illegible] справу еще передъ оферт[illegible] зъ умною кр[illegible]ою промовы п. Стефановича однакъ думаю що коли-бъ справа була взяла иншій оборотъ, то мабуть и тоді его промова бувъ бы лагодивйшій.

Промова міністра выкликала дуже прикре вражѣня, бо ще нѣколи міністеръ не важивъ ся въ сей способъ відповѣдати на промовы посольскій. Якъ кажуть, мавъ пос. Стефановичъ выслати міністрови двохъ членівъ кола польского зъ вызвомъ на поединокъ, а въ наслѣдокъ того на вчерашнім засѣданю зложивъ гр. Ледебуръ заяву, що не мавъ цѣлкомъ намѣру обиджувати чести пос. Стефановича.

По тій заявѣ забравъ голосъ п. Стефановичъ, кажучи, що приймає до відомости льояльну декларацію міністра и вже не буде полемізувати gegen Cavalier und gewesenen Offizier Grafen Ledebur, лишь зъ міністромъ рільництва. Промова міністра пригадала бе-

---

3)

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрій Чайковскій.

(Дальше.)

Взяла Марина клуночокъ, зібрала кілька срібныхъ, що на чорну годину зладила, пійшла до мѣста. Розпытувала мѣжь жидами, котрій ій самій зъ порадою накинули ся. А за всю треба було заплатити. Заплатила и за письмо, що ій якійсь жидъ написавъ до бецирку и обіцювавъ страхъ, трохи не заборживъ ся, що Андруся певно пустять.

Вернула до дому и ходить якъ на вугляхъ. Не певна, що стане ся.

А Андрусь ходить якъ сонный. И робота его не береть ся. Стане було надъ якою роботою, задумає ся и перестоить такъ цѣлу годину. Якъ бы були не говорили ему за реклямацію, за увільненя, бувъ-бы собѣ й до голови того не набивавъ; служити, то й служити. Або-жь то людскій дѣти не служать? А то всѣ казали, що вінъ оденъ на грунтѣ, що такихъ до війска не беруть. Вінъ въ тое повѣривъ и дівчинѣ голову завернувъ, та й що зъ того?... все наче-бъ вѣтеръ розвѣявъ.

Щось за мѣсяць звернули письмо; значить — такъ буде, якъ перше порѣшили: Андрій пійде въ осени служити.

Марина метнулась знову до мѣста. Пійшла до самого староства. До ніг ему упала, плаче и просить:

— Панонько ясненькій! змилуйте ся, загляньте ся на мою старість! Тажь я не годна далѣ и ложки въ руцѣ удержати, не то працювати...

— Не може бути инакше, — каже староста. — У тебе є другій сынъ, нехай васъ заходить, а той муситъ пійти цісареви служити... Зъ Богомъ!

Выйшла Марина до переднои комнаты. Гіркій сльозы утирає. Тутъ сидѣло кількохъ панівъ. Сидѣли при великихъ столахъ и писали... Марина до нихъ припадає, по рукахъ цѣлує.

— Голубоньки мои! просѣть пана старосту за мною, не вкорочуйте менѣ вѣку старого! Якъ же я буду безъ моеи дитины жити? хто мене зайде на старість?

— А ты жѣнко вдова? — пытає оденъ панъ.

— Вісімнацять лѣтъ вдова — каже Марина, рада, що добрый чоловѣкъ теплымъ словомъ до нея заговоривъ; може вінъ поратує. — Мого чоловѣка дерево въ лѣсѣ убило, а я зъ двома сиротами лишила ся. Старшій вже на своѣмъ, то й не дивить ся на мене... А мого Андруся беруть менѣ!

— Я вамъ щось пораджу бабусю, — каже оденъ панъ.

Въ Маринѣ духъ вступивъ.

— Ой порадьте, панонько ясный, порадьте! По вѣкъ вамъ того не забуду та Бога буду просити за ваше здоровле, пановане, лише порадьте...

— Знаєте, бабусю, віддайте ся ще разъ, то ще можете мати сына...

Другій паны зареготали ся, ажь староста выглянувъ зъ своеи комнаты.

Марина видить, що зъ неи глузують, що замість порады посмѣхають ся надъ ей сирітствомъ. Въ неи серце замерло. Не сказала нѣ слова, затяла губы, але въ душѣ подумала: Бодай васъ Богъ скаравъ за мене та й за мою кривду!

Вертає Марина до дому. Въ очахъ темнѣе. Ноги ледви волочить за собою. Здасть ся, що до нихъ колоды привязанй або що на локоть въ землю западають.

Андрусь ажь руки заломивъ, побачивши маму. На лиці ажь почорнѣла, згорбила ся, а руки трясуть ся якъ въ пропасници.

Марина перележала цѣлый тыждень въ постели. Недоля ей придавила, а она тяжша відъ каменя млыньского. Андрій ходить коло матери, якъ коло малои дитины. И Гандзя забігає що вечера на годинку. На довше годѣ, бо робота, а бідного чоловѣка хиба смерть відъ працѣ увільнить. Обоє страхъ побивають ся, бо Марину за свою спільну маму вважають.

Андрійко потішає ей, що ще може де-що дасть ся зробити, якъ пійде въ осени до служобы, хочь самъ тому не вірить. Стара підтнесла ся, але вже не було у неи тои силы, що перше. Зъ старыми людьми, якъ зъ старымъ будынкомъ. Поки стоить, то стоить, а порушишь, ударишь сильнійше сокирою, порохно сыпле ся и все валить ся...

Андрій найскорше зо всѣхъ отямивъ ся. „Служба війскова не до смерти. Три роки выслужу та й верну. Гандзя присягла менѣ, що остане менѣ вірною. Нехай-бы таки тутъ зъ мамою сидѣла, то старусѣ легче буде сиротство. Поговорю зъ нею об тімъ.“

Не говоривъ о тімъ нѣчого зъ мамою и таки того вечера пійшовъ до Гандзиного вуйка. И въ Гандзею не говоривъ о тімъ, поки вуйко на те не пристане, щобъ відтакъ не нарѣкали, що имъ дівку въ хаты відмовляе, а они ей відъ малои дитины выховали.

Вуйко выслухавъ Андруся уважно та й каже:

— Якъ схоче, най иде. Она вже більше до тебе на[illegible]ть, чимъ до насъ. Якъ ино схоче[illegible]

[illegible] они були бідній люде[illegible]ихъ. И такъ не [illegible]

Теперь доперва заговоривъ Андрусь зъ Гандзею:

— Гандзю, серце мое! Въ осени я йду, якъ знаешь, до війска. Мои мамуня теперь такій слабій стали, що ажь менѣ страшно ихъ лишати самыхъ, а мій братъ, то собѣ радъ. Чи не прийшла бы ты зъ моею мамунею жити? Знаеш Гандзю, що зробила бы менѣ тымъ велику ласку. Я бы тобѣ сего вѣкъ не забувъ...

— Рада бы я тобѣ зъ щирои душѣ зробити, та якъ менѣ вуйкові покидати... Они-жь менѣ батькомъ-неньком були, коли я дитиною осиротѣла...

— Вуйки пристають на тое, я вже зъ ними объ тімъ говоривъ. Теперь лише відъ твого слова залежить.

— Я дуже зъ того рада. Пійду! Твоій старій мамѣ рідною дочкою буду.

Андрусь вернувъ до дому, та ажь на серцю повеселѣйшало. Въ такімъ тяжкімъ горю найменчій промінь сонця, то вже погода.

— Матусенько, не голюйте, не сумуйте, головою стѣны не розбіете. Якъ я пійду, сюды прийде Гандзя жити, та двоимъ завше легче буде...

Марина зрадѣла. Знала, що Гандзя добра дівчина, любить ей и буде ей щиро заходити.

Відъ теперь Андрусь стає зъ горячковою господарства заходити ся. Вінъ чи[illegible] на тое, що его тутъ довгій часъ не буде, стара треба не одну рѣчь зладити, бо відтакъ мамастара не дасть собѣ рады. [illegible] зъ хаты вілъ. Понаправлявъ дахъ, полатавъ хлівъ въ стайнѣ, огородивъ на ново обійстя.

Надійшла хвиля розлу[illegible] вже[illegible] до я[illegible] въ вы[illegible] бовала

...диков стишок Гайного: „Um für deine Saat zu düngen meines Geistes dürren Acker, mit Mistkarren von Schimpfworten hast du mich beschmissen wacker". Всѣ свои попереднѣ вер... ...женя що до господарки въ добрахъ фонду ...ковинського потверджує посолъ въ цѣлости, ...адміністрація коштує 50 прц. доходовъ а ... вартости 40 міліонѣвъ приносить ... 1·3 прц. доходу. На доказъ правды ...къ слѣзъ показував пос. Стефановичъ ...графія промыслових будынковъ въ дорахъ фонду. Промову закѣнчивъ словами: ...nd dass im heiligen römischen Reiche mit ihm ...n Ende die Geduld, damit er einem besseren ...eiche, das wolle Gott in seiner Huld. — Бѣдникови тратулювали многѣ послы зъ партій правительственныхъ, а зъ того выходять ...конче добрѣ прогностики для міністра Лѣбура.

Зъ кола польского промавлявъ пос. Енджейовичъ, домагаючи ся для рольниковъ кредиту въ австро-угорскомъ банку и регуляція галицкихъ рѣкъ.

Выдѣлъ краевый о еміграціи.

II.

Президія намѣстництва надослала выдѣлови краевому зъ початкомъ падолиста 1896 р. выказъ особъ, якѣ выеміґрували до Бразиліи вѣдъ падолиста 1895 р. до вересня 1896 р. Выказъ обнимае 29 повѣтовъ, зъ котрыхъ ...но одинъ лежить въ заходнѣй Галичинѣ, и выказує рухъ еміґраційный пѣсля мѣсяцевъ, громадъ, родинъ и особъ. До 31 жовтня 1895 р. выеміґрувало до Бразиліи 1,592 родинъ зъ 8,363 особами, а за дванацять мѣсяцевъ (вѣдъ падолиста 1895 р. до вересня 1896) 2.228 родинъ ... 10.113 особами, отже разомъ пѣсля дать урядовыхъ було бы доси въ Бразиліи 4.820 родинъ ... 18.475 особами. Найбѣльше людей выйшло ... ...рнопольского, вѣдтакъ що-до числа наступають повѣты: золочѣвскій, бережанскій, ...кій (але лишь въ першѣмъ періодѣ еміґрациі се есть до жовтня 1895 року), бобрецкій, перемышляньскій, теребовлянскій, ...ський. Менше людей ...йшло зъ кол... ...ского ... ано одна родина зъ 5 особъ. ...шены рухъ еміґраційный зачавъ ... ...ни 1896 р. дѣйшовъ до кульмінаційного пункту въ маю и червни, а вѣдтакъ ... ...же майже цѣлкомъ пригас.

До ... ...одала президія намѣстництва такѣ замѣтки, говорячи въ справозданю гр. ...дѣлу: Вѣдъ мая 1896 р. еміґрація зачала зменшати ся, такъ що ся можна тепер, годай хвилево, уважати за невстаючу. Найважнѣйшою причиною устання еміґрациі ... безперечно заборона бразиліяского правительства що-до привозу галицкихъ еміґрантовъ, а также така сама заборона італійского правительства що до перевозу, однакъ ... ...цѣнена. Рѣвножъ мусѣли мати вплывъ ...вѣдання еміґрантовъ, вернувшихъ зъ Бразиліи ...ре свою нещастну долю. Припускати ... можна, що елементы неспокойнѣ и ...воленій, котрѣ доставляли головный ...сентъ еміґрантовъ, вже вычерпали ся. Еміґрантѣ выѣздить вѣдъ часу до часу по кількасотъ родинъ до Америки пѣвнѣчной, Техасу и Канады, але се лучае ся спорадично.

Додатково выготовило намѣстництво ще выказъ особъ, покараныхъ властями політичными або судами за неуправнене посередництво въ справахъ еміґрациі або за обманьства довершенѣ на еміґрантахъ. Зъ выказу показуе ся, що власть політична покарала 210 особъ карою грошевою 1,597 зр. и арештомъ 1.386 днѣвъ, а 108 особъ вѣддано судамъ.

Выдѣлъ краевый вѣднѣсъ ся також до 27 выдѣловъ повѣтовыхъ, щобы они высказали свою гадку о еміґрациі. Зъ вѣдповѣдей выдѣловъ повѣтовыхъ выходить, що головною причиною еміґрациі лихій станъ економічный въ краю и нужда мѣжь сѣльскимъ населенемъ, На сей станъ склали ся: а) упадокъ рѣльництва, б) бракъ промыслу и фабрикъ, а також трудна комунікація зъ головными центрами торговлѣ и промыслу, в) бракъ для селянъ скорого и дешевого кредиту, г) бракъ працѣ и заробку, передо всѣмъ въ порѣ зимовѣй, д) нещастя елементарнѣ и неврожаѣ, — вѣдтакъ посередно: е) бракъ вѣдповѣдной просвѣты у люду, въ наслѣдокъ чого проявляе ся непорадность, отяжѣлость и лѣнивство, выкорыстуване люду нечестными елементами (лихва и піяньство) та недовѣре люду до интелігенціи вказуючои ему средства до полѣпшеня быту, ж) несовѣстнѣ агітациі, з) надмѣрне роздробленѣ меншои посѣлости, и) надмѣрнѣ податки и перетяженѣ всѣлякими оплатами, і) мнима надѣя на легкѣ и величезнѣ зыски въ Бразиліи, а вкѣнци к) перелюдненя.

А зновъ средства, якими можна бы лиху зарадити, були бы, пѣсля пропозиціи выдѣловъ повѣтовыхъ, отсѣ: въ школьництвѣ людовѣмъ принятя науки практичнѣ и вчити рѣльництва, садовництва, пчѣльництва, промыслу домашного; старати ся о пѣднесенѣ годовлѣ худобы, безрогъ, дробу, молочництва, поучати селянъ о тыхъ галузяхъ господарства, купувати бугаѣвъ для громадъ; змѣнити систему господарства; улекшувати селянамъ закупно землѣ; зборонити роздроблюване грунтовъ и завести комасацію; заохочувати громады, щобы приступали до товариства господарского, а при вѣддѣлахъ сего товариства оснувати склады насѣня, навозовъ и знарядовъ рѣльничихъ; творити и пѣдпирати кулка рѣльничѣ; переводити меліорациі неужитковъ взагалѣ, а спеціяльно управильнити за-для культуры недвижимѣ маетки громадскѣ; утворити фондъ на субвенціи для тыхъ громадъ, що схотять самѣ у себе завести шутруваѣ дороги, закладати касы позичковѣ (Райфайзена); утворити въ банку краевѣмъ дешевый и скорый кредитъ для селянъ, пѣдзирати дрѣбный промыслъ домашный; постарати ся о легкѣ и выгѣдни средства комунікаціѣнѣ; достатчити населенію заробокъ при роботахъ публичныхъ; завести примусову асекурацію вѣдъ огню; справедливо поклясувати грунты; вѣдписати залеглѣ податки, полекшити тягары податковѣ, знизити податокъ грунтовый и оплаты спадковѣ, управильнити інспектораты податковѣ; зорганізувати писарѣвъ громадскихъ; установити агенцію еміґраційну пѣдъ доглядомъ и контролею выдѣлу краевого та установити агентовъ въ Бразиліи для совѣстнои опѣки надъ еміґрантами.

На тѣмъ кѣнчить ся справозданѣ выдѣлу краевого въ справѣ еміґрациі. Додатково навязуючи до тыхъ средствъ зарадчихъ, предложеныхъ выдѣлами повѣтовыми, долучена въ справозданю табелька, въ котрѣй выказано, скѣлько край выдававъ на економічнѣ и просвѣтнѣй потребы краю передъ двацяти роками а скѣлько теперь выдае. Показуе ся, що выдавано въ 1876 р.: на просвѣту и школьництво 461.729 зр., а въ 1896 р. 2,236.115 зр.; на комунікациі 886.334 зр. — 1,419.151 зр.; на будовы водни и меліорациі 12.500 зр. — 507.134 зр.; на цѣли рѣльництва и горництва зачато выдавати въ 1887 р. 230.491 зр. а тепер 535.557 зр.; на пѣдпиране ремесла и промыслу въ 1887 р. 96.480 зр., а въ 1896 р. 163.143 зр.

Послѣднѣ заключеня въ справозданю выдѣлу краевого такѣ: рухъ еміґраційный въ краю самъ зъ себе зменшивъ ся; выдѣлъ краевый и соймъ старають ся о пѣднесенѣ добробыту въ краю; выдѣлы повѣтовѣ повиннѣ звернути пильнѣйшу увагу на интересы селяньства; выдѣлъ краевый буде и дальше наглядати надъ рухомъ еміґраційнымъ и не спустить зъ уваги сеи такъ важнои а труднои до порѣшеня справы.

Зъ руху вѣчевого

[надсыланѣ „Дѣлу" справоздання]

Вѣче „Подольскои Рады" въ Тернополи.

Устроене „Подольскою Радою" вѣче въ Тернополи вѣдбуло ся дня 14 с. м. въ павільонѣ огорода мѣского дуже величаво. Участниковъ вѣча було — около три тисячѣ. Участь взяло справдѣ Подоле, бо люде зъ трехъ повѣтовъ — тернопольского, збаражского и скалатского, власне тыхъ повѣтовъ, котрѣ творять разомъ оденъ округъ выборчій при выборахъ до рады державнои. Се зъ огляду на наближаючѣ ся выборы найнагляднѣйша понва: якъ глубоко вѣдчуває нарѣдъ вагу тои хвилѣ. Участники складали ся зъ селяньства и нашого духовеньства; священиковъ було около 25. На вѣче прибуло двохъ комісарѣвъ, вже-жъ въ асистенціи жандармовъ, котрѣ полишились по за павільономъ.

Зборы вѣдкрывъ голова „Подольскои Рады" о. Меруновичъ и на предложене его выбрано президію вѣча: о. Григ. Чубатого на предсѣдателя, Стефана Гарматѣя и Голояда заступниками предсѣдателя, а Грабовского и Стефана Волынця секретарями.

Референтовъ на порядку дневномъ було три: выборчій, економічный и громадскій. Першій референтъ обнявъ д-ръ Андроникъ Могильницкій, другій — Шмигельскій а третій — Яцко Остапчукъ, оба селяне зъ Збаражчины. Першій и послѣдный вывязали ся зъ своеи задачѣ свѣтло, обнявши всесторонно все, що могло увѣйти въ ресортъ референту. Роля першого референта була дуже трудна, однакъ референтъ давъ доказы свого таланту уложенемъ и опанованемъ предмету, котрый безъ нѣякои ушкоды выйшовъ зъ устъ его въ повнѣй повазѣ и зъ намѣренымъ впечатлѣненъ. Референтъ третій признававъ справдѣ хиба въ законѣ громадскѣмъ, однакъ зараду на нихъ добачавъ въ цѣлкомъ иншихъ средствахъ, нѣжь зборнѣ громады. Референтъ другій вывязавъ ся зъ своеи задачѣ досыть слабо, не вказавши для поправы економічного положеня нашого нѣчо бѣльше, якъ щобы правительство вѣдступило селянамъ на довшу сплату грунты ераріяльнѣ и закуплювало для нихъ на таку сплату приватнѣ латифундіи.

Надъ кождымъ зъ референтовъ вела ся дуже оживлена дискусія, въ котрѣй забирали голосъ селяне и священики. Зъ священиковъ промовляли оо. Колянковскій, Куницкій и Цурковскій. Дискусія була переплѣтана; хотяй дуже серіозно трактували ся справы, все таки не хибло того гумору украиньско-руского, що то смѣхомъ знае выкликати сльозы... Хочь и якъ многолюдне було се вѣче — просто протиснутись було годѣ, то однакъ за весь часъ нарадъ панувавъ особливый порядокъ. Тишину въ часѣ референтовъ перерывали лише густо-часто дотычнѣ замѣтки вѣчевиковъ. Видно, що нарѣдъ доспѣлый... Вѣче, почавшись точно о годинѣ 2-ѣй, закѣнчило ся о 5½ вечеромъ. Всѣ розходили ся зъ найлучшимъ вражѣнемъ, спѣваючи „Миръ вамъ братя".

Ухваленѣ вѣчемъ резолюціи подасть секретаріятъ, а я вѣдъ себе пѣднесу лишь одну резолюцію, ухвалену однодушно цѣлымъ вѣчемъ, що-до высланя дорогою телеґрафічною такихъ-ось телеґрамъ:

Послови Романчукови у Вѣдни: „Тернопольске вѣче, по-надъ 3000 народу, высказуе своему одинокому заступникови глубоку подяку и признане за славне заступство народныхъ справъ. Вѣче годить ся вповнѣ зъ наглячимъ внесенемъ що-до наближаючихъ ся выборовъ и просить о законъ противъ насильства зѣ стороны правительства. Вѣче заявля такожъ подяку д-ру Леваковскому."

Послови Вахнянинови у Вѣдни: „Тернопольске вѣче, по-надъ 3000 народу, высказуе одноголосно погорду вѣдступникови народу."

Переглядъ політичный.

О заведеню новыхъ скорострѣльныхъ пушокъ пишуть до Münch. Neueste Nachrichten зъ Вѣдня: „Австрійска управа войскова заведе новѣ пушки лише, ко и змусить ѣи до того прикладъ иншихъ державъ; але она рада буде зъ кождого обороту, котрый оцѣнить хвилю такои конечности. Першій прикладъ Франціи зъ певностію не заскочивъ бы Австрію, бо пробы зъ поодинокими системами скорострѣльныхъ пушокъ вже вѣдъ довшого часу роблено пильно и въ бѣльшихъ розмѣрахъ; а до того також и зъ фінансовои стороны розважано справу коштовъ такои реформы и подѣлу та покрытя выдатковъ. Тѣ розслѣды мали въ послѣднихъ рокахъ не абыякій вплывъ на укладане фінансовыхъ рахунковъ въ обохъ половинахъ держави. Однако бажане нашихъ войсковыхъ, щобы реформу вѣдложити на пѣзнѣйше, мае свою причину передовсѣмъ въ тѣмъ, що пробованѣ доси моделѣ скорострѣльныхъ пушокъ не оказали тои всесторонноі досконалости, якои бы бажалось, поки прийде рѣшити ся на такъ дорогу реформу. Пѣсля достовѣрныхъ вѣстей рѣчь такъ само мае ся и деннде; и длятого можна слушно здогадувати ся, що справа реформы також и за границею теперь ще не е зрѣла. Сей здогадъ мѣгъ бы хиба тогдѣ упасти, коли бы Франція, не зважаючи на найповажнѣйшѣ сумнѣвы рѣчевѣ, таки доконче за всяку цѣну наважила ся на передчасну постанову. Не е рѣчь неможлива, що ужито навѣть дипльоматичныхъ вплывовъ, щобы запобѣгти такому оборотови справы; але на нихъ успѣхъ певно що не богато можна надѣяти ся, коли зважити незвычайный характеръ цѣлои справы."

Гр. Муравевъ, якъ вже звѣстно, збставъ на мѣсце помершого кн. Лобанова управителемъ міністерства справъ заграничныхъ; а Шишкинъ, дотеперѣшный товаришъ міністра и вѣдъ смерти Лобанова тымчасово завѣдуючій справами заграничными, именованый членомъ державного совѣта, — значить, пѣшовъ нѣби то зъ честію — а все таки, якъ тамъ кажуть — „въ дураки". Для пояснення не вѣдъ рѣчи запримѣтити, що заходить рѣзница мѣжь титулами: „управляющій министерствомъ" а „управляющій должности министера". Другій титулъ означае менше, нѣжъ першій. „Управляющій министерствомъ" мае такъ сказати, лише пѣвъ кроку до міністра. Такимъ именованый гр. Муравевъ, а Шишкинъ бувъ тымчасово лише „управляющимъ должности министера".

Про гр. Муравева пишуть, що се дуже образованый, спосѣбный, енергічный чоловѣкъ, але якъ же и писати инакше, скоро на него павъ выборъ царя? Все-жъ таки зъ другои стороны признають, що его именоване до недавна нѣкому въ Европѣ и на гадку не приходило. Мимо своеи довгои дипльоматичноі служби вѣнъ не мавъ навѣть нагоды показати свои політичнѣ спосѣбности. Самостѣйне становиско посла занимавъ вѣнъ ажь въ послѣдныхъ рокахъ на дворѣ даньскѣмъ. Се, що правда, показуе, що вѣнъ мавъ незвычайну ласку у царя и царскои родины. Царска родина, якъ вѣдомо спорѣднена и незвычайно подружена зъ даньскимъ дворомъ. Мати царя е дочкою даньского короля; а ѣи чоловѣкъ, пок. царь Александеръ III., незвычайно любивъ своихъ тещевъ и найлюбѣйше гостивъ у нихъ. Длятого також и на посла до Копенгаги выбирано въ Петербурзѣ завсѣгды чоловѣка, до котрого мали особливше довѣре и ласку. Але сама вже дружна звязь обохъ дворовъ не давала послови нагоды, пописатися політичными спосѣбностями. Тымъ то и гр. Муравевъ на поли політики е чоловѣкомъ доси зовсѣмъ незнанымъ, а певно, що и не досвѣдченымъ. Що мимо того ставъ міністромъ — властиво ще нѣ, але певно нимъ незадовго стане — те уважають зъ одноі стороны за знакъ царского довѣря и ласки, а зъ другои за доказъ, що царь е и дальше хоче бути самъ своимъ міністромъ справъ заграничныхъ. И на тѣй також пѣдставѣ пануе всюды певнѣсть, що черезъ змѣну міністра заграницна політика Россіи не змѣнить ся нѣ въ чѣмъ.

Берлиньска Kreuzztg. хоче такъ въ именованю Муравева, якъ въ подорожи царя до Ліваділи и въ именованю на той часъ Побѣдоносцева царскимъ заступникомъ для цивільныхъ внутрѣшныхъ справъ добачувати перевагу жѣночихъ вплывовъ на петербурскимъ дворѣ. Муравева зробила мовь бы то міні-

---

...співують, нѣбы-то топлять горе въ співѣ та горѣвцѣ. Андрусь анѣ не гляне въ тую сторону. Одну роботу кѣнчить, а до другои бе...ть ся.

Вже коли вѣйтъ прийшовъ кликати Андруся ѣхати до мѣста, вѣнъ ще тогдѣ мотику ...рязъ. Такій бувъ запопадливый!

Збрались новобранцѣ на майданѣ передъ коршмою. Позѣздили ся форшпаны. Коньѣ хрупають сѣно зъ баламутовъ та своеи черги ждуть. Новобранцѣ горѣвку ставлять гарцами, людей частують на прощане. Тутъ ...брала ся цѣла громада. Кожде мае кого прощати, хочь-бы лише знакомого. Матери заводять якъ по умерци, дѣвчата сльозы утираютъ за братами, та може не одна еще за кимъ, хто близшій серцю, чимъ братъ рѣдненькій... Въ цѣлѣмъ селѣ гвалтъ, зойкъ и плачъ...

Прийшовъ вѣйтъ.

— Хлопцѣ, пора въ дорогу!

Ще бѣльшій плачъ! Марина трясучими руками обнимае свого Андруся за шию та цѣлуе въ голову, въ чоло, въ очи...

— Моя кучерики чорненькѣ! Не я васъ буду мыти та розчѣсувати; гострѣ ножицѣ васъ обетнуть... Ой моя дитино дорогенька хто-жъ мене безъ тебе заходити въ старости буде...

— Годѣ мамо! — каже Андрусь и цѣлуе ѣи по рукахъ. — Я-жъ не на смерть иду, та й есть нас ...бѣльше... такихъ. Пождѣть ...въ войску пены ! — до цяла, доглядай моеи неньки, а я тобѣ того до смерти не забуду...

Вѣйтъ закликавъ опять:

— Въ дорогу часъ!

Рушили форшпаны. Послѣдне прощане.

Андрусь поцѣлувавъ стару маму у-послѣдне, поцѣлувавъ и Гандзю при людяхъ. Въ очахъ станули ѣму сльозы. Вѣнъ скоро утеръ ихъ рукавомъ, закусивъ губы и скочивъ мѣжь другихъ рекрутовъ. Ростомъ вѣнъ всѣхъ перейшовъ. Народъ рушивъ за ними. Посѣдали на возы. Еще разъ закричали: „Бувайте здоровѣ!" та скрылись въ улицю за вербы.

Въ селѣ ще бѣльшій крикъ и плачь, а на возахъ залунала рекрутска пѣсня:

Чому ты мя, моя мати, рано не збудила
гей! гей!
Коли моя компанія зъ мѣста выходила
гей! гей!

Вертають люде до хаты. Иде и Марина, та ноги пѣдъ нею дрожать. Гандзя ѣи веде та пѣддержуе зъ цѣлои силы.

Прийшли въ хату. Якъ тутъ пусто, якъ страшно, наче-бъ вно що дорогу людину похоронили... А всьо, куды нѣ окомъ глянешь, Андруся нагадуе... не одна тутъ рѣчь выйшла зъ пѣдъ его умѣлыхъ рукъ. Посѣдали обѣ на лавѣ та й думають. Вже и сльозы высохли. Бѣдному то и слѣзъ мало и тыхъ нестае. Нема чимъ горя зъ серця выгнати и оно засихае й огнемъ пече...

Сидѣли такъ ...то ... Папѣръ за ф... забули. А далѣ Мар... ...ринѣ то запѣчка... ...и прикрыла ся ...

сидѣла ще хвильку, а далѣ замкнула хату, помолилась та й лягла на лавѣ спати. Але чи спить ся имъ? Мати вно хлипае, и Гандзѣ сонъ не береть ся. Далѣ чуе Гандзя, якъ стара Марина крѣзь сонъ стогне и Андруся кличе.

— Мамо, прокиньтесь! Богъ зъ вами!

— Га, га, — каже Марина. — Господоньку святый! въ имя Отца и Сына и святого Духа... Ось добре, що ты мене доню збудила. Менѣ таке страшне снило ся, що подумати лячно. Господи перемѣни! Менѣ снило ся, якъ мого Андруся стрѣляли на майданѣ... Бѣдный мѣй сыночку! що зъ тобою теперь робить ся?

Бѣдна жѣнка стала голосити несвоимъ голосомъ, ломити руки въ розпуцѣ та старою головою до поббчницѣ товчи. Гандзя припала до неи, та ледви успокоила ѣи, хотяй ѣй страшно стало вѣдъ того сну, грудь заморозило та серце шарпало мовь клѣщами.

Гандзя жила вѣдъ теперь у старои, хотяй Грицько не дуже то радъ бувъ зъ того.

— Чого тота приблуда тутъ хоче? — в ркотѣвъ вѣнъ, кѣлько разовъ переходивъ черезъ сѣни. — Хиба бы то я не потрафивъ самъ мамы зайти?

Гандзя пѣзнала, якимъ духомъ до неи дыше Грицько, але годѣ. Приобѣцяла Андрусеви не лишати его матери, то й не лишить, хочь-бы ѣи якъ собаку палицею гонили.

И заходить ся коло неи, голубить, словъ добирае, усмѣхати змагае ся, хочь якъ ѣй то тяжко, абы лише стару трохи звеселити.

(Дальше буде.)

...ромъ царгра-дони, — именоване Побѣдоносцева такожъ мѣсто за ся вилывомъ на...тупило, — до Лівадіи буде царь на два мѣсяци черезъ жінку и для жѣнки... отже всюды жѣнки! Думати бы ще до того, що царь оженивъ ся съ жѣнкою!

Кор. Ztg. доносить зъ Петербурга, що такъ вже заліщене гадку утворення найвысшого совѣта. Отдалось се мовь то по розмовѣ царя зъ вел. кн. Константиномъ Константиновичемъ, котрый бувъ призначеный на голову того совѣта. Вел. князь, кажуть, не хотѣвъ приняти того вынимкового становиска въ самодержавномъ царствѣ и переконавъ царя, що въ такого совѣта легко мігло бы выродити ся друге правительство, бо вінъ мавъ бы въ своихъ рунахъ, вѣддавати цареви лише такѣ справы, якѣ бы ему подобало ся. И справдѣ, якъ наже згаданый дневникъ, властивій творецъ тои гадки про найвысшій совѣтъ такожъ и вали щось подѣбного на умъ, тымъ бѣльше що напередъ числили на те, що вел. кн. Константинъ ледви чи приняв бы кроводъ въ совѣтѣ, а въ такѣмъ разѣ надѣялись ся выслужити свого чоловѣка на голову.

Процесъ въ справѣ убійства Стамбулова покінчивъ ся, якъ вѣдомо, тымъ, що обжалованого Георгієва увольнено, а Туфекчієва о Азова сказано на три лѣта звычайнои вязниці. Для прокураторъ зголосивъ ще вѣдклик противъ того вироку. Такимъ чиномъ процесъ готовъ ще повернути ся; а тогдѣ справа сталась бы ще цѣкавѣйшою тымъ, що одинъ дуже важный свѣдокъ, котрый на пять днѣвъ передъ початкомъ процесу выѣхавъ бувъ за границю, тепер жадає, щобы его справджено до розправы. А то якійсь Никола К. Никоровъ. Коло якого повысше обжалований сидѣвъ въ вязниці, мавъ бувъ нихъ дозорцемъ и мавъ нагоду довѣдати ся вѣдъ нихъ дуже важный таемницѣ про убійство Стамбулова. Опісля передъ слѣдчимъ судьею зложивъ свои вѣзнання, але за те его усунули зъ его посады. На два днѣ передъ рѣшеникъ розправы дѣставъ прокуратор такѣ письмо, вѣдъ того Никорова: „Вашъ прокураторе! Пригадаєте собѣ, що я вже перший разъ пишу до Васъ. Пригадую Вамъ мои доній донесеня зъ дня 24 мая 1896, [illegible] и написавъ черезъ грѣзьника, [illegible]ворова и Георгієва, а найперше черезъ [illegible] найбезпечнѣйшихъ убійниковъ братѣвъ Ивановыхъ, котрѣ разъ-въ-разъ [illegible] мали своихъ [illegible] зъ богато людей вже повбивали.

„Теперь чуємо въ болгарскихъ и бельгійскихъ дневникахъ, що въ процесѣ Стамбулова я маю бути одинымъ зъ найважнѣйшихъ свѣдковъ, и я всему повѣрити не буду. Пригадуєте собѣ, що я до Васъ и до першого судового слѣдчого приходивъ нераз и жалувавъ ся, що Туфекчієвъ [illegible] Іоркомъ и ажъ такъ довѣдавъ ся, що [illegible] злочинъ. Знаю, що и первому судовому слѣдчому Туфекчієвъ грозивъ смертю, [illegible] може пояснює ся, що названыхъ [illegible] особъ не вѣзвано на свѣдковъ. И [illegible] того не явивъ ся до головного розправи, бо [illegible] переконаный, що не лише Туфекчієвъ [illegible] и Азовъ винний суть убійства, а [illegible] ихъ повинний вязати на лавѣ обжалованыхъ [illegible] такожъ Сотира Иванова, комісаръ [illegible] Оруковъ та ревізоръ жандармерії Моревъ. Поки тѣ люде с на вѣльнѣй стопѣ, хоти судъ не найде правдивыхъ убійниковъ Стамбулова.“

„Коли се письмо дѣйде ще на часъ до рукъ трабунала, бувъ бы выданый выроекъ, то я готовъ приѣхати [illegible] коли дѣстану телеграфічно запрошеня [illegible] адресовъ: Hôtel [illegible] d'Espagne, à Bruxelles.“

„Передовсѣмъ [illegible] часъ увязнити [illegible] смерти кожного свѣдка [illegible] войсковой сто-рожею братовъ Теодора и Минка Ивановыхъ Убійство скорѣйше чи пізнѣйше выкрые ся въ всѣми подробицями. Въ интересѣ вдовы и дѣтей убитого, якъ и всего болгарского народу було бы найлѣпше, коли бы се стало ся сегодня. Въ Брукселѣ дня 16 грудня 1896. Н. К. Нишковъ.“

Зъ Кубы доносять, що начальникъ повстанцѣвъ мавъ заявити Испанцямъ готовѣсть до заключеня мира, але жадає: вѣдклыканя генерала Вайлера, обмеженя власти генерального губернатора, выбору кубаньскихъ властій черезъ населене, заведеня новои системы почтовои, ужитя бѣльшои части податковъ на потребы острова, обниженя мытъ и бѣльшои свободы торговлѣ зъ пѣвнѣчною Америкою, численнѣйшого заступництва Кубы въ кортезахъ. Условія мира мали бы запоручити Сполученѣй державы. Вѣсти, що Гомецъ оказує охоту пѣддати ся, чимъ разъ стають певнѣйшѣ. Дивно лише, що передъ кѣлькома ще днями вернувъ зъ Кубы одинъ членъ комітету для справъ заграничныхъ Сполученыхъ державъ и въ вѣдкрытѣмъ письмѣ высказавъ свое переконане, що Испанія не в въ силѣ поконати кубаньске повстане. Американьскѣ дневники выражають здогадъ, що хиба пѣдкупство и зрада могли Гомеца наклонити до переговорѣвъ, коли бы мало бути правдою, що вінъ вдавъ ся въ переговоры.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырѣвнати залеглости.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Наукового товариства им. Шевченка** просить насъ о помѣщене слѣдуючого комунікату:

Загальні збори членів Наукового товариства імени Шевченка відбудуть ся 2 н. ст. лютого с. р. в комнатах „Рускої Бесіди“ [Ринок 10] з отсим порядком дневним: 1) Справоздане з дїяльности виділу і справоздане касове за рік 1896; 2) внесеня контрольної комісиї; 3) вибір нового виділу і голови товариства; 4) вибір контрольної комісиї на рік 1897; 5) внесеня членів. — На збори ті, що розпічнуть ся о годинї 9½ рано, за рошує виділ пп. членів з тою заміткою, що члени залягаючі з вкладками по конець року 1896 і упоминані виділом не будуть могли користати з прав членьских, наколи найдальше до 31 н. ст. сїчня с. р. не вирівнають своїх залеглостий. — За Виділ Наук. товариства імени Шевченка у Львові, 15 сїчня 1897. *І. Громницкий* заст. голови. *О. Макарушка* секретар.

— **Народне вѣче въ Рудкахъ** вѣдбуде ся дня 27 н. ст. сѣчня вѣдъ 11-ои годины передъ полуднемъ. На дневномъ порядку вѣча поставлено реферати: 1) про близькѣ выборы до рады державнои, 2) про зборнѣ громады, 3) про змѣну закона дорогового, 4) про выборы до рады повѣтовои. Въ друкованѣй вѣдозвѣ, скликуючѣй вѣче, комітетъ селяньскій [пѣдъ проводомъ одного зъ нашихъ священиковъ-народовцѣвъ] заповѣдає, що на се вѣче до Рудокъ „обѣцявъ прибути зъ порадою и помочію Вп. посолъ Романчукъ, оборонець правъ люду у Вѣдни“. Надѣяти ся, що се вѣче въ Рудкахъ буде многолюдне и принесе користь на родинѣй справѣ.

— **Въ порядкѣ въ школьництвѣ мѣста Львова.** Kurjer Lwowski пѣднѣсъ онодгы у вступнѣй статьѣ невѣдповѣдне розмѣщене силъ учительскихъ по поодиноких львовскихъ школахъ пѣдъ взглядомъ испытовъ зъ школъ выдѣловыхъ. Коли н. пр. при одинѣй школѣ є кѣлькохъ учителѣвъ, що мають испытъ зъ групы технічно-рисунковои, то при иншѣй школѣ нема нѣ одного зъ такимъ испытомъ, такъ що навѣть въ V. клясѣ нема до науки рисунковои вѣдповѣдноі силы. — Отже мы хотѣли бы звернути увагу, що таке саме дѣє ся и зъ наукою рускаго языка, котрый и такъ є вже упослѣдженый въ львовскихъ школахъ; въ женьскихъ [окромъ въ деякихъ, де языкъ рускій є предметомъ надобовязковымъ] рускаго не вчать зовсѣмъ. А позаякъ есть кѣлькохъ учителѣвъ, що мають испытъ зъ языка руского для школъ выдѣловыхъ, то власти школьнѣй повинні постарати ся, щобы тѣ учителѣ були примѣщені при школахъ бѣльшеклясовыхъ, а то при школахъ имени Міцкевича и св. Анны, котрѣ перемѣнюють ся на выдѣловѣй семи-клясовѣй.

— Зъ „Академичної Громади“. Отсимъ маємо честь подати до вѣдомости, що вечеркомъ въ тутешнимъ устроюваный товариствомъ „Академична Громада“ вѣдбуде ся вѣ второкъ дня [illegible] с. р. въ великѣй сали „Народного Дому“. Вступъ вѣдъ особы 1·50 зр., білєт родинный для трехъ особъ 3 зр., вступъ на галерію 50 кр. Стрѣй для пань народный, або вечерковый, для мужчинъ балевый. — [illegible] запрошеня вже розбслали; хто бы не одержавъ, просить являти ся на адресу товариства (Ринок 10). — Доходъ зъ вечерниць [illegible] на фонды гімназіяльный „Академичної Громады“, тожъ думаємо, що кождый схоче [illegible] на забаву, котрои цѣль [illegible] кождый знає, якъ тяжко [illegible] молодѣжи [illegible] въ будучности [illegible] тяжко бы нерази о кусокъ хлѣба, то и якъ може она тогдѣ думати про науку, про образоване свое, и то про таку науку та образоване, котрыми могла-бъ она пізнѣйше принести користь своему народови, пѣднести его пѣдъ якимъ-небудь взглядомъ до ровеня иншихъ культурныхъ народовъ. Поступъ же або пѣднесене народу та надѣя на побѣду въ борбѣ культурнѣй можливѣ лишь тогдѣ, коли провѣдники того народу посѣли справдѣшну науку, дѣйстне образоване; а набути ихъ можна лишь при спокойномъ завтрѣ, при умѣ вѣльномъ вѣдъ буденныхъ журбъ. Тожъ помагаймо нашѣй молодежи, пѣддержуймо ею, даймо ѣй спроможность якъ найбѣльше вчитись, образуватись, а зможемо бути спокойнѣ о будучность нашого народу. Въ насъ самыхъ сила! — У Львовѣ дня 16 н. ст. сѣчня 1897. За комітетъ *Сидоръ Голубовичъ, Остапъ Весоловскій, Иванъ Фицаловичъ.*

— **Зъ Теребовлѣ** пишуть намъ: Дня 2 н. ст. лютого 1897 о годинѣ 2-ѣй зъ полудня вѣдбудуть ся рѣчнѣ загальнѣ зборы Касы Позичковои „Поміч“ въ Теребовли, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою, въ льокали власнѣмъ. На сѣ зборы запрошує ся Вп. членовъ того товариства по мысли §. 37 статута. Порядъ къ дневный: 1) касове справоздане дирекціи за часъ вѣдъ ¹/₁ до ³¹/₁₂ 1896; 2) провѣрене предложеныхъ рахунковъ и білянсу; 3) роздѣлъ зысковъ; 4) выльосоване и выборъ ¹/₃ членовъ совѣта управляючого; 5) внесеня членовъ. — *О. Іоанъ Залуцкій* предсѣдатель. *О. Василь Левицкій* секретарь.

— Въ понедѣлокъ дня 13 (25) сѣчня вѣдбуде ся о 1-ѣй годинѣ зъ полудня **въ Бобрцѣ загальный зборъ членовъ політичного товариства „Бобрецка руска рада“** на котре запрошує ся якъ членовъ, такъ и бажаючихъ вступити въ члены товариства. — За выдѣлъ „Бобрецкои рускои рады“, *Ипполитъ Штогринъ* предсѣдатель, *Иванъ Гойвановичъ секретарь.*

— **Гонорары для маршалка гр. Стан. Баденього въ Россіи.** Вѣдъ якогось часу въ Россіи подуло вѣтромъ теплѣйшимъ до Полякѣвъ — и въ кругахъ урядовыхъ и въ дневникарствѣ россійскѣмъ видко залеценя до Полякѣвъ. А послѣдными днями стала ся така пригода, що просто мусѣла збудити загальне здивоване. Недавно приѣхавъ до Варшавы галицкій маршалокъ — гр. Стан. Бадені на весѣле свого рѣдняка, отже яко особа зовсѣмъ приватна. Мимо того и на граници и въ Варшавѣ власти россійскѣ приняли его зъ офіціяльными гонорами. На двѣрци въ Граници жандармерія дожидала его въ парадныхъ мундурахъ; передъ его вагономъ уставлено почестну сторожу козаковъ. У Варшавѣ те саме: жандармы въ парадныхъ мундурахъ, почестна сторожа, ба що бѣльше — зъ двѣрця выведено его сальонами резервоваными лишь для достойниковъ россійскихъ... Голова галицкои автономіи певно самъ здивувавъ ся, зъ-вѣдки вінъ прийшовъ у Москалѣвъ до такои чести...

— **Зъ Бразиліи** одержуємо вѣсть, що дня 1 грудня м. р. новый консуль австрійскій Пользъ Куратовъ дававъ пращальный обѣдъ для делегатовъ галицкого выдѣлу краевого о. Ив. Воляньского и д-ра І. Семирадского. Въ першихъ дняхъ сего мѣсяця они мали вѣсти на корабель и вертати до Галичины.

— **Цѣсарь затвердивъ выборы**: гр. Стан. Стадницкого посла соймового и дѣдича зъ Красовичъ на маршалка а Вікт. Кроковского нотаря въ Мостискахъ на заступника маршалка рады повѣтовои въ Мостискахъ; Матѣя Зенона Серватовского дѣдича зъ Райтаровичъ на маршалка, а Людвика Балицкого дѣдича зъ Выкотовъ на заступника маршалка рады повѣтовои въ Самборѣ.

— **Вп. о. Кирило Селецкій въ Жужели**, ініціяторъ заведеня рускихъ сестеръ служебниць, надѣславъ намъ выказъ жертвъ на новіціятскій домъ сс. служебниць Преч. Д. Марії въ Кристинополи въ П. повроцѣ 1896 р., а до того и долучивъ коротеньку исторію и нинѣшный станъ заведеня служебниць. Выказъ жертвъ помѣстимо въ одномъ зъ найблизшихъ чиселъ „Дѣла“ а нинѣ подаємо уступъ про служебниць. „Новіціятскій домъ сс. служебниць основаный бувъ за вѣдомостію и дозволомъ всѣхъ трехъ Всесв. Ординаріятовъ 1892 року въ Жужели, де духовный провѣдъ новіціяту повѣреный бувъ оо. Василіянамъ зъ Кристинополя. Въ 1894 р. перенесено новіціятъ до Кристинополя и тамъ теперь находить ся 27 сестеръ, котрѣ духовными вправами, всякими роботами ручными, наукою гігієны, належитого веденя захоронокъ и домашного господарства готовлять ся до будущого свого звання, щобы потрудити ся яко учительки въ захоронкахъ сѣльскихъ. доглядати недужихъ, особенно въ часѣ пошестій, котрѣ неразъ за-для недостатку належитого надзору такъ богато жертъ побирають. Новіціятъ тревае два роки, въ часѣ котрыхъ вольно кождѣй уступити, коли ѣй жите черезъ не сподобає ся; вольно такожъ настоятелству въ кождѣй хвили выдалати ею, коли узнає ею невѣдповѣдною до будущого звання. По довершенѣмъ новіціятѣ складає новачка обѣты на три лѣта, але по уплывѣ того часу зновъ вольно ѣй або уступити, вернутись домовъ, выйти за-мужъ, або на дальшѣ три лѣта зложити обѣты. Та й взагалѣ по уплывѣ кождого трилѣтя служебниця стає свободною вѣдъ всякихъ зобовязань. Зъ кѣнцемъ року 1896 станъ есть ось-такій: В новіціятѣ въ Кристинополи є 27 дѣвчатъ; — въ захоронцѣ въ Жужели 8 сестеръ и 2 кандидатки; — въ захоронцѣ въ Самолускахъ въ Пусятиньскѣмъ 5 сестеръ и 2 кандидатки; — въ захоронцѣ въ Циганахъ въ Борщѣвскѣмъ 5 сестеръ; — въ Манастирискахъ є 3 сестры; — въ Тернополи, де служебниці обняли зарядъ дому убогихъ фундациі князя Острожского, есть 5 сестеръ.

— Пожаръ с. г. уранці сталый зъ звычайнымъ кругомъ дѣланя отворивъ ся днемъ 16. н. ст. сѣчня с. р. въ Конюшковѣ повѣту бродского. Урядъ [illegible] буде спонукуженый при помочи одноразового [illegible] ради посланчои межи Бро-дами-двѣрцемъ а Щуровичами. До округа доручень уряду почтового въ Конюшковѣ належати будуть уряды громадскѣ и обшары двѣрскѣ: Конюшковъ, Бовдуры, Бѣлявцѣ и Берлинъ, а такожъ обшары двѣрскѣ Шнирѣвъ и Клекотовъ.

— **Ц. к. краева рада шкільна** на засѣданю зъ дня 11 го с. м. ухвалила мѣжь иншимъ: 1) Затвердити именоване кс. Войт. Розбайтера римо-кат пароха въ Надвѣрнѣй на духовного члена окружної рады шкільної въ Надвѣрнѣй; 2) вызначити на другого представителя учительства до окружної рады шкільної въ Жовкви Ив. Маера управителя тамошної 5-кл. школы мужескої; 3) зорганізувати вѣдъ 1-го вересня 1897 одноклясову школу народну въ Ланахъ; 4) выключити громаду Ковалѣвку зъ шкільного округа въ Стопчатовѣ и зорганізувати окрему народну школу въ Ковалѣвцѣ вѣдъ 1 го вересня 1897; 5) перемѣнити вѣдъ 1-го вересня 1897 школы одно клясовѣ и дво-клясовѣ въ Почапинцяхъ, Ганачевѣ, Княждворѣ; 6) установити другу посаду учителя жидовскої релігіи для народныхъ школъ въ Ярославѣ вѣдъ 1-го вересня 1897; 7) поручити до бібліотекъ народныхъ школъ часопис „Дзвінок“, рѣчникъ VII. зъ року 1896.

— **Огнѣ.** Зъ Рогатинського пишуть намъ: Сего мѣсяця о годинѣ 11 въ ночи навѣстила пожежа наше село Деркову и знищила до тла 8 загородъ, при чомъ найзаможнѣйшихъ 12 родинъ, по бѣльшѣй части необезпеченыхъ, збстало крайными бѣдаками. Немилосердный ворогъ огонь въ часѣ найсолодшихъ снѣвъ выгнавъ зъ теплои хаты 49 особъ на снѣгъ въ часѣ трескучого морозу, не щадячи нѣ дѣтей, нѣ сивоголовыхъ старцѣвъ. До ратунку прибувъ скоренько п. Адальбертъ Бидлинськѣй, комендантъ жандармеріи въ Княгиничахъ, и при помочи людей зъ сусѣдныхъ Псаръ взявъ ся до дѣла такъ смѣло и умѣло, що мимо вѣтру, сприяючого лютому елементови, вырвавъ зъ пащѣ пожежи сусѣдну стрѣху та й стѣжокъ зъ збожемъ и сѣномъ. Задля того цѣле село почуває для п. А. Бидлинського безконечну вдячность. — *Мих. Целевичъ* учитель.

— **Дробкѣ вѣсти.** Є. В. цѣсарь дарувавъ громадѣ Тростянець 100 зр. на внутрѣшне украшене церкви. — У Львовѣ въ головномъ шпиталі померъ въ 62 роцѣ житя Адріянъ Мазуръ, бувшій урядникъ рольничо-кредитныхъ заведеня, передъ тымъ фельдвебель. —

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 сѣчня. Вчера вечеромъ вѣдѣхавъ гр. Голуховскій до Берлина зъ радникомъ секційнымъ Морзевомъ.

Берлинъ 16 сѣчня Berl. Tageblatt довѣдує ся зъ Царгороду, що Шишкинъ мае обняти мѣсце Неладова.

Мадритъ 16 сѣчня. Въ першихъ дняхъ лютого мае появити ся королѣвскій декретъ, признаючій Кубѣ реформы.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ [illegible] механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно.

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЕ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканѣ легки	12 „
Флячки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 10 кр. літра.

Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Противъ нежитовъ

органовъ вѣддыховыхъ, при нашлянню, нежитѣ носа, хрипцѣ и иншихъ заатакованяхъ шиѣ уживають лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну алькалічну ВОДУ щавову.

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ. Она дѣлає лагѣдне розвольнюючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагає выдѣлювати флеґму и въ выпадахъ того рода выпробована якъ найлучше. 4 (II.)

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнні почвôрні до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60. Машинки універсальні до тертя мигдалôвъ и т. п. по зр. 1.50; формы, бляхи, ножѣ столові и кухонні и т. п. поручає Петро Хшонстовскій, торговля земѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

ВЫПИВКИ
всеходнои Галичины

цѣлій колекціи зобранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведенія Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 30 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланôй теці.

Выданіе сихъ „Вышивокъ“ перешло значно подôбного рода изданія, що появились въ Кіевѣ Петербургѣ и Москвѣ и то не лише подъ взглядомъ технічного выкôнання, але такожъ и подъ взглядомъ артістичного змѣсту, понеже выдане се містить въ собѣ точну репродукцію найстарших и найбôльше исчезлых взорôвъ народных вишивок зъ повітôвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвôрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнôмъ наслѣдуваню красокъ, уживаных народомъ въ дотычній охрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропигійского Института у Львові, улиця Руска ч. 3.*

365 15 –?

Хто
денно 2 до 3 годины
має часу
и имъ до полѣпшеня свого
доходу
хоче ужити, най подасть свою адресу подъ окликомъ **Zeit ist Geld** до експедиціи анонсовои **Schalek Wien I.** для дальшого користування. 3—3
384

РЕДАКЦІЯ
Бібліотеки для рускои молодежи
запрашає до пренумераты на
четвертый рочникъ сего выдавництва

Пренумерата выносить на цѣлый рôкъ:

1. За 4 книжочки брошурованій 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картонôвій оправѣ зъ вапнегою по верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки переплетенй въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр

О кожде инше переплетене могуть интересованій зъ пôдписанымъ осôбно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя наряду управляє ся о скоре надсыланє пренумераты и о вырôвнанє належитостей зъ рокôвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.
Коломыя 1 падолиста 1896.

Вôдзначене на краєвôй выставѣ въ р. 1894 почетнымъ дипльомомъ ц. к. міністерства торговлѣ.

Краєве товариство ткацке
„PRZĄDKA“
(ПРЯХА)
въ Короснѣ

поручає Пов. П. Т. Публицѣ свого выробу чисто льняній, звѣстній зъ доброты, ручно ткань.

Полотна корчиньскій
вôдъ найгрубшихъ до найтоншихъ вебъ и
БѢЛЄ СТОЛОВЄ
о взорѣ кôстковôмъ и адамашковôмъ
77 42—52 такожъ доставляє
сѣтки до сушеня хмелю

Замовленя просимо надсылати просто до Коросна (почта, телеграфъ и стація зелѣзнича въ мѣсци).

Пробки и цѣнники на жадане оплатно и вôдворотною почтою.

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ
ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди
Петра Дуткевича
въ Станиславовѣ
улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

На нестравнôсть,

бôлѣ жолудковій, нежить кишокъ нема на поглядъ знаменитыхъ повагъ вѣнского лучшого средства споживчого, якъ правдиве

„Servus“ Гавзена Кассельске-вôвсяне-Какао,

котре держать всѣ аптики, торговлѣ делікатесôвъ, дрогерій и лучшій торговлѣ товарôвъ кольоніяльныхъ по цѣнѣ **70 кр.** за картонъ [33 въ станіоль опакованій кôстки].

Hausen & Co., Kassel und Eger.

Генеральна продажь для Австро-Угорщины **L. Koestlin, Bregenz.**

373 1—0

КОТВА
Liniment Capsici compos.
зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените **усмиряюче бôль втиране**; въ цѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально **улюблене средство домове завсѣгды** лишь словами

Ріхтера лініментъ зъ „котвою“

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою“, бо иначе такій суть правдивій.

Ріхтера аптика пôдъ „Золотымъ Львомъ,“ Прага. 363 9—35

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ
ЯКОВЪ ШИРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краєвій спеціяльы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. н. горѣвки управлѣеваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджень.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже опода кованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 302—104

ВСѢЛЯКІ КУПОНЫ
и
выльосованій цѣнній папиры
выплачує
безъ потрученя провізіи або коштôвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 A 4—0

МАРІЯ ФРЕНКЕЛЬ
у Львовѣ, рôгъ улицѣ Галицкои ч. I и ринокъ ч. 22.
„Подъ Незабудкою“
Найдешевше жерело закупна
СТАЛІ ЦѢНЫ

Найбôльшій выборъ вовняныхъ и шовковыхъ матерій на сукнѣ, въ краскахъ и чорныхъ, Фланелѣ, Шіфоны, Вебы, Градлѣ, Перкалѣ, Барханы, Скатерти, Килимы, Портіэры, Ковдры, Хôдники, Коцы, Покрывала на лôжка, занавѣсы, Мужеске и дамске бѣлє, Ковнѣрики, Манжеты, Краватки, бѣле Єгера, зимовій шалики и хустки, Гафты, Вставки, Скарпетки, Панчохи, Рукавички, Выробы зъ футра, кравецкій додатка и комплетій выправы шлюбній. 373 6—8

ГАЛИЦКІЙ
КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовує ихъ по
4½% на рôкъ.

КАРТЫ ѢЗДЫ
до Пôвнôчнои Америки
Голяндско-Американьскимъ шляхомъ
(Нідерляндско Американьске товариство пароходнои плавбы.)

I. Kolowratring 9
IV. Weyringergasse 7 a
WIEN.

Щоденна експедиція зъ Вѣдня.
Поясненя безплатно. 6 2—3

Охорону противъ зимна и мокроты подають выключно лишь мои на цѣлый свѣтъ славній

Офіцирскій дерги на конѣ

черезъ економôвъ, властителѣвъ стадынъ, управителѣвъ дôбръ признанй теплыми, тревалыми, не до зношеня, а тымъ самымъ безпечно и найлѣпшими дергами на конѣ. Они суть значнои величины та засмотренй яркими бордюрами и пасмужками, а можна ихъ уживати такожъ за теплй покрывала на лôжка. Коштують: сорта А зр. 1·60 сорта В зр. 2 Жовтй дерги фіякерскій зъ 6 всѣлякими пасмужками и бордюрами, достаточно довгій и широкій (2 метры довгій, 1½ метра широкій) дуже добрій, по зр. 3·50 за штуку 379

Розсылка пôдъ гарантією за послѣплатою. Занепригôдне звертає ся грошѣ **Выключне мѣсце для замовлень M. Rundbakin**

Wien II. Taborstrasse 35

ГЕРБЫ, монограмы, стампілѣ металевій и каучуковій, гравуры на всякихъ металяхъ, всякій роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляє найдешевше и найсовѣстнѣйше — Артистичне заведене рытовниче **А. ЗІЙАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.** Порученя зъ провінціи выготовляє ся якъ найскорше.

(Импресса.) 8 2—8

Кто пье
Катрайнера
Кнайпа солодову-кавъ?

Мемъ смакуе она найлѣпше!

Всѣ котрій хочутъ свое здоровлье удержати и скрѣпити, а не хочутъ занехати звыклого и пріятного уживаня кавы. Додатокъ бо Катрайнера кавы усуває такъ загально звѣстній и при правильномъ уживаню такъ шкôдливій для здоровля наслѣдки рознервовуючои кавы зернистои.

Всѣ котрій суть терплячій. Именно при слабостяхъ нервовыхъ и при нежитѣ (катарѣ) жолудка въ тысячныхъ случаяхъ оказала ся „чиста“ солодова кава найлѣпшимъ, найздоровшимъ и легко стравнымъ наноемъ.

Всѣ жѣнки и дѣти, для котрыхъ нѣжнои конструкціи пошивна кава Катрайнера есть дуже доброю и котрій пютъ єѣ чи то чисту, чи съ домѣшкою кавы зернистои дуже радо и охочо.

Всѣ котрій хочутъ жити ощадно, а при тôмъ хочутъ пити смачну и здорову каву. Отъ тоту заступає дуже добре для кождого одна тôлько Катрайнера кава такъ чиста, якъ и домѣшана до кавы зернистои.

Катрайнера Кнайпа солодова кава есть справдѣ здоровымъ родиннымъ напиткомъ, найчистѣйшимъ природнымъ продуктомъ въ цѣлыхъ зернахъ, продукована зъ найчистѣйшого солоду, котрому то продуктови вже самъ способъ продукціи Катрайнера, всюда заведенои и черезъ найбôльшій ковáги затвержени и узнанои надає смакъ улюбленои посюда зернистои кавы. Катрайнера солодова кава одна-одинока лучить тому смакъ зернистои кавы зъ всѣми прикметами здоровои, лѣкарскими повагами узнанои и стверджени кавы солодовои.

Прошу: Щобы охоронити ся передъ ошуканьствомъ и шкодою, прошу при закупнѣ уважати точно на марку охоронну (яка сама якъ на выбитôмъ побôчнôмъ оригинальномъ пакетѣ) съ написею: **„КАТРАЙНЕРЪ“.**

Пачки безъ напису КАТРАЙНЕРЪ суть неправдивій.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене неводклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 8—?

☞ **При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инсти[illegible]у Оссолинійского, пôдъ зарядомъ Іосифа

Львовъ, Второкъ 7 (19) Сѣчня 1897. Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрiи:	за границею:
на цѣлый рокъ . . 18 зр.	на цѣлый рокъ . . 24 зр.
на пôвъ року . . 9 зр.	на пôвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рокъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта.

Поодиноке чисто коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной стрôчки инсератовой або ви мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесенія приватнй числить ся по 15 кр. вôдъ стишка.

Письма зъ Відня.

[Ві парламентарній. — Дебата буджетова. — Справа целєйска. — Наглячі внесенія Левакова. — Ромапчука. — Регуляція контруа.]

Дебата буджетова въ палатѣ по[ма]же кôнчить ся, за два, найдальше за [тр]и цѣлый буджетъ буде порѣшений. Ж[ал]ь послѣдній шестилѣтній періодъ нѣодна [ді]скусія буджетова не була такъ пуста и мла[ва] теперѣшна. Навѣть спôръ межи Чеха[ми] нѣмцями о ческе право державне, ко[тре] звычайно займавъ велику часть дискусій, [ві]ну майже не появивъ ся, а найзначні[ші] бесѣдники ческй, Герольдъ, Грегръ, [не] показали ся въ парляментѣ. Вôдко всѣ [ві]дництва вважали за злишне зазначувати [ста]новище и свои постуляты въ палатѣ, [а] жите вже кôнчить ся, и вôдложити се [до] нового парляменту.

Найцѣкавѣйшимъ епізодомъ въ дебатѣ [ми]новій було порѣшенє справы целєй[ско]и и ческои школы Коменьского у Вѣдни. [Що]-до справы целєйскои то здає ся, що само [пра]вительство хотѣло такого порѣшеня, яке [ви]ступило: гр. Бадені хотѣвъ показати Сло[вѣ]нцямъ, що вôнъ есть паномъ ситуація; не[хай] отже не рахують на свою силу и на сво[їхъ] союзникôвъ, тôлько нехай держать ся [пра]вительства. Передъ Рôздвяными святами [гр.] Гогенвартъ звертавъ увагу на небезпе[чеń]ство для словѣньскои гімназіи въ Целю, [ко]ли палата послôвъ збере ся 4-ого сѣчня, и [зад]ивъ вôдложити тое зобранє о чотири мѣ[сяці] гр. Бадені вôдповѣвъ ему, що се вже бу[де] его стараньемъ. Правительство не хоче че[рез] палату панôвъ привернути фондôвъ [на] (гр.) на Виноградо целєйску, щобы [ви]нути залагодженя цѣлого будже[ту]; а [до] кôнця червня покрые выдатки зъ ин[шихъ] фондôвъ, а на дальшй выдатки зажадає [но]вого додаткового вôдъ новои палаты.

Дебату буджетову перервали наглячій внесенія послôвъ Левакôвского и Романчука. Замѣтно, що Чехи не хотѣли пôдписати внесенія Левакôвского, а вôдмову свою мотивували тымъ, що не годять ся на способъ сформулованя его. Внесенє посла Романчука пôдписали и Чехи и нѣмецкй послы зъ лѣвицѣ. Що нѣхто зъ Чехôвъ анѣ зъ антісемітôвъ не промовлявъ за сими внесеніями, въ тôмъ нема нѣчого особлившого. Однихъ и другихъ теперь звычайно мало показуе ся въ палатѣ: Люегеръ хорый, Вашатого не було, антісеміты занятй були полагодженемъ буджету въ радѣ мѣскôй, Чехи приготовляють ся до новыхъ выборôвъ и пробуваютъ бôльше въ своѣмъ краю якъ у Вѣдни. На всякій способъ гр. Бадені спонуканый бувъ обома внесеніями заявити публично и торжественно, що правительство при послѣдуючихъ выборахъ до рады державнои буде держати ся строго законôвъ и лишить повну свободу выборчу. Тую офіціяльну заяву въ парляментѣ правительство повторило ще пôвъофіціяльно въ своѣмъ орґанѣ Fremdenblatt. Розумѣе ся, що на тй заведенія не можна спускати ся, але можна и треба буде на нихъ покликувати ся. Принятє обохъ наглячихъ внесень не могло бы було дати бôльшого забезпеченя, якъ сй заведенія; на то треба бы хиба закона. Польске „коло“ ставило ся до голосованя въ незвычайно повôмъ часѣ; такожь иншй правительственій партіи, именно феодалы и клерикалы, явили ся чесленно. Противно нѣмецка лѣвиця въ бôльшой части усунула ся вôдъ голосованя.

Справа регуляціи контруы стоить менше корыстно, якъ можна було надѣятись. Референтъ, клерикалъ д-ръ Фухсъ, хотѣвъ поправити правительственне предложенє въ той способъ, щобы душпастирямъ признати по три пятилѣтнй додатки, а то парохамъ по 100 зр. а сотрудникамъ по 50 зр., та щобы пôдвысшити еметитуру о 100 до 200 зр. На се послѣднє згодило ся правительство, але на иншй внесенія его, именно на признанє додаткôвъ пятилѣтныхъ, не хотѣло пристати, мотивуючи свою вôдмову тымъ, що регуляція контруы пôсля проекту правительственного мала потягнути за собою збôльшенє выдатковъ державныхъ о 1,800.000 зр. а теперь по пôдвышеню еметитуры потягне збôльшенє о 2 мільоны; [не]надто не суму правительство не хоче пôвъ[ти]. Цѣлый рôзвôдъ зайде лише въ томъ, що [по]вышенє мѣстахъ и мѣсточкахъ [не ажь зъ] 5.000, якъ було въ [пер]вотномъ предложеню] парохи мають побирати 700 зр. а сотрудники въ тыхъ мѣстахъ и мѣсточкахъ 350 зр. [не 300 зр.]. Комісія буджетова вже два разы зачинала раду надъ тою справою, але нарады все вôдложено, зъ причины що ліберальнй Нѣмцѣ пôдносили деякй принципіяльнй замѣты що-до интерепціи правительства. Есть надѣя, що въ понедѣлокъ (18 с. м.) комісія а въ четверъ (21) палата послôвъ полагодить справу регуляціи контруы. — Що-до заосмотреня вдовиць и сирôтъ по священникахъ, то, якъ вже писавъ вмъ, міністеръ скарбу зобовязавъ ся, що правительство займе ся выготовленемъ закона, установляючого для нихъ пенсіи, а тымчасомъ призначить 150.000 зр. яко одноразову запомогу для фонду вдовичосиротиньского въ Галичинѣ.

У. С. Поступишинъ.

Промова пос. Романчука

проголошена въ палатѣ послôвъ д. 13. н. ст. сѣчня 1897 при дискусіи надъ наглячими внесеніями.

Высока Палато!

Се поражаюча а нѣякъ не вôдрадна поява, коли въ парляментѣ ставля ся того рода внесенє що мое. Строге выконуваня истнуючихъ законôвъ, запорука конституційныхъ правъ, чого я домагаю ся вôдъ правительства, в чимъ такъ само въ себе зрозумѣлымъ, що повинно бути цѣлкомъ злишнымъ ставити таке нагляче внесенє.

Свобода выборôвъ се найважнѣйша основа кождои державы репрезентаційнои и коли якомусь краєви або народови напыхає ся заступникôвъ противъ его волѣ, то се ще гôрше лихо анѣжь частый, незакрытый абсолютизмъ.

Мѣжь тымъ австрійскй а радше галицкй вôдносины, на жаль, такъ зложили ся, що мое внесенє не лишь не злишне, але потрѣбне и нагляче. Подôбне внесенє поставивъ вже передъ 14 днями одинъ польскій посолъ въ галицкôмъ соймѣ, але тамъ оно ще не прийшло пôдъ дискусію. Коли отже польскій посолъ, коли польске сторонництво людове, до котрого сей посолъ належить, а котре чейже на кождый способъ близше стоить до правительства якъ руске населенє и вôдъ панующои партіи польскои роздѣленє лишь деякими рôзницями интересôвъ, противно же Русины мають не лишь вôдмѣнній соціяльній, економічній и політичній, але такожь вôдмѣнній національній и вѣроисповѣдній интересы, — коли-жь мимо того та партія побоює ся, що готова при надходячихъ выборахъ до рады державнои зазнати надужить и противзаконностій, то о скôлько-жь бôльше побоювати ся сего рускому населенію.

И справдѣ вже дотеперѣшна практика выборча въ Галичинѣ вказуе, що тамъ майже завсѣгды лучають ся надужитя, противзаконности, а навѣть насильства. Клясичнымъ взôрцемъ на се суть звѣстній послѣдній выборы соймовій. А чи можна надѣяти ся, що теперь при выборахъ до рады державнои буде инша практика? Тажь при выборахъ соймовыхъ розходило ся на кождый способъ о менше важкій интересы, а правительство и польска партія правительственна були певній, що при всякихъ обставинахъ будуть мати въ соймѣ значну, а навѣть двѣ третины бôльшости. Однакъ мимо того зайшли такій надужитя и противзаконности, щобы населенє, именно руске, не було заступлене независимыми послами, котрй бы высказували свобôдно и рѣшучо его волю.

Се, чого мы зазнали пôсля тыхъ выборôвъ, велить въ ще бôльшôй мѣрѣ побоювати ся надужить при найблизшихъ выборахъ до рады державнои. Противъ тыхъ выборôвъ соймовыхъ внесли Русины протесты. А що въ 36-лѣтнôмъ періодѣ истнованя конституціи ще нѣколи не лучило ся, абы якій рускій протестъ бувъ увзглядненый, то цѣлкомъ природно, що те саме и теперь повторило ся.

Заступникъ правительства заявляе правильно пôдчасъ дискусіи що до кождого протесту, що при выборахъ вôдбувало ся усе въ якъ найкрасшôмъ ладѣ. Розумѣе ся, що вôнъ и не може инакше говорити, бо мусѣвъ бы противорѣчити свому найвысшому шефови, президентови міністрôвъ, котрый якъ звѣстно, по выборахъ соймовыхъ въ своѣй промовѣ въ Краковѣ заперечивъ всяку нелеґальность.

Але коли при тôмъ зъ польскои стороны, именно зъ рядôвъ панующои партіи упали слова, що надужитя и противзаконности якъ разъ лучали ся по сторонѣ рускôй, то се значить, що глумить ся ще зъ противника, котрого побѣдило ся въ борбѣ веденôй нельояльными средствами, а се цѣлкомъ не є шляхотне и лицарске поведене.

Крôмъ протестôвъ въ соймѣ внесъ я тутъ въ выс. парляментѣ 8 падолиста 1895 интерпеляцію, въ котрôй поодинокй надужитя, якихъ допустили ся правительственній власти и орґаны, були подрôбно обговореній. Однакъ ся интерпеляція, якъ впрочôмъ и многй иншй интерпеляцій, остали безъ вôдповѣди по нинѣшный день.

Вôдтакъ выславъ рускій нарôдъ громадну депутацію до Вѣдня. Та депутація складала ся зъ 221 членôвъ, передовсѣмъ селянъ и мѣщанъ. Прияття депутаціи, трудности, якй ѣй ставляно, и такожь пôдозрѣня, якй були пôднесенй противъ неи найперше въ урядовыхъ ґазетахъ, а опôсля дôйшли ажь до найвысшого мѣсця, все те звѣстна рѣчь. По девятьохъ мѣсяцяхъ одержала та депутація вôдъ правительства вôдповѣдь такого змѣсту:

„Що заряджень точній доходженя не змогли оправдати закиду, пôднесеного противъ орґанôвъ правительственныхъ що-до розмысного, систематичного, опираючого ся на вказôвкахъ зъ горы вкороченя конституційныхъ правъ, именно же свободы выборчои рускаго населеня.“

Однакъ зъ огляду на се, що та депутація була выслана вôдъ цѣлого народу, що всѣ рускй партіи въ нѣй були заступленй, що ви члены походили зъ 30 політичныхъ повѣтôвъ, с. в. двохъ третинъ всѣхъ рускихъ повѣтôвъ выборчихъ, що провôдникомъ ви була особа звѣстна зъ свого такту и умѣркованя, бувшій посолъ до рады державнои Озаркевичъ, що дуже многй члены сея депутаціи були свѣдками надужить при выборахъ — можна було надѣяти ся иншого принятя депутаціи и иншои вôдповѣди на пропамятне письмо. Але що бôльше. Въ сѣй вôдповѣди говорить ся про точній доходженя. Однакъ я дôставъ листы зъ рôзныхъ околиць краю, и то такихъ, де якъ разъ лучили ся великй надужитя наведенй въ пропамятнôмъ письмѣ, а въ тыхъ листахъ пишуть, що тамъ нѣхто не знае про нѣякй доходженя. Тожь якъ могли вôдбути ся доходженя? Що найбôльше въ такій способъ, що Е. Е. президентъ міністрôвъ гр. Казимиръ Бадені поспытавъ бувшого намѣстника гр. Казимира Баденього про тй справы выборчй и одержавъ вôдъ намѣстника поясненє, що все вôдбуло ся законно, а на основѣ того поясненя дано вôдповѣдь депутаціи.

Не хочу теперь подрôбно наводити, въ якихъ то надужитяхъ и противзаконностяхъ провинили ся поодинокй орґаны правительственй, а на що жалували ся Русины. Я хочу пôднести лишь два случаѣ. Староста въ

---

4)

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрѣй Чайковскій.

(Дальше.)

IV.

Приѣхали рекруты до мѣста. Не одній они самій. Поназвозили ихъ зъ цѣлого округа. Ходять по улицяхъ, розглядають ся, таскають ся зъ торбами, мѣшками та скринками. Та яка тутъ рôзнородность! Селяне, сурдутовцѣ, жиды, усе те разомъ помѣшало ся, усе те по одно сюды приѣхало: служити цѣсареви.

Позганяли ихъ на подвôре великои касарнѣ. Офіцеры и рôзного степеня жовнѣры, въ звѣздками и безъ звѣздокъ, звиваютъ ся якъ на ярмарцѣ, читяють, выкликують ажь похрипли, дѣлять на компаніи и забирають до магазинôвъ по мундуръ и оруже. Тутъ така сама метушня, крикъ, галасъ.

Породавали кождому, що належить ся. Беруть новобранцѣ те добро въ руки та не знають, що зъ тымъ робити, якъ его на себе надягати. Порозбирали ся зъ свого. Кождый попращавъ ся зъ своею одежиною ажь на три роки, коли не на вѣки. Вяжуть въ клунки — хто сѣрачину, кафтанъ, а хто сурдутъ або халатъ. Старй жовнѣры пришивають до тыхъ клункôвъ карточку зъ бѣлого твердого полотна та пишуть на тôмъ нумеры, назвиска. Та роблять се зъ ласки, бо властиво: пиши собѣ самъ, а не вмѣешь, то заплатиш за письмо всюды хлопъ мусить платити...

Теперь попоставляли новобранцѣвъ чвôрками. Кождый взявъ въ одну руку карабінъ и торністру, якъ кому лѣпше, а въ другу свою скринчину, чи мѣшокъ зъ хлѣбомъ, — идуть. Капралѣ выкрикують, щобъ рôвно йти улицями. Та якъ тутъ рôвно йти, коли кождому спершу нескладно, наче-бъ его въ ярмо убравъ. Та ще й нести тôлько, що Господи! ажь руки помлѣли.

Приходять въ касарню. Кождому дають бляшанку и кличуть до кухнѣ по менажу. Вже геть зъ полудня, а тутъ нѣчого було въ ротъ взяти... Стоять новобранцѣ по пôдъ стѣны та хлепчуть горячу зупу. Куды тамъ за ложкою шукати, якъ своеи нема.

На цимрахъ показують кождому, де хто мае спати, де вѣшати торністру, що класти на полицю, котрымъ бокомъ вѣшати карабінъ. Тутъ все мусить бути пôсля припису, одностайно.

Новобранцѣ стоять одній за другими. Боять ся ступити, щобы якои бѣды не було. А шаржа росте якъ на дрôжджахъ, робить ся важною, выкрикае та лае въ батька-матѣрь, що ажь соромно слухати... Одинъ крикнувъ:

— „Геравсъ“ по хлѣбъ!

Рекруты не знають, що оно значить, ажь треба имъ було сказати: „Выходѣть по хлѣбъ“. Тутъ прочитали кождого и казали брати купку хлѣба, въ котрôй було пять бохонцѣвъ.

Въ цѣлôй тôй сумѣшцѣ пôзнати зразъ Андруся. Мундуръ на нѣмъ такъ вытягнувъ ся, мало не трѣсне; рукавы и ногавицѣ коротенькй, видно, що не на него шитй. Вôнъ сѣвъ на свое лôжко и важко задумавъ ся. Клунокъ зложивъ пôдъ лôжкомъ. Ажь тутъ якъ не гукне на него якійсь капраль:

— Ты медведю, якъ сидишь? Такъ не вôльно! лôжко псуе ся... Сѣдай на конець, коли хочешь сидѣти — маршъ „ферфлюхте бауажь“!

Андрусь оглядае ся, чого вôдъ него хотять, за що медведемъ прозывають?

— Тажь то лôжко мое! — обôзвавъ ся.

— Брешешь! не твое, а цѣсарске! — гримае капраль та й зъ кулакомъ суне до него. — А диви якій фільософъ! пащекувати бере ся...

— Та я не пащекую, але не знаю, чого вôдъ мене хочете. Вы-жь менѣ самій показали, що тутъ буду спати, то й сидѣти чей-же можна.

— „Гальцъ мавль“! — верещить капраль. — Я тебе навчу „субернаціи“, ты рекрутске вухо! — и вже замахнувъ ся на Андруся зъ кулакомъ...

— „Ругіть!“ — крикнувъ хтось за плечима Андруся, що ажь шибы задавенѣли, и всѣ умовкли, навѣть той крикливый капраль.

Андрусь оглянувъ ся. Зразъ на другôмъ лôжку биля него лежавъ якійсь молодый чоловѣкъ и державъ книжку въ руцѣ. Вôнъ зовсѣмъ не подабавъ на другихъ жовнѣрѣвъ. Навѣть вылоги у него инчій, червонй, и ажь три звѣздки по обохъ бокахъ ковнѣра. На него перше Андрусь и не зважавъ. Вôнъ теперь сѣвъ на постели.

— Що тутъ выкрикаете якъ въ коршмѣ?

Капраль стоить собѣ, пôдъ боки взявши ся и каже:

— То рекруты собачій, прошу пана фірера... А ты, воле, встань, коли анъ фіръ говорять! — каже вôдтакъ до Андруся и штовхнувъ его кулакомъ пôдъ бороду...

Сей, котрого Фіромъ звали, скочивъ зъ постелѣ.

— Капраль Вовкъ! „штелюнгъ“, коли до васъ говорю! — закричавъ. — Якъ смѣете рекрута бити? Я тутъ не вôдъ теперь дивлю ся на вашь „абрихтунокъ“... Ей, Вовкъ! не просѣть Бога, щобы я васъ до рапорту взявъ! Бôгме буде бôда! То такъ учить ся людей? А вамъ добре було, якъ васъ били? хиба вы не такій самый хлопъ якъ и вôнъ? „Абгретенъ!“.

Капраль выкрутивъ ся на пятѣ и пôйшовъ дальше.

Андрусь стоявъ, ажь ротъ отворивъ. Тутъ такій галасъ ажь голова крутить ся. Недавно скакавъ до него якійсь невеличкій чоловѣчокъ якъ оса и пôдъ бороду штовхнувъ,

Жидачевѣ велѣвъ безпосередно передъ и въ часѣ выборовъ увязнити 13 чи 14 выборцевъ безъ всякои причины, доки не позбувъ ся потрѣбного числа своихъ противниковъ; ажь по выборахъ выпущено тыхъ людей. Другій староста, сей зъ Калуша, якъ я се тутъ документами доказавъ, втискавъ въ руку выборцевъ въ своѣмъ льокали урядовѣмъ и въ характерѣ урядовѣмъ грошѣ, щобы ихъ пѣдкупити. А однакъ остають и сей и той староста, якъ взагалѣ всѣ урядники, що допустили ся противзаконностій, на своихъ становискахъ, урядують дальше въ тѣмъ самѣмъ повѣтѣ, и мають переводити такожь найближшѣ выборы.

Якого-жь ведения выборовъ можна надѣяти ся по такихъ органахъ? Замѣсть урядниковъ, котрѣ допустили ся безправностей, покарано выборцевъ, на котрыхъ доконано безправности. А однакъ що сказано бы, коли бы такъ н. пр. при крадежи або рабунку не злодѣй, або рабованикъ ино обкраденый або обрабованый мали бути покараній? Дотычнѣ урядники пѣмстили ся на выборцяхъ, котрѣ не повинували ся ихъ бажанямъ, переслѣдуючи ихъ всякими можливыми шиканами и секатурами. Народныхъ учителевъ переношено, на начальниковъ громадскихъ накладано кары за порученый кругъ дѣлания, при помочи котрого въ Галичинѣ кождый староста може мати въ своихъ рукахъ майже кождого начальника громадского. Противно же деякѣ урядники, котрѣ спеціяльно вызначили ся при выборахъ, авансували безпосередно по тыхъ выборахъ. А хочь на дотычнѣ инкрімінаціи прасы урядовѣ газеты вѣдповѣли, що тѣ авансы вже передъ тымъ були постановленѣ а ажь теперь выконанѣ, то якъ разъ впадае въ очи, що оповѣщене именованъ наступило власне по выборахъ, немовь въ тѣмъ намѣрѣ, щобы иншѣ мали вказѣвку, якъ повинни поступати.

Инакше було, коли урядникъ, чи то при выборахъ, чи то въ чѣмъ иншѣмъ, не вѣдповѣвъ ожиданямъ.

Кѣлька разовъ згадувано тутъ въ палатѣ имя Горецкого. Се имя старосты въ Перемышли, що заборонивъ противзаконно многѣ згромадженя народнѣ и ще въ многѣмъ иншѣмъ провинивъ ся. А однакъ сей староста ще не найгѣршій мѣжь прочими, а пануюча партія польска того повѣта не була нимъ вдоволена зъ тои причины, що не иде ѣй досить пѣдъ руку и що ему не удало ся, переперти выборъ ои кандидата противъ радикального Русина. Длятого вѣнъ теперь придѣленый до намѣстництва у Львовѣ, а на его мѣсце прийшовъ другій, що при попередныхъ выборахъ и въ многѣмъ иншѣмъ спеціяльно вызначивъ ся.

Наведу ще кѣлька иншихъ обставинъ, зъ котрыхъ можна заключати, якого поступованя сподѣвати ся при найближшихъ выборахъ до рады державнои.

Але я мушу напередъ розповѣсти, якъ то зъ офіціяльнои стороны заряджуе ся выборы въ Галичинѣ. Скоро выборы розписанѣ або наближають ся, зачинае передовсѣмъ польскій центральный комітетъ выборчій порозумѣвати ся зъ правительствомъ. Се доходило давнѣйше такъ далеко, що засѣдания комітету вѣдбували ся въ будынку намѣстництва въ урядовѣмъ льокали. (Пос. Козловскій: Се не правда!) О такъ, се бувало, та ажь вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ залишено. Комітетъ и правительство, обое разомъ именують кандидатовъ, полишають кѣлька мандатовъ такъ званымъ польскимъ демократамъ, котрѣ послѣдными часами вѣддали ся до диспозиціи правительству и пануючѣй партіи, а кѣлька зъ ласки Русинамъ, розумѣе ся такимъ, котрѣ якъ правительству такъ и пануючѣй партіи польскѣй цѣлкомъ подобають ся. Отже я мушу въ имени рускаго народу заявити, що мы дякуемо за тую ласку. Рускій народъ не жадае, щобы ему полишувано означене число мандатовъ для означеныхъ кандидатовъ, вѣнъ нѣчого иншого не жадае вѣдъ Поляковъ, якъ щобы борба, коли вже мусить прийти до борбы, була ведена льояльно, а вѣдъ правительства, щобы оно строго придержувало ся истнуючихъ законовъ и запоручало повну свободу выборчу, яку признае конституція. Най тогдѣ число выбраныхъ рускихъословъ выпаде велике або мале, а рускій народъ не буде жалувати ся на выборы.

Скоро правительство зъ офіціяльнымъ комітетомъ польскимъ погодило ся, старае ся позыскати руску врархію дотычно своихъ рускихъ кандидатовъ. Але я смѣвъ бы въ тѣмъ взглядѣ замѣтити, що Русины загальнособѣ бажають, абы не втягано ихъ ерархіи у політичнѣ борбы, полишено ей на высотѣ становиска и взагалѣ тримано здалека вѣдъ споровъ партійныхъ, щобы она могла остати цѣлкомъ по-надъ партіями. Вѣдтакъ роздають ся вѣдповѣднѣ вказѣвки поодинокимъ властямъ и органамъ. Вже и теперь по части розослано такѣ вказѣвки старостамъ, властямъ податковымъ, зарядамъ доменъ и т. п. Треба ужити и вѣвса и бича: обѣцянокъ для слухняныхъ, а грозьбы и переслѣдовань для опорныхъ. Ось вже сего року одинъ староста въ однѣмъ вѣльшѣмъ повѣтѣ заявивъ передъ кѣлькома днями, що при найближшихъ выборахъ до рады державнои тамъ пѣдъ нѣякимъ условѣмъ не сміе бути выбраный рускій кандидатъ опозиційный. Рѣвножь жандармерія достае свои вказѣвки. Я вже розповѣдавъ про се, якъ майоръ жандармерія Мановарда въ самборскѣмъ повѣтѣ даваръ жандармамъ инструкціи, якъ они мають заховати ся при выборахъ. Они мали бы пѣсля его вказаня не лишь хоронити публичного спокою и ладу, але такожь выповнати у всѣмъ приказы старосты а при тѣмъ не жахати ся бути сторонничими. (*Слухайте!*) Они можуть бути цѣлкомъ певнѣ, що имъ за се нѣчого не стане ся.

Не буду вказувати дальше на такѣ появы, якъ промова намѣстника въ галицкѣмъ соймѣ, якъ деякѣ, що правда, спорадичнѣ подѣе при выборахъ до радъ повѣтовыхъ, але одно мушу пѣднести. Добре и выпробоване средство для перепиненя, щобы людовый кандидатъ не бувъ выбраный противъ правительственного кандидата, мѣстить ся въ тѣмъ, що невыгѣдныхъ агітаторовъ завчасу замыкае ся. Се дѣяло ся вже при послѣдныхъ выборахъ соймовыхъ.

Тогдѣ побоювано ся кандидатуры звѣстного кс. Стояловского. И справдѣ его замкнено на цѣлый часъ выбововъ соймовыхъ. Теперь побоюють ся рѣвножь тои самои кандидатуры. Тожь забажано знова его замкнути, вѣнъ утѣкъ на Угорщину, а що Угорщина не стоить ще на высотѣ австрійскихъ властей (*Смѣхъ*), то и не хотѣла его выдати. Те саме лучило ся двомъ агітаторамъ въ Перемышли Полякови Регерови и Русинови Вѣтякови. Обохъ замкнено не лишь длятого, щобы тымъ способомъ наполохати и перестрашити, але такожь щобы унеможливити ихъ агітацію въ часѣ пѣдготовлень выборчихъ.

Нѣхто зъ тыхъ особъ не належить до мого сторонництва, бо два послѣдни е радикалами а кс. Стояловскій христіяньскимъ соціяломъ. Не маю зъ ними нѣякои спѣльности, але де право нарушуе ся, тамъ обовязкомъ кождого посла, навѣть и політичного противника, вступатись за право. Однакъ вязнить ся не лишь радикальнѣ и крайнѣ елементы. При выборахъ соймовыхъ показало ся, що вязнено особы вѣльше умѣркованѣ и спокойнѣ якъ селянина Берника въ стрыйскѣмъ повѣтѣ, та выпускано ихъ по кѣлькатыждневѣмъ увязненю ажь тогдѣ, коли выборы минули и не треба було бояти ся ихъ виливу, не вносячи противъ нихъ нѣякого обжалованя.

Сумно, що деякѣ галицкѣ суды, именно же деякѣ галиц ѣ прокураторіи державнѣ станули на службу політики и політичныхъ властей. Они повинни деннде глядати виновныхъ; такѣ староты, що допускають ся противзаконностій, що вязнять выборцевъ безъ всякои причины, що пускають ся на пѣдкупства выборчѣ, ними повинни прокураторіи державнѣ занимати ся а такѣ урядники повинни бути покараній пѣсля закона зъ 17 грудня 1862 року що найменше арештомъ одного мѣсяца. Але они остають на своихъ посадахъ въ своихъ повѣтахъ и будуть дальше переводити выборы.

Зъ того представленя бачите, мои панове, — проче хочу помянути, щобы надто не розводити ся, — що маемо досыть причинъ пѣбоюватись, що и найближшѣ выборы до рады державнои выявлять подѣбнѣ появы, якъ и выборы соймовѣ. Може пѣдъ новымъ намѣстникомъ поступованя властей буде менше впадати въ очи, може не схотять звертати на себе уваги, якъ передъ тымъ, такими насильствами, але що правительство ужие всего свого виливу, а такожь не жахне ся евентуальныхъ противзаконностій, щобы перепинити немилѣ собѣ кандидатуры, сего можна бути майже цѣлкомъ певнымъ.

Высока палата провинила ся занедбанемъ двохъ справъ. Полѣдными часами треба було ухвалити два законы, котрѣ вже и перше показали ся потрѣбными, але въ виду новои ординаціи выборчои, новои куріи и загального права выборчого стають ся доконче потрѣбными (Пос. Кропаветеръ: Необходимыми!) и неоходимыми. Розумѣю пѣдъ тымъ ухвалене закона противъ надужить выборчихъ и угорене трибуналу выборчого. Выс. палата занедбала зробити и одно и друге.

Прошу приняти бодай моѣ внесене, котре, розумѣесь, не въ силѣ нѣ дрѣбку заступити тѣ оба законы. Але при помочи мого внесеня бодай покаже ся правительству, великимъ панамъ тутъ у Вѣдни та великимъ и малымъ панамъ тамъ въ Галичинѣ, що ихъ чинность при найближшихъ выборахъ до рады державнои буде стоятѣ пѣдъ контролею парляменту и пѣдъ публичною контролею. Тѣ, що суть за строгимъ придержуванемъ законовъ хоронячихъ право, будуть голосувати за моимъ внесенемъ; противъ внесеня можуть голосувати що найвѣльше тѣ, котрѣ дають правительству carte blanche поступати при найближшихъ выборахъ пѣсля своеи волѣ або пѣсля своеи самоволѣ.

А ще одно хотѣвъ бы я пр сити. Най нѣхто не подѣляе того погляду: Ба, се дѣе ся въ Галичинѣ, то чого-жь намъ журити ся галицкими вѣдносинами! Такій поглядъ бувъ бы зъ многихъ причинъ неоправданый. Найперше длятого, бо се, що дѣе ся въ Галичинѣ, могло бы дѣяти ся при певныхъ обставинахъ, коли бы були до сего условя, также и въ иншихъ краяхъ; а по друге зъ тои причины, що для нѣкого не може бути рѣвнодушнымъ, якѣ послы прийдуть чи то зъ Галичины чи зъ иншого якого краю. Тажь галицкѣ послы не голосують лишь выключно въ справахъ своего краю, ино также надъ справами всѣхъ краевъ, всѣхъ народовъ цѣлои державы.

Тожь кому на тѣмъ залежить, щобы тутъ засѣло заступництво, котре с выразомъ дѣйстнои волѣ народу, сей най голосуе за моимъ внесенемъ. (*Оплески.*)

Переглядъ політичный.

Міністеръ заграничныхъ справъ гр. Голуховскій прибувъ дня 16 с. м. передъ полуднемъ до Берлина. На двѣрци повитали его австрійско угорскій посолъ берлиньскій Седеній и австрійскій посолъ въ Копенгаги бар. Травтенберіъ, котрый сими днями взявъ вѣдпустку; изъ стороны нѣмецкого правительства явило ся на его повитане также двохъ достойниковъ. Гр. Голуховскій заѣхавъ до австрійского посольства, де спожився снѣдане; вѣдтакъ оба зъ посломъ Седенѣмъ поѣхали до державного канцлера кн. Гогенльоого, до міністра Бетіхера и до кѣлькохъ послѣвъ. У канцлера забавивъ гр. Голуховскій довше. Вечеромъ о год. 7½ принимавъ его цѣсарь Вільгельмъ на авдіенціи, котра тревала зъ пѣвъ годины; цѣсарь розмавлявъ зъ нимъ самъ на самъ. Заразъ по авдіенціи бувъ гр. Голуховскій на обѣдѣ у цѣсаря. По обѣдѣ запросивъ цѣсарь гр. Голуховского, Седенія и ще кѣлька особъ на цигара, а розмова протягла ся при пивѣ до пѣвночи. На другій день и вчера вѣдбували ся урочистости ордеровѣ. Нинѣ запрошеный гр. Голуховскій на снѣдане до канцлера, на котрѣмъ крѣмъ членовъ австрійского посольства мають бути также высшѣ достойники нѣмецкѣ. Нинѣ вечеромъ вертае гр. Голуховскій до Вѣдня.

Дневники широко толкують про політичну цѣль поѣздки австрійско-угорского міністра справъ заграничныхъ до Берлина. До недавна здогадували ся, що при стрѣчи кермановичѣвъ заграничнои політики двохъ сусѣдныхъ та ще и союзныхъ державъ крѣмъ устныхъ поясненъ въ справѣ т. зв. выявлень гамбургскихъ може хиба справа Туреччины дати ще товчокъ до обовѣльныхъ нарадъ. Але зъ того чаеу, якъ дѣйшла до загальнои вѣдомости намѣрена подорожь гр. Голуховского до Берлина, зайшла ще дуже важна подѣя, котрои загалъ и не здогадувавъ ся, але вѣденьскій та берлиньскій дворъ могли вже и знати о нѣй напередъ; маемо очевидно на гадцѣ именоване гр. Муравьева управителемъ россійского міністерства справъ заграничныхъ. Хочь и уневняють изъ всѣхъ сторонъ, що черезъ те россійска політика заграничнa зовсѣмъ не змѣнить ся, все жь таки, якъ кажуть, змѣна особъ може въ дечѣмъ змѣнити не рѣчь саму, політику, але ей способъ, методу. А гр. Муравьевъ — се політикъ такъ зовсѣмъ незнаный, що можлива змѣна тои методы могла бы часомъ декого вировадити въ блудъ. Отожь державнѣ керманичѣ певно не залишать порадитись и порозумѣти ся що до загадки, якою е такъ именоване гр. Муравьева якъ и сама его особа. Сей здогадъ набирае тымъ вѣльшои имовѣрности, коли зверне ся увагу на случайный нѣбы то, але рѣвночасный приѣздъ до Берлина австрійского посла зъ Копенгаги, де гр. Муравьевъ доси черезъ три лѣта бувъ посломъ россійскимъ.

Нинѣ збирае ся австрійска депутація квотова на послѣдне засѣдане, щобы нарадитись надъ справозданемъ, яке мае зложити обомъ палатамъ рады державнои.

Зъ моравского Брна доносять, що

а сей, якъ крикнувъ на него, то не знавъ куды дѣти ся. Стоить Андрусь та дивить ся на того другого, що зъ книжкою та червонымъ ковнѣромъ. На рукавахъ у него по одному паскови жовтому. Хто бы то собѣ затямивъ, що оно значить?...

Сей чоловѣкъ приступае до Андруся, кладе руку на его плече и каже:

— Якъ васъ звуть?

— Андрусь.

— А ще якъ?

— Харко.

— Отже видите Харку. Лѣжко мусить бути все рѣвне якъ скринка. Якъ сядете на него зъ боку, то зараз заломить ся, и вже не такъ. Треба сѣдати отутъ на кѣнци; тутъ е зелѣзнѣ „кавалета“, о! отсе зелѣзо называе ся ка-ва-ле-та, не загнесь. А коли треба лягати спати, то знимае ся отся подушка; то называе ся „капустракъ“, а сѣнникъ сей, то е „штрозакъ“, обертае ся на другій бѣкъ. Отже памятайте собѣ тое: ка ва-ле та, на-пу-стракъ, а то штро-закъ!

Позбѣгали ся всѣ рекруты, обступили того червоного пана и слухають. Кождый радѣ научити ся и повтаряе собѣ: „кабалѣта“, „капуздракъ“, штруцакъ“...

Теперь обертае ся той панъ зъ червонымъ ковнѣромъ до всѣхъ и каже:

— Памятайте хлопцѣ, що нѣкому не вѣльно васъ бити. Кого бы хто поважився вдарити, заразъ пожалуйте ся менѣ або кому пану офіцирови, а вѣнъ вже дѣстане за свое. Але треба слухати старшихъ, бо такъ мусить бути!

Рекруты трохи повеселѣйшали, осмѣлили ся и стали шептати мѣжь собою.

— Хто сей червоный панъ? — пытае Харко якогось старшого жовнѣра.

— „Фрейвіліхъ“; але вѣнъ за кѣлька днѣвъ вѣйде вже на „ворльопъ“...

Зъ того зрозумѣвъ Харко лишь тѣлько, що той добрый панъ не довго буде за нимъ встоювати, але що значить фрайвіліхъ, то таки не знавъ.

(*Дальше буде.*)

...всѣгды ...ручниковъ ...теперь одного ...те краевый марша... ...заступника въ выдѣ... Промберя. Д-ръ Тучек... ...заступникомъ маршалка ... ...а заразомъ зъ своими товара... ...гадки, що мѣсце въ краевѣ... ...для Чеховъ важнѣйше и ...ступство маршалка въ выдѣ... Уступка Нѣмцевъ, зроблена Чехорѣ вѣдпоручниковъ до рады ... слѣдкомъ ухвалы нѣмецкого клюбу. ...рошно для тои справы бувъ скл... ...раду дня 15 с. м. N. fr. Presse ... ...хвала клюбу запала одноголосно. Politik довѣдуе ся, що засѣдане ... ...дуже бурливе, а провѣдники ... ...ледво по завзятѣй боротьбѣ уда... ...ти згадану ухвалу.

Слушнѣ домагання стирійскихъ вѣнцевъ такъ высловлюе Slovenec: „Число населеня словѣньского ... (= 1 : 2) дае мѣру при осудѣ слушности магань Словѣнцевъ. Пѣсля того числа Словѣнцѣ слушно домагати ся нулеву заведень и заступництва въ выдѣлѣ кр... Або може патентованѣ Нѣмцѣ думають лише въ нѣмецкихъ мѣсцяхъ мають булы, дороги и т. д. и що лише Нѣмцѣ высылати своихъ заступниковъ до ... до выдѣлу краевого? Насъ дивуе ... патентованѣ Нѣмцѣ не зажадали ще, самѣ тѣлько Словѣнцѣ въ Стирiи ... датки, а Нѣмцѣ щобы були вѣльнѣ ... датковъ! Нехай же тѣ патентованѣ постарають ся, щобы Словѣнцѣ ... пѣдъ права и обходжено ся зъ ними ... цыганами. Тогдѣ самѣ Словѣнцѣ будуть ставати на внесене словѣньскихъ рѣвнорѣ... клясъ въ цилійскѣй гімназіи. А коли ще Словѣнцевъ основнѣ законы державнѣ ... силу, то Нѣмцѣ повинни мати на стѣльки чутя обовязку и права, щобы самѣ дома... ся сповненя слушныхъ домагань словѣньскихъ. А коли такъ не е, то Словѣнцѣ повинни тревало стояти при отсихъ домаганяхъ. Нѣмцѣ мають въ Стирiи 9 середнихъ ... то Словѣнцѣ жадають заложеня четырехъ двохъ гімназій и двохъ реальныхъ ... и то въ головныхъ мѣстахъ долѣшнои Стирiи въ Марбурiу и Цилiю. 2) Въ стирiйскѣмъ дѣлѣ краевѣмъ належать ся Словѣнцѣ мѣсця. *Лише тогдѣ, коли Словѣнцѣ* твердо стояти при своихъ слушныхъ ...дяхъ и при кождѣй нагодѣ будуть ... чувати, замовкнуть пустѣ замѣтки, якѣ ... вѣдзывали ся въ стирiйскѣмъ соймѣ и нагодѣ цилiйскои справы въ радѣ держ... а справа цилiйска щезне сама вѣдъ себе.

Якъ доносить Tiroler Tagblatt, ... влявъ цѣсарь дня 13 с. м. на двѣрскомъ ... дѣ, на котрый було запрошеныхъ кѣль... словѣвъ, зъ тирольскимъ посломъ бар. ... фатiмъ про справу автономiи полудневои ... ролю и высказавъ бажане, щобы перегово... мѣжь полуднево-тирольскими послами ... вительствомъ довели до доброго кѣнця. ... сарь додавъ, що се певно дасть ся ... коли полудневѣ Тирольцѣ не будуть домагати ... до неможливыхъ рѣчей. На те вѣдповѣвъ Мальфаті: „Мы стараемо ся дѣйти до порозумѣня, хочь знаемо, що нинѣ заходить ... трудности; мы-жь и заходимо ся цѣлкомъ предметово, щобы порозумѣтись.“

Сербскѣ дневники оголошують ... пропамятного письма, котре громада ... путація зъ Босны, не дѣставши ... ція у цѣсаря, зложила въ цѣсарскѣй ... товѣй канцелярiи. Насамперед зазначуе ... пропамятне письмо, що за турецкого панованя передъ окупацiею мали сербскѣ церкви и школы повну автономiю. Вѣдтакъ покликуе ся на XXV. артикулъ берлиньского договору зъ р. 1878 и на проклямацiю цѣсаря и короля Франца Іосифа зъ дня 13/25 липня 1878 р., якъ и на заяву султана зъ дня 9/21 цвѣтня 1869 р., та указуе ся, що у всѣхъ тыхъ ... мотахъ всякѣй людинѣ въ Босни и Герцеговинѣ запоручено рѣвнѣ и безсторонню права, а особливо ненарушимость и свободу релiгiи. Дальше вычисляе пропамятне письмо поодинокѣ жалобы, подаючи мѣсце, де що стало ... и власти, до котрыхъ жалоба вѣдносить ся. Политична власть розганяе жандармами збори сербскихъ громадъ церковныхъ, зносить ухвалы тыхъ зборовъ; накидае громадамъ и школьнымъ комiсiямъ приписы, котрыхъ не можна принати, котрѣ тяжко нарушають автономiю и каноничнѣ права православнои церкви. Босаньске правительство повыкидало зъ кѣлькохъ церковъ образы сербскихъ Святыхъ-заступниковъ, а зѣ школъ образы сербскихъ національныхъ лицарѣвъ; оно заказало обходити свято св. Савы, найвѣльшого сербского національного Святого. Забороняють уживати въ

НОВИНКИ.

— Вчерашньому торжеству Іорданському долучила сьогода — и се була ще одна причина бо́льше, що се наше традиційне торжество церковне в столиці галицкои Руси вбдбуло ся и сего року дуже величаво. Здвигъ народу залягъ цѣлый ринокъ, а ще и въ поббчныхъ улицяхъ товпили ся масы вѣрныхъ. Якъ звычайно — службу Божу въ Успеньскбй церквѣ вбдправивъ Є. Ем. кардиналъ въ сослуженю обохъ митратбвъ и численного духовеньства. Пбдчасъ богослуженя въ церквѣ, якъ и опбсля въ часѣ свяченя воды, спѣвавъ хоръ питомцбвъ дух. семинарии пбдъ управою п. Д. Роздольского. Вбйскову асисту зъ музикою творивъ 16-ый полкъ пѣхоты и дававъ почетнѣ сальвы. По службѣ Божбй Є. Ем. кардиналъ освятивъ воду въ ринку при кирници коло дому „Просвѣты“, а вбдтакъ оббйшовъ въ процесіональнбмъ обходѣ ринокъ довкруги ратуша, окропляючи вѣрныхъ свяченою водою. Походъ се бувъ величавый. Братства всѣхъ львбвскихъ церквей зъ хоругвами, много священикбвъ, участь представителбвъ властей, гра вбйсковои музики, непереглядни маси людей... Зъ достойникбвъ бачили мы нам. ки. Сангушка зъ радниками намѣстн., краевого маршалка гр. Стан Баденього, головнокомандуючого ген. Шуленбурґа зъ генералїею, віцепрезидента краевои дирекціи скарбу д-ра Коритовского, академічный сенатъ пбдъ проводомъ ректора о. І. Комарницкого, президента мѣста д-ра Малаховского зъ репрезентацією мѣста и богато иншихъ. Питомцѣ творили шпаліръ [мимоходомъ замѣтимо: одни въ колпакахъ, другі безъ колпакбвъ — чи для „рбзноманѣтности“?]. Урядъ церемонїера сповнялъ о. Ол. Мудрикъ. Его Ем. кардиналъ, такъ само якъ приѣхавъ зъ св. Юра до Успеньскои церкви, такъ и вбдъѣхавъ пышнымъ екіпажемъ шѣстьма кбньми въ червонбй упряжи, а попередъ него — ѣхавъ крил. о. Чапельскій зъ великимъ золотымъ хрестомъ въ руцѣ на бѣлбмъ коні ведонбмъ двома льокаями въ синыхъ фракахъ. Приѣздови и вбдъѣздови приглядала ся многолюдна публика зъ великимъ зацѣкавленемъ.

— **Зъ руско-народного театру.** Зъ одержаного вчера письма вбдъ управы нашого театру перебуваючого въ мѣстѣ Долинѣ довѣдуемо ся, що вчера 18-ого сѣчня театръ представлявъ комедію „Модный женихъ“, нинѣ 19-ого Франкову драму „Украдене щасте“, въ четверъ 21-ого представить народну оперету „Запорожець за Дунаємъ“ зъ додаткомъ „Вечерниць“ Нѣщиньского, а въ недѣлю 24-ого комедію „Выхованець“.

— **Народне вѣче въ Жидачевѣ** — якъ намъ те телеграфічно доносить комітетъ вѣчевый — вбдбуде ся дня 22 н. ст. сѣчня с. р. — Передъ вѣчемъ вбдбуде ся о годинѣ 9 бй зъ-рана богослужене въ церквѣ, а вѣче зачне ся о 11-бй годинѣ передъ полуднемъ зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) отворене вѣча; 2) референтъ о політичнбмъ положеню Русинбвъ въ Галичинѣ; 3) про справы громадскій и повѣтовій; 4) про реформу ординацін выборчои до рады державнои; 5) про выборы до рады державнои; 6) внесеня членбвъ. — Комітетъ вѣчевый складають пп.: о. Корн. Сеникъ, о. Ник. Лукавецкій, І. Савчиньскій и д-ръ Олесницкій.

— **Загальний зборы тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ** не закбнчили ся въ суботу и будуть продовжати ся ще въ середу, 20 н. ст. сѣчня, о год. 6-бй вечеромъ.

— **Выдѣлъ „Руской Бесѣды“ въ Тернополи** устроює дня 2 н. ст. лютого с. р. **вечеръ зъ танцями** въ сали Замковбй. Музика вбйскова. Стрбй візитовый або народный. Вступъ вбдъ особы 1 зр. 50 кр., вбдъ родины въ чотирохъ особъ 4 зр. — За выдѣлъ *Ал. Гриневецкій* голова, *П. Рыбчукъ* секретарь.

— **Преосв. еп. Юліянъ Кулаковскій** жертвувавъ зъ нагоды Рбздвяныхъ святъ и Нового року на цѣли добродѣйнѣ 450 зр., а то: на фондъ вдбвъ и сирбтъ священичихъ 100 зр., на убогихъ мѣста Станиславова 100 зр., на руску бурсу им. св. О. Николая и на бурсу польску им. Крашевского по 50 зр., для товариства рускихъ женщинъ 50 зр. и для товарыства св. Винкентія а Paulo 50 зр.

— **Громада Демникбвъ** зъ повѣту рогатинского выслала [якъ намъ зъ-вбдти пишуть] на руки посла д-ра Т. Окуневского двѣ петиціи зъ протестомъ противъ проекту заведеня громадъ окружныхъ: одну петицію вбдъ повнои рады громадскои, а другу вбдъ всѣхъ господарбвъ демянбвскихъ. Славно!

— Мы вже недавно згадували про можливбсть выбору у Львовѣ учительки на члена окружнои рады школьнои [именно на представительку учительства въ радѣ] — и оно дѣйстно такъ сталось. Панна Вінкента Льонжань, управителька выдѣловои школы им. св. Анны, дбстала [вбдъ учительокъ] 90 голосбвъ, а Щасный Парасевичъ, управитель муж. школы им. Зацкого, 88 голосбвъ. Єсть се першій въ Австрии выпадокъ, що женщина входить на члена окружнои рады школьнои. Выббръ потребуе затвердженя краевои рады школьнои, а де-хто е того погляду, що краєва рада не потвердить выбору панѣ Льонжань, бо въ радѣ окружнбй маѳ засѣдати „представитель“ учительства. Однакъ се була бы причина незатвержения ббльше формальнои натуры.

— **О. Амбросій Михалевичъ** — бувшій сотрудникъ въ Бучачи, що то въ цѣтни 1896 р. на власну руку выбравъ ся до Еразилїи, але бувъ принесволеный зъ-вбдтамъ выѣздити назадъ до рбднього краю — повернувъ уже до Вѣдня и [якъ намъ доносять нашь вѣденьскій дописувательбк] поселивъ ся таки у Вѣдни, обнимаючи фундаційне мѣсце при церквѣ св. Петра. Дня 24 грудня 1896 мавъ о. Михалевичъ въ товариствѣ „Січ“ вбдчитъ о своѣй подорожи и о своихъ пригбдахъ въ Еразилїи.

— **Нова станція телеграфічна** зъ обмеженою службою денною отворена зъ днемъ 17 н. ст. сѣчня въ Боринничахъ [повѣту бобрецкого] при тамошнбмъ урядѣ почтовбмъ.

— **Шлихъ новои желѣзницѣ Острбвъ-Галичъ** маѳ отворити ся дня 25 н. ст. сѣчня.

— **Огнѣ.** Въ селѣ Щепятинѣ въ повѣтѣ равскбмъ выбухъ дня 13 с. м. зъ невѣстнои причины огонь о годинѣ 7 вечеромъ и, хочь при легкбмъ вѣтрѣ, до годины огорнувъ 23 загородъ, позбавляючи 40 родинъ кута и хлѣба. Шкода по-надъ 20.000 зр., а була обезпечена лишь на 2.000 зр.

— **Въ Товмачу** доносять, що тамъ увязнено маршалка товмацкои рады повѣтовои Августа Гуминьского бувшого управителя дббръ товмацкихъ, и книговодця Петруского — обохъ яко пбдозрѣныхъ о обманьство на шкоду властителя Товмача.

— **Въ Гусятинѣ** доносять, що въ пятницю 25 н. ст. грудня м. р. вечеромъ дістарь тамошного староства Емиль Розенманъ пбйшовъ до бюра до роботы, а другого дня знайдено его висячого въ кутѣ бюра. Є пбдозрѣне, що его хтось обрабувавъ, а вбдтакъ повѣсивъ. Веде ся слѣдство.

— **Испыты кваліфікаційній на учителѣвъ школъ народныхъ** розпбчнуть ся въ Тернополи и въ Перемышли 15 н. ст. лютого [поданя треба вислати найдальше до 6-ого лютого]; въ Рящевѣ розпбчнуть ся 12 лютого, а речинець на вношене подань до 5-ого лютого.

— **Патры Вмартвыхотавцѣ** мають у Вѣдни дбстати въ посѣдане т. зв. „костелъ гвардіи“ и сотворити зъ него польскій парохіяльный костелъ для Полякбвъ. Зб скарбу державного дбстануть они мабуть 10.000 зр. О все те — якъ пишуть польскій дневники — постаравъ ся нинѣшный міністеръ-„родакъ“ д-ръ Рітнеръ.

— **Обходъ 200-лѣтного ювілею чорногорскои династіи Нѣгошѣвъ** почавъ ся въ Цетинѣ на Новый рбкъ выставленемъ въ церкви мощей основателя династіи владики Данила. На другій день вбдправлено помінальне богослужене за душу Данила. На богослуженю була вся родина княжа, заступники дипльоматичнѣ и чорногорскѣ достойники. Опбсля члены княжои родины и генералы занесли домовину до гробницѣ. Вбйско и величезный здвигъ народу утворили улицю. Митрополитъ мавъ промову, величаючи честноты основателя чорногорского пануючого роду. Вбдтакъ промовлявъ князь Николай до народу, згадавъ борбы, що тревали 200 лѣтъ а завдяки братнбй звязи межь народомъ а княземъ покбнчили ся щасливо. Князь урочисто обѣцявъ остатись вѣрнымъ традиціи своихъ предкбвъ, заносивъ до Бога молитву о благословене для Чорногоры, дякувавъ могучому народови россійскому за прихильнбсть та опѣку и такъ само иншимъ пануючимъ за ихъ приязнь, и прирѣкъ посвятити цѣле свое жите для добра народу. Межь народомъ панувало несказане одушевлене.

— **Дрббкій вѣсти.** У Вѣдни вбдбуло ся въ суботу 12 ого н. ст. грудня м. р. въ рускбй церквѣ св. Варвары вѣнчане д ра Андрѣя Бурачиньского, шефа-лѣкаря въ полку бісаньскои инфантерии н-ръ І. и почестного члена „Січи“, зъ панною Людмилою Конрецбвною (Conraetz), дочкою фабриканта. — Мѣсто Кракбвъ пбсля обчисленя зъ кбнця 1896 року числить 81.400 мешканцѣвъ; въ тбмъ вбйска 5.472 особъ. — Въ Петербурзѣ померъ въ 67 році життя историкъ Константинъ Николаевичъ Бестужевъ-Рюминъ, членъ академіи наукъ и археольоґічнои комісіи, въ рокахъ вбдъ 1872 до 1882 предсѣдатель славяньского благотворительного комітету. — Въ Варшавѣ усунено ректора тамошного університету Ковалевского, професора психіятрии и недуг. бо выкрыто въ касѣ університетского фонду дефіцитъ на 40.000 рублѣвъ. — На досвѣды зъ лучами Рентґена вложило пруске правительство въ буджетъ на рбкъ 1897 суму 50.000 марокъ, щобы институтамъ а поодиноким ученымъ черезъ придбаче потрѣбныхъ имъ дорогихъ апаратбвъ прийти въ помбчь за-для основныхъ студій надъ тыми лучами. — На ново-збудованбй желѣзници зъ Галича до Острова пробный поѣздъ вбдтявъ дня 11 с. м. голову будникови желѣзничому межи Ходачковомъ а Денисовомъ. — Наглою смертію померъ оногды у Львовѣ на двбрци Пбдзамча Іосель Камельгеръ, 50 лѣтный арендарь зъ Прошовичь, котрый приѣхавъ до Львова, абы пбддати ся лѣкарскбй операціи. Высѣдаючи зъ ваґона упавъ трупомъ, якъ кажуть лѣкарѣ, въ наслѣдокъ застою кишокъ. — Бувшій директоръ галицкихъ почтъ радникъ двору Ант. Шіфнеръ жертвувавъ сими днями [для пошанованя ювілею 50 лѣтного панованя цѣсаря] 1000 коронъ до желѣзного фонду его имени, утвореного давнѣйше товариствомъ галицкихъ почтмайстрбвъ для вдбвъ и сирбтъ по почтмайстрахъ, експедієнтахъ и експедиторохъ почтовыхъ въ Галичинѣ.

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

Альбинъ de Кагановичъ гербу Гримала **Турянський**, бувшій радникъ судовый а вбдтакъ адвокатъ въ Любачевѣ, бувшій посолъ до сойму зъ повѣту чешанбвского, **упокоивъ** ся 3 го с. м. въ 60 році життя. **В. в. п.**

Мирон Таначкевичъ, сынъ Данила о. Таначкевича зъ Закомаря, **упокоивъ ся** дня 17 н. ст. сѣчня с. р. въ 26 році життя по довгбй и тяжкбй недузѣ, задля якои мусѣвъ перервати студіи гімназіяльній. **В. в. п.!**

Вѣсти зъ Еп. Перем.

Въ пропозицію принятій: на Добромиль оо.: 1. Володим. Лисякъ, 2. Ив. Ивасѣвка, 3. Гавр. Гнатишакъ; на Сянбкъ оо.: 1. Емил. Константиновичъ, 2. Теодатъ Ярема, 3 Вас. Романовскій; на Сокаль оо.: 1. Орестъ Чехановичъ, 2. Теофіль Сѣнкевичъ, 3. Емил. Криницкій; на Передѣльницю дек. добромильского оо.: 1. Ник. Колтунюкъ, 2. Алекс. Чайковскій, 3. Вас. Романовскій. — Презенты дбстали оо.: Романъ Осьмакъ на Тудорковичѣ дек. варяжского, Володим. Попель на Млыны дек. яворбвского, Анатоль Козаневичъ на Быстрицю дек. старосамббрского, Юліянъ Гладиловичъ на Любачевъ, Мих. Бачиньскій зъ епархіи львбвскои на Рбпчицѣ дек. дрогобицкого, Сим. Чичиловичъ на Кобильницю рускую дек. любачевского. — Новопоставлені пресвитеры дбстали душпастирскій посады: о. Ив. Менциньскій сотрудництво въ Старбмъ мѣстѣ а о. Ант. Клачиньскій прив. сотрудництво въ припароху въ Ольхбвцяхъ дек. ольховецкого. — До канон. институціи на Павлокому дек. бирчаньского вбзваный о. Иванъ Городецкій. — Сотрудництва одержали оо.: Ив. Марковъ въ Смольняку дек. яслиского а Іосифъ Преторіусъ самостбйне въ Постоловѣ дек. лѣського.

Наука, штука и література.

— **„Записки Научного товариства імени Шевченка** рік V. Р. 1896 кн. VI. Том XIV.“ появили ся нинѣ зъ друку и мѣстять въ собѣ кромѣ науковои хроніки, бібліоґрафіи и вѣстей зъ товариства: студію Ом. Терлецкого „Козаки на Білій Руси в р. 1654—1656“; Степ. Томашівского „Матеріяли до історії Хмельниччини“; Ол. Конисього „Тарас Шевченко під час перебування его в Петербурзі (з 28 березіля 1858 до червня 1859)“ и М. Грушевского „Кілька духовних віршів з Галичини“. Якъ попередній томы, такъ и сей томъ мѣститъ чимало цѣнного матеріялу.

— **Проф. Юл. Медведскій** буде мати въ польскбмъ товариствѣ природознавцбвъ им. Коперника нинѣ о годинѣ 6-бй вечеромъ вбдчитъ: „Помѣченя ґеольоґічнѣ при желѣзници Станиславбвъ-Вороненка“.

— **Репродукцію портрету кардинала Сембратовича** зъ вѣдомого образа Александра Августиновича подавъ варшавскій Tygodnik illustrowany въ послѣднбмъ [2-бмъ] нумерѣ. Репродукція не удала ся; лице нашого кардинала вышло зовсѣмъ невѣрно.

— **Д-ръ Володимиръ Мильковичъ**, приватный доцентъ черновецкого університету, переславъ вѣденьскбй академіи наукъ свою студію „Aus der böhmisch-polnischen Geschichte des 11 Jahrhunderts“. Студію сю передано до оцѣнки историчнбй комісіи академіи.

— **Въ театрѣ гр. Скарбка** граютъ нинѣ по разъ першій оперу Генрика Ярецкого „Powrót taty“ въ трехъ образахъ. Лібретто пбсля звѣстнои балляды Адама Мицкевича уложивъ Иванъ Големберскій, узнавши [не знати длячого] за вказане акцію перенести „въ околицю Ворохты за часбвъ станиславбвского старосты Краттера“. Зъ того выйшло, що дѣти купця мають имена польскѣ [Ясьо, Марыня, Волько, Кася, Андзя] а розббйники Русины [Федько, Иванъ, Стефанъ, Димитро]. Якъ оно выдасть ся, побачимо. Опера ся будить цѣкавбсть Львовянъ ще спеціяльно тымъ, що п. Ярецкій есть директоромъ орхестры львбвскои оперы. Передъ оперою Ярецкого вбдграна буде Масканього Cavalleria rusticana, въ котрбй по разъ першій выступить въ роли Сантуццы панна Штрасербвна. — Вже то треба признати, що теперѣшній директоры театру гр. Скарбка [пп. д-ръ Юлій Бандровскій и Людвикъ Геллеръ] умѣють зацѣкавити публику. На чотири представленя оперы стає передъ публикою въ третя спѣвачка [п-а Королевичѣвна въ „Мартѣ“, панѣ Камільова въ „Лючіи зъ Лямермору“ и въ „Фавстѣ“, а въ „Поворотѣ тата“ панна Штрасербвна]; на всѣхъ дотеперѣшныхъ представленяхъ оперы театръ бувъ заповненый. — „Поворотъ тата“ грати будуть по разъ другій въ четверъ а по разъ третій въ суботу сего тыждня.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Цѣсарь именувавъ радникбвъ скарбовыхъ маючихъ титулъ и характеръ высшихъ радникбвъ скарбовыхъ д-ра Альфреда Жигадловича и д-ра Стан. Белцикевского, а такожъ радника скарбового д-ра Карола Маріяна Енґля старшими радниками скарбовыми при галицкбй прокураторіи скарбу. — Учителями въ народныхъ школахъ именовано: Володислава Ясѣньского управителемъ 2-кл. школы въ Яричевѣ новбмъ, Стеф. Арбесбавера учителемъ въ Сѣльци, Ник. Максимяка управителемъ 2-кл. школы въ Пбдгородищу, Луку Стадника учителемъ въ Глядкахъ, Жигм. Вольского старшимъ учителемъ 5-кл. школы въ Косовѣ, Филипину Шумску мол. учителькою 4-кл. школы въ Микулинцяхъ, Теоф. Микульского управителемъ 2-кл. школы въ Пбдмихайлю, Мар. Новицку старшою учителькою 3-кл. школы въ Зубри, Володим. Залужного учителемъ въ Черниховѣ, Стеф. Звярича управителемъ 2-кл. школы въ Баворовѣ, Петра Лятавця управителемъ 2 кл. школы въ Сетешѣ, Ив. Гребеновского старшимъ учителемъ, Елис. Поцѣѣвну старшою и Юл. Гребеновску молодшою учителькою при 5-кл. школѣ въ Жидачевѣ, Фр. Свошовского старшимъ учителемъ 5-кл. школы мужескои въ Равѣ, Фр. Ирата управителемъ и Ив. Небельского старшимъ учителемъ при 6-кл. школѣ мужескбй въ Золочевѣ; — суплентами въ ґімназіяхъ: Волесл. Блажка въ Стрыю, Апт. Панка въ IV бй ґімназіи у Львовѣ, Володим. Полотницкого въ Стрыю, Богд. Гофа въ Коломыи.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ секретаря повѣтового Рудольфа Гудеца зъ Яворова до Теребовлѣ а канцеліста намѣстництва Ив. Свѣтальского зъ Теребовлѣ до Яворова. — Краєва рада перенесла суплентбвъ въ ґім... Володим. Стемпеня зъ Бродбвъ до Т... Яворского зъ П-ои ґімназіи у Львов... до Бродбвъ, Теоф. Мрица зъ Дрогобича до II-ои ґімназіи у Львовѣ, Зеф. Цвиклиньского зъ Бродбвъ до Ярослава.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникбвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вирбвнати залеглости.

Дальшій въ Вп. Передплатникбвъ заключаютъ изъ значнѣйшими квотами за рбкъ минувшій; тымъ бувъ мусѣли зъ сими днями застановити дальшу высылку „Дѣла“, наколи не поспѣшить якъ найскорше (найлучше вбдвоєтною почтою) вырбвнати свои залеглости, вздовж кождому зъ зазначеня на картцѣ адресовбй послѣдного числа „Дѣла“ за рбкъ 1896 ви...

Телеґрамы „Дѣла“.

Берлинъ 19 сѣчня. Нинѣ гр. Голуховскій має мати другу довѣрочну нараду зъ нѣмецкимъ канцлеромъ.

Трієстъ 19 сѣчня. Дневникъ Piccolo доносить, що до Масавы прибувъ зъ Бомбаю австрійскій корабель военный „Францъ Іосифъ“ на котрѳмъ було двохъ моряковъ хорыхъ на чуму. Оба недужій померли въ кѳлька годинъ. Въ Масавѣ запанувавъ зъ тои причины великій переполохъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

— **Вп. Сурмачъ въ Бер.** Уступъ про першій промахъ мы опустили, бо се не промахъ; §. 14 говорить о чѳмъ иншѳмъ, а §. 24. [гл. Збѳрникъ зак. адмін, д-ра Д. Савчака стор. 470] говорить о поазбучнѳмъ порядку!

Вп. И. Ив. въ М. Одержали. — **Вп. П. Чу. въ Ос.** Ще 50 кр. за 1896. — **Вп. С. Бо. въ Ко.** До кѳнця 1896 все. — **Вп В. Ма. въ К.** Добре. — **Вп. А. До. въ Бр.** За I. кварталъ ще 50 кр. — **Вп. О. Ко. въ Ку.** За 1896 ще 3 зр. — **Вп. Ю. Ох. въ Се.** Теперь вплачено за падолистъ 1896. — **Вп. Т. Пе въ Са.** Годимось. **Вп. І. Гу. въ Ко.** Заплачено теперь до кѳнця 1896. — **Вп. Г. Дя. въ Ро.** Одержали. — **Вп. Ве въ Хи.** Адреса: Escell. Dr. Ios. Sembratowicz Arcives covo Teodosiopolitano, via Serofa 109. Roma.

Надѳслане.

Додатокъ до бесѣды польского посла и радника двору п. Едв. Гѣвоша о школьництвѣ въ Галичинѣ.

Въ парляментахъ и въ розличныхъ анкетахъ школьныхъ нѳдносять ся чимъ разъ частѣйше поважній голосы за знесенемъ або бодай за реформованемъ науки языка грецкого въ гімназіяхъ. Въ Угорщинѣ знесено грецкій языкъ передъ кѳлькома лѣтами, а въ Норвеґіи мунувшого року; въ Нѣмеччинѣ предложивъ міністеръ просвѣты дня 10 падолиста 1895 фаховымъ людямъ обширный квестіонарь дотычно упрощеня и одностайности грецкихъ учебникѳвъ школьныхъ. Можна бы про-те надѣяти ся, що галицкій власти школьній зробять такожь щось въ тѳмъ напрямѣ. Тымчасомъ въ Галичинѣ впроваджуваномъ чимъ разъ новыхъ — *и чимъ разъ гоpшихъ* — книжокъ, котрій до себе не пасують, панує формальне *безголовє!* Въ р. 1892 апробувала Рада шк. кр. Граматику грецку, уложену, Фідеромъ гесте скорочену зъ Курція. Въ слѣдующѳмъ роцѣ (т. є. 1893) мали выйти Вправы, того-жь автора примѣненій до его Граматики (гляди Przedmowa). Но мимо того апробувала Рада шк. кр. въ 1893 Вправы Парияка, уложенй на цѣлкомъ иншихъ засадахъ, якъ Граматика приписана! Обѣ, тій книжки уложенй, якъ сказано, на рѳзныхъ засадахъ, є до нинѣ (р. 1897!) въ уживаню, поминувши вже численній недоладности и суперечности, якій въ обохъ знаходять ся. Не тутъ мѣсце входити въ подрѳбности; але возьмѣмъ н. пр. третю деклінацію. Въ Граматицѣ идуть въ §. 31 тематы на сігма, а тематы на нисільонъ въ §. 34, — противно у Вправахъ є примѣры до тематѳвъ на нисільонъ въ §. 37, а до тематѳвъ на сігма денерва въ §. 47 — и такъ дальше и дальше in infinitum.

Запытую кождого безсторонного и маючого яке-небудь понятє о педаґоґіи: чи може при такихъ обставинахъ успѣвати наука языка грецкого? яка есть цѣль подѳбныхъ експеріментѳвъ? cui bono? — Въ данѳмъ случаю отвираєся такожь поле до попису для нашихъ „*браколюбивыхъ*“ членѳвъ „католицкого союза“, засѣдаючихъ въ Радѣ шк. кр. У Вправахъ Парияка стоить на стор. 12, §. 57, 6 таке речене: „*Напоминає ся батькѳвъ, щобы були послушній сынамъ*“. Чи не есть то ересь противъ вѣры католацкои? Ergo...

Фільольоґ-католикъ.

Надѳслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

нѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — **Направы найскорше и найдешевше.** — Устроеня електричныхъ дзвѳнкѳвъ. — **Замовленя зъ провінціи вѳдворотно.**

Адреса: **Оптикъ Конерницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.**

Giesshübler зъ молокомъ

вельми поручає ся лѣкарями при **катарѣ бронхіяльнѳмъ дѣтей,** якій такъ часто лучає ся въ зимѣ. З части Giesshübler Sauerbrunn мѣшає ся зъ одною частиною горячого молока и нодає ся ту лѣтну мѣшанину. 822

Ученик семої класи

глядить **лекціі на селі.** Адреса: *С. С. Радимно.* 23

УРЯДЪ ПАРОХІЯЛЬНЫЙ въ Осталовичахъ коло Перемышлянъ пошукує дяка. Близша вѣдомбсть въ канцеляріи того-жь уряду. 15 3—3

Книги братства тверезости и церковного

можь дѳстати красно оправній зъ богатыми вызолоченями въ переплетничѳмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул. Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше 22 2—6

На продажъ

Въ Черневѣ, почта и дворець зелѣзничій Букачѳвцѣ, є на продажъ 4 кѳрцѣ метр. червонои конюшины prima. — Корець по 40 зр. гуртомъ и подрѳбно. Близша вѣдомбсть у о. дек. Іос. Керняковича. 9 3—3

РЕДАКЦІЯ

Бібліотеки для рускои молодежи

запрашає до пренумераты на **четвертый рочникъ** єго **выдавництва**

Пренумерата выносить на цѣлый рѳкъ:

1. За 4 книжочки брошурованій 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновѳй оправѣ зъ виньетою по верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки переплетенй въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр

О кожде иншє переплетенє могуть интересованій зъ нѳдписанымъ осѳбно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя навладу упрашає ся о скорє надсыланє пренумераты и о выровнанє належитостей зъ рокѳвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.
Коломыя 1 падолиста 1896.

Александеръ Царевичъ

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янѳвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнѳй практицѣ въ краю и за границею приймає вѳдъ кѳлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малює церковній образы до иконостасѳвъ и престолѳвъ; приймає рѣзьбарскій роботы нѳсля власныхъ пляновъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малює стѣны церковъ и т. п Крѳмъ того выготовляє портреты зъ фотоґрафій и зъ натуры. Пѳднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальній письма, має вѳнъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 89 ?

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ

перший руско-американьскій

КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“

Накладомъ товариства „Союзъ“

Вюрядивъ **Несторъ Дмитрѳвъ.**

Єсть се перша книжка, а въ Русины въ Америцѣ выпечатала, — а представляє ся величаво. 15 аркушѳвъ друку: повѣсти, науковій статьѣ, поезіи — смѣхъ и правда, адресарь всѣхъ братствъ, парохій и священикѳвъ въ Америцѣ. Портреты церковъ, рускихъ приходствъ американьскихъ и ній знаменитшихъ рускихъ патріотѳвъ.

Въ хатѣ кождого Русина повинна та книжка находити ся.

Можна дѳстати по цѣнѣ 1 зр. въ книгарни Институту Ставропиґійского. 377

Торговля руска знарядѳвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

ГАЛИЦКІ

КРЕДИТОВЫЙ БА

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовує ихъ по

4½% на рѳкъ.

Лишь **тогдѣ правдивый,** если тригранна флящина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтѳмъ папери).

Доси неперевысшен

В. Маа

правдивый очи

ТРАНЪ ЗЪ П

(въ законно обезпеченѳмъ опаков

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААІЕРА

у Відни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за для своеи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя **цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збольшеня ваги тѣла, полѣпшеня** сокѳвъ, а такожь взагалѣ **прочищеня крови — фляшку по 1 зр.** можна купити въ складѣ фабричнѳмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: К. Балабана и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор держави. 324

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамѳвъ Іосо фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.: 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 1038

На числений запытання з симъ, що трудъ мій п. зат

Десять заповѣдей Божихъ

въ XIX. проповѣдяхъ

можна еще дѳстати або у мене або у книгарни Института Ставропиґійского. Число примѣрникѳвъ уже дуже мале Другу мою книжочку: „О уживаню парныхъ купелѣвъ у народѳвъ славяньскихъ, причинокъ до исторіи культуры“ можна такожь тамъ дѳстати по цѣнѣ 35 кр. „Тернополь и его околиця“, якъ перший, акъ и другій выпускъ вычерпаный.

Адреса теперь змѣнена на слѣдующу: **Петро Бѣлиньскій,** парохъ въ Зарваници почта Вишнѣвчикъ. 17 2—2

БОТАНІКА

на внеші кляси шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на внаші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѳвъ зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропиґійс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зо. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днїв, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнїйшого о 26 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол.з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.05	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.5	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.[illegible]	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	[illegible]	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	3.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	0 15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годинн вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, підъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 5. Львовъ, Середа 8 (20) Сѣчня 1897. Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літерарный додатокъ „Библіотека найзамѣтнѣйшихъ повѣстей“ выходить що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсератy — у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ [illegible] Центральне бюро оголошень ул. Ко[illegible] бюро газетъ ул Короля Людвика 6, и А[illegible] ул. Кадинь-ского 2.; — въ Ярославі [illegible]; — у Вѣдни: M. Dukes, 1 Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H Schalek 1 Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатанѣ вольнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрічки инсератовой або въ мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Передъ выборами до держ. рады.

I.

Стара рада державна доживає вже послѣднихъ днѣвъ свого шести-лѣтного вѣку, щобъ уступити мѣсце новѣй. Розписаня новыхъ выборѣвъ уже — такъ сказати-бъ — за плечима. Тому й не диво, що всѣ — національнѣ чи політичнѣ — сторонництва у всѣхъ краяхъ Долитавщины пѣдготовляють ся вже якъ слѣдъ до кампанії выборчої.

Сеся робота йде и у насъ въ Галичинѣ — на заходѣ и на заходѣ.

На заходѣ боротьба выборча вестиметься де мѣжь трема таборами: одинъ таборъ — т. зв. „народовцї“ въ сенсѣ т. зв. демократичнѣйшимъ [а la Романовичъ, Щепановскій Романовскій]; другій — т. зв. людовцї; третій — за которыми мабуть — соціяльнѣ демократи. Стоянівського. Результатъ сеи борбы може вгадати годѣ. Залежати буде головно вѣдъ того, якъ правительство буде поступати въ часѣ правыборѣвъ и самого акту выборчого — чи такъ само „легально“, якъ при выборахъ до сеймику 1895 року, чи инакше... Сякъ чи такъ — борба буде тамъ завзята, бо партії людова и соціяльно-демократична організують ся запопадно, а консерватисты звонъ зъ своєи сторонъ напрягають всѣ силы, щобы бодай по змозѣ якъ найменше утратити мандатѣвъ зъ курії IV-ої, а зновъ у V-ій де що зыскати...

У всходнѣй Галичинѣ въ курії сѣльскій вестись буде мѣжь двома таборами — то опозиційнѣ сторонництва [консерватисты и жидами и въ згодѣ з[illegible] довцями [а la Барвінський, Вахнянинъ] згруповаными [illegible] т. зв. „католицкѣмъ союзѣ“.

Въ выборчѣй організаціи Русинѣвъ зайшла теперь — въ порѣвнаню зъ рокомъ 1895-ымъ — тая змѣна, що зъ ініціятивы вѣдомого взѣзду руского духовенства двѣ головнѣ партії рускѣ злучили ся въ спѣльный „краевый“ комітетъ пѣдъ окликомъ выбору на послѣвъ людей характерныхъ та независимыхъ. Радикалы рускѣ остали ся окремо, такъ само якъ въ роцѣ 1895-бмъ, — але якъ тогдѣ не доходило до борбы мѣжь радикалами а другими сторонництвами рускими, такъ само може бути й теперь, при взаимнѣй вырозумѣлости всѣхъ рускихъ сторонництвъ опозиційныхъ. Впрочѣмъ побачимо... Вкѣнци урядовцѣ руски [котрымъ вязане себе 1895 р. въ т. зв. „головный“ комітетъ заступивъ „католицкій союзъ“] мусять нинѣ — певно ще бѣльше нѣжь 1895 ого р. — держати ся польского центрального комітету и правительства, бо безъ ихъ помочи анѣ бесѣды не може бути о выборѣ бодай одного руского урядовця, назвѣть при евентуальнѣй пѣдпомозѣ зъ стороны Є. Ем. кардинала, о котру урядовцѣ нинѣ [illegible] убѣгають ся — зъ одной стороны посуваючи свое лизуньство [въ „Руслянѣ“ и „Правдѣ“] ажь до смѣшности, а зъ другой стороны кидаючи клеветы на руске духовеньство.

Въ курії пятій у всходнѣй Галичинѣ виступае до згаданыхъ двохъ головныхъ таборѣвъ ще польскій таборъ соціально-демократичный, тутъ безперечно слабшій нѣжь въ заходнѣй.

Се — загальный начеркъ ситуації.

Въ справѣ еміґрації.

Приготованя до веснянои кампанії еміґраційнои находять ся въ нашѣмъ краю въ повнѣмъ тоцѣ. Агенты портовѣ зъ Бременъ, Анконы и Гамбурґа тысячами розсылають циркулярѣ и листы, малюючи жите въ заморскихъ краяхъ заманливымъ красками. Правительство краеве, що дотепер супротивъ портовыхъ агентѣвъ тримало ся засады laisser faire, laisser aller, буде мати нагод переконати ся, що [illegible] не вычерпало ся, але що ихъ найдуть ся тысячки... Тіа тысячѣ, зданѣ на поталу портовыхъ агентѣвъ, буквально пропадуть. Для краю — то страта не до вѣджалованя. Се такъ якъ на вѣйнѣ. Результатъ вѣйны и сего року буде такій, якъ попередныхъ, зъ яка десятка тысячей „полягныхъ“, страченыхъ для орґанізму народного. Доси мы не бачили, шобы правительство на серіо забрало ся до спаралѣжованя въ якій-небудь способъ неодвѣчальнои акції портовыхъ агентѣвъ, а тымъ меншу маемо на се надѣю теперь, коли надходить инша кампанія, надто живо обходяча правительство, именно кампанія выборча, котра певно зъабсорбуе въ цѣлости увагу орґанѣвъ правительственныхъ. Супротивъ того вся руска публика интеліґентна — чи въ священичѣй рясѣ, чи въ сурдутѣ, чи въ сердаку — повинна пѣдняти борбу зъ погубною аґітацією портовыхъ агентѣвъ корабельныхъ. Мы свѣдомѣ сего, що у доведеныхъ до крайнои нужды охотниковъ до еміґрації не богато важать представленя мѣсцевои интеліґенції, бо у людей по-надъ все пануе закидъ: „Не були-сьте въ тѣмъ заморскѣмъ краю и знаете о нѣмъ тѣлько, що й мы“ — все-жь таки при щирѣмъ, живѣмъ вѣдкрываню очей на очевидній обманьства агентѣвъ можна въ многихъ выпадкахъ зменшити лихо.

Пѣсля вѣстій надсыланыхъ зъ всѣхъ сторонъ выдае ся, що найчинньйшими пѣдъ дану хвилю агентами на Галичину с: Сабадані въ Анконѣ, Карльсберґъ въ Гамбурзѣ и Місслэръ въ Бременѣ.

Ф. Місслеръ — ее тота сама фірма, котру ажь власти въ Новѣмъ-Іорцѣ потягали до одвѣчальности за зруйноване нашихъ селянъ, высланыхъ нимъ до Техасу и Ґеорґія. На жертвы, котрѣ дали ся звабити заманливыми словами и позоромъ безинтересовности, розписала була газета World въ Новѣмъ-Іорцѣ складку межи Американцями, бо наші селяне, утѣкаючи кѣлька сотъ миль пѣшки зъ кольонії „Місслеръ“ до Нового-Іорку, прибули туда безъ крейцаря въ такъ нужденнѣмъ станѣ, що будили загальне милосердє. Отже цѣкаво по тѣмъ прочитати уступы зъ [польского] циркуляря сего агента, якій вонъ розсылае вразъ изъ стѣнными знаґарами [illegible] мало — до вонтовъ всходнѣй Галичины. Читаемо тамъ такѣ фразы якъ: „Опираючи моє предпринятє на благородныхъ и гуманітарныхъ засадахъ, сподѣваю ся...“ и т. д. „Отже сли струя еміґраційна есть неминучимъ результатомъ потребъ загальныхъ и людъ въ еміґрації бачить для себе єдиный ратунокъ... тогдѣ есть се цѣнною заслугою а навѣть рѣчію совѣсти указати людямъ дороги до осягненя ихъ цѣлей... Позаякъ до осягненя цѣли надае ся въ цѣлости найлучше Ґеорґія, длятого мои еміґранты поселюють ся найрадше въ кольонії „Місслеръ“, бо тамъ знаходять найдальше сягаючу опѣку... [nota bene таку, вѣдъ котрои, якъ высше сказано, голій и босій сотками миль утѣкають.

Деякѣ уступы вѣдозвъ Місслера — особливо порѣвнане Мазура и Русина та й вывѣдъ, що Русинъ мусять покидати тутъ свою землю на все — написаній зъ знанемъ краевыхъ вѣдносинъ, а се каже догадувати ся, що Місслеръ має таки въ краю сотрудниковъ въ укладаню циркулярѣвъ и вѣдозвъ своихъ. Въ Галичинѣ мусѣла бути друкована и руска книжочка пѣдъ заголовкомъ „*Техасъ въ пѣвнѣчній Америцѣ, край будучности*“, котру Місслеръ розсылае вразъ зъ [польскими] своими циркулярами и листами. [Наводять на сей здогадъ буквы „ѣ“ и „ѣ“, уживанѣ лише въ Галичинѣ]. Въ своѣй вѣдозвѣ Місслеръ запевнює, що „не має на цѣли намовляти людей до еміґрації“; скѣлько въ тѣмъ правды, выявляє тота руска его книжочка, въ котрѣй вже самѣ наголовки, якъ „*Рай для бѣдного чоловѣка*“, або такій уступы, якъ: „*Пѣдъ взглядомъ урожайности ни одна почва на земскѣй кули не перевышае почвы въ Техасѣ. Два жнива въ часѣ одного робочого окресу належать до найзвычайнѣйшихъ рѣчей а не менше и не бѣльше якъ пять жнивъ* [!!] *можна часомъ начислити*“ — мусять завернути головы читаючимъ се бѣдакамъ.

Тымчасомъ на дѣлѣ всѣ добрѣ грунты въ Техасѣ, котрѣ можуть родити безъ наводнюваня, а навѣть такѣ, якѣ малымъ коштомъ можна було наводнити, вже давно занятѣ, а вѣльнѣ грунты лежать въ области пустиннѣй „arid“, де натуральнѣ опады атмосферичнѣ зовсѣмъ не выстачають до выданя якогонебудь плоду. Такимъ чиномъ кожду родину, важати за пропашу. А те саме дасть ся сказати о жертвахъ Сабаданіого, Карльсберґа и взагалѣ портовыхъ агентѣвъ...

Справы парляментарнѣ.

На суботнѣшнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ повѣчено дискусію надъ етатомъ міністерства рѣльництва. Мѣжь нашимъ промо-

---

5)

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрѣй Чайковскій.

(Дальше.)

На дворѣ стали щось трубѣти.

— Спати пора! — закричавъ якійсь старшій.

Жовнѣры стали стелити. Пообертали штрозаки, прикрыли „лайнтухами“ и „деками“, пороздягали ся, молитвы шепчуть.

При столѣ сидить оденъ старшій воякъ при слабѣй лямпочцѣ и щось пише. Коло него сидить другій и говорить, за-для гамору не чуть, що. Ажь теперь, якъ стишилось, почули всѣ слова:

— Та напишѣть, шобы дали вѣстку, що [illegible]ить моя Марина; най на мене чекае, я на не забувъ и певно ей возьму...

Кождый нагадавъ свою родину и зѣвъ тяженько. Андрусеви стала передъ Гандзя.

— Гасити свѣтло и спати! — кричить порога якійсь капраль въ чаку.

— Заразъ, пане капраль, лише менѣ дочитають, чи чого не перепущено.

— Ано! щобы менѣ того не було...

Теперь той, що писавъ, читае пѣвголосомъ. Всѣ чують. Харко приложивъ ротъ до капустрака та такъ плаче, ажь дупить ся.

Такій смѣсѣнькій листъ мѣгъ бы вонъ до своихъ писати. Видно жовнѣрска доля всѣмъ однакова. Въ „цимрѣ“ стало тихо, чути лише мѣрове сапанє молодыхъ здоровыхъ грудей. Де-хто хропе, де-хто воркне, черезъ сонъ заморкоче, повернесь на другій бѣкъ и спить дальше. Харко не спить. Перевертае ся на твердомъ штрозаку, хочь вѣдъ сердечного плачу геть ему полегчало. Вже буде либонь пѣвнѣчь. Въ сѣняхъ чуть мѣровый хѣдъ капраля вѣдъ ночи. Харко начинае дрѣмати. Очи залипають ся. Образы, що до теперь снувались ему ясній попередъ оч[illegible] теперь шарѣють, затемнюють ся...

Чуе Харко, якъ на десятомъ може лѣжку щось порушалось. Вѣдтакъ чуе якесь таке саме шаруханє пѣдъ лѣжка... Хиба се мыши? То щось а велике на мышь! Шаруханє тое десь [illegible]ти пѣдъ лѣжкомъ Харка. Вонъ показуе, [illegible] спить, приложивъ ухо до капустрака, дре вѣдслонивъ и слухае. Выразно чуть, шохтось розвязуе пѣдъ лѣжкомъ его мѣшокъ. Самъ Харко має трохи шматя, два бохонцѣ хлѣба и дѣжчину масла. Харко пѣднѣсъ ся [illegible] лѣжку, вѣдтакъ нахиливъ ся и намацавъ рукою пѣдъ лѣжкомъ чоловѣка... Его! — гадае Харко, — якійсь сватъ добраe сяо мого добра...

— Хто тутъ? — кличе.

Той [illegible]сь не обзывае ся. Шарпнувъ ся зъ цѣлои силы, вырвавъ ся Харкови зъ руки и назадъ шаруханувъ по-пѣдъ лѣжка.

Харко заснувъ ажь надъ раномъ. Его мучивъ якись томлячій сонъ, котрого не мѣгъ сообдтакъ нагадати. Щось его давило млынамъ каменемъ на грудь.

Ажь тутъ трубять на подвѣрю касарнѣ. Харко [illegible]нувъ ся, створивъ очи, хочь не може [illegible]мѣркувати, де вонъ е. До цимры вбѣгае капраль вѣдъ дня и кричить зъ цѣлои силы: „Вфъ! авфъ!“ а самъ иде отвирати вѣ. Вѣдъ того повѣяло по цимрѣ осѣннымъ хлодомъ. Жовнѣры встають, кождый накида себе деку и взуває черевики. Рекруты знають, що зъ тымъ робити, пытають сихъ, якъ шнурувати тыми ремѣнцями, вѣдтакъ шепчучи молитвы идуть мыти ся. [illegible] другого потручує, бо кождый хотѣвъ бы чымъ скорше умыти ся та одягти ся, бо холодно ажь зубы дзвонять.

— По зупу геравсъ!

Беруть бляшанѣ менажки и йдуть гусакомъ до кухнѣ. Тутъ кухарь черпае варехою кождому: старшинѣ зъ-пѣдъ споду густого, а вже рекрутамъ то сама рѣдонька вода дѣставала ся.

Дивить ся Харко въ свою менажку, тамъ якась сина вода, пѣдъ сподомъ троха якось кашѣ.

— И такимъ людей годують? — подумавъ вонъ. Покушавъ та й заразъ сплюнувъ. Годѣ, нѣякъ того добра ѣсти... Пытае одного вояка старшого:

— Де бы сю наскуду выляти?

— Выляти? пытае зачудуваный старшій „пайташъ“, — давай сюды, я самъ зъѣмъ... А ты не хочешь? Пожди! будешь и ты небоже ѣсти, ажь пальцѣ оближешь...

Вѣдтакъ перелявъ въ свою шальку. Харко свою пополокавъ водою и прийшовъ до цимры. Нагадавъ собѣ, що має ще де-що свого... Вытягае мѣшокъ зъ пѣдъ лѣжка — ага! були гостѣ. Мѣшокъ розвязаный...

Стали выганяти рекрутѣвъ на дворъ, уставили рядами... Офіцыры оглядають ихъ якъ волѣвъ на ярмарцѣ, пѣдофіцыры звиваютъ ся якъ мухи въ окропѣ.

Дивить ся офіцеръ на Харка. Одежина на нему куценька: штаны высше кѣстокъ, рукавы до половины лѣктя, а всьо таке натягнене, трохи не трѣсне.

— Фельдвебель! — кличе офіцеръ и шваркоче щось, показуючи на Харка, та бере рукою то за рукавъ, то за штаны.

Фельдвебель бере Харка до магазыну. Тутъ порпае щось, вытягае инчу одежу и каже передягати ся.

— Вѣдъ тебе небоже десь мѣру загубили!

Харко чуе, що въ тѣй новѣй одежи ему якось складнѣйше.

Розпочала ся муштра. Пѣдофіцыры говорять щось, та такъ, що годѣ ихъ зрозумѣти. Якісь такій нечуваній слова выговорюють та такимъ ломанымъ языкомъ балакають, що нѣякъ не розберешь, а лають въ батька, въ матѣрь. Бо всьо, кажуть, не такъ: и „штелюнгъ“ не такій, и „шушпіцы“ не туды, и руки не такъ, голова не такъ, разъ за низько, то зновъ за высоко. Кажуть, що всьо, що на право то „рехтсъ“, а що на лѣво, то „лінксъ“.

Абрихтувати Харка взявъ ся самъ капраль Вовкъ. Вонъ заразъ пригадавъ Харкови вчерашне:

— Тѣлько менѣ не пащекуй небоже, такъ якъ вчера, бо тобѣ морду згараташу, що почорнѣе якъ „шувіксъ“, ты бойку незаганяный!

Харко стоить наче-бы патыкъ проковтнувъ. Очи вываливъ на малого капраля, що скаче коло него якъ цуцикъ, бороду, голову поправляе... Не знае, за що вонъ его ганьбить.

— Та що я вамъ зробивъ, пане?

Вовкъ замѣсть вѣдповѣди ударивъ Харка въ лице, ажь ему свѣчки въ очахъ показали ся.

— Вже отвираешь пащеку? Я тебе навчу мовчати! Якъ я скажу „гантахъ!“ то щобы тобѣ оса по носѣ лазила, щобы тобѣ сѣра гадина по-за плечѣ лѣзла, не смѣешь пысок отворати и мусишь стояти „штелюнгъ!“ Но бѣйсь! не все за тобою будуть фрайвіліхъ встоювати!

По годинѣ такои мудрои науки постягали по кѣлькохъ рекрутѣвъ въ одну лаву и стали вчити оборотѣвъ на право, на лѣво...

Харко не може нѣ разъ затямити, що значить „рехтсъ“ а що „лінксъ“. Передвчера

влявъ ще разъ міністеръ рільництва гр. Ледебуръ, але вже не словечкомъ не вдававъся въ полеміку зъ буковиньскимъ посломъ Стефановичемъ. Прирѣкъ увзглядняти по можности бажаня, піднесеній въ часѣ дискусій, якъ н. пр. заснованє въ Галичинѣ стаднины повнои крови коней, отворенє въ поодинокихъ краяхъ низшихъ школъ ветеринарскихъ и т. п. Запевнивъ, що теперѣшне правительство буде руководити ся „справедливостію“ въ квестіяхъ господарскихъ и економічныхъ, такъ само якъ се робить въ квестіяхъ політичныхъ и національныхъ.

При етатѣ міністерства судівництва послы зъ Чехіи промавляли въ квестіи утворенія нѣмецкого округа судового въ Трутновѣ; нѣмецкій послы домагали ся скорого переведенія того подѣлу. Зъ промовы міністра судівництва гр. Гляйспаха замѣтна его заява щодо новои процедуры цивільнои. Въ міністерствѣ судівництва ведуть ся ревно підготовленя до введенія въ житє нового законодатства, такъ що зъ днемъ 1 сѣчня 1898 р. новій закони зачнуть обовязувати. Відповѣдно сему мусять наступити також персональній змѣны. Въ жовтни с. р. будуть оголошенї именованя новыхъ посадъ при судахъ. При судахъ першои инстанціи буде утвореныхъ 1290 посадъ судейскихъ, а то 26 посадъ въ V-тій, 9 въ VI-тій, 700 въ VII-мій, до 280 въ VIII-мій, 220 въ IX-тій ранзѣ и 102 посадъ авскультантівъ. Въ наслѣдокъ сихъ именованъ відносины авансовій при судахъ значно полѣпшать ся. Крімъ того будуть два новій роды функціонарѣвъ судовыхъ, а то ревізоры для судівъ и ревізоры для канцелярій, щобы можна було заховати одностайність въ урядованю після новои процедуры. Кандидаты на ревізорівъ канцелярійныхъ будуть висланї до Саксонії, абы придивили ся тамошному урядованю. Для підготовленя урядниківъ відбувають ся курсы при судахъ краєвыхъ. Міністеръ не скрывае своихъ поглядівъ, що початокъ зъ новою процедурою цивільною буде трудный, але мабуть за три роки буде можна вложити ся и до новыхъ порядківъ приноровити ся.

Зъ послівъ галицкихъ промавлявъ д-ръ Трахтенберґъ, домагаючи ся лѣпшого примѣщенья судівъ, предложенья проекту закона въ справахъ неспірныхъ якъ що-до спадщинъ такъ и опѣкуньства, порученя президентамъ судівъ, щобы незаможнымъ судьямъ присяжнымъ выплачували діеты, и знесенья оплатъ за доручення письмъ судовыхъ. — Пос. Вахнянинъ выказувавъ, въ якій способѣ въ Галичинѣ відъ грошей, збіжа, земль, роботы, живности и худобы. Лихварѣ грошевій знають одинадцять способівъ, якъ обходити законъ противъ лихвы. Лихва зъорґанізована и управляе ся немовь промыслъ; одинъ лихварь не сміе другому псувати интересівъ, а селяне розпайованї помѣжь поодинокій консорція лихварскій. Лихва худобою веде ся скрізь въ нашихъ горахъ, а оборотъ ей доходить вартости одного міліона зр. По двохъ рокахъ вертає ся лихварямъ ихъ капіталъ зъ 20 процентами, а крімъ того мають ще чистого зыску два міліоны зр. Лихварь есть неразъ такожь агентомъ еміґраційнымъ и втыкае селянинови безплатну карту корабельну, щобы позбутись жертвы свого лихварства. Бесѣдникъ поставивъ резолюцію, щобы якъ найскорше предложено новелю до закона карного противъ лихвы. Вкінци жадавъ, щобы міністерство судівництва пригадало судамъ въ Галичинѣ и Буковинѣ свои розпорядженя въ справѣ рівноправности языковои супротивъ Русинівъ.

Дискусія надъ етатомъ міністерства судівництва покінчила ся на вчерашнімъ (вторковімъ) засѣданю, по чімъ ухвалено буджетъ инвестиційный и послѣдній роздѣлы прелімінаря. Въ сей способѣ палата послівъ упорала ся зъ найважнѣйшою своею задачею, с. е. зъ буджетомъ. При формальныхъ спростованяхъ выйшла полеміка мѣжь молодоческими послами Слямою и Вашатымъ; Сляма закинувъ Вашатому трусливість, бо Вашатый не принявъ вызыву на поединокъ.

——

Якъ говорять, то вже сеи суботы покінчить ся робота палаты послівъ и послы будуть могли сейчасъ розъѣхати ся домівъ, бо парлямент не буде закрытый промовою престольною, лишь звычайнымъ оповѣщенемъ цѣсарского патенту. Новый парлямент мавъ бы зійти ся на нараду въ першихъ дняхъ цвітня, такъ бодай мавъ цѣсарь натякнути молодоческимъ посламъ Пацакови и Яндѣ въ розмовѣ при серклю по двірскімъ обѣдѣ.

Палата панівъ старае ся рівножь выкінчити свою роботу и пильно відбувае засѣданя. Мѣжь иншимъ полагодила палата проекты полѣпшеня платнѣ урядниківъ, при чімъ вывязала ся теоретична дискусія, чи можна ухвалювати законы зъ неозначенымъ речинцемъ, коли они мають війти въ житє. [При законахъ о регуляціи платнѣ нема означеного речинця.] Більшість прихилила ся до поглядівъ, бороненыхъ міністромъ Бѣлиньскимъ, що правительство може предкладати до санкціи законы безъ означеного речинця. Ухвалено безъ змѣны проекты, а навѣть въ законѣ щодо полѣпшеня платнѣ слугъ урядовыхъ (въ котрімъ ухвалила палата послівъ речинець зъ днемъ 1 липня 1897 р.) ухилено сей речинець.

Комісія буджетова приняла внесеня підкомітету въ справѣ управильненя контуры, котрѣ, якъ вже зазначивъ нашъ дописуватель зъ Вѣдня, не далеко відбѣгають відъ пропозиціи правительственнои. Пос. Романчукъ домагавъ ся ухваленя резолюціи, въ котрій жа[illegible] неня оплатъ епитрахиля (jura stolae).

Коло польске рѣшило підпирати у правительства домаганя Поляківъ на Буковинѣ що-до розширеня правъ національныхъ. Нагоду до сего подала петиція буковиньскихъ Поляківъ, въ котрій жадають признанія польскои мовы третою краєвою мовою въ Буковинѣ и науки польскои мовы въ школахъ народныхъ.

Вчера радило коло польске надъ справою внесеня стемпля ґазетного и свобідныхъ кольпортажѣ. Противъ знесеня стемпля ґазетного промавляли Гомпешь, гр. Пініньскій, оба Абрагамовичѣ, Водзицкій, выдумуючи всѣлякій мотивы, якъ н. пр. волю выборцівъ, небезпечність для uczciwej прасы и т. п. При голосованю ухвалено 23 голосами противъ 10 голосувати въ повній палатѣ противъ знесеня стемпля. Що до справы свобіднои кольпортажѣ ухвалено більшостію одного голосу підперти проектъ комісіи прасовои, выготовленый п. Рутовскимъ. Ухвалено рівножь поставити резолюцію зъ зазывомъ до правительства, щобы внесло проектъ закона противъ самоволѣ прасы въ справахъ обиды чести.

Зъ руху вѣчевого

[Надсиланій „Дѣлу“ справозданя]

Народне вѣче въ Мшанци.

Село Мшанець въ старомѣскімъ повѣтѣ граничить зъ двома повѣтами: лѣськимъ и турецкимъ, то и на вѣчи явили ся представителѣ зъ всѣхъ трехъ повітівъ. Зъ старомѣского були люде зъ Мшанця, Галівки, Плоского, Лаврова, Бѣлича, Стрѣльбичъ, Вицьова, Головецка, Ґрозьовы и Бистрого; зъ лѣського: зъ Бандрова, Лютовискъ, Кривки, Журавна и Смільника; зъ турецкого: зъ Михівця, Липя, Лопушанки лехновов, Хащова, Ломнои и Ботелки выжнои. Всѣхъ участниківъ було надъ 500 селянъ, що зайняли двѣ обширній селяньскій хаты, сѣни, подвірє, а навѣть підъ вікнами стояли. Провідникомъ вѣча выбрали зборы о. Иларія Солтикевича, пароха зъ Ботелки выжнои, що на той часъ бувъ въ нашій сторонѣ и прибувъ на вѣче, а секретаремъ п. Якова Матѣшака, дяка, писаря и ґазду зъ Ґрозьовы.

Першій рефератъ мавъ выголосити о. Иванъ Яворскій, парохъ зъ Стрѣльбичъ, однакъ за-для поганои дороги не прибувъ на часъ та підпявъ ся сего п. Гриць Смолѣй, ґазда зъ Михівця. Мало говорити ся про справы громадскій, заведене окружныхъ громадъ, а також уложити и підписати петицію противъ тои новины. Бесѣдникъ почавъ відъ надання конституціи, згадавъ про державну раду и почавъ бесѣдувати про складъ сойму та й поволи зійшовъ на новый внесокъ. Ту почавъ правит. комісарь п. Бр. Вашневскій домагати ся, щобы про соймъ не бесѣдувавъ, и то „становчо“, то референтъ, трохи загнаный въ кутъ, скінчивъ тымъ, що всѣ люде е противній заведенію окружныхъ громадъ. На се понесли ся грімкій оклики збору: „Не хочемо! не хочемо!“ Мѣсцевый пароха о. Зубрицкій представивъ коротко цѣлу справу, відчитавъ готову петицію и запросивъ участниківъ вѣча до підпису. Заразъ почали підписувати ся и на петиціи найшли ся сотки підписівъ.

Другій рефератъ выголосивъ о. Зубрицкій. Розповівъ про заходы о надане самоуправы, про заведене повітовыхъ радъ, ихъ складъ и задачу. Повіт. рады богато коштують, а для селянъ нема зъ нихъ хосна, бо нема людей, а по найбільше пхае ся до нихъ всяка дрянь. Щобы зъ нихъ був хосенъ, треба домагати ся скасованя курій и загального голосованя, а нѣ, то ній скасують повітовій рады. На те всѣ участники дуже радо згодили ся.

Въ часѣ підписуваня петиціи прибувъ о. Яворскій зъ Стрѣльбичъ и також промовлявъ. Поставивъ внесокъ, щобы війти не йшли до выборівъ до повіт. рады зъ уряду, але щобы зъ громады йшли выбранї люде, бо нечестнї війты потребують опікунівъ, а зновъ матадоры зъ повітовыхъ радъ потребують війтівъ, щобы ихъ выбрали на другу каденцію, а за війтами йдуть и делеґаты. Згадавъ де-що про непорядки въ старомѣскій повіт. радѣ, що вже по части відоме. Та одинъ цѣкавый выпадокъ годить ся навести. Повітовый выдѣлъ закупивъ відъ громады Старемѣсто лозину на фашины и плативъ вязанку зъ кільканацять прутиківъ по 16 кр.; відтакъ давъ наказъ громадамъ Стрѣльбичъ и Бѣлича підчасъ ярныхъ роботъ возити на береги рѣки. Люде мусѣли все лишати и возити. Та вязанки лежали щось більше якъ рікъ, погнили, а декуды люде попалили яко непотрібне рѣще. Чи не цѣкава господарка? чи не благодать для громадъ?

Симонъ Крисъ, ґазда зъ Михівця, казавъ, що збанкрутованї паны, не маючи дѣдѣти ся, пхають ся до повіт. радъ, а відтакъ помѣтують селянами. Се не злюбило ся п. комісареви, той почавъ домагати ся, щобы бесѣдникъ не говоривъ нѣчого про панівъ.

Иванъ Павлюкъ зъ Хащова розповівъ, що у нихъ пропала громадска облѣґація. Повіт. рада наставала, щобы постарались о нишу; они дали бувшому секретареви Терлецкому 10 зр., щобы о ню выстаравъ ся, однакъ ніяк сего не зробивъ, та відтакъ умеръ и 10 зр. пропало. Повіт. рада закупила для громады скавки, штуку по 40 кр., а такій скавки купить де-небудь по 16 кр., а ще треба було їхати фірою до Турки.

Діонизій Гниляньскій зъ Ломнои, оголосивши громада мала кусникъ поля, то по[illegible] присвоивъ собѣ двіръ, а повіт. рада не хотѣла уняти ся за громадою.

Илько Лѣнинскій зъ Лаврова розповівъ таку приключку: Громада Лѣнинка мала уживала більше якъ 40 лѣтъ кусникъ пасовиска. Громада Лавровъ розпочала о се поле процесъ и програла. Повіт. выдѣлъ велівъ предложити собі аркушикъ посѣданя громадского поля зъ Лаврова и хтось дописавъ въ нѣмъ спірну парцелю. Люстраторъ Дезинскій підмовивъ Лавровянъ до процесу, але програли, и се коштувало вхъ 40 зр., а відтакъ хотівъ звалити сфальшоване на Лѣнинського, однакъ се неудало ся ему. Лѣнинський бувъ 3½ лѣтъ въ повіт. радѣ, а що не хотівъ ити противъ интересівъ селянъ, то его неправно выкинули.

Третій рефератъ про дорогový законъ выголосивъ Михайло Паращакъ зъ Мшанця. Поставивъ резолюцію, щобы знесено цѣлковито престацію, а дороги направлювано додатками до податківъ. Також домагавъ ся знесеня рогачокъ и зявився противъ новоґо проекту краєвого выдану о громадскихъ дорогахъ I. и II. класы, бо, сего може выйти самоволя, що декуды мають робити и направляти дороги, а по другихъ селахъ цѣлкомъ занедбають.

Симонъ Крисъ підпісъ, що громады не маючи ласки роблять цѣле лѣто коло дорогъ, а заслужений и разъ рискалем не рушать.

Четвертый рефератъ о податковій реформѣ выголосивъ Симон Крисъ — те саме, що референтъ Д. Мекель въ Жовкви и помѣстивъ въ „Батьківщинѣ“. Коли бесѣдникъ почавъ наводити статистичні числа, кільки е землѣ въ рукахъ дідичівъ а кільки у селянъ, п. комісарь домагавъ ся, щобы о тімъ не бесѣдувавъ. Сего вже було забагато, для того пытали ся комісаря? „А чижь будемо бесѣдувати? Та-жь байки не бумо собѣ оповідати, а статистика въ Анси не заборонена!“

О. Яворскій сказавъ, що нема податки, якъ додатки до податківъ тягнуть людей. Додатки платить ся на край, повь, громаду, а заводять рѣчи не потрібній, сто до забавы панівъ. „Народна часопись“ потрібна, велять силомъ платити.

Діонизій Гниляньскій розповів що екзекуторъ податковый зафантувавъ ему у одного ґазды въ Ломнои за податок Корова вартувала 38 зр., а вінъ продавъ дамъ за 4 зр. 60 кр. А проснивъ ся, ґазда[illegible] бы заждавъ, поки собѣ не позичить. Пішовъ до бесѣдника, позичивъ 5 зр., прийшо домівъ, а корову вже взяли жиды! Ґазда добравъ корову, але заплативъ жидамъ відного 12 зр. 67 кр. А въ Дністрику продав селянинови коня вартости 56 зр. за 16 Ґазда сказавъ якесь прикре слово екзекукови и ще за те відсидівъ 14 днівъ въ арѣ.

О. Зубрицкій забрав слово [illegible]едста-

влявъ, що грошемъ е праця людска и що грошей не можна стілько ладити, щобы кождому выставало, бо якъ бы дуже много наладивъ, то вартість гроша упала бы. Поставивъ резолюцію, щобы заведено податокъ особисто-доходовый. Зборъ на се згодивъ ся.

Симонъ Крисъ оповідавъ, що въ Михівци побиравъ [illegible] колектантъ податки до 1892 р. и протратавъ [illegible]. Громадска рада постановила про[illegible]к. староство, щобы могла платити по[illegible] въ податковімъ урядѣ. Колектантъ предложивъ ложный выказъ, де 500 зр. розложивъ на податниківъ. Приїхавъ инспекторъ, числивъ, доходивъ, и люде таки мусѣли заплатити. А навѣть и тогды, коли люде носили до податкового уряду, декотрымъ ґаздамъ прийшовъ наказъ; другій разъ платити; и поплатили, мають квіты. Бесѣдникъ говоривъ передъ екзекуторомъ, що нема ладу въ податковімъ урядѣ, та за те засудили его на 17 днівъ арешту.

Про выборы до державной рады референтъ о. Зубрицкій. Представивъ важність выборівъ въ IV. и V. курій для селянъ и візвавъ ихъ, щобы добре до нихъ приготовили ся и выбрали щирыхъ заступниківъ своихъ интересівъ.

О. Яворскій остерігавъ передъ перекупствомъ, ковбасами, дреґлями, цигарами, бо ті люде, що платять, відтакъ відберуть собѣ все зъ процентомъ. Також розповівъ про те, якъ паны не хотѣли признати опусту въ грунтовімъ податку селянамъ, якъ то предкладавъ д-ръ Кайцль, але домагали ся и для себе опусту.

Иванъ Павлюкъ говоривъ: Мы люде непросвіщенї; леда хто нами помѣтує, а при выборахъ найбільше жиды баламутять людей.

(Конець буде.)

Чи потрібній намъ обовязковій заводовій стовариш[illegible] рольниківъ?

VII.

Зъ огляду на порушену тутъ м[illegible]серію уважаю одвітнымъ долучити статью „Das obligatorische Berufsgenossenschaftsgesetz und die Reichsratswahlen“ [Законъ о обовязковыхъ заводовыхъ стовариществахъ рільниківъ и выборы до рады державной], умѣщену въ Wirtschafts-politische Blätter зъ 31 серпня 1896.

„Перше и найважнѣйше средство для ратунку тяжко пригнобленого рільництва есть заведена організація его. Чімъ ширша и потрібнѣйша ся організація, тымъ більше буде она успішнок. Найдеальнѣйшою, найсовершеннѣйшою и найбільше відповідаючою цѣли есть и може бути лише примусова організація, котра обнимае всѣхъ рільниківъ, по[illegible] котрій мусить бути кожный р[illegible] инче чи не схче. Організ[illegible] ешень буде [illegible] посере[illegible] забу[illegible] [illegible] [illegible] [

дѣяй, сли [illegible] хлопского оружя [illegible]
ымъ. О[illegible] стануть ся ще ко[illegible]
гробивали [illegible], коли треба буде дѣлє[illegible]
кадово [illegible] до борбы о бытъ.

„В[illegible] ковыхъ стоварищеньхъ
остануть [illegible] нетыкальне мѣсце
ня до [illegible] своихъ чисто господа-
[illegible] але и до бережения сво-
[illegible] у всякихъ спра-
[illegible] економічно-політичныхъ и чи-
[illegible]. Тому дуже зблудили
[illegible] щерено не хоплять за сей за-
[illegible] имъ дае ся имъ можность до
[illegible] А було бы дуже розум-
[illegible] добивали ся обовязковыхъ
[illegible] стоварищенъ горячо и всѣми сила-
[illegible] стоварищена, пышный сей
[illegible] кождой хвили ухватить у вод-
[illegible]

[illegible] стоварищеня стануть хлопы
[illegible] чужихъ елементовъ
при [illegible] справъ. Про-
[illegible] выбраній хлопами] ду-
[illegible] свѣдомлидъ, чрезъ що о-
[illegible] бодрость до выконуваня по-
[illegible] [illegible] соймѣ и въ радѣ дер-
[illegible]. Вже то горохъ, сли хлопы въ ду-
[illegible] кандидатовъ на послобъ
[illegible] Видно, що не
[illegible] шкбру. Сей со-
[illegible] найближшихъ выборахъ
[illegible] то щиро, рѣшучо. Най-
[illegible] отже зву-
Проч[illegible] посами не за наше
[illegible]! [illegible] нашихъ повѣтовъ людей,
[illegible] [illegible] бо щиро займа-
[illegible]!

„У [illegible] трѣба зачи[illegible] су огли-
[illegible] ся [illegible] [illegible] ками, котрій я здавъ до заступ-
[illegible] [illegible] [illegible] [

Лижвы:

Halifax добрй пара 1·20 зр.
Halifax дуже добрй, сталевй ножѣ по 1·70.
Halifax зъ широкими ножами, полерованй 3 зр.
Halifax нікльованй зъ вузкими ножами 3 зр.
Halifax нікльованй зъ широкими ножами 5 зр.
Halifax дамскй нікльованй 1 80.
Halifax систему „Jackson Haines" нікльованй 5·50.
„Jackson Haines" нікльованй 5.50.
„Jackson Haines" нікльованй, вглубленй ножѣ 6·50
Меркуръ „Helvetia" „Primus" звычайнй 2·60.
„Меркуръ" нікльованй зъ широкими ножами дамскй 5 зр.
„Baltia" нікльованй широкй ножѣ 5 зр.
Паски до лижвъ 1 пара 30 кр.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

БОТАНІКА

на висші кляси шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середнихъ. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ рускои ботаничнои термінольогіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Виданя ті може дістати в книгарні Ставропигийс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.),

РЕДАКЦІЯ
Бібліотеки для рускои молодежи
запрашає до пренумераты на четвертый рочникъ его выдавництва.

Пренумерата выносить на цѣлый рокъ:

1. За 4 книжочки брошурованій 1 зр.
2. За 4 книжочки въ карто новій оправѣ зъ вапетого верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки перекладенихъ въ англійске полотно слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кождо наше переплетене могуть интересованій зъ підписанымъ особно порозумѣтися.

Въ цѣли управильненя высылане прекумераты и о скорое владу упрашає ся

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи".

Коломыя 1 падолиста 1896.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

своє переплетниче и галантерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникивъ, Евангелій, Молитовникивъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дильомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный водъ кольканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходномъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы пославши власныхъ плянивъ. Выготовлює всякои величины церковнй образы до иконостасивъ, престоливъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерваторіи реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 84—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякі паперы цѣнні И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннома не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и воддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковомъ.

374 Б 2—0

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золочени огневого чашъ и всѣ знищенй знаряды церковнй.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

Незвычайно дешево!

36 штукъ по зр. 1·80.

Въ житю не лучить ся вже нѣколи така рѣдка нагода, купити за зр. 1·80 отсій прегарнй и дуже потрѣбнй предметы, а именно:
1 прегарный, позолоченый годинникъ вразъ зъ гарнымъ ланьцушкомъ зрегульованый на мінуту, та зъ однорочною гарантіею; 2 штуки спинокъ до манщетовъ зъ золота double зъ патент. замкомъ; 1 шт. парискои щѣточки до зубовъ; 1 шт. прегарнои коробочки на запалки; 1 шт. прегарнои котатки оправленои въ англ. полотно; 1 шт. дуже ел парискоя брошки дамскои; 1 шт. пышнои шпильки до краватки зб штук. брилянтами; 1 шт. гарнои спинки до переду сорочки зб штук. брилянтами; 3 шт. спинокъ до кванѣриковъ зъ золота double; 1 шт. прегарного перстеня мужеского зъ им. дорогими каменями; 1 прегарна цигаричка; 1 прегарна папѣросница; 1 шт. кишеневого зеркалца зб шліфованымъ скломъ; 10 шт. паперовъ листовыхъ и 10 шт. ковертъ. Всѣ тій прегарнй предметы, 36 штукъ, разомъ зъ годинникомъ продаємо

лишь за зр. 1·80

Можна дістати, якъ довго выстане припасъ, за послѣплатою черезъ париску філію

F. WINDISCH, Краковъ, почтовый фахъ ч. 16.

387 Nb. Що не подоб в-ся буде назадъ звернене. 4—?

Отже не правда!

Позанкъ кождый купець обуви утримує, що має продажъ карльсбадскои обуви, то я примушеный для остороги П. Т. Публики заявити, що въ Галичинѣ есть лишь одинока філія обуви карльсбадскои и она находить ся теперь у Львовѣ

при улици Гетьманьсвій число 10

(побочь стацін трамваю електричного.)

Моя знаменита обувь ручного выробу карльсбадского має на подошвѣ повысшу марку охорону — а иншій суть лишь подроблюваныма.

Рѣвночасно поручаю зъ мого складу комісового правдивій кальошій россійскій зъ 15% опусту зъ цѣнъ фабричныхъ.

О численній водвидѣны прошу и пишу ся зъ глубокимъ поважанемъ

390 5—6

Г. Тендлеръ.

КАВУ

спеціяльность

надзвычайнои величины въ зернѣ

и водлячву въ смаку

въ пакетахъ 5-кілевыхъ франко

за 12 зр. 20 кр. 19 1 ?

поручає

(о сколько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

„ДНѢСТЕРЪ"

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты" Ринокъ ч. 10

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скоть, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ** за мо...ливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подаютъ „**Днѣстрови**" можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**

Полісы „Днѣстра" приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ"** по всѣхъ **можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкористнѣйшій условія и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ", стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою, приймає водъ своихъ членовъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся только властителямъ реальностей, вольныхъ водъ тягаровъ, за порукою двохъ членовъ. Зъ позичокъ водтягає ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **агенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ" не є заступленый, приймають ся. 4414

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ

перший руско-американьскій

КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА"

Накладомъ товариства „Союзъ"

Впорядивъ **Несторъ Дмитровъ.**

Есть се перша книжка, а въ Русины въ Америцѣ выпечатане, — а представляє ся величаво. 15 аркушовъ друку: повѣсти, науковій статьѣ, поезіи — смѣхъ и правда, адресарь всѣхъ братствъ, парохій и священиковъ въ Америцѣ. Портреты церковъ, рускихъ приходстивъ американьскихъ и найзнаменитшихъ рускихъ патріотовъ.

Въ хатѣ кождого Русина повинна та книжка находити ся.

Можна достати по цѣнѣ 1 зр. въ книгарни Институту Ставропигійского. 377

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, ліковъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій ро... лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожъ най... якости краевій спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, S... Карпатовка, „Дябедъ", Помаранчена не солоджена... Деревовка и т. н. горѣвки упривілеевани и одинок... если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жерело въ краю для ци. аптикарѣ... раня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спірит... лей лѣчничихъ вольного водъ податку и вже опод...

Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, ... не шкодный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головномъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Карола Людвика ч. 29.

49!2 302—104

E. Zbiteka
въ Neustift
коло Одэмуца

выробы мозаики въ склѣ кв. гробы, престолъ Божого Тѣла и гробы зъ Льордъ 20 1—?

удостоили ся водзначеня водъ Є. Св. Папы Льва XIII. Узнане водъ католицко-богословскои академіи въ Петербургѣ, нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. — Илюстрованій цѣнники franco. Достава подъ гаранціею.

Ручить ся, що чиста

Водзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нѣмецкихъ млыновъ томасовскихъ — се

найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рôлѣ.

Надає ся для запоможеня рôлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родовъ збожа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвовъ конюшины и люцерны, для виноградниковъ, хмелю и ярины, а спеціально якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышає всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримає ся.

Наколи-хъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численй премія, водзывы газетъ фаховыхъ и всякій пояснення суть подъ руками.

Запыты и замовленя подъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau
der böhmischen Thomaswerke in Prag
Mariengasse Nr. 11. 8 2—36

Заступництво для Галичины и Буковины Іосифъ Каррахъ, Львовъ, Сикстуска 26.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Тягнене неводклично 20 лютого

Готовкою зъ 20% водчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 3—?

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папіръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, подъ зарядомъ Іоси...

Ч. 6.

Львôвъ, Четверъ 9 (21) Сѣчня 1897

Рôчникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ по кождый день, крôмъ недѣль и руских свят, о годинѣ 5 по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзначнѣйших новѣйших повістей“ выходить по вторках, четвергах и пятницях на перемѣну разом зъ „Дѣломъ“.

Передплату и инсерати приймають: у Львовѣ: Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Карола Людвика 9, и А. Гаасенштейна и Воглера ул. Кушлянського 2.; — въ Ярославі Л. Шмаженовский; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seiler & Sitte; A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek, J. Wallfische 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рôкъ . . 18 зр.	на цѣлый рôкъ . . 24 зр.
на пôвъ року . . 9 зр.	на пôвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вôльній вôдъ порта.

Пооди́нокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вôдъ стишка.

У Львовѣ дня 21 м. сѣ. сѣчня 1897.

Не завидуємо Полякам — „колу польському“ — той рокъ, як оно здогра „Вѣдень, въ австрійскôмъ парляментѣ! Роки се сунѣв, дуже сумних — а вираз тому давъ вчера въ парляментѣ посолъ Доберніґ при дебатѣ нагло противъ зрости дневників дозволеня свобôднов кольпортажѣ часописій.

Не часть ся заперечити, що Поляки въ австрійскôй радѣ — найрозумнѣйше сторонництво, найзавзятійший противникъ всякого пострі... Коли тôлько справа йде для заведеня Австрії користна справа — вони напереки, напереки политичных... чи въ напрямі економічно-соціальном... въ користь широких верстъ... — певним прорахункôвъ, не хто инший, як... — при реформѣ...

...носить ...ва, але й ...ого з похо...мо польске, ...ву галицько-...Галичинѣ, ...ле и у всѣх народôв Австрії. Въ право широкôй вертвы народній — не лише русского, але въ рôвній мѣрѣ и польского народа — пôдносить тепер голосный окликъ: „прочь... колемъ польскимъ! прочь зъ станôвищъ та зъ псевдо демократами!“ — а чужі народи дивують ся и не можуть надивувати ся, яким чином Поляки стôлькі часы [illegible] народомъ свободолюбивым рад[illegible]? — чи так слава их була за весь час [illegible] блиском, чи може они такъ страшно [illegible] змѣнили ся?.. Скôрь чи такъ, а опінія для Полякôвъ — судячи их пôсля поступованя „польского кола“ у Вѣдни — стає всюда въ Австрії и въ Европѣ що-разъ бôльше непôдхлѣбною... И очевидно не безъ подставы.

Вѣрити въ свободолюбивôсть польску нинѣ навѣть трудно, хочь-бы и найбôльшому приятелеви Полякôвъ, бо факты показують инакше.

Нарѣкають Поляки — и не безпôдставно — на прикре положенє польского народу въ Прусѣхъ. Але-ж въ Прусѣхъ народъ польскій має деякі политичні права такі, якихъ нинѣ „польске коло“ не хоче дати своему народови въ Австрії — н. пр. безносеретне и загальне голосованє. Въ Прусѣхъ польскі дневники не знають и стемпля дневникарского... Одно и друге має тамъ величезне значѣнє для справы польскои — и се признає кождый членъ вѣденьского кола польского, але мимо того се коло польске не хоче допустити, щобы тои благодати зазнавъ такожь народъ польскій въ Австрії...

Сумну, дуже сумну ролю грають Поляки въ австрійскôмъ парламентѣ — и мы се нинѣ констатуємо пôдъ враженємъ вчерашного их голосованя въ парламентѣ.

Переглядъ часописей.

[Лицемірство польских дневників закордонных. — Polit. Correspondenz въ справах мадярскои литургіи.]

Поляки зъ Царства польского, хотячи супротивъ Москалевъ показувати галицких Полякôвъ дуже справедливыми для Русинôвъ въ Галичинѣ, выдумують всячину, чого ми тут не бачимо. Отъ н. пр. Gazeta [illegible]ska а за нею петербургскій Kraj подають [illegible] такє:

„Въ провінціях славянских въ Австрії, якъ н. пр. въ Галичинѣ, [illegible] ры въ соймах ведуть ся въ [illegible] ...вôмъ, а сли людность якои провінції [illegible] ...востайна, якъ отъ въ Галичинѣ, то [illegible] мають въ соймѣ рôвне право [illegible]. Прецінь у Львовѣ намѣстникъ [illegible] ційну свою мову при отвореню сойму [illegible] шуе и по польски и по руски.“

Всѣ мы здоровій знаємо, що се неправда. Анѣ татунцьо урядовцевъ нашихъ н. пр. Казимиръ Бадені бувши намѣстникомъ Галичины чи [якъ Нѣмцѣ звычайно говорять] „вице-королемъ Нôвъ-Аѳін“, анѣ инший намѣстникъ [illegible]ки. Сангушко — нѣколи не промовляв при отвореню сойму анѣ слôвци по руски. Правда, кн. Сангушко будучи маршалкомъ краевым задержавъ бувъ звычай заведеный кн. Иваномъ Тарновскимъ и зъ трибуны маршалковскои выголошував одно або два речения зъ довгои своеи промовы по руски; але скôро тôлько ставъ заступникомъ короны въ краю, ц. к. намѣстникомъ, и надягнувъ мундуръ австрійского урядника, заразъ при першôй своѣй инавґураційнôй промовѣ въ соймѣ вже не сказавъ анѣ слова по руски — очевидно не уважавъ се вже за згôдне зô своимъ новымъ становищемъ ц. к. намѣстника...

Инше дѣло що до Чехіи. Тамъ намѣстники въ инавґураційных своихъ промовахъ въ соймѣ справдѣ промовляють въ обохъ языкахъ краевыхъ: по чески и по нѣмецки. А дячого — спытавъ бы хто — тамъ такъ а у насъ инакше, коли Галичина и Чехія — коронний краѣ въ однôй и тôй самôй державѣ? Отже мы скажемо, дячого. Длятого, бо въ Чехіи жиють два народы, зовсѣмъ чужій собѣ и ворожій, коли тымчасомъ въ Галичинѣ живуть два народы „bratnie“...

— —

Въ вѣдомôй нашимъ читателямъ голосноôй справѣ мадярского языка въ греко-кат. церквѣ въ Угорщинѣ дôстала вѣденьска офіціозна Polit. Correspondenz таку допись зъ Ватикану на основѣ информацій вôдъ одного зъ найвысшихъ достойникôвъ:

„Св. престолъ при выданю декрету забороняючого мадярскій языкъ въ литургіи пôсля греко-кат. обряду руководивъ ся єдано церковными взглядами; длятого зовсѣмъ не правда, мовь бы той декретъ мавъ значѣнє репресалій Ватикану противъ угорского правительства за єго церковно-політичні законы. Ватиканъ на довго передъ заведенемъ сихъ законôвъ застановлявъ ся надъ справою литургіи въ языцѣ мадярскôмъ, а декретъ появивъ ся ажь ось недавно лише длятого, що Ватиканъ передъ формальнымъ рѣшенемъ справы старавъ ся основно розважити всѣ обставины, якій тутъ въ гру входили. Римска церковь завсѣгды узнавала рôвнôсть старого всходного обряду, именно славяньского, зъ обрядомъ латиньскимъ — и се вôдповѣдає старинности тыхъ обрядôвъ и традиціи. Инше дѣло обряды новочасній, якій тутъ то тамъ старають ся заводити въ католицкôй церквѣ. Коли въ 1830 р. деякій священики въ Нѣмеччинѣ почали служити литургію въ языцѣ нѣмецкôмъ, апостольскій престолъ заразъ выступивъ противъ того надужитя. Ватиканъ въ справѣ языка въ литургіи завсѣгды бувъ неприступный для ксёмпромісôвъ, бо уживане народныхъ языкôвъ въ литургіи може поволи довести до сотворенія народныхъ [національныхъ] вôдъ Риму независимыхъ церквей. Уживане народныхъ языкôвъ въ литургіи Ватиканъ поборювавъ завзято тымъ бôльше, що той звычай завѣвъ протестантизмъ. Св. престолъ при рѣшеню справы мадярского языка въ литургіи якъ зовсѣмъ не руководивъ ся якоюсь злобою противъ угорского правительства, такъ и не мавъ тутъ на цѣли пôдпирати національній стремленя Русинôвъ або Румунôвъ; единою цѣлію єго було: зберегти для литургіи католицкои церкви традиційно обовязуючій и незмѣнній засады.“

Зъ наведеного письма выходило бы, що Ватиканъ не дасть ся стерорнизувати мадярскому шовінізмови и вôдъ свого рѣшеня не вôдступить.

Справы парляментарній.

На вчерашнôмъ засѣданю палаты послôвъ закôнчено формально розправы буджетовій. Вôдбуло ся трете читанє закона фінансового на 1897 р. и въ поименнôмъ голосованю принято 156 голосами противъ 70 законъ фінансовый.

Зъ черги приступила палата до дискусіи надъ внесенемъ п. Руса въ справѣ внесеня стемпля ґазетного и свобôднои кольпортажѣ. Референтъ п. Русъ промавлявъ за ухваленемъ внесень комісіи.

Пос. Доберніґъ радъ зъ предложеного проекту закона, бо въ сей способъ увôльнить ся прасу зъ кайданôвъ. Надѣє ся, що палата ухвалить внесенє стемпля ґазетного, котрый въ нѣякôй иншôй державѣ не истнує, лишь въ Австрії и Туреччинѣ. Коло польске ухвалило голосувати противъ внесеня стемпля, а то зъ инимыхъ взглядôвъ фінансовыхъ. Але коли ходить о власній справы, то коло польске знає глубоко засягати до мошонки державнои. При дискусіи надъ [illegible]ѳіденкомісомъ Чарторыйского бесѣдники [illegible] кола польского жалували ся, що противъ нихъ истнує тут „коаліція ненависти“. Най же Поляки посытають ся власнои совѣсти, чи зробили колинебудь що такого, щобы зъєднати собѣ любовь иншихъ народôвъ. Въ Австрії суть Поляки якъ-разъ тыми, що всѣ австрійскій справы хотять рѣшати, а намъ заперечують права выяснити их власній, часто дуже „schmutzige Geschichten“. И теперь зновъ при справѣ внесеня стемпля Поляки выступають ворогами свободы, хочь при ѳіденкомісѣ Чарторыйскихъ такъ солодко знали промавляти о просвѣтѣ люду. Промову закôнчивъ покликомъ до міністра скарбу Поляка, щобы усунувъ зъ Австрії сю ганьбу, яку ѣй наносить стемпель ґазетный.

Міністеръ скарбу Бѣлиньскій заявивъ, що вôнъ теоретично противникъ стемпля ґазетного, хочь зновъ не може притакнути п. Добернікови, що стемпель є ein corruptes und niederträchtiges Mittel. Стемпель не є раціональнымъ податкомъ и не дасть ся теоретично оправдати. Правительство хоче найперше вынайти способъ, котрымъ бы могло заступити сей дохôдъ въ буджетѣ, а вôдтакъ ажь вычеркне сю позицію стемпляву зъ буджету. Міністеръ потѣшавъ палату обѣцянкою реформы въ тôмъ взглядѣ, а поки-що правительство зъ жалемъ (!) мусить заявити ся противъ внесеня стемпля ґазетного.

По промовѣ пос. Кайзера забравъ голосъ Давидъ Абрагамовичъ. Зачавъ доказувати, що вôдъ якогось часу въ парляментѣ зачали „несправедливо“ выступати противъ Полякôвъ. Передовсѣмъ пос. Пернерсторферъ вызначає ся такимъ поведенемъ и немовь методично пускає ся на клеветы. Коли-жь теперь и пос. Доберніґъ зробивъ тій самій закиды, то бесѣдникъ въ имени кола пояснить мотивы, длячого рѣшено голосувати противъ внесеня стемпля. Зъ того мотивованя выйшло, що коло

---

6)

РЕКРУТЪ.

Написавъ А. п. Андрій Чайковскій.

(Дальше.)

Приходить Харко до цимры. Той черезный панъ, що зъ нимъ вчера встоювавъ ся, сидить на лôжку. Харко нагадавъ собѣ, що [illegible] вчера говоривъ, та й заразъ приступив до него.

— Прошу ласкавого пана, мене сегодня той чоловѣкъ, що вчера такъ сваривъ, ударивъ ажь два рази въ лице, хочь я ему нѣчого злого не зробивъ.

Харко хотівъ пана поцѣлувати въ руку.

— Дайте спокôй, не треба!

Въ тôй хвили надôйшовъ капраль Вовкъ.

— Капраль Вовкъ! завтра до рапорту! Я вамъ покажу, якъ рекрутôвъ бити...

Вовкъ випрямивъ ся, якъ струна, руки въ-назад, а на Харка дивить ся косо, якъ справдешный вовкъ.

По мотузки таке саме муштроване до самого вечера. Вовкъ вже не бє, але проклинає на бога-матерь, ажь морозить чоловѣка таке слухати.

Ставъ учити рекрутôвъ рôвного кроку. Пояснивъ, що лѣва нога называє ся „айнцъ“ а права „цвей“. Рекрути мають на „айнцъ“ выкидати лѣвою ногою и стояти такъ довго, поки не скаже ся „цвей“, а тогдѣ скупай правою ногою.

Харкови йде тота рѣчь не складно. Єго бере Вовкъ на бôкъ, учить самого, а другихъ товаришівъ передавъ фрейтрови. Закличе на Харка „айнцъ!“ Харко выступить лѣвою ногою и чекає на „цвей!“ Капраль мовчить. Харко стоить розвѣвши ноги. Та кобы то на другу ногу можна гаразд оперти ся, а то дотыкай лише „шушпіцомъ“ и стôй на одной нозѣ! Стоить Харко, ажь ноги млѣють, а Вовкъ все кричить, все щось направляє... Выдержить єго такъ довшій часъ и доперва тогдѣ цвейкне. Вôдтакъ иде на ново. Харко вже на ногахъ не може стояти.

— Пожди небоже, я тобѣ дамъ „бешверувати ся“ на мене! ще рôдну маму проклянешь! Я выпю за тебе кôлька днѣвъ „ейнцеляка“ але ты здохнешь въ монхъ рукахъ, бо той фрейвіліхъ не все зъ тобою буде.

Вернувъ Харко зъ муштры ледви живый. Ноги такъ болять, такъ дрожать...

— Ну! хочь-бы трохи спочити.

Але заразъ взяли рекрутôвъ до инчои роботы. Вчать якъ торністру пакувати, а все говорять такъ, що не розберешь: насамперед складає ся „файстлінґи“, потому „шуфецы“, вôдтакъ двѣ пары „бѣлізны“, потому „пропріететы“ а „нецайґъ“, пôдъ деку складає ся „армляйбіґъ“...

Що тое все значить?...

Другои днины рапортъ. Червоный панъ оперезавъ ся „куплею“, такъ само капраль Вовкъ. Харка таки такъ поставили.

Приходить капіганъ. Фельдвебель закричавъ: „Гаптахъ! рапортъ рехтсъ шавтъ!“. Харко не знає, що має робити, и стоить. Капіганъ приходить вôдъ одного до другого, кождый щось шваркоче, а все „покорнѣ“... Той просить о чоботы, той хоче на ворльопъ яти, той просить о золѣ до чобôтъ. Капіганъ щось говорить, жовнѣръ обертає ся, пôднимає ногу... Прийшла черга на червоного пана. Вôнъ пôднѣсъ руку до чола, спустивъ и щось шваркоче...

— Но! капраль Вовкъ? — пытає капіганъ.

Вовкъ мовчить, нѣ пары зъ рота.

— Капраль цебе біля? — пытає капіганъ Харка.

Харко хоче капітана въ руку поцѣлувати. Капіганъ выдеръ руку:

— Муфъ! біля цебе капраль?

— Ажь два разы, прошу пана, не знаю, за що, и казавъ менѣ въ очи наплювати...

Капіганъ вѣдай не зрозумѣвъ, бо звернувъ ся до червоного пана, а сей опять ему щось зашваркотѣвъ.

— Ты клюпа бойка! — каже капіганъ до Вовка, — ты педешь біля рекрута? Не вольно! Розумѣвъ? Я самъ не біля нѣкого... Десять днѣ айнцеляка!

Фельдвебель все [illegible]ує.

— Та прошу [illegible] пана, — обзывае ся Харко, — абы [illegible] вчивъ, бо то дуже лукавый чоловѣкъ...

Капіганъ не розумѣє. Червоный панъ зновъ пояснює.

— Но! то не беде! — каже капіганъ.

Якъ вôдбôйшли вôдъ рапорту, каже оденъ тарпій жовнѣръ до Харка:

— Що ты чоловѣче зробивъ? Тажь капраль теперь тебе заморить...

— То я буду жалувати ся...

— Не все буде можна...

За кôлька днѣвъ капраль Вовкъ кудысь подѣвъ ся — не було єго 10 днѣвъ.

Але доля Харка черезъ тое нѣ разъ не поправила ся. Учивъ єго другій, та хочь не бивъ, то такъ мучивъ, що душа зъ него вылазила.

Харко мусить найдовше на одной нозѣ стояти, найдовше бѣгати „лявфшрітъ“, найдовше стояти на зôгненыхъ колѣнахъ при „телефонбудкахъ“...

Харко привыкъ уже до зупы и до мешажи. Вже ему и того мало и все чує голодъ. Ставъ худнути, бо хлопъ бувъ рослый и потребувавъ богато ѣсти. Те, що принѣсъ зъ дому, вже минуло ся, та кôлька шестокъ заховавъ въ торністрѣ на споднѣ на лиху годину.

Червоного фрайвіліха не стало. Казали, що вôнъ пôде вже на офіцира. Господи! Якій го любязный офіцеръ буде!

Вовкъ вернувъ зъ арешту и зновъ взявъ ся до муштры.

(Дальше буде.)

польске длятого такъ рѣшило голосувати, бо правительство такъ хотѣло. — Пос. Енгель въ имени молодо-Чехівъ заявивъ ся за знесенемъ стемпля. Промавляли ще послы Бендель, Гавкъ, Носке и Менгеръ за знесенемъ.

Забравъ слово пос. Пернерсторферъ, щобы запротестувати противъ высказу Абрагамовича, мовь бы его закиды колу польскому були клеветами. Подъ клеветою розумѣе ся неправду, а тымчасомъ всѣ закиды бесѣдника опирали ся на фактахъ. Нѣхто не опрокинувъ тыхъ закидівъ, тожь не можна называти ихъ клеветою. Жаль, що президентъ палаты, котрый такъ вмѣе накликувати до порядку опозицію, не упомнувъ Абрагамовича. Длятого бесѣдникъ самъ себе мусить взяти въ оборону и заявляе: Хто менѣ закидае клевету, сего я тутъ въ палатѣ и поза палатою напятную якъ безвстыдного брехуна! [Польскій послы подносять оклики обуреня. Віцепрезідентъ Катрайнъ накликуе бесѣдника до порядку. Пос. Врабецъ: Але за высказъ „клевета“ вы не накликували!] Пос. Пернерсторферъ: Маю право боронити ся. Повтаряю: Хто закидае менѣ клевету, сего назву безвстыднымъ брехуномъ!

По промовѣ референта Руса ухвалено знесенѣ стемпля газетного 149 голосами противъ 47 голосівъ. Противъ голосували: 24 послівъ зъ кола польского и часть клюбу Гогенварта.

Відтакъ приступлено до дискусіи надъ справою свобіднои кольпортажѣ. Заступникъ правительства, шефъ секційный Краль, заявивъ ся противъ свобіднои кольпортажѣ, доки провины прасовій не будуть придѣленій звычайнымъ трибуналамъ замѣсть судьямъ присяжнымъ. — Пос. Яворскій заявивъ ся за свобідною кольпортажею, але заразомъ дома гавъ ся въ окремій резолюціи, щобы обиды чести були вынятій зъ-підъ юрисдикціи судівъ присяжныхъ. — При голосованю принято проектъ закона 144 голосами противъ 26, зъ тою змѣною, що вільно голосити публично змѣстъ статей. Рівножь принято резолюцію Яворского.

—

Вчера вечеромъ въ готели Imperial устроило коло польске пращальный бенкетъ. Треба чудувати ся, що паны зъ кола польского мали охоту засѣдати до бенкету по подѣяхъ зъ послѣдныхъ днівъ въ парляментѣ. Тажь передъ кількома днями цѣла палата пригадала презесови Яворскому его славну справу usque ad finem, а таки на вчерашнѣмъ засѣданю згадавъ пос. Добернігъ про schmutzige Geschichten панівъ зъ кола польского. Вже й не говорити про аферу Пернерсторферъ-Абрагамовичъ. Однымъ словомъ на політиківъ кола польского посыпали ся поважній закиды, а они спокійненько сховали ихъ до кишенѣ та засѣли до бенкету. На сей бенкетъ був запрошеный такожь міністеръ Рітнеръ, а трійця послівъ Русинівъ, пп. Барвѣньскій, Вахнянинъ и Охримовичъ, явила ся рівножь на сю пращальну „хапатню“.

Понесли ся тоасты. П. Енджейовичъ підносивъ заслуги Яворского, що умівъ удержати солідарність кола, такъ що всѣ могли трудити ся для добра ojczyzn-ы. П. Яворскій выхвалювавъ солідарність кола. П. Давидъ Абрагамовичъ пивъ въ честь міністра Рітнера, котрый доказавъ, що свѣдомый задачѣ, яку мае выповнити супротивъ Галичины. Міністеръ Рітнеръ выхвалювавъ політику кола. Кс. Хотковскій згадавъ про заслуги Залеского. П. Мадейскій внѣсъ тоастъ въ честь польского духовенства. П. Водзицкій підвѣсъ дѣяльність Мадейского, а п. Струшкевичъ зазначивъ заслуги Давида Абрагамовича.

По тімъ спорімъ числѣ тоастівъ забравъ слово п. Барвѣньскій и змѣстомъ своѣи промовы, выголошеной по руски, мавъ выкликати мѣжь бенкетуючими великій ентузіязмъ. Тоастъ бувъ выголошеный въ честь Яворского, котрый ревно боронивъ интересівъ не ино польского але й руского населеня. Дальше хваливъ п. Барвѣньскій солідарність кола, зазначуючи, що та солідарність повинна властиво розтягати ся на Поляківъ и на Русинівъ, бо оба народы не повинній забувати, що суть въ Галичинѣ точкою опорою для братівъ закордонныхъ. Закінчивъ въ честь солідарности народівъ польского и руского.

Підненесено ще кількa тоастівъ и певно прийшла бы була черга промовити ще й на двохъ другихъ bracі Rusinów, коли въ сали бенкетовій появили ся відпоручники клюбу Гогенварта, запрошуючи до участи въ бенкетѣ, якій въ сусѣдній сали устроили члены клюбу для свого провідника гр. Гогенварта. Бенкетуюче коло польске вырынуло громадно на бенкетъ Гогенвартівцівъ. Тамъ підношено тоасты зъ взаимными похвалами, выхвалювано историчну минувшість народу польского, а навѣть потѣшувано п. Абрагамовича, щобы не бравъ собѣ до серця высказу Пернерсторфера. По відспіваню „Gott erhalte“ розійшли ся участники бенкету пізно въ ночи.

Зъ руху вѣчевого

[Надсиланій „Дѣду“ справозданя]

Народне вѣче въ Мшанци.

(*Конець.*)

Про закладане сѣльскихъ крамниць референувавъ о. Зубрицкій. За-для змѣненыхъ обставинъ житя змѣнило ся и положене селянина. Все, що селянинъ потребуе, що купуе, иде черезъ богато рукъ, заки до него дійде. Такъ само, якъ мае що на продажь, не може посередниківъ. Длятого треба закладати спілковій крамницѣ, найлѣпше при читальни „П. освѣты“. До такои крамниць повинній всѣ въ селѣ належати, а зновъ поблизькій крамницѣ повинній завязати спілку и все купувати разомъ зъ першои руки, а выробы селянъ продавати потребуючимъ просто, поминаючи гандлярівъ. Въ тутешній околици носять вовняній хустки, основа червона, а на нѣй синій и червоній цвѣты. Платять за нихъ по 70—80 кр. Бесѣдникъ писавъ до фірмы Rannersdorfer Schafwollwaaren-Druckfabrik des Arnold Fröhlich, I. Wipplingerstrasse N. 29. Wien. Фірма відповѣла, що зладить хустки, дуже дешево почислить, але треба замовити товару на 1000 зр. А сего не може підняти одна крамниця. Вправдѣ є наоколо щось зъ вісѣмь крамниць, але кожда для себе, бо не пізнали ще до теперь, що то значить спільне дѣло.

О. Яворскій указавъ на сю обставину, що земля не прибуває, а люде множать ся, то треба братись до торговлѣ и тымъ собѣ помагати. Завізвавъ людей до солідарности, бо все-жь свій чоловѣкъ близшій, якъ жидъ.

Симонъ Крисъ оповѣвъ, що власти въ Турцѣ роблять перепоны селянамъ, щобы крамниць не могли провадити. Гаврило Скубишь зъ Липя отворивъ крамничку, може мавъ товару зъ-на 40 зр., а инспекторъ турецкій наложивъ на него 40 зр. податку. Коли Скубишь до него прийшовъ, той повѣвъ ему: „Тобѣ не до крамницѣ, а до стайнѣ гній метати и цѣпомъ молотити“. И Скубишь переставъ торгувати. Въ Михівци є крамниця спілкова при читальни „Просвѣты“, а пішла чутка, що инспекторъ хоче и ту крамницю убити, бо наложивъ на ню 40 зр. податку. Годило бы ся, щобы наши послы се затямили собѣ и запитали ся кого належить, зъ-відки така самоволя бере ся въ турецкімъ пашалику? За те всѣ жиды дізнають великои опѣки въ турецкімъ повѣтѣ. Въ Жукотинѣ Ицко Воль торгувавъ товарами безъ промысловои карты, а коли ц. к. староста Бѣлиньскій про се довѣдавъ ся, приказавъ таке війтови: „Wzywam naczelnika gminy, ażeby w mojem imieniu dał upomnienie Ickowi Wol“.

Діонизій Гиляньскій розповѣдавъ, що взявъ бувъ продажь соли и стративъ 180 зр. Мавъ продати 75.000 топокъ, штуку по 11 кр., а жиды зложили ся и продавали зі стратою по 10 кр. Вінъ не мігъ удержатись и занехавъ продажь соли. Люде не ратували его, бо нема єдности. А коли вінъ переставъ продавати, жиды підняли цѣну однои топки на 11 кр. и выше.

Наступили внесеня членівъ.

О. Яворскій забравъ слово и мовивъ: Бѣда хлопска така велика, що не знати, де зачинае ся а де кінчить ся. Въ старомѣскімъ повѣтѣ давно вже заразы нема, а повѣтъ замкненый, черезъ те люде мають богато шкоды. Рѣзники старомѣскій скуповують за грошѣ жида Лермана за безцѣнъ безроги на зарѣзъ, а жидъ бере найбільше зыску. Бесѣдникъ поставивъ внесенѣ, щобы знести ветеринарівъ. У насъ дістав бувъ въ грудни Михайло Шемердякъ дозволъ купувати свинѣ и зъ письмомъ ц. к. староства ходивъ по селахъ и за безцѣнъ забиравъ безроги. Такожь прийшло було письмо до громадъ, що перемыскимъ купцямъ вільно купувати въ старомѣскімъ худобу и свинѣ. Черезъ такій порядки селяне приходять на бѣду, бо якъ мають що на продажь, мусять давати за те, що такому упривілейованому купцеви злюбить ся.

О. Зубрицкій оповѣдавъ про наложене краевои оплаты відъ вина 30%, відъ пива 50 кр. відъ гектолітра, 3 кр. відъ літры 100 степеневои горѣвки и 4 кр. відъ араку, руму, коняку и лікерівъ. Старомѣскій пропінаторъ дае чисту воду, а люде не беруть, але купують горѣвку въ Устрѣкахъ долѣшныхъ, або въ Замлыню лѣського повѣта. Арендарь консумційнои оплаты велить собѣ платити по 3 крейцарѣ за літру куплену въ чужімъ повѣтѣ. Бесѣдникъ взывавъ селянъ, щобы тыхъ 3 крейцарівъ не платили, а сли-бы ихъ староство засудило, няй удають ся выше, бо такій засудъ є неправный. Въ Мшанци ходивъ недавно Абрумъ Брухеръ зъ Головецка по селѣ разомъ зъ відатомъ и писаремъ та допитувавъ ся, хто бравъ горѣвку въ Замлыню, и наказувавъ, щобы платили по 3 кр. Відтакъ, зложивши 20 зр. на дорогу, просивъ комісаря Вишневского, щобы їхавъ по селахъ на комісію и людей притягавъ до оплаты. Може бы высшій власти схотѣли поучити, що домагане жидівъ є неоправдане.

Иванъ Павлюкъ оповѣдавъ, що люде зъ Хащова брали горѣвку въ Лютовискахъ, а ц. к. староство въ Турцѣ засудило ихъ на кару 9 зр. Розумѣе ся, се цѣлкомъ безправно, та коли-жь селяне засудъ приняли, а выше не удавали ся. [Та въ турецкімъ повѣтѣ теперь такъ добре жидамъ, що имъ лѣпше не буде и въ Єрусалимѣ, якъ колись туда заберуть ся. Тамъ жидівскій татуньо хотѣвъ ратувати жида Ертля, що бувъ у слѣдствѣ за образу маестату и бувъ засужденый, що вже було давнѣйше зазначено въ „Дѣлѣ“.]

Федьо Сухій зъ Мшанця поставивъ внесокъ, щобы скасувати нотарѣвъ, а на ихъ мѣсце настановити урядника при судѣ.

Коли вже нѣхто зъ участниківъ не забиравъ слова, промовивъ предсѣдатель вѣча, о. Солтикевичъ, взываючи селянъ до выкористаня конституціи для себе и предложивъ, щобы цѣсареви, надвишому своимъ народамъ самоуправу, відспівати „многія лѣта“. Потімъ о. Зубрицкій въ имена скликавшихъ вѣче подякувавъ священикамъ и селянамъ, що були ласкавій потрудити ся до спільнои нарады для добра рускаго народу.

Се наше вѣче причинило ся богато до освѣдомленя селянъ, выкликало богато гадокъ, а участники заявили бажане, щобы такій вѣча скликувати якъ найчастѣйше и по другихъ селахъ.

Переглядъ політичный.

—

Въ долѣшно-австрійскімъ соймѣ зложено сего мѣсяця внесенѣ, щобы соймъ узнавъ лише нѣмецку мову за выкладову въ долѣшно-австрійскихъ народныхъ школахъ. Внесенѣ вимѣрене очевидно противъ заходівъ ческихъ, щобы у Вѣдни выеднати собѣ школу зъ ческою выкладовою мовою. Отже вѣденьскій Чехи постановили выслати депутацію до цѣсаря и до правительства зъ просьбою о ухвалене санкціи въ разѣ, коли бы згадане внесенѣ перейшло въ соймѣ. Заразомъ скликують вѣденьскій Чехи въ тій справѣ чотири народній вѣча у Вѣдни.

—

Про именованѣ гр. Муравева опо вѣдае парискій дневникъ Matin, покликуючись на свѣдоцтво якогось Россіянина, що тогдѣ, коли Муравева покликано въ Копенгаги до Петербурга, нѣхто и не думавъ на россійскімъ дворѣ, щобы вінъ мавъ стати наслѣдникомъ кн. Лобанова. Передовсѣмъ здогадувано ся, що мѣсце те займе Шишкинъ; крімъ него указувано такожь на кандидатуру амбасадора вѣденьского и царгородского. А Муравевъ, — вінъ що-нно посломъ та ще й за молодый, щобы перескочити всѣхъ дипльоматівъ та заняти перше мѣсце въ державѣ. Але вже за два днѣ по своѣмъ приѣздѣ вызначивъ ся Муравевъ такъ користно, що зразъ стали говорити о его именованю. Та й дуже заняли ся нимъ и цариця-вдова и самъ царь. Муравевъ выдавъ ся имъ чоловѣкомъ, що може перенести наслѣдство Лобанова, и они переперли его именованѣ супротивъ всякимъ супротивленнямъ. — Противно Figaro инакше толкуе справу. Именованѣ Муравева мае бути відповѣдею на неприхильну до Россіи політику гр. Голуховского, котрый въ балканьскихъ державахъ выступае противъ россійскои политики, а теперь гостить въ Берлинѣ та бере участь въ чисто прускімъ обходѣ. А що Голуховскій Полякъ, то царь въ особѣ Муравева наставивъ противъ него сына того чоловѣка, що давъ ся відзнаки Полякамъ. — Поминувши, що то не отець, а дѣдъ теперішного управителя россійского міністерства заграничныхъ дѣлъ бувъ въ р. 1863 виленьскимъ губернаторомъ, а таке понимане рѣчи, якъ его высказуе Figaro, недоладне, бо дивне було бы або навѣть смѣшне, коли бы такій дитиньства мали рѣшати при выборѣ міністра. Вже-жь то чи сей чи той россійскій міністеръ, то таки жаденъ не пійшовъ бы на руку австрійскій політицѣ на Балканѣ, коли она противна Россіи.

Писано ще недавно, що царь болгарскому князеви не відповѣвъ на телеграму, котрою князь въ день св. Николая переславъ цареви желаня. Отже пізня вѣсти, що передъ тыжднемъ прийшла зъ Будапешту, відповѣдь царя такъ мала звучати: „За желаня, выраженій менѣ В. королѣвскою Высокостію въ имени власномъ и болгарского народу, я дуже вдячный и прошу принятя упевнене о моѣй щирій приязни.“

Якъ доносять зъ Царгороду, выйшло тамъ сими днями урядове оповѣщене про реформу и власть державного совѣта. Пізня того секція судова и трибуналъ першои инстанціи будуть независимій, а секція адміністративного трибуналу въ першою палатою судовою и трибуналъ апеляційный будуть підчиненій президентови державного совѣта. Дальшій подѣлъ державного совѣта дотыкае утворена секцій: цивільнои, скарбовои и законодатнои. Совѣтъ мае складати ся зъ 44 членівъ.

Порта переслала амбасадорамъ ноту зъ повѣдомленемъ, що принимае начеркъ орґанізаціи жандармерін на Кретѣ, але зъ тымъ, щобы чужихъ принимано до жандармерін лише тымчасово, а грецкимъ підданымъ таки зовсѣмъ не вільно вступати.

—

Дня 12 с. м. выправивъ ся ґен. Бальдісера въ дорогу зъ Масавы до Італіи. Зъ тои нагоды здогадують ся декотрій італійскій дневники, що теперь можна ждати дуже важных постановъ що-до італійскои кольоніяльнои політики. На те дневники, близькій правительству, замѣчають, що такій здогады не мають нѣякои підставы. Ґен. Бальдісера, кажуть, кількa днівъ передъ тымъ просивъ, щобы ему зъ уваги на станъ его здоровля и для причинъ родинныхъ позволено вернути до Італіи; заразомъ додавъ на поперте своеи просьбы, що при теперішнімъ спокою въ кольоніи безъ него тамъ обійде ся и выстане, коли лишить ся самъ ґен. Вітано. На те відповѣло ему правительство телеґрафічно, що не боронить ему вертати, скоро вінъ певный того, що тамъ безъ него обійде ся. Длятого поворотъ Бальдісеры можна уважати лише за успокоюючій знакъ.

Тымчасомъ кількa днівъ пізнѣйше наспѣла зъ Масавы вѣсть, що 4.000 Дервішівъ напало до Еритреѣ и відгородило Касалю відъ Атордату. Італійцы покликали свое войско и громадять свои силы коло Атордату. Поки-що не знати, чи Дервіцѣ справдѣ мають на умѣ напасть на Асмару и Масаву, чи напали тілько пожывити ся добычею. Се друге имовѣрнѣйше. Мабуть каліфъ Абдуляхъ громадить свои ватаги, щобы стати противъ Англійцівъ, коли бы они схотѣли йти дальше на Хартумъ; въ тімъ певно брало ему живности, то й напавъ до Еритреѣ за добычею.

—

Якъ недавно Італійцівъ постигло нещасте въ західній Африцѣ на сомальскімъ побережу, такъ теперь лучилось те саме Англійцямъ на т. зв. побережу невільничімъ, тежь въ західній Африцѣ. И тогдѣ и теперь постигло нещасте выправу наукову чи нібы то наукову. Дня 1[illegible] м. выйшла англійска выправа въ нібы-то [illegible] Бенінну, 12 [illegible] дво у[illegible] мошни[illegible] слугъ, [illegible] житемъ [illegible] жавы то[illegible] чаю люд[illegible] туды ору[illegible] никівъ.

Рухъ въ руских товариствах.

—

Загальній зборы тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ відбули ся въ льокалахъ товариства черезъ два вечери: въ суботу 16-ого и въ второкъ 19 н. ст. січня. Зборамъ проводивъ п. Гр. Врецьона, упрошеный до сего членами товариства замѣсть неприсутного головы товариства, сов. Іос. Левицкого.

Зъ справозданя секретаря п. Дрималика довѣдали ся зборы, що выдѣлъ відбувъ въ часѣ року (відъ 11 січня 1896 р.) 48 засѣдань, на котрыхъ переважно занимавъ ся справами театральными. Найважнѣйшою справою товариства була змѣна, а взглядно розширене льокалю и его адаптація. Товариство вынаняло відъ „Просвѣты“ цѣлый перший поверхъ, зложеный зъ 7 комнатъ, 3 переднокімъ и 3 кухонь, а зі взгляду на высоту чинш підднаймлено зъ того комплексу двѣ комнаты приватнымъ особамъ а одну тов. „Боянови“. Маючи гарне и просторе примѣщене для товариства, постаравъ ся выдѣлъ, на основѣ уповажненя загал. зборівъ зъ 11. січня 1896 р., о відповѣдній адаптаціи и прикрашене комнатъ. Заведено освѣтлене газове системою Авера, до комнаты читальняной справлено новій занавѣсы и канапки, відновлено рамы зеркалъ и портретъ Шевченка та постарано ся о портретъ пок. Олександра Огоновского. Якъ давнѣйшими роками такъ и въ сімъ роцѣ устроивъ выдѣлъ, при помочи товариствъ: Клюбу Русинокъ, Бояна и Акад. Громады, вечерки зъ танцями въ часѣ мясниць и въ падолистѣ. Вечерки ти не лишь не выказали недобору, але було можна придѣлити зъ нихъ невеличкій чистый дохідъ на добродійній цѣли. Крімъ того відступивъ выдѣлъ товариства комнаты Клюбови Русиновъ на св. Николая, а товариству педаґоґічному на відчиты. Въ роцѣ прибуло 26 новыхъ членівъ товариства. Выповняючи поручене послѣдныхъ загальныхъ зборівъ, відніесъ ся выдѣлъ до адвоката п. Кормоша въ Перемышли, щобы занявъ ся уставленемъ памятника на могилѣ пок. Ив. Гриневецкого. Д-ръ Кормош радо послуживъ выдѣлови и відъ кількохъ мѣсяцівъ стоить сей памятникъ на перемыскимъ кладовищи.

Справоздане господарске а такожь и касіерске складавъ о. Темницій. Зъ кінцемъ року 1896 було въ товари[illegible] 1.4[illegible] зъ мѣсячными вкладками [illegible] зр. Доходы товариства въ минувшімъ роцѣ вынесли 2.286[illegible] 21 кр., на що зложили ся мѣжь иншимъ: вкладки членівъ 1069 зр., оплата за білярдъ 186·88 зр., за карты 164·47 зр. зворотъ за газеты 89·84 зр., дохідъ зъ вечерківъ 33·22 зр. Въ розходахъ мѣстить ся мѣжь иншимъ послѣдна рата оплаты за білярдъ. Розходы выказують недобіръ 114 зр., але на се є покрыте въ залягаючихъ вкладкахъ членівъ.

Фондъ театральный выказуе въ доходахъ 7939·21 зр., въ чімъ мѣстить ся субвенція краева въ сумѣ 7250 зр. Выдатки сего фонду вынесли квоту 9626·47 зр., такъ що недобіръ въ квотѣ 1687·16 зр. треба було покрыти позичкою зъ майна товариства. На выплату гажѣ артистамъ выдано 6739·76 зр., на кошты подорожи артистівъ и завдатки на

платню 691 зр., на кошты делеґатôвъ 276 зр., на справлене новыхъ декорацій и ґардеробу 637 зр., на придбане новыхъ творôвъ драматичныхъ, музикалій 371 зр., на похороны пок. Стечиньского 170 зр. и т. д.

Фондъ емеритальный артистôвъ рускои сцены зббільшивъ ся въ мин. роцѣ о 150·42 зр., такъ що выносить теперь 2070·48 зр.

Майно товариства выносило зъ кôнцемъ 1895 р. квоту 5553·69 зр. Зъ того майна выдано на адаптацiи льокалю товариства 1198·42 зр. (роботы мулярскѝ, мальованье понадъ 200 зр., заведене руръ ґазовыхъ 339 зр., свѣчники и канделябры 350 зр.), на памятникъ Котляревского, на здвигнене памятника бл. п. Гриневецкому, на одноразове прикрашене комнатъ и на деякѝ менши выдатки 264·40 зр. — такъ що зъ кôнцемъ 1896 р майно товариства выносить квоту 4090·87 зр

Зъ черги наступило справоздане театральне. Зъ обширного и дуже докладного справозданя, яке подавъ именемъ выдѣлу референтъ справъ театральныхъ, п. Вол. Шухевичь, подаемо тутъ лише головнѣйшѝ даты. Справоздань було подѣлене на три части: персональну, артистичну и адмiнiстрацiйну.

Зъ персональнои части переконали ся зборы на пôдставѣ предложеныхъ актôвъ, що змѣны, якѝ выдѣлъ въ р. 1896 помѣжь членами дружины театральнои доконавъ, були вповнѣ оправданѝ а всѣ закиды, якѝ робила управѣ театру „Буковина“ а за нею „Нар. Часопись“ и „Галичанинъ“, були цѣлкомъ неоправданѝ. Тожь, щобы высказати зъ одног сторoны довѣре уступаючому выдѣлови, зъ другои намаркувати згаданѝ напасти, ухвалили зборы звôльнити на будуче выдѣлъ вôдъ подаваня справозданя зб справъ дисциплiнарныхъ дотыкаючихъ членôвъ дружины театральнои.

Дружина театральна числила зъ початкомъ мин. року 33 членôвъ вразъ зъ членами орхестры и прислугою; въ роцѣ зайшли значнѝ змѣны въ наслѣдокъ уступленя деякихъ членôвъ а вступленя новыхъ, а теперь числить дружина 32 членôвъ. Рôвножь довело ся дружинѣ попрацювати на вѣки зъ довголѣтнымъ товаришемъ, ветераномъ рускои сцены, бл. п. Андрѣемъ Стечиньскимъ. При згадцѣ про смерть того артиста почтили зборы память и его заслуги повстанемъ зъ мѣсць. Змѣны въ персонали не потягли за собою нѣякои перервы въ выставахъ, котрѝ черезъ цѣлый рôкъ правильно чотири разы въ тыждень ишли. Змѣны спинили тôлько вывченe нрад бaныхъ новыхъ творôвъ драматичныхъ, бо ново-заангажованѝ и молодшѝ силы мусѣли учити ся рôль имъ не знаныхъ. Хочь змѣны въ персонали выкликали на хвилю заволоки посередъ рускои суспôльности, особливо по безпôдставныхъ нападахъ згаданыхъ трехъ часописей, въ чѣмъ имъ до цѣлости допомагала ще „Gazeta Narodowa“, мимо того переконали ся зборы, що се выйшло подскулы навѣть въ хосенъ самои институцiи, зъ котрои выелiмiнувавъ ся ферментъ розкладовыѝ. Нинѣ стоять справы такъ, що нововыбранѝ выдѣлъ не буде мати причины тратити марно часу на переводжене дисциплiнарокъ, але зможе посвятити усѣ свои силы артистичнôй сторонѣ, надъ котрою и дружина театральна теперь радо и всѣми силами працюе, щобы надоложити хвилю застою, що тымъ лекше приходить, бо помѣжь ново заангажоваными членами дружины театральнои находить ся такѝ знаменитѝ и нашôй суспôльности добре звѣстнѝ артистичнѝ силы, якъ: п-ѣ Биберовичева, п ѣ Осиповичева и пп. Полѣщукъ (бувшiй авторъ нашого театру въ часôвъ Гриневецкого) та Ольховый, а надто панны Радкевичѣвна и Рубчакôвна, що, коли имъ подано спроможность выступати въ першорядныхъ роляхъ, оказали ся далеко лѣпшими спѣвачками, якъ тѣ, що театръ нашь опустили.

Зъ части артистичнои реферату довѣдали ся зборы, що театръ нашь гостивъ въ р. 1896 въ десяти мѣстахъ, именно въ Сокали, Золочевѣ, Тернополи, Теребовли, Чортковѣ, Боршевѣ, Залѣщикахъ, Городенцѣ, Снятинѣ и Калуши, и за той часъ выставивъ 206 пiесъ (якъ разъ тôлько що въ р. 1895). Помѣжь тымъ пiесами було 8 такихъ, що дружина театральна вывчила ся ихъ въ р. 1895, отже для провiнцiи цѣлкомъ незнаныхъ, а двѣ вôдновленѝ зъ р. 1894 въ новою обсадою, надто чотири цѣлкомъ новѝ. (Якъ мы вже згадували, змѣны въ дружинѣ театральнôй спинили вывченe и выставу бôльшого числа новыхъ пiесъ.) Въ р. 1896 придбавъ выдѣлъ для сцены рускои слѣдуючѝ новѝ пiессы: чотири премiованѝ анкетою, именно: „Ясѝ Зорѣ“, „Нахмарило“, „Торговля жемчугами“ и „Кандидатъ“ — надто закупивъ: оперетку нар. „Пѣснѣ въ лицахъ“, и нѣмецку „Бѣдне дѣвча“, комедiйку д ра Франка „Майстеръ Чернякъ“ и историчну драму „Два гетьманы“. Зъ пiесъ вôдзначеныхъ на конкурсѣ була досѝ вôдограна комедiя „Торговля жемчугами“; друга „Нахмарило“ буде сими днями въ Долинѣ выставлена; „Ясѝ Зорѣ“ годѣ було дотепер выставити за-мало-ку вôдповѣдноѝ гардеробы и обставы (турецкои и козацкои). Комедiя „Кандидатъ“ не зазнае дозволу вôдъ ц. к. полiцiи на выставленe. Зъ придбаныхъ выдѣломъ пiесъ вывчила ся мин. року дружина оперу: „Cavalleria rusticana“ и выставила ся шѣсть разôвъ, вôдтакъ комедiйка „Майстеръ Чернякъ“ була выставлена въ Калуши; надъ опереткою „Бѣдне дѣвча“ и „Пѣснѣ въ лицахъ“ працюе цiльно дружина, а драма „Два гетьманы“ не вышла ще зъ полiцiи.

Зъ части адмiнiстрацiйнои справозданя вôдносимо отсе: Адмiнiстрацiю театру провадивъ выдѣлъ у власнôмъ зарядѣ; до тои цѣли позаводивъ вôнъ конечнѝ книжки адмiнiстрацiйнѝ, котрѝ подали якъ найточнѣйшу статистику выставъ театральныхъ, а надто зобставленe рахункôвъ театральныхъ. Контрольна комiсiя устами п. Петра Огоновского ствердила точность тыхъ рахункôвъ, зъ котрыхъ выходить, що театръ покрывъ въ р. 1896 свои выдатки сумою 24.751 зр. 22 кр., на що зложили ся слѣдуючѝ позицiи: выплата ґажѣ членамъ дружины театральнои 15.795 зр. 58 кр.; тантiема за 1895 р. 400 зр.; ремунерацiя за управу, режiсерiю, ведене канцелярiи, ґардеробы, бiбліотекъ, закупно пiесъ, переклады, музикалiя 699 зр. 62 кр.; кошты подорожей членôвъ дружины, делеґатôвъ, перевôзъ рѣчей театру 1802 зр. 58 кр.; перевôзне членамъ дружины театральнои 224 зр. 20 кр.; уряджене саль и сценъ 2035 зр. 57 кр.; сторожа огнева и полiцiя 104 зр. 60 кр.; реквiзиты до представленъ 223 зр. 31 кр.; ґардероба 513 зр. 17 кр.; декорацiи 424 зр. 18 кр.; афiшѣ и розношене ихъ 741 зр. 25 кр.; переписане рôль, нотъ и пр. 120 зр. 55 кр.; наемъ комнаты и потребы канцелярiи 182 зр. 53 кр.; завдатки на платню 282 зр.; запомоги 287 зр.; уряджене св. вечера для дружины 154 зр. 24 кр.; даровѝ представленя на добродѣйнѝ цѣли 281 зр. 62 кр.; лѣки и кошты похорону 172 зр.; асекурацiя майна театрального 71 зр.; претенсiи правнѝ 83 зр. 64 кр.; фондъ емеритальный 62 зр. 04 кр.

На покрытe сего выдатку ужито: субвенцiи краевои 7.250, доходу зъ представленъ 15.822 зр. 43 кр. а недобôръ покрыто позичкою зъ майна „Рускои Бесѣды“. Недобôръ сей повставъ зъ того, що въ р. 1896 справлено ґардеробу и декорацiи за значну суму, надто признано членамъ дружины перевôзне, покрыто кошты похоронôвъ пок. Стечиньского, выплачено претенсiи правнѝ зъ давнѣйшихъ рокôвъ, уряджено св. вечеръ для членôвъ дружины и т. п., чого всего въ р. 1895 не выдавано. Позичку затягнену на покрытe того недобору мае фондъ театральный въ слѣдуючихъ рокахъ „Рускôй Бесѣдѣ“ звернути.

По переведеню дискусiи окремо надъ кождою частiю справозданя, приняли зборы справозданe театральне до вѣдомости, одобрили дѣланe выдѣлу, а на внесене д-ра Кулачковского зложили референтови В. Шухевичеви за ведене справъ театральныхъ и за предложене обширного и дуже точного справозданя свое признанe.

Надъ поодинокими справозданями була отворена дискусiя, въ котрôй члены товариства жадали поясненъ що-до поодинокихъ позицiй. Вôдтакъ по выслуханю справозданя комiсiи контрольнои принято всѣ справозданя до вѣдомости и удѣлено выдѣлови абсолюторiю.

По выборѣ нового выдѣлу наступила послѣдна точка зборôвъ: внесеня членôвъ. Уступаючiй выдѣлъ предложивъ вôдъ себе кôлька внесень, котрѣ принято майже безъ дискусiи. Тѣ внесеня вôдносили ся головно до справъ театральныхъ, якъ н. пр. щобы вести точну статистику выставъ театральныхъ, подавати зборамъ станъ инвентаря театрального, внести до сойму краевого петицiю о одноразовый датокъ на справленe воза для перевозу декорацiй и на закупно 100 крѣселъ складаныхъ, постарати ся за ремунерацiю о писаря для помочи референта театрального, вписувати до протоколу товариства рôчнѣ справоздання и т. п. Зъ внесень поодинокихъ членôвъ важнѣйшѣ отсѣ: щобы рôчнѣ справоздання були оголошуванѣ передъ заг. зборами въ рускихъ часописяхъ; щобы на докончене адаптацiй ужити квоту зъ майна товариства, але зъ тымъ застереженьмъ, щобы майно выносило кругло 4000 зр. Внесене що-до евентуальнои передачи театру приватному пôдприемцеви було принято въ сей способôъ, що выдѣлъ мае въ тôй справѣ скликати окрему анкету и евентуально надзвычайнѣ загальнѣ зборы.

Наша Адмiнiстрацiя просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

Деякѣ зъ Вп. Передплатникôвъ залягають навѣть изъ значнѣйшими квотами за рôкъ минувшiй; тымъ будемо мусѣли **вже сими днями застановити дальшу высылку „Дѣла“**, наколи не поспѣшать якъ найскорше (найлучше вôдворотною почтою) выровнати свои залеглости, вѣдомѣ кождому зъ зазначеня на картцѣ адресовôй послѣдного числа „Дѣла“ за рôкъ 1896 ый.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Рускои Бесѣды у Львовѣ** уконституувавъ ся въ той способôъ, що выбравъ головою проф. Вол. Шухевича, котрому такожь повѣрено на-разѣ референтъ театральный, заступникомъ головы судью п. Мартина Вербицкого, господаремъ о. Ол. Темницкого, касiромъ проф. Илью Кокорудза а секретаремъ п. Iос. Драмалика.

— **Руска Бесѣда у Львовѣ** устроюе въ своихъ комнатахъ першѝ вечеринцѣ въ суботу дня 30 с. м. Тѣ, що замѣряють брати въ нихъ участь, зволять вписати ся до листы.

— **Вправы мѣшаного хору тов. „Львôвскiй Боянъ“** вôдбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ 7-ôй вечеромъ. Выдѣлъ взывае всѣхъ членôвъ, щобы явили ся точно и въ комплетѣ.

— **Мѣщанске Братство въ Тернополи** устроюе въ недѣлю 24-ого н. ст. сѣчня въ сали „Сокола“ на дохôбъ будовы власного дому представленe театральне. Вôдограна буде штука „Нашѝ поселенцѣ“, народный образъ драматичный въ 5 дѣлахъ а 6 вôдслонахъ. Тематъ зъ найновѣйшихъ подѣй; приладивъ пôсля польского для рускои сцены авторъ „Тимка капраля“, а музика о. В. Матюка. На Се представленe запрошуе Вп. Родимцѣвъ — *Комiтетo.*

— **Выдѣлъ Рускои Бесѣды въ Тернополи** просить насъ о помѣщенe отсеи его заявы: Вечерокъ заповѣдженый на 2-го н. ст. лютого въ сали Замковôй не може вôдбути ся зъ причинъ вôдъ комiтету независимыхъ; натомѣсть выдѣлъ товариства устроюе три вечерки домашнѝ въ комнатахъ товариства въ днихъ: 31 сѣчня, 11 и 21 н. ст. лютого. Зъ огляду на се, що то одинокѝ рускѝ вечерки, якѝ свихъ мясниць устроюе товариство, просить выдѣлъ такъ мѣсцевыхъ якъ и замѣсцевыхъ Русинôвъ о якъ найчисленнѣйшу участь. — *Вôдъ выдѣлу.*

— **Рускiй Клюбъ въ Станиславовѣ** пригадуе, що вечеръ зъ танцями вôдбуде ся вже слѣдуючого понедѣлка 25-ого н. ст. с. м. въ новокасиновôй сали. Хто не одержавъ запрошеня черезъ похибку, зволить ласкаво упôмнути ся въ Клюбѣ. Просимо прибувати численно! Забава буде охоча.

— **Емiґрацiя до Бразилiи въ угорскои Руси.** Въ угро-рускôй ґазетцѣ „Листокъ“ читаемо таку пригоду зъ минулого мѣсяця: „Велика бѣда гонить рускихъ селянъ и то цѣлыми родинами зъ краю за море. Въ грудни выбрало ся зъ Скотарского 40 душъ, мужчинъ, женщинъ и дѣтей, въ дорогу до Бразилiи. Однакожь явили ся на двôрци жандармы и не пускали выселенцѣвъ всѣдати до вагона. Выселенцѣвъ супроводило до 300 осôбъ навѣть зъ сусѣднихъ сѣлъ и тѣ пôднявши страшный крикъ выступили противъ жандармôвъ; мало що не прийшло до проливу крови. Выселенцѣ голосили: „Мы купили собѣ карты, чому-жь насъ не пускаете? Тамъ буде намъ лѣпше, а тутъ лишь голодаеме...“ Остаточно жандармы уступились и выселенцѣ всѣ и до вагона. Але що зъ того? — вагонъ той вôдчѣплено вôдъ поѣзду. Тогдѣ товпа народу пôдняла зновъ шумъ а выселенцѣ кричали зъ вагона: „Мы не выйдеме зъ воза! дома мы выпродали всьо, що мали; дома нѣчого намъ робити; нѣкого не будеме слухати!“ Начальникъ стацiи побачивши, що може прийти д небезпечного, казавъ назадъ причепити вагонъ до поѣзду и выселенцѣ поѣхали. Але въ Мукачевѣ ждала вже на нихъ цѣла компанiя гонведôвъ. Жандармы выкинули ихъ зъ возôвъ и нагнали назадъ в горы до порожныхъ горшкôвъ. Теперь — кôнчить „Листокъ“ — людъ звернувъ ся противъ священникôвъ, мовь-бы то они були причиною того, що имъ не удало ся выѣхати до Бразилiи, и серiозно вôдгрожуе ся имъ.“ — Якъ бачимо, бôльше менше тая сама исторiя, що у насъ, на галицкôй Руси.

— **Про незвычайне пильноване на рисъ** пишуть зъ Урѣча коло Схôдняцѣ: Вôдъ кôлькохъ вже лѣтъ роблять рисѣ въ нашôй околицi великѝ шкоды; к жуть навѣть, що передъ кôлькома недѣлями кинули ся на селянина, що йшовъ зъ Борислава до Орового, и пошарпали его. Ажь сими днями лѣсничiй кн. Любомирскои, до котрои належать Пôдгородцѣ зъ Урѣчемъ, выслѣдивъ два величезнѝ рисѣ. Одного зъ нихъ убито, а другiй утѣкъ и скрывъ ся въ цѣлинѣ скалы, званои „Острымъ каменемъ“. Тамъ его стерегли лѣснѝ до другого дня. Лѣсничiй, що бы рися выгнати зъ крыѣвки, пустивъ на него малого пса-ямника. Песъ чотири годины кидавъ ся на рися; ажь надъ вечеромъ выткнувъ рись голову зъ крыѣвки, мабуть щобы вымкнути ся. Тодѣ стрѣливъ до него лѣсничiй, але тôлько ранивъ его. Рись завернувъ ся потôмъ до ямы та за собою потягнувъ и пса. Тогдѣ молодшiй лѣсничiй, пôбоючись о пса, хотѣвъ жердкою выгнати рися зъ ямы. Але рись кинувъ въ тôй хвили пса и скочивъ молодшому лѣсничому на потылицю. Старшiй лѣсничiй, що стоявъ о кôлька крокôвъ, стрѣливъ тогдѣ до рися и такъ увôльнивъ свого товариша вôдъ небезпеченьства.

— **Зъ Дрогобицкого пишуть намъ:** Село Лишня повѣту дрогобицкого лежить при цѣсарскôмъ гостинци ведучôмъ зъ Дрогобича до Самбора, на котрôмъ е досыть сильный рухъ. Село многолюдне, бо мае по-надъ 250 хатъ, але въ селѣ, крôмъ одного коваля, нема нѣякого ремѣсника, а селяне мусять за всѣлякими потрѣбными знарядами до господарства удавати ся до Дрогобича и тратити при сѣй нагодѣ не тôлько дорогiй часъ, але и пустити неодинъ крейцарь. На-разѣ конечно потрѣбный въ Лишня коваль и колѣсникъ [стельмахъ], а не тôлько вôдъ селянъ мѣсцевыхъ, але и вôдъ переѣзжихъ мавъ бы добрый заробокъ и одвѣтне удержане. Нарѣкаемо на бѣду и опускаемо рôдный край, а тымчасомъ въ краю бракъ ремѣсника та й зарôбника! Чужина у насъ богатѣе, а туземець гонить за море за печеными раками...

— **Зъ нашихъ почтовыхъ порядкôвъ.** Дуже часто можна вычитати въ часописяхъ, що листы, хочь-бы найточнѣйше адресованѝ, але по рускu, ходять вôдъ почты до почты, заки натрафлять на призначене мѣсце. Примѣрникъ такого волокиты-листа переслано нашôй Редакцiи. Наданый вôнъ въ Дрогобичи до Нагачева, а [якъ въ усякихъ печатокъ слѣдно] волочивъ ся ажь два мѣсяцѣ по почтахъ галицкихъ, закимъ опинивъ ся въ мѣсци призначеня. Чи не зволила бы Хв. ц. к. Дирекцiя почтъ приказати, щобы такѝ листы-волокиты герметично замыкали въ яку судину, а тымъ способомъ уменшено бы пп. урядникамъ труду: оденъ листъ мазати кôлькома печатками. А може то выпробованый способôъ учити пп. урядникôвъ рускаго письма?!

— **Зъ Рогатинського пишуть намъ:** Случайно дôсталась до монхъ рукъ оттака адреса ц. к. уряду податкового въ Бурштынѣ: *„Ш. 19. До Свѣтого Ирисбу параѳiяльного в Колоколинi о и Вукахгiвсi“* — отже хочу, щобы и Вп. читателѣ „Дѣла“ и весь рускiй миръ познакомивъ ся, якъ то нашѝ галилейскѝ ц. к. уряды умѣють славно по рускu писати. Ну, та й не диво, бо прецѣнь одинъ магазинеръ зелѣзничiй зъ нашои околицѣ, п. „Герисъ“, сказавъ, що не принимае посылки зъ рускимъ написомъ, бо тутъ „польскiй край“. Коли такъ, то чому-жь бы и ц. к. урядъ податковый въ Бурштынѣ не мавъ позволити собѣ такои „адресы“?...

— **Нова стiпендiя для Русинôвъ.** Зъ початкомъ сего року школьного увôйшла въ житe фундацiя бл. п. о. Ивана Должанькoго на одну стiпендiю 190 зр. рôчно для убогихъ студентôвъ выдѣлу лѣкарского народности рускои. Убѣгаючiй ся о тую стiпендiю студентъ мусить зобовязати ся лѣчити не лишь альопатично, але й гомеопатично. Стiпендiя тая остае въ зарядѣ выдѣлу краевого и вôнъ мае право удѣлити ю,

— **Столичне мѣсто Украины-Руси Кiевъ** поступае въ розвою своѣмъ усе бôльше и бôльше. Остатными часами звернено тамъ заходы зъ одног стороны на помноженe высшихъ институцiй науковыхъ, именно о утворене политехнiки и высшои школы торговельнои, а зъ другои стороны на выбудованю порту при Днѣпрѣ конечного для дальшого розвитку торговлѣ мѣста. Нема сумнѣву, що все те Кiевъ осягне. Що-до порту — то проектъ выготовленый мѣстомъ затвердили вже мiнiстерства скарбу, справъ внутрѣшныхъ и комунiкацiй и передано его до затвердженя совѣтови державному. Якъ на будову политехнiки мѣсто постановило затягнути позичку, такъ и на портъ затягне позичку потрѣбнои сумы [мабуть 400.000 рублѣвъ]. По выбудованю порту и бульварôвъ возьме ся до забезпеченя цѣлои долѣшнои части мѣста вôдъ повени, котра теперь на веснѣ менши або бôльши робить пакости тамошнымъ мешканцямъ.

— **„Горбатого л могила не выправитъ“** — говорено доси про уломныхъ на горбъ, высказуючи тымъ, що на сю уломность рады нема. Отже нинѣ можна вже сказати: неправда! Дня 7 с. м. на засѣданю парискои академiи лѣкарскои д-ръ Кальо [Calot] вôдчитавъ справоздане зъ досвѣдôвъ при выналденôй нимъ методѣ лѣченя горба, т. зв. хоробы Потта, и представивъ зборови лѣкарѣвъ шестеро дѣтей вылѣченыхъ вôдъ горба и ґiпсовѣ вôдливы ихъ горбôвъ зъ часу передъ операцiею. А операцiю переводить д-ръ Кальо въ такiй способôъ: Горбату дитину усыпляють хльороформомъ и кладуть животомъ. Чотири помôчники вытягають тѣло дитины за голову, руки й ноги, а д-ръ Кальо тисне сильно на горбъ зъ горы и такъ простуе горбъ, що утворивъ ся черезъ скривленя стовпа хребетного. По сѣй операцiи, що треваe всего зо двѣ мiнуты, д-ръ Кальо накладае заразъ на зопероване мѣсце сильный бандажъ ґiпсовый; все те треваe чверть годины. Наложену форму ґiпсову мусить дитина носити кôлька [3—4] мѣсяцѣвъ; вôдтакъ накладае ся другу, лекшу, а до десять мѣсяцѣвъ горбата дитина стае цѣлкомъ простою. Д-ръ Кальо переводивъ таку операцiю вже на трицятьохъ горбатыхъ, а хочь операцiя небезпечна, не мавъ анѣ одного выпадку смерти. Доси д-ръ Кальо лѣчивъ лише дѣти, але высказавъ свое переcвѣдченe, що удасть ся ему вылѣчувати зъ горбу такожь дорослыхъ. Не треба й казати, що рефератъ д-ра Кальо бувъ правдивою несподѣванкою для членôвъ лѣкарскои академiи, коли переcвѣдчили ся наочно, що можность вылѣченя вôдъ горба поки що бодай дѣтей есть уже фактомъ.

— **Дрiбнi вѣсти.** Зъ карного дому въ Винничи утѣкъ дня 17 с. м. засужденый на досмертну вязницю Iосиф Василевичь [35 лѣтъ, римокат., безженный зарôбникъ, родомъ зъ Яндъ въ повѣтѣ ярославскôмъ]. — Въ Живци повила сими днями жѣнка малярского помôчника Пщулки трôйняковъ хлопцѣвъ; матѣрь и дѣти здоровѣ, а дѣтямъ дано при хрестѣ имена: Касперъ, Мельхiоръ и Балтазаръ. — Фрiтiофъ Нансенъ мае загостити до Лондона лондоньскѝ кругi науковѣ чинять великѝ приготована на приняте славного подорожника; члены „клюбу товариствъ королѣвскихъ“ мають устроити въ его честь бенькетъ дня 5 н. ст. лютого. — Найблизшiй мѣжнародный конгресъ лiтературный вôдбуде ся въ Штокгольмѣ; мѣжъ иншими поставлено на дневный порядокъ конгресу справу лiтературноѝ власности утворôвъ мѣщеныхъ въ прасѣ перiодичнôй. — Стацiя зелѣзницѣ въ Станиславовѣ дôстала гарне освѣтлене елєктричне; ясно мовь у день бѣлый. — Вiцепрезидентъ краевои дирекцiи скарбу выѣхавъ до Радехова на ловы у гр. Стан. Баденього. — Дня 19 с. м. померъ у Вѣдни посолъ до рады державноѝ фабрикантъ Адольфъ Швабъ. — Дня 26 н. ст. сѣчня вôдбуде ся въ Чернôвцяхъ въ тамошнôй греко-кат. церквѣ звѣнчане панны Євгенiи Шанковскои, дочки высл. професора о. Амвросiя Шанковского зъ ц. и к. надпоручникомъ краевои обороны, Стеф. Кобиляньскимъ.

Посмертнѝ — ǂ — оповѣстки.

Антонина зъ Сосновскихъ Котлярчукова, вдова по бл. п. о. Николаю Котлярчуку, упокоила ся у Львовѣ въ 68 роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Д-ръ Михайло Комаровскiй, краевый адвокатъ въ Перемышли, упокоивъ ся дня 11 н. ст. с. м. въ 62 роцѣ житя. В. ѳ. п.!

Дня 4 н. ст. сѣчня с. р. упокоила ся въ 58. родѣ житя въ Вертелцѣ коло Заловець **Михайлина Пиговичева**, ревна Русинка. Двѣ дочки покôйнои, жены рускихъ купцѣвъ Шкирпана въ Бережанахъ и Тисовецкого въ Коломыи, якъ и сынъ, народный учитель въ Грицевои, завдячують ѣй любовь до своѣи рускои церкви и свого народу. В. ѣ. п.!

Наука, штука и лiтература.

— **„Ботанiка на високi клюси середнiх.** Пiсля учебника д-ра Осипа Ростафиньского зладивъ Iван Верхратскiй. Цiна примiрника оправленого в полотно 1 зр. 20 кр. в. а. або 2 нор. 40 г. У Львовѣ, 1896. З печатнi Наукового Товариства iмени Шевченка.“ [Стôрôнъ 150 вôсѣмки.] — Ся, выйшовша сими днями зъ друку книжка есть уже пятою книжкою шкôльною зъ наукъ природныхъ зладжена неутомимымъ труженикомъ професоромъ Верхратскимъ, а взагалѣ першiй въ языцѣ рускôмъ пôдручникъ Ботанiки для высшои гiмназiи. Тымъ чиномъ заспокоена нагляча по-

треба, яка давала ся учувати молодежи въ рускихъ гімназіяхъ задля недостачѣ учебника Ботаніки на высшій класы въ рѣдномъ языцѣ. Проф. Верхратскій дѣйстно прислужив ся, присвоивши нашій літературѣ наукову учебникъ д ра Ростафиньского, наллѣпшій межи польскими підручниками Ботаніки. Термінольогія и номенклятура ботанічна оснований на выразахъ людовыхъ, котрій проф. Верхратскій збиравъ черезъ тридцять лѣтъ зъ окладомъ въ рѣзныхъ сторонахъ Галичины, на Угорщинѣ, Буковинѣ и на Руси угорскій. Тому-то приятно замѣчав ся богатство и доброть выразовъ рускихъ, при котрыхъ въ скобкахъ помѣщеній також вѣдповѣдній терміны латинскій и нѣмецкій. Старанно зладженый реєстръ, долученый при кінци книжки, дає можность легко знайти дотычный выразъ въ книжцѣ. Зверхный видъ книжки представляє ся гарно: друкъ чистый, корректа старанна, оправа въ окладинѣ зъ полотна хороша. Тожь книжка ся, яко перша наукова Ботаніка въ рускімъ языцѣ, не повинна хибувати въ жадній бібліотецѣ інтеліґентного Русина. Дістати ю можна въ книгарни Ставропігійскій або у автора.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 21 сѣчня. Wiener Ztg. оповѣщує патентъ цѣсарскій, скликуючій всѣ соймы, крѣмъ моравского и долѣшно-австрійского на день 26 с. м. Моравскій и долѣшно-австрійскій соймъ були не вѣдрочений, а тѣлько перерванй.

Дрезно 21 сѣчня. Ґр. Ґолуховскій, котрый приѣхавъ сюда позавчера въ гостину до однов знакомои родины, бувъ вчера зъ годину на авдіенціи у короля. На обѣдѣ бувъ у міністра Меча, а вечеромъ на двѣрскімъ балю.

— Вѣденьского тыжденника „**Die Zeit**“ появивъ ся 120-тый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Der polnische Zirkel. Von K. — Die grüne Internationale. Von Dr. Rudolph Meyer. — Der Hamburger Hafenstricke. Von Dr. Richard Ehrenberg. — Annete von Droste. Von Richard M. Meyer. — Das neue Buch von J. S. Machar. F. V. Krejci. — Josef Ruederer. Von Dr. Felix Poppenberg. — Noch ein Wort zur Theater-Censur. Vom Reichsrathsabgeordneten Dr. Adolph Stransky — Malerei. Von Hermann Bahr. Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Frau des Weisen. Von Arthur Schnitzler.

Передплату на сей тыждневникъ чверть рѣчно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien IX/3 Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Ц. к. Дирекція желѣзниць державныхъ** оповѣщує: Дотеперѣшну назву стації „Тріестъ вѣльна пристань“ змѣнено зъ днемъ 1. сѣчня 1897 на „Тріестъ-пристань“.

Зъ днемъ 15. сѣчня с. р. заведено на шляхахъ коломыйскихъ желѣзниць льокальныхъ новый розкладъ ѣзды.

Повнѣчно-нѣмецкій рухъ збѣжевый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1. лютого 1897 увійде въ житє додатокъ I. до тарифы для высше згаданого руху.

Перестанохъ Бонъовіцъ на шляху Оломуцъ-Штернбергъ знлѣзницѣ повнѣчнои цѣс. Фердинанда уряджено зъ днемъ 1. сѣчня 1897 такожь для руху товарового въ повновозовыхъ наборахъ.

Дотеперѣшну назву перестанку особового „Болшовцѣ“ лежачого на шляху Львовъ-Ицканы, змѣнено зъ днемъ 16. сѣчня 1897 на „Болшовцѣ-перестанокъ“.

III. Додатокъ до обовязуючихъ вѣдъ 1. серпня 1896 постановъ регуляміну и тарифъ для перевозу особъ, пакунковъ, посылокъ експресовыхъ и псовъ въ льокальномъ руху ц. к. австр. желѣзниць державныхъ. — Наведеный додатокъ увійде въ житє зъ днемъ 15 сѣчня 1897 и мѣстить въ собѣ доповненя и змѣны тарифы головнои, якъ також додатку II. Примѣрник и сего додатку можна набути въ ц. к. Дирекціяхъ желѣзниць державныхъ або за посередництвомъ стації по цѣнѣ 5 кр. а. в.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Вѣдзначеня.** Цѣсарь надавъ членови палаты панівъ ґр. Каролеви Лянцкороньскому достоинство тайного радника.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Передъ Рѣздвяными святами** устроили мы для учениць нашои рускои школы вправъ красну коляду. При сѣй нагодѣ найшли мы многихъ великодушныхъ Добродѣївъ, що памятаючи завсѣгды за нашу школу переслали и теперь для неи свои жертвы, за котрій закупили мы для бѣднѣйшихъ учениць потрѣбну одѣжь а для всѣхъ дѣтей рѣжній памяточки. Именно зволили жертвовати намъ: Его Ем. Кардиналъ 20 зр.; Шкільна Помочь 10 зр.; Институтъ Ставропігійскій 6 зр.; Тов. им. Шевченка, Народный Домъ, Просвѣта, Днѣстеръ, Руска Бесѣда, Клюбъ Русинокъ, д-ръ Федакъ, д-ръ Коцовскій и п. Хойнацкій по 5. зр.; Народна Торговля и купецъ п. Абрисовскій товаровъ въ вартости 5 зр.; сов. Заячковскій 2 зр.; урядникъ п. Колпачкевичь и учитель п. Танчаковскій по 1 зр.; панѣ Шухевичева, Олеськова и панна Ольга Барвѣньска рѣзну одѣжь для дѣвчатъ. — Уважаемо своимъ обовязкомъ всѣмъ тымъ Добродѣямъ нашои школы зложити щиру подяку. Радость, яку зробили они дѣтямъ въ навечеріе великого празника, и миле вдоволене, яке вѣдчули на той видъ численно прибувшій родичѣ, най стане нашимъ Добродѣямъ найбольшою нагородою за ихъ чинъ. — У Львовѣ дня 1. ст. ст. сѣчня 1897. *Ольга Іоргенова. Варвара Литиньска, Людомира Новицка и Іосифа Панькѣвска* учительки рускои женьскои школы вправъ; о. *Александеръ Стефановичъ* катихитъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Є. Ст. въ Ов. Заплачено на сей рѣкъ 5 зр. — **Вп. А. Ча. въ Не.** Годять ся. — **Вп. М. Га. въ Вр.** Добре. — **Вп. Е. Ку. въ Ве.** Похибку справлено и вписано на сей рѣкъ 1·80 зр. — **Вп. В. Са. въ По.** За 1896 прійде лише 6 зр. — **Вп. О. Чу. въ Ос.** Годимось. — **П Вп. И. Ко. въ Та.** Вѣдняли и вписали (по вѣдшибненю выдатковъ) 15·20 зр. на 1897 р. такъ, що за сей рѣкъ припаде всего ще 2·80 зр. — **Вп. И. По. въ Го.** На сей рѣкъ годимось. — **Вп. О. Ма. въ По.** Заплачено до кінця лютого. — **Вп. І. Ко. въ Ол.** Выслано ще 13. с. м. пѣдъ опаскою франковано. — **Вп. І. Тр. въ Ву.** До кінця мая. — **Вп. Е. Ка. въ Ст.** Добре.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

20 н. ст. сѣчня 1897.

Львовъ: Пшениця 7·50 до 8·20, жито 5·85 до 6·10, ячмѣнь броварный 6·— до 6·75, ячмѣнь пастевный 4·90 до 5·25, овесъ 5·50 до 5·75, рѣпакъ 11·— до 12·50, горохъ 5·— до 8·—, вика 4·25 до 4·75, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 4·25 до 4·75, гречка —·— до —·—, конюшина червона 35 — до 40·—, конюшина бѣла 40 — до 55·—, конюшина шведска 40·— до 50·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·— кукурудза стара 5·— до 5·20, кукуруза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·— за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10 000 літровъ —·— до —·— зр.

Надѣслане.

Ŧ

Дня 19 сѣчня уснула въ Бозѣ ній любѣйша щебетушка **НАТАЛЮСЯ**, найменьша донечка о. Михайла и Анны Форсевъ зъ Волѣ голограбской задля простуды въ лихомъ мешканю.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великімъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.**

Заступниковъ глядає ся!

Першорядна, солідна торговля винами (en gros) зъ філією въ Бордо, котрои спеціальна марка вѣдь многихъ лѣтъ заведена и загально звѣстна, глядає для **БРЕМЫ** и околицѣ справного заступника, щобы заангажувати его пѣдъ добрыми условіями. Заступникъ мае бути обзнакомленый зъ торговлею делікатесовъ и кольоніяльною, а також розумѣти ся на торговли.

Рефлектуючій, а також тій, що вже заступають иншій артикулы, зволять надсылати письменій оферты зъ Іа референціями своеи дотеперѣшнои дѣяльности пѣдъ шифрою **Z×528** до експедиціи анонсовъ **G. L. Daube & Co. Frankfurt a. M.** 24 1—20

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Яновъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтній практицѣ въ краю и за границею приймае вѣдъ кількохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малюе церковній образы до иконостасовъ и престоловъ; приймае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянівъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стѣны церковъ и т. и Крѣмъ того выготовляе портреты зъ фотографій и зъ натуры. Пѣднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальній письма, мае вінъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 90 ?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдає

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженьемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного дво-тыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвроку 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Зостаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складовъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 0, 3 , 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтовъ, при порошку 3 фунтовъ высылаємо франко; при вѣдборѣ 6 фунтовъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважаньемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

КОМПЛЄТНІ выправы кухоній зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при значнѣйшомъ вѣдборѣ меблѣ зелѣзнѣй, матерацы дротяній поручає ПЕТРО ХИЛОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Шукає заступниковъ

для цѣлкомъ нового

артикулу бюрового

котрый находить *всюды яко найбольшій вѣдбутъ* та *легко продає ся*. Оферты пѣдъ *T. 28* до *Haasenstein & Vogler A. G. Frankfurt a. M.* Лише поважній реflектанты будуть увзглядненій. 25 1—1

Выпродую

РУКАВИЧКИ зимовій зъ футромъ и фляншелею, *уніформовій* — по умѣркованыхъ цѣнахъ.

Великій выборъ рукавичокъ *балевыхъ*, найновѣйшихъ; — цѣлкомъ довгій, glase, даньскій и ирхови — гуртовно по цѣнахъ приступныхъ.

Поручає *ЯКОВЪ ФІРЕРЪ*, рукавичникъ, *ул. Трибунальска ч. 10 „пѣдъ трема коронами“*. 26 1—4

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл серед их. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Цѣна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

за нижші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Цѣна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладъ въ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Выданя ті може дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.) тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

МУЖЕСКУ Безсильность

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высилає ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Линску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.) 344 14—36

Пошукую

инструктора-ученика до сына зъ I-шои кл. ґімназіяльнои на село — заразъ. — Адреса: **Погорецкій-Брѣдки.** п. loco. 27 1—2

Ученик семої кляси

глядить *лекції на селі*. Адреса: *С. С. Радимно.* 23

Книги братства тверезости и церковного

можь дістати красно оправній зъ богатыми вызолоченями въ переплетничѣмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул. Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше 22 3—6

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золочена огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

Розклад їзди поїздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 76 минут від часу львівского].

Поїзд	година	Приходить до Львова з	Поїзд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем, Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Нічн			**Нічн**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
			„	10.45	Підволочиск і Бродів
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
„	10.05	Підволочиск і Бродів			
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано 7

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськой. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 7. Львовъ, Пятниця 10 (22) Сѣчня 1897. Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженѣ. — Реклямації неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

ЗАБОРОНА ВѢЧА ВЪ ЗАЛѢЩИЦКѤМЪ

Кѣлькохъ патріотѣвъ нашихъ зъ того — якъ то кажуть — Богомъ и людьми забутого глухого кута залѣщицкого загадали скликати народне вѣче въ повѣтѣ, щобы обговорити справы стоячѣ нинѣ въ краю на порядку дневнѣмъ. Вѣче вызначено на день 23. н. ст. с. м. въ Дзвинячи въ стодолѣ тамошного пароха о. Єронима Темницкого — и повѣдомлено о тѣмъ ц. к. староство залѣщицке. На се надѣйшло зъ ц. к. староства таке рѣшене [ч. 1230] на руки Вп. о. Ивана Велигорского пароха въ Иваню:

„Письмом з дня 16 с. м. внесенним дня 19 с. м. донесено тут, що підписані на тім письмі особи мають замір устроіти дня 23 січня 1897 о год. 11. перед полуднем народне віче маюче ся відбути в стодолі Всечестнійшого Отця Іеронима Темницкого, пароха въ Дзвинячу. Нинішнимъ заказую, щоб то віче відбуло ся, а то з слідуючих причин: Стодола, в котрій заповіджені збори мають відбути ся не відповідає своїй ціли, позаяк не є ть виключеною можливість, аби хто небудь з участників зборів через курене тютюну не став ся причиною пожару, котрий міг би легко перенести ся на иньші будинки так парохіяльні і церковні, як також і на сусідні забудованя селян, серед котрих есть положена та стодола. Коли ся надто зважить, що стодола, о котрій мова, віддана Всечестнійшому Отцю Темницкому лише до часового ужитку, есть власностию сторін конкуренційних, а власти політичній есть повірений надзір над удержанем цілости маєтку парохіяльного і церковного, коли дальше сторони конкуренційні були би в разі пожару тих будинків наражені на значні страти, і коли вкінци заходить слушна обава о безпеченьство майна сусідних селян, проте нинішний заказ має свою підставу в постанові §. 6 уст. з дня 15 листопада 1867 Д. у. д. Н-р 135 після котрого збори, котрих відбутя загрожує загальному безпеченьству мають бути заказані. Против нинішному заказови вільний есть рекурс до Високого ц. к. Намістництва, котрий в мисль §. 18 покликаної устави можна внести через ц. к. Староство в протягу 8 днів від дня доручня. — Заліщики дня 19. січня 1897. Ц. к. староста *Студзіньский*.“

Противъ повысшого рѣшеня ц. к. староства залѣщицкого вносять скликуючѣ вѣче вѣдкликъ до ц. к. намѣстництва — и надѣють ся, що оно сю заборону вѣча скасує, бо-жь мотивъ забороны, поданый старостою Студзіньскимъ, не може выдержати и найлагѣднѣйшои критики.

Проснмо тѣлько зважити! Скликуючѣ вѣче доносять староству, що до стодолы о. пароха въ Дзвинячи спрошують людей на нараду, а ц. к. староста оберта рѣчь такъ, мовь бы они спрошували людей не на нараду, але для куреня цыгарѣвъ — а вѣдтакъ, зовсѣмъ консеквентно, и рѣшае: „Не можу, мовлявъ, позволити, щобы вы въ стодолѣ курили, бо можете запалити стодолу“ и т. д. Ну, на такій способъ можна бы зробити неможливымъ нѣяке вѣче не то на селѣ, але и въ мѣстѣ!

Але жь мы не вѣримо, щобы ц. к. староста Студзіньскій на серіо вѣривъ въ то, що вѣчевики, священики и селяне, зѣбравши ся въ стодолѣ на вѣче, возьмуть ся заразъ до цыгарѣвъ чи файокъ... Прецѣнь то не дѣти, щобы не знали наслѣдкѣвъ искры, — та й оно розумѣе ся само собою, що черезъ тыхъ кѣлька годинъ вѣча въ стодолѣ курене було бы заборонене. Взрочѣмъ ц. к. староство, коли-бъ при заборонѣ вѣча справдѣ лише небезпечность огню мало на мысли, мало до розпорядимости всякѣ средства, щобы зъ своеи стороны запевнита безпечность вѣдъ огню. Се рѣчь ясна и всѣмъ знана, длятого й не диво, що народъ на поданый староствомъ мотивъ забороны вѣча лишь усмѣхае ся та хитае головою.

Ся заборона народного вѣча староствомъ залѣщицкимъ, и то заборона така незручна, есть однымъ доказомъ бѣльше на потвержене факту, стѣлько вже разѣвъ констатованого въ радѣ державнѣй, що въ Галичинѣ, особливо на Руси галицкѣй, загарантована основными законами державными свобода зборѣвъ здана зовсѣмъ на ласку й неласку органѣвъ політичныхъ...

Сеи забороны вѣча народного — устроюваного певно не „непокликаными“ опѣкунами люду, але якъ-разъ покликаными, бо священиками, — годѣ буде вже пѣднести въ радѣ державнѣй, але хочемо надѣятись, що знайде ся якійсь посолъ рускій, що пѣднесе ей незабавомъ въ соймѣ.

Справы парляментарнѣ.

— —

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ по полагодженю кѣлькохъ дрѣбнѣйшихъ справъ приступлено до дискусіи надъ проектомъ закона о регуляціи конґруы.

Пос. Шайхеръ бувъ тои гадки, що предложеный проектъ є цѣлкомъ недостаточный, бо треба бодай завести квінквенія и приличну пенсію для душпастирѣвъ. — Пос. Перицъ промавлявъ за пѣдвысшенемъ дотациі сотрудникѣвъ. — Міністеръ Ґавчь заявивъ, що положене душпастирѣвъ повинно бути полѣпшене та що теперѣшный законъ може бути въ будучности справленый. Многѣ оправданѣ домагання духовеньства не могли бути увзгляднены, бо зъ огляду на загальну ситуацію фінансову державну треба було обмежити ся. — Пос. Вахнянинъ пѣднѣсъ, що теперѣшный законъ є провізоричный та въ многѣмъ недостаточный. Домагавъ ся зрѣвнаня конґруы галицкого духовеньства зъ конґруою въ иншихъ краяхъ. — Пос. Баянини промавлявъ за духовеньствомъ въ Дальматіи. — Пос. Пініньскій пѣдпиравъ внесене меншости комісіи, пѣсля котрого дотація галицкого духовеньства мае бути справедливѣйше увзгляднена. — Пос. Кронаветеръ выказувавъ теоретичнѣ погляды противъ дотованя духовеньства зъ публичныхъ фондѣвъ. Въ першѣмъ рядѣ утриманя духовеньства належить до парохіянъ пѣсля вѣроисповѣданя. Вѣдтакъ треба доходы зъ дѣбръ церковныхъ роздѣлити рѣвномѣрно мѣжь духовеньство, бо теперь суть архіепископы, що мають рѣчно 800.000 зр. доходу. — По промовѣ пос. Цуркана и референта Фухса ухвалено проектъ закона въ другѣмъ и третѣмъ читаню пѣсля проекту бѣльшости комісіи.

Ухвалено внесене Пацака въ справѣ слуханя послѣвъ въ судахъ за свѣдкѣвъ.

При дискусіи надъ проектомъ закона о будовѣ зелѣзницѣ Стрый-Ходорѣвъ промавляли послы Кравсъ и Ваштый противъ сеи будовы. Пос. Кравсъ выказувавъ суперечность мотивѣвъ правительства и комісіи. Правительство говорить про интересъ державный и економічный а комісія противно цѣнить сей шляхъ дуже низько пѣдъ взглядомъ економічнымъ, а навѣть зазначуе, що коротше получене комунікаційне выйде въ хосенъ загранициѣ. Дорѣкавъ Полякамъ, называючи польскѣ вѣдносины галицкѣ нещастемъ цѣлои Австріи — Пос. Ваштый противный зелѣзници, бо она будуе ся лишь въ цѣляхъ стратегічныхъ противъ Россіи. — Референтъ Генцель заявивъ, що край не домагавъ ся сеи зелѣзницѣ. — Проектъ закона ухвалено.

Нинѣ, въ пятницю, мае вѣдбути ся вже послѣдне засѣдане палаты.

— —

Праса нѣмецка коментуе становиско и голосоване кола польского въ справѣ внесеня стемпля газетного дуже некористно для теперѣшнои репрезентациі польскои у Вѣдни. Пригадують, що навѣть пос. Щепановскій остерѣгавъ коло польске передъ нерозважнымъ крокомъ въ справѣ стемпля, кажучи, що коло польске не повинно ганьбити ся голосованемъ, бо й такъ правительство не вытягне консеквенцій зъ голосованя, с. є. не предложить ухвалы що-до знесеня стемпля до санкціи. Паны зъ кола польского, — пише N. fr. Presse — мимо своеи безвзглядности въ політицѣ, показують ся такъ дуже вражливыми. П. Давидъ Абрагамовичь обрушивъ ся на пос. Доберіта, коли вѣнъ згадавъ про деякѣ „schmutzige Geschichten“. А що сказавъ бы сей панъ на закиды прускаго міністра просвѣты Боссого, котрый онодгы въ соймѣ сказавъ, що Поляки заходять ся коло розбитя прускои державы? Въ Прусіи жалують ся Поляки на шиканы адміністрациі, въ Австріи гонять воду на млынъ реакціи а всяке свободолюбне змаганѣ стрѣчае въ нихъ противниковъ. Тымъ способомъ не зъединуе ся любови и симпатіи а п. Абрагамовичь не мае чого чудувати ся, коли антипатіи, якѣ засѣяло коло польске, зачинають приносити свои плоды.

Зъ газетъ польскихъ лишь Kurjer Lwowski зъ всею рѣшучостію осудивъ поведене кола польского. Взагалѣ коло польске — пише Kurjer — вѣдограло въ тѣй справѣ ролю вельми компромітуючу, просто вѣдразливу. Оно одно выступало въ роли послѣдныхъ Могікановъ дотеперѣшнои реакціи, або й форпостъ новои. Чуло оно, що знесене стемпля, се розпутане свободнои гадки, се збѣльшене свѣтла, а звѣстно, що лилики боять ся свѣтла!...

Переглядъ політичный.

— —

О побутѣ гр. Голуховского телеґрафують зъ Вѣдня до Berl. Tageblatt-у: „Пѣсля вѣстей, якѣ сюды наспѣли, приняте гр. Голуховского въ Берлинѣ було надзвычайно вдоволяюче. Цѣсарь Вільгельмъ стрѣчавъ австрійского міністра зъ найбѣльшихъ вѣдзначенемъ. Кн. Гогенльоге розмавлявъ зъ гр. Голуховскимъ якъ найщирше. Всѣ політичнѣ розмовы вызначали ся найбѣльшою сердечностію и довѣремъ. Такъ що-до загального положеня якъ и въ поодинокихъ бѣжучихъ справахъ, надъ котрыми розправляно, можна було ствердити якъ найповнѣйшу згоду. У всѣхъ політичныхъ справахъ панують однаковѣ погляды. Справу именованя гр. Муравева доторкнено лише мимоходомъ; але и въ тѣмъ оказали ся погляды по обохъ сторонахъ зарѣвно спокѣйнѣ. Вже й теперь можна рѣшучо сказати, що результатъ гостины гр. Голуховского въ Берлинѣ може лише найбѣльше вдоволене збудати. Ухилено послѣдни слѣды знаныхъ непорозумѣнь, а межи союзниками пануе необмежена згода; ихъ взаимна непохитна вѣрность скрѣпила ся на ново.“

— —

Въ послѣднѣмъ часѣ розголошено, мовь то царь нездужае. Коло шраму чи на шрамѣ, що оставъ ся пѣсля раны на головѣ одержаной передъ роками въ Японѣ, мавъ повстати якійсь нарѣстъ; вѣзвано навѣть мовь то проф. Берґмана зъ Берлина до операціи. Поминувши, що проф. Берґманъ заперечивъ тоту вѣсть, о скѣлько она вѣдносить ся до его особы, заперечуе також рѣшучо тѣ вѣсти петербурґска допись въ дневнику Polit. Correspondenz. Неправда, що царь часто омлѣвае и дуже слабымъ себе чуе; неправда також, мовь бы то отворила ся рана на головѣ, котру свого часу въ Японѣ одержавъ при замаху на его житя. Всѣ, що бачили царя въ послѣднѣмъ часѣ, стверджують, що вѣнъ выглядае цѣлкомъ, якъ звычайно. Настало лише у него деяке ослабленѣ наслѣдкомъ надмѣрной працѣ, такъ що лѣкарѣ мусѣли ему припоручити бѣльше дбалости о себе. Що до раны на головѣ, то она не отворила ся, тѣлько близько шраму утворивъ ся малый нарѣстъ мовь кѣсть и часомъ докучае царевн. Въ тѣмъ нарості зовсѣмъ нема нѣчого небезпечного, и легко можна бы его усунути малою хірурґічною операціею. Якъ вже телеґрафовано зъ Берлина, вѣсть про покликане проф. Берґмана є выдумкою. — Проф. Берґманъ заявляе въ берлиньскихъ дневникахъ, що въ Россіи є досить способныхъ хірурґѣвъ, коли бы потрѣбно було операціи.

Зъ Петербурга доносять знову про рухъ роботничій. Въ часѣ страйку лѣтного пообѣцяно роботникамъ, що будуть выданѣ постановы що-до робучого часу. Коли тыхъ обѣтниць не додержано и до зимы, то въ кѣлькохъ фабрикахъ почало знову ворушити ся. Помѣжь роботниками появили ся вѣдозвы зъ зазывомъ до страйку. Инспекторы фабрикъ и высшій урядники поліційнѣ подставали письма зъ пригадкою даныхъ роботникамъ обѣтниць. Вкѣнци таки застановили роботники роботу въ кѣлькохъ фабрикахъ петербурґскихъ и по краю. Отже теперь, якъ кажуть, выладила правительственна комісія статутъ, въ котрѣмъ для всеи Россіи установлюе ся часъ роботы въ день на $10\frac{1}{2}$, $11\frac{1}{2}$ и $12\frac{1}{2}$ годинъ, а вночи на 9 годинъ.

— —

Д. 19. с. м. вѣдкрывъ король троновою рѣчею шведскій соймъ. Король зазначивъ передовсѣмъ дружнѣ вѣдносины Швеціи до заграницѣ. Але свѣтъ повиненъ знати, що нѣяка звязь не обмежае свободы Швеціи въ дѣланю,—щоШвеція любить свою вѣдвѣчну свободу и самостѣйность. Те, що король мусить жадати на войско, якъ и те, що соймъ вже призначивъ, мае завсѣгды на цѣли лише обезпечене національнои оборони и неутральности. Король выказуе свое вдоволене, що Англія и Сполученѣ державы пѣвнѣчнои Америки бажають на выпадокъ де-якихъ споровъ мати его своимъ розъемнымъ судьею. Дальше згадуе тронова рѣчь, що добрый урожай пѣднѣсъ гараздъ краю и державнѣ доходы. Організація войска, призволена соймомъ въ р. 1892., буде сего року покончена. Король намѣряе длятого зажадати дозволу на пробну мобілізацію одного корпусу армін. Вкѣнци заповѣдае тронова рѣчь дальшу будову пѣвнѣчнои зелѣзницѣ въ напрямѣ финьскои границѣ

— —

Того-жь самого дня зѣбравъ ся також англійскій парляментъ. Тронова рѣчь зазначуе також дружнѣ вѣдносины до всѣхъ державъ. Вѣдтакъ згадуе про страшнѣ рѣзнѣ, якѣ позаходили въ Царгородѣ и иншихъ мѣсцяхъ отоманьскои державы та звернули на себе особливу увагу державъ, що пѣдписали парискій договѣръ. Зъ грамотъ, що будуть зложенѣ въ парляментѣ, окаже ся, якѣ причины спонукали державы, що ихъ заступника въ Царгородѣ заняли ся теперѣшнымъ положенемъ Туреччины. Нарады 6 амбасадорѣвъ тревають ще дальше. За дозволомъ и пѣдмогою королевои почавъ египетскій кедивъ выправу противъ каліфа. Дотеперѣшній успѣхи суть вдоволяючѣ. Країну Донголѣ здобуто назадъ для цівілізаціи. Дальша дорога, коли тѣлько окаже ся бажаною, стоить отверта. Англійске правительство нараджувало ся зъ Сполученими державами, котрѣ поступали, якъ приятелѣ Венецуелѣ, надъ тымъ, щобы спѣръ мѣжь сею державою а братійскою Ґвяяною полагодити судомъ розъемнымъ. Англія довела зъ Венецуелею до угоды, котра, надѣятись, поладнае споры безъ нарушеня интересѣвъ кольоністѣвъ, котрѣ набули права въ сѣрныхъ краинахъ.

Дальше высказуе тронова рѣчь задоволене королевои зъ договору зъ Сполученими державами, дотыкаючого розъемныхъ судѣвъ для мирного полагодженя споровъ мѣжь обома державами, и заявляе надѣю, що надъ тымъ прикладомъ може застановлять ся и иншѣ державы, черезъ що зменшило бы ся небезпеченьство вѣйны.

Вѣдтакъ повѣдомлюе тронова рѣчь парляментъ, що поконано ворохобню въ Матабелѣ и Машонѣ; згадуе про прикрый станъ промыслу цукрового въ кольоніяхъ заходныхъ Индій, высказуе жаль надъ голодуючими въ Индіи и згадуе про джуму въ Бомбаю.

Що-до буджету правительство щиро раде не робити зличшыхъ выдатковъ, але теперѣшне положене въ свѣтѣ не позволить парляментови не подбати про оборону державы. Вкѣнци заповѣдае тронова рѣчь законы що-до пѣднесеня и ширеня початковои науки, вѣдшкодованя роботниковъ въ нещастяхъ, збѣльшеня военнои обороны державы, установленя господарского уряду для Ирляндіи, заборонѣ довозу рѣчей, выробляныхъ у взязницяхъ иншихъ краѣвъ.

Вѣдтакъ почала ся въ обохъ палатахъ дебата адресова. Въ палатѣ льордѣвъ заявивъ середъ дебаты Сельсбері, що вѣнъ не може сказати, щобы всѣ державы зобовязали ся напирати на султана въ цѣли ратованя Туреччины. Зъ переписокъ окаже ся, що державы годять ся на конечность спѣльного поступованя, щобы найти способы для уратованя Туреччины. Можлива рѣчь, що й прийде до рѣшучого напору. Въ словахъ, якими поодинокѣ державы высказали свои погляды, заходять лишь дрѣбнѣ рѣзницѣ. Сельсбері самъ переконаный, що загибель Туреччины не дуже довго дасть ся спинити, коли не прийде до принятя цѣлои черги важныхъ реформъ. Всѣ

державы переконаній о тôмъ, що мусѣли бы выйти найгôршій наслѣдки, коли въ теперѣшній безмѣрно автократичній Туреччинѣ не заведе ся загальныхъ, сильно дѣлаючихъ реформъ. Що-до войсковыхъ плянôвъ въ Суданѣ не можна нѣчого казати, бо тогдѣ дôзналъ бы ся о нихъ каліфъ. Про договоръ зъ Сполучеными державами не можна казати, що вôнъ ухилить всяку вôйну; але таки небезпеченьство вôйны зменшить ся. Годѣ сказати, щобы такій договоръ спинивъ Наполеона або Бісмарка; але таки причинить ся вôнъ до полагоджуваня дрôбныхъ спорôвъ.

Въ нижшій палатѣ першій льордъ скарбу сказавъ мѣжь иншимъ, що вѣсти, наспѣваючій зô всходу будять въ нѣмъ санґвінічну надѣю, що спôльне поведене державъ буде мати благодатній наслѣдки для турецкого народу безъ нарушеня европейского мира.

——

Дня 19 с. м. припали уродины султана. Побоювано ся неспокоѣвъ въ Царгородѣ, а навѣть амбасадоры уважали за потрѣбне скрѣпити сторожу своихъ помешкань. Але доносять, що день перейшовъ спокôйно. У всѣхъ мечетахъ и церквахъ вôдправлено молитвы. Су танъ принимавъ желаня. Дневники всѣ появили ся зъ святочными статьями. Вечеромъ було мѣсто освѣтлене. Спокою нѣгде не нарушено.

Молодо-турецкій комітетъ революційный выдавъ сими днями знову вôдозву до турецкого народу. Вôдозва уложена по турецки и печатана червоными буквами. Комітетъ заявляе, що прийшла пора хопити за оружье и динамітъ; отже взываe всѣхъ могамеданцѣвъ, щобы выступили до борбы зъ гнобителями слѣдомъ Вôрменъ. Всѣмъ, хто бы опиравъ ся тымъ намѣрамъ, грозить комітетъ смертію и знищеньемъ и высказуе переконане, що лише парляментъ може вызволити нещасныхъ, стогнучихъ въ оковахъ и на выгнаню, та перестроити розпадаючу ся отоманьску державу.

——

Про ґен. Бальдісеру каже Tribuna, що вôнъ уступить зъ Еритреѣ, а головна причина тота, що ему вôдмовлено посылки 6 баталіонôвъ, о котрій вôнъ просивъ. Ґен. Вітано доносить, що дервішѣ поволи зближають ся и можна надѣяти ся стрѣчи зъ ними, та заявляе, що вôнъ на те достаточно приготованый. Доносять такожь, що Касаля поки-що въ рукахъ Італійцѣвъ, але вôдгороджена вôдъ Аґордату и можна леда хвиля ждати нападу на ню, тымъ бôльше, що тамъ нагромаджено богато живности. Вѣсти сі походять ще зъ дня 19 с. м.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырôвнати залеглости.

Деякій зъ Вп. Передплатникôвъ залягають навѣть изъ значнѣйшими квотами за рôкъ минувшій; тымъ будемо мусѣли **вже сими днями застановити дальшу высылку „Дѣла“**, наколи не поспѣшать якъ найскорше (найлучше вôдворотною почтою) вырôвнати свои залеглости, вѣдомій кождому зъ зазначеня на картцѣ адресовôй послѣдного числа „Дѣла“ за рôкъ 1896 ый.

НОВИНКИ.

——

— **Въ руско народного театру.** Заповѣджене на сю недѣлю представлене нашого театру въ Долинѣ не вôдбуде ся зъ тôй причины, що саля того дня буде занята. Въ понедѣлокъ 25-ого театръ вôдграе въ Долинѣ преміовану комедію Григ. Цеглиньского „Торговля жемчугами“ а вô второкъ 26-ого „Сватане на Гончарѣвцѣ“ комедію Квѣтки-Основяненка. Въ середу переѣздить театръ до Болехова на три представленя. Вже вечеромъ того жь дня [въ середу 27-ого] вôдграе драму Ив. Франка „Украдене щасте“, въ четверъ 28 ого оперету „Мікадо“ а въ пятницю 29. „Торговлю жемчугами“. Въ суботу вертае театръ назадъ до Долины. Того-жь дня [въ суботу 30 ого] вôдграе „Хату за селомъ“, въ недѣлю 31-ого „Нещасне кохане“, вô второкъ 2 лютого „Зô ступня на ступѣнь“ а въ четверъ 4 ого „Не судилось“. Вô всѣхъ тыхъ чотирохъ представленяхъ въ Долинѣ выступить панѣ Иванна Биберовичева въ дотычныхъ своихъ ролях. — И при сій нагодѣ горячо припоручаемо нашôй Р. Т. публицѣ зъ Долинщины и Болехôвщины нашъ театръ, потребуючій моральной и матеріяльной пôдпоры земляковъ та й заслугуючій на ню.

— **Зъ Вѣдня пишуть намъ:** Дня 16 н. ст. с. м. выславъ выдѣлъ товариства „Січ“ депутацію до посла Романчука пôдъ проводомъ заступника головы тов. Сембратовича [бо головы Петровского не було у Вѣдни] и депутація вручила послови прегарно выконану грамоту почестного членьства. Провôдникъ депутаціи, вручаючи п. Романчукови грамоту, згадавъ въ своѣй промовѣ про заслуги его для товариства „Січи“ и переказавъ ему щиро-сердечній бажання вôдъ всѣхъ товаришівъ „Січи“.

— **Зъ Самбора** одержуемо отсю оповѣстку про **народне вѣче**: Дня 28 н. ст. сѣчня вôдбуде ся въ Самборѣ о 12. годинѣ въ полудне народне вѣче зъ такою програмою: 1) справа копыткового въ Самборѣ, 2) справа окружныхъ вôйтôвъ, 3) теперѣшне положене селянъ, 4) выборы до рады державной, 5) справа податкова, 6) внесеня участникôвъ вѣча въ справахъ політичныхъ и суспôльныхъ. — За комітетъ: *д-р К. Чайковскій, Ив. Мижась, д-р Гумецкій, Кишакевичъ.*

— **Его Ек. кардиналъ Сембратовичъ** пожертвувавъ зъ нагоды недавныхъ святъ: на „Пріютъ“ въ Самборѣ и на бурсы въ Золочевѣ, Тернополи, Бережанахъ, Стрыю и въ Бродахъ по 25 зр.

— **Товариство „Дністеръ“** потребуе до свого бюра: 1) двохъ писарѣвъ, 2) одного помôчника до бухгальтеріи и 3) одного урядника до маніпуляціи. Услôвя: 1) скôнчена низша тім назія, 2) письмо **каліґрафічне** [конечно], 3) станъ здоровля цѣлкомъ добрый и 4) [лишь що-до урядника до маніпуляціи] вѣкъ высше 24 а низше 35 лѣтъ. Поданя **власноручно** писаній [безъ стемплёвъ] зъ долученемъ всѣхъ свѣдоцтвъ [такожь свѣдоцтва здоровля] и марки 20 кр. на вôдповѣдь вносити треба до Дирекціи „Дністра“ [Ринокъ ч. 10] найдальше до дня 10 н. ст. лютого 1897.

— **Панъский лисъ а хлопскій куры.** Въ Мужиловѣ, пов. пôдгаецкого, живе-проживае старый мужикъ Олекса Щербатый. Знаный вôнъ не ино въ повѣтѣ, але навѣть по за Галичиною, бо дуже успѣшно лѣчить зелами вôдъ наслѣдкôвъ укушеня скаженого пса. За такій лѣченя дякують ему въ письмахъ, а одинъ урядникъ давъ ему въ дарунку ще й стрѣльбу. Мужикъ тримавъ ту стрѣльбу въ коморѣ тай лишь разъ въ житю зробивъ зъ нея ужитокъ, коли то треба було застрѣлити скаженого пса въ селѣ. Село Мужиловъ належить до п. Бохеньского и вôнъ арендуе тамъ польоване. Вôдъ весны минувшого року закрадавъ ся до села лисъ, а будучи пôдъ заслоною славного права польованя, ходивъ собѣ въ бѣлый день до села и реферувавъ куры и качки та за одно лѣто выдушивъ 44 штукъ дробу. Хлопы вôдганяли ся, якъ могли, хотѣли его навѣть зловити, але се имъ не удало ся. Лисъ бувъ такъ хитрый, що ловивъ куры зъ-пôдъ рукъ, а самъ не давъ зловити ся. Тогдѣ сусѣды Щербатого пригадали собѣ, що у него е стрѣльба, та зачали его просити, щобы зробивъ зъ нея ужитокъ. Щербатый давъ намовити ся и коли дали ему знати, що лисъ е въ огородѣ сусѣда, выбѣгъ и стрѣливъ. Не поцѣливъ лиса, але але вцѣливъ въ законъ и чуйныхъ побережникôвъ п. Бохеньского, бо тій сейчасъ напали на старого Щербатого и вôдобрали ему стрѣльбу. Крôмъ того лѣсничій зробивъ донесене до староства и тамъ засуджено хлопа на три тыждні арешту та на конфіскату стрѣльбы. Хлопъ просивъ ся, якъ мôгъ, але се не промовило до п. комісаря, котрый хотѣвъ его таки сейчасъ замкнути. Ледви выпросивъ ся на кôлька днѣвъ. За чиюсь порадою внесъ Щербатый третого дня по розправѣ подане до староства, зъ просьбою доручити ему засудъ, щобы мôгъ внести вôдкликъ. Се стало ся при кôнци грудня мин. року. Хлопъ ждавъ вôдповѣди, а тымчасомъ жандармъ переказавъ ему черезъ вôйта, щобы прийшовъ добровôльно вôдсидѣти кару, бо маe приказъ его спровадити. Щербатый не будучи певнымъ, чи жандармы не возьмуть его леда хвиля, зателеґрафувавъ до намѣстника зъ просьбою, щобы здержано кару, а тымчасомъ вайсъ жалобу до намѣстництва. Теперь Щербатый жде рѣшеня намѣстництва. — Kurjer Lw. доносячи о тôй подіи, робить такій замѣтки: Коли бы такъ пошкодованій хлопы зажадали вôдъ п. Бохеньского вôдшкодованя за подушенй куры, то певно вôнъ не признавъ бы ся до лиса и вырѣкъ бы ся тои онѣки. Але коли хлопъ поважився перепинити сему лисови у выковуваню его вродженыхъ чинностей, то почувъ ся пошкодованымъ и наробивъ стôльки хрîи, мовь бы хлопъ допустивъ ся злочину. Зъ практики вѣдомо, що суды вызначують за меншій крадежи кару кôлькохъ днѣвъ арешту, а тутъ за одинъ выстрѣлъ вымѣрено хлопови таку кару якъ за злочинъ. Треба й се знати, що Щербатый стрѣлявъ въ хлопскôмъ огородѣ мѣжь овочевыми деревами. А вкôнци годѣ привабути й се, що Щербатый за тій три тыждні, якій маe сидѣти въ арештѣ, мôгъ бы много доброго зробити людямъ, б. звѣстно, вôнъ лѣчить скаженину.

— **Депутація черновецкого Народного Дому,** до котрои входили пôдъ проводомъ радника Винницкого, яко голова Народного Дому, професоръ Є. Пѣгулякъ и С. Шпойнаровскій, була дня 16 н. ст. с. м. у краевого буковиньского президента гр. Ґоеса, щобы на его руки положити подяку цѣсареви за надѣлене Народного Дому на цѣли руской бурсы запомога 6000 зр. зъ державной льотеріи. Провôдникъ депутаціи пôднѣсъ радôстне одушевлене цѣлого буковиньско-руского населеня зъ сеи цѣсарской ласки, яко доказу вôцѣвского дбаня монарха о духовый розвôй руского народу, уносльдженого исторією, а маючого велике політичне значѣне на всходѣ Европы, попросивъ президента, щобы вôнъ передавъ цѣсареви заяву подяки, вѣрности и привязаности, а вкôнци подякувавъ въ имени буковиньско-руского народу президентови за помôчь, якою вôнъ причинивъ ся до того, що Народный Дôмъ дôставъ сю запомогу. Гр. Ґоесъ у вôдповѣди заявивъ, що радо передасть цѣсареви сесю нову заяву льояльности руского народу, а що-до своеи особы сказавъ, що вôнъ сповняе только волю монарха, але сповняе ей зъ великою симпатіею. Прощаючи ся зъ членами депутаціи президентъ обѣцявъ въ найблизшôмъ часѣ вôдвѣдати бурсу въ Народнôмъ Домѣ.

— **Загальній зборы читальнѣ „Просвѣты“** въ Комарнѣ вôдбудуть ся дня 24 н. ст. с. м. о 5 годинѣ зъ полудня.

— **Въ Тереповцѣ** вôдъ кôлькохъ днѣвъ радникъ выдѣлу краевого п. Михальчевскій люструе тамошный магістратъ. Въ наслѣдокъ выслѣду сеи люстрациі вже суспендовано касіера Сабатовича.

— **Матѣръ 32 дѣтей,** и то власныхъ, рôдненькихъ. Пише про сю неимовѣрну ласку Божу проф. д-ръ Валента зъ Любляны. Марія Анна Гельмова, жѣнка бѣдного роббтника въ Новôмъ Лерхенфельдѣ, выйшла въ 14 роцѣ житя за-мужь и жила зъ мужемъ 20 лѣтъ. За той часъ привела на свѣтъ тричи близнята, 6 разъ троякôвъ а два разы четверакôвъ — разомъ 32 дѣтей. Коли, маючи 14 лѣтъ, вънерве стала матѣрю, привела вôдъ разу четверакôвъ. Зъ тыхъ дѣтей було 26 хлопцѣвъ и 6 дѣвчатъ; десять хлопцѣвъ и двоe дѣвчатъ ще жиe. Замѣтна при тôмъ рѣчь, що чоловѣкъ тои жѣнки бувъ близнюкомъ, а она сама належала до четверакôвъ. Замѣтнѣйше може ще й те, що бѣдна жѣнка терпѣла на падавицю, а зъ ей дѣтей нѣ одно не занедужало на сю хоробу.

— **Дрôбній вѣсти.** Дня 2. н. ст. лютого вôдбуде ся въ Коломыи вѣнчане п. Богдана Лепкого, учителя ґімназіи въ Бережанахъ, зъ панною Александрою Лепкôвною, дочкою о. Николая Лепкого, катихита ґімназіи коломыйскои. — Дня 24 н. с. м. вôдбуде ся въ Чернôвцяхъ въ православнôй церквѣ катедральнôй вѣнчане адъюнкта судового п. Ильѣ Семаки зъ панною Меланією Карадже. — Въ Чернôвцяхъ померъ пенсіонованый поручникъ Никаноръ Романовичъ [Русинъ], що яко фельдвебель 1848 р. вôдобравъ мадярскимъ повстанцямъ двѣ каноны, при чôмъ стративъ самъ ногу. — Габілітацію д ра Кирила Студиньского на доцента руской мовы и літературы въ Ягайлоньскôмъ університетѣ въ Краковѣ затвердивъ міністеръ просвѣты. — Коломыйска поліція выкрыла и увязнила шайку малолѣтныхъ злодюжкôвъ, що вôдважно и зручно обкрадали купцѣвъ и приватній домы; нѣ одинъ зъ увязненыхъ не маe ще 15 лѣтъ. — Въ Бродахъ застрейкували фіякры зъ оріґінальной причины, именно за-для злыхъ дорôгъ въ мѣстѣ [спеціяльность галицка!].

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Вѣдень 22 сѣчня. Академія наукъ вызначила значный фондъ на дослѣды надъ джумою. Трехъ лѣкарѣвъ выѣде сими днями до Бомбаю.

Прага 22 сѣчня. Поліція вôдкрыла нове тайне товариство „Революційній Чехи“, подôбне до „Омладіны“; мають належати до него и жѣнки. Увязнено кôлька осôбъ и переведено ревізіи въ домахъ.

Римъ 22 сѣчня. Декретъ королѣвскій вôдрочуе сесію парляменту. Другій декретъ зъ розвязанемъ парляменту маe выйти сими днями.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЄ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаій легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

4912 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищеній знаряды церковній.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 347

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розоліосы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. н. горѣвки упривілееваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджеій.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ вôдъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 303—104

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита волосѣнній почвôрній до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60. Машинки універзальній до тертя мигдалôвъ и т. п. по зр. 1.50; формы, бляхи, ножѣ столовій и кухонній и т. п.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середніх. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ зъ руской ботанічной термінольоґіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Виданя ті може дістати в книгарні Ставропиґійс ій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботанїки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботанїку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене невôдклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 4—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 8. Львовъ, Субота 11 (23) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тѣй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком
въ Австрії: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.
Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.
Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.
Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Розвязанє парляменту.

Урядова Wiener Zeitung оповѣстила два цѣсарскѣ патенты: однымъ розвязує ся теперѣшну раду державну, а другимъ скликує ся нову раду державну вже на день 27 марта с. р.

Шестилѣтнѣй періодъ законодатный рады державной добѣгавъ кѣнця, а коли упорано ся зъ буджетомъ на 1897 р., правительство, не вымагаючи вже нѣякой бѣльше роботы вѣдъ умираючого парляменту, сейчасъ его розвязало. Заразомъ оголошено речинець, коли збере ся новый парляментъ. Въ тѣмъ 9-тыжневѣмъ періодѣ часу вѣдбудуть ся выборы, тожь сей протягъ часу треба уважати законно періодомъ выборчимъ, въ котрѣмъ можна скликувати зборы безъ интервенціи властей.

Въ посмертныхъ загадкахъ прасы по розвязанѣмъ парляментѣ мабуть не буде захована засада: de mortuis nil nisi bene але оцѣнить ся его дѣяльность пѣсля дѣйстной заслуги. Обективна критика шестилѣтной роботы послѣвъ и парляменту може и повинна стати дуже доброю проґрамою выборчою. Рѣвножь повиннѣ наступити обрахунки выборцѣвъ зъ людьми, котрѣ черезъ шѣсть лѣтъ мали мандатъ заступати ихъ интересы.

Немовь на пращане назвавъ онодгы міністеръ Бѣлиньскій уступаючій парляментъ „великимъ“, высказуючи надѣю, що й исторія оцѣнить такою назвою его дѣяльность. Безперечно, що мѣжь працями парляменту видне ють три реформы: податкова, процедуры цивільной и выборча, — але се ще за мало до назвы великости, бо треба взяти пѣдъ увагу такожь и qualitas достатченой роботы. Но, але за комплименты въ хвили пращаня нѣхто не гнѣвае ся.

За минувшихъ шѣсть лѣтъ було досыть всѣлякой „мізеріи“ въ парляментѣ. Змѣняли ся чотири правительства: Тафф го, коаліційне, урядниче и ін. Баденього, а въ палатѣ завсѣгды дало ся склепти бѣльшѣсть для кождого правительства, котра готова була ухвалити се, що заперечила попереднякови, и vice versa. Найсумнѣйше свѣдоцтво для парляменту выдавъ шефъ теперѣшного кабінету зазначивши при самѣмъ вступленю, що вѣнъ буде вести а не дасть себе вести. Парляментъ выслухавъ покѣрненько сю „програму“ и добровѣльно вырѣкъ ся того найголовнѣйшого принципу парляментаризму, що кождe правительство повинно выходити, опирати ся и немовь набирати жизненной силы внутрь самого парляменту. Дарма, що вѣдъ часу до часу пѣдносили ся нарѣканя якъ въ прасѣ такъ и въ самѣмъ парляментѣ на упадокъ парляментаризму, — тѣ слова не промавляли до амбіции. На оправдане такого поведеня зсылано деколи аргументѣвъ найтяжшого калібру, якъ н. пр. що те все робить ся лишь въ цѣли удержаня державы (staatserhaltend). Раджено собѣ, чимъ було можна, а результатомъ того показало ся, що парляментъ выбувъ своихъ шѣсть лѣтъ пѣдъ чотирма рѣзными правительствами.

Вертають домѣвъ послы та не залишать мабуть похвалити ся, якъ заступали интересы выборцѣвъ и що придбали для краю, котрого заступниками называли ся. Пѣдъ тымъ взглядомъ треба взяти оловець до руки и совѣстно уложити білянсъ, бо неразъ дуже легко можна завести ся на цифрахъ, укладаныхъ интересоваными. Се говоримо для выборцѣвъ, котрѣ—якъ се практикусь въ Галичинѣ — ино въ періодѣ выборчѣмъ мають якесь значѣне. Минуть выборы, то про гадку выборцѣвъ, про ихъ бажаня и домаганя нѣчого не дбае ся, або глядить ся на те все зѣ становиска „высшои“ политики.

Новый парляментъ есть до певной мѣры загадкою, бо вѣйдуть до него новѣ елементы, выбранѣ до якоись мѣры на засадѣ рѣвного и загального права выборчого. Засада заступства интересѣвъ четирохъ курій є доповнена загальнымъ правомъ выборчимъ въ новѣй пятѣй курій. Правительство уважало вѣдповѣднѣйшимъ розвязати парляментъ простымъ оповѣщенемъ цѣсарского патенту, якъ престольною промовою, бо тымъ способомъ не пѣддало нѣякихъ окликѣвъ для компанії выборчои анѣ не заангажувало ся супротивъ будучихъ сторонництвъ парляментарныхъ.

Тыхъ кѣлька гадокъ высказали мы зъ нагоды розвязаня парляменту, а дальше розберемо подрѣбно якъ дѣяльность законодатну минувшого парляменту, такъ спеціяльно поведене рускои репрезентації у Вѣдни, бо оно мае велику вагу для нашои справы народной и для розвитку нашого політичного жытя.

Письма зъ Вѣдня.

[*Кокець сесіи парляментарнои. — Молодо-Чехи. — Справа регуляціи контруы вѣ комісіи буджетовѣй.*]

Палата послѣвъ мае свое остатне засѣданѣ вѣдбути вже на певно въ пятницю 22-ого сѣчня; того-жь дня вѣдбуде ся и засѣданѣ палаты панѣвъ, котре, здае ся, буде такожь остатне. Отже въ недѣлю рада державна може бути вже розвязана и розписанѣ будуть новѣ выборы.

Зъ остатныхъ днѣвъ замѣтнѣй выступлня молодо-Чехѣвъ въ палатѣ послѣвъ. Д-ръ Герольдъ заперечивъ, що молодо-Чехи змѣнили свое становище супротивъ правительства за-для якихъ-небудь дрѣбниць; они все ступають на передъ до своеи цѣли, хоть пѣсля обставинъ разъ скорше, разъ повольнѣйше. Теперь ихъ становище політичне есть може свѣтлѣйше, якъ иншихъ сторонництвъ, а по выборахъ они вернуть скрѣпленѣ до парляменту. Тогды жь політичнѣ чинники стануть передъ питанемъ: або згода зъ ческимъ народомъ або — дымісія! — Сѣ с ова пояснюють достаточно тактику молодо-Чехѣвъ въ остатныхъ часахъ. Впрочѣмъ они й до самого кѣнця голосували все за поступомъ и свободою, яко принципіяльнѣ сторонники тыхъ идей и борцѣ за нихъ, а до правительства стояли въ опозиціи, виправдѣ бѣльше спокойнѣй и умѣренѣй, але все-таки въ опозиціи.

Прикрѣ сцены зайшли межи ческими послами въ парляментѣ. Д-ръ Вашатый выступивъ зъ особистыми напастями противъ деякихъ своихъ колишныхъ товаришѣвъ, а тіи ему щедро вѣддячили ся. Се мусѣло зробити дуже прикре вражене на другихъ послахъ. На всякій способъ хоть-бы д-ръ Вашатый мавъ причины нарѣкати на публичнѣ напасти другихъ ческихъ послѣвъ противъ него на згромадженяхъ народныхъ и хоть-бы мавъ рацію не згоджувати ся зъ ихъ теперѣшною тактикою, то не мавъ рацін выступати зъ особистыми напастями на чужѣмъ теренѣ, въ вѣденьскѣмъ парляментѣ.

Справа регуляціи контруы закѣнчила ся вже и въ комісіи буджетовѣй и въ повнѣй палатѣ. Розправы въ повнѣй палатѣ будуть звѣстий зѣ справозданъ дневникѣвъ и стенографічныхъ протоколѣвъ. Мои дописи мають на цѣли доповнювати тѣ справозданя, отже и теперь подамъ близшѣ вѣсти о нарадахъ комісіи буджетовои, котрѣ неразъ бувають важнѣйшѣй, якъ нарады въ палатѣ.

Найперше зазначивъ міністеръ скарбу, що правительство не може пристати на дальшѣ пѣдвысшеня платнѣ. Помимо того деякѣ бесѣдники ставили внесеня въ тѣмъ напрямѣ, ограничаючи ихъ, зъ огляду на заявлене міністра, до мінімальности. Пос. Романчукъ вказавъ, що въ справѣ пѣдвысшеня платнѣ для урядниквѣвъ и слугъ державныхъ якъ и пенсій для ихъ вдовиць правительство увзглядняло дотычнѣ петиціи, однакожь на петиціи духовеньства анѣ на постановы епископату въ справѣ регуляціи контруы оно зовсѣмъ не оглядае ся. Вѣнъ домагавъ ся, щобы душпастирѣ побирали свою платню зъ горы; щобы вдовамъ и сиротамъ по рускихъ священникахъ лишено доходы интеркалярнѣ зъ грунтѣвъ ерекціональныхъ пѣдъ условѣмъ, щобы припадаючу пѣсля выказу часть тыхъ доходѣвъ заплатили до фонду релігійного, а що-до самого додатку контруального поставивъ таке внесене: Самостойнѣ душпастирѣ, котрыхъ контруа обчислена на 600 взглядно 700 зр., дѣстають по 15 рокахъ додатокъ служѣбовый 100 зр., сотрудники дѣстають два пятилѣтнѣ додатки по 50 зр. Вкѣнци говоривъ о jura stolae, котрыхъ управильнене або й знесене лежить и въ интересѣ священникѣвъ и въ интересѣ вѣрныхъ, та й поставивъ резолюцію, взываючу правительство, щобы тую справу взяло пѣдъ зрѣлу розвагу. — Польскѣ послы поставили внесене, щобы душпастирѣ въ Галичинѣ зрѣвнанѣ були зъ душпастирями въ Чехахъ, Моравѣ, Шлеску и Горѣшнѣй Австрії, т. є. щобы парохи у Львовѣ и Краковѣ побирали по 1200 зр. а въ найменшихъ селахъ по 700 зр. — Міністеръ Гавчь на всѣ внесеня вѣдповѣвъ коротко, що правительство, зъ огляду на фінансы державы, не може на нихъ згодити ся. Вѣдтакъ всѣ внесеня вѣдкинено. На резолюцію посла Романчука въ справѣ juga stolae вѣдповѣвъ референтъ, що таке жаданѣ мусѣло бы выйти вѣдъ самого епископату, по чѣмъ и ту резолюцію вѣдкинено. — Польскѣ послы подали свое внесене яко внесене меншости, котре однакожь не могло мати нѣякихъ шансъ. Палата послѣвъ приняла внесеня комісіи безъ змѣны. — Зъ нарадъ

---

7)

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрѣй Чайковскій.

(Дальше)

Харка называють „унфермою“ се-бъ то такимъ, що нѣчого не навчивъ ся и нѣколи не навчить ся. Всѣ нимъ поштуркують, на поганѣ роботы посылають. Нѣхто зъ нимъ говорити не хоче... звычайно: унферма, та й годѣ. А Вовкъ такъ нимъ вередуе, що хочь зъ моста та въ воду! Кажуть за кару довше „зицирувати“, въ торфістру цеглы кладуть, абы тяжше. Харко хотѣвъ разъ капітанови пожалувати ся... Капітавъ слухавъ, але нѣчого не розумѣвъ. Пытавъ фельдвебля, та той не дуже то добре пояснивъ, бо капітанъ махнувъ ино рукою.

— Айнтретенъ, клюпа бойка!

Разъ пополудни було „турненъ“. Вовкъ казавъ лѣзти Харкови по высокѣй драбинѣ. Харко вылѣзъ, та ажь голова ему закрутилась, такъ высоко. По-при драбинѣ висѣла груба линва. Вовкъ нѣбы-то щось поправлявъ, та такъ напрасно шарпнувъ линвою на бѣкъ, що Харко упавъ зъ самои горы.

Въ першѣй хвили не мѣгъ дыхнути, отворивъ широко ротъ и хлипавъ воздухъ. Товаришѣ пѣднесли его, принесли якѣсь зеленѣ мары зъ полотняною будкою, поклали тамъ Харка и понесли до шпиталю. Тамъ пролежавъ двѣ недѣлѣ. Якось не зломивъ собѣ нѣчого, хочь мѣгъ собѣ дуже легко голову розбити... Але нѣкому нѣчого за тое не стало ся, бо то бувъ лишь припадокъ: звычайно, унферма не оберне ся гаразъ, абы не вывернутись.

Коли вернувъ зъ шпиталю, знову пѣйшовъ до тои самои роботы. Хиба-жь се робота? — пытае самъ себе Харко. — Кѣлько то я вже здоровля змарнувавъ, та якій зъ того пожитокъ? Тою силою кѣлько бы то можна въ дома намолотити!...

За той часъ лише разъ писавъ до матери. Але о своѣмъ горю нѣчого не згадувавъ. „На що старѣй серце кровавити? або она менѣ що поможе?“ Написали ему шаблъоновый вояцкій листъ: „Поводзі ся менѣ, якъ при войсковѣмъ станѣ“ та й „цѣлуе васъ по сто тысячи разы“...

— Тобѣ бы, камрате, якось того капраля придобрити, бо душу зъ тебе выжене...

— Та якъ придобрити?

— Отъ возьми его до кантины на „вудку“, купи ему пару „вірстлѣвъ“, то заразъ подобрѣйшае...

— Та коли бо я „вудки“ не пю, — каже Харко.

— Будешь небораче пити, — зѣтхнувъ старый камратъ. — И я не пивъ, та якъ прийшовъ оденъ „швіцъ“, другій, якъ дали „шпанѣя“, то взявъ ся до сивухи, ажь очи бѣльмомъ заходили...

Коли вже рекрутѣвъ провчили трохи, стали ихъ водити на „екзеціріпляцъ“ за мѣсто.

Йдуть такъ разъ, выбиваютъ ногами ейнцъ цвей. Напротивъ нихъ иде якась инша купка воякѣвъ. На передѣ одинъ жовнѣръ зъ багнетомъ на ґерѣ, по бокахъ такій самѣй и зъ-заду тежь. А въ серединѣ йдуть двѣйками жовнѣры зъ рѣзныхъ полкѣвъ. Дивить ся Харко, а они по двохъ поспинанѣ грубыми ланцухами. Оденъ конецъ прикованый одному до ноги, другій другому до руки. Ланцухи дзвонять на камѣнной улици. Жовнѣры тіи йдуть въ плащахъ безъ оружя. Нѣчого зъ собою не говорять. Лиця ихъ блѣдѣ, зъ пѣдковами синными по-пѣдъ очи. Кождый затиснувъ губы, понуривъ очи въ землю и такъ люто дивить ся, якъ той розбійникъ. Декотрый вѣдогнувъ широкій ковнѣръ плаща и прислонивъ лице та шапку на очи засунувъ, абы его нѣхто не пѣзнавъ. Закомандували: „гаптахъ!“

— Що се за вѣйско? — пытае Харко опѣсля свого товариша.

— То арештанты зъ бриґады.

— А де жь ихъ повели?

— Либонь на колѣю, а вѣдтакъ на „фестунѣъ“.

— Та чому на нихъ ланцухи?

— Щобы котрый не втѣкъ...

— А що то таке фестунѣъ?

— То такій страшный криміналъ... Людей тамъ пѣдъ землею въ пивницяхъ тримають та дуже тяжко працювати кажуть...

— То се мусять бути дуже небезпечнѣ люде... злодѣѣ, палѣѣ, конокрады...

— Рѣзнѣ бувають. Отъ сей, що йшовъ на передѣ, то зъ нашои такой компанії. Яцко Смикъ называе ся. Тамтого року на екзецирцѣ давъ фірови въ пысокъ зъ „тліду“, зломивъ „субернацію“, та й пѣйшовъ на „гіпсъ“...

Харкови ажь морозъ пѣйшовъ по-за спину. Отъ якъ бы такъ колись его рука засвербѣла та й вдаривъ кого... Нѣ, вже лѣпше терпѣти та й свои три роки выбути...

V.

По двохъ мѣсяцяхъ компанія, въ котрѣй служивъ Харко, зробила „пріфунѣъ“. Значить — вже теперь они не рекруты, а „фантеристы“. Теперь вже будуть робити службу, але вѣдъ теперь ихъ за що-небудь будуть карати, якъ жовнѣровъ, що вже знають „шпепісы“.

На самъ Святый вечеръ вѣдкомендировали Харка на варту, геть далеко за мѣсто до пороховнѣ. Пороховня — великій одноповерховый будынокъ та ще обведеный высокимъ муромъ — стоить пѣдъ лѣсомъ.

Вартою командуе капраль Вовкъ. Якъ прийшли на мѣсце, вѣнъ подѣливъ людей такъ, що Харкови выпало стояти вѣдъ 11-ои до 1-ои въ ночи.

На дворѣ страшенна пѣтьма. Вѣтеръ такій, що ажь деревами гне та шумить въ лѣсѣ такъ страшно, наче-бъ чорты женили ся. До того ще мокрымъ дощемъ закидае.

Поставили Харка на вартѣ, наказують, що мае робити: не припустити нѣкого, чи зъ огнемъ чи безъ огню, а вже борони Боже заснути!

Вѣдѣйшовъ фрейтеръ зъ другимъ жовнѣромъ. Харко оставъ ся самъ самѣсѣнькій. Задягнувъ на себе ще другій величезный плащъ, закутавъ ся въ него и ходить доокола муру. А тутъ така заверуха, що ажь страшно. Въ лѣсѣ то вые, то свище, чортячій смѣхъ чути, сова обзывае ся въ дуплѣ...

Харкова ажь волося дубомъ стае на головѣ. Страшно! Шепче молитву, одну, другу... А далѣ нагадавъ собѣ, що нинѣ Святый вечеръ. Серце мовь клѣщами стиснуло.. Ото, жовнѣрска доля! А що тамъ моя стара ненька, що люба дѣвчина робить?.. Мабуть не весело и имъ... Мабуть теперь повечеряли... Теперь колядники ходять... зъ козою забавляють ся. Отъ и я бы собѣ заколядувавъ, та не вѣльно, мовчи небоже! Далѣ зачавъ Харко згадувати якъ було тому рѣкъ, а що торѣкъ и такъ згадувавъ, поки памяти стало. Нагадавши не одно веселе, самъ до себе усмѣхнувъ ся. Забувъ де вѣнъ е. Ходить по дощѣ чимъ-разъ борше, бо зимный вѣтеръ, мимо двохъ плащѣвъ, дѣймае до кости... Зъ тои хуткои ходы зробило ся ему теплѣйше, а далѣ и пѣтъ на чоло выступивъ. Та годѣ цѣлій обѣ годины бѣгати... Трохи спочину въ тѣй будцѣ... вона-жь на

комісіи буджетовои замѣтно еще, що д-ръ Менгеръ, по представленю пос. Романчукомъ положеня жонатого рускаго духовенства, и зъ своеи стороны змалювавъ тое положене въ живыхъ краскахъ яко тяжке, але яко способъ противъ тому безъ обтяженя скарбу державного подавъ стяганє двохъ парохій въ одну, выказуючи, що рускій парохіи мають пересѣчно лише по 1.200 душь, коли латинськіи парохіи якъ въ Галичинѣ такъ и по иншихъ краяхъ обймають пересѣчно майже два рази только.

У. С. Поступишинъ.

Справы парляментарнѣ.

——

Вчерашне засѣдане палаты пословъ було послѣдне въ сѣмъ періодѣ законодатномъ. Полагоджувано въ палатѣ пословъ и въ палатѣ панівъ зъ поспѣхомъ бѣжучѣ справы и вже въ полудне можна було президіи выголосити а посламъ выслухати кінцевѣ промовы формальнѣ.

Ходъ засѣданя въ палатѣ пословъ бувъ слѣдуючій: Доручено президіи справоздане австрійскои депутаціи квотовои, въ котрѣмъ подано про ходъ дотеперѣшныхъ переговоровъ и зазначено, що наступило розвязане угорского парляменту, заки депутація австрійска могла вѣдповѣсти на послѣдне нунціюмъ угорске. — Ухвалено нагляче внесене пос. Кайзера, щобы правительство прийшло зъ помочію державною для Шлезка зъ причины елементарныхъ нещасть. — Ухвалено проекты законівъ о податку біржевѣмъ, о пільгахъ стемплевыхъ для стоваришень заробковыхъ и господарскихъ и новелю промыслову пѣсля змѣнъ, ухваленыхъ въ палатѣ панівъ.

По полагодженю порядку денного выголосивъ президентъ Хлюмецкій мову, въ котрѣй згадавъ про дѣяльность палаты въ минувшѣмъ періодѣ и вычисливъ важнѣйшѣ ухваленѣ законы, якъ реформу выборчу, законы торговельно-політичнѣ и зелѣзничнѣ, реформу податкову и т. д. Вѣдтакъ звернувъ ся до членівъ кабінету, а спеціяльно до гр. Баденього, дякуючи за утриманє вельми приязныхъ вѣдносинъ. Попращавши членівъ палаты, закінчивъ промову окликомъ въ честь цѣсаря.

По повтореню сего оклику членами палаты, промовивъ п. Яворскій зъ подякою для президента Хлюмецкого за безсторонный и предметовый провѣдъ нарадами палаты. — Хлюмецкій подякувавъ ще разъ — и на тѣмъ закрыто засѣдане.

Въ палатѣ панівъ зъ поспѣхомъ ухвалювано справы, полагоджѣнѣ въ палатѣ пословъ послѣдными днями. По короткѣй дискусіи надъ буджетомъ принято законъ фінансовый на 1897 р. въ другѣмъ и третѣмъ читаню, вѣдтакъ ще девять проектівъ законівъ, мѣжь ними законъ о будовѣ зелѣзницѣ Стрый-Ходорівъ и законъ о полѣпшеню конґруы. При справѣ конґруы вѣдчитавъ кардиналъ Шенборнъ заяву именемъ епископату, що в деяке полѣпшене дотаціи духовенства, але ще да леко до зрівнаня становиска духовенства въ урядниками державными. — На справу внесеня стемпля ґазетного и свободнои кольпортажѣ вже не стало часу палатѣ панівъ!

По такѣмъ полагодженю порядку деннього забравъ слово віцепрезідентъ Фалькенгайнъ, повѣдомляючи про патентъ цѣсарскій зъ дня 22 сѣчня с. р., котрымъ розвязано раду державну и розписано новѣ выборы. Промову свою закінчивъ окликомъ въ честь цѣсаря.

——

Вчерашного дня вѣдбули ся також пращальнѣ сходины поодинокихъ клюбівъ. Въ клюбѣ сполученои лѣвицѣ нѣмецкои гр. Кинбурґъ, схарактеризувавши дѣяльность сторонництва, высказавъ кадѣю, що засады нѣмецко-ліберального сторонництва будуть зазначенѣ також и въ будучѣмъ парляментѣ. Що до своеи особы, то заявивъ гр. Кинбурґъ, що не буде кандидувати. — Въ колѣ польскѣмъ пращавъ ся Яворскій зъ товаришами а гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій выхвалювавъ его „славнымъ ґенераломъ“, пѣдъ котрого проводомъ мусять побѣдити.

Президентови Хлюмецкому пѣднесли давнѣ коаліційнѣ сторонництва въ дарунку золотый звѣнокъ на памятку его президованя. Вѣд повѣдну промову выголосивъ гр. Гогенвартъ. Якъ доносять моравскій ґазеты, бар. Хлюмецкій не хоче вже бѣльше кандидувати о мандатъ до парляменту.

Чи потрѣбнѣ намъ обовязковѣ заводовѣ стоваришеня рѣльниківъ?

(*Конецъ.*)

„При теперѣшныхъ выборахъ — пише дальше авторъ статьѣ — буде ходити не о дурну рѣчь, а о важну справу: о те, чи дѣстануть хлопы обовязковѣ заводовѣ стоваришеня рѣльничѣ. [Wirtsch. polit Blätter 3. 8. 1896.] Въ тыхъ стоваришеняхъ и черезъ нихъ стане ся хлопъ малымъ королемъ. Сли вѣнъ хоче не ино поносити тягары, привязанѣ до его землѣ, але и свободно жити зъ вартости своеи землѣ, то мусить вѣнъ плече о плече, хлопъ при хлопѣ, уймити ся за стоваришенями заводовыми рѣльниківъ, щобы они на правду були постановленѣ въ радѣ державнѣй и щобы въ краю закону того не сфушеровано, — не допустити, щобы найкрасшѣ надѣѣ, якѣ станъ хлопскій покладае на тѣ стоваришеня, леда якими послами були чи то въ радѣ державнѣй, чи въ соймѣ знѣвечены, погребанѣ або „обрѣзанѣ“ на потѣху жидамъ-факторамъ и жидамъ-лихварямъ. Вже рушають ся слуги великого капіталу, щобы перешкодити заводовѣй орґанізаціи рѣльниківъ. Сли жь хлопы стануть мужно и однодушно за проектомъ міністерскимъ, то зрадники хлопівъ можуть собѣ говорити и писати що имъ любо, они мусять уступити. Чортъ не ино дурный, але и трусливый. Де-жь панъ міністеръ рѣльництва, котрый бажае хлопамъ найлучше, знайде для свого закону о обовязковыхъ стоваришенахъ рѣльниківъ пѣдпору, якъ не у селяньства, для котрого добра хоче той законъ мати установленый? Тому дѣбране такихъ пословъ, що выскажуть ся безусловно за переведенемъ сего закону повинно бути головною цѣлію хлопівъ, и вѣдъ неи не вѣльно имъ попустити, хочь-бы якъ соловеньки чули слова. Якъ Мойсей навѣть въ молитвѣ потребувавъ пѣдпоры вѣдъ Арона, щобы его руки не омлѣли, такъ пѣдпирайте вы, рѣльники, свого міністра для рѣльництва въ его тяжкѣй роботѣ!

Стремлѣне до заводового стоваритеня рѣльниківъ повинно особливо бути пѣдпиране и церквою. Теперѣшный економічный ладъ, що зъ одноі стороны шле хлопа зъ его збожемъ на торгъ, а зъ другои стороны позбавляе хлопа всякого вплыву на цѣну торговы, есть наслѣдкомъ нарушеня церковноі заборони лихвы и церковныхъ постановъ о справедливѣй цѣнѣ; а св. Тома научае, що „обовязкомъ есть державы, щобъ она чинила доробкову своихъ горожанъ управильняла и на ню вплывала въ той способъ, щобы роздѣлъ дочасныхъ добръ, выходячій зъ економічноі чинности, не спиняв, а спомагавъ пѣдчиненыхъ въ стремлѣню до добръ надприродныхъ“. Теперѣшный ладъ економічный не есть основаный на морали, а на економічнѣй своєволи мастково сильнѣйшихъ надъ слабшими, есть своєвольнымъ загарбанемъ доробку и працѣ слабшого безъ вѣдповѣдного за се еквіваленту, есть дуже часто рабункомъ доробку матеріяльно слабшого; — и противъ сего ладу маe церковь право пѣднести свое слово. взглядно спомагати стремлѣня звертаючѣ ладъ економічный до засадъ моральныхъ. [Wirtsch. polit. Blätter, 7. 9. 1896.]. Заводовыхъ стоваришень рѣльниківъ многѣ боять ся якъ чорта. А власне ся боязнь повинна для всѣхъ рѣльниківъ бути острогами и батогомъ, щобы о тѣ стоваришеня бороти ся огнисто и зъ вытревалостію.

„Рѣльники мусять при всѣхъ нагодахъ: въ читальняхъ, на торгахъ, на празникахъ, на зборахъ и при справозданяхъ пословъ, всюды, де ино дасть ся, аґітувати зъ найбѣльшою ревностію за обовязковыми стоваришенями рѣльниківъ и якъ найчисленнѣйшими резолюціями звертати ся до рады державноі и до правительства. Коли того не зроблять, сли не постоять однодушно за переведенемъ сего закона въ житє, тогдѣ заслужать собѣ дѣйстно на посмѣховиско своихъ противниківъ, котрѣ будуть мати право сказати: Рѣльники о много дурнѣйшѣ, нѣжь ихъ худоба въ стайни...

„Рѣльники! Докажѣть вашимъ противникамъ, що они дуже мылять ся; покажѣть, хто вы и що зможете, вѣдозвѣть ся всѣ однодушнымъ покликомъ: *Мы не хочемо безгласно загинути! мы хочемо и мусимо хватити за ратуючу руку, котру намъ подае міністеръ рѣльництва зъ обовязковымъ закономъ о стоваришеняхъ рѣльниківъ!*

„Рѣльники! борѣть ся о сей законъ якъ львиця о свое львятко! Вступѣть ся всѣми силами, сли бы вашѣ противники мали сей законъ вамъ унятн, зборонити або обрѣзати такъ, то вѣнъ нѣчо вамъ не поможе. Въ обовязковыхъ стоваришеняхъ заводовыхъ ваша сила, ваша оборона, вашъ ратунокъ вѣдъ нужды и заглады, — не дайте-жь ихъ собѣ вѣдняти!“

* * *

Такъ пишуть и такъ глядять на справу обовязковыхъ стоваришень рѣльниківъ вѣрнѣ приятелѣ люду въ иншихъ краяхъ. А якъ споглядають на тую справу нашѣ мѣродайнѣ сферы, се розібравъ д-ръ К. Левицкій въ своѣмъ часѣ въ „Дѣлѣ“, а доповнивъ авторъ наведенои тутъ розвѣдки въ Monatschrift christliche soziale Reform.

Яке повинно бути становиско наше, якъ інтеліґенціи такъ и люду рускаго до сеи справы, се рѣчь чей достаточно вже высвѣтлена; я бодай солідаризую ся на-скрѣзь зъ покликами наведеными тутъ зъ чужихъ часописій, а навѣвъ я ихъ въ тѣй цѣли, щобы горячѣй а всесторонньй аґітациі за проектованымъ закономъ и у насъ промостити дорогу. Тутъ обовязаный я звернути неподѣльну увагу всѣхъ на сю вельми значущу обставину, що всѣ поданѣ мною голосы чужои прасы — то голосы не якихсь елементівъ скрайныхъ, не голосы н. пр. радикалівъ, а скрѣзь голосы прасы католицкои, уважаючои католицизмъ не маскою, а стремлячои до практичного примѣненя засадъ христіянізму до суспільного житя.

У насъ кажуть многѣ: народъ стоить низько, бо стоить зле економічно. Обовязковѣ стоваришеня рѣльниківъ мають на цѣли двигнене хлопа зъ економічного упадку скрѣзь, радикально; ось тутъ задача, за котру варто сягнути. Задача легка, бо запаленє нашого селянина до настойчивого жаданя сихъ обовязковыхъ стоваришень, котрыхъ панующѣ въ краю сферы не хотять ему дати, задача льояльна, бо спомагаюча своею аґітацією за сими стоваришенями найсердечнѣйшѣ стремлѣня міністра рѣльництва; задача етична, бо маюча на цѣли ратунокъ мілїонівъ поволи гинучихъ зъ нужды, — ратунокъ не кривдою другихъ а власною силою, спѣвудѣломъ держави; етычнаи тымъ, що хоче звести державне и краєве законодавство въ сферѣ економічнѣй на христіяньскѣ засады.

Чи до переведеня сеи задачѣ бракне у насъ рукъ? Тогдѣ не народъ мы, а червь.

—o—

Переглядъ політичный.

——

Долѣшно-австрійскій соймъ вѣдбувши въ послѣдныхъ дняхъ грудня м. р. три засѣданя, не бувъ тогдѣ вѣдроченый, якъ майже всѣ иншѣ соймы, котрѣ рѣвночасно радили, тѣлько перерваный. Отже дня 20 с. м. вѣдбуло ся 4-те засѣдане. Майже цѣле засѣдане, котре тревало 4 годины, зайшло на антісеміткѣй дебатѣ. Въ стеноґрафічнѣмъ бюрѣ соймовѣмъ сидить 10 стеноґрафівъ, а зъ нихъ е тѣлько одинъ христіянинъ, — иншѣ жиды. Отже п. Верґані зложивъ було внесене, щобы въ бюрѣ стеноґрафівъ могли бути самѣ тѣлько христіяне. Те внесене прийшло теперь зъ комісіи соймовои на чергу нарадъ сойму. Референтъ жадавъ, щобы внесене передати краєвому выдѣлови до розслѣдженя. Кн. Аверсперґъ просивъ, щобы надъ тымъ внесенемъ перейти до порядку дневного; бо що выдѣлъ краєвый нѣчне зъ нимъ? Або буде мусѣвъ позбавити теперѣшныхъ стеноґрафівъ хлѣба або каже имъ змѣнити вѣру. Внесене кн. Аверсперґа вѣдкинено. По довгѣй дебатѣ, мѣсяцями забавнѣй, переважно несмачнѣй, а пѣдъ конець бурливѣй, принято внесене референта и на тѣмъ закінчено засѣдане. Слѣдуюче засѣдане вѣдбуде ся дня 25 с. м.

——

Пъ справѣ реформы артилеріи пише парискій дневникъ Temps, мабуть по мысли французского правительства, отсе: „Хочь вѣдъ якогось часу пишуть про намѣрену въ Нѣмеччинѣ и Франціи реформу артилеріи, то таки здае ся, що на всѣхъ тыхъ вѣстяхъ нема нѣчого. У всѣхъ европейскихъ арміяхъ застановляють ся надъ утвореньмъ новои артилеріи; по бѣльшѣй части мають навѣть якійсь типъ пушокъ на прикметѣ: але нѣгде еще не розпочато роботы анѣ, якъ здае ся, не думають розпочинати. Те вѣдволѣкане поясняе ся рѣзными причинами, а передовѣмъ величезными выдатками, бо тутъ ходить о сотки мілїонівъ. А вѣдтакъ не радо хотять забирати ся до роботы, не розвѣдавши намѣрівъ сусѣдівъ и вартости того типу, якій приняли сусѣды. До чого забирати ся до выробу новыхъ пушокъ, коли ся робота спонукала бы иншѣ державы до выробу чогось ще лѣпшого? Зъ тыхъ причинъ роббтъ ще не розпочато; кождый ладить ся, але заразомъ кождый жде на те, що буде робити сусѣдъ. Длятого мусимо також заперечити вѣстямъ, мовь бы то у насъ дуже живо занимано ся заведенемъ новыхъ пушокъ, такъ що робота мала бы до року бути скінчена. Се була бы робота, котрѣй анѣ держава анѣ приватный промыслъ не могли бы дати рады. О тѣмъ не можна й думати, щобы въ однѣмъ роцѣ достарчити 4000 пушокъ, — особливо, коли зважити, що навѣть нема ще окремого знаряду до выробу тыхъ пушокъ и що-йно треба бы у всѣхъ подробицяхъ тестарати ся о него.“

——

Въ прускѣмъ соймѣ склала ся дня 20 и 21 с. м. знову польска дебата, котра могла бы и повинна бы богато дечого научити галицкихъ Поляківъ; але пуста була надѣя, коли бы хто хотѣвъ ѣй вѣддати ся. Ото дня 20 с. м. польскій посолъ Мотты пѣшовъ не по разъ першій за „недорѣчнымъ“ прикладомъ рускихъ опозиціоністівъ и ставъ розводити жалѣ Поляківъ на гнетъ польскои мовы, школы и католицкои церкви. Вѣнъ бачь не читавъ або не хотѣвъ послухати наукъ нашихъ менторівъ, що жалѣ нѣ на що не здадуть ся а треба працювати та числити ся зъ реальнымъ станомъ рѣчи. Ну, видко хотѣвъ глядати въ соймѣ справедливости для своихъ гнобленыхъ земляківъ. Або може хотѣвъ, щобы бодай Европа почула, якъ то жие ся Полякамъ въ Нѣмеччинѣ у рѣднѣмъ своѣмъ краю, — що Поляки не такѣ тамъ щаслинѣ, якъ може дехто радъ бы се голосити, — що не така тамъ мирна згода панує мѣжь Поляками а ихъ ласкавыми добродѣями Нѣмцями. Отъ и розсыпавъ ся Полякъ въ жаляхъ. И дѣставъ же вѣдповѣдь вѣдъ міністра просвѣты Босого (вѣнъ зве ся Боссе, не Босый), за котру певно не подякувавъ бы своимъ галицкимъ братамъ, коли бы знавъ, що Босе вѣдъ нихъ научивъ ся найголовнѣйшои частины своеи вѣдповѣди. Міністеръ сказавъ: „Агресивне поведене Поляківъ супротивъ Нѣмцівъ вызначилось въ послѣднихъ рокахъ рѣзше, нѣжь давнѣйше. Мы не напастники; мы боронимо лише свого слушного права противъ агресивныхъ а по части революціяныхъ замагань. Въ печати зновъ теперь высунула ся на передъ національна польщина и вѣдбудоване Польщѣ. Що мы выступаемо противъ такихъ змагань всѣми силами, те розумѣе ся само собою. А право наше въ тѣмъ, що ся часть краю належить до Прусъ, и що ходить тутъ о говорячихъ по польски Нѣмцівъ и о Прусы, а не о якусь народность, котрѣй бы могли признати якусь орґанізацію, що мусѣла бы збурити нашу державу. Противъ незаконныхъ замагань будемо выступати всѣми способами и въ тѣмъ не дамо ся збаламутити анѣ грозьбами анѣ чулыми словами анѣ ложами польскои печати анѣ колючками польскихъ прихильниківъ.“

Отъ, бачите, прускій міністеръ найшовъ по польски говорячихъ Нѣмцівъ; Поляківъ не хоче узнати за народность; не хоче имъ признати орґанізациі, бо она загирила бы пруске королѣвство або й цѣлу Нѣмеччину. Цѣлкомъ, якъ у насъ! И нашѣ сердечна радѣ бы уважати Русинівъ за Поляківъ по рус-

---

тое поставлена, щобы въ заверуху було де жовнѣ, ови спочити...

Вѣйшовъ Харко до будки, поставивъ ґверъ собѣ до ноги та притиснувъ до себе. Але вѣтеръ нѣ разъ не стихае, прямо въ очи вѣе та такъ, що оба плащѣ продуває та спѣтнѣле тѣло морозить. Бррръ! якъ теперь зимно... Постою трохи та й знову бѣгати, абы йно ноги вѣдпочали... Ще такъ три роки... е, нѣ, вже нема трехъ роківъ! Все оно вже трохи менче. Такъ, три роки безъ чотирохъ мѣсяцівъ. Боже помагай! Тогдѣ до дому на свое обійсте, до неньки старенькои, до дѣвчины любои... Та кобы лише всѣхъ застати такъ, якъ лишивъ... Мама старѣ, слабѣ, а дѣвчина, отъ якъ дѣвчина... може ся вже замужною застану... Га, тогдѣ хиба бы-мь собѣ смерть зробивъ... Та нѣ, Гандзя не така, почекае. На хрестъ присягала, що не розлюбить и лишь моя буде... Кобы знати, що она теперь робить?... Страхъ, якъ хоче ся спати, ажь очи злипають ся... Трохи теплѣйше стало... Лице ажь пашить и по ногахъ наче мурашки лазять... Але не вѣльно спати!...

Харко зѣвнувъ. Вѣтеръ свище якъ и перше. Ему здаеть ся, що вѣнъ вже йде до рѣдного села... Болото таке, що годѣ ноги вытягнути, вѣчь темна и вѣтеръ зъ дощемъ... Але нема злои дороги до моеи небоги... Харко радый, що выслуживъ три роки, уся бѣда скінчила ся...

Карабінъ высунувъ ся ему зъ-пѣдъ руки и о стѣну будки стукнувъ... Харко прокинувъ ся. Хиба я дрѣмавъ? Не дай Боже! не вже жь менѣ все те снило ся?... Та най собѣ мій ґверъ постоить трошки пѣдъ стѣною, нѣчого ему не станесь, а треба его буде, то возьму заразъ въ руки... Теперь бы либонь и псови не хотѣло ся сюды приходити... най стоить!...

Харкови бачить ся, що вѣнъ вже на перелазѣ своеи загороды. Въ хатѣ темно. Вже пѣзно либонь... спати полягали... А може такъ лише на потемки прядуть, свѣтла имъ шкода? Я нераз такъ зъ мамою сидѣвъ... А то втѣшать ся, якъ пѣдъ вѣкномъ заговорю!... Перелазить черезъ перелазъ... Лиско залаявъ... Цу-цу лиску! то я суну!

— Ага! такій ты пташокъ? такъ на вартѣ стоишь? ха-ха-ха! — зареготавъ ся хтось при самѣй будцѣ.

Харко прокинувъ ся вѣдъ разу. Передъ нимъ хтось шарѣе...

— А де твѣй ґверъ паничу? чому мене не „гальтуешь“?

Харко ставъ мацяти коло себе въ будцѣ — ґвера не було.

— Не шукай даремно! вѣнъ вже въ моихъ рукахъ, безпечный... ха! ха! ха!

Капраль реготавъ ся пекольнымъ смѣхомъ, шумячій зимовый вѣтеръ уносивъ его далеко въ свѣтъ, вѣдбиваючи стократнымъ вѣдгомономъ по прилеглыхъ горахъ. Харкови здавало ся, що зъ него всѣ чорты глузують.

— Пане капраль! Вѣддайте ґверъ, змилуйте ся...

— Вѣддамъ, певно вѣддамъ, лишь не тобѣ... Теперь вже жаденъ фрейвіліхъ тобѣ не поможе.

— Не губѣть мене, пане! До смерти вамъ того не забуду...

— Геравсъ зъ будки, маршъ!—крикнувъ Вовкъ, — Ты арештованый. Тутъ хто иншій за тебе постоить... Фантеристъ Баранъ! — каже до вояка, що зъ нимъ прийшовъ, — „ейнтретенъ“ на постъ!

(*Конецъ буде.*)

ки говорячихъ; и они не хочуть признати намъ нашихъ природныхъ правъ, бо се — warcholstwo, готове знищити не то Галичину а й Австрію. А властиво якъ тамъ такъ ту ходить о що иншого: тамъ о знѣмчене Поляковъ, тутъ о спольщене Русиновъ; тамъ лишь тѣ Поляки порядни, що не плачуть на Нѣмцѣвъ, а покорно имъ улягають, — тутъ только тѣ Русины porządni, що мовчать щасливѣ польскимъ пановамъ, покорно вдоволенѣ тымъ, що капне зъ паньского стола, а до того величають танцюристый рай и pod jednym dachem готовѣ будовати Польщу, згоджуючись въ гасломъ: Polszcza, Ruś i Litwa — to nasza modlitwa.

На другій день п. Чарлиньскій выступивъ противъ міністра просвѣты и зажадавъ доказовъ на те, мовь бы Поляки хотѣли вѣдорвати ся вѣдъ Прусъ (die Trauben sind sauer!); инакше мусить уважати докоры міністра за пѣдлу клевету, — за що бувъ вызваный до порядку. На те вѣдповѣвъ міністеръ скарбу Мікель, що вонъ бѣльше нѣжь вѣдъ 6 лѣтъ читае переводы зъ польскихъ дневниковъ и мусить запримѣтить, що рѣзкость, досада а навѣть злоба тыхъ дневниковъ змогла ся. Выглядае такъ, якъ коли бы тѣ дневники пруску державу уважали чимъ разъ бѣльше не только за чужу але навѣть за ворожу. — Такожь міністеръ Босе ще разъ выступивъ зъ острою бесѣдою противъ Поляковъ, заявляючи при тѣмъ, що вонъ вчера докорявъ не соймовымъ посламъ, а звертавъ ся противъ національно-польскои агітації, котра вѣдъ 1893 р. а особливо въ послѣднѣмъ роцѣ заострила ся. А закончивъ словами: „Колько разовъ правительство стало бѣльше зважати на бажаня Поляковъ, завсѣгды не то, що не прийшло до порозумѣня, а якъ-разъ наступили заколоты. Такъ було въ р. 1831, 1848 и 1861. А исторія чейже на те, щобы зъ нея чогось учити ся. Будемо незломно опирати ся, коли лише побачимо небезпеченьство для вѣтчины и такожь для спокою нашого польского населеня.“

——

Въ Царгородѣ роблять на правду приготовленя, щобы выслати надзвычайне посольство до короля Менеліка. Кажуть, що въ тѣмъ треба добачувати вплывъ Россіи; султанъ мавъ склонити ся до того по цѣлогодиннѣй авдіенціи, яку мавъ у него звѣстный Леонтевъ. Посольство мае складати ся зъ трехъ особъ; на чолѣ мае станути Ахметъ Алі паша, а разомъ поѣде такожь товмачь, свѣдущій французкои и арабскои мовы. Ахметъ Алі паша передасть Менелікови власноручне письмо султана и звѣзду ордеру османіи въ брилянтахъ, а расови Маконенови ордеръ меджідія. Въ Царгородѣ прикладають до того посольства велике значѣне.

——

Въ Еритреѣ ген. Віtано вырушивъ зъ войскомъ до Агордату. Положене мае бути певне. Дервішѣ въ силѣ 11.000 стоять коло Куфіту и немовь ждуть нападу Італійцѣвъ. Они могли бы и просто пѣйти на Масаву. Зъ полудня мае бути такожь не цѣлкомъ безпечно; побоюють ся нападу раса Алюлѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

——

На засѣданяхъ головного выдѣлу товариства „Просвѣта“ зъ дня 15, 22 и 28 грудня м. р. и 12 сѣчня с. р. полагоджено мѣжь иншими такѣ важнѣйшѣ справы:

1. Порѣшено вѣдступити одну кѣмнату въ домѣ „Просвѣты“ для читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ.

2. Принято до вѣдомости, що за мѣсяць падолистъ и грудень 1896 р. выйшла книжочка „Косове поле“ Хохолушка.

3. Упрошено о. Н. Михалевича написати книжочку про пасѣчництво.

4. Рѣшено за марець с. р. выдати книжочку членьску про Хмельницкого, а вѣдтакъ книжочку о новѣмъ процесѣ цивільнѣмъ.

5. Принято до вѣдомости справоздане зъ отворена філіи въ Бѣбрцѣ.

6. Принято до вѣдомости, що 24-ого грудня 1896 р. вѣдбули ся загальнѣ зборы філіи въ Самборѣ. Делегатомъ головного выдѣлу бувъ п. Григ. Врецьона.

7. Рѣшено выслати привѣтне письмо Данилови Мордовцеви въ Петербурзѣ при нагодѣ 40-лѣтного ювілею его літературнои дѣяльности.

8. Принято до вѣдомости справоздане п. В. Короля зъ люстрацій читалень „Просвѣты“ въ повѣтѣ тернопольскѣмъ.

9. Рѣшено подати просьбу до сойму о субвенцію на выдавництва и о запомогу на вандрѣвного учителя господарства.

10. Рѣшено зложити письменну подяку о. Теодорови Стадникови зъ Дичкова за его дѣяльность въ читальни „Просвѣты“ въ Дичковѣ и за даръ 200 зр. на крамницю читальняну.

11. Ухвалено застановити выдаване часописи „Читальня“ зъ уваги на то, що зъ початкомъ 1897 року зачала выходити „Свобода“ яко тыждневa часопись політична, просвѣтна и господарска.

12. Припоручено обовязки вандрѣвного учителя господарства и люстратора читалень „Просвѣты“ п. Василеви Королеви.

13. Выналѣмлено льокаль въ домѣ товариства п. Михайлови Спожарскому.

14. Принято 186 новыхъ членовъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

Деякѣ зъ Вп. Передплатниковъ залягають навѣть изъ значнѣйшими квотами за рокъ минувшій; тымъ будемо мусѣли **вже въ понедѣлокъ застановити высылку „Дѣла“**, сли не поспѣшать якъ найскорше (найлучше вѣдворотною почтою) выровнати свои залеглости, вѣдомѣ кождому зъ зазначеня на картцѣ адресовѣй послѣдного числа „Дѣла“ за рокъ 1896 ый.

НОВИНКИ.

——

— **Політичне товариство повѣтове „Селянська Рада“ у Львовѣ** зъ припорученя дуже многихъ выборцѣвъ взывае посла до рады державнои п. Давида Абрагамовича, щобы бодай по скончену каденціи явивъ ся передъ выборцями львовского повѣту и здавъ имъ справу зъ своеи дѣяльности. — *Вѣдъ выдѣлу „Селянськои Рады“ у Львовѣ.*

— **Знову легковажене — кпиноване!** Всякому звѣстно, якого значѣня набрало у насъ свято Іорданьске. Поручь характеру церковного носить оно на собѣ характеръ народного свята церемоніяльного. Вѣ Львовѣ и по всѣхъ сторонахъ краю вѣдбувъ ся Іорданъ сегорѣчный дуже величаво. Лише въ Бережанахъ власти и репрезентаціи урядовъ зъ выимкомъ гімназіи и дирекціи скарбовои не явили ся зовсѣмъ. Думаемо, що сли вѣ Львовѣ може взяти участь въ Іорданьскѣмъ торжествѣ президентъ суду, то въ Бережанахъ можуть урядники судовѣ; сли тамъ являе ся намѣстникъ, то тутъ явити ся може староста; сли тамъ маршалокъ краевый, то тутъ повѣтовый — и такъ дальше. А шкода, бо Іорданъ на великѣмъ бережаньскѣмъ ставѣ, завдяки старанямъ мѣсцевого о. пароха и духовеньства, выпавъ величаво и на всякій случай, сли не зъ обовязку, то бодай зъ цѣкавости могли тѣ панове потрудити ся кѣлька кроковъ... А може не знали? Де тамъ! Урядъ парохіяльный розславъ всюды повѣдомлене, только, що правда... по руски.

— **До илюстрацій „свободы“ зборовъ въ Галичинѣ** може послужити знову оденъ фактъ. Сяноцкій посолъ Милянъ зъ кѣлькома горожанами сяноцкими повѣдомили тамошне староство, що намѣряють скликати народне вѣче на день 22 н. ст. с. м. зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) вѣдкрыте вѣча, 2) вага выборовъ до рады державнои, 3) выборча ординація до рады державнои зъ IV. и V. курій. Староство заборонило се вѣче, мотивуючи тымъ, що вѣче „могло бы выставити публичный спокій на небезпечність“, бо-жь вѣче въ Радимнѣ зъ 19 жовтня м. р. мусѣвъ комісарь староства розвязати, а за-для ставленя ему при тѣмъ опору прокураторія въ Сяноцѣ внесла актъ обжалованя противъ одного зъ участниковъ того вѣча за публичне насильство зъ §. 81. закона карного. — Противъ сего рѣшеня старостваа внесли скликуючій зѣче вѣдклинъ до намѣстництва, въ котрѣмъ выказують, що староству ходить лишь о вкорочене конституційнои свободы зборовъ, бо они були вже скликали бѣльше вѣчь и тѣ вѣдбули ся зовсѣмъ въ порядку, а що-до вѣча въ Рамановѣ, то се вѣче розбивъ кс. Стояловскій, заки ще оно зачало ся, та й прокураторія обжалувала лише кс. Стояловского, а нѣкого бѣльше.

— **Жандармерія у насъ въ услугахъ політики.** Въ додатку до вчерашнои нашои статьѣ о заборонѣ народного вѣча въ Залѣщицкѣмъ подаемо нинѣ ось таку пригоду зъ того повѣту: Передъ задуманымъ вѣчемъ въ Залѣщицкѣмъ запросивъ до себе одинъ священикъ [о. В. зъ И.] на третій день Рождвяныхъ святъ въ гостину кѣлькохъ священиковъ зъ сусѣдства и деякихъ селянъ-патріотовъ. Отже вже тое стало сѣлью въ оцѣ звѣстнымъ сферамъ. Безплатна поліція зробила свое, а въ само навечерія Богоявленія приходить до села жандармъ зъ Торского и зачинае выпытуватись у вѣйта и у его заступника: хто бувъ у священика? котрій священики и господарѣ? що говорили? що ѣли? чи до пѣзна забавали? — и таке инше. На вѣть бабы, що въ кухни у священика помагали, були выпытуванѣ: хто бувъ зъ селянъ и зъ-вѣдки? Розумѣе ся, що священикъ зъ И. якъ и всѣ, що гостили у него на коляду, кплять собѣ зъ тыхъ жандармскихъ розслѣдовъ; але сама рѣчь характеристична тутъ тымъ, що жандармерія, мабуть за-для перетяженя припоручуваными ѣй услугами політицѣ, не годна якъ слѣдъ одолѣти свои задачѣ въ иншихъ напрямахъ. Якъ разъ у посесора въ тѣмъ же селѣ черезъ три роки власнѣ его слуги крали масами збѣже, доробивши ключѣ до стодолы и шпихлѣра, и пили цѣлыми ночами, а прецѣнь жандармерія якось не вспѣла того выкрыти, ажь случай се вчинивъ — и жандармъ прийшовъ уже на готове, щобы злодѣевъ закувати и вѣдвести до арешту. Навѣть у самого жандарма злодѣе закрали пчолы и доси ихъ не выслѣджено. Великій обовязки мае жандармерія и тяжка ей служба — нехай же бы не запрятувано ей непотрѣбными услугами політицѣ, навѣть такими, якъ въ сѣмъ выпадку: хто бувъ и що ѣвъ на гостинѣ у священика въ свято коляды...

— **Въ руку виборчого.** Доносять намъ, що въ загальнѣй [V-бй] курій въ окрузѣ Борщѣвъ, Залѣщики кандидуе Іосифъ Соколовскій, посесоръ зъ Ивани въ повѣтѣ залѣщицкѣмъ. За кандидатурою п. Соколовского напечатали вже жиды великій афішѣ еврейскими буквами.

— **Въ Бережанахъ** вѣдбуде ся въ сали Касина бережаньского [готель Галицкій] балъ на доходъ Рускои Бурсы. Вступъ вѣдъ особы 1 зр. Початокъ балю о годинѣ 8 вечеромъ.

— **Руска Бесѣда въ Самборѣ** устроюе дня 31 н. ст. сѣчня с. р. у власныхъ комнатахъ вечеръ зъ танцями, на котрый выдѣлъ запрошуе всѣхъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ Русиновъ. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. Вступъ 1 зр. вѣдъ особы. — За выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ въ Самборѣ *Левъ Шавинській* предсѣдатель, *К. Гриневецкій* господарь.

— **Питомцѣ рускои дух. семинаріи у Львовѣ** устроюють завтра [24 с. м.] концертъ въ честь Е. Ем. кардинала-митрополита.

— **Въ Парижи въ Бразиліи** надходять вѣсть [черезъ тамошну „Газету польску“], що о. Роздольскій, котрый бувъ доси парохомъ въ Прудентополісъ, мусѣвъ зъ-вѣдтамъ вѣдходити [нѣбы за-для того, що тамъ селяне-радикалы [?] не хотѣли его], а за згодою епископа зъ Куритибы мае осѣсти въ Ріо-Кляро. Намъ недавно писано зъ Бразиліи, що позиція о. Роздольского есть тамъ дуже прикра, але близшихъ даныхъ въ тѣмъ дѣлѣ поки-що не маемо.

— **Въ Городенщины пишуть намъ:** Дня 20 грудня м. р. вѣдбуло ся въ Репужинцяхъ, повѣту городеньского, торжественне благословене новои, зъ каменя мурованои церкви. Передъ одинадцяти роками погорѣла тамъ за для неосторожности услуги церковнои деревляна церковь, а черезъ весь той часъ парохіяне Репужинець мусѣли збирати ся на богослужене въ тымчасово выставленѣй каплицѣ. Потребу побудованя новои церкви вѣдчували парохіяне и тогдѣшный парохъ, але не брались до дѣла зъ огляду на велику бѣдноту людей. Теперѣшный парохъ, о. Симеонъ Бурнадзъ, обнявши сю парохію передъ вѣсьмома роками, взявъ ся до дѣла и своею вытревалою працею допровадивъ до того, що нинѣ Репужинцѣ, село числяче заледви 600 душь, выставило въ пятьохъ послѣдныхъ рокахъ мурованую школу вартости 2.000 зр., а минувшого року церковь вартости 5 000 зр. — безъ розложеня конкуренціи, за свѣй власный маетокъ громадскій. [Признане въ сѣмъ дѣлѣ належить ся и ц. к. старостѣ п. Корн. Штрассерови та маршалкови рады повѣтои п. Людомиру Цѣньскому, котрій зъ своеи стороны не ставили перешкодъ ужити маетку громадского на будову сеи церкви]. Чину благословеня нового дому Божого довершивъ деканъ городеньскій о. А. Кобриньскій зъ оо. віцедеканомъ З. Шухевичемъ зъ Тишковець, Н. Волошиньскимъ зъ Далешевы, А. Соболевскимъ зъ Копачинець, кс. Баранецкимъ лат. парохомъ зъ Чернелицѣ, А. Навроцкимъ зъ Далежевы, С. Макогоньскимъ зъ Поточискъ и С. Бурдзомъ, при участи майже 3000 збраныхъ селянъ зъ процесіями [якъ зъ Чернелицѣ, Далешевы, Колѣнокъ] крѣмъ мѣсцевыхъ парохіянъ и особъ зъ свѣтскои интеліґенціи, мѣжь котрыми явили ся староста п. Штрассеръ и маршалокъ п. Цѣньскій. Вѣдповѣдну торжеству проповѣдь: „Що есть церковь, яке ей значѣне, и о обовязкахъ кождого христіянина супротивъ нея“ выголосивъ о. С. Макогоньскій. Своими дуже красными словами умѣвъ славный сей проповѣдникъ слова Божого розбудити радость въ серцяхъ парохіянъ репужинецкихъ, що дочекали ся такъ величавого дому Божого, та загрѣти ихъ и всѣхъ присутныхъ вѣрныхъ христіянъ до бѣльшои вѣры и любови Бога. — *Одень зъ присутныхъ.*

— **Бурмістръ Гусятина Маврикій Ренценштайнъ** прислався до „Газеты львовскои“ спростоване вѣсти, мовь-бы тамъ въ канцеляріи староства хтось вечеромъ 25 грудня 1896 р. обрабувавъ и повѣсивъ діетаря Еміля Розенмана. Розслѣды урядовѣ выказали, що Розенманъ самъ допустивъ ся самоубійства, повѣсившись на гаку при шафѣ. Вѣсть о замордованю Розенмана — на гадку бурмістра — мусѣла розпустити его родина, бо самоубійца бувъ жидомъ, а у жидовъ самоубійство уважае ся за велику ганьбу и збезчещене цѣлои родины.

— **Польскій людъ въ вѣдношеню до „пановъ“.** Przegląd въ ч. 15 зъ 20 с. м. мѣстить п. заг. „Zdziczenie ludu naszego“ ось що:

„П. Ярославъ Пеньонжекъ, оденъ зъ найлѣпшихъ знатоковъ люду, описуючи въ „Kole“ свою прогулянку зъ Львова до Гданьска на вельоц педѣ, такъ оповѣдае свои вражѣня зъ подорожи межи Тшебінею, Крешовицями, Забержовомъ ажь до Кракова [отже зъ подорожи черезъ часто польскій край]: Ся послѣдня просторонь [Польске Королѣвство] насувае менѣ деякѣ рефлексіи, котрій тутъ описую для урадуваня панвъ пріятелѣвъ люду [sic!] Звѣстно, що людъ тамошный вѣдъ давна не вѣдроблявъ панщины, отже той людъ бувъ найбѣльше „nobywatelony“. Наѣздивъ ся я досыть по цѣлѣй нашѣй вѣтчинѣ, але подѣбно злобного люду, якъ въ тѣй части, не бачивъ я доси. Що хвиля стрѣчуванѣ фѣры выхали мене до рова, та й чувъ я промовы такого змѣсту: „Пся кревь, цыраху, — понъ [панъ]! ѣде на колѣсци, а чоловѣкъ мусить гарувати въ поли!“ — „А вступи ся, цыраху, зъ дороги, бо батогомъ потягну!“ — кликали хлопы до мене. Та се ще нѣчо супротивъ такого епіоду: Зближаючи ся до кѣлькохъ хлопцѣвъ, виджу, якъ зачали збирати камѣнцѣ на дорозѣ. — „А чи то на мене збираете тотѣ камѣнцѣ, мои хлопята?“ — спытавъ я. — „Нѣ, пане“ — вѣдповѣдае менѣ солодко оденъ“ — „мы лишь оттакъ кидаемо собѣ, бавимо ся“. Не задержуючи ся поѣхавъ я дальше, ажь тутъ чую градъ камѣня побѣчь мене, вѣдтакъ слова: „На тебе злодѣю! на тебе цыраху! всѣхъ васъ вырѣжемо небавомъ!“... Въ тыхъ услѣвяхъ, а до того самому, дорога не була забавна; коли потемнѣло, мусѣвъ я що хвиля збскакувати зъ машины, щобы переѣзджючій селяне не ушкодили менѣ ей зб злобы.“

— **„Братня Помочь“, товариство слухачѣвъ львовскои політехніки** просить насъ оповѣстити, що въ его нутрѣ повстала „Заробкова комісія“, котрои задачею е: нести матеріяльну помѣчь потрѣбуючимъ товаришамъ, а средствомъ: роздѣлювати працѣ зъ обсягу технічныхъ наукъ. Въ виду того, що для слухачѣвъ політехніки головнымъ жереломъ заробкѣвъ бувають рисунки, проекты, копіи, портреты и т. п. выконуванѣ такъ на приватнѣ замовленя якъ и въ технічныхъ бюрахъ, а дальше лекціи и въ лѣтныхъ мѣсяцяхъ вымѣры, „Заробкова комісія“ буде зовсѣмъ безинтересовно припоручати вѣдповѣдно образованыхъ, а незаможныхъ товаришѣвъ всѣмъ пп. инжінерамъ, будовничимъ, предпринемцямъ, технічнымъ бюрамъ и особамъ, що потребувати-муть приватныхъ учителѣвъ. Гарну цѣль „Заробковои комісіи“ можемо лишь похвалити и, бажаючи ѣй успѣховъ, припоручити памяти интересованои публики ей адресу: „Заробкова комісія слухачѣвъ політехніки у Львовѣ.“

— **Чума въ Индіяхъ** починае що разъ бѣльше лякати Европу. Державы предприймають поважнѣ мѣры осторожности.

Наука, штука и література.

— „Свободы“ ч. 2-га мѣстить: Вѣдъ теперѣшну хвилю, вразъ зъ оповѣщенемъ краевого руского комітету выборчого. — Що то е заводовѣ стоваришеня господарскѣ, д-ра Костя Левицкого. — Допись зъ вѣдъ Львова. — Рухъ політичный руского селяньства. — Що въ свѣтѣ чувати. — Порады, дописи и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и сусѣдньо політичныхъ, Василя Короля. — Вѣсти зъ тов. „Просвѣты“. — Новинки. — Господарство, промыслъ, торговля. — Анонсы.

— „Свободу“ повитала наша сусѣдньость дуже симпатично, чого доказомъ поприсыланѣ редакціи не лишь слова признаня и заохоты, але що важнѣйше численнѣ передплаты. Деякѣ нашѣ патріотичнѣ священики придбали навѣть по десять передплатниковъ селянъ зъ одной громады, чимъ розумѣе ся, дали доказъ, що уважають „Свободу“ найвѣдповѣднѣйшою газетою для народу. Выдавництво „Свободы“, якъ вже се було зазначене, числило на таку ревну вѣдпомогу нашого загалу и длятого пригадуе всѣмъ щирымъ народолюбцямъ, щобы розширювали кругъ передплатниковъ и читателѣвъ „Свободы“. Передплата „Свободы“ лишь 2 зр. рѣчно; редакція и адміністрація въ домѣ тов. „Просвѣты“ рынокъ ч. 10.

— „Зорі“, илюстрованого літературно-наукового письма для родинъ, выдаваного Науковымъ товариствомъ имени Шевченка, выйшло вѣдъ [новою] редакцією дир. Олександра Борковского число 1 зъ 1 (13) сѣчня 1897 въ дотеперѣшнѣмъ видѣ, обемѣ и при незмѣненыхъ условяхъ передплаты [на цѣлый рокъ 6 зр., на пѣвъ року 3 зр., на чверть року 1 зр., 50 кр., а зъ додаткомъ „Словаря росийско-украіньского“ на рокъ 8 зр., на пѣвъ року 4 зр., на чверть року 2 зр.]. Се 1-ше число мѣстить въ собѣ: оповѣдане Наталки Полтавки „Самовродок [з автобіографіи невідомого поета]“; — двѣ байки Б. Грѣнченка „Соловейко“ и „Дѣвчина та хвиля“; — оповѣдане Г. Коваленка „І в щастї не трать розуму!“ — початокъ драмы на 5 дѣй Б. Грѣнченка „Ясні зорі“; — „25-лѣтнѣй ювилей Марка Л. Кропивницького“ Е. Ч. и „Марко Л. Кропивницький“ Миколы Вороного; — „Володимир Левицький [Василь Лукич]“ д-ра В. Щурата; — въ рубрицѣ оповѣстокъ и критичныхъ замѣтокъ двѣ А. Крымского реценэіи: „Царівни“ оповѣданя Ольги Кобиляньскои и оповѣданя Теодота Галѣпа „Перші зорі“; — вкѣнци хроніка и деякѣ оповѣщеня, мѣжь тыми конкурсъ редакціи „Зорі“ на літературнѣ утворы. Зъ илюстрацій поданѣ въ сѣмъ числѣ: портреты Марка Л. Кропивницкого и Василя Лукича, бувшого довголѣтного редактора „Зорі“, та й [на цѣлу сторону] образокъ „Весела їзда“ пѣсля образа польского маляра зъ Монахіи Ковальского-Веруша.

— **Франтішекъ Ржегоржъ** написавъ и умѣстивъ въ фейлетонѣ праского дневника Národní Listy [ч. 12 зъ 12 сѣчня 1897] статю „V Stanislavově. Z haličsko-ruských cest.“ Въ сѣмъ фейлетонѣ п. Ржегоржъ подае де-що зъ исторіи мѣста Станиславова, деякѣ етнографічнѣ черты люду руского зъ околицѣ, про дневникарство и про бурсу руску въ Станиславовѣ.

Послѣднѣ вѣсти.

Выборы до рады державнои въ Галичинѣ вже розписанѣ и вѣдбудуть ся въ днихъ: 11 (н. ст.) марта зъ курій загальнои (V-ои), 16 марта зъ курій сѣльскои, 18 марта зъ мѣстъ, 19 марта зъ комнатъ промыслово-торговельныхъ вкѣнци 22 марта зъ курій бѣльшихъ посѣлостій.

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Кольонія 23 мая. Köln. Ztg. довѣдуе ся зъ Петербурга що Россія мае въ своѣй артилеріи завести новѣ французкѣ скорострѣльнѣ пушки; маю бы се коштовати 85 міл. руб.

Гамбургъ 23 сѣчня. Hamburg. Correspond. подае вѣдурядовый комунікатъ зъ заявленемъ, що Нѣмеччина не мае потребы починати зъ заведенемъ скорострѣльныхъ пушокъ. Коли бы се зробила Франція, то и Нѣмеччина готова кождои хвилѣ пѣйти ей слѣдомъ.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА

Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкѣвъ Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

MATTONI'S GIESSHÜBLER

ЧИСТА

алькалічна

ВОДА

кисла

выпробована вѣдъ сотокъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги **органѣвъ воддыховыхъ и травленя** при гѣстцѣ, **нежитѣ жолудка и мѣхура**. Добра особливо для дѣтей, рекон 4 валесцентѣвъ и въ часѣ тяжи. (I.)

Найлѣпшій напитокъ діететичный и покрѣпляючій.

Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

КОТВА

Liniment Capsici compos.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените усмиряюче бѣль втиране; въ цѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально улюблене средство домове завсѣгды лишь словами

Ріхтера лініментъ зъ „котвою“

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою“, бо ино такій суть правдивѣ.

Ріхтера аптика пѣдъ „Золотымъ Львомъ,“ Прага. 363 10—35

Вѣдзначене на краевѣй выставѣ въ р. 1894 почетнымъ дипльомомъ ц. к. міністерства торговлѣ.

Краєве товариство ткацке

„PRZĄDKA“

(ПРЯХА)

въ Коросні

поручає Пов. П. Т. Публицѣ свого выробу чисто льняній, звѣстній зъ доброты, ручно тканій.

Полотна корчиньскій

вѣдъ найгрубшихъ до найтоншихъ вебъ и

БѢЛЄ СТОЛОВЄ

о взорѣ кѣстковѣмъ и адамашковѣмъ

77 43—52 також доставляє

сѣтки до сушеня хмелю

Замовленя просимо надсылати просто до Коросна (почта, телеграфъ и стація зелѣзнича въ мѣсци).

Пробки и цѣнники на жаданє оплатно и вѣдворотною почтою.

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% лиссты ипотечній
- 4% листы ипотечній короновій
- 5% листы ипотечній преміованій
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облігаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігаціи пропінаційній

и всякій ренты державній

Тѣ паперы продаємо и купуємо по найточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 С. 3—0

ЛИПЪ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трабунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставраціи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

4912 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Кто пье

Капрайнера

Кнайпа солодову каву?

Всѣ

котрій люблятъ смачну каву, хочутъ бути здоровій и хочутъ щадити.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ тов „Просвѣта“.

Илюстрованый цѣнникъ **лижвъ** найрѣзнѣйшихъ системъ якъ-разъ выйшовъ зъ друку. На ласкаве жадане высылае franco

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Пошукую

инструктора ученика до сынъ зъ І шкіл кл. гімназіяльной на село — зараз. — Адреса: Погорецкій-Брѣдки. п. Ілоо.

27 2—2

Выпродую

РУКАВИЧКИ зимовій зъ футромъ и фляненлею, *уніформевій* — по умѣркованыхъ цѣнахъ.

Великій выборъ рукавичокъ *балевыхъ*, найновѣйшихъ; — цѣлзомъ довгій, glasé, данській и ирховій — гуртовно по цѣнахъ приступныхъ.

Поручає *ЯКОВЪ ФІРЕРЪ*, рукавичникъ, ул. *Трибунальска ч. 10 «пѣдъ трема коронами»*.

26 2—1

RUNDBAKIN. WIEN.

зр. 1.60 зр. 1.60

Охорону противъ зимна и мокроты подають выключно лишь мои на цѣлый свѣтъ славній

Офіцирскій дерги на конѣ

черезъ економѣвъ, властителѣвъ стадынъ, управителѣвъ добръ признаній теплыми, тревалыми, не до зношеня, а тымъ самымъ безпереченно и найлѣпшими дергами на конѣ. Они суть значной величины та за смотрені яркими бордюрами и пасмужками, а можна ихъ уживати такожъ за тенїй покрывала на лѣжка. Коштують: сорта А зр. 1·60 сорта В зр. 2. Живій дерги фіякерскій зъ 6 всѣлякими пасмужками и бордюрами, достаточно довгій и широкій (2 метры довгій, 1½ метра широкій) дуже добрій, по зр. 3·50 за штуку 379

Розсылка пѣдъ гарантіею за послѣплатою. За непригѣдне звертає ся грошѣ Выключне мѣсце для замовлень **M. Rundbakin**

Wien II. Taborstrasse 35

Нехибне средство на кашель и катаръ

Аптикаря Шнайда

ПОРОШОКЪ

противъ катару и кашлю

та разомъ въ нимъ

гербата противъ катару и кашлю

зъ **St. Georgs-Apotheke**, у Вѣдни **V/2 Wimmergasse 33**, пѣсля приписѣвъ лѣкарскихъ приладжений суть нехибными выпробоваными средствами противъ катаральныхъ недугъ органѣвъ воддыховыхъ, противъ упертыхъ кашлѣвъ, хрипка, заслѣзненю, астмыи. а. усуваючи флегму, усмирюючи кашель и выключуючи уступленє духоты Цѣна пачки порошку противъ кашлю и катару 50 кр., а принадежной до сего гербаты на катаръ и кашель 50 кр.; почтою о 20 кр. бѣльше на опакованє и листъ фрахтовый. Почтою высылає ся що найменше двѣ пачки. Попередне надѣсланє належитости переказомъ пожадано Правдивѣ лишь въ **St. Georgs-Apotheke, Wien V/2 Wimmergasse 33**, и тамъ треба звертати ся зъ всѣми писемными замовленями.

Складъ у Львовѣ въ аптицѣ пѣдъ звѣздою п. Миколяша.

30 1—?

ГЕРБЫ,

монограмы, стампілѣ металевій и кавчуковій, гравуры на всякихъ металяхъ, всякій роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляє найдешевше и найсовѣстнѣйше — Артистичне заведенє рытовниче А. ЗИМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14. Порученя зъ провінціи выготовляє ся якъ найскорше (Импресса.) 83—8

МАРІЯ ФРЕНКЕЛЬ

у Львовѣ, рогъ улицѣ Галицкои ч. 1 и ринокъ ч. 22.

„Пѣдъ Незабудкою“

Найдешевше жерело закупна

СТАЛІЙ ЦѢНЫ

Найбольшій выборъ вовняныхъ и шовковыхъ матерій на сукнѣ, въ краскахъ и чорныхъ. Фляненѣ, Шіфоны, Вебы, Градлѣ, Перкалѣ, Барханы, Скатерти, Килимы, Портіэры, Ковэры, Хѣдынки, Кацы, Полотна на лѣжка, занавѣсы, Мужеске и дамске бѣле, Ковнѣрики, Манжеты Краватки, бѣле Єтера, зимовій шалики и хустки, Гафты, Вставки Скарпетки, Панчохи, Рукавички, Взробы зъ футра, кравецкій додатки и комплетій выправы шлюбній. 378 7—8

Ученик семої класи

глядять лѣкціі на селі. Адреса: *С. С. Радимно.* 23

БЕРТГАЙМА

зъ подвѣйнымъ швомъ

МАШИНЫ ДО ШИТЯ

Першорядный фѣбрикатъ нѣмецкій для домового ужитку и промыслу доставляю зъ Вѣдня до всѣхъ мѣсцевостей австро-угорскои монархіи.

Высокораменний вѣжий м.	зр. 35·50
Высокораменний ручій м.	зр. 31·50
Кругловенц. машина	зр. 49·—

30 днѣвъ часу на пробу. 5-лѣтна порука.

Кожду машину, яка въ пробномъ часѣ не покаже ся знаменитою, вѣдбираю на мій коштъ безъ трудностей назадъ 21 1—5

Nähmaschienen Versandt-Haus

LOUIS STRAUSS,

фірма судово протоколована и ліверантъ стоварншеня ц. к. урядникѣвъ.

Wien IV. Margarethenstr. 12 fh.

Нѣяка мати, нѣяка господиня

не повинна задивити

„Servus“ Гавзена Касельске-вѣвсяне Какао,

ужити для дѣтей и въ своѣмъ господарствѣ, бо оно незрѣвнане при живленю слабовитыхъ и недужихъ особъ. Хто его разъ пивъ, сей вже не обѣйде ся безъ него. **„Servus“** Гавзена кселъске какао вѣвсяне продає ся лишь въ картонахъ по 33 грудки запакованій въ станіолю по цѣнѣ 70 кр. за картонъ у всѣхъ аптикахъ, торговляхъ делікатесѣвъ, дротеріяхъ и лѣпшихъ склепахъ корѣнныхъ.

Hausen & Co., Kassel und Eger.

Генеральна продажь для Австро-Угорщины **L. Koestlin, Bregenz.**

373 —0

Оповѣщене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Вп. Публику, що зъ днемъ 1 сѣчня 1897 отворивъ-емъ

Першу руску

РЕСТАВРАЦІЮ

пѣдъ львомъ

устроену зъ комфортомъ, получену зъ комнатою до біярду и зъ

КОМНАТОЮ до СНѢДАНЬ

Заосмотрена у всякій роды горѣвокъ, розолісѣвъ, лікерѣвъ, винъ австрійскихъ, угорскихъ, італійскихъ, бургундскихъ и шампаньскихъ, всѣлякій меды, пива зъ бровару Лілієнфельда и зъ Пільзна та Окоціма, всѣлякій зимній перекуски, щоденно свѣжа кухня. За чистоту и добрѣсть якъ трункѣвъ такъ и всякихъ перекусокъ продаваныхъ въ моѣй реставраціи и комнатѣ до снѣдань ручу, бо споваджую ихъ зъ першорядныхъ фабрикъ.

Докладати буду всѣлякого можливого стараня, щобы Вп. Публику пѣдъ кождымъ взглядомъ вдоволити и злятого прошу привѣтливо о якъ найчисленнѣйшій вѣдвѣдины.

Зъ глубокамъ поважанемъ

ВОЛОДИСЛАВЪ БУКАЛЬСКІЙ

29 1 4 **Львѣвъ, ул. Шептицкихъ ч 50.**

Торговля руска знарядѣвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

КАРТЫ ѢЗДЫ

до Пѣвночнои Америки

Голяндско-Американьскимъ шляхомъ

(Нідерляндско Американьске товариство на роходнои плавбы.)

I. Kolowratring 9

IV. Weyringergasse 7 a

WIEN.

Щоденна експедиція зъ Вѣдня.

Поясненя безплатно. 6 3—3

Розклад изди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 6 мінут від часу дьвівского].

Поіздъ	година	Приходить до Львова з	Поіздъ	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.5	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10 15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	5·10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	12 10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосиф[illegible]ара.

Ч. 9. Львовъ, Понедѣлокъ 13 (25) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямациі неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надослане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ руху выборчого.

Двома цѣсарскими патентами зъ дня 22 н. ст. сѣчня с. р. оповѣщено краямъ Австрій, що рада державна розвязана и розписують ся новѣ выборы, а такожъ нова рада державна скликана на день 27 марта с. р. Симъ разомъ вѣдступлено вѣдъ звычаю, що ажь по переведеню выборовъ оголошує ся цѣсарскій патентъ що-до скликаня нового парляменту, бо, якъ бачимо, оба патенты, розвязуючій и скликуючій, вже рѣвночасно оповѣщенѣ.

Шефы краевыхъ правительствъ заняли ся сейчасъ розписанемъ новыхъ выборовъ Найскорше зачинають ся выборы въ Буковинѣ, бо тамъ вже на день 4 н. ст. марта припадають выборы зъ пятои курій, а на 15 марта выборы зъ курій бѣльшихъ посѣлостей. Въ прочихъ краяхъ выборы зъ пятои курій (бо тою курією зачинають ся взагалѣ выборы) розписанѣ мѣжь 8 а 12 марта, а зъ днемъ 23. н. ст. марта буде вже у всѣхъ краяхъ по выборахъ.

Галицкій намѣстникъ кн. Савґушко выдавъ въ справѣ выборовъ слѣдующе оповѣщене: „...Устанавляю речинець выборовъ: Зъ курій загальной на день 11 марта; зъ курій громадъ сѣльскихъ на день 16 марта; зъ курій мѣстъ на день 18 марта; зъ коморъ торговельныхъ и промысловыхъ на день 19 марта; зъ курій бѣльшихъ посѣлостей на день 22 марта с. р. — Тѣ выборы будуть довершенѣ въ повыше означеныхъ днякъ въ мѣсцяхъ выбору приписаныхъ закономъ. Близшій постановы що до годины и льокалю, въ котрыхъ выборы мають вѣдбувати ся, будуть подавій до вѣдомости управненыхъ до голосованя картами легітімаційными, якій имъ у властивѣмъ часѣ будуть доручены. Всѣхъ горожанъ державы мужеского полу, що не суть выборцями громадскими а мають претенсію на право выборче въ курій загальнѣй, взываєся, щобы въ часѣ 8 днѣвъ вѣдъ оповѣщеня въ громадѣ о розписаню выборовъ сю претенсію заголосили и выказали въ урядѣ громадскѣмъ.“

Нова рада державна прибере иншій выглядъ вже хочь бы за для того, що засяде въ нѣй бѣльше о 72 послѣвъ, выбраныхъ зъ пятои курій. Всѣхъ послѣвъ буде 425, а зъ того припаде на курію бѣльшихъ посѣлостей 85, на мѣста 117, на коморы торговельній 21, на курію сѣльскихъ громадъ 130, а на загальну курію 72. Галичина высилає до ради держ-

нои 78 послѣвъ, а то зъ курій бѣльшихъ посѣлостей 20, зъ мѣстъ 13, зъ коморъ торговельныхъ 3, зъ громадъ сѣльскихъ 27 и зъ загальной курій 15.

Якій сторонництва будуть въ новѣмъ парляментѣ и якъ уложать свои вѣдносины до правительства, на се въ переважнѣй части буде можна вѣдповѣсти ажь по выборахъ. Староческа Politik укладає пѣсля найлѣпшихъ информацій ось такій комбінаціи: Молодо-Чехи надѣють ся мати въ новѣмъ парляментѣ 63 и готовій вѣйти въ складъ правительственной бѣльшости, наколи осягнуть языковій и автономістичній концесіи та запоруку що-до языковои рѣвноправности въ краяхъ ческои коруны. Надѣють ся, що въ престольнѣй промовѣ буде згадка про ческій постуляты. — Коло польске не змѣнить свого становиска до правительства, буде завсѣды належати до правительственной бѣльшости и нѣякому правительству не буде робити клопотовъ. — Ческа бѣльша посѣлость буде придержувати ся своихъ девізы: „стояти вѣрно и непохитно при цѣсарѣ и державѣ“, а що-до національныхъ постулятовъ молодоческихъ, то буде вѣдносити ся до нихъ прихильно. — Полудневій Славяне готовій злучити ся въ одинъ клюбъ, до котрого готовій приступити навѣть словѣньскій послы зъ теперѣшного клюбу Гогенварта. Правительство може числити на пѣдпору полудневыхъ Славянъ ино тогдѣ, коли стане безвзглядно на становиску основныхъ законовъ державныхъ, переведе языкову рѣвноправность и залишить теперѣшну методу: жадати за всяке хочь бы найменше уступство сейчасъ концесій. Розумѣе ся, що згадка про се мусить бути въ престольнѣй промовѣ, бо самыми обѣцянками вже тѣ послы не вдоволять ся. — Католицка партія людова пѣдъ проводомъ д ра Ебенгоха вадѣе ся мати 40 послѣвъ, а готова пѣдпирати правительство лишь въ такѣмъ случаю, наколи правительство вырече ся ліберальныхъ принциповъ и буде старати ся выперти ихъ зъ публичного житя. Коли сего не буде, то католицкій людовцѣ вѣйдуть въ контактъ зъ христіяньскими соціялами, котрій рѣвножь надѣють ся мати до 40 голосовъ. — Католицкій консерватисты зъ теперѣшного клюбу Гогенварта не тратять надѣи, що удасть ся имъ утворити католицке центрумъ, а якъ нѣ, то остати ся и и дальше окремою групою пѣдъ проводомъ гр. Фалькенгайна. — Зъ всякихъ познакъ выходить, що правительство буде старати ся передовсѣмъ утворити собѣ сталу

бѣльшѣсть, до котрои увѣйшли бы Поляки, ческій Февдалы, осганки партіи ліберальнои и молодо-Чехи. Вневняють, що правительство не зачне акціи анѣ зъ антісемітами и нѣмецкими національами анѣ зъ соціялъ-демократами. Супротивъ католицкои партіи людовои и полудневыхъ Славянъ правительство буде старати ся, безъ огляду чи она приступлять до бѣльшости чи нѣ, стояти въ добрыхъ зносинахъ.

Рухъ выборчій вже зазначивъ ся вѣдозвами поодиноких сторонництвъ до загалу выборцѣвъ. Тѣ вѣдозвы, розумѣе ся, появили ся не у насъ въ Галичинѣ, ино у Вѣдни, де знають, що кожда хвиля въ періодѣ выборчѣмъ дорога и треба ей выкористати. Мѣжь вѣдозвами впадає въ очи „Wahlaufruf der social-politischen Partei“, котра выступила першій разъ при выборахъ до сойму Долѣшнои Австрій, а теперь буде ставляти кандидатовъ до парляменту. Въ програмѣ соціялъ-політичнои партіи не помина ся нѣякои области публичного житя и ставляє ся домаганя реформъ, а що-до квестій національныхъ, то соціяльній політаки суть за порозумѣнемъ Нѣмцѣвъ и Чехѣвъ, щобы тымъ способомъ оборонити ся противъ змаганъ панующои шляхты польскои. Однымъ зъ кандидатовъ сеи партіи есть шефъ секційный бар. Ербъ, пенсіонованый за часовъ правительства гр. Баденього. — Рѣвножь нѣмецка партія людова (антісеміты) выдала вѣдозву, въ котрѣй обѣцює пѣдпирати интересы мѣщаньства и селяньства. „Все, що выходить на шкоду станови середному, — голосить ся въ вѣдозвѣ — промахи капіталізму и вплывъ жидовства, мусить бути вкорочене, недостачѣ законодавства и адміністрацій мусять бути усуненѣ при помочи реформъ, а власна помочь, наколи не выстане, повинна бути доповнена властію и помочію державы.“

У насъ въ Галичинѣ рухъ выборчій ще на добре не зачавъ ся, але можна надѣяти ся, що вже въ сѣмъ тыждни розгорить на добре. Занотувати годить ся, що польске сторонництво людове устроює численнѣ вѣча въ західнѣй Галичинѣ и выпирає ся на нихъ всякои звязи зъ соціялъ-демократами, щобы тымъ способомъ выбити своимъ противникамъ оружє з рукъ. Рѣвножь и Związek chłopski пѣдъ проводомъ Поточкѣвъ заявивъ ся за самостійною выборчою акціею хлопскою безъ опѣки шляхты Польскій выборчій комітетъ центральный занменувавъ своимъ мужемъ довѣря Ст. Поточка, але сей теперь публично въ газетахъ зрѣкає ся той чести, бо — якъ каже — безусловна солідарнѣсть, котру пѣдносить комітетъ за свое гасло, есть нѣчимъ иншимъ якъ безусловнымъ пѣдчиненемъ пѣдъ команду консервативнои партіи и длятого всѣ хлопы безъ рѣзницѣ пересвѣдчень повинній приступати до выборовъ пѣдъ окликомъ: „Bij solidarnie stańczyka!“

Въ прасѣ польскѣй не стрѣчаємо ще програмовыхъ статей про выборы. Однакъ Gazeta Narodowa уважає теперѣшній выборы дуже важными, а мѣжь аргументами наводить и такій: „И коли давнѣйше противъ двора польского и приходства католицкого на селѣ тровили ино Хоминьскій, Шелѣ, Яхимовичѣ, Наумовичѣ и т. п., то нинѣ пѣдбурюють молодѣжь польску и руску, щобы спѣльно зъ епігонами Шелѣвъ або Наумовичѣвъ ставала до борбы зъ польскымъ дворомъ и католицкимъ приходствомъ.“ Вправдѣ цѣлый сей аргументъ дуже неясно стилізованый, але мабуть вѣднесе ефектъ, бо въ нѣмъ ажь два разы згадує ся имя Яхимовича и Наумовича, а такими зворотами ще найлѣпше промавляти польскѣй прасѣ до своихъ читателѣвъ.

Нѣмецку ґімназію въ Бродахъ

якъ вѣдомо — забирають ся Поляки теперь спольщити, користаючи зъ того, що нинѣ до сего часъ дуже вѣдповѣдный, бо въ міністерствѣ мають силу. Длятого и взялись они до справы горячо, немовь побоюючи ся, щобы у Вѣдни не змѣнила ся ситуація на ихъ некорысть, а зелѣзо треба кувати, доки горяче. Якъ доносять польскій дневники — недавно выѣздила зъ Бродовъ депутація [бурмістръ Кулякъ, заступникъ бурмістра Б ьохъ, два асесоры Ляндавъ та Вестъ и радный Яницевскій] до Львова, щобы ще передъ отвореньмъ сойму внести петицію та й у дотычныхъ сферъ выєднати, щобы вже будучого року шкѣльного можна завести въ першій клясѣ ґімназіи польскій языкъ выкладовый.

Мы очевидно не станемо боронити нѣмеччины въ брѣдскѣй ґімназіи [тымъ бѣльше, що й самі жиды брѣдскій, а бодай ихъ менеры ѣдуть въ депутаціи за „polskim“ языкомъ выкладовымъ — мабуть гадаючи тымъ пѣдхлѣбитись Полякамъ и задобрити ихъ, абы не наставали на перенесене комнаты торговельнои зъ Бродовъ до Тернополя, а може мають ще и иншій якісь свои интересы.] Але при тѣмъ мы мусимо запытати: Длячого нѣмецка ґімназія брѣдска — коли вже мае перестати

---

8)

РЕКРУТЪ.

Написавъ Д-ръ Андрѣй Чайковскій.

(*Конецъ.*)

Харко выйшовъ зъ будки сторожнои, здоймивъ зъ себе вахмантлю и передавъ Баранови. Еще разъ хотѣвъ просити у Вовка помилуваня, але сей потругавъ его за плечѣ на передъ себе и закомандувавъ: маршъ!

Харко пишовъ передомъ понуривши голову. Ноги ему плентали ся, самъ не знавъ гаразду, що зъ нимъ робить ся. Цѣлый задеревѣвъ! За нимъ ступавъ зъ насторченымъ багнетомъ капраль Вовкъ, несучи въ лѣвѣй руцѣ карабінъ Харка. Вѣнъ такій радый, що Харка выловивъ, тожь пишовъ наче-бъ на крилахъ летѣвъ...

Прийшли на вахцимру. Другій вояки, почувши, що стало ся, не могли зъ подиву выйти. Тажь вѣдобрати жовнѣрови карабінъ на вартѣ, то не мала штука, а такои штуки доказавъ капраль Вовкъ! Черезъ те вѣнъ не станувъ зъ очахъ жовнѣрѣвъ лѣпшимъ, протавно, вѣнъ станувъ въ ихъ очахъ страшнѣйшимъ, небезпечнымъ, якимсь демономъ, котрого треба якъ огню бояти ся.

— На варту не пѣйдешь вже! — каже Вовкъ до Харка, — а завтра вѣдошлю тебе патролею до мѣста... Чекай, небоже! поносишь собѣ каблѣ въ бриґадѣ... О! кадетъ, фільософъ! — глузувавъ собѣ Вовкъ зъ бѣдного Харка, — будешь ся на мене „бешверувати“... Я тобѣ покажу „ґіпсъ“... Будешь гнити

зъ бриґадѣ та й тамъ высипишь ся за всѣ часы...

Харкови стало досадно:

— Буду сидѣти, то буду! то не буду служити...

— Ого, якій мудрый! Тое, що посидишь, мусишь надслугувати; и дня тобѣ не подарують. А ты якъ гадавъ? Неоденъ унферма волѣвъ бы вѣдлежати свій часъ въ бриґадѣ, нѣжь карабінъ носити... Такъ не йде!

Въ Харка наче-бъ громомъ ударило. Рахувавъ собѣ, що за два роки и вѣсѣмь мѣсяцѣвъ буде бѣдѣ конець, а оно бѣда тая довше потрезає; та ще яка бѣда!...

Харко сѣвъ на „причѣ“, сперъ голову на руки и важко задумавъ ся. Другій товаришѣ поклали ся на причахъ и дрѣмали. Оденъ лише сидѣвъ при столѣ на лавѣ и кунявъ. Въ вахцимрѣ блимала лямпа завѣшена на серединѣ хаты на шнурку у стелѣ. Капраль Вовкъ положивъ ся тежь и заснувъ. Нѣчого бѣльше не чути, хиба мѣровый вѣддыхъ спячихъ. А на дворѣ выє, лютує вѣтеръ и бє объ вѣкна, трохи шибы не повылѣтають.

Харко думає: Пѣйду до бриґады, неминуче пѣйду! се читали намъ въ школѣ въ артикулахъ. А якъ тамъ въ тій бриґадѣ? Ага! а отъ тій арештанты, що ихъ тогдѣ въ ланцухахъ вели, они тежь въ бриґадѣ... Тамъ треба въ зелѣзахъ ходити вразъ изъ злодѣями, убійниками... то страшно!... Хиба я тамъ мушу йти? За що? що задрѣмавъ? Тажь зъ того не було нѣякои шкоды... Въ таку непогоду, то бы й песъ не прийшовъ у таку пустыню, не то чоловѣкъ... Еѣ! або то я по правдѣ служу?... Я самъ на грунтѣ бувъ коло старенькои мамы — такій не служать, а мене взяли.

Така то правда! Бѣдна моя мамуненько! Нѣхто ще зъ нашои родины въ ланцухахъ не ходивъ, ажь я першій буду въ криміна ѣ. А вже-жь, бриґада то таки криміналъ, еще горше... Боже мѣй, що менѣ робити?.. Нь! та ки не потѣшить ся надо мною, нѣхто мене въ кайданахъ не побачить!.“

Харко пѣдвѣвъ голову. Всѣ спали. Вѣнъ поглянувъ дикими очима по вахцимрѣ и высунувъ ся потихоньки на дворъ. Куняючій на лавѣ жовнѣръ клѣпнувъ очима, але задрѣмавъ опять... на Харка вѣнъ забувъ.

Харко выйшовъ на пѣддашше вахцимры... На дворѣ така пѣтьма, що хочь око выколи. Тутъ висѣли рядомъ на стѣнѣ ґверы.

Вѣнъ взявъ оденъ ґверъ въ руку. Свѣтло зъ середины освѣтило его лице. Було страшне. Закушенѣ ажь до крови губы вказували, що Харко задумавъ щось страшного...

Выймивъ зъ картуша патронъ, набивъ карабінъ, сѣвъ на лавцѣ и ставъ скоро занимати чоботъ зъ правои ноги. Спѣшивъ ся такъ, наче-бы боявъ ся, що леда хвиля може ему хтось перебити роботу...

— Мамо моя рѣднесенька, Гандзю дорога, єдина дѣвчино, выбачте менѣ! Се длятого, абы не було сорому, що буду въ кайданахъ... Боже прости менѣ!..

Цѣвка ґвера спочила прямо пѣдъ бородою, великій палець босои ноги потягнувъ цинґель...

Вояки, почувши выстрѣлъ, посхапували ся на рѣвнѣ ноги. Нѣхто не знавъ, що стало ся. Вовкъ закричавъ:

— „Вахе гераусъ!“

Всѣ кинулись до ґверовъ та заразъ насмотрили Харка.

— Пане капраль! — каже оденъ, — тутъ хтось лежить... Гей, лямпу!

Вынесли лямпу, прислонюючи ей вѣдъ вѣтру. Побачили трупа Харка. Лежавъ бокомъ на лавцѣ пѣдъ карабінами, увесь въ крови... Голова вся пошарпана на кусни, зъ черепа выплывъ мозокъ.

— Харко! — закричали всѣ.

Жовнѣрови выпала лямпа зъ руки, скло трѣсло и погасло свѣтло. За-для пѣтьмы, що теперь настала, всѣхъ ще бѣльшій жахъ напавъ. Метнулись за сѣрниками. Стали шниряти по торністрахъ за свѣчкою.

Оденъ старый воякъ каже:

— Вѣнъ буде на вашій души, пане капраль! Якъ можна рекрута такъ страшити бриґадою?

— А що-жь, якъ не бриґада?

— Овва! нѣбы то я такого вже не видѣвъ? Бувъ бы выпизъ найбѣльше чотирнацять днѣвъ „дункля“ та й спокій!

Вовкъ не вѣдповѣвъ нѣчого. Вѣнъ самъ замѣркувавъ, що завинивъ.

* * *

По церквахъ посходили ся люде. Кождераде, що дѣждало великого свята. Заспѣвали: „Съ нами Богъ, разумѣйте языци и покоряйте ся, яко съ нами Богъ“.

И Харчиха зъ Гандзею молять ся за Андруся... А Андрусь лежить на пѣдѣвню вахцимры м е р т в ы й у власнѣй крови, наче врубаный молодый дубъ...

бути нѣмецкою — маѳ перемѣнятись якъ-разъ на польску, а не на руску? Бр҃одщина — не на Мазурахъ, але на Руси, отже справа перемѣны языка выкладового въ т҃ой ґімназіи мусить обходити и насъ Русинѡвъ — то есть: насамперед҃ъ руске населенѳ бр҃одского повѣту яко просто интересоване, а вѡдтакъ и взагалѣ Русинѡвъ галицкихъ.

Русины повѣту бр҃одского маютъ пѡдставу и право домагати ся, щобы нѣмецку ґімназію въ Бродахъ перемѣнено на руску на т҃ой пѡдставѣ, що бр҃одскій повѣтъ належитъ до повѣтѡвъ рускихъ, то значитъ: населенѳ руске становитъ тамъ переважаючу бѡльшѡсть. Пѡсля статистики [спису людности зъ 1890 р.] бр҃одскій повѣтъ на 130.707 душъ людности маѳ — пѡсля вѣроисповѣданя: греко-католикѡвъ 79.098, римо-католикѡвъ 25.486, жидѡвъ 25.740 — а пѡсля языка розговорного: Русинѡвъ 80.178, Полякѡвъ 32.794 [въ т҃омъ звыжь 8.000 жидѡвъ], а Нѣмцѣвъ [жидѡвъ] 16.882, — отже въ бр҃одск҃омъ повѣтѣ Русины маютъ зъ кождого огляду велику перевагу не т҃олько надъ самыми Поляками, але надъ ними и жидами въ купѣ. [Дотычнѣ цифры навели мы зъ Rocznika statystyki Galicyi, выданого краевымъ бюромъ статистичнымъ пѡдъ управою д-ра Тадея Рутовского. Рѡкъ IV. 1892—1893.] Вѣдома-жь рѣчь, що середнѣ школы, особливо на провінціи, засновують ся не лишь для самого мѣста, але [и то звычайно въ значно бѡльшѡй мѣрѣ] такожь для цѣлои околицѣ дотычного мѣста. А що-до самого мѣста Бродѡвъ — то т҃и заселенѣ переважно жидами.

Зновъ же загалъ Русинѡвъ галицкихъ маѳ пѡдставу и право домагати ся перемѣны нѣмецкои ґімназіи въ Бродахъ на руску на т҃ой пѡдставѣ, що рускій нарѡдъ въ Галичинѣ тяжко покривдженый въ середнѡмъ шкѡльництвѣ. Середныхъ шкѡлъ въ краю ѳсть зъ языкомъ выкладовымъ польскимъ около трицять, а рускихъ нинѣ всего-на-всего ѳ три, та й зъ тыхъ лише двѣ повнѣ и самостѡйнѣ [ґімназіи у Львовѣ и въ Перемышли], а третя [ґімназія въ Коломыи] остаѳ въ стадіи клясъ паралельныхъ. А прецѣнь Русинѡвъ въ краю ѳсть бѡльше нѣжь Полякѡвъ [коли до Полякѡвъ не числити жидѡвъ, котрыхъ на Руси повинно ся дочислятъ до Русинѡвъ, а не до Полякѡвъ або до Нѣмцѣвъ]. Правда, Поляки — заключаючи зъ дотепер҃ешного ихъ поступованья — поставили собѣ засаду, що рускѣ ґімназіи можутъ бути засновуванѣ лише яко паралельки, а хиба опѡсля яко самостѡйнѣ ґімназіи поб҃чь ґімназій польскихъ, але щобы могла бути руска ґімназія въ якѡмсь мѣстѣ, де нема польскои, противъ того они выступаютъ всѣми силами — бо, мовлявъ, не лишь жидюки, але й польскѣ дѣти мусѣли бы ходити до рускои школы, а сего не повинно и не смѣѳ бути! Але смѣѳ и повинно бути, щобы рускѣ дѣти ходили до шкѡлъ польскихъ, бо рускои дасть Бѡгъ — на цѣлѡмъ широкѡмъ Подѡлю прецѣнь нема анѣ одноі рускои ґімназіи!

Зваживши все наведене — Русины не можутъ мовчки переходити до дневного порядку надъ заничіціованою Поляками справою перемѣны нѣмецкои ґімназіи въ Бродахъ на польску. За перемѣною тои ґімназіи на руску промавляѳ справедливѡсть и оправдана потреба. Отже попередъ всего Русины зъ Бр҃одщины повинны акцію сейчасъ почати въ т҃ой самъ спосѡбъ, якъ Поляки зъ жидами мѣста Бродѡвъ, — такъ само слати петиціи до сойму и выправити [може бы выбрану народно рускимъ вѣчемъ повѣтовымъ] депутацію до Львова, котра бы рѡвно-жь старала ся выѳднати въ кругахъ мѣродайныхъ, щобы зъ найближшимъ рокомъ шкѡльнымъ можна було завести въ перш҃ой клясѣ бр҃одскои ґімназіи выкладовый языкъ р у с к і й. Вѡдтакъ заходы Русинѡвъ бр҃одскихъ певно знайдутъ щиру пѡдпору у загалу Русинѡвъ, въ дневникарствѣ рускѡмъ и у независимыхъ послѡвъ рускихъ.

Не мовчати-жь намъ на все, що дѣютъ Поляки на Руси зѡ шкодою Русинѡвъ. Мовчати значило бы годити ся. А прецѣнь мы всѣ Русины — зъ выимкою хиба кліки сервілістѡвъ-баденюкѡвъ — нинѣшного стану на галицкѡй Руси зъ ѳго грубою ґеґемонією польскою надъ Русію — не узнаѥмо за вѡдповѣдаючій правдѣ и справедливости. Мы лише зъ конечности приневоленѣ терпѣти той станъ нинѣшный, о скѡлько борбою нашою супротивъ него мы змѣнити ѳго винѣ не ѳ ще въ силѣ. Въ Бозѣ надѣя, що правда возьме верхъ надъ неправдою, а приспѣшити той часъ — се повинно бути святымъ обовязкомъ кождого правого Русина. До того-жь потрѣбно працѣ та й боротьбы за свое право всѣ и всюда и на кождѡмъ кроцѣ!

На якѣ беруть ся способы!...

Дня 19. с. м. вѡдбуло ся въ Стрыю перш҃е засѣдане ново-выбраної рады повѣтовои — и тутъ стали ся рѣчи такѣ, якихъ доси ще не уживано въ борбѣ противъ Русинѡвъ, а котрѣ ѳ вже послѣднымъ выразомъ безграничної буты нашихъ противникѡвъ и ихъ пекольної ненависти до Русинѡвъ.

Якъ вѣдомо — при выборахъ до повѣтовои рады въ Стрыю побѣдила руска ліста, и то такою бѡльшостію голосѡвъ, що о легальности тыхъ выборѡвъ найменшого не можна було пѡдносити сумнѣву. Навѣть ц. к. староство стрыйске не могло анѣ знайти въ выборѣ чого-небудь нелеґального, анѣ такожь вынайти якои-небудь перешкоды що-до поодинокихъ особѡъ выбраныхъ радныхъ, и для того выставило для всѣхъ цертіфікаты, а ц. к. староста на збораю рады заявивъ выразно, що законныхъ перешкѡдъ нема що до нѣкого зъ выбраныхъ. Мимо того бѡльшѡсть рады, т. ѳ. радніѣ зъ курія мѣстъ и бѡльшои посѣлости, користаючи зъ своѣи чисельної бѡльшости [16 противъ 10], уневажнили безъ найменшои причины выбѡръ трехъ радныхъ зъ ґрупы селяньскои, а именно: Андрѣя Берника, Григорія Скоблика и Андрѣя Чудіевича. Уневажненѳ се наступило безъ нѣякихъ мотивѡвъ и безъ дискусіи. Комісія веріфікаційна внесла була узнати т҃ѣ выборы важными, однакъ при голосованю пѡдняло ся за тымъ внесенѥмъ лише десять рукъ, отже меншѡсть, въ наслѣдокъ чого выборы т҃ѣ признано неважными.

Польска бѡльшѡсть рады допустила ся тымъ способомъ уневажненя трехъ радныхъ-Русинѡвъ простого насильства, и то насильства въ найвыш҃ѡмъ степени брутального и неблагородного, бо не мала вѡдваги подати навѣть мотивѡвъ свого поступованя, а лишь користаючи зъ чисельної переваги дала волю своѣй політичнѡй пристрасти, щобы здоптати и поругати волю цѣлого рускаго населенія въ повѣтѣ, высказану въ такъ наглядный спосѡбъ при выборахъ 14-ого грудня с. р.

На мѣсце тыхъ трехъ уневажненыхъ радныхъ нашихъ мають бути розписанѣ новѣ выборы. Мѣжь народомъ въ повѣтѣ панує зъ тои причины нечуване обурене и здаѳть ся, що тая зухвала провокація народу не остане безъ достойної вѡдповѣди.

Et haec meminisse juvabit!

Маршалкомъ повѣтовымъ выбраный на ново звѣстный Дѣдушицкій, заступникомъ маршалка шляхтичъ Оніщкевичъ. Характеристична рѣчь, що одинацять радныхъ мѣскихъ, мѣжь котрыми ѳ адвокаты, директоры шкѡлъ, лѣкарѣ, судьѣ и т. п., не знайшли мѣжь собою кандидата бодай на заступника маршалка, але и ся мѣсце вѡдступили шляхтичеви, такъ що бѡльша посѣлѡсть, котра маѳ всего пять мандатѡвъ въ радѣ, маѳ зъ помѣжь себе и маршалка и ѳго заступника. Зъ Русинѡвъ выбраный до выдѣлу одинъ — д-ръ Олесницкій, котрого выбрали радніѣ зъ сѣльскои курія.

Зъ руху вѣчевого

[Надсыланѣ „Дѣлу“ справозданя]

Вѣче въ Жидачевѣ.

Вѣче въ Жидачевѣ, скликане на 22 н. ст. с. м., згромадило по-надъ 500 селянъ — мимо трѣскучого морозу и мимо того, що ажь въ остатнѡй хвили було оголошено часописями.

Въ имени комітету скликавшого вѣче привитавъ збораныхъ д-ръ Ѳвг. Олесницкій. На самѡмъ вступѣ зазначивъ здивованѥ, що власти не заборонили нинѣшного вѣча, хочь оно зголошене було зъ тою самою програмою, що и вѣче на 29-ого вересня минулого року. Перейшовши вѡдтакъ на злиднѣ рускаго народу говорившъ одушевлено и зъ порываючимъ жаромъ. „Нинѣ — мовивъ вѡнъ — уже весь здоптаный нарѡдъ нашого краю, вѡдъ Вислы по Збручь, Черемошъ и Прутъ вставъ боронити своѣи правды, — нашъ же рускій нарѡдъ не лише въ оборонѣ своихъ економічныхъ та політичныхъ справъ, якъ хлопы польскѣ, але такожь и въ оборонѣ своѣи святои правды — р у с к о и правды. Руска правда вже вѡдъ тысяча лѣтъ тревае, а по-надъ ѳи головою зъ поконвѣку шалѣютъ рѡзнѣ бурѣ-тучѣ, що ратѣ бы не то зломить ѳи, але зъ корѣнемъ вырвати. Однакъ бурѣ т҃ѣ пня нашого не зломали! Може бути, що стрясли неоденъ листокъ; може бути, що зломили деяку галузку, ушкодили деякій конаръ, але пень цѣлый держить ся ненарушеный и здоровый — и то не якъ осики-трепеты, але якъ вѣчно розвываючого ся дуба. Всѣ-жь т҃ѣ злиднѣ, якѣ мы переживаемо, не лишь не ѳ въ силѣ насъ згнести, але противно: якъ той огонь зелѣзо — они гартуютъ орґанізмъ народный до борбы за свои права, — и мѣжь нимъ такожь злиднямъ тымъ маемо завдячити, що у нашого рускаго народу вытворюютъ ся такѣ запеки, борцѣ-героѣ, що за святу правду руску терпѣти, за руску правду тѣло и душу положити они за райску роскѡшь мають. Такъ отсе не побють насъ злиднѣ; они радше оживляють насъ и скрѣпляють...“

По своѣй привѣтнѡй промовѣ д-ръ Олесницкій представивъ зборови правительств. комісаря Рудницкого, запросивъ на предсѣдателя збору о. декана Валявского а на заступникѡвъ предсѣдателя: выпробованого патріота Андруся Берника господаря зъ Лисятичъ [що то ѳго въ часѣ выборѡвъ въ Стрыйщинѣ 1895 року запроторили були противники на три недѣлѣ до тюрмы] и Прокопа Ґренджолу господаря зъ Мельнича. На секретарѣвъ покликано о. Борачка зъ Яйковець и Михайла Петрицкого купця въ Жидачевѣ.

О. предсѣдатель, обнимаючи провѡдъ, попросивъ збораныхъ, щобы радили зъ спокоемъ, зъ розвагою та достойностію, и удѣливъ голосу д-ру Олесницкому, котрый обявъ першій рефератъ про с п р а в ы г р о м а д с к і и п о в ѣ т о в і въ заступствѣ о. В. Давидяка, неприбувшого на вѣче зъ причины непередвиджених перепонъ.

На самѡмъ вступѣ нинѣшныхъ нарадъ — мовивъ референтъ — треба намъ застановити ся надъ справами дотыкаючими корѣня нашого жытя народного, с. ѳ. надъ нашимъ устроемъ громадскимъ и повѣтовымъ.

Т҃ѣ, що интересують ся справами народными, знають зъ часописій, що найважнѣйшою справою дня ѳсть теперъ з м ѣ н а з а к о н а г р о м а д с к о г о. У насъ доси ѳ громады подѣленѣ на двѣ части, котрѣ адмініструють ся зовсѣмъ вѡдрубно, а то: обшаръ дворскій и громада. Зъ того выйшло, що въ кождѡй громадѣ ѳсть властиво двѣ громады вѡдъ себе независимѣ, — рѣчь, якои нѣгде въ нашихъ краяхъ нема, и сама собою просто смѣшна. Зъ того выхѡдъ єдиный: злучити громаду зъ обшаромъ дворскимъ въ одну цѣлѡсть. Того то и домагалось населенѳ вже вѡдъ довшого часу и здавалось бы, що таке оправдане жаданѳ повинно вѡйти въ житѳ. По такѡмъ полагодженю справы неоденъ дѣдичъ мѡгъ бы и вѡйтомъ бути выбраный, сли маѳ довѣрѳ у громады. Однакъ рѣчь сю поведено инакше. Послы Рутовскій и Пілятъ пѡднесли въ соймѣ проектъ сполученя громады зъ обшаромъ дворскимъ — але не въ той спосѡбъ, щобы громаду и обшаръ дворскій зѡлляти въ одну цѣлѡсть, але щобы кѡлька громадъ и обшарѡвъ дворскихъ яко такихъ злучити разомъ, а т҃ѣ щобы выбирали собѣ окружне тѣло репрезентаційне: вѡйта окружного, писаря окружного и т. д. Въ такій спосѡбъ наша громада, узнана за самостѡйну одиницю, утратила бы на своѣй самостѡйности, бо була бы пѡдпорядкована громадѣ окружнѡй, а вѡйта теперѣшного здеґрадовано бы на поліціянта або нашого десятника, доданого окружному мандаторови... А яка-жь корысть выйшла бы для громадъ зъ того нового тягару, що хотятъ ѳго силомъ вложити на каркъ того вже й такъ придавленого хлопа? Кажуть: щобы облекшити для теперѣшнои громады выконане припорученого круга дѣланя. Але-жь засадничо рѣчь беручи — припорученый кругъ дѣланя ѳсть громадамъ накиненый, вѡнъ не лежитъ въ интересѣ громады, але лише державы або краю, отже они, держава та край, повинні поносити кошты, а не звалювати на громаду, для котрои припорученый кругъ дѣланя ѳсть рѣчею цѣлкомъ рѡвнодушною. Ба, але за свои дорогѣ и гѡркѣ грошѣ громада и у влас҃ѡмъ кругу дѣланя була бы покривджена. Отъ возьмѣмъ н. пр. такій выпадокъ: Господарь маѳ шкоду въ поли. Иди-жь на четверте або пяте село до пана мандатора чи „naczelnika“! Та ба, кобы то ще, збавивши пѡвъ дня на дорогу, застати ѳго дома, а якъ застане ся, кобы вѡнъ не бувъ занятый przy śniadaniu або obiedzie або poobiedniej drzemce“... И находить ся хлопъ стѡлько, що часу стратить бѡльше, нѣжь ѳго шкода варта и проклене всѣхъ мандатѡрвъ зъ внескодавцями... Такій законъ ще не ѳ ухваленый, але що вже вѡдъ довшого часу вѡнъ тяжкою зморою висить надъ нарѡдомъ, тому-то вже дуже часто нарѡдъ высказавъ ся о нѣмъ якъ найнеприхильнѣйше. Однакъ званѣ махеры, щобы сфальшувати волю народу и представити передъ правительствомъ, нѣбы то цѣлый край нѣчого такъ горячо не бажае, якъ ухваленя тыхъ окружныхъ громадъ, порадили собѣ въ той спосѡбъ, що зъ выдѣлу краевого порозсылали квестіонарь до выдѣлѡвъ повѣтовыхъ — нѣбы почути: що они скажуть. Ну, мы здоровѣ знаемо, хто то т҃ѣ рады та выдѣлы повѣтовѣ! — то й знаемо, яка буде ихъ вѡдповѣдь. Але щобы при обрадахъ надъ сею справою не хибло голосу тыхъ, о котрыхъ рѣчь иде, пытаю ся васъ: чи хочете заведеня окружныхъ громадъ? [Нарѡдъ весь однодушно гѡмко закричавъ: „Не хочемо! не хочемо мандаторѡвъ! не хочемо новыхъ бециркѡвъ! То новій тягары! то безхосенна втрата!“] Чогожь домагаете ся въ т҃ой справѣ? [Кліки: „Обшары дворскій покасувати а дворы прилучити до громадъ!“]

Друга справа, яку пѡднести тутъ належитъ — говорившъ дальше д-ръ Олесницкій — то з а к о н ъ д о р о г о в ы й. Справа ся лежитъ уже — такъ бы сказати — кождому въ печѣнкахъ. За-для неи проливала ся навѣть кровь... Теперь, на безперестанній домагання населенія проектує ся новый законъ, тожь треба намъ завчасу справу сю обговорювати и свои жаданя поставити. Теперь ще часъ, а по ухваленю нового закона було бы вже запѡзно. Новый проектъ приймае засаду шарваркову, такъ якъ давнѣйше, ба навѣть посуває ѳи глибше, бо коли давнѣйше постановлено шарварокъ вѡдъ нумера, то нинѣ вже проектують такожь и вѡдъ комѡрника, именно въ той спосѡбъ, що кожда родина маѳ бути обовязана дати два днѣ шарварку, два днѣ пѣшій, або оденъ день тяглый, и 10% вѡдъ податку. А прецѣнь же бѣдакъ-комѡрникъ, не маючи хаты, певно не маѳ и худобы, а тымъ самымъ „голыми пятами“ дорогу радше утопче, нѣжь попсуѳ, — за що-жь вѡнъ маѳ шарварокъ робити? Хто найбѡльше дорогу псуѳ — то фабриканты и бѡльша посѣлѡсть. Найлѣпшою мѣрою, хто кѡлько дороги потребуѳ, ѳ капіталы. Чимъ бѡльшій капіталы, тымъ бѡльше дорѡгъ потребуютъ до свого обороту. Тымчасомъ найбѡльшій капіталы власне спыхають найбѡльшу часть тягару на найбѣднѣйшихъ. Бо ось давѣмъ ся, якъ они проектують — щобы тыхъ 10% и надвыжку днѣвъ робочихъ, за котрѣ грѡшми партіи зложать, зъужити на закупно матеріялѡвъ. А у кого? У дворѡвъ! Отже обшары дворскѣ все оборонять ся матеріялами, а вы голопятники робѣть до кѡнця вѣку панщину! Въ т҃ой справѣ нарѡдъ уже неразъ высказавъ свою гадку, тожь я не нову ставлю резолюцію таку: „Вѣче въ Жидачевѣ противить ся проектови выдѣлу краевого, а уважаючи, що найсправедливѣйшою мѣрою тутъ ѳсть маетокъ, ухвалюѥ, щобы дороги удержувати додаткомъ вѡдъ податку. Вѣче заразомъ взываѳ рускихъ послѡвъ, щобы въ т҃омъ напрямѣ заступали нарѡдъ рускій въ соймѣ“.

Вѣче сю резолюцію одноголосно ухвалило. Въ часѣ мовы о комѡрникахъ якійсь вѣчевикъ, гадаючи, що всѣ тіи, котрѣ не маютъ хаты, будуть зовсѣмъ вѡльнѣ, замѣтивъ: „А шевцѣ, кравцѣ и другѣ ремѣсника, що хатъ не маютъ?“ Однакъ коли референтъ пояснивъ, що кождый ремѣсникъ платитъ податокъ заробковый а пѡсля того податку плативъ бы и додатокъ на дороги, всѣ притакнули резолюціи“. Коли заряджено контръ-пробу, не пѡднѣсъ ся анѣ оденъ голосъ противный.

Тутъ мусимо пѡднести — мовивъ дальше д-ръ Олесницкій — ще третю справу, а то р а д ы п о в ѣ т о в ѣ. Передовсѣмъ мусимо поставити собѣ пытане: чи рады повѣтовѣ сповняютъ свою задачу, чи нѣ? — вѡдтакъ, чи хосенъ зъ нихъ рѡвноважитъ кошtамъ на удержане ихъ? Щобы на перше вѡдповѣсти, то зъ горы выпадае зазначити, що т҃ѣ, котрѣ ихъ найбѡльше потребуютъ, т. ѳ. менша посѣлѡсть, не мають тамъ достаточного заступства. Мала посѣлѡсть все ѳ въ меншости, бо вже ординація выборча упослѣдила ѳи. Всѣхъ радныхъ ѳсть 26, а зъ того на меншу посѣлѡсть припадае найбѡльше 12, а неразъ навѣть и 10. Вѡдтакъ сама чинність радъ повѣтовыхъ ѳсть дуже непевнои вартости. Они богато можутъ ухвалювати, але на свои ухвалы нѣякои не маютъ ѳ.секутивы. Отже селяне добре осудили сю чинність называючи ѳи „паньскою забавкою“. Т҃олько-жь лихо, що забавка сеся надто коштовна — и хосенъ зъ неи нѣякъ не зрѡвноважитъ коштамъ ложеным҃ъ на неи. Одинъ урядникъ доданый до староства зробивъ бы бѡльше, а коштъ бувъ бы о много меншій. Що рады повѣтовѣ не ѳ рѣчію необходимо потрѣбною, найлѣпше свѣдчить тая обставина, що въ цѣлѡй Австріи лише чотири краѣ маютъ рады повѣтовѣ, а то: Чехи, Стирія, Австрія низша, ну та й щаслива Галичина. Прочій краѣ не маютъ радъ повѣтовыхъ и якось не чути, щобы за ними плакали або хоть банували... Я знаю, знайдуть ся люде, що закинуть менѣ, ось-то я выступаю противъ автономіи. Але-жь бо то не автономія! Зъ автономіи въ радѣ повѣтовѡй слѣду не можъ домацати ся. Тамъ можна стрѣтити ся хиба зъ брутальною ґеґемоніею бѡльшои посѣлости въ союзѣ зъ жидами надъ меншою посѣлостію, котра ѳ выставлена на найрѡзнѣйшій секатуры. Що се не пустѣ слова, вы всѣ се добре знаете, а я докину ще лишь найсвѣжѣйшу цвѣтку зъ поля „równości i miłości dwóch bratnich narodów“, щобы нове свѣтло, новій лучѣ озарили сей галицкій образъ. Якъ знаете, въ Стрыю полишено для меншои посѣлости — незаконно — всего т҃олько десять мѣсць. Знаете такожь, що нарѡдъ майже однодушно, бо надзвычайною бѡльшостію выбравъ 10 своихъ радныхъ. Якъ вѣдомо, по выборахъ ц. к. староство розглядае справу выборѡвъ и добре уважае, щобы всьо було въ порядку, особливо що-до Русинѡвъ. И у насъ ц. к. староста безперечно мусѣвъ выборы т҃ѣ добре розтрясти — и узнавъ ихъ леґальными, бо кождому выбраному выдавъ цертіфікатъ. Коли-жь прийшло до веріфікаціи въ радѣ повѣтовѡй, паньска бѡльшѡсть уневажнюе выборъ трехъ найлѣпшихъ нашихъ силъ — Берника, Скоблика и Чудіевича. Отже вже само староство каже, що леґально, але малостивѣ паны своѳ собѣ спѣвають! Отже що варта така автономія? [Голосы: Встыдъ!] Длятого мы мусимо домагати ся знесеня радъ повѣтовыхъ, а по крайнѡй мѣрѣ знесеня курій.

Довго невмовкаючѣ оплески а вѡдтакъ голосованѥ свѣдчили, якъ нарѡдъ весь цѣлою душею подѣляѥ думки референта, а може радше, що референтъ зъ душѣ народу вынявъ ѳго думки и точно по бажаню ѳго въ слова убравъ.

(*Дальше буде*).

Переглядъ політичный.

Ґр. Ґолуховскій, вернувши дня 22 с. м. до Вѣдня, бувъ пополудни на довшѡй авдіенціи у цѣсаря.

Про ѳго берлинську подорожь толкуѳ вся европейска печать. Парискій Temps высказуе гадку, що ся подорожь маѳ важне політичне значѣне. Рѣчь ясна, що спонукавъ ѳи станъ рѣчи на всходѣ. Всякій мѣркуѳ, що зближае ся рѣшуча хвиля. Скоро покѡнчить ся приготовляюча дипльоматична робота, скоро конференція амбасадорѡвъ выробить начеркъ реформъ: настане для всѣхъ державъ пора, явно станути по сѣй чи т҃ой сторонѣ. Тодѣ буде такожь и Нѣмеччина мусѣла выйти зъ своѣи загадковои резервы, въ котрѡй держить ся доси. Не було нѣчого дивнѣйшого, якъ безпричастѡсть нѣмецкого заступника въ Царгородѣ и повздержана мовчаливѡсть тои дипльомаціи, котра вѡдъ чверть столѣтя не призвычаювала свѣт до т҃олько скромности. Те-

перь за плечима хвиля, коли неможлинною є така повздержность. Длятого берлиньскій кабінетъ бажавъ порозумѣти ся зъ австрійскимъ міністромъ що-до найближшихъ постановъ, на якій треба рѣшити ся.

„Новое Время“ въ тій самій справѣ гадає, що при нинѣшнімъ мѣжнароднімъ положеню Вѣдень богато дечого має радити та обговорити зъ Берлиномъ. На християньскімъ всходѣ зближає ся, хочь поволѣйше, нѣжь недавно ще ждало ся, пора енергічного вплыву державъ на Порту; а зъ урядовыхъ заявъ австрійского правительства вѣдомо, що оно вѣдъ минувшои осени цѣлкомъ згоджує ся въ россійскимъ правительствомъ що-до того вплыву. А що Нѣмеччина таки и дальше уважає себе за неинтересовану прямо у всходныхъ справахъ, то рѣчь цѣлкомъ природна, що вѣденьскій кабінетъ бажає могучого союзника сповѣстити, якимъ способомъ гадає въ рѣшучій хвили, коли справдѣ всѣ европейскій державы натиснуть на Порту, берегчи свои интересы на всходѣ.

А знов „Новости“ кажуть, що при подорожи гр. Голуховского до Берлина ходило о тридержавный союзъ. Керманичѣвъ того союза обходить теперь політика Россіи у всходній справѣ бѣльше, нѣжь коли-небудь. Рѣчь вѣдома, що кн. Лобановъ бувъ за успокоѣнемъ балканьского пѣвъострова и за політикою порозумѣня зъ Австрією. Єго наслѣдникъ може сю політику змѣнити и Австро-Угорщинѣ та Нѣмеччинѣ справити неодну несподѣванку. Длятого треба приладити ся на всѣ можливій выпадки и політику тридержавного союза основно и всесторонно обговорити.

Тайне товариство ческихъ недорострківъ въ Празѣ, про котре донесли онодгы телеграмы, выкрыла поліція при такій нагодѣ: Дня 18 с. м. 16-лѣтный ученикъ кравецкій Іосифъ Вондрачекъ вымантивъ при помочи візитового білету одного кравця вѣдъ когось тамъ зимовый сурдутъ. Вондрачка придержано и тогдѣ найдено при нѣмъ набитый револьверъ и рѣзній записки та пѣсни революційного змѣсту. Слѣдство выказало, що Вондрачекъ заходивъ часто до иншого ремѣсничого хлопця. На другій день переведено ревізію ще у 9-ти хлопцѣвъ въ вѣцѣ 16—18 лѣтъ и найдено у нихъ штилетъ, два пістолеты и набоѣ. Хлопцѣвъ тыхъ увязнено, а 6 зъ нихъ вѣддано до суду. Отъ и тайне товариство, що называло ся „Революційній Чехи!“ Мабуть вѣдъ тои революціи Австрія не потрясла бы ся.

Найвысшою постановою цѣсарскою зъ дня 18 с. м. затверджено выборъ д-ра Івана Подлінного на бурмістра мѣста Праги. Инсталяція нового бурмістра вѣдбуде ся дня 30 с. м.

Якъ доносять дневники, мавъ гр. Бадені въ послѣднімъ часѣ знов навязувати переговоры зъ заступниками полудневого Тиролю. Правительство бажає, щобы полудневій Тирольцѣ вѣдступили вѣдъ своихъ жадань що-до окремого сойму и окремои адміністрациі; за те було бы оно готове въ рамахъ конституціи и тирольскои ординации краевои увзгляднити мѣсцевій потребы и національній жаданя полудневыхъ Тирольцѣвъ та признати имъ отсій уступки: Выборча курія бѣльшои посѣлости має бути подѣлена, такъ що полудневі Тирольцѣ не потребували бы удавати ся до Инсбруку, щобы тамъ спѣльно зъ нѣмецкими бѣльшими властителями приступати до выборівъ. Въ соймѣ мають бути знесенѣ дотепѣрішній три куріи бѣльшои посѣлости, мѣстъ и сѣлъ, а на ихъ мѣсце заведено бы двѣ національній куріи, нѣмецку и италійску. Наконець и выдѣлъ краевый подѣлено бы такъ, щобы въ нѣмъ забезпечен Італійцямъ вѣдповѣдне число мандатівъ. Заступники італійскои части Тиролю мабуть не вѣдъ того, щобы застановити ся надъ тыми предложеніями. Они выбрали комісію зъ трехъ членівъ, котра має справу розсмотрѣти и уложити на указанѣй основѣ жаданя тирольскихъ Італійцѣвъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниківъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырівнати залеглости.

НОВИНКИ.

— **Завтрѣшне засѣданє сойму** зачне ся о 10 год. зрана. На черзѣ нарадъ находять ся отсій справы: Мотивоване внесень п. Бойка о точне бережене основныхъ законівъ при выборахъ, — п. Вуйціка о розширене выборчого права и заведене безпосередного тайного голосованя, — п. Стыды о знесене ревізорівъ худобы, — п. Кремпы о приспѣшене примусовои асекурації вѣдъ огню, — и п. Окуневского о заведене загального безпосередного голосованя при выборахъ до сойму; крімъ того справозданя краевого выдѣлу о доповняючімъ выборѣ посла зъ бѣльшои посѣлости зъ округа перемыского (п. Чайковского), — о выборѣ посла зъ сѣльскихъ громадъ тернопільского повѣту (п. Коритовского), — о выборѣ посла зъ сѣльскихъ громадъ стрыйского повѣту (п. Кароля Дѣдушицкого), — и о выборѣ посла зъ сѣльскихъ громадъ калуского повѣту (п. Каратницкого).

— **Вѣче въ Девиничи** въ повѣтѣ галѣщицкімъ таки здаєть ся вѣдбуло ся дня 23 с. м., бо телеграфічне донесене, що вѣче, замѣсть въ стодолѣ о. Темницкого, вѣдбуде ся въ будынку громадскімъ, староство приняло до вѣдомости. На вѣчу мали референтувати: о. Ив. Велегорскій о нашімъ політичнімъ положеню; д-ръ Т. Окуневскій о проектѣ окружныхъ громадъ и о законѣ ловецкімъ; д-ръ М. Дорундякъ о радахъ повѣтовыхъ; д-ръ Гординьскій о еміграціи; д-ръ Дорундякъ о пятій курії, о. Теод. Гаморакъ о заводовыхъ стоваришеняхъ рільниківъ.

— **Въ Сокальщины** доносять, що тамъ зъ ініціативы тамошнои Рускои Рады зібрали ся въ магістратскій сали дня 20 н. ст. сѣчня патріоты священики и около 100 селянъ та й завязали повѣтовый комітетъ выборчій зъ священиківъ и господарівъ. Повѣтъ подѣлено на 20 округівъ и кождый округъ вѣддано одному комітетовому зъ припорученемъ, щобы по селахъ підготовивъ правыборы. Староство сокальске не перебирає въ способахъ, щобы спинити рухъ вѣчевый въ повѣтѣ. Давнѣйше, якъ вѣдомо, заборонило було два вѣча въ Угриновѣ и Войславичахъ нѣбы за-для хоробъ у худобы и дѣтей, а потімъ знов два вѣча въ Ильковичахъ и въ Скоморохахъ, бо нѣбыто шопы, де мали вѣдбутись вѣча, можуть [пѣсля справозданя жандармерія] завалити ся. Таке то у насъ зъ свободою зборівъ!

— **П. Корнило Устіяновичъ**, подужавши переѣхавъ зъ Выжницѣ до Радівцівъ, де перебуде ажь до цѣлковитого выдужаня.

— **П. Франтішекъ Ржегоржъ** — якъ довѣдуємося — лежить въ Празѣ вѣдъ 16-ого с. м. хорый. Щиро бажаємо дорогому приятелеви нашого народу подужати якъ найскорше и трудити ся дальше на користь народівъ ческого и нашого!

— **Гостинець для учителівъ** школъ середнихъ прийшовъ знову вѣдъ міністра Гавча. Вже за першого свого міністрованя заборонивъ міністеръ Гавчь учителямъ школъ середныхъ держати учениківъ на станціи и удѣляти лекцій ученикамъ, що ходять до тои самои гімназіи чи реальнои школы, въ котрій служать учитель. Теперь заборонивъ такожь учителямъ удѣляти лекцій въ приватныхъ науковыхъ заведеняхъ. Хто хотѣвъ бы удѣляти такій лекціи, мусить мати дозвѣлъ вѣдъ Рады школьнои; а коли число годинъ тыхъ лекцій 6 бѣльше якъ 8 на тыждень, то дозвѣлъ може дати ажь міністерство. Отже зъ полѣпшенемъ платнѣ для учителівъ, упослѣдженыхъ зъ кождого огляду, правительство якось не квапить ся; але за те дуже скоре до всякого обмежуваня приличного заробкованя. Не знати, чи при такімъ станѣ рѣчи богато найде ся охочихъ до учительского стану, въ котрімъ и такъ зъ кождымъ рокомъ бѣльшій замѣчає ся бракъ людей.

— **Въ Жовківского пишуть намъ:** Старанемъ мѣсцевого пароха отворила ся въ Деревни повѣту жовківского дня 3 н. ст. сѣчня с. р. читальня „Просвѣты“ при участи сусѣдныхъ гостей, умысно на се торжество запрошеныхъ. Гадка отворення читальнѣ „Просвѣты“ въ Деревни вже давно була, але не маючи власной хаты не умѣщене ся, мусѣло ся трохи выждати. Теперь, коли удало ся въ серединѣ села поставити красный дімъ громадскій зъ просторою салею, въ котрімъ то домѣ и канцелярія громадска умѣщена, приступили громадяне до отворення читальнѣ. По вступній промовѣ мѣсцевого пароха та й по промовахъ селянъ вписало ся заразъ 40 членівъ и выбрали головою читальнѣ свого пароха Вел. о. Володимира Подолиньского, заступникомъ голосвы Стефана Когута, касіромъ Андруха Бѣлаша, бібліотекаремъ Стефана Олійника а секретаремъ Василя Сапана. Есть надѣя, що вскорѣ вѣйде въ житє и крамниця читальнѣ та каса позичкова, на котру то цѣль присутній члены заразъ по трохи зложили, обѣцявши пізнѣйше бѣльше пожертвувати. — *Одинъ зъ читальниківъ.*

— **Д-ръ Ярославъ Окуневскій**, війсковый лѣкарь при маринарцѣ стаціонованый въ Поли, выѣздить за тыждень до Хінъ на корабли, котрый перевозить туды нового австрійского посла.

— **Зъ Лисятичъ** [повѣту Стрыйского] доносять намъ: Вѣдъ якогось часу есть село наше видовищемъ забурень грозячихъ въ высокімъ степени публичному безпеченьству и порядкови. Ватаги пяныхъ авантурниківъ волочать ся по ночахъ, напастують спокійныхъ мешканцівъ, особливо тыхъ, що стоять за просвѣтою въ селѣ. Такъ н. пр. въ ночи зъ 23 на 24-ого с. м. товпа пяниць напала на людей спокійно йдучихъ домівъ и тымъ ледви удало ся уйти зъ житемъ. Спокій и порядокъ публичный не знайде охороны у власти громадскои, бо мѣжь авантурниками переважно є власне поплечники звѣстного війта лисятицкого Якима Тишбѣра, котрому просвѣта въ селѣ есть сѣлью въ оцѣ. Но дивно, що и мѣсцевый постерунокъ жандармерія глядить на все зъ заложеными рукими; а прецѣнь жандармерія есть власне на тое, щобы запобѣгати непорядкамъ, несупокоѣви и чинамъ карыгіднымъ. Для того звертаємось до ц. к. краевои Команды жандармерія у Львовѣ зъ просьбою, щобы вплынула на постерунокъ лисятицкій и побудила его до бѣльшои уваги и бачнѣйшои акціи въ тій справѣ.

— **Про нервовість и ей пѣчена** мавъ сими днями у Вѣдни д-ръ Вінтерніцъ вѣдчитъ. Вінъ назвавъ ею хоробу хоробою сего столѣтя, котрій підпадають не тѣлько богачѣ, але навѣть роббітники и селяне. Одною зъ найголовнѣйшихъ причинъ нервовости є нашій соціальній вѣдносины, котрі такъ само, якъ теперѣшній боротьбы політичній, въ высокій мѣрѣ годній выкликати сю недугу. Наслѣдність по родичахъ рѣдко буває причиною нервовости; за те алькоголізмъ має велику вагу. Д-ръ Вінтерніцъ обговорювавъ опісля поодинокій способы лѣченя нервовости пѣсля системы о. Кнайпа; однако за найважнѣйшу рѣчь, щобы запобѣгти недузѣ, узнавъ розумне выховуване дѣтей и гартоване.

— **Рентгеновій лучѣ противъ пороету волосся.** Сими днями показувавъ д-ръ Фрайндъ на зборахъ товариства лѣкарского у Вѣдни дуже цѣкаву демонстрацію. Вінъ привѣвъ дѣвчину, що мала дуже гарне русе волосе, але не тѣлько на головѣ, а такожь на цѣлій потылици и на спинѣ. Отже дѣвчина позбула ся непотрѣбного пороету волося при помочи Рентгенових лучівъ. Д-ръ Фрайндъ черезъ 12 днівъ освѣчувавъ тыми лучами спину дѣвчины, що день черезъ двѣ годины; и по тімъ часѣ выпало все волосе на спинѣ дѣвчины на превелику ей радость. Д-ръ Фрайндъ додавъ, що разомъ зъ тымъ зъявило ся легке запалене шкіры, але оно не мало поважнѣйшого значѣня. Сей лѣкарь пояснює собѣ вплывъ Рентгеновыхъ лучівъ на порбстъ волося тымъ, що они нарушують рівновагу електричныхъ силъ въ тканяхъ тѣла и черезъ те спровадзують выпадъ волося.

— **На бѣль зубівъ**, особливо такій, що походить зъ простуды, дуже захвалюють олѣй зъ испаньского хмелю (oleum origani creticі). Дробку того олію взяти на палець и натерти лице на щоцѣ, а нервы заразъ успокоять ся. Тѣлько осторожно треба зъ тымъ обходити ся, бо олѣй той сильно пече; отже треба стерегти ся, щобы не зайшло до ока. При запаленю ясна такъ само знаменитымъ має бути лѣкомъ тинктура миры. Запалене ясна легко пізнати по тімъ, що ясна червонѣ, а зубы хитають ся. Дробкою тинктуры миры помазати ясна, а они гоять ся мовь бы чудомъ. Тѣлько такожь уважати треба, щобы тинктура не зайшла до горла або жолудка. Оба тѣ лѣки достане въ кождій аптицѣ.

— **Дрібні вѣсти.** Намѣстникъ кн. Санґушко вернувъ зъ Вѣдня до Львова. — Властитель фільварку въ Руденку коло Лопатина Вайсбродъ вернувши зъ ловівъ давъ наймитови вычистити рушницю, а той не знаючи, що рушниця набита, жартомъ вымѣрявъ въ три лѣтного сына Вайсбродового и хлопчина упавъ трупомъ, дставши цѣлый набій въ голову. — Въ театрѣ въ Арадѣ [на Угорщинѣ] одинъ здібный акторъ гравшій въ одній штуцѣ ролю головного героя, котрый при кінци штуки мавъ нѣбы застрѣлити себе за кулісами [щобы публика чула лише гукъ выстрѣлу], застрѣливъ ся на правду въ револьвера въ скронь; а зробивъ се умысно, бо на представлене запросивъ всѣхъ своихъ приятелівъ и знакомыхъ, обѣцюючи грати сего вечера зъ такою правдою, якъ нѣколи не гравъ и грати не буде. — Въ Радимнѣ дня 14 с. м. коваль Жмуда убивъ топірцемъ стражацкимъ свого брата за те, що той обетавъ за братовою, коли братъ, прийшовши до дому пяный, почавъ зъ жѣнкою сварку; тяжко скалѣченый насампередъ въ руку а потому въ голову забѣгъ ще до доктора, але таки у лѣкаря померъ зъ уплыву крови. — Увязнений въ справѣ спроневѣрень въ добрахъ товмацкихъ б. маршалокъ повѣтовый Гуминьскій и книговодець Петрускій вѣдставленій вже 20-ого с. м. до окружного суду въ Станиславовѣ. — Въ Вадовицяхъ выкрыто, що трафікантъ жидъ Фішґрундъ вѣвъ обманьство марками почтовыми, вычищуючи марки зужитій и продаючи за новій.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Орестъ Кисѣлевскій пароxъ въ Незвискахъ, деканата жуківского станиславівскои епархіи упокоивъ ся въ суботу 23. н. ст. сѣчня 1897 по тяжкій недузѣ въ 64. роцѣ житя а 38-імъ священьства. Покійный яко душпастырь трудивъ ся ревно въ винограді Христовімъ, яко Русинъ трудивъ ся щиро въ дѣлахъ народныхъ, беручи въ нихъ особисто въ молодечихъ лѣтахъ живу участь и бажавъ все лѣпшои долѣ для свого невольного народу, а яко чоловѣкъ вѣдзначавъ ся все правостію характеру и завсѣгды въ кождімъ дѣлѣ поступавъ честно. За свій щирый патріотизмъ перенѣсъ покійный въ своѣмъ житю немало тяжкихъ переслѣдувань. Похороны вѣдбудуть ся вѣ второкъ 26 н. ст. сѣчня 1897.

В. Є. п.

Віктор Граѣ, секретарь суду у Львовѣ, упокоивъ ся позавчера въ 49-імъ роцѣ житя. В. Є. п.!

Наука, штука и література.

— **Конкурсъ редакціи „Зорі“** — о котрімъ мы згадали высше — звучить:

„Щоби розбудити живійшій рух поміж нашими письменниками, часопись „ЗОРЯ“ розписує конкурс на повісти, оповіданя, розправи наукові і т. и. Кожда праця має складатись менше-більше з 3000—4000 стрічок друку. До оцінки праць буде визначена окрема комісия.

Праця, узнана за першу, 75 зр. премії, друга 50 зр., третя 25 зр. Ті праці будуть надруковані в „ЗОРІ“. Крім того редакция застерігає собі право друковати зпоміж надісланих творів ті всі, що їх уважати-ме за відповідні для „ЗОРІ“.

Речинець до надсилання творів установлює ся до кінця цьвітня с. р. Пізнійше надіслані твори не буде уважати ся за конкурсові; через те будуть могли бути друковані. Твори треба посилати рекомандовано на імя Александра Борковского у Львові при ул. сьв. Николая ч. 18.

На кождій праці дає ся якийсь знак або число; так само має бути зазначена також замкнена коверта, в котрій подано імя, прозвище і адреса автора. Коли котрий твір буде принятий, отворить ся долучену до него коверту. На випадок, що твір може бути непринятий, треба на ковертї указати адресу, під котрою его має ся звернути; інакше автор мусів би собї сам відобрати свою неприняту працю.

Конкурс рішить ся в маю с. р., а результат буде оголошений в „ЗОРІ“ і инших часописях.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Замкнене рахунківъ Банку** ввлекового въ Станиславовѣ, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою, зъ днемъ 31 грудня 1896.

Станъ чинный:

Удѣлы	28·—	зр.
Вкладки щадничій выплачені	8272·63	„
Позички на скрипты удѣленій	32345·57	„
Позички на векслѣ удѣленій	33273·74	„
Вѣдсотки выплачені	1059·73	„
Кошты адміністрациі	800·03	„
Кошты спору	85·86	„
Кошты заснованя	451·80	„
Льокациі	4945·25	„
Зыскъ зъ 1895 р. выплаченый	363·01	„
Готівка	1312·29	„
Разомъ	82937·91	зр.

Станъ довжный:

Фондъ резервовый	914·49	зр.
Удѣлы	7849·—	„
Вкладки щадничій вплачей	35805·82	„
Позички на скрипты звернені	5328·85	„
Позички на векслѣ звернені	24257·93	„
Вѣдсотки побрані	2791·80	„
Кошты адміністрациі	466·57	„
Кошты спору	85·26	„
Льокациі	4994·47	„
Зыскъ зъ 1895 року	443·72	„
Разомъ	82937·91	зр.

Оборотъ грошевый 165.875 зр. 82 кр. Членівъ разомъ 354. Сума здекларованыхъ удѣлівъ 8344 зр. а сума дѣйстно вплаченыхъ удѣлівъ 7821 зр. — *Ткачучикъ. Д-ръ Мандичевскій.*

Малый фѳйлєтонъ.

Приятелямъ зборнои громады.

I.

Панове славній, що въ новій уставѣ
Шукаєте все щастя йно нового,
Щобъ не втерятн змаганя давного —
Лишѣть золочені слова лукавій!

Слова солодкій не поможуть славѣ
Поганій дѣлъ всѣхъ изъ часу давного,
Не змажуть кривди вин часу нового, —
Бо сльозы народъ плаче вже кровавій...

Ще захотѣлось зборнои громады?!
На що здадутъ ся тій всѣлякій зборы,
Коли долины та Карпатскій горы
Стогнуть вѣдъ нужды зъ вашои парады...
Чи вашу немочь треба ратувати —
Чи міліоны народу гребати?...

II.

Бѣда цѣлый свѣтъ цѣпко обймає —
Радять и радять! — и якая-жь рада?
У гадцѣ буря, въ думцѣ вѣчна звада —
Кождый дороги новои шукає.

И законъ стежки-выходу шукає —
А кожда стежка — то новая зрада:
Одныхъ правъ вѣчна все она заглада,
Бо дужчій дужче свого йно бажає...

И вы, що дужчій, тиснете всѣхъ нинѣ —
Гнѣзда плетете для своихъ калѣківъ
И радій ѣздить на зогнутій спинѣ...
О, схаменѣть ся у лихій роботѣ!
Бо ще не взяли всьо зъ житя засѣківъ —
Бо духъ рве скалы въ скорботѣ тѣснотѣ.

III.

Голодъ и холодъ въ серце людске пре ся,
Нужда вбиває денно міліоны,
А вы йно ладите новій законы —
А чи вѣдъ смерти народъ тымъ спасе ся?

Чи серце ваше зъ радости смѣє ся,
Коли великій всенароднѣй звоны
Звѣщають правды й долѣ похороны?..
Ой зле, панове, серце вамъ смѣє ся!

Не втамувати вѣчній Божій рѣки,
Анѣ часу вѣдъ ключь якій заперти,
Анѣ ґанґрены вратувать вѣдъ смерти...
Шкода законівъ, людоньки калѣки!
Бо нужда людска и до васъ доходить..
Чи законъ васъ вѣдъ нужды вѣдгородить?

IV.

Вы, кажете, що всьо вчинить готовій,
Щобы тягаръ изъ хлопа разъ здоймити,
Щобы податки народу зменчити —
А тягары ухзалюєте новій!

Чи мало зъѣли рады повѣтовій?
Че менче буде збірный врядъ зъѣдати?
А хто-жь то мусить грошь останный дати? —
Хлопы дадуть се! Шкіры ихъ здоровій!..

А хлопъ втѣкає вѣдъ васъ всѣхъ за море —
Вѣдъ нужды, ганьбы — бо надъ силы горе!
Бо вже всѣхъ мукъ не вытримає шкіра,
Розпуку чорну не заможе вѣра...
Коли-жь та вчена и лѣтна Европа
Слѣпа провидить — и полюбить хлопа?!

Марко Мурава.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 25 сѣчня. Побутъ міністра гонведовъ Февруарого у Вѣдни має оставати въ звязи зъ переговорами въ справѣ новои войсковои процедуры карнои.

Парижъ 25 сѣчня. На приказъ царя прибуде сюды Муравьевъ зъ Копенгаги на два днѣ, щобы дати ся пізнати президентови републики и навязати зносины зъ міністрами. Въ четверъ вѳдбуде ся въ елівейскѳй палатѣ обѣдъ на его честь.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Старшина товариства ґімнастичного „Сокѳлъ“ у Львовѣ** ухвалила на своѣмъ засѣданю зъ дня 21 н. ст. сѣчня 1897 выразити щиро-сердечну подяку Вп. пп.: д-рови Маріянови Долиньскому асистентови ґінекольоґічнои клініки університету въ Краковѣ за квоту 16 зр. 20 кр. зѳбрану на фондъ будовы власного дому „Сокола“; Онуфрію Гецеву професорови ґімназіи въ Ряшевѣ за даръ 2 зр.; о. Петрови Погорецкому парохови зъ Вѣлины великои за даръ 1 зр.; другови Василеви Гресякови кравцеви зѳ Львова за даръ 1 зр. Спаси Бѳгъ! — За старшину товариства *В. Нагѳрный* голова, *В. Лаврѳвскій* справникъ.

— **Для „Родины“**, товариства рускихъ роботникѳвъ у Вѣдни, зложили дня 22 с. м. на руку секретаря: Вп. посолъ Юл. Романчукъ 5. зр. и д-ръ Псеннеръ 9 зр. 17 кр. За сій щедрій дары складаємо тымъ Вп. Добродѣямъ на сѣмъ мѣсци прилюдну подяку. — За выдѣлъ „Родины“ *П. Будзановичъ* голова, *Ром. Сембратовичъ* секретарь.

— **На фондъ будовы новыхъ и ѳбновы** старыхъ рускихъ церквей зѳбравъ дальше о. крыл. Павликѳвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 22 зр. 79 кр. Именно пожертвували на сю цѣль: 1) панѣ М. Слюзарова изъ Скалата (вже третій разъ) 2 зр.; п. Антѳнъ Бржеговскій изъ Львова 20 кр.; о. Никита Дякѳвъ зъ Лопушанъ (уже четвертый разъ) 3 зр.; маґістеръ фармациі въ Пѳдволочискахъ п. Антѳнъ Котлярчукъ 2 зр.; о. Вас. Скобельскій зъ Прусъ (коло Самбора) зѳбраній межи прихожанами въ празникъ Рождества Христового 6 зр. 19 кр., при домовѳй забавѣ 2 зр. 31 кр., вѳдъ панѣ И. Ск. 1 зр. 50 кр., вѳдъ ч. Теодора Мелька зъ Дорожева 3 зр.; изъ скарбонки ad hoc въ Успеньскѳй церкви у Львовѣ вынято 2 зр. 79 кр. Всего зѳбрано доси 2.291 зр. 74 кр.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Г. В. въ П. Допись Ваша справдѣ довше залягла, але сему причины, що Вы: 1) написали, властиво „надробили“ єи недбало, нечитко и густо; 2) по обохъ сторонахъ паперу; 3) въ додатку ще правописію фонетичною, хочь знаєте, що нашь дневникъ друкуєсь правописію стімольоґічною. За-для того треба було Вашу допись наново переписати, а на те у членѳвъ редакціи не завсѣгды есть часъ а платити переписувачѣвъ не можемо. На будуще, коли хочете, щобы Вашій дописи являли ся скоро, звольте: 1) писати старанно, выразно и не густо, 2) лишь по одній сторонѣ паперу, 3) правописію дневника [бо въ двохъ правописяхъ щоденну часопись складати є рѣчію трудною зѳ взглядѳвъ технічныхъ].

Надѳслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю при пл. Галицкѳй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѳвъ. Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.**

МОЛИТВЕННИКЪ

выданый „Просвѣтою“

въ народнѳй мовѣ, великій, обѳймаючій 640 сторѳнъ друку, найновѣйшій зѳ всѣхъ такихъ Молитвенникѳвъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, є) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв Евхаристіи. IV.) Молитвы для рѳжного вѣку стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичій, в) Святыхъ, VII.) Молитвы сполученій зъ вѳдпустами, VIII.) Акафистъ до а) Пресв Христа, б) Пресв Богородицѣ, в) св. Отця Николая, IX.) Молебенъ до пресв. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній б) щоденній, в) на празникъ Господскій, Богородичій и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и иншій пѣсни церковній. XII.) Мѣсяцословъ цѣлого року.

Сей Молитвенникъ дѳстати можна въ канцелярії тов. „Просвѣта“ Рынокъ ч. 10, въ книгарни Ставропігійскѳй и въ переплетничѳмъ заведеню **М. Спожарского** по такихъ цѣнахъ:

1)	Молитвенникъ брошурованый	— зр.	70 кр.
2)	оправленый на-пѳвъ въ полотно зъ одвѣтными вѳдтисками	— „	90 „
3)	оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѳдтисками	1 „	30 „
4)	оправленый якъ пѳдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегѳвъ	1 „	30 „
5)	оправленій на-пѳвъ въ шкѳру зъ золоченями и вѳдтисками	1 „	10 „
6)	оправленый цѣло въ шкѳру зъ золоченями и вѳдтисками	1 „	60 „
7)	оправленый якъ пѳдъ 6) зъ додаткомъ золотыхъ берегѳвъ	1 „	80 „

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати на оплату почты 20 кр.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр.** и **11 зр. 20 кр.**

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высылає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 38 ?

УЧИТЕЛЬ ѳрґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѳдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Торговля руска знарядѳвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ і всѣ иншій знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, ліверы, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народѳвка. Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева ве сзолоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. и. горѣвки управилеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спровадженій

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже опода кованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: **ул. Коперника ч. 9. и въ головнѳмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29.** 4912 304—104

Присяжный повѣренный

Варшава, Новоградская 34,

принимає заступство всякихъ справъ столичныхъ и губерніяльныхъ институціяхъ Россіи, продае недвижимости.

375 5—6

ЛАПКИ на швабы [неохибній] штука зр. 1. Лапки на шуры по кр. 50 и 80. Лапки на мыши по кр. 12, 30 и 40

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

РЕДАКЦІЯ

Бібліотеки для рускои молодежи

запрашає до пренумераты на **четвертый рочникъ сего выдавництва**

Пренумерата выносить на цѣлый рѳкъ:

1. За 4 книжочки брошурованій 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновѳй оправѣ зъ виногою по верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки переплетенѣ въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кожде инше переплетене могуть интересованѣ зъ пѳданымъ особно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя наладу упрашає ся о скоре надсыланє пренумераты и о выровнанє належитостей зъ рокѳвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ

редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.

Коломыя 1 падолиста 1896.

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

пѳсля колекціи зѳбраной Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літоґрафічного заведеня Андрея Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4⁰ королевского формату въ хорошо выдѣланѳй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивокъ“ перевышає значно подѳбного рода выдання, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пѳдъ взглядомъ технічного выкѳнчня, але такожь и пѳдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выданє се заключає въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѳвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѳвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвѳрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѳмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычной охрестности.

☛ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 16—?

Книги братства тверезости и церковного

можь дѳстати красно оправній зъ богатыми вызолоченями въ переплетничѳмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше.

22 3—6

БОТАНІКА

на висші кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на низші кляси шкіл середніх. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѳвъ зъ рускои ботанічнои терміноль оґіѣ. и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Выданя ті може дістати в книгарні Ставропигийс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три выданя (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому высилає ся жадані книжки в протязі четырох днів, при чім порто оплачує автор.

На численній запытаня заявляю симъ, що трудъ мѳй п. заг.:

Десять заповѣдей Божихъ

въ XIX. проповѣдяхъ

можна еще дѳстати або у мене або у книгарни Института Ставропигійского. Число примѣрникѳвъ уже дуже мале. Другу мою книжочку: „О уживаню парныхъ купелѣвъ у народѳвъ славяньскихъ, причинокъ до исторіи культуры“ можна такожь тамъ дѳстати по цѣнѣ 35 кр. „Тернопіль и его околиця“, якъ перший, акъ и другій выпускъ вычерпаный.

Адреса теперь змѣнена на слѣдуючу: **Петро Бѣлиньскій**, парохъ въ Зарваници почта Вишнѣвчикъ.

17 2—2

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ

перший руско-американьскій

КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“

Накладомъ товариства „Союзъ“

Впорядивъ **Несторъ Дмитрѳвъ.**

Есть се перша книжка, я въ Русины въ Америцѣ выпечатали, — а представляє ся величаво. 15 аркушѳвъ друку: повѣсти, науковій статьѣ, поезія — смѣхъ и правда, адресарь всѣхъ братствъ, парохій и священникѳвъ въ Амер цѣ. Портреты церковъ, рускихъ приходствъ американьскихъ и найзнаменитшихъ рускихъ патріотѳвъ.

Въ хатѣ кождого Русина повинна та книжка находити ся.

Можна дѳстати по цѣнѣ 1 зр. въ книгарни Институту Ставропигійского. 377

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѳдъ 1874 р.)

скѳнчивъ зѳ кѳнцемъ 1895 р. 27-ый рѳкъ своеи дѣяльности и зросли вѳ всѣхъ вѳддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѳнцемъ 1895 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 6,815.229·98 кр.
Премія належитости побѳчній и вѳдсотки за рѳкъ 1895	„ 2,116.833·28 „
Обезпеченй сумы въ секціяхъ на жите	„ 26,136.343·45 „
Обезпеченй сумы въ секціи вѳдъ огню	„ 253,137.811·— „
Выплаченй капіталы, ренты и вѳдшкодованя въ 1895 р.	„ 1,521.531·61 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѳдшкодованя въ загальнѳй сумѣ	„ 25,553.849·30 „

„Славія“ причимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѳдъ шкѳдъ огневыхъ будынкѳвъ, движимостій, збѳжа товарѳвъ, запасѳвъ, скота и пр.

Тарифы „Славія“ вельма умѣренй, а услѳвя обезпеченя вельми користній.

Тарифъ и друксортѳвъ вносенъ всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины а Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 1—7

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене невѳдклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готѳвкою зъ 20% вѳдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

1. 5—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	2.01	Сучави і Черновець	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.40	Підволочиск і Бродів	особовий	2.45	Черновець і Сучави
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

☛ **При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 10. Львовъ, Второкъ 14 (26) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ стшпка.

Переглядъ політичный.

Австрійскій епископатъ выдавъ зъ причины розвязаня рады державной и розписаня новыхъ выборѣвъ спѣльный листъ пастирскій до вѣрныхъ. Пѣдписанй на нѣмъ такожъ всѣ наши рускй владыки. Листъ пастирскій, дуже обемистый, указуе на значѣнє выборѣвъ до рады державной, де радять такожъ и надъ справами релігійного житя, вѣдтакъ зъ окрема на значѣнє сегорѣчныхъ выборѣвъ, при которыхъ вперве голосувати будуть выборцѣ, що доси не мали сего права. Листъ розбирае дальше, якй повинний бути провѣдний гадки дѣяльности католикѣвъ въ радѣ державнѣй и въ заступництвахъ коронныхъ краѣвъ. Перейшовши по черзѣ справы релігійнй, справы просвѣты и національного та соціяльного спокою, звертае ся листъ пастирскій до католицкихъ роббтникѣвъ, котрй першій разъ стануть до голосованя, перестерѣгае ихъ передъ лжепророками, а вкѣнци такъ роббтникѣвъ якъ и всѣхъ католицкихъ выборцѣвъ взываe до єдности въ оборонѣ католицкой вѣры и державного та соціяльного ладу.

Въ долѣшно-австрійскѣмъ соймѣ вѣдчитано вчера письмо президента палаты пословъ бар. Хлюмецкого, заявляюче на пѣдставѣ переведеного доходженя урядового, що жалобы, внесенй однымъ посломъ въ соймѣ противъ неправильного нѣбы то поступованя бюра стенографічного въ радѣ державнѣй, е цѣлкомъ безпѣдставнй и неправдивй. На кѣнци свого письма просить бар. Хлюмецкій, щобы для обороны чести тыхъ публичныхъ функціонарѣвъ, котрыхъ особиста правота нѣякѣй не улягае непевности, вѣдчитано его письмо въ соймѣ.—Замѣтити треба, що въ соймѣ засѣдають въ значнѣй части тѣ самй стенографы, що и въ радѣ державнѣй, а заразомъ пригадуемо внесенє, вложене антісемітами въ долѣшно-австрійскѣмъ соймѣ, щобы бюро стенографѣвъ очистити зъ жидѣвъ.

П. Верґані и товаришѣ зложили внесенє на змѣну школьного закону для народныхъ школъ и змѣну всѣхъ дотычныхъ постановъ и розпоряджень. Головнй точки жаданыхъ змѣнъ е: примусъ школьный тревае лише 7 (замѣсть 8) лѣтъ до 13. року житя; въ першихъ 6 лѣтахъ увольненє вѣдъ науки е недозволене; для удержаня ладу въ школѣ маe служити остра карность; обмежити матеріялъ науковый; дѣти христіяньскй вѣддѣлити вѣдъ жидѣвскихъ; въ христіяньскихъ школахъ могуть учити лише христіяньскй учителѣ, а въ жидѣвскихъ тѣлько жиды; въ женьскихъ школахъ маютъ учити лише учительки, але скоро котра выйде замужь, маe покинути учительство.

—

Зъ Царгороду увевнюють, що конференція амбасадорѣвъ для выладженя начерку турецкихъ реформъ покѣнчать ся въ початкахъ мѣсяця лютого. Тогдѣ державы порѣшать, чи не выпаде заразъ обдумати примусовй способы на выпадокъ, коли бы Туреччина пиняла въ выконаню порученои ѣй програмы реформъ.

Polit. Corresрdnz. доносить зъ Царгороду, що губернаторъ Крети зъ причины неустаючого розъяренія мѣжь христіяньскимъ а магаметаньскимъ населенемъ зажадавъ безпроволочного утворенія трехъ компаній жандармеріи въ провінціяхъ Кандіи, Канеѣ и Ретимна; сему жаданю маe бути вдоволено до 4 або 6 недѣль.

Соймъ краевый.

4 засѣданє, II-гои сесіи, VII періоду вѣ второкъ дня 26 н. ст. сѣчня.

По вѣдчитаню петицій приступлено до порядку дневного.

Комісарь правительственный вѣдповѣвъ на кѣлька интерпеляцій въ справѣ заразы рогачнои и пысковои безрогъ, въ той способѣ, що зараза зачала дуже ширити ся вѣдъ линня мин. року и треба було зарядити строгй мѣры осторожности зъ огляду на ветеринарско-поліцийнй принцысы та на договоры торговельнй зъ сусѣдными державами. Вычисливши, въ якій способѣ замыкано округи судовй, заявивъ комісарь, що теперь ще лишь одинъ округъ судовый (Лютовиска) есть замкненый. Заразомъ вспомнявъ, що намѣстництво, заряджуючи замкненє мѣсцевостей, звертае также увагу на станъ економічный селяньства и не надужива своихъ власти.

Дальше вѣдповѣдавъ комісарь на интерпеляціи: пос. Целецкого въ справѣ носатизны въ повѣтѣ гусятиньскѣмъ и пос. Кшиштофовича въ справѣ комасаціи грунтѣвъ.

Справоздане выдѣлу краевого въ справѣ фондаціи Скарбкѣвскои вѣдослано до комісіи буджетовои

Перше читанє внесеня пос. Бойка о точне придержуване уставъ засадничихъ при выборахъ — усунено зъ порядку дневного на бажане внескодавця.

Пос. Вуйцікъ мотивувавъ свое внесенє въ справѣ розширеня права выборчого, а именно щобы всѣмъ управненымъ до голосованя въ куріи загальнѣй при выборахъ до рады державнои було признане право до голосованя при выборахъ до сойму та щобы голосованє вѣдбувало ся безпосередно и тайно. — Бесѣдникъ назвавъ посередность голосованя въ куріи сѣльскѣй найбѣльшою кривдою селянъ; выказувавъ, на скѣлько бы зменшили ся перекупства при выборахъ, бо, якъ одинъ дотепный обчисливъ, самои ковбасы выборчон при безпосередности выборѣвъ въ куріи сѣльскѣй треба бы було 70 кільометрѣвъ. Дальше розповѣвъ всѣ практики и надужитя выборчій, якй можливй въ наслѣдокъ явности выборѣвъ. Пригадавъ справу холерживьску, гоненя посла Среднявского, вѣдзначеня провинившихъ ся комісарѣвъ староства и т. д. Домагавъ ся тайности голосованя не лишь при выборахъ але й при правыборахъ. Закѣнчивъ запевненемъ, що й курія селяньска доросла вже теперь до своеи задачѣ и до користуваня въ цѣлѣй повнотѣ зъ своихъ правъ горожаньскихъ. Пѣдъ взглядомъ формальнымъ поставивъ внесенє, щобы выбрати окрему комісію для реформы выборчон, зложену зъ 15 членѣвъ зѣ всѣхъ клюббвъ.

Пѣдъ взглядомъ формальнымъ пос Целецкій жадавъ вѣдослати внесенє до комісіи адміністраційнон. — Пос. Окуневскій бувъ противный комісіи адміністраційнѣй, бо она доказала, що шабльоново трактуе такій справы, а ей референтъ (пос. Пілятъ) робить собѣ кпины зъ внесень о реформѣ выборчѣй. — Пос. Дворскій въ имени лѣвицѣ заявивъ, що буде голосувати за внесенемъ Вуйціка. — При голосованю 42 голосами противъ 41 принято внесенє пос. Вуйціка. За голосувала: послы-селяне, рускй послы, прорѣджена лѣвиця и кн. Чарторыйскій.

Пос. Стила мотивувавъ свое внесенє, щобы институцію ревізорѣвъ худобы цѣлкомъ знести а ихъ чинность поручити громадскимъ оглядачамъ худобы. За грошѣ выдаванй на ревізорѣвъ, можна вынагородити оглядачѣвъ и устроити безплатнй курсы ветеринарскій въ порѣ зимовѣй въ кождѣй громадѣ для огляда чѣвъ. — Бесѣдникъ высказувавъ, що институція ревізорѣвъ установлена для аґітаціи політичнои. — Внесенє вѣдослано до комісіи адміністраційнон.

Пос. Окуневскій мотивувавъ свое внесенє на змѣну §. 12. ординаціи выборчон въ сей способѣ, щобы кождый горожанинъ користаючій въ цѣлѣй повни зъ правъ горожаньскихъ а числячій надъ 24 лѣтъ житя, голосувавъ безпосередно на посла соймового. Бесѣдникъ знаменито аргументувавъ свое внесенє, опираючи ся на цитатахъ зъ публікацій польскихъ и высказахъ поодинокихъ політикѣвъ.

Напѣмнувъ бѣльшѣсть соймову, що теперѣшна сесія есть послѣдною, въ котрѣй можуть звычайною бѣльшостію голосѣвъ ухвалити змѣну ординаціи выборчон, бо въ слѣдующихъ сесіяхъ треба до такои ухвалы вже двохъ третинъ голосѣвъ. — Внесенє вѣдослано до комісіи для реформы выборчон.

Признано важнымъ безъ дискусіи выбѣръ посла Чайковского зъ бѣльшои посѣлости округа перемыского.

Заки приступлено до дальшого порядку деннаго, а именно до верифікаціи выборѣвъ зъ округѣвъ: тернопѣльского, стрыйского — и калуского, — забравъ голосъ пос. Заячкѣвскій въ справѣ формальнѣй и зажадавъ, щобы справозданя верифікаційнй выдѣлу краевого були печатавй або літографованй та роздавй посламъ, та щобы въ дотычныхъ трехъ случаяхъ зъ тои причины вѣдложено верифікацію на часъ пѣзнѣйшій. Для рускихъ послѣвъ се дуже важна справа, чого доказомъ заявленє п. Барвѣньского при отвореню сойму на торѣшнѣй сесіи. — Референтъ пос. Верещиньскій бувъ противный печатаню справоздань верифікаційныхъ, а що-до вѣдложеня розправъ надъ згадаными трема верифікаціями то полишае се децизіи сойму.

При голосованю перепали внесеня, щобы верифікацію тернопѣльского выбору вѣдложити, та щобы взагалѣ справоздання выдѣлу були печатанй. [За тыми внесенями голосували ино послы рускй и людовй.]

Приступлено до справы тернопѣльского выбору. Референтъ выказавъ, що не було неправильностей и гр. Юліюсъ Корытовскій выбраный легально. — Пос. Остапчукъ забравъ голосъ, щобы спротивити ся признаню важности сего выбору, опираючи ся на протестѣ внесенѣмъ вѣдъ 68 выборцѣвъ. На протестѣ були пѣдписанй оо.: Мироновичь, Цурковскій и Стадникъ, але ихъ не переслухувано, ино самыхъ селянъ. Вирочѣмъ на протоколѣ, списанѣмъ комісаремъ, нема пѣдписѣвъ переслуханыхъ селянъ, очевидно длятого, бо они не хотѣли пѣдписати того, що комісарь фальшиво списавъ. Закѣнчивъ заявою, що такихъ выборѣвъ не годить ся признавати важными. — — Пос. Заячкѣвскій, зазначивши мимоходомъ, що зѣ справоздання референта дуже мало можна що розумѣти на мѣсцяхъ посольскихъ, заявивъ свою гадку про сей выбѣръ, що вѣнъ вѣдбувъ ся нелегально, тенденційно и зъ надужитями. На доказъ сего навѣвъ кѣлька фактѣвъ зъ переводженя правыборѣвъ и зъ поведеня старосты при актѣ выборчѣмъ. — Комісарь правительственный гр. Лось заявивъ, що всѣ закиды були „точно“ розслѣдженй и показали ся неоправдаными. — По промовѣ референта п. Верещиньского признано выбѣръ гр. Корытовского важнымъ (противъ голосували послы рускй и людовй).

Вѣдкинено внесенє, щобы верифікацію стрыйского выбору вѣдложити на пѣзнѣйше. Референтъ и при сѣмъ выборѣ высказавъ, що гр. Кароль Дѣдушицкій выбраный такъ, якъ ся належить. Въ рефератѣ оправдуе ся передовсѣмъ поведенє аґітаційне надъинспектора податкового Чапельского и инспектора школьного Марияка. Вѣдчитанє реферату тревало по-надъ годину, мимо того, що референтъ пропускавъ кѣлька разѣвъ по кѣлька картокъ справоздання и въ сей способѣ скорочувавъ собѣ читанє реферату.

Пос. Окуневскій, заки забравъ голосъ, зазначивъ, що въ палатѣ нема комплету, и для того вносить вѣдложити справу до слѣдующого засѣданя. [Внесенє на вѣдложенє дискусіи перепало.] Бесѣдникъ перейшовъ по черзѣ всѣ закиды протесту та зазначивъ, що зѣзнанія старосты, складанй при вѣдклику на урядову присягу, суть неправдивй, чого доказомъ факты. Характеристичнымъ моментомъ въ тѣмъ выборѣ суть аґітаціи надъинспектора податкового, котрый ѣздить разомъ зъ комісаремъ на правыборы. Яку вартѣсть маютъ доходженя п. Ляникевича, може послужити фактъ, що п. Лян. пише въ справозданю о однѣмъ учителю, мовь бы вѣнъ не опускавъ школы на аґітацію передвыборчу, а тымчасомъ зъ деника школьного выходить якъ разъ противне. Такій доходженя суть просто импертиненціею и справдѣ хиба причиняють ся до того, щобы ихъ авторъ зъ авансомъ пишовъ до Перешишля переводити дальшій выборы. Вѣдтакъ перейшовъ по черзѣ арештованє Берника, затриманє пѣезду зелѣзничого при тартаку Гредля и иншій насильства надъ поодинокими выборцями.

Комісарь правительственный гр. Лось опираe свои твердженя на результатахъ доходженя п. Ляникевича и розумѣе ся, выказуе безосновность всѣхъ закидѣвъ. Що до затриманя пѣезду зелѣзничого, то комісарь обѣцяe розслѣдити справу. — Референтъ п. Верещиньскій заявивъ, що всѣлякій аґітаціи бувають при выборахъ, и хочь се рѣчь неконче мила, то годѣ за самій аґітаціи уневажняти выборы, вирочѣмъ въ дотычныхъ закидахъ мусить бути пересада. — Передъ голосованемъ сконстатовано бракъ комплету.

Слѣдуюче засѣдане въ четверъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— До Братовъ Русиновъ Немировского судового повѣту якъ и поблизькихъ громадъ повѣтовъ: яворовского и чешановского! Въ четверъ дня 4 н. ст. лютого с. р. вѣдбуде ся въ Немировѣ о 11 бій годинѣ передъ полуднемъ въ домѣ Іонаса Альтера въ рынку народне вѣче, котре скликуе політичне товариство „Равска Руска Рада“ по силѣ §. 2. свого статута зѣ слѣдующимъ дневнымъ порядкомъ: 1) о 9-тій год. рано служба Божа въ парохіяльнѣй церквѣ; 2) о 11-бій год. вѣдкрытє вѣча и выбѣръ президіи; 3) референтъ „о нашѣмъ політичнѣмъ положеню“ и дискусія; 4) референтъ „о выборахъ до рады державнои особливо зъ IV и V куріи“ и дискусія; 5) референтъ „о законѣ громадскѣмъ и о проектѣ змѣны его за-для утвореня зборныхъ громадъ“ и дискусія; 6) референтъ „о реформѣ податковѣй“ и дискусія; 7) референтъ „о нашѣмъ економічнѣмъ положеню“ и дискусія; 8) внесеня участниковъ вѣча и конець вѣча. — Наспѣла черга и на Васъ, Братя Русины Немировщаны, повставати зъ предовгого сну и брати ся поручь зъ другими братьми Русинами до працѣ надъ долею нашои матери-Руси! А якъ працювати, поучѣть ся зѣйшовшись численно на народне вѣче въ Немировѣ. Мы васъ сердечно запрашаемо и маемо надѣю, що голосъ нашои просьбы не прогомонить даремно. На вѣче, Братя, на вѣче! За Выдѣлъ „Равскои Рускои Рады“ о. *Іоаннъ Кипріянъ*, парохъ Немирова. [Всѣ рускй політичній часописи зволять ту вѣдозву перепечатати!]

— Змѣны въ округахъ выборчихъ. Wiener Ztg. оголошуе законъ о змѣнахъ округѣвъ при выборахъ до рады державнои. У всходній Галичинѣ зайдуть отсѣ змѣны въ сѣльскѣй куріи: Въ 22 округѣ голосувати буде Станиславѣвъ и Галичъ въ Станиславовѣ; Товмачъ, Тысьменица и Отинія зъ Товмача; Надвѣрна и Делятинъ въ Надвѣрнѣй; въ округѣ 23. Коломыя, Печенѣжинъ и Гвѣздецъ въ Коломыѣ; Косѣвъ, Куты и Жабе въ Косовѣ; Снятинъ и Заболотѣвъ въ Снятинѣ; а въ округѣ 27. Тернопѣль и Микулинцѣ въ Тернополи; Збаражъ и Нове село въ Збаражи; Скалатъ и Пѣдволочиска въ Скалатѣ. Тѣ змѣны зайшли зъ причины утворенія новыхъ судѣвъ повѣтовыхъ.

— Перемыскій епископъ-номінатъ о. Константинъ Чеховичъ зложивъ вчера присягу въ руки цѣсаря.

— Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Тернополи ухваливъ на засѣданю дня 20 сѣчня с. р. скликати на день 17 н. ст. лютого с. р. загальній зборы зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: I. О годинѣ 10. передъ полуднемъ вѣдправить ся торжественна служба Божа зъ діяконами, проповѣдію и при хоральнѣмъ співѣ „Братства Мѣщаньского“ за упокой бувшого головы філіи д ра Ивана Лошнева и прочихъ упокоившихъ ся членѣвъ. Проповѣдь выголосить голова філіи о. Евстахій Цурковскій. — II. О годинѣ 1½ по полудни вѣдбудуть ся зборы въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ такѣмъ порядку: а) отворене зборѣвъ, б) справоздане секретаря и касіера філіи, в) вѣдчитъ економічный о. Евстахія Цурковского, г) выборъ выдѣлу и д) внесена членѣвъ. — Зъ огляду на приготованя, якій починивъ выдѣлъ, хоче надѣятись громадзкоя участи Вп. членѣвъ якъ въ церквѣ такъ и на самыхъ зборахъ. — Вѣдъ выдѣлу філіи „Просвѣты“ въ Тернополи, д. 25. сѣчня 1897. *Евст. Цурковскій*, голова, *Ант. Глодзиньскій* секретарь.

— Надзвычайна Рада товариства взаимн. обезпеченя взаимн. кредиту „Дністеръ“ вѣдбуде свое звычайне [квартальне] засѣданє дня 29 н. ст. сѣчня о годинѣ 4 бій по полудни.

— Руске Казино въ Дрогобычи устроюе въ масницѣ три вовияній вечерки зъ танцями, а то: 2 ого и 25 ого н. ст. лютого въ своихъ комнатахъ, а 16-ого лютого въ сали гімнастичнѣй на дохѣдъ Рускои Бурсы.

— Въ руху выборчого. Зъ курій сѣльскои округа Бучачь-Чорткѣвъ кандидуе ксьондзъ Ст. Громницкій пробощь Бучача. [Dziennik Pol. вже говорить, що выборъ его „zapewnionyˣ.] — Въ пятѣй куріи округа Станиславѣвъ и т. д. кандидуе професоръ гімназіи Франц. Гутовскій зъ Бучача [сынъ мѣщанина зъ Снятина], а соціялісты ставлять кандидатуру Юліяна Обірека, зецера зѣ Львова.

— Отворене руху зелѣзницѣ галицко-тернопѣльскои на шляху мѣжь Тернополемъ а Пѣдвысокимъ вѣдбуло ся вчера дня 25 с. м. Шлахъ, вѣддany до ужитку, маe 82 км. довгости и перетинае повѣтъ бережаньскій и тернопѣльскій, а именно громады: Пѣдвысоке, Демню, Гутиско, Мечищѣвъ, Рыбники, Саранчуки, Потуторы, Жолнѣвку, Литятинъ, Криве, Козову, Викторѣвку и Слободу въ бережаньскѣмъ повѣтѣ, а въ тернопѣльскѣмъ Деннсѣвъ, Купчинцѣ, Ходачкѣвъ великій, Середники и Острѣвъ. Стаціи на сѣмъ шляху уладженй отсѣ: Пѣдвысоке, вѣдки пѣде галузь до Ходорова зъ дальшимъ намѣреным продовженемъ до Стрыя; дальше перестанокъ Награбе (?), стаціи Мечищѣвъ, Потуторы, вѣдки маe пѣти галузь намѣреного шляху, що поведе черезъ Бережаны до Золочева на пѣвнѣчь, а до Пѣдгаецъ на полудне. Дальше идуть стаціи: Криве, Козова, Викторѣвка-Слобода, Деннсѣвъ-Купчинцѣ, Ходачкѣвъ великій, Буцнѣвъ (пристанокъ для руху особового и товарового), и Острѣвъ (пристанокъ особовый). Кѣнчить ся той шляхъ стаціею Острѣвъ-Березовиця; она належить вже до свѣжо отворенои части всходно-галицкихъ зелѣзниць льокальныхъ и лучить ся вѣдти зѣ стаціею въ Тернополи шляхомъ, 8·8 км. довгимъ. Стаціи Потуторы и Пѣдвысоке поки-що не вѣддавй ще до ужитку, бо бережаньскій выдѣлъ повѣтовый не покѣнчивъ ще до нихъ доѣздѣвъ.

Рѣчь певна, що шляхъ галицко-тернопѣльскои зелѣзницѣ, перерѣзуючій найурожайнѣйшій стороны краю, вѣддасть великій услуги,

особливо коли незадовго будуть покінчені и отверті шляхи по части розпочаті вже, по части намірені: Зъ Підвисокого черезъ Ходорівъ до Стрия, зъ Потуторівъ черезъ Бережаны до Золочева и зъ Потуторівъ до Підгаець.

— **Зъ Тернополя пишуть намъ**: Дня 24 сѣчня с. р. устроило тутешне „Мѣщаньске Братство“ на дохідъ будовы власного дому представленє театральне въ сали „Сокола“. Відограно „Нашій поселенцѣ“, образъ драматичный зъ житя селяньского въ пяти дѣяхъ. Представленє вы ало знаменито — якъ зъ огляду на саму гру, такъ и на участь публики. Саля, хочь и якъ велика, була биткомъ повна, такъ що не ставало воздуха и мусѣли відчиняти горѣшній вікна. Се свѣдчить, яку рекляму выробило собѣ „Мѣщаньске Братство“ своими попереднями выступами. Акторы-любителѣ грали мовь-бы рутиновані акторы сцены. [Публика заявила свое признанє аматорамъ, жертвуваши имъ въ часѣ гры прегарну китицю въ коши.] Дѣла сего доказавъ любитель нашов сцены, писатель, звѣстный ширшій публицѣ яко авторъ „Тимка Капраля“. Вінъ то зладивъ и сю штуку „Нашій поселенцѣ“ и обнявъ на себе ролю режісера. Заслуги его для „Братства“ великій, бо вытворивши середъ него ґрупу театральну, приспоривъ немало доходу на его цѣли, позаякъ се представленє було зъ черги вже трете, а для мѣщаньства цѣлого прислуживъ ся тымъ, що збудивъ въ ныхъ охоту до представлень театральныхъ — и сего вечера найприятнѣйшою частію для видця руского була обставина, що видѣвъ майже половину публики зъ самыхъ мѣщанъ, чого переднѣйше не бувало.

Штука сама есть дуже добрымъ набуткомъ для нашои сцены, бо она на часѣ, представляє еміґрацію нашихъ селянъ до Бразилія. Взята она зъ польского але заслугою нашого автора есть се, що вінъ не переклавъ ей живцемъ, але приладивъ для рускои сцены, приноровивши акцію до нашихъ обставинъ — а видець, давлячись на цѣлу акцію, видить ся цѣлкомъ въ своѣмъ елементѣ. Тутъ лежить оріґінальность посвѣдчаюча о талантѣ автора. Кромѣ того постаравъ ся авторъ для сеи штуки о музику оріґінальну, котру уложивъ о. Матюкъ, а що и самъ авторъ есть музикальнымъ, то она выпала цѣлкомъ по его мысли и дуже підносить та оживляє штуку. Часть хоральна выпала слабше, але власне ей выступы дали пізнати хибу и навели „Мѣщаньске Братво“ на гадку заснованя школы співу и тая сими днями вже заводить ся. Театръ дає товчокъ до поступу. Коля вже бесѣда о деякихъ хибахъ, то підносимо, що була въ штуцѣ одна роля, котра не відповідала до складу роль нашихъ, а то роля священика; она выпала дуже нещасливо, бо въ ситуаціяхъ зворушуючихъ акторъ представивъ священика яко чоловѣка бездушного, пережитого, а се дуже немило вражало цѣлу публику. Штуку сю, зъ огляду на цѣль ей, годилось бы розповсюднити, хочь она дасть ся відограти лише по бѣльшихъ мѣстахъ, де есть орхестра. Поважаный авторъ здавсь не пожалує віддати ей до загального ужитку. Языкъ штуки гарный.

Дохідъ принѣсъ вечеръ сей звыжъ 300 злр. Руска інтеліґенція мѣсцева явила ся на представленю вся [бувъ бурмістръ Тернополя д-ръ Вол. Лучаковскій зъ женою]; бачили мы такожь гостей зъ інтеліґенціи польскои. Не видко було лише нѣкого зъ войсковыхъ. Зъ околицѣ було лише трехъ священиківъ, мабуть за-для недѣлѣ, и немного селянъ, для котрыхъ штука сеся якъ-разъ найпригоднѣйша. — *Є. Ц.*

— Що дѣє ся **въ записомъ Пшеджимірскои**? Въ осени р. 1894, якъ свого часу доношено и въ „Дѣлѣ“, померла въ Перемыскімъ дѣдичка Стефанія Пшеджимірска и тестаментомъ записала все своє майно на заложенє жѣночого ліцею въ Перемышли. Майно складало ся зъ чотирохъ сѣлъ, а тестаментъ постановлявъ, щобы зъ доходівъ тыхъ сѣлъ и зъ спродажи лѣса вартуючого около 70.000 зр., сплачено за 10 лѣтъ довги и леґаты, а опісля мае бути заложеный жѣночій ліцей. Перемыска рада мѣска обняла спадщину и мала заняти ся выконанемъ тестаменту. При спадковій пертрактаціи оцѣнено все майно на 450.000 зр., рочный дохідъ на 19.392 зр., а лѣсы на 70.000 зр. Перемыскій бурмістръ скликавъ відтакъ анкету, котра остаточно постановила, що на сплату довгівъ и леґатівъ треба взяти позичку въ вѣденьскімъ земскімъ заведеню кредитовімъ и сплачувати ей опісля зъ доходівъ. Тымчасомъ перемыска рада мѣска не зробила того, хочь мала вже выроблену промесу на позичку, ба и не платила ратъ на довги, що тяжили на майнѣ. Прийшло до ліцитаціи половины майна (двохъ сѣлъ), оцѣненыхъ на 240.000 зр. за залягаючій раты въ квотѣ 3.800 зр., и дня 2 вересня мин. року продано ихъ за 115.000 зр. Рада мѣска станула була такожь до ліцитаціи, але ліцитувала лише до 110.000 зр., хочь майно було оцѣнене на 240.000 зр. Новый властитель, якъ кажуть, выробивъ собѣ заразъ позичку въ квотѣ около 100.000 зр. на те майно, куплене за 115.000 зр. Коли тота примусова продажь буде судомъ затверджена, тогдѣ припадуть леґаты для родины та на цѣли добродѣйній и заложенє жѣночого ліцею, бо и другій части майна грозить тежь продажь на ліцитаціи. — Повтаряємо сю исторію за Kurjer-омъ Lwowsk-имъ.

— **Огнѣ**. Зъ мести підпаливъ дня 16 с. м о півночи въ Тухли, ярославского повѣту, селянинъ Василь Шрамъ будынки господарскій Параньки Шрамовои, своєи братовои, и одну стодолу Івана Совяка зъ збожемъ и сѣномъ. Шкода выносить до 2.000 зр., а була обезпечена лишь на 360 зр. Палѣй Василь Шрамъ бувъ уже разъ каранный за підпалъ 7-лѣтною вязницею, а теперь допустивъ ся того злочину за те, що Паранька, вдова по его братѣ, дала ему лише кусникъ мяса, а вінъ просивъ сололонины.

— **Еміґраційного агента** увязнили 19-ого с. м. въ Лужанахъ въ особѣ 24-лѣтного лѣсового практиканта Нестора Березана. Вінъ намовивъ 60 родинъ зъ Лужанъ и кількасотъ селянъ зъ околицѣ вывандрувати а море. На кілька годинъ передъ арештованемъ Березана прийшло 60 мужиківъ зъ Лужанъ, Ревнои и околицѣ до краєвого правительства въ Чернівцяхъ зъ просьбою о дозвілъ їхати до Канады. Въ правительствѣ вытолкували имъ справу и відмовили дозволу.

— **Зъ вѣденьско-дворскои етікеты**. Всѣмъ впало въ очи, що архикнягиня Стефанія, вдова по наслѣднику престола Рудольфѣ, відъ вісьмохъ лѣтъ по разъ першій появила ся на сегорічнімъ балю дворскімъ и, якъ кажуть, все вже буде являти ся на всякихъ публичныхъ торжествахъ дворскихъ. Причиною, що доси не показувала ся, бувъ ранґовый порядокъ дворскій. Після ранґи архикн. Стефанія мае перше мѣсце по цѣсаревій, потімъ наступае жѣнка пок. Кароля-Людвика Марія-Тереса, відтакъ Марія-Іосифа жѣнка архикн. Оттона [сына Кароля-Людвика]. Але після церемоніялу дворского може цѣсареву офіціяльно заступати лише жѣнка, котрои чоловѣкъ жие. Отже по смерти Рудольфа архикн. Стефанія, хочь она ранґою перша по цѣсаревій, не мала вже того права, але перейшло оно на Марію-Тересу, а коли недавно ей чоловѣкъ Карол-Людвикъ умеръ, то нинѣ заступае цѣсареву въ першій лініи Марія-Іосифа, відтакъ по нѣй велика княжна Аліція тосканьска, потімъ архикн. Бланка жѣнка Леопольда Сальватора, відтакъ Марія Валерія жѣнка Франца-Сальватора. Отже що-до архикн. Стефанін, коли она повдовѣла, знайдено такій выходъ зъ колізіи, що она мала являти ся на публичныхъ торжествахъ дворскихъ лише тогдѣ, коли була и цѣсарева; якъ же цѣсаревои не було, тогдѣ архикн. Стефанія не достава запрошеня, а цѣсареву заступала давнѣйше Марія-Тереса, опісля Марія Іосифа. Тымъ дасть ся пояснити фактъ, котрый мусѣвъ кождому впасти въ очи, що архикн. Стефанія не брала участи въ торжествахъ зъ часѣ торічнои гостины царскои пары на дворѣ вѣденьскімъ; була она лише на снѣданю въ Ляйнцъ, бо тамъ була и цѣсарева. Такъ само не було архикн. Стефанін на торжествахъ вінчаня герцоґа Орлеаньского и именно ся пригода, що Стефанія не могла взяти участи навѣть въ весѣлю своихъ свояківъ, дало спонуку до наступившои вже змѣны. Архикнягиня-вдова достае вже запрошеня и на такій торжества дворскій, на котрыхъ нема цѣсаревои, а офіціяльно заступае цѣсареву Марія-Іосифа або котра зъ ей наступниць.

— **Новый еміґраційный законъ** принявъ сенатъ повнічно-американьскихъ Сполученыхъ Державъ. Після нового закона не мають права приїздити до Сполученыхъ Державъ всѣ особы по-надъ 16 лѣтъ житя, котрі не вміють читати и писати въ своѣмъ рідномъ або якімъ-небудь нашімъ языцѣ. Кождый приїзжій, одержавши дозвілъ поселити ся въ краю, може взяти зъ собою або візвати до себе жѣнку або родичівъ, або дідівъ и малолѣтныхъ внуківъ и дѣтей, безъ огляду на то, чи вміють они читати и писати. Для испыту приїзжихъ въ кождімъ имміґраційнімъ бюрѣ будуть находитись картки, а на кождій буде напечатаныхъ пять уступівъ конституціи Сполученыхъ Державъ въ різныхъ языкахъ. Еміґрантъ після свого выбору возьме картку, прочитае, а відтакъ то само напише. Хто не перечитае и не перепише тыхъ пять уступівъ, буде завернены и то на коштъ корабельной фірмы, на котрои корабли приїхавъ. Сенатъ додавъ до того закона постанову, що відъ сего испыту увольнені всѣ жителѣ острова Кубы, що глядають спасеня въ Сполученыхъ Державахъ підчасъ теперѣшной войны.

— **Лѣчиче serum противъ туберкулозы** відкрывъ недавно, якъ вѣдомо, д-ръ Ф. Німанъ [Niemann] въ Берлинѣ. Користне дѣланє свого винаходу выпробовавъ вінъ на звѣрятахъ. Теперь же [якъ доносить Deutsche Mediz. Wochenschrift] д-ръ Альбертъ Альбу почавъ відъ жовтня мин. року робити пробы на людскімъ організмѣ; однакъ за-для короткости часу не може ще выдати рѣшучого осуду о вартости сего средства.

— **Дрібні вѣсти**. Зъ причины кількохъ выпадківъ скаженины середъ псівъ у Львовѣ магістратъ зарядивъ наново примусъ каганцевый. — Въ Шамокинѣ въ повнічній Америцѣ погибъ 57-лѣтный Василь Хомякъ родомъ зъ Вафки въ Галичинѣ; коли на саме Різдво въ ночи ишовъ до свого брата, зелѣзничій поѣздъ забивъ его.

Вѣсти зъ Епархіи Львівск.

На конкурсъ розписаній парохій: Іванівка дек. скалатского зъ речинцемъ до 25 лютого с. р.; Лѣсовичѣ дек. болехівского, Должанка дек. тернопільского, Підгайчики дек. унѣвского и парохія св. Апп. Петра и Павла у Львовѣ зъ речинцемъ до 6 марта с. р.; вкінци Пійло дек. калуского зъ речинцемъ до 12 марта с. р.

Наука, штука и література.

— **Дзвінок**, письмо ілюстроване для науки і забави рускихъ дітей і молодежи. Ч. 1. мѣститъ въ собѣ: Найкрасшій день (оповіданє Сильвестра Яричевского), Праксітель і хлопець; Учені розмови Никольця зъ Татком (часть II., Ост. Макарушки); Ляо, малый Китаець (К. Бертета); Про англійску королеву; Хорі звіри; Цікаві пригоди старого стрільця; Кладка. Въ сімъ числѣ красує ся таножь гарный образъ почаївскои Пресв. Дѣвы. — Въ ч. 2. мѣстить ся: Ягня (перекладъ В. Б.); Так то було, з поезиі Ст. Руданьского; Гаразд (зъ нѣмецкого подавъ Г. Б.); Ляо, малий Китаець (дальше); Учені розмови Никольця з Татком (Ив. Котляревскій и его творы); Медвідь, байка Бойка; Забавки для дітий. Илюстрація п. з. „Зима“. — „Дзвінок“ выдае руске товариство педаґоґічне, а за редакцію одвічае проф. Вас. Бѣлецкій. Знаменитый добіръ статей та гарне выданє найкраще говорить про вартість сего одинокого рускаго выдавництва для рускихъ дѣтей. Передплата выносить на рікъ всего 3 зр. „Дзвінок“ выходить 5. и 20. кождого мѣсяця. Адресъ Адміністрациі: ул. св. Николая ч. 18. у Львовѣ. Поручаємо горячо „Дзвінок“ всѣмъ родичамъ, котрымъ залежить на патріотичнімъ выхованю дѣтей

— **Кіевскій ученый Каманинъ** мавъ торікъ на одномъ зъ засѣдань тамошного товариства имени лѣтописця Нестора відічитъ о Чаплинскімъ, підстаростѣ чигиринскімъ, знанімъ зъ исторіи Хмельниц ны. Каманинъ, на основѣ новыхъ, незнаныхъ жерелъ, якій кидають свѣтло на відносины Чаплиньского до Богдана Хмельницкого, выказувавъ, що ролю чигириньского підстароста въ бунтѣ Хмельницкого историки перецѣнили. Неправда, мовь бы Чаплиньскій збезчестивъ жѣнку Хмельницкого и выбатоживъ его сына; на дѣлѣ Чаплиньскій відняв Богданови насилемъ одно село и вязнивъ его черезъ чотири днѣ. Хмельницкій и по забраню ему того села оставъ ся бувъ чоловѣкомъ заможнымъ, а гравъ ролю жертвы чигириньского старосты, коли бачивъ ся припертымъ до стѣны и старавъ ся переконати польскихъ магнатівъ о своѣй льояльности супротивъ рѣчи-посполитои.

— **Одинадцатый археольоґічный зѣздъ въ Россіи** мае відбути ся 1899-ого року въ Кіевѣ. Недавно відбуло ся въ Москвѣ перше засѣданє комітету підготовляючого устроєнє того зѣзду. Предсѣдателькою сего комітету выбрано одноголосно княганю Уварову, а секретаремъ В. К. Трутовского. Нарада вела ся надъ правилами зѣзду и згоджено ся на такій самі правила, після якихъ бувъ устроєный торічный зѣздъ въ Ризѣ, зъ деякими незначными змѣнами. Выключено відділъ старинностій полудневыхъ и західныхъ Славянъ и запроектовано устроити окремій засѣданя зѣзду, на котрыхъ уживано бы языківъ французского, нѣмецкого и полуднево- та західно-славяньскихъ. — При сій нагодѣ пригадаємо, що въ Кіевѣ бувъ уже археольоґічный зѣздъ 1874 року.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Справоздане Дирекціи повіт. товариства кредитового „Самопомочъ“ въ Бродахъ**, сговаришене (зареєстрованого зъ обмеженою порукою, зъ дѣяльности за часъ відъ 1 листопада 1895 по конець грудня 1896: Товариство числить 81 членівъ, мѣжь тыми 35 господарівъ, 4 ремѣсниківъ, 1 торговельникъ, 26 умовороючихъ, 5 мѣщанъ и 10 институцій, разомъ 81.

Деклярована квота тыхъ 81 членівъ выносила 920 кор., а вилаченыхъ въ дѣйстности удѣлівъ було 579 кор. 66 гел. або 63% деклярованои квоты; отже залягае удѣлівъ 340 к. 342 або 37% квоты деклярованои. — Фондъ резервовый выносить 160 к. 18 г. або 28% вилаченыхъ удѣлівъ и представляє пересѣчно 1·97 кор. на одного члена. — Цѣлый маетокъ власный товариства выносить зъ днемъ 31 грудня 1896 въ удѣлахъ 579 к. 66 г., въ фондѣ резервовімъ 160 к. 18 г. — Вкладки щадничі выносили зъ днемъ 31 грудня 1896 р. 2223 кор.; вкладки тій зложили: а) члены 694 к., б) институціи 1529 к., разомъ 2223 кор., а умѣщени они були на 7 книжочкахъ у членівъ.

Позичокъ удѣлило товариство 83, а то: а) на векслѣ 76 на загальну суму 5.085 к., б) на скрипта 7 на загальну суму 528 к., разомъ 5.613 кор. — Зъ того сплачено въ бѣжучімъ роцѣ: а) на векслѣ 44 позичокъ въ загальній сумѣ 2.343 к. 32 г., б) на скрипта 5 позичокъ въ заг. сумѣ 408 к 68 г. разомъ 2.752 кор. Остае отже 36 позичокъ на рахунокъ слѣдуючого року, а именно: а) на векслахъ 32 на суму 2.741 к. 68 г., б) на скриптахъ 2 на суму 119 к. 32 г., разомъ 2.861 кор.

Капіталъ оборотовый товариства выносивъ зъ початкомъ першого року адміністраційного 504 кор. а зъ кінцемъ року 12.247·46 кор. и обернувъ ся 24 разы. — Чистый зыскъ товариства выносить 47 кор., а загальній збори ухвалили прилучити его до фонду резервового. — *Д-ръ Ив. Доленцкій. Вас. Санатъ* управл. директоръ. *Пав. Дудикъ.*

Малый фейлєтонъ.

Мундурки.

Нема вже рады — прогнати науку?
Отъ придумали: мундуръ для студентівъ!
Оденъ зъ повѣйшихъ то експеріментівъ,
Щобы зъ просвѣтовъ хлопъ зробивъ розлуку.

И подали ся розумъ зъ грішми руку...
Але и своихъ вчить трі адґерентівъ,
Щобъ не ховались вни на мальконтентівъ, —
И придумали имъ учену муку.

Розумъ вже тепло кажуть всѣ тримати,
Тому-жь головку кождый накрывае.
Яку-жь бы шапку школярямъ придбати?
Таку: най розумъ зъ-малу вымерзае!
Тогдѣ не буде вченыхъ за богато —
Спокій настане, якъ въ жидівске свято...

Марко Мурава.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **П. Ром. Сомбратовичъ въ Відни** пише намъ: Дня 22 сѣчня с. р. зложивъ Вп. п. Юліянъ Романчукъ на мор руки 15 злр., призначуючи: 5 зр. для „Січи“, 5 зр. для „Родины“ а 5 зр. для „Громады“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Відень 26 сѣчня. Цѣсарь принимавъ вчера президію розвязаной рады державной Бар. Хлюмецкій въ короткій промовѣ высказавъ надію, що рада державна своєю дѣяльностію вдоволила цѣсаря. Заразомъ увіннявъ цѣсаря о щирімъ патріотизмѣ и любови розвязаной палаты до особы монарха. Цѣсарь відповівъ признанемъ ревности праці рады державной, подякою за тоту працю и похвалою дѣяльности президія. — N. fr. Presse довідує ся, що ґр. Муравевъ въ поворотѣ зъ Парижа, куды удавъ ся зъ Копенгаґи, вступить до Відня; однакъ въ міністерствѣ справъ заграничныхъ заперечують тій вѣсти.

Берлинъ 26 сѣчня. Зъ Петербурга доносять урядово, що ґр. Муравевъ въ поворотѣ зъ Парижа вступить до Берлина.

Кольонія 26 сѣчня. Köln. Ztg. пише, що ґр. Муравевъ на прощальній авдіенціи въ Копенгазѣ мавъ сказати, що всѣ ширені вѣсти о недузѣ царя суть безосновні.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. До. въ С. Одержали и дякуємъ. — Вп. И. Га. въ Уо. еп. Одержали. — Вп. И. Во. въ Ро. На 1897 вилачено доси 6·60 зр. — Вп. Б. Еп. въ Гу. До кінця лютого. — Вп. С. На. въ Олъ. Годять ся. — Вп. Л. Ле. въ К. Одержали.

Надісланє.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарівъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

підъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великімъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінковъ. Замовленя зъ провінціи відворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львівъ площа Галицка ч. 1.

Торговля руска знарядівъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срібныхъ, зъ хиньского срібла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвят. Духовенству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищени знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить відъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рікъ 3 зр. на пів року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

КОМПЛЄТНІЙ выправы кухоній зъ можливо найвыжшимъ опустомъ при значнѣйшомъ відборѣ меблѣ зелѣзній, матерацы дротяній поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Маетокъ земскій

420 моргівъ въ двохъ частяхъ, 10 клм. відъ зелѣзницѣ Любачівъ, **на продажъ** по 65 зр. за моргъ. Відомість въ Урядѣ парохіяльномъ въ Коровици (Krowica.) 32 1—3

ГЕРБЫ, монограмы, стампілѣ металевій и кавчуковій, ґравуры на всякихъ металяхъ, всякій роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляє найдешевше и найсовѣстнѣйше — Артистичне заведенє рытовниче А. ЗИМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14. Порученя зъ провінціи выготовляє ся якъ найскорше. (Импресса.) 18 4—8

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвічальный редакторъ: Иванъ Болей. Папіръ зъ фабр. Черлянъского. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, підъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 11. Львовъ, Середа 15 (27) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрін:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ руху выборчого.

Намѣстництво львѣвске вѣзвало телеґрафічно староства, щобы якъ найскорше зарядили правыборы. Выконуючи се поручене, запорядили староства правыборы вже на першѣ днѣ лютого.

——

Зборы Рускои Рады въ Бѣбрцѣ поставили дня 25 с. м. кандидатомъ на посла зъ сѣльскои курій округа Бѣбрка-Долина-Калушъ п. Юліяна Романчука. [Гл. низше: „Зборы въ Бѣбрцѣ“].

——

Патріотѣвъ, котрымъ справа народна лежить на серци, якъ зъ интелітенціи духовнои и свѣтскои, такъ и зъ мѣщаньства та селяньства — зъ судовыхъ повѣтѣвъ Болехѣвъ, Долина и Рожнятѣвъ запрашають на передвыборчѣ зборы, котрѣ вѣдбудуть ся въ Долинѣ въ четверъ 4 ого н. ст. лютого о годинѣ 3 ій по полудни въ сали Рады повѣтовои [або Рады громадскои] — *Лопатиньскій* и *Щуровскій*.

[Всѣ рускѣ часописи просить ся о повторене сеи вѣдозвы.]

——

Комітетъ выборчій въ Болеховѣ запрошуе на день 15 н. ст. лютого на передвыборчій зборъ въ Болеховѣ и просить, щобы всѣ кандидаты якъ зъ V-ои такъ и зъ IV-ои курій явили ся на сей зборъ зъ кандидатскими промовами.

——

Про рухъ выборчій въ Галичинѣ можна подати пѣсля информацій прасы оттакѣ вѣсти:

Польскій комітетъ центральный вѣдбуде въ недѣлю 31 н. ст. сѣчня у Львовѣ спѣльне засѣдане обохъ вѣддѣлѣвъ для всходнои и заходнои Галичины. — Про акцію зѣ стороны верховодячои кліки польскои доносить Gazeta Narodowa такъ: Мужѣ довѣря, вызначенѣ центральнымъ комітетомъ, вже скликали зборы для зложеня повѣтовыхъ комітетѣвъ. Всѣ теперѣшнѣ донесеня о кандидатахъ можуть бути лишь о стѣлько на серіо принимань, що якѣсь громадки людей попирають сю або ту кандидатуру. Коли навѣть одинъ повѣтъ ставляе загѣдно якусь кандидатуру, то ей успѣхъ зависить вѣдъ выглядѣвъ, якѣ она маe въ иншихъ повѣтахъ приналежныхъ до одного округа выборчого. Отся трудность заходить ще бѣльше въ курій загальнѣй. О кандидатахъ зъ тои курій буде можна поговорити на серіо ажь около половины лютого, коли делеґаты поодинокихъ комітетѣвъ повѣтовыхъ порозумѣють ся, хто маe найбольшій выгляды. Схладъ кола польского мабуть досыть значно змѣнить ся, хочь всѣ вызначнѣйшій его члены на ново о мандатъ будуть старати ся и „безперечно“ его осягнуть, але все-таки значна часть теперѣшныхъ членѣвъ кола рѣшила вже бѣльше не кандидувати.

Про рухъ выборчій Русинѣвъ пише Gazeta Narodowa, очевидно такожь пѣсля информацій въ кругахъ польского комітету центрального, ось якъ: „Найбѣльшій хаосъ, якъ звычайно, пануе въ таборѣ рускѣмъ. Въ однѣй точцѣ мабуть тамъ лишь згѣдній погляды, а то въ аґітація противъ т. зв. угодовцѣвъ. Въ округѣ Жовкѣвь-Сокаль-Рава аґітація звернена противъ Вахнянина, а въ округѣ Броды-Камѣнка противъ Барвѣньского. Натомѣсть Романчукисты въ округѣ Калушъ-Долина Бѣбрка чинять усе, щобы Романчукъ не втративъ мандату до рады державнои. Русины зъ причины утвореня V. курій выборчои, а въ наслѣдокъ того побѣльшеня числа послѣвъ зъ Галичины о 15, домагають ся, щобы и скѣлькѣсть ихъ мандатѣвъ збѣльшила ся зъ теперѣшныхъ семохъ до 12 або що найменше 10. (Очевидно пѣдъ тыми „домагаючими ся Русинами“ треба розумѣти обохъ рускихъ махерѣвъ выборчихъ пп. Барвѣньского и Вахнянина. — Прим. Ред.) Подѣбно (якъ Русины) такожь и жиды змагають до того, щобы кѣлька мандатѣвъ бѣльше придбати.“ — Зъ того супоставленя Русинѣвъ и жидѣвъ можна побачити, якъ задивлене ся верховодяча кліка польска на акцію выборчу, ведену якъ рускими угодовцями такъ и жидѣвскими кагальниками въ передпокояхъ салѣ засѣдань польского комітету центрального.

——

Мѣжь вѣдозвами выборчими вызначае ся посланіе пастирске австрійского епископату, выдане до всѣхъ вѣрныхъ, щобы поучити ихъ о обовязкахъ выборчихъ и заохотити до выповненя тыхъ обовязкѣвъ. Представивши загально значѣне рады держави для цѣлого устрою суспѣльного и держаного, переходить ся въ посланію по черзѣ погляды епископату, а тымъ самымъ и всѣхъ католикѣвъ, на справы релітійнѣ, націнальнѣ и суспѣльнѣ.

Въ справахъ релітіи: Церковь въ Австрін не зазнае повнои свободы, бо законодавство державне придавило курателею дѣяльность церкви и ей слугъ. Вправдѣ послѣдными роками правительство и парляментъ заявили бѣльшу прихильность для оправданыхъ поступѣвъ и жалобъ церкви, однакъ пѣльги, якѣ въ наслѣдокъ сего наступили, мають пѣдрядну вагу, а права, вкорочуючѣ свободу церкви, заховали давну силу. Можуть на ново пробудити ся давнѣ пристрасти, щобы сильнѣше затягнути давнѣ пута а ще й новѣ наложити на церковь. Длятого не маe ся выбирати нѣкого, хто бы хотѣвъ релітію выперти зъ житя публичного и державныхъ институцій, а церковь хотѣвъ зробити слугою державы.

Плеканє релітіи выказуе великѣ хыбы на поли шкѣльництва. Нѣ въ школѣ народнѣй, анѣ въ школахъ середныхъ и высшихъ нема запоруки, що выхованє молодежи буде христіяньско-католицке. По острѣмъ скритикованю теперѣшного уставодавства шкѣльного кѣнчить ся та частина такими словами: Чи-жь хочете ще одно поколѣнє пожертвувати схибленому и лукавому устроеви шкѣльному? Выбирайте мужѣвъ, пересвѣдченыхъ разомъ зъ вами, що на поли шкѣльництва повинна наступити змѣна, наколи цѣла наша дорога вѣтчина не маe попасти въ невѣру и байдужность для справъ релітіи!

Въ справахъ національныхъ: Кождe племя маe природне и историчне право плекати и розвивати своe житѣ народне. Однакъ не повинно въ своихъ жаданяхъ ити такъ далеко, щобы зъ нимъ и поббчь него живуча народность зазнавала ущербу въ своихъ правахъ, а зновъ щобы цѣлость державы въ своихъ загальныхъ справахъ терпѣла шкоду. Любовь власного народу повинна бути злучена зѣ справедливостію супротивъ иншихъ племенъ. Безъ того не буде мира мѣжь народами Австріи. Длятого треба выбирати мужѣвъ, котрѣ въ дѣланю руководять ся тою засадою, що въ нашѣй монархіи проблемы народнѣ можна розвязати не перевагою бѣльшости, але справедливостію и любовію христіяньскою.

Въ справахъ суспѣльныхъ: По зазначеню, що чимъ разъ бѣльше змагають ся рѣзницѣ и суперництва становѣ (клясовѣ), напоминае посланіе выбирати мужѣвъ, котрѣ вѣдчувають бѣды и потребы поодинокихъ станѣвъ, а рѣвночасно не спускають зъ очей справы загалу. Треба брати въ охорону ремесла, рѣльництво и дрѣбный промыслъ, а вѣдтакъ лагодити и усунути сперечность, яка вытворила ся мѣжь верствами посѣдаючими а непосѣдаючимъ станомъ роботничимъ. Добре законодавство соціяльне повинно достатчити сборони слабымъ передъ дужшими, честнѣй праци передъ нерételною конкуренцію. Нужда и бѣднота, яко наслѣдки первородного грѣха, муcять истнувати по всѣ часы, але тѣ недостатки збѣльшають ся въ нашѣ часы за-для хыбъ теперѣшного устрою суспѣльного. Длятого законодавство державне, опѣка громадъ надъ убогими, добровѣльна добродѣйность христіяньска мусять разомъ спѣвдѣлати, щобы сотворити такій устрѣй суспѣльный, котрый не лишае безъ помочи нѣякои бѣдноты и нѣякои нужды.

Однакъ не можна похвалити дѣланя тыхъ людей, котрѣ подаючи себе за однокихъ заступникѣвъ робучого люду, змагають до поправы вѣдносинъ роботничихъ черезъ цѣлковитый переворотъ нашого устрою суспѣльного, черезъ знесене всякои власности, черезъ удержавнене землѣ, капіталу и средствъ працѣ. Тѣ люде выступають такожь зъ напастями на церковь и христіяньство. Длятого роботники католицкѣ не повинны при тыхъ выборахъ слухати фальшивыхъ пророкѣвъ, лишь вѣддати свои голосы тымъ, котрѣ мають горяче серце для нихъ морального и дочасного добра.

Отсе бувъ бы змѣстъ вѣдозвы выборчои католицкого епископату. Вѣдозву пѣдписали всѣ австрійскѣ епископы, отже и три нашѣ рускѣ та чотыри польскѣ.

——

Австрійска соціяльна демократія, вступаючи першій разъ у борбу выборчу, оголосила вѣдозву, а заразомъ и имена своихъ кандидатѣвъ въ загальнѣй курій всѣхъ краѣвъ коронныхъ. Мѣжь кандидатами въ Долѣшнѣй Австріи поставлено такожь Енґельберта Пернерсторфера.

Для Галичины поставлени кандидаты

Орелъ-Меценатъ.

Казка *Щедрина*.

Поеты много про Вѣрлѣвъ пишуть и за всѣгды зъ похвалою. И стать у Вѣрла красы неописанои, и зоръ быстрый, и полетъ величавый. Вѣнъ не лѣтаe, якъ прочѣ птицѣ, а кружляе або буяе; крѣмъ того: глядить на сонце и спорить зъ громами. А иншій навѣть надѣляють его серце великодушіемъ. Такъ що коли, примѣромъ, хотять возвеличити въ стихахъ поліційника, то певно порѣвнують его зъ Вѣрломъ. Мовь Орелъ — мовлять — поліційникъ бляха Н ръ такій а такій пѣдглянувъ, спѣймавъ и, выслухавши, простивъ.

Я самъ дуже довго отсимъ панеґірикамъ вѣривъ. Думавъ: бачь, справдѣ, гарно! Спѣймавъ и... простивъ! Простивъ! — ось що особливо одушевляло. Кого простивъ? — мышь! Що таке мышь? И я бѣгъ въ пѣдскоки до кого-небудь зъ товаришѣвъ-поетѣвъ и звѣщавъ про нове дѣло великодушія Вѣрла. А товаришъ-поетъ ставлявъ ся въ позу, сопѣвъ въ мінуту, а потѣмъ его починало давити стихами.

Але разъ мене осѣнила мысль: прецѣнь за-для чого Орелъ простивъ мышь? Бѣгла вона за своимъ дѣломъ черезъ дорогу, а вѣнъ побачивъ, напавъ, поскубавъ и... простивъ! Чому вѣнъ „простивъ“ мышь, а не мышь „простила“ его?

Дальше — бѣльше. Ставъ я прислухуватись и приглядатись. Виджу: що тутъ не гаразъ. По перше, зовсѣмъ не за-для того Орелъ ловить мышей, щобъ ихъ прощати. По друге, сли й допустити, що Орелъ „простивъ“ мышь, то справдѣ було бы далеко лѣпше, коли-бъ вѣнъ зовсѣмъ нею не займавъ ся. И навпослѣдъ по трете: будь вѣнъ хочь Орелъ, хочь Архіорелъ, все таки вѣнъ птиця. До такого ступѣня вѣнъ птиця, що порѣвнане зъ нимъ и для поліційника може бути лестне лишь за-для глупоты.

И теперь — я думаю про Вѣрлѣвъ такъ: Вѣрлы e вѣрлы, тѣлько й всього. Вони хищнѣ, мясожирнѣ, але мають на своe оправдане те, що сама природа вчинила ихъ выключно антівегетаріянами. И якъ вони и сильнѣ и далекозорѣ и быстрѣ и безпощаднѣ, то цѣлкомъ природно, що при появѣ ихъ усе пернате царство спѣшить притаитись. И се выходить вѣдъ страху, а не вѣдъ одушевленя, якъ вперняють поеты. А живуть Вѣрлы все у вѣдчуженю, въ неприступныхъ мѣсцяхъ, гостинною не займають ся, розбѣйничають, а въ свобѣдный, вѣдъ розбоѣвъ, часъ дрѣмають.

Одвакъ знайшовъ ся Орелъ, котрому остогидло житя у вѣдчуженю. Ось и мовить вѣнъ разъ своѣй Вѣрлиці:

— Скучно самому въ чотири очи житя. Глядишь цѣлый день на сонце — ще одурѣешь!

И почавъ вѣнъ задумуватись. Чимъ бѣльше думае, тымъ частѣйше и частѣйше ему мрѣеть ся: гарно бы такъ пожити, якъ въ давнину дѣдичѣ заживали. Набравъ бы вѣнъ дворню и заживъ бы приспѣвуючи. Вороны бы ему сплетнѣ переносили, папуги бы перевертались, сорока бы кашу варила, шпаки веселѣй пѣснѣ спѣвали бы, совы, пугачѣ та сычѣ по ночахъ сторожею лѣтали-бъ, а яструбы та соколы поживу бы ему добували. А вѣнъ бы лишавъ при собѣ одну кровожаднѣсть.

Думавъ, думавъ, та й рѣшивъ ся. Кликнувъ разъ яструба, коршуна та сокола, и мовить имъ:

— Зберѣть менѣ дворню, якъ въ старину у дѣдичѣвъ бувало. Вона мене веселити буде, а я ей въ страху держати стану. И менѣ буде гарно, а ѣй зъ тымъ лѣпше.

Выслухали хищники сего приказу и полетѣли на всѣ боки Вѣрлѣвъ приказъ выповняти. Закипѣло у нихъ дѣло не на жартъ. Перше всего — нагнали цѣле стадо воронъ. Нагнали, записали въ конскрипцію и выдали аркушики. Ворона птиця плодюща и на всю зґѣдлива. Головно-жь вона тымъ гарна, що станъ „мужиковъ“ зображати по мистецки знае. А звѣстно, що якъ готовѣ „мужики“, то йде вже лишь о подробицѣ, а тѣ уложити зовсѣмъ легко. И уложили. Зъ коростелѣвъ и нуркѣвъ збѣрали орхестру на дутѣ инструменты, папугъ весельчаками настановили; сороцѣ бѣлобокѣй — добра злодѣйка вона! — ключѣ вѣдъ касы припоручили; сычѣвъ та пугачѣвъ заставили по ночахъ сторожею лѣтати. Словомъ сказати — таку обстанову уладили, що хочь якому шляхтичеви не встыдно. Навѣть про зазулю не забули — ворожкою при Вѣрлиці назначили, а для зазулиныхъ сирѣтъ выховуючій институтъ заснували.

Однакъ не вспѣли ще ладомъ дворѣку державу въ рухъ пустити, а вже пересвѣдчили ся, що в у нѣй якась недостача. Думали-думали, що бы то таке було, и вкѣнци здогадались: у всѣхъ дворахъ плекають ся науки и штуки, а у Вѣрла нема нѣ сихъ, нѣ другихъ.

Три птицѣ, особливо, уважали сю недостачу для себе обидною: снѣгуръ, дятель и соловѣй.

Снѣгуръ бувъ чоловѣчокъ проворный и зъ дѣтинныхъ лѣтъ насвистаный. Выховувавъ ся вѣнъ первѣстно въ школѣ кантоністѣвъ, потѣмъ служивъ въ полку писаремъ и, навчивши ся ставити знаки перепиняня, почавъ выдавати, безъ попереднои цензуры, ґазету „Вѣстникъ Лѣсѣвъ“. Але нѣякъ примѣнитись не мѣгъ. Чого-небудь вѣнъ доторкне ся — того доторкатись не можна; зновъ же чого не доторкне ся — сего доторкатись не тѣлько можна, але й треба. А его за те въ головку туцъ та туцъ! Ось вѣнъ и задумавъ: Пѣйду въ дворню до Вѣрла! Нехай вѣнъ повелить безбоязненно славу его кождого рана звѣщати!

Дятель бувъ скромный ученый и вѣвъ строго самотне житѣ. Нѣ зъ кимъ нѣколи не видѣвъ ся [многи навѣть думали, що вѣнъ пяница, якъ и всѣ серіозни ученѣ, пѣ], але цѣлѣ днѣ сидѣвъ на сосновѣмъ суку и все довбавъ. И надовбавъ вѣнъ цѣлу вязанку историчныхъ розслѣдѣвъ: „Родовѣдъ Лѣсовика“, „Чи була за-мужемъ Баба-Яґа“, „До якого пола треба вѣдьмъ въ конскрипцію втягати?“ и таке иньше. Але скѣлько нѣ довбавъ, выдавця для своихъ книгъ найти не мѣгъ. За-для того вѣнъ и рѣшивъ ся: Пѣйду до Вѣрла въ дворѣкій историѣграфы! а ось може вѣнъ воронячимъ накладомъ розслѣды мои выпечатае!

Що-до соловья, то вѣнъ на житевій невзгодины пожалуватись не мѣгъ. Спѣвавъ вѣнъ зъ давенъ-давна такъ солодко, що не тѣлько сосны столѣтнѣ, але й московскѣ купцѣ, слухаючи его, зворушувались. Цѣлый свѣтъ его любивъ; цѣлый свѣтъ, притавши вѣддыхъ, заслухуваръ ся, якъ вѣнъ, забравши ся въ лѣсову гущавину, солодкими пѣснями заливавъ ся. Але вѣнъ бувъ жадный роскошей и славолюбивый надъ всяку мѣру. Мало було ему вѣльною пѣснею по лѣсѣ гремѣти, мало огорченѣ серця гармонією звукѣвъ напувати... Думало ся: Орелъ ему на шию ланцухъ зъ муравлиныхъ яецъ повѣсить, цѣлу грудь живыми тараканами прикрасить, а Вѣрлиця буде тайнѣ сходины при мѣсяци назначати...

Словомъ сказавши — причепила ся всѣ три птицѣ до сокола: звѣсти та звѣсти!

лишь въ вôсьмохъ округахъ пятои курiи, а именно: у Львовѣ Иванъ Козакевичь, малярь, въ Краковѣ Игнатiй Дашиньскiй редакторъ, у Вадовицяхъ Иванъ Енглiшь складачь, въ Новôмъ Санчи Левъ Мiсьолекъ складачь, въ Тарновѣ Францъ Сульчевскiй каменярь, въ Рящевѣ Корнило Желяткевичь каменярь, въ Ярославѣ Корнило Желяшкевичь, въ Станиславовѣ Юлiянъ Обiрекъ складачь. [Крôмъ округôвъ Львова и Кракова кандидатуры въ прочихъ округахъ выборчихъ пятои курiи треба уважати мабуть лишь за т. зв. чисельнiй.] Въ Буковинѣ поставленiй кандидатуры соцiялъ-демократôвъ: въ округѣ черновецкôмъ Францъ Запliхаль робôтникъ до металю, въ округѣ выборчôмъ Иванъ Витюкъ складачь.

——

Три польскiй сторонництва, котрi ведуть самостôйну акцiю выборчу мiжь польскимъ селяньствомъ, а то людовцѣ, сторонники Стояловского и кракôвскiй соцiялiсты, пробують своихъ силъ на численныхъ зборахъ народныхъ и стараютъ ся прiєднувати собѣ прихильникôвъ. Секретарь сторонництва людового, Стапиньскiй, заступае на тыхъ зборахъ засаду людовцѣвъ: не лучити ся нѣ зъ соцiялiстами нѣ зъ стояловщиками, — а знôвъ вôдпоручники кракôвскихъ соцiялiстôвъ та селяне прихильники Стояловского, якъ н. пр. Шаеръ, идуть майже спôльно и взываютъ до солiдарнои акцiи, котра бы зазначила ся въ тôмъ, що въ пятôй курiи мали бы поставити ся кандидатуры соцiялiстичнiй. Въ однôмъ нно годять ся всѣ три сторонництва, а то въ поборюваню безвзгляднôмъ станьчикôвъ.

О акцiи прихильникôвъ кс. Стояловского подае N. Reforma такi вѣсти: Дня 31 сѣчня вôдбуде ся въ Чачи на Угорщинѣ вѣче стояловщикôвъ: Надѣяти ся можна вельми чисельного збору селянъ зъ цѣлои Галичины. Тамъ порѣшить ся що-до кандидатуръ зъ пятои и четвертои курiи. Кандидаты селяне, прихильники кс. Стояловского, зобовяжуть ся кождый зъ окрема, зложити мандатъ при кôнци бѣжучого року, коли кс. Ст. стане ся выбираемымъ, по чôмъ при доповняючихъ выборахъ буде кандидувати кс. Стояловскiй мабуть въ кôлькохъ округахъ. Длятого и въ 5-тôй курiи буде Ст. вымковo ставляти кандидатуры селянъ, хочь сю курiю застерегла собѣ соцiяльна демократiя. Натомѣсть въ четвертôй курiи зробить ся вымка для кандидатуръ декого зъ интелiгенцiи, але лишь безусловного прихильника кс. Стояловского и соцiялiзму.

——

Кандидатуры, нотованi прасою польскою въ дописяхъ зô всѣхъ сторôнъ краю, були бы дальше такi: Въ Бродахъ зъ курiи пятои мае кандидувати лѣкарь повѣтовый д-ръ Соболевскiй. — Въ курiи сѣльскôй Ясло-Коросно-Горлицѣ кандидуе староста ясельскiй кн. Павло Сапѣга. — Рôвножь гуторять про кандидатуру ще другого старосты, а то Родера въ Золочѣвскôмъ.

Зъ руху вѣчевого

[Надсланiй „Дѣлу“ справоздання]

Зборы въ Бôбрцѣ.

Дня 25 сѣчня вôдбули ся загальнiй зборы Рускои Рады въ Бôбрцѣ пôдъ проводомъ о. декана Штогрина а при участи около 300 людей, мiжь ними до 20 осôбъ зъ интелiгенцiи головно духовнои.

На зборахъ явивъ ся посолъ Юл. Романчукъ запрошеный выдѣломъ, щобы обявъ рефератъ о зреформованôй ординацiи выборчôй до рады державнои. П. Романчукъ поясниви зôбранымъ значѣне конституцiи, а опôсля говоривъ про выборы. Выказуючи зъ нихъ мiжь иншимъ, чому нашъ народъ такъ всюды покривдженый, не затаивъ того, що вина за се спадае въ части и на самъ народъ, бо вôнъ не вмѣе або не хоче користати зъ своихъ правъ, коли тымчасомъ иншi станы, н. пр. властителѣ бôльшои посѣлости, на выборы не жалують нѣ коштôвъ нѣ заходôвъ.

По краснôмъ рефератѣ посла Романчука внесъ послови селянинъ Климкôвъ „многая лѣта“, а мѣщанинъ Козакевичь поставивъ его кандидатуру на посла до рады державнои. Зборы приняли се внесене зъ одушевленемъ и ухвалили подати до вѣдомости комiтетамъ въ Калуши и въ Долинѣ, що Русины повѣту бобрецкого ставлять кандидатуру п. Юлiяна Романчука на посла зъ четвертои курiи.

Зъ порядку дневного здававъ въ заступствѣ секретаря о. Бѣлинкевичь справоздане о станѣ товариства. Членôвъ до сего дня числило оно 200. Селяне платили вкладки по 25 кр. а интелiгенцiя по коронѣ. Въ касѣ е 27 зр. и 80 кр.; розходу було 5 зр. По справозданю мавъ о. Бѣлинкевичь вôдчитъ економiчный. Вôдчитъ бувъ знаменито обробленый и варто бы, щобы появивъ ся въ якôй зъ популярныхъ часописей.

Головою Рады Рускои выбрано знôвъ о. декана Штогрина.

На конець выбрано повѣтовый комiтетъ выборчiй, до котрого мае належати иденъ чоловѣкъ зъ кождого села; тi комiтетовi мають позавязувати комiтеты мѣсцевi для прилильнованя выборôвъ.

По скôнченю зборôвъ народъ розходячись гомонѣвъ лишь одно: Дай намъ Боже выбрати нашого щиро-руского посла Юлiяна Романчука! — *О. Д.*

——

Народне вѣче въ Дзвинячи.

Повѣтъ залѣщицкiй — глухiй се, вôдъ свѣта дошками забитый кутъ. Та нарештѣ и въ сѣмъ повѣтѣ по великихъ трудахъ и заходахъ вôдбуло ся вѣче народне и удало ся якъ годѣ лѣпше. Постаравъ ся о се головно о. Велигорскiй зъ Иваня, котрый не жалувавъ труду и кошту, наражуючись на непрiятности [они вже въ „Дѣлѣ“ були описанi], щобы лише справу до кôнця довести. Що вѣче се було заборонило староство зъ превеликои дбалости о стодолу парохiяльну, знають уже читель зъ „Дѣла“, а теперь розкажемо о самôмъ вѣчу.

Предсѣдателемъ выбрано мѣсцевого пароха о. Темницкого, а его заступниками д-ра М. Дорундяка зъ Борщева и Ивана Радуляка вôйта зъ Глушкова повѣту городеньского.

Про полiтичне положенe Русинôвъ референувавъ о. Иванъ Велигорскiй зъ Иваня. Вôнъ розказавъ: якъ рускiй народъ, давно могучiй, котрого сусѣды бояли ся, черезъ внутрѣшнi незгоды дôставъ ся пôдъ чуже панованe; якi лихолѣтя переходивъ; якъ воювавъ въ оборонѣ волi, вѣры и правды; якъ вкôнци галицка Русь перейшла пôдъ австрiйске володѣне. Тутъ заблисла народови рускому зоря лѣпшои долi; духъ свободы повѣявъ зъ заходу, заведено конституцiю. Та не довго тревала надѣя на лѣпшу долю. Поляки, не покидаючи гадки вôдбудувати Польщу „вôдъ моря до моря“, сказали: „Niema Rusi!“ Почали ся переслѣдувания Русинôвъ. Навѣть законами мы покривдженi — польщина всюды горою, такъ що Русь галицка выглядае якъ бы польска провiнцiя. Кидають на насъ пôдозрѣне, що тягнемо до Россiи [Голосы: Неправда!]. Нинѣ мы, якъ насъ названо „Тарольцѣ всходу“, що свою кровь проливали за тронъ и державу, належимо до народôвъ найбôльше упослѣженыхъ. Хочь уже й самi законы кривдять насъ, то и зъ тыхъ не дають намъ користати. [Голосы: Панъска правда настала!] Дальше такъ бути не повинно! Зъєднаймо ся до купы и станьмо въ оборонѣ належныхъ намъ правъ, а певно доберемо ся лѣпшои долѣ! — По сѣмъ рефератѣ вѣче ухвалило резолюцiю, котрою взывае правительство, щобы при выборахъ придержувало ся законôвъ, а Русинôвъ до згоды, щобы перевели выборы по своѣй мысли.

Тутъ забравъ слово п. Ляховскiй, бувшiй довгi роки староста залѣщицкiй, и почавъ (зъ першу по польска, а вôдтакъ на домаганe селянъ по руски) перечити передбесѣдникови кажучи, що вôнъ „поперекручувавъ факты“, абы сѣяти незгоду мiжь Русинами и Поляками. На се счинивъ ся крикъ, бо о. референтъ говоривъ дуже спокôйно и саму правду, отже народъ домагавъ ся вôдобраня голосу п. Ляховскому. Коли-жь п. Ляховскiй сказавъ, що въ залѣщицкôмъ повѣтѣ надужить при выборахъ не було, выступило двохъ селянъ и завдали ему въ очи неправду, бо ихъ власне жандармы при выборахъ соймовыхъ переслѣдували, а навѣть хотѣли арештувати. Коли мимо того п. Ляховскiй не хотѣвъ перестати говорити, предсѣдатель вôдобравъ ему слово, а народъ стягнувъ его зъ крѣсла. Поведене п. Ляховского було дитинне, такъ що цѣлкомъ добре сказавъ о. предсѣдатель, успокоюючи народъ: „Не дивуйтесь, люде! старый якъ дитина...“ Коли такъ бувшiй, славный зъ енергiи староста „посрамивъ ся“ и коли его вôзвания звернень до комiсара: „Rozwiązać zgromadzenie!“ остались безъ наслѣдку, вôнъ серед загального смѣху выйшовъ изъ салѣ.

По бучи заведенôй п. Ляховскимъ, що приѣхавъ разомъ зъ комiсаремъ мовь бы лише въ тôй цѣли, щобы розбити вѣче, приступлено до слѣдуючои справы — о выборахъ въ IV. и V. курiи. Референтъ д-ръ Дорундякъ, представивши популярно бадeньску реформу выборчу и ей исторiю, предложивъ до ухвалы вѣча резолюцiю жадаючу заведеня загального, безпосереднього и тайного голосованя зô знесенемъ всяких курiй до всѣхъ тѣлъ репрезентацiйныхъ.

Въ дискусiи забравъ слово селянинъ Иванъ Радулякъ и жалувавъ ся на надужитя выборчi. Але комiсарь, котрый и попереднымъ бесѣдникамъ що хвиля перебивавъ, теперь загрозивъ розвязанемъ вѣча — и Радулякъ мусѣвъ перестати говорити.

О емiграцiи референувавъ д-ръ Гординьскiй зъ Городенки. Вказавши на причины емiграцiи, котра въ повѣтѣ залѣщицкôмъ дуже ширить ся, подавъ способы зарады, зъ котрыхъ селянамъ подобавъ ся найбôльше способъ оплаты податкôвъ натуралiями.

О окружныхъ громадахъ говоривъ Левко Бачиньскiй, правникъ зъ Городенки. Въ своѣй бесѣдѣ вказавъ, що проектована польскими демократами реформа закона громадского стремить до ще бôльшого закрѣпощеня простого народу и вôзвавъ вносити протесты противъ проекту окружныхъ громадъ. — Ухвалена резолюцiя домагае ся заведеня загального голосованя при выборахъ громадскихъ, знесеня кругôвъ выборчихъ и ограниченя часу урядованя рады громадскои и вôйта на три роки.

О. Гаморакъ зъ Устечка референувавъ про обовязковi стовариша господарскi, а мѣщанинъ зъ Борщевского Иванъ Городискiй про рады повѣтовi. Д-ръ Окуневскiй референувавъ новый законъ рыболовскiй и новый законъ ловецкiй, а вôдтакъ розказавъ про господарку краеву, а яко маркантный примѣръ навѣвъ вôнъ запомоги удѣлюванi соймомъ товариствамъ. Хочь грôшь краевый стягае ся зарôвно зъ рускихъ селянъ якъ и зъ польскихъ, то польскi товариства дôстають величезнi запомоги, а рускимъ вôдмовляе ся и найдрôбнiйшихъ. Такъ вôдмовлено запомоги „Просвѣтѣ“ на цѣли економiчнi и „Народнôй Торговли“ [котра жадала лише 320 зр. на высланe двохъ хлопцѣвъ на курсъ торговельный], а товариству „кулокъ рôльничихъ“ признано цѣлу прошену запомогу щось по-надъ 30000 зр.

По сѣмъ предсѣдатель закрывъ вѣче, котре тревало вôдъ годины 11½ до 4-ои пополудни, вôдповѣдною промовою и народъ одушевленый розбiгшовъ ся домôвъ, домагаючи ся якъ найчастѣйшого скликуваня такихъ зборôвъ.

Годѣ намъ скôнчити сего справозданя не згадавши ще о поведеню правительств. комiсаря п. Городиского, бувшого урядника полiцiйного. П. Городискiй видко не привыкъ ще до зборôвъ селяньскихъ, то и перебивавъ кождому бесѣдникови, коли лише ужило ся слова „Поляки“, „паны“, „шляхта“, такъ що майже неможливо було деякi справы селянамъ пояснити належито, бо комiсарь усе грозивъ розвязанемъ збору. Въ своѣй ревности вôнъ посувавъ ся такъ далеко, що не позволивъ на критику законôвъ и зборонивъ авдiторiи окликôвъ „славно“ або „сумно“. Отже на се лишь одна рада: нехай патрiоты повѣта залѣщицкого скликують якъ найчастѣйше вѣча, то и п. комiсарь поволи привыкне до критики дозволенои законами.

Выслухавъ Орелъ соколину рѣчь про конечнôсть введеня наукъ та штукъ, и не вôд разу зрозумѣвъ. Сидить собѣ та головою водить, та кôгтями грaесь, а очи у нього, мовь точенi камѣнчики, блескомъ на сонця вôдливають. Нѣколи вôнъ нѣ одноi газеты не бачивъ, нѣ Бабою-Язею, нѣ вѣдьмами не займавъ ся, а про соловья тôлькы одно чувъ, що ся птаця мала, шкода за-для неи клюва мурати.

— Ты, бачь, не знаешь, що и Бонапартъ померъ? — спытавъ его соколъ.

— Хто такiй Бонапартъ?

— Тожь то й е! А знати о тôмъ не зле. Колись гостѣ приѣдуть, розмовляти будуть. Скажуть: то дѣялось за Бонапарта, — а ты будешь очима клѣпати. Не гарно!

Покликали на раду сову — и вона потвердила, що треба науки и штуки по дворахъ заводити, тому що при нихъ и Вôрламъ интереснѣйше живеть ся, та й зъ боку заглянути бездоганно. Наука — свѣтло, а ненаука — тьма. Спати та жерти всякiй умѣе, а ты ось пôйди, розвяжи задачу „летѣло стадо гусей“... Розумнiй дѣдичѣ, бувало, за битого двохъ небитыхъ давали — значить: користь въ тôмъ бачили. Ось чижикъ — тôлько й науки у него, що ведерце зъ водою ташити вмѣе, а якi грошѣ за такого платять! Я въ темнотѣ видѣти можу, такъ мене за се мудрою прозвали; а ты и на сонце цѣлыми годинами, не моргнувши, глядишь, а про тебе говорять: хитрый Орелъ, а простакъ!“

— Ну, що-до наукъ я не вôдъ того! — чиркнувъ Орелъ.

Сказано — зроблено. На другiй такъ день у Вôрла въ дворѣ почавъ ся „золотый вѣкъ“. Шпаки выучували имъ „Науки молодцѣвъ образують“, коростелѣ и нурки на трубахъ зграваливсь, папуги — новi творы выдумували. На воронъ наложили новый податокъ пôдъ назвою „просвѣтного“; для молодыхъ соколятъ и яструбôвъ устроили кадетскi корпусы, для совъ, пугачѣвъ и сычѣвъ — академiю де сiянсъ, та въ додатку вже й воронятамъ купили по примѣрнику Азбукикопѣйки. Вкôнци найстаршого шпака назначили стихотворцемъ, пôдъ именемъ Василя Кирилича Тредяковского, и велѣли ему, щобы таки на завтра бувъ готовый до попису зъ соловьемъ.

И ось бажаный день наставъ. Поставили передъ лице Вôрла новобранцѣвъ-холопôвъ и велѣли имъ чванити ся.

Найбôльшiй успѣхъ дôставъ ся снѣгуреви. Замѣсть привѣту, вôнъ прочитавъ фейлетонъ, та такъ легкiй, що навѣть Вôрлу выдало ся, що вôнъ розумѣе. Снѣгуръ говоривъ, що треба жити при спѣвуючи, а Орелъ потвердивъ: тожь то! — говоривъ, що абы лишь розпродажь нумерôвъ йшла ему добре, о нѣчо инше вôнъ не дбае, а Орелъ потвердивъ: тожь то! — говоривъ, що холопске житe лѣпше паньского, бо у пана журбы много, а холопови, за паномъ, горя нема, а Орелъ потвердивъ: тожь то! — говоривъ, що коли у него совѣсть була, то вôнъ безъ штанôвъ ходивъ, а теперь, якъ у него совѣсти нѣ капельки не лишилось, вôнъ наразъ по двѣ пары штанôвъ надягае, а Орелъ потвердивъ: тожь то!

Вкôнци, снѣгуръ надоѣвъ.

Дятель почавъ зъ того, що родовôдъ Вôрла вôдъ сонця повѣвъ, а Орелъ зъ своего боку потвердивъ: „И я въ тôмъ змыслѣ вôдъ батенька чувъ“. Було у сонця — мовивъ дятель, — трое дѣтей: дочка Акула та два сыны: Левъ и Орелъ. Акула була розпустна — и ей за те батько въ морскi глубины вкинувъ; сынъ Левъ вôдъ вôтця вôдокремивъ ся — его отець владикою надъ пустынею вчинивъ; а Орелко бувъ сынъ поважаный, отець его поблизше себе примостивъ, воздушнi просторы ему пôдъ кормигу вôддавъ. Але не вспѣвъ дятель навѣть вступу до своихъ розслѣдôвъ продовбати, якъ Орелъ въ нетерпячцѣ кричавъ:

— Слѣдуючiй! слѣдуючiй!

Тогдѣ заспѣвавъ соловей и вôдъ разу засоромивъ ся. Спѣвавъ вôнъ про радбеть холопа, котрый довѣдавъ ся, що Богъ пôславъ ему дѣдича; спѣвавъ про великодушнôсть Вôрлôвъ, котрi холопамъ на горѣвку не жалуючи дають... Але хочь и якъ вôнъ намагавъ ся зъ усеи силы, щобы попасти въ холоиску нуту, та зô „скуствомъ“, котре въ нему жило, нѣякъ рады дати не мôгъ. Самъ вôнъ зъ-верху до низу холопъ бувъ [навѣть переношеный бѣлый шаль десь роздобувъ и голову баранцемъ завивъ], та „скуство“ въ холопскихъ рамкахъ всидѣти не могло и безнастанно на волю выпирало. Скôлько вôнъ и спѣвавъ — не втѣшае Вôрла та й конець! „Що сей дуракъ бурмоче?“ крикнувъ вôнъ навпослѣдъ. „Покликати Тредяковского!“

А Василь Кириличь и ту якъ ту. Тi самi хлопскi сюжеты взявъ, та такъ ясно ихъ выложивъ, що Орелъ усе одно повтаряе: тожь то! тожь то! И на конець наложивъ на Тредяковского ланцухъ зъ муравлиныхъ яецъ, а на соловья сверкнувъ очима, крикнувши: „Спрятати негôдника!“

На тôмъ честилюбивi пробы соловья и покôнчили ся. Живо запрятали его въ холодну и продали въ шинокъ „Пращане товаришевъ“, де и доси вôнъ напуваe солодкою отрывю серця захмеленыхъ „метеорôвъ“.

(*Конець буде.*)

Переглядъ полiтичный.

——

Въ ческôмъ соймѣ зложивъ вчера намѣстникъ зъ припорученя президента мiнiстрôвъ заяву, що правительство стоить при засадѣ повнои рôвноправности и рôвнои вартости обохъ народностей, заселяючихъ ческе королѣвство, заразомъ мусить уважати за свôй обовязокъ удержанe одноцѣльности въ законодатствѣ и адмiнiстрацiи. Вôдповѣдно до числа населеня и податковои силы мусить обомъ народностямъ бути забезпечена участь въ законодатствѣ и адмiнiстрацiи. Длятого правительство по выборахъ внесе въ соймѣ начеркъ закона о заведеню курiй для выбору выдѣлу краевого, краевыхъ заведень и соймовыхъ комiсiй. Дальше гадае правительство внести начеркъ до змѣны выборчои ординацiи, опертый на засадахъ повнои рôвноправности. Надъ дальшими кроками до бажаного и всѣхъ вдоволяючого уладнаня вôдносинъ въ краю правительство теперь не може розводити ся. Правительство може лише утворити пôдставу до згоды, а до того оно готове. До приверненя згоды и спокою покликанi передовсѣмъ сторонництва соймовi. Кобы лише прийшло до того якъ найскорше и найпевнѣйше! На тôй дорозѣ соймъ завсѣгды зôйде ся зъ правительствомъ.

Промову намѣстника оплескували Чехи; Нѣмцѣ выслухали ѣи мовчки зъ видимымъ невдоволененъ.

Опбеля приступлено до нарадъ надъ начеркомъ выдѣлу краевого до закону о заведенію безпосередныхъ выборбвъ зъ сѣльскихъ громадъ. П. Русъ зажадавъ, щобы соймъ безъ вбдсылання начерку до комісіи заразъ приступивъ до другого читання, а то въ тбй цѣли, щобы законъ ще теперь мбгъ одержати цѣсарску санкію такъ, щобы вже найблизшій выборы до рады державнои вбдбули ся пбсля нового закону. Внесене п. Руса принято. При 1 параґрафѣ заявивъ намѣстникъ, що було бы дуже трудною справою заводити вже теперь змѣны въ выборчбй ординаціи, коли выборы вже розписанй и листы выборчй вже готовй — тымъ ббльше, що законъ мусѣвъ бы ще впередъ одержати санкію цѣсарску. Вычисливши всѣ трудности, якй бы мусѣли вайти, коли бы хотѣти вже найблизшій выборы до рады державнои переводити пбсля нового закону, высказавъ намѣстникъ сумнѣвъ, чи правительство могло бы вже теперь ухваленый соймомъ законъ подати до цѣсарскои санкціи. Правительство хоче улегшити змѣну выборчои ординаціи, але не може дѣлати въ тбмъ поквапно. Першій параґрафъ принято. Слѣдуюче засѣдане вбдбуде ся въ четверъ.

Въ недѣлю вбдбули ся у Вѣдни три ческій вѣча противъ звѣстного внесеня, зложеного въ долѣшно-австрійскбмъ соймѣ, щобы соймъ узнавъ нѣмецку мову за единый выкладовый языкъ въ долѣшно-австрійскихъ школахъ народныхъ выдѣловыхъ Соціяльнй демократы прилучили ся солідарно до Чехбвъ. На всѣхъ тыхъ вѣчахъ принято резолюціи, въ котрыхъ зазначує ся рбвне право долѣшно-австрійскихъ Чехбвъ на школы зъ ческою мовою выкладовою и высказує ся надѣю, що згадане внесене, коли бы стало закономъ, не одержить цѣсарскои санкціи.

Въ шлескбмъ и горѣшно-австрійскбмъ соймѣ мотивовано на першбмъ засѣданю внесеня на змѣну ординаціи выборчои. Въ шлескбмъ мотивувавъ п. Стратіль внесене на розширене выборчого права; въ горѣшно-австрійскбмъ було на черзѣ мотивоване внесеня на заведеня безпосередныхъ выборбвъ въ сѣльскихъ громадъ и на угворене пятои куріи для выборбвъ соймовыхъ.

——

Царь заименувавъ окрему комісію, котра мае радити надъ способомъ, яхъ бы запобѣгти занесеню джумы та поборювати ѣи, коли бы така появила ся въ Россіи. Провбдникомъ комісіи заименованый кн. Александеръ Ольденбургскій. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ запорядивъ противъ занесеня джумы установленe лѣкарскихъ стацій обсерваційныхъ на границяхъ Персіи, Афґаністану и Кашґару, а такожь войсковй сторожѣ въ Туркестанѣ и на Кавказѣ.

——

На четверъ ждуть пріѣзду ґр. Муравева до Парижа. Зъ тои причины панує въ Франціи велика радбсть; въ пріѣздѣ россійского міністра заграничныхъ справъ добачують урочисте скрѣпленe россійско-французского союза. Але прикре враженe зробила на Французахъ вѣсть, що ґр. Муравевъ зъ поворотомъ мае вступити до Берлина и такъ само забавити тамъ два днѣ, якъ и въ Парижи. По стрѣчи Муравева зъ французкимъ міністромъ заграничныхъ справъ надѣють ся обговореня справы турецкихъ реформъ, а особливо въ фінансовыхъ кругахъ ждуть скорѣйшого розвитку дипльоматичныхъ переговорбвъ въ Царгородѣ.

——

Командантомъ жандармеріи на Кретѣ не збстане нѣхто зъ войсковыхъ великихъ державъ; звернено ся въ тбй справѣ до правительства бельґійского и голендерского. А зъ Софіи доносять, що заступники державъ звернули ся до болгарского правительства, щобы дало 30 досвѣдченыхъ болгарскихъ жандармбвъ, котрй бы пбшли на Крету для выученя новои кретеньскои жандармеріи. Правительство болгарске мало на те пристати.

Благодати сыплять ся на священикбвъ.

Вбдъ о. В. Голѣнатого пароха зъ Шельпакъ одержуемо до умѣщеня ось-таке письмо:

Въ урядѣ податковбмъ въ Збаражи побираю я рбчно 158 зр. конґруы, зъ чого по датку грунтового пбсля фасіи приписано 108 зр., а по фасіи прибуло податку 40 зр., котрй намѣстництво яко додаткове доповнене ковґруы [на подане] звертае, щобы за остемпльованымъ квітомъ вбдобрати и податокъ оплатити. Вже тутъ кблько то клопоту! Пиши подане, рекомандуй, щобы певно дбйшло стемпльой квітъ, абы заплатити податокъ, котрый мене не дотыкае. А що у насъ одинокй священики пенсію побирають зъ долу, тожь и тую надвыжку можна ино квартально зъ долу вбдобрати.

Доси побиравъ я пенсію свою мѣсячну 13 зр. [зъ чого менѣ припадало ино 4 зр., а решта йшла на податокъ,] за мѣсяць грудень все около 13—15 сѣчня на новбмъ роцѣ, а такожь тогдѣ и доповняючу конґруу — безъ перешкоды. И сего мѣсяця дня 15-ого пбславъ я пбсланця, [наймленого за 40 кр.] до Збаража зъ квітами, просячи, абы всѣ грошѣ взяли на податокъ за IV-ый кварталъ. Пбсланець вернувъ и заявивъ, що паны не выплатили, бо вже по новбмъ роцѣ; казали подавати до намѣстництва. Зголоснвшому ся другій разъ знову вбдмовили выплату, опираючись на розпоряжене зъ року 1894-ого, що вся конґруа мае побрати ся зъ кбнцемъ року. Не помогли представленя, що такого розпорядженя я нѣколи вбдъ нѣякои власти не дбставъ; не помогло показане аркуша платничого, що дня *13 сѣчня 1896* выплативъ той самъ урядъ податковый пенсію *за падолистъ и грудень 1895 року* а рбвночасно и додаткове доповнене конґруы за IV-ый кварталъ року попереднього. Не помогло нѣчого! Вертай зъ нѣчимъ три милѣ; на податокъ зичь, де хочешь [бо инакше стягнуть процентъ, и проволоку, и екзекутне..]; подавай до намѣстництва всѣ потрѣбнй алеґаты, тожь и аркушь платничій; рекомандуй, щобы не пропало; а що вже лишь чотири днѣ до 1-ого а справа такъ скоро не полагодить ся, то не зможешь вбдобрати тои нещасноі конґруы и за мѣсяць сѣчень сего року, щобы заплатити податокъ.

Чи-жь се не благодать? Та коли-бъ зъ горы можна побирати конґруу, то въ мѣсяци знайде ся нагода вбдобрати ѣи въ касѣ; але 30-ого ще не дадуть, а 1-ого сѣчня вже за пбзно! Заверуха, що собаки не выжене зъ хаты, — нѣ! ѣдь, посылай 3—4 миль, щобы 31-ого грудня взяти 2—3 зр., бо пропаде. Прошу-жь сказати: кому такъ легко, якъ тому священикови? — що жие не въ мѣсци уряду податкового, але о 3—4 милѣ. Може бы хто доброи волѣ подбавъ о то, щобы така аномалія була знесена, а щобъ, якъ доси, вбльно було побирати тыхъ пару крейцарбвъ хоть въ протягу кблькохъ днѣвъ по новбмъ роцѣ.

В. Голѣнатый пароxъ Шельпакъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникбвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— **Анкету въ справахъ народного театру скликуе** выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ на понедѣлокъ 1-ого н. ст. лютого о 7 бй годинѣ вечеромъ. До тои анкеты запросивъ выдѣлъ всѣхъ давнѣйшихъ референтбвъ театральныхъ и делеґатбвъ замѣсцевыхъ, котрй мали нагоду познакомити ся зъ ходомъ справъ нашого театру.

— **Народне вѣче** вбдбуде ся дня 30 с. м. въ **Чортбвци** въ повѣтѣ городеньскбмъ для нарады надъ выборами до рады державнои, надъ окружными громадами, закономъ ловецкимъ и т. д.

— Въ недѣлю дня 31 н. ст. сѣчня с. р. о годинѣ 3-бй вбдбудуть ся **надзвычайнй загальный** зборы товариства „Академічна Громада“ зб слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) прочитане протоколу зъ попередныхъ загальныхъ зборбвъ; 2) справозданe касіера зб стану фонду запомогового; 3) прочитане новыхъ статутбвъ; 4) доповняючій выббръ выдѣловыхъ; 5) нарада надъ регуляміномъ; 6) внесеня та интерпеляціи. — У Львовѣ 26 сѣчня 1897. За Выдѣлъ *Изидоръ Голубовичь* голова, *Иванъ Бѣликъ* писарь.

— **Про гостину нашои дружины театральнои въ Долинѣ** пишуть намъ, що она найшла якъ посередъ тамошнои рускои интеліґенціи такъ и польскои, а не менче и околичнои сердечный привѣтъ, бо и дружина театральна своимъ поведенемъ и грою заслугуе на се. Особливо щиро опѣкуесь нашою дружиною и сценою начальникъ тамошного суду, радникъ Грабовиньскій, а зновъ о. Щуровскій изъ Струтина выжного пріѣздить на представленя зъ значнымъ числомъ тамошныхъ селянъ. — Въ пятницю, суботу и недѣлю граe дружина въ Болеховѣ, а 31-го с.м. и въ першихъ дняхъ лютого зновъ въ Долинѣ, а вбдтакъ выбере ся правдоподббно до Стрыя.

— Пригадуемо, що **перший вечериночѣ „Рускои Бесѣды у Львовѣ“** вбдбудуть ся сеи суботы [30 н. ст. сѣчня]. Близшихъ информацій можна засягнути вечеромъ въ „Рускбй Бесѣдѣ“, де и на листу учасникбвъ вписати ся треба.

— **Вечерокъ въ танцями** устроюваный „Академічною Громадою“ вбдбуде ся якъ звѣстно во второкъ 9 н. ст. лютого с. р. въ великбй сали Народного Дому. Вечерки нашои академічнои молодежи мають за собою добре заслужену славу, тому то й мы можемо смѣло якъ найчисленнѣйшу участь въ нихъ припоручити нашбй Вп. Публицѣ, тымъ ббльше, що „Акад. Громада“ се одиноке руско-народне товариство, котре сего року пбднялось устроити вечериницѣ досгупнй найширшимъ кругамъ нашои интеліґентнои публики. Спѣшѣть же Вп. Родимцѣ дня 9 лютого до „Народного Дому“, де Васъ ожидати-ме весела, невымушена широруска забава, де почуете й нашу милозвучну пѣсню и де за оплатою невеличкого вступу зможете знаменито причинитись до зббльшеня фонду запомогового нашои убогои акад. молодежи. Про старанно веденй приготованя нема потребы широко писати; згадати-бъ хиба, що грати буде знаменита музика 80-го полку пѣхоты та що провбдъ танцѣвъ обнявъ славнозвѣстный у Львовѣ аранжеръ п. Сарачинський. Хто черезъ недоглядъ доси не одержавъ запрошеня, зволить ласкаво звернути ся листовно до „Академічнои Громады“ (Ринокъ ч. 10), котра не ґаючись вышле на вказану адресу.

— **Засѣданe выдѣлу тов. „Руска Бесѣда“** вбдбуде ся завтра, въ четверъ, о годинѣ 7 вечеромъ. На порядку дневнбмъ справы театральнй.

— **Зборъ деканальныхъ вбдпоручникбвъ вдовичо-сиротбкого фонду перемыскои епархіи** вбдбувъ ся въ Перемышли въ дняхъ 21 и 22 сѣчня с. м. при участи репрезентантбвъ 40 деканатбвъ. Зб справозданя управы фонду за 1896 рбкъ наводимо отей даній: На зборѣ вбдпоручникбвъ зъ 1896 року було припоручено комісіи выплатити вдовамъ по 60 зр., сиротамъ по 30 зр. за 1895 рбкъ. Вдбвъ було 209 [властиво 211], сирбтъ 125, и имъ належало выплатити ббльше-менше 16 290 зр.; на дѣлѣ жь выплачено провізоричными датками въ 1895 роцѣ 2.615 зр. 95 кр. а по зборѣ 12.465 зр. 44 кр., разомъ 15.081 зр. 39 кр.; кромѣ того выплачено яко надзвычайну запомогу 343 зр. Рбзница въ прелімінари и розходахъ выходить зъ того, що однй вдовы умирають, другй въ часѣ року вступають въ право до запомогъ. Въ 1896 роцѣ зббльшивъ ся корѣнный фондъ о 5.226 зр. 29 кр., именно: сплатою залеглостій въ сумѣ 1.502 зр. 33 кр. вбдъ нов пристушившихъ членбвъ 3.200 зр., жертвою епископа Константина Чеховича 100 зр., жертвою бл. п. о. Петра Кущикевича 200 зр. и зъ розпродажи Требникбвъ покбйного архипресвитера Григорія Шашкевича. Цѣлый корѣнный фондъ выносить въ цѣнныхъ папераxъ 159.550 зр., въ готбвцѣ 26 зр. 29 кр. а на вѣрительности фонда до Общого рбльничо-кредитового заведеня 4.500 зр., разомъ 164.076 зр. 29 кр. Рбчнй датки вбдъ священикбвъ виплывають пиняво, а именно сплачено за 1896 рбкъ до замкненя рахункбвъ лише 3.842 зр. 41 кр., о 697 зр. менше, якъ въ минувшбмъ роцѣ. Въ 1895 роцѣ вплатили члены 4.539 зр. 19 кр. а по зборѣ ще 1.506 зр. 41 кр., разомъ 6.045 зр. 60 кр., т. є. майже о 200 зр. ббльше, нѣжь въ 1894 роцѣ. Въ 1896 роцѣ не достае вбдъ всѣхъ священикбвъ [котрыхъ есть около 810] ще 4.000 зр., За 1896 рбкъ дбстануть вдовы, котрыхъ есть 208, по 60 зр., сироты, котрыхъ есть 134, по 30 зр. Комісія, зложена зъ оо. Калужняцкого зъ Загбря, Гамерского зъ Пелнѣ и Зубрицкого зъ Боська, уложила регуляминъ, котрый буде обовязувати зборы на будуще.

— **Курсъ для шевцбвъ у Львовѣ** розпочавъ ся въ недѣлю въ льокали товариства доставъ для арміи, при ул. Зеленбй. Уравителемъ курсу є п. Целевичь, бувшій народный учитель, орґанізаторъ шевцбвъ угнбвскихъ и першій основатель угнбвскои школы шевцбвъ. На курсъ у Львовѣ записало ся 12 слухачбвъ, мѣжь ними кблькохъ молодыхъ майстрбвъ.

— **Розруxи робітникбвъ на Угорщинѣ** довели сими днями до сумныхъ наслѣдкбвъ. Пбсля дневника Pester Lloyd рѣчь такъ мала ся: Въ гбрничбй кольонiи Аннѣ, власности австрійско-угорского зелѣзничого товариства, заходили мѣжь робітниками а управою рбзницѣ поглядбвъ въ справѣ гбрничои касы, до котрои належить 10.000 членбвъ-робітникбвъ. Тою касою орудуе зелѣзниче товариство; але робітники мають своихъ вбдпоручникбвъ, котрй тежь мають голосъ въ справахъ касы. Якимсь невыясненымъ доси способомъ нарушено фондъ касы, а зъ тои причины зелѣзниче товариство мало перевести основну реорґанізацію того заведеня. Мѣжь товариствомъ а робітниками вели ся въ тбй справѣ вбдъ довгого часу переговоры, але не довели до нѣякого кбнця. Зелѣзниче товариство хотѣло изъ своеи стороны побблшити фондъ касы, але жадано, щобы и робітники причиняли ся до неи ббльшими нѣжь доси вкладками. Противъ волѣ робітникбвъ внесено до властей новй статуты, котрй роздано такожь помѣжь робітникбвъ. Зъ того пбшовъ мѣжь ними розрухъ. Робітники выслали до Пешту депутацію, котра мала постарати ся, щобы новыхъ статутбвъ не затверджено. Сталось однакъ инакше: міністерство статуты таки затвердило. Сими днями пріѣхавъ до Анины зъ Пешту директоръ зелѣзничого товариства, а до него зголосили ся робітники зъ заявою, що они хотять гбрничои касы, котра бы оставала пбдъ управою самыхъ робітникбвъ, та просили его, щобы поперъ ихъ домаганя. Директоръ обѣцявъ имъ заступитись за нихъ въ тбй справѣ; але коли робітники домагали ся, щобы давъ тоту обѣтницю на письмѣ, то вбнъ вбдказавъ тому жаданю. То дало причину, що робітники опбсля прийшли въ друге и збитою товпою облягли помешкане директора. Прибула заразъ жандармерія и станула въ такъ грбзнбй поставѣ, що розъярений робітники почали на ню кидати камѣнемъ. Инший дневники пишуть що особливо жѣнки явили ся въ великбмъ числѣ зъ дѣтьми на рукахъ и такъ самй выступали рѣзко якъ и чоловѣкбвъ пбдбурювали та найбльше причинили ся до розруху. Начальникъ жандармеріи велѣвъ стрѣляти, и на мѣсци пало 8 робітникбвъ, а 20 ранено; зъ раненыхъ 9 вже померло. До Анины вбдкомендировано баталіонъ гонведбвъ. Робітники залишили роботу и приняли грбзну поставу. Змова готова розширити ся такожь на робітникбвъ въ Решицѣ и Оравицѣ.

Доси увязнено 30 робітникбвъ и 3 жѣнки. Въ соймѣ угорскбмъ внесено въ справѣ тыхъ подѣй интерпеляцію. Справа пройде такожь и передъ судъ, бо робітники вже 6 грудня мин. року внесли жалобу противъ австрійско-угорского товариства державныхъ зелѣзниць, зазначуючи въ жалобѣ, що товариство не мало права замѣняти противъ волѣ робітникбвъ статуты касы.

— **Американьскій базаръ.** Недавно [якъ читаемо въ американьско-рускбй „Свободѣ“] окбнчено въ Ню-Іорку будову найбльшого базару на свѣтѣ. Самъ плацъ, на котрбмъ побудовано той базаръ, есть широкій вбдъ фрону 198 лбктѣвъ, а выкопано его въ глубь на 433 лбктѣвъ. Дбмъ той мае вбсѣмь поверхбвъ: шесть надъ землею, а два пбдъ землею. Надъ фронтомъ будынку взносить ся высока вежа, а на вежи повѣвае американьска хоруговь. Вбдъ землѣ до верху тои вежѣ есть 265 стбпъ. На даху уряджено прекрасный огородъ и въ нѣмъ можуть проходжувати ся гостѣ, що зайшли де-що купити въ базари. Въ цѣлбмъ тбмъ величезнбмъ будынку спродають ся товары въ 150 рбзныхъ вбддѣлахъ; вечеромъ горить въ нихъ 6500 лямпъ жаровыхъ а 800 луковыхъ. Десять вінды особовыхъ и стблько товаровыхъ улекшують комунікацію зъ партеромъ и пбдземными вбддѣлами. Одна вінда есть така обширна, що змѣстить ся на нѣй товаровый вбзъ запряженый въ два конѣ. Всюды порозвѣшувано 800 рбзныхъ годинникбвъ, що показують годины, а всѣ годинники порушуванй електрикою. Вартбсть того будынку вразъ зъ плацомъ обчислено на чотири міліоны долярбвъ, а за товары, котрй тамъ мѣстять ся, заплачено два міліоны. Розумѣе ся, що люде заплатять за все те далеко бблше. Пбдъ землею находить ся вбддѣлъ машинъ електричныхъ, котрй достатчають цѣлому домови силы и для свѣтла и для вінды и на всѣ потребы. Майже все тамъ електричне: годинники, кухнѣ, освѣтленe, вінды, вентіляторы, сигналы, та й сто апаратбвъ телефонічныхъ на услуги людей. На першбмъ поверсѣ знаходить ся округлый басенъ марморовый, 80 стбпъ промѣру, а на серединѣ взносить ся постументъ Сполученыхъ Державъ и немовь купае ся въ капляхъ рбзнородно освѣченыхъ, а каплѣ выходять зъ чотирохъ фонтанъ, въ котрыхъ ломлять ся кольоровй свѣтла. Прекрасний марморовй сходы провадять на другій поверхъ. На другбмъ поверсѣ входить ся до прекрасно урядженого покою, призначеного для дамъ. Въ тбмъ покою є столики до писаня и два апараты телефонічнй. Въ сусѣдбмъ покою удѣляе лѣкарь порадъ [розумѣе ся безплатно] для тыхъ особъ, котрй бы въ часѣ закупна захорували. На тбмъ самбмъ поверсѣ находить ся такожь найбльша на свѣтѣ робітня фотоґрафічна, де кожда особа, що робить орудки на бблшу цѣну, може безплатно фотоґрафувати ся. Здае ся, що та премія фотоґрафічна найбльше приманюе. Дуже орігінальною гадкою було — уряджене особного покою для дѣтей; родичѣ, прибувши за орудками, лишають тамъ своихъ маленькихъ пбдъ доглядомъ бонъ, котрй дають имъ бавити ся рбзными забавками. Для полагодженя интересбвъ грошевыхъ служить банкъ въ великбй сали, прекрасно урядженый, а такожь каса ощадности, на тыхъ самыхъ засадахъ, якъ всѣ касы урядовй. До дуже цѣкавыхъ уряджень того базару належить вбддѣлъ товарбвъ кольоніяльныхъ [ґросерня] — здаеть ся найбльшій въ свѣтѣ — бо займае 86.955 квадратовыхъ стбпъ; дальше аптека, вбддѣлъ дентистичный [тамъ зубы вырывають], реставрація, де можуть робітники того базару и купуючй гостѣ дбстати снѣдане, обѣдъ и вечерю, розумѣе ся за грошѣ. Люде, що приходять лише зъ цѣкавости подивити ся на той базаръ, не можуть користати зъ реставрації. На головнбй вежи знаходить ся обсерваторіюмъ метереольоґічне. Зъ-вбдтамъ кидае свѣтло лѣхтарня електрична на хмары, а въ тбмъ свѣтлѣ видно образы, самй адвертісменты того базару. Осббный вбддѣлъ становлять высылки. Всякй товары нинѣ купленй мусять бути и нинѣ вбдосланй. Для тои цѣли находить ся коло базару великій будынокъ, де помѣщено 400 коней, возы и другій потрѣбни рѣчи. Овесъ для коней дбстае ся рурами зъ великого зббрника, котрый мѣстить 300.000 бушлѣвъ. Въ певныхъ годинахъ дня овесъ самъ машируе рурами; фѣрманы не потребують носити и розкрадати. Зъ головного вбддѣлу высылкового вбдходять товары кблька разъ на день до поменшихъ складбвъ по всѣхъ дѣльницяхъ мѣста, а звбдтамъ розвозять вбзками по домахъ. Въ вбддѣлѣ высылокъ працюе 600 людей, а зъ тыхъ 260 занятыхъ тбльно самымъ опаковуваньемъ. Властителемъ того величезного базару есть „Siegel Cooper Company“ зъ президомъ Генрикомъ Зіґелемъ. Той чоловѣкъ походить зъ родины мужицкои; уродивъ ся въ Баденъ въ Нѣмеччинѣ и въ роцѣ 1877 привандрувавъ майже безъ цента до Америки. Нинѣ мае вбнъ майна на кблькадесять міліонбвъ. Найбльшій то базаръ на свѣтѣ. До теперь славивъ ся базаръ фірмы „John Wannamacker“ въ Філядельфіи, але Ню-Іоркъ и пбдъ тымъ взглядомъ перевысшивъ другій мѣста.

— **Протесты до соймy противъ заведеня громадъ окружныхъ** наплывають зъ великбмъ числѣ зъ рбзныхъ сторбнъ краю. На дняхъ прислали на руки „Народнои Рады“ у Львовѣ свои петиціи осей громады: Городиславичѣ пов. бобрецкого, Звинячка пов. борщѣвского, Заболотцѣ и Ясенбвъ пов. брбдского, Зубрець пов. бучацкого, Сѣлець-Беньковъ пов. каменецкого, Пбдббре и Фраґа пов. рогатиньского, Кокошинцѣ пов. скалатского, Ильковичѣ, Свитазбвъ, Скоморохи, Угринбвъ пов. сокальского, Тязбвъ пов. станиславбвского, Иванбвка пов. теребовельского, Курники и Шляхтинцѣ пов. тернопбльского, Ольшаница и Сосница пов. яворбвского, Сурохбвъ пов. ярославского. — Всѣ тѣ петиціи передано послови Окуневскому для внесеня ихъ въ соймѣ. — Крбмъ того приходять многѣ протесты на руки поодинокихъ послбвъ. Зъ-вбдки ще не выслано, треба поспѣшати!

— **Дирекція почтъ и телеґрафбвъ** оповѣщуе: Зъ днемъ 25 сѣчня с. р. взглядно зъ днемъ розпочатя руху зелѣзничого на просторони Острбвъ-Пбдвысоке шляху Острбвъ-Галичь буде заведена на стаціяхъ зелѣзничихъ Острбвъ-пристанокъ, Ходачкбвъ великій, Денисбвъ-Кунчинцѣ, Слобода-Теофільпблька, Козова, Криве, Потуторы, Мечищѣвъ, Награбе и Пбдвысоке загальный рухъ телеґрафічный зъ ограниченою службою денною.

— **Ксьондзы польскій въ пôвнôчній Америцѣ** знаній вже зъ того, що черезъ свое нетактовне поступованє зъ прихожанами доводять до скандалôвъ и розрухôвъ. Остатными часами лучивъ ся великій розрухъ въ Bay City въ Сполученыхъ Державахъ. Около тысячь Полякôвъ ударило тамъ на костелъ св. Станислава и на плебанію та повыбивали всѣ дверѣ й вôкна. Поліція довгій часъ не могла запанувати надъ розъяреною товпою, аж коли ксьондзъ Ботуцкій утѣкъ зъ плебанії затылными дверми пôдъ опѣкою поліцаѣвъ, народъ поволи розбѣшовъ ся. При тôмъ розруху кôлька осôбъ дôстало тяжкій раны. Детективъ, котрый стерѣгъ ксьондза, пострѣливъ въ револьвера одного Поляка и одну Польку. А цѣле нещасте пôйшло зъ того, що ксьондзъ не хотѣвъ похоронити одного нехрищика, до котрого личну мавъ уразу.

— **Женщина кандидатомъ на сенатора.** Коли у Львовѣ выбрано учительку паню Льонпанъ на члена окружной рады шкôльной — настало зачудуванє, не абы-яке. Въ Америцѣ було бы се рѣчію зовсѣмъ дрôбною. Тамошній дневники доносять ось, що панѣ Mary C. Hobart, женщина дуже способна и дѣяльна въ боротьбѣ політичній, кандидує на сенатора зъ Монтаны и готова засѣсти въ сенатѣ въ Вашінгтонѣ.

Вѣсти зъ Апархіи Львівскои.

Въ пропозицію принятій на Мшану оо. 1. Лукіянъ Сѣчиньскій, 2. Вол. Ганацкій, 3. Кароль Бутриньскій, 4 Онисимъ Юзичиньскій, 5. Андр. Одѣжиньскій, 6. Емил. Билинкевичь, 7. Пав. Кульчицкій и 8. Мих. Щуровскій; — на Ляшки королѣвскій самъ оденъ о. Вол. Левицкій; — на Гозѣвъ оо.: 1. Ем. Билинкевичь, 2. Кароль Бутриньскій и 3. Каз. Савицкій; — на Лукавицю выжну оо.: 1. Амвр. Поляньскій, 2) Петро Соловій 3. Яр. Лучаковскій, 4. Ал. Джулинскій и 5. І. Головкевичь. — Презенты одержали оо.: Сев. Габрусевичь на Ольховець, Зенонъ Гутковскій на Кутище, Волод. Левицкій на Ляшки королѣвскій, Сильв. Богачевскій на Побукъ и Іос. Мѣльницкій на Полоничѣ. — Митроп. консисторія вставила ся до президія намѣстництва о згоду на канон. институцію оо. Сев. Габрусевича на Ольховець, Зен. Гутковского на Кутище, Вол. Левицкого на Ляшки корол., С. Богачевского на Побукъ и І. Мѣльницкого на Полоничѣ. — До канон. институціи вôзваный о. Вас. Кузьмичь на Пѣсочну на мартъ 1897 р. — Декретъ увôльненя вôдъ испыту конкурсового одержали оо.: Амвр. Поляньскій завѣд. Лукавицѣ, Сев Навроцкій парохъ Шляхтинець, Іос. Степанôвъ парохъ Вишнѣвчика, Ив. Дудикъ парохъ Нараєва и Мих. Бачиньскій парохъ Григорова.—Завѣдательство въ Пôйлѣ дôставъ тамошный сотрудникъ о. Вол. Рудавскій. — Сотрудництва дôстали: въ Оброшинѣ Е. Зарицкій зъ Добростанъ, а въ Добростанахъ о. Ник. Струтиньскій зъ Острова; дальше ново-поставлений пресвитеры оо.: Макс. Кинашь въ Сасовѣ, Ем. Раковскій въ Печенѣи, Фил. Ковальскій въ Завадцѣ, Вас. Владичинъ въ Страдчи, Ил. Мединьскій въ Ратищи, Вол. Стернюкъ въ Могильници, Ив. Королюкъ въ Островѣ, Андр. Киналь въ Божиковѣ и Ем. Тресньовскій въ Щирци. — Правительство асигнувало зъ реліг. фонду для приватного сотрудника въ Печенѣи на оденъ рôкъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фондъ запомоговый товариства „Академічна Громада“ зложили жертвы Р. Т.: Г. Б. Дудиньскій зъ Германôвки 1 зр.; В. Струтиньскій радникъ суду въ Сераєвѣ 57 зр.; о. Т Билинкевичь парохъ въ Ракôвци 10 зр. 45 кр., зôбраній складкою въ домѣ о. Нестора Рудницкого въ Яблôнцѣ и А. Пôдляшецкій въ Сковятинѣ 1 зр. Всѣмъ тымъ Жертводавцамъ складає выдѣлъ тов. „Академічна Громада“ щиру подяку. За выдѣлъ: *И. Голубовичь* голова, *М. Лѣськевичь* скарбникъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Берлинъ 27 сѣчня. Nordd. Allg. Ztg. доносить зъ Вѣдня, що бурмістръ вѣденьскій уступить, а д-ръ Люеґеръ стане бурмістромъ и буде симъ разомъ вже затвержденый.

Прага 27 сѣчня. Зачувати, що небавомъ має выйти розпорядженє цѣсарске зъ постановою, що оббчь нѣмецкого языка у внутрѣшнôмъ урядованю судôвъ и політичныхъ урядôвъ въ Чехахъ має бути урядовымъ языкомъ языкъ ческій.

Римъ 27 сѣчня. Правительства всѣхъ державъ заповѣли свою участь въ мѣжнародній конференціи санітарній, котра має вôдбути ся въ Венеціи.

Парижъ 27 сѣчня. Нова позичка турецка має выносити 4 міліонôвъ турецкихъ фунтôвъ. Кожда зъ шести великихъ державъ европейскихъ принята має поруку за одну шесту часть того довгу.

Малый фѳйлѣтонъ.

Огонь, вода и честь.

[Італіяньска людова казочка.]

Одного разу выбрали ся огонь, вода и честь разомъ на мандрôвку и почали радити ся: якъ бы то имъ знайти ся, коли-бъ одно зъ нихъ по дорозѣ згубило ся.

И огонь каже до товаришôвъ:

— Якъ выйдете мене глядати, то возьмѣть собѣ до помочи око. Де противъ неба пôднесе ся стовпъ дыму, тамъ вы мене знайдете.

А вода мовить до товаришôвъ:

— Коли вы мене згубите, возьмѣть собѣ до помочи ухо Де почуєте въ долинѣ плюскôтъ, а зъ горы шумъ, тамъ глядайте за мною.

А потôмъ огонь и вода кажуть до чести:

— Ты-жь, чести, добре уважай, щобъ анѣ крокомъ не збійшла зъ правои дороги, бо якъ згубишь ся, пропала ты на вѣки!

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ судôвництва надавъ адъюнктови суду повѣтового Ювеналеви Турекови-Невадомскому посаду адъюнкта суду повѣтового въ Яновѣ.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА

Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Giesshübler зъ молокомъ

вельми поручає ся лѣкарями при **катарѣ бронхіяльнôмъ дѣтей**, якій такъ часто лучає ся въ зимѣ. З части Giesshübler Sauerbrunn мѣшає ся зъ одною частиною горячого молока и подає ся ту лѣтну мѣшанину. 822

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрôбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Поданя о екс- и интабуляціФ, взбръ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до поданъ о интабуляцію ліб.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скриптъ довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членôвъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитôсть осôбно.

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

КАВУ

спеціяльность

надзвычайной величины въ зернѣ

и вôдличну въ смаку

въ пакетахъ 5-кілевыхъ франко

за 12 зр. 20 кр. 19 3 ?

поручає

(о скôлько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

УЧИТЕЛЬ

орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ также найлѣпшои якости краєвій спеціялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 304—?

Колодки свйонтницкій гарнітурови (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ) гарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·. Колодки штучній Вертгаймôвскій и американьскій по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50

поручає ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

БОТАНІКА

на висшій кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середніх. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Виданя ті може дістати в книгарні Ставропиґийс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протязї чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

РЕДАКЦІЯ

Бібліотеки для рускои молодежи

запрашає до пренумераты на **четвертый рочникъ сего выдавництва**

Пренумерата выносить на цѣлый рôкъ:

1. За 4 книжочки брошуровани 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновôй оправѣ зъ винетою по верху 1 зр. 44 кр.
3. За 4 книжочки переплетенй въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кожде инше переплетене могуть интересованй зъ пôдписанымъ особно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя нарôду упрашає ся о скоре надсыланє пренумераты и о выровнанє належитостей зъ рокôвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.

Коломыя 1 падолиста 1896.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене невôдклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау. 16 6—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Нічн			**Нічн**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано 7

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янôвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтній практицѣ въ краю и за границею приймає вôдъ кôлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малює церковній образы до иконостасôвъ и престолôвъ; приймає рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ планôвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малює стѣны церковъ и т. п Крôмъ того выготовляє портреты въ фотоґрафій и зъ натуры. Пôднимаючи ся всѣхъ робôтъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва а похвальні письма, має вôнъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 91 ?

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выбôръ поезій для народу

зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленій примѣрники продають ся по 35 кр.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 12. Львовъ, Четверъ 16 (28) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатай вольній вѣдъ порта.

Поодинокс число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Промова пос. Т. Окуневского

выголошена при мотивованю свого внесеня о заведеню безпосередныхъ выборѣвъ до сойму.

Мое внесене стремить до того самого, що и внесене п. Вуйціка, и длятого не потребую довго надъ тымъ розводити ся. Однако кѣлька увагъ позвольте, Панове, и менѣ зробити.

Мовило ся ту богато о неврѣлости селянъ и ихъ неспособности до безпосереднього голосованя. Противне свѣдоцтво зъ монхъ устъ було бы може не цѣлкомъ вѣродостойне. Тому покличу ся на свѣдоцтво ваше, вашои „Macierzy polskiej“, „wydawnictwa ludowego“. Є у мене пѣдъ рукою справоздане, выдане зарядомъ тои Macierzy, а въ нѣмъ стоить (читае): „Выконавчій радѣ прибывае теперь ще одинъ обовязокъ, котрый въ часѣ повстаня и въ першихъ лѣтахъ истнованя сеи институціи не бувъ певно такъ пильный и конечный, якъ нынѣ. Є се обовязокъ, числити ся зъ хлопомъ політичнымъ, зъ публичною, громадяньскою стороною житя нашого люду и зъ тымъ, що за тымъ иде: зъ боротьбою о пробуджаючій ся душѣ. Минула идилічна доба въ письменствѣ людовѣмъ, — и добре, що минула. Тая „lirenkowa“ література, завсѣгды штучна и фальшива, а вже-жь мабуть подабаюча на иронію супроти верствы народу, найбѣльше засужденои на горку правду житя, нынѣ мусить навѣть сентиментальнымъ душамъ выдати ся пустымъ уроснемъ. Цѣкавость люду не є вже лише цѣкавостію до байки; се вже цѣкавость до широкого свѣта, до сповчаснои подѣї, до актуальности житя. Такъ ото бачимо, що найрухливѣйшій и найспособнѣйшій пера, котрій посвятили ся людовій літературѣ, кинули ся на поле людового дневникарства, — а що не безъ успѣху, на те маємо и добрій и дуже недобрій приклады.“

Се чейже автентичне для васъ свѣдоцтво, свѣдоцтво институціи публичнои, покликанои до провѣрюваня степеня интеліґенціи сѣльского люду, — свѣдоцтво о нашѣмъ політичнѣмъ хлопѣ, способнѣмъ, вже не лишь до податку и рекрута, але и до рѣшаня справъ его дотыкаючихъ, безъ всякои куратель, безъ непокликаного опѣкуньства.

Панове! Хотяй се може кому не мило, а все-жь годѣ промовчати послѣдній подѣї въ парлямснтѣ вѣденьскѣмъ. Що вамъ вѣденьскій столичній дневники закинули? Яке було поведене польского кола у Вѣдни при розправѣ надъ внесенемъ дневникарского стемпля, о свободнѣй кольпортажи газетъ? Яке поведене при дебатѣ надъ тайнымъ голосованемъ? Сказано було въ однѣмъ дневнику зъ 14 сѣчня (читае): „Вже вѣдъ д вгвхъ лѣтъ нема въ Австріи жадного ретроґрадного правительства и нѣякого реакційного сторонництва, котре бы за вѣдповѣдну політичну вѣдплату не могло числити на певну и усильну пѣдпору Поляковъ.“ Такъ сказавъ перворядный вѣденьскій дневникъ о народѣ, котрый ще до недавна хотѣвъ уходити за найбѣльше свободолюбный, котрого идеями поеты нѣмецкій передъ 30 и 40 роками пѣднимали духа свободы свого народа та писали стихи на честь вашихъ ироѣвъ. А де-жь теперь те все подѣло ся? Нема такои ретроґрадноі думки, въ котрои оборонѣ не станули бы Поляки. Чи не соромъ вамъ? Може чей пора хочь въ части затерти се тутъ!

Панове! Вы, заступники консерватизму, будете чей и приклонниками легалізму. А коли легальный парлямснтъ конституційный у Вѣдни, де всѣ народы Австріи мають своихъ заступниковъ, сказавъ, а цѣсарь се потвердивъ, що кождый 24-лѣтный громадянинъ мае право самъ о політичнѣмъ своѣмъ правѣ рѣшати тайнымъ голосованемъ: то очевидно Вы, консерватисты, — Вы, дѣти формальноі легальноі правды, мусите передъ тою правдою уступити и заразомъ признати, що коли Вы въ своѣмъ польскѣмъ колѣ не хотѣли тайного голосованя, то Вы помылили ся. А то, що у Вѣдни дано всѣмъ народамъ, можете лишь силою намъ вѣдмавляти; а вся правда є по сторонѣ нашій, не по Вашій. Пригадайте собѣ Ваше поведене при переведеню тайного голосованя; тѣлько припадковій неприсутности бѣльшости кола польского завдячити маємо мы всѣ народы Австріи, що ухвалено той законъ. Є то для Васъ memento, щобы зъ тою справою бути осторожными.

Вы репрезентуете тутъ бѣльшѣсть въ соймѣ, можете насъ переголосувати. Але треба Вамъ при тѣмъ памятати, що переголосовуючи насъ, выступаете Вы, оборонцѣ легалізму, не лишь противъ волѣ народу, але и противъ волѣ цѣлого парляменту и санкціи цѣсарскои.

Якъ бы я не бувъ Русиномъ, а Полякомъ, то заклинавъ бы Васъ може такъ, якъ п. Щепановскій, щобы Вы вѣдмовою найсправедливѣйшихъ жадань народу не давали поводу и причины до розѣрвання Вашого „кола польского“; або взывавъ бы я Васъ, якъ гр. Дѣдушицкій въ своѣй бесѣдѣ о окружныхъ громадахъ: Панове! Дай Боже, щобы-мь бувъ фальшивымъ пророкомъ, але якъ не ухвалите того закона, то прийде хвиля, коли будете приневолений ухвалити щось бѣльше, якъ тій смирній внесеня; бо громы и лыскавицѣ будуть бити, коли въ слушный часъ не залагодите справы; тогдѣ пѣзнаете, щѣ значить воля народу!“

Панове! Зъ мого становиска посольского я до Васъ вѣдозву ся словами Инамы Штернега, высказаными въ палатѣ панѣвъ зъ нагоды реформы выборчои: „Завсѣгды буде могло уходити за аксіомъ правдивои мудрости державнои, щобы она добачувала зрѣстъ силы державы не въ уніформованю, въ придавлюваню душевнои индівідуальности рѣвныхъ кругѣвъ населеня, а въ якъ найбѣльшѣмъ розвиваню ихъ окремѣшныхъ способностей, силъ и потребъ, и щобы она прихильно вѣдносила ся до всѣлякого идеального змаганя, хочь бы и якъ розманитій були его цѣли, — поки можна мати надѣю, що они збѣдуть ся въ своѣй остаточнѣй цѣли, въ гаразді цѣлости. Але рѣчею практичнои штуки державнои є дбати о те, щобы тота рѣзнородна сила народна сама себе удержувала въ карности, щобы неминучій суперечности интересѣвъ и суперництва не доходили до поважныхъ заколотѣвъ публичного житя, а щобы завсѣгды наводили доладный выразъ и законне заступництво.“

Мотивы, котрыми руководила ся доси адміністраційна комісія, а за нею и бѣльшѣсть соймова, вѣдкидуючи внесеня пп. Романчука, Телішевского и другихъ, були отсій: „Народъ нашъ ще не дозрѣвъ до права безпосереднього голосованя на посла, бо сѣльскій нашій повѣты за великій, люде не можуть особисто знати кандидата, за те знають они, се-бъ то правыборцѣ, своихъ 5 чи 6 выборцѣвъ, котрымъ повѣряють свою долю, а сій, выборцѣ, знають и памятають, що они є лишь мандаторами своихъ мандантѣвъ, и т. д.“

Хиба жь се правда? Котрый хлопъ-выборець, прийшовши до мѣсточка а стрѣвшись тамъ зъ юрбою жидѣвъ, що его шговхають и выдирають легітимаційну карту, а вѣдтакъ зъ п. жандармомъ, старостою, своимъ дѣдичемъ и т. д., — тямить о тѣмъ, що вонъ є мандатарь своихъ 500 мандантѣвъ-правыборцѣвъ? Чи є хто тутъ мѣжь нами, хто бы сему повѣривъ на правду? А таки такъ сказано въ референтѣ п. Пілата.

Нашъ селянинъ, якъ и кождый, чуе ся въ своѣмъ селѣ безпечнымъ и сильнымъ; але прийшовши до мѣсточка, тратить енергію и якъ бы ґрунтъ пѣдъ ногами; а кождый жандармъ, кождый староста, що мае власть надъ нимъ, стероризуе его, мовь малу дитину. Що-жь тутъ говорити о якѣмсь почутю мандатаря супротивъ свого манданта?!

Каже ся дальше въ справозданю комісіи адміністраційнои, що коли позволити селянинови голосувати на посла безпосередно, то отворить ся дверѣ аґітаціи. Правда, може кандидатъ буде мусѣвъ частѣйше ставати передъ выборцями и потолкувати зъ ними о проектахъ законѣвъ, що мають бути ухвалений; правда, що той безпосередный выборець, довѣдавши ся, що его посолъ скрививъ засадамъ, придре ся до того посла и завѣзве его до себе, якъ вонъ мѣгъ такъ голосувати; правда, що той хлопъ буде мусѣвъ учитись и неразъ потолкувати о ширшихъ справахъ політичныхъ и економічныхъ, буде сягати за принципами, якій репрезентуе одинъ а якій другій кандидатъ: але хиба-жь се нещасте?! Адже-жь мы всѣ того бажаемо, щобы той хлопъ не ишовъ до урны выборчои мовь товарина, але щобы знавъ, о що ходить.

Пригадайте собѣ, панове, що недавно зъ президіи нашого міністерства ныйшла гадка о образованю суспѣльнѣмъ нашого селянина черезъ допущене его до рѣшаня о публичныхъ справахъ. Правда, що сю гадку порушивъ міністеръ при злощаснѣмъ проектѣ о окружныхъ громадахъ. Але хиба-жь у Васъ мають бути двѣ правды?

Указуете часто на Бельґію, на Францію и Нѣмеччину, що й тамъ є надужитя и що мимо безпосереднього и тайного голосованя дѣють ся перекупства та тероризмъ. Дай Боже, щобы мы дѣйшли тамъ, де Бельґія, Швайцарія и Нѣмеччина, щобы мы дѣйшли до того добробыту и пошанованя правъ, якъ тамъ.

Орелъ-Меценатъ.

Казка *Щедрина*.

(*Конецъ.*)

А все-таки дѣла просвѣты не закинули. Яструбята и соколята не переставали ходити въ ґімназію; академія де сіянсъ взялась выдавати словарь и перемогла половину буквы *А*; дятель дописувавъ 10-ый томъ исторіи Лѣсовиковъ. Але снѣгуръ притавъ ся. Зъ першого таки дня вонъ почувъ, що всѣй той просвѣтнѣй сутолоцѣ наступить скорый и немилосердный конець, и его прочуте мало видимо доволѣ вѣрну основу.

Дѣло въ тѣмъ, що соколъ и сова, приймивши на себе провѣдъ въ просвѣтнѣй справѣ, допустились дуже великои похибки: вони задумали навчити грамоты самого Вѣрла. Учили его пѣсля звуковои методы, легко й цѣкаво, але якъ нѣ розщибали ся, вонъ и черезъ рѣкъ, замѣсть „Орелъ“ пѣдписувавъ ся „Арьофъ“, такъ, що нѣ одинъ солідный вѣритель не приймивъ векслѣвъ зъ такимъ пѣдписомъ. Однакъ ще бѣльша похибка була въ тѣмъ, що — якъ взагалѣ всѣ педаґоґи — нѣ сова нѣ соколъ не давали Вѣрлови анѣ вѣддыху анѣ часу. Кождои хвилины топтала сова по его пятахъ, выкрикуючи: бб...дд...зз...хх..., а соколъ, такожь що хвиля, мовлявъ, що безъ першихъ чотирохъ правилъ аритметики не можна роздѣлити нагарбанои добычи.

— Укравъ ты десять гусятъ; двоє письмоводителеви квартального подарувавъ, одно самъ зѣвъ; скѣлько въ запасѣ остало? — зъ докоромъ выпытувавъ соколъ.

Орелъ не мѣгъ вѣдгадати и мовчавъ; але злость на сокола громадила ся въ его серци зъ кождымъ днемъ бѣльше й бѣльше.

Выйшло напружене вѣдносинъ, а тымъ поспѣшила покористуватись интриґа. На чолѣ заговору явивъ ся коршунъ и потягнувъ за собою зазулю. Тота стала нашѣптувати Вѣрлици: „Зведуть вони добродѣя нашого, заучать!“ — а Вѣрлиця почала Вѣрла дразнити: „ученый! ученый!“ Вѣдтакъ спѣльными силами збудили „глупій страсти“ у яструба.

И ось разъ на зорѣ, ледви Орелъ очи продеръ, сова, якъ звычайно, пѣдокрала ся зъ-заду и засычала ему въ уха: вв...зз...рррр...

— Забирай ся, навѣсна! — лагѣдно вѣдгрызъ ся Орелъ.

— Звольте, ваше степенство, повторити: бб...кк...мм...

— Въ-друге кажу: забирай ся!

— Шш...хх..шш...

— Въ третій разъ: забирай ся!

— Сс...фф...жж...

Орелъ въ одинъ мигъ повернувъ ся до совы и роздеръ ей на двое.

А черезъ годину, нѣчого не вѣдаючи, вернувъ ся зъ ранѣшныхъ ловѣвъ соколъ.

— Ось тобѣ задача! — сказавъ вонъ. — Награблено нынѣ за нѣчь два пуды дичины; коли на дві рѣвній части сю добычу роздѣлити, одну — тобѣ, другу — всѣмъ прочимъ зъ челяди, — скѣлько зостанесь тобѣ?

— Всьо! — вѣдповѣвъ Орелъ.

— Ты говоришь розумно! замѣтивъ соколъ. — Коли бы „всьо“, я бы тебе й не пытавъ!

Не першій разъ такій задачѣ соколъ завдававъ; але на сей разъ тонъ, зъ якимъ вонъ говоривъ, показавъ ся Вѣрлови незносимъ. Вся кровь въ немъ скипѣла при мысли, що вонъ мовить „всьо“, а холопъ осмѣлюсь высказувати: „не всьо“. А звѣсно, коли у Вѣрловъ кровь закипить, то вони не вмѣють розбирати педаґоґічныхъ мѣръ вѣдъ крамолы. Такъ и вонъ поступивъ.

Покончивши зъ соколомъ, Орелъ все-таки высловивъ ся:

— А академія де сіянсъ нехай остаеть ся по давному!

Зновъ заспѣвали шпаки: „Науки молодцѣвъ образують“, але для всѣхъ було вже ясно, що „золотый вѣкъ“ находить ся на упадку. Въ перспективѣ насувала ся мрака, темнота зѣ своими конечными товаришами: межиусобицею и всякимъ неспокоемъ.

Неспокѣй почавъ ся зъ того, що на мѣсце умертвленого сокола явили ся два претенденты: яструбъ и коршунъ. А що увага обохъ суперниковъ була звернена выключно въ сторону личныхъ рахунковъ, то дѣла дворскій вѣдѣйшли на другій плянъ и почали мало-помалу приходити въ запустѣне. — За мѣсяць вѣдъ недавного золотого вѣку не осталось и слѣдовъ. Шпаки розлѣнивѣли, коростелѣ стали фальшувати, сорока-бѣлобока крала безъ розбору, а на воронахъ накопичилась така пропасть залеглостій, що прийшлось хопити ся екзекуціи. Дѣйшло до того, що навѣть ѣду Вѣрлови зъ Орлицею почали подавати збисованну.

Щобы оправдати себе въ отсѣмъ неладѣ, яструбъ и коршунъ завчасу подали одинъ другому руки и звалили всѣ невзгодины на просвѣту. Бо науки, безперечно, користній, але лишь тогдѣ, коли вони въ слушнѣмъ часѣ подають ся. Жили прецѣнь нашій дѣды безъ наукъ, и мы безъ нихъ проживемо...

И на доказъ, що вся шкода йде вѣдъ наукъ, почали вѣдкрыватиза говоры, и незмѣнно такій, щобы хочь часословъ бувъ въ нихъ замѣшаный. Почали ся ревізіи, слѣдства, суды.

— Конецъ! — роздалось наразъ у горѣ.

То крикнувъ Орелъ. Просвѣта перервала свою течѣю. По цѣлѣмъ дворѣ воцарилась така тишина, що чути було, якъ повзуть по земли клеветничій шепоты.

Першою жертвою сего нового подуву упавъ дятель. Бѣдный сей птахъ, ѣй Богу, не виненъ бувъ. Але вонъ бувъ грамотный и сего було доволѣ до обвиненя.

— Знаки перепиняня ставити вмѣешь?

— Не тѣлько звычайній знаки перепиняня, але й надзвычайній, якъ ось: знаки пытаня, выклику, скобки — завсѣгды, по справдѣшній совѣсти, ставлю.

— А женьскій родъ вѣдъ мужеского розрѣзнити можешь?

— Можу. Навѣть въ ночи збудѣть — не похибнусь.

Тѣлько й всего! Нарядили дятля въ кайданы и заточили въ дупло на вѣки. А на другій день вонъ въ тѣмъ дуплѣ, заѣдженый муравлями, помре.

Ледви скончилась исторія зъ дятелемъ, якъ наступивъ ударъ въ академію де сіянсъ. Однакожь пугачѣ и сычѣ боронили ся твердо: жаль имъ було розставати ся зъ теплыми державными мешканями. Говорили, що не задля того сіянсами займають ся, щобы ихъ розповсюднювати, а тому, щобы вѣдъ лихого ока ихъ зберегти. Але коршунъ вѣдъ разу крутѣйство ихъ побивъ, спытавши: „А сіянсы на що?“ — и вони на се пытане не вѣдповѣли. Тогдѣ ихъ поодиноко розпродали огородникамъ, а тій, выпхавши ихъ, поставили огороды сторожити. Въ тѣмъ самѣмъ часѣ вѣдобрали у воронять Азбуку-копѣйку, потовкли ей въ ступѣ и зъ одержанои масы наробили картъ до граня.

Дальше — бѣльше. За совами и пугачами пѣйшли шпаки, коростелѣ, папуги, чижѣ... Навѣть глухого тетерю запѣдозрили о „якѣсть

Той аргумент анѣ мене анѣ нѣкого не переконѣчить. Якъ тамъ въ Швайцарiи або Нѣмеччинѣ прийде день выборчiй, то не ковбаса зъ однои, а жандармъ зъ другои стороны, але якъ на великдень, въ найбiльше свято всью въ урочистыхъ святочныхъ одѣяхъ зъ найбiльшимъ спокоемъ спѣшить до урны выборчои, при котрiй не кричить комiсарь, не терорызуе жандармъ, не штовхае жидъ; але сидить комiсiя зъ рiвныхъ ему сповгромадянъ спокiйно мовь въ церкви, и такъ вiддають свои голосы, выконують найважнѣйше конституцiйне право.

А у насъ та хвиля, сказавъ п. Вуйцiкъ, то мученичество народу. У насъ, якъ прийдуть выборы, то треба хиба iройства, щобы устоятись при своiй волѣ, волѣ конституцiйнiй. Тому жь не дивно, що, якъ бачимо изъ статистики, зъ кождымъ рокомъ менше число правыборцiвъ зголошуе ся до голосования. Бо коли они знають, що всѣ ихъ порывы не здадуть ся нѣ на що, — що якъ стануть ихъ хлопску волю цiдити черезъ два сита, то выйде паньска, жидiвска, старостиньска, а лишь не ихъ воля: то по що-жь наражувати ся на небезпеченьства?

А теперь застановiмъ ся надъ технiчною стороною посередныхъ выборiвъ. Пята курiя сотворила у тiмъ взглядѣ чистый хаосъ. Зважмо примiромъ, що зъ Львовомъ голосуе до пятои курiи безпосередно и Ширець. А зновъ Перемышль, Станиславовъ, Коломыя, а въ нихъ президенты судовъ окружныхъ, старосты, адвокаты, нотарi, словомъ вся интелiгенцiя тыхъ великихъ мѣстъ голосуе посередно. Звiдки-жь хлопъ въ Щирця мае выбирати посла безпосередно? Чи се не иронiя? А дальше зважте таке число выборцiвъ въ Станиславовѣ, Тернополи, Коломыѣ: по 70 и кiлька выборцiвъ мають тамъ выбирати правыборцѣ! Хто тамъ зможе вызнати ся? Що за хаосъ! Кiлько часу на то треба! А всью то залежить вiдъ безпосередности або посередности выборiвъ до сойму. Щобы Вамъ, панове, выставити, якъ тая справа упрощена вже по иншихъ краяхъ, то наведу тутъ примiръ: Въ законѣ о безпосереднiмъ голосованю, ухваленiмъ для долiшнои Австрiи е сказано, що выборы вiдбуваютъ ся безпосередно въ кождiй громадѣ, коли лишь живе въ нiй 250 душь. Въ правительственнiмъ проектѣ для сойму долiшнои Австрiи було сказано 300 душь; але соймъ рiшивъ остаточно за згодою правительства, що мiсцемъ выборчимъ е вже громада, де живе тiлько 250 душь. Комiсiя выборча въ громадѣ складае ся зъ двохъ членовъ зъ рамени зверхности громадскои, а зъ двохъ зъ рамени комiсаря. Той комiсарь не мусить бути урядникомъ правительственнымъ; се е урядъ почестный (Ehrenamt) кождого громадянина. Тiи 4 члены выбираютъ пятого и становлять комiсiю, передъ котрою селянинъ вiддае голосъ. Акта печатае ся, а комiсарь выборчiй вiдсылае ихъ до староства.

Бачите, яке то всью просте супротивъ нашихъ правыборовъ!

Ще на одно звертаю увагу, на арт. 2. закону зъ вересня 1866 р. Тамъ сказано: (читае) „Въ протягу бiжучого першого перiоду сойму краевого, такожь въ протягу слiдуючихъ по тiмъ першiмъ перiодѣ шести сесiяхъ соймовыхъ потрiбна е до ухвалъ, дотыкаючихъ змiны выборчои ординацiи, присутность бiльше нiжь половины цiлого числа членовъ сойму, а змiны тi могуть бути ухваленi безвзглядною бiльшостiю голосовъ.“

Се е послiдна сесiя, въ котрiй можете той законъ ухвалити простою бiльшостiю голосовъ. По сiй сесiи обовязуе вже другiй уступъ того закона, острiйшiй, котрый каже: (читае) „По уплывѣ тыхъ шести сесiй соймовыхъ згаданiй змiны можуть бути ухваленi лише въ присутности що найменше трехъ четвертыхъ цiлого числа членовъ сойму и за дозволомъ що найменше двохъ третинъ присутныхъ членовъ.“

Коли не приступимо до ухваленя того внесеня теперь, въ 7. перiодѣ соймовомъ, то значить, що Вы, бiльшость соймова, не хочете взагалѣ змiны ординацiи выборчои; бо коли-жь збере ся $^3/_4$ соймовыхъословъ, охотныхъ до рiшеня сеи справы, а зъ того числа $^3/_5$ услухае голосу народа и ухвалить безпосередность выборовъ? Отже се е послiдный перiодъ соймовый, послiдна хвиля, коли наше внесене може перейти. Вiдтакъ всяка легкодушна и несовiстна опозицiя найменшои групы словъ унеможливить ухвалене закона. Длятого поручаю мое внесене ласкавiй увазi Вашiй. Кiнчу и прошу мое внесене вiдослати до тои самои комiсiи, до котрои придiлено внесене п. Вуйцiка. *(Брава и оплески.)*

Переглядъ полiтичный.

Дня 26 с. м. зiбрали ся всi соймы крiмъ моравского. Нашi вчерашнi вiсти про наради соймовъ доповняемо деякими дальшими що важнiйшими подробицями. Въ горiшно-австрiйскомъ соймi зложено внесеня на заведене безпосередныхъ выборовъ и утворене пятои курiи при выборахъ до сойму; такожь два внесеня на полiпшене платнi народнымъ учителямъ черезъ вызначене додаткiвъ до податку доходового и побiльшене краевого фонду школьного.

Въ сольногороденскомъ соймi тежь вiйшло внесене на ревiзiю и змiну выборчои ординацiи соймовои, а друге на заведене безпосередныхъ выборовъ зъ сiльскихъ громадъ.

Въ каринтiйскомъ соймi вiдклiнено внесене словеньского посла Графенава, домагаюче ся, щобы стенографiчный протоколъ нарадъ соймовыхъ выдавано такожь по словеньски.

Въ Горицiи явили ся на засiданю сойму всi послы италiйскi и два словенськi.

Въ истрiйскомъ соймi явило ся 22 словъ, межь ними 6 Словенцевъ.

Поляки а жиды — наука для Русиновъ.

Самоулуда Полякiвъ що-до злиття жидовъ зъ польскою суспольностiю була ще до недавна in foribus. Самi передовцi въ интелiгенцiи польскiй, первостепеннi поеты и повiстярi та вилывовi дневникарi живили и плекали ту гадку. Жидъ, патрiотичный жидъ польскiй, зъ высокимъ благородiемъ душi а горячою любовiю до польскои отчины — було то въ белетристицi польскiй до недавного ще часу чачко пещене и люблене. Мiсковано, що жиды притьмомъ мусять злити ся зъ польскою суспольностiю, до котрои ихъ буцiмъ потягае польска культура и увысшенiсть польскихъ идеалiвъ. Лучали ся, правда, и межи польскими патрiотами люде не такъ жаркои удачi, котрi, холоднымъ розумомъ розбираючи взаемины межи жидами а Поляками, не голубили ружевыхъ надiй своихъ соплеменникiвъ, противно, указували на ужасаюче бiднiне христiяньскои людности и на громадный переходъ посiлостей зъ рукъ христiянъ у руки жидовскi — та були се лише рiдкi голосы середъ опiнiи публичнои, rari nantes in gurgite vasto. Маса интелiгентнои суспольности польскои не лише маячила, але и горлала все и всюды про „брацiв Полякувъ мойжешового вызнаня“. Неразъ на зборахъ публичныхъ выголошена бесiда якого вызначнiйшого жида закосичена словами: „Майне геренъ! вiръ зiндъ Пойленъ!“ выкликувала у Полякiвъ ентузiязмъ не до описаня... Тымчасомъ на дiлi зъ тою „польскостiю“ жидовъ не дуже такъ було свiтло: жиды справдi де клямували про те, що суть „Поляками“ о стiлько, о скiлько тое пiдмагало ихъ матерiяльнымъ интересамъ, декотрi одиницi въ дуже рiдкихъ случаяхъ може и пригорнулись близше до Полякiвъ*); та маса жидовъ все чула ся чужою середъ христiяньскои людности творячу зовсiмъ окрему для себе суспольность не хотячи одушевляти ся идеями польскими. Новiйшими часами навiть печатно давали чути ся голосы зъ жидовскои стороны про те, що жидамъ не слiдъ зливати ся зъ Поляками; що у жидовъ е свои цiли не схiднi зъ метою Полякiвъ, що навiть такъ симпатично майстеренкимъ перомъ Мицкевича змальованый Янкель есть фiгурою дiймаючою (!) чести и гордости жидовскои и пр. Видно, що въ мiру розросту своеи матерiяльнои силы жиды узнають, що имъ вже не слiдъ покорно хилити голову и схлiблювати Полякамъ; въ почуваню своеи силы у насъ стають щораз рiшими и бутнiйшими зглядомъ тыхъ, що ихъ хотiли ущастити щирымъ збратанемъ зъ собою...

Дуже примiтнымъ есть письмо одного жида помiщене недавно въ газетi Wolny Głos Stanisławowski, а то зъ причины статьи редактора Głosu про жидовскi школы вероисповiднi. Авторъ того листу пiдписавшiй ся псевдонiмомъ „Елеазаръ“ щиро и отверто высказуе гадку, що жиды не можуть и не хочуть злитись зъ суспольностiю польскою, тому що таке злите не дало бы имъ жадныхъ корастей, за-для того и остануть они все въ лонi польского народа чужою суспольностiю, заховуючи що-найбiльше певнi формальнi сповиды спольности. Ото важнiйшi выимки того листу:

„Пане Редакторе! Зъ нагоды выступу Вашого противъ школы вероисповiднои осмiляюсь повести зъ Вами балаканку про взаимне пожите въ краю, зъ котрымъ насъ жидовъ звязала судьба. Задача то невдячна, бо обi стороны въ тыхъ розправахъ беруть черезъ межу супокiйного мiзкованя, а таемнi противположности чинять дискусiю немилою.

„Однакожь мимо тои упередки беру ся до листу, полишаючи Вамъ свободу ужити его, якъ злюбите. Жити намъ зъ собою неодмiнно, въ згодi чи негодi, и въ того заложеня слiдуе выiти.

„Два замiты роблень намъ Поляками суть слушнi, а тыми суть: *браки любови до краю*, а другiй замiтъ справедливый есть, що *творимо суспольность вiдрубну, немовь народъ въ народi*. Що до замiту першого, то любовь не дасть ся анi впонти, анi нагально накинути; любовь мусить мати цiль красну, благородну, тая цiль винна чоловiка потягати, а тои цiли Поляки жидамъ не сотворили. Вiдъ пiвъ тысяча лiтъ живучи суспiль не успiли мы переломити упередженя до себе. Були сьмо вынятi зъ-пiдъ права и вiдпыханi — тожь жидъ, сидячи на корчмi або стоячи у шляхтича при дверехъ, мусiвъ богато стратити зъ своеи личнои годности. Продаючи горiвку хлопови старавъ ся заощаджени фонды намiщувати въ рухомiмъ капiталi, бо не бувъ певенъ свого завтра. Глядаючи спожиткования того капiталу въ часахъ, коли не було листовъ заставныхъ, занимавъ ся позычанемъ грошей — ставъ лихваремъ, одинцею въ всiхъ верствахъ зненавидженою. Лихварь, чи жидъ чи католикъ, не богато вартый. Приймовши инколи найнегоднiйшимъ способомъ до майна, здобувавъ собi вызначнiйше становище. У васъ не дiе ся лучше. Лихварi-католики, цiле житя провiвши на своiмъ меракомъ ремеслi, приймовши до великихъ богатствъ, мають поважане и належать до найлучшихъ товариствъ. Чи не такъ? Не сьмо про тое нi крихотку горшi вiдъ васъ, лише обстановы такъ склали ся, що жиды, не допускани до другихъ заводовъ, бiльше розвинули згадану вiтку промыслу.

„Другою пропастiю дiлячою тi двi суспольности есть вероисповiдане. Не стану спирати ся, котре ставити высше, Ты, пане, гордишь ся тымъ, що-сь христiяниномъ, я горджусь тымъ, що я жидъ. *Тебе выховано въ началi любi ближнього, якъ самого себе мене же вчено: люби передовсiмъ себе, потiмъ ближнього, но ближнимъ есть лише мiй одновiрець.*

„*Начало тото, епоюване намъ вiдъ дiтства, есть такожь одною зъ причинъ, що потрафимо консолiдувати ся, яти ключнымъ рядомъ и поборювати найбiльтi перепоны.*

„Якъ мы до нашои вiры привязанi, якъ она намъ есть дорогою, того не потребую доказувати. Запалъ до неи есть такiй, якъ въ онъ часъ першихъ вiковъ христiяньства.

„Нашi рабiны и капланы суть у насъ найвысшою властiю, але не суть то люде, котрi вiдправивши службу Божу, на тiмъ кiнчать свое урядоване. Противно, знають всiхъ своихъ вiрникiвъ, вникають въ ихъ жизнь семейну, тожь чи ту семю стрiне яке нещасте, чи яка радость днi ей розвеселить — жидъ спiшить подiлити ся смуткомъ чи радощами зъ своимъ капланомъ, а той зъ нимъ сповчуе. Чи пiдъ тымъ зглядомъ не стоимо высше вiдъ васъ?

„Той контактъ справлюе, що моральность въ огнищи домовiмъ есть загальною. Той рабiнъ есть его судьею, дорадникомъ, приятелемъ, его прибiжищемъ въ кождiй потребi, а хоть неразъ може вчуете, що его вызыскуе матерiяльно — однакожь будьте певнi, що есть для него неоплатимымъ добродiемъ. Пройдiть ся въ пятницю вечеромъ або въ суботу рано по мiстi и придивiть ся, якъ послiдный бiдолака, не маючiй що до устъ вложити, стягае зъ пляцу стояки и о голодi и холодi запалюе лоевку та всею душею потапае въ молитвi.

„Та мольба есть ему такъ святою, що свого сабату не сфануе жадною авантурою, навiть домашнi сварки, якъ деколи лучать ся, затихають въ тiмъ дни; а що-до васъ — перегляньте хронiки полiцiйнi, а доневно найдете, що найбiльше галабурдъ, пяначення и злочинiвъ сповняе ся въ днi празничнi Нашi основы суспольнi рiшучо суть сильнiйшi нiжь вашi. А працьовитость? Доси розповсюдненою есть гадка, що жидъ глядить легкои працi, що працювати взагалi не любить. Есть то неправдою. Щобы о тiмъ доконати ся, выстане пiйти до магазинiвъ зелiзничихъ и побачити, якъ жиды тамъ тяжко и вытревало працюють вiдъ ранка до вечера середъ трескучихъ морозовъ въ условiяхъ далеко-далеко труднiйшихъ, якъ кождый хлопъ примiромъ при жнивахъ або при плузi. Коли Вамъ того не досыть, порiвнайте працю въ торговли христiяньскiй и жидовскiй. Жиды працюють 16 годинъ денно — не говорю вже про тыхъ, що ледви три годины на добу звыкли спати. Бляхарь досвiта зъ помочникомъ лiзе на дахъ и працюе, доки его нiчь зтамтиль не згонить; тое самое дасть ся сказати о другихъ ремесникахъ. *Конкуренцiя зъ ними есть трудна, але есть то конкуренцiя працi и щадности.* Интелiгенцiя жидовска въ працьовитости зовсiмъ не уступае христiяньскiй. Нашi адвокаты, лiкарi, урядники, професоры сповняють свои обовязки совiстно и здае ся менi, не переборщу, коли всмiю ся твердити, що суть працьовитши. Закидаете намъ, що-сьмо зъ вами не злили ся, хоть пiвъ тысяча лiтъ разомъ живемо Есть то закидъ слушный и неслушный. Слушный, бо дiйстно творимо вiдрубну суспольность — неслушный же тому, що Поляки давнiйшi не мали дару асимiльованя. У Полякiвъ чудна якась чваньковатость и горделивость. Имъ здае ся, якъ грандамъ испаньскимъ, що природа ихъ зъ лучшои глины улiпила. Стоячи все на якiйсь вышинi, заедно побоюють ся, щобы хтось незваный до нихъ не сблазнивъ ся.

„Тожь не вспiли зъасимiлювати Русинiвъ, Нiмцiвъ — а навiть хлопа польского не потрафили одушевити тыми идеалами, якими завсегда мали переповненi серця. Оттакъ вина не по нашiй сторонi. Впр чiмъ що такъ дуже мае насъ до васъ тягнути? Быту народного не маете, есте бiдни, высшость вашу даете намъ учувати на кождiмъ кроцi; я навiть дивую ся, мiй пане, чому все и всюды того не высказуемо. Назвавъ бы-мь тое учтивостiю зъ нашои стороны. *Въ нинiшнiмъ станi Европы користнiйше бути Сербомъ, Румуномъ, Болгаромъ, нiжь Поляком.* Мы однакожь вчимо ся по польски, почуваемъ ся до солiдарности, по крайнiй мiрi супротивъ заграничниковъ а тое вже дуже богато. Часто чути про жидовску етику, котра есть въ раазчiй суперечности зъ христiяньскою. Мiй Боже! хто пять столiтiй вивъ жасну борбу о бытъ, о естованю, той безперечно въ своихъ понятяхъ етичныхъ мусить дрiбку здiйти зъ оттои высоты, на якiй ставляють ся докторы теольогiи. Були-сьмо все за слабi, щобы бороти ся оружемъ — треба було проте уступувати, мовчати, понижати ся, схлiбляти — вышукувати слабi стороны чужои суспольности и въ нихъ удаяти — а тота вiчна дорога межи Сцилею а Харибдою мусiла въ народi полишити слiды, котрi не дадуть ся затерти въ однiмъ поколiню. *Не всьмо на стiлько зарозумiлi, щобы намъ нашi хиби не були звiснi, а власне тому, що ихъ знаемъ, есть надiя, що вмiемо зъ нихъ вылiчити ся.* До совершенности намъ також дуже далеко. Найчастiйше заслонюете ся якимись высшими зглядами, котрыхъ звычайному смертникови повяти годi.

„*Хто у васъ по-надъ другихъ выросте, вже тымъ самымъ творить собi ворогiвъ, бо зависть и фальшива амбiцiя одиниць того не може стерпiти, що не они, а хто другiй успiвъ высунутись напередъ.* А не дай Боже, коли чоловiкови, що зъ всею самозыречiю святить ся справамъ своеи суспольности, похованесь нога — есте готовi сейчасъ обкинути его болотомъ, заслуги лiтъ минувшихъ не боронять его передъ найважшими ударами, опiнiя публична безъ милости его гонить, вiнъ же усуваючись зъ огорченемъ кличе: о невдячности! Тому навiть въ нашомъ малiмъ мiстi всюды блымають середнинки, про котрыхъ не можь сказати нiчого злого, але такожь и нiчого доброго. Мы вiдъ тымъ зглядомъ есьмо нищi. Жиды, скоро разъ переконають ся, що сей чи той заслуживъ ся народови, стоять при нiмъ въ долi и недолi. Вилыву ему не завидують, но противно, поручь идуть и, де лише можна, спiшать ему зъ помочiю. Длятого маемъ все охотныхъ до працi, а для нашихъ цiлей и интересовъ спожитковуемо найлучшi силы. Знакомость людей, скоре орiентоване въ даныхъ обставинахъ есть знаменомъ нашого народа. Пересiчный нашъ вероисповiдникъ знае о много лучше польску суспольность, почавши вiдъ найнизшихъ верствъ ажь до аристократiи, нiжь ихъ знають нинiшнi Поляки. Маете урядниковъ, адвокатовъ, поетовъ, малярiвъ..., *але людей знаючихъ суспольность и ви потребы не маете. Тая хиба власне справля, що васъ выпираемъ и сыперти мусимо.* Живемо въ вiку, де гасла, деклямацiи, фразы не заступлять працi. Знаемъ про тое, тому пiсля того уладжуемо наше житя. *Вiдъ насъ могли-сте навчити ся богато.*“

(Конець буде.)

Знакомый.

*) Такi виимковi случаi завсегды и всюды можуть бути. И такъ примiромъ до Русинiвъ жиды не горнуть ся теперь: звiстно русчина не дае „гешефту“. А таки на Украинi есть одинъ писатель жидъ, котрый пише хорошо по украиньски. Тое тымъ бiльше пiднести належить, коли знажимо, що писане по украиньски за кордономъ не приносить зовсiмъ жаднои матерiяльнои користи.

мыслей“ на тiй основi, що вонъ днемъ мовчить, а нiчью спить.

Двiръ запустiвъ. Остались Орелъ зъ Орлицею и при нихъ яструбъ и коршунъ. А въ дали — маса воронъ, котра безсовiстно плодилась. И чимъ бiльше плодилась, тымъ бiльше накопичувалось на нiй залеглостiй.

Тогдi коршунъ зъ яструбомъ, не знаючи кого нищити [вороны не входили въ рахубу], стали нищити одинъ другого. Яструбъ донесъ, що коршунъ, по-тайки, читае часословъ, а коршунъ оклеветавъ, що у яструба въ дуплi „найновiйшiй спiванникъ“ укрытый.

Орелъ занепокоивъ ся...

Але тутъ лучило ся щось незвычайне. Вороны, побачивши, що лишились безъ догляду, наразъ похопились: „А що-жь на той выпадокъ сказано въ Азбуцi-копiйцi?“ И ще не встигли ладомъ собi пригадати, а вже знялись усiмъ стадомъ зъ мiсця и полетiли.

Пiгнавъ ся за ними Орелъ, та не те! — солодке паньске житя такъ розвезло его, що вонъ ледви крилами мiгъ рухати.

Тогдi вонъ звернувъ ся до Вирлицi и промовивъ:

— Се нехай послужить Вирламъ въ науку!

Але що означало въ данiмъ выпадку слово „наука“: чи то, що просвiта для Вирлiвъ шкiдна, чи то що Вирлы для просвiты шкiднi, або, вкiнци, и одно и друге разомъ — про се вонъ замовчавъ.

Переклавъ *П. К—кв.*

Соймъ краевый.

5 засiдане, II-гои сесiи, VII перiоду въ четверъ дня 28 м. ст. сiчня.

Удiлено вiдпустокъ деякимъ посламъ, межь иншимъ президентови мiнiстровъ на 14 днiвъ. Епископъ Чеховичь повiдомивъ маршалка, що передъ консекрацiею не буде мiгъ взяти участи въ нарадахъ сойму.

По вiдчитаню петицiй забравъ голосъ пос. Бойко, щобы мотивуваги свое внесене въ справi припоручена правительству, абы при выборахъ строго придержувало ся истнуючихъ законовъ. — Вiдъ часу заведеня конституцiи селяне стали найбiльше упослiдженою верствою суспольности при выконуваню правъ. Навiть жиды щасливiй вiдъ хлопiвъ. Передовсiмъ правительство уживае выимковыхъ средствъ супротивъ селянъства, на се можна бы навести безлiчь фактовъ. Мы не пiдносимо тутъ жалiвъ або докорiвъ за-для того, щобы дразнити и пiдбурювати одни

верстві противъ другихъ, ино длятого, що добиваємо ся своихъ правъ и на кождомъ кроцѣ бачимо свою кривду. Мы винні, що добиваємо ся своихъ правъ, а партія противна винна, що не допускає тыхъ правъ. Найбільше же провиняє ся правительство, котре не ино не хоче взяти въ оборону слабшихъ, але й отверто стає по сторонѣ дужшихъ. Въ якій способѣ поступають власти и органы правительственій противъ кандидатовъ людовыхъ, навѣвъ бесѣдникъ факты зъ Краківского, Коросеньского и Вадовицкого. Всѣ тѣ факты показують наглядно, що старосты поступають собѣ самовольно, напастливо и противзаконно. Велику сензацію выкликавъ оповѣдженый фактъ, що пос. Середнявского, ѣдучого на сесію соймову, притримавъ жандармъ и зажадавъ легітимаціи, — немовь бы у насъ справдѣ був вже станъ облоги. Брошурку сторонництва людового о выборахъ конфіскують жандармы и не допускають до рукъ адресатовъ.

Дальше критикувавъ бесѣдникъ промову намѣстника при отвореню сойму. Его заява о „легальности“ поведеня органовъ правительственныхъ дасть ся хиба вытолкувати тымъ, що п. намѣстникъ не знавъ про сконстатовані судово факты о надужитяхъ властей. Дальше бачимо теперь все ще на своихъ попередныхъ становискахъ всѣхъ тыхъ старостовъ и функціонаровъ, котрій допустили ся безправностей при послѣднихъ выборахъ соймовыхъ. До помочи партіи верховодячої прибирає ся жандармерію и факторовъ-халатниковъ. Практика комісарѣвъ при правыборахъ у всходній Галичинѣ такъ характеристична, що годѣ повѣрати заневненямъ комісаря правительственного, мовь бы всьо було законне, бо тій заневненя опирають ся на обзнанях самого провинившого ся комісаря, а потвердженыхъ войтами и писарями.

Въ промовѣ намѣстника була згадка про „роздоры суспольній“ и про „непокликаныхъ опѣкуновъ люду“. Супротивъ сего заявляє бесѣдникъ, що роздоры самій зъ себе уступлять, наколи выборы не будуть опирати ся на дотеперѣшныхъ практикахъ выборчихъ. А що до непокликаныхъ опѣкуновъ, то не думає, мовь се водносило ся до послова-людовцѣвъ, бо они уважають себе справдѣшными опѣкунами въ силу своихъ мандатовъ посольскихъ. Що-до квестіи солідарности, голошеної за програму выборчу зъ сторокы кола польского, то мусять заявити, що сторонництво людове узнає потребу солідарности и буде ся придержувати ся, але ино въ тымъ случаю, коли выборы будуть переводити ся безъ перекупствъ и насильствъ багнетами. Рѣвножь готовъ бесѣдникъ цофнути свое внесене, наколи зъ стороны правительства буде зложена торжественна деклярація, рѣшуча и недвозначна, що поведене органовъ правительственныхъ буде легальне. Коли жь такої деклярації не буде, то внесене его має бути придѣлене комісії правничій.

Подъ взглядомъ формальнымъ отворено дискусію. Пос. Абрагамовичъ въ имени большости соймовои заявивъ, що буде голосувати противъ водосланя внесеня до комісіи, а то длятого, бо у внесеню мѣстять ся закиды противъ цѣлого стану урядничого въ Галичинѣ. — П. Дворскій въ имени лѣвиці заявивъ, що буде голосувати за водосланемъ. — П. Окуневскій въ имени своихъ близшихъ приятелѣвъ политичныхъ заявивъ ся въ цѣлости за внесенемъ Бойка, бо все, що вонъ говоривъ, есть просто вдалею въ порівнаню зъ дѣйстными фактами. Насъ бють, катують, а водтакъ комісарь правительственый заявляє, що все було легальне... [Въ тымъ мѣсци перебивъ маршалокъ бесѣдникови, бо промова переступила границѣ формальности. Пос. Окуневскій позвинувавъ ся зазывови, але докорівъ маршалкови, що позволивъ на таку промову п. Абрагамовичеви.]

Приступлено до голосованя. За водосланемъ внесеня до комісіи голосували: лѣвиця, польскій послы селяне и всѣ рускій послы разомъ зъ кардиналомъ, однакъ се не дало потрѣбної большости голосовъ.

Забравъ голосъ комісарь правительственный гр. Лось и въ имени правительства зложивъ слѣдующу заяву: Правительство саме прикладає найбільшу вагу до того, щобы органы правительственій поступали при выборахъ легально и обективно. Правительство постарає ся, щобы органы строго придержували ся тои инструкціи.

Маршалокъ краевый пригадавъ посламъ, що, якъ вже два разы лучало ся, послы въ дискусіи формальній запускають ся у выводы меритористичній и нарушують регулямінъ.

Зъ порядку денного принято безъ дискусіи справоданє выдѣлу краевого о удѣленю концессій мытничихъ и ухвалено дотычній законы. Удѣлено концессій: радѣ повѣтовій въ Мостискахъ концессію до побираня мытничихъ оплатъ на повѣтовій дорозѣ Годиньско-Самборскій и водъ мостовъ повѣтовыхъ на рѣцѣ Вишни въ Подгатю и въ Комянцѣ; — до побираня мытничихъ оплатъ водъ перевозу черезъ рѣку Сянъ подъ Мриголодомъ и водъ перевозу черезъ рѣку Дунавець межи Ненадовою а Гдовомъ; — въ хосенъ удержаня громадскихъ дорогъ Матѣвцѣ-Гвоздець Корничъ Баличцѣ, Римановъ-Буковско а Сянокъ-Буковско; — скарбови войсковому до побираня мыта водъ моста на рѣцѣ Вѣгори въ Коровникахъ, общ. дворскому въ Чапляхъ водъ моста на рѣцѣ Стрыжи въ Чапляхъ, громадѣ въ Дунаевѣ водъ моста на рѣцѣ Золотій Липѣ въ Дунаевѣ, радѣ повѣтовій въ Перемышли водъ моста повѣтового на рѣцѣ Вѣгори въ Дроздовичахъ.

Выбрано комісію для реформы выборчои зъ 15 членовъ. Выбрані: Абрагамовичъ, Дворскій, Войт. Дѣдушицкій, Гурскій, Ад. Сенджеёвичъ, Козловскій Окуневскій, Ольпинскій, Пілятъ, Пініньскій, Андр. Потоцкій, Скалковскій, Стадницкій, Водзицкій и Вуйцікъ.

Голосовано надъ справою верифікаціи выбору зъ повѣта стрыйского Противъ признаня сего выбору заявили ся ино рускій послы и послы-селяне.

Наступило справоданє выдѣлу краевого о выборѣ посла зъ повѣта калуского. Референтъ Верещиньскій водчитує довге справоданє, зъ котрого выходить, що въ Калущинѣ выбраный цѣлкомъ легально безъ насильства и надужитя Модестъ Каратницкій.

Пос. Небыловець зголосивъ формальне внесене, щобы прочитати протестъ, внесений противъ калуского выбору. Бесѣдникъ мотивувавъ се внесене тымъ, що при тымъ выборѣ дѣялись великій надужитя та що взагалѣ годить ся послухати жалобу, коли слухає ся оборони списаної на 12 аркушахъ. — П. Абрагамовичъ згодивъ бы ся на се внесене, наколи внескодавець прийме на себе прочитати сей протестъ. — Маршалокъ прихилвъ ся до внесеня, а коли о. Небыловець заявивъ ся готовымъ до читаня — зачалось читане протесту. По водчитаню протесту заявивъ пос. Небыловець: „И 12 аркушѣвъ справоданя я водчитавъ 12 аркушѣвъ жалобы“.

Пос. Окуневскій: Забираю голосъ въ оборонѣ выбору чоловѣка, котрый обманеный правительствомъ, мусѣвъ выступити противъ правительства, а тымъ самымъ и выкликавъ противъ себе завзяту агітацію сферъ правительственныхъ. Що сказали бы вы, коли-бъ такъ хто зъ васъ поважився кандидувати противъ Грохольского або Яворского... [Въ тымъ мѣсци перебивъ маршалокъ бесѣдникови, зазначуючи, що конституція признає кождому право ставляти свою кандидатуру.] Бесѣдникъ критикує дальше способъ, въ якій радникъ намѣстництва Пивоцкій переводивъ доходженя що-до надужить комісаря Совиньского. Наводить характеристичній правыборы у Войниловѣ. Що до справоданя выдѣлу краевого, то цѣкаве се, що въ тымъ справозданю уневажнено ажь 11 голосовъ водданыхъ на Романчука. Се стало ся длятого, бо п. Каратницкій перейшовъ на посла ино большостію 3 голосовъ. Водтакъ подробно представивъ бесѣдникъ ходъ правыборовъ въ Калуши.

Самій выборы въ Калуши зачали ся въ ночи, бо тогдѣ зять старосты кандидатъ нотаріяльный Оржельскій взявъ на себе обовязокъ подготовити выборцѣвъ. Зачали ся бійки и згонка выборцѣвъ до Лібера, де комісарь Совиньскій въ уніформѣ гостивъ выборцѣвъ. Сей фактъ не запереченый навѣть въ слѣдствѣ.

При самбмъ голосованю за кождый голосъ водданый на Каратницкого комісарь Совиньскій кричавъ голосно: „Dziękuję“ — а въ слѣдствѣ признавъ ся до того звараючи ся, що мусѣвъ тымъ словомъ дякувати мабуть за напіроса! И такими результатами слѣдства покористує ся комісарь гр. Лось, щобы сказати: wszystkie zarzuty pokazały się nieuzasadnionymi. Такою самою формулкою кончить ся стереотипно справоданє выдѣлу.

Дальше розповѣвъ бесѣдникъ голосній факты подкупства выборцѣвъ руками старосты а зажадавъ, щобы комісарь, якъ се обѣцює, розслѣдивъ ту справу, бо на жаль радникъ Пивоцкій не уважавъ потрѣбнымъ сего доходити.

Закончивъ свою промову зазначенемъ, що выборъ калускій кидає дуже сумне свѣтло на нашій водносины, бо патріотки-матери вказували своимъ дѣтямъ на злощасного кандидата словами: Се зрадникъ Руси!

Комісарь правительственный гр. Лось старавъ ся рѣвножь выказати, що всѣ закиды неоправданій, але при поодинокихъ фактахъ признавъ, що комісарь мбгъ помылити ся, що радникъ Пивоцкій не мавъ того закиду въ протестѣ, отже не уважавъ потрѣбнымъ слѣдити и т. п. Що-до перекупствъ зъ стороны старосты, то Луць Кобльовскій зознавъ, мовь то ему давано 150 зр., але зять старосты се заперечивъ кажучи, що не мавъ нѣякихъ грошей на агітацію выборчій. Не можна закидати, длячого власть о тымъ фактѣ перекупства не донесла судови, бо въ цѣлій справѣ не було позитивныхъ зознань. Що-до дальшихъ трехъ фактовъ перекупства, то они такожь „неправдоподобній“ або въ послѣдній хвили въ протоколярнымъ переслуханю водкликанй самыми интересоваными (н. пр. Федькомъ Каніемъ).— По заявленю гр. Лося дались почути оплески.

По промовѣ референта Верещиньского приступлено до голосованя. За важностію выбору голосували якъ завсѣгды громадно польскій послы и два Русины Барвѣньскій та Вахнянинъ.

Водчитано внесене лѣвицѣ соймовои на заведене пятои курии и безпосередности при выборахъ до сойму.

Конець засѣданя о 3½, а слѣдуюче въ суботу.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырівнати залеглости.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ гімназіи въ Бродахъ** Въ наслѣдокъ петиціи бродскои рады громадскои внесеной до сойму выдѣлъ краевый заразъ дня 27 с. м. ухваливъ внести въ соймѣ проектъ закона, котрый заводить въ бродскій гімназіи польскій языкъ выкладовый. Коли ходить о интересъ польщины — якъ то все летить блискавичнымъ поѣздомъ!...

— Въ справѣ перенесеня тѣла епископа бл. п. Іоана Снѣгурского. Байдужность, непорадность слѣдна на кождомъ кроцѣ въ жатю Русиновъ; она то якъ тяжка колода лежить у ногъ нашихъ и кожде хотяй бы найблагороднѣйше дѣло убивае въ самомъ зародѣ. Богато писали, говорили о перенесеню тѣла незабутои памяти епископа І. Снѣгурского, завязавъ ся и комітетъ въ тій цѣли и датки якісь вилынули, а водтакъ все наразъ притихло. Намъ водъ народовъ вчити ся, якъ то они людей заслужених около добра своеи вотчины почитають! Може бы громада Русиновъ перемыскихъ взяла ся до того дѣла, не оглядаючась на тыхъ, водъ котрыхъ иніціятива выйти бы повинна, а то тымъ больше, що 24-ого вересня 1897 року припадає 50 та рочница смерти того святителя-патріота. Чей-же бы и соймъ краевый, котрый має фонды на концѣ, Вавелѣ, на домъ Матейка, на похороны польскихъ вызначныхъ людей и на инші польскій цѣли, вызначивъ якусь квоту на перенесене тѣла епископа Снѣгурского. Теперь власне пора подумати о тымъ и старати ся о тое. А було бы то величаве свято народне. — *Сотрудникъ.*

— **Товариство ремѣсниче „Помочъ“ въ Подгайцяхъ** просить насъ оповѣстити: Дня 2 н. ст. лютого водбуде ся рочный загальный зборъ членовъ „Помочи“ о годинѣ 10½ въ комнатѣ товариства въ домѣ мѣщанина п. Онуфрея Маркевича, пбсля службы Божои, котра зачне ся о 9 годинѣ въ мѣскій церквѣ. На порядку дневномъ збору стоять мѣжь иншими справы: будова власного дому, змѣна статутовъ, справлене прапора, выборъ выдѣлу и т. д. [Въ нинѣшнбмъ выдѣлѣ головою „Помочи“ с. о. Вол. Богачевскій]. — Товариство „Помочъ“, поважно думаючи о будовѣ власного дому, устроює въ лютомъ два театральній представленя аматорскій, зъ котрыхъ дохбдъ має збольшити фондъ на будову власного дому. Перше представлене для мѣщанъ и селянъ водбуде ся въ день загального збору 2-ого лютого, а друге для интеліґенціи дня 6 н. ст. лютого. Обà представленя водбудуть ся въ сали товариства касинового о годинѣ 6½ вечеромъ и на обохъ водграна буде штука „Правда все горою“, образъ зъ житя народу въ 3 актахъ Романа Сурмача зъ музикою І. Кишакевича. Яко аторы-аматоры выступлять самій мѣщане подгаецкій. Вступъ на представлене для мѣщанъ и селянъ 2-ого лютого по 20 кр. водъ особы, а на представлене для интеліґенціи 6-ого лютого по 50 кр. водъ особы. По представленю водбудуть ся товарискій забавы. Вступъ за запроснами. — Не сумнѣваємо ся, що якъ мѣщаньство подгаецке такъ и интеліґенція наша зъ мѣста и зъ околицѣ щиро подопре товариство въ его похвальномъ змаганю: здвигнути власный домъ для товариства.

— **Вѣче въ Чортовцяхъ** въ повѣтѣ городеньскомъ [о котромъ уже вчера мы подали звѣстку] скликує ся такою гектографованою водозвою: Братя селяне и мѣщане! Уже незадовго водбудуть ся выборы до рады державнои, отже треба намъ завчасу обрадити ся и порозумѣти ся, щобы потомъ вороги нашій не заскочили насъ неприготоваными. Кромѣ того є много иншихъ важныхъ справъ, надъ котрыми треба бы намъ нарадитись, якъ справа войтовъ окружныхъ [мандаторовъ], котрыхъ намъ таки конче хотять накинути, якъ справа закону ловецкого и т. д. Тому то запрошуємо Васъ на день 30 н. ст. сѣчня 1897 до реальности ч. Илька Гарасинка въ Чортовцяхъ на народне вѣче. Приходѣть же численно, селяне и мѣщане, на сю раду и радѣте надъ долею вашою и цѣлого рускаго народа. — *Семенъ Трефякъ, Иванъ Панько, Илько Гарасимко, Михайло Кучѣрка.*

— **Стіпендійною запомогою** зъ фонду бл. п. о. Теодора Блажкевича, въ сумѣ 80 зр. рочно, надѣливъ управляючій совѣтъ института „Народный Домъ“ у Львовѣ Онуфрія Гудза, слухателя І. року горничои академіи въ Любнѣ. Надѣленый буде користатись нею до скончення наукъ въ згаданій академіи. — А стіпендійною запомогою зъ фонду бл. п. о. Николая Панковича, рочно 60 зр. надѣливъ той-же совѣтъ Николая Винара, ученика приготовляючои клясы II-ои [рускои] гімназіи въ Перемышли, сироту по народномъ учители зъ Милошовичъ, на школьній роки 1897, 1898 и 1899-ый.

— **Въ Тернополю кинуть камъ**: Велику несподѣванку на закончене святъ Різдвяныхъ зробили намъ селяне зъ Куровець. Они въ пятницю и въ недѣлю водграли власными силами въ мѣсцевій школѣ народну драму „Арендарь“. На обохъ представленяхъ батькомъ заповнили салю гостѣ — въ пятницю переважно селяне, мѣсцевій и замѣсцевій, хочь и явили ся такожь сусѣды зъ интеліґенціи, а въ недѣлю переважно интеліґенція: священики околичній зъ роднами, п. Гараніхъ зъ Цеброва, п. инспекторъ школьный и другій гостѣ зъ Тернополя, много нп. учительокъ и учителѣвъ, навѣть зъ подальше, загостили оденъ чи два гостѣ зъ Львова. Засѣвши на крѣслахъ и дожидаючи подвесеня куртыны — прислухували ся гарнбй музиці славно-звѣстныхъ Асафатовъ, господарѣвъ цебровскихъ. Подносить ся куртына. Жадь-арендарь сидить на осломъ коло шинкфасу зажуреный, що нѣхто не заходить до коршмы. Бувъ се справдѣшный типъ жида-арендаря, а гравъ сю ролю, гучно ескуваный публикою, молодый господарь зъ Куровець М. Фляста. Вже початокъ тои драмы дуже подхлѣбивъ госпо арямъ куровецкимъ, котрій звыжь 20 лѣтъ утримують тверезбсть. Въ дальшій грѣ вывязали ся знаменито молодята, мовь рутиновані артысты, що и у Львовѣ не потребували бы соромитись. Се не хвальба! гостѣ не могли начудувати ся грѣ, були очарованій и говорили: хто бы то думавъ, що рускій народъ, вѣковыми злиднями битый, крые въ собѣ такій таланты! Тій спѣвы, той прегарный голосъ, водчуте ролѣ Богатчука [Федя Чорного, молодця зъ Куровець], знаменито воддана роля дяка Ящика [Спиридона Вовка, молодого господаря], добре водграна роля писаря Крутарского [Василя Лысого], а вже очарувала всѣхъ красою и гарнымъ спѣвомъ Паланя выхованка Богатчука [Ганя Чорна, молода дѣвчина зъ Куровець] зъ своимъ судженымъ Павломъ Богатчукомъ [Гринемъ Букшованымъ, сыномъ начальника], гарнымъ молодцемъ а при томъ на сценѣ незвычайно вручнымъ. На похвалу заслужили и другій аматоры. Коли-бъ мы не знали, що се выступали селяне, не вѣрили-бъ, якъ декотрій стороньскій господарѣ говорили, що се якісь ученій паны поперебирали ся. Не треба й казати, що оплескамъ та выкликуванямъ не було конця. На закончене представленый бувъ живый образъ на сценѣ при мѣсливомъ освѣтленю. Все водбуло ся прекрасно! — Заслуга въ семъ дѣлѣ передовсѣмъ п. Чемериньского, мѣсцевого учителя, котрый своими здобностями, трудами и незвычайною вытревалостію довѣвъ до такихъ гарныхъ успѣховъ. Честь ему! — *Участникъ.*

— **Водъ кольохъ днѣвъ кружить по часописяхъ** [подана найперше „Галичанином“ вѣстка про пригоду крил. о. Чапельского въ медвѣдемъ, котрого Его Ем. кардиналъ закупивъ зъ бувшои менажеріи въ Стрыйскомъ парку и держить на горѣ свято-юрскій. Отже пбсля тои вѣстки медвѣдь мавъ въ невыясненый способъ вырвати ся зъ клѣтки и кинутись на крил. Чапельского; на щасте досыть вчасно наспѣла помочь и скончило ся на томъ, що медвѣдь лише подеръ реверенду крил. Чапельскому. Отже вчера появила ся въ органѣ католицкого союза [котрого крил. Чапельскій есть провізоричнымъ головою], що вѣстка о нападѣ медведя на крил. Чапельского есть неправдива.

— **По мѣсткомъ повѣтѣ** — якъ инше Сяноцка газета—ходить така байка: Дѣвчина въ Жерници выжнбй коло Балигорода повила дитину [не знати, чи хлопця чи дѣвчину]. Коли дитина прийшла на свѣтъ, крикнула заразъ першого дня голосно: „вести!“ Здивованій люде, що то чули, пбйшли до мѣсцевого священика и розповѣли ему о томъ. Священикъ сказавъ, абы они дали дитинѣ замѣсть хлѣба або якои иншои стравы — снѣгу. Коли то зробили, дитина промовила: „Хто васъ навчивъ такого розуму? Якъ бы вы були дали менѣ хлѣба, то бувъ бы голодъ 13 лѣтъ, а теперь, коли вы дали менѣ снѣгу, не буде 13 лѣтъ зимы“... Знайдуть ся такій, що повѣрять!

— **Народный самосудъ въ Америцѣ.** Въ Sumter [въ Полудневій Каролинѣ] замордувавъ Симонъ Куперъ трое людей. Коли шерифъ провадивъ его до арешту, товпа людей вырвала злочинця зъ рукъ полісменовъ, повѣсила на деревѣ и пустила въ него вблька сотъ куль; одна куля перервала шнуръ и злочинець упавъ на землю. Высланый на слѣдство коронеръ зложивъ опбсля таке справоданє: „Купера засудило на смерть, повѣсило и пострѣляло незнакоме и невыслѣджене jury“.

— **Дотепный рабінъ.** До рабіна прийшовъ бѣдный жидъ на пораду, зъ-водки бы грошей роздобути на выживленє численної родины. Рабінъ задумавъ ся, водмурктівъ надъ жидомъ молитву и сказавъ: „Иди до дому! Наповни тарѣль водою и вложи крейцарь. Вонъ перемѣнить ся въ золото, але подъ условемъ, що не будешь думати въ той часъ про носорожця“. — „Носорожця?“ спытавъ жидъ. „Не що бы я мавъ думати про носорожця? Я его ще й такъ въ житю не видѣвъ!“ — „Ты не видѣвъ носорожця?“ спытавъ зачудованый рабінъ. „То пожди, я тобѣ его покажу!“ Рабінъ вынѣсъ зоольогію и показавъ жидови носорожця. Утѣшеный жидокъ побѣгъ до дому, наливъ у тарѣль воды, виннувъ до неи крейцаръ, але якъ-разъ нагадавъ собѣ носорожця и нагадувавъ собѣ его все, коли хотівъ мѣдь перемѣнювати въ золото. Розумѣє ся, рабінъ въ сей способъ забезпечивъ собѣ славу своои „чудотворности“.

— **Дробній вѣсти.** Станиславовска рада повѣтова призначила на тамошну „Руску Бурсу“ 300 зр., а на „Школьну помочъ“ и „Товариство дяковъ“ по 10 зр. — Марія Ковеницка, вдова по властители реальности въ Старбйсоли, теща звѣстного реставратора львовского Брйтмаєра, померла сими днями у Львовѣ въ 85 роцѣ житя; покійна придержувала ся руского обряду и мала въ завѣщаню поляшити легаты на богоугодній цѣли. — Онодги померли у Львовѣ: Винкентій Яблоновскій, магістеръ фармаціи и редакторъ газетки Czasopismo aptekarskie, въ 60 роцѣ житя и Мечиславъ Готлібъ, адъюнктъ судовый, въ 33 роцѣ житя. — Въ Краковѣ померъ емерит. радникъ намѣстництва Францъ Ольшевскій, котрый въ часѣ 40-лѣтнои служби урядувавъ въ Коломыи, Самборѣ, Ярославѣ, и въ иншихъ мѣстахъ.

Надбслане.

Ball-Seidenstoffe 35 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Farben, Dessins etc.), **porto- und steuerfrei ins Haus** Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 10 4

Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславбвскои.

Презентту одержавъ о. Ант. Войцѣховскій, катихатъ гімназіяльный въ Бучачи, на парохію Петрилбвъ, деканата устецкого, станиславбвскои епархіи.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Ц. к. Дирекція желѣзницъ державныхъ оповѣщує**

Рухъ товаровый помѣжъ Буковиною и Галичиною а Франціею. — Зъ днемъ 1 лютого 1897 увойде въ житє додатокъ I. до тарифы выимковои зъ дня 1 сѣчня 1895 для перевозу всякихъ товаровъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 28 сѣчня. N. Wien. Tagblatt подає розмову зъ однымъ вызначнымъ членомъ чеcкои шляхты и посломъ. Той посолъ каже, що адресова комісія въ порозумѣню зо шляхтою и молодо Чехами выладить адресъ до трону, высказуючій всѣ жалѣ и бажаня краю подобно, якъ се було въ адресѣ Деака въ р. 1861. Вѣдповѣдію на той адресъ мало бы бути, якъ свого часу въ Угорщинѣ, коронація цѣсаря на чеcкого короля въ ювілейнѣмъ роцѣ цѣсарского панованя 1898.

Прага 28 сѣчня. П. Русъ має на нинѣшнѣмъ засѣданю сойму зложити внесенє, щобы выбрано комісію зъ 18 членѣвъ, котра бы застановила ся надъ заявою намѣстника, выголошеною при вѣдкрытю сойму. При першѣмъ читаню внесеня хоче п. Русъ выкликати дискусію надъ тою заявою намѣстника.

Берлинъ 28 сѣчня. Berl. Tageblatt довѣдує ся зъ Петербурга, що въ дворскихъ кругахъ тревожать ся тымъ, що царь, такъ якъ було его отець, працює надъ силы и підрывае тымъ свое здоровлє. При кождѣй змѣнѣ воздуха дістає сильну невральгію. Але теперь станъ его здоровля є добрый.

Царгородъ 28 сѣчня. Молодо турецкій комітетъ повысилавъ до войсковыхъ и цивільныхъ достойниковъ письма зъ вѣзваньемъ, щобы старали ся змѣнити шкодну для державы систему панованя, бо инакше комітетъ буде мусѣвъ в яти ся до дѣла, а се держанє готово выйти на шкоду.

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

28 н. ст. сѣчня 1897.

Львовъ: Пшениця 7·90 до 8·20, жито 5·85 до 6·10, ячмѣнь броварный 6·— до 6·75, ячмѣнь пастевный 4·90 до 5·25, овесъ 5·50 до 5·75, рѣпакъ 11·— до 12·50, горохъ 5·— до 8·—, вика 4·25 до 4·75, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 4·25 до 4·75, гречка —·— до —·—, конюшина червона 35·— до 40·—, конюшина бѣла 40 — до 55·—, конюшина шведска 40·— до 50·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·— кукурудза стара 5·— до 5·20, кукуруза нова 4·90 до 5·—, хмѣль —·— до —·— за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10 000 літровъ —·— до —·— зр.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

ложки зъ альпаки зр. 6·50, зъ хіньского срѣбла зр. 14. Ложочки до кавы зъ альпаки зр. 3·25, зъ хіньского срѣбла зр. 7 за тузинъ.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

РЕДАКЦІЯ

Бібліотеки для рускои молодежи

запрашає до пренумераты на четвертый рочникъ сего выдавництва

Пренумерата выносить на цѣлый рѣкъ:

1. За 4 книжочки брошурованій 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновѣй оправѣ зъ виньетою по верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки переплетеній въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кожде инше переплетене могуть интересованій зъ підписанымъ особно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя накладу упрашає ся о скоре надсыланє пренумераты и о выровнанє належитостей зъ роковъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ

редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.

Коломыя 1 падолиста 1896.

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Рынокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечає будынки, скотъ, господарскій знаряды, збожє въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ** за мо...ливо найвышою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають „**Днѣстрови**“ можность обезпечувати и выплачувати и **найвышій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пбеля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дає якъ найкористнѣйшій условія и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, принимає вѣдъ своихъ членѣвъ и третихъ лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Ґарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тѣлько властителямъ реальностей, вѣльныхъ вѣдъ тягаровъ, за **порукою** двохъ членѣвъ. Зъ позичокъ вѣдтягає ся **десята** часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ

перший руско-американьскій

КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“

Накладомъ товариства „Союзъ“

Вирядивъ **Несторъ Дмитровъ.**

Есть се перша книжка, якъ Русины въ Америцѣ выпечатали, — а представляє ся величаво. 15 аркушовъ друку: повѣсти, науковѣ статьѣ, поезіи — смѣхъ и правда, адресарь всѣхъ братствъ, парохій и священиковъ въ Америцѣ. Портреты церковъ, рускихъ приходствъ американьскихъ и найзнаменитшихъ рускихъ патріотовъ.

Въ хатѣ кождого Русина повинна та книжка находити ся.

Можна достати по цѣнѣ 1 зр. въ книгарни Институту Ставропаґійского. 377

Клиентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

свое переплетниче и ґаляитерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймая ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВОДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового** въ партерѣ.

Воддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до перехованя папиры вартостни и дає на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дістає въ стальовѣй касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важни документы. 374 А

Вѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогоднѣйшій заряджена.

Приписы дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у воддѣлѣ депозитовомъ.

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи Принимає рѣзьбарскій роботы пбеля власныхъ плянѣвъ. Выготовлює всякои величины церковнѣ образы до иконостасовъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ Побольшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ упованя ц. к. консерваторіи реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 85—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20

Зостаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складовъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 0, 3, 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтовъ, при порошку 3 фунтовъ высылаємо франко; при вѣдборѣ 6 фунтовъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опаковану)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААІЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збольшеня ваги тѣла, полѣпшеня соковъ, а такожь взаґалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Миколяша. Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: К. Балабана и Адольфа Гібнера

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор держави. 324 16—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна блящина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафиньско. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на вищі кляси шкіл середнихъ. Написавъ Іванъ Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ руского ботанічного терміноґії и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видана ті може дістати в книгарні Ставропаґійскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірниковъ Ботаніки (=6 зол.), або пять примірниковъ Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або такожразомъ зсадані три видана (Ботаніка, Зоольоґія і Спис = 2 зол. 80 цент.) тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирохъ днівъ, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поїздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Нічн			**Нічн**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10 15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано 7

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропаґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 13. Львовъ, Пятниця 17 (29) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє чєсло коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або єи мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

У Львовѣ дня 29 н. ст. сѣчня 1897.

Склало ся такъ, що соймъ на вчерашнѣмъ засѣданю бувъ занятый майже выключно справами выборчими, а властиво питомою Галичинѣ корупцією выборчою. До сеи корупціи вѣдносило ся внесене пос. Бойка, а справа верифікаціи калуского выбору була живою ілюстрацією выборчихъ практикъ. Зъ природы рѣчи, вчерашне засѣдане соймове було обильне въ многѣ характеристичнѣ моменты.

Внесене п. Бойка анальогічне зъ нагличимъ внесенемъ п. Романчука у Вѣдни. Взываєся правительство, щобы оно зрекло ся всѣхъ дотеперѣшныхъ практикъ выборчихъ, строго придержувало ся истнуючихъ законовъ и прильнувало таке поведене у своихъ органовъ и властей. Якъ бачимо, справа поставлена ясно, — а соймови полишено до волѣ, чи схоче вѣзвати правительство чи нѣ.

Промова пос. Бойка, котрою мотивувавъ свое внесене, була знаменита, якъ пѣдъ взглядомъ реторичнымъ такъ и що-до силы аргументовъ. Аргументами послужили въ сѣмъ случаю розправы судовѣ, акты урядовѣ, числа порядковѣ обѣжниковъ и розпоряджень староствъ и т. п., отже на кождый способъ матеріялъ переконуючій и автентичный. Присутнѣ послы зъ увагою слухали промовы п. Бойка, а на мѣсци урядовомъ намѣстникъ кн. Сапѣгушко робивъ неконче добру міну, почувши, не такъ про славнѣ подвиги поодинокихъ многонадѣйныхъ комісарѣвъ, якъ радше рѣшучій протестъ противъ тенденційно укладаныхъ промовъ инавгураційныхъ. Свою промову закѣнчивъ п. Бойко зазывомъ до правительства и вѣльшости соймовои, щобы торжественно заявили, що выборы будуть переводити ся безъ перекупствъ, безъ выкрутовъ и пѣдступовъ органовъ правительственныхъ и безъ багнетовъ жандармскихъ, — обѣцюючи за того рода торжественне заявленє правительству, що цѣле своє внесенє, а вѣльшости соймовѣй, що солідарнѣсть кола польского буде захована зѣ стороны пословъ-людовцѣвъ. Заявленя не наступили, бо вѣльшѣсть соймова не хотѣла вязати ся зобовязанями, маючи потрѣбне число голосовъ до вѣдкиненя a limine немилого внесеня. Она такъ и зробила та внесеня не гѣдослано до комісіи. Тогдѣ комісарь правительственный въ имени правительства заявивъ, що постарає ся, абы при выборахъ органы правительственнѣ поступали легально и обєктивно.

Вѣльшѣсть соймова, зъ котрои осередка выходить пол скій центральный комітетъ выборчій, мовчала и не дала заявленя. Правительство дало приречене за своихъ урядниковъ. Дотеперѣшнѣй статьѣ „выборчѣ“ Czas-у кѣнчила ся завсѣгды пригадкою урядникамъ, що они obywatele kraju и мають трактувати справу выборовъ зѣ становиска obywatelskiego и narodowego. Комітетъ центральный, бодай єму такъ выдає ся, рѣвножь трактуе справу выборовъ зъ того становиска и длятого єго репрезентанты мовчать въ соймѣ, коли зачепить ся справу корупціи выборчои. Правительство складає заяву, вѣдповѣдну конституціи и основнымъ законамъ державнымъ. Зъ двохъ головныхъ чинниковъ выборчихъ: одинъ мовчить, другій выступає зъ заявленемъ. Чи не буде якои колізіи? Або чи не лишає ся малои фѣрточки?

„Се вдиля, що розповѣвъ п. Бойко о практикахъ выборчихъ, въ порѣвнаню зъ тымъ, що дѣе ся у всходнѣй Галичинѣ“ — сказавъ пос. Окуневскій, а соймъ мавъ нагоду сейчасъ переконати ся о правдѣ тои замѣтки, бо зъ черги прийшла справа верифікаціи выбору посла въ Калущинѣ Вѣдчитано протестъ, наступила промова пос. Окуневского. Пѣднесенѣ и добре умотивованѣ закиды безправности, надужитя и насильства могли були зробити придавляюче вражѣне, и вѣднести успѣхъ, коли-бъ взагалѣ у вѣльшости соймовои можна було вдѣяти що-небудь аргументами и фактами. А вже цѣлкомъ тягаръ зъ серця упавъ, коли комісарь правительственный гр. Лось выголосивъ сакраментальну формулку стереотипну, що всѣ закиды показались цѣлкомъ безосновными або перекручеными або неправдивыми... Роздались навѣть оплески за принукою п. Давида Абрагамовича, послы заняли мѣсця и въ тѣй хвили за важностію выбору п. Модеста Каратницкого пѣднеслись густою лавою всѣ польскѣ послы, якъ консерватисты такъ и демократы, оцѣнюючи справу не зѣ становиска справедливости, лишь obywatelskiego и narodowego.

Але мѣжъ тою вѣльшостію соймовою, що пѣднеслась за важностію выбору, побачили мы двохъ Русинѣвъ: Барвѣньского и Вахнянина. Похнюпивши головы, двиглись они зъ своихъ мѣсць и черезъ кѣлька хвиль стояли мовь на позорищи. Тымъ способомъ выполнили они обовязокъ, якій затягнули въ наслѣдокъ своихъ махерствъ при выборахъ до сойму. Прийшла хвиля, коли польска вѣльшѣсть запрезентувала имъ обомъ вексель зъ ихъ пѣдписами. Польска вѣльшѣсть позволила имъ грати фарсу зъ проголошуваньемъ заявленъ обуреня, зъ голосованемъ при верифікаціи менше важныхъ выборовъ, — але коли рѣчь пѣйшла про выборъ Романчука и признаня важности выбору того злощасного кандидата, на котрого патріотки матери вказували зъ словами: Се зрадникъ, — тогдѣ вже мусѣли оба послы скинути маску зъ лица и своимъ голосованемъ завершити дѣло своихъ рукъ... Послы Барвѣньскій и Вахнянинъ не смѣли навѣть „спастись бѣгствомъ“ вѣдъ голосованя, лишь мусѣли одобрити своими голосами се, що самѣ спонукали.

По голосованю можна було почути дуже непѣдхлѣбнѣ замѣтки о поведеню тыхъ двохъ панѣвъ мѣжь польскими послами, а зновъ рускѣ послы могли оцѣнити, до якои степени може доходити лицемирство. Чи можна вѣрити въ щирѣ и добрѣ интенціи тыхъ двохъ по словъ? Чи треба дивувати ся, що презесъ кола Яворскій бере ихъ обохъ за своихъ речниковъ, свѣдчить ся ними и заслонює ся передъ свѣтомъ? Чи можна мати вже хочь бы найменшѣ сумнѣвы що-до напряму ихъ политики? На тѣ всѣ пытаня мусить наступити вѣдповѣдь заперечуюча, бо до всѣхъ давнѣйшихъ фактовъ прилучивъ ся новый, найогиднѣйшій фактъ вчерашного голосованя. Навѣть послѣдни слова п. Окуневского: Се зрадникъ Руси! не зробили вражѣня на послахъ Барвѣньскѣмъ и Вахнянинѣ, — натомѣсть же оплески п. Давида Абрагамовича були для нихъ вказовкою, що симъ разомъ мусять голосувати консеквентно зъ своими дѣлами.

Письмо зѣ Збаражчины.

[Въ справѣ ученыхъ акушерокъ.]

Теорія а практика не все идуть въ парѣ. Практика, якъ есть матерію теорія, здавалось бы, що они зъ собою годити ся повинни, бо теорія уважати ся мусить афоризмомъ выснуваным въ практики. Однакъ въ разѣ, коли выснованя дѣють ся односторонно, выходять дивацтва, надъ котрыми зумѣвити ся треба.

Такъ сталось и зъ закономъ галицкого сойму, котрымъ постановлено по громадахъ де-куды ученѣ акушерки, щобы полѣжницѣ менше пѣдлягали небезпеченьствамъ. На позѣръ выдає ся законъ дуже добрымъ, бо взглядъ санітарный самъ нѣбы за нимъ промовляє. Але що выйшло въ практицѣ?

Акушерка призначена на десять и вѣльше громадъ, котрѣ вѣдъ себе о милю, двѣ и вѣльше вѣддаленѣ. Най-же чоловѣкъ, що має слабу худобу — а слаба она нинѣ загаломъ, такъ якъ загаломъ и люде збѣднѣли — най ѣде вѣнъ по учену акушерку зимою при ожеледѣ чи при снѣжныхъ заметахъ або весною чи осенію въ тяжкѣ болота, де часомъ и пропасти вытворюють ся, — чи въ станѣ вѣнъ доставити ей для хорои? Такъ має ся рѣчь зъ якимсь нѣбы газдою, що посѣдає пару морговъ поля и при тѣмъ пару конятъ, що ихъ „выволоками“ называють, — а що-жь сказати о тыхъ, що худобы не мають нѣякои и лише зъ заробныхъ рукъ жнють? Кажуть вправдѣ, що вѣйтъ має дати по акушерку стѣйку; та сказати легко, але чи вѣйтъ въ таку пору выжене стѣйку, абы дати помочь полѣжници, о тѣмъ знають тѣ, що жнють на селѣ и зъ людьми стыкають ся. Що-жь остає полѣжници? Мѣсцевѣй повитусѣ стати ѣй зъ помочію не вѣльно, бо староства по мысли закона порозсылали забороны по громадахъ, щобы мѣсцева повитуха не важила ся ставати зъ помочію полѣжницямъ пѣдъ загрозою кары, — и дѣйстно люде, що уживали помочи мѣсцевои повитухи, вже по арештахъ валяють ся въ наслѣдокъ доносу ученои акушерки, — то що-жь пѣчне полѣжниця, коли мѣсцева повитуха не пѣйде, а ученои привезти годѣ або и оплатити нема чимъ? Гинь безъ часу! — иншого выходу не мае. Отъ благодать законовъ соймовыхъ!

Чума въ Ель-Арішѣ.

Поема *Ю. Словацкого* въ перекладѣ *В. Щурата.*

Вже злотый мѣсяць вѣдмѣнивъ ся въ-трете,
Якъ на пѣску тѣмъ я поклавъ намѣты.
Плекала жѣнка тутъ малу дитину.
Крѣмъ неи мавъ я трохъ сыновъ, три дѣчки,
Цѣлу теперь похована родину
Привѣвъ зъ собою. Девять дромадерѣвъ
Що дня ходили на пѣсковъ горбочки
Бурянъ надморскихъ щипати аерѣвъ;
А вечеръ всѣ лягали тутъ вѣнками,
Тутъ, де огонь вже не горить вѣдъ давна,
Ишли по воду дѣчки зѣ збанками,
Сыны огонь розпалювали справно,
Зъ сынкомъ при грудехъ жѣнка имъ варила.
А нинѣ все те тамъ, де та могила
Всмѣхає ся крѣзь сонѣшне промѣне;
Лежить все пѣдъ вежою Шеха нинѣ.
А я вертаю самъ — на горе-смутки!
Вѣковъ три разы сорокъ живши тутки
Зъ часу, якъ въ хоромы тѣ полотняни
Явивъ ся ангелъ смерти — въ карантанѣ.

Незнана людямъ муна та велика,
Яка мѣстить ся нинѣ въ серци мому!
На Ливанонъ иду до свого дому —
На обѣйстю тамъ помаранча дика
Спытає: старче! де-жь подѣвъ ты дѣти? —
На обѣйстю дочокъ, покѣйныхъ квѣты
Спытають: старче! де подѣвъ ты донѣ?
Хмаркій блакитный тамъ на Ливанонѣ
Мене спытають, де сыны, де жѣнка,
Де дѣти всѣ — похованѣ всѣ нинька
Тамъ, пѣдъ зловѣщою вежою Шеха —
И всѣ пытати-муть мене, всѣ еха,
Всѣ люде, чи здоровъ вернувъ; про вѣсти
Новѣ спытають. Що-жь имъ вѣдповѣсти?
Прибувъ. Намѣтомъ на пѣску ставъ. Стадо
Моихъ верблюдовъ поклалось. Дитятко
Немовь на образочку ангелятко
Давало ѣсти воробцямъ, що радо
Ишли трохи що не до рукъ дитинѣ.
Чи бачишь рѣчку ту малу въ долинѣ?
Вѣдъ неи наймолодша мовь царѣвна
Донька зъ водою йшла якъ троста рѣвна.
Прийшла до ватры й на братовъ, щасливо
Всмѣхаючи ся, бризнула водою.
Найстаршій зъ жаромъ въ оцѣ, вставши живо,
За збанъ хвативъ тремтячою рукою
И каже: въ Бога будь тобѣ заплата!
Якъ пса палить мене жажда въ тѣй хвили.
Сказавъ и, воду выпивши, безъ силы
Тутъ поваливъ ся наче пальма стята.
Пѣдбѣгъ на помочь я — було за пѣзно.
Хотѣли сестры цѣлувати брата.
Не вяжтесь! — крикнувъ я скаженый грѣзно
И сторожамъ давъ трупа, щобъ гаками
Зелѣзными тягли его до ямы,
Де вмершихъ на чуму ховають слуги.
А пѣсля тои ночи горя й туги
Днѣвъ сорокъ мавъ я тутъ прожити въ-друге.

Ще тои-жь ночи Гафне и Амина
Померли, въ лѣжку лежачи при собѣ.
А такъ спокѣйно умирали обѣ,
Що я, по смерти старшого вже сына
До сну очей не склевши въ жалобѣ,
Не чувъ, коли и якъ пом рли обѣ!
И навѣть мети не могла почути,
Хочь, знаю, также не могла заснути.
Я рано обѣ якъ зелѣзо синѣ,
Чумою вбитѣ донечки единѣ
Казавъ забрати сторожамъ. Пропали
Безповоротно намъ, на вѣки!... Але,
Якъ и ялѣ ся старшимъ, землю перше
Батькамъ волосемъ замели, померши.
Чи бачишь сонце небомъ лазуровымъ
Плывуче? Сходить за лѣскомъ пальмовымъ,
День въ день заходить за пѣску горою;
Все небо те несплямлене имлою;
Менѣ тогдѣ, въ часъ горя и скорботы,
Те сонце выдало ся менше злоте,
Вже не таке якъ вчера ясне, гоже,
А бѣльшь на сонце опирѣ похоже.
А небо, що дивило ся на згубу
Дѣтокъ, моеи рѣднои родины,
Въ таку одѣте выдало ся грубу
Имлу, въ таку пурпуру сонця, въ пары,
Що я не знавъ, чи голосъ мѣй долине
До Пана-Бога, що сховавсь за хмары.

Такъ десять днѣвъ минуло, хочь не живо.
Останныхъ четверо дѣтей на диво
Жило. И лекше серце мала жѣнка.
И наймолодшій сынъ — мала дитинка
Жила, квѣткомъ не хотячи всыхати.
И самъ почавъ я врештѣ вѣддыхати;
Не вѣрилось, щобъ, три забравши квѣты,
Богъ всѣ хотѣвъ забрати въ мене дѣти!
Тому й пекельна се була година,
Коли я смерть уздрѣвъ на личку сына
Найменшого! Ахъ, я кождѣську хвильку
Берегъ его! Дрѣбну на личку пляму —
Нѣхто-бъ не вздрѣвъ — добачивъ батько тѣлько,
Въ моихъ очахъ мѣнивъ ся вѣнъ такъ само
Якъ первороднаго трупъ — сынъ нещас-
[ный;
Яснѣвъ и блѣдъ и зновъ робивъ ся ясный.
Дивлюсь: на личку скрѣзь зелѣзни плямы...
Якъ крикну: смерть въ наметѣ зновъ, мѣжь
[нами!
И вхопивши заражену дитину,
На степъ понѣсъ, помѣжь верблюдовъ кинувъ,
Щобъ тамъ его могла смерть доконати
И щобъ на смерть ту не дивилась-мати.
И близько мы були при сконѣ сына —
Я и вербюды — впавши на колѣна.
Я голосивъ, заламуючи руки:
Кобъ бувъ не вмеръ! кобъ не родивсь на муки
А мѣсяць — того зъ памяти не стерти! —
Надъ пальмы выплывъ, приглядавсь тѣй смерти
Зъ немилосердымъ видомъ. Самъ не знаю,
Якъ вѣнъ дивитись мѣгъ на те до краю?
Коли скочивъ въ моихъ обѣймахъ, тѣло
Въ огонь я вкинувъ, щобъ въ огни зотлѣло;
Однакъ ледви огонь пробѣгъ по шатѣ,
Я вырвавъ трупа и вѣддавъ сторожи;
Два грабарѣ взяли его... И може
Ему при сестрахъ лѣпше тамъ, при братѣ.
А пѣсля тои смерти, тои страты
Новыхъ днѣвъ сорокъ мавъ я тутъ остати.

Пѣдъ сонцемъ наче скупанымъ у крови
И пѣдъ намѣтомъ дѣткненымъ чумою
Жили мы мовь нѣмѣ, безъ словъ, безъ [слезы,
Неначе передъ смертію самою
Смерть удавали, Бога одурити
Гадаючи и пошесть вѣддалити.
Вернула ся! — Вернувъ ся ангелъ смерти!
Га слѣзъ не мавъ я й серце мавъ роздерте.
Вѣдчути свѣжій бѣль не мавши силы,
Казавъ я: най Богъ все бере въ тѣй хвили!
Я мавъ на сына третого терпѣня
Безъ слѣзъ повѣки й серце мавъ зъ каменя;
Бѣль ставъ насущнымъ хлѣбомъ въ ту годину.
Въ очахъ моихъ середный сынъ мѣй гинувъ;
Зѣ всѣхъ найменше любленый въ родинѣ
Зѣ всѣхъ найменше смутку вѣнъ намъ справивъ;
За те его тежь Панъ-Бѣгъ не оставивъ,
Бо тиху, зимну смерть пѣславъ дитинѣ.
Безъ мукъ, безъ болю вѣнъ дѣждавъ ся скону,
Якъ камѣнь ствердъ и скостенѣвъ безъ стону.
Страшный мавъ видъ! Здавалось, вѣнъ не хоче,
Щобъ слѣзъ по нѣмъ даремныхъ лити рѣки;
Здавалось, вѣнъ лишь врыти радъ бы въ очи,
Въ серця нечулѣ видъ той, щобъ на вѣки

Але на все то не зважали панове при зеленôмъ столику, що законъ ухвалювали. Они не хотять розумѣти положеня збѣднѣлого селянина, а гадаючи зробити ему лѣпше, збы полôжницѣ якъ и дѣти менше пôдлягали небезпеченьствамъ, самѣ на небезпеченьство и скоршу смерть ихъ наражають. Годѣ винувати староства, що для мѣсцевыхъ повитухъ острѣ выдають забороны, абы полôжницямъ зъ помочію не ставали, якъ и за то, що вôйтôвъ и повитухъ потягають на терміны 4—5 миль, бо они дѣлають по мысли закона; але годѣ не винувати тыхъ, що знають положене селянина, знають его злиднѣ и другѣ обставины, — якъ дороги по найбôльшôй части нещастнѣ, ожеледы и замети зимовѣ та болота въ осени и на весну... Тѣ повинны були передвидѣти, якѣ наступлять наслѣдки, коли законъ, впроваджуючій примусово ученѣ акушерки, почне выконуватись.

Caveant consules, ne quid detrimenti respublica capiat! — наводжу слова тѣ, бо они вкладають наглый на послôвъ обовязокъ: ударити цѣлою силою на законъ той и домагати ся змѣны въ тôмъ напрямѣ, щобы кождому вôльно було обслужитись акушеркою, котра ему догôднѣйша и вôдъ котрои сподѣвае ся лучшои обслуги. Звѣрятамъ дають права охороны; тôлько нема права, котре бы селянина вôдъ гнобленя хоронило...

Переглядъ політичный.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ бюро стенографôвъ застановило свою роботу, зобиджене внесенемъ, звернênым протівъ жидôвскихъ его членôвъ, якъ и докорами, роблеными ему при тôй нагодѣ. Всякѣ заходы, щобы склонити стенографôвъ до дальшои роботы, оказали ся даремными Не помогло навѣть и письмо бар. Хлюмецкого, вôдчитане, як вже доношено, на засѣданю сойму. Наслѣдкомъ того вôзвано урядникôвъ выдѣлу краевого и рады магістрату, а такожь стенографôвъ рады мѣскои такъ що на засѣданю соймовôмъ дня 27 с. м. вже они засѣли на лавѣ стенографôвъ.

Въ недѣлю вôдбули трієстиньскѣ Словѣнцѣ таборъ (мабуть вѣче пôдъ голымъ небомъ) и постановили домагати ся вôдлученя трієстиньскои околицѣ вôдъ мѣста Трієсту, а заразомъ улѣпшеня морскои поліціи и ревізіи договору зъ Италією що-до рыболовлѣ, такъ щобы интересы трієстиньскихъ рыбакôвъ були лѣпше обезпечены.

На вѣсти, пущенѣ по дневникахъ, мовь бы именованѣ гр. Муравева управителемъ міністерства заграничныхъ справъ мало на цѣли демонстрацію противъ факту, що австрійскимъ міністромъ справъ заграничныхъ є Полякъ гр. Ґолуховскій, замѣчае паріскій Nord, що въ Россіи въ такихъ разахъ не оглядають ся на те, хто въ иншôй державѣ занимае таке або иншe становиско, а тѣ, що могли пустити таку вѣсть, хиба не мають понятя о ладѣ россійскôмъ.

Дневники широко толкують теперь просиню книгу, зложену въ англійскôмъ парламентѣ, котра подае грамоты дипльоматичнѣ, що свѣдчать о дотеперѣшнôй дипльоматичнôй акціи державъ у всхôднôй справѣ. Найзамѣтнѣйшою новиною, яка выходить зъ тыхъ грамотъ, є намѣреный державами примусъ въ разѣ, коли бы Туреччина опирала ся заведенію реформъ, якихъ зажадають держави по окôнченю конференцій амбасадорôвъ въ Царгородѣ. Перебѣгъ переговорôвъ въ справѣ загаданого примусу такій: Перша Англія вôзвала иншѣ державы до ужитя сего способу. На те згодивъ ся гр. Голуховскій безусловно, замѣчаючи заразомъ, що поученый досвѣдомъ уважае за рѣчь даремну и незгôдну зъ повагою державъ, дальше припоручати Портѣ реформы а не ужити примусу. Берлиньскій кабінетъ якось холодно принявъ зазывъ Англіи, а нѣмецкій міністеръ заграничныхъ справъ обѣцюе дати вôдповѣдь пôзнѣйше, але тота вôдповѣди въ синѣй книзѣ нема, зъ чого видно, що доси таки зовсѣмъ ся не давъ. Италія заявила, що готова поперти всьо, чого схоче Англія. Французскій міністеръ заграничныхъ справъ Ганото лишае собѣ часъ до намыслу, — очевидно на те, щобы впередъ порозумѣти ся зъ кабінетомъ петербургскимъ; але опôсля заявляе, що правительство французке застановить ся надъ ужитемъ примусу, коли всѣ иншѣ державы згодять ся, що се буде конечно потрѣбне, щобы выможчи на Туреччинѣ заведене реформъ. Лише царь вôдповѣдае, що вôнъ не радъ уживати примусу противъ султана. Але пôзнѣйше повѣдомивъ Шишкинъ англійского амбасадора въ Петербурзѣ, а россійскій амбасадоръ въ Лондонѣ льорда Сельсберія, що царь въ крайнôмъ разѣ не буде противити ся примусови, коли бы султанъ опиравъ ся и вôдкинувъ реформы, припорученѣ ему однодушно амбасадорами, а державы згодили бы ся на ужите примусу. Се заявлене выдае ся Англіи неяснымъ, и длятого Сельсбері обстае при тôмъ, щобы наперед порозумѣти ся щодо примусовыхъ способôвъ, а не ажь опôсля, коли вже передасть ся султанови плянъ жаданыхъ реформъ, а вôнъ опиравъ бы ся имъ; длятого Сельсбері заповѣдае, що порушить ще на ново справу примусу, скоро амбасадоры покôнчать свою роботу надъ пляномъ реформъ, а тогдѣ надѣе ся вôдъ Россіи докладнѣйшого выявленя ей замѣрôвъ. На тôмъ кôнчить ся синя книга, а справа примусу не є ще окончено постановлена. Амбасадоры радять поки-що надъ пляномъ реформъ и держать свои нарады въ тайнѣ. Коли плянъ буде готовый, тогдѣ Англія на ново порушить справу примусу, а на способы примусовѣ мусѣли бы згодити ся всѣ державы. Отже пытане, чи згодять ся на гадку Англіи и Австріи, що примусовѣ способы треба обдумати на передъ, поки ще передасть ся султанови постановленый плянъ реформъ, чи ажь опôсля, коли бы султанъ опиравъ ся переведеню тыхъ реформъ, — тай чи взагалѣ згодять ся всѣ на однаковѣ способы примусовѣ. Выходить зъ того, що цѣлôй справѣ схôднôй и зазором не видно ще кôнця.

Вôрменьскій патріярхатъ передавъ недавно Портѣ пропамятне письмо, обôймаюче 12 бажань, котрыхъ сповнене уважае ся за конечне для втихомиреня Вôрменъ. Що найважнѣйшѣ зъ тыхъ бажань суть отсѣ: 1) Всѣ Вôрмене, що живуть въ краинахъ, де позаходили розрухи и рѣзнѣ, мають бути на рôкъ або два увôльненѣ вôдъ войскового податку. 2) Зъ султаньскихъ складôвъ треба Вôрменъ обдѣлити насѣнемъ на засѣвъ, а господарскій банкъ мае на услôвяхъ якъ найкристнѣйшихъ удѣляти имъ позичокъ. 3) Повсюди вôрменьскѣ школы и церкви треба вôдбудувати. 4) Запорядити, щобы могли вернути до своихъ родинъ вôрменьскѣ жѣнки и дѣти, котрыхъ цѣлыми громадами позабирали Курды. 5) Приказати дневникамъ, особливо тымъ, що выходять въ турецкôй мовѣ, щобы залишили писати въ ненавистнôмъ и обиджаючôмъ тонѣ, пôдбурюючôмъ Туркôвъ противъ Вôрменъ. 6) Зъ уваги, що Вôрменъ теперь не стати на те, щобы вповни могли удержувати патріярхатъ, якъ се є ихъ обовязкомъ, жадае ся 2000 фунтôвъ рôчнои запомоги на удержане патріярхату..

На те пропамятне письмо вôдповѣла Порта дуже чемно, але таки вôдказала бажанямъ патріярхату. Зъ тои причины въ кругахъ, близькихъ до патріярхату, запанувало велике знеохочене, бо уважають при такôмъ станѣ рѣчи дальшу акцію для втихомиреня Вôрменъ за дуже утруднену.

Зъ Чорногоры выбрало ся дня 27 с. м. 80 воякôвъ зъ однымъ капітаномъ и кôлькома офіцирами та пôдофіцирами на Крету, щобы тамъ вступити до жандармерія. Такимъ чиномъ ядро новои жандармеріи кретеньскои утворять Чорногорцѣ. Не знати, чи оно выпаде добре. Звѣстна рѣчь, що Чорногорцѣ суть вôдвѣчными, наче природными ворогами Туркôвъ, то и годѣ надѣяти ся, щобы они були способнѣ зъ потрѣбнымъ спокоемъ и безсторонно пильнувати ладу мѣжь христіяньскимъ и магомеданьскимъ населенемъ острова. Спроваджене Чорногорцѣвъ до кретеньскои жандармеріи буде мабуть дѣломъ россійскимъ, бо и амбасада россійска въ Царгородѣ удержуе чорногорску сторожу безпеченьства.

Поляки а жиды — наука для Русинôвъ.

(*Конець.*)

Редакція Gazety Narodow-ои помѣщаючи частины того листу въ ч. 23. с. р. слушно замѣчае, що мѣстять они погляды спеціально-жидôвскѣ, хоть и признае, що попадають ся и замѣтки зъ зоркою быстротою ума пôднесенѣ, котрѣ суть того рода, що стоить Полякамъ ихъ собѣ затямити... Листъ той замѣтный еще тымъ, що тутъ въ-перве безъ городженя околесиць, просто, отверто, щиро выповѣдають ся засады жидôвскои суспôльности, якѣ зъ зелѣзною послѣдовностію а ледовою студенію примѣняють ся до всѣхъ горячихъ и надто серцевыхъ закусôвъ Полякôвъ жидôвщину пригорнути, присвоити и втѣлити до свого лона. Здае ся, що вже разъ спаде Полякамъ полуда зъ очей...

Але листъ жидовина такъ гордячого ся своимъ жидôвствомъ, а строго дорѣкаючого христіяньскôй суспôльности, не безъ ваги такожь и для насъ Русинôвъ — бо зъ одной стороны вытыкае хибы христіянамъ польскои народности, хибы, вôдъ котрыхъ — зъ жалемъ и соромомъ приходить ся се сказати — бôльшою частію не свободенъ и нашь братъ Руснакъ, — зъ другои зновъ стороны намѣченымъ хибамъ противставляе тіи примѣты жидôвъ, котрыми они постепенно дôйшли до нынѣшнои своеи силы, — отожь указаня для насъ доволѣ.

Честна праця, щадность, житє умѣрене, солідарность — то середники, котрѣ вдино можуть Русинамъ вытворити лучшѣ вôдношеня. Якъ же-жь сумно выглядае пôдъ тымъ зглядомъ межи нами теперь!

Ремѣсникъ нашъ часто лѣнивый, недбалый, и несловный, неодинъ розмѣтуе грôшь запрацьованый на гулянкахъ безъ огляду на завтра; вôдпочивае вôнъ не лише въ недѣлю, але такожь въ понедѣлокъ и въ суботу... бо въ недѣлю свято, [се справедливо, тôлько свято належить обходити дѣйстно по христіяньски, а не гуляючи], въ понедѣлокъ „тяжкій день“, а въ суботу шабасъ, то и трудно докупити ся товару потрѣбного...

Робôтникъ — а суть межи ними и такѣ, що заробляють денно по кôлька золотыхъ — въ суботу и недѣлю пропивае до цяты свою кровавицю, а свято стрѣчае не въ церквѣ а въ шинку. Подивѣмъ ся, що дѣе ся въ загданѣ днѣ въ львôвскихъ шинкахъ, а жаль, соромъ и обмерзѣне огорне серце христіянина на видъ такого упôдленя одновѣрцѣвъ. Марно тратять не лише свою заслуженину, але такожь руйнують свое здоровле, неоцѣненый и трохи чи не единый свôй капіталъ. Тожь працюючи и гаруючи тяжко черезъ цѣлый вѣкъ, на старôсть — коли позволить имъ Богъ ей дôждати при такъ неумѣренôмъ житю — не придбають собѣ нѣчого и вмирають яко послѣдній нуждарѣ. Въ семяхъ робôтничихъ задля пяниченя головы родины панує крайна нужда; а часто, бувае, пянюга неумѣренымъ житемъ готуе собѣ смерть передчасну.

Купцѣ нашѣ и промысловцѣ — хоть ихъ дуже небогато — правда, звычайно люде тверезѣ, дорабляючій ся, и се належить лише похвалити. Одну тôлько дали бы-сьмо раду. Коли ей услухають, зможуть успѣшно конкурувати зъ купцями жидôвскими. *Продавайте по тôй самôй цѣнѣ, що жиды.*

Межи нашою интеліґенцією що-разъ бôльше вкрадае ся охота жити надъ сганъ, жадоба на внѣ блестѣти. Русины, походячій звычайно зъ бѣднѣйшихъ домôвъ, докарабкавшись якого тамъ становища — въ своемъ розумѣню подекуды мнять ся бути „великими панами“ и сбявляють свое „великопанство на малѣ грошѣ“, щобы показати ся передъ свѣтомъ, хоть свѣтъ смѣе ся въ кулакъ зъ порожнокишенного „панства“. Необачне то поведене есть наслѣдуванемъ хибы Полякôвъ, У котрыхъ есть пословиця: „zastaw się a postaw się!“ — та для Русинôвъ есть оно тымъ шкôднѣйше, бо у нихъ часто густо и застати нема богато.. Коли вже намъ ити по примѣру Полякôвъ, такъ наслѣдуймо ихъ благородній стороны, а не малпуймо ихъ вадъ. Памятаймо, що зъ слабыми и бѣдными нѣхто на свѣтѣ не числить ся. Коли-жь нашъ народъ взагалѣ такій бѣдный, то его интеліґенція тымъ бôльше маe обовязокъ ощадным и умѣренымъ житемъ давати добрый примѣръ. У насъ часто щадность порѣкають „скупарствомъ“, однакъ несправедливо. *Скупарство есть пороком, щадность есть чесностю.*

Що-до нашого священства, то мусимъ признати, що оно — зъ немногими выймами — сповняе совѣстно свою працю, а наслѣдки тои працѣ слѣдній именно въ пôднесеню моральнôмъ а по части взглядно и матеріяльнôмъ нашого селяньства. Правда, що се не лише заслуга самого нашого священства, але и тыхъ зъ свѣтскои интеліґенціи, котрѣ сполучаючи церковь изъ школою розумно працюють коло пôднесеня народа.

Справедливо авторъ листу закидае христіянамъ нешанованє святъ и профанованє негôдными вчинками; рôвно вѣрно такожь згадуе про маломальску зависть въ лонѣ самыхъ христіянъ [се межи Руснаками не лучше, якъ межи Поляками], зависть, котра неразъ знеохочуе найщирших труженикôвъ и обезвладняе найревнѣйшій змаганя. Слушный той закѣтъ вельми гôркій, коли зважить ся, що межи исповѣдниками высокихъ правдъ Христовыхъ такъ мало стрѣчае ся любови, честноты честнôтъ, котра саме становить головну суть божественнои науки Христа.

Мусимо вылѣчити ся основно зъ нашихъ важкихъ хибъ и повадъ — а то пороки наши погублять насъ.

Безперечно жиды народъ способный, тверезый, пильный, въ вѣковыхъ невигодинахъ загартованый и вытревалый. Але подумаймо: що було тымъ спонивомъ, що не дало жидамъ пропасти мимо утраты отчины и розгорошеня ихъ по свѣтѣ? Отожь тымъ спонивомъ, соединяючимъ жидôвъ по цѣлôмъ мирѣ розсѣяныхъ, бувъ ихъ законъ вѣроисповѣдания. Той законъ съединивъ жидôвъ, давъ имъ силу вôдпорну и одноцѣльность. Знають се добре жиды, якои ваги для нихъ вѣроисповѣдане: тому просвѣщенѣ и найпросвѣщенѣйшѣ межи нима, міліонеры, що мають свѣтовый вплывъ, якъ пр. Ротшільды, не цурають ся своихъ религійныхъ обрядôвъ, обходять они „босины“ и тымъ подôбнѣ практики, рôвно якъ и найбѣднѣйшій жидъ-лапсердакъ. И наша вѣра довжна намъ бути захистною твердинею, нашъ ся. обрядъ виненъ бути тымъ оснищемъ скупляючимъ цѣлый народъ. Хто легкомысно вôдкопуе повагу нашого обряду, у того або зла воля, або умъ недоспѣлый, не годенъ понята значеня нашого обряду власне для нашого галицкоруского народа. Середъ нашихъ обставинъ бувае, що навѣть языкъ губить ся у Русинôвъ, а зъ всеи познаки рускости остае лишень обрядъ яко остатный якоръ, по запропащеню котрого Русинъ зовсѣмъ перестае бути Русиномъ. Хто легковажить собѣ нашъ обрядъ, твердячи, що и безъ того можна бути добрымъ Русиномъ — *той пропаще межи народомъ не самозлуду, а самоубійство!*

Знакомый.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Протесты до сойму противъ заведеня громадъ окружныхъ прислали вчера дальше на руки „Народнои Рады“ у Львовѣ слѣдуючѣ громады: Пôддністряны повѣта бобрецкого, Тынова пов. дрогобицкого, Мыслôвъ и Пôдгôрки пов. калуского, Сернки и Черче пов. рогатиньского, Козина пов. скалатского, Козьова пов. стрыйского, Илавче и Кобиловолоки пов. теребовельского, Микулинцѣ пов. тернопôльского, Стôбно, пов. перемыского, Яблоница пов. надвôрняньского, Выжлôвъ пов. сокальского, Дунаєвъ пов. перемышляньского, Дрищевъ пов. бережаньского, Сосновъ пов. пôдгаецкого и Залукôвъ пов. станиславôвского. Сосновъ внесъ еще другу петицію въ справѣ змѣны закона дорогового. Всѣ тѣ петиціи передано послови Окуневскому, щобы внесъ ихъ въ соймѣ. — Якъ народъ затревоженый проектомъ окружныхъ громадъ, вказують рôзнѣ письма долученѣ до повыщихъ протестôвъ. Одна громада пише: „Наша громада на завсѣгды вѣрна и преданна вашому товариству, що стоить такъ щиро въ оборонѣ народа, молить и благае „Народну Раду“, щобы приймила нашу петицію и вôддала ей до сойму, щобы Господь охоронивъ нашъ народъ вôдъ нещастя.“ Друга громада пише: „Мы боимо ся, щобы не спôзнали ся зъ нашою петиціею. Нашъ бурмістръ [Полякъ] уводивъ насъ довго зъ прибитемъ печатки: жадавъ пôдпису всѣхъ радныхъ и членôвъ громады, а коли всѣ пôдписали: Русины, Поляки и жиды, вôнъ вôдказавъ ся, бо мабуть хоче бути вôйтомъ въ новôй громадѣ. Рады не маємо вôдъ нѣкого; кôлькохъ интеліґентныхъ Русинôвъ вôдъ якогось часу чогось боять ся, вôдсуваються вôдъ насъ и не хотять вказувати намъ дорогу Тому, якъ знаємо, такъ и пишемо петицію, най почують и нашь голосъ паны въ соймѣ.“

— Народне вѣче въ Рудкахъ, скликане на 27-ого с. м., вôдбуло ся тамъ дуже гарно пôдъ про-

---

Остатись въ памяти батькôвъ по стратѣ
Зъ лицемъ, що кличе зáедно: проклятѣ!

Сконавъ. Тогдѣ я думавъ, — о роспуко! —
Що скоро й другимъ Бôгъ пôшле ту муку,
Пôшле й по другихъ ангела погубы,
Вôзьме дитину, жѣнку — все, що любе
Було менѣ, й мене позве до себе —
Донька! — Тутъ вже врывались гадка й мова;
Журитись нею я не мавъ потребы.
Тожь молода була й така чудова
Й весела все, коли чоло горяче
Мое въ лилеяхъ-рученькахъ студила,
Коли основы зъ шовку поробила
Й докола кедру бѣгала неначе
Той павучокъ трудящій по муравѣ!
Й той поясъ въ блиски прибраный яскравѣ
Она робила — й кучерѣ злотистѣ
Она на очи смуткомъ променистѣ
Спускала такъ, що я немовь на рожу
Глядѣвъ закриту сльозами и сонцемъ.
И мавъ я въ нея паню дому гожу,
Що ангеломъ ясеннымъ оборонцемъ
Найменшого все берегла дитяти —
Де плачь якій почула, бѣгла, й доси
Оплакала всѣ нашѣ горя-страты
И сльозы нашѣ всѣ взяла на косы.
Минуло десять днѣвъ и ночей въ горяхъ;
Здавалось, смерть була вже десь на зорахъ.
И зновъ минуло десять днѣвъ и ночей, —
Ялô свѣтити намъ промѣне миле
Надѣю... Вже по дѣтяхъ плачь жѣночій
Притихъ. Мы ранкôвъ трицять начислили.
Вкôнци, позбувшись памяти и силы,
Поклавъ ся я въ ночи й заснувъ. И въ хвили
Сну бачу въ легкѣ оповитѣ хмары
Обохъ моихъ дочокъ-покôйниць мары.
Прийшли, побравши ся за руки, обѣ
Й витаючи мене спокоемъ въ гробѣ,
Идуть зъ очима тихими, яркими
До другихъ, що въ намѣгѣ спали. Близько
Стають при нихъ, схиляють ся надъ ними,
Надъ матѣрю и надъ дитятемъ, низько;
Вôдтакъ до наймолодшои йдуть донѣ
И синѣ вразъ кладуть на нѣй долонѣ...
Я бужу ся и дѣти вмерлѣ зъ крикомъ
Клену и „Гафне! Гафне!“ кличу дико.
Прийшла якъ пташка, тихо по коверци,
Менѣ ручками шию обôймила
Й почувъ я, що живе ще Гафне мила,
Що серце въ нея бесь на мому серци.
Та рано грôмъ прийшовъ зъ своимъ удáромъ
Донька!!! — Та по що бôль ширити даромъ?
Забрала смерть менѣ и ту дитину!
И ту я стративъ донечку єдину!
А найстрашнѣйшій то бувъ часъ при сконѣ,
Коли убійчій бôль томивъ завзято
Єи. Спасай мене — благала — тату!
И мала устонька тогдѣ червонѣ
Якъ молода ледви розвита рожа.
И такъ померла та дѣвчина гожа,
Що серце маю на чверткѣ роздерте —
Красá-жь булá то ангела — по смерти!

(*Конець буде.*)

водомъ о. Стеф. Онишкевича при участи чотирохъ сотъ селянъ и пару священиковъ. Рефератъ про выборы мавъ п. Романчукъ и ему зборъ устроивъ сердечну овацію. — Ширше справоздане зъ рудецкого вѣча подамъ завтра.

— **Вп. о. Василь Левицкій**, прокураторъ для справъ рускои церкви при Апост. престолѣ въ Римѣ, именованый тайнымъ шамбеляномъ Его Святости папы Льва XIII.

— **Політичный процесъ въ Перемышли** противъ Витовда Регера, Вѣтика и другихъ вѣдбуде ся 4-ого н. ст. лютого передъ трибуналомъ при сяглыхъ, а вступъ на розправу буде лише за білетами.

— **Зъ „Академічнои Громады“**: Въ суботу 30-ого сѣчня с. р. вѣдбуде ся въ комнатахъ товариства „Академічнои Громади“ [Рынокъ ч. 10] вѣдчитъ товариша Здерковского *„О выборахъ до рады державнои въ Австріи“*. Вступъ для гостей вѣльный. — Кружокъ драматичный товариства „Академічна Громада“ устроюе дня 5. н. ст. лютого с. р. о годинѣ 7 вечеромъ въ сали Клюбу почтового [давнѣйше Frohsinn] *аматорске представленє: „Свѣтова рѣч“, комедія Олены Пчолки.* — Доходъ призначеный на цѣли товариства.

— **Нова комісарска штучка.** Въ Бохни розвязавъ вчера комісарь Хоецкій народне вѣче за таку промову, яка була вже разъ выголошена безъ перепонъ въ Тарновѣ, въ притомности старосты Дунаевского. Д-ръ Миколайскій склыкавъ заразъ зборы выборцѣвъ, але и тѣ розвязавъ Хоецкій, мотивуючи свій поступокъ тымъ, що „теперь часъ правыборбвъ, а не выборбвъ“. Староста потвердивъ розпорядженє комісаря, а президія зборбвъ не осталось нѣчого иншого, якъ лишь телеграфічно повѣдомити президента міністрбвъ про дивну льотіку галицкого комісаря.

— **Стіпендію имени бп. п. Петра Целевича**, б. пароха зъ Викторова, въ сумѣ 50 зр. рбчно надѣливъ управляючій совѣтъ „Народного Дому“ сироту по селянинѣ п. Ив. Савчака, слухача I го року правъ на львбвскбмъ университетѣ. Надѣленый стіпендію буде побирати ви до скбнченя студій.

— **Решту позички краевои зъ року 1891** въ 4%-ныхъ облігаціяхъ въ квотѣ 1,410.300 зр. ухваливъ выдѣлъ краевый выповѣсти зъ днемъ 1 мая 1897. Зъ тымъ днемъ перестае дальше опроцентоване тыхъ облігацій. Есть се остатна позичка зъ давныхъ довгбвъ краевыхъ, котрыхъ сплата обнята була значымъ програмомъ фінансовымъ ухваленымъ въ соймѣ.

— **Шлеска краева рада школьна** — якъ доносять зъ Тѣшина до N. Reform-ы — ухвалила предложити міністерству, щобы приватнбй польскбй гімназіи въ Тѣшинѣ признати права публичнои школы [якъ н. пр. гімназія Езуитбвъ вбдъ Хировомъ]. Нема сумнѣву, що міністеръ Гавчь радо на се згодить ся.

— **Жиды опанували паньску посѣлость въ Галичинѣ.** Майже три части всеи паньскои посѣлости въ Галичинѣ выпускае ся въ аренду, бо паны волятъ готовый грбшъ, якъ клопоты господарскій. Показуе ся, що 723.725 морбвъ есть въ арендѣ. Зъ того половину, бо 391.533 морбвъ, арендуютъ жиды. А зновъ зъ 5000 панськихъ посѣлостій закупили жиды вже 655. Галичина готова стати Палестиною.

— **Адольфъ Юліанъ Огоньчикъ Рошковскій**, фельдмаршалъ поручникъ, комендантъ перемыскои крѣпости и властитель 87-ого полку пѣхоты, померъ въ 63. роцѣ житя дня 28 с. м. въ Перемышли. Покбйный родивъ ся 1834 р. въ Гуменовѣ калуского повѣта. Батько его Антбнъ Александеръ Рошковскій бувъ участникомъ польского повстаня зъ 1830 року а по повстаню осѣвъ въ Галичинѣ. Сынъ его Адольфъ, скбнчивши академію инжинерію въ Вінеръ Найштадтъ, выйшовъ зъ нея 1852 р. въ ранзѣ пбдпоручника, а вже въ 25 мъ роцѣ житя ставъ капітаномъ инжинерію. Пбступаючись зб степеня на степень, вбнъ 1881 р. бувъ уже генералбмъ, а 1886 р. фельдмаршалъ-поручникомъ. Минувшого року на полю маневрбвъ пбдъ Перемышлемъ именувавъ его цѣсарь властителемъ 87-го полку пѣхоты. Покбйный все маніфестувавъ ся яко Полякъ.

— **Здичѣлі уланы.** Дня 20-ого с. м. приѣхала вечѣрнымъ поѣздомъ до Жовквы молода 18-лѣтна дѣвчина вбдвѣдати тамъ свою сестру. По дорозѣ до мѣста зачепивъ ей оденъ зъ тамошныхъ уланбвъ и спытавъ чемно, куды йде. Дѣвчина, не пбдозрѣваючи нѣчого злого, вбдповѣла, що хотѣла бы вбдшукати свою сестру, але не знае ей адресы. Уланъ порадивъ ѣй, щобы переночувала у одного порядного господаря, якого вбнъ ѣй покаже, а рано зможе лекше вбдшукати сестру. Та замѣсть до господаря уланъ завѣвъ свою жертву до вбйсковои кузнѣ, де ей 18 воякбвъ мимо опору и плачѣвъ збевчестили. Омлѣлу вже дѣвчину затягли тѣ самѣ сыны Марша ще до вбйсковои стайнѣ, де огидна орґія продовжала ся дальше. Завдяки щаслывому припадкови вбйшли до затарасованои стайнѣ два капралѣ, що прочуваючи щось лихого силою выважили дверѣ и — знайшовши жертву въ страшнбмъ станѣ безпритомности, вбдвезли ей до магістрату а вбдтакъ до шпиталю. Дѣвчина допера въ недѣлю 24 ого прайшла до себе и вбдыскала память. Слѣдчій судья списавъ протоколъ, на основѣ котрого вѣсть о тбмъ и перейшла въ часописи.

— **Въ Римѣ** зорґанізувавъ ся комітетъ зложеный зъ найвысшои аристократіи римскои пбдъ проводомъ гр. Аквадженія а пбдъ протекторатомъ кардинала Якобінього въ цѣли торжественного закбнченя вѣку XIX-ого. Великій торжества, на котрій будуть запрошенѣ делеґаціи всѣхъ народностій изъ всѣхъ пяти частій свѣта, розпбчнуть ся спбльнымъ паломництвомъ до чудотворнои Матери Божои въ Люрдъ. Въ роцѣ 1900-бмъ мали бы зб всѣхъ сторбнъ свѣта вбдбути ся подорожи въ Римъ, а тѣ, що не зможуть взяти участи въ тыхъ подорожахъ, будуть пбдписувати адресы до папы. Всѣ путники мали бы старатись прибути до Риму на день 1-ого сѣчня 1900 р., въ котрбмъ то дни мають вбдбувати ся великій торжества въ Ватиканѣ и въ церквѣ св. Петра при участи папы. На розсланій по цѣлбмъ свѣтѣ квестіонарѣ поприходило вже богато прихильныхъ вбдповѣдій вбдъ найвысшихъ достойникбвъ духовныхъ и свѣтскихъ, отже въ Римѣ надѣють ся великихъ успѣхбвъ.

— **Выдѣлъ політичного товариства „Руска Рада въ Золочевѣ“** устроюе пяте народне вѣче въ Поморянахъ дня 2 н. ст. лютого с. р. зъ такою програмою: По службѣ Божбй о призваня помочи св. Духа въ мѣсцевбй церкви зачнуть ся вже о годинѣ 11-бй передъ полуднемъ наради вѣча въ такбмъ порядку: 1) вступне слово, 2) о законѣ громадскбмъ и его реформѣ, 3) о выборахъ и реформѣ выборчбй, 4) о економічнбмъ положеню нашого народу, 5) внесеня участникбвъ вѣча. — Вбдъ выдѣлу „Рускои Рады въ Золочевѣ“ дня 24 сѣчня 1897. *Рожанковскій* предсѣдатель, *о. Малый* секретарь.

— **Сто-лѣтный ювілей цилиндра.** Дня 17 с. м. минуло сто лѣтъ, якъ въ Лондонѣ одинъ тамошный горожанинъ по разъ першій показавъ ся на улици зъ высокимъ „чудовищемъ“ на головѣ — и за выкликану тымъ соблазнь засужденый мусѣвъ вбдсидѣти въ „холодній“. Се чудовище, що выкликало соблазнь — то було не що иншe якъ цилиндеръ, котрый вбдтакъ завоювавъ всѣ цивілізованій краѣ, доживъ уже красного вѣку — сотки лѣтъ — и ще, якъ здоровѣ знаемо, старушокъ держить ся крѣпко. Зъ нагоды сего ювілею цилиндра розбславъ дневникъ Figaro квестіонарь до рбзныхъ писателѣвъ и ученыхъ зъ запытанемъ, яка ихъ гадка о цилиндрѣ. Вбдповѣди выпали всяко: одній хваляли цилиндеръ, другій ганили; але оденъ ученый написавъ: „свѣтъ перемине, а цилиндеръ нѣ“, высказуючи тымъ, що цилиндеръ буде жити ще геть-геть! Такъ само въ дневнику Temps якійсь вѣщун столѣтному ювілатови довгій ще вѣкъ и подае на се свои мотивы. Оно неправда — каже вбнъ — що говорять о цилиндрѣ, мовь-то вбнъ неестетичный; вже що-найменше то есть его похвальною прикметою, що вбнъ своею геометричною округлостію вбдповѣдае двомъ нижнымъ рурамъ, въ якій мы втыкаемо свои ноги. Рбвно-жь неправда, мовь-бы цилиндеръ бувъ невыгбдный. Мае вбнъ двѣ заслуги: по перше дешевый, а по друге надае ся до всѣхъ нагодъ. Се капелюхъ людей, котрій все кваплять ся — що рано зъ дому выходять а въ ночи вертаютъ — черезъ день зайдуть и до бюра и на прохбдъ до парку, и пбйдуть на похоронъ и т. д. Одно правда — цилиндеръ невыгбдный въ подорожи чи то у возѣ чи въ купе поѣзду зелѣзничого; невыгбдно зъ нимъ сперти голову за-для спочинку. Але жь зновъ — хто нынѣ мае часъ на спочинокъ? Въ ватонѣ читае ся, пише ся, укладае ся пляны въ головѣ... Конець-кбнцемъ цилиндеръ готовъ прожити собѣ, побрикуючи, до 200-лѣтного ювілею, а вбдтакъ, доки Богъ позволить. На всякій спосббъ не такъ ще скоро перестануть о цилиндрѣ высказуватись похвально, якъ въ тбй нѣмецкбй пѣсоньцѣ: „Schön ist der Cylinderhut... wenn man ihn besitzen thut“.

— **„Der Bär kommt!“** Такій сензаційный заголовокъ надали вѣденьскій дневники описови пригоды, яка мала стати ся крил. Чапельскому зъ медведемъ въ св. Юрѣ. Якъ заголовокъ сензаційный, такъ описъ мнимого факту выходить ще сензаційнѣйше. Медвѣдь представленый яко „riesiger Bär“. Выскочивши зъ клѣтки [Zwinger] кинувъ ся на крил. Чапельского и „riss diesem die Soutane vom Leibe“. На щасте служба о кардинала вызволила „den um Hilfe rufenden Domherrn aus der Lebensgefahr“... Читати — ажь морозъ иде по-за шкбру. Леда день готова появити ся въ котрбйнебудь зъ вѣденьскихъ илюстрованыхъ „Welt blatt-бвъ“ илюстрація тои „страшнои“ исторіи — а редакція напише, що се рисунокъ начеркненый на мѣсци въ „найтрагічнѣйшбй хвили“... А Вѣденцѣ — майстры зъ тбй штуцѣ! Вѣдомо прецѣнь, якъ одна илюстрована часопись вѣденьска подала передъ кблькома роками илюстрацію звѣстного нападу москвофільскихъ студентбвъ на вѣденьскбмъ дворци на нашого митрополита, якъ вертавъ зъ Риму. Пбдъ илюстрацію стояло надруковано, що се нарисувавъ наочный свѣдокъ сцены, а на илюстрацію нашъ митрополитъ, епископъ Куплювскій и крилошанинъ Бачиньскій були представленій въ православныхъ колпакахъ и зъ довжезными бородами... Абы лишь сенсація!

— **Тысячелѣтя старый хлѣбъ.** Въ египетскбмъ вбддѣлѣ королѣвского музея въ Берлинѣ находить ся кблька хлѣббвъ вынятыхъ зъ гробу Ментугонета, печеній на 2.500 лѣтъ передъ Христомъ. При вбдкопаню мали тѣ хлѣбы форму або округлу и плоску або стбжковату; теперь они по части розсыпали ся. Проф. Вітманъ розслѣдивъ мікроскопійно тѣ хлѣбы и орѣкъ, що они печеній зъ грубо меленого ячменю. Се бувъ бы зновъ оденъ доказъ ббльше, що управа ячменю в старша пѣжь пшениць.

— **Уконституованє радъ повѣтовыхъ.** Нова рада повѣтова у Львовѣ на першбмъ своѣмъ засѣданю 27-ого с. м. выбрала: маршалкомъ поновно Давида Абрагамовича, заступникомъ маршалка поновно кс. инфулата д-ра Заблоцкого, а на выдѣловыхъ: господаря Ивана Максимовича [Русина], Валеріяна Кшечуновича, Леопольда Бачевского, проф. универс. д-ра Яновича и д-ра Валерія Вайґарта. — Нова рада повѣтова въ Чортковѣ выбрала: маршалкомъ д-ра Рудрофа, заступникомъ маршалка Альфреда Досхота, а выдѣловыми: о. Михалевича, Іос. Богдановича, д-ра Іос. Крококовского, д-ра Іос. Городиского и Андр. Марчака.

— **Убійство.** Дня 13-ого с. м. поперечивъ ся въ коршмѣ въ Сеньовѣ пов. ярославского Иванъ Киликъ зъ Іосифомъ Сарнецкимъ, сыномъ лѣсничого. Киликъ выбѣгъ зъ коршмы, незадовго потбмъ вытовкъ вбкно, выстрѣливъ зб стрѣльбы до Сарнецкого и положивъ его трупомъ на мѣсци. Ивана Килика приловила жандармерія въ лѣсѣ, де вбнъ укрывавъ ся, и замкнула его до вязницѣ въ Радимѣ. Убійникъ признавъ ся до вины. Той самъ Киликъ убивъ въ стодолѣ передъ 13 лѣтами свою братову, однакъ не було певныхъ доказбвъ. Впрочбмъ вбнъ бувъ кблька разбвъ караный за крадѣжь.

— **Поклады вугля.** Зъ Бродбвъ доносять, що въ сусѣднбмъ селѣ Накваши вбдкрыто щедрѣ поклады камѣнного вугля. Комісія знатокбвъ, що прибула на мѣсце, мала заявити, що добуване тыхъ покладбвъ принесе великій выскы.

— **Кровава бійка мѣжь хлопцями.** Два малій хлопцѣ львбвскій поперечили ся вчера на ул. св. Мартина и не довго надумуючись, вхопили за оружє, яке коло себе мали, т. е. за ножѣ, та кинулись на себе. Одинъ зъ нихъ дбставъ двѣ досыть небезпечнѣ раны въ лице та въ груди и его треба було вбдвезти до шпиталю.

— **Стіпендійну запомогу имени Лукашевского** въ сумѣ 100 зр. рбчно управляючій совѣтъ института „Народный Дбмъ“ у Львовѣ продовживъ п. Николаови Третякови, укбнчившому юридичный факультетъ въ львбвскбмъ университетѣ, на дальшій два роки, т. е. на 1896/7 и 1897/8 шкбльнѣ роки, для осягненя степеня доктора правъ.

Наука, штука и література.

— **Нового выдавництва Наукового товариства имени Т. Шевченка** пбдъ назвою *„Памятки українсько-руської мови і літератури“* появивъ ся сими днями томъ I. и мѣститъ въ собѣ першій томъ працѣ: *„Апокріфи і легенди з українських рукописів“* збраныхъ, упорядкованыхъ и поясненыхъ д-ромъ Ив. Франкомъ — именно въ сѣмъ томѣ „Апокріфи *старозавітні*“.

Комісія археографічна Наукового товариства им. Шевченка подае на вступѣ до сеи книги таку вбдъ себе заяву: „Вбдповѣдно загальнбй програмѣ, принятбй Археографічною комісією Наук. товариства им. Шевченка, розпочинае вона снмъ томомъ другу серію своихъ публикацій: Памятки українсько-руської мови і літератури [Monumenta linguae necnon litterarum ukraino-russicarum]. Тымчасомъ якъ перва серія: Жерела до исторіи Украины-Руси [Fontes historiae ukraino russicae (ruthenicae)] мають мѣстити матеріялъ историчный и переважно актовый, друга ся серія мае подавати або матеріялы недрукованій зовсѣмъ, або систематичнѣ збірники матеріялбвъ друкованыхъ и недрукованыхъ, доси до систематичныхъ колекцій не зведеныхъ, або, нарештѣ, неприступнѣ, рѣдкѣ старѣ друки, не повторенѣ новѣйшими часами, що служать до пбзнаня мовы украинньско-руського народу; зъ усѣми его галузями, и письменство, почавши вбдъ першихъ пробъ его на украинньско-рускбй земли ажь до новѣйшихъ часбвъ. [Устна словесность мае свбй органъ въ „Етнографічнбмъ Збірнику Наук. товариства им. Шевченка“.] Поле, якъ бачимо, велике; збранѣ въ комісіи Археольоґічнбй науковѣ силы згромадили и приготували значну кблькбсть матеріялбвъ и выдавнича дѣяльность комісіи здержуе ся поки-що въ скромныхъ розмѣрахъ лише невеликими засобами грошевыми. И такъ комісія предложена теперь до выдана простора колекція памятокъ апокрифічнои и легендарнои літературы, що мае заняти кблька томбвъ; систематично уложена колекція драматичнои літературы украинньско-рускои XVII—XVIII в. [памятокъ друкованыхъ и недрукованыхъ], деякій старій друка, не повторенѣ потбмъ, зъ XVI—XVII в., зъ новѣйшои літературы друкуеть ся ювілейный томъ писань Ив. Котляревського. Можна лише пожадати, щобы комісія мала матеріяльну спромогу якъ скорше прийти до высловленого ще зъ початку бажаня: выдавати що року одинъ томъ матеріялбвъ историчныхъ и одинъ томъ матеріялбвъ літературныхъ.“

Томъ першій „Апокріфи старозавітні“ — се спора книга. Насамперед идe „Передмова“ д-ра Франка [сторбнъ LXVI] вбдтакъ текстъ апокрифбвъ зъ показчиками [сторбнъ 394 вбсѣмки]. Апокрифы печатанѣ кирилицею. По Апокрифахъ старозавѣтныхъ мають ити дальше такѣ групы: 2) Апокрифы новозавѣтнѣ, 3) Апокрифы есхатольоґічнѣ [про загробне житє и конець свѣта, „вопрососодвѣты“, вѣрування, ворожбы, заклинаня и т. в.], 4) Легенды и апольоґія церковного змѣсту и 5) Повѣсти и апольоґія свѣтского змѣсту. Розумѣе ся, якъ въ сѣмъ выданбмъ першбмъ томѣ, такъ и въ дальшихъ, тексты мають брати ся головно зъ такихъ рукописій, про котрыхъ украинньско руске походжене нема сумнѣву.

Цѣна першого тому „Памяток українсько-руської мови и літератури“ 2 зр. або 4 корони.

— **Въ I-бмъ выпуску Kwartalnika historyczn-ego**, органу товариства историчного польского, знаходить ся кблька статей, котрѣ интересують Русинбвъ; именно ширша студія „Епископства грецкій въ земляхъ рускихъ вбдъ половины в. XIV. На пбдставѣ жерелъ грецкихъ представивъ ке. д-ръ Янъ Фіялекъ“ и статья польского историка зъ Варшавы Александра Яблоновского „Староство бареке“ — реценэія на працю нашого ученого проф. Мих. Грушевского „Барское староство“, выдану въ Кіевѣ 1894 р. П. Яблоновскій звертае увагу польскихъ историкбвъ на працю п. Грушевского.

Въ сѣмъ выпуску „Kwartalnika“ цѣкава для насъ ще одна рѣчь, котрои замовчати годѣ. На мѣсячнбмъ зборѣ товариства историчного дня 21 падолиста м. р. вбдбула ся дискусія надъ вбдчитомъ д-ра Прохаски „О уніи берестейскбй“. Забирали слово: д-ръ Франко, д-ръ Горжицкій и знаный польскій историкъ проф. д-ръ Кубаля. Д-ръ Франко мѣжь иншимъ высказавъ поглядъ, що унія берестейска „анѣ для Польщѣ, анѣ для Руси, анѣ для поступу цивілізаційного взагалѣ не була такъ користна, якъ то можна бы вносити зъ представленя д-ра Прахаски“. Д-ръ Горжицкій мѣжь иншимъ высказавъ свбй поглядъ, що „князь Острожскій, выступаючи противъ уніи, мавъ глубшій мотивы, а не саму амбіцію личну“. Але найцѣкавѣйшій погляды высказавъ проф. д-ръ Кубаля на сю унію.

„Унію берестейску — мовивъ вбнъ — мусить ся трактувати въ звязи зъ дальшими фактами; дѣло розпочате 1596 р. докбнчило ся ажь въ р. 1718. Унія була сотворена зъ поводбвъ політичныхъ; головній поводы були: боязнь передъ Туреччиною, котра мала у себе зверхника церкви рускои, патріярха царгородского, и боязнь передъ диссидентами, котрій особливо на Литвѣ становили велику силу и лучили ся зъ схизматиками, отже унія мала на цѣли союзъ той розбрвати на завсѣгды. Однакъ люду и низшого духовеньства не приготовано для уніи и отъ около 1630 р. *унія de facto упала*, коли король Володиславъ вбддавъ дизунітамъ забранѣ передъ тымъ епископства. Володиславъ хотѣвъ зъ Могилою сотворити нову унію, але Римъ не приставъ. Доперва коли 1680 р. патріярхъ царгородскій продавъ цѣле Задняпрє и Кіевъ патріархови московскому, тогдѣ доперва унія вбджила.“

Малый фейлетонъ.

Музикальна жѣночка.

Панъ Федбръ Сивочубъ женитись захотѣвъ —
А музикальною притьмбмъ жены глядѣвъ —
И штуки доказавъ: теперь жена му грае
И душу Федора що днины звеселяе, —
Вбдъ весѣля она его втѣшае досѣ:
Етюды чудній гра на мужа свого носѣ..

—— *Ш.*

Критикамъ „шитбвъ“.

Що писáка молоденькій
Неудатный скóрпавъ стихъ,
Ты простать ему не можешь:
Превелинній, тяжкій грѣхъ!

Гнѣваешь ся презавзято
Та кленешь співця журбѣ,
Що такій жь грѣхи сповнати
Не оставивъ лишь тобѣ!...

—— *Ш.*

Весела всячина.

Ицко: Вы, Иване, такъ тяжко и поволеньки мыслите, якъ той слимакъ..

Иванъ: А вы, Ицку, то такъ, якъ тота муха: абы ино прилетѣти, скубнути й утечи... По господарски такъ не йде!

——

Мати: Чи тобѣ, доню, Володко на вчерашнбмъ балю освѣдчивъ ся?

Дося: Нѣ, тблько пытавъ ся, чи мама будуть мешкати зъ нами, якъ я выйду за него...

——

Батько пяти дочокъ: Любовь провадить часомъ до супружя — посагъ завсѣгды...

——

Реставраторъ: Такъ вы, пане не вдоволенѣ нынѣ біфштекомъ?

Гбсть: Анѣ крыхты! Такъ зле не варить навѣть моя жѣнка!

——

На ратуши: ...Мои панове! О нездарности нашого бурмістра не потребую богато говорити. Наведу лише то, о чбмъ всѣ здоровѣ знаете, що вбнъ навѣть болота на улицяхъ не бере въ свои руки...

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 сѣчня. N. fr. Presse пише, що еще передъ выборами до рады державнои выйде розпоряджене що-до урядовои мовы въ Чехахъ и на Моравѣ. Пбсля того розпоряджня буде въ судахъ и політичныхъ урядахъ въ цѣлыхъ Чехахъ и на Моравѣ заведеный языкъ ческій. Урядники будуть мусѣли научити ся по чески; на те буде означеный часъ переходовый.

Прага 29 сѣчня. Соймъ принявъ внесене на заведене безпосереднихъ выборбвъ зъ сѣльскихъ громадъ зъ додаткомъ п. Руса, высказуючимъ бажане, щобы законъ мбгъ заразъ одержати санкцію и вбйти въ житє ще при найближшихъ выборахъ до рады державнои.

Парижъ 29 сѣчня. Вчера рано прибувъ сюды гр. Муравевъ. По урядовбмъ принятю на дворци и по снѣданю въ россійскбй амбасадѣ зложивъ россійскій міністеръ візиту президентамъ обохъ палатъ парляменту и міністерства, а по полудни конферувавъ зъ годичу зъ президентомъ республики. Вечеромъ вбдбувъ ся на его честь обѣдъ у Фора, котрый надавъ гр. Муравеву орденъ лєґіи гоноровои.

Надбслане.

Рѣшеня Синоду львбвского, давно вже потвержденій и выпечатаній, якось не могуть дбждати ся публичного оголошеня. Здало бы ся, щобы чимъ скорше вбйшли въ житє постановы дотыкаючій вбдношеня сотрудникбвъ парохіяльныхъ до парохбвъ. Есть то справа дуже пекуча, котру вже давно треба було якось рѣшити. Покбйный еп. Юл. Пелешъ, бувши самъ сотрудникомъ парохіяльнымъ богато опбля писавъ о получшеню быту сотрудникбвъ, однакъ ставши епископомъ забувъ на сю справу. Длятого умильно упрашаемо Всесв. Матрон. Ординаріятъ о чимъ скорше оголошене дотычныхъ ухвалъ. А вже-жь годѣ имъ довше остазати тайными, если мають бути зъ пожиткомъ для церкви.

Греко кат. сотрудникъ въ имени многихъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Ц. к. Дирекція** зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе Дня 25 сѣчня с. р. передано до прилюдного ужитку часть шляху зелѣзницѣ державнои Тернополь-Пôдвысоке — Стацій Пôдвысоке и Потуторы еще не отворено. — Поѣздъ ч. 3357 вôдѣздить зъ Тернополя о годинѣ 4 мінутъ 29 рано и маѣ въ Тернополи сполученѣ съ поѣздомъ ч. 13. зô Львова.

Знесенѣ обмеженя дотычно приниманя товарôвъ у тымчасовый переховокъ. — Обмежене заведене въ окрузѣ тут. ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць оповѣщенямн зъ дня 26 жовтня 1896 ч. 49460 и 20 падолиста 1896 ч. 51476 по мысли постановъ §. 55. уст. 1. и 2. реґуляміну руху, дотычно приниманя товарô ъ тôлько у тымчасовый переховокъ до хвилѣ можливои высылки, зносить ся зъ днемъ 28 сѣчня 1897.

— Вѣденьского тыжденника „**Die Zeit**“ по явивъ ся 121-тый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Schiboleth. Von K. — Das Historicum der rumänischen Frage Von Dr. Olivier von Gömöry. — Ein socialpolitisches Moment in der Conversionsfrage. Von Dr. Julius Ofner. — Die grüne Internationale. Von Dr. Rudolph Meyer, — Von den deutschen Börsen. (Finanzieller Brief aus Deutschland.) Von S v. H. — Die Stellung der Frau im Römischen Recht. Von Profesor Dr. Otto Seeck. — Aretin und sein Haus. Von Allessandro Luzio. — Neues von Gregorovius. Von Marie Herzfeld. — Hjalmar. Von Hermann Bahr. Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — König Kofetua. Von Julius Zeyer.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрôчно **3 зр.** приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien IX/3 Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністерство торговлѣ именувало почтового контрольора Айталя Колянковского въ Дрогобичи управителемъ почты въ Гусятинѣ, — Президентъ ц. к. львôвского высшого суду краевого именувавъ дістаря Домін. Ґолію канцелістомъ уряду книгъ грунтовыхъ львôвского суду краевого, а канцелістами колеґіяльныхъ судôвъ канцелістôвъ судôвъ повѣтовыхъ: Іос. Пуцалку въ Заболотовѣ, Брон. Новицкого въ Жовквы та пôдофіцира артилеріи Войт. Крушиньского, всѣхъ трехъ для Львова, а Стан. Модлишевского для Станиславова. — Львôвскій ц. к. высшій судъ краевый именувавъ канцелістами судôвъ повѣтовыхъ: Вас. Бѣлецкого канцеліста зъ Андрихова для Дрогобича, пôдофіцирôвъ: Давида Фішлера для Бôбрки, Германа Талера для Заболотова, Тад. Ґлюдовича де Сіклясъ для Мостискъ, Алексѣя Дорожиньского для Сокаля, Данила Гексля для Жовквы и Романа Мриглодовича для Калуша; дальше именувавъ канцелістами для веденя книгъ грунтовыхъ: Петра Козака канцеліста зъ Мостискъ для Стрыя, пôдофіцирôвъ: Саля Блявштайна для Угнова, Людв. Поляковского для Теребовлѣ, Леона Шмальцбаха для Ярослава, Ант. Ґерулу для Заболотова, Андр. Костика для Городенки, Мих. Бубу возьного высшого суду краевого зô Львова для Равы, Іос. Булыґевича, возьного зъ Жовквы для Скалата; вкôнци судовыхъ дістарôвъ: Леоп. Земля зъ Товмача для Козовы, Генр. Ржуховского зъ Бережанъ для Ходорова Дан. Гошовского зъ Куликова для Мостôвъ, Адольфа Аврѣцкого зъ Мостискъ для Чорткова, Володисл. Бровку зъ Бирчи для Бирчи, Аполин. Анджейовского зô Львова для Городка. Володисл. Лавросевича зô Львова для Мѣльницѣ, Ив. Киркина зъ Печенѣжина для Печенѣжина, Ферд. Волянецкого зô Львова для Микулинець, Стеф. Стуглика зô Львова для Перемышлянъ и Войт. Хлебиньского зъ Березова для Камѣнки струмиловои.

— **Перенесеня.** Львôвскій ц к. высшій судъ краевый перенѣсъ канцелістôвъ судôвъ повѣтовыхъ: Едв. Гофманъ зъ Бôбрки до Стрыя, Аврелія Труша зъ Сокаля до Манастирискъ и канцелістôвъ судôвъ повѣтовыхъ для веденя книгъ ґрунтовыхъ: Іос. Філяра зъ Козовы до Стрыя, Іос. Кочиркевича зъ Равы до Радимна и Войт. Студиньского зъ Бирчи до Журавна.

— **Вôдзначеня.** Мих. Мартинець, комісарь инспекціи лѣсовои, одержавъ золотый хрестъ заслуги зъ короною,

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. П. Яц. въ Ол. Добре. — Вп. І. Ви. въ Ил. За 1896 ще 50 кр. — Вп. И. Кн. въ Не. На сей рôкъ вплачено вже 1 зр. — Вп. В. Гл въ Жу. Одержали. — Вп. І. Бе. въ Хо. Годять ся.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — **Направы найскорше и найдешевше.** — **Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ.** — **Замовленя зъ провінціи вôдворотно.** 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІЦЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15	кр.
Сѣканй легки	12	„
Флячки	12	„
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10	„
Ковбаска зъ хрѣномъ	5	„
Кавяръ	15	„
Обѣдъ въ абонаментѣ	40	„

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

МОЛИТВЕННИКЪ

выданый „Просвѣтою“

въ народнôй мовѣ, великій, обôймаючій 640 сторôнъ друку, найновѣйшій зô всѣхъ такихъ Молитвенникôвъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерѣ, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв Евхаристіи. IV.) Молитвы для рôжного вѣку стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ, VII.) Молитвы сполученій зъ вôдпустами. VIII.) Акафистъ до а) Пресв Христа, б) Пресв Богородицѣ, в) св. Отця Николая, IX.) Молебенъ до пресв. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній б) щоденій, в) на празникъ Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инші пѣсни церковній. XII.) Мѣсяцословъ цѣлого року.

Сей Молитвенникъ дôстати можна въ **канцеляріи тов. „Просвѣта“** Ринокъ ч. 10, въ **книгарни Ставропігійскôй** и въ перевлетивчôмъ **заведеню М. Спожарского** по такихъ цѣнахъ:

1) Молитвенникъ брошурованый	—	зр.	70 кр.
2) оправленый на-пôвъ въ полотно зъ одвѣтными вôдтисками	—	„	90 „
3) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вôдтисками	1	„	30 „
4) оправленый якъ пôдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегôвъ	1	„	30 „
5) оправленій на-пôвъ въ шкôру зъ золоченями и вôдтисками	1	„	10 „
6) оправленый цѣло въ шкôру зъ золоченями и вôдтисками	1	„	60 „
7) оправленый якъ пôдъ 6) зъ додаткомъ золотыхъ берегôвъ	1	„	80 „

Замовляючій поодиноко Молитвенники звôлять прислати на оплату почты 20 кр.

Александеръ Царевичъ

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янôвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнôй практицѣ въ краю и за границею приймае вôдъ кôлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малюе церковній образы до иконостасôвъ и престолôвъ; приймае рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стѣны церковъ и т. п Крôмъ того выготовляе портреты зъ фотографій и зъ натуры. Пôднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣрковныхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальні письма, маѣ вôнъ повну надѣю, що Вел. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 92 ?

Ч. 5301.

ОГОЛОШЕНЄ

в єправі виповідженя облїґацій краєвої позички з року 1891.

Додатково до оголошеня з дня 11 Сїчня с. р. ч. 1852, котрим повідомлено о льосованю облїґацій краєвих позичок дня 1 Лютого с. р., Видїл краєвий Королївства Галичини і Володимиріі з Великим Княжеством Краківским подає до відомости, що по мисли ухвали Високого Сойму з дня 28 Вересня 1892 виповідає облїґації галицкої позички краєвої з року 1891 з днем 1. Мая 1897, і з тим днем, в котрім також кінчать ся їх дальше опроцентованє, узнає їх платними.

Галицка каса краєва, а взглядно каса позичок краєвих, буде від дня 1 мая 1897 виплачувати всї предложенї ві облїґації тої позички, заосмотрені в біжучі купони, в їх номінальній вартости.

Видїл краєвий звертає увагу всїх властителів вінкульованих облїґацій краєвої позички з року 1891, що они в своїм власнім інтересї повинні як найскорше постарати ся у компетентних властей о дозвіл на девінкуляцію, так, щоби тоті облїґації могли бути з днем 1. Мая 1897 зреалїзовані.

З Видїлу краєвого Королївства Галичини і Володимиріі з Великим Княжеством Краківским.

У Львові дня 27 Сїчня 1897.

Маршалок краєвий: 36 1—?

Станіслав ґр. Бадені в. р.

Член Видїлу краєвого:

Тадей Романович в. р.

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскій сильній горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краевй спеціялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябедъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Дереновка и т. и. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваджень

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже опода кованого.

Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 305—?

ЛЕОНАРДÔВКА

незрôвнанои доброты горѣвка цѣла фляшка 1 зр. пôвъ фл. 50 кр., можна купувати въ торговли

ЛЄОНАРДА СОЛЄЦКОГО

у Львовѣ, ул. Батôрого 2.

Шобы оминути наслѣдуваня, то корокъ капсля и етикета суть заосмотренй охоронною маркою и надписомъ „Леонардôвка“.

314 („Импресса“) 14—?

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовенству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 347

ПУШКИ до транспортованя молока обему ½ л 1·50, ¾ л 1·60, 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70. 5 л. 3·—, 8 л 4·—, 10 л. 4·75. 15 л 5·75, 20 л 6·25, 25 л 7·—, 30 л 8·— зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Маетокъ земскій

420 морôвъ въ двохъ частяхъ, 10 км. вôдъ зелѣзницѣ Любачевъ **на продажъ** по 65 зр. за морґ. Вѣдомôсть въ Урядѣ парохіяльномъ въ Кровици (Krowica.) 32 2—3

Шукае заступниковъ

для цѣлкомъ нового

артикулу бюрового

котрый находить *всюды якъ найбôльшій вôдбутъ* та *легко продае ся*. Оферты пôдъ *T. 28* до *Haasenstein & Vogler A. G. Frankfurt a. M.* Лише поважній реflектанты будуть увзглядненй. 24 2—?

Книги братства тверезости и церковного

можь дôстати красно оправній зъ богатыми вызолоченями въ переплотничôмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше 22 4—6

Вже выйшовъ

„БОЯНЪ“

ЗБÔРНИКЪ

малоруских квартетôвъ

на муж. хоръ

ВИКТОРА МАТЮКА.

Получити можна тôлько въ друкарнѣ Н. Джулиньского въ Перемышли, Водна 10, по цѣнѣ оправ. въ полотно съ золотыми выгисками **2** зр. зброшурован. **1** зр. **50** кр.

Упрашав ся о скорій замовленя, понеже накладъ дуже малый. 34 1—3

Ученик семої класи

глядать **лєкції на селі.** Адреса: *С. С. Радимно.* 23

Академикъ

принявъ бы **лєкцію на провінціи.**

Близша вѣдомôсть въ Адміністрація „Дѣла“. 35 1—5

БОТАНІКА

на висші кляси шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. з.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середнихъ. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ зъ рускои ботанічнои терміноліѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті мож дістати в книгарні Ставропигиёс ій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилає ся жадані книжки в протязї чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поїзд	година	Приходить до Львова з	Поїзд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з П. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з П Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.5	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з П. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене невôдклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Швленбергъ и сынъ, Швленбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Густавъ Маркъ, Самуелі и Ландау. 16 7—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. З друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 14. Львовъ, Субота 18 (30) Сѣчня 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	16 зр	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє — Реклямації неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в

Оголошенія звыклѣ принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або єи мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Оповѣщене.

Патентомъ цѣсарскимъ зъ дня 22. н. ст. сѣчня с. р. розвязана палата послѣвъ рады державной и розписанѣ новѣ выборы. Зъ тымъ днемъ вѣльно выборцямъ, котрыми суть теперь всѣ власнавѣльнѣ горожане австрійскѣ, скѣнчившѣ 24 лѣтъ, задля нарадъ въ справахъ выборчихъ згромаджувати ся свобѣдно безъ повѣдомленя ц. к. староства, коли тѣлько тѣ нарады не вѣдбуваютъ ся пѣдъ голымъ небѣмъ. Радимо отже не скликувати дальше, пѣсля дотеперѣшной практики, нѣчь, иноѣ згромадженя выборцѣвъ.

Зъ причины, що правыборы маютъ зачати ся вже въ найблизшихъ дняхъ, взываемо нашихъ мужѣвъ довѣря и всѣхъ патріотѣвъ та приятелѣвъ народу по повѣтахъ, щобы спѣшили ся зъ орґанізацією, зъ завязанемъ комітетѣвъ повѣтовыхъ та мѣсцевыхъ, щобы взагалѣ розвела живу акцію выборчу и старанно припильнували правыборѣвъ.

Зъ декотрыхъ сторѣнъ доносятъ намъ, що ц. к. власти поступаютъ сторонничо, що старають ся намовами, обѣцянками або грозьбами накланяти (пра)выборцѣвъ, особливо-жь вѣйтѣвъ, щобы при выборахъ дѣлали у всѣмъ пѣсля ихъ волѣ. Супротивъ того указуемо на двократне урочисте и публичне заявленє ц. к. правительства, що оно буде строго наглядати, абы ц. к. власти держали ся при выборахъ законно и обєктивно. Именно въ радѣ державнѣй президентъ міністрѣвъ сказавъ дня 13 сѣчня отсѣ слова: „Я мушу зо всею рѣшучостію заявити, що правительство постарає ся, абы панувала свобода законами запоручена, и безусловно буде пильнувати безвзглядно, щобы власти, котрымъ поручене переведенє выборѣвъ, поступали корректно.“ А въ соймѣ дня 29 сѣчня заявивъ комісарь правительственный, що правительство прикладае найбѣльшу вагу до того, щобы орґаны правительственнѣ поступали при выборахъ законно и обєктивно; оно й постарає ся, щобы орґаны строго придержували ся тои инструкціи. Отже взываемо всѣхъ, щобы нѣякими намовами або обѣтницями не давали заманити ся анѣ грозьбами настрашити ся, а о всякихъ надужитяхъ щобы сейчасъ намъ доносили, подаючи докладно всѣ обставины (часъ, мѣсце, особы, свѣдкѣвъ и т. д.). Мы на всяке незаконне поступованє внесемо жалобу и будемо доходити справедливости черезъ всѣ инстанціи. Крѣмъ того нехай кождый покривдженый въ своихъ правахъ ужывае й зъ сво ви стороны всѣхъ законныхъ средствъ, нехай реклямуе, рекурує и т. д., а въ тѣй цѣли, коли-бъ заходила потреба, нехай удасть ся за порадою и помочію до котрого зъ отсихъ правникѣвъ, котрѣ (на зазывъ Народнои Рады у Львовѣ) пѣдняли ся подавати вѣ всѣхъ справахъ політичныхъ безплатно помѣчь правну:

У Львовѣ: адвокаты д-ръ Кость Левицкій, д-ръ Євгеній Петрушевичъ, д-ръ Юліянъ Илевичъ, д-ръ Иванъ Добряньскій, д-ръ Стефанъ Федакъ;

въ повѣтахъ: Бережаны: адвокатъ д-ръ Андрѣй Чайковскій; нотарь Володимиръ Левицкій въ Козовѣй; — Ббрка: Иванъ Рудницкій, канд. нотаріяльный въ Ходоровѣ; — Борщѣвъ: адвокатъ д-ръ Михайло Дорундякъ; — Броды: нотарь Іосифъ Громницкій; — Городенка: адвокатъ д-ръ Теофіль Окуневскій; — Горо окъ: адвокатъ д-ръ Лонгинъ Озаркевичъ; — Долина: канд. адвок. д-ръ Андроникъ Могильницкій; нотарь Андрѣй Павлишъ въ Рожнѣтовѣ; — Жидачѣвъ: нотарь Иларій Савчиньскій; — Жовквѣвъ: адвокатъ д-ръ Михаилъ Король; — Золочѣвъ: адвокатъ Лонгинъ Рожанковскій; — Калушъ: адвокатъ д-ръ Андрѣй Косъ; — Коломыя: адвокатъ д-ръ Володимиръ Дудикевичъ, нотарь Іосифъ Онишкевичъ, канд. адвок. д-ръ Александеръ Кульчицкій; — Коссѣвъ: нотарь Володимиръ Лушниньскій; адвокатъ д-ръ Северинъ Даниловичъ въ Кутахъ; — Перемышль: адвокатъ д-ръ Теофіль Кормошъ; — Станиславѣвъ: адвокаты д-ръ Мелитонъ Бучиньскій, д-ръ Иванъ Мандичевскій; — Стрый: адвокатъ д-ръ Євгеній Олесницкій; — Сянѣкъ: нотарь Северинъ Жуковскій въ Букѣвску; — Тернопѣль: адвокатъ д-ръ Володимиръ Зарицкій; — Чорткѣвъ, адвокатъ д-ръ Антѣнъ Горбачевскій.

Вѣдъ краєвого руского комітету выборчого.

У Львовѣ дня 30 н. ст. сѣчня 1896.

„Вольнѣ и леґальнѣ“ выборы.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского въ соймѣ при веріфікаціи выбору гр. Дѣдушицкого зъ стрыйского повѣту.

Чули-сьмо зъ справозданя краєвого выдѣлу, що замѣты протесту противъ выборѣвъ у Славску, Хащованю, Коростовѣ и Побуку, де листы не было, а врештѣ въ Гребеновѣ, де инча листа была уложена, а инча до голосованя ужита, — є невѣрнѣ, бо комісарь староства, противъ котрого слѣдство вело ся, — сконстатовано се урядово, — жидъ и писарь потвердили! То все разомъ мае свѣдчити о леґальности выбору! Може то кого вдоволить, мене нѣ! Та отъ, признавъ теперь краєвый выдѣлъ, що въ Скѣльскѣмъ аґітаторъ Лінденберґъ, выбраный сторонниками староства на выборця, за образу маєстату бувъ недавно передъ тымъ караный пѣвторарѣчною вязницею. Натурально, стрыйске староство протесту 500 христіяньскихъ душъ противъ того „леґального“ заступника не увзгляднило, такъ що ажь краєвый выдѣлъ той голосъ уневажнивъ.

Бувъ дальше замѣтъ, що въ поодинокихъ селахъ въ Скѣльскѣмъ выборы не були оголошенѣ въ способѣ належитый, а именно були передъ тымъ правыборы оголошенѣ на 9 ого, а п. староста, на просьбу вѣйтѣвъ, змѣнивъ, корреспонденційными картками на 11-ого и 12-ого. Въ доходженяхъ, переведеныхъ п. Лянкевичемъ, стоить, правда, що селяне могли довѣдати ся про термічъ. Могли! Хиба-жь се аргументъ?! Що вѣйты въ селахъ дѣйстно оголосили змѣну дня выборчого, того нема нѣгде сказаного.

Пѣднесено въ протестѣ замѣтъ, що староста до одного писаря мавъ ся выразити: „Ja ciebie chleba pozbawię, a ponieważ hr. Badeni zostanie prezydentem, to chyba będziesz rekurował do Pana Boga!“ Очевидно, переслуханый писарь вынеръ ся всего; але я пытаю ся васъ, панове: де є въ краю нашѣмъ писарь громадскій, котрый не выпре ся и свого батька, якъ сего пану старостѣ треба? Заразъ пѣсля переслуханя говоривъ тот писарь публично въ Стрыю, що вѣнъ мусѣвъ такъ зробити, бо инакше знищивъ бы его панъ староста!

Панъ староста каже, „pod urzędową przysięgą“, що то неправда, абы вѣнъ грѣшивъ о. Давидякови всякими репресаліями. Урядова правда! Переслухано о. Давидяка и вѣнъ, пѣдъ присягою, важнѣйшою може, бо священичою, и пѣдъ совѣстію честного чоловѣка сказавъ, що староста ему се казавъ. Маемо два высказы: священика и старосты. Чому краєвый выдѣлъ призналъ правду старостѣ? Хиба тому, що обжалованому урядникови въ справахъ выборчихъ належить ся все признати правду?!

Въ Скѣльскѣмъ комісарь Пшибыславскій и аґітаторъ п. Дѣдушицкого Федорика ѣздили на однѣмъ возѣ. Переслуханый Федорика призналъ се и ясно высказує свои непріязнѣ замѣры супротивъ кандидатуры о. Давидяка, а наивный чи удаючій наивного п. комісарь Пельзе повѣдае, що Федорика ѣздивъ хиба аґітувати зъ комісаремъ за о. Давидякомъ, и нинька краєвый выдѣлъ повѣдае, що правдоподѣбно Федорика дѣйстно ѣздивъ за о. Давидякомъ. Таке справозданє — хиба иронія! А якъ п. Чапельскій, податковый инспекторъ, розпустивъ усѣхъ можливыхъ екзекуторѣвъ яко выборчу аванґарду; якъ п. инспекторъ шкѣльный Маринякъ ѣздивъ разомъ зъ комісаремъ учителѣвъ-Русинѣвъ контролювати, а своимъ попускати — то все се неправда!

Въ громадѣ Корчинѣ, Крушельници, Сопотѣ — ексъ-жандармъ Трибухъ грозивъ передъ людьми, що вѣнъ бы всѣхъ рускихъ священикѣвъ вырѣзавъ и вѣдъ Давидяка бы зачинавъ. Того факту не шукавъ п. Лянкевичъ и о тѣмъ нема згадки; але якъ бы то було на шляхтича, заразъ бы слухали всѣхъ людей и до арешту бы винныхъ и невинныхъ черезъ староство позамыкали. Пытаю: чому п. Лянкевичъ сховавъ той фактъ?

Переходжу до п. инспектора Мариняка, котрый нѣбы-то длятого ѣздивъ на выборы разомъ зъ комісаремъ, бо хотѣвъ заощадити собѣ комісійнѣ кошты!

Учитель Полякъ Хрущевскій зъ Угельнѣ ѣздить собѣ по повѣтѣ черезъ десять день и важивъ ся навѣть выставити письмо до кружка педаґоґічного: „Byłem powołany przez hr. Dzieduszyckiego, teraźniejszego posła, do czynności w radzie powiatowej.“ Того п. инспекторъ Маринякъ не видить, а п. учитель, переслуханый на той фактъ п. Лянкевичемъ, мае ще чоло казати: „z oburzeniem odpieram ten zarzut“ и т. д. Маю пѣдъ рукою урядовый до-

Чума въ Ель-Арішѣ.

Поема *Ю. Словацкого* въ перекладѣ *В. Щурата*.

(*Конець.*)

Прийшла, шобъ плакати надъ небора́комъ,
Сторожа, щобъ забрати въ мене тѣло.
Неосторожнѣ! зачепили гакомъ...
Гакъ впавъ на грудь тверду, округлу, бѣлу.
И тутъ — бодай бы такъ якъ я не вмерли!
Въ монхъ таки очахъ ви роздерли.
Ты се имъ стямишь, Боже! Я на силу
Самъ взявъ ви и самъ занѣсъ въ могилу.

На-вхрестъ зложивши руки, нерухома
Цѣлыхъ три днѣ сидѣла мати дома,
Пожовкла наче дерево. Дитятко
Поблѣдло, стало жалѣсне бѣднятко,
Бо й молоко яло́ вже высыхати
У матери. Все плачь и плачь дитяти!
Пустиня та — дѣтей не маешь въ гробѣ! —
Тобѣ являвсь въ иншѣй все подобѣ;
Весела може, ясна, золотиста?
Для мене пекломъ рѣвнина та чиста!
Черезъ пустиню ту й пѣсковъ тыхъ купы
Тягли дѣтей моихъ счорнѣлѣ трупы.
А тамъ на при́горѣ, де море мрѣе,
Тобѣ шумить оно — менѣ лишь вые;
Коли жь на берегъ зъ вѣтромъ ще не скаче,
Тобѣ все грае лишь, менѣ лишь плаче.
Коли вечѣрна надбѣйшла година,
Що днины чувъ я спѣвы муезина —
Мовь зглянувшись надъ долею нещасныхъ,
Смутнѣйше ставъ и въ молитва́хъ вже власныхъ
Оповѣщати зъ пѣскового́ стога
Нещасному вѣтцеви — величь Бога.
Будь сла́венъ Алла! шумами пожежѣ,
Що́ обертае всѣ мѣста въ руины,
И дрожею землѣ, що́ нищить вежѣ,
Й чумо́ю, що вѣдъ неи рѣдъ мо́й гине,
Що́ зъ лона матери сынѣвъ забрала.
О Алла! Ты великій! Акбаръ-Алла!

Все, що́ лишь мало людскую подобу,
Мене минати почало́ въ ту до́бу.
Шатра поло́гна — довечки ихъ пряли —
Вже на росѣ счорнѣли и зѣвяли,
Подерли ся; легесенько напятѣ
Були мовь зъ домови́нъ поро́хна знятѣ.
Слѣды чумы́ виднѣли на намѐтѣ —
И знаешь? воробцѣ, що́ въ перелетѣ
Сотками тутъ злѣтали ся, щобъ сѣсти
Въ пѣску попорпатись, окру́хи зъѣсти,
Пожывы навѣть выреклись по смерти
Монхъ дѣтей — втѣкали вѣдъ намету.
Чи полотно лякало ихъ подерте,
Чи може видъ мо́й бѣдный? Пѣдчасъ лету
Вже нѣ оденъ не спиновавъ ся тутки.
Я бачивъ се — й мене обсѣли смутки.

Въ пять днѣвъ по дони — Боже! Боже! — море
Вже въ вечера розгукалось на горе!
Понурый сонця кругъ сховавъ ся въ тѣни,
На небѣ чорныхъ хмаръ зняли́ ся стѣны.
Прийшла нѣчь, доси въ памяти огидна,
Слѣпа, вѣдъ громовъ че́рвени лишь видна.
Ще нинѣ ухомъ чую, бачу окомъ,
Якъ на намѐтъ мо́й дощь паде потокомъ;
Якъ вѣнъ знимаесь шелестить собою
Й колыше ся у пѣтьмѣ надо́ мною,
Червоный пѣдчасъ громовыхъ ударовъ,
Немовь пекельній могилы́ зъ пожаровъ.
Здавалось, за намѐтомъ пѣдчасъ бурѣ
Я дѣточокъ чувъ голосы понурѣ.
Всѣ озывались жалѣсно такъ, глухо,
Що я напружувавъ и серце й ухо,
И въ жахомъ розважати ставъ самъ въ собѣ,
Якъ тамъ въ таку нѣчь дѣточкамъ у гробѣ?

Ажь тутъ наразъ... Чому-жь се смерть та зрадна
Вѣйшла такъ тихо пѣдъ намету рядна?!
По громѣ грѣмъ вдарявъ, мигтѣли блиски, —
Въ-тѣмъ чути плачь зъ дитячои колыски,
А плачь той бувъ мабуть страшнымъ выра́зомъ,
Бо заразъ мати й я, обое разомъ
Метну́ли ся, де червачокъ слабенькій.
А хочь и плачь той бувъ такій тихенькій,
Для насъ такій вѣнъ голосъ мавъ могучій,
Такій роздертый и такій болючій,
Зъ такои глубины нутра пѣднятый!
Такій розумный! и такій проклятый!
Що мы мовь громомъ ражени подвѣйне
Безъ памяти вже бѣгли! безнадѣйно!

Не обмануло прочуте жалобы:
Померло зъ тои-жь що й тамтѣ хоробы.
При сестрахъ и брата́хъ оно спочило,
Мое останне! бо́льше всѣхъ пещене!
Смерть чорна кинула его въ могилу.
Не верне вже, не выросте для мене...
Мо́й до́мъ его вже не уздрить! — Нѣколи
Не верне вже! — го́рка роспуки доле!!!

Прийшла нѣчь друга зъ зорями. Зо́ мною
Була въ наметѣ мати, — смерти жертва
Лежала на столѣ — дитина ме́ртва,
Страшна вже нерухомостю самою.
Я, дивлячись на тѣло те, мавъ гадку,
Що лишь бы такъ остало ся дитятко
На вѣки зъ нами — хочь таке по смерти —
Я пѣвъ роспуки зъ серця мо́гъ бы стерти.
А то вже — нѣ заразы слуги брали,
Нѣ я не нѣсъ въ каплицю Шеха, але
Нещасна мати власными руками
Сама несла его въ тѣ смерти брамы.

Въ наме́тѣ зъ жѣнкою оставъ я въ-перше.
Та чи пѣймешь ты? Замѣсть насъ обое
Злучити, — горе, лоно намъ роздерши,
Въ серця́ отруты налило́ ѣдкои, —
Теперь хиба ихъ Ты обно́вишь, Боже!
Нашь сумъ мовь на ненависть щось похоже
Ставъ помѣжь нами чорный и великій
И роздучивъ самотныхъ насъ на вѣки.
Бо, самъ скажи, яка могла розмова
Въ наметѣ тѣмъ повстати помѣжь нами,
Мѣжь тыми, що́ утратили всѣ дѣти? —
Сходило сонце о́гненно ранка́ми,
Що дня ховалось въ тѣ самѣ блакиты
Немовь пожару смолоскипъ огненный. —
Такій бездѣтнымъ тривокъ бувъ щоденный.
На нашь наметъ тиша́ лягти вже встягла,
Хиба де мышь въ нѣчь мѣсячну пробѣгла,
А бо́льшь нѣ зойку, шелесту, нѣ чутки —
И такъ днѣвъ сорокъ выждали мы тутки.
Вже квартаны лѣкарѣ явились —
Глядять на лиця нашѣ темнѣ бачно.
Я бачивъ здивува́не ихъ — дивились,
Якъ я посивѣвъ, похиливъ ся значно.
А жѣнка зъ журбъ, зъ бессонныхъ ночей часстыхъ
Була жовтѣйша воску та бурштина;
На головѣ волося одробина
Сивѣла ся й при румянцяхъ цеглястыхъ
Горѣли очи блискомъ блискавицѣ
Якъ въ тыхъ, що пустять ихъ на свѣтъ зъ темницѣ.
Лѣкарь велѣвъ обстукати насъ всюды
Тамъ, де заряза першѣ мече струпы —
Я бувъ здоровъ. — Повѣрите-жь вы, люде?
Я, що́ усѣ общѣлувавъ бувъ трупы, —
По квартанѣ бувъ здоровъ! — А мати,
Котрѣй не давъ я й половины взяти,
По-надъ грудьми ударивши ся, зъ муки
Поблѣдла, йойкла, впала. Я на руки,
На власнѣ руки взявъ той трупъ жѣночій,
Занѣсъ въ наме́тъ и, кинувши, въ тѣй хвили
Самъ якъ мертвець упавъ при нѣмъ безсилы
Й проспавъ ся — на сорокъ днѣвъ и ночей...

кументъ — подѣлъ годинъ того учителя п. Хрущевского, котрый предложивъ его нѣбы на доказъ того, що вонъ дѣйстно повнивъ вѳдъ 15. до 25. вересня службу въ школѣ въ Угельнѣ. П. Ляникевичь принявъ той „dziennik“ и предложивъ его намъ тутъ на доказъ неправдивости факту наведеного въ протестѣ. Думавъ вонъ може, що нѣхто не буде такъ цѣкавый подивити ся: що тамъ є. [Бесѣдникъ показуе дневникъ лекційный.] Отже тутъ всѣ, хто хоче, можуть побачити, що дневникъ той въ критичныхъ дняхъ вѳдъ 15. до 25. вересня, власне въ тѳй рубрицѣ, де очевидно священникъ нотувавъ по руски урльопы учителя и заступство его — старанно є вымазаный! И то маѳ бути той документъ? Чистый фальсифікатъ, що повиненъ бувъ повести п. учителя передъ кратки судовѣ, — той документъ маѳ насъ пересвѣдчити, що учитель бувъ у школѣ, сповнявъ вѳдъ 15. до 25. вересня свѳй обовязокъ?! И ще въ додатку маѳ той панъ импертиненцію говорити: „odpieram z oburzeniem“ и т. д. „ja tylko plany wyrabiałem dla p. marszałka, i to w domu“! — Якъ же можна теперь такимъ доходженямъ, якъ п. Ляникевича, вѣрити? Звѣстна его слава выборча вже зъ Жовквы, але по новѳмъ фактѣ заслугуе вонъ дѣйстно на се, абы пѳйшовъ зъ авансомъ до Перемышля на высшу посаду...

Цѣлый персоналъ повѣтовои рады, де прецѣнь ходило о честь п. маршалка, бувъ очевидно такожь розпущеный на всѣ чотири боки повѣту; ѣздили тіи панове и терорызували, пѳдкуплювали людей, абы тѳлько зъѣднати довѣре для п. маршалка! Але, яке то довѣре, на то найлѣпшій доказъ, що въ рѳкъ потому, въ тѳмъ самѳмъ стрыйскѳмъ повѣтѣ вѳдбувають ся выборы до рады повѣтовои — и п. маршалокъ у своѣмъ власнѳмъ селѣ не дѳстаѳ анѣ одного голосу, а на 180 выборцѣвъ ліста его дѳстала ледви 30 голосѳвъ! Отсе довѣре, на котрѳмъ вонъ опираѳ ся и на котрѳмъ вонъ выавансувавъ на посла зъ меншои посѣлости стрыйского повѣту!

Та не конець на тѳмъ. Якъ усюды по повѣтахъ, такъ и въ Стрыйщынѣ наложили паны-дѣдичѣ на себе „szlachetny obywatelski podatek“ — 5% податку державного. На Нѣмцѣвъ, мешкаючихъ въ Скѳльщынѣ, такожь той податокъ наложили. Тѣ Нѣмцѣ кричали, але вкѳнци заплатили. Куды тѣ грошѣ пѳйшли, послухайте, панове! Въ Гѳрнѣмъ, до хаты Василя Дурды принѣсъ якійсь жидокъ 50 зр.; Стефанови Петрову зъ Кавска всунувъ жидъ Фішель Горовіцъ при самыхъ выборахъ 10 зр., а коли одинъ священикъ схопивъ его in flagranti за руку и завѳзвавъ жандарма до урядованя, жандармъ не хотѣвъ того видѣти, — а п. комісарь Ляникевичь повѣдаѳ, що то Фішель дававъ 10 зр. „за гуси“. Чуете, панове! въ тѳмъ моментѣ, де йшло голосоване, жидъ плативъ за гуси! [Веселѳсть.]

Та шляхетна аґітація въ скѳльскихъ горахъ спочивала въ рукахъ Адольфа Вайсбаха. Той п. Вайсбахъ такій давъ приказъ своему пѳдвладному п. Шматерѣ: „Die Wähler von Sławsko wollen Sie ausser Acht lassen, sie sind dem Geistlichen Tyndiuk übergeben, sowie auch die Anderen von Jelenkowate, Wołosianka und Chaszczowanie, jedoch wollen Sie abseits Ober aufsicht führen, *dass wir nicht zweimal zu zahlen brauchen*“. Оже декотрѣ села були повѣренѣ тому Тындюкови — щось въ родѣ засуспендованого недавно Терлецкого, або ще гѳршого, котрый, вырѣкши ся вже разъ священства, лишивъ жѣнку, пропутавши ся майно, пѳйшовъ до банку въ Бережанахъ, потому назадъ вернувъ, дѳставъ парохію, — и то индівідуумъ, спроневѣривши ся жѣнцѣ, релігіи и народности своѣй, стало теперь писаремъ громадскимъ ажь въ трохъ чи чотирохъ селахъ и є правою рукою п. старосты и маршалка. Такому чоловѣкови повѣрено опѣку надъ выборцями зѳ Славска, Яленковатого, Волосянки и Хащованя. Скѳльскій скарбъ зъ о. Тындюкомъ оперували такъ зъ одного боку, а дорожникъ Лѣсовскій, замѣсть доглядати купокъ камѣня, зъ другого.

Ажь передъ самыми выборами вступивъ въ акцію вже самъ п. староста. Передъ зґромаджеными вѳйтами вонъ остентативно арештуе невинного Берника зъ Лисятичь. Староста каже, що мусѣвъ арештувати его, бо розбѳйшла ся чутка, що селяне — чуете! селяне нашѣ — мають въ мѣстѣ Стрыю напасти на тыхъ, котрѣ будуть голосувати на гр. Дѣдушицкого, и допустять ся страшного публичного насильства. Невинного Берника выдержали 23 днѣ а вѳдтакъ — пустили. Прокураторія — натурально, вже по выборахъ, — не видѣла пѳдставы до внесеня акту обжалованя. А теперь, послухайте, панове, що зайшло отъ въ послѣдныхъ дняхъ, передвчера. Той Берникъ бувъ выбраный до рады повѣтовои. Партія дворска, маюча бѳльшѳсть въ радѣ, уневажнюе его выборъ, и вонъ, уневажненый радный, иде собѣ зъ мѣста до дому. На него нападаѳ дворска партія, товпа людей грѳзну прибираѳ поставу; Берникъ спасаѳ ся тымъ, що хоронить ся до постерунку жандармерія; жандармъ, лихій на Берника за инчу свою справу, не задержуе его на постерунку, лише каже, що до дому его вѳдведе; тутъ опадаѳ его товпа; жандармъ щезаѳ; Берникъ дѳстаѳ пять глубокихъ ранъ вѳдъ ножѣвъ! Може п. правительственный комісарь маѳ вже звѣстку про сей фактъ, — якъ нѣ, то дѳстане интерпеляцію въ тѳй справѣ сими днями. Ось якъ выглядаѳ терорызмъ, котрымъ Берникъ мавъ загрозити цѣлому повѣтови!

Посередъ повышихъ приготовань, грозьбы, юдженя и консигнаціи вѳйска — наспѣвъ день выборѳвъ. Выборцѣвъ верховинъ стрыйскихъ, зъ Волосянки, Славска, Тарнавки, Опбрця, Хащованя одныхъ всаджено на возы и пѳдъ конвоемъ дозорцѣвъ лѣсовыхъ, узброеныхъ въ стрѣльбы и ножѣ, везено до Демнѣ; другихъ транспортовано вагонами. Тамъ у Демни, передъ зворотницею, рантомъ стаѳ поѣздъ коло тартаку. Нѣколи тамъ поѣздъ не стаѳ, ажь ставъ тогдѣ, щобы выладувати выборцѣвъ! По добрѳмъ трактаментѣ, по ночи, одни фѣрами, другѣ зелѣзницею приѣхали до Стрыя. Выглядало то дѣйстно якъ транспортъ невѳльникѳвъ конституційныхъ, а не вѳльныхъ выборцѣвъ, коли они, окруженѣ людьми узброеными стрѣльбами и ножами, ѣхали на выборы до Стрыя! То вѳльнѣ выборы въ Галичинѣ! И не дивно: всѣхъ тыхъ выборцѣвъ не введено головною брамою, але выломано паркань и введено ихъ осѳбною заднею брамою, въ візитовыми картами гр. Дѣдушицкого до салѣ. Тамъ они розтаборились и уставили ся до бою.

Тымчасомъ бѣдна руска партія вертаѳ въ церкви, зъ икономъ цѣсарскимъ въ устахъ, передъ замкнену браму магістратского будынку, де — слухайте, панове! — уставлено умысне проповѣдницю для пѳдлого схрунѣлого вѳйта — и той вѳйтъ ставъ теперь безчестити священикѳвъ на весь голосъ. Имъ цѣсарскій приглушуе его, вонъ лютить ся, гестикулюе, а небожата выборцѣ имъ цѣсарскій спѣвають. Чули-сте, панове, тутъ въ устъ п. референта, що выборцѣ, сторонники о. Давидяка, дико передъ магістратомъ кричали. Теперь розумѣете: що то за клясичный бувъ видъ конституційныхъ выборѳвъ!

Тымчасомъ зъѣзджають ся инчѣ выборцѣ руснѣ. Ажь тутъ коло рогатки жиды увиваютъ ся и пхають у возы бѣднымъ священикамъ и выборцямъ горѣвку, а потому роблять крики и арештують за контрабанду! На мѣстѣ арештуе поліціянтъ Трибульскій нотаріяльного кандидата Корчиньского, другій поліціянтъ арештуе Яця Коваля и Гаврильцева. Панъ бурмістръ сховавъ ся на той часъ такъ, щобы нѣгде не можна було дойти правды. Вкѳнци надѳйшовъ п. староста. „Ну, прецѣнь є заступникъ власти; теперь справедливѳсть якась зъявить ся“ — пригадали собѣ выборцѣ. Але тутъ на вступѣ п. староста побачивъ молодого Устияновича, котрого лице чи постава ему не подобалась, и ну-жь арештувати Устияновича! Въ доходженяхъ п. староста казавъ, що той молодый чоловѣкъ змѣривъ его остро очима и мавъ палицю въ рукахъ. Чуете, що за мотивъ до арештованя?!

Коли вже вся шляхта явила ся и выборцѣ п. Дѣдушицкого въ сали на горѣ уставили ся, впущено вкѳнци до салѣ и рускихъ выборцѣвъ. Розпочали ся выборы и молодый концепістъ п. Пшибыславскій зачинаѳ выгукувати якъ на череду, а коли поважный старшій священикъ о. Залозецкій звернувъ ся до старосты, щобы трохи усмиривъ свого комісарика, п. староста каже невинно: „Wybaczcie, panowie, bo on jest porucznikiem w rezerwie!“ Очевидно, для рускихъ священикѳвъ то мусить выстатчити!

Въ справозданю выдѣлу краєвого каже ся, що вѳйты не потвердили закиненого п. старостѣ тероризму передъ выборами. Правда, се выходить зѳ справозданя п. Ляникевича. Але-жь спритный п. Ляникевичь знавъ, котрыхъ вѳйтѳвъ вонъ о те маѳ пытати ся; вонъ не пытавъ ся о те вѳйтѳвъ зѳ стрыйского повѣту, тѳлько зѳ скѳльского, а тѣ якъразъ не були при тѳмъ, якъ п. староста арештованемъ Берника стероризувавъ писарѣвъ и вѳйтѳвъ.

Отже такъ переводить ся выборы, и такъ выйшовъ п. Дѣдушицкій зъ „вѳльнои волѣ“ рускихъ выборцѣвъ стрыйского повѣту! [*Брава и оплески.*]

Переглядъ політичный.

Politik довѣдуе ся въ Вѣдни, що президентъ міністрѳвъ гр. Бадені и міністеръ для Галичины д-ръ Рітнеръ выбирають ся дня 10 лютого до Львова, щобы взяти участь въ засѣданяхъ сойму, а заразомъ розглянути ся на мѣсци въ ситуаціи выборчѳй. Кажуть, що такъ само и міністеръ скарбу д-ръ Бѣлинський выбираѳ ся до Львова, але ледви чи буде мѳгъ опустити Вѣдень, бо на другій тыждень мабуть начнуть ся тамъ нарады надъ позичкою инвестиційною, а міністеръ скарбу мусить въ нихъ взяти участь.

О намѣренѳмъ розпорядженю що-до языка внутрѣшного урядованя въ Чехахъ и на Моравѣ доносить N. fr. Presse, що маѳ оно выйти въ найближшихъ тыдняхъ, ще передъ выборами до рады державнои. Пѳсля того розпорядженя всѣ власти судовѣ и політичнѣ, находячѣ ся въ краю, — отже всѣ власти першои и другои инстанціи, — будуть мали урядувати въ нѣмецкѳй и ческѳй мовѣ. Наслѣдкомъ того мусѣли бы такожь и въ нѣмецкихъ окружныхъ судахъ урядники урядувати по чески. Отже щобы имъ дати можнѳсть, научити ся по чески, маѳ бути установленый якійсь часъ переходовый. Пѳсля одныхъ вѣстей буде той часъ назначеный на 10 лѣтъ, пѳсля другихъ на 15.

Такъ заява ческого намѣстника, зложена зъ приполученя и въ имени правительства при вѳдкрытю ческого сойму, якъ и ся вѣсть про намѣрене розпорядженѳ въ справѣ урядового языка ческого дуже тревожить Нѣмцѣвъ и становить предметъ широкихъ толкѳвъ по всѣхъ дневникахъ. О вражѣню, яке промова намѣстника справила въ кругахъ ческого сойму, подаѳ N. W. Tagblatt таку допись зъ Праги: „Одинъ зъ найвызначнѣйшихъ провѳдникѳвъ ческихъ послѳвъ такъ сказавъ до одного дневникаря: Зъ ческого становиска подобались намъ особливо чотири точки правительственнои заявы: 1) Притискъ, зъ якимъ указано на єдність краю и тымъ самымъ, хочь тѳлько посередно, вѳдперто жаданя подѣлу політичнои адміністрациі краю на двѣ части и законного признаня одноцѣльности нѣмецкого округа; 2) сильне зазначене рѳвности и рѳвнои вартости обохъ народностей; 3) заповѣджене внесене выборчои реформы, опертои на засадѣ повнои рѳвноправности; вкѳнци 4) услѳвѳ, що курія въ ческѳмъ соймѣ мають бути утворенѣ пѳсля числа ческого и нѣмецкого населеня. Въ тутешныхъ політичныхъ кругахъ кажуть на певно, що правительство зложило свою заяву въ соймѣ за згодою и въ повнѳмъ порозумѣню зъ молодо-ческими послами. Въ свѣдомыхъ справы кругахъ уневажнюють ще крѳмъ того, що президентъ міністрѳвъ еще въ часѣ нарадъ рады державнои повѣдомивъ молодо-ческихъ послѳвъ о своѣмъ намѣрѣ, а близшѣ до него послы знали навѣть змѣстъ намѣренои заявы. Розказують такожь, що сю заяву змѣнено въ деякихъ точкахъ ще въ послѣдныхъ дняхъ. Нѣмецкѣ послы не тѳлько цѣлкомъ невдоволенѣ заявою правительства, але уважають ю за рѣшучу вѳдправу для Нѣмцѣвъ, а то длятого, що зъ одной стороны вѳдложено приобѣцяне внесеня закона о куріяхъ а зъ другои — заповѣджено молодо-Чехамъ жаданю ними выборчу реформу. Кажуть ще, що властива уступка, яку гр. Бадені обѣцявъ молодо ческимъ посламъ, лежить въ цѣсарскѳмъ розпорядженю въ справѣ заведеня ческои мовы до внутрѣшного урядованя; те заведеня маѳ въ значнѳй части опирати ся на знанѳмъ внесеню Рандy, а навѣть гр. Таффе при нагодѣ переговорѳвъ о нѣмецко-ческу угоду увнавъ передъ проф. Рандою таке заведеня урядовои ческои мовы за неможливе.“

Narodni Listy пишуть, що гр. Бадені для нового парляменту маѳ вже планъ готовый: якъ найгладше полагодити угоду зъ Угорщыною; якъ найдовше задержати теперѣшну систему централістичну; перевести деякѣ дрѳбнѣ реформы на засадѣ національнои рѳвноправности и автономіи, але все такъ анѣ на крокъ не поступати вѳдъ централізму ро федераціи. До сего пляну глядаѳ президентъ міністрѳвъ помѳчникѳвъ и найде ихъ передовсѣмъ помѣжь польскою та взагалѣ австрійскою шляхтою, до котрои прилучають ся нѣмецкѣ клерикалы, частина Славянъ и Італійцѣ. Чи се выстане до бѳльшости для переведеня угоды зъ Угорщыною? Мабуть нѣ. Але Бадені надѣе ся, що зъєднаѳ собѣ Чехѳвъ розпорядженемъ о ческѳй мовѣ урядовѳй; тогдѣ мавъ бы сильну бѳльшѳсть въ радѣ державнѳй. „На те мы вѳдповѣмо — каже той дневникъ — якъ слѣдъ выборами. Мы докажемо, що мы такъ само теперь є ворогами абсолютизму и темноты, якъ були за часѳвъ Гуса, Гавлічка, Сладковского и Юлія Грегр... Покажѣмъ, що ческій народъ нѣколи не зрадить прапору свободы и свѣтла, нѣколи не дасть ся ужити темнотѣ и реакціи за оруде и нѣ-ля не позволить своимъ заступникамъ про-

Зъ руху выборчого.

Зъ Сокальщины:

Дня 6 н. ст. лютого вѳдбуде ся въ Белзѣ въ сали магістрату о годинѣ 12 въ полудне нарада передвыборча, на котру о якъ найчисленнѣйшу участь просить — *По вѣтовый комітетъ сокальскій.*

——

Зъ Золочѣвщины:

Выдѣлъ політичного товариства „Руска Рада въ Золочевѣ“ маѳ честь просити Вєч. духовеньство и Чч. селянъ повѣту золочѣвского на нарады въ справѣ выборѳвъ, котрѣ вѳдбудуть ся въ Зборовѣ дня 5 н. ст. лютого с. р. въ домѣ п. Вольфа Каца н-ръ 115. Передъ нарадами вѳдправить ся служба Божа въ мѣсцевѳй церквѣ. — Вѳдъ выдѣлу „Руска Рада въ Золочевѣ“ дня 29 сѣчня 1897. — *Рожанковскій* предсѣдатель, о. *Малый* секретарь.

——

Зъ Самбѳрского:

Въ справѣ выборѳвъ вѳдбудуть ся въ Самборѣ два вѣча, а то 4-ого и 11 ого лютого, кождого разу о 1-ѳй годинѣ пополудни. Прошимо якъ найчисленнѣйше явити ся. Особливо запрошуємо Вп. отцѣвъ духовныхъ, щобы зволили прибути на тѣ вѣча и выступити зъ промовами и внесеними. — *Вѳдъ комітету выборчого.*

——

Довѣдуємо ся зъ вѣрыгѳдного жерела, що V-ту курію выборчу округа Чорткѳвъ и т. д. ущасливляють „темнѣ силы“ кандидатурою гофрата Криницкого.

Зъ Вѣдня.

Вже передъ смертію признавалась мати,

Вже передъ смертію признавалась мати,
Що зъ гробу наймолодшого дитяти
Хотѣла хочь-бы камѣнь, квѣтку взяти
На споминъ, злотый волосокъ въ обручцѣ,
Й та памятка по вмершѳмъ немовлятѣ,
Той образочокъ, що въ его бувъ ручцѣ,
Тѣ волоски, святѣ для мене нинѣ,
Зъ головки въ гробѣ забранѣ дитинѣ —
Бо бѣдна мати мала тѳлько силы,
Що выймила дитя въ ночи зъ могилы,
Знайшла ще тѣло свѣже якъ по сконѣ,
Поцѣлувала въ устонька червонѣ
И зновъ зложила въ землю трупъ свѳй рѳдный.
Тѣ памятки й той поцѣлуй послѣдный
У заздрѳсной вкраденѣ могилы
Менѣ забрали жѣнку, матѣрь вѳбили.

Зновъ лоно тыхъ пѣскѳвъ приймило жертву,
Дѣтей помершихъ матѣрь скрывъ я мѳртву,
А самъ вернувъ ся въ полотняны норы
Сховатись въ тѣни якъ нѳчнѣ потворы.
Нѣ сонця я не бачивъ на блакитѣ,
Нѣ вже мене не бачили на свѣтѣ.
Мовь старець ставъ дитинный я, не тямивъ
Лиця живого. Лишь тѣ синѣ плямы,
Лишь тѣ страшнѣ я бачивъ лица зъ гробу,
Що ихъ чума забрала! Въ кожду добу,
Въ блакитный день, въ нѳчну глуху годину
Я въ тѳмъ наметѣ мавъ цѣлу родину,
И у розмовахъ выдуманыхъ мною
Я розмавлявъ въ могильною товпою;
И часто дивнымъ дивомъ коло мене
Озвавсь мовь голосъ дѣточокъ могильный.
Въ ночи будили сонъ мѳй божевѳльный
Надъ трупами десь вьючи гіены...
Цѣлый блѣдый туды звертавъ я ухо,
Де плакали тѣ трупожеры глухо.
Вкѳнци мовь гадинѣ, що вся застине,
Вже й тыжднями менѣ минали днины.
Глухій на все: на бѳль, на жаль нестримный
Я ставъ твердый и наче камѣнь зимный.
Ажь разъ — ахъ! Божа се була опѣка!
Давлюсь, хтось глянувъ до намету того —
И ахъ! — се вже не видъ бувъ чоловѣка,
Се голова була верблюда мого.
И такъ вонъ глянувъ жалѳсно-прихильно,
Що якъ дитина я розплакавсь сильно.

И такъ днѣвъ сорокъ я проживъ у болю,
Прийшли пустити вже мене на волю.
Гѳрка та воля й хвиля передъ летомъ!
Я такъ вже зжився ся зъ темнымъ тымъ на-
[метомъ;
Зъ чувствами болю, смутку, жалю, страты
Я тѣ колы, тѣ шнуры буду рвати,
Що я ихъ — Боже! змилуй ся надъ нами!
Повстромлювавъ въ пѣски тѣ зъ дѣточками.
Ахъ поможи менѣ, бо хто-жь поможе!
Полѳтна тѣ про бѳль мѳй краще, брате,
Понурымъ шелестомъ розкажуть може.
Все бачили они! все можуть знати!
Чи-жь не похожѣ на терпѣнь картину?
Дивись на нихъ, дѳткнись! не бѳй ся смерти,
Тобѣ по синѳмъ дотыку не вмерти...
Тажь ты не мѳй сынъ, ты не сынъ мѳй сыну!
Та нѣ, втѣкай! бо тѣ полотна, видко,
Страшнѣ здають ся для чужого ока.
Смерть вѳдъ заразы?... ахъ! то смерть жор-
[стока!
Своихъ братѳвъ забудешь навѣть швидко,
А пѳтѳмъ жаръ у грудехъ чуешь, въ лонѣ,
Ахъ! я своихъ вже осьмеро такъ видѣвъ!
И дивлячи ся такъ на скѳнъ по сконѣ,
Цѣлѣ три мѣсяцѣ вже тутъ просидѣвъ.
Днесь — ось верблюдѳвъ девять подорожныхъ,
А на верблюдахъ вѳсѣмь мѣсць порожныхъ.
Й нѣчого въ мене вже нема — крѳмъ Бога;
И тамъ мѳй цвинтарь — а туды дорога!

У Львовѣ, въ сѣчни, 1897 р.

давати цѣлу справу свободы и поступу за кѣлька національныхъ концесій. Жадания національнѣ и поступовѣ не дадуть ся вѣдъ себе вѣддѣлити."

——

Про подорожь гр. Муравєва розписують ся особливо французкѣ дневники. Matin увевнює, що пѣсля повороту міністра до Петербурга наступлять змѣны въ дипльоматичныхъ урядахъ въ Парижи, Царгородѣ, Римѣ, въ Японѣ и въ Данїи. Бар. Моренгайма покличуть зъ Парижа на высоке становиско до Петербурга; але рѣчь мало имовѣрна, щобы на его мѣсце прийшовъ Пелядовъ. — Eclair, що мае звязи зъ французкимъ міністерствомъ справъ заграничныхъ, пише: „Гр. Ґолуховскій заходивъ ся въ Берлинѣ зъєднати Нѣмеччину для плянѣвъ англійскои политики на всходѣ. Хочь нѣмецке правительство доси вело мудру политику рѣвноваги и осторожно здержувано ся вѣдъ всякои постановы, котра бы могла загальный миръ наразити на небезпеченьство, то таки не вѣдъ рѣчи було бы, пригадати ему въ сѣй хвили, що зближене до Россіи, о котре оно не перестало старати си, сталось бы на завсѣгды неможливе, коли бы Нѣмеччина, попираючи честилюбну политику англійску, мала дотеперѣшный станъ посѣданя на всходѣ выставити на небезпеченьство. Вѣсть зъ нѣмецкого жерела заповѣдае, що гр. Муравєвъ мае поѣхати такожь до Берлина. Що-до насъ, то мы тѣшилисъ бы дуже, коли бы такъ було."

А знова паріскій Nord, орґанъ россійского міністерства заграничныхъ справъ, пише: що гр. Муравєвъ приѣхавъ до Парижа лише на те, щобы зъ припорученя царя запросити президента Фора до Петербурга. Президентъ мае въ липни удати ся туды моремъ въ супроводѣ панцирнои фльоты и въ товариствѣ генерала Боасдефра та адмірала Жервеса. — — На те замѣчае Gaulois, що така цѣль не оправдувала бы подорожи гр. Муравєва; порозумѣне Франціи зъ Россією въ справѣ переведеня реформы въ Туреччинѣ мусить бути предметомъ нарадъ обохъ міністрѣвъ справъ заграничныхъ.

——

Дня 28 с. м. зголосивъ п. Б. Кошутъ въ угорскѣмъ соймѣ таку интерпеляцію до президента міністрѣвъ: „Чи президентъ міністрѣвъ знае про цѣли подорожи россійского міністра заграничныхъ справъ до Парижа и Берлина? Коли знае о нихъ, то чи гадае повѣдомити о тѣмъ соймъ? А дальше: чи мае намѣръ старати ся о те, щобы политична акція, зазначена подорожію россійского міністра, не вѣдбула ся по-за плечима австрійскои и угорскои монархіи и противъ ихъ интересѣвъ?"

Въ мотивованю сеи интерпеляціи каже п. Кошутъ, що сторонництво независимости, вѣдъ коли въ послѣднѣй троновѣй рѣчи залишено згадку о заграничнѣй политицѣ, постановило бачнѣйше пильнувати интересѣвъ Угорщины и при всякѣй нагодѣ выкозувати право угорского сойму до обговорюваня заграничнои политики. Такою нагодою є теперь подорожь гр. Муравєва. Єдиною политичною точкою, въ котрѣй политика Франціи сходить ся зъ нѣмецкою, є всходъ. Для ого подорожь Муравєва до Парижа и Берлина певно мае переважно всходну справу на цѣли. Дивна рѣчь, що нѣчого не чувати о подорожи Муравєва до Вѣдня. Коли бы державамъ ходило о те, щобы станъ въ Туреччинѣ скрѣпити, а реформы перевести не лише для христіяньского населеня турецкихъ краєвъ, але розширити ихъ такожь на все населене такъ, якъ то було въ проектѣ конституціи за великого везира Мідата пашѣ: то зъ угорского становиска нѣчого противъ того не можна бы мати; противно такѣ заходы треба бы повитати зъ найбѣльшимъ вдоволеньемъ. Але коли акція державъ веде до того, щобы становиско Россіи на всходѣ, а особливо въ Царгородѣ, скрѣпити на некорысть австрійско-угорскои монархіи, то противъ того треба бы выступити всѣми силами.

——

Въ Атенахъ выправили студенты тамошного університету сими днями велику демонстрацію противъ одного нелюбого имъ професора, и заняли будынокъ університетскій та держать его доси. Поліція пильнуе коло будынку, але до середины не входить. Имовѣрно буде університетъ закрытый.

Соймъ краєвый.

6 засѣдана, II-гои сесіи, VII періоду въ суботу дня 30 н. ст. сѣчня.

По вѣдчитаню петицій вѣдповѣдавъ членъ выдѣлу краєвого Єнджейовичь на интерпеляцію въ справѣ заразы худобы.

Зъ порядку дневного пос. Дворскій [членъ лѣвицѣ] мотивувавъ свое внесене о змѣну статута краєвого и краєвои ординаціи выборчои. — Внесене вѣдослано до комісіи выборчои.

Дальше принято en bloc уставу для громады Делятина на побиране громадскои оплаты вѣдъ напитковъ спірітусовыхъ та вѣдъ пива и уставу для выдѣлу повѣтового въ Мостискахъ, зъ дозволомъ побирати мытовѣ оплаты на удержане двохъ мостовъ на рѣцѣ Вишни въ Малновѣ.

По полагодженю справы адміністраціи фондовъ позичковыхъ на будову касарень — приступлено до веріфікацій посольскихъ.

При веріфікаціи посла зъ повѣту городеньского — по вѣдчитаню справоздана выдѣлу краєвого, котре заняло майже годину часу, забравъ голосъ пос. Т. Заячковскій и въ имени рускихъословъ заявивъ: „Позаякъ всякѣ наша змагана, щобы справы веріфікаціи выборовъ були основно розслѣдженѣ, остались безъ успѣху; — позаякъ наше внесене, щобы роздавати друкованѣ справоздана выдѣлу краєвого и щобы пѣднесенѣ надужитя розслѣдити, упали, — мы рускѣ послы, не хотячи забирати выс. палатѣ дорогого часу, заявляемо: що при выборѣ посла въ Городенцѣ дѣяли ся многѣ яркѣ надужитя и перекупства, актами ствердженѣ, що аґітація вела ся тамъ рѣвно-жь вѣдъ окликомъ: „жадного Русина!" — длятого будемо голосовати противъ внесеня референта выдѣлу краєвого."

Вѣдтакъ по полагодженю деякихъ петицій [о́близше подамо другимъ разомъ] — вѣдчитано кѣлька внесень и интерпеляцій. Важнѣйшѣ зъ внесень: 1) щобы сесіи соймовѣ не замыкано, а лишь вѣдрочувано; 2) щобы селянамъ погорѣвшимъ а не заасекурованымъ вѣдписувано податки. — Интерпеляціи були: 1) п. Крамарчика въ справѣ заборони вѣчь; п. Новаковского въ справѣ надужить податкового екзекутора Сятковского въ Нижанковичахъ; 3) п. Т. Заячковского въ справѣ браку рускихъ книжокъ для гімназій и лихого помѣщеня рускихъ паралельокъ въ Коломыи. Ся интерпеляція звучить:

„Хотяй заведено рускій языкъ выкладовый въ академічнѣй гімназіи у Львовѣ вѣдъ 20 лѣтъ, въ II-ѣй гімназіи въ Перемышли вѣдъ 10 лѣтъ, а въ паралельныхъ клясахъ гімназіи коломыйскои вѣдъ 5 лѣтъ, — мимо того многѣ предметы въ тыхъ гімназіяхъ зъ рускимъ выкладовымъ языкомъ выкладае ся безъ другованыхъ пѣдручниковъ, а се очевидно спиняе и баламутить науку.

Надто для рускихъ паралельныхъ 6 клясъ гімназіяльныхъ въ Коломыи не постарано ся о вѣдповѣдне умѣщене ихъ — черезъ що клясы тѣ мѣстять ся въ нужденныхъ, вогкихъ, смердячихъ покояхъ, якихъ гімназія въ Коломыи передъ отвореньемъ рускихъ паралельокъ уживати не могла. Се спонукуе, що або вѣкна въ клясахъ середъ зимы въ часѣ науки треба вѣдчиняти, або молодѣжь выставляе ся на тяжкѣ хоробы.

Зъ тои причины запитуемо: чи и коли выс. правительство постарае ся о учебники для всѣхъ клясъ въ рускихъ гімназіяхъ и чи та коли будуть рускѣ паралельнѣ клясы въ Коломыи належито умѣщенѣ?"

Слѣдуюче засѣдане въ понедѣлокъ, и то пѣсля слѣвъ маршалка точно о годинѣ 10-ѣй.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Хиѳнѣ поголоски кружать по краю, що при выборахъ до рады державнои не можна выбирати тыхъ самыхъ людей выборцями въ обохъ куріяхъ т. є. четвертѣй и пятѣй. На основѣ закона можемо заявити, що се есть неправдою и що въ обохъ куріяхъ можуть бути тѣ самѣ люде выборцями.

— Протесты противъ заведеня громадъ окружныхъ переслали дальше на руки „Народнои Рады" и посла Романчука слѣдуючѣ громады: Бобрка, Борынячѣ, Дулибы, Романовъ, Чоргорыя пов. бобрецкого; Панѣвцѣ, пов. борщѣвского; Порхова и Слободка горѣшна пов. бучацкого; Солуковъ, Яворовъ и Якубовъ пов. долиньского; Криница пов. дрогобицкого; Болеховъ пов. калуского; Рѣпнѣвъ пов. каменецкого; Бѣле пов. перемышляньского; Колодрубы пов. рудецкого; Бобятинъ, Гатовичѣ, Осердовъ, Хлопятинъ и Хоробровъ пов. сокальского; Дорогобъ пов. станиславского; Быстре пов. старомѣского; Михновцѣ и Розлучь пов. турчаньского; Ягольница стара пов. чортковского. — Всѣ петиціи передано послови Окуневскому для внесеня въ соймѣ.

— Вѣдъ посла Т. Заячковского одержуемо до оголошеня отсе письмо: Выборцѣвъ зъ округа товмацкого запрашаю до выслуханя справоздання зъ моеи посольскои дѣяльности на зборы дня 8 н. ст. лютого передъ полуднемъ до салѣ рады повѣтовои въ Товмачи. — *Титъ Заячковскій.*

— Загальнѣ збори членовъ Наук. товариства им. Шевченка вѣдбудуть ся вже въ второкъ 2 н. ст. лютого о годинѣ 9½ рано въ сали „Рускои Бесѣды".

— Зміна въ перемыскѣмъ староствѣ. Міністеръ внутрѣшныхъ справъ покликавъ радника намѣстництва и начальника староства въ Перемышли Едварда Горецкого до служьбы въ намѣстництвѣ, а управу перемыского староства поручивъ радникови намѣстництва Іосифови Ляникевичеви. — Отже стало ся те, що вже вѣдъ довшого часу заповѣдано. П. Горецкого яко ще „za mało energicznego" — таки выперла тамошна повѣтова „hierarchia społeczna", а на его мѣсце приходить ославленый своею „srpężystością" бувшій жовкѣвскій староста Ляникевичь. Побачимо, якъ вму тамъ пѣйде...

— Запрошеня на вечеръ зъ танцями львовского руского „Сокола", котрый вѣдбуде ся 7-ого н. ст. лютого с. р. въ великѣй сали „Народного Дому", вже розсланѣ. Комітетъ вечерковый урядуе що дня вѣдъ годины 6 до 8 вечеромъ въ хатѣ „Сокола" [Пѣдвале ч. 7.], де можна дѣстати запрошеня, єли бы хто доси не одержавъ. Вхѣдъ на салю вѣдъ особы 3 корони, семейный білетъ [4 ос.бы] 10 коронъ. Надѣемо ся, що вечеръ сей зґромадить на сали Народного Дому не лише Р. Т. мѣсцевыхъ гостей, але и Русиновъ зъ провінціи, бажаючихъ щиро добра и розвою нашому Соколъству. Панямъ обѣцуемо якъ найлѣпшу забаву, покликуючись на нашѣ вечерки зъ минувшихъ лѣтъ якъ и на вечерокъ руского „Сокола", що недавно вѣдбувъ ся въ Стрыю, де веселый настрѣй забавы и добрый гуморъ Соколовъ порушувавъ масы розбавленыхъ гостей. Тожь до побаченя въ день вечерка при милѣй забавѣ на сали Народного Дому! — За комітетъ вечерковый *В. Крижановскій* голова. *Я. В. Рудницкій* заступникъ.

— Іоаннъ Шимоновичъ, крилошанинъ вѣрменьскои капітулы, померъ нинѣ рано по короткѣй недузѣ въ 55. роцѣ житя. Бувъ се чоловѣкъ великои святости житя и его многѣ уважали будучимъ архіепископомъ вѣрменьскимъ. Похоронъ вѣдбуде ся въ понедѣлокъ рано.

— Нечувана маркотратность. Дня 27 с. м. спродано въ львовскѣмъ судѣ краєвѣмъ на публичнѣй ліцитаціи добра Креховъ въ жовкѣвскѣмъ повѣтѣ, що обнимають 9 фольварковъ зъ 3000 моргѣвъ землѣ. Вартѣ що-найменше 300.000 зр., але оцѣненѣ таксаторами на 150.000 зр. — они дѣстали ся львовскому адвокатови Райсови за 240.000 зр. Звыжь 100.000 довгу спало зъ гіпотеки, а властитель Крехова п. Мицевскій выйде теперь имовѣрно зъ лона центрального комітету соймового кандидатомъ V-ои курії.

— Въ справѣ еміґрациі до Бразилії подало австрійске правительство до вѣдомости властій політичныхъ таку новину: Бразилійске правительство [союзне] повѣдомило, що оно зорвало заключену 1892 р. умову зъ Compani-єю Metropolitana, пѣсля котрои то умовы тая компанія мала спровадити до бразилійскихъ державъ мілїонъ поселенцевъ, и вже компанія та й федераційнѣ комісарѣ для справъ переселеня занехали свою дѣяльность. Сей свѣй поступокъ поясняе бразилійске правительство союзне тымъ, що еміґранты прибувати-муть до Бразиліи и безъ офіціяльнои аґітациі; а бразилійска каса звязкова не хоче дальше поносити жертвъ матеріяльныхъ на имміґрацію, зъ котрои хѣснують поединокѣ державы бѣльше нѣжь союзъ.

— Общество „Рускихъ Дамъ" у Львовѣ просить насъ помѣстити: „Дня 4 н. ст. лютого 1897 устроюе Общ. Рус. Дамъ въ користь бѣдныхъ сиротъ въ великѣй сали Народного Дому вечеръ зъ танцями. Вступъ вѣдъ особы 3 корони; початокъ о 9. год. вечеромъ. Запрошеня вже розсланѣ. Хто бы черезъ недоглядъ не одержавъ, зволить звернути ся до Ред. „Галичанина" або дѣстане въ день вечера при касѣ. Вечерокъ заповѣдае ся свѣтло, отже нагода забавитись добре, а такожь причинити ся до добродѣйнои цѣли, на яку дохѣдъ призначеный."

— Загадочна смерть. Дня 20 с. м. знайшли въ лѣсѣ въ Боратинѣ трупа Теодора Возьного, господаря зъ боратиньского присѣлка Салазки Голова его була розбита и окровавлена. Пѣдозрѣвають, що Возьный упавъ жертвою убійства Громадскій урядъ звѣстивъ о пригодѣ староство въ Бродахъ рускимъ письмомъ, а староство звернуло зъ примѣткою, що „рускои комісіи нема". Покѣйный осиротивъ жену и четверо дѣтей.

— Вовки напали сими днями въ винницкѣмъ лѣсѣ пѣдъ Львовомъ на двохъ студентовъ львѣвскои учительскои семинаріи, коли вертали вечеромъ зъ Винникъ. Вовкѣвъ було имовѣрно три, але лишь оденъ зъ нихъ бувъ на стѣлько вѣдважный, що сунувъ ся до людей. Одного зъ молодыхъ подорожникѣвъ обхопивъ величезный страхъ, другій, що не стративъ притомности, пригадавъ собѣ, що вовки боять ся свѣтла и паливъ сѣрникъ за сѣрникомъ аж надѣхавъ якійсь вѣзъ и забравъ обохъ напастованыхъ недаґорѣвъ та завезъ щасливо до Львова.

— Въ справѣ допускана женщинъ до высшихъ наукъ годить ся занотувати новый фактъ: Якъ звѣщають берлинськѣ дневники — тамошне міністерство, на дотычне подане высшои школы господарства, розпорядило, що на будуще женщины будуть могли, за дозволомъ ректора, ходити на науки до тои школы.

— Величезне банкротство. Банковый дѣмъ Плотчина и сыновъ въ Москвѣ зголосивъ банкротство. Пасивы выносять около 15 мілїонѣвъ рублѣвъ. Судъ велѣвъ увязнити властителѣвъ банку. Фірма Плотчина займала ся головно торговлею збѣжа и плеканемъ овець.

— Памятникъ конямъ, що погибли въ послѣднѣй хіньско-японьскѣй вѣйнѣ, ставлять Японцѣ офіціяльно въ столици въ парку при храмѣ Ясукуні-Сіндша. На чотирохъ великихъ камѣнныхъ плытахъ, положеныхъ одна на другѣй, кожда 5 метровъ ширины и довготы, здвигае ся зелѣзна кольонна 4 метры высока а 1¾ метра довготы и ширины, и на тѣй кольоннѣ ставить ся кѣнь зъ мѣди высокій около 2 метры. Той памятникъ конямъ — якъ мѣркують собѣ Японцѣ — додасть бѣльшои поваги коневи и причинить ся до розвою хову коней въ Японѣ.

— Гарный квасъ. Въ Бретаніи, краю французкѣмъ, положенѣмъ надъ Атлянтійскимъ океаномъ, есть такій звычай, що коли умре мати дитины при грудяхъ, всѣ мешканцѣ села чи мѣста приймають дитину за свою. Мѣсцевый священникъ выбирае одну женку и передае ѣй дитину въ опѣку, яко даръ Всевышнього. Коли та женка бѣдна, всѣ помагають ѣй дуже радо. Бретанцѣ оточують взагалѣ дѣти рѣжными побожными звычаями. Нѣхто не перейде передъ женкою, що мае дитину на рукахъ, щобы не сказати ѣй: „Нехай тебе Господь благословить". Въ той способъ устае неразъ наибѣльшій гнѣвъ и найзавзятѣйшій чоловѣкъ простить тогдѣ ворогови и поздоровить его, коли сей на рукахъ мае дитину.

— Въ загальнѣй [V-ѣй] курії выборчѣй у Вѣдни стверджено урядово 260.000 выборцевъ; але черезъ реклямаціи число се може зрости. Комісій выборчихъ буде 253 [бѣльше-менше одна на тысячь выборцевъ]; кожда комісія складати ся буде зъ десять членовъ и при кождѣй буде яко правительств. комісарь урядникъ державный, выделеґованый намѣстникомъ. Не абы-яка машина!

— Австрійскій гимнъ народный обходить сего року столѣтный ювілей. Дня 28 сѣчня 1797 р. вонъ появивъ ся, а 12-ого лютого 1797 р. перший разъ вѣдспѣвано его. До 1797 року Австрія не мала т. зв. народного имну [Volkshymne]; мусѣла обходити ся народными пѣснями, коли тымчасомъ въ Англіи и Франціи кождочасному панующому присвячувано якійсь имнъ. Ажь сто лѣтъ тому появивъ ся въ-перве въ Австріи имнъ народный. Музику уложивъ славно-звѣстный композиторъ Іосифъ Гайднъ а текстъ Леопольдъ Гашка. [Оріґіналъ сеи композиціи Гайдна зъ пѣдписанымъ текстомъ доховавъ ся до нинѣ.] Перший разъ вѣдспѣвано той имнъ, якъ сказано, 12-ого лютого 1797 р. въ надворнѣмъ театрѣ въ присутности цѣсаря Франца. Первѣстный текстъ имну бувъ неподобный до нинѣшного; се було славословіе особы Франца:

Gott erhalte Franz den Kaiser,
Unsern guten Kaiser Franz!
Lange lebe Franz der Kaiser
In des Glückes hellstem Glanz!
Ihm erblühen Lorber-Reiser,
Wo er geht zum Ehrenkranz!
Gott erhalte Franz den Kaiser,
Unsern guten Kaiser Franz!

Коли Францъ умеръ 2-ого марта 1835, а наставъ Фердинандъ, треба було текстъ змѣнити и приложити до имени Фердинанда; се учинивъ поетъ П. Гольтай [P. v. Holtei]. Нинѣшнїй текстъ зъ приложенемъ именъ Франц-Іосифа и Єлисаветы введено 27-ого марта 1854 р., а уложивъ его поетъ Ив. Гавр. Зайдль [Seidl]. — Зъ нагоды ювілея австрійского народного имну устроюе вѣденьскій Volkstheater торжественне представлене дня 12 лютого. Сто спѣвакѣвъ зъ академіи спѣву вѣдспѣвають имнъ при скрѣпленѣй орхестрѣ, а значѣне имну выкаже прольоґъ, що его мае выголосити д-ръ Кралїкъ.

— Порцеляну, що не товче ся, вынайшовъ, якъ доносять японьскѣ часописи, Японець технікъ Матеумура, що скѣнчивъ технічну школу въ Токіо.

Quäker Oats. Въ Нѣмеччинѣ, Англіи, Америцѣ и т. д. зайнявъ вже Quäker Oats, себъ-то мука добута черезъ цѣлковите зъопыхане зъ найлѣпшого американьского бѣлого вѣвса, приналежне ему мѣсце помѣжь свѣтовыми средствами поживы.

Пѣсля довершеной аналізы можна зъ повнымъ правомъ сказати, що Quäker Oats рѣвнае ся мясу въ ростиннѣмъ видѣ (16% бѣлковины). Прикметами того средства поживы є: велика сытность, легка стравность, значна выдатность, вѣдтакъ дешевость, легкость споруженя, притѣмъ можливость многосторонного ужитя на смачнѣ юшки, клинки, сосы, леґумины и т. п., хочь вонъ и на самѣй водѣ звареный и заправленый корѣнемъ є цѣнною поживою. Въ широкихъ кругахъ Австріи Quäker Oats є вже знаный и цѣненый, невдовзѣ не буде его хибувати нѣ въ однѣмъ домѣ при снѣданю, обѣдѣ чи вечери.

Выпробованѣ домовѣ средства противъ кашлю. Всѣмъ, що въ наслѣдокъ простуды набавили ся кашлю, хрыпки, зафлеґмленя, нежиту легкихъ, дыхавицѣ чи астмы, поручаемо правдивый чай и приналежнѣ до него порошки противъ нежиту и кашлю, якѣ можна получити выключно лишь въ „St. Georgs Apotheke" у Вѣдни (V. Ber.. Wimmergasse, 33). Они въ тысячныхъ случаяхъ оказали ся дуже помѣчнѣ, усуваючи зафлеґмлене, лагодячи напады кашлю и хрыпку, та влекшуючи вѣддыхъ. Нѣчимъ нешкѣдливѣ они можуть бути даванѣ тежь дѣтямъ. Дешевою цѣною суть тѣ домовѣ средства на случай потребы доступнѣ и для менше заможныхъ.

Наука, штука и література.

— Розслѣдникъ исторіи Коначчины Д. И. Еваринцкій мѣстить въ россійскѣмъ журналѣ „Русская Мысль [въ I. книзѣ за сей рѣкъ] свою працю „Главнѣйшіе моменты изъ исторіи Запорожскихъ казаковъ".

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 30 сѣчня. Гр. Бадені не думае обмежити ся до заходовъ, щобы погодити Нѣмцевъ зъ Чехами. Вонъ хоче выслухати обѣ стороны, а потому пѣсля безсторонного узнаня правительства поладнати зъ уряду взаимнѣ вѣдносины обохъ народностей.

Прага 30 сѣчня. Politik подае телеґраму зъ Вѣдня, въ котрѣй мѣжь иншимъ каже ся, що правительство всѣми силами буде старати ся зъєднати собѣ Чеховъ, щобы голосували за австрійско-угорскою угодою. Такожь увевнюе названый дневникъ, що ческій языкъ урядовый мае бути заведеный у всѣхъ ческихъ справахъ такожь до всѣхъ по за Чехами и Моравою находячихъ ся инстанцій, отже до міністерствъ и найвысшихъ трибуналовъ; лише въ міністерствѣ краєвои обороны остане и на дальше самъ тѣлько нѣмецкій языкъ урядовымъ. На Шлеску мае бути незадовго за-

веденый въ урядованю такожь языкъ ческій и польскій обочь нѣмецкого. Рѣчь певна, що правительство старатись буде всѣми силами, щобы въ радѣ державнѣй утворити собѣ бѣльшость славяньско-консервативну безъ нѣмецкои лѣвицѣ. Противно Nar. Listy твердять, що на разѣ ческій языкъ урядовый буде заведеный таки лише въ судахъ и политичныхъ урядахъ I. и II. инстанцій; але Чехи будуть домагати ся того самого такожь и для скарбовыхъ властей почтъ, зелѣзниць.

Парижъ 30 сѣчня. Вчера вѣдъѣхавъ гр. Муравевъ до Берлина.

Атены 30 сѣчня. Университетъ замкнено королѣвскимъ декретомъ.

МОЛИТВЕННИКЪ

выданый „Просвѣтою"

въ народнѣй мовѣ, великій, обѣймаючій 640 сторѣнъ друку, найновѣйшій зѣ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: 1) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерни, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристіи. IV.) Молитвы для рѣжного вѣку стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ, VII.) Молитвы сполученій зъ вѣдпустами, VIII.) Акафистъ до а) Пеусе Христа, б) Пресв Богородицѣ, в) св. Отця Николая, IX.) Молебенъ до пресв. Богородицѣ. X) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній б) щоденній, в) на празникъ Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и иншій пѣсни церковній. XII.) Мѣсяцословъ цѣлого року.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ **канцелярии тов. „Просвѣта"** Ринокъ ч. 10, въ **книгарни Ставропигійскій** и въ **переплетничѣмъ заведеню М. Спожарского** по такихъ цѣнахъ:

1) Молитвенникъ брошурованый	—	зр.	70 кр.
2) оправленый на-пѣвъ въ полотно зъ одвѣтными вѣдтисками	—	„	90 „
3) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками	1	„	30 „
4) справленый якъ пѣдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ	1	„	30 „
5) оправленій на-пѣвъ въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками	1	„	10 „
6) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками	1	„	60 „
7) оправленый якъ пѣдъ 6) зъ додаткомъ золотыхъ берегѣвъ	1	„	80 „

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати на оплату почты 20 кр.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА

Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ"

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.**

ЛИПІЕ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставраціи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

(IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ такожь на етікету зъ червонымъ орломъ припоручає яко охорону противъ частыхъ фальшованъ

МАТТОНОГО

Giesshübler Sauerbrunn.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣннѣ почвѣрнѣ до паштетѣвъ по зр. 1. 1.30 и 1.60. Машинки универзальній до тертя мигдалѣвъ и т. п. по зр. 1.50; формы, бляхи, ножѣ столовій и кухонній и т. п.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Св. Юрія

грудній зела

и приналежный до него

грудный порошокъ

св. Юрія въ „St. Georgs Apotheke" у Вѣдни, V:2, Wimmergasse 33. Одинокій средства противъ нежитѣвъ, кашлѣвъ, хрипки, заѣфлемленя, астмы и т. п. усуваютъ, усмиряютъ кашель, вспомагаютъ важкій вѣддыхъ и приносять пѣльгу дыхавичнымъ въ найкоротшѣмъ часѣ. — Цѣна пачки грудныхъ порошкѣвъ св. Юрія 50 кр., а пачки приналежного до нихъ чаю св Юрія тежь 50 кр.; почтою платить ся о 20 кр. дорожше за опаковане и пересылку. Высылає ся почтою найменше двѣ пачки. Гроше просить ся присылати переказомъ. **Праводавій** лишь въ аптицѣ пѣдъ св. Юріемъ, Вѣдень, V:2, Wimmergasse 33, куда належить адресувати всякій замовленя.

Складъ въ Кракові въ аптицѣ ГЕЛЛЕРА, ул Гродска; у Львовѣ въ аптицѣ ПЕТРА МІКОЛЯША. 30 1—12

Выпродую

РУКАВИЧКИ зимовій зъ футромъ и фляпелею, *уніформовій* — по умѣркованыхъ цѣнахъ.

Великій выборъ рукавичокъ *балевыхъ*, найновѣйшихъ; — цѣлкомъ довгій, glase, даньскій и ирхови — гуртовно по цѣнахъ приступныхъ.

Поручає *ЯКОВЪ ФІРЕРЪ*, рукавичникъ, *ул. Трибунальска ч. 10 »пѣдъ трема коронами«.*

26 4—4

МАРІЯ ФРЕНКЕЛЬ

у Львовѣ, рѣгъ улицѣ Галицкои ч. 1 и ринокъ ч. 22.

„Пѣдъ Незабудкою"

Найдешевше жерело закупна

СТАЛІЙ ЦѢНЫ

Найбѣльшій выборъ вовняныхъ и шовковыхъ матерій на сукнѣ, въ краскахъ и чорныхъ, Фляпель, Шіфоны, Вебы, Градлѣ, Перкалѣ, Барханы, Скатерти, Киламы, Портіеры, Ковдры, Хѣдники, Коцы, Покрывала на лѣжка, **занавѣсы**, Мужеске и дамске бѣле, Ковнѣрики, Манжеты. **Краватки**, бѣле Єтега, зимовій **шалики** и хустки, Гафты, Вставки, Скарпетки, Панчохи, Рукавички, Выробы зъ футра, кравецкій додатки и комплѣтній выправы шлюбній. 378 8—8

Оповѣщене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Вшов. Публику, що зъ днемъ 1 сѣчня 1897 отворивъ-емъ

Першу руску

РЕСТАВРАЦІЮ

пѣдъ ЛЬВОМЪ

устроену зъ комфортомъ, получену зъ комнатою до білярду и зъ

КОМНАТОЮ до СНѢДАНЬ

Заосмотрена у всякій роды горѣвокъ, розолісовъ, лікеровъ, винъ австрійскихъ, угорскихъ, італійскихъ, бургундскихъ и шампаньскихъ, всѣлякій меды, пива зъ бровару Ліліенфельда и зъ Пільзна та Окоціма, всѣлякій зимній перекуски, щоденно свѣжа кухня. За чистоту и добрѣсть якъ трункѣвъ такъ и всякихъ перекусокъ продаваныхъ въ моѣй реставраціи и комнатѣ до снѣдань ручу, бо спроваджую ихъ зъ першорядныхъ фабрикъ.

Докладати буду всѣлякого можливого старанія, щобы Вп. Публику пѣдъ кождымъ взглядомъ вдоволити и длятого прошу привѣтливо о якъ найчисленшій вѣдвѣдины.

Зъ глубокамъ поважанемъ

ВОЛОДИСЛАВЪ БУКАЛЬСКІЙ

29 2 4 **Львовъ, ул. Шептицкихъ ч. 50.**

ГЕРБЫ, монограмы, стампілѣ металевій и кавчуковій, гравуры на всякихъ металяхъ, всякій роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляє найдешевше и найсовѣстнѣйше **Артистичне заведене рытовниче А. ЗІЙМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.** Порученя зъ провінціи выготовляє ся якъ найскорше

(Импресса.) 18 5—8

Книги братства тверезости и церковного

можь дѣстати красно оправній зъ богатыми вызолоченями въ переплетничѣмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше

22 5—6

Чи здоровъ чи недужій

„Servus" Гавзена Касельске Какао вѣвсяне,

лише правдиве въ видѣ кѣстокъ и въ станіолѣ опаковане за картонъ 70 кр. вѣддае найзнаменитшу услугу и есть, пѣсля высказовъ бѣльше нѣжь 10.000 лѣкарѣвъ, найзнаменитшимъ сучаснымъ средствомъ ожывнымъ и смачнымъ.

ГАВЗЕНА КАСЕЛЬСКЕ КАКАО ВѢВСЯНЕ „марка охоронна улій пчѣльный" можна дѣстати у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и въ торговляхъ делікатесовъ, та въ лучшихъ склепахъ корѣнныхъ.

Hausen & Co., Kassel und Eger.

Генеральна продажъ для Австро-Угорщины L. Koestlin, Bregenz.

373 1—1

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштѣвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 А 5—0

КОТВА

Liniment Capsici compos.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените усмиряюче бѣль втиране; въ цѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально улюблене средство домове завсѣгды лишь словами

Ріхтера лініментъ зъ „котвою"

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою", бо ино такій суть правдивій.

Ріхтера аптика пѣдъ „Золотымъ Львомъ," Прага. 363 11—35

Вѣдзначене на краевѣй выставѣ въ р. 1894 почетнымъ дипльомомъ ц. к. міністерства торговлѣ.

Краеве товариство ткацке

„PRZĄDKA"

(ПРЯХА)

въ Коросню

поручає Пов. П. Т. Публицѣ свого выробу чисто льняній, звѣстній зъ доброты, ручно тканій.

Полотна корчиньскій

вѣдъ найгрубшихъ до найтоншихъ вебъ и

БѢЛЄ СТОЛОВЕ

о взорѣ кѣстковѣмъ и адамашковѣмъ

77 44—52

также доставляє

сѣтки до сушеня хмелю

Замовленя просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграфъ и стаціи зелѣзнича въ мѣсци).

Пробки и цѣнники на жаданѣ оплатно и вѣдворотною почтою.

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѣ знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

КАРТЫ ѢЗДЫ

до Пѣвнѣчнои Америки

Голяндско-Американьскимъ шляхомъ

(Нідерляндско Американьске товариство пароходнов плавбы.)

I. Kolowratring 9

IV. Weyringergasse 7 a

WIEN.

Щоденна експедиція зъ Вѣдня.

Поясненя безплатно. 6 4—3

ЄДЖТЕ

на снѣданє

на обѣдъ

на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вѣвса.

Значно поживнѣйшій нѣжь мясо (16% бѣлка) **дешевый**, при зупахъ и сосахъ вѣдпадає всяка такъ звана запражка; **швидко варить ся.**

Лише въ пакетахъ. **Всюды дѣстанете.**

Поученє, якъ варити рѣзній смачній стравы є въ кождѣмъ картонѣ. 33 1 6

Заступникъ: Фл. Кравсе, Львѣвъ улиця 3. Мая, число 10.

Охорону противъ зимна и мокроты подають выключно лишь мои на цѣлый свѣтъ славній

Офіцирскій дерги на конѣ

черезъ економовъ, властителѣвъ стадинъ, управителѣвъ добръ признанѣ тендыми, тревалыми, не дознотня, а тымъ самымъ безпереченно и найдешшими дергами на **конѣ.** Они суть значнои величины та за смотрені яркими бордюрами и пасмужками, а можна ихъ уживати также за теплій покрывала на лѣжка. Коштують: сорта А зр. 1·60 сорта В зр. 2. Жовтій дерги фіякерскій зъ 6 всѣлякими пасмужками и бордюрами, достаточно довгій и широкій (2 метры довгій, 1½ метра широкій) дуже добрій, по зр. 3·50 за штуку. 379

Розсылка пѣдъ гарантіею за послѣплатою. За непригодне звертає ся грошѣ Выключне мѣсце для замовленъ **M. Rundbakin**

Wien II. Taborstrasse 35.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черланьскон. Зъ друкарнѣ Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 15. Львовъ, Понедѣлокъ 20 Сѣчня (1 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-той годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє чисело коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

„Вольній и легальній“ выборы.

Бесѣда посла д ра Т. Окуневского въ соймѣ при веріфікаціи выбору пос. Каратницкого зъ калуского повѣту.

Высока Палато! Протестъ вѣдчитаный и головній точки жалобъ покривдженыхъ Калушанъ поданій вже до вѣдомости высокой палаты. Я обмежу тому мою промову до декотрыхъ важнѣйшихъ точокъ, щобы зъилюструвати подѣ въ Калущинѣ и наше політичне положенє взагалѣ. Вы побачите, панове, що те, що оповѣдавъ п. Бойко о заходѣбій Галичинѣ, є, якъ я сказавъ, дѣйстно тѣлько идилею супротивъ того, що дѣе ся у насъ на всходѣ. Але поки приступлю до самой рѣчи, трудно менѣ тутъ замовчати, що якесь тяжке чувство, мовь бы передъ удушенямъ, давить мое серце и мою душу. Тутъ же верифікуе ся выбѣръ мого товарища шкѣльного, котрого я навидѣвъ и навиджу, въ додатку Русина. Але той мѣй товарищь зломивъ народну дисциплїну, противъ даного слова поставивъ свою кандидатуру противъ провѣдника народу и оперъ ей не на волї народнѣй, але на темныхъ силахъ корупціи, пѣдлоты, трусости и насильства. Хто ломить народну дисциплїну, той такъ у васъ якъ и у насъ мусить бути поставленый на лаву обжалованыхъ.

Яку идею репрезентувавъ той чоловѣкъ? Противъ якой идеѣ ся кандидатура була выдвигнена? Се скажу заразъ; теперь зазначу лишь одно: Коли бы хто зъ васъ, панове, пѣрвавъ ся бувъ противъ Грохольского або Яворского, що сказала бы а те опінія публична? [П. Абрагамовичъ: Леваковскій!] За те вы его укарали. [Маршалокъ перервавъ бесѣдникови замѣткою, що теперь ходить о выбѣръ посла зъ калуского округа; кождому вѣльно выступати зъ кандидатурою, де хоче, а критика въ сѣмъ взглядѣ є не на мѣсци и недозволена.]

По сѣмъ вступѣ прошу послухати дальше. Чули сьте вже, панове, зъ вѣдчитаного протесту, якъ въ поодинокихъ мѣсцевостяхъ калуского повѣту поперевѣджено правыборы Въ Войниловѣ була зорганізована партія мѣщаньска и всѣ якъ одинъ мужь постановили дати голосъ на Романчука. Прибувъ комісарь староства п. Совиньскій и чуе, що тутъ звыклыми штучками нѣчого не вдѣе И що-жь ся дѣе? Въ ночи коло 9 ой чи 10 ой годины пропадае ліста выборча зъ громадского канцлярія! Урядъ громадскій въ клопотѣ, бо не можна завтра голосувати. Ажь тутъ выборцѣ довѣдують ся, що урядова ліста лежить у Шапсы Зінгера и вѣнъ ей переписуе. И знаете, якъ то сгало ся? Ото п. комісарь правительственный, видячи зорганізованыхъ мѣщанъ, шепнувъ жидамъ: „Мусите зорганізувати ся до завтрѣшныхъ выборовъ!“ До того треба було выборчои листы. И зъ доходженъ показало ся, що самъ п. комісарь зайшовъ въ ночи до уряду громадского, коли тамъ не було урядниковъ громадскихъ, тихцемъ забравъ зъ собою лісту, а вѣдтакъ — того вже очевидно протоколъ п. Півоцкого не каже — якось та ліста зъ рукъ п. комісаря Совиньского дѣстала ся до Шапсы Зінгера. Вѣйтъ и заступникъ сидѣли въ канцеляріи громадскѣй до 9-ой годины, и ліста ще була. Очевидно зникла она вже по 9 ѣй годинѣ. Кому теперь вѣрити, не знаю. Выдѣлъ краевый звиняе п. комісаря тымъ, що вѣнъ мавъ право взяти лісту зъ собою, щобы переконати ся о ей точности; але не каже, якимъ правомъ ліста зъ рукъ п. комісаря найшла ся у Шапсы Зінгера. Того Шапсы Зінгера не переслухувано. Судѣть теперь, панове, якъ хочете, вѣдки ліста зъ рукъ комісаря дѣстала ся до рукъ жидовскихъ!

Поминаю высказы п. Совиньского, котрыми той енергічный п. комісарь попысувавъ ся передъ выборцями въ Войниловѣ: „Milczeć! bo biję w mordę! Ja mam prawo was wszystkich poaresztować!“ П. Півоцкій переслухувавъ вѣйта, писаря, жидовъ, — правда; ще до тон ладнои компаніи и п. адъюнкта Жуковского, — та каже, що те все неправда. Най же-жь буде ваша офіціяльна правда! Що-жь робити!

Въ Томашѣвцяхъ той самъ п. Совиньскій находить зновъ людей свѣдомыхъ, зорганізованыхъ. Хтось ему шепнувъ, що найтвердшимъ свѣдомымъ приверженцемъ партіи Романчука є Михайло Цвѣкъ. Спритный п. комісарь пытае, чи нема въ селѣ другого Михайла Цвѣка Кажуть, що є. Отже п. комісарь розрывае голосы на Михайла Цвѣка зъ пѣдъ ч. 34 и на Михайла Цвѣка безъ числа дому. На 44 голосовъ дѣстае одинъ Мих. Цвѣкъ щось 19, а другій 12 голосовъ, отже нема бѣльшости. Такъ неволить п. комісарь людей ще другій разъ голосувати, ажь такъ змучивъ и стерорызувавъ ихъ, що нарештѣ пѣшли геть вѣдъ голосованя. Такимъ чиномъ выбравъ п. комісарь 12 голосами Казіміржа Зайончковского; и выбѣръ той легальный!

Мушу просити васъ, панове, щобы сьте ще терпеливо послухали монхъ выводовъ що до важности чи неважности поодинокихъ голосовъ, бо тутъ, якъ бачите зъ реферату, кандидатъ п. Каратницкій выходить на посла тѣлько трема голосами по-надъ абсолютну бѣльшѣсть. При тѣмъ прошу зважити, що самъ выдѣлъ краевый уневажнюе противному кандидатови п. Романчукови ажь 11 голосовъ! Ажь такимъ чиномъ одержуе п. Романчукъ 64, а п. Каратницкій 72 голосовъ! Отже прошу послухати, якъ то выдѣлъ краевый маніпулюе зъ тыми голосами:

Пѣдъ ч. 11 реферату [читае]: „Голосъ Кузя Климишиного зъ Сѣвки калускои за Юліяномъ Романчукомъ неважный, бо на лістѣ управненыхъ до выбору пропущено двохъ правыборцѣвъ; а тѣ, коли бъ имъ не вѣднято права голосованя, могли своими голосами змѣнити оконечный результатъ выбору.“ — Отже длятого, що въ лістѣ управненыхъ до голосованя пропущено двохъ правыборцѣвъ, а они могли були голосувати на иншого выборця, то голосъ выборця неважный. Я завдавъ собѣ вже труду вышукати тыхъ двохъ пропущеныхъ правыборцѣвъ и причину того пропущеня, та пересвѣдчивъ ся, що п. референтови выдѣлу краевого длятого забракло въ списѣ управненыхъ до голосованя въ селѣ Сѣвцѣ калускѣй, бо той самъ референтъ вычеркнувъ зъ того спису споввластителѣвъ Панька и Гриця Ритаѣвъ, вѣдтакъ Панька Коцана и Сильвестра Мельника, вкѣнци Матѣя и Кирила Пилипѣвъ. Де жь то сказано, що споввластителѣ реальности не мають права голосованя? §. 7. ординаціи выборчои громадскои каже [читае]: Споввластителѣ реальности мають всѣ разомъ тѣлько одинъ голосъ и уповномѣчнюють до голосованя одного зъ-помѣжь себе або й иншу особу“. Тѣ значить, що имъ прислугувало право одного зъ-помѣжь себе выбрати до голосованя. Отже бачите, панове: п. референтъ вычеркуе найперше противзаконно 6 управненыхъ споввластителѣвъ зъ правомъ трехъ голосовъ, а вѣдтакъ каже, що двохъ правыборцѣвъ въ списѣ бракуе! И черезъ тыхъ двохъ уневажнюе выбѣръ выборця, котрый голосувавъ на Романчука! Не забувайте, панове, що при тѣмъ голосованю власне той уневажненый выборець дѣставъ 67 голосовъ, значить: поважну, якъ на село, порцію. Тымчасомъ въ иншѣмъ селѣ п. комісарь заставъ вѣйта, писаря и двохъ жидовъ та ринявъ то за достаточне число правыборцѣвъ и выбравъ легально ажь двохъ выборцѣвъ!

Приступаю теперь до правыборовъ въ Калуши. Тутъ знову вѣдзначивъ ся той самъ п. комісарь Совиньскій: доказано сему пташкови, що вѣнъ просто фальшуе акта. Правыборець диктуе: „Антѣнъ Серафинъ“, а вѣнъ пише „Иванъ Серафинъ“; богато голосовъ, вѣданыхъ на Ярослава Коритовского просто зескамотувавъ. Ажь коли учувъ, що противъ него пѣшла одна и друга телеграма до кн. Віндішгреца, залишивъ свое погане дѣло. И що-жь той паничь каже при доходженю? „Закидуютъ менѣ, що я сфальшувавъ лісту выборчу; я готовъ той закидъ вѣдперти въ дорозѣ судовѣй.“ Для чого-жь, пытаю, вѣнъ не зробивъ того? Якъ смѣе такій закидъ лишати ся въ актахъ? Чи такъ мае поступати собѣ урядникъ державный, коли ему закидаютъ найтяжшій злочинъ въ урядованю? Дѣйстно хиба нечиста совѣсть каже ему мовчати! — Той п. комісарь каже, що фальшоване листы неможливе, бо-жь ліста веде ся на двѣ руки. А знаете, панове, якъ вѣнъ то робивъ? Той п. комісарь выбиравъ собѣ на писаря якогось довѣреного заушника; секретарѣвъ громадскихъ вѣнъ звычайно не принимавъ. Прибравши собѣ подѣбного до себе писаря, вѣнъ провадить одну лісту самъ, а другу дае тому писареви. Вѣдтакъ, коли выборець диктуе „Антѣнъ“, пише вѣнъ в своѣй листѣ „Иванъ“ та показуе се свому писареви. Щобы хтось не доглянувъ того фальшу, то прикрывае те сфальшоване мѣсце бібулою. Чуете, панове, якихъ собѣ комісарѣвъ выховуе звѣсна зелѣзна рука?! Ажь коли, якъ кажу, пѣшла сдна и друга телеграма до Віндішгреца, робить п. Совиньскій назадъ зъ „Ивана“ „Антона“. И ото зновъ легальній выборы!

Ще иншихъ ужито въ Калуши способовъ. Бѣдній мѣщане, не въ силѣ дати собѣ раду зъ терорызмомъ комісаря и жандармовъ, а не знаючи читати та писати, послугують ся фотографіями. Зъ фотографій они вѣдчитують. Тымчасомъ пѣдмовленій жидки выдирають имъ тѣ фотографіи. А иншихъ непысьменныхъ, котрій не годній вырецитувати на память 15 выборцѣвъ, проганяють; за те допускае п. комісарь, щобы п. Оржельскій, зять п. старосты, дуже невыразной славы кандидатъ нотаріяльный, пѣдшептувавъ правительственнымъ выборцямъ имена зъ картки! Въ справозданю выдѣлу краевого каже ся, що то неможливе, щобы Свдоркови, возьному уряду почтового, треба було голосы ажь пѣдповѣдати; адже-жь возьный мусить бути письменный. А я довѣдавъ ся, що купець Коритовскій, коли его переслухувавъ совѣтникъ Півоцкій, жертвувалярія! Урядъ громадскій въ клопотѣ, бо не можна завтра голосувати. Ажь тутъ выборцѣ довѣдують ся, що урядова ліста лежить у Шапсы Зінгера и вѣнъ ей переписуе. И знаете, якъ то сгало ся? Ото п. комісарь правительственный, видячи зорганізованыхъ мѣщанъ, шепнувъ жидамъ: „Мусите зорганізувати ся до завтрѣшныхъ выборовъ!“ До того треба було выборчои листы. И зъ доходженъ показало ся, що самъ п. комісарь зайшовъ въ ночи до уряду громадского, коли тамъ не було урядниковъ громадскихъ, тихцемъ забравъ зъ собою лісту, а вѣдтакъ — того вже очевидно протоколъ п. Півоцкого не каже — якось та ліста зъ рукъ п. комісаря Совиньского дѣстала ся до Шапсы Зінгера. Вѣйтъ и заступникъ сидѣли въ канцеляріи громадскѣй до 9-ой годины, и ліста ще була. Очевидно зникла она вже по 9 ѣй годинѣ. Кому теперь вѣрити, не знаю. Выдѣлъ краевый звиняе п. комісаря тымъ, що вѣнъ мавъ право взяти лісту зъ собою, щобы переконати ся о ей точности; але не каже, якимъ правомъ ліста зъ рукъ п. комісаря найшла ся у Шапсы Зінгера. Того Шапсы Зінгера не переслухувано. Судѣть теперь, панове, якъ хочете, вѣдки ліста зъ рукъ комісаря дѣстала ся до рукъ жидовскихъ!

Поминаю высказы п. Совиньского, котрыми той енергічный п. комісарь попысувавъ ся передъ выборцями въ Войниловѣ: „Milczeć! bo biję w mordę! Ja mam prawo was wszystkich poaresztować!“ П. Півоцкій переслухувавъ вѣйта, писаря, жидовъ, — правда; ще до тон ладнои компаніи и п. адъюнкта Жуковского, — та каже, що те все неправда. Най же-жь буде ваша офіціяльна правда! Що-жь робити!

Въ Томашѣвцяхъ той самъ п. Совиньскій находить зновъ людей свѣдомыхъ, зорганізованыхъ. Хтось ему шепнувъ, що найтвердшимъ свѣдомымъ приверженцемъ партіи Романчука є Михайло Цвѣкъ. Спритный п. комісарь пытае, чи нема въ селѣ другого Михайла Цвѣка Кажуть, що є. Отже п. комісарь розрывае голосы на Михайла Цвѣка зъ пѣдъ ч. 34 и на Михайла Цвѣка безъ числа дому. На 44 голосовъ дѣстае одинъ Мих. Цвѣкъ щось 19, а другій 12 голосовъ, отже нема бѣльшости. Такъ неволить п. комісарь людей ще другій разъ голосувати, ажь такъ змучивъ и стерорызувавъ ихъ, що нарештѣ пѣшли геть вѣдъ голосованя. Такимъ чиномъ выбравъ п. комісарь 12 голосами Казіміржа Зайончковского; и выбѣръ той легальный!

Мушу просити васъ, панове, щобы сьте

Казка про Петруся,

що йшовъ у свѣтъ Любови глядаючи.

Написала *Аделя Шрайберъ-Травенгаймъ.*

Чувавъ Петрусь, що есть десь Любовь на свѣтѣ. Такъ богато гарныхъ рѣчей говорили про нея, що вѣнъ въ своѣмъ серци забажавъ пѣзнати ей.

Якъ же ей пѣзнати?

Чувъ вѣнъ, що Любовь дуже гарна и мила зъ виду. Такъ отъ идучи стрѣтивъ вѣнъ гарненьке молоде дѣвча, ще въ коротких спѣдничкахъ ходило. Знявъ вѣнъ чемно шапку, поклонивъ ся низенько та й каже:

— Выбачте за пытанє: чи то вы Любовь?

— Ге, — вѣдповѣло дѣвча усмѣхаючись бѣленькими зубками. — Якій же ты дивный, що менѣ „вы“ кажешь!... говорѣмъ собѣ „ты“. А якъ же тобѣ на имя?

— Петро.

— А! Петро... яке погане та скучне имя... Я Петрусемъ тебе буду звати... Мѣй любый, коханый Петрусю!

Она обняла его бѣлыми рученятами, поцѣлувала, кучерями его погралась та й утекла бѣгцемъ вѣдъ него.

Петро за нею! Богато вѣнъ мавъ клопоту, заки дѣгнавъ ей, та все-таки зловивъ свою миленьку щебетушку.

Она радувалась, тѣшила ся, смѣялась, щебетала якъ мала розпещена дитина. Та й Петро бувъ щасливый и вдоволеный.

Разъ якось заговоривъ вѣнъ до своей щебетушки по щирому, — зачавъ пляны своі про будущину розкладати и радъ бувъ знати, яка ей гадка. Та она закрыла ему уста своими бѣленькими ручками и слухати не хотѣла.

Петро загнѣвавъ ся:

— Але жь бо серденько мое, вѣчно-жь тобѣ не бути дитиною! Справдѣ Любовь я представлявъ собѣ инакше,..

Коли дѣвча се почуло, почало ще дужче смѣяти ся.

— Ахъ, ты мѣй милый, коханый Петрусю, якій же зъ тебе великій дурень! якъ же ты пошивъ ся въ дурнѣ! Я нѣколи не була и не хочу бути Любовію, — я лише Любощь, покоѣвочка въ передпокояхъ ясневельможной панѣ Любови. А все-таки я рада, що и ты взявъ мене за нея. Богато вже людей казали менѣ, що я до нея дуже подѣбна... А теперь бувай здоровъ! Знаменито я забавила ся зъ тобою... Ты, Петрусю, гарный, милый хлопець... Зновъ колись вѣдвѣдаю тебе...

Ручкою своею бѣленькою пѣслала ему поцѣлокъ на прощанє, вклонила ся — и вже ей не було.

— Ну, весела була забавка, — думавъ Петро, — але я все-таки гѣйду глядати правдивои Любови. Теперь уже знаю: она буде высча ростомъ и красча зъ лица.

На стрѣчу ему надѣйшла гарна, статна женщина. Стать ей була маестатична и вызываюча, очи ей горѣли, въ звоякъ ей горячорусого волося переватый бувъ вѣнець зъ винограду.

Она глянула на него своими палкими очима — и кровь въ нѣмъ закипѣла. Безъ звази, безъ памяти кинувъ ся вѣнъ до неи и обнявъ ей.

— Ты! ты є правдива Любовь!

Ей червонѣ, пристрастнѣ уста ажь впивали ся въ него. Чудуючись и любуючись наповидною ей красою вѣнъ не мѣгъ досыть наглядѣтись на нея. Не тямивъ, що дѣялось кругомъ него. Середъ унесеня и щасливости годины минали ему въ забутю, у роскѣшнѣмъ полу-снѣ...

Коли прокинувъ ся, выдалось ему, що она цѣлкомъ перемѣнилась, не тота стала. Золотавый ей волосъ не мавъ уже давного полиску, палючѣ очи померкли, цѣла она була мовь-бы привяла.

— Що ты за одна, ты змѣнна женщино, що вчера мене огнемъ жарила, а сегодня...?

— Я Пристрасть, придверница Любови... Хто йде до нея, мусить переходити по-при мене.

Она встала, закрыла собѣ лице и пѣйшла.

Петро оставъ ся въ задумѣ.

— „Хто йде до Любови“ сказала она „мусить впередъ пройти по-при нея... она придверница...“ Слѣдуюча мусить бути Любовь!

Не довго ждавъ. Наближала ся жѣночка постать. Гарна, чудова! Але зъ близька побачивъ вѣнъ, що она — ся гарна та чудова — була мальована, а тѣ дорогѣ на нѣй шаты огрѣвали зѣвяле вже тѣло.

Очи ей загорѣлись, коли побачила его. Она обняла его своими кощавыми раменами, а ей нѣгтѣ врѣзали ся въ его живе тѣло. Она цѣлувала его, а ему здавало ся, що вѣнъ ставъ бездушнымъ... Коли кровь полилась изъ ранъ, якѣ она ему завдала, то она ссала ту кровякъ опиръ... Вѣнъ бувъ безъ волѣ, безъ тямки, якъ бы ошоломленый. Его опанувало чувство страшеннои огиди и вѣдразы. Вѣнъ зѣбравъ всѣ свои силы и выкрутивъ ся изъ обнять ей.

— Щезай! пропадай!... Ты не Любовь!

Роздавъ ся смѣхъ, якъ-бы псы забрехали та вовки завыли.

— Я є Розпуста! ха-ха-ха! Моя рѣдна сестра, котру Грѣхомъ зовуть, остала ся ще въ кумпаніи Любови, але мене Любовь прогнала. Та я ѣй вѣдплачуюсь — мщу ся на тыхъ, що ей шукають...

Постать зникла.

Петро, зломаный на тѣлѣ и на дусѣ, якъ-бы по тяжкѣй хоробѣ, оставъ ся самъ-самесенький.

— Ще разъ стрѣбую! Чей же найду, чого шукаю... Забавы, розрывокъ, авантуръ уже не хочу.

Перѣшла по-при него бѣдненько одягнена дѣвчина. На головѣ у неи бувъ вѣнець зъ барвѣнку, а довгій косы русяві спадали на плече и на груди.

Вѣнъ поглянувъ на неи мимоходомъ, байдужно — и не бачивъ того гарного, благородного, честного лица, тыхъ милыхъ очей, тыхъ солодкихъ та чистыхъ устъ, — вѣнъ бачивъ лишь убогу свитину.

— Така убога свитина!.. Такои убогои свитины не може мати Любовь, — Любовь, що володѣе серцями міліонѣвъ!

Дѣвчина поглянула на него сумно та спустивши повѣки пройшла мимо.

Стрѣчае Петро стару бабусю. А що ста-

вавъ на убогихъ 100 зр., коли-бы Сидорко хочь одно слово написавъ або перечитавъ. Справа ся сама собою маловажна, але цѣкаве свѣтло кидае она на рефератъ выдѣлу краевого, котрый зъ сего ложного фазту выснову несовѣстность протесту, кажучи: „Якѣ те неслушнѣ пѣдозрѣня кидае ся на правительственного комісаря!“

Выдѣлъ краевый, провѣрюючи правыборы въ самѣмъ Калуша, уневажнивъ аж 7 выборцѣвъ калускихъ. Я тверджу, що те уневажнене є неслушне и незаконне, а то зъ тои причины: Правыборы въ Калуши переводило ся до пѣзнои ночи, а другого дня навѣть ажь до год. 12 въ ночи. По скрутінін спостерѣгае п. комісарь, що замѣсть 15 выборцѣвъ выбрано бѣльшостію голосѣвъ заледво 9. Заряджено друге голосоване и при тѣмъ выбрано 6 выборцѣвъ. Але теперь спостерѣгае п. комісарь блудъ въ первѣстнѣй скрутінін, бо абсолютну бѣльшѣсть при першѣмъ голосованю дѣстало не 9, а лишь 8 выборцѣвъ, такъ що належало зарядити нове голосоване на 7 а не 6 выборцѣвъ. Отже комісія касуе выборы тыхъ 6 выборцѣвъ и при новѣмъ голосованю выбирають вже 7 выборцѣвъ. Выдѣлъ краевый каже, що той выбѣръ неважный, а то зъ двохъ причинъ: разъ, що не бувъ оголошеный, а друге, що комісія не мала права уневажнити цѣлый выбѣръ, бо таке уневажнене прислугуе лише старостѣ, а не выборчѣй комісіи. Одинъ и другій мотивъ є безосновный. Тіи выборы тягли ся безъ перестанку, не були другого дня перерываній; якъ же можна теперь казати, що передъ новымъ голосованемъ на 6 чи тамъ на 7 выборцѣвъ належало выборы оголошувати на ново? Другій мотивъ такожь не выдержуе критики, бо въ дотычнѣмъ параґрафѣ стоить обѣчь слѣвъ [читае]: „Коли-бы заходили обставины, що станули бы на перешкодѣ розпочатю, поступови або покѣнченю выбору, тогдѣ выборчу чинность може за дозволомъ выборчого комісаря комісія выборча вѣдложити на другій день або продовжити“ — отже обѣчь сихъ слѣвъ є ще постанова, що комісія выборча маe безусловне право уневажнити „голосы“, а не лишь одинъ голосъ. Ажь тогдѣ, коли комісія скѣнчить свою чинность и вѣддасть акта старостѣ, тогдѣ староста рѣшае о важности. Але коли комісія ще роботу не скѣнчила, то очевидно тѣлько она, а не староство, маe право рѣшати о важности и неважности голосѣвъ. Отже замѣтъ выдѣлу краевого не выдержуе критики.

Иду дальше. Въ Банѣ калускѣй выбрано Шилина Бучиньского. Се не подобало ся старостѣ, и хотя самъ комісарь оголошувавъ правыборы, староста поводуе внесене протесту, а выборы уневажнено зъ причины, що не оголошено правыборѣвъ. Отже послухайте, панове, якъ то прийшло до того протесту. Ото староста порозумѣвъ ся зъ начальникомъ салінъ и оба тіи панове условили ся, що радникъ салінарный наславъ старостѣ салінарныхъ робѣтникѣвъ, котрѣ пѣдъ загрозою дімісіи позбзнавали передъ старостою, що правыборѣвъ не оголошено якъ слѣдъ. Отъ якъ робить ся протестъ, коли его треба п. старостѣ!

А теперь переходжу до дня 24. вересня и до ночи, бо выборы розпочали ся не, якъ въ цѣлѣмъ краю, 25-ого вересня, але въ ночи 24-го. Розпочали ся они такъ: Коли п. староста Маевскій, въ котрѣмъ оббавало ся ще троха чувство урядовои правды и чести, не мавъ уже надѣ, щобы на другій день мѣгъ перевести выбѣръ урядового кандидата, приступивъ до него звѣстный его зять п. Оржельскій и каже до батька: „Тату, вы уступаете, а я теперь все беру въ свои руки!“ И вѣдъ тои хвилѣ той панокъ зачавъ переводити выборы по свому. Будьте, панове, ласкавѣ посмотрѣти, якъ той п. Оржельскій, переслухуваный радн. Півоцкимъ, зѣзнававъ передъ нимъ. Тамъ на другѣмъ аркуши ч. 5. стоить (читае): „Выборцѣ партіи Романчука допускали ся рѣзныхъ надужить и длятого я взывавъ кѣлька разѣвъ комісаря Совиньского о интервенцію.“ — Що за тонъ! Вѣнъ, кандидатъ нотаріяльный, взывае комісаря о интервенцію, а Совиньскій мусить его слухати! Але дальше (читае): „Вечеромъ передъ выборомъ посла я звертавъ на все бачну увагу.“ П. Оржельскій? Вѣдки-жь право, що за власть?! Той то п. Оржельскій въ ночи зъ 24 вересня стае на чолѣ банды незнаныхъ въ мѣстѣ жидѣвъ, мѣхоношѣвъ, всякои поперебираної голоты, и мовь якѣ розбѣйники воюють по мѣстѣ. О 10 годинѣ розлягае ся середъ темноі ночи крикъ, гуркѣтъ, зойкъ; поліціянты и якѣсь жиды вскакують на вѣзъ; на одного чоловѣка що приѣхавъ возомъ, всѣло двохъ поліціянтѣвъ и прикрыло его своимъ тѣломъ; другого несуть; крикъ, плачь... Що то є? То рускѣ выборцѣ зъ Перевѣзця приѣхали на выборы! Поліціянты затяли конѣ и пѣдъѣхали до шинку Лімера, де пяна товпа людей, а мѣжь нами секретарь староства Трояновскій въ мундурѣ гостить выборцѣвъ-хрунѣвъ. Одного зъ приѣхавшихъ стягають зъ воза, другого несуть. П. Трояновскій имъ назустрѣчь каже: „Не бѣйте ся, люде! Мы такѣ Русины, якъ и вы.“ Самъ Трояновскій признае ся въ протоколѣ доходжень, що гостивъ тыхъ нещасныхъ выборцѣвъ сыромъ, хлѣбомъ та гербатою; лишь каже, що не бувъ въ службовѣмъ уніформѣ. Але се рѣшучо ложь, бо ажь 5 свѣдкѣвъ сказало, що видѣли его въ уніформѣ. Звертаю увагу правительственного комісаря на одинъ фактъ. Ото въ протоколахъ доходжень, списачыхъ п. Півоцкимъ, дописано чужою злочинною рукою, що правительственнѣ комісарѣ не були у Лімера въ уніформѣ. Хто сфальшувавъ и той протоколъ и хто тамъ о пѣсля дописавъ „nie w uniformie“, вашою рѣчею буде доходити. Такъ само въ уніформѣ бѣгавъ по мѣстѣ и Совиньскій.

А отсе другій фактъ, о котрѣмъ посвѣдчило двохъ свѣдкѣвъ и одинъ львѣвскій літератъ: Учули-сьмо — каже наочный свѣдокъ — въ ночи крикъ. Прибѣгаємо на мѣсце и видимо, якъ жиды бють якогось чоловѣка, а другѣ рвуть конѣ. Зъ тои товпы людей выскакуе якійсь чоловѣкъ; се той львѣвскій літератъ. Жидъ коломъ замахуе ся надъ нимъ; ледво оборонили его другѣ. Ховають ся до склепу Коритовского. Въ тѣмъ вбѣгае до склепу хтось закутаный въ намѣтку и ховае ся передъ товпою ажь до пивницѣ. То народный учитель такъ утѣкае, щобы его не убили жиды, бо вѣнъ хоче дати голосъ на Романчука. Д-ръ Куровець свѣдчить, що на другій день рано о 5. годинѣ видѣвъ двохъ выборцѣвъ побитыхъ, покровавленыхъ, а такожь, що товпа людей напала одного чоловѣка и била его, а жандармъ и поліціянтъ спокѣйно смотрѣли на те и нѣчого не казали.

Комісарь Совиньскій на чолѣ товпы бѣгавъ въ уніформѣ по мѣстѣ якъ несамовитый; впавъ на чолѣ тои пяної товпы до склепу Коритовского и велѣвъ склепъ замкнути; хтось гримнувъ каменемъ у вѣкно и выбивъ шибы. Те посвѣдчивъ самъ вахмайстеръ жандармеріи. Люде постороннѣ, приглядаючи ся тому, казали, що безъ револьвера не приѣдуть вже нѣколи въ день выборѣвъ до мѣста. А зновъ ось що: п. Совиньскій не зважае на те, що п. Трояновскій запивае выборцѣвъ у Лімера, а п. Оржельскій у Теннцкого, але Коритовскому велить склепъ замкнути и хоче арештувати невинного чоловѣка, котрый що-нно приѣхавъ зъ Львова. Опѣсля пяна товпа въ п. Совиньскимъ на чолѣ, не найшовши въ склепѣ субъекта Коритовского, котрого хотѣли прнарештувати, забрала ся вѣдтамъ.

Такъ перейшла страшна нѣчь передъ выборами въ Калуши. На другій день рано товпа жидѣвъ облягла староство. Жиды кидали ся на бѣдныхъ хлопѣвъ, якъ гіены. Однымъ выдирано передъ староствомъ легітимаційнѣ карты, другимъ въ самѣй сали выборчѣй передъ очима старосты. Одинъ академикъ, наочный свѣдокъ, такъ менѣ розказавъ одну подѣю: Выборцѣвъ роздѣлено въ старостві до двохъ саль; въ однѣй интеліґенція зъ комісією, въ другѣй хлопы-выборцѣ и всяка голота жидѣвска. Жидѣвъ було цѣлкомъ напевно бѣльше, нѣжь выборцѣвъ-хлопѣвъ. Хлопы стояли тихо мовь на зарѣвъ. На одного такого кидае ся двохъ чи трехъ жидѣвъ, валять его на землю, а одинъ вырывае ему зъ-за пазухи легітимаційну карту. Коли вже жиды выдерли карту, надходить на те п. староста и зъ найбѣльшою флеґмою пытае: „Co tobie, człowieku? Wstań no, wstań!“ и вѣдходить собѣ! Такимъ способомъ вѣдобрано 6 выборцямъ легітимаційнѣ карты. Та вы вже чули въ вѣдчитаного протесту, тому не буду всего повтаряти. П. Совиньскій повтаряе за кождымъ выборцемъ, що голосувавъ на п. Каратницкого: „п. Каратницкій“ або „dziękuję“. За голосъ на Романчука жиды кляли: „а шлагъ бы тебе трафивъ!“ П. Совиньскій на пытане п. Півоцкого, длячого вѣнъ по вѣдданю голосу на Каратницкого все говоривъ „dziękuję“, вѣдповѣвъ наивно, що „певно закурювавъ папѣроску та дякувавъ за огонь!“ Се, мои панове, цѣлкомъ выстане для намѣстництва и выдѣлу краевого, и вы зновъ почуете зъ устъ п. комісаря: „Выводы п. Окуневского вымовно вѣдперто виводами референта выдѣлу краевого“. Коли бы вы, панове, чули, въ яку роспуку попадали тѣ люде въ Калущинѣ, коли прочитали сей рефератъ выдѣлу краевого! Коли они адыбали ся зъ сею офіціяльною ложею, то мене справдѣ брався соромъ и за сей соймъ и за выдѣлъ краевый! Якъ можна такъ лгати и перекручувати! „Всѣ закиды, вѣдносячѣ ся нѣбы то до надужить, показали ся при переведеныхъ доходженяхъ зовсѣмъ неправдивыми и або вѣдпертѣ зѣзнанями достовѣрныхъ свѣдкѣвъ або не мають нѣякого вплыву на справу легальности чи нелеґальности выбору.“ Отъ якою ложею кѣнчить ся рефератъ выдѣлу краевого!

Щобы вамъ дати ще одинъ зразокъ, якъ переводить ся слѣдство нашими совѣтниками намѣстництва, то наведу на прикладъ отсей уступъ зъ реферату выдѣлу краевого: „Купець и властитель реальности Астъ зазначивъ протоколярно фактъ, котрый пѣсля его гадки кидае ярке свѣтло на безосновность закидѣвъ сторонникѣвъ Романчука що-до брутальнои нѣбы то аґітаціи противнои стороны. Свѣдка пѣзвавъ до суду якійсь Ганджаровскій зъ Войнилова нѣбы то за побите По переведенѣй розправѣ судовѣй увѣльнено Астa, а крѣмъ того одного изъ свѣдкѣвъ Ганджаровского поставлено въ станъ обжалованя зъ причины обманьства черезъ фальшиве зѣзнане передъ судомъ. Крѣмъ того зѣзнавъ Астъ, що сторонники Романчука обили Щепковского.“ Пытаю ся людей зъ Калуша: що є на рѣчи? и довѣдую ся, що бѣдный Ганджаровскій справдѣ бувъ побитый и запѣзвав за те двохъ жидѣвъ до суду, Астa и Гоніґа. Астъ поставивъ свѣдка Мондшайна, котрый довѣвъ его alibi; на тѣй пѣдставѣ Астa увѣльнено, а Гоніґа засуджено. Астъ, теперь вѣльный, позывае Ганджаровского за кошты процесу и его засудили на 4 зр. Але потѣмъ доказують Мондшайнови, що фальшиво зѣзнавъ передъ судомъ на корысть Астa, и судъ засудивъ Мондшайна на мѣсяць криміналу. А бачите, що зъ того зробивъ радникъ Півоцкій!

Стоить тамъ дальше: „Астъ зазначивъ такожь фактъ побитя выборця Щепковского зъ Голиня сторонниками Романчука.“ Знаете, якъ зновъ зъ сею справою було? Отже тыждень передъ тымъ посварився ся той Щепковскій въ Рожнѣтовѣ зъ гандлярями, що тамъ прибули на ярмарокъ, и они, тѣ гандлярѣ, побили его. Той фактъ п. Совиньскій и Астъ злучили зъ выборами и покликують ся на ґвалты партіи Романчука. Отъ на яку вѣру заслугують літоґрафованѣ справоздання выдѣлу краевого о выборахъ послѣвъ въ рускихъ округахъ!

Та не конець на терорнзмѣ, не конець на перфідіи и ложи. Урядникъ, чоловѣкъ интеліґентный, давъ ся чути въ мѣстѣ: „Сегодня п. староста дѣставъ 2.000 зр.; будуть грошѣ!“ И справдѣ того дня мѣнявъ п. староста тысячку въ урядѣ податковѣмъ. „Може мѣнявъ свою тысячку“ скажете панове; и я хочу вѣрити, що мѣнявъ свою. Але въ короткѣмъ часѣ потѣмъ кличе п. Оржельскій Луця Кобльовского до канцеляріи инспектора школьного и офѣруе ему 150 зр. за голосы. Кобльовскій грошей не принявъ. Фантъ той бувъ справдѣ доходженый, але якъ? П. староста закликавъ Кобльовского и запытавъ: „Дававъ тобѣ хто 130 зр.?“ Той сказавъ: „Нѣ, не дававъ, але...“ — Жадне „але“, тѣлько: дававъ чи не дававъ? — „Та не дававъ, але...“ — Жадне „але“! Пѣдпиши протоколъ, що тобѣ нѣхто не дававъ 130 зр. — Хлопъ пѣдписавъ. И зновъ „закидъ безпѣдставный“! Але що п. комісарь передъ хвилею заявивъ, що всѣ такѣ факты будуть строго доходженѣ, то я ему той фантъ подаю пѣсля деклярації того самого Кобльовского [читае]: „Посвѣдчаю отсимъ, що згѣдно зъ фактомъ, наведенымъ въ интерпеляціи посла до думы державнои Юліяна Романчука, поставленѣй въ думѣ державнѣй до Его Ексцеленціи п. президента міністрѣвъ, давано менѣ передъ выборами до сойму галицкого посла зъ Калущины дня 25 вересня 1895 р. за тое, щобы-мь голосувавъ на кандидата правительственного, въ старостві въ Калуши, въ бюрѣ инспекторату школьного суму сто пятьдесять зр., призначену за мѣй голосъ и голосы двохъ другихъ выборцѣвъ зъ Пѣйла; тои сумы я не принявъ. Коли мене однакожь дня 25 падолиста 1895 покликано до ц. к. староства въ Калуши, спытано мене, чи хто офѣрувавъ менѣ передъ выборами за голосъ 130 зр., а я заявивъ, що нѣ, пѣдсунено менѣ до пѣдпису одвѣтне заявлене, котре я и пѣдписавъ, думаючи, що буду ще пытаный о се, чи офѣровано менѣ суму 150 зр.; на се я бувъ приготованый и таке пытане яко згѣдне зъ правдою бувъ бы-мь очевидно потвердивъ; однакожь о се мене вже не пытано, лишь велено менѣ вѣдѣйти. Симъ однакожь ще разъ заявляю, що 150 зр. менѣ за голосы монхъ выборцѣвъ офѣровано, а не суму 130 зр. — Пѣйло дня 29 падолиста 1895. Луць Кобльовскій; [свѣдки] Захарій Савчукъ, Юрко Киркошь, Я. Коритовскій.“

Маю ще и друге письмо до п. комісаря [читае]: „Декларація. Я низше пѣдписаный вѣзнаю при низше пѣдписаныхъ свѣдкахъ, що п. Кипріянъ Дескочь, выборець зъ Мошковець и учитель зъ Сѣвки и Мошковець вручивъ менѣ дня 24 вересня 1895 3 зр. то є три зр. зъ словами: „То будете мати на дорогу“; однакожь я по выборѣ посла до сойму, то є 25 вересня 1895 звернувъ-емь. — Сѣвка дня 27 сѣчня 1895. Симеонъ Тимкѣвъ. Яко свѣдки: Юрко Гаджаровскій. Гр. Мулика.“

Маю ще одинъ актъ [читае]: „Заявляю симъ пѣдъ готовостію всякои одвѣчальности, що коли въ ночи зъ 24 на 25 вересня сего року до Калуша яко выборець приѣхавъ-емь, покликавъ мене властитель Бережницѣ Юда Геніъ до ц. к. староства; панъ староста склоновавъ мене до голосованя на п. Модеста Каратницкого, а коли пѣзнавъ, що я инпои гадки и волѣ, вымагнувъ менѣ п. старост до руки паперокъ, котрый я опѣля яко десятку розпѣзнавъ. Панъ староста давъ менѣ отже десятку власноручно, бо жидъ Гершко Астъ, котрому п. староста се приручивъ, того зробити не хотѣвъ. Федѣръ Канѣй. Яко свѣдки: Иванъ [невыразно]. Михайло Зеленко. Ярославъ Коритовскій.“

Отже прошу п. комісаря правительственного всѣ тѣ факты точно розслѣдити, а при тѣмъ принятн высказъ мого жалю и здивованя, що той фактъ зъ тою десяткою, зазначеный въ протестѣ... [п. Верещиньскій: Tego niema w proteście!“] але є въ протоколѣ! — отже що той фактъ згубивъ ся якось такъ въ актахъ, якъ камѣнь у водѣ, и п. Півоцкій не уважавъ за потрѣбне запытати навѣть п. старосту, що на тѣй справѣ є. Се тымъ дивнѣйше, що, якъ я довѣдавъ ся, п. староста Маевскій бувъ при п. Півоцкѣмъ пѣдчасъ переслухуваня.

Отже такѣ дѣють ся рѣчи зъ тои стороны, котра маe бути сторожемъ законности въ державѣ и въ краю!

Я кѣнчу. Выборы въ Калущинѣ були такъ тяжкѣ, стѣлько неправды и терорнзму ужито на переведене выбору п. Каратницкого, що вѣнъ самъ того-жь дня чи на другій день зъ слезами обернувъ ся до купця Коритовского, д-ра Куровця и иншихъ: що ему зробити? „Хиба-жь я выйшовъ въ волѣ народу? Халатники и баґнеты выбрали мене; се я чую и знаю“. — Зложѣть мандатъ! була вѣдповѣдь. Вѣнъ сего не зробивъ и дѣждавъ ся того, що по тѣмъ выборѣ матери рускѣ показували его своимъ дѣтямъ, дивити ся на зрадники рускаго народу, що зломивъ народну дисциплїну. Хотя то мѣй товаришь, зъ кровавымъ серцемъ буду голосувати противъ него!

рѣ люде на все знають пораду, то и вѣдозвавъ ся вѣнъ до нен:

— Не знаете вы, бабусю, де живе Любовь?

— А! про Любовь пытаете? — вѣдказала бабуся. — Знала я ви, добре знала. Тамъ у онтѣй хатинѣ на горбочку она жила. Та тѣлькн отъ що покинула свою бѣленьку хатину... Коли вы йшли симъ шляхомъ, то повинні були стрѣнути ви... Она казала, що выбирае ся на довго. Та панна Выраховань6сть обняла ви господарство. Се дуже порядна и поважана особа, ощадна, практична... О! ѣй можна повѣритись! Такъ! такъ! оно дѣвсь на свѣтѣ! — докинула бабуся и поплела ся дальше.

Що-жь стало ся зъ Петромъ?

Про се розказують всѣлько. Одна гутѣрка йде, що вѣнъ довго ждавъ на поворотъ Любови, та не дѣждавшись ви, умеръ стярымъ парубкомъ. Другѣ зновъ розказують, що вѣнъ пѣйшовъ та й оженивъ ся зъ Выраховано6тію. Сѣ другѣ додають ще, що вѣнъ ставъ опѣля великимъ богачемъ и дуже поважною особою та й у великихъ почестяхъ умеръ, доживши глубокои старости. Навѣть бурмістромъ, кажуть, бувъ...

Переклавъ *Я. О—скій.*

Зъ руху выборчого.

Зъ Борщѣвского:

Комітетъ мѣсцевый зъ Борщева для переведеня выбору посла зъ пятои курії въ округѣ Борщѣвъ-[Мѣльница], Залѣщики-[Тлусте], Чорткѣвъ-[Будзанѣвъ], Гусятинъ-[Копичинцѣ], Теребовля-[Грималѣвъ], Скалатъ-[Пѣдволочиска] — маe честь за-для короткого часу и монструальности округа выборчого дорогою сеи вѣдозвы запросити зъ кождого зъ покликаныхъ повѣтѣвъ бодай по двохъ-трехъ нашихъ людей — въ цѣли завязаня комітету окружного и поставленя кандидата на пяту курію — на довѣрочный зѣборъ передвыборчій, котрый вѣдбуде ся въ Чортковѣ дня 5 н. ст. лютого [въ пятницю] о годинѣ 4-ій по полудни.

Взываємо проте всѣ комітеты повѣтовѣ и мѣсцевѣ, особливо „Раду Хлопску“ въ Теребовли, щобы на той зѣборъ конечно выслали своихъ вѣдпоручникѣвъ, а такожь поодинокихъ патріотѣвъ зъ цѣлого округа, щобы на зѣборъ по можности въ найбѣльшѣмъ числѣ прибули.

Про мѣсце зѣбору дѣзнають ся Вп. участники въ канцеляріи Вп. д-ра Горбачевского, адвоката въ Чортковѣ.

[Всѣ рускѣ часописи просимо о повторене сеи вѣдозвы.]

Зъ комітету мѣсцевого для V курії въ Борщевѣ дня 30 сѣчня 1897. — *Д-ръ Михайло Дорундякъ, д-ръ Романъ Яросевичъ, Вронимъ Калитовскій.*

Зъ Самбѣрского пишуть намъ:

Дня 28 н. ст. сѣчня вѣдбувъ ся въ Самборѣ передвыборчій зѣборъ выборцѣвъ зъ курій IV-ои и V-ои. На зборѣ явило ся

кромѣ селянъ кôлькохъ священикôвъ и значне число интелiгенцiи. Приѣхавъ також зô Львова д-ръ Франко, маючiй охôту тутъ кандидувати, и промовлявъ въ справѣ выборôвъ, взываючи селянъ, щобы йшли солiдарно [Русины и Мазуры] та выбирали лишь такихъ послôвъ, що будуть у Вѣдни пôдпирати интереси селянськi. Зôбръ ухваливъ скликати кôлька вѣчь, на котрi обѣцявъ приѣхати д-ръ Франко.

Вô второкъ 9-ого н. ст. лютого о годинѣ 11 передъ полуднемъ вôдбудуть ся въ Луцѣ, въ домѣ п. Петра Бѣлиньского Слотила, передвыборчi зôбры, на котрi всѣхъ выборцевъ запрошує — комiтетъ.

——

Зъ Жовкôвского пишуть намъ:

Въ Жовкôвщинѣ кандидує зъ V-тои курiи д-ръ Олѣйникъ, лѣкарь въ Мостôвъ великихъ и кандидатура его знаходить прихильный вôдгомôнъ у селянъ. Дня 29 сѣчня зъѣхали ся делегаты зъ вôсьмохъ сѣлъ до Мостôвъ и поставили его кандидатомъ на V-ту, взгладно и на IV-ту курiю. Дня 2 н. ст. лютого д-ръ Олѣйникъ стане передъ выборцями въ Камѣнцѣ.

——

Зъ Сокальского пишуть намъ:

Въ Сокальщинѣ рухъ выборчiй оживленый; селяне скликують вѣче за вѣчемъ. Вчера [31 с. м.] по вечôрни вôдбули ся зборы въ Войславичахъ при участи до 500 выборцевъ зъ сѣлъ: Войславичъ, Тудорковичъ, Хороброва, Вилбова, Городища варяжского, Нiновичъ, Нисмичъ, Угринова, Старгорода, Городиловичъ и Ульвôвка. Зôбранi ухвалили пôдпирати кандидатуру д-ра Олѣйника въ V-тôй, взгладно и въ IV-бй курiи. Заразъ по вôдкрытю зборôвъ явили ся жандармы и хотѣли силомôць розбгнати збори. Однакъ стрѣтили сильный опôръ у селянъ и зборы вôдбули ся. — Дня 1 н. ст. лютого мали вôдбути ся такi зборы въ Жнятинi, але староство заборонило, длятого, що „стодола призначена на вѣче не мае вôконъ“. — Дальшi передвыборчi зборы заповѣдженi: вô второкъ [2-ого с. м.] въ Угриновѣ а въ середу [3-го с. м.] въ Варяжи.

——

Зъ Лѣського пишуть намъ:

Дня 30 сѣчня вôдбуло ся въ Лѣську народне вѣче, скликане польскимъ „сторонництвомъ людовымъ“ при участи до 200 селянъ. Тенденцiя вѣча була тая, щобы акцiю выборчу въ лѣськôмъ повѣтѣ вôддати въ провôдъ головному зарядови польского сторонництва людового и такъ навѣть ухвалено. А що-жь на те Русины лѣського повѣту?...

Переглядъ полiтичный.

——

Царь дарувавъ 65.000 рублѣвъ на заложене конвiкту для слухачокъ петербургского лѣкарского институту. Конвiктъ мае бути ще сего року отвореный.

——

Въ Атенахъ на интервенцiю митрополита уступились студенты зъ будынку университетского. Ректôръ подавъ ся до димiсiи.

——

Зъ Африки доносять, що Дервiшѣ уступились въ-пôдъ Атордату. Се очевидно успокоило затревоженыхъ Италiйцевъ. Все таки бути може, що Италiя цѣлкомъ покине Еритрею. Зъ Риму доносять до англiйскихъ дневникôвъ, що рада мiнiстрôвъ постановила опустити и збурити Касалю.

Справы соймовi.

Внесене соймовоi лѣвицѣ въ справѣ реформы выборчои таке:

I. Соймъ припоручае выдѣлови краевому, щобы на найблизшôй сесiи предложивъ внески до змѣны статуту краевого и краевои ординацiи выборчои на слѣдуючихъ засадахъ:

1) Буде утворена курiя загального голосованя на основахъ уставы зъ дня 14 червня 1896 ч. 168 В. з. д., змiнюючои ординацiю выборчу до рады державнои.

2) Число послôвъ зъ курiи мѣстъ буде збôльшене о 10, выбираныхъ 2 мѣстами, котрi доси выбирають зъ курiи меншои власности.

3) Зносить ся вiрильнi голосы ректорôвъ университету у Львовѣ и въ Краковѣ. Натомѣсть университеты львôвскiй и краковскiй, рôвножь школа политехнiчна у Львовѣ будуть выбирати по однôмъ послѣ до сойму, а тѣлами выборчими будуть зборы всѣхъ звычайныхъ и надзвычайныхъ професорôвъ кождого зъ тыхъ закладôвъ.

4) Число членôвъ выдѣлу краевого належить пôбôльшити о одного, выбираного послами зъ курiи загального голосованя. Послы, выбранi университетами и школою политехнiчною, голосують на одного члена выдѣлу краевого разомъ зъ послами въ мѣстъ.

5) Выборы зô всѣхъ курiй вôдбуваються безпосередно. Голосоване въ курiи великои власности, въ курiи мѣстъ и коморъ торговельныхъ рôвножь университетôвъ вôдбуваеся безъ-всѣгды тайно. Въ громадахъ и въ курiи загального голосованя выборцѣ умѣючi писати, голосують картками тайно, а выборцѣ, не умѣючi писати, голосують устно.

II. Соймъ взывае ц. к. правительство, щобы на найблизшôй сесiи соймовôй предложило внесокъ о утворене окремого, выбираного черезъ соймъ куриями, въ самостôйну слѣдчу власть заосмотреного трибуналу до провѣрювання актôвъ выборчихъ, до справджуваня пôднесеныхъ закидôвъ и до рѣшаня о важности выборôвъ заквестiонованыхъ протестама.

——

Интерпеляцiя пос. Остапчука въ справѣ каранья за „хопту“ дворску, така:

Въ селѣ Лубянкахъ высшихъ, пов. збаражского, записало ся весною 1896 р. кôлькадесять селянъ, переважно бѣднѣйшихъ або середно заможныхъ у пана на „хопту“; що дня верета хопты въ лѣса, такъ черезъ 2—3 мѣсяцѣ, а за те день вôдробляти.

Але стала ся така приключка. Неоденъ що мавъ часомъ яку перешкоду и не мôгъ пôйти за хоптою, намагавъ опôсля двома або й трема веретами пôсля того, кôлько разôвъ мавъ перешкоду. Паньскi посѣпаки вылапували такихъ контрабандистôвъ, забирали вереты и ихъ записували. Такихъ случаевъ найшло ся по-надъ 60. Лѣсничiй оцѣнивъ кожду верету хопты на 45 кр. и донѣсъ о тôмъ до староства. Староство назначило терминъ и мала вôдбути ся въ селѣ розправа. Прийшовъ терминъ. Комiсарь староства Криницкiй замѣсть приѣхати до села, завернувъ на лѣсничôвку и тамтуды велѣвъ вôйтови пригнати людей. Розправа вôдбувала ся коротко. Комiсарь судивъ за кожду „перекрадену“ верету хопты по 55 кр. Люде приймали мовчки такiй засудъ, бо комiсарь не дававъ собѣ бôгато говорити. Але найшовъ ся мѣжь людьми одинъ смѣльчакъ, що нѣякъ не мôгъ погодити ся зъ засудомъ, се бувъ Максимъ Цибулякъ. Вôнъ и заявивъ чемно комiсареви, що засуду не приймае ся, и зголошуе рекурсъ. Комiсарь спаленѣвъ зô злости. „Ты злодѣю! Ты бунтôвнику!“ — розкричавъ ся вôнъ до Цибуляка. „То тôлькы людей тутка и нѣхто не найшовъ ся такiй мудрый ажь ты!“ Тутъ почастувавъ комiсарь Цибуляка такъ сильно пястукомъ въ груди, що той мало на землю не поваливъ ся. „Маешь до того ще 8 днѣвъ арешту, абы-сь памятавъ, якъ рекурсувати.“ За кôлька днѣвъ дôставъ Цибулякъ вôзване до староства, а коли явивъ ся на терминъ, той самый комiсарь потвердивъ свôй попередный засудъ и хочь той зновъ зголошувавъ рекурсъ, велѣвъ его за разъ всадити до арешту на 8 днѣвъ.

Зъ уваги, що таке поступоване комiсаря Криницкого противить ся законови, кривдить людей и збуджуе въ нихъ невдоволене — пôдписанi питають ц. к. комiсаря правительственного: 1) Якъ поясенить такiй поступокъ комiсаря Криницкого? 2) Чи правительство готове перевести доходжене въ тôй справѣ и укарати провинившого ся урядника? 3) Що думае правительство зробити, щобы такимъ и подôбнымъ надужитямъ властей адмiнiстрацiйныхъ на будуче запобѣгти?

Соймъ краевый.

7 засѣдане, II-гои сесiи, VII перiоду въ суботу дня 1 н. ст. лютого.

При читаню петицiй забирали поодинокi послы голосъ, щобы пôдперти деякi зъ нихъ ще й своею промовою И такъ пос. Вахнянинъ пôдперъ петицiю комiтету парохiяльного въ Сѣнявѣ, щобы тамошну церковь и иконостасъ зъ початку 17-го вѣку взяти пôдъ опѣку консерваторску; — пос. Гаморакъ промавлявъ за признанемъ громадѣ мѣста Снятина права побирання оплатъ вôдъ напиткôвъ спiрiтусовыхъ.

Комiсарь правительственный гр. Лось, вôдповѣдаючи на интерпеляцiю послôвъ людовыхъ що до забороны и розвязування зборôвъ народныхъ старостомъ бохеньскимъ въ теперешнôмъ перiодѣ выборчôмъ, — заявивъ, що правительство краеве не подѣляе интерпретацiи бохеньского старосты, мовь бы заходила рôзница въ перiодѣ „правыборчôмъ“, а „выборчôмъ“, и уважае цѣлый часъ вôдъ розписаня выборôвъ „перiодомъ выборчимъ“, въ котрôмъ вôльно вôдбувати згромадженя безъ повѣдомленя и интервенцiи власти политичнои. Се заявленe буде вказôвкою для поведеня всѣхъ властей политичныхъ въ краю.

Наступили першi читаня внесень.

Пос. Вайгiнгеръ мотивувавъ свое внесене, щобы соймъ бувъ скликуваный въ порѣ вôдповѣднѣйшôй и на довшi сесiя, та щобы не замыкано що року сесiи ино вôдрочувано. — Внесене вôдослано до комiсiи правничои.

Пос. Винничукъ коротко промавлявъ за своимъ внесенемъ, щобы правительство вôдписувало податокъ домовый и грунтовый тымъ господарямъ, котрымъ цѣлый приплодôвъ збôжевыхъ погорѣвъ а не бувъ асекурованый. — Внесене вôдослано до комiсiи податковои.

Пос. Солескiй мотивувавъ свое внесене: I. Поручае ся выдѣлови краевому, щобы предложивъ планъ систематичнои акцiи, розложеной на 15 до 20 лѣтъ, въ котрôмъ то часѣ подано бы „всѣй“ молодежи въ нашôмъ краю можность побирати науку елементарну. Планъ акцiи мае обôймати: 1. Вытворити вôдповѣдне число учителевъ кваliфiкованыхъ, щобы ухилити число нечинныхъ школъ а заразомъ заступити некваliфiкованыхъ учителевъ кваliфiковаными. 2. Завести постôйну програму, щобы щорôчно выбудувати якесь число школъ и заосмотрити ихъ въ силы учительскi. II. Взывае ся правительство, щобы пôбôльшило число галицкихъ семинарiй учительскихъ, та вже въ будучôмъ роцѣ отворило бодай чотири семинарiи учительскi. — Внесене вôдослано до комiсiи школьнои.

Наступило справоздане комiсiи буджетовои о прелiмiнари краевого фонду школьного на 1897 р. Комiсiя прелiмiнуе у выдаткахъ 3,519.608 зр. (бôльше о 185.924 зр. якъ въ 1896 р.) а въ доходахъ 1,423.452 зр., отже треба 2,096.156 зр. покрыти зъ выдаткôвъ фонду краевого.

Отворено генеральну дискусiю надъ буджетомъ школьнымъ. — Вiцепрезидентъ п. Бобжинськiй запустивъ ся въ полемiку зъ мотивованемъ пос. Солеского. Стараючись выказати, що станъ школьництва народного у насъ въ Галичинѣ ще не дуже лихiй та що кр. рада школьна мае знамениту програму дѣланя въ тôмъ напрямѣ. — Референтъ п. Козловскiй зазначивъ мѣжь иншимъ, що треба креувати посады окружныхъ катихатôвъ латиньскихъ, щобы удѣляли правильно науки религiи въ околицяхъ, де мало костелôвъ, н. пр. въ Перемыскôмъ, на Подôлю.

Всѣ рубрики буджету школьного принято безъ дискусiи.

Вôдступлено выдѣлови краевому до оцѣнки и взглядного полагодженя петицiи кôлькохъ учителевъ о вчисленe лѣтъ служби до емеритуры; петицiю дирекцiи галицкого сотваришеня опѣки надъ увôльненными вязнями въ справѣ утворeня краевыхъ закладôвъ поправы и робôтъ примусовыхъ; петицiи повѣтовыхъ радъ самбôрскои и ярославскои въ справѣ утворeня институцiи ветеринарôвъ окружныхъ а взгляднo субвенцiонованыхъ; петицiю муляря зъ Городенки Мих. Статкевича о выплату 120 зр. за надъобовязковы роботы для рôльничои школы въ Городенцѣ.

Вôдчитано внесеня и интерпеляцiи. Мѣжь иншими було внесене пос. Окуневского въ справѣ заснованя двохъ семинарiй учительскихъ: мужескои въ Городенцѣ и жѣночои въ Коломыи; — интерпеляцiю пос. Остапчука въ справѣ поведеня комiсаря збаражского староства при засудѣ за „хопту“ дворску; — интерпеляцiю пос. Окуневского въ справѣ нападу и насильства доконаного на особѣ Андрея Берника лясятицкими гольтаями-паробками въ присутности жандарма Жака.

Слѣдуюче засѣдане въ середу.

Наша Адмiнiстрацiя просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взгляднo и выпôвнати залеглости.

НОВИНКИ.

——

— Протесты до сойму противъ заведенiю громадъ окружныхъ надбслали дальше на руки „Народнои Рады“ слѣдуючi громады: Городище пов. бережаньского, Грусятичѣ пов. бобрецкого, Ражнôвъ пов. брôдского, Луги и Спасъ пов. долиньского, Яблонôвъ пов. коломыйского, Пеляны пов. львôвского, Войкова пов. новосандецкого, Свистѣльники пов. рогатиньского, Варваринцѣ пов. теребовельского, Нижнѣвъ пов. товмацкого, Дрогомышль и Чернилява пов. яворôвского и товариство „Рада Хлопска“ въ Теребовли. Крôмъ выказаныхъ въ „Дѣлѣ“ наспѣло множество протестôвъ на руки самыхъ послôвъ. Цѣлый народ очевидно справою дуже заинтересованый. Есть надѣя, що всѣ громады въ Галичинѣ скажуть тутъ свое слово.

— Signum temporis! Одержуемо сумну вѣсть, що звѣстного нашого патрiота п. Михайла Петрицкого, купця зъ Жидачева, тяжко побили жиды пôдчасъ засѣданя рады громадскои дня 27 сѣчня с. р., и то въ присутности надъ сто людей, котрi прибули прислухуватись нарадѣ буджетовôй. Побито також кôлькохъ господарôвъ, але легко, бо жидова головно звернула ся до п. Петрицкого. „Безпосередною причиною до того гайдамацкого нападу — пишуть намъ — було то, що пôдчасъ нарадъ выкрыли ся новi якiсь злодѣйства. Жиды поставили внесене, щобы вôдложити ухвалы буджетовi на иншiй день, и рада се ухвалила. Вôдтакъ поставили внесене, щобы засѣдане рады було на дальше тайне — и не чекаючи ухвалы кинули ся мовь розъюшенi тигры на п. Петрицкого и на кôлькохъ иншихъ мѣщанъ. Докладнѣйшi вѣсти подамо пôзнѣйше.“ — Мы въ нашôй редакцiи догадували ся яконсь пригоды зъ п. Петрицкимъ, бо дôставши вôдъ него початокъ справоздання зъ вѣча въ Жидачевѣ, дальше вже не дôстали. Показуе ся, що его въ Жидачевѣ стрѣтила подôбна пригода, якъ патрiотичного господаря Берника въ сусѣдньôй Стрыйщинѣ... Signum temporis!

— Наше молоде товариство „Академiчна Громада“ дуже скоро розвиваe ся, розбуджуючи у себе рухъ и житє, якъ рôзными вôдчитами такъ и завязуваемъ рôзныхъ кружкôвъ. Недавно повстали тамъ „кружокъ правникôвъ“ и „клюбъ шахiстôвъ“, а теперь, чуемо, завязавъ ся свѣжо ще й „драматичный кружокъ.“ На режiсера сего кружка запрошено Украинця п. Миколу Вороного, що взагалѣ такъ цѣкавить ся справами театральными и що тамтого року бувъ якiйсь часъ режiсеромъ руско-народного театру. На першiй разъ для попису драматичный кружокъ выбравъ дуже добру, орiгiнальну комедiю нашои звѣстнои писательки Олены Пчôлки, котра и мае бути выставлена въ пятницю, 5-ого лютого с. р. въ сали клюбу почтового [давнѣйше Frohsinn]. Штука ся написана зъ житя малomѣскои интелiгенцiи на Украинѣ; отже-жь беручи на увагу, що репертуаръ нашь драматичный взагалѣ дуже бѣдный на штуки сальоновi, думаемо, що ся нова штука буде для насъ дуже цѣкавою новинкою, тымъ бôльше що у Львовѣ вона ще не грана и буде выставлена въ першiй разъ. Выстава „драматичного кружка“ мусить бути цѣкавою и пôдъ зглядомъ артистичнымъ, бо, якъ зачуваемо, участники си въ бôльшости своѣй суть аматорами вже старымы, рутиноваными и выступали не одинъ разъ; кôлькохъ зъ нихъ навѣть вже служили на сценѣ руско народного театру, а одна, панна С., ще до недавна була вызначною артисткою на тôй сценѣ и знана ширшôй публицѣ. Отже-жь надѣемо ся, що наша публика сердечно вôдкликне ся на се симпатичне дѣло, щобы пôдтримати его зъ самого початку, и въ пятницю 5-ого лютого якъ найчисленнѣйше заповнить салю „Frohsinn“. Цѣны бiлетôвъ звычайнi, а дôстати ихъ можна що дня въ „Академiчнôй Громадѣ“ а въ день выставы при касѣ вôдъ 6-ои годины вечеромъ. Щасть Боже сему молодому кружкови!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на парохiю Звертôвъ дек. куликôвского одержавъ о. Левъ Пясецкiй. Канон. институцiю на Сторожѣ великiй дек. сянôцкого одержавъ о. Вiкторъ Савчакъ. — Завѣдательства дôстали оо. Iосифъ Круликовскiй въ Добромили, Конст. Федевъ въ Шумячи дек. высотаньского. — Сотрудництво въ Криници дек. мушиньского дôставъ о. Казимиръ Дутковскiй.

Телеграмы „Дѣла“.

——

Вѣдень 1 лютого. Соцiяльнi демократы устроили вчера по всѣхъ частяхъ мѣста вѣча, котрi выпали дуже людно. Обговорювано справу выборôвъ зъ 5. курiи.

Будапешть 1 лютого. Въ кругахъ близькихъ до правительства и сойму говорять, що въ справѣ австрiйско-угорскои угоды прийшло мѣжь обома правительствами до повнои згоды. Угорска квота мае бути де-що пôдвышшена.

Трiестъ 1 лютого. Mattino доносить, що гр. Голуховскiй сами днями поѣде до Риму, щобы датись пôзнати королеви та порадитись зъ италiйскими керманичами державными.

Берлинъ 1 лютого. Гр. Муравевъ бувъ вчера на обѣдѣ у канцлера кн. Гогенльогого. По полудни нараджувавъ ся зъ канцлеромъ и мiнiстромъ справъ заграничныхъ.

Атены 1 лютого. Увязнено 30 студентôвъ за звѣстнi демонстрацiи.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшiй складъ товарôвъ оптичныхъ и механiчныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвикеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроeня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провiнцiи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкiй Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Панна

зъ руского дому глядае мѣсця до заряду господарства на селѣ або до науки дѣтей початкуючихъ. Ласкавi зголошеня пôдъ адресою: Леокадiя Честиньска въ Миколаевѣ коло Бôбрки. 1—3 37

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинôвъ

Цѣна 70 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНIЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рôзнои ваги и приймае ушкоджевi дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожь мае на складѣ готовi дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперешнi замовленя, прошу о ласкавi замовленя такъ на поодинокi новi дзвоны якъ и на цѣлi групы. За тревалôсть матеріялу и гармонiйный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНIЙ СЕРАФИНЪ.**

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россiйске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескi силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бiрей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ОЦИЛЬ стальовi въ видѣ буквы H, Нр. , зр. 4 50. Нôръ 2, зр 5·— за 100 штукъ; — Дiяманты до рѣзаня скла по зр. 1 80, 2, 3 и 4 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капiтульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ

перший руско-американьскій

КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“

Накладомъ товариства „Союзъ“

Впорядивъ **Несторъ Дмитровъ.**

Есть се перша книжка, яку въ Русины въ Америцѣ выпечатали, — а представляє ся величаво. 15 аркушовъ друку: повѣсти, науковѣ статьѣ, поезіи — смѣхъ и правда, адресарь всѣхъ братствъ, парохій и священникôвъ въ Америцѣ. Портреты церковъ, рускихъ приходствъ американьскихъ и найзнаменитшихъ рускихъ патріотôвъ.

Въ хатѣ кождого Русина повинна та книжка находити ся. Можна дôстати по цѣнѣ 1 зр. въ книгарни Институту Ставропигійского. 377

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

власного выробу

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищений знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, зaосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, ліеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краєвѣ спеціялы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябедъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. н. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 306—?

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ забезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вôдъ 1874 р.)

скôнчивъ зъ кôнцемъ 1895 р. 27-ый рôкъ своєи дѣяльности и зросли вô всѣхъ вôддѣлахъ „Славіи“

		зъ кôнцемъ 1895 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр.	6,815.229·98 кр.
Преміи належитости поббчнѣ и вôдсотки за рôкъ 1895	„	2,116.833·28 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„	26,136.343·45 „
Обезпечень сумы въ секціи вôдъ огню	„	253,137.811·— „
Выплачень капіталы, ренты и вôдшкодованя въ 1895 р.	„	1,521.531·61 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вôдшкодованя въ загальнôй сумѣ	„	25,553.849·30 „

„Славія“ приймає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтѣй, въ секціи IV. обезпеченя вôдъ шкôдъ огневыхъ будынкôвъ, движимостій, збôжа товарôвъ, запасôвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а услôвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друксортôвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 28 2—?

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

УЧИТЕЛЬ

орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене невôдклично 20 лютого

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 8—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	2.01	Сучави і Черновець	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.40	Підволочиск і Бродів	особовий	2.45	Черновець і Сучави
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом. Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

Ручить ся, що чиста

Вôдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ чеcкихъ и нѣмецкихъ млыновъ томасовскихъ — се

найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рôлѣ.

Надає ся для запоможеня рôлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родôвъ збôжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвôвъ конюшины и люцерны, для виноградникôвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навожeня лукъ.

Перевысшає всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримає ся.

Наколи-хъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численѣ премія, вôдзывы газетъ фаховыхъ и всякѣ пояснения суть вôдъ руками.

Запыты и замовленя вôдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau

der böhmischen Thomaswerke in Prag

Mariengasse Nr. 11. 8 3—36

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

Всѣ котрѣ хочуть свое здоровлье удержати и скрѣпити, а не хочуть занехати звыклого и пріятного уживаня кавы. Додатокъ бо Катрайнера кавы усуває такъ загально звѣстнѣ и при правильнôмъ уживаню такъ шкôдливѣ для здоровля наслѣдки рознервовуючои кавы зернистои. ✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

Всѣ котрѣ суть терплячѣ. Именно при слабостяхъ нервовыхъ и при нежитѣ (катарѣ) жолудка въ тысячныхъ случаяхъ оказала ся „чиста“ солодова кава найлѣпшимъ, найздоровшимъ и легко стравнымъ напоемъ. ✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

Всѣ жѣнки и дѣти, для котрыхъ нѣжнои конструкціи пошивна кава Катрайнера есть дуже доброю и котрѣ пьють еѣ чи то чисту, чи съ домѣшкою кавы зернистои дуже радо и охочо. ✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

Всѣ котрѣ хочуть жити ощадно, а при тôмъ хочуть пити смачну и здорову каву. Отъ тоту заступає дуже добре для кождого одна тôлько Катрайнера кава такъ чиста, якъ и домѣшана до кавы зернистои. ✱✱✱✱✱✱✱✱

Катрайнера Кнайпа солодова кава есть справдѣ здоровымъ родиннымъ напиткомъ, а чистѣйшимъ природнымъ продуктомъ въ цѣлыхъ зернахъ, продукована зъ найчистѣйшого солоду, котрому то продуктови вже самъ способъ продукціи Катрайнера, всюда заведенои и черезъ найбольшѣ поваги затверженои и узнанои надає смакъ улюбленои повсюда зернистои кавы. Катрайнера солодова кава одна-одинока лучить тому смакъ зернистои кавы зъ всѣми прикметами здоровои, лѣкарскими повагами узнанои и ствердженои кавы солодовои.

Прошу: Щобы охоронити ся передъ ошуканьствомъ и шкодою, прошу при закупнѣ уважати точно на марку охоронну (така сама якъ на выпечатанôмъ побôчь оригинальнôмъ пакетѣ) съ написею: **„КАТРАЙНЕРЪ“.**

Пачки безъ напису КАТРАЙНЕРЪ суть неправдивѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 16. Львовъ, Второкъ 21 Сѣчня (2 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѳмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѳ второкъ, и вѳ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѳсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій: на цѣлый рѳкъ . . 18 зр. на пѳвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѳкъ . . 24 зр. на пѳвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѳкъ . . 16 зр. на пѳвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѳдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатанй вѳльнй вѳдъ порта.

Пооднноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѳдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѳдъ стишка.

Переглядъ політичный.

„Моск. Вѣдомости“ подають зъ Вѣдня допись про політичне положенє въ Австрій. Мѣжь иншимъ каже ся тамъ: „Всьо промавляє теперь за тымъ, що гр. Бадені намѣряє копіювати програму гр. Таффого зъ р. 1879. Гр. Таффе, якъ вѣдомо, залишивъ опѳсля тую програму, и она лишилась тѳлько на папери. Чи гр. Бадені переведе ей теперь? Молодо-Чехамъ здаєсь, що такъ, и они майже слѣпо вѣрять гр. Баденьому та всѣмъ его обѣтницямъ, якѣ имъ робить прямо або посередно. Дай Боже, щобы они не завели ся на нѣмъ такъ, якъ завели ся старо-Чехи на гр. Таффимъ. Але тактика обохъ тыхъ графѳвъ є на диво такъ подѳбна, що я бою ся, щобы тота подѳбнѳсть не вѳдбила ся такожь и въ судьбѣ молодо-Чехѳвъ.“

Цѣкаве поясненє, длячого раду державну закрыто безъ троновои рѣчи, подає Norddeutsche Allg. Ztg. въ дописи зъ Вѣдня: „Въ Угорщинѣ закрыто розвязаный соймъ троновою рѣчею, и такъ само вѳдкрыто новый соймъ. Противно австрійске правительство мабуть постановило розпустити парлямент безъ шуму, бо оно лише въ коротенькѳй его дѣяльности брало участь, а не хоче и не може мати нѣчого спѣльного зъ всѣмъ тымъ, що стало ся давнѣйше. Гр. Бадені хотѣвъ такожь лишити собѣ на будуче свободу и нѣ въ чѳмъ не брати на себе обовязку. Адже-жь не можна знати, що принесуть новй выборы и яку бѳльшѳсть буде правительство мати въ новѳй палатѣ. Правительство по просту уважає конець минувшои сесіи за епізоду въ часѣ своєи управы и найлѣпше волѣло бы, щобы тоту епізоду скоро забуто. Угоду зъ Угорщиною, котра пѳсля програмы мала бути переведена ще зъ старымъ парляментомъ, треба було вѳдложити на пѳзнѣйше, и ще й нинѣ, поминувши квоту, заходять рѳзницѣ, котрй що-йно треба буде усунути. Сей важнои рѣчи не можна було такъ легко поминути въ троновѳй рѣчи, и ледво чи можна помылити ся, коли выскаже ся переконанє, що неполагоджена справа угоды була головною перешкодою троновои рѣчи. Ще не одноі нарады міністрѳвъ треба буде въ найблизшѳмъ часѣ, щобы поконати тѣ трудности угоды, якй ще заходять. А вѳдъ складу новои рады державнои буде ще залежати, чи справу угоды буде можна внести заразъ на початку новои сесіи.“

Въ суботу вѳдбула ся въ Празѣ урочиста инсталяція нового бурмістра д-ра Подлішного. Нѣмецкй політичнй круги усунули ся вѳдъ урочистости. Коли радникъ намѣстництва вѳдчитавъ присягу и дойшовъ до слѳвъ „столиця краю Прага“, вѳдозвались голоснй окліки „королѣвска столиця Прага“. Намѣстникъ сказавъ въ ческѳй промовѣ: „Кождый прихильникъ королѣвскои столицѣ Праги (при словѣ „королѣвскои“ залунали грѳмкй и неустаючй обявы вдоволеня) щиро урадувавъ ся, що при выборѣ бурмістра погодили ся остаточно оба ческй сторонництва.“ Вѳдтакъ вычисливъ намѣстникъ задачѣ, якй ждуть нового бурмістра. Опѳсля зазначивъ по нѣмецки, що поладженє національныхъ спорѳвъ въ справахъ громадскихъ, розважна увага на меншѳсть другои народности, промостить дорогу спѳльнѳй роботѣ мѣйского населеня обохъ народностій на полі економічнѳмъ и гуманітарнѳмъ, оживить товарискє пожите и дасть гарный прикладъ цѣлой краинѣ. Вкѳнци упевнивъ намѣстникъ нового бурмістра, що буде его пѳсля силъ своихъ поправати у всякихъ заходахъ, зверненыхъ до тои цѣли. На те вѳдповѣвъ д-ръ Подлішный высоко патріотичною промовою, котрои отсе подаємо короткій змѣстъ. Подякувавши цѣсареви за потвержденє выбору, просить новый бурмістръ намѣстника о прихильнѳсть для мѣста, доси занедбуваного. Зъ своєи стороны обѣцює всѣ свои силы вѳддати для добра мѣста памятаючи и на те, що славяньску, ческу Прагу, митрополію заходнього Славяньства, замешкують такожь и Нѣмцѣ, для котрыхъ обѣцює бути справедливымъ. Бесѣдникъ обѣцює старати ся, щобы нѣкого въ мѣстѣ не було, кому бы дѣяла ся кривда. За обовязокъ свѳй уважає зберѣгати ческій характеръ Праги, але заразомъ въ управѣ мѣста держати ся засады рѳвноправности и рѳвнои вартости обохъ народностій. Вкѳнци высказуе бесѣдникъ певну надѣю, що Прага, котра була колись столицею короля, стане нею въ недовгѳмъ часѣ назадъ. Д-ръ Подлішный закѳнчивъ словами: „Нехай жие король и королева Чехъ! Нехай жие цѣсарь и цѣсарева! Слава!“

Опѳсля вѳдбулась урочиста служба Божа.

Въ горѣшно-австрійскѳмъ соймѣ вѳйшло дня 29 мин. м. внесенє, взываюче выдѣлъ краєвый, щобы у правительства поробивъ кроки въ справѣ охороны интересѳвъ краєвого рѳльництва и мельництва передъ убійчою конкуренціею угорскою.

Въ стирійскѳмъ соймѣ внесли того самого дня п. Карльонъ и товаришѣ начеркъ закону о реформѣ шкѳльництва. Пѳсля того внесеня мають бути школы подѣленй на: 1) початковй, въ котрыхъ наука черезъ 6 обовязковыхъ лѣтъ тревае цѣлый тыждень крѳмъ четвергѳвъ, а въ 7. и 8. обовязковѳмъ роцѣ лише що четверга; 2) нормальнй, котрй мають мати що-найменше 4 клясы, и 3) народнй, въ котрыхъ наука вѳдбуваєсь черезъ 8 обовязковыхъ лѣтъ що день крѳмъ четвергѳвъ. Закладане нормальныхъ шкѳлъ постановляють мѣсцевй рады шкѳльнй, а тй постановы затверджуе краєвый выдѣлъ.

Въ форарльбергскѳмъ соймѣ ухвалено вызначити зъ нагоды ювілею панованя цѣсаря 20.000 зр. на будову заведеня ратункового для молодѣжи.

Въ дальматиньскѳмъ соймѣ ухвалено зъ тои самои нагоды утворити 24 стіпендій по 200 зр. для ученикѳвъ рѳльничои школы, котру маєсь заложити въ Спалятѣ.

Въ угорскѳмъ соймѣ раджено дня 30 м. м. надъ петиціею въ справѣ утвореня мадярского гр. кат. епископства. Референтъ комісіи жадавъ, щобы тоту петицію передати міністрови вѣроисповѣдань. Міністеръ вѣроисповѣдань Влясічь указавъ на те, що тою справою угорске законодатство занимае ся вѳдъ 1843 р., але надаремно. Мин. року навѣть вѳдправлено въ Будапештѣ мадярску службу Божу, але св. престолъ, якъ вѣдомо, запротестувавъ противъ того. Тымъ протестомъ однакъ справа не покѳичена ще. Ходило о те, чи можна уживати неканонічнои літургіи. На те питанє вѳдповѣвъ св. престолъ, що не можна. Що-до утвореня епископства, то о тѳмъ можна тѳлько тогдѣ говорити, коли справа мадярскои літургіи буде полагоджена. Языкъ літургіи є внутрѣшною справою католицкои церкви, и о тѳмъ рѣшае св. престолъ. Однако правительство уважае за свѳй обовязокъ, подати до вѣдомости св. престола историчный розвитокъ тои справы и ей теперѣшный станъ. Той самъ обовязокъ мають такожь интересованй епископы и цѣлый епископатъ. Правительство знае свѳй обовязокъ и сповнить его. Міністеръ припоручае палатѣ внесене комісіи.

Угорскій президентъ міністрѳвъ бар. Банфі въ клопотахъ! Въ вересню 1895 р. написавъ було Бляскович, що теперь є посломъ и членомъ національного сторонництва Апонія, дуже довѣрочный листъ до абата Мольнара, тогдѣшного секретаря людового сторонництва. Той листъ дивнымъ дивомъ не дойшовъ до адресата. Ажь на однѳмъ зъ послѣдныхъ засѣдань сойму на превелике зчудованє Бляскович президентъ міністрѳвъ вѳдчитуе той листъ при вѳдповѣди на одну интерпеляцію Якимъ чиномъ попавъ листъ въ его руки? Або его перехоплено або вкрадено або у всякѳмъ разѣ нарушено тайну листѳвъ. Притисненый до стѣны, президентъ міністрѳвъ пустивъ ся на выкруты, котрй опозиція, розслѣдивши рѣчь, явно назвала свѣдомою ложею. Тымчасомъ выказало ся бодай по части, якъ то листъ дѳставъ ся въ руки Банфіого. Ото въ вересни 1895 р. перенесла ся канцелярія людового сторонництва въ иншє мѣсце, а опорожнене помешканє заняла одна оперова спѣвачка. Надойшовъ листъ Бляскович, а мужь спѣвачки вѳдобравъ его та неправно отворивъ и опѳсля передавъ редакторови дневника Pesti Naplo. Сей побѣгъ зъ листомъ до міністерства и черезъ якогось радника передазъ его президентови міністрѳвъ, — але зъ тымъ, щобы змѣсту листу нѣколи не оголошувано. Банфі обѣцявъ се, але за кѳлька недѣль таки забувъ свою обѣтницю и вѳдчитавъ листъ въ соймѣ. Теперь осоромивъ ся п. президентъ и тымъ, що нарушивъ тайну листѳвъ, и тымъ, що забувъ на дану обѣтницю, и вкѳнци ще й тымъ, що выкручуючи ся, свѣдомо допустивъ ся ложи. Та не конець на тѳмъ соромѣ, бо Бляскович хоче удати ся на судову дорогу. Вѳнъ мае позывати чоловѣка тон спѣвачки за те, що перехопивъ чужій листъ, а редактора и бар. Банфіого за нарушенє тайны листѳвъ. Прикра справа! Хто иншій сховавъ бы ся вже въ мышачу дѣру, не то щобы президувавъ міністрамъ; бар. Банфі мабуть чи не гадае заслонювати ся ненарушимостію посольскою!

— —

Того самого дня, коли гр. Муравевъ выѣхавъ зъ Парижа до Берлина, цѣсарь Вільгельмъ поѣхавъ до Кілю на хрестины до свого брата Генрика, котрому народивъ ся сынъ. Длятого гр. Муравевъ въ недѣлю по обѣдѣ у кн. Гогенльогого удавъ ся до Кілю, де въ понедѣлокъ мавъ бути на авдіенціи у цѣсаря. Того самого дня на вечеръ мавъ назадъ ще вернути до Берлина, звѳдки по короткѳй перервѣ мавъ о 11 годинѣ въ ночи выѣхати до Петербурга.

— —

Парискій дневникъ Gaulois довѣдуе ся нѣбы то вѳдъ якогось дипльомата про инструкціи, якй мають амбасадоры въ Царгородѣ. Отже амбасадоры мають головно наставати на отсй жаданя: 1) Порта мае назадъ прийти до своєи давнѣйшои власти, котру ѣй выдерли дворакы султана. 2) Безъ нарушеня правъ султана мае бути обмежена власть султаньскои палаты такъ въ дѣлахъ внутрѣшныхъ якъ и заграничныхъ. 3) Въ кождѳмъ міністерствѣ мае бути настановленый заграничный урядникъ, щобы контролювати выдатки міністерства и дбати про рѳвновагу буджету. 4) Всѣ вілаєты европейскои якъ и азійскои Туреччины крѳмъ Арабіи мають дѳстати автономію. 5) Суды будуть цѣлкомъ на ново зорганізованй, такъ щобы були цѣлкомъ независимй вѳдъ правительства и вѳдъ султаньскои палаты. 6) Въ цѣлѳй державѣ мае бути утворена жандармерія на взѳръ европейскій, и то зъ людей честныхъ, що нѣколи не були въ суперечности зъ судомъ. Жандармѳвъ мае ся принимати безъ огляду на релігію и народность.

Справы соймовй.

Интерпеляція внесена на вчерашнѳмъ засѣданю сойму п. Т. Окуневскимъ въ справѣ нападу на честного патріота-селянина Андрѣя Берника въ Лисятичахъ повѣту стрыйского звучить:

Вѳдъ довшого часу проявляють ся въ селѣ Лисятичахъ въ стрыйскѳмъ повѣтѣ нѳчнй напады, бійки и рѳзнй забуреня публичного спокою. Вечерами и ночами волочать ся банды здеморалізованыхъ и пѳдпитыхъ парубкѳвъ, котрй нападають и зневажають спокѳйныхъ прохожихъ, выробляють рѳзнй псоты коло хатъ, выкликують бійки и галабурды. Мѣсцевый вѳйтъ, Якимъ Тижбѳръ, котрый тѣшить ся особливою протекціею властій адміністраційныхъ, не лишь не выступае противъ тыхъ нѳчныхъ авантуръ, але противно, пѳдпирає ихъ, а на чолѣ банды авантурникѳвъ стоять два его сыны — Микола Тижбѳръ и Михайло Тижбѳръ. Дивнымъ дивомъ тѣ всѣ напады зверненй выключно противъ тыхъ селянъ, котрй не прихиляють ся до тои деморалізаціи, яку ширять въ селѣ вѳйтъ, арендарь и ихъ поплечники, а натомѣсть намагають ся завести въ громадѣ порядокъ, тверезвсть, освѣту и самопомѳчь економічну, — а найбѳльше противъ тыхъ одиниць, котрй остатными часами заложили въ селѣ христіяньску крамницю и взялись енергічно до упорядкованя церковнои касы, котрои фонды въ высотѣ кѳлькохъ тысячѣвъ зр. пропадають розпозиченй головно въ кишени вѳйта, его фаміліянтѳвъ и найблизшихъ поплечникѳвъ.

Въ селѣ Лисятичахъ истнуе постеруноkъ жандармеріи репрезентованый постенфіреромъ Жакомъ, знанымъ вже зъ торбчнои интерпеляціи въ соймѣ, котрый вѳдзначивъ ся надзвычайною енергіею при соймовыхъ выборахъ въ роцѣ 1895, де арештувавъ безъ пѳдставы и безъ намыслу въ нѣчѳмъ неповинныхъ людей а вѳдтакъ зъ рѳвною енергіею переслѣдувавъ громадянъ, котрй брали участь въ депутаціи до монарха, — теперь однакъ супротивъ тыхъ галабурдъ нѳчныхъ и авантурничихъ нападѳвъ грозячихъ въ найвыстѳй степени публичному супокоєви вѳнъ не тѳлько держить ся зовсѣмъ пасивно, не тѳлько очевидно толеруе, але формально пѳдпирає загаданй напасти и забуреня. Чуючи за собою плечѣ мѣсцевои зверхности громадскои и жандармеріи, посунулись згаданй авантурники въ Лисятичахъ до страшныхъ кровавыхъ злочинствъ, котрй въ селѣ тѳмъ и въ охрестности вытворили грѳзный станъ публичного занепокоєня и пѳдкопаня всеи поваги права, а зъ другои стороны стали дуже небезпечнымъ прецеденсомъ для публичного супокою и порядку правного на будуче.

Въ ночи зъ 23 на 24 сѣчня 1897 р. снували ся по селѣ Лисятичахъ великй товпы галабурдникѳвъ, нападали прохожихъ и зневажали ихъ чинно, однакъ зъ причины, що заатакованымъ удало ся заздалегѳдь утечи, не прийшло ще сеи ночи до нѣякого бѳльшого екцесу. Въ вечеръ 24 сѣчня 1897 напали на улици и побили нѳчнй напастники менче або бѳльше тяжко пятьохъ спокѳйныхъ людей а именно: Стефана Станислава, Михайла Станислава, Федя Кащія, Олексу Иванцева и Николу Цяпку. Того самого дня около 10 годины въ ночи напала велика товпа галабурдникѳвъ на господаря Андрѣя Берника, котрый въ товариствѣ чотирохъ инчихъ господарѣвъ вертавъ фѣрою зѳ Стрыя и вѣзъ товары для ново-заложенои крамницѣ. Товпа нѳчныхъ розбишакъ, котрѳй проводили оба вѳйтовй сыны, дальше Никола Дармохвалъ и Панько Кащѣй, били Берника и товаришѣвъ буками и переслѣдували ихъ такъ завзято и ґвалтовно, що тй мусѣли покинути фѣру и хоронити ся до хаты господаря Олексы Курилишина. Однакъ и тутъ напали на нихъ згаданй розбишаки, повытовкали вѳкна и допустились въ хатѣ тѳй публичного насильства въ наслѣдокъ чого переслѣдуванй и тутъ не були безпечнй и мусѣли утѣкати передъ напастниками дальше.

Андрѣєви Берникови удалось утечи до дому, де есть постеруноkъ жандармеріи. Андрѣй Берникъ, побоюючи ся о своє житє, благавъ жандарма Жака, щобы ему позволивъ у него переночувати, однакъ жандармъ не хотѣвъ на тое згодити ся, хочь Берникъ зъ слезами представлявъ ему, що за дверми дому жде его имовѣрно смерть. Коли всѣ просьбы Андрѣя Берника остались безуспѣшными, заявивъ ему жандармъ Жакъ, що его вѳдведе до дому. Заледви однакъ уйшли кѳлькадесять крокѳвъ, явило ся знову кѳльканацять розбишакъ, котрй мимо присутности жандарма кинулись на Андрѣя Берника, положили его на землю и били буками, а деякй зъ нихъ кололи его ножами и завдали ему чотири тяжкй раны, кваліфікованй комісією судово-лѣкарскою яко небезпечне тяжке ушкодженє тѣла, котре лишь длятого не грозить утратою житя, позаякъ Берникъ бувъ одѣтый въ подвѳйну грубу зимову одѣжь, черезъ котру ему завдавано удары ножами. Все те дѣяло ся въ очахъ жандарма, котрый ограничавъ ся лишь на лагѳднй упѳмненя, а не тѳлько не зробивъ ужитку зъ оружя и не арештувавъ виновникѳвъ, до чого закономъ бувъ обовязаный, але поведенемъ своимъ здавало ся додававъ имъ заохоты.

Коли зважить ся зъ одной стороны, що жандармъ Жакъ есть ноторичнымъ ворогомъ Андрѣя Берника, що вже передъ выборами до сойму своимъ ложнымъ донесенемъ споводувавъ невинне увязненє его и 23-дневне безпѳдставне притриманє въ слѣдчѳмъ арештѣ; що зъ причины жалобы Берника мавъ сей жандармъ Жакъ доходженє противъ себе за невинне переслѣдуванє и зневажуванє участникѳвъ депутаціи, и що Жакъ есть сильнымъ покровителемъ вѳйта Тижбора, котрый есть моральнымъ а его сыны фізичнымъ справниками сего злочину, а зъ другои стороны, що нарѳдъ нашь сѣльскій ноторично дрожить передъ самымъ видомъ жандарма и въ его присутности абсолютно злочину бы нѣхто зъ селянъ нашихъ не допустивъ ся, — то показуесь майже певною рѣчью, що справники сего злочину намѣреного убійства дѣлали маючи запевненя, що зѳ стороны жандарма нѣякои не дознають перешкоды — а есть навѣть свѣдокъ одинъ, котрого имя подадуть интересованй при карнѳй розправѣ, котрый мавъ случайнѳсть чути, якъ постенфіреръ Жакъ укладавъ ся зъ однымъ зъ справникѳвъ а именно зъ Николою Дармохваломъ що-до пляну нападу на особу Берника.

На всѣ тй злочинства, на цѣле тое авантурниче забурене пануюче въ селѣ, дивить ся преспокойнымъ окомъ зверхность громадска, тутъ грубо особисто интересована, якъ не менше и повѣтова зверхность політична, котра

анѣ подумала доси о предприняттю якихъ-будь мѣръ, такъ що поведене ся супротивъ тыхъ выпадковъ робить вражѣне, мовь-бы всѣ ті злочинництва и забурена була ѣй на руку.

Характеристичнымъ есть такожь и те, що жандармъ Жакъ, котрый обовязаный бувъ о выпадкахъ тыхъ въ сѣй хвили довести судови, не зробивъ сего и выпередила его комісія судово-карна ц. к. суду повѣтового въ Стрыю, котра на основѣ приватного повѣдомленя була зіслана другого дня по фактѣ.

Супротивъ того явно сприяючого становиска зверхности громадскои и постеруноку жандармерія та дуже двозначного поступованя стрыйского староства розруси и напады въ Лисятичахъ не лишь не перестають але стають чимъ разъ грізнѣйшими. Мимо арештованя двохъ справникѣвъ прочій розбишаки, зъ неарештоваными доси сынами вѣйта на чолѣ, пють цѣлыми почами по коршмахъ и вѣдгрожують ся, що поубивають всѣхъ своихъ противниковъ, — въ наслѣдокъ чого панує якъ въ селѣ такъ и въ охрестности нечувана паніка, а терорізмъ розсѣваный сею компаніею злочинцѣвъ росте въ кождымъ днемъ въ силу и вплывъ, наче ругае всякому праву и порядкови.

Позаякъ факты повысшѣ при нинѣшнѣмъ устрою правнѣмъ суть великою аномалією; — позаякъ интересъ повагы властій и права, якъ не менше интересъ публичного порядку наказуе, щобы такій аномалій не лучались и якъ найскорше були усунены; — позаякъ поведене згаданыхъ высше властій и ихъ органовъ есть на кождый случай въ высокѣмъ степени некорректне, а въ наслѣдокъ того кружить и удержуесь мѣжь селянами стрыйского повѣту поголоска, що насильства лисятицкій дѣють ся за вѣдомостію властій адміністраційнымъ и суть лише пригравкою до бѣльшихъ насильствъ, котрій мають наступити при выборахъ до рады державнои; — длятого пѣдписаній запытують Высоке правительство:

1) Чи о фактахъ повысшихъ мае Выс. правительство вѣдомѣсть? — а рѣвночасно вызывають:

2) щобы Выс. правительство предприняло якъ найскорше строгій и енергічній мѣры въ цѣли придавленя тыхъ злочинствъ и реституованя правного порядку и безпеченьства;

3) щобы Выс. правительство якъ найскорше постеруноку жандармерія въ Лисятичахъ скрѣпило, изъ него жандарма Жака, су противъ котрого вже другій разъ въ сѣй палатѣ жалобы тяжкій пѣдносять ся, усунуло, и на постеруноку сей жандарма въ вѣдносинахъ тыхъ особисто не интересован го призначило;

4) щобы Выс. правительство припоручило рѣшучо ц. к. староству въ Стрыю звернути на вѣдносины въ Лисятичахъ бачнѣсть и увагу и занятись приверненемъ тамъ-же порядку правного зъ всякою безсторонностію и енергіею;

5) щобы Выс. правительство зверхнѣсть громадску въ Лисятичахъ а особливо начальника громады, яко мотора и справника тыхъ злочинныхъ розрухѣвъ и несупохоѣвъ якъ найскорше зъ урядованя усунуло и выбѣръ новои зверхности зарядило.

мазурскихъ], отже цѣкава буде для нашихъ читателѣвъ рѣчь побачити, якъ вѣнъ побивавъ соціялістѣвъ, посагаючихъ на мандаты вѣдъ селянъ зъ пятои курія.

Замѣтъ соціялістѣвъ що-до коншахтѣвъ сторонництва людового зѣ станьчиками — пос. Середнявскій потвердивъ на стѣлько, що людовцѣ стоять за солідарностію въ радѣ державнѣй въ такихъ справахъ, де буде йти о оборону або о здобуте правъ narodow-ыхъ [польскихъ]. А що до самого соціялізму говоривъ такъ: „Я хочу вѣрити — мовивъ — що соціялісты дѣлають въ добрѣй вѣрѣ. Але хочь-бы въ теорія выдавало ся и можливо усуспѣльнити капіталъ въ промыслѣ и фабрицтвѣ [хоть практика и сему перечить, якъ свѣдчать о тѣмъ досвѣды зъ недавною фабрикою скла у Франціи и зъ громадами соціялістичными заведеными въ Америцѣ], то вже въ рѣльництвѣ о тѣмъ навѣть бесѣды не може бути. Спѣльнѣсть грунтѣвъ не була бы можлива, за-для перешкодъ територіяльныхъ, въ горахъ. Теперь же зважити осъ-що: Одинъ моргъ грунту коло Кракова выдасть стѣлько чистого доходу, скѣлько у горахъ пятнацять моргѣвъ. Якъ же соціялісты обдѣлять? Дадуть сему одинъ моргъ а тому пятнацять? Ба, але я, що менѣ дадуть пятнацять, буду мати кривду, бо я буду мусѣвъ пятнацять разѣвъ стѣлько робита на такій самый доходъ, якій мае тамтой зъ одного моргa. Вѣдтакъ н. пр. що-до супружества — то у соціялістѣвъ кѣлько партій, тѣлько програмъ; християньскій соціялісты узнають супружество, а соціяльній демократы касують его. Взагалѣ взявши — я богато видѣвъ соціялістичныхъ програмъ, але анѣ въ однѣй не знайшовъ розвязки питаня рѣльничого. Длятого мы хлѣборобы про себе уважаемо соціялізмъ за утопію и не можемо зъ соціялістами лучати ся."

На сю промову посла Середнявского пѣдняли соціялісты крикъ: „Мы стремимо до того, щобы кождый селянинъ мавъ досыть землѣ!" На те зновъ людовцѣ: „А зъ-вѣдки возьмете тоту землю?" Теперь счинивъ ся такій крикъ и заколотъ, що комісарь розвязавъ зборы.

Отсе образокъ зборѣвъ, де яко воюючій стороны выступають польскій людовцѣ и соціялісты. Не треба й казати, що ситуація провѣдниковъ соціялістичныхъ на селяньскихъ зборахъ и нѣчахъ есть труднѣйша нѣжь людовцѣвъ; але соціялісты радять собѣ въ той способѣ, що на селяньскій зборы стягають по змозѣ такожь роботниковъ [а въ заходнѣй Галичинѣ с фабричныхъ роботниковъ и бѣльше та густѣйше и лучше дисциплінованій, звычайно „близше Европы"]; а вже найдогоднѣйша соціялістамъ позиція супротивъ людовцѣвъ тамъ, де с стояловщики, вороги людовцѣвъ за-про те, що людовцѣ такъ само якъ станьчики утопили бы кс. Стояловского въ ложцѣ воды...

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Нинѣшній зборы Наук. товариства им. Шевченка вѣдбули ся вѣдъ год. 10 зъ-рана до 2½ зъ полудня. Головою товариства выбрано проф. Мих. Грушевского 52 голосами противъ 34, котрій упали на п. Ол. Барвѣньского. Дальше до нового выдѣлу выбрано: д-ра Д. Савчака, Ив. Громницкого, Петра Огоновского, Кестя Паньковского и проф. Илью Кокорудза, а на заступниковъ Юл. Левицкого и Ив. Раковского. Ширше справоздане подамо пѣзнѣйше.

— **Въ Перемышли пишуть намъ**: Дня 21. н. ст. лютого 1897 т. с. въ день интронізація Преосв. епископа Константина Чеховича вѣдбуде ся въ его честь заходомъ всѣхъ перемыскихъ руско-народныхъ товариствъ въ Перемышли въ великѣй сали „Сокола" концертъ. Програма буде оголошена пѣзнѣйше. Въ тѣй цѣли завязавъ ся окремый комітетъ пѣдъ проводомъ адвоката Коркоша. — Епископъ номінатъ ѣздивъ дня 31 м. м. до Станиславова запросити еп. Куиловского, а до Перемышля повернe въ середу с. т. [бо по дорозѣ вѣдвѣдае родину]. Дня 7. с. м. выѣде до Львова запросити кардинала-митрополита и тогдѣ такожь вѣдвѣдае намѣстника, маршалка краевого и иншихъ достойниковъ.

— **Въ Бережанъ пишуть намъ**: Маемо честь повѣдомити, що загальній зборы товариства взаимного кредиту „Надѣя" въ Бережанахъ вѣдбудуть ся дня 8. н. ст. лютого с. р. о годинѣ 3 по полудни въ комнатахъ товариства зъ слѣдуючого програмою: 1) вѣдкрытe зборѣвъ председателемъ; 2) вѣдчитанe протоколу зъ попередныхъ зборѣвъ; 3) справозданe касове; 4) справозданe комісія ревізійнои; 5) льосованe уступаючихъ двохъ членовъ совѣта, выбѣръ двохъ новыхъ и выбѣръ комісіи ревізійнои; 6) роздѣлъ зысковъ и стратъ; 7) внесеня членовъ. — Вѣдъ совѣта управляючого товариства взаимного кредиту „Надѣя" въ Бережанахъ 30 сѣчня 1897. *Василь Сасъ Яворскій* председатель. *Сильвестеръ Лепкій* секретарь.

— **Въ „Сокола"**: Передвступній роботы около вечерка руского львовского „Сокола" заповѣдженого на 7 го н. ст. лютого, майже вже покончены. Вступъ на галерію на мѣсця сидячѣ 2 кор., на стоячѣ 1 кор. Вечеръ сей заповѣдае ся дуже хорошо. Пѣдъ управною батутою двохъ аранжеровъ „Соколовъ" при мелодійныхъ звукахъ повнои капелѣ 80 полку пѣхоты и жаркѣмъ танци нашихъ Соколовъ можна буде сесю нѣчь весело перебути. — За комітетъ вечерковый: *В. Кржановскій* голова, *Я. В. Рудницкій* заступникъ.

— **Вечерокъ Руского Касина въ Дрогобычи** на доходъ бурсы вѣдбуде ся дня 18 н. ст. лютого (а не 16-го лютого якъ первѣстно було оголошено).

— **Въ Коломыѣ пишуть намъ**: Дня 7 н. ст. лютого вѣдбуде ся въ сали касы щадничои въ Коломыи заходомъ „Руского жѣночого кружка" **аматорске предстaвленe** „Учителя", комедіи Ив. Франка въ 3 дѣяхъ. Початокъ о год. 7½. Доходъ на „Народный Дѣмъ" въ Коломыи. — Дня 15 н. ст. лютого вѣдбуде ся заходомъ товариства „Родина" **вечеръ съ танцами**. Комітетъ робить великій приготовленя, а що вечерки „Родины" удають ся все знаменито, тожь надѣяти ся, що Вп. Родинцѣ численно зберуть ся. Хто бы не дѣставъ запрошеня, одержить въ выдѣлѣ „Родины" або при касѣ.

— **Нова отацiя телеграфу** въ обмеженою службою денною заводить ся въ днемъ 1 лютого с. р. въ Сороцку повѣта скалатского при тамошнѣмъ ц. к. урядѣ почтовѣмъ.

— **Въ Романовцѣ** [повѣту теребовельского] вѣдбули ся дня 24 с. м. рѣчній загальній зборы читальнѣ „Просвѣты" при участи поважного числа членовъ. На порядку дневнѣмъ стояла справа крамницѣ и шинкльра. Веденемъ ихъ займае ся горячо читальня. Надъ сими справами велась вычерпуюча дискусія, а брали въ нѣй живу участь старій, молодій и жѣнки. Що такъ красно процентае ся читальня, належить то завдячити о. Григорію Дякову, тамошному сотрудникови, и трудолюбивому учителеви Іосифови Ковальскому. Завдяки ихъ заходамъ ухвалено будову власного дому читальнѣ, де бы мѣстили ся крамниця и шинкльръ. До будовы порѣшено приступити въ найкоротшѣмъ часѣ. Отже треба зъ признанемъ пѣднести, що громадяне романовецкій, зрозумѣвши свѣй власный интересъ, рѣшили ся [по полагодженю деякихъ формальностій] смѣло приступити до будовы. Дай Боже, щобы всѣ нашій громады поняли значѣне власного дому и пѣшли слѣдомъ тямучихъ громадянъ Романовки! — *Гость*.

— **Про нову церковь въ Маркополи** [въ повѣтѣ бродскѣмъ] помѣстивъ „Душпастырь" довшу статью зъ описомъ тои ново-побудованои та недавно поблагословленои церкви. Вѣдзначуесь она — якъ намъ доносять — особливою красою самои структуры та добрѣностію оздобъ и безперечно могла бы бути окрасою кождого мѣста. Єи побудовано щирыми заходами тамошного пароха о. Кулицкого а при щедрѣй помочи графовъ Дѣдушицкихъ зъ Пенякъ. Чину благословеня довершивъ о. деканъ Жуковецкій при сослуженю сусѣдныхъ священиковъ, а кождый участникъ сего торжества [высше 2000 душъ народу] одержавъ на памятку образокъ Матери Божои маркополѣльскои.

— **Въ польскѣмъ историчнѣмъ товариствѣ** у Львовѣ читавъ въ суботу д-ръ Ол. Колесса про нашу староруску літературу XI—XIII. в. Президентъ розвивавъ свѣй поглядъ, що література полудневои Руси була вже въ тѣй добѣ и своимъ змѣстомъ и літературною формою вѣдрубна вѣдъ пѣвнѣчно-рускои літературы, яка розвивала ся въ Новгородѣ. Въ дискусіи надъ тымъ вѣдчитомъ забирали слово д-ръ Пане, д-ръ Фінкель, д-ръ Болозъ Антоневичъ и д-ръ Франко.

— **Дрѣбній вѣсти.** Дня 9 н. ст. лютого с. р. вѣдбуде ся въ Гарасимовѣ [почта Незвиска а зелѣзнича стація Турка ad Коломыя] вѣнчане панны Євгенія Хойнацкои зъ професоромъ гімназіяльнымъ зъ Тернополя п. Михайломъ Константиновичемъ. — Дня 21-го с. м. выбухла нафта въ однѣмъ збѣрнику, що мѣстивъ въ собѣ 450 бочокъ, а належавъ до першои нафтярскои спѣлки въ Печенѣжинѣ; цѣлый збѣрникъ выгорѣвъ до дна; шкоды є на 25.000 зр., та она була обезпечена. Выбухъ наступивъ въ наслѣдокъ хемічного процесу.

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

Вікторъ Лучаковскій, начальникъ суду въ Обертинѣ, въ переѣздѣ зъ купелей упокоивъ ся въ Перемышли въ 48-ѣмъ роцѣ житя. Покѣйный бувъ щирымъ Русиномъ народовцемъ а яко справедливый судья правдивымъ опѣкуномъ „меншого брата", за для чого зазнававъ чимало прикростій и злобы людскои. Смерть его полишить на завсѣгды жаль у тыхъ, що звали его батькомъ. В. в. п.!

Послѣдній вѣсти.

Сесія сойму краевого — якъ довѣдуемо ся — потреваe вже лишь короткій часъ — и то зъ вины тыхъ „врагѣвъ суспѣльныхъ", що то на устахъ все маютъ „dobro kraju" и нѣбы-то нарѣкають, що „rząd" не дав соймови часу радити надъ справами краю...

Сесія могла бы безпечно протягнути ся до кѣнця лютого, а панове-обшарники пруть, щобы скѣнчила ся вже около половины лютого. Очевидно причиною тои нетерпячки обшарниковъ е: дразливій внесеня дотычно реформы выборчои и евентуальній интерпеляція въ справѣ можливыхъ надужить выборчихъ.

Телеграмы „Дѣла".

Вѣдень 2 лютого. Цѣсарь въ цѣтни поѣде зъ гр. Голуховскимъ до Петербурга. Тымъ пояснюе ся, що приѣздъ гр. Муравьва до Вѣдня бувъ зличный. — Вчера принимавъ цѣсарь д-ра Подлѣпного на авдіенція и высказавъ свое вдоволене зъ его промовы, выголошеной на своѣй инсталяція. Подлѣпный говоривъ до цѣсаря по чески, и цѣсарь такъ само промовлявъ до него.

Будапештъ 2 лютого. Поліція въ Чачи розвязала зборы прихильниковъ Стояловского; его самого увязнено, але незадовго выпущено. Галичанъ, що поприѣздили на зборы, вѣдставлено на зелѣзницю.

Лондонъ 2 лютого. Daily Mail доносить зъ Петербурга, що операція наросту на головѣ царя оказуе ся конечною, щобы перешкодити его розростови на внутрь.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА

Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ"

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — **Направы найскорше и найдешевше.** — Устроеня електричныхъ дзвонкѣвъ. — Замовленя зъ провінція вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

КОТВА

Liniment Capsici compos.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените усмиряюче бѣль втиране; въ цѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально улюблене средство домове завсѣгды лишь словами

Ріхтера ліниментъ зъ „котвою"

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою", бо ино такій суть правдивій.

Ріхтера аптика пѣдъ „Золотымъ Львомъ,"
Прага. 368 1—35

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

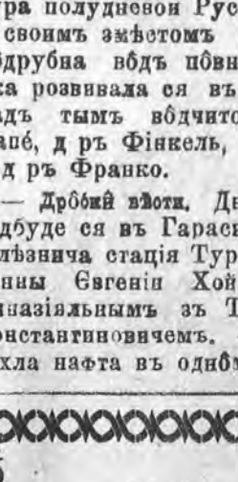

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовенъству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѣ знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 347

КОЛОДКИ свѣонтницкій гарнітуровъ (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ гарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·—. Колодки штучнѣ Вертгаймовскій и американьскій по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Маетокъ земскій

420 моргѣвъ, въ двохъ частяхъ, 10 клм. вѣдъ зелѣзницѣ Любачѣвъ, **на продажъ** по 65 зр. за моргъ. Вѣдомѣсть въ Урядѣ парохіяльнѣмъ въ Коровници (Krowica.) 32 3—3

АКАДЕМИКЪ

принявъ бы **лекцію на провінціи.**

Близша вѣдомѣсть въ Адміністрацiи „Дѣла". 35 2—5

ГЕРБЫ, монограмы, стампілѣ металевій и каучуковій, травуры на всякихъ металяхъ, всякій роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляе найдешевше и найсовѣстнѣйше — Артистичне заведене рытовниче А. ЗИМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14. Порученя зъ провінціи выготовляе ся якъ найскорше. (Импресса.) 18 6—8

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 17. Львовъ, Середа 22 Сѣчня (3 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя — Реклямациі неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

ВѢДОЗВА.

До всѣхъ Русинѣвъ и всѣхъ честныхъ выборцѣвъ зъ народу.

Зъ почину патріотичного нашого духовеньства завязавши краевый руский комітетъ выборчій, зложеный въ рѣвнѣй мѣрѣ зъ священикѣвъ, свѣтскои інтеліґенціи и мѣщанъ та селянъ зъ цѣлого краю безъ рѣзницѣ партій, отже заступаючій загалъ руского народу, вѣдзываемо ся нинѣ до Васъ, выборцѣ, зъ щирымъ словомъ. Теперѣшна пора дуже важна. За послѣднихъ трицять рокѣвъ противники Русинѣвъ и неприхильники народу потрафили конституційнѣ права такъ выкористати для себе, що они зробили ся повными панами нашого краю, а рускій народъ ставъ мовь-бы комѣрникомъ въ своѣй хатѣ, позбавленый своихъ правъ, лишеный добробыту, пригнетеный тяжко курателею своихъ противникѣвъ. Теперь тѣ противники намагають ся всѣми силами, щобы власть свою скрѣпити а рускій народъ обезсилити, що вже нѣколи а бодай на довгѣ часы не мѣгъ бы зъ-нѣдъ ихъ панованя выдобути ся.

Польскій паны и ихъ приверженцѣ, позыскавши для себе правительство, вытиснули насъ зѣ сойму и зъ рады державнои, такъ що въ соймѣ маемо вже ледве кѣлькохъ нашихъ заступникѣвъ замѣсть сорокъ семохъ, котрѣ намъ, навѣть пѣсля некористнои для насъ ординаціи выборчои, належать ся. Они позаводили рады повѣтовѣ, въ котрыхъ рядять пѣсля своеи волѣ, бо въ нихъ рускій народъ навѣть тамъ, де его есть чотири, пять и шѣсть разѣвъ бѣльше якъ всѣхъ не Русинѣвъ разомъ, завсѣгды мусить знайти ся въ меншости. Они скрѣпили вплывъ свѣй надъ рускимъ духовеньствомъ знесенемъ терна та иншими способами, и взяли цѣлкомъ въ свои руки школы, установленемъ односторонно зложеныхъ радъ шкѣльныхъ, краевои и окружныхъ, та вкѣнци такимъ уладженемъ радъ мѣсцевыхъ, що и въ тыхъ вже они мають перевагу. А теперь хотять еще навѣть громадскими справами самѣ орудувати, та ладять ся вѣдобрати народови останокъ его самоуправы, зарядъ громадами черезъ заведене нового роду громадъ, окружныхъ чи зѣборныхъ, зъ своими паньскими начальниками.

При-тѣмъ же звалено на хлѣбороба и ремѣсника найбѣльшѣ тягарѣ: на будову и удержане дорѣгъ, шкѣлъ, на конкуренцію церковну и парохіяльну, высшій податокъ ґрунтовый и т. д. Нарѣдъ, лишеный на жертву всякимъ пявкамъ и шпекулянтамъ, особливо жидѣвскимъ, збѣднѣвъ до крайности та ставъ громадно покидати рѣдный край, а для выратованя его, для выдвигненя зъ нужды нѣчого успѣшного не зроблено.

Наконець запанувала еще польщина, майже цѣлкомъ зъ поминененъмъ руского языка, въ урядахъ, судахъ, въ дуже переважнѣй мѣрѣ и въ школахъ, а колишне королѣвство галицко-володимирске, котре Русины основали, де колись самѣ однѣ жили и самѣ панували, выглядае нинѣ, въ 125 лѣтъ по прилученю его до Австріи, зновъ мовь-бы яка провінція польска.

Такого положеня рускій народъ не може довше зносити. Братя Мазуры въ захѣднѣй Галичинѣ, хотя однакои вѣры и однакои мовы зъ польскими панами, станули противъ нихъ въ оборонѣ своихъ правъ и свого добра. Они передъ пѣвтора роками переперли кѣлькапацять своихъ щирыхъ заступникѣвъ до сойму, теперь повыбирали своихъ людей до радъ повѣтовыхъ, а нинѣ ладять ся выбрати такожь своихъ послѣвъ до рады державнои. То вже-жь Русины, котрѣ остають ся въ далеко бѣльшѣй недоли и неволи, не можуть лишити ся, не лишать ся по-за ними.

Рускій нарѣдъ, якъ и кождый нарѣдъ въ конституційнѣй державѣ, не може надѣяти ся полѣпшеня своеи долѣ вѣдъ самого тѣлько монарха або его правительства, але найбѣльше вѣдъ самого себе, вѣдъ своихъ власныхъ заходѣвъ и трудѣвъ. До того-жь вѣнъ потребуе вѣльныхъ рукъ, повнои свободы, отже не тѣлько захованя та ужитковання але и розширеня всѣхъ свѣбѣдъ признаныхъ основными законами державными, именно-жь повнои свободы выборѣвъ, зборѣвъ, стоваришень, слова и письма.

Одною зъ найважнѣйшихъ причинъ недолѣ рускаго народу есть недостатокъ просвѣты, черезъ котру доходить ся до гаразду и свободы. Рускому народови потрѣбно отже добрыхъ шкѣлъ, а въ тыхъ школахъ, вѣдъ найнизшихъ до найвысшихъ, безплатнои науки.

Якъ кождый горожанинъ маe рѣвнѣ обововязки супротивъ державы, такъ кождый повиненъ мати такожь рѣвнѣ права. Отже на мѣсце теперѣшныхъ законѣвъ выборчихъ, протеґуючихъ особливо властителѣвъ бѣльшихъ посѣлостій а упослѣджуючихъ селянъ и маломѣщанъ, повиннѣ завести ся загальнѣ, рѣвнѣ и безпосереднѣ выборы до рады державнои и сойму. А цѣла управа державна и судѣвництво повиннѣ бути такъ уладженѣ, щобы хлопъ чи маломѣщанинъ чи зарѣбникъ знайшовъ всюды, безъ надмѣрныхъ трудѣвъ и коштѣвъ, рѣвне право, якъ панъ и богачь.

Якъ поодинокѣ люде и верствы народу, такъ повиннѣ рѣвнѣ права мати и цѣлѣ народы, и жаденъ нарѣдъ не повиненъ старшувати надъ другимъ. Рѣвноправнѣсть народну и языкову запоручила всѣмъ народамъ Австріи вже й конституція, отже рускій нарѣдъ мусить домагати ся, абы тая рѣвноправнѣсть була и въ дѣйстности переведена, абы Русины не бѫли упослѣджуванѣ супротивъ другихъ народѣвъ, абы руска мова въ школѣ, урядѣ и публичнѣмъ житю уживала дѣйстно рѣвныхъ правъ, якъ друга мова краeва, мова польска.

Такъ само рускому обрядови, рускѣй церквѣ належить ся уживане рѣвныхъ правъ, якъ обрядови латиньскому.

Рускій нарѣдъ, складаючій ся именно зъ селянъ и мѣщанъ, зъ хлѣборобѣвъ, ремѣсникѣвъ и роботникѣвъ, потребуе особливо вызволеня зъ тяжкои нужды, зъ пригнѣтаючого убожества. До того-жь потрѣбне передъ-всѣмъ зменшене тягарѣвъ, инакше розложене податкѣвъ. Люде, котрѣ лишь тѣлько мають, що имъ до житя конечне, повиннѣ бути зовсѣмъ увѣльненѣ вѣдъ податкѣвъ и всякихъ публичныхъ тягарѣвъ. На прочихъ повиннѣ бути розложенѣ податки пѣсля ихъ маеткового стану, зъ постепеннымъ збѣльшенемъ. Особливо-жь повиннѣ бути инакше уладженѣ податки посереднѣ и належитости, именно такъ, щобы зменшилась цѣна такихъ предметѣвъ, котрѣ и найбѣднѣйшому суть конче потрѣбнѣ, якъ сѣль та нафта, щобы належитости переносныѣ вѣдъ посѣлостій селяньскихъ и маломѣщаньскихъ були зниженѣ, взглядно цѣлкомъ знесенѣ, щобы дрѣбнѣ спадщины вѣдъ належитости спадковои були увѣльненѣ а великѣ высше оподаткованѣ.

Такожь тягаръ службы войсковои повиненъ бути улегшеный, часъ службы скороченый, воякъ вѣдъ збыткованя надъ нимъ а хлѣборобска его родина вѣдъ страты забезпеченѣ.

До выдвигненя народу зъ нужды не досыть есть однакожь звѣльнити его вѣдъ тягарѣвъ, але треба ему такожь дати заробокъ и посѣдане. Длятого належить пѣддержувати и розвивати ремесла та промыслъ, домовый и фабричный, дати дешевый кредитъ, завести примусову асекурацію, регулювати рѣки, будувати добрѣ дороги, пѣдносити годѣвлю худобы, удѣпшувати рѣльництво, хоронити лѣсы, хоронити посѣлость селяньску, а тамъ, де ей за мало, уможливити хлѣборобамъ набуване парцель зъ бѣльшихъ посѣлостій.

Взагалѣ повинна держава якъ надаванемъ добрыхъ законѣвъ такъ и способомъ выконуваня законѣвъ хоронити слабшихъ противъ сильнѣйшихъ, вызыскуваныхъ противъ вызыскуючихъ. Власти и уряды повиннѣ служити дѣйстно на те, до чого й суть властиво призначенѣ: щобы удержували спокѣй и ладъ межи людьми, щобы давали потрѣбну охорону противъ напасти и кривды; они повиннѣ бути приятелями и слугами народу, а не его противниками або гнобителями. Повинна наступити змѣна теперѣшнои системы, полягаючои въ тѣмъ, що сильнѣйшій и богатшій верствы народу або й цѣлѣ народности протеґуе ся противъ слабшихъ, бѣднѣйшихъ та кривдженыхъ.

До переведеня всего того потрѣбно народови конче щирыхъ заступникѣвъ-послѣвъ, и доля руского народу дотя не полѣпшить ся, доки вѣнъ такихъ заступникѣвъ не буде мати. Рускій посолъ народный повиненъ всѣ кривды свого народу въ радѣ державнѣй высказувати и о усунене тыхъ кривдъ та полѣпшене его долѣ въ згаданѣмъ напрямѣ заходити ся. Рускій посолъ народный не повиненъ оглядати ся нѣ на кого й нѣ на що, якъ тѣлько на потребы и волю свого народу, котрый его выбравъ; вѣнъ не може лучити ся зъ тыми, котрѣ инакшѣ интересы мають якъ его нарѣдъ, котрѣ теперѣшный для руского народу такъ некористный станъ хотѣли-бъ и дальше удержувати. Рускій посолъ народный не може й зважати на те, щобы въ оборонѣ справъ та интересѣвъ народу самъ не наразивъ ся та не потерпѣвъ шкоды: хто не може зъ самовѣдверженемъ заступати народныхъ справъ, нехай не приймае ся бути заступникомъ народу.

За конституційнои добы верховодили въ Австріи насампередъ Нѣмцѣ, именно заможне мѣщаньство нѣмецке, що дбали найбѣльше о користь свою та жидѣвъ и великихъ капіталістѣвъ и промысловцѣвъ; потѣмъ дѣстала великій вплывъ польска шляхта и дбала о користь самыхъ тѣлько Полякѣвъ та властителѣвъ бѣльшихъ посѣлостей. За весь той часъ нарѣдъ пѣдупавъ, а Русины стали найбѣльше упослѣджеными зѣ всѣхъ народностій австрійскихъ. Теперь, черезъ розширене права выборчого, приходять до голосу и широкѣ масы народнѣ; теперь надѣйшовъ часъ, щобы народы вызволились, щобы упослѣджене и пригнетенѣ могли свобѣднѣйше вѣддыхати и по людски жити; теперь и для Русинѣвъ пора, щобы добили ся лучшои долѣ и рѣвныхъ правъ якъ другѣ народы.

Выборцѣ!

Настала зновъ хвиля, коли маете выбирати собѣ своихъ заступникѣвъ до рады державнои. Вже не десятки але сотки тысячь стане Васъ теперь до голосованя, бо стануть и тѣ, щѣ доси не мали ще права выборчого. Тай вже не 17 але 27 заступникѣвъ, не рахуючи бѣльшихъ мѣстъ, може выбрати собѣ рускій нарѣдъ въ Галичинѣ. Доля ваша, доля вашихъ родинъ, доля цѣлого народу руского лежить въ вашихъ рукахъ; она залежить вѣдъ вашого пѣзнаня, вашои смѣлости, вашои жертвенности, вашои твердости, постѣйности и дбалости. Послухайте нашого голосу, котрыхъ прихильнѣсть для васъ вы могли вже неразъ пѣзнати, вѣдносѣть ся зъ повнымъ довѣремъ до нашого руского комітету краeвого, тримайте зъ нами и поступайте всѣ солідарно, не давайте послуху нѣкому стоячому на услугахъ нашихъ противникѣвъ, ставайте всѣ до правыборѣвъ, выберѣть собѣ насампередъ своихъ певныхъ та честныхъ — по можности письменныхъ — выборцѣвъ, вѣдтакъ порозумѣйте ся зъ нами що-до выбору самыхъ послѣвъ, а якъ всѣхъ тыхъ выберете, котрыхъ мы вамъ порадимо, тогды можете зъ доброю надѣею ожидати лучшои долѣ, красшои будучности.

Жаднои курателѣ, жадного старшованя, рѣвныхъ правъ, повнои справедливости, зменшеня тягарѣвъ, лѣпшого заробку або бѣльше землѣ для убогихъ, просвѣты для темныхъ, свободы для всѣхъ — отсе нашъ покликъ, се наша цѣль.

Зъ крѣпкою вѣрою, зъ доброю надѣею берѣть ся до дѣла!

У Львовѣ дня 2 н. ст. лютого 1897.

Вѣдъ Краeвого руского комітету выборчого.

Іоанъ Озаркевичъ,
предсѣдатель.

Юліанъ Романчукъ, Богданъ Дѣдицкій,
заступники предсѣдателя.

Д-ръ Евг. Петрушевичъ, Романъ Бачиньскій,
секретарѣ.

Соймъ краeвый.

8 засѣдане, II-гои сесіи, VII періоду въ суботу дня 3 н. ст. лютого.

Справоздане выдѣлу краeвого въ справѣ змѣны языка выкладового въ ґімназіи въ Бродахъ вѣдослано до комісіи шкѣльнои. Выдѣлъ краeвый зъ поспѣхомъ доси небувалымъ прихиливъ ся до жадана рады громадскои мѣста Бродѣвъ, щобы языкъ польскій ставъ выкладовымъ въ брѣдскѣй ґімназіи.

Пос. Кремпа мотивувавъ свое внесене: Взываe ся правительство, щобы ще сей каденціи предложило радѣ державнѣй до ухвалы проектъ загальнои примусовои асекурациі вѣдъ огню. Заразомъ соймъ заявляе, що населене Галичины домагае ся асекурациі краeвои, веденои при помочи выдѣлу краeвого и радъ повѣтовыхъ, щобы премія асекураційнѣ могли бути побираны при податкахъ, що одиноко уможливить значне обниженe премій. Примусъ обезпеченя въ приватныхъ институціяхъ треба рѣшучо выключити. — До спростованя факту забравъ голосъ посолъ Абрагамовичъ, щобы зазначити, що коло польске справою примусовои асекурациі ревно занимало ся, але не могло нѣчого вдѣяти супротивъ опозиціи нѣмецкихъ послѣвъ зъ мѣстъ. Однакъ правительство найшло выхѣдъ зъ тои ситуациі и предложить новому парляментови ту справу. — Пѣдъ взглядомъ формальнымъ вѣдослано внесене до комісіи правничои.

Пос. Солѣскій мотивувавъ свое внесеня, щобы зниженo часъ служѣы учителѣвъ народныхъ шкѣлъ зъ 40 рокѣвъ на 35 та вѣдповѣдно сему и прочѣ принесы емерітальнѣ. — Внесене вѣдослано до комісіи шкѣльнои.

Перше читане внесеня п. Окуневского не вѣдбуло ся за для неприсутности внескодавця.

Удѣлено безъ дискусіи концесіи на побираne митничихъ оплатъ: радѣ повѣтовѣй въ Теребовли на пов. дорозѣ теребовельско-будзанѣвскѣй; радѣ пов. въ Коросню на пов. дорозѣ самбѣрско-жмигородскѣй; общарови дворскому въ Вовчинци вѣдъ моста на рѣцѣ Быстрици въ Вовчинци; громадамъ разомъ зъ общарами дворскими въ Денисовѣ и Купчинцяхъ вѣдъ моста на рѣцѣ Стринѣ въ Денисовѣ; радѣ пов. въ Долинѣ вѣдъ моста пов. на рѣцѣ Свѣцѣ при дорозѣ доѣздовѣй до земѣничого дворця въ Креховичахъ; радѣ пов. въ Самборѣ на дорозѣ пов. самбѣрско-мостискѣй.

Справоздане комісіи господарскои о школѣ рѣльничѣй въ Черниховѣ принято безъ дискусіи и ухвалено дотычнѣ внесеня, а именно щобы поробити новѣ адаптациі за квоту 10.500 зр.

Комісія господарска предложила справоздане о школѣ рѣльничѣй въ Дублянахъ. — Пос. Вуйцікъ пѣднѣсъ бажане, щобы не обмежувано за много вольности особистои учениковъ высшои школы. — П. Крамарчикъ зазначивъ, що принесы повинны бути заострены, бо о моральности въ школѣ дубляньскѣй неконче добрѣ вѣсти ходять. — По промовахъ послѣвъ Цѣлецкого и Пінінського ухвалено всѣ внесеня комісіи, мѣжь ними отсѣ, щобы выбудувати за 9000 зр. дѣмъ на мешканe одного професора, за 3000 зр. стайню на выгасъ, — та щобы старати ся у правительства о заснованe стацій дослѣдныхъ для промыслу горальничого, пивоварского и выробу крохмалю при політехницѣ у Львовѣ.

Принято справоздане комісіи адміністраційнои зъ проектомъ закона для мѣста Бялои въ справѣ каналізациі. При тѣй справѣ промовивъ по польски посолъ мѣста Бялои д-ръ

Рознеръ, ставляючи поправки при поодинокихъ параґрафахъ закона. Ухвалено законъ въ третомъ читаню.

Вотировано интерпеляцію пос. Важехи до правительства, чи думае застановити ся надъ внесенемъ Крамарчика що-до знесенія институціи нотаріятовъ.

Слѣдуюче засѣданіе въ пятницю.

Зъ руху выборчого.

Зъ Рогатинъского одержуемо до умѣщеня отсей покликъ на вѣче:

Панове Братя! Дня 9 н. ст. сѣчня с. р. вотбуде ся въ Рогатинѣ народне вѣче и на се вѣче просимо Васъ, Дорогій Братя: спѣшѣть, щобы разомъ порадитись и поставити лѣкъ на нашу нужду и бѣду. По вотправленій службѣ Божій о годинѣ 9-ій рано, будемо радити про: 1) політичне положеніе, 2) реформу выборчу и выборы до рады державнои, 3) справу громадску, 4) хлопску бѣду, хто ѣй виненъ и якъ ѣй зарадити. — Спѣшѣть, Панове Братя, заговорѣть голосно и выявѣть свою волю, нехай той голосъ и та воля будуть вказотвкою для тыхъ, котрій радять, а бодай повинній радити надъ нашимъ щастемъ. Тожь на вѣче!

Рогатинъ дня 1 лютого 1897.

Вотдъ комітету вѣчевого.

——

Зъ Бротдщины пишуть намъ:

Передвыборчій комітетъ въ Бродахъ скликаный „Селяньскою Радою“ на день 1 с. м. до Бродотвъ, зложеный въ поважного числа священиковъ и селянъ, ухваливъ одноголосно потдпирати въ IV-ій куріи кандидатуру о. Анатоля Долиньского, пароха въ Бродахъ. Прибувш2 на сю нараду делеґаты зъ залозецкого суд. округа заявили въ имени тамошного комітету, що кандидатуру о. Долиньского будуть рѳвножь потдпирати всѣми силами. Повѣдомлено о томъ такожь Русиновъ въ Каменеччинѣ и Радехотвщинѣ.

——

Зъ Стрыйщины доносять намъ:

Передвыборчій зборы выборцѣвъ зъ повѣту стрыйского, скликаній „Потдторскою Радою“, вотдбудуть ся дня 4 с. м. о 1-ій годинѣ пополудни въ сали „потдъ Чорнымъ орломъ“.

——

Зъ Лѣська пишуть намъ:

Дня 30 сѣчня вотдбуло ся въ Лѣську народне вѣче, скликане членами польского сторонництва людового на зазывъ головного заряду у Львовѣ. Народу зотбрало ся досыть поважне число; не вважаючи на се, що була неконче добра погода та й рѳзній непокликаній орґаны всѣми способами намагали ся вотдмовити людей, зотйшло ся до 20 , по ботльшій части селянъ. Були такожь мѣщане, де-хто зъ мѣскои интеліґенціи та два руснії священники: о. Григ. Секела зъ Лѣська и о. Ив. Марковъ зъ Постолова. На порядку дневномъ стояла квестія выборотвъ до рады державнои, поясненіе ихъ ваги, потреба солідарного дѣланя и внесеня участниковъ вѣча.

Першій забравъ слово секретарь громадскій Янушь Ґурскій и вказавъ, яка цѣль скликаного вѣча. Скликуючій мають намѣръ освѣдомити всѣхъ, щобы при близьнихъ выборахъ до рады державнои не слухали потдшептотвъ людей злои волѣ, а выбирали на выборцѣвъ та на послотвъ такихъ, про котрыхъ мають пересвѣдчене, що не зрадять ихъ, а будуть старати ся сповнити честно та справедливо свотй обовязокъ. Потомъ на провотдника зборотвъ предложивъ Александра Пѣха зъ Сянока, мужа довѣря сторонництва людового, а зотбранії згодили ся оплесками.

П. Пѣхъ поясниви, въ якій спосотбъ потсля найновѣйшого закона належить выбирати; вказавъ, що черезъ заведене тайного голосованя не буде можна пересвѣдчитись, кому выборець вотддасть свотй голосъ; говоривъ, щобъ у всѣмъ, а спеціяльно що-до особы будучого посла завѣрити та полишити акцію зарядови сторонництва людового, котре то сторонництво взяло собѣ за задачу просвѣтити народнії масы та вести ихъ де борбы о свои права.

Вотдтакъ говоривъ по руски селянинъ Лешко Присташь зъ Руденки. Заохочуючи своихъ братотвъ, щобы вже разъ пробудили ся зъ глубокого сну и разомъ всѣ поступали, вказавъ на нещасте, яке впаде на нашъ край, наколи бъ заведено окружныхъ вотйотвъ, отже треба чимъ скорше вносити противъ того петиціи до сойму. Згадавъ такожь про несправедливій законы ловецкій та дороговый.

Потомъ мѣщанинъ Николай Кривовяза, аґентъ „Дністра“, представивъ зотбранымъ, якій шкоды терплять тій люде, що не обезпечують будынковъ, и взывавъ, щобъ не вотдтягали ся обезпечувати хаты вотдъ огню...

Потдъ конець выбрано комітетъ, котрому припоручено установити делеґатотвъ по всѣхъ громадахъ лѣського повѣту и заняти ся акціею выборчою въ порозумѣню зъ головнымъ зарядомъ сторонництва людового у Львовѣ. Вѣче скотичило ся подякою провотдника зотбранымъ за участь та увагу, зъ якою прислухували ся нарадамъ.

Коли люде розходили ся, говорили деякій, що все оно гарно, тотлько чому то польскій людовцѣ, а не нашій, руснії патріоты скликали вѣче?... Ба, коли то у насъ — подумавъ я собѣ — дѣе ся дуже часто такъ, що або лична амбіція, або недостача енергіи, або невѣра въ свои силы спиняе насъ въ дѣланю и позволяе, щобъ не мы, а хто иншій господарювавъ въ нашотй хатѣ...

——

Дня 30 н. ст. сѣчня вотдбуло ся въ Чортовци [городеньского повѣту] вѣче, взглядно передвыборчій зборы, скликаній заходомъ котлькохъ селянъ чортовецкихъ, при участи звыжь 800 селянъ зъ близшихъ и дальшихъ повѣтотвъ. Зотсвѣтскои интеліґенціи прибули на вѣче пп. д-ръ Гординьскій, Бачиньскій и Лаврукъ зъ Городенки, А. Лепкій и Л. Недѣльскій зъ Коломыѣ. Зъ духовенъства бачили мы оо. дек. Кобриньского зъ Раковця, Олесницкого зъ Торговицѣ, Хойнацкого зъ Гарасимова, Левицкого зъ Обертана, Котова зъ Хоцемира, Глѣбовицкого зъ Жукова, Нестайка зъ Чернелицѣ, вкотци мѣсцевыхъ священиковъ оо. Дворянина и Бѣлиньского. О. Зенонъ Шухевичъ зъ Тишковець не прибувъ за-для недуги, однакъ прибули на вѣче Его Вп. жена и дочка и привезли вотдъ него письмо до вѣчевого комітету зъ желанемъ доброго успѣху вѣча и зъ заявою, що згодить ся на всѣ честній и справедливій ухвалы и постановы вѣча.

Вѣче вотдкрывъ селяннинъ Федоръ Туревичъ зъ Живачева, предложивши на голову господаря Семена Трефяка зъ Чортовца, котрого заходомъ вѣче зотбрало ся; на секретарѣвъ покликано пп. Лепкого и Недѣльского.

Опотсля наступили рефераты: о. Олесницкій референувавъ про політичне положеніе Русиновъ; академикъ Бачиньскій про выборы зъ IV и V курій; академикъ Лепкій про реформу выборчу взагалѣ, а сел. Бородайкевичъ зъ Бертникъ про окружныхъ вотйотвъ. Сел. Лесь Ступарь зъ Кунисовець выступивъ зъ гарнымъ стихомъ власнои композиціи, въ котрómъ досадно и правдивымъ гумористомъ схарактеризувавъ незавидне економічне и політичне положеніе селянъ. Промовляло ще котлькохъ селянъ, межи ними звотстный патріотъ Петро Федѣвъ зъ Угорникъ потдъ Отинією, а всѣ тій промовы вказували на незавидне положеніе сѣльского народу и заохочували до сталои борбы выборчои. — О. Олесницкій поставивъ внесеня: щобы вѣче въ Чортовци: 1) завотзвало всѣхъ Русиновъ до солідарного поступованя при выборахъ; 2) щобы поставило кандидатуру чоловѣка, котрый бы мавъ повне довѣре у народу. — П. Левъ Бачиньскій поставивъ внесене, щобы внесли куріи выборчій у завели безпосередне, тайне право голосованя. — П. Недѣльскій поставивъ внесене: а) вѣче въ Чортовци высказуе подяку д-ру Т. Окуневскому за щире заступство народныхъ справъ въ соймѣ; б) вѣче ставить кандидатуру д-ра Окуневского на посла до рады державнои зъ повѣтотвъ: Коломыя-Снятинъ-Городенка-Косовъ-Богородчаны-Надворна зъ V курій; в) вѣче высказуе посламъ Вахнянинови и Барвѣньскому, за зраду рускои народности, вотумъ недовѣря. — Всѣ тій внесеня принято одноголосно и зъ одушевленемъ. При внесеню о вотумѣ недовѣря пп. Вахнянинови и Барвѣньскому селяне кричали: „Соромъ имъ! прочь зъ ними!“

По закотнченю вѣча залунала пѣсня „Миръ вамъ братя“ и вѣчевики розходили ся скрѣпленій на дусѣ зъ вѣрою въ лѣпшу будучность.

Участникъ.

——

Товариство радикалотвъ „Народна воля“ въ Коломыи скликуе тамъ народне вѣче на день 6 н. ст. лютого до салѣ М. Бѣлоуса для нарады надъ выборами зъ курій V-ои и IV-ои.

——

Зъ Белза пишуть намъ:

Дня 6 н. ст. лютого вотдбуде ся [по службѣ Божотй] тутъ вѣче, почавши вотдъ 11 годины передъ полуднемъ. Програма вѣча: 1) наше політичне положеніе, 2) реформа выборча, 3) реформа закона громадского, 4) реформа податкова, 5) о нашомъ економічномъ положеню [о заводовыхъ спотлкахъ селяньскихъ], 6) о катастрѣ грунтовомъ, 7) о школахъ, 8) внесеня членотвъ.

——

„Рада хлопска“ въ Теребовли повѣдомляе:

Вѣче передвыборче вотдбуде ся дня 8 н. ст. лютого въ Хоростковѣ въ сали громадскотй а дня 9 лютого въ Теребовли въ сали магістратскотй, въ обохъ мѣсцяхъ о годинѣ 12 въ полудне въ цѣли нарады въ справѣ выбору посла до рады державнои.

На се вѣче можуть прийти всѣ горожане, всѣ люде доброи волѣ, котрымъ лежить на серци доля хлотповъ, и повинній зотйти ся всѣ, щобы спотльно радити о хлопскотй бѣдѣ. Тожь прибувайте, честній люде зъ Гусятинщины, а именно зъ Говилова, Босиръ, Сидорова, Копичинець, зъ Коцюбинець, Василькова, Васильковець, Крогульця, що-сьте потзнали вагу Рады хлопскои, а дальше зъ Теребовельщины: зъ Лошнева, Струсова, Заздрости, Рѳздвянъ, Деренѣвки, Хмелѣвки, Бернадовки, Теребовлѣ, Слободки струсовскои, зъ Кобиловолокъ, Слободки яновскои и Янова, що-сьте перший вступили до товариства хлопского. Прибувайте и вы зъ Грималова, Товстого, Буцикъ, Лежановки, Скалата и зотвсѣхъ селъ и мѣсточокъ до спотльнои нарады, а бодай вышлѣть по 2 до 3 зъ кождои громады, щобы разомъ зъ нами радити о хлопскотй бѣдѣ а вотдтакъ всѣмъ оповѣсте. И до Васъ, честній патріоты хлопского стану, вотдзываемо ся и просимо на вѣче: пп. Теодора Содомору зъ Бенева, Дмитра и Яцка Осташчука зъ Тарасовки, Михайла Миськова зъ Лошнева, Антонишина зъ Кобиловолокъ, Миколая Дичковского зъ Заздрости, Іосифа Ситника зъ Струсова, Матея Баранка зъ Кобиловолокъ, Ивана Бобяка зъ Говилова, и иншихъ честныхъ патріотовъ. Прибувайте подати раду-розраду бѣдѣ хлопскотй! Особливо запрошуемо Васъ братя зъ округовъ судовыхъ теребовельскихъ, грималовского, копичинецкого, гусятиньского, щобы порадитись надъ выборомъ посла зъ тыхъ мѣсць до рады державнои.

[Всѣ иншій часописи просимо повторити сю вотдозву.]

Вотдъ товариства „Рада хлопска“ въ Теребовли.

——

Caveant nobiles!...

Свѣтъ цѣлый знае, кольке то коштовъ мусить понести „благородна“ шляхта польска готовою и въ выдаткахъ на ковбасы и дреглѣ выборчій, едино въ тотй цѣли, щобы край нашъ спасти вотдъ великого нещастя, котре бы певно настало, якъ бы народъ выбравъ на заступниковъ своихъ замѣсть шляхты — „непокликаныхъ опѣкуновъ“. Бо то рѣчь певна, фактъ не потребуючій доказовъ, що тіи „непокликаній опѣкуны poczciwego ludku“ тотлько чигають на то, щобы попавши въ „послы“ знищити той „рай“, що его сотворила „praca organiczna“.

Мусить бути велика доза горячои любови до „ojczyzny“ и до мандатовъ у тои шляхты, коли она выдае такій великій сумы на те, щобы заступати интересы... не свои — хорони Боже! — але тыхъ невдячныхъ „хлопотвъ“, тымъ ботльше, коли ще вовземо на увагу, що она сама „бѣдна“, по уха въ довгахъ банковыхъ та жидотвскихъ — и неразъ навѣть власній орґаны накликують ся до економіи-ощадности. Такъ есть! ощадность передовсѣмъ!

Тая ощадность є вказана такожь при тотй акціи, котра періодично повтаряючи ся що котлька лѣтъ, готрше вотдъ нещасть елементарныхъ потдрывае добробытъ шляхты. То акція выборча.

Не радимо шляхтѣ стримати ся вотдъ всѣхъ выдатковъ конечныхъ на „хрунѣвъ“-выборцѣвъ — сохрань Господи! — то була бы зле понята ощадность! Такъ радити може тотлько ворогъ шляхты, бо се значило бы то само, що радити — a priori зрезиґнувати зотвсѣхъ мандатовъ, а бодай въ переважно ботльшои ихъ части зъ курій сѣльскои. Бо-жь и комісарѣ не є всемогучій, але ажь комісарѣ и ковбасы выборчій, рука объ руку, мають переважаючій вплывъ на выборы. А впрочотмъ — що ще важнѣйше — у насъ выборы „зъ ковбасами“ перейшли вже въ звычай „narodowy“. Отже треба его консервувати, бо консерватизмъ — то душа шляхты, а въ томъ случаю ще ботльше — то потдстава и порука ея політичнои екзистенціи.

Мы лише звертаемо увагу на благородну тенденцію шефа правительства, що постаравъ ся, абы выборы зотвсѣхъ курій вотдбули ся въ великій потстъ, такъ строго заховуваный нашими селянами, а при томъ ще се треба найботльше положити ему въ заслугу, що власне выборы найботльшои и найголоднѣйшои V-ои курии выпадають въ першій тыждень великого посту, и то ще въ пятницю. Махеры выборчій нехай тотлько уважно обчислять, кольке то лотктевъ ковбасы выборчои заощадять ся черезъ той маневръ выборчій! Бо хочь нашій хрунѣ готовій на всѣляку огиду, готовій за „готовку“ и „ковбасу“ продати свотй народъ, — то все-жь годѣ припускати, абы вже на стотлько позбули ся всякого чувства христіяньского, щобы въ такъ строгій потстъ брали участь въ „орґіяхъ“ зъ ковбасами и дреглями выборчими! Знайдуть ся — правда — и такій, що не будуть мати такъ делікатныхъ „скрупулотвъ“ [бо бувъ уже случай, що „хрунѣ“ въ селѣ Сок... потдгаецкого повѣта въ часѣ аґітацій передъ выборами до рады повѣтовои пяничили и запихали ся ковбасами и дреглями въ Пилипотвку, и то ще въ середу] и такій певно дотстануть диспензу — правда, не вотдъ церкви, але вотдъ „махеротвъ“ выборчихъ въ имя тыхъ людей, до котрыхъ побѣды причиняють ся своими хрунѣвскими голосами, — але все-таки переважна часть хрунѣвъ не схоче до зрады свого народу прилучувати ще погорду и посмѣховиско зъ приписотвъ своеи вѣры.

Тому... caveant nobiles! — нехай на всякій случай мають потрѣбне число ковбасъ, але не за богато — не для всѣхъ хрунѣвъ „ryczałtem“, бо тогдѣ ботльша часть ковбасъ була бы цѣлкомъ непотрѣбнымъ выдаткомъ въ такъ тяжкій часы, выдаткомъ, що пропавъ бы безъ пожитку для справы — „narodow-ои“. Отже ще разъ: caveant...

Жаль тотлько, що выборы стратять бодай въ части характеръ „narodowy“, але и о то не треба дуже бояти ся, бо все ще лишить ся досыть иншихъ характеристичныхъ ознакъ...

Прошу помѣстити сихъ кольке словъ въ интересѣ „много-заслуженои“ для выборотвъ польскои шляхты.

Н. Н...

Переглядъ політичный.

——

Въ справѣ намѣреного розпорядженя языкового для Чехъ доносить Hlas Naroda зъ достовѣрного жерела зъ Вѣдня: Правительство занимае въ справѣ ческій становиско, заявлене при вотдкрытю ческого сойму. На тотй потдставѣ полагодить оно деякій справы безъ проволоки зъ власнои понуки. Першимъ крокомъ до поладнаня ческои справы буде оповѣщене розпорядженя що-до урядовои мовы; розпоряджене те вже зовсѣмъ готове. Бути може, що оно буде оголошене ще потдчасъ теперѣшныхъ нарадъ соймовыхъ; у всякомъ разѣ наступить се передъ выборами до рады державнои. Змѣстъ розпорядженя такій самъ, якъ его подала N. fr. Presse; не дотыкае оно центральныхъ властей вѣденьскихъ. За те буде оно вотдносити ся заротвно до Моравы якъ и до Чехъ. Черезъ те настануть на Моравѣ цѣлкомъ змѣненій вотдносины, и тымъ поясниве ся, длячого бар. Хлюмецкій не хоче вже дальше кандидувати; вотнъ знае, що его сторонництво незадовго розвѣе ся, а зъ нѣмецкими націоналами вотнъ не хоче ити разомъ; тымъ то й волить цѣлкомъ усунути ся. На Шлеску буде языкова рѳвноправность въ урядахъ инакше переведена, бо тамъ мае ся урядувати въ трехъ мовахъ. Вотдтакъ рѣчь певна, що Моравa дотстане ческій університетъ и техніку. Имовѣрно вже въ троновотй рѣчи буде о томъ згадка. О скотлько знову полагоджене ческои справы залежить вотдъ законодатства и спотвучасти сторонництвъ, то правительство заявило вже въ соймѣ, якъ думае поступати. А въ томъ хотдъ справы ческои буде залежати вотдъ того, якъ уложать ся вотдносины въ новотй радѣ державнотй, яка буде вотльшотсть парляментарна, а передовсѣмъ вотдъ того, чи заступники ческого народу будуть поперати гр. Баденього, якъ се вотнъ припускае. Въ сѣмъ разѣ, якъ кажуть, дотстали бы Чехи заступниковъ такожь въ радѣ короны; говорять, що кротмъ міністра для справъ ческихъ зотставъ бы ще якійсь ческій політикъ міністромъ въ окремымъ ресортомъ, а ще й велика посѣлотсть ческа дотстала бы заступника въ міністерствѣ. Правительство старае ся утворити собѣ безпечну вотльшотсть въ новотй радѣ державнотй, а при томъ прикладае такожь вагу до того, щобы до тои вотльшости вотйшли останки умѣреныхъ нѣмецкихъ ліберальотвъ и вѣрноконституційна вотльша посѣлотсть, такъ що Нѣмцѣ въ новотй вотльшости будуть сильнѣйше заступленій, якъ коли-небудь. При такомъ складѣ рѣчей полагодженя ческои справы поступало бы по можности на передъ. При томъ не мае ся на гадцѣ нѣякихъ наглыхъ несподѣванокъ, а згодомъ кожда зотправъ була бы полагоджена, скоро оказалась бы зрѣлою. О скотлько сповнять ся бажаня правительства, се залежить не тотлько вотдъ выслѣдку выборотвъ, але й вотдъ того, яке становиско займуть сторонництва супротивъ себе. Пляны тій мусѣли бы розвѣяти ся, коли бы головній сторонництва, а особливо сторонництво молодоческе, не хотѣли вступати до вотльшости; правда, що провотдники сторончництва вже свое приступленя приобѣцяли на певныхъ умовахъ. Въ такомъ разѣ очевидно треба припускати, що сторонництвамъ подано тій умовы до вѣдомости, на якихъ они мають бути принятій до парляментарнои вотльшости.

На вѣденьскихъ учителѣвъ народныхъ школъ спавъ сими днями тяжкій ударъ. Вѣденьска окружна рада школьна выдала сими днями розпорядженя на потдставѣ рѣшеня краевои рады школьнои зъ дня 29 сѣчня с. р., що всѣ провізоричній молодшій учителѣ и заступники, занятій въ вѣденьскихъ школахъ народныхъ и выдѣловыхъ, мають бути зъ котнцемъ сѣчня увотльненій вотдъ служби, а заразомъ застановлявсь имъ ихъ платню и додатки. Однако вотдъ дня 1 лютого мають они ажь до дальшого запорядженя удѣляти дальше науку — мабуть за денною вынагородою по 1 зр. 10 кр. Такихъ учителѣвъ найшлось у Вѣдни надъ 800, а всѣ они позадавали испытъ зрѣлости въ учительскихъ семинаріяхъ и въ значній части мають навѣть и испытъ учительскій та що найменше дволѣтну учительску практику. Въ деякотрыхъ школахъ такихъ провізоричныхъ учителѣвъ є вотльше, нѣжь сталыхъ. Цѣкава рѣчь, якъ тамъ велась бы дальше наука, коли бы тій всѣ учителѣ не згодили ся бути діюрністами. Причина и цѣль того будь-що-будь строгого розпорядженя поки-що не вѣдома. N. fr. Presse здогадуе ся, що се є кара на молодыхъ учителѣвъ за ихъ недавній заливы противъ клерикалізму въ школахъ.

П. Мольнаръ внесъ противъ угорского президента міністровъ Банфіого жалобу о звотстце нарушене тайны листу. Якъ доносить Budapester Correspondenz, мае судъ a limine вотдкинути жалобу такъ зъ мериторичныхъ якъ и формальныхъ причинъ: зъ мериторичныхъ длятого, бо президентъ міністровъ дотставъ листъ зъ четвертои руки и черезъ те не мотгъ допустити ся нарушеня тайны листу; зъ формальнои причины длятого, бо вотнъ зробивъ зъ листу ужитокъ въ парляментѣ и за сей поступокъ не можна его потягати до одвѣчальности по-за парляментомъ. П. Мольнаръ знавъ о томъ всѣмъ, коли вносивъ жалобу; и длятого, коли жалоба буде вотдкинена, буде мусѣвъ оправдувати ся передъ судомъ зъ свого безосновного и неправдивого доносу.

——

Парискій дневники доносять, що нарады амбасадотвъ въ Цаґрородѣ покотичать ся за 4 або 5 днѣвъ, а опотсля програма реформъ, на котру згодили ся держави, буде передана султанови.

——

Зъ Вашинґтону доносять, що выдѣлъ сенату для справъ заграничныхъ постановивъ шестьма голосами противъ 4, припоручити договотръ Англіи и Сполученыхъ державъ зъ деякими поправками до принятя. Найважнѣйшій поправки отсей: замѣсть постановы, щобы въ

денкихъ разахъ просити шведского короля на розъемника, принято поправку, що обѣ державы выбирають собѣ розъемникôвъ, скоро се уважати будуть за потрѣбне. Такожь доданô параґраѳъ зъ постановою, що нѣяка справа, дотыкаюча внутрѣшнои и заграничнои політики обохъ державъ, о скôлько она договорами або иншимъ способомъ управильнена зъ якоюсь иншою державою, не може пôдлягати розъемному судови означеному симъ договоромъ мѣжь Анґлією а Сполучеными державами.

Зъ вôдношеня голосôвъ, вôданыхъ въ выдѣлѣ сенату, не ворожать американьскѝ дневники, щобы въ самôмъ сенатѣ найшлась потрѣбна бôльшôсть двохъ третинъ за договоромъ.

——

Пôсля вѣстей зъ Мадриту мав испаньска королева-реґентка на радѣ міністрôвъ, що вôдбуде ся д. 4. с. м., пôдписати декретъ о реформахъ для Кубы. Заразъ на другій день мав той декретъ бути сповѣщеный въ урядовôмъ дневнику.

Загальнѝ зборы товариства им. Шевченка

вôдбули ся вчера (2 н. ст. лютого) при такъ само численнôй участи членôвъ, що й недавнѝ надзвычайнѝ зборы. Поважнѣйше число членôвъ прибуло зъ поодинокихъ мѣстъ, якъ Станиславова, Тернополя, Черновець, — хочь, на жаль, не такъ за-для справдѣшного заинтересованя справами товариства, якъ ино ради вôддання своихъ голосôвъ. Сю цѣль зазначивъ пôдчасъ дискусіи одинъ членъ зô Станиславова, а иншѝ участники (н. пр. п. Гецевъ зъ Тернополя) въ способѣ демонстраційный и навѣть неприличный, се потвердили. Очевидно мусѣла бути передъ зборами розвинена жива аґітація за „членами до голосованя“, — бо й справдѣ по вôдбутôмъ голосованю, при точцѣ „внесеня“ не стало на сали тыхъ позальвôзскихъ членôвъ.

Зборы вôдкрывъ промовою голова товариства Олександеръ Барвѣньскій. Представивъ розвитокъ товариства, передъ всѣмъ вôдъ поры, коли оно стало „наукове“, пôднѣсъ окликъ въ честь монарха (повторены присутными), зазначивъ, що проводячи выдѣлови мавъ завсѣгды на уваѕѣ ино добро та интересы товариства, и пôднѣсъ заслуги п. Мих. Грушевского для наукового розвитку товариства. Вкôнци заявивъ, що поновного выбору на голову товариства не прийме. На предсѣдателя зборôвъ покликавъ п. Мих. Грушевского.

Приступлено до справозданя зъ дѣяльности выдѣлу. Се справоздане було выпечатане та розбелане членамъ передъ зборами, отже й вôдпала потреба вôдчитувати его на зборахъ. Натомѣсть п. Громницвій уважавъ потрѣбнымъ справити похибку, яка зайшла въ печатанôмъ справозданю. Именно авторъ справозданя п. Макарушка вложивъ вже при другôй коректѣ самовôльно одинъ уступъ, не лишь обиджаючій выдавництво „Дѣла“, але й невгôдный зъ правдою, такъ що треба було частину накладу сего справозданя перепечатувати.

Въ дискусіи надъ симъ справозданемъ зажадано найперше пôдъ взглядомъ формальнымъ, щобы вôдчитано протоколъ зъ попередныхъ заг. зборôвъ, бо очевидно на тыхъ зборахъ мусѣли бути ухваленѝ деякѝ резолюціи або директивы выдѣлу. Правда, що сего не було въ звычаю, але рѣчь сама зъ себе цѣлкомъ оправдана и раціональна. Однакъ предсѣдатель зборôвъ пôддавъ се бажане пôдъ голосованє, а коли перепало, то й не вôдчитувано прогоколôвъ.

Вôдтакъ многѝ бесѣдники пôднесли докоры выдѣлови, що разомъ зô справозданемъ зъ своеи дѣяльности выпечатавъ справоздане зъ надзвычайныхъ загальныхъ зборôвъ. Выдѣлъ переступивъ свою компетенцію, бо оголосивъ протоколъ зô зборôвъ, ще не принятый тыми зборами до вѣдомости. Впрочôмъ само справоздане не є точне а навѣть уложене тенденційно, та що ще бôльше, нѣкимъ не не пôдписане, а простоване самыми членами выдѣлу. — На сѝ закиды выдѣлъ не давъ вôдповѣди, а тымъ самымъ принявъ ихъ до вѣдомости.

Дальше жадано пояснень що-до бібліотеки и музею товариства та поставлено деякѝ директивы, н. пр. щобы въ рускихъ часописяхъ були оповѣщуванѝ днѣ и годины, коли можна користувати ся бібліотекою. На питане, яку запоруку мав выдѣлъ, що придбанѝ бôльшѝ роботы (друкъ книжокъ) суть певнѝ и забезпеченѝ — не давъ выдѣлъ вôдповѣди. — Зъ поясненъ що-до фонду наукового товариства выйшло, що сего фонду такъ якъ бы не було. [Мусимо тутъ зазначити, що гадку заснованя того фонду пôднѣсъ п. Барвѣньскій въ „Правдѣ“ и пригадувавъ ей въ кождôмъ числѣ, однакъ зъ практики показало ся, що голосъ „Правды“ не находить вôдгомону середъ рускои суспôльности. — *Прим. Ред.*] На дотычнѝ запытаня пояснено, що закуплено вôдъ рускаго товариства педаґоґічного книжку „Розбишаки на рѣцѣ Міссісіпі“ а „Дрôбну бібліотеку“ перенято на сплату довгу сего товариства.

Зъ касового справозданя выходить, що маєтокъ товариства выносить 59.174 зр. 90 кр. Доходы товариства выносили 50.437 зр., въ чôмъ мѣстить ся сума 39.000 зр. за роботы въ друкарни. Принято резолюцію п. Вол. Шухевича, щобы на слѣдуючій рôкъ справоздане касове обнимало точный білянсъ и порôвнане деякихъ позицій зъ торôчными.

По выслуханю справозданя комісіи контрольнои, котра найшла все въ порядку, принято до вѣдом сти оба справозданя выдѣлу.

Приступлено до голосования. Кандидатомъ на голову, на обохъ карткахъ курсуючихъ мѣжь членами, бувъ п. Михайло Грушевскій, тожь для скороченя процедуры поставлено внесене принята сей выбôръ черезъ аклямацію. Однакъ се внесене стрѣтило опозицію зô стороны деякихъ членôвъ. Дивовано ся, бо нѣхто не вмѣвъ собѣ на разѣ сего пояснити. Однакъ по оголошеню результату голосованя показало ся, що 34 картокъ було зъ именемъ Олександра Барвѣньского....., отже що стягненѝ зъ провінціи члены „до голосованя“ выповнили свою задачу. На п. М. Грушевского впало 52 голосôвъ и вôнъ бувъ выбраный головою товариства. На прочихъ членôвъ выдѣлу вôдбувало ся трычи голосованє а остаточный результатъ такій: Членами выдѣлу стали пп.: д-ръ Савчакъ, Ис. Громницкій, П. Огоновскій, К. Паньковскій и Ил. Кокорудзъ; заступниками: Юл. Левицкій и Ив. Раковскій.

Ново выбраный голова п. Грушевскій подякувавъ за выбôръ та заявивъ, що приймає ся за сю громадску працю въ надѣи, що стрѣтить пôдпомогу вôдъ загалу руско украиньскои суспôльности та що роботы науковои не буде надуживати ся за-для маніфестацій політичныхъ. Въ щирôй нелукавôй праци въ славу и честь Руси-Украины лежить найлѣпша запорука розвитку товариства.

Наступили внесеня. Принято внесене п. Вол. Шухевича, що выдѣлъ маєе скликати загальнѝ зборы для змѣны статутôвъ на засадѣ подѣлу членôвъ на науковыхъ и звычайныхъ. До сего внесеня принято поправку о. Стефановича, що выдѣлъ маєе прибрати собѣ членôвъ зъ-поза выдѣлу для розслѣдженя сеи справы.

Наступили заявленя д-ра Смаль Стоцкого и о. крил. Чапельского, щобы пояснити, длячого то деякѝ члены голосували на п. Барвѣньского. Выходило зъ тыхъ заявлень, що они не хотѣли выступати противъ особы п. Грушевского, анѣ не заступали тутъ якогось напряму політичного, ино хотѣли дати сатисфакцію (?) чоловѣкови заслуженому для товариства. — П. Романчукъ заявивъ, що якъ разъ довершенымъ выборомъ зазначено, що въ наукове товариство не маєе вносити ся політику, а ухвалене внесене що-до змѣны статутôвъ есть найкрасшимъ доказомъ, що нема опозиціи, коли вôдпаде закраска політична. — Д-ръ Лагодиньскій заявивъ, що нинѣшне голосованє мало бути протестомъ противъ того, абы на чолѣ найповажнѣйшого товариства стоявъ чоловѣкъ, котрого політицѣ противный весь нарôдъ рускій, — и се вповнѣ удало ся.

Принято ще внесене о. Стефановича, щобы выдѣлъ ревно занявъ ся справою збираня матеріялôвъ устнои словесности и збереженя старинныхъ памятникôвъ — при помочи вôдозвъ до загалу. — При тôмъ пояснено, що секція етноґрафічна працює въ тôмъ напрямѣ.

Зборы закôнчили ся о год. $2^1/_2$.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

——

— **Протесты до сойму противъ заведеню громадъ окружныхъ** прислали дальше слѣдуючѝ громады: Ходорôвъ, Бородчицѣ, Букавина, Дроговичѣ, Жирава, Залесцѣ, Демидôвъ и Молотôвъ пов. бобрецкого, Бабинчики пов. борщѣвского, Яснище пов. бродского, Григорôвъ и Чехова пов. бучацкого, Живачѣвъ пов. городеньского, Говилôвъ великій пов. гусятиньского, Вѣстова, Голынь, Завôй и Яворôвка пов. калуского, Ковалѣвка пов. коломыйского, Лопѣнька, Стежница зъ Быстрымъ и Лубномъ, Должица, Габкôвцѣ, Лѣшна и Тѣсна пов. лѣського, Гусакôвъ пов. мостиского, Волосôвъ и Цуцилôвцѣ пов. надвôрняньского, Кореличѣ и Добрянычѣ пов. перемышляньского, Бѣла, Хлѣвчаны и Хороновъ пов. равского, Залавôве, Коростовичѣ и Стасева воля пов. рогатиньского, Русôвъ пов. снятиньского, Баранѝ Перетоки, Бишôвъ, Торки и Пересны пов. сокальского, Лапы и Делѣвъ пов. станиславôвского, Мшанець пов. старомѣского, Тухля пов. стрыйского, Вислокъ нижный, Рудавка и Ясель пов. сянôцкого, Братишôвъ пов. товмацкого, Долина и Шульгавôвка пов. чертковского и участники народного вѣча въ Мшанци (пов. старомѣского). — Дальше прислали такѝ протесты на руки редакціи „Дѣла“ громады: Стрѣльбичѣ пов. старомѣского и Выбравôвка та Бринцѣ церковнѝ повѣта бобрецкого. — Такожь громады Сянôчокъ и Прусикъ подаютъ намъ до вѣдомости, що они такѝ протесты внесли до сойму на руки сянôцкого посла Миляна.

— **Въ справѣ люстрацій читалень и выкладôвъ просвѣтно-господарскихъ.** Повѣдомляю отсимъ Хвальнѝ Выдѣлы читалень и всѣ Зверхности громадскѝ въ повѣтѣ самбôрскôмъ, що дня 11 н. ст. лютого 1897 прибуду до сего повѣту въ цѣли переведеня тамъ люстрацій читалень и господарствъ селяньскихъ, сполученои зъ выкладами о справахъ просвѣтныхъ, господарскихъ и економічныхъ. Наколи-бы котра громада, що не маєе ще читальнѣ, хотѣла користати зъ побуту пôдписаного учителя господарства въ повѣтѣ, зволить найдальше до дня 10 н. ст. лютого с. р. зголосити ся письменно або устно до філіи „Просвѣты“ а взглядно до Головы тои філіи Вп. Володислава Слюзара, професора ґімназіяльного въ Самборѣ. — При тôмъ звертаєе ся увагу, що якъ читальнѣ такъ и громады не будуть мати нѣякихъ коштôвъ зъ тои люстрацій, бо всѣ кошты поносить Головный Выдѣлъ товариства „Просвѣта“ у Львовѣ. — *Василь Король.*

— **Въ Вышатичъ** [коло Перемышля]: Въ справѣ обходу ювілею 50 ои рôчницѣ смерти епископа Снѣгурского, порушенои въ 12 ч. „Дѣла“, а такожь въ „Посланнику“, я въ силѣ успокоити интересованыхъ оо. интерпелянтôвъ, бо тою справою занявъ ся вже кружокъ священникôвъ перемыско-загородского деканату. Именно на послѣднôмъ соборѣ деканальнôмъ въ Баричи въ падолистѣ мин. року завязавъ ся, за вѣдомостію нашого Преосв. епископа-номіната, комітетъ деканальный, зложеный зъ вôсьмохъ священникôвъ, и комітетъ сей доповнивши ся ще виднѣйшими священиками зъ во-за деканату, обдумае способы и доложить стараня, щобы память тои рôчницѣ оббйти величаво и торжественно, на що вповнѣ заслуживъ собѣ незабутый нашъ пок. епископъ Снѣгурскій. А що до перенесеня мощей его зъ давного гробу пôдъ катедру перемыску то — о скôлько сягають информаціи — заняла ся тою справою вже давно Впр. Капітула перемыска и дотычнѝ письма въ тôмъ дѣлѣ вôдослано ще минувшого року до ц. к. міністерства у Вѣдни. — *Я. Захаріясевичъ.*

— **Посолъ д-ръ Т. Окуневскій** одержавъ вчера зъ Калуша телеґраму такого змѣсту: „За достойну оборону справедливости и чести народнои зъ нагоды вериѳікаціи выбору посла до сойму зъ Калущины сердечне Вамъ спасибôгъ! — Боднарчукъ. Добряньскій Амброзъ. Иваницкій Михайло. Коритовскій. Д-ръ Косъ. Д-ръ Куровець. о. Петрушевичъ. Серафинъ Вѣдонякъ Якôвъ. Возняк Иванъ. Романовскій.

— **Стіпендія** зъ фундациі им. о. Петра Медыньского по 105 зр. рôчно, призначенѝ для ґімназіяльныхъ ученикôвъ гр.-кат. обряду, своякôвъ фундатора, а взглядно походячихъ зъ околиць, що належали колись до чертковского округа, надало намѣстництво: Снд. Гаткевичеви, ученикови VII. кл. ґімназіи св. Яцка въ Краковѣ и Пав. Микалинови, уч. IV. кл. ґімн. въ Станиславовѣ. — Стіпендіи зъ науковог фонду по 105 зр. рôчно, призначенѝ для молодежи рускои народности, одержали слухачѣ правничого выдѣлу: Іос. Дольницкій зъ IV. року и Ив. Ганасъ зъ III. року и слухачѣ фільософічного выдѣлу: Леонт. Гнатишакъ зъ IV. року, Стеф. Рудницкій зъ II. року и Сим. Сидоракъ зъ II. року на ц. к. університетѣ у Львовѣ. — Стіпендійною запомогою зъ фонду бл. п. о. Льва Мацѣлиньского, бувшого декана и пароха въ Коропци, въ сумѣ 50 зр. рôчно, надѣливъ совѣтъ „Народного Дому“ у Львовѣ Яр. Крижановского, ученика III. кл. ґімназіи въ Бережанахъ.

— **Женьска ґімназія у Львовѣ.** Въ цѣли уложеня петиціи до сойму краевого въ справѣ заснованя женьскои ґімназіи у Львовѣ вôдбули ся въ понедѣлокъ по полудни нарады женщинъ въ льокали Czytelni kobiet пôдъ проводомъ панѣ Елены Щепановскои. Въ нарадахъ, крôмъ женщинъ, промовляли такожь д-ръ Бол. Маньковскій, урядникъ університетскои бібліотеки у Львовѣ, и п. Домбровскій, сотрудникъ Kurjer-a Lwowsk-ого. Першій обстававъ за тымъ, щобы петицію вносити до сойму не лише зъ просьбою о заснованє ґімназіи и приспореня потрѣбныхъ до того средствъ, але и о заснованє такои женьскои ґімназіи, котра була бы вôльна вôдъ всѣхъ нибы сучасныхъ мужескихъ ґімназій. Въ тôй цѣли мавъ бы, по его думцѣ, выдѣлъ краевый скликати вôдповѣдну анкету. П. Домбровскій, вважаючи першою и найважнѣйшою цѣлею женьскои ґімназіи узысканє кваліфікаційного патенту, що поставивъ бы образовану женщину на рôвни зъ мужчинами въ борбѣ о бытъ, протививъ ся проектови д-ра Маньковского и радивъ старатись передовсѣмъ о ґімназію, а реформы оставити будучности. Надъ обома проектами вывязала ся оживлена дискусія, пбеля котрои выстилізовано въ дусѣ п. Домбровского петицію до сойму краевого, жадаючи, щобы той поручивъ выдѣлови краевому занятись справою заснованя ґімназіи и обдуманя потрѣбныхъ средствъ въ якъ найкоротшôмъ часѣ. Надто ухвалено звернути ся о пôдпору тои справы въ соймѣ до послôвъ кн. Чарторыйского, Солецкого, Щепановского, Роттера и другихъ. Зъ Русинокъ промавляли пôдчасъ тыхъ нарадъ панѣ Грушевска за увзглядненемъ въ будучôй ґімназіи національныхъ потребъ рускаго жѣноцтва и панна Ольга Барвѣньска за припорученемъ справы заснованя женьскои ґімназіи опѣцѣ кн. Чарторыйского.

— **Пригоды на галицкихъ зелѣзничихъ шляхахъ** могли-бъ заповнити вже окрему ґазетну рубрику. И лучають ся они не лишь на новопобудованыхъ шляхахъ, але й на давныхъ, выпробованыхъ. Въ ночи зъ суботы на недѣлю курверскій поѣздъ ч. 302, що курсуе межи Сучавою и Вѣднемъ а вôдходить зô Станиславова о 7. год. 18 мін. вечеромъ, выскочивъ зъ рельсôвъ коло стациі Ямница, вôддаленои несповна 9 клм. вôдъ Станиславова. Згадана стація є звычайно замкнена, бо она служить лише для вôйсковыхъ цѣлей, а найблизшою стаціею є Єзупôль. Пасажиры, що ѣхали тымъ поѣздомъ, можуть уважати ся щасливыми; они выйшли зъ тои пригоды цѣло, хочь житє ихъ висѣло на волоску. Пручиною выскоченя поѣзду зъ шинъ бувъ вôдломокъ гальмы, котрый, вôдпавши вôдъ воза зъ вуглемъ при товаровôмъ поѣздѣ ч. 377, що приходить зô Львова около 6-ои год. вечеромъ, упавъ мѣжь рельсы въ тôмъ мѣсци, де они сходять ся при скрутѣ. Кусень того зелѣза, засунувши ся въ кутикъ сходячихъ ся рельсôвъ, бувъ причиною, що они розôрвали ся. Товаровый поѣздъ ч. 377 и львôвскій особовый прибули до Станиславова щасливо, бо роздвоєне рельсôвъ не було для нихъ въ тôмъ напрямѣ небезпечне; за те поѣздъ ч. 302, що выходить зъ Станиславова безпосередно по приѣздѣ львôвского ч. 311, попавши при скрутѣ на роздвоєнѝ рельсы, мусѣвъ конечно зсунути ся зъ нихъ. Завдяки притомности машиніста Щирского скôнчило ся все на незначныхъ контузіяхъ. Щирскій загальмувавъ заразъ поѣздъ и возы задержали ся, але льокомотива, вôдорвавши ся вôдъ тендера, выскочила далеко по-за шины и силою розгону повалилась на насыпъ та врыла ся передомъ въ снѣгъ. Щирскій зъ палячемъ Рыбакомъ остались до останнои хвилѣ на розбитôй машинѣ; першій дôставъ рану на ногѣ, другій потовкъ ся. Пасажирôвъ забравъ выправленый умысне зô Станиславова поѣздъ и привѣзъ ихъ около 11-ои годины въ ночи на стацію. Въ наслѣдокъ розôрвания шинъ всѣ другѝ поѣзды значно опôзнили ся. Пересѣданє пасажирôвъ и перемѣщуване пакункôвъ та пересылокъ тревало при всѣхъ поѣздахъ цѣлый день. Доперва вечеромъ усунено всѣ перепоны и привернено правильный рухъ поѣздôвъ. Зъ мѣсця пригоды знято кôлька видôвъ при помочи фотоґрафічного апарату, а для машиніста Щирского, котрый въ великôй мѣрѣ причинивъ ся до вôдверненя катастрофы, зложили пасажиры I-ои клясы заразъ таки на мѣсци пригоды кôлькадесять зр. Та вôнъ, дякуючи лише за слова признаня, не приймивъ складки.

— **Протекційна система въ Галичинѣ** стала вже чимсь такимъ звычайнымъ, що на дрôбнѣйшѝ симптомы тои хоробы мало хто и звертаєе увагу. Треба ажь дуже драстичныхъ прикладôвъ протекційнои системы, щобъ они середъ привыкаючои вже до того суспôльности выкликали якесь обурене. Такѝ приклады подае въ найновѣйшôмъ числѣ „Monitor“ зъ останныхъ протекційныхъ авансôвъ. Ото, на прикладъ — пише вôнъ — Стефанъ Ґротовскій, кузинъ ґр. Баденього и вилывовыхъ Ґнѣвошѣвъ вступивъ до політичнои служôбы передъ парою роками. Въ четвертôмъ роцѣ вôнъ уже бувъ концепістомъ, а въ пôвъ року потôмъ повѣтовымъ комісаремъ. Перъсѣчный політичный урядникъ, хочь-бы и якій способный але не протеґованый, мусить служити 14—15 лѣтъ, заки „дохрапае ся“ ранґи комісаря. По именованю на комісаря перенесли Ґротовского до Вѣдни до міністерства, и вôнъ певно ось ось за якѝ два роки верне до краю паномъ старостою. А до характеристики того „младенца“ годить ся ще додати, що вôнъ слабыхъ спосôбностій, малого образованя, а надутый и взагалѣ нелюбленый товаришами. Другій прикладъ — Вацлавъ Залескій, сынъ бувшого міністра, що въ 6-ômъ роцѣ службы ставъ уже секретаремъ намѣстництва, пôдчасъ коли другѝ 23—25 лѣтъ працюють на ту ранґу. Зъ компетентного жерела — каже Monitor — знаємо, що кн. Санґушко сильно протививъ ся тому именованю, але ґр. Бадені, спасаючи ся передъ прикростями вôдъ Пилипця Залеского, перефорсувавъ той авансъ... Писалось бы бôльше — кôнчить Monitor — але ц. к. цензоръ заложивъ бы намъ каганець...

— **Иванъ Бещакъ**, горожанинъ мѣста Львова, зелѣзничій пôдприемець, що бравъ участь въ будовѣ подôльскои зелѣзницѣ, чоловѣкъ 62 лѣтный, дуже товстый и недужій на карбункулъ, перебувши операцію а сумнѣваючись, чи вылѣчить ся, вхопивъ револьверъ и выстрѣломъ въ голову вôдобравъ собѣ житє.

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Вѣдень 3 лютого. Подорожь цѣсаря до Петербурга, назначена на мѣсяць цвѣтень, маєе тревати 8 днѣвъ, въ чого припаде 4 днѣ на побутъ цѣсаря въ Петербурзѣ.

Любляна 3 лютого. Вчера зъ пôвночи давъ ся почути сильный трусъ землѣ черезъ кôлька секундъ.

Будапешть 3 лютого. Цѣсарь помилувавъ чотирохъ гузарôвъ, засудженыхъ на вязницю въ Коморнѣ за убійство вахмайстра Діосеґія. Помилуваныхъ пущено заразъ на волю.

Петербургъ 3 лютого. Сенатъ затвердивъ постанову, котра позваляе жидамъ, що здобули въ Россіи ступѣнь академічный, пробувати у всѣхъ мѣсцяхъ державы.

Римъ 3 лютого. Правительство переговорюе зъ капіталістами, щобы Еритрею вôдступити якому товариству на торговельну кольонію.

— **Рада надзыраюча товариства взаимныхъ обезпеченъ „Дністеръ“ и товариство взаимн. кредиту „Дністеръ“**, стоваришення зареєстрованого въ обмеженою порукою у Львовѣ, вѳдбула дня 29 сѣчня 1897 пѳдъ проводомъ свого президента Василя Нагѳрного и въ присутности ц. к. совѣтника намѣстництва Гута яко комісаря правительственного звычайне [квартальне] засѣданє. Присутныхъ було 12 членѳвъ рады. Дирекція предложила вычерпуючій справоздання о розвою и станѣ обохъ товариствъ по конець року 1896.

Въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“ було въ 1896 р. 39.303 важныхъ обезпечень зъ премією 185.233 зр. 10 кр. [бѳльше якъ въ роцѣ попереднѳмъ [именно 432 шкѳдъ въ сумѣ загальнѳй 124.971 зр. 06 кр.], то однакъ черезъ вѳдповѣдну реасекурацію позѳстало на власный рахунокъ шкѳдъ 58.415 зр. 86 кр. Въ тѳмъ роцѣ могло товариство ужити на амортизацію коштѳвъ заснованя, орґанізації, инвентаря, друкѳвъ и матеріялѳвъ аґенційныхъ суму 8.578 зр. 32 кр., т. є. бѳльше якъ у всѣхъ трехъ лѣтахъ попередныхъ разомъ — а се есть доказомъ значного скрѣпленя товариства. Фондъ резервовый позбільшивъ ся въ тѳмъ роцѣ о 16.468 зр. 53 кр и выносять вже суму 54.731 зр. 04 кр.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ числило 489 членѳвъ зъ деклярованымъ удѣлами 26.250 коронъ, на котрѣ вплачено 18.998 коронъ 46 сотикѳвъ. Фонду резервового зѳбрано 978 коронъ, вязничокъ удѣлено въ протягу року 471 въ сумѣ 169.405 кор., вкладокъ було въ протягу року 155.405 кор. 63 сот., такъ що товариство зовсѣмъ не потребувало користати зъ кредиту банкового, а се доказує, якимъ довѣремъ тѣшить ся товариство у своєи суспѳльности. Дівіденду вѳдъ удѣлѳвъ членьскихъ ухвалила рада надзыраюча внести на загальныхъ зборахъ въ квотѣ 6%.

Зъ дальшого порядку дневного ухвалила рада именувати сталыми урядниками товариства пп.: Михайла Несторовича [ліквідаторомъ], Илька Яремкевича, Андрея Кіяка и Ивана Днѣстряньского и постановила заснувати фондъ емеритальный для урядникѳвъ и въ тѳмъ дѣлѣ перевела рада дискусію надъ засадничими точками статута и поручила дирекціи выготовити на тѳй пѳдставѣ детайліч ный проєкть статута, котрый мае бути предложеный радѣ до остаточного рѣшеня на найблизшѳмъ засѣданю.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр

— **Именованя.** Міністеръ скарбу заименувавъ секретарѣвъ Прокураторіи скарбу въ етатѣ прокураторіи скарбу у Львовѣ: д ра Фел. Гурского, д ра Каз. Лучкевича, д-ра Ал. Балька и д-ра Фр. Турека-Невядомского скарбовыми радниками и надавъ адъюнктамъ прокураторіи скарбу: д-ру Зд. Дзюбиньскому, д ру Викт. Юл. Гамерскому и д-ру Вол. Орскому провізоричній посады скарбовыхъ секретарѣвъ.

Надѳслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч 1.

Giesshübler зъ молокомъ

вельми поручає ся лѣкарями при **катарѣ бронхіяльнѳмъ дѣтей,** якій такъ часто лучає ся въ зимѣ. З части Giesshübler Sauerbrunn мѣшає ся зъ одною частиною горячого молока и подає ся ту лѣтну мѣшанину. 822

Александеръ Царевичъ

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янѳвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнѳй практикѣ въ краю и за границею пріймає вѳдъ кількохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малює церковній образы до иконостасѳвъ и престолѳвъ; пріймає рѣзьбарскій роботы подля власныхъ плянѳвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позлоченемъ; малює стѣны церковъ и т. п. Крѳмъ того выготовляє портреты зъ фотоґрафій и зъ натуры. Пѳднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальній письма, мае вѳнъ повну надѣю, що Всч. Духовенство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 93 ?

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

КОБЗАРЬ Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора,

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленій примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Передпослѣдный Тыждень!

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готѳвкою зъ 20% вѳдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сональ и Лілієнъ, М. Кляфельдъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 9—?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѳдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженємъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѳдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Знана вѳдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѳвъ и оцту

Юлія Миколяпа Наслѣдникѳвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивы зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краевій спеціяльы якъ: Народѳвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѳвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѳвка и т. и. горѣвки уґрывілеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спровадженій.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѳльного вѳдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѳдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнѳмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 307—?

Торговля руска знарядѳвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Пріймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

КАВУ

спеціяльность

надзвычайнои величины въ зернѣ

и вѳдличну въ смаку

въ пакетахъ 5-кілевыхъ франко

за 12 зр. 20 кр. 19 4 ?

поручає

(о скѳлько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

F. Missler Bremen

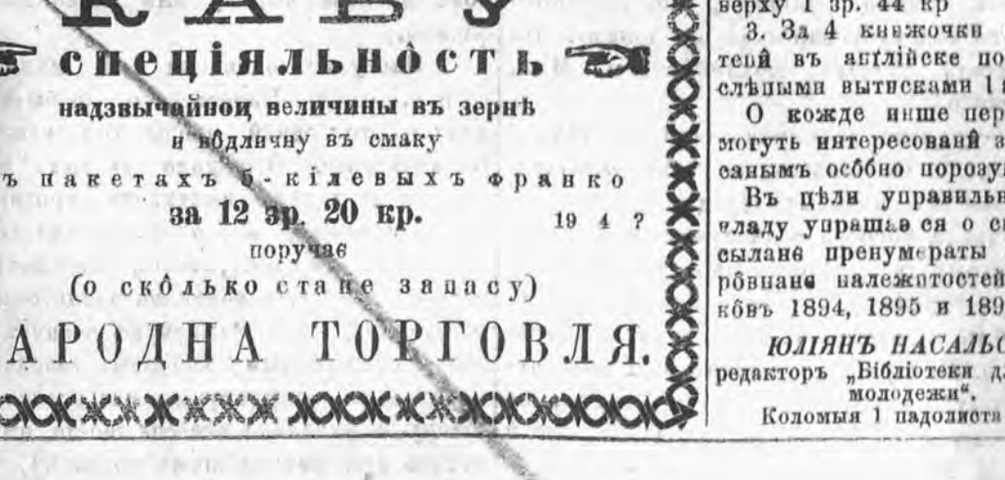

Ф. МІССЛЕРЪ

вѳдъ зверхности організоване **морепливне заведенє**

ВЪ БРЕМЕНЪ

высылаюче людей найбезпечнѣйшыма почтовыми и скороходными кораблями зъ **Бремена** въ полудневу и пѳвночну **Америку, Африку, Австралію** и взагалѣ до всѣхъ мѣсцевостей кулѣ земскои.

Найдешевшій цѣны — найсовѣстнѣйше прокормленє.

72 Увѣдомленя у всѣхъ языкахъ безплатно и франко.

Адреса: **F. Missler, Bremen, Banhofstrasse, 30.**

Розклад їзди поіздів зелізничих

підля часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем, Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

ЛѢХТАРНѢ господарскій на нафту оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскипы нафтовій, знаменитій по зр. 2·50

поручає ПЕТРО ХИОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Підля учебника Д-ра О. Ростафиньского. Складав Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Складивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропиґийс ій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.) тому висилає ся жадані книжки в протязї чотирох днїв, при чім порто оплачує автор.

Присяжный повѣреный

Варшава, Новоградская 34,

принимае заступство всякихъ справъ столичныхъ и губерніяльныхъ институціяхъ Россіи, продае недвижимости.

376 6-6

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинѳвъ

Цѣна 70 кр.

Дѳстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

РЕДАКЦІЯ

Бібліотеки для рускои молодежи

запрашае до пренумераты на четвертый рочникъ сего выдавництва

Пренумерата выносить на цѣлый рѳкъ:

1. За 4 книжочки брошуровавій 1 зр.
2. За 4 книжочки въ картоновѳй оправѣ зъ виньетою по верху 1 зр. 44 кр
3. За 4 книжочки переплетенй въ англійске полотно зъ слѣпыми вытисками 1 зр. 88 кр.

О кождо инше переплетене могуть интересованій зъ пѳдписанымъ осѳбно порозумѣтись.

Въ цѣли управильненя наґляду управшає ся о скоре надсылане пренумераты и о выровнане належитостей зъ рокѳвъ 1894, 1895 и 1896.

ЮЛІЯНЪ НАСАЛЬСКІЙ
редакторъ „Бібліотеки для рускои молодежи“.
Коломыя 1 падолиста 1896.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґийского, пѳдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 18. Львовъ, Четверъ 23 Сѣчня (4 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Хлопы а правительство.

На засѣданю сойму зъ 28 грудня 1896 поставили польскѣ послы-людовцѣ внесенє зъ такими резолюціями до правительства:

1. Взывае ся ц. к. правительство, щобы всѣмъ органамъ своимъ заострило обовязокъ якъ найточнѣйшого береженя законовъ, а спеціяльно закона о шанованю мешкань, о охоронѣ особистои вольности, о пошанованю тайны листовъ, рѣвножь закона о зборахъ и закона о надужитяхъ та перекупствахъ выборчихъ.

2. Щобы жалобы, якѣ бы зъ причины нарушеня згаданыхъ законовъ вносили ся до высшихъ властій, — були полагоджуванѣ вѣд воротною почтою, въ случаяхъ наглыхъ на вѣть телеграфічно, зъ рѣвночаснымъ повѣдомленемъ тыхъ горожанъ або кругѣвъ горожаньскихъ, що вносять жалобу.

Внескодавець пос. Яковъ Бойко мотивувавъ се внесенє на засѣданю дня 29 н. ст. сѣчня такою промовою:

„Вѣдъ часу наданя конституціи въ Галичинѣ хиба найменше користали зъ неи селяне. Не користали, бо не розумѣли ей ваги. Привыкли зъ давна до того, що весь для нихъ полагоджувано безъ нихъ, не могли довгій часъ увѣрити, що конституція покликуе и ихъ до житя публичного. Однакъ наспѣла пора, що про се й хлопъ дѣзнавъ ся а хотячи перемѣнити се въ дѣло, переконавъ ся, що ему треба порозумѣти ся зъ сусѣдами въ повѣтѣ, а то на зборахъ. Що тѣ зборы, именно передъ выборами, не були на руку деякимъ людямъ, сему я цѣлкомъ не дивую ся, але не можу порозумѣти, длячого правительство на часъ выборовъ уживае противъ насъ выимковыхъ средствъ? Се фактъ, що нѣякѣ верствы нашои суспольности не суть такъ въ поръ выборовъ по мачошиному трактованѣ, якъ мы, бо анѣ навѣть жадовъ правительство такъ жандармами не наганяе, такъ не провокуе, якъ нещасного хлопа.

Панове, чи вы думаете, що коли мы тутъ говоримо про тѣ надужитя будьто зѣ стороны власти політичнои, будьто автономічнои, то се намъ чинить приемность, або що хочемо тымъ пописувати ся, або бажаемо ино тягомъ ко гось дразнити и комусь доскулювати? Або чи Выс. палата думае, що мы не знаемо про се, що говорячи такѣ рѣчи не добуваемо собѣ симпатій нѣ у Выс. правительства нѣ у Выс. палаты? Чи думаете, що мы бы не радѣ вже разъ перестати говорити на сей тематъ?

Мы се все знаемо и розумѣемо, але бачимо зѣ щоденного примѣру, що тѣ надужитя суть однокою причиною того непорозумѣня, яке нинѣ маемо въ краю, — а мы хочемо вже разъ зъ тымъ всѣмъ покончити. Длятого зъ нагоды мого внесеня мушу ту справу порушити.

Вину сего непорозумѣня приписую правительству, але й на партіяхъ поборюючихъ ся въ краю тяжить та вина. Мы винни, що поважили ся здобувати и занимати тѣ мѣсця, котрѣ намъ право надае, а партія противна, що змагае загарбати для себе нашѣ права. Коли мы поборюемо ся, то яке-жь на сей случай становиско повинно занятѣ правительство, для котрого чейже мы всѣ рѣвнѣ горожане и скоро мы для державы певно неменшѣ услуги вѣддаемо вѣдъ тои клясы народу, за котру оно нинѣ такъ сторонничо а заѣло боре ся?

Правительство розумне и честне, скоро хоче позыскатѣ симпатіи горожанъ взагалѣ, скоро собѣ бажае въ тѣмъ краю згоды и любови, то повинно станути если вже не по сторонѣ слабшихъ, то бодай безсторонно. Що надужитя супротивъ насъ були, се ажь надто доказано. На пѣдпертє мого твердженя я мѣгъ бы навести много фактовъ, але попереставу ино на трехъ судово сконстатованыхъ.“

Тутъ навѣвъ бесѣдникъ такій случаѣ: Справу селянъ зъ Холержина въ судѣ краковскѣмъ; увязненє вѣйта Якова Кордися зъ Ветшна въ пов. короснянскѣмъ въ часѣ выборовъ та увольняюче рѣшенє въ тѣй справѣ суду окружного въ Ярлѣ; поведенє старосты мысленицкого противъ посла Сѣреднявского и его сторонникѣвъ та оречене суду вадовицкого въ користь посла Сѣреднявского. Крѣмъ того зазначивъ бесѣдникъ, що жандармерія конфіскуе брошурку сторонництва людового зъ поученемъ о выборахъ до рады державнои, — що пос. Сѣреднявского, якъ ѣхавъ на засѣданя сойму, жандармъ затримавъ на дорозѣ жадаючи легітімаціи. Все те вказувало бы на завѣшенє конституціи въ нашѣмъ краю!

Дальше говоривъ пос. Бойко: „Що правительство допускало ся надужить при выборахъ, то до сего признало ся устами свого комісаря, котрый д. 25 сѣчня 1896 р. тутъ въ соймѣ на нашу интерпеляцію такъ сказавъ: „Не хочу перечити, що одинъ або другій орґанъ правительственный въ сѣмъ або тѣмъ случаю мѣгъ собѣ поступити невластиво або нетактовно, що въ такъ великѣмъ орґанізмѣ якъ адміністрація краю може лучити ся, а въ такѣмъ случаю есть обовязкомъ краю розслѣдити неправильности и поробити вѣдповѣднѣ кроки.“ Я вѣрив бы п. комісареви, що при такъ великѣмъ орґанізмѣ можна нетактовно поступити, але чому тѣ невластивости не лучають ся нѣколи на некористь кандидата правительственного?“ И на вѣйнѣ буває, що черезъ похибку стрѣляе ся до своихъ товаришѣвъ. Коли бы якій староста зъ неуваги допустивъ ся надужитя въ некористь кандидата правительственного, то я бувъ бы цѣкавый, чи комісарь вмѣвъ бы его такъ оправдувати, якъ теперь оправдуе? И хоць мы доказали вину функіонарѣвъ правительственныхъ, то пытаю комісаря, коли и котрый зъ нихъ бувъ потягненый до одвѣчальности? Намѣстникъ кн. Сангушко сказавъ въ своѣй промовѣ, що „правительство поступае легально“. Таки слова мѣгъ сказати мабуть хиба не знаючи о фактахъ судово сконстатованыхъ, якѣ я нинѣ пѣднѣсъ.

Если комісарь правительственный прирѣкъ потягнути винновныхъ до одвѣчальности, то я зъ жалемъ констатую, що мысленицкій староста Фетеръ ще доси урядуе, що комісарь Добровольскій ще доси повинѣ урядъ комісаря въ старостві краковскѣмъ и т. д. Крѣмъ того мушу зъ притискомъ пѣднести, що доходженя и кары по довершеныхъ фактахъ не выстають, бо кривда заѣчана въ наслѣдокъ неправильности або нетактовности урядовои не перестала бути кривдою. Впрочѣмъ людъ не є мстивый и не домагае ся на тыхъ урядниковъ кары; людови залежитъ на тѣмъ, щобы такѣ неправильности и нетактовности не лучали ся, щобы не допускано нановѣ кривды и щобы не давано причины до протестовъ и жалобъ, котрыхъ розслѣдженє коштуе многѣ тысячѣ на дієты и кошты комісарѣвъ слѣдчихъ, а соймови забирае неразъ цѣлѣ засѣданя.

Въ борбѣ політичнѣй зъ давенъ практикують ся всѣлякій пѣдступы при выборахъ, неразъ дотепнѣ и гумористичнѣ. Такъ н. пр. на однѣмъ соймику шляхотскѣмъ прихильники одного кандидата забрали противнѣй партіи шаравары, щобы не могла на часъ прибути до выбору. — Але що иншого у насъ въ Галичинѣ, если одна партія, опираюча свои безсильнѣ вплывы на плечахъ заосмотреныхъ золотыми ковнѣрами, замѣсть дотепныхъ способовъ, пускае на выборцѣвъ халатниковъ-факторовъ для пѣдкупства готовкою, напитками, або що гѣрше, если постарае ся о помочь жандармску. Тутъ кѣнчать ся гумористика, настають сльозы людей невинныхъ, тяганыхъ неразъ въ кайданахъ пѣдъ ескортою баґнетовъ по судахъ и староствахъ лишь въ тѣй цѣли, щобы по скѣнченѣмъ голосованю на посла заявлено имъ, що суть вѣльнѣ, бо нема власства злочину.

Запевнене комісаря, що правительство уважае своимъ обовязкомъ розслѣдити неправильности и покликати до одвѣчальности виновниковъ, не выстане для кривдженого людъ, бо кривда не дасть ся направити. Наслѣдки ей матеріяльнѣ и моральнѣ лишили ся и болять, а болять тымъ бѣльше, бо людъ фактично не бачить анѣ доходжень анѣ покликуваня до одвѣчальности.

При референтахъ верифікаційныхъ выдѣлу краевого мы зъ зачудованемъ почули, що протесты, зверненѣ противъ урядниковъ політичныхъ, бувають опрокидуванѣ засяганемъ опінии тыхъ самыхъ урядниковъ або особъ безусловно вѣдъ нихъ зависимыхъ с. е. вѣйтовъ и писарѣвъ. А тымчасомъ у всѣхъ протестахъ повтаряють ся тѣ самѣ закиды противъ поведеня комісарѣвъ при правыборахъ, а зъ того можна бы думати, що се поведене опирае ся на якѣйсь методѣ.

Супротивъ заявленя намѣстника мушу заявити, що такъ званый роздоръ (waśń) суспольный якъ разъ маe свою причину въ тыхъ практикахъ выборчихъ. Бо й зъ-вѣдки людъ маe набирати довѣря до людей, котрѣ свои мандаты посольскѣ старають ся добувати при помочи перекупства або примусу баґнетового? Зъ якою рацією можуть тѣ паны числити на серця люду, называючи себе старшими братьми, скоро грошевою корупцією при выборахъ скривляють праву совѣсть выборцѣвъ въ сѣ-

Звѣстки о мѣсточку Маґерѣ

въ окрузѣ равскѣмъ.

Написавъ *Василь Чернецкій.*

Не вѣдъ разу повставали мѣста и села, якѣ вокругъ насъ бачимо. Въ старину осѣдали люде въ догѣдныхъ мѣсцяхъ, они закладали малѣ осады, котрѣ зъ часами зростали, и зъ тыхъ первѣстныхъ кольонѣй повставали села, деколи перемѣняючись и въ мѣста. Неразъ трудно выслѣдити, при якихъ обставинахъ и якими людьми завязували ся першѣ осады, зъ вѣдки повставали ихъ назвы, бо въ тѣмъ взглядѣ бракъ записокъ, а народнымъ переказамъ не завсѣгды можна повѣрити. Видить ся, що въ старину не думано о тѣмъ, щобы полишити потомству памятники зъ своихъ часовъ, тому при монографічнѣй праци якои-будь мѣсцевости стрѣчають ся трудности що до дѣвъ старинныхъ. Не можу сказати, щобы звѣстки о мѣсточку Маґерѣ були вычерпуючѣ, але що лише можна було зббрати зъ перехованыхъ мѣсцевыхъ записокъ та переказовъ, се ту подаю.

Въ гористо-лѣсовѣй пѣсковатѣй охрестности у пѣдгѣрья вишеньскихъ гѣръ, становлячихъ роздѣлъ воды межи морями Чорнымъ и Балтицкимъ, лежитъ побудоване при малѣй рѣцѣ Бѣлѣй мѣсточко Маґера, приналежне въ старину до воеводства белского, теперь до округа равского. За-для сыпкихъ пѣсковъ доѣздъ до мѣсточка есть утяжливый, по мѣщаньскихъ огородахъ не видати якъ деинде роскѣшнои садовины, ба навѣть дички вказують своимъ ростомъ, що имъ у пѣску зъ камѣнымъ покладомъ не весело жити. По середъ квадратового ринку занятого жидами въ мурованыхъ домахъ, де не бракуе крамниць и шинковъ, виднѣе дуже гарна, мурована одноповерхова школа, перетворена зъ давного ратуша побудованого 1829 р. Ратушъ той подарувавъ 1891 року ґрафъ Вільгельмъ Сѣмѣньскій-Левицкій, властитель Маґеры, мѣщанамъ на школу и тымъ записавъ свое призвиско красною памяткою въ мѣсцевѣй хроніцѣ. Мѣсточко украшають мурованый костелъ и двѣ деревянѣ старинныѣ рускѣ церкви; при мѣскѣй церкви стоитъ муроване приходство переробленe зъ давнои вѣйсковои касарнѣ. По бѣчныхъ улицяхъ въ мѣстѣ и на передмѣстяхъ мешкають мѣщане въ мурованыхъ домахъ; мурованѣ домы почали они ставляти по великѣмъ пожарѣ въ мѣстѣ 1790 р., бо о будовляный камѣнь у Маґерѣ не трудно и кождый мѣщанинъ може въ потребѣ выдобувати собѣ до вподобы камѣня на власныхъ грунтахъ. Попри хлѣборобствѣ на невдячнѣй земли займають ся мѣщане ткацтвомъ, шевствомъ и фѣрманками, чимъ обганяють свои домовѣ потребы. Маґеровцѣ — народъ бѣдный, спокѣйный, моральный, а що була у нихъ докучлива панщина, тому и пригнобленый. За панщинныхъ часовъ доставляли мѣщане до двора пѣвъ сотки полотна и чоботы за дармо; передмѣщане зъ селянами вѣдробляли тяжку панщину. Характеристичне е, що родъ шапокъ ношеныхъ въ охрестности зове ся „маґеркою“.

По-при Маґерѣ можна бачити довгѣ и широкѣ старинныѣ земляныѣ валы — народъ называе ихъ окопами — о котрыхъ кажуть, що они тягнуть ся зъ перервами, имовѣрно засыпаными пѣскомъ, ажь до Каменця Подѣльского. Чи тотѣ валы походять въ часовъ Траяна, зъ 105 року по Христѣ, для означеня границь завойованои Дакіи, чи зъ Аварскихъ укрѣплень, чи насыпано ихъ для обороны вѣдъ Татаръ, а може они останки зъ якого вѣйскового табора, трудно що певного сказати, бо нема записокъ анѣ вѣрныхъ переказовъ, лише самѣ здогады. Вправдѣ пѣдъ Маґерою розложивъ ся бувъ вѣйсковымъ табором Юрій Ракочій, князь семиг родскій, союзникъ Шведовъ, и на него найшовъ Стефанъ Чарнецкій, воєвода рускій, та по кровавѣй завзятѣй борбѣ дня 11 липця 1657 р. прогнавъ Ракочого до Межибожа на Волынь, — але щобы згаданѣ валы походили зъ Ракочого часовъ, сего не можь допустити, бо ихъ довгота та будова вказують на попереднѣйшѣ часы.

Мѣсточко Маґеру мавъ оснувати Іоанъ Маґеровъ, дворянинъ польского короля Жигмонта III-ого, по силѣ грамоты зъ дня 20 сѣчня 1591 р., и вѣдъ призвиска основателя мала перейти назва на мѣсточко. Чи передъ основанемъ мѣсточка була тамъ уже осада и яка, не знати. Въ згаданѣй грамотѣ застерѣгъ король, що не вѣльно жадному не-католикови осѣдати въ мѣстѣ, а зновъ скоро бы якій католикъ вѣдступивъ вѣдъ своеи вѣры, мае бути безпроволочно прогнаный зъ мѣста, его дѣмъ спаленый а майно забране. Въ пѣзнѣйшихъ часахъ знайшли способы не-католики и жиды обѣйти тоту королѣвску постанову, посѣли мѣсточко, а теперь ихъ тамъ повно. Згаданый король надавъ Маґерѣ магдебургске право, а при ярмаркахъ и другѣ користнѣ привілеѣ. Не знати, за котрого властителя побудовано въ мѣсточку деревяный замокъ, бо зъ рукъ Маґеровъ перейшовъ маетокъ на Белзецкихъ, основательѣвъ села Белзця, потѣмъ на Глоговскихъ. По смерти Францішка Глоговского, спродавшого Раву, Рѣчки, Добрусинъ и Медику, звѣнчала ся его жена въ-друге зъ Садльомъ, дороговымъ писаремъ, купивши ему бароньство, перейшла Маґера въ дорозѣ купна на ґрафа Сѣмѣньского, опѣсля въ спадку на ґрафа Олександра Стадницкого та ґрафа Вільгельма Сѣмѣньского-Левицкого. Въ маґеровскѣмъ замку гостивъ часами король Іоанъ Собѣскій, коли зъ дружиною являвъ ся на ловахъ въ сусѣдныхъ лѣсахъ. По тѣмъ замку, имовѣрно погорѣвшѣмъ при пожарахъ въ мѣстѣ, нема вже й слѣду; лише люде вказують пусте пѣсковате мѣсце положене на захѣдъ вѣдъ цвинтаря, що тамъ мавъ колись стояти замокъ. Мимо користныхъ королѣвскихъ привілеѣвъ, надаваныхъ Маґерѣ, не було суджено, розвинутись мѣсточку, якъ бы належало, бо на него находили тяжкѣ часы, якѣ ту подаю.

1649 року Богданъ Хмельницкій въ походѣ на Нароль явивъ ся зъ вѣйскомъ пѣдъ Маґерою и не оббѣйшло ся безъ контрибуціи,

1657 р. розложивъ ся, якъ вже сказано, Юрій Ракочій таборомъ пѣдъ мѣстомъ, при чѣмъ въ часѣ борбы мѣсто потерпѣло вѣдъ пожару.

1672 р. найшли несподѣвано Татаре на Маґеру, спалили при мордахъ и рабунку мѣста двѣ рускѣ церкви — въ мѣстѣ и на великѣмъ передмѣстю. О тѣмъ нападѣ свѣдчить дохованый до теперь пѣдъ Креховомъ стоячій памятникъ, на котрѣмъ мѣститъ ся напись: „По ограбленю Маґеры напали Татаре на Крехѣвъ“. [Пѣдъ монастиремъ крехѣвскимъ убивъ одинъ монахъ выстрѣломъ зъ гарматки братанка татарского хана, Селимъ Гирея, за що мусѣвъ монастирь уплатити Татарамъ 4.000 талярѣвъ кары.]

1769 р. выгорѣло мѣсто до корѣнка; въ пожарѣ запропастило ся богато мѣщаньского майна.

1770 р. появляе ся въ Маґерѣ морова зараза, занесена жидами; вымерло много людей.

1790 р. зновъ погорѣло побудоване недавно на згарищахъ мѣсто зъ церквою въ мѣстѣ.

ракахъ або тыхъ, т. зв. молодшихъ братовъ, вóддають въ руки жандармóвъ? Таке поведене не може называти ся братерскимъ!"

Дальше поясниви пос. Бойко, кого людъ уважае непокликаными аґітаторами, — зложивъ заявлене, що йно тогдѣ можна думати про солідарнóсть польскои репрезентациі у Вѣдни, коли выборы будуть вóдбувати ся безъ насильства и баґнетóвъ жандармскихъ, — та закóнчивъ зазывомъ до правительства, щобы зложило ясни, недвозначни и обовязуючи заявленя въ справѣ выборóвъ.

Скóнченый рахунокъ...

„У всякого своя доля и свóй шляхъ широкий" — мовлявъ геній народный, а его высказъ якъ-разъ дасть примѣнити до дѣяльности чоловѣка, що сягнувъ за провóдъ въ житю політичнóмъ и взагалѣ суспóльно-народнóмъ Русинóвъ въ Галичинѣ. Маемо на гадцѣ п. Олександра Барвѣньского яко бувшого голову Руского товариства педаґоґічного, бувшого заступника головы товариства „Просвѣта" и бувшого голову Наукового товариства имени Шевченка у Львовѣ. П. Ол. Барвѣньскій мавъ свои рахунки зъ Русинами-народовцями, котрѣ свого часу числили на него а вóнъ зновъ числивъ на нихъ. Теперь, по остатныхъ звычайныхъ загальныхъ зборахъ Наукового товариства имени Шевченка, надóйшовъ часъ замкнути тотѣ рахунки та зареєструвати прилюдно, чи на рахунку бѣжучóмъ остало ся що межи нами, чи нѣ.

Рахунки тѣ починають ся зъ того часу, якъ п. Ол. Барвѣньскій перенѣсъ ся зъ Тернополя до Львова и тутъ вóдновивъ тихонько выдавництво часописи „Правда", котрои стежки вже зъ-разу не були ясни та выкликали всѣлякѣ точки про походжене жерелъ и саму цѣль выдавництва. Але згодѣ показало ся бодай тото, що п. Ол. Барвѣньскому на всякій способъ захотѣло ся мати свóй орґанъ політичный и робити свою політику, хочь-бы навѣть для самои лише засады а безъ нѣякого успѣху, бо „Правда" за той часъ утратила всяку добру славу и стала орґаномъ просто зненавидженымъ въ краю.

Надóйшовъ рóкъ 1890, памятный намъ зъ того, що п. Ол. Барвѣньскій вóдогравъ ролю тихого спóльника и аранжера „новои еры" за кулісами, бо не маючи выробленои фірмы політичнои мусѣвъ вóддати першеньство другимъ людямъ. Але вже въ роцѣ 1893 позбувъ ся ненавистного для себе Романчука, ставъ членомъ краевои рады школьнои и вóдъ того часу дѣйстнымъ керманичемъ а навѣть творцемъ „нового курсу", при чóмъ умѣвъ неразъ сховати ся за плечѣ не абы-якого выхованця свого въ особѣ Наталя Вахнянина, котрый, правда, въ дечóмъ перейшовъ самого майстра.

Поставивши ся такъ на ноги — п. Ол. Барвѣньскій покидае Руске товариство педаґоґічне, хочь оно могло бути одиноким полемъ „позитивнои" роботы п. Ол. Барвѣньского, яко педаґоґа, — та старавсь при помочи приклонныхъ собѣ спóльникóвъ взяти въ свои руки „Дѣло". Але перепавши на зборахъ „Дѣла", починае думати про заложене нового орґану політичного противъ „Дѣла" — и заходами его стае „Буковина" рептільнымъ орґаномъ „всеи Украины-Руси".

Однакожь тымчасомъ грунтъ зачинае на добре усувати ся ему зъ-пóдъ нóгъ, загалъ Русинóвъ въ краю звертаесь рѣшучо противъ сервілістичного, интересамъ народу руского просто шкóдного поступованя, — и тому п. Ол. Барвѣньскій змушеный бувъ въ роцѣ 1895 абдикувати зъ „Просвѣты". Тымъ чиномъ оставъ за нимъ послѣдный престіжь яко головы Наукового товариства имени Шевченка, до чого — правду кажучи — не мавъ титулу. позаякъ вóнъ анѣ не є чоловѣкомъ науки, анѣ не проявивъ таланту адміністраційного, бо взагалѣ справами товариства ближе не займавъ ся.

Вкóнци, ожидаючи пришествія „Руслана", яко покровителя своеи партіи охрещеноі вóдтакъ „католицкимъ союзомъ", забажавъ нашь добродѣй Ол. Барвѣньскій въ остатне припустити атакъ на „Дѣло" зъ престіжу Наукового товариства имени Шевченка, придумавши таку штуку, щобы покрыти выповѣдженe друку часописей політичныхъ въ друкарни Наукового товариства имени Шевченка. Тымъ поступкомъ впровадивъ п. Ол. Барвѣньскій незгоду помѣжь членами Наукового товариства имени Шевченка та споры політичнѣ, а мало що не допровадивъ до розбитя самого товариства, въ чóмъ помогли ему гóднѣ его товаришѣ політичнѣ — розпускаючи нечуванѣ а ложнѣ вѣсти про „упадокъ" та „похороны" Наукового товариства имени Шевченка по ворожихъ намъ часописяхъ польскихъ зъ нагоды послѣдныхъ надзвычайныхъ загальныхъ зборóвъ, на котрыхъ выдѣлъ товариства дóзнавъ пораженя, а п. Ол. Барвѣньскій, наваривши лиха, не мавъ уже вóдваги станути передъ сими загальными зборами. Выстрѣлъ політичный бувъ хибленый, бо „Дѣла" не знищено, а наше выдавництво, мимо прихильнои для него ухвалы надзвычайныхъ загальныхъ зборóвъ Наукового товариства имени Шевченка зъ 8 н. ст. грудня 1896 р., само перенесло ся до иншои друкарнѣ, щобы дати доказъ, що оно не выкористовуе науковыхъ фондóвъ товариства и не хоче дати навѣть позору, мовь-бы оно въ чóмъ-небудь шкодило интересамъ науки рускои.

Остаточно на звычайныхъ загальныхъ зборахъ Наукового товариства имени Шевченка зъ 2-ого с. м. провалилась кандидатура п. Ол. Барвѣньского на голову товариства, мимо широко розвиненои аґітаціи за нимъ зóо стороны приятелѣвъ буковиньскихъ и иншихъ „баденюковъ", мѣжь котрыми явивъ ся на сѣ зборы и п. Наталь Вахнянинъ... Тутъ розвиненo фортель послѣдный, що не менше хибивъ вóдъ попередныхъ, бо передъ зборами и на самыхъ зборахъ п. Ол. Барвѣньскій, почисливши свои заслуги для науки, заявивъ, що не може бóльше бути головою товариства — очевидно, щобы впровадити противника въ блудъ, — а вóдтакъ передъ голосованемъ розвиненo аґітацію за кандидатурою п. Ол. Барвѣньского на голову товариства противъ вельми поважноі кандидатуры нашого заслуженого професора Михайла Грушевского, — отже науку вóдтручено на бóкъ а маніфестацію політичну пóднесено на плянъ акціи въ Науковóмъ товариствѣ.

Мимо заповѣдженыхъ напередъ грóзьбъ, що „опозиція" не мае бóльшости въ товариствѣ, и мимо пóдступу неполітичного та высиленя цѣлого штабу пóдъ проводомъ професора вóдъ політики зъ Чернівцѣвъ — мусѣвъ п. Ол. Барвѣньскій попращатися зъ остатнимъ товариствомъ народно-рускимъ, на котрóмъ опиравъ въ послѣдныхъ часахъ свое значѣне и мнимый вплывъ на нашу суспóльность въ краю... Наукове товариство имени Шевченка вызволено вóдъ маніфестацій и спорóвъ політичныхъ, а се причинить ся безперечно до успѣшного розвою питомои науки.

Най вóдъ нинѣ инши круги оцѣняють дѣяльность особы п. Ол. Барвѣньского, котрый вóдъ теперь переставъ жити для народно-рускихъ институцій, а отсей реєстръ подѣй пóднесимо на вѣчну память колишнои роботы п. Ол. Барвѣньского помѣжь нами. Для исторіи остаесь застрашаючій примѣръ роботы нещирои, пóдкопуючои повагу, достоиньство и буте народне! Може п. Ол. Барвѣньскій изи на село своею „Правдою" людей дурити; може въ „Русланѣ" вычисляти свои подвиги політичнѣ; навѣть може зъ часомъ стати ся окрасою кола польского на мѣсце Черкавскихъ и Савчиньскихъ, — а Русь перебуде непохитно всѣ тѣ „поприща" служникóвъ польскихъ! Однакожь нехай при тóмъ п. Ол. Барвѣньскій не забувае, що вóдъ теперь мѣжь нами — пóрвались нитки — скóнченый рахунокъ!

Чи потрѣбнѣ ветеринарѣ?

[Письмо въ Старо-мѣского.]

На вѣчу въ Мшанци оденъ зъ участникóвъ поставивъ внесокъ: „знести ветеринарѣвъ повѣтовыхъ". Внескови тому дуже спротививъ ся правительственный комісарь п. Вишнѣвскій [зъ-польска Вісьневскій], немовьбы сей внесокъ мавъ на собѣ цѣху зрады державнои. Не входячи въ се, чи ц. к. комісарь є въ правѣ зборонювати ухвалы вѣча, що не нарушають нѣ правъ короны нѣ цѣлости державы, я хочу нинѣ пояснити, що властиво спонукало внескодавця поставити такій внесокъ.

Въ 1896 роцѣ, якъ звѣстно, выбухла въ нашóмъ краю зараза пыскова и ратична у худобы рогатои и у свиней. Не є то нѣчо страшного, треба тóлько подбати, абы худобина за-для браку корму не упала на силахъ, и она легко подужае. Якъ свого часу доношено, нафта показалась тутъ дуже добрымъ средствомъ лѣчничимъ. На глумъ всѣлякимъ зарядженямъ ветеринарскимъ — якъ вóдокремѣшнюваню зараженои худобины, бѣленю стайнѣ и т. п. — зараза ширила ся по цѣлóмъ краю дуже скоро. Не помогли навѣть такій зарядженя, якъ замиканe торгóвъ або обсаджуване границь жандармерією и паленe пашѣ у тыхъ, що переѣзджали черезъ замкненѣ границѣ. Та я не буду тутъ выглядувати причинъ, за-для якихъ зараза ширила ся такъ скоро, мимо всякихъ мѣръ осторожности, я пóднесу тóлько, яку то помóчь въ тóмъ разѣ ветеринарь дае народови и яка то благодать зъ его стороны для народу сплывае.

Коли въ якóмъ селѣ появить ся зараза, сейчасъ доносить вóйтъ староству, бо инакше чекае его остра кара. На сей доносъ зѣзджае зразъ до села ветеринарь и констатуе зарazу. По сконстатованю ви выдае таки на мѣсци приказы ветеринарно-поліційнѣ: вóйтови забороняе выдавати пашпорты на худобу, а на границяхъ села каже поприбивати при дорозѣ дощинки зъ написомъ: „Tu panuje zaraza ryskowa i racicowa". Въ три або чотири тыждни пóзнѣйше приходить до села „бефель", абы стайнѣ повыбѣлювати и жолобы та помосты помыти. И отъ на тóмъ кóнчить ся вся акція ратункова и вся помóчь селянинови въ его прикрóмъ положеню зó стороны ветеринаря повѣтового.

Та все те ще байка — и нарóдъ нашь привыклый до такихъ рѣчей; звѣстно пречѣнь, що роблено противъ ширеня холеры. Але тутъ заходить ще инша пенѣ. Скоро въ повѣтѣ появить ся зараза, такъ сейчасъ замыкають торги для цѣлого повѣту. Та кобы то такъ скоро отворили потому, якъ замкнули! А то повно хиба „візитирункóвъ" рóзныхъ та комісій.

Якъ тóлько выгасне зараза въ селѣ, зразъ зде вóйтъ, оглядачь и поліцай вóдъ хаты до хаты и перевѣдують, чи нема де ще хорои худобины. Коли не найдуть нѣчого хорого, вóйтъ доносить о тóмъ до староства. По якóмсь часѣ приходить до села жандармъ и въ асистенціи вóйта, присяжного, оглядача, писаря, поліцая и ще якого достойника громадского „візитируе" знову стайнѣ всѣхъ господарѣвъ. По тóмъ „візитирунку" вóйтъ „вóдписуе" въ-друге до староства — и теперь доперва за якихъ два або три тыждни зъѣзджае ветеринарь для сконстатованя, що зараза цѣлковито выгабла. Сконстатоване вóдбувае ся списанемъ протоколу въ канцелярії громадскóй и оглядженемъ кóлькохъ стаєнъ. По довершеныхъ тóлькихъ короводахъ здавалось бы, що для такои громады повинна бути торга вже отворенѣ, и такъ бодай здоровый розумъ и консеквенція наказують. Та на дѣлѣ дѣесь оно цѣлкомъ инакше. Отворене торгóвъ не є зависиме вóдъ выгасненя заразы, а просто вóдъ капрису ветеринаря.

Въ старо-мѣскóмъ н. пр. повѣтѣ выгасла зараза ще въ листопадѣ м. р. Всѣ сподѣвали ся, що незадовго отворять торги и кождый ставъ лѣпше кормити товаръ, якій мавъ на продажь Сякій-такій на селѣ въ лѣтѣ старае ся мати товарину, щобы мовливъ „черезъ лѣто перевалялось", а вóдтакъ, пóдгодувавши, щобы въ осени було на обгóнъ рóзныхъ дачокъ. Всѣлякого отже добытку, якъ рогатои худобы, овець и свиней въ кождóмъ селѣ доволѣ, а коли торги запертѣ, то все стоить на мѣрѣ. И отъ тогдѣ то починають ся золотѣ жнива для жидóвъ! Таке дѣесь и въ нашóмъ повѣтѣ старо-мѣскóмъ. Рѣзники ѣздять собѣ вóдъ села до села та перебирають що найкрасшѣ штуки а ту хлопъ попередъ хлопа перебѣгае та просить, щобы у него були ласкавѣ купити. Якъ платять, не треба й казати. Нарóдъ збувае працю не за пол вину, а за третю часть цѣны! Вóвцѣ ночами выпродувано и зъ села выганяно, а все те купцѣ и баришѣвники выкористовували. Ще гóрше дѣе ся зó свиньми.

Вóдъ якогось часу цѣлу торговлю свиньми обнявъ жидъ изъ Старого-мѣста Лерманъ. Вóнъ дае мѣщанамъ грошѣ на процентъ, они скуповують по селахъ свинѣ, вóдтакъ рѣжуть и готове мясо вóдсылають до Вѣдня. У Вѣдни зновъ є Лерманóвъ сынъ и ще якійсь жидокъ Соленderъ, котрѣ оба посередничать въ продажи присыланого мяса. Зъ-вóдгамъ присылають они за кождымъ разомъ тарифу. Пóсля тои тарифы цѣна свиньского мяса у Вѣдни мае все стояти на 40 кр. кільоґрамъ; разъ тóлько пóднеслась на 41 кр., але зразъ упала. Зъ тыхъ 40 кр. посередники стягають для себе 13 кр. яко кошты перевозу, акцизы и за галѣ, такъ що купцямъ старо мѣскимъ приходить вже ино 27 кр. за кільоґрамъ. Але и тѣ грошѣ ще не дóстають они цѣлѣ, бо зъ нихъ бере собѣ Лерманъ 6% за те, що на его руки приходять грошѣ и вся переписка въ Вѣдня. До того при рѣзаню свиней платить ся вóдъ кождои штуки по 28 кр. ветеринареви. Коли-жь бы при тóмъ показала ся найменша крунка, то мясо зъ такои свинѣ сейчасъ поливають квасомъ и закопують, а всю шкоду поносить дотычный мѣщанинъ. Коли зрахувати: процентъ для Лермана за вызначене грошей, 13 кр. вóдъ кільоґрама для посередникóвъ вѣденьскихъ, 6% зновъ для Лермана за его посередництво въ Старóмъ-мѣстѣ и 28 кр. для ветеринаря при зарѣзаню, то купцямъ старо-мѣскимъ приходить заледви 22—23 кр. вóдъ кільоґрама. Але и тѣ грошѣ ще непевни. Неразъ лучае ся, що нѣхто не хотять мяса у Вѣдни приймити, и тогдѣ треба продати геть пониже тарифы а не выключена й така можливóсть, що мяса таки цѣлкомъ нѣхто не приймуть и тогдѣ мѣщане самѣ тратять, бо они на купно грошѣ зичили, а не брали на спóлку. Ба, въ додатку ще мусять заплатити посередникамъ кошты по 13 кр. вóдъ кільоґрама.

Очевидно, абы така торговля свиньми могла утримати ся, цѣна свиней мусить бути якъ найниша. И отъ таку нечувану знижку выкликало и въ повнóй силѣ утримало замкнене торгóвъ въ цѣлóмъ повѣтѣ. Черезъ выбухъ заразы всюда попритримувано свинѣ, якій тóлько де були. Въ надѣи, що незадовго отворять торги, кождый почавъ свинѣ лѣпше кормити. Неоденъ бѣдачиско послѣдне зерно розмоловъ на примастку и скормивъ усю бульбу, що для себе вóдсыпавъ на зиму. Тымчасомъ торгóвъ не отвирано! Теперь по селахъ кинулись мѣщане зъ Лермановыми грóшми и стали скуповувати що-найкрасшѣ оказы на мясо до Вѣдня. Першѣ продавали бѣднѣйшѣ, що вже довше не мали чимъ кормити; богатшѣ все ще тримали ся въ цѣнѣ. Та торгóвъ таки не отвирано! Зблизивъ ся латиньскій Новый рóкъ, на котрый все є ярмарокъ въ Старóй-соли. Вóйты, не могучи нѣчого скóргати у ветеринаря, зателеґрафували до самого намѣстництва, просячи о отворене торгóвъ. Вóдповѣдь прийшла вóдмовна. Цѣна свиней теперь упала ще инше, а люде приперті до стѣны рóзными потребами и коштовностію кормленя, мусѣли здати ся цѣлковито на ласку старо-мѣскихъ купцѣвъ. Вáвци на день 14 сѣчня ветеринарь позволивъ на ярмарокъ въ Старóй-соли; однакъ вóйтамъ наказавъ, абы пашпорты выдавали тóлько на свинѣ пасенѣ, и въ рубрицѣ „мѣсце призначеня" не писали до „Старои-соли", але „на зарѣзъ". Шкода, що не казавъ докладно означити, що „на мясо до Вѣдня". Та вóйты выкрутили ся зъ того такъ, що замѣсть „на зарѣзъ" понисали „до купця". На самъ ярмарокъ свиней зóгнано безлѣчь, а всѣ були такѣ поспасованѣ, якихъ ще не затямили на ярмарку старосóльскóмъ. Купцѣ були самѣ старо мѣскѣ и оденъ-однѣсенькій случайно заплентавъ ся въ Нового-мѣста. Розумѣе ся, давали, що самѣ хотѣли. Штуки, що вартували по якихъ 25—30 зр., плачено по 12—15 зр., и то ще люде просили ся. Дуже дотепно схарактеризувавъ цѣлый той рухъ на ярмарку оденъ господарь словами: „А то-сьмо купцямъ доѣхали! самѣ не знають, що мають давати..." При тóмъ замѣтне ось-що: старо-мѣскѣ купцѣ кляли передъ кождымъ душу й тѣло и закладалясь о высокѣ сумы, що торги будуть ще два мѣсяцѣ замкненѣ, та й грозили кождому, що ще ихъ буде просити, абы купили. И справдѣ, по ярмарку старо-сóльскóмъ торги були таки дальше запертѣ, аж по пóднесеню сеи спра-

---

1809 р. дали ся Маґерѣ въ знаки польскѣ конфедераты за-для реквізиціи та побору рекрутóвъ.

1813 р. страшнѣ нечуванѣ зливы зробили по поляхъ необчислену шкоду, вода забрала млынъ, потопили ся люде.

1816 р. погнило все збóже въ поли, тому въ слѣдующóмъ роцѣ бувъ межи людьми великій голодъ.

1831 р. появила ся холера въ мѣстѣ; не обóйшло ся безъ людскихъ жертвъ.

1833 р. погорѣло много домóвъ въ мѣстѣ.

Въ старину були въ Маґерѣ двѣ рускѣ церкви: одна на великóмъ передмѣстю — св. Отця Николая, друга въ мѣстѣ — св. Георґія. По спаленю обохъ церквей при нападѣ Татаръ пóбудовано на великóмъ передмѣстю нову церковь 1697 р. и она стоить тамъ до теперь; а въ мѣстѣ погорѣли въ часѣ пожарóвъ три одна по другóй выставленѣ церкви, якъ свѣдчить на церковныхъ одвѣркахъ вырѣзана напись: „На вѣчну хвалу Тобѣ Єдиному Богу въ Тройци славимому четверта по трехъ соженіяхъ въ честь св. Великомуч. Георґія ЗѰЛГ (1733) збудована".

Мѣсточко Маґера и велике передмѣсте становили давно двѣ самостóйнѣ рускѣ парохіи; при кождóй зъ нихъ було по одному а навѣть по двохъ душпастирѣвъ черезъ довшѣ лѣта, а роздѣлъ парохіянъ що-до приналежности до церкви переховуе ся до сегодня. При люстраціи церквей въ Маґерѣ 1774 р., коли ґенеральный візитаторъ офіціялъ холмскій заставъ лишь одного душпастиря о. Теодора Свидницкого, бо другѣ зъ браку вóдповѣдноі дотациі до выживленя розбѣглись по свѣтѣ, загрозивъ парохіянамъ, що скоро не спорядять церковь та не полѣпшать дотацію парохови, вóнъ замкне церковь. Тота погроза мала успѣхъ, бо до церкви добудовано пресвитерію и пароховi надано кусень поля. Въ 1794 роцѣ урегульовано парохію маґерóвску въ такій способъ, що по смерти парохóвъ о. Теодора Свидницкого въ мѣстѣ, о. Якова Базилевича на великóмъ передмѣстю и о. Якова Артимовича въ Бѣлóй, сполучено всѣ три парохіи въ одну, передавши душ астирство о. Симеонови Мусейкевичу. Въ пóзнѣйшихъ часахъ вóдлучено Бѣлу вóдъ Маґеры, перстворивши ви на самостóйну парохію. Въ Маґерѣ переважають въ значнóмъ числѣ Русины Полякóвъ, бо на бóльше якъ 2.000 душъ греко-католикóвъ есть лише 680 душъ римо-католицкого обряду. Пóсля церковныхъ записокъ, занимавъ ся кс. Ходоровичь, мѣсцевый латиньскій парохъ, не зважаючи на папскѣ булѣ, душехватствомъ и перевѣвъ незаконно 1833 року на латиньскій обрядъ рускѣ родины: Заяцевъ, Павлинóвъ, Духецкихъ, Куземскихъ, Василевскихъ [Васильковскихъ] и Гимонóвъ [зъ котрого то роду Антоній Гимонъ, померший 1836 року, бувъ професоромъ на університетѣ краковскóмъ].

Изъ згаданыхъ записокъ та перехованыхъ метрикъ вóдъ 1779 р. можна дóзнати ся, що въ Маґерѣ и на передмѣстю були парохами або завѣдателями парохіи зо.: Андрей Михайловичь умеръ 1659 р., Василь Станкевичь ум. 1762 р., Якóвъ Базилевичь ум. 1792 р., Теодоръ Свидницкій ум. 1793 р., Симеонъ Мусейкевичь ум. 1803 р., Садловичь, Іоанъ Костецкій, Іоанъ Трулицкій [пóзнѣйше капітульный крилошанинъ], Павло Долиновскій, Єлисей Лелиґдовичь ум. 1830 р., Іоанъ Сайовскій, Симеонъ Прислопскій, Михаилъ Бачиньскій, Титъ Товарницкій, Василь Ясенницкій [переселивъ ся въ епархію холмску 1867 р.], Іоанъ Козакевичь а вóдъ 14 цвѣтня 1884 р. Іоанъ Решетило, котрому завдячую выписки зъ церковного архіву, що послужили до написаня сихъ короткихъ о Маґерѣ моноґрафічныхъ звѣстокъ.

Сѣлець белскій 1897.

вы на вѣчу въ Мшанци щось у тыждень отворено. Коли торги отворено, купцѣвъ старомѣскихъ се немало здивувало.

Теперь стоять отвором пытання: 1) Зъвѣдки купцѣ старо мѣскій могли знати, що торги ще два мѣсяцѣ будуть замкненій? — 2) Длячого при замкненыхъ торгахъ вѣльно було купцямъ старо-мѣскимъ скуповувати свинѣ по селахъ и заразу розносити? Ба що бѣльше, длячого они могли изъ зараженого повѣту мясоажь до Вѣдня посылати, пѣдчасъ коли солому зъ переважаючихъ фѣръ на граници повѣту палено? — 3) Що за особливу власть мае ветеринарь старо-мѣскій, що въ часѣ замкненя торгѣвъ позваляе на ярмарокъ выключно для продажи и купна на зарѣзъ? — Отсе тайны ветеринарскій нашого повѣту, котрѣ повинній компетентній власти докладно розслѣдити.

А конець кѣнцемъ нехай нѣхто не дивуе ся, що не пытаме, чи потрѣбній ветеринарь, тутъ народъ каже: нѣ!

Переглядъ політичный.

— —

Fremdenblatt заявляе, що вѣсть, подана зъ Трієсту про намѣрену подорожь гр. Голуховского до Риму ма мае нѣякои пѣдставы.

Extrapost довѣдуе ся зъ Будапешту, що на послѣднихъ конференціяхъ міністрѣвъ постановлено значно пѣдвысшити военный буджетъ, а то на справлене сталевыхъ пушокъ; такожь с намѣръ повести новій зелѣзницѣ для полученя Галичины зъ Угорщиною, и на те треба буде тежь кѣлька міліонѣвъ кредиту. Отже Budapester Correspondenz каже, що мае уповажнене заперечити о повнѣй безпѣдставности тои вѣсти.

Справа зъ вѣденьскими учителями, що наробила такого гамору въ ліберальныхъ дневникахъ, мае ся троха инакше, нѣжь спершу донесено. Правда, що выйшло таке розпоряджене окружнои рады шкѣльнои, якъ се мы вчера подали за вѣденьскими дневниками; они наводять те розпоряджене навѣть дословно: але пѣсля поясненя пѣврядовыхъ дневникѣвъ — що правда, троха замотанего — учитель вовсѣмъ нѣякои не потерплять черезъ те шкоды. Справа мае ся нѣбы такъ, що заходивъ якійсь спѣръ о компетенцію мѣжь вѣденьскою радою мѣскою а окружною радою шкѣльною. Спѣръ той покѣнчивъ ся на користь рады мѣскои, а згадане розпоряджене мае лише ту цѣль, щобы учителямъ, о котрыхъ тутъ ходить, повыставляти инші декреты. Ті новій декреты мають бути выладжені до кѣнця сего мѣсяця, такъ що учитель, якъ сказано, нѣчого черезъ те не потерплять.

Зъ нагоды наближаючихъ ся выборѣвъ до рады державнои повставъ мѣжь трієстеньскою радою мѣскою а тамошнымъ намѣстництвомъ поважный спѣръ, а наслѣдкомъ того на засѣданю рады д. 1. с. м. 31 радныхъ и самъ подеста зложили свои мандаты. При укладанію выборчои листы полишено зелѣзничихъ и пенсіонованыхъ урядникѣвъ, офіцярѣвъ, урядникѣвъ маринарки и и., опираючи ся на законѣ громадскѣмъ, пѣсля котрого всѣ ті особы мовь бы то не мають въ громадѣ права голосованя; опѣсля вѣдкинено такожь дотычній реклямаціи. На те выдавъ намѣстникъ до подесты рескриптъ, въ котрѣмъ узнае вѣдкинене реклямацій незаконне и велить всѣхъ згаданыхъ урядникѣвъ вписати на листу выборчу. Рѣвночасно розписано выборы на д. 17. лютого, а пѣсля трієстеньского закону громадского не вѣльно въ послѣднихъ двохъ тыжднихъ передъ выборами нѣякихъ робити змѣнъ. Отже якъ сказано, на засѣданю рады д. 1. с. м., коли вѣдчитано рескрипты намѣстника, внесло 31 радныхъ на письмѣ свою резигнацію, заявляючи, що бачать въ поведеню намѣстника нарушене громадского закону. Тогдѣ и подеста заявивъ, що по такѣй постановѣ бѣльшои часты радныхъ и вѣнъ складае свою гѣдність въ руки намѣстника. Но тѣй пригодѣ донѣсъ одинъ трієстеньскій дневникъ, мовь бы намѣстникъ повѣдомивъ бурмістра, що рада міністрѣвъ рѣшила поставовити на одинъ рѣкъ комісаря правительственного для управы мѣста. Однако ся вѣсть оказуе ся хибною; а навѣть выказують, що на пѣдставѣ конституціи мѣста Трієсту було бы се недозволене.

— —

Въ справѣ спору мѣжь Швеціею а Норвегією пише звѣстный політикъ и письменникъ норвежскій Бернштерне-Бернзонъ въ „Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“: „Коли бы въ Швеціи була демократія такъ сильна, якъ въ Норвегіи, тогдѣ були бы мы достаточно сильній, щобы оперти ся всякимъ традиційнымъ змаганямъ „великошведскимъ.“ Але мимо всеи любови мира и свободы середъ шведского народу нема тамъ демократіи въ правдивѣмъ значѣню сего слова. Замѣсть попирати насъ, шведскій дневники зъ малыми вынимками оказують традиційну жадобу до панованя. Въ бодани передъ Россією бажае Швеція, щобы Норвегія становила зъ нею одинъ народъ, хочь мѣжь ними е значній рѣзницѣ. А що бачить, що се неможливе то хоче мати въ своихъ рукахъ управу заграничныхъ справъ и пѣсля можности такожь управу вѣйска. А мы, мимо всякихъ запевнень бачимо для себе безпеченьство лише въ мировыхъ угодахъ и у власнѣй управѣ заграничныхъ дѣлъ. Мы не хочемо навѣть мати власныхъ дипльоматичныхъ послѣвъ, бо нема у насъ для нихъ иншои роботы, якъ хиба тѣлько заключати мирній договоры. Мы рѣшучо хочемо залишити всяку політыку. Нашій цѣли идуть ще дальше, бо мы радій бы, щобы всѣ малій державы злучили ся въ одинъ великій неутральный союзъ, котрый остававъ бы пѣдъ опѣкою розъемныхъ судѣвъ. Коли се окаже ся можливымъ, то звернемо ся до великихъ державъ зъ просьбою, щобы для забезпеченя мира утворили певнѣйшу запоруку, нѣжь она е теперь. Я зъ моеи стороны гадаю, що малій державы першій повинній усунута вѣйну.“

— —

Якъ пишуть зъ Парижа, то въ тамошныхъ кругахъ войсковыхъ не думають вже о реформѣ французскои артилеріи; справу уважають за вѣдложену, и то на довгій часъ. Сталось оно мабуть наслѣдкомъ пересвѣдченя, що и въ Нѣмеччинѣ не гадають теперь о реформѣ артилеріи. А зновъ и тутъ и тамъ рѣшае въ сѣй справѣ не такъ ще звага на великаньскій выдатки, якъ далеко бѣльше те, що доси не можна ще уважати найважнѣйшу технічну сторону змѣны пушокъ за вдоволяючо порѣшену.

— —

О причинахъ заколотѣвъ мѣжь университетскими студентами въ Атенахъ пишуть англійскій дневники: Професоръ Гальвані, найзнаменитшій хірургъ въ цѣлѣй Греціи, бувъ на клініцѣ занятый операцією, коли въ тѣмъ гамѣръ кѣлькохъ студентѣвъ ставъ ему перешкаджати въ его занятю. Вѣнъ остро вѣзвавъ студентѣвъ, щобы були тихо. Зобиджені тымъ студенты постановили не ходити на выклады професора, а хочь вѣнъ опѣсля заявивъ, що не хотѣвъ ихъ обидити, они стояли дальше при своѣй постановѣ. Вдавъ ся въ справу ректоръ, але й се нѣчого не помогло. Ба, медики стали навѣть намавляти правникѣвъ, щобы такъ само и они поступили зъ кѣлькома професорами правничого выдѣлу. Правники не хотѣли ихъ послухати, и зъ того пѣшли бучѣ мѣжь одными и другими, такъ що прийшло ажь на пистолѣ та ножѣ. Вкѣнци розрухъ обнявъ цѣлый университетъ.

— —

Болгарія не заплатила доси Портѣ всхѣдно-румелійского гарачу за послѣдній три мѣсяцѣ мин. року. Отже Polit. Corrspdz. довѣдуе ся, що сталось оно длятого, бо болгарске правительство мае до Порты претенсію о $10^1/_2$ міліонѣвъ франкѣвъ за зелѣзницю зъ Рущуку до Варны. Боргарскій агентъ дипльоматичный въ Царгородѣ упоминавъ ся о те у Порты, але Порта нѣчого не вѣдповѣдае. Длятого и болгарске правительство не вѣдповѣдае теперь, коли Порта допоминае ся о гарачь.

Зъ руху выборчого.

— —

Зъ Скалатщины пишуть намъ:

Дня 2 н. ст лютого устроила „Подѣльска Рада въ Скалатѣ передвыборчій зборы, котрі вѣдбули ся по полудни въ стодолѣ мѣщ-на Кивелюка. Народъ зѣбравъ ся зъ цѣлого повѣту дуже численно. Зѣ сего роны „Рады подѣльскои“ прибули оо. Мироновичь, Цурковскій та Стефанъ Волынець. Зъ духовеньства зъ повѣту явили ся оо. Луцикъ зъ Пѣзнанки и Виняркій зъ Иванѣвки.

Зборы отворивъ о. Мироновичь яко голова „Подѣльскои Рады“ довшою краснорѣчивою промовою, по чѣмъ на председателя збору припоручивъ о. Луцика, зъ чимъ зборы згодили ся. По уконституованю президіи забирали зъ черги слово: о. Мироновичь, Волынець и о. Цурковскій, а зъ селянъ тамошныхъ Адамъ Голоядъ. Члены „Подѣльскои Рады“ зробили все потрѣбне. О. Мироновичь въ $2^1/_2$ годинѣй бесѣдѣ, котра порывала и одушевляла всѣхъ, представивъ дуже популярно значѣне выборѣвъ — зъ огляду на розвитокъ народу взагалѣ; п. Волынець представивъ значѣне выборѣвъ зъ огляду на станъ економічный, а о. Цурковскій доповнивъ, подавши три практичній способы выбору свого посла. По тѣмъ приступлено до завязаня комітету повѣтового. Ч. Адамъ Голоядъ завѣзвавъ до солідарности. — Наради скѣнчили ся около 6-ои годины вечеромъ.

Комітетъ повѣтовый уконституувавъ ся заразъ, выбравши председателемъ о. Ювеналя Луцика, а сей заразъ запросивъ членѣвъ комітету повѣтового на перше засѣдане на найблизшу пятницю, се есть на 5-ого с. м. — *Участникъ.*

— —

Зъ Сокальщины пишуть намъ:

Довѣрочній зборы передвыборчій вѣдбудуть ся сеи недѣлѣ въ Торкахъ, а въ понедѣлокъ въ Тартаковѣ. Мѣжь селяньствомъ стоить кандидатура д-ра Олѣйника на курію V-ту. Кандидатомъ зъ польскои стороны на тую курію есть князь Володаславъ Сапѣга. Селяне въ Сокальщинѣ нарѣкають на фальшиве укладане лістъ выборчихъ — и кажуть, що се наслѣдокъ „окружныхъ писарѣвъ“, заведеныхъ передъ кѣлькома роками радою повѣтовою. На жидѣвъ въ повѣтѣ велика пресія „зъ горы“...

Другій Вп. дописуватель пише:

Вчера вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Угриновѣ при участи около 400 правыборцѣвъ. Селяне поставили кандидатуру д-ра Олѣйника и порѣшили повѣдомити сокальску Руску Раду о ухвалѣ збору зъ жаданемъ, щобъ она разомъ зъ повѣтовымъ комітетомъ скликала ще передвыборчій зборы передъ правыборами, абы сю справу ще близше обговорити.

— —

Зъ Пѣдгаецчины пишуть намъ:

Дня 9 лютого 1897 р. о 12. годинѣ въ полудне вѣдбуде ся [по службѣ Божѣй] селяньске вѣче въ Заваловѣ зъ слѣдючимъ порядкомъ дневнымъ: отворене вѣча; рефератъ о реформѣ выборчѣй; о реформѣ закона громадского именно о громадахъ окружныхъ; о реформѣ закона дорогового и внесеня участниковъ вѣча. О численну участь въ сѣмъ вѣчу упрашае — *Комітетъ.*

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— —

— **Надзвычайні загальні зборы товариства „Руска Бесѣда у Львовѣ“** вѣдбудуть ся въ середу, 10-го н. ст. с. м. о год. $6^1/_2$ вечеромъ въ комнатахъ товариства [рынокъ 10 I.] На порядку дневномъ: справоздане зъ нарадъ анкеты для справъ театру, скликанои по мысли ухвалы послѣдныхъ загальныхъ зборѣвъ „Рускои Бесѣды“ и порѣшене справы дальшои управы руско-народного театру. — Вѣдъ выдѣлу „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ дня 3 лютого 1897. *Волод. Шухевичь* голова товариства. *Осип Дрималикъ* секретарь.

— **Другій вечерниці „Рускои Бесѣды“** для членѣвъ и родинъ того товариства, дальше „Клюбу Русинокъ“, „Львѣвского Бояна“ и „Академічнои Громады“ вѣдбудуть ся въ суботу 6-ого с. м. въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. — Ліста до впису выложена въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“.

— **„Львѣвскій Боянъ“** повѣдомляе своихъ членѣвъ, що завтра, въ пятницю, не буде вправъ хоральныхъ зъ причины, що того дня вѣдбуде ся аматорске представлене на дохѣдъ „Акад. Громады“. — *В. Ш.*

— **Реклямація.** Нинѣ зачавъ ся и тревати ме до дня 10-го лютого осьмидневный реклямаційный речинець выборчій въ мѣстѣ Львовѣ. Въ тѣмъ часѣ вѣльно всякому переглядати выборчій листы зъ II. и V. курій въ президіяльнѣмъ бюрѣ магістрату въ урядовыхъ годинахъ и жадати, щобы его вписали на выборчу вісту, скоро выкаже ся своимъ правомъ; рѣвно-жь кождый выборець мае тежь право жадати вычеркненя зъ выборчои листы особъ, що не мають выборчого права. По реклямаційнѣмъ речинци выборчій листы будуть вѣдданій намѣстництву до затвердженя, а тогдѣ вже всякій змѣны будуть неможливій. Тому кождый, хто не е певный, чи его помѣщено на выборчѣй листѣ, повиненъ переконати ся о тѣмъ до 10 ого с. м., бо пѣзнѣйше хочь бы м найсильнѣйше доведене выборче право пропадае.

— **Для правникѣвъ.** По причинѣ значного числа опорожненыхъ посадъ адъютованыхъ и безплатныхъ аускультантѣвъ судовыхъ президія высшого суду краевого у Львовѣ намѣряе корыстати зъ вымкового припису §. 1. цѣсарского розпорядженя зъ дня 6 цвѣтня 1859 р., приймаючи до судовои практики окѣнченыхъ слухачѣвъ права зъ двома державными испытами: правно-историчнымъ и судовымъ.

— **Перший загальній зборы читальні „Просвѣты“ въ Станиславѣ** повѣту перемыляньского вѣдбудуть ся 11-ого лютого с. р. о годинѣ 4 бій зъ полудня. — *В Г.*

— **Перша каденція засѣдань суду приснлыхъ у Львовѣ** въ роцѣ 1897-ѣмъ починае ся дня 5 н. ст. с. м. Въ часѣ сеи каденціи, именно дня 12 с. м. [въ пятницю] вѣдбуде ся розправа противъ Алексея Щербана, обжалуваного о обманьства, якихъ мазъ допускати ся на емігрантахъ до Бразиліи въ часѣ найбѣльшои горячки еміграційнои.

— **Міністерство просвѣты** заборонило окѣченымъ слухателямъ университету и рігорозантамъ уживати титулу „докторандъ“.

— **О. Гриторій Грушка** — якъ доносить американьска „Свобода“ — принявъ въ дняхъ 21—22 грудня м. р. православіе въ Ольфорджьо. „Епископъ [православный] Николай — пише „Свобода“ — не хотѣвъ зъ початку приняти о. Грушки, доперва якъ о. Грушка подавъ на власну руку просьбу до синоду, той порадивъ а може й наказавъ епископови принята его, однакъ на тыхъ тяжкихъ услѣвяхъ, що не дѣстане платнѣ вѣдъ россійского правительства, тѣлько парохіяне самі будуть его удержувати, а власне той пунктъ е причиною, длячого наши люде переходять на православіе. Чи довго будуть люде платити священника, покаже будучность, а якъ не схотять, тогды отче Грушка глядайте уніятскои парохіи и подавайте просьбу вже не до синоду, але до Пропаганды до Риму. Вы-жь прецѣ тамъ такъ добре знакомі!“ — Послѣдній слова „Свободы“ натякають на то, що о. Грушка кѣнчивъ богословіе въ Римѣ.

— Дня 31 сѣчня скликало товариство „Академічна Громада“ надзвычайні загальні зборы, бо намѣстництво дозволило ввести въ житє новый статутъ. На пѣдставѣ его истнуе вѣдъ теперь въ товариствѣ фондъ запомоговый, до котрого выбираве ся осѣбного скарбника. Крѣмъ того до выдѣлу входить ще одинъ членъ, а то до помочи бібліотекареви. Ту змѣну статута рѣшено ще тамтого року впровадити, а то разъ длятого, що товариство Bratnia Pomoc słuchaczów wszechnicy lwowskiej оказало ся нетерпимымъ для руско-украинскои мовы, и по друге, що черезъ получене двохъ бувшихъ товариствъ и черезъ спроваджене бібліотеки по товариствѣ „Академічна Громада“ въ Краковѣ бібліотека товариства значно розширилась.

Голова отвираючи зборы зазначивъ, що введене въ житє нового статуту становить слупѣнь розвою товариства, котрого задачею вѣдъ теперь буде не тѣлько доповнювати образованє своихъ членѣвъ, але и въ данѣй хвили помагати имъ матеріяльно. Ту задачу могло товариство вже передъ тымъ въ части сповнята, а то завдяки щедрымъ даткамъ, котрі наша суспѣльность на поклякъ товариства пильно надсылала. Зборы заявили всѣмъ добродѣямъ устами головы подяку.

Пѣсля справозданя скарбника фондъ запомоговый выносить теперь 533 зр. 47 кр. и 3 рублѣ, а то въ готѣвцѣ 67 зр. 97 кр. и 3 рублѣ, въ довгахъ 465 зр. 50 кр. Вѣдтакъ выбрано на скарбника фонду запомогового тов. Гриця Гарматѣя, на пятого выдѣлового тов. Петра Рондака, студ. правъ, на опорожнене мѣсце заступника выдѣлового тов. Семена Горука, студ. філософіи. Регулямінъ, котрый уложала осѣбна комісія, приняли зборы безъ змѣны. Вконець по деякихъ интерпеляціяхъ до выдѣлу, голова замкнувъ зборы.

— **Окрытоубійство.** Зъ Сѣльця белского въ сокальскѣмъ повѣтѣ доносять, що дня 26 сѣчня невыслѣдженый доси злочинець убивъ тамошного селянина, 50-лѣтного Павля Кишака, коли той вечеромъ вертавъ домѣвъ зъ сокальского суду. Убійство сповнено въ селѣ, зразъ за церквою, межа 7 а 9-ою годиною вечеромъ. Злочинець, доконавши убійства, занѣсъ свою жертву до густого корча лозины и оперъ ей на нѣмъ въ стоячѣй позиціи. Судове слѣдство вже веде ся; увязнено навѣть селянина, що стававъ того-жь дня на судовый термінъ зъ убитымъ и не мѣгъ выказати свого alibi въ часѣ сповненого убійства. Судово-лѣкарска обдукція сконстатувала, що злочинець задушивъ свою жертву, а надто ще й кусавъ ей зубами и знущавъ ся надъ трупомъ, ударяючи головою о лѣдъ, якъ се вказували слѣды крови. Въ сѣмъ роцѣ се вже другій случай скрытоубійства въ тамошнѣй громадѣ. Въ обохъ случаяхъ жертва була задушена, а злочинця не выслѣджено.

— **Отверте письмо до п. Генрика Ревакевича**, редактора Kurjera lwowsk-ого, вѣдъ проводира соціялістичнои партіи въ Галичинѣ п. Гната Дашиньского, розкидано вчера по Львовѣ. Въ тѣмъ письмѣ п. Дашиньскій жадае вѣдъ п. Ревакевича вѣдповѣди на те; чи вѣнъ годить ся зъ систематичнымъ фальшованемъ справоздань зъ роботничого руху, якого дозускае ся его орган.

— **Женщины адвокатами.** Кантональна рада въ Ціріху ухвалила 120 голосами противъ 22 допускати женщинъ до адвокатскои практики. Вѣдъ замужныхъ женщинъ будуть вымагати дозволу мужа.

— **Енергічна жѣнка.** Въ одній часописи въ Чікаго появило ся недавно таке правдиво американьске оповѣщене: „Сими днями украдено менѣ, або вѣдъ мене утѣкло индівідуумъ, зъ котрымъ я недавно [признаю ся, що то була велика дурница] повѣнчала ся. Выглядае прилично, але мае дуже слабый характеръ. Бѣгае за першою лѣпшою, забуваючи на супружі обовязки. Послѣдный разъ бачила я его въ товариствѣ Юліи Гаррісъ. Хто менѣ приведе мого Тома або вкаже мѣсце, де вѣнъ перебувае, и поможе менѣ вѣдучати его разъ на все волоченя по-за домъ, той одержить щедру нагороду. — Генрика Шмідь.“

— **Дрібній вѣсти.** Архикнягиня Бланка, жена архикнязя Леопольда Сальватора, котрый мешкавъ кѣлька лѣтъ у Львовѣ а теперь перебувае въ Загребѣ, повила въ суботу вечеромъ щасливо сына. — Поклады золота вѣдкрыли два ученѣ Льоберъ и Леру въ Чехіи. Докладнѣйше справоздане зъ розслѣдовъ появить ся на весну, коли земля розмерзне и буде ей можна копати. — Въ мѣсцево ти Кунерсдорфъ коло Геркавъ померъ лѣсничій и въ завѣщано призначивъ 500 зр. не дочцѣ, а внукови. Послѣдна воля небощика такъ розлютила его 50-лѣтну дочку, що она застрѣлила свого 9-лѣтнего сына, а одну своячку, що вступила ся за хлопцемъ, тяжко зранила. По довершеню того злочину хотѣла повѣситись, однакъ завчасу вѣдрѣзано ей и вѣдставлено до суду. — Гімназіяльный ученикъ, 15-лѣтный сынъ п. Кавфмана, урядника філіи гіпотечного банку въ Краковѣ, одержавши курсове свѣдоцтво зъ лихимъ степенемъ поступу въ науцѣ, скочивъ до Вислы и знайшовъ смерть въ фалѣхъ рѣки. — Въ суботу вечеромъ локомотива, що пересувала возы на головнѣмъ дворци у Львовѣ, въѣхала на одного роботника и схвативши его пѣдъ колеса, покалѣчила такъ тяжко, що той въ кѣлька хвиль закѣнчивъ житє. — Славного мадярского маляря Мункачіого, що сами часами перебувавъ въ гидропатичнѣмъ закладѣ въ Боннѣ, переведено до дому божезбльныхъ.

Надѣслане.

Ball-Seidenstoffe 35 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 10 4

Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

75.000 коронъ выносить головна выграна великой инсбрукской 50 крейцаровой льотерії, котра по вôдтягненю лишь 20% выплачує ся **готôвкою.** Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателівъ на се, що тягненє наступить невôдклично **дня 20 го лютого.**

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 4 лютого. Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ розправляно вчера надъ кôлькома петиціями евангелицкихъ шкôлъ о запомогу. Запомоги признано пôсля внесеня референта, а заразомъ принято додатокъ п. Ґреґорiта, щобы до тыхъ шкôлъ не принимано жидôвскихъ дѣтей. На засѣданю появивъ ся д-ръ Люеґеръ, котрый довшій часъ був хорый и въ послѣднôмъ часѣ пробуваєъ въ Абацiи. Бôльшôсть соймова и ґалерiи повитали его оплесками.

Ґориція 4 лютого. Соймъ вôдкинувъ пильне внесенє п. Тумы въ справѣ утворення адміністраційной комісіи. Тогдѣ заявивъ п. Тума именемъ словѣньскихъ послôвъ, що не будуть брати участи въ жадныхъ працяхъ соймовыхъ крôмъ буджетовои дискусiи, бо показує ся, що не спосôбъ працювати имъ разомъ зъ вталійскими послами. По тôй заявѣ вышли всѣ словѣньскій послы.

Паренцо 4 лютого. Въ соймѣ вôдчитано рескриптъ намѣстника зъ повѣдомленемъ, що цѣсарь намѣряє перенести соймъ зъ Паренца до Полѣ.

Лондонъ 4 лютого. Низша палата приняла резолюцію, домагаючу ся розширеня выборчого права на жѣнки.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Ц. к. Дирекція** желѣзниць державныхъ оповѣщує:

Застановленє курсу спальныхъ возôвъ на шляху Кракôвъ-Пôдволочиска. — Возы спальній при пôездахъ поспѣшныхъ ч. 1. и 2. помѣжь Краковомъ а Пôдволочисками не будуть переходити въ часѣ вôдъ 15. лютого до 31 мая 1897.

Въ цѣли лучшого огрѣваня пôезду ч. 1711 вôдходячого зô Львова до Стрыя о год. 5 мін. 22 рано, не будуть, почавши вôдъ 5 лютого с. р., переходити возы зô Львова просто до Лавочного. Въ наслѣдокъ сего мусять подорожній ѣдучій симъ пôездомъ до котрои небудь стациі за Стрыемъ въ напрямѣ до Лавочного пересѣдати въ Стрыю до иншого пôезду.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр

— **Именованя.** Міністеръ скарбу именувавъ рахунковыхъ ревідентôвъ: Ал. Сцѣборского, Вол. Бѣликовича, Анол. Станкевича и Ад. Ніріого рахунковыми радниками въ рахунковôмъ департаментѣ краєвои дирекціи скарбу у Львовѣ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. В. Гл. въ Уг. от. Годять ся. — **Хв. Чит. въ Тн.** Теперь заплачено по кôнця марта. — **Вп. А. Ко.** Грошѣ доручили куда слѣдувало. — **Вп. М. Ко. въ Ва.** Одержали. — **Вп. И. Гу. въ От. нн.** Бажана адреса: Ю. Па. Ямна, п. Микуличинъ. — **Вп. М. Кп. въ Кр.** Ще за сѣчень 1·50 зр.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — **Направы найскорше и найдешевше.** — **Устроєня електричныхъ дзвôнкôвъ.** — **Замовленя зъ провінціи вôдворотно.** 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч 1.

ЛАПКИ на швабôвъ [певній], штука 1 зр., **лапки на щурбôвъ** по 50 кр. и 80 кр., **лапки на мыши** по 12, 30 и 40 кр.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинôвъ

Цѣна 70 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партацкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Климентій Федунь

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

свое переплотничне и ґалянтерійне заведенє у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пôдоймає ся всяких роботъ, особливо переплетуваня книгъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбôвъ, Свядтелій, Молитовникôвъ, Бібліи, по умѣренных цѣнахъ.

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одинôке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій,** обезпечає будынки, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за мôжливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідує ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключені зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можнôсть обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ **краєвый** при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ,** котре дає якъ найкорыстнѣйшій услôвя и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, признмає вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%.** Ґарантія цѣлковита. **Удѣлы** по 50 коронъ. **Позички** удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за и рукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягає ся десята часть **на удѣлъ.**

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковнô.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканадцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными краскаме на полотнѣ и деревѣ. Побôльшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторіи реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 86—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Кракôвска число 20

Заступникôвъ глядає ся!

Першорядна, солідна торговля винами (en gros) зъ філією въ Бордо, котрои спеціяльна марка вôдъ многихъ лѣтъ заведена и загально звѣстна, глядає для **БРЕМЫ** и околицѣ справного заступника, щобы заангажувати его пôдъ добрыми услôвями. Заступникъ має бути обзнакомленый зъ торговлею делікатесôвъ и кольоніяльною, а такожъ розумѣти ся на торговли.

Рефлектуючій, а такожъ тій, що вже заступають иншій артикулы, зволять надсылати письменній оферты зъ Іа референціями своеи дотеперѣшнои дѣяльности пôдъ шифрою **Z×628** до експедиціи анонсôвъ **G. L. Daube & Co. Frankfurt a. M.** 24 3—20

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 120 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 0, 3 , 40, 45, 50 и 63 кр. **ЧАЙ** порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленій примѣрники продають ся по 35 кр.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленемъ

Передпослѣдный Тыждень!

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крайсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 10—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. ґал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякій паперы цѣнній И МОНЕТЫ

по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенô до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 В 3—0

Розклад їзди поїздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поїзд	година	Приходить до Львова з	Поїзд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10 15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	собовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчать ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ: ревматизмъ, подаґра, товстота, пѣсокъ нирковый, астма, исхіясъ, хоробы жѣночій. 38 1—20

Обширну брошуру о Трускавци высилає на жадане зарядъ. — Въ I-ômъ и III-ômъ сезонѣ о 30% таньше.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 19. Львовъ, Пятница 24 Сѣчня (5 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, а вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр. на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

У Львовѣ дня 5 н. ст. лютого 1897.

Зъ повѣту жидачѣвского, котрый — якъ вѣдомо — черезъ нечуваній насильства позбавленый бувъ свободы выбору посла до сойму въ роцѣ 1895 и уже другій рѣкъ не має въ соймѣ заступника зъ волѣ выборцѣвъ, а заступає его нѣбы-посолъ, переформованый багнетами, — вилывають до сойму вѣдъ выборцѣвъ и правыборцѣвъ тамошныхъ громадъ петиціи такого змѣсту:

„Высокій Соймe!

Вже другій рѣкъ вѣдъ часу переведеня выборѣвъ до сойму краєвого, при котрыхъ справа выбору посла зъ курій сѣльскои повѣта жидачѣвского скѣнчилась тымъ способомъ, що п. Кароль de Абанкуръ, ц. к. судья повѣтовый зъ Журавна, одержавъ вѣдъ ц. к. намѣстництва цертіфікатъ посольскій и на тѣй пѣдставѣ доси засѣдае въ соймѣ яко представитель сѣльскои курій выборчои жидачѣвского повѣту.

Выбѣръ сей однакъ есть зъ кождого взгляду безусловно неважнымъ и не має за собою формального упозоровання важности, позаякъ навѣть сама комісія выборча вѣдказала на актѣ выборчѣмъ своихъ пѣдписѣвъ, а противно, вже въ самѣмъ актѣ выборчѣмъ умѣстила и умотивувала неважнѣсть того выбору.

Безпосередно передъ скликанѣмъ першои сесіи ново-выбраного сойму внесли выборцѣ сѣльскои курій повѣта жидачѣвского основный, на провѣрныхъ и крайно драстичныхъ фактахъ опертый протестъ противъ важности сего выбору. Въ наслѣдокъ сего протесту прибувъ ще передъ рокомъ до Жидачева делегатъ ц. к. Намѣстництва въ цѣли провѣреня фактѣвъ въ протестѣ пѣднесеныхъ, и пѣдписаній не сумнѣвають ся, що справоздане его дасть наглядне свѣдоцтво правдѣ и дѣйстому станови рѣчи.

Мимо того однакъ не поставивъ Выдѣлъ краєвый справы вериѳікаціи выбору жидачѣвского анѣ на першій анѣ на початку другои сесіи бѣжучои каденціи сойму краєвого, а обставина тая стала причиною що разъ бѣльше ширшаючого въ повѣтѣ нашѣмъ занепокоєня, бо повѣтъ жидачѣвскій живе цѣлый горячимъ бажанемъ, щобы справа тая чимъ скорше рѣшилась а щобы та тяжка нечувана кривда, яку заподѣяно ему при тѣмъ выборѣ, найшла належите оцѣнене зѣ стороны Высокои Палаты Сойму краєвого.

Зъ уваги отже, що дальша проволока въ полагодженю справджена важности сего выбору будить въ повѣтѣ нашѣмъ зъ одной стороны оправдане занепокоєне, а зъ другои стороны пѣдкопуе въ жителяхъ его всяку вѣру въ правду и справедливѣсть, а тымъ самымъ дѣлае въ высокѣмъ степени некорыстно пѣдъ взглядомъ етичнымъ и моральнымъ, — пѣдписаній выборцѣ, заявляючи свою найповнѣйшу солідарнѣсть зъ протестомъ внесеным противъ выбору посла зъ курій сѣльскои повѣта жидачѣвского довершеного на дни 25 вересня 1895 р., просять:

Высокій Соймъ волять Выдѣлови краєвому поручити, щобы справу вериѳікаціи сего выбору на найблизшу сесію соймову предложивъ.

Выборцѣ и правыборцѣ повѣта жидачѣвского зѣ громады...“

Цѣкава рѣчь, чи польска бѣльшѣсть соймова вволить волю тяжко покривдженого селяньства повѣту жидачѣвского — чи може схоче передержати свого de Абанкура безъ вериѳікаціи черезъ усѣхъ шѣсть лѣтъ соймовои каденціи, якъ то свого часу передержано въ радѣ державнѣй выбраного неправно въ Бережанахъ Пѣдгайцяхъ-Рогатинѣ графа Романа Потоцкого, абы лишь не увѣйшовъ Русинъ, д-ръ Савчакъ, котрый тогдѣ бувъ фактично выбраный.

Соймъ краєвый.

9 засѣдане, II-гои сесіи, VII періоду въ суботу дня 5 н. ст. лютого.

Пос. Окуневскій мотивувавъ свое внесене о заснованє женьскои семинарій учительскои въ Коломыи и мужескои семинарій учительскои въ Городенцѣ. — Потребу збѣльшеня числа семинарій въ нашѣмъ краю призналъ навѣть кр. рада шкѣльна, а за потребою женьскои семинарій промавляють даты статистичній, котрій показують, що молодѣжь женьска въ бѣльшѣй мѣрѣ кидаєсь на поле шкѣльництва народного якъ молодѣжь мужеска. Кр. рада шкѣльна предкладае заснувати нову семинарію учительску въ Живци, а забувае на всхѣдну Галичину, хочь пѣдъ тымъ взглядомъ самъ бесѣдникъ ставлявъ вже внесеня. На таку семинарію надае ся найлѣпше Городенка, котрои мѣщаньство при нагодѣ гостины маршалка просило не о знижене податкѣвъ а о заснованє семинарій учительскои. Закѣнчивъ указанемъ на потребу ратованя нашого селяньства вѣдъ руины при помочи ширеня просвѣты. — Пѣдъ взглядомъ формальнымъ вѣдослано внесене до комісіи шкѣльнои.

Внесене п. Мицельского о вѣзване правительства, щобы коштомъ державы выбудувати вѣдповѣдный будынокъ на помѣщене выдѣлу рѣльничого при краковскѣмъ университетѣ — вѣдослано до комісіи господарства краєвого.

Удѣлено концесіи до побираня митничихъ оплатъ: въ хосенъ удержаня двохъ мостѣвъ, а именно на рѣцѣ Вишни, и на ей доплывѣ въ Судовѣй Вишни якъ рѣвножь въ хосенъ удержаня выбудованои дороги въ граници повѣту яворѣвского въ Вѣжомли, ведучои черезъ Судову Вишню и Дмитровичѣ въ напрямѣ до Самбора; — на повѣтовѣй дорозѣ Галичъ-Пѣдгайцѣ; вѣдъ моста повѣтового на рѣцѣ Липѣ пѣдъ Тустанемъ; на пов. дорозѣ Жидачѣвъ Журавно; вѣдъ моста повѣтового на рѣцѣ Ратѣ въ Мостахъ великихъ; на повѣтовѣй дорозѣ Жовква-Крехѣвъ; въ хосенъ удержаня громадскои дороги Грималѣвъ-Сороцко-Теребовля; въ хосенъ удержаня двохъ мостѣвъ на громадскихъ дорогахъ, ведучихъ до Пѣсковъ и Ланѣвъ; въ хосенъ удержаня громадскои дороги Пѣдгайцѣ-Деннесвъ.

Комісія шкѣльна предложила въ справѣ образованя кандидатѣвъ на учителѣвъ мойсеевои релігіи при школахъ народныхъ — такій внесеня: Кр. рада шкѣльна має устроити при львѣвскѣй семинарій учительскѣй въ такій способѣ науку мойсеевои релігіи, щобы кандидаты на учителѣвъ сеи релігіи могли вѣдповѣдно образувати ся; — коли-бъ фондъ краєвый мавъ причиняти ся до коштѣвъ заведеня и удержаня науки релігіи мойсеевои, то треба застерегти для репрезентаціи краєвои вплывъ на именоване професорѣвъ и способѣ науки; выдѣлъ краєвый має постарати ся щобы значнѣйшій капалы въ краю вызначили стіпендіи для кандидатѣвъ на учителѣвъ мойсеевои релігіи. — Всѣ внесеня комісіи принято.

Комісія господарства краєвого предложила до ухвалы въ справѣ водныхъ будовель такій внесеня:

1) На регуляцію рѣкъ несплавныхъ признае ся на 1897 р. такѣ субвенціи: на регуляцію Солы 1.490 зр., Скавы 5.900 зр., Рабы 5650 зр., Дунайця 41.318 зр., Попраду 1.250 зр., Вислоки 21.308 зр., Сяну 37.670 зр, Вишнѣ 2.500 зр., Вислока 9.652 зр., Стрыя 3.500 зр., Свѣчи 5.700 зр., Лѣмницѣ 500 зр., Быстрицѣ 10.851 зр. — разомъ 147.309 зр.

2) На пѣдпомаганє меншихъ роботъ меліораційныхъ: а) на регуляцію Прута пѣдъ Снятиномъ (I рата) 9.600 зр.; б) на роботы при осушеню моклакѣвъ въ Руднику 1.400 зр., на досвѣды зъ культурою торфовискъ въ Руднику 1000 зр., Корсовѣ 1000 зр., Новѣмъ Горзѣ 500 зр., Олеську и Кутахъ 1000 зр., Хоростковѣ 500 зр., Стояновѣ 500 зр.; в) на заснованє фабрикъ дренарскихъ (V рата) 5000 зр., г) до диспозиціи выдѣлу кр. 10.000 зр.

3) Взыває ся правительство, щобы на устроєне фабрикъ дренарскихъ признало 5000 зр. субвенціи на 1897 р.

4) Въ краєвѣмъ бюрѣ меліораційнѣмъ установляе ся посаду сталого референта фахового для справъ рыбарства, и признае ся кредитъ на сю цѣль въ квотѣ 1500 зр. на 1897 р.

5) Ухвалюе ся проекты законѣвъ: о регуляціи Солы, о регуляціи Лѣмницѣ зъ доплывами, о забудованю потока Быстры, о доповненю регуляціи Нового Бриня и лѣвого берега Вислы мѣжь Краковомъ а границею державы.

6) Вызначае ся на роботы при регуляціи Нового Бриня 16.000 зр. а на забудованє потока Быстры 10.000 зр. — яко першій раты краєвыхъ субвенцій.

Въ генеральнѣй дискусіи забирали голосъ гр. Климъ Дѣдушицкій и Щепановскій, зазначуючи свои погляды що до пляну меліораціи водныхъ. — Вѣдтакъ принято всѣ внесеня комісіи и ухвалено дотычнѣ проекты зъ законѣвъ.

Принято внесене комісіи правничои, прихильно полагоджуюче петицію громадъ Пѣдчетне, Кугаѣвъ, Загбе, Волковъ и Жиравка о вылученє зъ округа суду повѣтового въ Винникахъ а придѣленя ихъ до округа суду повѣтового м. д. у Львовѣ.

Такъ само прихильно полагоджено подѣбній петиціи деякихъ громадъ въ захѣднѣй Галичинѣ.

Петицію громады Хотинь въ справѣ выдѣланя безплатного побиранья сыровицѣ сѣльнои передано правительству до можливого увзглядненя.

Слѣдуюче засѣдане въ суботу.

Зъ руху выборчого.

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Перемыске ц. к. староство [а здаеть ся що и всѣ прочій] порозсылало по селахъ „оповѣщеня“, въ котрыхъ написано, що пѣсля §. 2. міністерского розпорядженя зъ дня 28 вересня 1896 ч. 170 В. з. д. — „тѣ, що не голосують въ IV курій, а хотѣли бы голосувати въ V курій, мають згодоситись въ речинци 8-дневнѣмъ до зверхности громадскои и свое право до голосованя належито выказати [!]“ — Тѣ оповѣщеня мали порозлѣплляти вѣйты по селахъ въ способѣ звычаѣмъ практикованый, т. є. на публичныхъ мѣсцяхъ, щобы кождый мѣгъ о тѣмъ розпорядженю довѣдатись, а тымъ способомъ мѣгъ користати зѣ свого права выборчого въ загальнѣй курій.

Рѣчь се важна и ясна, а честный и справедливый вѣйтъ повиненъ навѣть устно при нагодѣ [пр. по богослуженю коло церкви въ недѣлю] розъяснити людямъ и заохотити всѣхъ управненыхъ до запису въ лісту правыборчу до V курій. Вправдѣ вѣйтъ, выготовляючій лісту, повиненъ самъ записати всѣхъ управненыхъ, бо всѣхъ знае зѣ свого села, але до того вѣнъ не обовязаный, якъ то видко зъ повыщого оповѣщеня — и въ тѣмъ

КУРАТЕЛЯ.

Написавъ *д-ръ Андрій Чайковскій.*

I.

Иванъ Хомякъ бувъ налоговымъ пяницею. Не лише тое, що самъ заробивъ, но и все, що пѣдъ руки попало, таскавъ въ коршму и мѣнявъ на горѣвку у Мошка.

А Мошкови зъ тымъ нелика выгода. За грошѣ дати горѣвки, то ще не великій заробокъ, бо годѣ продавати дорожше, якъ въ другихъ коршмахъ, а то пѣйде чоловѣкъ до другои пѣсля вподобы. Але давати горѣвку за пшено, муку, вѣбже, повѣсмо або одежину, то называе ся гешефтъ! Жидъ цѣнить принесене добро на грошѣ, якъ ему подобае ся, бо знае дуже добре, що пяницю хробакъ есе и до чарки тягне якъ муху до меду.

Хомякова жѣнка Ганна зъ шѣснацятлѣтною дочкою Парашкою вже не знають, якъ собѣ радоньки дати зъ пяницею. Дѣвчинѣ вже бы межи люде часъ, та хто возьме дочку пяницѣ?

Иванъ взявъ ся вже й до грунту. По за плечѣ жѣнчиній продае по кусникѣ, то сусѣдамъ то жидамъ, продае за що-будь, абы лише чимъ скорше гроша роздобути на сивуху.

Грунтець аменшае ся, послѣдна телиця пѣйшла пѣдъ кошерный нѣжь, за нею пѣйшла свитина одна, друга, пѣйшовъ кожухъ...

Ганна радить ся людей, що робити. Заходить до священика, до вѣйта, до старшихъ людей въ громадѣ.

— Подай его въ судъ за марнотравника! — радить люде.

Пѣйшла Ганна до мѣста. Недалеко, бо лише двѣ милѣ. Розпытала, де судъ. Приходить въ канцелярію:

— Такъ а такъ — каже — чоловѣкъ не, все марнуе... пѣйдемо всѣ зъ торбою хиба...

— Подай на письмѣ!

Знайшла заразъ таки пѣдъ судомъ писаря-жида, розцовѣла все, заплатила два срѣбній, та ще на штемплѣ дала... Жидъ обѣцявъ, що незадовго прийде письмо на грунтъ.

Жде Ганна оденъ тыждень, другій, а письмо не приходить!

Иванъ о тѣмъ нѣчого не знае, бо Ганна лише зъ Парашкою о тѣмъ по кутахъ шепчуть. А тымчасомъ Иванъ не безъ памяти...

Ганна частенько забѣгала до суду та розпытувала панѣвъ. Вже ей нѣхто и слухати не хоче, та ще кричать на ню, дурною бабою прозывають, бо вже имъ осточортѣли тѣ ей вѣчній плачѣ та жалѣ.

— Чекай, дурна бабо, ажь прийде письмо, а теперь маршь! не завертай головы! Хиба мы тебе одну маємо?

Ганна утирае сльозы, дякуе панамъ за добре слово, въ руки цѣлуе, вертае до дому та мѣркуе по дорозѣ: не знати, що за той часъ Иванъ до коршмы вытаскавъ...

Ажь за пять недѣль прийшло зъ суду письмо. Кликали до суду вѣйта, кѣлькохъ радныхъ, одного Иванового свояка, розпытували, чи оно все те правда, що жѣнка на Ивана понаписувала.

Довѣдавъ ся о тѣмъ Иванъ вѣдъ людей. Десь въ якѣйсь сварцѣ погрозивъ ему хтось:

— Не довге твое газдованє! Жѣнка задала тебе, небоже, пѣдъ курателю, а тогдѣ стебла не можна буде тобѣ продати...

— Такъ моя жѣночка зѣ мною робить? Хиба я собѣ не господарь? хиба менѣ не вѣльно чарки горѣвки выпити? Пожди ты собача вѣро! будешь ты газдувати на смѣтю...

Поплентавъ ся заразъ въ коршму. Тутъ сидѣло кѣлькохъ господарѣвъ...

— Мошку! гарнець горѣвки! — гримнувъ еще въ порога.

— А грошѣ е? — пытае жидъ.

— Будуть заразъ... Гей люде! хто купить у мене загумѣнокъ? Дешево продамъ...

Люде поглянули по собѣ. Загумѣнокъ — се найлѣпша Иванова нива. Земля добра та й до села недалеко. Можна безъ великого труду згноити, справити, та й все пѣдъ окомъ — нѣхто снопа не вкраде. Кождому слинка потекла на такій ласый кусокъ.

А Мошко ино усмѣхнувъ ся и закрутивъ кѣлька клачикѣвъ своеи довгои бороды на палець лѣвои руки. Се значило, що трафляе ся добрый гешефтъ. Куплять люде, то Иванъ лишить усе въ коршмѣ, а нѣ, то самъ купить а въ весною возьме въ-двое тѣлько вѣдъ хлопѣвъ.

— Кѣлько хочете? — пытае оденъ Ивана.

— Возьму сотку.

— То за богато, — каже, — хочь знае добре, що загумѣнокъ вартъ якъ мѣжь братами сто пятьдесять.

— Я дамъ сотку, — каже другій.

— Давай! — каже Иванъ и наставляе руку, щобы прибити.

— Та не такъ заразъ... Я продамъ на ярмарцѣ корову и быка, то и грошѣ будуть...

— Якій вы мудрый! — обзывае ся Мошко, — купивъ бы та дрѣбныхъ нема, а змѣнити нема що... Иванъ, коли продають, то видно, що имъ треба грошей заразъ... Я бы самъ такъ зробивъ, бо у мене грошей нема. Знаете, що я вѣддавъ теперь дочку, то треба було крейцаря...

— Ей, Мошку, у васъ бы таки грошѣ були, якъ бы вы хотѣли! — каже Иванъ. — Я и вамъ продамъ. Менѣ все одно, чи грошѣ, абы грошѣ....

— Якъ васъ люблю, то щобы-сьте мене рѣзали, не знайдете у мене бѣльше, якъ 70 реньскихъ, тѣ, що вчера взявъ за вола... Ну, але теперь треба менѣ аренду платити... и тыхъ грошей рушати не вѣльно...

— Знаете що? дайте 70 реньскихъ, але заразъ, и берѣть поле.

— Не можу, бѣгме не можу...

Люде ажь облизують ся. Отъ бѣда! Кобы такъ 70 зр. пѣдъ рукою. — Шкода такои нивки, абы пѣйшла въ жидѣвскій руки. Та хлопова все такъ: куды то ему до гроша!...

Иванъ настававъ на жида, щобы купивъ, и Мошко давъ ся наконецъ упросити, що купивъ загумѣнокъ за 70 реньскихъ, що бувъ вартъ найменше 150.

Прикликали писаря, той списавъ контрактъ и могорычь выпили. Иванъ пѣдтягнувъ собѣ такъ, що ему ажь свѣтъ закрутивъ ся. При тѣй нагодѣ Мошко потрутивъ собѣ у Ивана якійсь давный довгъ, котрого Иванъ не тямивъ...

Иванъ пшовъ до дому въ чотири бока. До теперь, коли було упе ся, лягае заразъ спати и до нѣкого слова не говорить. На

то мѣстить ся ключка, щобы загальне голосованє по селахъ хибило своєи цѣли. Вправдѣ буде часъ до реклямацій — 8 днѣвъ — але при вѣдомыхъ практикахъ выборчихъ, при обставинѣ, що власти интерпретують собѣ закономи и розпоряджена пѣсля вподобы, готово статись и таке, що тому, хто не замельдував ся у вѣйта, можуть вѣдмовити права и до реклямацій. Отже на сю рѣчь звертаю увагу нашихъ патріотѣвъ зъ провінціи, передовсѣмъ священикѣвъ, щобы поучили нарѣдъ о новѣй уставѣ и прилюднували, щобы всѣ управненій до выбору въ V курій були вписаній въ лісту. Въ противнѣмъ случаю покористують ся по выборахъ противники загального голосованя датами статистичными, абы выказувати, що загальне голосованє було непотрѣбне, бо въ него не користали всѣ правы борцѣ управненій до выбору въ V курій...

У насъ, въ перемыскѣмъ повѣтѣ, якъ и по инших галицкихъ повѣтахъ, коло выборѣвъ до Вѣдня працюють такожь въ нашѣмъ, а властиво не нашѣмъ, бо „польскѣмъ бецирку“ повѣтовѣмъ, и пораджено декотрымъ своимъ заушникамъ-вѣйтамъ, щобы повысшихъ „оповѣщень“ людямъ не показувати, а сховати до кишенѣ, бо могли бы всѣ управненій до выбору въ V. курій зголошуватись и своими голосами збисувати правыборы для віцемаршалка д-ра Чайковского, кандидата на посла въ IV. и V. курій. Розказувано намъ, що такъ зробивъ н. пр. вѣйтъ въ Вышатичахъ, славный агітаторъ выборчій Иванъ Глиньскій — сховавъ „афішъ“ до кишенѣ, а коли люде, видячи по сусѣдныхъ селахъ такій вѣдозвы а у себе нѣ, запытали его: що то має значити? — вѣнъ вѣдповѣвъ отверто, що такъ ему порадили въ радѣ повѣтовѣй, а тій вѣйты, що порозлѣпляли, то глупій и не розумѣють ся на рѣчахъ. Отже рѣчь выяснила ся! — Але штучка Глиньскому не удала ся. Скликано заразъ громаду на передвыборче вѣче, на котрѣмъ бувъ такожь припадково посолъ Новаковскій, и тогды выяснено всѣмъ збѣраным найновѣйшу ординацію выборчу зъ IV. и V. курій. Громадяне поучились на тѣмъ збѣраню лѣпше, нѣжь бы могли поучитись зъ оповѣщеня.

При сѣй нагодѣ роблю уважными всѣхъ на то, що выборцями зъ IV. и V. курій можуть бути тій самій особы, але не все; бо прошу зважити, що выборець зъ V. курій не все має услѣвя до выбору зъ IV. курій. Такъ выходить зъ §. 10. новои ординацій выборчои [гл. „Дѣло“ 1896 ч. 173, 174, 175], де стоить: „Управненій до выбору мають выбирати выборця з-ъ-п-о-м-е-ж-и с-е-б-е“; отже если не кождый правыборець зъ V. курій голосує въ IV. курій, то и не кождый выборець выбраный въ V. курій, може бути выбранымъ на выборця въ IV. курій. Противно кождый выборець зъ IV. курій може бути выборцемъ зъ V. курій.

Еще одна увага. Пѣсля оповѣщеня староства въ Перемышли — зголосившій ся на правыборцѣвъ до V. курій мають своє право до выбору „належито выказати“. Отже чимъ? Розходить ся найбѣльше о лѣта, чи правыборець скѣнчивъ 24 роки? Думаю, що въ такихъ выпадкахъ, особливо при реклямаціяхъ вношеныхъ черезъ зверхность громадску до староства, выстане посвѣдчене священика, що лѣта реклямуючихъ згѣдній зъ книгами метрикальными, и такій посвѣдченя безъ стемпля, бо пѣсля §. 9. а. ординацій выборчои всякій документы, потрѣбній за-для доказаня управненя до выбору, є вѣльній вѣдъ стемпля.

——

Зъ Сокальского пишуть намъ:

Ось нова цвѣтка зъ свободы зборѣвъ въ нашѣй юдео-спасаємѣй Галилеи. Вже пять вѣчь сокальске староство заборонило! Остатне заборонене вѣче мало вѣдбути ся въ Жнятинѣ 1-ого лютого. А щобы читателѣ пѣзнали, що спонукало староство заборонити тое вѣче, подаю дословный дотычный рескриптъ староства:

„Ч. 1358. До уряджуючих віче в Жнятині на руки г. Васьля Ящурка въ Жнятині.

В відповіди до поданя з 20 сїчня 1897 о заміреним урядженю віча в дни 1 лютого 1897 в стодолї Михайла Кісїля під ч. 9 з Жнятині заказую і забороняю уряджене того віча, понеже люкаль в которім віче має бути уряджене есть до заміреной цїли цілком не відповідний. Коли же справджено висказана стодола має четверо дверей на супроти, которі не дають належитого убезпеченя проти шкідливым напливам непогоди зимна тай вихорів, та ще з причин браку вікон в стодолї булоб цілком темно. З сеї причини згаданий люкаль в присутной порі зимовій не надає ся із взглядів санїтарних ва уряджене віча, на которім значне число людей через довгій час мусїлоб перебувати, задлячого здорове згромаджених на шкоду булоб наражене. Також із взглядів полїцийно огневих прото уряджению віча в тім люкали заходять перешкоди, понеже в тій стодолї нагромаджена есть солома, которой властитель стодоли не має гадки усунути, хотяй би і віче в стодолї малоб ся відбути.

Проти заказови прислугує право внесеня відклику до Високого ц. к. Намістництва через ц. к. Староство до 8 дней.

В Сокали 27 Сїчня 1897. Ц. к. Староста *Коростекскі.*“

Се йота въ йоту староствиська заборона вѣча въ Жнятинѣ. Тутъ пѣднесу въ заслугу сокальского староства се, що заборону, яка она є, выготовлено снмъ разомъ по руски, бо звычайно на всѣ письма рускій вѣдповѣдає по польски, а вже ласку зробить, якъ ужие до рускои вѣдповѣди польскихъ черенокъ.

Читателѣ, прочитавши подану заборону, готовій собѣ погадати: що за добрій, коли они такъ щиро дбають о добро и здоровле нашого люду! Але придивѣмъ ся близше, що було причиною заборони вѣча? Ото ажь чотири причины: Перша — четверо дверей, котрыхъ не можна зачинити, а тымъ самымъ не забезпечують збраныхъ „противъ шкѣдливыхъ наплывѣвъ непогоды, зимна та й вихорѣвъ“. Що-жь вы на те? Я порадивъ бы сокальскому староству [якъ схоче услухати], щобы оно, дбаючи такъ щиро о добро хлопа, схотѣло перейти ся и побачити мешканя нашихъ галицкихъ, вольныхъ горожанъ, а переконало бы ся, що саме свѣтле староство и той горожаннъ волѣли бы може мешкати въ такій стодолѣ, якъ въ богато деякихъ хатахъ. Такъ! най звидить мешканя, але тыхъ, що то роками залягають зъ податкомъ, або мешканя халупникѣвъ, або тыхъ, що втѣкають за море. Вѣйдешь до хаты, то зъ задухи годѣ дыхати та отворити очи; а отворивши, побачишь чисту буду безъ пѣдлоги, обдрапану, зъ дѣрами замѣсть вѣконъ, заткаными побитымъ склемъ та шматами. Въ хатѣ холодъ, бо нема чимъ запалити, а стѣны мокрѣсѣнькій. Дальше увидишь, що тамъ живуть люде разомъ зъ дѣтьми, котрій босій, окрытій чимъ-будь а може й голодній повзають по долѣвцѣ. Чому-жь власть тамъ не вгляне и тому не зарадить? — Друга причина: бракъ вѣконъ. Не знаю, чи сокальскій п. староста бачивъ коли стодолу зъ вѣкнами. Я, признаю ся, такои ще не бачивъ. А чи въ высше описанѣй хатѣ будѣ видній-ше? — Третя причина выплывае зъ двохъ повысшихъ; се сторона санітарна, о котрій я не хочу розводити ся, бо то звычайный по збръ. — Четверта: взгляды поліційно огневій, бо въ стодолѣ находить ся солома, котрои властитель не має гадки усунути, хочь-бы вѣче въ стодолѣ мало бути. Се правда и неправда. Правда, що въ однѣмъ кутѣ згаданои стодолы, коли оглядавъ ся жандармъ, була солома, але неправда, мовь-бы властитель не думавъ ся спрятати. Противно, властитель выразно заявивъ жандармови, що теперь нема ще причины выкдати солому, бо не знати, чи староство не заборонить вѣча; коли наддѣйде вѣдповѣдь, то солому въ остатнѣй хвили чистѣсѣнько выпратае, бо ся й такъ не богатс. Отже чому староство подало таку причину? Хиба жандармъ подавъ фалшиве справоздане?!

Але на що то завивати въ папѣръ? Намъ ажь надто ясно. Ото нарѣдъ рухае ся, скликуе зборы, хоче радити ся о своихъ потребахъ и бѣдѣ, шукае порады самъ въ собѣ, а тутъ — выборы. То не жартъ! Ану — не дай Боже — нарѣдъ прозрить, не схоче вякиненого кандидата, покине непокликаныхъ озѣку нѣвъ? що тогдѣ? Се сказавъ неразъ и недвозначно самъ п. староста. „Czego wy [каже] chcecie od Wachmianina? Rusini nie wiedzą sami, czego chcą. Wszystko już mają, a takie ja kieś wygórowane pojęcia...“ Впрочѣмъ п. староста неодного зъ рухливѣйшихъ уже трохи политикѣвъ-селянъ въ своѣй канцелярій яко урядникъ переконувавъ и навѣть робивъ обѣтницѣ, щобы не тримавъ зъ „moskalofilami“ и „radykałami“, але щобы пѣдпиравъ „нашу“ [старостиньску] сторону. П. староста неодному сказавъ, що на всьо позволять, тѣлько на „wiec“ нѣ! А тымъ, що устроюють вѣча або беруть виднѣйшу въ нихъ участь, робить перепоны и дорѣкае, коли прийдуть по пашпорты за границю по дрова. Вѣча и зборы, де селянинъ може освѣдомити ся въ своихъ правахъ та набирае вѣдваги, се горѣхъ, котрый приходить ся тяжко згрызти нашимъ властямъ. Але пропало! Хлопъ уже зачавъ рухатись, якъ той медвѣдь, що на веснѣ валить буду, котра его черезъ цѣлу зиму ограничала, — и противъ того нѣякій штучки не поможуть...

А на якій основѣ — спытаете — староство сокальске заборонило прочій чотири вѣча? Ого въ Угриновѣ заборонило тому, що була якась пошесть мѣжь дѣтьми. Се правда; але зъ чиего поручена и по що ходивъ вѣйтъ и намовлявъ, щобы люды клали ся и удавали хорыхъ? Оденъ зъ розумнѣйшихъ, що бувъ справдѣ хорый и вже вставъ зъ лѣжка, на раду вѣйта, щобы положивъ ся знова, вѣдповѣвъ: „Положѣть ся вы! Я вже досыть належавъ ся“! — Въ Войславичахъ заборонено тому, що будынокъ давнои школы не належить ще до громады, тѣлько до заряду рады шкѣльнои, тожь треба було предложити позволене дотычнои власти на вѣдбуте вѣча въ тѣмъ будынку. — Въ Ильковичахъ заборонено тому, що въ селѣ стоить ще варта, а худобяча зараза ще не знесена, та що стодола не вѣдповѣдна на ту цѣль. Коли-жь оденъ зъ скликуючихъ вѣче выказавъ, що мимо того, що зараза и варта есть, ярмарки вѣдбувають ся, — п. староста до 24 годинъ знѣсъ варту, але на вѣче таки не позволивъ. — Въ Скоморохахъ заборонено вѣче тому, що стовпы въ стодолѣ пѣдгнили, отже стодола може завалити ся. — До заборони пятого вѣча, въ Жнятинѣ, доповню, що п. староста тому селянинови, котрый принѣсъ повѣдомлене о вѣчу въ Жнятинѣ, заявивъ зъ горы, що на вѣче не позволить, ще й розсердивъ ся, що вѣнъ „такій молодый а вже бавить ся въ полїтику...“

Се няй буде блишою илюстрацією до знаныхъ публичныхъ заявъ „шефовъ“, державного и краевого.

Вкѣнци додамъ, що коли що-небудь друкованого появить ся на нашого п. старосту, то вѣнъ уважае се за рекляма для своєи особы. Мы зъ тымъ годимо ся, а зѣ своєи стороны будемо по змозѣ старати ся о ширене тои реклямы...

——

Зъ Старомѣского пишуть намъ:

Въ цѣли порозумѣня въ справѣ выборѣвъ до державнои рады зъ V. и IV. курій и завязаня передвыборчого комітету запрошуємо правыборцѣвъ на п-е-р-е-д-в-ы-б-о-р-ч-ій з-б-о-р-ы на день 9 н. ст. лютого с. р. д-о С-т-а-р-о-г-о-м-ѣ-с-т-а. Зборы розпочнуть ся о 12 годинѣ въ полудне. Маємо повну надѣю, що всѣ прихильники народнои справы прибудуть численно, щобы взяти участь въ сихъ зборахъ, та й заохотять селянъ до найчисленнѣйшои участи, бо хвиля дуже важна. [Другій рускій часописи зволять сій запросины перепечатати.]

Ив. Яворскій. Мих. Зубрицкій. Вас. Волосяньскій. Илько Лѣкиньскій.

——

Зъ Калущины пишуть намъ:

Мимо вѣдомыхъ запевнень президента міністрѣвъ въ радѣ державнѣй и правительств. комісаря въ соймѣ, що теперѣшній выборы будуть вѣдбувати ся легально, — въ нашѣмъ повѣтѣ дѣе ся инакше, по давнѣй системѣ, — и калуске староство розвинуло вже горячкову дѣяльность.

Законный приписъ, що по розписаню выборѣвъ можуть вѣдбувати ся зборы безъ интервенціи властей, у насъ не обовязуе. Примѣромъ до громады Сливокъ скликали калускій патріоты д-ръ Косъ и Коритовскій на день 24 сѣчня передвыборчій зборы правыборцѣвъ зъ громадъ Сливокъ, Ясеня, Небылова и Прислопа — а въ означенѣмъ дни заявляють ся въ Сливкахъ три жандармы и не допустили, щобы вѣче вѣдбуло ся — просто розбигнали людей! На запытане: на якій се дѣсь пѣдставѣ, жандармы вѣдповѣли, що „мають такій наказъ“; на зборы — казали — треба мати позволене вѣдъ ц. к. староства!

Звѣстный комісарь Совиньскій вже теперь „поучуе“ вѣйтѣвъ, якъ ему мають робити листы выборчій, а на вѣйтѣвъ неподатливыхъ староству накладае кары. Вѣйтови зъ Кадовбон наказавъ взяти въ лісту Станислава Вельовѣйского, котрый анѣ не мешкае тамъ, анѣ не має тамъ грунту; того-жь пана казавъ взяти въ лісту такожь въ Сѣвцѣ калускій и въ Голини. Дальше наказуе вѣйтамъ, щобы правыборы переводили ся въ зарядахъ камеральныхъ та по паньскихъ дворахъ. Все те передвступна „praca“... Вже 8-ого лютого мають розпочати ся правыборы; якъ они будуть выглядати, можна догадуватись.

Вѣдъ довшого часу ѣздить по селахъ діюрністъ староства Пасцьоровскій и ладить листы по „wskazówk-амъ“ староства, конферуючи зъ вѣйтами. Зѣ всѣхъ сторонъ приходять жалобы на кривды и неправды въ лістахъ выборчихъ: або правній правыборцѣ повыкиданій въ листы, або неуправненій вписаній...

Тероризмъ уже чути въ воздусѣ.

Дня 1 лютого лучила ся въ Калуши ось-яка пригода: До склепу нашого патріота купця п. Ярослава Коритовского зъявляе ся гурма жидовъ въ супроводѣ мѣскои поліціи зъ возами и забирають зѣ склепу всѣ розолісы, лікеры, коняк, румъ, рортеръ — все въ опечатаныхъ фляшкахъ, вартости по надъ 3000 зр. На запытане: якамъ се дѣють правомъ? — вѣдповѣли, що мають такій наказъ, бо пропінаторъ наказавъ... А треба знати, що п. Коритовскій всѣ належитости оплативъ, а продажъ коняку, руму и лікерѣвъ фляшками не належить до права пропінацій. П. Коритовскій и оденъ вилывовый урядникъ удали ся до п. Шпіндля, властителя бровару и вынаємника пропінацій, запытатись: на якій пѣдставѣ вѣнъ казавъ вѣдобрати п. Коритовскому вышанкъ, а кромѣ того забравъ ще неправно кѣлька сотъ фляшокъ зъ коняком, румомъ, лікерами. На се той заявивъ, що вѣнъ зробивъ то зъ наказу ц. к. старосты, хочь самъ узнае, що поступивъ противъ права... Красній вѣдносины!

На вѣйта, честного выборця Луця Кобыльовского зъ Пѣвла наложено сими днями нову грошеву кару...

Розумѣе ся — Русины въ Калущинѣ мимо всего роблять своє дѣло, не тратять енергіи, готовій потерпѣти за честну справу народну хочь бы й найтяжшій муки. Доси вѣдбули ся въ повѣтѣ малій [за запросинами] вѣча: въ Угриновѣ старѣмъ, Пѣдмихайлю, Бабинѣ, Кропивнику Верхни, Томашѣвцахъ, Сѣвцѣ войнилѣвскѣй, Камени, Тужиловѣ и Войниловѣ. На вѣча збирае ся завсѣгды радо много людей, нарады вѣдбувають ся згѣдливо, селяне незвычайно интересують ся. На вѣчахъ тыхъ обговорює ся не лише справа выборѣвъ, але и инши справы громадскій, повѣтовій и т. в. До борбы выборчои готовимо ся кѣлько силы, а що буде, побачимо.

У воздусѣ чути вже и запахъ ковбасъ та дриглѣвъ.

На день 4 лютого скликали паны Ройовскій и Комарницкій передвыборчій зборы въ повѣту. Селянъ явило ся що-найбѣльше 15, а проче паны та пѣпанки. Выбрали комітетъ, до котрого увѣйшли: Ройовскій дѣдичь въ Гуменова, Комарницкій дѣдичь зъ Завадки, лѣкарь повѣтовый д-ръ Вуршъ, адвокатъ калускій д-ръ Станецкій и дѣдичь Скаржиньскій зъ Студѣнки. Нѣчо не радили, а сказали, що пѣзнѣйше ще разъ скличуть ся.

——

Зъ Бѣбрки помѣстила онодгы Gazeta Narodowa передвыборчій плачь якогось бобрецкого Єремія. Плачь той може бути для насъ лишь вѣдрадный, скоро вѣнъ тѣлько — дай се Боже! — неудаваный, а щирый. „Бажаете знати правдивый станъ рѣчей?“ питае той Єремія и вѣдповѣдае:

„Знаный вѣнъ хиба докладно и безъ мого справозданя. На рускій голосы може тутъ числити выключно оденъ п. Романчукъ, що має тутъ родину [?], приятелѣвъ и остае въ безперерывнѣй звязи зъ тутешнымъ народомъ. Ще горячѣйшимъ сторонникомъ его є калускій округъ, де заведено знамениту організацію въ цѣли выбору Романчука. Въ Калуши є центральный комітетъ Романчукѣвскій, а майже въ кождѣй громадѣ є его філіи, льокальній комітеты. Однымъ словомъ — п. Романчукъ зорганізувавъ ся и жде выборчои кампанії. Тымъ часомъ зъ польскои стороны мало що, або правду сказавши нѣчого не зроблено доси. Бѣбрка въ IV-ѣй курій т. є. зъ сѣльскихъ громадъ творить зъ Долиною и Калушемъ оденъ выборчій округъ, репрезентованый доси въ радѣ державнѣй п. Романчукомъ. Що п. Романчукъ повторить старання о той мандатъ, се бачите зъ повысшого справозданя; але що по останныхъ выступахъ его въ радѣ державнѣй, де вѣнъ спѣльно зъ Леваковскимъ робивъ анти-польскій „гецы“, не належало бы его пустити до Вѣдня, — о тѣмъ хиба нема що сумнѣвати ся. Чи другій Русинъ потрафивъ бы звалити его кандидатуру, не хочу вѣщувати. Але я майже певный, що се дало бы ся лекше зробити при помочи якоись мѣсцевои польскои контркандидатуры, тымъ бѣльше, що обыватель долиньского повѣта не пристали бы анѣ на агітацію за якимсь Русиномъ, анѣ не хотять голосувати на Русина, твердячи, що досыть вже шкоды нанѣсли намъ тій угодовій експеріменты. Мѣсцевій вѣдносины промовляють тамъ за тымъ, щобы Поляки мали бѣльшость, тымчасомъ тій угодовій змагання довели тамъ въ недовгѣмъ часѣ до того, що Поляки, добровѣльно [!] роблячи устунки, дѣстали ся вкѣнци пѣдъ ноги, такъ що навѣть складъ рады повѣтовои є такій, що скоро двохъ-трехъ Поляковъ не явить ся на засѣдане, тогдѣ вже Русины мають бѣльшость...“

Бѣдній тій Поляки!

Нинѣ Gazeta Nar. пише, що супротивъ „szalonej“ агітаціи за Романчукомъ въ округѣ Вѣбрка-Долина-Калушъ ставить ся кандидатуру або посла Каратницкого зъ Калуша, або староты Навроцкого зъ Долины, котрый по выборахъ перейде на пенсію.

——

Зѣ Збаражчины донесено телеграфічно пос. Окуневскому, що правыборы переводять ся тамъ теперь способомъ практикованымъ при послѣдныхъ выборахъ соймовыхъ. Комісарѣ выборчій не придержують ся альфабетич-

---

не мѣгъ забути, яку то ему жѣнка кривду зробила, що его хотѣла завдати пѣдъ курателю.

— Де-жь ты такъ спивъ ся чоловѣче? — пытае его жѣнка заломлюючи руки. — Бодай тебе сила божа побила за нашу кривду!...

— Перше я тебе побю, ты собача вѣро! То ты такъ шануешь мене, свого чоловѣка? а то я дѣдъ, чи розуму не маю?...

И Иванъ ставъ страшно окладати Ганну палицею. Бѣдна жѣнка кричала въ небогласы. Парашка хотѣла маму боронити, але батько такъ ся впаривъ палицею, що трохи руки не вломивъ. Парашка вырвала ся на двѣръ, за нею Ганна, та стали на подвѣрю голосити. Иванъ запѣненый, почервонѣлый на лици зъ розкудовченымъ волосемъ, безъ шапки, гонивъ по подвѣрю за жѣнками та проклинавъ, що ажь страшно було слухати. Зъ тяжкою бѣдою сусѣды придержали его, на силу до хаты заволѣкли и кинули на постелю спати. Вѣнъ заразъ и захрапѣвъ якъ немащеный вѣзъ.

Ганна и Парашка вѣйшли теперь до хаты. Боять ся и слова голосно промовити, та нно сльозы втирають...

Другои днины Иванъ прокинувъ ся. Голова у него страхъ болѣла, въ ротѣ засохло, що годѣ языкомъ повернути... Сѣвъ на постели и ставъ собѣ нагадувати, та по кишеняхъ шукати...

— Де мои грошѣ? Де-сьте менѣ, злодѣйки, грошѣ вкрали?

— Якій грошѣ? — пытае несмѣло Ганна зачудувана. Она знала, що Иванъ нѣякихъ грошей не мавъ.

— Якій грошѣ? — закричавъ люто Иванъ. — Хиба ты гадаешь, що якъ ты мене пѣдъ курателю завдала, то я не буду грошей мати? Я загумѣнокъ жидови продавъ... розумѣешь?.. а ты шельмо грошѣ менѣ украла?

И по тыхъ словахъ кинувъ ся на жѣнку якъ звѣръ скаженый. Ганна ще не стямила ся зъ тои страшнои вѣстки, яку почула, а вже Иванъ здеръ зъ неи очѣпокъ, хопивъ за волосе и ставъ кулакомъ бити що-силы. Бѣдна жѣнка задеревѣла. Не такъ болѣли ей тяжкій побоѣ роззвѣреного чоловѣка, якъ гая певность, що найкраща нивка пѣйшла чорту въ зубы. Иванъ бивъ жѣнку ажь засапавъ ся, а вѣдтакъ вылетѣвъ зъ хаты якъ скаженый и побѣгъ прямо до Мошка.

Грошей не було. Вѣдай тогдѣ, якъ вертавъ по пяному до дому, кудысь по дорозѣ загубивъ...

Мати и дочка стояли якъ громомъ прибитій.

— Що будемо теперь, мамо, робити? Четае насъ неминучо дѣдовска торба... Пѣйдѣть еще разъ до суду та розкажѣть панамъ нашу недолю.

— Та на що оно придасть ся? або то мене хто послухае? Чи мало я находила ся, накланялась, напросяла?

— Та ходѣмъ обѣ! Може скорше обѣ що выпросимо...

Надягли на себе, що було пѣдъ рукою, заперли хату и пѣйшли до мѣста. На дворѣ завируха. Пѣвнѣчный вѣтеръ дувъ прямо въ очи бѣднымъ жѣнкамъ та закидавъ грубымъ дощемъ помѣшанымъ зъ снѣгомъ. Бѣдняки позагортали на себе сѣрачины и чалапкають великими подертыми чоботами по ожеледѣ.

(Дальше буде.)

ного порядку лістъ правыборчихъ, терорызують людей, называюсь ихъ лайдаками и т. п. Пос. Окуневскій удавъ ся въ сею телеґрамою до комісаря правительственного въ соймѣ ґр. Лося, а сей обѣцавъ сейчасъ звернути увагу радника президіяльного п. Мавтнера на тѣ неправильности и розумѣе ся, имъ зарадити.

——

Повѣтовый екзекутивный комітетъ выборчій въ Коломыи скликуе зъ V курія Горденка-Снятинъ-Косовъ-Коломыя-Надворна-Богородчаны вѣче выборцѣвъ на 9-ого н. ст. лютого на годину 10 до салѣ ратушевои, а рѣвночасно просить кандидатовъ на сей округъ, щобы явили ся на сѣмъ вѣчу и заголосяли свои кандидатуры.

——

Зъ Бережанъ пишуть намъ:

Дня 2 н. ст. лютого выбравъ зборъ выборцѣвъ въ Бережанахъ комітетъ повѣтовый и екзекутивный выдѣлъ, котрого головою выбрано нотаря зъ Козовы п. Левицкого, а заступникомъ п. Семена Савчука господаря зъ Мечищева. Комітетъ рѣшивъ скликати зборы выборцѣвъ на день 13 н. ст. лютого до Козовы, а евентуально два дальшій зборы до Козлова и Бережанъ.

——

Зъ Скалата пишуть до Gazety narodowой, що въ округѣ Тернополь-Збаражь-Скалатъ нечувана аґітація священиковъ и селянъ за кандидатурою Романчука въ IV. курія [противъ ґр. Леона Пінінського].

——

Зъ Бродщины пишуть до ґазетъ польскихъ, що тамъ рухъ противъ нового выбору п. Барвѣньского дуже оживленый, и заповѣдають, що п. Барвѣньскій буде мати сямъ разомъ великій трудности.

Переглядъ політичный.

——

Про намѣрену подорожь цѣсаря до Петербурґа пише Pester Lloyd: Є то, правда, актъ чемности, але всякій признасть, що той актъ маѳ такожь значѣне політичне. Не треба робити собѣ великій надѣї, все таки ся подорожь доказомъ сердечныхъ вѣдносинъ мѣжь дворами у Вѣдни и въ Петербурзѣ; а тій сердечній вѣдносины мѣжь обома монархами не могуть бути безъ вплыву на положене політичне, бо лежить въ нихъ запорука, що всходна справа, котра знову высунула ся на самъ передъ, не легко може вплынути некорыстно на обопольній вѣдносины двохъ державъ, такъ дуже въ тій справѣ интересованыхъ. Ґр. Голуховскій поѣде зъ цѣсаремъ; а се є доказомъ, що при сѣй нагодѣ вѣдбудуть ся такожь політичній нарады. Мимоходомъ кажучи, всякій толки и здогады, які пускано зъ причины, що ґр. Муравевъ въ своѣй подорожи не вступивъ до Вѣдня, окажуть ся теперь тымъ, чимъ они є: фантазіею, лишеною всякои правды.

Nordd. Allg. Ztg. дѣстае зъ Вѣдня допись о выглядахъ австрійско-угорскои уґоды, написану очевидно зъ душѣ правительства: „Коли збере ся нова рада державна, тогдѣ выбере ся новій депутаціи квотовій, котрій пѣчнуть свою роботу на ново. Однако, коли правительство гадае незадовго пѣсля уконституованя новои рады державнои внести справы уґодовій, то здае ся, що полагоджене справы квотовои прийде на самъ остатокъ на чергу. Якъ зачуваемо, бар. Банфі вже нинѣ є певный бѣльшости для уґоды, а надѣяти ся, що ґр. Бадені незадовго здобуде таку саму певнѣсть. Навѣть сторонництво Люеґера въ своѣй вѣдозвѣ выборчій промавляе въ далеко лаґоднѣйшомъ тонѣ о справѣ уґодовій, нѣжь давнѣйше, и взаґалѣ вся неполітична та пуста боротьба противъ другои половины монархіи значно теперь злаґоднѣла. Ґр. Бадені маѳ ще всѣляку обѣтницѣ на поготовѣ, щобы прицытькати упорній сторонництва. А коли вже уґода буде довершена, тогдѣ правительство хоче взяти ся до выконаня дечого, що ему дуже лежить на серци, а чого доси не могло починати зъ тактичныхъ причинъ.“

На нарадахъ спѣльныхъ міністровъ, що вѣдбували ся мин. тыждня, а покѣнчили ся въ недѣлю пѣдъ проводомъ цѣсаря, уложено — якъ доносять зъ Будапешту — що спѣльній деледаціи мають сего року зійти ся ажь въ осени, а не на весну. За тымъ речинцемъ промавляло передовсѣмъ бажане, щобы переговоры въ справѣ уґоды довести въ парляментахъ безъ перешкоды до кѣнця. Але й друга ще причина мала бути при тѣмъ не безъ ваги, якъ говорять собѣ въ парляментарныхъ кругахъ, именно оглады на положене за границею та можливій выпадки на балканьскѣмъ пѣвостровѣ и взаґалѣ на всходѣ. Зъ уваги на всякій можливій выпадки міністеръ справъ заграничныхъ не радъ бы ставати передъ деледаціями и найти ся въ конечности, що мусѣвъ бы о тыхъ выпадкахъ высказати ся. Очевидно вѣнъ волить ажь въ осени здати справу зъ своеи політики и выслухати вѣдъ деледаціи критику того, що вже минуло.

Въ долѣшно-австрійскѣмъ сойме вѣдповѣдавъ дня 3 с. м. намѣстникъ на интерпеляцію въ звѣстній справѣ вѣденьскихъ учителѣвъ. Зъ поясненя, яке давъ намѣстникъ, выходить, що справдѣ ходило лише о рѣчь бѣльше формальну, якою є выставлене новыхъ декретовъ для тыхъ учителѣвъ, при чѣмъ они не потерплять нѣякои шкоды. Гамору наробила ся справа лише черезъ те, що розпоряджене окружнои рады шкѣльнои не було достаточно ясне, такъ що зъ него не можна було зрозумѣти о що властиво ходить, и такимъ чиномъ давало широке поле до всѣлякихъ тревожныхъ здогадовъ.

——

Дня 3 с. м. вечеромъ пріѣхавъ до Берлина адъютантъ царя, полковникъ Непокойчицкій, зъ лентами до хоругвь и врапоровъ тыхъ прускихъ полковъ, котрыхъ шефомъ є царь. На другій день передано тѣ ленты урочисто въ притомности цѣсаря на майданѣ передъ цѣсарскимъ замкомъ тымъ полкамъ, для котрыхъ они призначенѣ. Опѣля вѣдбуло ся въ замку велике снѣдане.

——

Розвязане італійского парляменту є вже рѣшучо постановлене. Новій выборы вѣдбудуть ся имовѣрно зъ кѣнцемъ марта або въ початкахъ цвѣтня. Хочь въ дотеперѣшнѣмъ парляментѣ правительство мало дуже сильну бѣльшѣсть, то складалась она зъ такъ рѣзнородныхъ елементовъ, що въ важныхъ справахъ не все можна бы на ню числити. Такою важною справою є теперь на черзѣ реформа войскова, а правителство не дуже було певне, що зможе ся перевести зъ теперѣшнымъ парляментомъ. Се й рѣшило его долю.

Зъ давна вже въ Италіи такъ складае ся, що зъ новыми выборами идуть въ парѣ розрухи на университетахъ. Отъ и теперь не тѣлько въ Римѣ та Неаполю але и въ инших меншихъ университетахъ, въ Месинѣ, Сіенѣ, Мацератѣ, рушили ся студенты. Починъ выйшовъ зъ университету римского, де студенты недавно, коли явивъ ся въ университетѣ нелюбый имъ міністеръ просвѣты, выправили ему демонстрацію. Академічный сенатъ римскій покаравъ остро 9 студентовъ, а университетъ закрыто на неозначеный часъ. Такожь и въ Неаполю замкнено университетъ ажь до дальшого розпорядженя.

——

Зъ Царгороду доносять, що Тевфікъ бей, бувшій членъ молодотурецкого сторонництва зъ 70-тыхъ роковъ, и Юсуфъ паша, бувшій депутованый єрусалимскій до колишнього парляменту, выѣхали зъ приказу султана до Парижа и Лондону, щобы тамошній молодотурецкій комітеты наклонити до залишеня своеи роботы и до застановленя выходячихъ тамъ молодотурецкихъ часописей. Парискому комітетови обѣцюють вдоволити его бажанямъ що-до привернена конституціи; мало бы се наступити въ свято бейраму, котрымъ кѣнчить ся рамазанъ. Але зъ другои стороны кажуть, що се лишь обѣцянка, щобы молодотурецкій заходы вгамувати на часъ рамазану. Такъ зновъ въ подѣбнѣй цѣли заборонюе свѣжа прада магомеданцямъ вѣдбувати нѣчні молитвы по всѣхъ текесахъ чи то монастирях, а зверхники текесовъ мусѣли на письмѣ зобовязати ся, що забороны тои услухають. И въ сѣмъ разѣ ходить о те, щобы перешкодити сходинамъ на часъ рамазану.

Екуменьскій патріярхъ зъ причины розладу мѣжь сторонництвами синоду подавъ ся до димісіи.

Зъ Кроты надходять сумній вѣсти. Въ Канеѣ, Ретимнѣ, Анокоронѣ, Кандіи проявляють ся знову розрухи. Въ Канеѣ пануе повна анархія. Мѣжь христіянами а магомеданцями приходить до частыхъ стычокъ. Побоюють ся, що се початокъ нового повстаня. Число убитыхъ по однѣй и другѣй сторонѣ росте зъ кождымъ днемъ. Богато людей утѣкае до Атенъ. Турецкій власти докладають всѣхъ силъ, щобы удержати ладъ и спокѣй. Конеулѣ тежь помагають властямъ. Въ великѣй мѣрѣ залежить удержане спокою вѣдъ швидкои орґанізаціи жандармерія. Але зъ другои стороны кажуть, що Кретенцѣ не дуже прихильно приняли вѣсть, що жандармерія маѳ складати ся по найбѣльше зъ Болгаръ, Чорногорцѣвъ и Боснякѣвъ, отже зъ Славянъ, котрыхъ Греки, якъ звѣстно, не люблять.

——

Рада міністровъ въ Мадритѣ ухвалила начеркъ реформъ для Кубы. Головна рѣчь, що маѳ бути уторена народна репрезентація, зложена зъ 35 членовъ черезъ выборы. До того сойму належати буде укладане буджету, именоване урядниковъ, установляне мытовои тарифы. Орґанізація громадска маѳ бути та кожь уладжена въ поступовѣмъ дусѣ. Крѣмъ того буде Куба высылати депутованыхъ и сенаторовъ до Мадриту. Речинець заседня реформъ буде залежати вѣдъ того, якъ довго тревати буде повстане.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырѣвнати залеглости.

НОВИНКИ.

——

— **Петиціи противъ проекту окружныхъ громадъ** увѣйшло доси до сойму зъ усѣхъ сторонъ краю вже по-надъ 1200. Видно, якъ нова ся затѣя польско панькса есть ненавистною для народу. Польскій ґазеты, розумѣе ся, замовчують грѣмкій той протестъ селяньства цѣлого краю, якъ Русинѣвъ такъ и Поляковъ. Богато петиціи вплывае на руки львѣвскои „Народнои Рады“ — доказъ се симпатіи и довѣря, якими се товариство тѣшить ся середъ Русинѣвъ скрозь по краю.

— **Протесты до сойму противъ заведеня окружныхъ громадъ** прислали дальше на руки „Народнеz Рады“ слѣдуючій громады: Шоломыя и Волчатичѣ пов. бобрецкого, Посѣчь пов. богородчаньского, Бертники, Возилѣвъ, Слобѣдка долѣшна и Сновидѣвъ пов. бучацкого, Топорѣвъ, Накваша, Пониква, Суховоля и Тительковцѣ пов. брѣдского, Новиця-Прислопъ пов. горлицкого, Надѣтичѣ и Черница пов. жидачѣвского, Мервичѣ пов. жовковского, Закомаре, Ожидѣвъ и Стронибабы пов. золочѣвского, Войнилѣвъ, Лука, Рипянка, Середне, Томашѣвцѣ и Цвѣтова пов. калуского, Деревляны, Козлова, Купча, Ракобовты, Стрептѣвъ и Сушно пов. каменецкого, Гвоздець малый, Гвоздець старый, Кулачковцѣ, Осташковцѣ, Острѣвець, Слобѣдка польна и Хомяковка пов. коломыйского, Миклашѣвъ, Пѣдбѣрцѣ, Стронятинъ и Чорнушовичѣ пов. львѣвского, Береги гѣрній, Волосате, Насѣчне Цариньске, Смереки, Ступосянь и Устрики гѣрній пов. лѣського, Котузѣвъ и Бенева пов. пѣдгаецкого, Парищѣ и Фитькѣвъ пов. надвѣрняньского, Диниска, Новосѣлки передній и кардинальскій, Камѣнка волоска пов. равского, Бурштинъ, Вишнѣвъ, Демешковцѣ, Журѣвъ, Конюшки, Псары и Рѣздвяны пов. рогатиньского, Пѣдгайчики и Хишевичѣ пов. рудецкого, Тростянець пов. снятыньского, Опѣльско пов. сокальского, Бѣлячь и Стара-роца пов. старомѣского, Корчинъ и Плавє пов. стрыйского, Настасѣвъ пов. тернопѣльского, Палагичѣ пов. товмацкого, Борияя и Бѣтля пов. турчаньского, Лазы и Цетуля пов. ярославского. — Вкѣнци насѣяли ще протесты вѣдъ президіи вѣча въ Рудкахъ [вразъ изъ другою петиціею о заведене безпосередныхъ выборовъ до сойму и рады державнои], а черезъ „Хлопску Раду“ въ Теребовли вѣдъ громадъ: Брикуля стара и нова, Рѣздвяне, Слобѣдка струсѣвка и Хмелѣвка. — На руки „Селяньскои Рады у Львовѣ“ прийшли протесты зъ Лагодова, Смѣльна и Гаѣвъ Смоленьского [зъ примѣткою, що не бажають вносити ихъ на руки свого посла, до котрого не мають довѣря.]

— **Въ комнатахъ „Академічнои Громады“ у Львовѣ** (Ринокъ ч. 10) вѣдбуде ся въ суботу 6-ого с. м. вѣдчитъ тов. Д. Коренця про „Автономічній змаганя Украины въ другій половинѣ XVIII. в.“ Початокъ вѣдчиту о 7-ій годинѣ вечеромъ. Вступъ для гостей вѣльный.

— **Выдѣлъ „Мѣщаньскои читальнѣ“ въ Теребовли** оповѣщуе, що дня 7 с. м., въ недѣлю, вѣдбуде ся въ сали магістрату аматорске представлене оперетки Гр. Квѣтки „Сватане на Гончарівцѣ“ на дохѣдъ будовы власного дому читальнѣ Выдѣлъ сподѣвае ся, що Русины зъ Теребовельщины являть ся на представленю якъ найчисленнѣйше. За выдѣлъ *Стеблецкій* заст. головы. *Фѣрманюкъ*, секретарь.

— **Выдѣлъ тов. „Руского Весѣды“ въ Тернополи** подае до вѣдомости, що замѣсть въ днях 11-ого и 21-ого с. м. вѣдбуде ся въ комнатахъ товариства лишь оденъ вечерокъ зъ танцями дня 16 с. м. Вступъ вѣдъ особы 1 зр., вѣдъ родины 2 зр. 50 кр. Стрѣй домашный. Вѣдъ выдѣлу *Ол. Гриневецкій* голова. *П. Рыбчукъ* секретарь.

— **Краева рада шкѣльна** ухвалила на засѣданю 1-го с. м.: затвердити именованя на духовныхъ членовъ до окружныхъ радъ шкѣльныхъ: кс. Ипол. Заремвы, римо-кат. пароха въ Долинѣ, до окружнои рады шкѣльнои въ Долинѣ; кс. Як. Патлевича римо-кат. адміністратора парохіи въ Богородчанахъ, до окружнои рады шкѣльнои въ Богородчанахъ; крил. о. Адольфа Василевского, греко-кат. пароха у Львовѣ, до окружнои рады шкѣльнои замѣскои у Львовѣ; о. Теод. Мерену, греко-кат. пароха въ Рапинику, до окружнои рады шкѣльнои въ Стрижовѣ; — затвердити выборъ пп. Володислава Тхоржницкого и Фел. Созаньского на делеґатовъ рады повѣтовои до окружнои рады шкѣльнои въ Самборѣ; — зорґанізувати народну школу въ Довгополи вѣдъ 1-ого вересня с. р.; — перетворити вѣдъ 1-ого вересня с. р. народній школы: одно-клясовій въ Мижинци и Новосельци на двоклясовій; одноклясовій мужеску и женьску въ мѣстѣ Варяжи на одну три-клясову мѣшану школу; двоклясову въ Клепаровѣ и три-клясову въ Устрѣкахъ дольныхъ на чотыро-клясовій.

— **Міністеръ просвѣты** признавъ VIII-му раиґу професорамъ: Ив. Верхратскому въ акад. ґімназіи и Юл. Дольницкому въ IV. ґімназіи у Львовѣ; д рови Томѣ Ґарлицкому и Петрови Дуткевичеви въ Бережанахъ; Валер. Крицинському и Ром. Перфецному въ Коломыи: Ем. Пашкевичеви и кс. Ал. Ватудевичеви въ Самборѣ; кс. Сим. Цетнарскому въ Дрогобичи; Брон. Ґутманови въ Тарновѣ; Мих. Сакляржеви въ Бохни; Іос. Таборскому въ ґімназіи св. Яцка, кс. Стан. Пушетови въ III. ґімназіи и Фр. Знамировскому въ реальній школѣ въ Краковѣ.

— **Стіпендійною запомогою** зъ фонду о. Миколы Дебельского, бл. п. пароха въ Ключевѣ великомъ, въ сумѣ 150 зр. рѣчно, надѣливъ совѣтъ „Народного Дому“ у Львовѣ п. Ал. Бачиньского, слухача III. року медицины на львѣвскомъ университетѣ.

— **Вѣзда міністровъ.** Невдовзѣ прибудуть до Львова: президентъ міністровъ ґр. Бадені и міністры д-ръ Ріттнеръ та д-ръ Бѣлиньскій щобы сповнити свій „обовязокъ посольскій“ т. є. показати ся на годину въ соймѣ.

— **Въ сойкѣ въ Солѣкогородѣ** вѣдъ початку сеи сесіи засѣдае межи стеноґрафами одна молода панночка. Есть се перша въ Австріи женщина стеноґрафка въ тѣлѣ законодатномъ

— **Ротшільди на оцетѣ.** Исторію родины Ротшільдовъ, а радше збоґаченя ихъ протопляста представлено онодгы въ львѣвскомъ жидовскомъ театрѣ въ пятиактовій оперетцѣ п. заг. „Ротшільдъ“. Авторомъ тексту є якійсь Ґольдфаденъ, а музики бувшій капельмайстръ „Гармонін“ Фаль. Міліонеръ являесь въ тій оперетцѣ майже апотеозованый. Ось пробка его розумованя: „Ґрѣшь — то якъ вода, котра не тому є потрѣбна, що наносить повени и другій нещастя, але тому, що служить людямъ до пожиточныхъ цѣлей“. Якъ же се гарно!

— **Дробній вѣсти.** Словацкій писатель Свѣтозаръ Гурбанъ-Ваянскій обходивъ сими днями 50-лѣтный ювілей своихъ уродинъ и одержавъ при тій нагодѣ множество привѣтныхъ телеґрамъ зъ цѣлого славяньского свѣта. — У Львовѣ померъ емер. урядникъ камеральныхъ добръ Вас. Новосельскій въ 57-мъ роцѣ житя. — Депутація галицкихъ селянъ вручила кс. Стояловскому въ Чачи золотый хрестъ въ нагоды его уродинъ. — Въ селѣ Ленѣу коло Тарнова удушило ся дымомъ троє дѣтей селянъ Банковъ; родичѣ пѣйшли були на торґъ, лишивши дѣтей безъ догляду. — Бувшій властитель першои вѣденьскои торговлѣ жѣночои одежѣ, Дреколь, пожертвувавъ 100.000 зр. на основане закладу и школы для кравцѣвъ. — Въ Чорногорѣ упали такій снѣги, якихъ найстаршій люде не памятають; въ Цетинію пѣдъ тягаромъ снѣговъ завалило ся богато домовъ. — Пожаръ рафінеріи нафты въ Чеховичахъ, бяльского повѣта, знищивъ цѣлый дестиляційный будынокъ. Зъ пожару выйшло 30 особъ раненыхъ одна особа спалила ся на смерть, а двохъ особъ доси не вѣднайдено. Шкода выносить 60 до 80.000 зр. — Въ Коломыи маѳ повстати молочарска спѣлка, якихъ кѣлька є вже й розвивае ся въ захѣдній Галичинѣ. — Сеніоръ Ставропіґійского Института бувъ онодгы наразъ тяжко занедужавъ, але скора помѣчь лѣкарѣвъ ухилила небезпечнѣсть. — Дня 7. н. ст. с. м. вѣдбуде ся въ Хмѣльнѣ коло Лопатина вѣнчане п. Вол. Курбаса, урядника при „Фенікѣ“ у Львовѣ, зъ панною Ольгою Яцковскою, дочкою хмѣльняньского пароха о. Савина Яцковского.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотеріи, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готѣвкою**. Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѣдклично **дня 20 го лютого.**

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Будапештъ 5 лютого. Правительство внесло до сойму начеркъ закону о знесеню малои льотеріи и заведеню клясовои. Законъ забороняе також грати на льотеріи австрійскѣй. Льотерія маѳ бути знесена зъ д. 1 серпня. — Банфі вѣдповѣвъ на интерпеляцію Кошута въ справѣ подорожи Муравева. Зазначуючи недоладность мотивованя интерпеляціи, увѣривъ президентъ міністровъ, що подорожь Муравева не загрожуе австрійскимъ интересамъ на всходѣ, а противно причинять ся до скрѣпленя добрыхъ вѣдносинъ Росеіи такъ до Нѣмеччины якъ и до Австріи.

Трієстъ 5 лютого. Подеста дѣставъ вѣдъ міністра внутрѣшныхъ дѣлъ рескрипт зъ зазывомъ, щобы разомъ зъ радными мѣста задержавъ на дальше мандатъ. Однако имовѣрно подеста и радній будуть обстазати при своѣй резиґнаціи.

Атены 5 лютого. Положене на Кретѣ дуже погоршало ся. Въ Канеѣ вымордовано около 3000 христіянъ. Всѣ заходы губернатора и консулѣвъ, щобы привернути спокѣй, оказують ся даремными.

Римъ 5 лютого. Розрухи студентовъ университетскихъ тревають дальше. Въ Неаполю прилучили ся до академиковъ також ґімназісты та жадають, щобы и ихъ школы позамыкано.

Софія 5 лютого. Спровадженно сюды зъ Брукселѣ пѣдъ опѣкою бельґійского правительства того Ничкова, що то домазавъ ся переслуханя въ справѣ убійства Стамбулова. Ничковъ звізнав, що б. міністеръ Начевичь давъ безпосередно тозчокъ до убійства Стамбулова.

Лондонъ 5 лютого Дневники обговорюють ухвалу парляменту, що признае жѣнкамъ право голосованя при выборахъ до парляменту. Справа жѣноча, толкують готова згодомъ стати грѣзнѣйшою вѣдъ справы роббтничоя.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Грекъ-кат. комітетъ парохіальный въ Лютовискахъ** складае найсердечнѣйшу подяку Впреподобнымъ и Вблагороднымъ Благодѣтелямъ за жертвы вспаскавшіе на будову погорѣлои церкви въ Лютовискахъ присланій, а именно прислали: Впр о. Павло Стукачь парохъ въ Кальници 5 зр. 40 кр. и о. Ф. Должицкій парохъ въ Хревтѣ 3 зр.; Вбл. пп. Василій Кебузиньскій, лѣкарь въ Перемышли 10 зр. и М. Т. изъ Львова 2 зр.; Впр. оо.: Мих. Ольшаньскій парохъ въ Старявѣ 2 зр.; о. Данилъ Котись

парохъ въ Лупковѣ 1 зр.; о. Атанасій Котисъ парохъ въ Телешници сяннѣй 1 зр.; о. Игнатій Гавацкій парохъ въ Перем словѣ 2 зр. и о. Кипріянъ Ясеницкій парохъ въ Балигородѣ 1 зр.; Вбл. п. Станиславъ Маркевичъ комісарь ц. к. староства въ Лѣську 1 зр.; д-ръ Рурберґъ депендентъ адвокатскій въ Лѣську 50 кр.; Почт. Діонисій Костѣвъ пѣвець церковный въ Дидьовой 2 зр.; въ Смольнику на тартаку зложили: Влаг. панѣ Кунегунда Врубель 5 зр., п. Кароль Врубель 4 зр., Тома Древецкій 3 зр. 30 кр., Иванъ Пельчаръ 1 зр., Іосифъ Бруханьскій 1 зр. 50 кр., Иванъ Томашевскій 1 зр., Иванъ Дѣдичъ 1 зр., Іосифъ Корнецкій 2 зр., Бруно Зеітсъ, Іосифъ Пилипъ, Иванъ Салакъ, Федьо Романовъ, Михайло Когнатъ, Онофрій Сверданъ и Іосифъ Жребець по 50 кр. Иванъ Ковальскій 40 кр., Текля Дудка и Кася Радецка по 20 кр., Онофрей Олѣйникъ и Кася Миньковъ по 10 кр., Илько Камерманъ 50 кр., дробными безименными датками 3 зр. Опрочь повыслихъ жертвъ въ грошехъ зволили вселаскавѣйше обдарувати каплицю нашу: Вбл. п. Теодоръ Стахевичъ, купець въ Станиславовѣ, прекрасною иконою ручнои роботы св. Архистратига Михаила, патрона тутешнои церкви, вразъ изъ позолоченымы хорошо рѣзьблеными рамами; Впр. о. Илія Присташь, парохъ въ Михновци маленькимъ „Служебникомъ“. — Нехай же той вождъ Амгеловъ, котрый важить людскіи дѣла, запише жертвы Вашй Впр. и Вбл. Благодѣтелѣвъ книзѣ живота, а Всевышній нехай сповнить всѣ желаня Вашй! — *Іосифъ Котецкій* предсѣдатель комітету парохіяльного.

— **На будову „Приюта“ въ Самборѣ** зобрано въ часѣ вѣдъ 15 листопада 1896 до 15 сѣчня 1897 р. слѣдуючй жертвы: Въ деканатѣ Мушиньскомъ на соборчику оо.: Гр. Копистяньскій, С. Поляньскій, І. Прислопскій, Т. Качмарчикъ, М. Жегестовскій, І. Чирнявскій, І. Мохнацкій, П. Цапиньскій, А. Константиновичь, І. Хр. Дуркотъ [молодшій] по 1 зр., К. Константиновичь 3 зр., М. Черлюнчакевичь, І. Сенета, П. Сандовичь, И. Мохнацкій, М. Дуркотъ, І. Паридовичь, Н. Симиньскій, И. Вислоцкій, Е. Вентриновичь, Д. Мохнацкій, К. Вандзилякъ, І. Хр. Дуркотъ, В. Козловскій по 50 кр., разомъ 19 зр. 50 кр.; Духовеньство деканату мостиского на соборчику 4 зр. 15 кр.; въ деканатѣ яворовскомъ оо.: Фединкевичь, Левицкій, Метеля, Яремкевичь, Подлускій, Кручковскій, Добрянскій, Чичиловичь, Грицикъ, Волошиньскій, Гординьскій, Сгрусевичь, Мацюракъ, Мацускій, Паньковскій, Ценіньскій, Левъ, Крвавичь, Крушиньскій по 1 зр., панѣ Юлія Метеля 5 зр., разомъ 24 зр.; о. Лотоцкій въ Лешневѣ 10 зр; о. Лавришинъ Лаврентій зъ Шенандо [Америка] 10 зр.; Духовеньство деканату горожаньского 4·40 и 4·50 зр.; о. Коржиньскій Несторъ въ Медини зобравъ 4·88 зр.; зъ пушки въ Самборѣ 10 зр.; о. Ал. Зубрицкій въ Боську 5 зр.; въ деканатѣ сянѣцкомъ на соборчику въ Ялинѣ 6 зр.; на вѣнчаню п. Е. Минковича въ Мхавѣ зобрала панѣ Солтикевичева 15 зр. 60 кр.; о Мих, Єднакій въ Нагуевичахъ 1 зр.; Братство въ Линовци 1 зр.; о. Кипр. Добряньскій въ Лежаховѣ 10 зр.; о. П. Годованьскій въ Дубровици 3 зр.; І. Нейдохъ въ Ниновичахъ 2 зр.; о. Б. Гоцкій въ Островѣ 1 зр., о. Гр. Сирисъ въ Хотинци 50 кр.; о. Н. Горошевичь въ Теплицяхъ 20 кр.; въ деканатѣ жукотиньскомъ оо.: А. Гичко, І. Плешкевичь, М. Флюнтъ, Т. Борисъ, Т. Турчмановичь по 2 зр., оо.: М. Зубрицкій, Т. Грабець, А. Поляньскій, И. Присташь по 50 кр., панѣ Ю. Присташь 50 кр., о. И. Солтикевичь 20 кр., дробными датками 2·50 зр., разомъ 15 зр. 20 кр.; въ деканатѣ мостискомъ на соборчику въ Мостискахъ зобрано 6 зр.; въ деканатѣ комарняньскомъ оо.: Левъ Лазуркевичь, Іосифъ Козакевичь, Антонъ Ковальскій по 1 зр.; оо.: Л. Туряньскій, М. Скроцкій, Г. Царевичь, К. Кульчицкій по 50 кр., дробными датками 1 зр. 63 кр., разомъ 6 зр. 63 кр.; о. Андр. Матковскій въ Яричевѣ 20 зр.; о. І. Мышковскій въ Перегримцѣ 10 зр; панѣ Іосифа Мышковска 5 зр.; о. деканъ Григ. Олесницкій въ Говиловѣ 10 зр; о. Ив. Барвѣньскій въ Постоловцѣ 5·50 зр.; Братства въ Мшанци и Самолукахъ по 5·50 зр.; Братство въ Говиловѣ 5 зр.; о. К. Грицикевичь въ Нанчѣлцѣ 2 зр.; о. Павликовъ Теофіль, д-ръ Добряньскій и д-ръ Лагола по 50 кр; о. Теод. Грушиньскій 50 кр.; въ деканатѣ городецкомъ оо: М. Кульматицкій 1 зр., о. Н. Стрѣльбицкій 50 кр., братство въ Дубровици 2 зр., братства въ Лозинѣ, Домажирѣ, Воронцовѣ, Мальчицяхъ, Страдчи, Добростанахъ, Керници, Завадовичахъ, Жашковичахъ, Галичановѣ, Братковичахъ, Яновѣ, Верешици, Куриканъ и Старискахъ по 1 зр., въ Вишенцѣ 1·50 зр., въ Малковичахъ 1·20 зр., въ Повѣтнѣ и Цуневѣ по 50 кр. разомъ 22 зр. 20 кр.; о. Мих. Вербицкій въ Воли цеклиньскій зобравъ 11 зр. 70 кр.; новопоставленій пресвитеры въ Перемышли зложили 11 зр.; о. І. Смольный въ Пановцяхъ 5 зр.; Єго Ем. кардиналъ д-ръ Сильвестеръ Сембратовичь 25 зр.; д-ръ Стефанъ Федакъ 8 зр.; богословы у Львовѣ зобрали при колядѣ 10·60 зр. и 3·63 зр., панѣ Кушнѣрева Марія въ Сторонѣ зобрала при колядѣ 1·60 зр.; о. І. Балтаровичь въ Ладичинѣ 5 зр.; о. Теод. Сапрунъ зобравъ при колядѣ въ домѣ о. Метика въ Комарнѣ 2·18 зр.; о. І. Гумецкій зобравъ въ домѣ. о. Т. Сапруна въ Пѣскахъ 2·50 зр. До дня 15 сѣчня 1897 зобрано всего на будову „Приюта“ суму 4026 зл. 20 кр. — *Вѣдь Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.*

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобиловолонахъ п. Яновъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнѣй практицѣ въ краю и за границею приймае вѣдъ кількохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковной штуки входячй працѣ, а именно: малюе церковнй образы до иконостасовъ и престоловъ; приймае рѣзьбарскй роботы пѣсля власныхъ плановъ у всѣхъ жаданыхъ стилахъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стѣны церковъ и т. п Крѣмъ того выготовляе портреты зъ фотографій и зъ натуры. Пѣдникаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ того предложати може свѣдоцтва и похвальнй письма, мае вѣнъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 94 —?

Надѣслане.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

нѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — **Направы найскорше и найдешевше.** — **Устроеня електричныхъ дзвонковъ.** — **Замовленя зъ провінціи вѣдворотно.** 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.**

ЛИПІЕ

въ реставрацій **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	. .	15 кр.
Сѣканй легки	. .	12 „
Флячки	. .	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	. .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	. .	5 „
Кавяръ	. .	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрацій, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Передпослѣдный Тыждень!

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готовкою зъ 20% вѣдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 11—?

ЇДЖТЕ

на снѣдане

на обѣдъ

на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вовса.

Значно поживнѣйшій нѣжь мясо (16% бѣлка) дешевый, при зупахъ и сосахъ вѣдразае всяка такъ звана заправка; **швидко варить ся.**

Лише въ пакетахъ. **Всюды достанете.**

Поученє, якъ парити рѣзнй смачнй страви є въ кождѣмъ картонѣ. 33 2-6

Заступникъ: Фл. Кравсе, Львовъ улиця 3. Мая, число 10.

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 **и опроцентовуе ихъ по**

4½% на рокъ.

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашъ и всѣ знищенй знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 347

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвроку 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краєвй спеціяльны якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревовка и т. н. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваджень.

Одиноке жередо въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже опода кованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнѣмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 308—?

Вже выйшовъ „Боянъ“

ЗБОРНИКЪ

малоруских квартетовъ

на муж. хоръ

ВИКТОРА МАТЮКА.

Получати можна только въ друкарнѣ Н. Джулиньского въ Перемышли, Водна 10, по цѣнѣ оправ. въ полотно съ золотыми вытисками **2 зр.** зброшурован. **1 зр. 50 кр.**

Упрашае ся о скорй замовленя, понеже накладъ дуже малый.

34 2—3

ПОДЯКА.

Читальня „Просвѣты“ въ Підгорцяхъ складае симъ щиро-сердечну подяку Вп. Панамъ Добродѣямъ: Гнатови Кисѣлеви, студентови правъ у Львовѣ за даръ нашой читальни 114 книжочокъ выданя „Просвѣты“ и им. Качковского; Вас. Кебузиньскому докторови всѣхъ наукъ лѣкарскихъ въ Перемышли, за даръ 4 книжочокъ оправныхъ выданя Ю. Навальнього, а вкінци Гр. Врецьонѣ за даръ 5 книжочокъ, межи котрыми находить ся и „Лисъ Микита“, улюблена наша лектура.

За Выдѣлъ читальнѣ *Олекса Пристай*, голова. *Василь Кавичь*, бібліотекарь.

АКАДЕМИКЪ

приняв бы **лекцію на провінціи**

Близша вѣдомость въ Адміністраціи „Дѣла“. 35 3—5

БОТАНІКА

на висті кляси шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Цѣна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Цѣна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ въ рускои ботанічнои термінольогіѣ и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигійс ій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольогії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольогію і Спис = 2 зол. 80 цент.) тому висилае ся жадані книжки в протязї чотирох днів, при чім порто оплачуе **автор.**

Розклад їзди поїздів зелізничих

пісдя часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Нічн			**Нічн**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом			
			„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна чиодить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ: Иванъ Белей.

Папѣръ въ фабр. Черляньскои.

Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, нѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 20. Львовъ, Субота 25 Сѣчня (6 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч 11, и Бюро газетъ ул Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

„Трохи за пѣзно уродили ся..“

Якъ передъ выборами до сойму въ 1895 роцѣ, такъ и теперь урядовцѣ нашй мають надѣю и вѣру, що за сервіліямъ собѣ дѣстануть — цѣлый мѣхъ мандатѣвъ... Не навчивъ ихъ ще досвѣдъ зъ 1895 року...

Та ось нинѣ Gazeta narodowa, оцѣнкунка „zaczpuch ugodowców“, зливае имъ трохи зимной водицѣ на головы розгорячень мрѣями-надѣями.

Narodowa, констатуючи фактъ, що на цѣлѣй галицкѣй Руси розвинувъ ся мѣжь Русинами небувало сильный и солідарный рухъ передвыборчій, бачить въ прикростію, що зъ кандидатурами „Rusinów z katolickiej partyi“ стоить дуже зле — и тымъ очевидно дуже турбуе ся, бо тѣ „ugodowcy“ навѣть при помочи правительства и Поляковъ попадають, а Поляки стратять вплывъ свій, набутый довголѣтными трудами...

Отже яка на те рада?

Не газардувати! Ставити „ugodowców“ лише тамъ, де є можность переперти его выбѣръ — але питаня: де буде та можность?

„Чи мы — пытае Narodowa — маемо повозити кару за то, що угодове сторонництво руске... уродило ся трохи за пѣзно?“

Ось вамъ, урядовцѣ рускій, выгляды на мандаты!

Зъ руху выборчого.

Зъ Бѣбрки пишуть намъ:

Дня 4. лютого вѣдбувъ ся зборъ мужѣвъ довѣря скликаный бобрецкою „Рускою Радою“ въ цѣли выбору комітету выборчого. Явилось около 60 селянъ и кѣльканацять священиковъ, такъ що зъ малыми вынмками були заступленй майже всѣ мѣсцевости. По надзвычайно оживленѣй дискусіи выбрано обширнѣйшій комітетъ выборчій, вложеный зъ 25 членѣвъ, и переведено орґанізацію, подѣливши цѣлый повѣтъ на малй округи по 2—3 села, въ котрыхъ мають позавязуватись особнй комітеты мѣсцевй. Що-до кандидатѣвъ — то на IV-ту курію ухвалено однодушно ставити п. Романчука, уважаючи выборъ его не тѣлько за нашу мѣсцеву справу, але за справу загально народну, на котру звернень очи цѣлого краю. Що до V-ои курії — зборъ ухваливъ, щобы поставленє кандидата въ тои курії полишити выбраному комітетови.

— —

Зъ Станиславова пишуть намъ:

Въ окрузѣ выборчѣмъ Станиславѣвъ-Богородчаны-Товмачъ-Надѣбрна рухъ выборчій — зъ выимкою повѣта надѣбрияньского — досыть живый. Въ станиславѣвскѣмъ ще 21-ого сѣчня завязавъ ся комітетъ выборчій и выбравъ ще комітетъ екзекутивный для судовыхъ округѣвъ станиславѣвского и галицкого. Якъ въ станиславѣвскѣмъ, такъ и въ другихъ повѣтахъ зачнуть ся вже сими днями зборы передвыборчй въ рѣзныхъ мѣсцевостяхъ. Що до кандидатурь — то на IV-ту курію буде поставленый той, за кимъ заявить ся бѣльшѣсть выборцѣвъ; на V-ту курію въ окрузѣ Станиславѣвъ и т. д. ставлять Русины кандидатуру бувшого посла соймового Іосафа Гурика, а що-до округа Богородчаны и т. д. — то въ богородчаньскѣмъ пѣдносить кандидатуру бувшого посла соймового Олексы Барабаша. [Повѣтъ Богородчаны належать до групы Городенка-Снятинъ-Косѣвъ-Коломыя-Надѣбрна-Богородчаны. — *Ред.*]

— —

Зъ Бучача пишуть намъ:

Дня 12. н. ст. лютого о годинѣ 10-тій рано вѣдбудуть ся въ Бучачи загальнй передвыборчй зборы правыборцѣвъ и выборцѣвъ зъ курій IV и V. На сй зборы щиро запрошуе повѣтовый комітетъ выборчій всѣхъ, кому добро нашого бѣдного народу лежить на серци. — *К. Телишевскій* голова комітету. *Юл. Винницкій* секретарь.

— —

Зъ Борщѣвского пишуть намъ:

Заходомъ політичного товариства въ Борщевѣ скликаный до Борщева на день 2 лютого передвыборчій зборъ, въ котрѣмъ взяло участь по-надъ сто людей зъ рѣзныхъ околиць цѣлого повѣту, завязавъ по три-годиннѣй нарадѣ повѣтовый комітетъ выборчій зъ осѣдкомъ въ Борщевѣ. Зборъ — на основѣ попередного порозумѣня зъ повѣтами городенськимъ и залѣщицкимъ, высказавъ гадку, що найбѣльше пожаданою и можливою кандидатурою на всѣ три повѣты зъ IV-ои курії есть кандидатура д-ра Мих. Дорундяка, адвоката зъ Борщева.

[Що до V-ои курії, въ котрѣй выбирають посла аж дванацять повѣтовъ судовыхъ, мавъ вѣдбути ся дня 5 н. ст. лютого зъѣздъ въ Чортковѣ. — *Ред.*]

— —

Дня 4 лютого вѣдбула ся въ Щирци передвыборча нарада, заараижована політичнымъ товариствомъ повѣтовымъ „Селянською Радою у Львовѣ“. По богослуженю въ церквѣ мѣсцѣй зібрало ся въ призначенѣмъ льокали звыжь тысячь селянъ и мѣщанъ та десять священиковъ. Прибуло такожь на зборы кѣлькохъ агітаторѣвъ соціялістичныхъ, та въ-трое бѣльше жидѣвъ и жидкѣвъ, яко невѣдлучныхъ сателітѣвъ соціялістѣвъ. — Зборы вѣдкрывъ короткою промовою голова „Селянськои Рады“ о. Горнякъ, а вѣдтакъ запросивъ на предсѣдателя зборѣвъ о. Тресньовского, декана и пароха щирецкого, а на заступника предсѣдателя господаря п. Василя Еліяшевского. — Рефератѣвъ выголошено два. О. Горнякъ референувавъ про выборы до рады державнои, а п. Василь Нагірный про збірнй громады, по чѣмъ надъ обома рефератами зачала ся оживлена дискусія. Въ дискусіи брали участь: Иванъ Максимовичъ, о. Погорецкій, робѣтникъ Данилюкъ и о. Горнякъ. Особливо замѣтна була вѣдправа, яку давъ о. Горнякъ Данилюкови на его критику школъ исповѣдныхъ. Народъ слухавъ рефератѣвъ и дискусіи зъ великимъ заинтересованемъ, а по промовѣ Вербицкого, котрый взывавъ усѣхъ до згоды и єдности въ оборонѣ интересѣвъ селяньскихъ, розбѣшовъ ся въ одушевленѣмъ настрою. — *Участникъ.*

— —

Зъ Бродского пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ мѣжь народомъ кипить. Народъ приготованый на то, що правительство и Поляки будуть всѣми средствами форсувати пана Барвѣньского, а народъ о Барвѣньскѣмъ и чути не хоче. Такъ само и загалъ духовенъства та й взагалѣ интеліґенція рускои. На многолюднѣмъ зборѣ дня 1 лютого, скликанѣмъ бродскимъ деканомъ о. Туркевичемъ до Бродѣвъ для нарады надъ кандидатурою, нѣхто анѣ зъ селянъ анѣ зъ интеліґенціи не пѣднѣсъ прилюдно кандидатуры п. Барвѣньского. Правда, на окремѣй нарадѣ священиковъ, безпосередио передъ самымъ зборомъ, пѣднѣсъ несмѣливо одинъ зъ личныхъ приятелѣвъ п. Барвѣньского его кандидатуру, однакъ загалъ збраныхъ священиковъ напятнувавъ се, пѣднѣсши зовсѣмъ справедливо, що коли загалъ Русинѣвъ зъ цѣлого краю є противный політицѣ п. Барвѣньского та й коли духовеньство всѣхъ трехъ єпархій галицко-рускихъ черезъ своихъ представителѣвъ однодушно ей осудило, а сечей же обовязувати повинно кождого священика, тожь було бы низше чести духовенъства: бажати собѣ и пѣдпирати на дальше п. Барвѣньского зъ его політикою и взагалѣ зъ его поступованемъ.

На зборѣ зъ дня 1 лютого — якъ вѣдомо — поставлено кандидатуру о. Анатоля Долиньского пароха зъ Бродѣвъ на IV-ту курію. На пяту курію предложили збраній селяне кандидатуру о. Теодосія Ефиновича пароха зъ Поповець въ судовѣмъ повѣтѣ залозецкѣмъ.

— —

Зъ Каменеччины пишуть намъ:

Въ Каменеччинѣ и въ Бродскѣмъ рухъ передвыборчій замѣтный. Кождый судовый повѣтъ тыхъ обохъ політичныхъ повѣтѣвъ, а есть ихъ шѣсть — Камѣнка, Буськ, Радехѣвъ, Броды, Лопатинъ, Залѣщѣ — мае особный передвыборчій комітетъ, въ складъ котрого входять священики, люде зъ свѣтскои интеліґенціи та селяне, и котрый мае головно занятись и допильнувати, щобы правыборы выйшли для насъ добре. Въ тѣй цѣли уряджують ся сямъ и тамъ передвыборчй зборы и поучае ся та заохочуе ся селянъ до акціи выборчои. Справы кандидатуры тутъ ще не пѣднѣшено умысно длятого, щобы тою чи сею кандидатурою не знеохочувати неодного до акціи передвыборчои. Тую справу мають порѣшити на нарадѣ делеґаты всѣхъ нашихъ комітетѣвъ передвыборчихъ, а нарада тая вѣдбуде ся по 20 ѣмъ с. м. Занотовану въ дневникахъ кандидатуру о. Анат. Долиньского належить на-разѣ уважати лишь за гадку судового повѣту бродского, комітетами другихъ судовыхъ повѣтѣвъ ще не брану пѣдъ розвагу и не пѣдперту.

Дня 2 с. м. вѣдбули ся въ Камѣнцѣ въ сали магістрату бѣльшй передвыборчй зборы зъ нагоды завязаня комітету для судового повѣту каменецкого. На сихъ зборахъ явило ся доволѣ селянъ зъ цѣлого повѣту, десять священиковъ и кѣлькохъ зъ свѣтскои интеліґенціи. Зборы мали характеръ поясненя передвыборчои хвилѣ. Зборы вѣдкрывъ о. М. Цегельскій, вѣдтакъ д ръ Ступницкій поясниvъ орминацію выборчу, дальше о. Красицкій важность правыборѣвъ и патріотичный обовязокъ явитись на правыборы и своє право голосованя выконати честно и совѣстно, абы на выборцѣвъ посла выйшли люде честнй и неустрашимѣ. На зборы явивъ ся такожь и забравъ слово д ръ Олѣйникъ зъ Мостѣвъ.

Дня 1 лютого завязавъ ся въ Камѣнцѣ повѣтовый комітетъ польскій и постановивъ ставити кандидатомъ на IV-ту курію п. Олександра Барвѣньского а на V-ту графа Казимира Баденього, президента міністерства.

— —

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Справа выборча въ нашѣмъ окрузѣ якотако въ руху. Робить ся все можливе для освѣдомленя народу. Самбірщина мала два вѣча, Рудеччина и Старо-мѣщина доси по одному вѣчу. Розумѣесь на тѣмъ не конець. Канд датуръ на IV-ту курію выринуло кѣлька; мѣжь тыми одна зъ рамени католицкого союза... Що-до V ои курії — то повѣгъ ста-

---

2)

КУРАТЕЛЯ.

Написавъ *д-ръ Андрій Чайковскій.*

(*Дальше.*)

Заки зайшли до суду, зробило ся полудне. Якійсь писарина казавъ имъ чекати до пополудня, бо теперь нема часу. Жѣнки стали ходити по сѣнехъ та хухати въ кулаки. А тутъ и голодъ ставъ имъ доскуляти. Зъѣсти бы де-що, та нема за що купити, бо крейцаря нема... Хочь-бы де загрѣти ся!

Дивлять ся, якъ паны выходять зъ канцеляріи, обѣ кождому низенько кланяють ся та по рукахъ цѣлують, а жадна зъ нихъ не смѣе отворити губы, щобы пожалувати ся. Ганна вже знае, що паны нерадо слухають про хлопску бѣду, не люблять дивити ся на хлопскій сльозы. Разъ лише Парашка хотѣла щось заговорити до одного грубого пана, але Ганна потягнула ей за сѣракъ и шепче:

— Теперь не можна! паны голоднй, ще розсердять ся...

— А мы-жь, мамо, сытй? — вѣдшептуе донька. — Доки-жь будемо тутъ мерзнути?

Бѣдна Ганна трохи не заткала дочцѣ рота, такъ настрашила ся. А то! якъ бы такъ панъ комісарь почули, та то бы бѣда була, ще бы й до гарешту засадили! — думала Ганна.

Але панъ комісарь спѣшивъ ся на обѣдъ, то й не дослухавъ ся, що тамъ собѣ бабы шептали про голодъ.

— Ходѣмъ де загрѣти ся! — каже Парашка тупотячи дѣравыми чоботами, зъ котрыхъ за кождымъ ступнемъ вода вытѣкала шавирчучи, якъ погасаюча свѣчка, — тутъ зъ насъ душа выйде...

Пѣйшли. Напротивъ суду стоявъ шинокъ. Видно се було по повыбиваныхъ вѣкнахъ та по засохлѣй китицѣ ялины, що надъ порогомъ на шнурку колысала ся вѣдъ вѣтру.

Тутъ повно народу. Звычайно люде, що мали въ судѣ дѣло, приходять напити ся. Одній пють, щобъ розгрѣти ся въ зимову пору; другій зъ радости, що выграли справу; третій зъ смутку-горя, що справу програли, — але чи зъ тои, або иншои причины хто сюда приходить, то на те, абы выпити. Ганна и Парашка не знали, що зъ собою зробити въ такѣй глотѣ, бо имъ ще нѣколи не доводило ся въ такѣмъ бути. Стали оглядати ся на всѣ боки. Ихъ заразъ помѣтивъ жидокъ, що се новотній явись.

— Чого вамъ треба тазднѣ? Прошу сюды!...

Жѣнки поглянули по собѣ. Парашка надгадала собѣ, що взяла вчера за пряжу вѣдъ вѣйтихи три шѣстки и завязала въ конець хустки передъ батькомъ. Трунула маму лѣктемъ и каже: „Я маю грошѣ... Треба бы чимсь загрѣти ся, бо мною аж телепае зимно... Хиба напиймо ся трохи горѣвки...“

— Дайте намъ по чарцѣ горѣвки! — каже мати — та по кавальчику хлѣба.

Жидъ поналивавъ. Пють, хотяй имъ соромно, що се въ пинку, але що зробишь, якъ перемокнешь до сорочки, а зубы объ зубы гопака вытинають! Посѣдали биля печи. Кусають жидѣвскій хлѣбъ та грѣють коло печи то спину, то руки, то ноги.

Пересидѣли тамъ зъ годину. Хотѣли ще зачекати, аж паны зъ обѣду вернуть ся, та ба! жидови мѣсця жаль.

— Выпили, то йдѣть до дѣдька! Не забирайте непотрѣбно мѣсця...

Але теперь вже имъ лекше стало. Горѣвка свое робить. Якійсь жаръ ходить по тѣлѣ; руки, ноги, лице аж пашѣють. Ба, але й голова морочить ся, и языкъ якось зробивъ ся тяжкій. Звычайно, горѣвка, выпита на порожный жолудокъ, та ще тому, хто до нея не правыкъ, дае ся чути.

Жѣнки ходять по сѣняхъ судовыхъ и чекають. А далѣ посѣдали по-пѣдъ стѣны, бо вже й ноги заболѣли чалапкати по одномъ мѣсци. Посѣдали, а очи аж злипають ся, такъ дуже спати хоче ся. Парашка сперла голову на плече матери. Ганна оперла ся о одвѣрокъ и силять собѣ.

Стали паны сходити ся. Оденъ дивить ся на спячій жѣнки та й каже до свого товариша:

— Отъ щасливй люде, що такъ можуть спати! А я тои ночи гравъ до другои години преферанса и мимо того до шестои години рана не могъ заснути.

Якійсь слуга судовый побудивъ ихъ и сказавъ, що теперь можна йти до пана „сендзього“. Жѣнки прокинулись. Въ першій хвили не знали, що зъ ними.

Пѣйшли до канцеляріи. Приходять, низько кланяють ся, та йдуть въ руку цѣлувати.

— А що тамъ, бабы, скажете?... Ага! то ты зъ тою курателею свого чоловѣка... А то тя пече, що менѣ дыхати не даешь!...

— Ой пече, паноньку ясненькій, пече! — каже Ганна кланяючись до землѣ. — Вчера продавъ той пятница найкрасшу нивку. Боже! за що Ты...

— Може ты его перестала любити? — жартуе собѣ судья.

— Та якъ его любити, коли мене бѣ, що свѣта не бачу...

— На то я тобѣ не пораджу. Не поставлю-жь коло тебе вартовника, щобы тебе чоловѣкъ не бивъ...

— Та найбы вже було, що хоче, кобы хоть ему грунту не можна було продати, бо прийде ся пѣйти зъ торбою...

— Но, но, тое зробить ся, але треба ще трохи почекати...

— Але-жь паноньку! — обзывае ся Парашка, — заки то буде, то всью продасть...

— Ого! яка прудка! То ты такъ на свого батька? Добре ему мусить бути, коли таку дочку мае... Гадина!

Ганна трунула дочку лѣктемъ, щобы мовчала, а сама каже:

— Не дивуйте ся, паноньку, отъ бѣда зъ неи говорить... Але оно на правду такъ, що заки прийде тото письмо, то вѣнъ всью продасть...

— Та най продае! — гукнувъ панъ „сендзя“ — бо ему вѣльно, поки ему буде не вѣльно. Розумѣешь? Всѣ вы добрй! отъ и вѣдъ тебе горѣвка смердить, ажь тобѣ пысокъ почервонѣвъ. Вы всѣ пяницѣ... Маршъ! и чекай... Не ты одна!...

Жѣнки не знали, що робити. Панъ судья розсердивъ ся. Ганна суне цѣлувати въ руку та хоче перепрошувати, але панъ судья тѣлько стрѣпавъ руками и крикнувъ:

— Зъ Богомъ!

Жѣнки выйшли. Не жаль имъ того, що ихъ поганьбили, пяницями назвали, за дверѣ выгнали, але жаль имъ того, що панъ „сендзя“ всердились та не дали ся навѣть въ руку поцѣлувати... Теперь, — то вже певно письмо не прийде.

— На що було, Парашко, горѣвку пити? Чортъ насъ пѣдкусивъ хиба, вѣнъ заразъ пѣзнавъ, що вѣдъ насъ горѣвкою чути. Паны, звычайно, делікатній на нашй мужицькій запасы. Теперь всью пропало!

— Хиба-жь то, мамо, — грѣхъ? Або мы упили ся, чи що? Якъ бы я не такъ змерала, що душѣ въ собѣ не чула, то певно бы на то не подивила ся. Та знаете, що въ дворѣ

о-мѣскій сполучено зъ Сяномъ, Ясломъ и Березовомъ [Бжозовомъ], а тамъ будуть рѣшати справу — мазуры.

——

Зъ Болехова пишуть намъ:

Зъ причины, що дня 15 н. ст. лютого выпадае ярмарокъ въ Долинѣ, то передвыборчій зборъ въ Болеховѣ вѣдбуде ся дня 17 н. ст. лютого. На сей зборъ запрошуе ся такожь кандидатовъ. — *Вѣдъ комітету.*

——

Зъ Снятиньского пишуть намъ:

Дня 3 лютого зѣхало ся духовенство деканату снятиньского, запрошене о. деканомъ Заревичемъ, на довѣрочну нараду въ справѣ выбору посла въ IV. курія — и постановило пѣдпирати кандидатуру о. Мих. Заревича зъ Тростянца, коли ей затвердить краевый рускій комітетъ выборчій. [Снятинъ выбирае разомъ зъ Коломыею и Косовомъ, а тамъ певно кандидуе д-ръ Т. Окуневскій.]

——

Въ Дрогобичи вѣдбуде ся дня 15 н. ст. лютого о годинѣ 10 рано въ мѣскій сали гімнастичнѣй вѣче. Устроеньмъ вѣча займае ся интеліґенція зъ селяньствомъ дрогобицкого повѣту въ порозумѣню зъ „Пѣдбрскою Радою“ зѣ Стрыя. На порядку дневнѣмъ стоять справы: выборы до рады державной, проектъ окружныхъ вѣйтовъ, законъ дороговый, законъ ловецкій, внесеня и интерпеляція. Вѣче заповѣдае ся многолюдне, бо вже всѣмъ, навѣть честнымъ Полякамъ, надоѣли теперѣшнѣ вѣдносины взагалѣ, а въ Дрогобиччинѣ особливо. Нинѣ вже кождый не вагае ся выступити явно, бо мѣра „режіму“ вже перебрала ся. — *Вѣдъ комітету выборчого.*

——

Зъ Немирова пишуть намъ: Скликане на день 4 с. м. вѣче въ Немировѣ выпало славно. Глуха Немирѣвщина переняла ся того дня повнымъ житемъ. Народу, мѣщанъ и селянъ, зѣбрало ся звыжь 800, священикѣвъ звыжь 20. — Ширше про се вѣче подамо незабаромъ.

Письмо д-ра Андрон. Могильницкого въ справѣ соймового выбору въ Калуши.

Зъ нагоды веріфікаціи пана Модеста Каратницкого яко посла бѣднои землѣ калускои насунулись менѣ мимохѣть деякѣ дуже сумнѣ, спомины; а позаякъ рѣшене сойму польского по моѣй думцѣ не може значити „Roma locuta, causa finita“, тожь яко наочный свѣдокъ хочу подѣлити ся зъ ширшимъ кругомъ тыми споминами, особливо-жь, що они зъ огляду на внесене референта и заявлене комісаря правительственного дуже цѣкавѣ. И такъ:

Въ моѣй хатѣ вѣдбували ся два разы довѣрочнѣ зборы интеліґентныхъ Русинѣвъ калускихъ, на котрыхъ бувъ и панъ Каратницкій. Коли зѣйшла бесѣда на кандидатѣвъ, а оденъ зъ присутныхъ, п. Коритовскій, пѣднесъ имя п. Романчука, п. Романчукъ же вѣдъ кандидатуры вымовивъ ся и предложивъ поименно кого иншого на кандидата, — тогдѣ першій п. Каратницкій оѣзвавъ ся, що въ Калущинѣ можлива лишь кандидатура Романчука або Бачиньского. Таку заяву давъ п. Каратницкій въ моѣй хатѣ два разы. На се можу поставити свѣдкѣвъ, котрѣ при тѣмъ були, крѣмъ неббщика Бачиньского.

На суботу 21-ого вересня 1895 р. скликавъ бувъ п. Ройовскій, дѣдичь зъ Гуменова, такъ званѣ маршалкѣвскѣ зборы [маршалокъ самъ, п. Комарницкій, мавъ ся тымъ звинати, що уважае себе за честного чоловѣка]. Позаякъ мы Русины вачували вже, що п. Каратницкій хоче насъ зрадити, отже за згодою другихъ монхъ тогдѣшныхъ товаришѣвъ пѣйшовъ я до п. Каратницкого до дому, а збудивши его, запытавъ-емь отсими словами: „Пане судьо! що зъ нами [то есть Русинами] дѣе ся? що Вы зъ нами задумуете?“ Панъ Каратницкій, видачи мое заклопотане, схаменувъ ся на хвильку и сказавъ: „Та то, видите, то якось такъ...“ и замовчавъ. А коли я поновивъ свое запытане, вѣнъ вѣдповѣвъ, немовь розрѣшивши совѣсть: „Я вже разъ казавъ, що мѣй голосъ до Романчука належить“. Я вже не вѣривъ. Оба разомъ пѣйшли мы на тѣ зборы и тутъ заявивъ п. Каратницкій прилюдно: „Я разъ казавъ, що мѣй голосъ до Романчука належить, и того не змѣняю; кандидатуру приниаю лишь услѣвно, на той случай, если-бы Романчукъ не мѣгъ удержатись противъ другого якого кандидата...“ Опѣсля, въ день выбору, п. Каратницкій голосувавъ самъ на се бе, голосувавъ сильно пѣднесенымъ голосомъ, въ хвили, коли его шансы були майже нѣякѣ, отже-жь щобы хрунямъ додати вѣдваги!...

Сихъ кѣлька увагъ до характеристики п. Каратницкого, а декому наука изъ зломана вѣры народнои...

Що-до самого выбору посла — мусѣвъ бы-мь мати перо якого Сенкевича або Достоевского, коли бы-мь хотѣвъ наглядно представити то, що дѣяло ся въ ночи зъ 24-ого на 25-ого вересня 1895 р. въ Калуши. Богъ знае, зъ-вѣдки тѣ, що ихъ обовязкомъ а — дбати о спокѣй и ладъ публичный — позбирали стѣлько розбишакѣвъ узброеныхъ въ завялѣ грабовѣ и буковѣ палки. Тая голота пѣдъ командою панѣвъ Оржельского [зятя калуского старосты *Ред.*] и Совиньского выконала щось таке, чого нѣхто нѣ чувавъ, нѣ видавъ. Я до нинѣ порѣвную тую нѣч зъ ночею св. Вартоломея... Розбишаки були подѣленѣ на бѣльшѣ и меншѣ вѣддѣлы; меншѣ патролювали по улицяхъ по за ринкомъ, а головна сила маневрувала на ринку — „на базарѣ якъ посередъ моря“ — пѣдъ проводомъ обохъ згаданыхъ комендантѣвъ, головно жь п. Оржельского. Два жандармы зѣ стоицкимъ спокоемъ проходжувались тутъ и тамъ по ринку.

Наразъ чути гуркѣтъ воза — въ тѣй хвили „ґвалтъ! ґвалтъ! ратуйте! ратуйте!“ — все утихае — товпа бѣжить, несучи на рукахъ чоловѣка, котрому заткано ротъ, абы не кричавъ, а поліцай вагою поганяе конѣ зъ возомъ — нагле щезае всьо въ шинку Лімера — затащили селянина до хаты. Ему на зустрѣчь выходять пп. Совиньскій и Троянов скій. „Не бѣйте ся! — кажуть — та жь мы такѣ Русины якъ вы, а панъ сендзя Каратницкій... гмъ, гмъ... тажь вы чули, якій то панъ сендзя! Русинъ! Русинъ! не бѣйте ся!“ Хлопъ переляканый и змордованый стае просити: „Панове, пустѣть мене!“ и хоче назадъ завернутись, але-жь въ мигъ заступають ему жидкове выхѣдъ, а панове уже троха инакше: „О, nie! nie wyjdziesz stąd! Ta co? słuchajcie, gazdo, tu macie, czego duża zapragnie, jedzcie, pijcie, nic was to kosztować nie będzie.“ На лавкахъ та декуда инде хроплять панове вѣйты зъ Краснои, Ляндестраю, Каменя и др. Зъявляе ся и Каратницкій, а погладжуючи переляканого хлопа пѣдъ бороду, прилещуе ся: „Пане Х.! то вы мене не знаете? вы вже мене не любите? Та жь я вашь сендзя!“ Такъ дѣяло ся геть по-за пѣвнѣчь.

Черезъ отвореный склепъ Коратовского [о 11-ѣй годинѣ перелѣтае мовь шаленый п. Совиньскій и кричить: „Zagaś zamknąć, bo każę aresztować!“ Недалеко коло склепу скаче п. Оржельскій мовь бѣшеный зъ розчѣхраною бородою, въ довгѣмъ „гавельоцѣ“; то кричить, то щось наслухуе, то дае якѣсь тайнѣ знаки своимъ ордамъ, указуючи на насъ Русинѣвъ. О 11-ѣй годинѣ, коли ще всѣ лямпы свѣтили ся, кивнувъ на мене жандармъ и шепче, оглядаючись на всѣ стороны: „Panie doktorze, uciekaj pan, bo chcą pana zabić; ja za panem będę szedł i pana obronię“. И дѣйстно, напротивъ дому пана Залуского выпало зъ обохъ ровѣвъ по двохъ розбишакѣвъ зъ палками, але добрый жандармище карабіномъ розбгнавъ трабантѣвъ урядовцѣвъ. Зъ пѣдъ мѣстка при моѣй хатѣ выпало двохъ, жандармъ зновъ вѣдогнавъ ихъ, и выправивъ мене словами: „Jak pan będzie brał za klamkę od sieni, niech pan gwizdnie; to będzie znak, żeś pan żyw zaszedł“.

На другій день рано по службѣ Божѣй шли мы зъ церкви по-при судъ, передъ котрымъ ставъ п. Каратницкій, мѣряючи насъ нелюдскимъ зоромъ. Заходимо на подвѣрє передъ староство. Тутъ товпа обѣдранцѣвъ послѣдного сорта ходить, щось крадькома розмавляючи; чути смѣхи, докоры. Микита Белейовичь выкрикуе на цѣле горло: „Люде! що вы хочете зъ тымъ Романчукомъ? та-жь вѣнъ анушерки запровадивъ!“ [Очевидно п. Каратницкій мае ихъ вычистити!] Зачинають ся выборы. До салѣ втискае ся що-найменше 100 голодранцѣвъ; решта крутить ся по подвѣрю и тисне ся въ сѣнехъ, а у дверей сѣнныхъ стоить жандармъ. Мельдую ся у него, що хотѣвъ бы мь дѣстатись такожь до салѣ. Вѣнъ зъ повнымъ спокоемъ вѣдказуе: „Nie wolno“. Кажу я: „А ciż panowie obdartusy?“ А вѣнъ на се: „To tak z protekcyi... zresztą proszę ustąpić, bo użyję broni“. Я уступивъ; розглядаюсь по пляцу — есть всячина: всѣ скарбовѣ и приватнѣ лѣсничѣ, нотарь зъ Войнилова зъ мундантами, жиды, жидѣвки... а помѣжь ними пѣдчь радника суду Серафинь-ского стоить панъ Каратницкій немовь generalissimus, выжидаючи результату бою. Нагле товпа выплывае зъ салѣ на подвѣрє. Хлопы-выборцѣ хилять головы, а по нихъ свищуть та гудуть жидѣвскѣ кулаки. Я пѣдходжу до п. Каратницкого и зѣ слезами въ очехъ повѣдаю: „Panie sędzio! chrześcian Rusinów biją! To wszystko dzieje się dla pana, zlituj się pan!“ — Уже не хотѣвъ-емъ обзыватись до того пана рѣднымъ любымъ словомъ. А вѣнъ на се: „Вы не маете права мене напастувати! вы...“ Я зновъ: „Ależ sprawiedliwy panie sędzio! żydzi chrześcian biją!“ А тутъ якъ-разъ выбѣгають нашѣ выборцѣ безъ капелюхѣвъ та сѣракѣвъ и кричать: „Гей люде! пекло! пекло! бють! бють, не знавъ за що.“ А на сю мою просьбу каже радникъ панъ Серафинь-скій до пана Каратницкого: „Co pan słuchasz jakichś tam? chodź pan!“ Надъ трема выборцями зъ Завою чипить Лейба Цірітъ мовь чортъ надъ душею. Зближаю ся и я до нихъ. Утѣкають, а жидъ все за ними! За выборцями зѣ Зборы увиваесь жидѣвка Матесова; що хвиля выбѣгае якійсь жидокъ зъ салѣ и кричить: „Уже! уже Каратницкій мае 40 голосѣвъ бѣльше!“ — очевидно, щобы здеморалізувати тыхъ выборцѣвъ, що ще не голосували. Панъ Каратницкій десь зникъ; розщибають ся за нимъ жидове: „Pan sędzia! gdzie nasz pan sędzia?“ Панъ „сендзя“ зъявивъ ся ще до салѣ и тамъ грѣмкимъ голосомъ выголошуе: „Modest Karatnicki!“ — а-бы всѣ ще не голосовавшѣ чули, якъ мае ся голосувати! Музика зачинае интонувати „Jeszcze Polska nie zginęła“... Выбѣгае котрыйсь зъ панѣвъ комісарѣвъ и кричить: „Cicho!“ — видно ще не часъ бувъ на „Jeszcze Polska“... Нарѣдъ перепудженый, побитый, обштовханый выходить на свѣтъ Божій, повтаряючи: „Пекло! пекло!“ Музика заграла „Jeszcze Polska nie zginęła...“ Пана Каратницкого тащать зъ салѣ на рукахъ оденъ кандидатъ адвокатскій, жидъ, оденъ якійсь урядникъ выдѣлу повѣтового и два жидки, поліцianты. Несуть въ напрямѣ до рады повѣтовои. Русины заступають дорогу, кленучи и называючи пана по имени... товпа жахнулась и завернула въ ринокъ...

На день передъ выборами, въ второкъ, мѣнивъ оденъ высокій урядникъ въ урядѣ податковѣмъ тысячку, — лишь одну, хоть дѣставъ и мавъ ихъ двѣ. День по выборахъ, въ четверъ, гурма махерѣвъ заходила и ходила зѣ староства, а на мое запытане: „Що вы такъ швендаетесь?“ вѣдповѣдали менѣ: „А що-жь вы думаете? що я за дурно працювавъ?“

Се лишь коротенькій додатокъ до протесту.

Правительственный комісарь гр. Лось заявивъ въ соймѣ: що выборъ въ Калуши вѣдбувъ ся легально“. О легальнѣмъ поведеню правительства при тыхъ нещастныхъ выборахъ зъ р. 1895 чули мы вже и въ парляментѣ зъ устъ Его Е. п. міністра-президента. О тѣй легальности править въ соймѣ гр. Лось и завѣряе насъ, що — — легальности правительство буде и на будуче, отже и при надходячихъ выборахъ до рады державной придержувати ся...

Д-ръ Андроникъ Могильницкій.

„Січова штуба“ у Вѣдни.

——

При Новѣмъ [1897-ѣмъ] роцѣ одержала наша Редакція зъ Вѣдня вѣдъ выдѣлу товариства „Січ“ офіціяльне письмо [зъ бѣжучимъ числомъ, зъ пѣднесомъ заступника головы выдѣлу Романа Сембратовича и Ивана Семанюка члена выдѣлу та й зъ прибитою печаткою товариства], въ котрѣмъ то письмѣ выдѣлъ „Січи“ засылавъ нашѣй часописи благожелания зъ Новымъ рокомъ, именно бажаючи ѣй, щобы дальше „зъ успѣхомъ розвивала ся та до нашого національного зросту и скрѣпленя причинялась“. Якъ опѣсля показало ся, таке саме письмо зъ благожеланями выславъ выдѣлъ „Січи“ рѣвночасно и до... „Руслана“. Рѣчь ясна, що мѣжь честно думаючими людьми мусѣвъ фактъ тыхъ офіціяльныхъ письмъ выдѣлу „Січи“ вѣбудити лише сожалѣне надъ політичною безхарактерностію, — бо жь слати благожелания рѣвночасно и органови опозиції и органови сервілізму — се чейже мусить свѣдчити хиба лишь о безхарактерности політичнѣй.

Видко, що опѣсля самѣ члены товариства „Січ“ побачили — даруйте, що тутъ ужнемо улюбленого д-ромъ Франкомъ слова — „свинство“, бо сю справу пѣднесли онодгы навѣть на загальнѣмъ зборѣ „Січи“.

Въ письмѣ, яке мы одержали вчера вѣдъ п. Романа Сембратовича, заступника головы „Січи“ [того самого, що въ имени выдѣлу „Січи“ пѣдписавъ и розбславъ новорѣчнѣ благожеланя редакціямъ] находимо въ описѣ надзвычайныхъ загальныхъ зборѣвъ товариства „Січ“ зъ дня 2 н. ст. лютого — такій уступъ:

„Вѣдтакъ при точцѣ eventualia порушено справу высылки новорѣчныхъ бажань політичнымъ часописямъ и выражено задля сего выдѣлови свое негодованѣ. За симъ внесенемъ голосували также всѣ члены выдѣлу [отже и пп. Ром. Сембратовичъ та Ив. Семанюкъ, котрѣ пѣдписали тѣ письма], бачучи неумѣстность свого дотепу въ згаданѣй справѣ. Протививъ ся тому рѣшучо лишь оденъ товаришъ, не выдѣловый С. Яричевскій, доказуючи, що се бувъ лишь дотепъ, котрого серіозно не можь трактувати. Позаякъ голова и оденъ ще членъ выдѣлу заявивъ свое уступленѣ, поручено заступникови головы скликати въ короткѣмъ часѣ новѣ загальнѣ зборы.“

Такъ отже — то була не безхарактерность політична, але дотепъ! — згаданого чину допустили ся не безхарактернѣ політично студенты університету, але „штуба“, котрѣй зѣбрало ся пѣдъ Новый рѣкъ на „дотепъ“ супротивъ редакцій політичныхъ часописѣй, мѣжь тымъ и супротивъ нашои редакціи, мабуть за ей „добродушность“, що все радо пѣдпирала моральнѣ и матеріяльнѣ интересы нинѣшнои „Січи“, будучи тои гадки, що мае дѣло зъ фірмою поважною... Бо-жь въ „Січи“ неразъ и давнѣйшими роками верхъ мали „радикальствуючѣ“ студенты університету, але нѣколи чогось такого не лучало ся, щобы выдѣлъ товариства надуживавъ офіціяльныхъ, печаткою товарискою заосмотреныхъ актѣвъ... для штубацкого „дотепу“. Хто-жь на будуще зможе повѣрити въ серіозность якого-небудь офіціяльного акту выдѣлу „Січи“?

Розумѣе ся само собою, мы зъ того „дотепу“ нинѣшного Хвального выдѣлу „Січи“ нѣчо анѣ крыхѣточки сооѣ не робимо — противно, мы тѣшимо ся зъ выясненя, що въ сѣмъ выпадку бувъ „дотепъ“, а не безхарактерность політична. А коли мы взагалѣ справу сесю порушили, то лише зъ огляду на инши, важнѣйшѣ справы.

Въ справозданяхъ зъ рѣзныхъ вѣденьскорускихъ товарискихъ зборѣвъ, комерсѣвъ и т. п., якъ и въ допискахъ писаныхъ зъ Вѣдня до

на роботѣ я нѣколи не пю, хоть дають ажь три разы горѣвки.

Вертають до дому. Теперь легко йти, бо вѣтеръ уже въ плечѣ вѣе та пѣдганяе. Лише треба добре держати ся на ногахъ, бо ховско. Не говорять до себе нѣчого, але кожда зъ нихъ що иншого гадае. Ганнѣ здае ся, що всьо пропало, и вже видить себе зъ торбою пѣдъ церквою зъ старцями. Парашка лише губы закусила зъ досады: „Нѣ, то нѣ! то пѣйду въ службу...“

Приходять до дому. Вже нѣчь. Дверѣ сѣннѣ лежать выломанѣ середъ сѣней. Хатнѣ дверѣ зъ половины вѣдчиненѣ, въ хатѣ зимно, а на постелѣ хропе Иванъ. Пошукала Парашка сѣрника, засвѣтила каганець, пѣдъ ногами якесь черепе хрупоче.

— Господи! а тутъ що? Хиба тутъ розбѣйники гостювали?

Вѣкна повыбиванѣ, всѣ миски и горшки на земли въ черепкахъ, образы на стѣнѣ потовченѣ, а скриня зарубана сокирою. На постели лежить горѣлиць Иванъ зъ отвореным ротомъ, въ котрѣмъ клекотить якъ въ горци, зъ розхрѣстаною грудію, руки далеко вѣдъ себе розкинувъ.

— Що-жь мы бѣднѣ будемо робити?

Парашка вытягнула зъ постелѣ трохи соломы, поскручувала въ клубки та позатыкала повыбиванѣ шибы. Вѣдтакъ принесла зъ сѣней трохи рѣща и затопила на припѣчку. Поставали биля огню и грѣють ся. На ѣду забули; та й добре, бо нѣчого ѣсти. Сушать при огни перемоклѣ лахи та плачуть.

Другои днины прокинувъ ся Иванъ вже коло полудня. За той часъ жѣнки позаклеювали побитѣ шибы паперами екзекуційными, котрыхъ було повно за образами, вымели зъ хаты черепя, поставили сѣннѣ дверѣ на бѣгуны и зварили якось юшки на водѣ зъ курудзянои муки, котру Парашка выпросила у сусѣдки.

Иванъ протеръ очи и давай сварити ся.

— Ты, суко, ходила до суду на мене жалувати ся? Я знаю добре, ты сяка така.. я васъ поубиваю!.. Пожди! заки прийде тота твоя курателя, то я всьо попродамъ, такъ! щобы-сь знала... Будешь тогдѣ господарити... почекай!

— Та хиба-жь тобѣ буде лѣпше? Богъ зъ тобою, Иване! Та й ты пѣйдешь тогдѣ на жебры, — стала Ганна крѣзь сльозы уговорювати его.

— Нѣ! не пѣйду. Пропю всьо, а тогдѣ повѣшу ся.. Розумѣешь? Але ты не будешь мати нѣчо!

Мати и дочка ино перехрестили ся. Очевидячки бѣсъ вступивъ.

— Абы-сь знала, що я вчера продавъ нивку на заланю... Такъ!

— А Господь бы тебе скаравъ! Що-жь мы бѣднѣ будемо робити? Матѣнко Божа, ратуй насъ!

— А по що ты на мене въ судѣ „курателію“ заводила, га?

— Та чи я бы таке робила, якъ бы ты не пивъ?

— Менѣ вѣльно пити, бо я господарь, а тобѣ зась! Ты свого нѣчого не маешь!

— Та якъ не маю? Або я не принесла тобѣ пять сотокъ въ посагу?

— Шукай собѣ тыхъ пять сотокъ, а грунтъ мѣй и нѣчого зъ него не понюхаешь... Та я ще зъ тобою не порахувавъ ся за вчерашне... То ты будешь передо мною хату замыкати?

И зновъ кинувъ ся жѣнку бити, куды попало...

(*Дальше буде.*)

деякихъ часописей рускихъ — на першій планъ завсѣгды выступае якъ-разъ хтось зъ тыхъ паничѣвъ, що офіціяльными товариськими актами роблять собѣ „дотепы“. А якій они и въ такихъ роляхъ бувають „дотепній“, нехай послужить допись въ Вѣдня, яку мы одержали [рѳвночасно зъ послѣднымъ письмомъ п. Романа Сембратовича про загальній вборы „Сѣчи“] вѳдъ особы, котрои имени не маемо потребы наводити. Тая особа пише намъ:

„Въ недѣлю 24 сѣчня вѳдбувъ ся въ льокали Hotel Rabl комерсъ [товариській сходины при пивѣ], устроеный роботничимъ товариствомъ „Родина“. Замѣтне, що на комерсѣ кромѣ величного числа рускихъ роботниковъ взяло участь тѳлько кѳлькохъ людей зъ тутешнои рускои интеліґенціи. А именно прибули зъ Сѣчовиковъ: д-ръ Є. Левицкій, Р. Сембратовичъ, С. Яричевскій, Ив. Семанюкъ и И. Саноцкій... Пѳдчасъ комерсу забравъ словот. Р. Сембратовичъ. Въ своѣй промовѣ высказавъ, що намъ [роботникамъ — *Ред.*] не можъ оглядати ся на интеліґенцію. Не интеліґенція намъ, але роботники интеліґенціи покажуть дороги такі, якъ зробили нашій брата селяне въ Галичинѣ...“

Мы розумѣемо, що авторъ сего письма незвычайно одушевленый сею промовою „дотепного“ заступника головы выдѣлу „Сѣчи“, та й було ему чимъ одушевитись, бо-жь п. Р. Сембратовичъ счесавъ же счесавъ тоту интеліґенцію руску, що не прийшла въ недѣлю 24-ого сѣчня до Hotel Rabl на комерсъ „Родины“!

Мы не знаемо причинъ, длячого она не прийшла — може була перешкоджена, а може.. може полишила комерсы „Родины“ на выключну арену попису радикального „дотепу“..

Переглядъ політичный.

Мы записали вчера вѣсть, подану зъ Будапешту, що спѳльній делеґаціи зберуть ся сего року ажь въ осени. На сю вѣсть замѣчае N. Wien. Tageblatt, що се зовсѣмъ не новина: оно вѣдоме вже вѳдъ кѳлькохъ мѣсяцѣвъ; а причиною пѳзнѣйшого речинця делеґацій е нѣщо инше и нѣщо бѳльше, якъ лише вѳднова угоды зъ Угорщиною. Передъ новою угодою е скликане спѳльныхъ делеґацій неможливе, бо спѳльный буджетъ, а особливо квоты обохъ половинъ державы можна буде уложити лише на пѳдставѣ новои угоды. А що угодовій справы въ парляментѣ готовій потягнути ся ажь до лѣта, тымъ бѳльше що и квотовій депутаціи прійде выбирати на ново, — а вѳдтакъ то тяжкѳй имовѣрно кампаніи парляментарнѣй годѣ й думати, щобы делеґаціи могли вѳйти ся въ линіи або серпин: то рѣшаючій кругы давно вже згодили ся на те, щобы снимъ разомъ сесія делеґацій вѳдбула ся ажь въ осени.

Подѳбно пише такожъ Fremdenblatt: Не тѳлько правда, але й само собою розумѣе ся, що сего року делеґаціи зберуть ся въ осени, якъ то се врештѣ бувало вже неразъ въ послѣдныхъ десяти рокахъ. Австрійска рада державна скликана, якъ вѣдомо на д. 27. марта. Поки она на ново уконституе ся, мине якійсь часъ. Вѳдтакъ прійдуть на чергу справы угодовій. Отже, коли бы делеґацій не хотѣло ся вѳдкладати до осени, то мусѣли бы они радити середъ найгорячѣйшого лѣта. А що такъ не буде, то нема нѣякои причины добачувати въ тѳмъ, мовь бы то звага на „можливѳсть выпадкѳвъ“ на всходѣ рѣшила о речинци спѳльныхъ делеґацій. Ся проста замѣтка выстане, щобы выказати безосновность твердженя, поданого въ згаданѳмъ донесенню.

Въ ческѳмъ соймѣ зложивъ д. 4. с. м. п. Пацакъ внесене на управильнене справы урядового языка въ автономічныхъ урядахъ. Пѳсля того внесеня другій языкъ краевый мае бути узнаный всюды, де пята часть населеня нимъ говорить. — Вчера п. Шлезінґеръ интерпелювавъ намѣстника въ справѣ заповѣданого дневниками розпорядженя що-до языка урядового въ Чехахъ. Розпоряджене те мае дуже кривдити Нѣмцѣвъ; отже интерпелянтъ запытуе, що правительство знае о нѣмъ и якъ може оправдати такій запорядженя. — Такожъ мало вчера прийти на чергу внесене п. Руса, щобы надъ заявою намѣстника, зложеною въ имени правительства на першѳмъ засѣданю сойму, отворено дискусію. Замѣсть хорого п. Руса мавъ те внесене мотивувати заступникъ маршалка, п. Ліпертъ.

Въ моравскѳмъ соймѣ мотивувавъ д. 4. с. м. п. Тучекъ внесене ческого клюбу, щобы уложити адресу до трону и домагати ся въ нѣй державно-правнои самостійности краю въ ческои коронѣ. Що до формальнои стороны жадавъ бесѣдникъ, щобы внесене передано окремій комісіи, складаючій ся зъ 18 членѳвъ, а выбранѳй зъ цѣлои палаты. Жадане се принявъ соймъ одноголосно. По залагодженю дневного порядку вѳйшло кѳлька внесень, мѣжь иншими вѳдъ посла Зачека и товаришѣвъ, домагаюче ся заложеня ческого університету и ческои технічнои академіи для Моравы. — Опѳсля соймовый клюбъ центра заявивъ въ комунікатѣ, що постановивъ голосувати за придѣленемъ внесеня п. Тучека окремій комісіи, хочь е противный тому, щобы такъ важній політичній справы порушувати въ соймѣ, а вже зовсѣмъ не згоджуе ся зъ державно правнымъ становискомъ адресы. Але голосуе за передачею внесеня до комісіи лише зъ парляментарнои чемности та зъ уваги, що такъ значный гуртокъ послѳвъ пѳдписавъ ся на внесеню. Однако клюбъ лишае собѣ на пѳзнѣйше, выложити при першій нагодѣ свое становиско. — Нѣмецкій клюбъ занимае въ сій справѣ таке саме становиско, якъ и клюбъ центра.

—

Берлиньскій дневники пишуть, що въ часѣ гостины Муравева въ Берлинѣ и Килю говорено такожъ о подорожи нѣмецкои пары цѣсарскои до Петербурга и справу сю пѳдготовлено вдоволяюче.

—

Цѣкава е вѳдповѣдь россійскихъ дневниковъ на статью про становиско Россіи и Франціи надъ Босфоромъ, яку помѣстивъ проф. Лярісъ въ часописи Revue de Paris. Авторъ жалуе ся на те, що французка дипльоматія въ справѣ проливѳвъ морскихъ вѳдступила перше мѣсце Россіи и тымъ понизила ся. Рѳвночасно высказавъ такожъ дневникъ Gaulois жаль, що роля Франціи въ теперѣшній хвили всходнои справы не личить зъ становискомъ краю, котрый не стративъ ще тои гордости, щобы грати въ свѣтѣ першу ролю. На те пише „Новое Время“: Для Россіи Босфоръ е устемъ ей найважнѣйшихъ рѣкъ до Середземного моря. Въ рукахъ Анґліи, Италіи, Австріи и Нѣмеччины бувъ бы Босфоръ такимъ самымъ дарункомъ Пандоры, якимъ ставъ ся для Туреччины. Лише въ рукахъ Россіи мае Босфоръ справдѣшне конкретне значѣне, и навѣть найспокѳйнѣйшій россійскій політикъ знае, що въ сій справѣ Россія мае лише одну гадку. Хто въ сій справѣ не е за Россію, той е противъ нея. Французка зависть на передове становиско Россіи въ справѣ проливѳвъ выкликуе въ Россіи зачудованє. Коли-бъ Франція побивала ся о передове становиско въ сій справѣ, тогдѣ не могло бы бути й мовы о союзѣ мѣжь нею а Россією. Се становиско надъ Босфоромъ мае Россія не завдяки Франціи. — Тую саму рѣчь обговорюе такожъ „Свѣтъ“. Дневникъ ґен. Комарова выкаже, що Франція у власнѳмъ интересѣ повинна навѣть помагати Россіи, прийти до посѣданя Босфору. Чи Россія при дальшѳмъ розпадѣ Туреччины скрѣпить свое становиско надъ Босфоромъ и надъ Дарданелями, чого она потребуе для обезпеченя своихъ полудневыхъ границь, те для Франціи е рѳвнодушне и не тыкае ей интересѳвъ; она може въ тѳмъ лише помагати Россіи. А коли Россія скрѣпить ся, привернувши політичне жите славяньскимъ народамъ Австріи, то тымъ лише ослабить ся нѣмецкій елементъ, той найтяжшій ворогъ Франціи. — „Голодному все хлѣбъ на умѣ“! „Привернути політичне жите славяньскимъ народамъ Австріи“ — се значить, высловлюючи ся европейскимъ способомъ: загарбати тѣ народы пѳдъ свою всеущасливляючу опѣку!

Соймъ краевый.

10 засѣдане, II-гои сесіи, VII періоду въ суботу дня 6 м. ст. лютого.

За-для недостачѣ мѣсця подаемо зъ нинѣшного засѣданя сойму лише коротко що-важнѣйшій звѣстки:

Пос. Милянъ мотивувавъ свое внесене, щобы выдѣлъ краевый въ прелімінари буджету на р. 1898 зменшавъ выдатки на „конференціи окружни“ о квоту 12.618 зр., такъ що тѣ выдатки выносили бы нино 20.000 зр. а зъ заощадженыхъ въ сей способъ грошей полѣпшити платню учителѣвъ народныхъ въ такій способъ, що половина учителѣвъ V-тои клясы дѳстала бы 400 зр а друга половина 350 зр. — Бесѣдникъ критикувавъ вѳдносины шкѳльній и жадавъ ихъ раціональнои направы. — Внесене вѳдослано до комісіи шкѳльнои.

Пос. Стила мотивувавъ свое внесене щобы законъ краевый о окружныхъ акушеркахъ зъ 2 лютого 1891 р. змѣнита въ сей способъ, щобы обовязокъ утриманя акушерокъ окружныхъ переставъ а фондъ призначеный на утриманє тыхъ акушерокъ бувъ ужитый на стіпендіи для кандидатокъ зъ-помѣжь женщинъ сѣльскихъ бажаючихъ ся образувати на акушерки, щобы въ кождѳмъ селѣ була укваліфікована акушерка. Стіпендіи мали бы роздаватись щорѳчно такъ довго, доки потребы пѳдъ тымъ взглядомъ не будуть цѣлкомъ заспокоенй. — Внесене вѳдослано до комісіи адміністраційнои.

Дальше вела ся дискусія надъ справоздаемъ комісіи промысловои що-до пѳдпиранья промыслу краевого [при чѳмъ ухвалено внесенє п. Меруновича, щобы для школы ткацкот въ Глиняныхъ побудувати новый будынокъ и розширити науку въ тѳй школѣ на выробъ килимовъ и матерій церковныхъ].

Вкѳнци полагоджено цѣлу чергу петицій. Слѣдуюче засѣдане въ понедѣлокъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырѳвнати залеглости.

НОВИНКИ.

— **Поминальне богослужене** за упокій бл. п. Олександра Огоновского вѳдбуде ся заходомъ родины покѳйного въ рѳчницю его смерти дня 9 н. ст. лютого [въ второкъ] о годинѣ 9 й рано въ церквѣ Успенія Пр. Богородицѣ.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Довѣдуемо ся, що дирекція „Народнои Торговлѣ“ выслала одного аспіранта на начальника складу и двохъ помѳчниковъ торговельныхъ на курсъ пивничного господарства до Кльостернайбурґа. Дирекція мае намѣръ, коли тая проба покаже ся хосенною такъ для высланыхъ якъ и для товариства, що року высилати на тѣ курсы по кѳлькохъ зъ службового персоналу товариства.

— **Противъ заведеня окружныхъ громадъ** вплили протесты зъ повѣту Борщѣвского до сойму краевого на руки посла д-ра Т. Окуневского: товариство політичне въ Борщевѣ, дальше мѣсто Борщѣвъ, мѣсточко Кудринцѣ, громады Ольховецъ, Волкѳвцѣ надъ Дѣстромъ, Звеногородъ, Пищатинцѣ, Вовкѳвцѣ ad Борщѣвъ, Худикѳвцѣ, Иване пусте и Боришкѳвцѣ. На всѣхъ протестахъ вѳдъ громадъ е печатки зверхностій громадскихъ.

— **Зъ Станиславова пишуть намъ:** Товариство Рускихъ женщинъ устроюе въ четверъ 18 ого н. ст. лютого въ сали ново-касиновѳй при будынку староства вечеръ зъ танцями на дохѳдъ маючого утворити ся дѣвочого института. Запрошеня розсылае ся. Хто черезъ недозоръ не одержить, зволить вѳднестись до товариства. Рѳвночасно повѣдомляемо, що саля и цѣлый льокаль огрѣваный и догѳдный та що доложено всякихъ старань для доброи забавы.

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ:** Заходомъ коломыйского „Рускаго жѣночого кружка“ вѳдбуде ся вже въ недѣлю, 7 ого лютого въ Коломыи аматорске представленє комедіи д-ра Франка „Учитель“, при участи и пѳдъ проводомъ пп. Биберовичѣвъ, на дохѳдъ будовы коломыйского „Народного Дому“. Зъ огляду на симпатичну цѣль представленя и хорошу гру пѳдъ такимъ умѣлымъ проводомъ оно повинно пѳдъ кождымъ взглядомъ удати ся. А вдасть ся тымъ краще, чимъ бѳльше Русинѳвъ возьме въ нѣмъ участь. Отже помагай Бѳгъ! — Заходомъ товариства рускихъ ремѣсниковъ „Зоря“ вѳдбуде ся въ Коломыи въ четверъ, 11-ого лютого въ великій ратушевій сали вечеръ зъ танцями. Вступъ вѳдъ особы 70 кр., родинный білетъ на 4 особы 2 зр. 20 кр., ґалерія 50 кр. Добровѳльнѣ датки принимае ся. Стрѳй вечерковый або народный. Початокъ о 8 ій год. вечеромъ.

— **Зміны въ нотаріятахъ.** Міністеръ судовництва занменувавъ нотаріяльного кандидата Вевюрского зъ Долины нотаремъ въ Устрѣкахъ дольныхъ, а Зіемана зъ Бродовъ нотаремъ въ Немировѣ.

— **На дохѳдъ бучацкои „Шкѳльнои помочи“** вѳдбуде ся въ Бучачи въ недѣлю, 14-ого с. м., въ сали „Сокола“ въ будынку рады повѣтовои аматорске представленє комедіо оперы Котляревского „Наталка Полтавка, а по представленю забава зъ танцями. Білетовъ на представленє и забаву можна набути въ торговли п. Рогозиньского, а вечеромъ при касѣ по 1 зр. 50 кр.; вступъ для роднинъ зъ 4 особъ 5 зр. Добровѳльнѣ жертвы приймають ся зъ вдячностію. Початокъ представленя точно о 7-ій вечеромъ. Стрѳй для панѣвъ народный або вечерковый, для панѣвъ балевый.

— **Вчерашне аматорске представленє „Сѣтовои рѣчи“** Олены Пчѳлки, вѳдгранои драматичнымъ кружкомъ „Академічнои Громады“, стягнуло публики повну салю Клюбу почтового. Цѣль осягнено. Дохѳдъ на заложоногный фондъ „Академічнои Громады“ буде безъ сумнѣву значный. Що-до штуки, то твѳръ се убогій въ змѣстъ та акцію; тому-жь треба було дуже доброи гры, щобы вляти въ ню житє. Основа твору не незвычайна, прикрашена сентіменталізмомъ. Дѣвчина [Олександра], дочка бѣдноі вдовы по урядніку, овѣяна новыми идеями, новыми поглядами на простый народъ рускій, влюбила ся въ ґенеральского сына; тому знехтувала любовными освѣдченнями широ любячого ей мѣщаньского сына Василя и не схотѣла выходити за-мужъ за нелюбого а богатого секретаря магістратского, що мѳгъ ей зъ матерю высвободити зъ трудного положеня матеріяльного. Коли однакъ при серіознѳй розмовѣ зъ ґенеральскимъ сыномъ дѳзнала ся, що вѳнъ не думае зъ нею женитись, а хоче ей мати лише за забавку, то попадае въ роспуку и постановляе выйти за богатого секретаря. Тымчасомъ, коли вже була зѳбрана до вѣнчаня, приходить згаданый Василь, що въ наслѣдокъ вѳдказаня руки Олександры попавъ въ роспуку та піяньство, и Олександра, зрушена его плачемъ и сентіментами, зрывае зъ секретаремъ и выходить за него.

Ролю Олександры грала знана зъ сцены рускаго народного театру панна Слободѳвна. Гра ей була вѣрна и консеквентна. Мати Олександры повинна бы була бути лучше и вѳдповѣднѣйше, якъ на стару матѣрь, ухарактеризована, а вже-жь стрѳй на шлюбъ доньки бувъ замало одвѣтный [она-жь прецѣнь вдова по уряднику]; не диво, що вѳнъ выкликавъ смѣхъ у публики. Роля секретаря магістратского була въ добрыхъ рухахъ и выпала зовсѣмъ удачно, природно и безъ пересады. Гра ролѣ Василя зробила зъ него плаксивого, нелѣтного аманта. За те въ роли Федора Богуша побачили мы дуже добре вѳдтвореный типъ свата, що то и умѣе приговорити и до чарки заглянути. Ролю ґенеральского сына, для своеи забавы и урозманченя житя граючого зъ любовію невиннои дѣвчины, п. аматоръ добре зрозумѣвъ и вѳдповѣдно вѳддавъ. Не менше и роля пльоткарки и ухарактеризованымъ игрою була вѳдограна пластично. Вкѳнци роля Миколы, приятеля Василевого, выпала невыразно. Взагалѣ зъ похвалою пѳднести належить именно вѳдогране комічнои нѣмои сцены при першій візитѣ секретаря, а вѳдтакъ сцену розпучливого смѣху Олександры по рѣшучій ей розмовѣ зъ ґенеральскимъ сыномъ. Се, що дасть ся вѳдъ загалу закинути представленю, то дуже довгій антракты, котрыхъ не могли и хорошо музикою вѳдограній пѣсни рускій скоротити. Черезъ сій антракты коротка штука, котра могла бути скѳнчена безпечно о 10 годинѣ, протягнулась до 11½ годины. Черезъ се публика мучилась та й штука выпала млявше.

— **Політичный процесъ** увязненыхъ передъ 70 днями въ Перемышли Вит. Ретера, Сенька Вѣтика и тов. вѳдбувъ ся дня 4-го с. м. передъ перемыскимъ судомъ присяглыхъ и скѳнчивъ ся тымъ, що всѣхъ обжалованыхъ одноголосно увѳльнено. Розправа вѳдбувала ся тайно пѳдъ проводомъ радника Зайдлера-Висляньского. Обжаловане вносивъ прокураторъ Прахтель, а боронили: д-ръ Вяч. Ретеръ Витовда Ретера, д-ръ Євг. Петрушевичъ зѳ Львова Петра Новаковского, д-ръ Е. Лілієвъ зѳ Львова Ант. Вискеля, а д-ръ Ґрекъ Сенька Вѣтика.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерія, котра по вѳдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готѳвкою.** Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѳдклично **дня 20 го лютого.**

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 6. лютого. П. Ліпертъ, мотивуючи внесене п. Руса, заявивъ, що Нѣмцѣ готовій подати руку до згоды, але впередъ треба ясно означити пѳдставу, на котрѳй бы тоту згоду можна оперти. Намѣстникъ сказавъ, що правительству буде на руку предметова и спокѳйна дискусія надъ зложеною заявою намѣстника, бо справа тогдѣ выяснить ся, а передовсѣмъ хибнымъ окаже ся вѣсть, мовь бы то заява правительства була на передъ уложена зъ однымъ сторонництвомъ, засѣдаючимъ въ соймѣ. Въ кѳнци упевнивъ намѣстникъ, що правительство нѣчого не пѳчне, що могло бы шкоду принести Нѣмцямъ зъ культурного або національного огляду. Взагалѣ въ тыхъ справахъ не пѳчде оно нѣчого безъ попереднього порозумѣня зъ заступниками обохъ національныхъ сторонництвъ. П. Герольдъ заявивъ, що Чехи не могуть склонити ся до нѣякихъ уступокъ, поки обѣ мовы краевій не будуть мати въ цѣлѳмъ королѣвствѣ рѳвного права. Згода може станути лише мѣжь обома народами, але не може ей завести нѣяке правительство анѣ жаденъ намѣстникъ. Вкѳнци по кѳлькохъ ще промовахъ принято внесене, щобы выбрати комісію, котра бы мала радити надъ правительственною заявою намѣстника.

Трієстъ 6. лютого. Подеста и радній заявили намѣстникови, що остануть при своихъ мандатахъ.

Атены 6. лютого. Пѳдъ Канею тревають дальше битки. Цѣлый вчерашный день не переставала стрѣляннна. Въ кѳлькохъ мѣсцяхъ по бдпалювано домы.

Надѳслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА
Коперницкого
пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѳй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цыкеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч 1.

ЛИПІЕ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12 дѳмъ власный, можна дѳстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Флячки	12 „
Нѳжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрації, даю вѳдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѳдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

4 н. ст. лютого 1897.

Львовъ: Пшениця 7·90 до 8·20 жито 5·80 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·— до 6·50, ячмѣнь пастевный 4·70 до 5·—, овесъ 5·60 до 5·75, рѣпакъ 11·— до 12·50, горохъ 5·— до 8·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 4·25 до 4·75, гречка —·— до —·—, конюшина червона 35 — до 45·—, конюшина бѣла 40 — до 55·—, конюшина шведска 40·— до 50·—, тымотка —·— до —·—, авижъ —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукуруза нова 5·— до 5·25, хмѣль —·— до —·— за 100 кіло у Львовѣ, оклвита за 10 000 літровъ —·— до —·— зр.

При дитячихъ недугахъ,

що такъ часто вымагають средствъ нищачихъ кислоту, поручають лѣкарѣ яко найлѣпше средство за-для ей лагодныхъ прикметъ

MATTONI'S GIESSHÜBLER

МАТТОНІОГО Гіссіблерску найчистѣйшу алькалічну щавову воду.

При жолудковыхъ кислотахъ, скрофлахъ, рахитісъ и т. д., а такожь при нежитахъ вѣддыхового проводу а при кашли [Радника двора Лешнера монографія про Гіссібль-Зауербрунъ.] (IV.)

зр. 1·60 — RUNDBAKIN. WIEN. — зр. 1·60

Охорону противъ зимна и мокроты подають выключно лишь мои на цѣлый свѣтъ славнй

Офіцирскй дерги на конѣ

черезъ економовъ, властителѣвъ стадниновъ, управителѣвъ добръ признанй теплыми, тревалыми, не доношеня, а тымъ самымъ безпереченно и найлѣпшими дергами на конѣ. Они суть значной величины та за смотренй яркими бордюрами и пасмужками, а можна ихъ уживати такожь за теплй покрывала на ложка. Коштують: сорта А зр. 1·60 сорта В зр. 2. Жовтй дерги фіякерскй зъ 6 всѣлякима пасмужками и бордюрами, достаточно довгй и широкй (2 метры довгй, 1½ метра широкй) дуже добрй, по зр 3·50 за штуку. 379

Розсылка подъ гарантіею за послѣплатою. За непригодне звертає ся грошѣ Выключне мѣсце для замовлень **M. Rundbakin**

Wien II. Taborstrasse 35.

Нехибне средство на кашель и катаръ

Аптикаря Шнайда ПОРОШОКЪ

противъ катару и кашлю

та разомъ въ нимъ

гербата противъ катару и кашлю

зъ **St. Georgs-Apotheke**, у Вѣдни V/2 **Wimmergasse 33**, пбсля приписовъ лѣкарскихъ приладжений суть нехибными выпробованыма средствами противъ катаральныхъ недугъ органовъ вѣддыховыхъ, противъ упертыхъ кашлѣвъ, хрипка, заслѣзненю, астмыят. и усувающи слѣзму, усмирюючи кашель и выкликуючи уступлена духоты. Цѣна пачки порошку противъ кашлю и катару 50 кр., а принадежной до сего гербаты на катаръ и кадешь 50 кр.; почтою о 20 кр. бѣльше на опаковане и листъ фрахтовый. Почтою высылає ся що найменше двѣ пачки. Попередне надѣслане надежитости переказомъ пожадано. Правдивѣ лишь въ **St. Georgs-Apotheke, Wien V/2 Wimmergasse 33**, и тамъ треба звертати ся зъ всѣми писемными замовленями.

Складъ у Львовѣ въ аптицѣ пбдъ звѣздою п. Міколяша.

30 2—?

Леонардбвка

незрбвнанои доброты горѣвка цѣла фляшка 1 зр. пбвъ фл. 50 кр., можна купувати въ торговли

Леонарда Солецкого

у Львовѣ, ул. Ватрого 2.

Шобы оминути наслѣдуваня, то коркь капеля и етикета суть заосмотренй охоронною маркою и надписомъ „Леонардбвка“.

314 („Импресса“) 16—?

Оповѣщене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Вп. Публику, що зъ днемъ 1 сѣчня 1897 отворивъ-емъ

Першу руску

РЕСТАВРАЦІЮ

пбдъ Львомъ

устровну зъ комфортомъ, получену зъ комнатою до бiлярду и зъ

КОМНАТОЮ до СНѢДАНЬ

Заосмотрена у всякй роды горѣвокъ, розолісбвъ, ликербвъ, винъ австрійскихъ, угорскихъ, італійскихъ, бургундскихъ и шампаньскихъ, всѣлякй меды, пива зъ бровару Лілів фельда и зъ Пільзна та Окоціма, всѣлякй зимнй перекуски, щоденно свѣжа кухня. За чистоту и доббрибсть якъ трункбвъ такъ и всякихъ перекусокъ продаваныхъ въ моѣй реставраціи и комнатѣ до снѣдань ручу, бо сировадживую ихъ зъ першорядныхъ фабрикъ.

Докладати буду всѣлякого можливого стараня, щобы Вп. Публику пбдъ кождымъ взглядомъ вдоволити и длятого прошу привѣтливо о якъ найчисленнѣйшй вбдвѣдины.

Зъ глубокамъ поважанемъ

ВОЛОДИСЛАВЪ БУКАЛЬСКІЙ

Львовъ, ул. Шептицкихъ ч. 50.

29 3 4

Выпродую

РУКАВИЧКИ зимовй зъ футромъ и фляелею, *уніформовй* — по умѣркованыхъ цѣнахъ.

Великій выббръ рукавичокъ *балевыхъ*, найновѣшихъ; — цѣлкомъ довгй, glase, даньскй и ирховй — гуртовно по цѣнахъ приступныхъ.

Поручае *ЯКОВЪ ФІРЕРЪ*, рукавичникъ, ул. *Трибунальска ч. 10 пбдъ трема коронами*.

26 4—4

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКЙ до сѣкана мяса по зр. 4. Сита волосѣнй почвбрнй до паштетбвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60. Машинки унівэрсальнй до тертя мигдалбвъ и т. п. по зр. 1.50; формы, бляхи, ножѣ столовй и кухоннй и т. п.

поручае ПЕТРО ХЩОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ВЕРТГАЙМА

зъ подвбйнымъ швомъ

МАШИНЫ ДО ШИТЯ

Першорядный фабрикатъ нѣмецкій для домового ужитку и промыслу доставляю зъ Вѣдня до всѣхъ мѣсцевостей австро-угорскои монархіи.

Высокораменнй нбжнй м.	зр. 35·50
Высокораменнй ручнй м.	зр. 31·50
Круглочовенц. машина	зр. 49·—

30 днѣвъ часу на пробу. 5-дѣтна порука.

Кожду машину, яка въ пробѣмъ часѣ *не* покаже ся знаменитою, вбдбираю на мбй коштъ безъ трудностей назадъ. 21 1—6

Nähmaschienen Versandt-Haus

LOUIS STRAUSS,

фірма судово протоколована и ліверантъ стоварншня ц. к. урядниковъ.

Wien IV. Margarethenstr. 12 fl.

АКАДЕМИКЪ

принявъ бы **лекцію на провінціи.**

Близша вѣдомбсть въ Адміністрація „Дѣла“. 35 4—5

ГЕРБЫ, монограмы, стампілѣ металевй и кавчуковй, гравуры на всякихъ металяхъ, всякй роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляе найдешевше и найсовѣстнѣйше — Артистичне заведене рытовниче А. ЗІЙМАНА у Львовѣ, **ул. Сикстуска ч. 14.** Поручена зъ провінція выготовляе ся якъ найскорше.

(Импресса.) 18 7—8

Торговля руска знарядбвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовенъству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковнй.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 317

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життепысью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр

Оправленй примѣрникы продають ся по 35 кр.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинбвъ

Цѣна 70 кр.

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

КОТВА

Liniment Capsici compos.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените успокояюче бблъ втираня; въ цѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально улюблене средство домове завсѣгды лишь словами

Ріхтера лініментъ зъ „котвою“

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою“, бо инo такй суть правдивй.

Ріхтера антика пбдъ „Золотымъ Львомъ,“ Прага. 363 13—35

МАРІЯ ФРЕШКЕЛЬ

у Львовѣ, рогъ улицѣ Галицкои ч. I и ринокъ ч. 22.

„Пбдъ Незабудкою“

Найдешевше жерело закупна

СТАЛИХ ЦѢНЫ

Найбольшій выборъ вовняныхъ и шовковыхъ матерій на сукнѣ, въ краскахъ и чорныхъ, Флянелѣ, Шіфоны, Вебы, Гладлѣ, Перкалѣ, Барханы, Скатерти, Килимы, Портіэры, Ковры, Хбдники, Коцы, Покрывала на ложка, занавѣсы, Мужеске и дамске бѣле, Ковнѣрики, Манштеты, Краватки, бѣле Єгера, зимовй шалики и хустки, Гафты, Вставки, Скарпетки, Панчохи, Рукавички, Выробы зъ футра, кравецкй додатки и комплѣтнй выправы шлюбнй. 378 8—8

Вбдзначене на краевбй выставѣ въ р. 1894 почетнымъ дипльомомъ ц. к. міністерства торговлѣ.

Краєве товариство ткацке

„PRZĄDKA“

(ПРЯХА)

въ Короснѣ

поручае Пов. П. Т. Публицѣ свого выробу чисто льняный, звѣстнй зъ доброты, ручно ткань.

Полотна корчиньскй

вбдъ найгрубшихъ до найтоншихъ вебъ и

БѢЛЄ СТОЛОВЕ

о взорѣ кбстковбмъ и адамашковбмъ

77 45—52 также доставляе

сѣтки до сушеня хмелю

Замовленя просимо надсылати просто до Коросна (почта, телеграфъ и стація зелѣзнича въ мѣсци).

Пробки и цѣнники на жадане сплатно и вбдворотною почтою.

Попробуйте правдиве

„Servus“ Гавзена Касельске Какао вбвсяне,

котре робить найлѣпшу прислугу всѣмъ недужимъ на жолудокъ, нервовымъ, хорымъ и здоровымъ. „Servus“ ГАВЗЕНА КАСЕЛЬСКЕ КАКАО ВБВСЯНЕ можна дбстати по всѣхъ аптикахъ, дротеріяхъ и торговляхъ корѣныхъ зъ деликатесами по 70 кр. за картонъ (33 кбстки запакованй въ станіолю.)

Нездалй пбдробленя продають ся безъ опакованя; выстерегати ся.

Hausen & Co., Kassel und Eger.

Генеральна продажъ для Австро-Угорщины L. Koestlin, Bregenz. 373 1—1

За певну и добру льокацію

поручаемо

4½% лиссты ипотечнй
4% листы ипотечнй короновй
5% листы ипотечнй преміованй
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнй

и всякй ренты державнй

Тй паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшбмъ курсѣ деннбмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управн. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ. 374 C. 4—0

КАРТЫ ВЪЗДЫ

до Пбвнбчнои Америки

Голяндско-Американьскимъ шляхомъ

(Нідерляндско Американьске товариство пароходнои плавбы.)

I. Kolowratring 9

IV. Weyringergasse 7 a **WIEN.**

Щоденна експедиція зъ Вѣдня.

Поясненя безплатно. 6 5—8

Панорама цѣсарска

въ пасажи Гавсмана

отворена вбдъ 10 рано до 10 вечеромъ.

Въ тбмъ тыждни будуть представленй виды: торжества коронаційнй въ Москвѣ, похбдъ торжественный и катастрофа на Ходиньскбмъ полю. 41 1—?

Вступъ 20 кр., для дѣтей 10 кр.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готбвкою зъ 20% вбдчисленемъ

Передпослѣдный Тыждень!

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ, Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуель и Ландау.

16 12—?

БРАТЫ SKASIK

Опава (Troppau) австрійскій Шлескъ

(давнѣйше Alfred Rassl)

торговля насѣня рбльничого и лѣсового

поручае

знамените насѣне, зобране въ 1896 р

Запорука на чистоту, правдивбсть и велику силу кбльченя.

Фірма для контролѣ: австр шлезка контрольна стація насѣня въ Опавѣ и ц. к. контрольна стація насѣня у Вѣдни. 40 1—18

Цѣнники, взбрцѣ, оферты, даромъ и оплатно.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуку Стауропігіяского, пбдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 21. Львовъ, Понедѣлокъ 27 Сѣчня (8 Лютого) 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ руху выборчого.

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Въ Перемышли въ Бесѣдѣ вѣдбули ся дня 4. с. м. передвыборчій зборы. Явилось до 200 селянъ, троха роботниковъ, 4 священиковъ, пос. Новаковскій и д-ръ Франко. До салѣ вкрались жидки-соціялісты и зъ кождою хвилею чимъ-разъ бѣльше ихъ прибувало; длятого передъ выборомъ президій выступивъ о. Захаріясевичъ до зобраныхъ селянъ зъ запытанемъ: „Чи хочете радити зъ жидами, чи самій?“ — „Безъ нихъ!“ закричали всѣ. Потѣмъ выпрошено непрошеныхъ гостей за дверѣ.

Предсѣдателемъ зборовъ выбрано посла Новаковского, и той заразъ вѣдчитавъ всѣ села зъ повѣту, чи мають своихъ делегатовъ. Опѣсля пояснено зобранымъ нову ординацію выборчу — д-р Кормошь пояснивъ взагалѣ, а о. Захаріясевичъ, пос. Новаковскій и д-ръ Франко подрѣбно, при чѣмъ д-ръ Франко вѣзавъ усѣхъ, щобы въ разѣ якихъ надужить при выборахъ давали сейчасъ знати до часописей, бо роблене крику въ такихъ выпадкахъ есть дуже немило для правительства, котре такого крику боить ся, подѣбно як левъ злякавсь, коли побѣчь него запѣе когутъ. По тыхъ промовахъ поставлено кандидата на V-у евентуально и на IV-у курію, а именно д-ра Франка. Всѣ селяне заявили ся за его кандидатурою. Внесене д-ра Кормоша, щобы кандидата ставлено доперва по правыборахъ, упало. Д-ръ Франко, подякувавши за честь, выповѣвъ свою програму політичну коротко, заявивши, що буде боронити правъ найнижшихъ верствъ.

Интерпеляція до кандидата була всего одна, а поставивъ ей о. Захаріясевичъ, сформулувавши менше бѣльше въ сей способъ: Д-ръ Франко звѣстный намъ яко чоловѣкъ великихъ способностій и працѣ, мае заслуги свои на полѣ письменства и на полѣ політичнѣмъ яко просвѣтитель хлопского стану и оборонець правъ его. Се признати мусить кождый. Однакъ зъ уваги, що кождый посолъ повиненъ мати таку цѣ у, якои е его выборцѣ, а въ сѣмъ разѣ выборцѣ, котрій будуть посла выбирати, е передовсѣмъ вѣрными христіянами и до вѣры своей прикладають найбѣльшу вагу, и въ уваги, щ въ часописяхъ „Хліборобъ“, „Народъ“ и иншихъ письмахъ, котрыхъ редакторомъ бувъ д ръ Франко, часто выступовано противъ церкви и руского духовенства, — отже запытуе ся кандидата: 1) чи схоче вѣдкликати тій всѣ напасти? — 2) чи буде яко посолъ голосувати въ парляментѣ тѣлько за такими внесенями, котрій не противлять ся нашѣй вѣрѣ и нашѣй церквѣ? — Притѣмъ заявивъ интерпелянтъ, що се запытане ставить именемъ всѣхъ священиковъ зъ повѣту, — и застерѣгъ ся напередъ, що евентуальна вѣдповѣдь кандидата, яко-бы ставлявъ релію на боцѣ, яко рѣчь приватну, якъ то теперь звыкла тая партія руска въ краю голосити, — така вѣдповѣдь не могла бы интерпелянта задоволяти.

Д ръ Франко вѣдповѣвъ: До 1) що рѣшучо вѣдпираe зробленый ему закидъ, яко-бы коли выступавъ противъ церкви, вѣры або духовенства взагалѣ, бо тѣлько пятнувавъ надужитя провинившихъ ся декотрыхъ священиковъ До 2) вѣдповѣдь кандидата не була ясною, бодай не такъ ясною, якъ ясне було питане. Д-ръ Франко заявивъ, що противъ кривдъ, якій бы терпѣло руске духовенство, буде все выступати, якъ взагалѣ противъ кождои ривды выступае; правъ церкви боронити не потребуе, бо церковь мае своихъ питомыхъ оборонцѣвъ — епископовъ и римскій Престолъ; а що до справъ, котрій бы дотыкали вѣры, то надъ ними по парляментахъ не радить ся. Той послѣдный высказъ д ра Франка спростувавъ заразъ въ розважнѣй промовѣ о. Венгриновичъ зъ Хиринки, пригадуючи заведене шлюбовъ цивільныхъ въ Угорщинѣ.

Промовляли ще три братя Новаковскій въ оборонѣ д-ра Франка, а зъ докоромъ для духовенства, що яко залежне вѣдъ панбвъ оно не боронить правъ хлопскихъ, на вѣчахъ священики не бувають, бо боять ся, то знову, якъ отъ нинѣ, высувають квестію вѣры и тымъ роблять роздвоене. На тій промовы братовъ Новаковскихъ вѣдповѣвъ спокойно господарь зъ Пакуловичъ В. Дзюбанъ Вонъ сказавъ: Дивують ся и гнѣвають ся, що священики уймають ся за вѣрою; а хто-жь мае унятись? Тажь они на то поставленій и мають право! Кажете: священиковъ не видати на вѣчахъ. А якъ же жь они можуть прибути, коли нашій вѣча вѣдбували ся все въ недѣлю або въ свято. Нехай теперь буде инакше! А що до вѣры, то я и мы всѣ зобранй заявляемо, що все дамо собѣ выдерти, тѣлько вѣры нѣ! — Вѣдтакъ промовлявъ ще о. Захаріясевичъ и въ бесѣдѣ горячій взявъ въ оборону священиковъ рускихъ, кажучи, що и они вѣдъ давна боронили и боронити будуть правъ бѣдного хлопского стану, бо выступати въ оборонѣ правды и справедливости, а противъ лжи и всякои кривды есть святымъ обовязкомъ кождого священика.

Вѣдповѣдь д ра Франка на интерпеляцію мае осудити духовенство на слѣдующѣмъ вѣчу передвыборчѣмъ и зложити свое заявлене.

Зборы закончивъ короткою бесѣдою посолъ Новаковскій знову натякомъ на поставлену интерпеляцію и безъ потребы загонисто. Прецѣнь поставити до кандидата интерпеляцію кождому выборцеви вѣльно, а кандидатъ може вѣдповѣсти: „такъ“ або „нѣ“ — и вѣдповѣдь може интерпелянта вдоволити або нѣ. П. посолъ Новаковскій згадуе неразъ въ своихъ промовахъ про обовязки посла, котрій посолъ повиненъ свято выповняти, длятого и не мавъ причины сердити ся, если священикъ, яко выборець, свѣй обовязокъ совѣстно сповнивъ, поставивши до кандидата згадану интерпеляцію.

Впрочѣмъ зборы вѣдбули ся спокойно а слѣдующій зповѣджено на пятницю 26-ого с. м.

—

Зъ Скалатщины пишуть намъ:

Въ Скалатѣ въ понедѣлокъ 31 н. ст. сѣчня вѣдбувъ ся зборъ передвыборчій скликаный радою повѣтовою и графомъ Леономъ Пініньскимъ, посломъ зъ громадъ сѣльскихъ Тернопіль-Збаражь-Скалатъ. На зборѣ промовляли гр. Пініньскій, адвокатъ Ерліхъ, нотарь скалатскій Бѣлиньскій и маршалокъ Загурскій. Хвалили шляхотску політику два вѣйты: Оконьскій зъ Фащѣвки и Басанъ зъ Борокъ малыхъ; той другій належить навѣть до иншого округа выборчого въ IV-тій курій [Теребовля-Гусятинъ-Грималовъ]. Обставъ за селянами щиро и розумно господарь Голоядъ зъ Нѣзнанки. Выбрано комітетъ выборчій на сѣльскій громады и — на встыдъ та ганьбу — не выбрали анѣ одного селянина, тѣлько дѣдичѣвъ та жидовъ и — о диво дивное! — також лат. кс. Валенту зъ Грималова, котрого шляхта и староство не допустили до рады повѣтовои скалатскои яко „sprzyjającego skrajnym elementom“. Чому теперь перепросилась и на-ново люблять ся, не знати; мабуть знову въ Теребовли при выборахъ, якъ въ 1891 р., буде кс. Валента мати бесѣду за шляхотскимъ кандидатомъ... Навѣть Поляки [интеліґенція и дворы] дивують ся такій метаморфозѣ. Гадають, що кс. Валента притягне въ шляхотскій таборъ заможного мѣщанина [будовничого] Кризоручку, котрый въ 1895 р. стававъ яко контръ-кандидатъ тогдѣшного маршалка повѣтового гр. Козебродского при выборахъ до сойму.

Староство на сесіи приказало вѣйтамъ посылати що дня на почту а урядниковъ староства держить президія староства въ найогляднѣйшій строгій дисциплінѣ, такъ що на весѣля и вечерки мусять дозволяти ся, коли у вечеръ выѣзджають. Шляхтичѣ тѣшать ся, що отсе дозволено ярмарки на безроги, бо треба буде много ковбасъ и дриглѣвъ, а запасу нема, бо довго було ярмарки замкненій...

—

Зъ Гусятинщины пишуть намъ:

Въ Гусятинщинѣ кипить въ таборѣ шляхотскомъ а верховодить посессоръ Ценьскій въ дѣбръ „яблонѣвскои панѣ“, що ставъ вже маршалкомъ повѣтовымъ. Графъ Голуховскій, братъ міністра и посолъ соймовый, мавъ бы бути „хлопскимъ“ посломъ т. е. зъ IV-ои курій, а Ценьскій зъ V-ои. Видно, що дѣдича Чайковского зъ Медведовець не будуть ставити на Гусятинъ-Теребовлю Грималѣвъ. Бѣдный Брандштетеръ [звѣстный бувшій учитель зъ Чабарѣвки] ажь соне и вѣддыхати не може, бо що дня приходить штафета вѣдъ Ценьского. Староста Кохуревичъ радуе ся дуже, що его похвалили за выборы повѣтовій и пѣддае ся пѣдъ команду Ценьского. Жидѣвску армію выборчу зъ Гусятина, Хоросткова, Копичинець и Пробѣжной вже муштрують.

На четверъ 4. н. с. лютого скликувано всѣхъ прихильниковъ шляхотскои справы до Гусятина, щобы зъ хлопскои курій выбрано „великого пана“; сказано, що се буде навѣть честь для повѣту, коли выберуть міністрового брата.

Аґітація противниковъ народу есть велика, а нашъ рухъ дуже скромный, хочь поученій досвѣдомъ въ р. 1891, 1895 та й торѣкъ при повѣтовыхъ выборахъ новійшій мы добре взятись до дѣла. Дуже добре стало ся, що буде вѣче въ Хоростковѣ и заразъ въ Теребовли. Солідарность у насъ есть; треба лишь бѣльше руху, то й лучше буде. Теребовельщина сильно рухае ся; теперь вже и Грималовщина добре стоить. А мы въ 1891 р. гадали, що Гусятинщина стоить крѣпко; видно, перечислили мы нашій силы. Уважаймо теперь!

Пригадуемо одну ще рѣчь. Межи шляхтою е люде зъ вызначеною ролею, щобы кокетувати рускихъ священиковъ. Они кажуть: „Не выбирайте скрайныхъ елементовъ, то будемъ за вами...“ Але потому будуть такъ само, якъ въ рр. 1885 и 1891, вести зажерту борбу хочь бы противъ найбѣльше умѣреного Русина, бо зыскають часѣ, розбѣють солідарность руску та й выкличуть черезъ роздоры апатію въ рускомъ таборѣ. Отже не даймо ся злапати!

—

Зъ Долиньского пишуть намъ:

Дня 4 лютого вѣдбувъ ся въ Долинѣ збѣръ выборцѣвъ, на котрѣмъ явило ся до 200 участниковъ: явили ся також Поляки, Нѣмцѣ-кольоністы и жиды. Выбрано комітетъ зъ 21 членовъ, по 7 зъ кождого судового повѣту. Комітетъ сейчасъ уконституувавъ

---

3)

КУРАТЕЛЯ.

Написавъ *д-ръ Андрій Чайковскій.*

II.

Таке водило ся три недѣлѣ. Иванъ пивъ вѣдъ рана до ночи, продававъ поле по кусничку за пѣвъ-дармо, выносивъ зъ хаты, що пѣдъ руки попало, вычистивъ комору, вѣдорвавъ замокъ вѣдъ скринѣ и повыносивъ шмата и одежу — а письма зъ суду якъ нема, такъ нема! Жѣнки заробляли тымъ, що брали у сусѣдокъ повѣсма прясти и за тото жили. Та незадовго спостерегли, що Иванъ краде по одному мѣткови пряжѣ та носить въ коршму. Газдинѣ-сусѣдки стали сердитись, а далѣ жадна не хотѣла Ганнѣ повѣсма повѣрити.

Мати зъ дочкою, нарадившись, стали ходити до сусѣдовъ въ роботою. Зъ того о стѣлько имъ було лѣпше, що сидять въ теплѣй хатѣ та разъ въ днину зъѣдять теплои стравы. Але знову серце кровавить ся, коли дивлять ся на чуже жите-буте та згадують, що и у нихъ такъ колись було, та минуло ся. На нѣчь вертають до дому, рукъ собѣ зъ працѣ не чують а зъ пальцѣвъ ажь шкѣра позлазила вѣдъ веретена. Вертае и Иванъ зъ коршмы въ чотыри боки, та все собѣ знайде щось, щобъ жѣнку та дочку выбити.

Одного дня доповѣли люде Ганнѣ, що Иванъ продае хату зъ огородомъ. Мошко купуе для свого зятя, та въ недѣлю ѣдуть до нотаря робити письмо, бо жидъ якось не вѣрить въ тое, що писарь въ коршмѣ списуе.

Бѣдній жѣнки не знають, що робити. Пѣй шли бы до суду, до панбвъ пожалувати ся, абы не допустили продати — та чи оно на що придасть ся? чи разъ вже ходили?

Того дня була пятниця. Ганна взяла повѣсмо до дому, бо у тои газдинѣ не було можь того дня сидѣти. Тамъ рѣзали вепра на свята. Парашка докончувала свои кужелѣ, а Ганна мотала, рахуючи пасма. Два мѣтки лежали вже готовій на скрини. Въ тѣй хвили вѣдчинили ся дверѣ и до хаты вточивъ ся пяный Иванъ. Ганна, кинувши мотовило, прятала мѣтки по-за себе...

— Ого! почекай! — каже Иванъ ледви переводячи языкомъ — менѣ якъ-разъ не стало на завтра на горѣвку, а грошѣ будуть ажь въ недѣлю... Давай сюда!

— Та ты знаешь, що то не мое? Якъ можу тобѣ чуже давати?

— То ты, суко, для мене такои марницѣ жалуешь? Хиба-жь я не варта кѣлька шѣстокъ за тое, що на тебе голопяту працюю? Заразъ давай пряжу!

Ганна держала пряжу цѣпко въ рукахъ. Иванъ выдеравъ, ажь пряжа стала рватя ся. Вѣдтакъ ударивъ Ганну зъ цѣлои силы межи очи пястукомъ...

Ганна держала пряжу лѣвою рукою, а правою хопила голу кужѣль, що сторчала въ лавѣ на держаку, и ударила Ивана зъ цѣлои силы по головѣ. Она й не тямила, що робить въ тій хвили. Иванъ державъ ще въ рукахъ пряжу, що ему мѣжь пальцѣ замотала ся, и похиливъ ся до землѣ. Ганна ударила другій разъ — и вонъ приголомшеный упавъ на землю. Але гнетъ отямивъ ся, а розмахуючи руками, коли пѣднесивъ ся, намацавъ пѣдъ запѣчкомъ сокиру. Затиснувъ сильно въ рукахъ топорище и ставъ пѣдносити ся зъ землѣ.

— Теперь буде тобѣ, шельмо, амѣнь!...

Дочка Парашка ажь задеревѣла на лавѣ. Одна хвиля — а розлюченый пяница убе бѣдну маму. Въ одну мить скочила зъ лавы, хопила обѣручь грабову маглѣвницю, що стояла въ кутѣ коло мисника, и зъ цѣлои силы ударила батька зъ-заду по головѣ. Ивана обляла кровь и вонъ поваливъ ся на землю, але сокиры зъ рукъ не пустивъ.

Тогдѣ мати крикнула на дочку:

— Биймо Парашко! забиймо пса, бо вонъ насъ поубивае... Одно намъ, чи тутъ бѣдувати, чи на шибеницю пѣйти..

Въ тѣй хвили Иванъ пѣдносивъ ся опять и намагавъ ся встати. Але Парашка ударила его другій разъ, заки ще пѣднѣсъ ся половиною тѣла, а Ганна била куделею. Били такъ довго, що ажь мозокъ зъ черепа выплывъ. Бѣдній жѣнки не бачили теперь нѣчого, хиба свого ворога въ крови, не тямили нѣчого, хиба свои злиднѣ, що вонъ имъ заподѣявъ...

Перша отямилась Парашка.

— Досыть мамо! вонъ уже не живый...

— Доню моя! що мы наробили?...

— Пропало, мамо!

Вѣдтакъ затягнули трупа до сѣней, прикрыли мервою и пѣйшли въ хату. Спати не клали ся, хотяй то була послѣдня нѣчь въ своѣй хатѣ. Такъ пересидѣли мовчки до рана.

Якъ лише стало свитати, выбрались обѣ до мѣста и пѣйшли до суду.

Судья привитавъ ихъ такъ:

— Вы вже зновъ тутъ, мои перепелички? Страхъ, якъ менѣ за вами навкучило ся! Вже вамъ чортъ спокою не дае, що вѣчно менѣ лазите... Чекай, чекай, прийде вже...

— Прошу пана насъ позамыкати, — каже Парашка, — бо мы его убили...

Судья ставъ якъ вкопаный.

— Кого?

— Та Ивана Хомяка, мого чоловѣка, — каже Ганна. — Не можна було собѣ рады дати. Завтра мавъ продати хату жидови, вчера, то ще хотѣвъ чужій мѣтки пропити...

— Але-жь тая справа вже була готова! Я узнавъ Ивана марнотратникомъ, давъ ему опѣкуна... Вже всьо е въ експедитѣ...

— Намъ уже нѣчого не потреба...

Судья спасавъ протоколъ, прикликавъ возьного и казавъ обѣ жѣнки позамыкати.

(Конецъ буде.)

ся и выбравъ предсѣдателемъ о. сов. Іосифа Лопатиньского, заступникомъ головы Стефана Кардаша а секретарями д-ра Евгенія Озаркевича и Петра Мацевича. Вѣдтакъ рѣшивъ комітетъ скликати на день 12 н. ст. лютого [въ пятницю] зборы выборцѣвъ зъ цѣлого політичного повѣту долиньского въ цѣли обговорена справы выборѣвъ. Зборы вѣдбудуть ся по богослуженю въ церквѣ мѣскій о 11-ій годинѣ передъ полуднемъ въ сали рады повѣтовои. Отже комітетъ запрошуе всѣхъ выборцѣвъ, щобы якъ найчисленнѣйше явили ся, а заразомъ також всѣхъ, котрі бы хотѣли убѣгатись о мандатъ посольскій зъ IV-ои и V-ои курій.

О. Іосифъ Лопатиньскій предсѣдатель. — *Д-ръ Евгеній Озаркевичъ* секретарь.

Выдѣлъ політичного товариства „Руска Рада въ Золочевѣ“ запрошуе Всч. духовеньство и Чч. селянъ на передвыборчій зборы на день 12 н. ст. лютого до Олеська и Озѣрнои, а на день 13 лютого до Соколовки и до Олѣсева. Початокъ кождого зъ тыхъ зборѣвъ о годинѣ 10-ій рано по вѣдправленій службѣ Божѣ въ мѣсцевій церквѣ.

Вѣдъ выдѣлу „Руска Рада въ Золочевѣ“ дня 7 н. ст. лютого 1897. *Рожанковскій* предсѣдатель. — *Малый* секретарь.

Зъ руху выборчого въ Самборщинѣ одержали мы такій вѣсти:

Дръ К. Чайковскій пише намъ:

Мѣсто и повѣтъ самборскій занимають ся дуже живо вже вѣдъ двохъ недѣль справою выборѣвъ.

Въ Самборѣ вѣдбуваютъ ся вѣча що четверга, а селяне устроюютъ также поменшій вѣча по селахъ. Аґітація веде ся головно въ тѣмъ напрямѣ, щобы селяне, Русины и Мазуры, поступали солідарно и выборахъ зъ IV и V-ои курій. Въ V-ій куріи кандидуе д-ръ Франко и его кандидатуру пѣдпираютъ сильно селяне и передмѣщане самборскій. Въ четверъ зголосивъ свою кандидатуру зъ V-ои курій латиньскій священикъ Беля противъ кандидатуры Франка. Зъ стороны центрального комітету польского маe зъ V-ои курій кандидувати п. Охримовичь а говорять такожь о дрѣ Лѣховскѣмъ зъ Дрогобича. Що до курій IV-ои [громадъ сѣльскихъ] голосять що буде тутъ кандидувати радникъ судовый Титко Реваковичь, начальникъ суду зъ Пѣдбужа, яко сторонникъ посла Барвѣньского. Вѣсть тую приняли всѣ Русины зъ здивованемъ, бо всѣ знаютъ п. Реваковича яко опозиціоніста. Сли-бы поголоска, що п. Реваковичь кандидуе зъ рамени п. Барвѣньского, показала ся правдивою, въ такѣмъ случаю всѣ Русины будуть тую кандидатуру поборювати.

Зъ мѣста Самбора буде кандидувати имовѣрно д-ръ Рошковскій, хочь до теперь вѣнъ своеи кандидатуры не зголосивъ. Але передмѣщане самборскій и ремѣсники ставлять кандидатуру д-ра Франка, надѣючись, що на случай, якъ бы д-ръ Франко зъ V. курій не перейшовъ, мѣгъ бы легко перейти зъ курій мѣскои, бо въ Самборѣ, Дрогобичи и Стрыю е великій передмѣстя. Ходило бо лишь о то, щобы передмѣщане голосували солідарно.

Корнило Чайковскій.

Про зборъ въ Самборѣ зъ дня 4 лютого инше намъ другій нашь дописуватель:

Дня 4 сего мѣсяця вѣдбули ся въ Самборѣ въ сали „Рускои Бесѣды“ передвыборчій зборы и тревали вѣдъ годины 1 до 4 зъ полудня. На зборахъ явили ся Русины и Мазуры; прибувъ такожъ Стапиньскій, звѣстный аґітаторъ польского сторонництва „людовцѣвъ“ зъ Львова.

П. Стапиньскій промавлявъ два разы. За першимъ разомъ бесѣдувавъ цѣлу годину про незавидне положене. Якъ бесѣда сего знаменитого аґітатора оголомшила була людей, видно було бодай зъ того, що по скѣнченю предсѣдатель внесъ вѣдспѣвати наше „многая лѣта“. — Другій бесѣдникъ о. М. Зубрицкій представивъ кругъ дѣланя державнои рады и чого намъ конечно вѣдъ нея домагати ся. — За другимъ разомъ говоривъ Стапиньскій о ординаціи выборчій и якъ селяне мають пильнувати ся, щобы выборы выйшли добре. Мѣжь иншимъ наказувавъ не выбирати вѣйтѣвъ, писарѣвъ, учителѣвъ и у нихъ на Мазурщинѣ, не выбираютъ такожъ священикѣвъ; але у Русинѣвъ такои конечности нема, бо духовній отцѣ йдуть разомъ зъ народомъ. — Вѣдтакъ промовивъ И. Михасъ, зъ Морозовичь и при поручавъ не выбирати на выборцѣвъ такожъ священикѣвъ, бо они мають инші интересы, якъ селяне. Михасъ — то чоловѣкъ горячій, рознервованый, десь зачувъ, що ажь тогдѣ буде гаразъ на Руси, якъ не стане священикѣвъ. Черезъ те священики не приходять на зборы, бо не хотять стояти на позорищи. Але и самъ Михасъ не зробить всеи роботы въ повѣтѣ та й повѣдають, що и самъ вѣнъ не е ангеломъ. Однымъ словомъ — погань та й годѣ! Не дивно, що комітетовій заразъ въ початку повтѣкали зъ салѣ! Вѣдтакъ зголосивъ ся до слова мазуръ Андрищакъ, а по нѣмъ ксь. Войтѣхъ Беля, вікарій и катахитъ зъ Самбора. Вѣнъ спростувавъ высказы Михаса и радивъ не глядати кандидатѣвъ далеко, а мѣжь собою. Розводивъ ся, чому сей або той маe бути лѣпшій, нѣжь Войтѣхъ Беля... Мазуры почали бити брава; одинъ зъ нихъ пѣднѣсъ таки его кандидатуру и почавъ хвалити его, що ксьондзъ ихъ любить и „кулка“ закладае. Потѣмъ промовивъ о. Погорецкій зъ Бѣлины, указавши, що священики пѣсля закона выборчого поставленій рѣвно въ селянами, земля церковна прачислена до громады, священики трудять ся и все-таки щось доконали, та й народъ свѣй люблять и радій бы, щобы его доля поправила ся. Ще промовивъ мазуръ Мрозекъ въ оборонѣ вѣры и уживъ въ бесѣдѣ такихъ слѣвъ, якъ альтруізмъ, концентрація. Стапиньскій почавъ доказувати Мрозкови, що вѣнъ сего, що говорить не розумѣе, а коли теперь приходить деморалізуюча борба, то священики повинній зъ боку лишити ся.

По тѣмъ всѣмъ ще якусь хвильку перемавляли ся люде, а коли закѣнчено нарады, внѣсъ Михась заспѣвати „Ще не вмерла Украина“. Зѣбранѣ заразъ роздѣлили ся: Русины почали спѣвати свое, а Мазуры „Jeszcze Polska nie zginęła“. Счинивъ ся крикъ, але Русины спѣвали дальше, а вѣдтакъ закѣнчили многолѣтями.

Кс. Войтѣхъ Беля побѣгъ до повѣтовои рады и тамъ зголосивъ свою кандидатуру. На тій другій нарадѣ були лише запрошенѣ картками. Було тамъ и богато Русинѣвъ.

Ситуація въ нашѣмъ окрузѣ ще не прояснена. Зъ IV-ои курій предкладавъ де-хто кандидатуру д-ра Корнила Чайковского, але вѣнъ спрошуе ся тымъ, що слабуе. Пѣдносено также кандидатуру п. Тита Реваковича зъ Пѣдбужа. Въ Рудецкѣмъ заговорено о кандидатурѣ д-ра Кароля Давидовича, адъюнкта суду въ Рудкахъ. Справа прояснить ся трохи згодѣ, коли вѣдбуде ся бѣльше зборѣвъ. Люде будуть могли борше порозумѣти ся, а выбр нѣ выборцѣ зможуть остаточно рѣшити: на кого будуть голосувати.

Въ Стрыю вѣдбувъ ся дня 4 с. м. передвыборчій загальный зборъ членѣвъ „Пѣдгорскои Рады“ зъ судового округа стрыйского [але явили ся также люде зъ другихъ судовыхъ округѣвъ] при участи около 400 селянъ, заступникѣвъ усѣхъ громадъ. Зѣбранѣ поставили середъ оплескѣвъ кандидатуры: д-ра Евг. Олесницкого на IV у курію округа Стрый-Дрогобичь Жидачѣвъ, а д-ра Андроника Могильницкого на V-у курію.

Комітетъ выборчій въ Комарнѣ прислявъ намъ до помѣщеня отсю вѣдозву:

Братя Родимцѣ! Вже майже по всѣхъ усюдахъ нашои землицѣ приготовляють ся до важнои хвилѣ, хвилѣ борбы выборчои. Маe рѣшати ся судьба нашого, ворогами здоптаного и упослѣдженого народу. Братя! Часъ вже зѣ сну встати! часъ до дѣла! Длятого запрашаемо Васъ до Комарна на день 17 н. ст. лютого на передвыборчу нараду. Просимо якъ найчисленнѣйше явити ся на означеный день, а также просимо тыхъ Вп. панѣвъ, що мають охоту убѣгатись зъ нашого округа о посольскій мандатъ, щобы рѣвно-жь въ тѣмъ дни прибули представити ся.

За комітетъ: *о. В. Метик. М Кось. М. Пружницкій. Д. Ольховый. Н. Вѣльчиньскій. Р. Мокрицкій. О. Пеленьскій.*

Въ Золочѣвщинѣ польскій комітетъ повѣтовый поставивъ на IV-у курію кандидатуру золочѣвского старосты Родера. Зъ стороны рускои пѣдносять кандидатуру о. Данила Танячкевча.

Зъ польскои прасы Gazeta Narodowa найпильнѣйше реструе въ „Руху передвыборчѣмъ“ вѣсти, що вѣдносять ся до кандидатуры п. Юліяна Романчука, — а се мабуть для того, бо п. „Романчукъ — якъ пише та газета — постановивъ собѣ будь що-будь ще разъ дѣстати ся до рады державнои. щобы по можности наступати тамъ на нагнѣтки президентови міністрѣвъ гр. Баденьому и доскулювати Полякамъ“. Въ тѣй цѣли п. Романчукъ не обмежае своеи кандидатуры на одинъ округъ, нно пробувати ся буде на два а може навѣть на три округи. Тыми округами маe бути IV-та курія Калушь-Долина-Бѣбрка и Тернопѣль-Збаражь-Скалатъ.

Въ IV-ій куріи округа Калушь-Долина-Бѣбрка контръ-кандидатомъ п. Романчука маe бути староста долиньскій Навроцкій, котрый выступае зѣ служби. Пѣсля поголосокъ — пише Gazeta Nar. — правительство бажае въ V-ій куріи [Стрый-Турка-Жидачѣвъ-Бѣбрка-Долина-Калушь] перефорсувати Русина, а маe бути нимъ Модестъ Каратницкій. Але така акція правительственна може насъ внеохотити до участи у выборахъ. До сего ще чейже не дѣйшло, щобы обывательство мало розщабати собѣ голову, абы въ IV-ои курія перефорсувати старосту а въ V-ои Русина! Коли бы сѣ поголоски показали ся правдою, то обывательство стане въ пѣвперекъ тымъ забагамъ, бо тутешна пята курія зъ нѣякои рациі не належать ся Русинамъ, а кандидатомъ польскимъ есть дѣдичь Казимиръ Ройовскій.“

Переглядъ політичный.

Въ долѣшно-австрійскѣмъ соймѣ, де антісеміты мають бѣльшѣсть, а заступникомъ маршалка в вѣденьскій бурмістръ Штробахъ, райшло д. 5 с. м. зновъ до такои бучѣ, що и писати о нѣй нѣяково. По внесеняхъ и интерпеляціяхъ прайшла на чергу нарадъ петиція жидѣвского товариства, що дбае о удержане и выховане жидѣвскихъ дѣвчатъ-сиротъ. Товариство се удержуе 50 дѣвчатъ и выдае рѣчно зъ власныхъ фондѣвъ около 40.000 зр. Доси побирало оно зъ краевого фонду 200 зр. рѣчнои запомоги и теперь внесло до сойму петацію о признане тои запомоги также на р. 189 . Референтъ кн. Аверсперґъ промавлявъ на користь товариства. Провѣдъ въ палатѣ обнявъ заступникъ маршалка. Противъ внесеня референта проговаряли антісеміткій послы Ґреґоріґъ и Шнайдеръ, инші лише докидали свои замѣтки та дотепы. До найприличнѣйшихъ ще аргументѣвъ противъ удѣленя запомоги належавъ отсе : „Тѣ дѣти, що имъ поможе ся христіянскими грѣшми, може колись будуть вызыскувати монхъ дѣтей и забирати имъ хлѣбъ Хочемо вызволити ся вѣдъ нашихъ ворогѣвъ Жидѣвскій народъ допустомъ Божимъ розбѣшовъ ся по цѣломъ свѣтѣ. Не хочемо запомагати тыхъ зайдѣвъ.“ Але не бракло и такихъ слѣвъ, якъ: „жидѣвска голота“, „треба ся выкинути“, „жиды лѣпше умѣють кр сти, обманювати, пѣдпалювати“ и т. и. Не обѣйшло ся также безъ придирокъ мѣжь послами противныхъ собѣ сторонництвъ. Заступникъ маршалка середъ гамору не дочувавъ тыхъ обидливыхъ слѣвъ и не спинявъ бесѣдникѣвъ; ажь опѣсля вже, коли всѣ выговорили ся, довѣдавъ ся про высказъ п. Шнайдера „голота“ та вѣзнавъ его до порядку, коли вѣнъ вже цѣлкомъ въ порядку садѣвъ на мѣсци. Остаточно внесене референта вѣдкинено 2? голосами противъ 28.

Въ угорскѣмъ соймѣ зложивъ дня 5 с. м. міністръ торговлѣ начеркъ закону що-до покрытя недобору угорскои выставы. Законъ той дае міністрови власть, 550 000 зр. недобору, покрытого на разѣ позычкою зъ касовыхъ засобѣвъ, покрыти окончно тыми-жь засобами, Въ мотивахъ сказано мѣжь иншимъ, що на тѣмъ недоборѣ имовѣрно скѣнчить ся, хочь еще не всѣ выставовѣ рахунки покѣнчені; значить: „имовѣрно“ скѣнчить ся на недоборѣ, выносячѣмъ надъ пѣвъ міліона зр., але можлива рѣчь, що той недобѣръ по окончѣмъ выладженю „всѣхъ“ выставовыхъ рахункѣвъ окаже ся ще бѣльшій.

„Новости“, обговорюючи пропамятне письмо босаньскои депутаціи, що въ послѣднихъ мѣсяцяхъ мин. року була у Вѣдни, кажуть, що жалобы и протесты босаньскихъ и герцеговиньскихъ Сербѣвъ зъ певностію не найдуть вѣдгомону въ урядовій Европѣ; бо Австрія — то не Туреччина, а великій державы не мають спроможности мѣшати ся у внутрѣшну управу австрійску. Але за те нехай бодай прилюдна опінія Европы займе ся надужитями, якій дѣють ся въ Боснѣ и Герцеговинѣ; лише такимъ способомъ можна вплынути на такихъ політикѣвъ, якъ бар. Каляй.

Въ нѣмецкій радѣ державній зновъ порушено справу польску. Дня 5 с. м. п. Комеровскій жалувавъ ся на вороже до Полякѣвъ поведене правительства и печати и протестувавъ противъ обмежуваня конституційныхъ правъ Полякѣвъ. На те давъ канцлеръ кн. Гогенльоге досыть рѣзку вѣдповѣдь. „Мы уважаемо — говоривъ канцлеръ — політику нашихъ сусѣдѣвъ, Россіи и Австро-Угорщины, якои они придержують ся супротивъ свого польского населеня, цѣлкомъ за внутрѣшну справу тыхъ державъ. Для насъ справа польска властиво лише рускою справою, и длятого навѣть не належить до рады державнои, а до руского сойму. Але проте я хочу и тутъ выявити становиско правительства що-до сеи справы. Польскій провінціи суть невѣддѣльною частію рускои монархіи. И усы не занедбали своихъ обовязкѣвъ супротивъ польского населеня. Я не потребую наводити на се доказѣвъ; досыть лише указати на те, якъ за сто лѣтъ рускои управы пѣднявъ ся культурный станъ тыхъ краинъ. Правительство богато причинило ся до здвигненя заможности и заспокоеня потребы провѣты. Я не хочу казати, що Прусы въ сѣмъ другѣмъ напрямѣ за богато зробили; але таки польска сила агресивна не була бы такою, якою е, коли бы Прусы не давали були нагоды до выхованя образованого польского середного стану. Ся благодать накладае также обовязки: Поляки мусять научити ся, почувачи себе цѣлкомъ рускими громадянами. Але прояви попереднихъ и послѣдныхъ часѣвъ показали на мій жаль, що сеи цѣли не осягнено; противно веде ся така національна пропаганд , котра остае въ свѣдомій противности до рускои державы. Выступити противъ тои пропаганды енергічно всѣми можливыми силами, — отсе обовязокъ державнои мудрости. Супротивъ силы фактѣвъ скѣнчать ся надѣ Полякѣвъ остаточно гѣркимъ розчарованемъ.“

Заколоты въ италійскихъ університетахъ все ще не устають; закрыто вже й університетъ въ Палермѣ и въ Мацератѣ Въ Неаполю прайшло до бійки зъ поліцією, при чѣмъ ранено кільки особѣвъ. Студенты домагають ся, щобы звѣльнено вѣдъ кары засудженыхъ ихъ товаришѣвъ.

Соймъ краевый.

Доповнене справоздане зъ 10 засѣдань, II-гои сесіи, VII періоду въ суботу дня 6 н. ст. лютого.

Справоздана выдѣлу краевого: въ справѣ призволеня репрезентаціи повѣтовій въ Городенцѣ на загаганне позички въ сумѣ 18.000 зр. на покрытя решты коштѣвъ будовы повѣтовои дороги зъ Незвиска до Обертина — та въ справѣ будовы зелѣзниць Тшебиня-Скавцѣ и Хабѣвка-Новый Торгъ Закопане — придѣлено дотычнымъ комісіямъ.

Комісія промыслова здаючи справу зъ предложеня выдѣлу краевого въ предметѣ поперая промыслу краевого — поставила такій внесеня: Призначае ся 4000 зр. безпроцентовои позички для громады Кальварія зебжидовскои, щобы побудували будынокъ на примѣщене краевои школы столярскои. Вызначае ся 15.000 зр. на уладжене вѣддѣлу ткацтва механічного въ кр. школѣ ткацкій въ Коросні. Удѣляе ся Стан. Дачиньскому, учителеви рисункѣвъ въ кр. школѣ гончарскій въ Коломыи, veniam aetatis, а заразомъ стабілізуе ся его на посадѣ учителя. Поручае ся выдѣлови кр., щобы предложивъ проектъ заведеня ткацтва механічного при кр. школѣ суконничій въ Ракшавѣ.

Въ генеральній дискусіи поставили деякій послы додатковій внесеня: п Щепановскій, щобы правительство вѣддало половину доставы обуви для гарнізону въ Галичинѣ краевымъ промысловцямъ дрѣбнымъ; — п Сѣреднявскій, щобы выдѣлъ кр. розслѣдивъ справу заснованя школы выробу капелюхѣвъ въ Мысленицяхъ; — п. Мерунович, щобы побудувати новый будынокъ для школы ткацкои въ Глинянахъ, а заразомъ розширити науку въ тій школѣ на выробъ килимѣвъ и матерій літургічныхъ.

Всѣ внесеня комісіи промысловои якъ также внесеня послѣвъ принято безъ дискусіи.

Петицію Ив. Трембецкого, майстра лякерничого у Львовѣ, о субвенцію зъ фонду промыслового, передано выдѣлови кр. для евентуального увзгляднена.

Петицію мѣста Рогатина о выеднане найвышшои санкціи для краевои уставы зъ р. 1895 що-до регуляціи середнои части Гнилои Липы полагоджено въ сей способѣ, що поручено выдѣлови кр. предложити дотычный законъ до санкціи.

Петицію мѣста Жидачева о регуляцію рѣки Стрыя передано выдѣлови краевому до розслѣду.

Въ такій самый способѣ полагоджено и инші петиціи громадъ зъ заходнои Галичины о регуляцію рѣкъ.

Петицію рады пов. въ Перемышлянахъ о признане повѣтового шпиталю въ Перемышлянахъ загальнымъ и публичнымъ полагоджено прихильно, пѣдъ условемъ, що рада повѣтова выповнить всѣ вымагани а приписани закономъ условя.

Наступивъ цѣлый рядъ справоздань комісіи петиційнои зъ петицій урядниковъ выдѣлу краевого. Референтомъ тыхъ справъ бувъ, пѣсля звычаю, пос. Махальскій. Пѣсля его внесень ухвалено безъ дискусіи, що урядникови выдѣлу кр. Ант. Бѣлиньскому маe ся вчислити до емеритуры службу, яку провѣвъ при рѣзныхъ радахъ повѣтовыхъ; що провізоричному референтови для справъ зелѣзничихъ при кр. выдѣлѣ, Льву Пашковскому удѣляе ся veniam aetatis et studiorum; — що удѣляе ся veniam aetatis: старшому инжінерови въ бюрѣ зелѣзничѣмъ Мавр. Махальскому, инжінерови І. кл. Ром. Бобровскому, асистентови рахунковому кр. бюра зелѣзничого Андр. Имѣлови.

Петицію громады Пѣдсоснова, бобрецкого повѣту, въ справѣ неправильного выарендованя права пользованя на грунтахъ тои громады — передано правительству до розслѣду и полагодженя.

Зголошено внесеня и интерпеляціи. Пос. Малаховскій внесъ проектъ закона о змѣну статуту мѣста Львова и въ справѣ розширеня права що-до накладаня додатковъ громадскихъ на цѣли мѣста Львова. — Мѣж

интерпеляціями замѣтнѣйшій пос. Поточка въ справѣ насильства, доконаного уланами въ Жовквѣ.

---

11 те засѣдання II-гои сесіи, VII-ого періоду, дня 3. н. ст. лютого.

На нинѣшне засѣдане сойму выповнила ся палата дуже численно послами; навѣть дуже рѣдкій гостъ архіепископъ Моравскій и еп. Пузина засѣли на своихъ мѣсцяхъ. Все те вказувало, що на засѣданю зайде якась важнѣйша подѣя.

По отворенію маршалкомъ засѣдания и по вѣдчитаню петицій, провѣдъ нарадъ обнявъ Є. Ем. кардиналъ и удѣливъ голосу маршалкови гр. Стан. Ваденьому. Маршалокъ гр. Бадені забравъ голосъ, щобы предложити внесене выдѣлу краєвого въ справѣ 50 лѣтнього ювілею цѣсарского: Торбкъ поручивъ соймъ выдѣлови кр. предложити дотычній внесеня. Выдѣлъ кр. приймовъ до пересвѣдченя, що найвѣдповѣднѣйше почтить ся ювілей цѣсарскій, коли устроить ся въ краю резіденцію для нашого наймилостивѣйшого монарха. Мѣсцемъ для сеи резіденціи есть давный замокъ королѣвскій на Вавели. Навѣть самъ цѣсарь въ 1880 р. высказавъ ся, що сю старинну памятку треба охоронити передъ руиною. Таке святковане ювілею вѣдповѣдае напрямови політичному, бо лучить нашъ край новымъ а стислымъ узломъ зъ монархомъ и династіею, бо причиняе ся до розвитку обохъ народностей на грунтѣ національномъ. Щобы осягнути сю цѣль, предкладае выдѣлъ кр. таки внесеня: 1) Выбудувати коштомъ краю касарнѣ на помѣщене гарнізону, що стоить на Вавели. До сего выдатку причинить ся краковска каса щаднича. Будова касарень повинна скончити ся въ 1898 р. 2) Постарати ся, щобы цѣсарь признавъ замокъ вавельскій за свою резіденцію. 3) Опбеля приняти ся за адаптацію замку щорбчными не дуже обтяжаючими буджетъ выдатками. — Сѣ внесеня мають трактувати ся якъ наглячій.

Въ справѣ формальной забравъ голосъ пос. Окуневскій и зложивъ таке заявлене: Промавляю яко представитель руского народу, що такъ само льояльно и преданно вѣдносить ся до свого монарха та радъ бы гѣдно почтити 50-лѣтный ювілей свого монарха. Але рускій нарѣдъ мусить застерегти ся противъ того, щобы при нагодѣ ювілейного внесеня старано ся упечи историчній мрію та забаганки и сягано до вѣдбудования давныхъ королѣвскихъ замкѣвъ. Цѣною вашій патріотичній поры вы, але заперечую права трактувати сей край якъ провінцію польску. Мы реклямуемо свое право, що належимо до австро-угорскои державы не яко польска земля, але рускій край.

Приступлено до голосования повстанемъ въ мѣсць. Є Ем. кардиналъ сконстатувавъ, що ухвала запала одноголосно. [При голосованю не встали зъ мѣсць послы Окуневскій, Остапчукъ и Новаковскій.] Роздали ся оплески.

Пос. Малаховскій мотивувавъ свои три внесеня що до змѣны статута мѣста Львова и розширеня права на побране додаткѣвъ громад кихъ. — Внесеня придѣлено комісіямъ правничій и громадскій.

Маршалокъ повѣдомивъ, що на вторковомъ засѣданю прийде пѣдъ дискусію законъ санітарный, а на засѣданю въ середу новый законъ дороговый.

Принято безъ дискусіи справоздане комісіи буджетовои зъ галицкого фонду пропінаційного.

Принято внесеня комісіи господарскои що до управильненя торгу худобы опасовои у Вѣдни. Комісія поручае выдѣлови кр. перевести всесторонній розслѣды въ тій справѣ.

Принято внесене комісіи господарскои въ справѣ заснованя школы садовничои того змѣсту, що признае ся потребу заснованя школы садовничои, взглядно садовничо-яриновои въ полудневo-всходній части краю и поручае ся выдѣлови кр. предложити готовій пляны организаційній на слѣдующій сесіи.

Въ справѣ акцію нищеня мышей пбльныхъ ухвалено внесеня комісіи, що вызначае ся выдѣлови кр. 4000 зр. на кошты нищеня мышей, що треба старати ся у правительства о таку саму квоту на ту цѣль, та що зверхностямъ громадскимъ и обшарамъ дворскимъ треба подавати до вѣдомости приписы и розпорядженя въ сѣй справѣ.

Въ справѣ школы лѣсовои у Львовѣ ухвалено побольшити етатъ учителѣвъ о одну посаду учителя та старати ся у правительства, щобы окончевій ученики краевои школы лѣсовои були принущеній до складаня испыту на ц. к. управителѣвъ лѣсовыхъ, и то не у Вѣдни а у Львовѣ.

Петицію товариства ткацкого въ Глинянахъ о запомогу 1800 зр. на закупно взорцѣвъ и машинъ вѣдступлено выдѣлови кр. до розслѣду и увзгляднення.

Петицію громады Горохбвцѣ, пов. перемыского, щобы кошты полученій зъ одержанемъ консенсу будовляного въ районѣ крѣпостномъ, покрывавъ скарбъ державный, — передано правительству до увзгляднення.

Зъ черги ухвалено тремъ урядникамъ выдѣлу краевого veniam aetatis, а двомъ veniam studiorum.

Петицію Андрея Мамчура о спонуканє власти політичнои, щобы выдала карту на збрую — передано правительству до увзгляднення; — петицію Ив. Котелюка зъ жалобою на вымѣръ и екзекуцію податку передано правительству до розслѣду и увзгляднення.

Слѣдуюче засѣдане завтра, въ второкъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырбвнати залеглости.

НОВИНКИ.

— **Протесты до сойму противъ заведеня окружныхъ громадъ** переслали дальше на руки „Народнов Рады“ у Львовѣ слѣдуючій громады: Поручинъ пов. бережаньского; Баковцѣ, Волощина, Бринцѣ загбрній, Лопушна, Ольховець, Острбвъ, Отиневичѣ, Суходблъ и Ятвяги пов. бобрецкого; Дитковцѣ, Гаѣ дитковецкій, Вертелка, Кутище, Пбдкамѣнь, Староброды и Черница пов. брбдского; Стрѣлковцѣ пов. борщѣвского; Бобрбвники и Журавинцѣ пов. бучацкого; Витвица пов. долиньского [двѣ петиціи]; Трускавець пов. дрогобицкого; Джурковъ и Якубовка пов. городеньского; Берестъ и Поляна [по двѣ петиціи] ов. грибовского; Копичинцѣ, Сидорбвъ и Суходблъ пов. гусятиньского; Голѣгра ы пов. залѣщицкого; Мшана пов. золочѣвского; Новосѣлки, Ордбвъ, Ясеница руска и польска, пов. каменецкого; Виноградъ пов. коломыйского; Ситѣховъ пов. львбвского; Ветлинъ, Устрѣки, Ясѣнь пов. лѣського; Крижбвка и Ростока велика пов. ново-сандецкого; Жидовичѣ, Новосѣлка, Тучне, Утѣховичѣ и Янчинъ пов. перемышляньского; Михалбвка пов. пбдгаецкого; Улицко зарубане и Хлѣвчаны пов. равского; Выспа пов. рогатиньского; Порѣчь пов. рудецкого; Перемыслбвъ пов. сокальского; Викторбвъ, Крилосъ зъ Пбдгородомъ, Майданъ и Высочанка пов. станиславбвского; Олешѣвъ пов. товмацкого; Борова-Гора, Батия гбрна и Батия дольна пов. тешанбвского; Черкавщина пов. чорткбвского. — Кромѣ того на руки Редакціи „Дѣла“ наспѣли петиціи зъ громадъ Городинцѣ, Постолбвки и Раковаго-Кута повѣту гусятинского. [Бойты петиціи конфіскували и возили до староства ..]

— **Зъ Наук. товариства имени Шевченка.** Въ середу о годинѣ 7-бй вечеромъ вѣдбуде ся въ канцеляріи товариства [ул. Академічна ч. 8.] засѣдане секціи исторично-філософічнои и філольогічнои. На порядку дневномъ: а) справа уконституованя секцій, б) рефераты.

— **Зъ выдѣлу Руского товариства педагогічного.** Заходомъ выдѣлу вѣдбуде ся въ середу 10-ого лютого о 6. годинѣ вечеромъ въ комнатѣ IV-ои клясы рускои гімназіи [Народный Дбмъ III. поверхъ] другій вѣдчитъ д ра Т. Мандибура про Олімпію. Вступъ вбльный. Выдѣлъ сподѣвае ся численнои участи нашои интеліґенціи. — Засѣдане головного выдѣлу вѣдбуде ся въ суботу 13 ого лютого о годинѣ 5½ въ канцеляріи дирекціи рускои гімназіи. — Загальній збры Руского товариства педагогічного вѣдбудуть ся дня 7 н. ст. марта о 2-бй годинѣ пополудни въ комнатѣ IV-ои клясы рускои гімназіи у Львовѣ.

— **Краєва рада школьна** рескриптомъ до ч. 9064/96 припоручила слѣдуючій книжочки выданій товариствомъ „Просвѣта“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.] яко надаючій ся на нагороды пильности для молодежи школьнои, а именно: 1) Цѣсарь Францъ Іосифъ I., 2) Повѣстки, 3) Житє св. Ивана Золотоустого, 4) Галя, 5) Зъ житя Якова Кука, 6) Фінляндія и Сахара, 7) Дещо про землю, 8) Ганесъ Етеде, 9) Зъ Маркіяновои спадщины. Отже звертаемо увагу Вп. учителѣвъ на той рескриптъ и сподѣваемо ся, що зволять закупувати повысшій премійній книжочки въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ.

— **Затвержденє выборбвъ.** Цѣсарь затвердивъ в бръ кн. Володисл. Сапѣги, властителя дббръ въ Олешицяхъ, на маршалка, а нотаря Стан. Длуґошевского въ Чешановѣ на віцемаршалка ради повѣтовои въ Чешановѣ.

— **Еміграційный агентъ Міслеръ въ Бремы** є недорбвнаный въ реклямѣ. Недавно писали мы, що вбнъ розсылае вбітамъ въ Галичинѣ стѣнній годинники для канцелярій громадскихъ (розумѣе ся на годинникахъ є фірма Міслера), а теперь розсылае селянамъ безплатно брошки зъ своимъ портретомъ. Деякій селяне дбстали ихъ по 15 штукъ.

— **Будова промыслового музею у Львовѣ** мае зачати ся вже въ короткбмъ часѣ на площи Castrum противъ „Народного Дому“. Справою будовы занимае ся комітетъ зложеный въ першбй лічіи зъ представителѣвъ львбвскои щадниць, котра жертвувала на сю будову значну суму, а вбдтакъ зъ делеґатбвъ рады мѣскои.

— **Въ справѣ кадетскои школы у Львовѣ** запали вже ухвалы рады мѣста Львова. Школа мае бути побудована на грунтахъ пбдъ Стрыйскимъ паркомъ, званыхъ „Примѣрками“. Место вбдступае тій грунты пбдъ будову за 60.000 зр., хочь вартбсть ихъ выносить 96.000 зр. Приймае ся засада, що до коштбвъ будовы мае вчислятись и вартбсть грунту, а вбдъ цѣлои тои сумы правительство мае платити рбчне вбдшкодоване, котрого высокбсть буде залежати вбдъ того, въ якбмъ часѣ буде правительство се вбдшкодоване платити. Часъ лишае ся правительству до выбору вбдъ 28 до 50 лѣтъ. Рада мѣска высказала бажане, щобы польска и руска мова були въ тій школѣ обовязковій та щобы до неи приймали лише Полякбвъ и Русинбвъ.

— **О крыту галю на головномъ желѣзничномъ дворцу у Львовѣ** старае ся теперь львбвска рада мѣска въ міністерствѣ зелѣзниць. Міністерство зъ-разу вбдмовило галѣ, але пбзнѣйше, коли выбрана зъ рады мѣскои комісія предложила проектъ галѣ, котра буде лишь о 170.000 зр. дорожша вбдъ проектованого вже правительствомъ крытого перону, тогдѣ головный зарядъ зелѣзниць зробивъ мѣсту надѣю на здѣйстнене его бажань. Комісія, маючи приречене міністерства, сподѣвае ся, що справа крытои галѣ буде полагоджена по ея мысли.

— **Стіпендійними запомогами** зъ фонду о. Петра Целевича, пок. пароха зъ Викторова, по 100 зр. рбчно, наділивъ управляючій совѣтъ „Народного Дому“ у Львовѣ: Ант. Дошну слухача III. року правъ, Сим. Сидорака слухача II року фільософіи и Андр. Алексевича слухача II року медицины — всѣхъ трехъ у Львовѣ, а Вікт. Хиляка слухача IV року фільософіи у Вѣдни.

— **Зъ олеського деканату пишутъ намъ:** Дня 4 с. м. вбдбувъ ся соборчикъ деканальный въ Ожидовѣ декан. олеського, въ котрбмъ взяло участь 24 священикбвъ. На внесене декана о. К. Винтоняка постановлено урядити въ сѣмъ роцѣ три торжественній місіи духовній, а то: въ Сасовѣ, Соколбвцѣ и Станиславчику, а для священикбвъ по можности въ першій половинѣ Великого посту днѣ реколекційній конференціи [сполученій зъ св. сповѣдію] въ двохъ мѣсцевостяхъ, а то въ Турю и Бѣлбмъ камени. Кромѣ того Всч. оо. В. Озерскій и І. Жегаловичь референували: першій о новбмъ законѣ конкурренційномъ а другій: „чи дасть ся спинити еміґрація черезъ заснованє касъ церковныхъ зъ добровбльныхъ датковъ“ такъ вычерпуючо та знаменито, що зббраній заявили имъ однодушно свое признанє. Наконець ухвалено въ виду надходячихъ выборбвъ поступати по мысли пастирского листу, выданого австрійскимъ епископатомъ въ сѣчни с. р. — солідно и карно та пбдпирати кандидата, що дае поруку преданности руско-кат. церквѣ и справѣ народній. Пбдносимо послѣдну точку въ тій цѣли, щобы a priori заткати ротъ такимъ ґазетамъ, якъ Gazeta Narodowa, що понисала сплетнѣ о соборчикахъ холоѣвского деканата [въ ч. 36 зъ 5 с. м.] и повтягала „diaków i chłopów“. Quousque tandem? — *Участникъ.*

— **Самоубійство панночки.** Незнана порядно убрана панночка, блондинка въ вѣцѣ бблъше-меньше 18 лѣтъ, отруила ся сѣрчаною кислотою въ почекальни на зелѣзничбй стаціи Зарваница коло Золочева. Знайдено при нѣй білетъ вбльнои їзды зъ Перемышля и кбль канацять крейцарѣвъ. Сукня на нѣй була матеріяльна темно-зелена, а бѣле значене буквами К. О. Дозорець стаціи Троянъ заставъ ю вже въ аґоніи. Пбховано ю на сѣльскбмъ цвинтари въ Плуговѣ.

— **Аддіторіятъ австро-угорскои арміи** мае одержати невдовзѣ нову орґанізацію, при чбмъ его персональный етатъ буде побольшеный. Межь нинѣшнимъ будуть утворенй двѣ посады полковникбвъ при найвысшбмъ вбйсковбмъ трибуналѣ у Вѣдни.

— **Убійства на балѣ** допустивъ ся 20-лѣтный Генрикъ Бальді въ італійскбмъ мѣсточку Альфозинѣ пбдъ Равенною. Пбдчасъ танцю убійникъ прискочивъ до властителя дббръ Антона Ґраціяні-ого и пхнувъ его ножикомъ въ груди. Зробивъ ся пополохъ и середъ загального замѣшаня убійникъ встигъ утечи Раненый померъ таки на балѣ. Причиною того незвычайного убійства мала бути заздрбсть.

— **Якъ можна жертвувати мілікрды на публичній цѣли?** Будапештеньскій бурмістръ одержавъ листъ зъ пбдписомъ F. Y. и долучену до листу облігацію на 500 зр. зъ бажанемъ, щобы тій грошѣ зложити на 500 лѣтъ до процентования, поки зъ нихъ не выросте 80 мілібнбвъ. Зъ тои сумы 75 мілібнбвъ призначуе незнаный жертводавець на обхбдъ 1500-ныхъ роковинъ истнованя угорскои державы, 4½ мілібна на убогихъ, а ½ мілібна лишае на дальшихъ 500 лѣтъ, щобы зъ него зросла знобу сума 3 білібнбвъ 200 мілярдбвъ. Тую нову суму призначуе жертвуватель на обхбдъ 2000-ныхъ роковинъ угорскои державы, на добродѣйній институціи и на сплату державныхъ довгбвъ. Бурмістръ зложивъ той оріґінальный даръ въ депозитѣ.

— **Новый вулканъ** утворивъ ся въ бразилійскій державѣ Санъ-Паольо, въ вілѣ Макако недалеко порту, вбддаленого вбдъ столицѣ о чверть годины ходу. Въ останныхъ дняхъ грудня минувшого року робітники, занятій на тій вілѣ, спостерегли, що зъ землѣ выступае пара и не вмѣли пояснити собѣ того явища. Того-жь дня вечеромъ земля нагле отворила ся на чотири метры навкруги, а зъ того отвору бухнувъ огненный стовпъ, що его було видко на десять кільометрбвъ доокола. Жителѣ, котрыхъ домы стояли близько тои огненои пропасти повтѣкали геть зъ страху, щобы пбдъ ними не запала ся земля. Не дивниця, бо зъ пбдъ добуваъ ся якійсь глухій гуркбтъ и вся она дрожала пбдъ ногами, а огненный стовпъ выкидавъ камѣне и ляву, пбднимаючи ся въ гору на 20—30 метрбвъ Мѣсяць минувъ вже, а вулканъ ще не втихомиривъ ся. Вбдъ жары выкиданого до нинѣ розпаленого камѣня и горячои лявы бе навкруги страшенна задуха, а земля западае ся въ що-разъ то ширшбмъ округѣ.

— **Зъ житя Американцбвъ.** Въ Провідансъ одна дуже богата дама выходила шестый разъ замужъ. Зъ попередниками пана молодого панѣ Елеонора Лінтеръ розвела ся въ часѣ... десяти лѣтъ. Повна чару и принады 30 лѣтна аматорка рбзнородностій запросила на весѣле своихъ пятьсхъ бувшихъ мужѣвъ. Зъ нихъ чотири прибули, а пятый, звиняючись недугою, прислалъ бувшбй женѣ... дорогій подаруноkъ. Свѣдчить се... о не абы-якбй холоднокровности жителѣвъ нового свѣта.

— **Дрббній вѣсти.** Въ Англіи померъ недавно въ 84-бмъ роцѣ житя Исаакъ Пітманъ, винахбдникъ стенографіи. Винайшовъ вбнъ ся передъ 60 роками, бувши 24-лѣтнымъ учителемъ, и назвавъ зъ-разу „фонографією“. — На зелѣзничбй стаціи въ Копичинцяхъ буде пбдбудована на весну огрѣвальня на три паровозы зъ пбдбчнымъ варстатовымъ будынкомъ. Коштъ будовы вынесе близько 30.000 зр. — Комендантъ XI. корпусу арміи ґр. Шуленбурґъ именованый властителемъ 30 го полку пѣхоты.

Наука, штука и література.

— **Твори Івана Тобилевича** (Карпенка Кар го), выйшли сими днями коштомъ редакціи „Зорі“ зъ друкарнѣ Наукового товариства имени Шевченка яко спора книжка обнимаюча шесть драматичныхъ творбвъ [другихъ 11 творбвъ Тобилевича выйшло передъ 3 роками, выданыхъ въ „Зорі“]. Именно мѣстять ся тутъ: „Мартин Боруля“ комедія въ 5 дѣяхъ, „Сто тисяч“ комедія въ 4 дѣяхъ, „Безталанна“ драма въ 5 дѣяхъ, „Що було, те мохом поросло“ драма въ 5 дѣяхъ, „Чабан“ драма въ 5 дѣяхъ и „Сербин“ драма въ 5 дѣяхъ и 6 вбдмѣнахъ. — Книжка, оббймаюча 315 сторбнъ VIII-ки, прикрашена портретомъ автора, коштуе 1 зр. 20 кр.

— „Зорі“ ч. 2 зъ 15 (27) сѣчня мѣстить въ собѣ: на першій сторонѣ гарный портретъ ювілата Данила Лукича Мордовцева [якъ сидить при своѣмъ письменномъ столѣ зъ перомъ у руцѣ], а на другій сторонѣ починаюсь и йде черезъ пбвдесяти стороны описъ ювілею Д. Л. Мордовця п. заг. „Українське сьвято у Петербургї Сорокліткий ювилей українського письменника Данила Лукича Мордовця. Переказав Цезар Білило“; — вбдтакъ по образку „Церков в Пістиню“ иде поезійка Богдана Лепкого „Ходи зо мною!“ — потбмъ докбнчене оповѣдання Грицька Коваленка „І в щастї не трать розуму!“ — продовженє драми Б. Грѣнченка, „Ясні зорі“; — три замѣтки Павла Граба „Дещо про осьвіту на Українї“, „Нові причинки до житєписи Г. Ф. Квітки“ и „Олександер Котляревський“,] — вкбнци хроніка и бібліографія. — До сего числа „Зорі“ долученый дальшій пбваркушь Словаря россійско-украинъского [вбдъ стор. 183 до 190 — вбдъ слова „Присѣдать“ до слова „Прображничать“]

— **Чехъ о Русинахъ.** Знаный нашимъ читателямъ писатель Фр. Вальовшекъ [Valoušek] розпочавъ въ берненьскій часописи „Hlidka“ (въ и рѣ 2. зъ сего року, стор. 89—103) рядъ статей про наше житє-бутє п. заг. „Národní politický a literarni život Rusinů“ писаныхъ зъ знанемъ рѣчи и овѣяныхъ великою симпатією до Русинбвъ. Въ першій частинѣ дбйшовъ авторъ до року 1866-ого.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Ц. к. краєва рада школьна именувала учителями въ народныхъ школахъ: Войт. Малецкого учителемъ въ Микитинцяхъ; о. Євг. Крушиньского учителемъ гр.-кат. релігіи въ мужескій 6-клясовій школѣ въ Снятинѣ; о. Мих. Свѣтенького учителемъ гр. кат. релігіи въ мужескій школѣ им Пирамовича у Львовѣ; Теод. Маршалюка учителемъ въ Грабичи; Павл. Ковальску молодшою учителькою 2-клясовои школы въ Озѣрнѣ; Юл. Тарнавского учителемъ въ Колтовѣ; Єлену Точиску молодшою учителькою 5-кляс. школы въ Товмачи; Конст. Белтовского старшимъ учителемъ мужескои 5-кляс. школы въ Бобрцѣ; Фр. Никляса въ Цѣневѣ; Амвр. Левицку въ Пбдфилипю; Клим. Долиньску молодшою учителькою 2-кляс. школы въ Выбранбвцѣ; Фр. Вжещиньского въ Теплицяхъ дольныхъ; Теоф. Муху управителемъ 3 кляс школы въ Ланахъ; Сим. Паничевского въ Тишбвцяхъ; Марію Чудецбвну въ Зарѣчи; Петра Телиховского молодшимъ учителемъ мужескои 5-кляс. школы въ Галичи; — 2) затвердила въ учительствѣ Юл. Кобыляньского ґімн. учителя въ Коломыи. — Міністеръ скарбу заименувавъ скарбовыхъ радникбвъ: Іос. Хащиньского, Тад. Гординьского, Льва Маевского, Ром. Бѣлиньского, Юл. Несторовича, Ив. Чабана, Фридр. Рімана, Кар. Яросевича и Ґуст. Наймана скарбовыми надрадниками въ окрузѣ львбвскои дирекціи скарбу.

— **Перенесеня.** Ц. к. краєва рада школьна перенесла ґімназ. суплентбвъ: Мих. Вашкевича зъ Львова до Коломыи; Винк. Кубика зъ Львова до Тернополя; Войт. Туровича и Мих. Курка зъ Львова до Стрыя. — Дирекція почтъ перенесла почтового контрольора Володисл. Ольшевского зъ Кракова до Дрогобича, а почтового касіера Ґуст. Шторха зъ Калуша до Стрыя.

Вбдозва.

Якъ вже изъ часописей вѣдомо, дня 6 вересня 1896 р. постигло мѣсточко наше дуже велике нещасте, бо помянутого дня церковь наша до тла згорѣла.

Мимо найщирши волѣ и найревнѣйшихъ старань самій о власныхъ силахъ дому Божого воздвигнути не есьмо въ станѣ, бо мѣсточко наше есть дуже убоге, заледви 600 душъ числяче, а то тымъ бблъше, що церковь, котру будувати намѣряемо, мае бути мурована, если на тое средства позволять. Тому-жь то Высока Презідія ц. к. Намѣстництва рескриптомъ зъ дня 6 студня 1896 р. до ч 11.868, увзгляднюючи наше прикре положене, позволила намъ збирати на повысшу цѣль добровбльній складки на оденъ рбкъ въ цѣломъ краю.

Осмѣлаемо ся про те удатись до Высокопреосвященыхъ Ординаріятбвъ и до Всесвѣтлѣйшихъ и Высокопреподобныхъ Капітулъ всѣхъ трехъ Епархій, до Высокопреподобныхъ и Всечестнѣйшихъ Настоятелѣвъ деканатбвъ и парохій, до Высокоблагородной мірскои интеліґенціи и до Почтенныхъ мѣщанъ и селянъ зъ умильнымъ прошенемъ, щобы схотѣли колектантбвъ нашихъ вселаскавѣйше обдарити, або свою жертву выростъ до комітету парохіяльного въ Лютовискахъ прислати. Мы же изъ своеи стороны будемо при кождій службѣ Божій благати Господа Бога, щобы жертву ихъ яко вдовичу лепту принявъ и св. Архистратигови Михаилови поручивъ записати ю въ книзѣ живота.

За комітетъ *Іосифъ Котецкій* парохъ въ Лютовискахъ.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ тов. „Просвѣта“.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбруцкои 50 крейцаровои льотерии, котра по вôдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готôвкою.** Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателêвъ на се, що тягнене наступить невôдклично **дня 20-го лютого.**

Телеґрамы „Дêла“.

Прага 8 лютого. На вчерашнихъ зборахъ старо-ческихъ постановлено взяти дêяльну участь въ выборахъ до рады державнои и вôйти въ переговоры зъ молодо-ческимъ сторонництвомъ.

Вêдень 8 лютого. Вчера вôдбуло ся тутъ 30 робôтничихъ зборôвъ передвыборчихъ. Всê вôдбули ся спокôйно, лише на одномъ прийшло до бôйки, такъ що мусêла вдати ся поліція.

Атены 8 лютого. Вôдъ суботы тревае въ Канеê битва мêжь войскомъ а могамеданцями. Въ мêстê магомеданцê облягли палату губернатора. Пожежи и грабежи не устають. Христіяньске населене утêкае на кораблê. Взагалê положене дуже круте. Консулê домагають ся вôдъ своихъ правительствъ присылки свêжихъ кораблêвъ военныхъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей въ Галичинê** зôбравъ дальше о. крил. Теофиль Павликôвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 29 зр. 21 кр. Именно жертвували на ту цêль: о. Іос. Гумецкій зъ Татаринова вôдъ себе и своихъ прихожанъ 4 зр. 10 кр.; о. Л. Любôвецкій изъ Сорокъ коло Щирця изъ „коляды“ въ селахъ Сороки, Яструбковъ и Никонковичê по 1 зр., разомъ 3 зр.; мокрянскій деканъ о. Юл. Чайковскій въ Городища зôбранê на декан. соборчику въ Якубовôй воли 9 зр. 61 кр., именно вôдъ себе и оо. Погорецкого зъ Бêлины, Малярêвича зъ Дорошева, сотр. Скобельского, Плятека зъ Дублянъ, Єдинакого зъ Нагуевичъ и Раставецкого изъ Ступницê по 1 зр.; вôдъ о. Гарбильского зъ Якубовои волê 1 зр. 11 кр. вôдъ оо. Хотинецкого зъ Быковои, Кишика зъ Опакъ и В. Скобельского зъ Прусъ по 50 кр.; о. крил. Теоф. Павликôвъ вôдъ себе 5 зр.; Іос. Гузаръ управитель Ставропигійскои друкарнê 50 кр.; черезъ редакцію „Галичанина“ зôбрано 7 зр., именно вôдъ оо. Красицкого зъ Дернова и Копытчака зъ Тернополя по 2 зр., Дигдалевича зъ Полнятичь, Смольного изъ Пановець и Кузика зъ Осовець по 1 зр. Всего зôбрано до нинêшного дня 2320 зр. 95 кр.

— **Выказъ жертвъ на Руску Бурсу въ Тернополи** за часъ вôдъ 1. листопада 1796. до 1. лютого 1897: Є. Е. кардиналъ звольили жертвовати 50 зр. (а не 25 зр., якъ подано було хибно въ однôмъ зъ попередныхъ чиселъ „Дêла“); о. Балтаровичъ зъ Ладичина 5 зр., 12 струдлêвъ, 10 книшêвъ и медôвникъ; о. Залуцкій зъ Теребовлê 5 зр.; д-ръ Гладишовскій зъ Тернополя 5 зр.; и 3 маковники; проф. д-ръ Горбачевскій зъ Праги 5 зр.; проф. В. Бêлецкій зô складки мêжь професорами въ академ. ґімназіи у Львовê 5 зр. 20 кр.; д-ръ М. Зобкôвъ зъ Сераева 5 зр.; сов. В. Струтиньскій зъ Сераева 5 зр.; проф. Рыбчукъ зъ Тернополя вôдъ незнакомого добродêя 5 зр.; п. Бородіевичъ зъ Денисова 5 зр.; о. Голêнатый зъ Шельпакъ 4 зр.; д-ръ Дроздовскій зъ Клебанôвки замêсть вêнця на могилу незабутнои памяти секретаря суду Граба 3 зр.; Іосифъ Худикъ господарь зъ Чернихова 3 зр. 25 кр.; о. Дорожиньскій зô Львова 3 зр.; о. Любовичь зъ Острова 3 зр.; п. Реваковичь въ Пôдбужа 3 зр.; проф. Гецêвъ зъ Рящева 3 зр.; о. гамбелянъ Навроцкій 2 зр.; сов. Яворскій зъ Бережанъ 2 зр; п. Петро Гнатевичь п. к. ветеринарь зъ Сендзішова 2 зр.; п. Кордуба урядникъ почтовый зô Львова 2 зр.; о. Алексевичь зъ Зарудя 1 зр. 50 кр.; п. Гр. Гнатикъ урядникъ почтовый зô Львова 1 зр.; п. Мишкевичь зъ Вадовиць 1 зр.; п. Копровскій зъ Вадовиць 1 зр.; п. Жуковскій нотарь зъ Букôвска 1 зр.; п. Глушкевичъ зъ Рящева 1 зр.; п. Онишко зъ Козовы 1 зр.; п. Алекс. Рожекъ зъ Товстого 75 кр.; Братства церковнй въ Ходачковê вел. 1 зр. 50 кр. и въ Городищу 1 зр. 20 кр.; С. Кульчицкій зъ Мêльця 1 зр.; п. Стахевичь зъ Тернополя 6 сорочокъ для бêдныхъ питомцêвъ Бурсы. — Є. Еминенціи Кардиналови за великодушный даръ и всêмъ добродêямъ за щедрй лепты складае сердечну подяку — Выдêлъ. *Д-ръ Лучаковскій*; свящ. *В. Громницкій.*

Надôслане.

Змêна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цêнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборê окуляры, цвікеры, льорнеты, баромотры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч 1.**

ЗЪ АЛЬПАКИ (металь завсêгды бêлый) Лижки по зр. 6·50, Ложочки до кавы по зр. 3·25, зъ хіньского срêбла. Ложки по зр. 14. Ложочки до кавы по зр. 7 за тузинъ

поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля зелêзна у Львовê, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

КОБЗАРЬ Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвêта“.

Цêна кождои части 25 кр

Оправленй примêрники продають ся по 35 кр.

Словарь нêмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВÊТА“ по 1 зр. замêсть 3 зр.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мêшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 36—?

Лишь тогдê правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧÊНКИ

(въ законно обезпеченôмъ опаковану)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААІЕРА

у Вêдни

Розслêдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый также дêтямъ, и записуваный у всêхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лêкарь хоче досягнути скрêпленя цêлого орґаніизму, именно грудей и легкихъ збôльшеня ваги тêла, полêпшеня соковъ, а также взагалê прочищеня крови. — **Фляшку по 1 зр.** можна купити въ складê фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а также майже у всêхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовê у пп. антикарêвъ: Петра Міколяша. Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцêвъ: К. Балабана и Алойсія Гôбнера.

Головный складъ и розсылка для цêлои австро-угор держави. 324 17—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслêдувань заряджуе ся судове слêдство.

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срêбныхъ, зъ хиньского срêбла, альпаки, бронзу и мêди

Петра Дуткевича

въ Станиславовê

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвêт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашê и всê зниценй знаряды церковнй.

Цêнники посылае ся даромъ и франко. 347

ВАЗЕЛІНУ

жовту 55 кр., бêлу 80 кр. кільо

поручае 42 1—5

дроґерія Л. Менкеса

Львôвъ, Казимирôвска ч. 19.

Знана вôдъ многихъ лêтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлêпшими приладами ректифікаційными найновêйшои сис емы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслêдникôвъ у Львовê

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскй сильний горêвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ также найлêпшои якости краевй спеціяльы якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горêвки управлівеваній и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жередо въ краю для пп. антикарêвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистêйшого спіритусу, до цêлей лêчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнêйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мêста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головномъ складê водъ мінеральныхъ І. Голлеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 300—?

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Передпослêдный Тыждень!

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 13—?

Ручить ся, що чиста

Вôдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нêмецкихъ млыновъ томасовскихъ — се

найуспêшнêйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змêстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рôлê.

Надае ся для запоможеня рôлê убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родôвъ збôжа, окоповыхъ и олêйныхъ ростинъ, для засêвôвъ конюшины и люцерны, для виноградникôвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлêпше для навожженя лукъ.

Перевысшае всê суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи-хъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численй преміи, вôдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякй поясненя суть вôдъ руками.

Запыты и замовленя вôдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau der böhmischen Thomaswerke in Prag

Mariengasse Nr. 11. 8 4—36

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовê, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 26 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалом і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10 15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лêчать ся зъ надзвычайнымъ успêхомъ: ревматизмъ, подаґра, товстота, пêсокъ нирковый, астма, исхіясъ, хоробы жêночй. 38 1—20

Обширну брошуру о Трускавци высилае на жадане зарядъ. — Въ І-ômъ и ІІІ-ômъ сезонê о 30% таньше.

При закупнê товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвêчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папêръ зъ фабр. Чердыньскои. Зъ друкарни Ставропігійского, вôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 22. Львовъ, Второкъ 28 Сѣчня (9 Лютого) 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крóмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тóй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить вó второкъ, и вó второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь-ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитóсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рóкъ . . 18 зр.	на цѣлый рóкъ . . 24 зр.
на пóвъ року . . 9 зр.	на пóвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рóкъ . . 16 зр. на пóвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженé. — Реклямація неопечатанй вóльнй вóдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вóдъ одной строчки инсератовок або си мѣсце а въ рубрицѣ „Надóслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вóдъ стишка.

Переглядъ політичный.

Въ долѣшно-австрійскóмъ сóймѣ зажадала дня 6 с. м. фінансова комісія, щобы на просьбу другого союза стоваришень долѣшно-австрійского округа торговельной палаты удѣлити тому союзови 2.000 зр. запомоги. Внесеню тому противили ся ліберáлы и соціяльнй політики, выказуючи, що названый союзъ основаный що-йно при кóнци жовтня мин. року и доси еще нѣчого не вдѣявъ, — що е то властиво сокзъ для політичной аґітації, а сóймова запомога послужить ему до цѣлей выборчихъ. Остаточно бóльшóсть сóймова приняла внесене комісіи зъ додаткомъ, що запомогу удѣляе ся союзови лише зъ тымъ, щобы грошѣ ужито на попиране промысловыхъ цѣлей.

—

Парискій Nord, навязуючи рѣчь до подорожи ґр. Муравева до Берлина, заперечуе вѣстямъ, мовь бы въ справѣ всхóднóй доведено вже до згоды мѣжь всѣми державами, та каже, що порозумѣне е тóлько мѣжь Франціею и Россіею, а до нихъ пристала також Нѣмеччина. Що-до Австрій, то ей погляды на полагоджене всхóдной кризы въ важныхъ рѣчахъ рóзнять ся вóдъ поглядóвъ тамтыхъ трехъ державъ. Порозумѣне зъ Австрією мабуть теперь трудне, коли не неможливе.

Matin доносить, що амбасадоры въ Царгородѣ незадовго покóнчать свои наради. Султанъ звернувъ ся недавно до шéстьохъ великихъ державъ зъ протестомъ противъ поведеня амбасадорóвъ, котрй свои наради держать въ найбóльшóй тайнѣ и не повѣдомляють его въ справахъ такъ важныхъ для него. Протестъ той приняли державы, якъ и ихъ заступники неприхильно. Коли парискаго амбасадора турецкого запрошено на нараду ґр. Муравева зъ французскимъ міністромъ заграничныхъ справъ, то сказано ему рѣшучо, що державы постановили твердо держати ся супроти Туреччины.

А зновъ Gaulois дóстае таку допись зъ Царгороду: Амбасадоры дня 5 с. м. вóддадуть своимъ правительствамъ готовый вже планъ реформъ. По затвержденю того плану повѣдомлять о нѣмъ султана и дадуть ему 10 днѣвъ часу на вóдповѣдь. Зъ уваги на султана вырынула гадка, щобы ему планъ реформъ передати ажь по святахъ рамазану. Парискій амбасадоръ повѣдомивъ султана телеґрафічно о вражѣняхъ, якй вóнъ вынѣсъ зъ конференціи Муравева зъ французскимъ міністромъ. На те султанъ заразъ вóдповѣвъ, що годить ся на всѣ реформы, якй буде попирати Франція. Говорять, що наслѣдкомъ парискои конференціи маe бути побóльшене число французскихъ и россійскихъ кораблéвъ воéнныхъ на всхóдныхъ моряхъ. Вкóнци доносить допись, що амбасадоры згодили ся на одноцѣльну акцію на выпадокъ, коли бы султанъ хотѣвъ противити ся планови реформъ.

—

Дня 5 с. м. вóдбула ся въ англійскóмъ парламентѣ дебата въ справѣ египетскóй, а властиво англійскои выправы на Донґолю. Обóчь найновѣйшихъ застрашаючихъ розрухóвъ на Кретѣ звернула тота дебата загальну увагу на себе. Для зро умѣня ваги тои справы пригадаемо дещо зъ давнѣйшихъ подій. Коли Англія зъ по-за плечей египетского правительства постановила вырушити противъ суданьскихъ дервішéвъ, щобы нѣбы то для обезпеченя полудневыхъ границь Єгипту занятй Донґолю а по можности и Хартумъ: тогдѣ египетске правительство мало зъ резервового фонду касы египетскихъ довгóвъ выдати на тоту выправу пóвъ міліона фунтóвъ штерлінґóвъ. Се не могло стати ся безъ дозволу мѣжнародноп комісіи управляючои касою публичныхъ довгóвъ египетскихъ. Бóльшостію голосóвъ дала тота комісія свóй дозвóлъ. Але Россія и Франція заложили противъ того протестъ. Справа прийшла передъ мѣшаный мѣжнародный трибуналъ, а сей порѣшивъ, що выдача грошей на выправу була незаконна и що египетске правительство маe выданй грошѣ назадъ звернути до касы. Але легше грошѣ выдати, нѣжь звернути. Отже тогдѣ Англія заявила готовóсть позичити Єгиптови потрѣбнй грошѣ, щобы ихъ звернути до касы довгóвъ. Але Франція и Россія звовъ запротестували противъ такои позички. На те вóдповѣло египетске правительство, що позичку вóдъ Англіи приняло цѣлкомъ законно и тымъ нѣякъ не нарушуе своихъ мѣжнародныхъ зобовязань. На той самъ часъ припадае також згадана на початку дебата въ англійскóмъ парляментѣ. Канцлеръ скарбу жадае кредиту въ высотѣ 798.802 фунтóвъ штерлінґóвъ на донґольску выправу. Зъ тои сумы египетске правительство зверне до касы довгóвъ згóдно зъ рѣшенемъ мѣшаного трибуналу выданй зъ тои касы грошѣ разомъ зъ вóдсотками, а се вынесе 528.000 ф. При тóмъ канцлеръ скарбу выводить, що египетске правительство мало повне право взяти зъ касы грошѣ на выправу, — що тóлько Англія одвѣчае за безпеченьство Єгипту, — що мѣшаный трибуналъ не повиненъ мати права втыкати ся до справъ, котрй его нѣщо не обходять. Позичку, яку Англія дае теперь Єгиптови, буде вóдбирати ратами; а те мабуть не скоротить, лише родовжить англійску окупацію Єгипту. Що оно такъ стане ся, винна передовсѣмъ Франція, що нѣколи не давала Англіи повноволѣ въ Єгиптѣ. А и теперь годѣ зрозумѣти, якъ може хто противити ся тому, що Єгиптъ хоче ужити пóвъ міліона зъ власныхъ надвышокъ касовыхъ на те, щобы вóдзыскати назадъ свою власну провінцію Донґолю. Зъ дальшои бесѣды канцлера выходить також, що англійско-египетска выправа задумана аж до Хартуму.

Противъ выводóвъ канцлера выступали ліберальнй члены палаты и докоряли ему, що его бесѣда e дуже нерозумною провокацією Франціи и Россіи, — що донґольска выправа при теперѣшнóмъ станѣ рѣчи e починомъ бóжевóльнымъ; египетске правительство не годно звернути того пóвъ міліона, а англійске міністерство повинно собѣ сказати: „Мы дали починъ до тои выправы, се наша політика; отже й мы повинни заплатити“.

Палата пристала на жаданый кредитъ 169 голосами противъ 57.

Соймъ краевый.

12-те засѣдане II-гои сесіи, VII-ого періоду, дня 9. н. ст. лютого.

Пос. Осуховскій мотивувавъ свое внесене, котрымъ мавъ бы соймъ ухвалити, що намѣрена будова зелѣзницѣ Устрѣки Волосате зъ бóчнымъ шляхомъ до Турки e зъ огляду на загальнй интересы краю хосенна и потрѣбна. — Внесене вóдослано до комісіи зелѣзничои.

Призволено громадѣ мѣста Снятина побирати громадску оплату вóдъ напиткóвъ спіритусовыхъ и вóдъ пива. Ухвалено дотычный законъ.

Принято предложене комісіи буджетовои що до закупна реальности Саковичéвъ въ Чортковѣ за 7000 зр. на примѣщене посте-рунку жандармерій.

Комісія господарства краевого предложила справоздане що-до регуляціи горѣшного Днѣстра зъ порѣчемъ. — Проектъ регуляціи горѣшного Днѣстра, выготовленый краевымъ бюромъ меліораційнымъ, обчисленый на квоту 4.600.000 зр., именно такъ: регуляція Днѣстра вóдъ Розвадова до Корналевичъ 3,272.665 зр., регуляція Стрвяжу вóдъ горла до мосту въ Бисковичахъ 1,235.041 зр., регуляція Тисьменицѣ до полученя зъ Быстрицею 82.181 зр., регуляція горла Верешницѣ 10.111 зр. Комісія предложила проектъ закона о регуляціи Днѣстра и внесене: Соймъ признае на 1897 р. титуломъ першои раты 40% запомоги краевои на регуляцію горѣшного Днѣстра дотацію въ квотѣ 20.000 зр. — Безъ дискусіи ухвалено проектъ закона и дотычне внесене.

Ухвалено зазывъ до правительства, щобы коштомъ держави збудувало вóдповѣдный будынокъ въ Краковѣ на примѣщене выдѣлу рóльничого при краковскóмъ університетѣ.

Принято внесеня комісіи господарства краевого що-до краевыхъ складóвъ публичныхъ у Львовѣ и Краковѣ въ тóмъ напрямѣ, щобы тй склады звинути, а будынокъ сего складу у Львовѣ продати якъ найкористнѣйше для фонду краевого.

Комісія санітарна предложила проектъ закона, нормуючого вóдносины правнй шпиталéвъ загальныхъ и публичныхъ въ нашóмъ краю.

Въ ґенеральнóй дискусіи промавлавъ посолъ зъ Бялы д-ръ Рознеръ, выказуючи вкорочене правъ приватныхъ сторóнъ (громадъ, институцій), жертвуючихъ фонды на шпиталѣ, а також и многй иншй недостачѣ проектованого закона. Поставивъ внесене, завернути проектъ закона выдѣлови краевому для доповненя и увзглядненя замѣтокъ. — Внесене д-ра Рознера не було пóдперте, а супротивъ того референтъ д-ръ Ольшиньскій не забиравъ голосу.

Въ дискусіи спеціяльнóй забиравъ голосъ пос. Рознеръ, ставляючи численнй поправки до поодинокихъ параґрафóвъ, однакъ на жаль его внесеня не були навѣть достаточно пóдперти.

Заступникъ правительства ґр. Лось звернувъ увагу сойму на бракъ інґеренціи правительства при именованю директорóвъ шпиталéвъ. Длятого бажавъ бы, щобы соймъ ухваливъ, що выдѣлъ кр. именуе директорóвъ шпиталéвъ по засягненю опінии фаховои краевои рады санітарнои. — Членъ выдѣлу кр. д-ръ Гошáрдъ рѣшучо спротививъ ся бажаню заступника правительства, пригадуючи, що не завсѣгды намѣстниками краю були obywatele, а на фотеляхъ міністерскихъ засѣдали прихильнй краевы люде, якъ теперь. — Пос. Фрухтманъ рóвножъ протививъ ся бажаню правительства. — Дотычный параґрафъ принято безъ змѣны, бо властиво нѣякого вóдмѣнного внесеня не поставлено.

При §. 13-тóмъ поставивъ пос. Фрухтманъ внесене, щобы проектъ закона звернути комісіи для поправленя сего параґрафу. — Внесене се не утримало ся.

Принято въ третóмъ читаню проектъ цѣлого закона безъ змѣны. — Всѣ поправки пос. Рознера вóдкинено.

Принято справоздане комісіи правничои зъ внесеня пос. Вайґінґера, щобы соймъ бувъ скликуваный въ порѣ вóдповѣднѣйшóй и на довшй сесіи та щобы сесіи соймовй не були що року закрываній, ино, коли они короткй, лишь вóдрочуваній.

Комісія господарства краевого полагоджуючи внесене п. Сьреднявского, поставила внесене: Взываe ся правительство, щобы поручило своимъ орґанамъ инспекціи лѣснои строго пильнувати постановъ закона лѣсового въ Карпатахъ та при проектахъ забудованя потокóвъ гóрскихъ увзглядняло въ ширшóй мѣрѣ залѣсене голыхъ спадóвъ гóрскихъ. — Се внесене принято, а поправку Сьредняв-ского, щобы засягати въ тóй справѣ опінії радъ повѣтовыхъ, вóдкинено.

Петицію выдѣлу повѣтового въ Калуши о выроблене плянóвъ и кошторисóвъ осушеня грунтóвъ въ тамошнóмъ повѣтѣ передано выдѣлови кр. до можливого увзглядненя.

Петицію громады Пóдкамѣнь о реактивоване дому убогихъ, уфундованого Димитріемъ и Іосифою ки. Яблоновскими при тамошнóмъ костелѣ, вóдступлено выдѣлови краевому до розслѣду.

Петицію громады Лукавець о выдѣленe ей зó староства въ Рогатинѣ и зъ судового повѣту бурштиньского а придѣленe до адміністраційного повѣту жидачéвского и судового повѣту — передано выдѣлови кр., щобы здавъ справу на слѣдующóй сесіи.

Петиціи: кольонії Рудольфсдорфъ въ повѣтѣ снятиньскóмъ и мазурскихъ осадникóвъ въ громадѣ Долзѣ войнилóвскóй о утворене зъ нихъ громадъ самостóйныхъ — передано выдѣлови краевому до розслѣду и поставленя вóдповѣдныхъ внесень.

Комісія шкóльна, здаючи справу зъ 76 петицій, домагаючихъ ся полѣпшеня быту учителéвъ народныхъ або ихъ вдовиць, поставила внесене перейти надъ ними до порядку денного зъ выимкою чотирохъ петицій. Внесене принято.

Вóдчитано внесеня и интерпеляціи, мѣжь ними внесене пос. Винничука въ справѣ способу выбираня податкóвъ.

Пос. Окуневскій интерпелювавъ комісаря правительственного въ справѣ заборóны вѣча въ Жнятинѣ старостою сокальскимъ Коростеньскамъ. По наведеню змѣсту заборóны пытають интерпеляты: Якъ оправдае правительство таке поведене старосты сокальского супротивъ заявленъ президента міністрóвъ и намѣстника що-до свободы зборóвъ при надходячихъ выборахъ? Чи правительство уважае вóдповѣднымъ, щобы староста по заявленю катеґоричнóмъ зъ горы, що вѣча не допустять, оправдувавъ се свое безправне поведене такими неможливыми мотивами?

Слѣдуюче засѣдане въ середу.

Въ справѣ угорскихъ Русинóвъ.

Pester Lloyd зъ 4-ого н. ст. с. м. подае:

Въ сали соймовóй вóдбула ся нинѣ пóдъ проводомъ мукачéвского епископа Юліяна Фірцака нарада, котрои цѣлею було застановитись надъ пытанемъ, въ якій способъ можна бы зарадити нуждѣ Русинóвъ въ пóвнóчнóй Угорщинѣ. Въ нарадѣ взяли участь заступники комітатóвъ берегского, унгского, мараморошского и ще одного, наджупанъ ґр. Іосифъ Терекъ, секційнй радники Євг. Галасъ и Пірку, директоръ скарбу Альбертъ Шабо и надрадникъ суду Валяйті.

Ґр. Терекъ, Галасъ и Алекс. Ленай представили задачу конференціи. — Делеґатъ Недечей въ довшóй промовѣ вказавъ на причины зубожѣлости угорскихъ Русинóвъ. Головна причина того лежить въ имміґрації галицкихъ жидóвъ на угорску Русь; тй жиды высысають народъ и обманюють. Щобы тому запобѣгти, треба людъ зорґанізувати въ товариства, треба имъ дати поле и пасовиско та й заохотити до плеканя худобы. За-для пóднесеня домашного промыслу руского можна бы евентуально взяти пóдъ розвагу и помóчь державну. — Едмундъ Барта вказавъ, що помóчь потрѣбна вже заразъ. Треба тамъ вóдписати податки залягаючй вóдъ десятка лѣтъ, заложити тамъ школы плеканя виннои лозы и ввести культуру садовины. — Ґр. Терекъ поставивъ внесене, щобы въ сéй справѣ выбрати тѣснѣйшій комітетъ. На гадку бесѣдника: треба передовсѣмъ спонукати людъ до роботы; се найбóльша помóчь, яку треба подати. — Алекс. Ленай пóдперъ гадку вóдписаня податкóвъ тамошному людови. — Епископъ Фірцакъ вказавъ на велику задачу, яку маe сповнити духовенство, а оно, живучи середъ люду, маe найлекшу змогу сповдѣлати. — Николай Шапльончай высказавъ бажане, щобы старати ся невóдрадный станъ кождого комітату представити зъокрема. — Директоръ скарбу Шабо рóвно-жь узнавъ вóдписане податкóвъ за рѣчь конечну; вóдтакъ высказавъ свóй поглядъ, що головною причиною убожества угорско-руского люду e шинки. — Володиславъ Нетре бувъ гадки, що треба старатись о пóднесене хову худобы, о дешевый кредитъ и о школы. — Беля Геґедішь предложивъ выбрати комітетъ, до котрого увóйшло бы по двохъ представителéвъ зъ кождого комітату. Се внесене принято, а до комітату увóйшли; Недечей, Барта, Льоніяй, Нетре, Шапльончай, ґр. Старай Перенй и Геґедішь, а яко голова комітету епископъ Фірцакъ.

Участники, розходячись, пóднесли окликъ въ честь еп. Фірцака.

Зъ руху выборчого.

Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Дня 15 н. ст. лютого [въ понедѣлокъ] вóдбуде ся въ Тлустóмъ передвыборче вѣче, на котре выборчій комітетъ залѣщицкій взывае всѣхъ честныхъ патріотóвъ, кличучи: Прибудьте передовсѣмъ Впр. отцѣ духовнй, Вы природнй провóдники и заступники народу! Вóдпоручники деканальнй всѣхъ грехъ Епархій дали починъ до вельми патріотичного дѣла, якимъ есть зъединене всѣхъ нашихъ роздробленыхъ силъ для оборони справедливыхъ правъ пригнобленого и тяжко неволеного народу руского. Вóдозвѣть ся на покликъ своихъ патріотичныхъ собратій и зважте, що така сама есть воля и голосъ бѣдного люду, котрый простягаючи руки молить Васъ о свѣтлу раду и помóчь. — Приходѣть Честнй селяне и мѣщане! Се, що робить ся, то головно въ Вашóмъ интересѣ. Кличте одинъ другого та порадимо ся, кого бы намъ выбрати на посла до Вѣдня, щобы потрафивъ и хотѣвъ боронити вкороченыхъ правъ руского народу взагалѣ а селяньства въ особенности. Вѣче обговорить кромѣ того важнй бѣжучй справы, вкаже акцію выборчу и поставить кандидатуры на IV-у и V-у курію. — Рано о 9 годинѣ вóдправить ся служба Божа въ намѣрене доброго дѣла, а отóмъ

зачнуть ся наради вѣча о 10 годинѣ. О мѣсци збору довѣдають ся на мѣсци. — Вѣдъ *комітету виборчого.* [Другій рускій часописи просимо оповѣщене се повторити].

——

Зъ Хоросткова пишуть намъ:

Передвиборче вѣче, що вѣдбуває ся нинѣ [8 н. ст. лютого] въ Хоростковѣ, йде дуже добре. Мимо того, що нинѣ и вчера заверуха и курява, зѣбрало ся богато народу, такъ що въ двохъ салахъ уряду громадского и въ въ двохъ сѣняхъ годѣ помѣстити ся. Прибули такожь священники, явивъ ся и выдѣлъ теребовельской „Рады хлопской“ [о. Цегельскій, Ситникъ, Содомора, Дичковскій]. Вѣче отворивъ о 12 годинѣ п. Содомора зъ Беневы. До президіи вѣча выбрано: предсѣдателемъ о. Киселевского, господаревъ Бобяка та Мотику и о. Матковского. Ц. к. староста зъ Гусятина, одягненый по цивільному, асистує вѣчу и пильно собѣ нотує все, що дѣє ся и говорить ся. Перший промовивъ д-ръ Svг. Олесницкій зѣ Стрыя о выборахъ зъ IV-ои курії и о значѣню выборовъ, о податкахъ та додаткахъ и о хлопских справахъ. Народъ одушевивъ ся промовою д-ра Олесницкого. Вѣдтакъ селянинъ Савицкій зъ Говилова вѣдчитавъ стихами молитву до св. О. Николая, щобы упросивъ ласки Божои для обохъ народовъ Галичины, щобъ не завели имъ паны „мандаторовъ“, щобы зъ шарварками наставъ спокій и т. д. Гарнѣ сѣ стихи незвычайно подобали ся всѣмъ зѣбранымъ. Потѣмъ говоривъ д-ръ мед. Яросевичъ зъ Борщева о выборахъ зъ V-ои курії.

На 4-ого с. м. скликували друкованою [такожь по руски] нѣдозвою зборы до Гусятина панове: гр. Голуховскій, судья Цѣхоцкій и два Цеиьскій — quadrifolium politicense!

——

Зъ Чорткѣвского пишуть намъ, що чорткѣвскій рускій повѣтовый комітетъ выборчій на засѣданю зъ дня 28 сѣчня поставивъ кандидатуру на посла зъ IV-ои курії п Франца Борисикевича, властителя бѣльшои посѣлости рустикальнои зъ Бѣлобожницѣ, вѣйта черезъ звыжь 20 лѣтъ въ тѣмъ селѣ и члена новои рады повѣтовои. П. Францъ Борисикевичъ есть рѣднымъ братомъ славнозвѣстного професора окулістики а сыномъ бувшого пароха бѣлобожницкого а опѣля зарванницкого.

[Зѣ стороны польскои кандидує зъ IV-ои курії округа Чорткѣвъ-Бучачъ дотеперѣшный посолъ Корн. Городискій. Наставивъ ся бувъ кандидувати кс. Громницкій зъ Бучача, але зрѣкъ ся на користь п. Городиского. — *Ред.*]

——

Зъ Калуша пишуть намъ:

Въ „Дѣлѣ“ вже були звѣстки про аґітацію ба и тероризмъ супротивъ стороны рускои. Нинѣ де-що доповняємо, а де-що подаємо нового.

Якъ уже було згадано, ц. к. староство накладає на нашихъ вѣйтовъ величезні кары. Честному нашому вѣйтови зъ Пѣйла Луцеви Кобльовскому казавъ комісарь Совиньскій принести до староства лісту выборчу, а коли переглянувъ лісту и орѣкъ, що она є зла, выславъ до Пѣйла писаря староства Песцьоровского, абы лісту поправивъ, а вѣйтови приказавъ заплатити за кару 12 зр. 80 кр. Навѣть слн-бы справдѣ було тутъ право по сторонѣ комісаря, то якимъ правомъ подиктовано пѣйляньскому вѣйтови платити ажь 12 зр. 80 кр.? До Пѣйла есть всего 5 клм. а тута и назадъ 10 клм., отже якъ бы навѣть була рація, щобы вѣйтъ плативъ, то мавъ бы заплатити 2 зр. 70 кр. Навѣть же для самого ц. к. старосты комісійна належитѣсть до Пѣйла выносить 6 зр.! Другого дня по справдженю лісты прийшовъ вѣйтъ Кобльовскій зновъ до п. комісаря — а комісарь узнавъ лісту зновъ за злу и наложивъ на вѣйта нову кару! Такъ то у насъ пѣдготовують ся выборы!

Комісарь Совиньскій урядує такъ ревно, що 31-ого сѣчня с. р. приѣхавъ до вѣйта въ Камени на якусь комісію ажь о годинѣ 12½ по пѣвночи. Що се за комісія була, не знати, але по годинній конференціи зъ вѣйтомъ панъ комісарь вѣдъѣхавъ до дому, до Калуша. И нехай хто ще говорить, що галицкій комісарѣ не способній до правдивого самопожертвованя — въ часѣ передвыборчѣмъ!

Одинъ зъ урядниковъ розсиланыхъ калускимъ староствомъ по повѣтѣ, именно секретарь староства п. Трояновскій, приѣхавши на комісію до Станьковы, розвинувъ тамъ, розумѣє ся, аґітацію за кандидатомъ урядовымъ. Ажь коли одинъ честный господарь звернувъ его увагу, що вѣнъ приѣхавъ чейже не въ характерѣ аґітатора, але яко ц. к. урядникъ на комісію п. Трояновскій скрутивъ ся, закусивъ зубы, и забравъ ся во свояси...

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

——

— Протесты до сойму противъ заведеня окружныхъ громадъ переслали дальше на руки „Народнои Рады“ слѣдуючій громады: Бертешѣвъ, Городница, Бортники и Пѣдманастиръ пов. бобрецкого; Лопатинъ, Грицеволя, Завидче, Ляшкѣвъ, Миколаѣвъ, Стремильче, Хмѣльно, Увинъ и Шнировъ пов. брѣдского; Пилипче и Сковятинъ пов. борщѣвского; Решняте пов. долиньского; Лосе, Радоцина, Довге и Незнаева пов. горлицкого; Тейсаровъ, Млынивска и Жураковъ пов. жидачѣвского; Честинь пов. жовкѣвского; Кудерявцѣ и Лѣсько пов. каменецкого; Выелобоки, Жиравка, Пѣдберѣзцѣ, Пѣдлѣски, Сороки и Ястрѣбковъ пов. львѣвского; Бушковички, Коровиця, Кругель великій, Острѣвъ, Рожубевичѣ, Новоселица, Селиска, Сѣлець и Якманичѣ пов. перемыского; Иванѣка пов. скалатского; Будининъ и Лещатовъ пов. сокальского; Городовичѣ, Лѣнина велика, Нанчѣлка велика и Нанчѣлка мала, Потѣкъ великій и Тиха пов. старомѣского; Миловане пов. товмацкого; Кобыльница руска пов. яворѣвского.

— Петицію въ справѣ верыфікаціи выбору жидачѣвского выслали до сойму громады того повѣта Млыниска и Жураковъ.

— Сесія сойму краевого мае скѣнчити ся вже 13 ого, а найпѣзнѣйше 16-ого с. м.

— Справоздане посольске пос. Заячкѣвского вѣдбуло ся вчера въ Товмачи при досыть значнѣй участи селянъ и духовеньства. Зборамъ проводивъ деканъ зъ Вѣльшаницѣ о. Калиновскій. Выборцѣ по выслуханю справозданя удѣлили послови повне вотумъ довѣря. — Опѣля вѣдбули ся передвыборчій зборы довѣрочній для обговореня кандидатуръ до рады державнои и акціи выборчои.

— Президентъ міністровъ гр. Каз Бадені, прибуде до Львова дня 10 с, м [въ середу] рано и мешкати-ме кѣлька днѣвъ въ палатѣ свого брата, краевого маршалка.

— Уконституоване рады повѣтовои въ Перемышлянахъ вѣдбуло ся въ той способъ, що маршалкомъ выбрано гр. Потулицкого, віцемаршалкомъ Ром. Выбрановского, а до выдѣлу зъ меншои посѣлости о. Танчаковского, зъ мѣстъ Стан. Выбрановского, зъ бѣльшои посѣлости Третера, зъ цѣлои рады Черкавского и Вишневского. Заступниктми выдѣловыхъ выбранѣ: Сотникъ, Фухсъ, Залескій, Сандеръ и Падлевскій.

— Затвержене выбору. Цѣсарь затвердивъ выбѣръ Фр. Вольфарта, властителя дѣбръ, на маршалка, а о, Теод. Кордубы, пароха въ Бережанахъ, на віцемаршалка рады повѣтовои въ Бережанахъ.

— Консерваторами архівалій, чинными въ Галичинѣ зъ початкомъ року 1897., назначенѣ намѣстництвомъ зъ Русинѣвъ: о. Ант. Петрушевичъ, катедральный кустосъ митрополичои капітулы, для рускихъ архівовъ въ повѣтахъ: Бѣбрка, Богородчаны, Борщѣвъ, Бучачъ, Чорткѣвъ, Долина, Дрогобичъ, Городенка, Гусятинъ, Калушъ, Коломыя, Коссѣвъ, Надвѣрна, Пѣдгайцѣ, Рогатинъ, Рудки, Самбѣръ, Скалатъ, Снятинъ, Станиславѣвъ, Старе-мѣсто, Стрый, Товмачъ, Теребовля, Турка, Залѣщики та Жидачѣвъ и д-ръ Ис. Шараневичъ, ц. к. професоръ университету у Львовѣ, для повѣтовъ: Броды, Бережаны, Чешанѣвъ, Городокъ, Камѣнка струмилова, Яворѣвъ, Львѣвъ, Мостиска, Перемышляны, Равaруска, Сокаль, Тернопѣль, Збаражъ, Золочѣвъ и Жовкѣвъ.

— По причинѣ снѣжныхъ заметей задержано вѣдъ 6-ого с. м. рухъ всѣхъ поѣздовъ на шляху Острѣвъ-Березовица-Пѣдвысоке.

— Арештоване дефравданта. На краковскій почтѣ побравъ бувъ свого часу почтовый експедиторъ Винк. Луковскій 3.000 зр. на фальшивѣ переказы наданѣ въ Старѣй-соли. Скоро за нимъ почали слѣдити, вѣнъ нагле щезъ десь и доси укрывавъ ся. Ажь онодгы удало ся жандармерія зловити его въ Ляшкахъ горѣшныхъ коло Борынич и спровадити до Роздолу. Найдено при нѣмъ печатки зъ рѣзныхъ почтъ, кѣлька пѣдробленыхъ переказѣвъ на почту Комарно и другій, вусы до приправлюваня, револьверъ та морфіну. Спроваженый до Роздолу Луковскій признавъ ся, що вѣнъ въ той самъ способъ, т. є. при помочи пѣдробленыхъ переказѣвъ украв уже бѣльшу суву въ Будапештѣ. Мало се такъ бути: По вѣдобраню першихъ 3000 зр. наданыхъ зъ Старои соли, Луковскій заѣхавъ бувъ до почтмайстра въ Звардони и представивъ ся ему почтовымъ експедиторомъ. Гостинно принятый господаремъ, вѣнъ умѣвъ такъ зручно манипулювати, що выготовивъ собѣ крадкомъ почтовій переказы на 9000 зр. Одного разу, коли зелѣзничій поѣздъ мавъ уже рушити зъ мѣсця, вѣнъ поспѣшно приступивъ до почтового воза, кажучи, що почтмайстеръ, у котрого гостить, дуже просить о приняте ще тыхъ переказѣвъ, якій забувъ надати, на имя барона Кошко черезъ подорожне, мѣжнародне бюро въ Будапештѣ. Прислужный урядникъ принявъ переказы, а Луковскій, маючи рѣчный бистъ, выѣхавъ на другій день зѣ Звардоня. Въ Будапештѣ Луковскій — теперь вже баронъ Кошко — вѣдобравъ наданій въ Звардони переказы и выбравъ ся зъ фальшивымъ россійскимъ паспортомъ на имя барона Кошка въ подорожь по Италіи. Подорожувавъ три тыждні. Ажь отъ скортѣло его ще разъ пробовати щастя, надаючи зъ Милѣвки переказы на 1000 зр. Та тутъ помыливъ ся, бо замѣсть ужити до тои маніпуляціи галицкахъ блянкетовъ, ужавъ итальійскихъ. Почтовый урядникъ пѣзнавъ заразъ пѣдступъ и зажадавъ пояснень зъ Милѣвки, де, розумѣесь, запереченo баронови Кошцѣ выдачу якихъ-небудь грошей. Тымчасомъ Луковскій встигъ утечи, лишаючи свою скринку зъ рѣчами. Де вѣнъ укрывавъ ся, поки его ймили, не знати. Арештоване злочинця є заслугою вахмайстра жандармеріи п. Ив. Васека, що вѣдъ трехъ мѣсяцѣвъ слѣдивъ пильно кореспонденціи, якій Луковскій писавъ до своеи матери, почтарки коло Роздолу. На вѣсть, що Луковскій приѣзджае до матери, п. Васекъ выбравъ ся до Ляшокъ горѣшныхъ и въ хвили, коли дефравдантъ збиравъ ся до дальшои подорожи, арештувавъ его. — Про небезпечного пташка, котрого 4-ого с. м. вѣдставлено до повѣтового суду въ Миколаевѣ, вѣдомо лишь те, що вѣнъ свого часу выховувавъ ся у хирѣвскихъ Езунтовъ.

— Щасте пянницѣ. Подорожній, що ѣхали онодгы вечѣрнымъ поѣздомъ зъ Вороненки, занепокоили ся наглымъ задержанемъ поѣзду межи Надвѣрною и Тарнавицею. Показало ся, що поѣздъ наѣхавъ на лежачого на шинахъ улана, а умѣщеный передъ локомотивою плугъ усунувъ его зъ шинъ, зранивши въ голову. Раненого забрали до вагону и вернули зъ нимъ на стацію, де ѣдучій припадково вѣйсковый лѣкарь, користаючи изъ знаряда, зложеного въ ратунковѣй скринцѣ, заосмотривъ уланови рану. Та рана, на твердѣй головѣ улана була, видно, незначна, коли вѣнъ не хотѣвъ зняти зъ головы чака, кажучи, що ему не позволяе служба, хочь та сама служба позволила ему впити ся и уснути на шины. Середъ загального смѣху вытягнено ему на стацію въ Станиславовѣ зъ кишенѣ фляшку горѣвки. Але зъ тяжкою бѣдою всадженый до лектики уланъ не хот въ въ нѣй такъ довго уложити ся, доки ему не вернули забранои фляшки.

— Густавъ Аймъ, звѣстный молодоческій посолъ до рады державнои, одинъ зъ найспособнѣйшихъ журналістовъ ческихъ, вѣденьскій редакторъ прагскихъ Narodn-ыхъ List-овъ, померъ у Фльоренціи въ 47 ѣмъ роцѣ житя.

— На бали мѣста Вѣдня — розумѣе ся антісемітскѣмъ — явивъ ся цѣсарь и дуже приязно вѣдносивъ ся до антісемітскихъ проводирѣвъ. Д-ра Люегера питавъ о здоровле, зъ Штайнеромъ розмовлявъ о парляментѣ а коли президентъ Вѣдня д ръ Штробахъ наливъ цѣсареви чарку пива цѣсарь пѣднѣсъ чарку и выповѣвъ: „за здоровле Вѣдня!“ — А не такъ давно граф Бадені торжественно заявлявъ, що зъ антісемітами нѣхто не думае числити ся...

— Дрѣбній вѣсти. Командантомъ перемыскои крѣпости, на мѣсце кок. ген. Рошковского. именованый ген. Едв. Пухера, маршалъ-поручникъ и командантъ дивізіи краевои оборонны у Львовѣ. — Обильнѣ жерела нафты вѣдкрыто въ повѣтѣ кременецкѣмъ на Волыни.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерії, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачує ся **готѣвкою.** Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѣдклично **дня 20-го лютого.**

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр. — Именованя. Президія ц. к. краевои дирекціи скарбу занменувала концепістовъ прокураторіи скарбу: д-ра Волод. Ивасечка, д-ра Вікт. Згарского, д-ра Володисл. Яворского и д-ра Жигм. Кульчицкого адъюнктами въ IX. клясѣ ранґа; — конципієнтовъ: д-ра Леонарда Шталя, д-ра Сим. Вольлернера, д-ра Вит. Бартошевского, д-ра Фр. Саву, д-ра Мат. Мончиньского, д-ра Винк. Мончиньского, д-ра Стан. Скраху и д-ра Мех. Мадейского концепістами въ X. клясѣ ранґи въ статѣ галицкои прокураторіи скарбу; — концепістъ прокураторіи скарбу д-ръ Ант. Цоль, що повнивъ службу въ міністерствѣ вѣроисповѣдань и просвѣты, именованый адъюнктомъ галицкои прокураторіи скарбу въ IX. клясѣ ранґи.

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Вѣдень 9 лютого. Цѣсарь принимавъ вчера на авдієнціи б. сербского короля Миляна, котрого вѣдъ кѣлькохъ вже лѣтъ не принимано на дворѣ вѣденьскѣмъ; авдієнція тревала надъ годину. Опѣсля вѣддавъ цѣсарь візиту Миляновн. Кажуть, що Милянъ въ мартѣ верне до Сербіи и на стало поселить ся въ Нѣшу.

Брукселя 9 лютого. Indep. Belge доносить, що царь справдѣ є недужій. Хочь его здоровле поправило ся въ послѣдныхъ дняхъ, то таки вѣдкликано всѣ дворскій балѣ.

Франкфуртъ 9 лютого. Frankfurt. Ztg. довѣдує ся въ Царгороду, що Нѣмеччина вѣдказала просьбѣ султана о высланє нѣмецкихъ офіцирѣвъ для реорґанізаціи турецкои жандармеріи и о высланє скарбовыхъ урядниковъ для реорґанізаціи управы турецкихъ фінансовъ. Нѣмеччина мала выповити ся тымъ, що теперѣшна хвиля не надає ся до того. Такій самій просьбѣ мала такожь и Франція вѣдказати.

Атены 9 лютого. На Кретѣ проголошено унію зъ Грецією и вѣзвано грецкого короля, щобы Крету обнявъ въ посѣданє. До пристани въ Канеѣ прибуло кѣлька кораблѣвъ сторонныхъ державъ.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѣ знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвроку 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

ВАННЫ довгій лякіровані по зр. 15 и 16, цинковій по зр. 24, насѣдовій по зр. 8·50, 17 и 30

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

АКАДЕМИКЪ

принявъ бы **лекцію на провінціи.**

Близша вѣдомѣсть въ Адміністрації „Дѣла“. 35 4—5

ГЕРБЫ, монограмы, стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, ґравуры на всякихъ металяхъ, всякій роботы зъ обсягу рытовництва, печаткарства и цизельованя — выготовляе найдешевше и найсовѣстнѣйше — Артистичне заведене рытовниче А. ЗІЙМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14. Поручена зъ провінціи выготовляе ся якъ найскорше. (Импресса.) 187—8

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Передпослѣдный Тыждень!

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готѣвкою зъ 20% вѣдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ. Корманъ и Файґенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау. 16 18—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 23. Львовъ, Середа 29 Сѣчня (10 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрія:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

У Львовѣ дня 11 н. ст. лютого 1897.

Передвчера полагодивъ соймъ внесеня, якій выдѣлъ краевый, выповняючи торбчну ухвалу соймову, поставивъ въ справѣ 50-лѣтного ювілею цѣсарского. Внесеня тѣ — ради ихъ значѣня и ефекту — були трактованѣ якъ наглячѣ, а предложивъ и мотивувавъ ихъ самъ маршалокъ краевый гр. Бадені.

Внесеня звучать такъ: „Щобы почтити ювілей 50 лѣтного панованя Найминостивѣйшого цѣсаря и короля Франць Іосифа I. соймъ краевый постановляе: 1. Выбудувати въ Краковѣ коштомъ краю и вѣддати на власность ц. и к. скарбу войскового новѣ будынки и заведеня для ц. и к. войска, а то въ тыхъ розмѣрахъ, якихъ треба для теперѣшнои залоги и заведень войсковыхъ, помѣщеныхъ въ забудованяхъ замковыхъ на Вавели. По цѣлковитѣмъ опорожненю въ сей способъ Вавелю зложить соймъ у ступенѣвъ престола поновну просьбу, щобы монархъ зволивъ переняти замокъ вавельскій въ свое посѣданє. Заразомъ соймъ буде вызначати що року въ буджетѣ вѣдповѣдну суму на вѣдбудованє замку королѣвского на Вавелю. Поручае ся выдѣловы краевому, щобы за-для выконаня повысшои ухвалы зарядивъ безпроволочно все потрѣбне, такъ щобы будова новыхъ будынковъ войсковыхъ въ 1898 р. зачала ся та щобы предложивъ при прелімінари на 1898 р. вѣдповѣдній внесеня фінансовій.“

Цѣль тыхъ внесень така, — якъ мотивувавъ маршалокъ — „щобы цѣсарь мавъ въ нашѣмъ краю резиденцію, въ котрѣй бы бодай хвилево мѣгъ перебувати. Сею резиденцією не може бути нѣчого иншого, якъ лишь давный королѣвскій замокъ на Вавели. Ювілей цѣсарскій маe почтити ся актомъ, котрый бы край нашъ звязавъ однымъ узломъ бѣльше зъ особою цѣсаря и его династією. Хочемо, щобы се, що нашимъ серцямъ есть такъ дорогою памяткою минувшости, стало ся резиденцією монарха. Хочемо сповнити бажане самого монарха, высказане въ 1880 р., щобы старинный замокъ вавельскій бувъ праверненый до давнои свѣтлости. Вѣнцем сей способъ святкованя ювілею вѣдповѣдае політичному напрямови краю, котрый умѣвъ завсѣгды лучити привязане до минувшости зъ найглубшимъ привязанемъ и любовію для цѣсаря и его династіи та зъ вѣрностію для державы, въ котрѣй оба сей край заселюючѣ народы находять свобѣдну можность розвитку на грунтѣ народнѣмъ.“

Святковане 50-лѣтного ювілею цѣсарского пѣдняли всѣ краѣ австрійскои державы зъ одушевленемъ и жертволюбностію, бо тымъ способомъ хотѣли зазначити свои льояльнѣ чувства для наймилостивѣйшого цѣсаря. Въ тѣй цѣли креовано по всѣхъ краяхъ фондація гуманітарнѣ або культурнѣ, а высота жертвъ грошевыхъ була примѣнена до економічныхъ условій дотычного краю.

У насъ въ тѣмъ взглядѣ выбравъ выдѣлъ краевый иншу дорогу. Святкованю цѣсарского ювілею надае ся у насъ характеръ чисто політичный, при рѣвночаснѣмъ зазначеню правъ и аспірацій народу польского. Замокъ вавельскій е безперечно для кождого Поляка дорогоцѣнною памяткою историчною и всякій безсторонный чоловѣкъ мусѣвъ вѣдносити ся симпатично до акціи, яка передъ кѣлькома роками зачала ся зъ приватнои ініціятивы, а стремѣла до увѣльненя королѣвского замку зъ залоги войсковои. Складки на Вавель збирано въ кругахъ польскихъ ревно зъ патріотичнымъ одушевленемъ. Наразъ внесенемъ выдѣлу краевого застановлено цѣлу акцію приватныхъ осѣбъ и передано ей на цѣлый край. Коштомъ краю, при жертвахъ фінансовыхъ институцій, мають побудувати ся въ Краковѣ касарнѣ и тымъ способомъ королѣвскій замокъ позбуде ся войскового кватирунку. Правда, такимъ способомъ доходить ся скорше до цѣли, анѣжь дорогою приватныхъ складокъ, — але зъ другои стороны вымагае ся вѣдъ обохъ народовъ, заселяючихъ край, рѣвномѣрнои участи въ акціи, будь що будь не вѣдлучнѣй вѣдъ спеціяльного интересу [illegible] національного лишь одного народности. Въ заявленю чувствъ льояльности и преданности для найвысшого монарха [illegible] народности готовѣ до якъ найбѣльшихъ жертвъ, и пѣдъ тымъ взглядомъ могли бы змѣрити ся въ похвальнѣмъ суперництвѣ, — однакъ при оцѣнцѣ внесеня выдѣлу краевого годѣ помынути его сторону політичну.

Длятого то въ такъ торжественнѣй хвили мусѣвъ забрати голосъ пос. д-ръ Окуневскій, щобы станути въ оборонѣ правно-державного становиска рускаго народу. Застерѣгши ся противъ евентуальныхъ закидовъ щодо льояльности и преданности рускаго народу для особы монарха, звернувъ ся въ своѣй промовѣ противъ вызначного характеру політичного самого внесеня и запротестувавъ противъ трактованя Галичины яко провінціи польскои. Промова его пѣсля стенографічныхъ записокъ звучала такъ:

„Яко представитель рускаго народу зъ цѣлои глубины душѣ солідарызую ся зъ думкою, щобы святкувати велику хвилю, по примѣру всѣхъ другихъ народовъ Австріи, — память 50-лѣтного панованя нашого Вѣнценосця. Болить однако мене въ сѣй хвили, що власне теперь надуживае ся сей нагоды до того, щобы мы, бѣдный рускій народъ, служили тѣлько народнымъ и историчнымъ забаганкамъ польского народу. Якъ дорогѣ можуть вамъ бути споминки Вавелю, сей резиденціи вашихъ королѣвъ, — такъ не можемо забувати, що мы вѣйшли въ складъ сеи австрійскои державы не на пѣдставѣ польскои приналежности. Мы мусимо въ кождѣй хвили реклямувати наше вѣдрубне правно-державне становиско въ сѣй державѣ, — не яко часть провінціи польскои, але давнѣйшои угорскои провінціи мы влученѣ до Австріи. Тымъ, що королѣвскій польскій Вавель маe бути резиденцією цѣсарскою, дае ся немовь пятно, що цѣла Галичина выключно польска, а насъ Русинѣвъ змушуе ся въ австрійскѣй державѣ узнавати державне право польске. Се насъ болить и я зъ мого становиска мушу спротивити ся ся наглости внесеня. Длятого я бажавъ бы, щобы внесенє вѣдослано до выдѣлу краевого, а сей щобы застановивъ ся надъ иншимъ способомъ святкованя памяти такъ великои для рускаго народу.“

Такъ отже въ тѣй торжественнѣй хвили мусѣвъ пѣднести ся голосъ діссонансу, голосъ, пѣсля нашои гадки, необходимый. Вина сего паде на тыхъ, що досыть легкомысно перейшли надъ національными и політичными правами другои народности краю. Жаль рѣвно [illegible] поступили згѣдно въ тѣй такъ важнѣй справѣ.

Зъ руху выборчого.

Увага на часѣ.

Правыборы уже въ краю зачинають ся, а звѣстна рѣчь, що якъ выпадуть правыборы, такъ выпадуть и самѣ выборы на посла.

Теперѣшна ординація выборча есть о стѣлько для насъ справедливѣйша вѣдъ давнои, що выборцѣ въ IV. и V. курии голосують на посла тайно т. з. карткамі. Робимо отже уважными всѣхъ патріотовъ на провінціи, щобы завчасу умовили ся що-до кандидатовъ на выборцѣвъ, а выбирали людей письменныхъ, котрѣ потрафлять самѣ собѣ имя посла на картцѣ написати; зъ неписьменными выборцями можуть дѣятись надужитя при выборѣ [хоть ще не конечно, бо може ему священикъ або учитель або дякъ выписати имя посла на картцѣ вже на мѣсци, въ селѣ, закимъ пѣйде на выбѣръ до мѣста] — але якъ такихъ неписьменныхъ выборцѣвъ оборонити передъ надужитями при поновнѣмъ выборѣ, або при тѣснѣйшѣмъ, если самъ комісарь або хтось иншій непокликаный предложить такому выборцеви: „Daj tu kartkę, ja ci napiszę!“ Отже осторожнѣсть при теперѣшныхъ выборахъ есть конечна, тожь треба тѣльки письменныхъ людей выбирати.

Розумѣе ся, кождый священикъ, котрый иде зъ народомъ [бо лучають ся такѣ, що йдуть зъ панами або тягнуть за правительственными кандидатами] повиненъ выйти на выборця. Такій нехай не вѣдтягаeсь и не вѣдмовляeсь вѣдъ принятя выбору на выборця, якъ то многѣ зъ рѣзныхъ причинъ робили, особливо въ остатныхъ часахъ. Обава передъ евентуальными переслѣдуванями або незадоволенемъ зѣ стороны староства чи п. дѣдича не маe теперь мѣсця, бо голосованє есть тайне, а нарѣдъ на вѣчахъ домагае ся голосно, щобы духовеньство брало удѣлъ въ політицѣ и давало меншому братови раду и провѣдъ. Длятого кличемо: Братя священики! выповнѣть свято свѣй обовязокъ при надходячихъ выборахъ и ставайте солідарно и громадно до урны выборчои!

Не вѣдъ рѣчи буде пригадати на сѣмъ мѣсци, що оо. сотрудники мають право голосувати въ IV-тій курии, бо §. 1. 2. б) ординя. право выбираня мають „душпастирѣ и иншѣ духовнѣ свѣтскѣ християньскихъ вѣроисповѣдань“.

—

Выдѣлъ Равскои Рускои Рады устроюе народне вѣче въ мѣсточку Потиличи въ середу по Стрѣтенію 17-ого н. ст. лютого о 11 годинѣ передъ полуднемъ.

—

Сими днями появила ся „Виборча відозва руско-української радикальної партіі [друкована на двохъ сторонахъ чвертки аркуша].

Въ тѣй вѣдозвѣ выборчѣй комітетъ радикальнои партіи просить своихъ сторонниковъ старати ся, щобы выборы „выпали такъ, якъ того вымагае честь народа и зрѣстъ нашои

---

4)

КУРАТЕЛЯ.

Написавъ *д-ръ Андрѣй Чайковскій.*

(*Конець.*)

Другои днины припадавъ Святый вечѣръ. Люде порались коло свого. Хто дрова рубавъ, хто дѣда ладивъ на Святъ-вечѣръ, а вже найбѣльша робота жѣнкамъ. На Хомяковѣ нѣхто и не оглядае ся. Иванъ звычайно въ коршмѣ, а жѣнки на роботѣ, та й не диво, що хата зачинена.

Ажь тутъ заѣзджае до вѣйта судова комісія, ажь зъ двома докторами.

— Де тутъ мешкае Иванъ Хомякъ? — пытае судья.

— А отъ тутъ недалеко. Та ледве вѣнъ въ дома... Я заразъ пѣплю за нимъ до коршмы, бо вѣнъ тамъ що дня гостюе... Страхъ, якъ розпивъ ся!

— Вѣнъ мабуть буде въ дома — каже судья. — Хиба не знаете, що его жѣнка вчера зъ дочкою убила?

Вѣйтови ажь сокира выпала зъ руки, що нею дрова рубавъ. Вытрѣщивъ очи и розтворивъ ротъ.

— Святъ Господи! Отъ допивъ ся гѣркои годины... Гей, гей! Боже! до чого то горѣвка довела! Бѣдна бабиска!

— Теперь не часъ о тѣмъ говорити... Возьмѣть двохъ людей и пѣйдемо.

Вѣйтъ метнувъ ся до хаты, надягъ кожухъ и пѣславъ парубка за асесорами.

Хата Хомякова була заперта на ключь, Треба було дверѣ выважити зъ бѣгунѣвъ...

На серединѣ сѣней лежала купка мервы. Коли ей розгребали, побачили тамъ Ивана. Вѣнъ лежавъ розтягненый, зъ вытягнеными по-надъ головою руками. Лица не можна було пѣзнати зъ-пѣдъ засохлои крови. Волосе скудовчене кровію и мозкомъ. Въ однѣй руцѣ державъ ще мотокъ пряжѣ, за-для котрои зазнавъ смерти.

Зъ тяжкою бѣдою удало ся наклонити людей, щобы взяли трупа и занесли въ хату. Тамъ его поклали на двохъ дошкахъ. Лѣкарѣ промывали лице водою и брали ся до своеи роботы. А тымчасомъ судья сѣвъ на лавѣ и розглядавъ ся по хатѣ. Всюды таке страшне убожество, що ажь серце кервавить ся. А до того неладъ всюды, якъ по вѣйнѣ. На полици нѣ одного цѣлого горшка або миски, на стѣнѣ нѣ одного цѣлого образа. Въ лавѣ стирчить ще одна недокѣнчена кужѣль. На помостѣ закрѣвавлена маѣлѣвница, а нобѣчь нои соквра.

О чѣмъ судья теперь думавъ, не знати. Але мусѣло ему прийти на гадку: чому то нема закона, щобы можна заперечити чоловѣкови марнувати свое добро, якъ ино прийде на него доносъ, заки ще судъ признаеть его марнотратнымъ?..

Заки лѣкарѣ покѣнчили свою роботу, зложили порѣзаного Ивана въ збиту на борзѣ домовину зъ простыхъ дощокъ та списали протоколъ, вже змеркало.

Люде входили до своихъ хатъ, поздоровляли ся Святымъ вечеромъ, засѣдали коло снопа-дѣда, а тымчасомъ порубаного Ивана везли на простѣмъ возѣ на цвинтарь. За возомъ ишовъ грабарь зъ лопатою и громадскій поліцай, що мавъ допильнувати пяного грабаря, котрый заедно воркотѣвъ, що й на Святый вечѣръ не маe спокою.

Въ тѣмъ часѣ Ганна и Парашка сидѣли пѣдъ ключемъ, плакали на свою долю та згадували, що колись и у нихъ инакше було, та на вѣки пропало...

Не однакова у людей доля...

III.

Предсѣдатель суду присяглыхъ задзвонивъ и проголосивъ, що вѣдбуде ся розправа противъ Ганны и Парашки Хомякѣвъ о злочинъ замысленого убійства.

До салѣ ввели обѣ жѣнки. Они ледви ногами волочили. Ганна постарѣлась о двацять лѣтъ. Она опиралась на руку своеи Парашки. Обѣ блѣдѣ и нужденнѣ, змарнѣлѣ, обдертѣ.

Розправа пѣйшла своимъ ходомъ. И мати и дочка розповѣли свое горе нужду такими яркими словами, що неодному, хто пильно слухавъ, станули сльозы въ очахъ. Они не вѣдпирали ся нѣчого. Убили та й годѣ, бо вже не можна було выдержати.

Судъ поставивъ защитникомъ для обохъ обжалованыхъ адвоката-жида зъ уряду. Вѣнъ сидѣвъ при своѣмъ столику и насампередъ прочитавъ кѣлька газетъ, що зъ собою принѣсъ, а вѣдтакъ взявъ ся за якусь пильну роботу, бо шнирявъ въ якихсь паперахъ и щось выписувавъ. Певно мѣркувавъ собѣ такъ: признали ся, то нема що говорити, а за дармо, то й говорити не варто...

Коли прочитали присяглымъ пытаня на замыслене убійство, прокураторъ ставъ громы кидати на обжалованыхъ. Говоривъ, що суспѣльна моральность теперь дуже низько упала, бо ось жѣнка и дочка убивають мужа и батька въ такій жестокій способѣ, що звѣръ дикій такъ-бы не зробивъ. Повынаходивъ на обжалованыхъ найменшу дрѣбницю: навѣть тое, що въ той зимный день заходили до шинку и попили ся до непамяти, ажь позасипляли на коридори судовѣмъ; що самѣ они пяницѣ, а покѣйного Ивана хотѣли поставити пѣдъ курателю, яко налогового пяницю. А прецѣнь вѣнъ бувъ колись дуже порядным господаремъ, а коли вѣдтакъ розпивъ ся, то они обѣ тому причиною, бо ему дыхати не давали, а хто маe въ хатѣ такѣ двѣ ящѣрки, якъ отсѣ, то не дивниця, що топить свое горе въ горѣвцѣ. Та най-бы вже и курателя! але чому не зачекали, поки справа скѣнчить ся? Тажь ухвала судова була вже въ експедитѣ! Та ба! имъ було пильно, щобы сама могли вѣдтакъ при чарцѣ погулять. — Зъ цѣлои тои бесѣды выходило, що убитый бувъ дуже добрымъ чоловѣкомъ, а обжалованѣ — то жѣнки безъ серця, то настоящѣ чорты. Длятого не заслугують они на нѣяке милосердє и треба ихъ вѣддати въ руки справедливости, бо инакше нѣхто не буде певный свого житя...

Теперь прийшла черга на защитника. Але вѣнъ и не гадавъ збивати слѣвъ прокуратора и зрѣкъ ся голосу.

Предсѣдатель, чоловѣкъ горячій, блиснувъ люто очима на защитника, але вгамувавъ ся тай каже:

— Та скажѣть же де-що за нима! теперь вамъ удѣляю голосу.

Ажь теперь пѣднѣсъ ся защитникъ и ставъ щось говорити о попсутю обычаѣвъ

[радикальной] партіи", а вѣдтакъ подае такѣ инструкціи: радить скликати вѣча и зборы та выбирати на выборцѣвъ радикалѣвъ [бо „тѣлько такѣ выборцѣ не ошукають Васъ и не продадуть Вашои справы"]; поучае о голосованю картками; радить по правыборахъ скликувати зборы и взывати кандидатѣвъ, щобы выборцямъ „заявили выразно, якъ думають заступати нарѣдъ"; вкѣнци поучае: „Кождый выборець-радикалъ маѣ право и обовязокъ завдавати кандидатови питаня. Нехай жаденъ радикальный голосъ не упаде на такого кандидата, котрый не зобовяже ся выразно выступати въ дусѣ програмы руско-украиньскои радикальнои партіи".

Вѣдтакъ иде 18 точокъ програмы — о податкахъ, о шарваркахъ, о выкупнѣ панъскихъ грунтѣвъ, о камеральныхъ лѣсахъ, о вѣйску, о реформѣ выборчѣй, о свободѣ зборѣвъ, товариствъ и прасы, о надужитяхъ урядникѣвъ, о рускѣй урядовѣй мовѣ на Руси галицкѣй и буковиньскѣй, о школахъ, о презентованю священикѣвъ та о таксахъ для нихъ и т. д. — рѣчи вѣдомѣ. Въ однѣй [7 бѣй] точцѣ програмы есть домаганє, щобы „замѣсть примусовыхъ хлѣборобскихъ сполокъ, котрѣ урядъ хоче заводити, бувъ утвореный при запомозѣ державнѣй краевый фондъ для помочи добровѣльнымъ спѣлкамъ, хлѣборобскимъ и ремѣсницкимъ", а въ другѣй [15-бѣй] — „щобы народныхъ школъ не вѣддавано назадъ пѣдъ зверхнѣсть духовеньства".

Вѣдозва взагалѣ суха — змѣстъ ѣи: коротка инструкція для членѣвъ партіи и програма радикальна. Правда, на конець ще покликъ: „Нехай тѣ выборы принесуть Вамъ побѣду або бодай стануть ся початкомъ живѣщого народного руху, що вкѣнци таки мусить побѣдити".

Вѣдозву, датовану у Львовѣ 1-ого лютого 1897 р. пѣдписали: Стеф. Новаковскій, д-ръ Т. Окуневскій и Дм. Остапчукъ послы соймовѣ; д-ръ Ив. Франко и Мих. Павликъ зѣ Львова; д-ръ Кир. Трильовскій [Коломыя], д-ръ Сев. Даниловичъ [Куты], д-ръ Мих. Олѣйникъ [Мосты великѣ], медикъ Осафатъ Шмігеръ [Збаражъ]; Андр. Шмигельскій [Збаражъ], Павло Думка [Тернопѣль], Ив. Бородайкевичъ [Товмачъ], Ив. Лутчинъ [Мостиска], Ив. Сандулякъ [Снятинъ], Ив. Фокшей [Косѣвъ], Олекса Бурачиньскій [Снятинъ], Микола Черкасъ [Скалатъ] и Иванъ. Михасъ [Самбѣръ], Ив. Драганъ [Сокаль], Ив. Харатонъ [Мостиска], Мих. Дергало [Стрый], Ив. Радулякъ [Городенка], Дан. Мекелита [Жовквы].

— —

Центральный польско-жидѣвскій комітетъ выдавъ вѣдозву, въ котрѣй на „ойчизну" заклинае Полякѣвъ, щобы выбирали до рады державнои лишь такихъ, котрѣ пѣддадуть ся солідарности въ колѣ польскѣмъ. Вѣдозву пѣдписали ажь два рабіны... Та все те здаѣть ся на нѣчо не здасть ся, бо людъ вѣ сторонництва подали собѣ руку пѣдъ окликомъ „bij stańczyka!"

— —

Комітетъ радикалѣвъ въ Коломыи поставивъ кандидатуры: д-ра Трильовского на IV-у курію а д-ра Окуневского на V-у.

— —

здичѣлости, о браку выховання, та на конець припоручивъ обжалованыхъ ласцѣ судьѣвъ присяглыхъ.

Предсѣдатель ажь пѣдскакувавъ, слухаючи такои обороны. Коли вѣдтакъ ставъ толкувати справу присяглымъ, то не минувъ нѣ однои черты того страшного роднинного образка, щобъ нещасныхъ жѣнокъ выправдати.

Коли присяглѣ, забравши акты, пѣйшли до своѣи комнаты, предсѣдатель забравъ защитника въ кутикъ пѣдъ вѣкно и шепнувъ ему до уха:

— Вы вартѣ того, щобы вамъ вашь дипльомъ вѣдобрати и въ грубѣ нимъ запалити за нинѣшну вашу оборону. Коли ихъ засудять, то се на вашѣй совѣсти буде, если у васъ есть яка совѣсть.

Предсѣдатель сплюнувъ сердито и вѣ дѣйшовъ на бѣкъ.

Не довго треба було ждати на присудъ. Присяглѣ узнали одноголосно обѣ обжалованѣ виновными злочину замысленого убійства. Трибуналъ выдавъ на тѣй пѣдставѣ засудъ смерти на Ганну, а двацять лѣтъ тяжкои вязницѣ на Парашку, бо она не мала ще двацять лѣтъ и не можна ѣи було смертію карати.

Ганна выслухала засуду рѣвнодушно. Видно, що у неи завмерли всѣ чувства. Она выглядала якъ одно велике олицетворене терпѣня. За те дочка, почувши, о що ходить, упала зѣмлѣла на землю. Здаѣсь, она надѣяла ся, що ѣи выправдають. Молодѣ люде дають ся скорше надѣею увести...

Про акцію выборчу помѣстивъ Fremdenblatt слѣдуючу телеграму зѣ Львова: „Супротивъ факту, що польскій комітетъ центральный хоче ставити майже на всѣ округи выборчѣ своихъ кандидатѣвъ и ихъ переперти, постановила руска партія католицка (jungruthenische katholische Nationalpartei) здержати ся вѣдъ всякои акціи выборчои." — На скѣлько мы довѣдали ся, выслано того змѣсту телеграмы и до иншихъ газетъ вѣденьскихъ, а то въ тѣй цѣли, щобы въ сей способѣ зробити пресію на польскій комітетъ центральный до бѣльшихъ уступокъ и бѣльшого увзгляднена пропонованыхъ руско-католицкихъ кандидатѣвъ. Впрочѣмъ коли-бъ и справдѣ руско-католицкій союзъ хотѣвъ забавити ся въ абстіненцію, то се не мало бы практичнои вартости, а було бы лишь простою формальностію, бо компромісовѣ кандидаты выходили бы лишь зъ одною стампілею: польского комітету центрального, а не зъ двома стампілями: комітету центрального и руско-католицкого союза. Вкѣнци якъ зачувати, деякѣ вплывовѣ польскѣ круги напирають на руско-католицкій союзъ, щобы доконче зазначивъ свою акцію выборчу, — и се маѣ наступити вже сими днями. Выходить зъ того, що нема обавы, абы пп. Барвѣньскій и Вахнянинъ заперестали своѣи кертичнои роботы въ теперѣшнѣй акціи выборчѣй, а всякѣ вѣсти того рода, що телеграмъ Fremdenblatt-у, треба уважати лише досыть незручнымъ маневромъ выборчимъ.

Письмо зъ Жидачѣвского.

[*Нападъ на п. Михайла Петрицкого.*]

Въ 15 ч. „Пѣла" була вже загадка про брутальный нападъ въ урядѣ громадскѣмъ въ Жидачевѣ. Зъ огляду, що се справа надзвычайно характеристична, розслѣдивъ я рѣчь якъ найдокладнѣйше, розпытавши рѣзныхъ людей, и то самыхъ наочныхъ свѣдкѣвъ, и подаю цѣлу пригоду до публичнои вѣдомости.

Якъ звѣстно, п. Михайло Петрицкій, купець въ Жидачевѣ, ставши на чолѣ покривдженои громады жидачѣвскои, выступивъ противъ тамошнои господарки громадскои, котра неминучо вела громаду до руины. Вѣнъ — якъ неразъ выражавъ ся — „розпарпувавъ гнѣй автономічный". Тяжка се праця, однакъ вѣнъ не перестававъ въ нѣй, тожь и були значнѣ успѣхи. Бурмістра суспендовано, хоть и якъ пѣдпиравъ его староста Галецкій та потѣшавъ его безперестанно: „Nie bój się, Grzesiu, nic ci się nie stanie!" А навѣть вѣдтакъ, дѣставши наказъ суспендувати „Grzesia", не спѣшивъ ся зъ тымъ. Но таки показало ся, що ц. к. намѣстництво цѣпку старше вѣдъ старосты, бо вѣнъ телеграфічно дѣставъ зъвѣдтамъ наказъ суспендувати бурмістра. За суспендією прийшла прокураторія и щось тамъ робить ся... Однакъ найтяжшимъ ударомъ для верховодячои кліки бувъ протестъ и меморіялъ до Ц. Е. намѣстника противъ выборѣвъ громадскихъ, котрѣ завдили таку бѣльшѣсть рады, що були бы злучили майно христіяньске зъ громадскимъ, а вѣдтакъ одно и друге до решты загирили. Бѣльшѣсть выбрани рады — се була лишь поправлена фотографія теперѣшнои рады. А про теперѣшну розвѣдувавъ ся я всюды, але, выбачте, и несъ приязно не гавкнувъ... Досыть сказати, що буджетъ на рѣкъ 1897, выставленый до перегляду, выказувавъ 11.788 зр. недобору! — а треба знати, що весь податокъ выносить ледва 7.000 зр.

Дня 26 сѣчня с. р. мало вѣдбути ся засѣдане рады громадскои въ справѣ буджетовѣй, а позавякъ п. Петрицкій довѣдавъ ся о тѣмъ доперва 23-ого вечеромъ, то сейчасъ повѣдомивъ ц. к. староство, що скликуе вѣче громадске на 26-ого въ полудне, щобы застановитись разомъ зъ народомъ надъ справами громадскими. Коли однакъ протоколістъ заявивъ, що староста не хотѣвъ уже того дня приняти поданя до вѣдомости за-для спѣзненои поры, то п. Петрицкій вразъ зъ иншими мѣщанами зробивъ письменнѣ замѣты противъ выложеного буджету, а вѣдтакъ выѣхавъ до Колоколина на загальнѣ зборы читальнѣ и крамницѣ. По поворотѣ довѣдавъ ся, що староста при явъ до вѣдомости зголошене вѣча, однакъ за пѣзно, тожь пѣйшовъ вечеромъ — выкликаный однымъ мѣщанномъ — на засѣдане рады громадскои.

Засѣдане було вже розпочало ся. Народу, крѣмъ радныхъ, явило ся около 150. П. Петрицкій станувъ собѣ позаду коло дверей и такъ стоявъ.

На порядку дневнѣмъ було именоване касіера. Той касіеръ, ще вѣдъ лѣта яко провізоричный, зненавиджены жидами-радными длятого, що обѣцявъ одному Готлібови и ще котромусь другому по 50 зр. а не давъ, зволѣкаючи до стабілізацін. Вѣдтакъ зразвъ собѣ и иншихъ радныхъ, якъ н. пр. Нутку Готліба за жалобы въ громадскихъ справахъ, Самсона Готліба черезъ чинш за нашѣ громадскѣ, Арона Готліба черезъ чинш вѣдъ склепу на площи громадскѣй, а ще взагалѣ неодного рад ого черезъ то, що не мѣгъ имъ тѣлько дати, що его риваль. Отже Аронъ Готлібъ, щобы тымъ певнѣйше зробити мѣсце для якогось тамъ свого протеґованца, взявъ ся выказувати касіерови дефравдацію. Той оправдуе ся, що се похибка; а що рахунки не згоджують ся, то рѣчь зовсѣмъ природна, бо при такѣй господарцѣ, якъ въ Жидачевѣ, рахунки згоджуватись не можуть и не будуть. Вѣнъ, яко зависимый вѣдъ поодинокихъ голосовъ панѣвъ радныхъ, не може въ касѣ удержати порядку, бо тутъ мало що не кождому радному треба разъ-въ разъ выгоджувати „на два-три днѣ". Сему яловку ліцитують, тому корову — кождый бѣжить до касы... Коли на таку нуту затягнувъ провізоричный касіеръ п. Дудзиньскій, тогдѣ Аронъ Готлібъ вносить, щобы справу буджетову усунути зъ порядку дневного. Рада се ухвалила.

„А въ такѣмъ разѣ — мовить Аронъ Готлібъ — я вношу ухвалити тайне засѣдане. Петрицкій маршъ! Волякъ выноси ся!" На те Иванъ Стасина, будучи переконанымъ, що Петрицкій ще не вернувъ зъ Колоколина, замѣтивъ: „Та що вы хочете вѣдъ Петрицкого, коли его ту навѣть нема!" Тымчасомъ п. Петрицкій, розумѣючи, що се провокація, зносить обиду и якъ найспокѣйнѣйше замѣчае: „Тажь ще не запала ухвала на тайне засѣдане, тожь и не виджу причины выходити зъ салѣ!" Тогдѣ бурмістръ кладе внесене що-до тайности засѣданя пѣдъ голосованє, але противъ того повстае радный Климковичъ. Тогдѣ Аронъ Готлібъ выскакуе зъ-за стола, хапае Ивана Волякa, пенсіонованого постенфірера, и кричить: „маршъ! маршъ! маршъ!" Петрицкій, видячи, до чого оно йде, хоче выйти, але що дверѣ замкненѣ, то лишае ся и спокѣйно приглядаюсь, якъ Аронъ Готлібъ вытручуе Волякa. Пѣдчасъ сего шамотаня дали ся чути лишень два голосы, а именно сказавъ Волякъ: „Хто менѣ каже выноситись? жидъ? То е рѣчь бурмістра!" а Иванъ Стасина сказавъ: „Бувъ-емъ при трибуналахъ, де на смерть засуджують, але людей за ковнѣръ не вытручують!" Въ тѣмъ Аронъ Готлібъ выпускае Волякa, а кидаюсь разомъ зъ братомъ Гершкомъ, якъ лютый звѣръ, на п. Петрицкого, хоть сей не давъ найменшои до того причины, и ну-жь его межи очи а при тѣмъ ногами копати въ найбезпечнѣйше мѣсце. Однакъ п. Петрицкій [illegible] его вѣдъ разу трупомъ положити, скуливъ ся, а розбишаки взялись тогдѣ до головы и такъ сильно потовкли, що заходить обава запаленя мозку або що-найменше прорвы кровоносныхъ сосудѣвъ враз зъ дальшими ѣи наслѣдками.

Всѣ познаки вказують, що се бувъ компльотъ зъ горы приготовленый. Трудно бо инакше зрозумѣти, длячого вхопили ся нѣбы до Волякa, зъ нимъ шамотались, а на п. Петрицкого кинули ся! Се ясне, що то була лапка на п. Петрицкого. Гадали, що вѣнъ стане боронити свого союзника, а тогдѣ вже маѣмо „бунтѣвника"! Тѣлько-жь нещасте ихъ, що вѣнъ змѣркувавъ ихъ пѣдступъ и не давъ ся втягнути въ ихъ лапку. Дальше дивно, що свѣтла на коридорѣ не було — чого въ магістратѣ нѣколи не лучае ся, навѣть въ звычайный днѣ, не то въ часъ засѣданя. Лише два разы свѣтла не було: разъ тогдѣ, якъ украли п. Петрицкому фугро зъ канцелярія пѣдчасъ засѣданя рады громадскои, а другій разъ пѣдчасъ сего нападу. Якъ-разъ того дня не було ординованого анѣ одного жандарма, хочь звычайно не було и одного такого засѣданя рады, коли тѣлько нарѣдъ бравъ въ нѣмъ участь, — а того дня можна було сподѣвати ся, що народу буде на засѣданю богато, бо жь на той день скликувано навѣть вѣче и въ цѣломъ мѣстѣ кипѣло вѣдъ зворушеня — прецѣнь же не о дурницю ходило, але о 11.788 зр. недобору!

Вѣдтакъ тѣ славнѣ радныѣ таки заразъ въ ночи уважали за конечне удати ся до мешкання п. Галецкого — непокоити его и зарапортувати, що стало ся на засѣданю. А въ кѣлька днѣвъ — заряджено арештованя найповажнѣйшихъ мѣщанъ, найчѣльнѣйшихъ, якихъ Жидачевъ маѣ, именно Стасину, Волака и Анг. Посацкого. По п. Петрицкого такожь приходили, але що той лежать въ лѣжку хорый, то вѣдкомандовано одного жандарма и одного поліціянта — и тѣ кѣ комъ при лѣжку вартували, — не знати чого: чи щобы хорый до Америки не втікъ, чи щобы въ лѣжка не впавъ. Допѣрва лѣкарь увѣльнивъ ихъ вѣдъ сего пострерунку, вытолкувавши имъ, що хорый намѣряе утѣкати трохи дальше, якъ до Америки... А щобы якъ такъ перешкодити такѣй далекѣй утечи, заординувавъ 16 пявокъ коло уха для ратованя мозку.

Арештоване тыхъ вплывовыхъ людей а въ додатку ще и побите п. Петрицкого выпадае якъ-разъ пѣдъ потрѣйнѣ выборы!

Переглядъ політичный.

На велике признане заслуживъ собѣ угорскій міністеръ скарбу и угорскій соймъ знесеньемъ льотерія, котрои въ Австрія вѣдъ давныхъ лѣтъ домагають ся надаремно. Особливо п. Розеръ оказавъ ся въ радѣ державнѣй нестружденымъ и вже щось надъ 20 лѣтъ рѣкъ въ рѣкъ промавляе за знесеньемъ льотерія, але завсѣгды дѣстае вѣдъ австрійского міністра скарбу вѣдповѣдь, що скарбъ не може зъ легкымъ серцемъ вѣдказати ся такого жерела доходу. А жерело се, якъ зъ одной стороны обильне, такъ зъ другои... нелядне. Найбѣднѣйша верства населенія манить ся пустою надѣею выграной и послѣдный грѣшь, гѣрко заробленый, несе на льотерію, щобы якійсь часъ въ своѣй нуждѣ подурити ся надѣею. Тымчасомъ имовѣрность выграной е надзвычайно мала, майже нѣяка. Тѣ вкладки выносять въ Австрія рѣчно 16·4 міліонѣвъ зр. Коли бы такъ тѣ грошѣ пишли на основане фонду для обезпеки на чорну годину або на старѣ лѣта! Якій бы то вже мѣгъ бувъ повстати запомоговый фондъ! Рѣчній выграй выносять рѣчно 9·2 міл. зр.; але по вѣдтрученю податку тота сума сходить лише на якихъ 8 міл. зр., такъ що держава маѣ зъ льотерія около 8 міл. зр. чистого доходу... зъ жебрачихъ кишень найбѣднѣйшихъ людей

Отже т. зв. мала льотерія знесена теперь въ Угорщинѣ. Може колись таки й Австрія пѣде тымъ слѣдомъ! Замѣсть малои льотерія буде въ Угорщинѣ заведена т. зв. клясова або голендерска. Отже лихо не буде усунене цѣлкомъ, все-жь таки значно оно зменшить ся. Держава продае 100.000 льосовъ що пѣвъ року; одинъ льосъ буде имовѣрно коштувати 20 зр. Кождый льосъ може бути подѣленый на части, але найменша часть не буде менше стоята якъ 75 кр. Виходить зъ того, що зъ грѣ зъ причины обмеженого числа льосовъ не буде могла брати участь така тьма народу, якъ доси, — а такожь, що черезъ высокѣсть цѣны льосу, чи навѣть найменшои его части, не будуть могли такъ пищати ся найбѣднѣйшій люде, якъ доси. Крѣмъ того вѣдпадають всѣ комбінаціи чиселъ на амба, терна и т. д., — всѣ выклады свѣтъ и т. п.; а тымъ самымъ вѣдпадае такожь и важна понада до гры для людей бѣдныхъ, несвѣченыхъ и забобонныхъ. При тѣмъ о выграна чи страѣ рѣшае не одно тягнене, але кѣлька (4—5). Выграны гроши, уволненыхъ зъ розпродажа льосовъ, припадае на выграный. Першенство клясовои льотерія передъ т. зв. малою лежить головно въ тѣмъ, що переносить гру въ круга населеня трохи заможнѣйшій, котрыхъ страта 75 кр. (найменшои частины льосу) на пѣвъ року ще не зруйнуе.

— —

Недавно донесли дневники, що въ англійскѣмъ парляментѣ принято въ другѣмъ читаню внесене, домагаюче ся розширеня права голосованя при выборахъ до парляменту такожь на жѣнки. Отже справа маѣ ся такъ: Въ нашѣй палатѣ призначений всѣ засѣданя, припадаючѣ на середу, на внесеня членѣвъ палаты. Зараз зъ початкомъ сесіи жеребомъ рѣшае ся, котра середа маѣ припасти тому чи сему зголошеному внесеню. Отже на внесеня въ справѣ розширеня права голосованя на жѣнки выпала зараз друга середа. Внесене не було цѣлкомъ ясне; але выходило зъ него, що пѣвъ міліона жѣнокъ, властителькъ реальностій, маѣ дѣстати право голосованя при выборахъ до парляменту. По довшѣй дебатѣ принято внесене бѣльшостію 278 голосовъ противъ 107. Однако на тѣмъ справа ще не скѣнчена: се що-нно друге читане, а маѣ прийти ще дебата спеціяльна. Подѣбнѣ внесеня вже 13 разовъ вѣдкинено въ англійскѣмъ парляментѣ, а два разы принято въ другѣмъ читаню. Симъ разомъ вперве прийде те внесене мабуть по зеленыхъ святахъ на чергу до третого читаня; але нѣхто не вѣрить, щобы оно перейшло при спеціяльнѣй дебатѣ.

— —

Ще не покѣнчена акція державъ въ справѣ реформъ въ Туреччинѣ а тутъ новѣ розрухи на Кретѣ нѣвечать те, що зъ тяжкою бѣдою передъ кѣлькома мѣсяцями выднали у султана для втихомиреня кретенъского повстаня. Коли бы реформы, признанѣ Кретѣ, выконано безъ проволоки, може було бы теперь не прийшло до новыхъ розрухѣвъ. А такъ христіане тревожили ся проволокою, а магомеданцѣ мали часъ пѣдбурюючо агітувати противъ реформъ имъ нелюбыхъ. Теперь настае положене тымъ трудніѣйше, що знова треба починати всю роботу на ново. Але-жь бо и поведене Греціи, якъ пишуть, каже побоювати ся, що готово прийти до грецко-турецкои вѣйны о Кресту. А що тогдѣ? Европейска вѣйна?

Соймъ краевый.

13 те засѣдане II-гои сесіи, VII-ого періоду, дня 10. м. ст. лютого.

На нинѣшнѣмъ засѣданю явивъ ся президентъ міністрѣвъ гр. Казимиръ Бадені. Польскій послы на-выпередки спѣшили повитати гостя.

Справоздане выдѣлу краевого въ справѣ утворенія новыхъ судівъ окружныхъ и повѣтовыхъ въ краю передано комісіи правничій.

Пос. Михальскій мотивувавъ свое внесене въ справѣ заведенія польского языка яко урядового у внутрѣшній службѣ урядівъ зелѣзн ць державныхъ, урядівъ почтовыхъ и ц. к. жандармеріи. — Внесене вѣдослано до комісіи правничои.

Пос. Сьреднявскій мотивувавъ внесене, щобы выдѣлъ краевый повновно розслѣдивъ справу почтовои біржи праць и поставивъ вѣдповѣдній внесеня. — Внесене вѣдослано до комісіи адміністраційнои.

Призволено громадѣ мѣста Коломыѣ побирати громадску оплату вѣдъ вина и мощу.

Приступлено до дискусіи надъ реформою закона дорогового.

Першимъ бесѣдникомъ contra бувъ д ръ Бернадзиковскій. Зазначивъ, що проектована змѣна не вѣдповѣдае бажанямъ населеня сѣл ского, хочь треба признати, що деякій ей постановы вказують на зворотъ до лѣпшого. Головно противный задержаню престаційвъ натурѣ, хочь бы и вѣдъ зменшенымъ видомъ зъ чотирохъ на два днѣ. — Пос. Урбаньскій промавлявъ, що проектованій змѣны выйдуть въ хосенъ розвитку комунікаційвъ краю. — Пос. Рознеръ протививъ ся змѣнѣ зѣ становиска посла, що мае заступати интересы мѣстъ. — Пос. Бойко признавъ, що въ дечѣмъ наступила змѣна на лѣпше, але селяньство не буде задоволене и треба буде за кѣлька лѣтъ знова брати ся до реформы. — Пос. Новаковскій выказавъ покривджене селянъ постановами, що накладае ся престацію на рольны та вѣдносить ся додатокъ на цѣли дороговій до высоты 10%. — Пос. Чайковскій зъ Перемышля выхвалювавъ жертво юбнѣсть обшарниковъ на цѣли автономічній, а причину нарѣкань селяньства добачавъ въ агітаціяхъ політичныхъ. — Пос. Дворскій обстававъ за интересами мѣского населеня. — Пос. Крамарчакъ рѣшучо спротививъ ся збѣльшеню грошевыхъ престаційвъ на цѣли дороговій.

По замкненю дискусіи було записаныхъ до голосу зъ десять бесѣдниковъ и всѣ они по черзѣ промавляли. — Пос. Каратницкій поставивъ внесене, щобы проектъ закона звернути комісіи дороговій, котра бы по увзглядненю бажань, высказаныхъ въ дискусіи, выступила въ осени зъ новымъ проектомъ. — Пос. Яль бажавъ бы, щобы цѣлкомъ знесено престаціи въ натурѣ. — Пос. Жардецкій заявивъ ся за вѣдосланемъ проекту до комісіи. — Пос. Кшиштофовичь в членъ выдѣлу кр. Едв. Єнджейовичь промавляли въ оборонѣ проекту. — Пос. Менціньскій выказувавъ, що до выдатковъ на цѣли комунікаційній причиняють ся всѣ верствы суспільній, та що несправедливо нарѣкае ся, мовь бы тягары звалювано ино на селяньство. — Пос. Вуйцікъ запевнивъ, що селяньство безпѣдставно не нарѣкае на законъ дороговый, ино мае до сего оправданій причины.

По промовѣ референта пос. Ромера приступлено до голосованя надъ внесенемъ пос. Каратницкого що-до звернена цѣлого проекту до комісіи. Внесене се пѣдперли ино рускій послы. — Спеціяльну дискусію надъ закономъ вѣдложено до вечѣрного засѣданя на год. 7-му.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырѣвнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Ново-выбраный выдѣлъ Наук. товариства им. Шевченка на своѣмъ засѣданю дня 3. н. ст. лютого пѣдъ проводомъ головы т варистваа проф. Михайла Грушевского уконституувавъ ся въ той способѣ, що выбравъ: заступникомъ головы проф. Иседора Громницкого, секретаремъ проф. Илью Кокорудза а адміністраторомъ п. Костя Паньковского.

— „Львѣвскій Боянъ“ взывае всѣхъ своихъ членівъ, щобы зъ огляду на близькій концертъ [9-ого н. ст. марта] въ память роковинъ смерти Тараса Шевченка зѣбрали ся на вправы хору мѣшаного въ пятницю, дня 12 с. м., въ комплетѣ и точно о годинѣ $7^1/_2$ [Ринокъ ч. 10. I. поверхъ]. — *В. Ш*

— Дня 8 го с. м. зѣбранѣ послы клюбівъ: людового сторонництва и католицко людового клюбу ухвалили приступити до сполученя обохъ клюбівъ. Ухвала така: 1) сполученій клюбы будуть мати назву „унія людовыхъ клюбівъ“. 2) Унію людовыхъ клюбівъ творять: клюбъ послівъ людового сторонництва и католицко-людовый клюбъ, не затираючи индівідуальныхъ цѣхъ поодинокихъ клюбівъ. 3) Въ цѣли уложеня регуляміну выбирае ся субкомітетъ зъ 5 членівъ, котрый уложить такожь комунікатъ до дневниковъ зъ повѣдомленемъ про довершене сполученя. Пѣдписали тую ухвалу послы: д-ръ Бернадзиковскій, Ив. Бойко, Фр. Вуйцікъ, А. Сьреднявскій, Стыла, Милянъ, Крамарчикъ, Жардецкій, Дата, Варжеха, Поточекъ, В. Шведъ, д-ръ Ольпиньскій, Клеменсевичь и проф. Солескій.

— Зъ Перемышля пишуть намъ:

Товариство рускихъ женщинъ въ Перемышли розвивае ся що-разъ краще. Вже въ другѣмъ роцѣ его истнованя видно слѣды успѣшнои працѣ. На свій коштъ помѣстило вже одну убогу сироту въ „Рускѣмъ институтѣ для дѣвчатъ въ Перемышли“; на коляду въ день св. О. Николая породавали панѣ наший подарунки многимъ а честнымъ сиротамъ и дѣтямъ убогихъ родичівъ; — сего року ухвалило новый выдѣлъ роздати убогимъ а пильнымъ ученицямъ семинарій учительскои и школъ мѣскихъ девять одноразовыхъ запомогъ по 1 зр. Вже тіи даты доказують, яка благодатна опѣка товариства Рускихъ женщинъ надъ дѣтьми въ Перемышли и якъ щасливу выбрало собѣ товариство дорогу. — Не забуваючи оно також на духовый кормъ для себе. Выдѣлъ ухвалило въ найновѣйшихъ часахъ основати для себе бібліотеку и замовивъ уже зѣ Львова книжокъ самыхъ рускихъ за 30 зр. Товариство отже взяло ся ревно до роботы и понимае зовсѣмъ поважно свою задачу и цѣль, за-для якои було основане. — Свою дѣяльность почало безъ нѣякихъ фондівъ и було ограничене на малій вкладки членьскій. Щобы призбирати фондівъ, устроює оно въ лѣтѣ фестины, въ зимѣ вѣдчиты, вечерки и баль. Сего року устроило дня 21 н. ст. сѣчня першій свій баль въ сали мѣскій. Баль сей удавъ ся вповнѣ, такъ зъ огляду на участь рускои переважно интеліенціи мѣсцевои и зъ провінціи, якъ и зъ огляду матеріяльного. До танцю стануло 50 пар. Танцѣ пѣдъ проводомъ д ра Кормоша при помочи п. Кучурака, академика зѣ Львова, протягнули ся до бѣлого дня. Зъ пань найбѣльшу заслугу коло устроѣня того балю положила панѣ меценатова Кормошева. Каса принесла доходу 191 зр. 50 кр., а крѣмъ того посыпали ся щедрій датки. [Преосв. Константинъ принявъ ласкаво протекторатъ балю и жертвувавъ 20 зр., дальше Вп. пп. Гамскій 5 зр., д-ръ Гансъ 3 зр., панѣ Несторовичева 5 зр., Будзиновскій 2 зр., о. Зубрицкій 1 зр., о. Мерена 1 зр., о. крил. Подоляньскій 3 зр. 50 кр., Борисъ 2 зр., о крил. Войтовичь 2 зр., питомцѣ рускои духовнои семинаріи въ Перемышли зложили 7 зр. 50 кр. По потрученю выдатковъ лишило ся чистого зыску 93 зр. 86 кр. Тій власне грошѣ призначивъ выдѣлъ на цѣль высше подану. — Выдѣлъ почуває ся до обовязку подякувати на сѣмъ мѣсци всѣмъ Вп. Добродѣямъ за щедрій наддатки, Свѣтлій Радѣ мѣскій за безкористовне вѣдступленє салѣ, Властямъ вѣйсковымъ за безплатну музику 45 ого полку, вкінци пп. академикамъ зѣ Львова, що зволили прибути, и не мало причинили ся до оживленя вечерка.

— Зъ Вѣдня пишуть намъ: Послѣдноі суботы — въ чотири днѣ пѣсля того, якъ выдѣлъ „Сѣчовый“ дѣставъ вѣдъ загального збору вотумъ недовѣря за славній новорѣчній желаня — вѣдбули ся надзвычайнй загальній збори „Сѣчи“. Явило ся мало членівъ, бо лишь половина. И симъ разомъ майже всѣ „старшій“ члены усунули ся нарочно вѣдъ участи; ходило мабуть о те, щобы „дотепный“ выдѣлъ, змушеный до сего загальною антипатією, справлявъ таки самъ собѣ похороны. Дискусію переведено за те днемъ передъ тымъ на довѣрочній нарадѣ всѣхъ членівъ. Така вже поведѣнка въ „Сѣчи“, що вся сварня и выпране брудівъ полишае ся довѣрочному зборови, а загальній збори вѣдбуваютъ ся вже зовсѣмъ гладко. На тыхъ передвыборчихъ зборахъ дискусія була дуже оживлена. Сей „дотепный“ выдѣлъ „зарѣзавъ ся“ своими благожеланями, якъ не можь лучше, и доказавъ нездарность до веденя товариства. Пѣсля ухвалъ передвыборчого збору выбрано на загальныхъ зборахъ зовсѣмъ новый выдѣлъ. Въ его складъ входять: пп. Ерастъ Бурачиньскій яко голова, Осипъ Партицкій заступникъ головы, Гргорій Питлярь секретарь, Сильвестеръ Яричевскій бібліотекарь и господарь н д ръ Ярославъ Бурачиньскій касіеръ. Заступниками членівъ выдѣлу е пп. Олександеръ Петровскій и д-ръ Володимиръ Лавровскій. — Мусимо вкінци занотувати, що супротивъ новорѣчныхъ благожеланъ для „Дѣла“ не проявляла ся нѣяка принціяльна опозиція; годили ся майже всѣ. Але повалили выдѣлъ благожеланя до „Руслана“ e tutti quanti. Сей фактъ, що тій самій люде и благожеланя высылали и опѣсля причиняли ся ба навѣть рѣшали вотумъ недовѣря собѣ самымъ — се не такъ недостача выробленыхъ поглядівъ політичныхъ, тымъ менше „дотепъ“ [якъ тій панове самій заявляють] або „штубацтво“ [якъ несогорше назвала Редакція „Дѣла“], але просто наивность молоденькихъ недовѣдчеяхъ людей, котрымъ случайно удало ся зъ початкомъ сего року школьного взяти провѣдъ въ товариствѣ. На будуче се знаменита наука! — Мѣркуючи по складѣ нового выдѣлу мы надѣемо ся, що такій безглуздій недорѣчности вже не то не повторять ся, але „Сѣчи“ удержить ся въ тѣй симпатіи и довѣрю, якимъ до недавна, навѣть за урядованя скрайно радикальныхъ выдѣлівъ, тѣшила ся.

— П. Франтішекъ Ржегоржь, про котрого недугу мы недавно звѣщали, подужавъ вже на стѣлько, що лѣкарь дозволяе ему полагоджувати короткій кореспонденціи, але все-таки остае ще на клініцѣ проф. Ейзельта въ Празѣ. Для характеристики сего незвычайного приятеля Русинівъ подаемо ось кѣлька слівъ вынятыхъ зъ его листу писаного до проф. В. Шухевича у Львовѣ: „Вже буде чотири недѣлѣ, якъ лежу въ шпиталі, а ту, якъ се Вамъ добре звѣсно, укладаю собѣ гарній плянъ про етнографію. А я бы радъ ще богато о Русинахъ нашимъ Чехамъ сказати. Але менѣ не вѣльно ще тепер писати, бо писане мучить мене... Зъ флегмою выпльовую ще кровь. Буду мусѣвъ выѣхати на полудне а тамъ посвячу увесь мій часъ Русинамъ, котрыхъ я такъ дуже полюбивъ...“ и т. д.

— Затвердженє выбору. Цесарь затвердивъ выборъ Каз. Щанецкого, властителя дѣбръ въ Квятоновицяхъ, на маршалка и Войт. Бехоньского, бурмістра въ Горлицяхъ, на віцемаршалка рады повѣтовои въ Горлицяхъ.

— Польска шляхта мойсеевои вѣры въ Галичинѣ скрѣпляе ся зъ дня на день не лише числомъ, але й набутыми маєтками-добрами. Вѣденьскій католицкій Vaterland въ дописи зъ Кракова про рухъ выборчій въ Галичинѣ зазначуе, що теперь выриває бѣльше, нѣжь коли-небудь жидівскихъ кандидатуръ и вказуе, що на 2224 выборцівъ въ курій бѣльшихъ посѣлостій е ажь 305 жидівъ, отже бѣльше менше 15%. Цифра тая непокоить краківского кореспондента не лишь тому, що жиды становлять 12% галицкого населеня, але й тому, що въ ихъ рукахъ находить ся ще множество селяньскихъ грунтівъ та що вкінци тыхъ 15% жидівъ-дѣдичівъ въ дѣйстности е бѣльше, коли зважити, що деякій галицкій магнаты посѣдають обширній добра. И такъ въ округѣ Тарнівъ-Домброва-Пільзно-Мелець, де е посѣлости кн. Санґушка, есть на 151 властителівъ бѣльшои посѣлости 26 жидівъ або 17·2%; въ округѣ Самбіръ-Старе мѣсто-Турка-Дрогобичь-Рудки на 108 властителівъ бѣльшои посѣлости 19 жидівъ або 17·6%; въ округѣ Чортківъ-Залѣщики-Борщівъ-Гусятинъ, де е посѣлости гр. Голуховскихъ и ординація Чарковскихъ а такъ само въ округѣ Тернопіль-Збаражъ-Скалатъ-Теребовля е 25 жидівъ на 128 властителівъ бѣльшихъ посѣлостій або 20·3%. Ще гірше е въ округѣ Золочівъ-Камѣнка-Броды, де панують графы Бадені, бо тамъ е ажь 31 жидівъ на 147 властителівъ бѣльшои посѣлости або 21·1%. Лише такъ дальше!...

— Будова телефону Львівъ-Кракова розпочне ся вже зъ весною. Кошты тои будовы обчислено на суму 120.000 зр.

— Державній урядники пѣдчасъ выборівъ. Міністерство внутрѣшныхъ справъ выдало всѣмъ пѣдчиненымъ собѣ властямъ розпорядженя, абы они безпроволочно постарали ся о те, щобы державнымъ урядникамъ даный бувъ часъ на выконане выборчого права.

— Въ Америцѣ морозы наложила въ останныхъ дняхъ свои ледяній оковы навѣть на водопадъ Ніягары. Ледяній колюмны водопаду представляють при свѣтлѣ сонця чарівный видъ. Та вѣдъ чарівныхъ видівъ людямъ не тепло. Въ Філядельфіи замерзло на улицяхъ богато осѣбъ. Въ Чікаго вѣе холодомъ проникаючій вѣтеръ вѣдъ озера Мічіганъ. Въ наслѣдокъ того термометръ Фаренгайта вказуе 40° ниже зера. Великій зимна панують въ Міннесотѣ, Техасѣ и полудневій Канадѣ.

— Гоноровый человѣкъ. Въ Діссельдорфѣ лучивъ ся гарный прикладъ почутя личнои гѣдности и правдивого гонору, що выламуе ся смѣло зъ недорѣчныхъ формулокъ и тымъ бѣльше заслугуе на увагу, що ходило тутъ о войскового человѣка, отже одного зъ людей найменше склонныхъ до покиданя застарѣлыхъ звычаівъ. Було то такъ: Офіцеръ бар. Ергардъ, вызваный на поединокъ тамошнымъ референдаремъ, вѣдмовивъ поединку не зъ трусливости, бо то бувъ славный жовнѣръ, вѣдзначеный въ многихъ битвахъ, але мабуть тому, що не бачивъ достаточнои причины. За те выключено его зъ офіцирского корпусу, а цесарь потвердивъ засудъ, однакъ позваляючи ему въ дорозѣ ласки носити дальше зелѣзный хрестъ за хоробрость. Въ вѣдповѣдь на се Ергардъ взявъ свій хрестъ заслуги и вѣдославъ его цесареви зъ заявою, що вонъ право ношеня хреста здобувъ собѣ самъ, наражуючи въ многихъ битвахъ житє, але „зъ ласки“ носити его не хоче. Надто по скінченю процесу повѣдомлено Ергарда, що означеного дня о 11-ій годинѣ въ полудне явить ся у него майоръ, щобы вѣдобрати офіцерскій патенты. Тогдѣ Ергардъ патенты спаливъ и повѣдомивъ о тѣмъ войсковій власти, додаючи, що лише вонъ и нѣхто другій мае право постановляти, котрого дня и о котрій годинѣ вонъ приймае візиты...

— Дрібній вѣсти. Міністеръ д-ръ Едвардъ Рітнеръ прибувъ нинѣ до Львова. — Въ Рашевѣ, на двірци погибъ пѣдъ колесами товарового поѣзду дня 4 с. м, 43-лѣтный кондукторъ Анд. Зеґарловскій.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерії, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готівкою.** Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателівъ на се, що тягненє наступить невѣдклично **дня 20 го лютого.**

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Марія Паславска, дочка гімназіяльного професора въ Дрогобичи, ученица VI. кл., упокоила ся дня 9-го с. м. въ 13 ѣмъ роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Євгенія Лепка, дочка катихита при гімназіи Франць Іосифа у Львовѣ, упокоила ся дня 7-го с. м. въ 24-ѣмъ роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10. лютого. Архикнязь Отто выѣхавъ вчера до Берлина.

Прага 10. лютого. П. Герольдъ мотивувавъ вчера въ соймѣ свое внесене на уложене адресу до трону. Вонъ заявивъ, що державно правна идея е для ческого народу провѣдною зорею, а Чехи доти не спочинуть, поки не дойдуть до своеи меты. Идея тота згѣдна такожь зъ потребами обохъ народностій, заселяючихъ край. Вкінци бе ѣдничъ выказуе бажане и надѣю, що обѣ народности погодять ся на основѣ рѣвноправности, а цесарь приѣде до Праги короновати ся на короля ческого. Именемъ Нѣмцівъ заявивъ п. Шаршмідъ, що они противній тій идеѣ, бо она

Надѣслане.

Высокоповажаный Пане Редакторе!

Прошу помѣстити въ своѣй часописи вѣдповѣдь мою, яку я бувъ выславъ 29 сѣчня с. р. редакціи „Буковины“ на заяву Выдѣлу товариства „Сѣч“ у Вѣдни що-до мого поступованя яко делеґата „Сѣчи“ на надзвыч. загальныхъ зборахъ Наукового товариства им. Шевченка дня 8 грудня 1896 р. Вѣдповѣди сеи не хотѣла помѣстити редакція „Буковины“ вымовляючись тымъ, що мовлявъ справа ся вже передавнена та що я у вѣдповѣди своѣй звертаю ся не до „Буковины“ а до „Сѣчи“. Я уважаю, що се простый выкрутъ. Вѣдповѣдь свою выславъ я въ пару днівъ по тѣмъ, якъ „Буковина“ опираючись на заявѣ выдѣлу „Сѣчи“, закинула менѣ, що я надужив-, чи по просту сфальшувавъ волю выдѣлу тов. „Сѣчи“ — и коли дальше редакція „Буковины“ опираючись на тѣмъ... „уневажнила“ ухвалу надзвыч. заг. зборівъ товариства им. Шевченка що-до справы выповѣдженя „Дѣлу“ друкарнѣ токариства. Отже думаю справа ся не була ще такъ дуже передавнена, тымъ бѣльше, що за пару днівъ мали вѣдбути ся загальній зборы тов—а им. Шевченка, тожь можна було сподѣватись, що справу ту ще хтось и на тыхъ зборахъ пѣднесе [якъ и стало ся]. Але редакція „Буковины“ видно розходило ся дуже о те, щобъ таки конче стало на тѣмъ, якъ ѣй се було потрѣбнымъ. Тожь, розумѣе ся, „уважала непотрѣбнымъ“ не помѣстити мою вѣдповѣди въ „Буковинѣ“. Тому я — не хотячи вже дальше заходити ся зъ „Буковиною“ — звертаюсь теперь до Хвальнои Ред. „Дѣла“, щобъ зволила вѣдповѣдь ту помѣстити въ своѣй часописи. Звучить вона такъ:

„Хвальна Редакціе! Въ 3 ч. „Буковины“ с. р. помѣщена була заява Выдѣлу тов. „Сѣч“ у Вѣдни що-до мого поступованя яко делеґата „Сѣчи“ на надзвыч. заг. зборахъ Наук. тов. им. Шевченка дня 8 грудня 1896 р. Въ виду сего, що зъ заявы тои выходить, будь-то я сфальшувавъ думку пп. Сѣчовиківъ и за те Выдѣлъ того-жь товариства называе мое поступованя „некоректнымъ...“; зѣ взгляду ще й на те, що ред. „Буковины“ опираючись на тій заявѣ, уважае голосъ мій вѣдданый за задержанемъ „Дѣла“ въ друкарни Тов. им. Шевченка яко нелеґальный, а черезъ те и цѣлу ухвалу надзв. заг. зборівъ въ справѣ „Дѣла“ уважае яко нелеґальну — бо бракувало до сеи ухвалы абсолютнои бѣльшости, — уважаю конечнымъ вѣдповѣсти на се пару словами въ цѣли выясненя справы.

Отже заявляю, що справдѣ Выдѣлъ тов. „Сѣч“ поручивъ менѣ голосувати за выповѣдженемъ друкарнѣ „Дѣлу“ и що я на те згодивъ ся и вѣдповѣдно сему мавъ собѣ поступати при голосованю надъ дотычною справою. Признаю такожь и те, що опѣсля вѣдступивъ я вѣдъ первѣсного мого намѣру и голосувавъ проти выповѣдженя друкарнѣ „Дѣлу“. Рѣшивъ ся я однакъ на се доперва въ часѣ дискусіи, яка розвела ся була надъ сею справою на заг. зборахъ и голосувавъ провивъ инструкціи Выдѣлу „Сѣчи“, бо такъ менѣ наказувало мое переконане, яке я собѣ въ наслѣдокъ сеи дискусіи выробивъ. И я думаю, що за се не може менѣ докоряти Выдѣлъ „Сѣчи“, бо по перше: волѣ „Сѣчи“ я не сфальшувавъ, коли сейчасъ на вступѣ, забираючи голосъ въ справѣ „Дѣла“, заявивъ я отверто, що я мавъ припоручене голосувати за ухвалою Выдѣлу тов. им. Шевченка и зъ тою думкою пришовъ на заг. зборы. Коли-жь рѣшивъ ся я остаточно голосувати проти тои ухвалы, то лише тому, що справа зъ „Дѣломъ“ не представляе ся такъ, якъ ей представивъ Выдѣлъ тов. им. Шевченка и якъ се собѣ представляли пп. Сѣчовики и якъ я се собѣ зъ разу представлявъ. Дальше не може менѣ докоряти Выдѣлъ „Сѣчи“ за мое поступованє ще й тому, будь-то я голосуючи за „Дѣломъ“ наражавъ тов. имени Шевченка на матеріяльній шкоды або взагалѣ выступавъ противъ интенціи Выдѣлу „Сѣчи“. Выдѣлъ „Сѣчи“ тому выступавъ проти „Дѣла“, бо боявъ ся, щобы „Дѣло“ черезъ нерегулярне сплачуване належитостій до друкарнѣ товариства не наразило товариство на страты матеріяльній. Коли-жь самъ референтъ „опозиціи“ д-ръ Кость Лезицкій поставивъ внесене [прияте зборами], въ котрѣмъ поручало ся Выдѣлови тов. им. Шевченка выповѣсти сейчасъ „Дѣлу“ друкарню, на случай, єли бы „Дѣло“ хочь разъ опізнило ся зъ сплатою друкарни належитости за друкъ — то страхъ сей не мавъ уже цѣлкомъ мѣсця. Сама „опозиція“ прецѣнь добровѣльно дала Выдѣлови тов. им. Шевченка найсильнѣйше оруже въ руки противъ евентуальныхъ стратъ. Вкінци мое поступованє якъ-разъ вѣдповѣдае бѣльше змыслови резолюціи, котру поручивъ менѣ Выдѣлъ „Сѣчи“ прочитати на заг. зборахъ, а котра зъ огляду на мотивы, якими руководивъ ся Выдѣлъ тов. им. Шевч. выповѣдаючи „Дѣлу“ друкарню Товариства [зъ наказу вѣцепрезіента краевои рады шкѣльнои п. Бо-

бжиньского] — выскавувала Выдѣлови вотумъ недовѣря, а вѣдъ тыхъ выдѣловыхъ, котрѣ въ цѣлѣй тѣй справѣ найбѣльше провинили ся, жадала, щобъ они „безпроволочно зложили свои достоиньства“.. Що-жь бо остаточно було бы стало ся, сли бы я бувъ голосувавъ за Выдѣломъ? Якъ разъ те, чого бажавъ собѣ п. Бобжиньскій, а за що такъ сильно обурила ся „Сѣч“. Що-жь однакъ стало ся, коли я голосувавъ проти Выдѣлу тов. „Сѣч“ и им. Шевченка? Стало ся якъ-разъ не такъ, якъ хотѣвъ мати п. Бобжиньскій, а такъ, якъ остаточно бажавъ Выдѣлъ „Сѣчи“ — бо-жь „Дѣло“ дѣставши повну сатисфакцію, само перенесло ся до иншои друкарнѣ и о якихсь стратахъ, на якѣ могли-бъ „Дѣло“ наразити тов. им. Шевченка, не може вже бути бесѣды. Якъ отже може Выдѣлъ „Сѣчи“ называти мое поступованѣ „некоректнымъ“? Я поступивъ собѣ такъ, якъ менѣ наказувало мое переконанѣ. При тѣмъ я фальшу не допустивъ ся и на страты матеріяльнѣ тов. им. Шевченка не наразивъ. Робивъ я въ найлѣпшѣй вѣрѣ — въ тѣмъ переконаню, що и Выдѣлъ „Сѣчи“, сли-бы бувъ знаходивъ ся въ той часъ на заг. зборахъ тов. им. Шевченка, бувъ бы собѣ такъ само поступивъ.

Впрочѣмъ... но що було мене высылати на зборы [я-жь не просивъ ся?] Сли Выдѣлъ такъ сильно бажавъ задержати „чистоту своихъ думокъ“, то чому не пѣславъ по-просту свою резолюцію и внесеня, списанѣ гарно на папери, до президіи заг. зборѣвъ и не поручивъ ѣй прочитати все „чисто“ на зборахъ и те пѣддати вкѣнци пѣдъ голосованѣ? Або чому остаточно не поручивъ все те зробити секретареви „Сѣчи“ п. І. Саноцкому, котрый приѣхавъ бувъ саме на той часъ до Львова, и — наразъ доручивъ менѣ повномочіе, выставлене на мое имя, заступати „Сѣч“ на зборахъ тов. им. Шевченка? Коли-жь такъ, то нехай же и прийме вѣдъ мене теперь Выдѣлъ „Сѣчи“ до своеи вѣдомости, що я не думаю бути его мертвымъ фонографомъ; если я не поступивъ собѣ такъ, якъ сего бажавъ Выдѣлъ „Сѣчи“, то все-жь таки поступивъ такъ якъ говорило менѣ мое переконанѣ, въ найлѣпшѣй вѣрѣ, такъ, якъ думавъ, що и самъ Выдѣлъ, приглянувши ся близше справѣ, бувъ бы собѣ поступивъ. А се мусить пошанувати навѣть Выдѣлъ тов. „Сѣч“. И я заявляю ту, що сли-бы менѣ лучило ся ще коли заступата яке товариство на якихсь зборахъ и сли-бъ я знайшовъ ся въ такѣмъ самѣмъ положеню, въ якѣмъ знаходивъ ся на заг. зборахъ тов им. Шевченка, то й тогдѣ не поступлю собѣ инакше, а зновъ такъ, якъ на тыхъ зборахъ.

Та я ще можу мати жаль до Выдѣлу тов. „Сѣч“, що по сего часу т. є. по уплывѣ двохъ мѣсяцѣвъ не вѣднѣсъ ся ще до мене нѣ однымъ письмомъ въ справѣ мого поступованя, только за те, нѣ зъ сего, нѣ зъ того, удавъ ся до „Буковины“ и ту закидує менѣ некоректабсть. Чи такє поступованѣ называє ся коректнымъ? И въ якѣй цѣли? Що перло его такъ до „Буковины“? Прецѣнь справа „Дѣла“ зъ хвилею, коли „Дѣло“ перенесло ся до иншои друкарнѣ, думаю, вже закѣнчена. Чи-жь мало бы Выдѣлови тов. „Сѣч“ о те розходити ся, щобы „Буковина“ могла таки конче своѣ доказати, що ухвала заг. зборѣвъ тов. им. Шевченка була нелѣгальна и черезъ те „Дѣло“ таки — „легально“ беручи — збстало пѣсля волѣ п. Бобжиньского зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка выкинене? Та чому-жь зновъ о се могло бы розходити ся Выдѣлови тов. „Сѣч“ — тому Выдѣлови, котрый прецѣнь зѣ взгляду на п. Бобжиньского внѣсъ якъ-разъ вотумъ недовѣря для Выдѣлу тов. им. Шевченка? — Се справа щось дуже неясна, та ѣи розъяснить хиба той, хто потрафить розъяснити и. пр., щѣ таке спонукало Выдѣлъ тов. „Сѣч“ рѣвночасно удати ся зъ горячими новорѣчными желанями до „Дѣла“, вступити по дорозѣ зъ такими-жь желанями до „Руслана“, щобы закѣнчити наконець цѣлый сей hocus-pocus великимъ славословіемъ для п. посла Романчука...

Юліянъ Бачиньскій.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

8 н. ст. лютого 1897.

Львѣвъ: Пшениця 7·80 до 7·95, жито 5·70 до 5·85, ячмѣнь броварный 6·— до 6·50, ячмѣнь пастевный 4·70 до 5·—, овесъ 5·60 до 6·—, рѣпакъ 11·50 до 11·75, горохъ 5·— до 8·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 4·25 до 4·75, гречка —·— до —·—, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 40·— до 55·—, конюшина шведска 35·— до 50·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукуруза нова 5·— до 5·25, хмѣль —·— до —·— за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10,000 літрѣвъ —·— до —·— зр.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ давѣнкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Giesshübler зъ молокомъ

вельми поручає ся лѣкарями при **катарѣ бронхіяльнѣмъ дѣтей**, якій такъ часто лучає ся въ зимѣ. З части Giesshübler Sauerbrunn мѣшає ся зъ одною частиною горячого молока и подає ся ту лѣтну мѣшанину. 822

БРАТЫ SKASIK

Опава (Troppau) австрійскій Шлескъ

(давнѣйше Alfred Rassl)

торговля насѣня рѣльничого и лѣсового

поручає

знамените насѣне, зѣбране въ 1896 р.

Запорука на чистоту, правдивость и велику силу кѣльченя.

Фірма для контролѣ: австр. шлезка контрольна стація насѣня въ Опавѣ и ц. к. контрольна стація насѣня у Вѣдни. 40 2—18

Цѣнники, взорцѣ, оферты, даромъ и оплатно.

КАВУ

спеціяльнѣсть

надзвычайной величины въ зернѣ

и вѣдличну въ смаку

въ пакетахъ 5-кілевыхъ франко

за 12 зр. 20 кр. 19 5 ?

поручає

(о скѣлько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Александеръ Царевичъ

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янѣвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнѣй практицѣ въ краю и за границею приймає вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячѣ праці, а именно: малює церковнѣ образы до иконостасѣвъ и престолѣвъ; приймає рѣзьбарскѣ роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малює стѣны церковъ и т. п Крѣмъ того выготовляє портреты зъ фотографій и зъ натуры. Пѣднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальнѣ письма, має вѣнъ повну надѣю, що Вел. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 95 —?

Подяка.

Отямившись середъ тяжкого горя, засылаю якъ найщиршу подяку всѣмъ, що зволили взяти участь въ сумнѣмъ обрядѣ похоронѣвъ найдорожшого мужа мого бл. п. Віктора Лучаковского, а то: „Всесвѣтлѣйшому и Высокодостойному о. пралатови Подолиньскому Вп. отцямъ Михальчукови, Яремѣ и Пѣдгорецкому — дальше Высокодостойнѣй Президіи окружного суду въ Перемышли и Вп. панамъ Урядникамъ, Высокодостойнымъ и Многоповажанымъ членамъ збору обохъ гімназій, а зразомъ многонадѣйнѣй молодежи гімназіи руской, Всечестнымъ Богословамъ и всѣмъ нашимъ участникамъ похоронъвъ.

Однакъ до найбѣльшои бо дожизненнои подяки обовязана я для Высоко- и Многодостойного д ра В. Кѣбузиньского, сего всюды и широко звѣстного, щирого и невтомимого приятеля болѣючихъ, за всѣ тѣ заходы, що то ихъ сей правдивый добродѣй не щадивъ нѣ въ день нѣ въ ночи.

Обертинъ, 10. лютого 1897. 45 1—1

Олімпія Лучаковска, вдова зъ двома сиротками.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдає

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячѣ ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѣ по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвроку 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои сис емы, фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краевѣ спеціяльы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренювка и т. н. горѣвки упривілеюваній и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спроваджены.

Одиноке жерело въ краю для ин. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнѣмъ складѣ вѣдъ мінеральныхъ І. Голлеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 301—?

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѣ знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

ПОДЯКА.

Слова, хоч би їх красноріччво і який мистець складав; не выскажуть усеї вдяки, якою для **Д-ра І. Моха з Глинян** переповненї серця родителїв, котрих донечку, одиноку потїху їх життя, виратував він з тяжкої і дуже грізної недуги горляної.

Не лише тую вирозумілість, що Д р Мох [як у всїх менше заможних домах] лїчив безплатно, але ще в більшій мірі підвести належить его безприкладну печаливість о хорого, велику приліжність і совістність в ординованю. Спаси-Біг ему!

Кілько радісних годин зазнаємо через нашу Нуню, все і Тебе, ёї добродія згадаємо, а кілько раз мати з слезою в оцї молитв буде Всевишнього о долю для своєї одначки, то і за Тобою зїтхне. 43 1—1

Спаси-Біг Тобі!

Альбіна і Михайло Кочоровскі з Миколаева в Бобрецкім.

КОЛОДКИ свѣонтницкѣ гарнітуровѣ (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ, гарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·—. Колодки штучнѣ Вертгаймовскѣ и американьскѣ по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Передпослѣдный Тыждень!

Готовкою зъ 20% вѣдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Маркъ, Самуелі и Ландау.

16 14—?

Въ кождѣй рускѣй хатѣ повиненъ находитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1897.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих

пѣсля часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут вѣд часу львівского].

Поїзд	година	Приходить до Львова з	Поїзд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Сапчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Нїч			**Нїч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в подуч. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в подуч. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в подуч. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Оставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 24. Львовъ, Пятница 31 Сѣчня (12 Лютого) 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Польскій окликъ выборчій.

— —

Польскій [а властиво польско-жидовскій] центральный комітетъ выборчій [и то спѣльно оба вѣддѣлы: для всходнои и для заходнои Галичины] выдавъ онодгы — якъ мы вже коротко згадали въ попереднѣмъ числѣ „Дѣла“ — вѣдозву до выборцѣвъ.

Вѣдозва тая — напечатана въ польскихъ дневникахъ консервативныхъ и псевдо-демократичныхъ — нагадуючи Полякамъ, що „першимъ ихъ обовязкомъ есть утвореня солідарного звязку“ въ радѣ державнѣй, вказуе имъ рѣвночасно на такій звязокъ — koło polskie у Вѣдни. „Творячи солідарне коло — сказано въ вѣдозвѣ — нашй послы с репрезентантами польского народу, а не сего чи того сторонництва въ австрійскѣй радѣ державнѣй, а солідарне коло польске с найдосадньйшимъ доказомъ, що мы с и хочемо остатись окремымъ народомъ; що мы не выректи ся найдорожшихъ чувствъ и нашои вѣры въ що разъ красшу будучность“. Зазначивши ще выразнѣйше, що польскимъ посламъ не вѣльно бути чимъ иншимъ, якъ „kraju polskiego poselstwem“ [слухайте рускй выборцѣ!], вѣдозва кѣнчить ся такимъ покликомъ:

„Rodacy! Для васъ народна справа с найсвятѣйшою! Не допустѣть, щобы польскй сторонництва перечили ся зъ собою въ вѣденьскѣй палатѣ, готуючи тымъ радость не приятелямъ польского имени, — не допустѣть небезпеченьства, яке выросло бы для єдности народу, коли-бы Поляки, подѣленй и незгѣднй въ радѣ державнѣй, глядали въ борбѣ зѣ своими помочи чужихъ голосовъ. Выберѣть людей рѣзныхъ станѣвъ и переконань, але такихъ лише, котрй рѣшать ся вступити у Вѣдни до солідарного кола польского, що с одноцѣльнымъ посольствомъ краю, що не с выразомъ одного політичного сторонництва, а лише народною репрезентацією. Кождый горожанинъ, що щиро любить Вѣтчину и дбае о те, щобы польскй послы не пропали посередъ чужихъ, прислужить ся на одной справѣ лишь тымъ, коли доложить всѣхъ силъ, щобы зъ найблизшихъ выборовъ выйшло якъ найчисленнѣйше, якъ найдѣльнѣйше, якъ найпатріотичнѣйше, а на внѣ солідарне коло польске у Вѣдни. Се хвиля, въ котрѣй маете доказати, що любовь Вѣтчины и привязане до вѣры батькѣвъ с наймогучѣйшими чувствами Полякѣвъ; що нѣякй партійнй оклики не зѣбють насъ зъ дороги, яка всѣхъ насъ разомъ, всѣхъ спѣльно веде до працѣ для народного добра.“

Пѣсля слѣвъ вѣдозвы, — выборы до австрійского парляменту се для Полякѣвъ, горожанъ австрійскихъ, выключно „справа narodowa“. Зъ того погляду мають всѣ Поляки въ Галичинѣ трактувати выборы, а зновъ выбранй послы будуть до тои провѣднои идеѣ примѣнювати свое поведене у Вѣдни. Галицкй послы польскои народности суть у Вѣдни „репрезентантами народу польского“, котрый не вырѣкъ ся надѣѣ и вѣры на лѣпшу будучность. Сей принципъ повтаряе вѣдозва кѣлька разѣвъ, надаючи ему тымъ бѣльшу вагу: „Делегаціи нашѣй у Вѣдни не вѣльно бути нѣчимъ иншимъ, якъ краю польского посольствомъ“; посолъ зъ Галичины мусить дѣлати, ставляти внесеня и голосувати въ парляментѣ вѣденьскѣмъ ино въ „характерѣ Поляка“; — „кожда справа політична вплывае на судьбу и становиско Полякѣвъ въ Австрій“; — коло польске у Вѣдни мусить бути лишь „репрезентацією narodow-ою“.

Чи треба було польскому загалови пригадувати зъ нагоды выборовъ повыснй тезы о его обовязкахъ народныхъ? Чи може якій польскій посолъ призабувъ коли-небудь на свои обовязки супротивъ польского народу, супротивъ Польщѣ? Нѣ, сего нѣколи не було, бо навѣть старосты, выбранй „зъ волѣ народу“ послами, въ однѣй хвили позбували ся своихъ шкаралупки бюрократичнои и дуже добре надавали ся на членовъ „краю польского посольства“. А однакъ симъ разомъ уважавъ центральный комітетъ вѣдозвати ся до своихъ земляковъ зъ сею пригадкою, а то длятого, щобы боронити солідарности кола польского. Выразомъ політичнои програмы заступниковъ народу польского було доси, и такъ само мае бути на будуче, коло польске у Вѣдни, длятого солідарность кола не смѣе бути нарушена. Всѣ, що поважили ся критикувати принципъ солідарности кола, допускають ся злочину супротивъ цѣлого народу польского. Галицкй послы польскй мусять мати на увазѣ интереси польского народу яко цѣлости, а зъ огляду на се мусять принести въ жертву частину своихъ особистыхъ переконѣдченьъ; а въ солідарности кола польского зазначити одноцѣльность, нерозрывность и політичну єдность цѣлого народу польского.

Такій кличъ выборчій пѣдносять мешканцѣ одного краю австрійского. Не згадують они нѣ однымъ словомъ про загальнй интересы державнй, бо для нихъ не истнуе нѣчо по-надъ ихъ власнй интересы національнй Політика, яку Поляки ведуть въ Австрій, стремить лишь до політичныхъ идеалѣвъ польскихъ, — а польска репрезентація у Вѣдни мусить берегти „національну вѣдрубность мѣжь чужими“. Прочй народы австрійскй суть „чужй“ для Полякѣвъ и длятого взглядъ на загальнй интересы державнй не бувъ, не есть и не буде дороговказомъ політики кола польского. А коли неразъ и голосило коло польске свою жертволюбность для загальныхъ интересовъ державныхъ, то се, пѣсля сегорѣчнои вѣдозвы, выходить лишь на простый маневръ політичный.

Делегаціи польскѣй у Вѣдни не вѣльно бути нѣчимъ иншимъ, якъ ино „краю польского посольствомъ“. Послы зъ Галичины мають памятати на се, що они не заступають одинъ зъ краѣвъ коронныхъ, лишь „край польскій“. Якъ бачимо, еде чимъ разъ красше. Галичина — се край, провінція польска, — такъ выходило зъ мотивовъ маршалка краевого при внесеню ювілейнѣмъ, такъ голосить ся теперь и въ вѣдозвѣ комітету центрального. Провінція польска — всяка дальше дискусія устае.

Таке смѣле зазначене найновѣйшои програмы політичнои зѣ стороны галицкихъ Полякѣвъ могло наступити лишь въ наслѣдокъ нашихъ внутрѣшныхъ вѣдносинъ політичныхъ. Непримирима опозиція Русинѣвъ завдяки махерамъ найновѣйшого курсу мае значѣне, бодай на разѣ, лишь теоретичне; — репрезентанты рускаго народу, зъ выимкою одиниць, не пѣдносять протесту противъ політичныхъ маніфестацій Полякѣвъ, а своею участію въ нихъ додають имъ бѣльшои ваги и значѣня. Porządni Русины не каламутять воды Полякамъ, ба противно навѣть дуже потрѣбнй для нихъ політики.

Зъ рамени польского комітету центрального роздають ся мандаты посольскй porządnym Руснакамъ. Рускй політики найновѣйшого курсу самѣ удають ся пѣдъ покровь и опѣку комітету центрального, бо тымъ способомъ можна перейти до порядку дневного надъ свободною волею выборцѣвъ. Комітетъ центральный не вѣдпыхае своихъ союзниковъ, а лише ставить имъ услѣве — пѣдписати ся на свѣй кличъ выборчій. Се цѣлкомъ раціонально.

Якъ послѣвъ польскои народности мае обовязувати солідарность кола польского, такъ само и для тыхъ „сѣмохъ чи девятьохъ“ Русинѣвъ та солідарность есть услѣвемъ sine qua non. Розумѣе ся, що ту солідарность не треба брати формально, але въ ширшѣмъ змыслѣ політичнѣмъ. Не розходить ся Полякамъ о се, щобы на нарадахъ кола польского були присутнй и рускй послы, бо се було бы деколи навѣть невыгѣдне, — але солідарность мае зазначити ся въ поступованю въ парляментѣ. Не можна порушувати політичныхъ справъ галицкого населеня передъ вѣденьскимъ форумъ, — нѣхто не може пѣдносити політичныхъ постулятовъ, або розводити жалѣвъ надъ покривдженѣмъ руского народу въ его правахъ, — нѣхто не смѣе зазначувати окремѣшности интересовъ народу рускаго пѣдъ взглядомъ політичнымъ, суспѣльнымъ и економічнымъ,—нѣхто не смѣе „наступати на нагнѣтки міністрамъ-rodak-амъ“. Спеціальнй потребы народу рускаго мають ся полагоджувати въ приватнѣй дорозѣ зъ менерами кола польского по-за ареною парляментарною. Въ такѣмъ змыслѣ мусять розумѣти „солідарность“ репрезентаціи галицкои всѣ тѣ Русины, котрыхъ мандаты спочивають въ рукахъ польского комітету центрального. Пѣдъ тымъ взглядомъ не попустить комітетъ центральный нѣ на крыхту и не дасть ся навѣть наполохати грѣзьбою, що „jungruthenische katholische Nationalpartei“ хоче забавити ся въ абстіненцію въ акціи выборчѣй. Комітетъ центральный знае, зъ кимъ мае дѣло; вѣнъ знае, що зроблять „прийдѣте поклонѣмо ся“ по мандаты, та зъ легкимъ серцемъ згодять ся на услѣве солідарности. Комітетъ центральный побоюе ся о зломане принципу солідарности зѣ стороны польскихъ людовцѣвъ, але солідарности рускихъ кандидатовъ фракціи Барвѣньского вѣнъ цѣлкомъ певный.

---

1)

Сороклѣтный ювілей украиньского писателя Данила Мордовця въ Петербурзѣ.

Пѣдъ кѣнець минувшого року, дня 20-го грудня, громада нашихъ петербургскихъ братовъ Украинцѣвъ обходила велике свято, ювілей сороклѣтнои літературнои дѣяльности нашого ветерана-писателя Данила Мордовця. А було се свято тымъ велике, що оно подало живучымъ на чужинѣ землякамъ нагоду до народнои маніфестаціи коли вже не передъ загаломъ двохъ братныхъ народовъ, Москалѣвъ та Полякѣвъ, то бодай передъ найкрасшимъ цвѣтомъ тыхъ двохъ суспѣльностій, передъ ихъ лицарями мысли и слова. „Треба познайомити нашихъ россійскихъ братовъ зъ нашою вѣрою, нашими дѣями, нашими змаганями и зъ тымъ, що доси зроблено нами, що дѣе ся теперь у насъ и що въ насъ на метѣ для будучои працѣ“ — подумавъ собѣ гуртокъ петербургскихъ заточниковъ. „Нехай побачать, впевнять ся, що мы голубимо такій-жь самй мрѣѣ, що й они, що мы не допоминаемось жадного жахливого „сепаратизму“, а бажаемо жити и горювати зъ ними єдино, жити и вмирати братами, — але-жь бо вѣльными братами. Нехай же знають, що Украина — се с не тѣлькп любозвучне слово въ пѣсняхъ и творахъ поетовъ, высиѣвуючихъ край, „гдѣ все обыльемъ дышетъ“, — що се с не тѣлькы порожне слово, при котрѣмъ розумѣють якйсь-то „губернін на югѣ“, губернін, де абшидованй генералы та тайнй совѣтники купують собѣ хуторы, — де „Грицько и Маруся“ обнимають ся коло перелазу, — де „хохлы“ ѣдять найсмачнѣйше сало и запивають лепскими наливками... Нехай знають, що Украина с и краина с збѣръ, сума рѣзныхъ понять: громадского руху, народнои самосвѣдомости, основленя интеліґенціи, будованя рѣднои культуры, рѣдного слова — на користь и благо рѣдному краеви, рѣдному народови, сѣй численнѣй частинѣ всего Славянства, всеи на свѣтѣ людскости...“ Оттакъ, пише Цезаръ Бѣлиловскій, подумавъ собѣ гуртокъ петербургскихъ Украинцѣвъ и користаючи зъ нагоды зробивъ ювілей свого писателя великимъ національнымъ святомъ. Обширный описъ сего святочного ювілея подавъ тойже Цезаръ Бѣлиловскій въ 2-ѣмъ числѣ сегорѣчнои „Зорі“, а мы, вѣдносячись не менше прихильно такъ до самого ювілата якъ и до тенденцій его петербургскихъ поклонниковъ, подаемо зъ того опису хочь те, що важнѣйше.

Вже заздалегѣдь передъ днемъ ювілея, оповѣдае справоздавець, робились приготованя, щобъ ювілей выйшовъ на славу. Трудъ подѣлено помѣжь собою. Оденъ мавъ дати расло по всѣмъ усюдамъ, понаписувати листы-універсалы и разомъ зъ другими двома щирыми товаришами порадитись зъ деякими найславнѣйшими россійскими писателями и вченымы, запросити ихъ на свято и просити въ нихъ помочи й порады. Другій взявъ на себе коло нѣтъ приготованя украиньскои вечерѣ. Третый зѣбравъ и приготовивъ хоръ. Та й крѣмъ того було клопоту чимало, поки все стало въ порядку. Але стало, зблизивъ ся й прийшовъ всѣми бажаный вечеръ. Коло 9-ои годины въ хатѣ вже збирали ся гостѣ. Кождый приходжій пѣдходивъ до стола, де лежала адреса вѣдъ петербургскихъ земляковъ и клавъ свѣй пѣдпись. А гарна була адреса. Малювали ей перворядній артисты Рѣпинъ и Сластьонъ. Середъ малюнковъ зъ украиньскои орнаментики, выведеныхъ червоными и золотыми фарбами, пышала ся зъ верху акварели дѣда писателя. По 9-ѣй годинѣ и самъ вѣнъ, Данило Мордовець, явивъ ся на сали. Ввела его пѣдъ руку красуня-землячка, одягнена въ бѣлу суконю. Его повитали грѣмкими оплесками а студенты и студентки пѣснею: „Слава нашимъ козаченькамъ!“ Коли хоръ и оплески втихли, дѣдусь попросивъ зѣбрану громаду сѣсти. Але нѣхто не сѣвъ, бо незабаромъ выступивъ передъ дѣда Цвѣтковскій и вычитавъ ему адресу вѣдъ петербургскихъ земляковъ, въ котрѣй они, дякуючи ювілатови за щире спѣвчуте до сумнои долѣ Украины и за те, що думка его знаходила собѣ натхнене въ ей исторіи й житю, ще дужше, ще щирѣйше дякують ему за тѣ творы, де вѣнъ, згадуючи мову неньки и слухаючи почутя власного серця, высиѣвувавъ рѣдною мовою свѣй рѣдный край. Словами: „Нехай-же довгій вѣкъ Ваша исторична свѣдомѣсть та поетична вдача служать на користь рѣднѣй Украинѣ, ѣй же и Вамъ на славу!“ кѣнчила ся та адреса, заосмотрена пѣдписами такихъ славныхъ именъ якъ: фільософъ В. Лесевичъ, Аненьскій, Михайловскій, проф. Семевскій, Кареевъ, Мякотинъ, Южаковъ, Маминъ, В. Соловйовъ, Рѣпинъ, сенаторъ Таганцевъ, Гр. Потанинъ, Михеевъ, В. Берентштамъ и богато, богато другихъ. Подѣбна змѣстомъ була й адреса вѣдъ Кіянъ, котру вѣдчитавъ заразъ же пѣсля Цвѣтковского редакторъ „Кіевской Старины“ Науменко. Случайна схожѣсть кѣнцѣвъ обохъ адресъ выкликала навѣть чималый ефектъ. Зъ горы адреса Кіянъ була закрашена кругомъ, а въ нѣмъ намальовано тушемъ памятникъ св. Володимира, Днѣпро зъ гарными берегами, що генъ-генъ зливають ся зъ небосклономъ. По-пѣдъ кругомъ лежать книжки, папѣръ и стоить запорожскій каламарь зъ перомъ. Праворучь вѣдъ круга намальованый кіевскій університетъ. Увесь малюнокъ заквѣтчаный лавровыми вѣтками. По выспѣваню поетичнои адресы панною Завилейскою, що разомъ зъ адресою вѣддала дѣдусеви Данилѣ букетъ зъ васильковъ и колосковъ пшениць та по вѣдчитаню адресы вѣдъ Черниговцѣвъ Сластьономъ мавъ выступити случайный гостъ зъ Одессы, Чикаленко зъ читанемъ адресы вѣдъ одескихъ братовъ. Але що той припадкомъ на ту хвилю занедужавъ, то одеску адресу вѣдчитавъ Цезаръ Бѣлиловскій. Адреса та була краша всѣхъ. Зъ горы одескій артистъ-маляръ Ж—ха намалювавъ акварелею чудовый малюнокъ: лѣворучь памятникъ славного кошового атамана Сѣрка; пѣдъ нимъ сидить Данило Мордовець, держить у руцѣ книгу и про щось гадае, сну мрѣѣ. И отъ ему взиджае ся рада въ Сѣчи, кругъ на майданѣ передъ церквою. Тутъ запорожцѣ, низовй орлы, тутъ и татарскй послы. Все взиджае ся дѣдови якъ авторови нового романа „Двѣ долѣ“, де вѣнъ такъ чудово и поетично малюе Сѣчь и сѣчове лицарство. Адреса богата и змѣстомъ. А що змѣстъ ей с характеристикою дѣяльности ювілата, то мы й подаемо ей въ цѣлости:

„Высокоповажаный Данило Лукичу! Минуло 40 лѣтъ зъ того часу, якъ натхнена козацтвомъ и любовію до рѣдного краю думка Ваша вылилась въ поемѣ „Козаки и море“, а незабаромъ зъ пѣдъ Вашого пера зъявили ся оповѣданя: „Старцѣ“, „Салдатка“ и „Дзвонарь“. Се були першй Вашй літературнй пробы; що Вы цѣлкомъ вѣддали своѣй безталанной Украинѣ Чула душа, що вылила ся въ сихъ оповѣданяхъ, щира любовь до рѣдного краю и люду, надзвычайна мелодійность мовы и справжній украиньскій гуморъ, — все се звернуло на Васъ увагу земляковъ и радѣли они думкою за рѣдне слово и письменство, що придбало собѣ молоду, талановиту силу. Та пригнѣченость нашои мовы народнои и

Зъ руху выборчого.

——

Зъ Борщѣвского пишуть намъ:

Правыборы въ нашѣмъ повѣтѣ розпочались уже зъ днемъ нинѣшнымъ т. є. 8 лютого, а якѣ гарнѣ порядки выборчѣ запанували заразъ на вступѣ, на се вказує найлѣпше жалоба, яку выслала на першій початокъ громада Вербовка до ц. к. намѣстництва у Львовѣ. Жалоба тая звучить:

„Въ Вербовцѣ повѣту борщѣвского ц. к. комісарь выборчій Гофманъ зъ писаремъ громадскимъ Левицкимъ при правыборахъ зъ V-ои курії на дни 8 лютого 1897 по укінченѣмъ голосованю представили незгодно зъ правдою и вподданими голосами результатъ голосованя и оголосили выбранымъ на выборця Ханину Розенбавма 28 голосами, хотяй на того ледви кількanацять голосовъ упало; натомѣсть оголосили, що другій кандидатъ на выборця Михайло Цюпѣй державъ лишень 22 голосы, хотяй въ дѣйстности зовсѣмъ певно 34 правыборцѣвъ на него голосувало и вонъ въ дѣйстности значною бѣльшостію голосовъ на выборця ставъ выбраный.

Заходить узасаднене пѣдозрѣне, що згѣдно зъ оголошенымъ результатомъ правыборовъ зѣставъ такожь протоколъ выборчій списаный мыльно и незгѣдно зъ правдою.

Той самъ комісарь выборчій о годинѣ 10-ій передъ полуднемъ замкнувъ неправно голосоване въ V-ій курії, хотяй переважна часть правыборцѣвъ, и то майже двѣ третини, голосовъ своихъ не вподдала, на голосоване очѣкувала и голосованя домагалась.

Зъ тои причины вздержалась громада вѣдъ голосованя зъ курії IV-ои назначеного на 3-ту годину по полудни, яко зовсѣмъ даремного и злишного.

Покривдженѣ правыборцѣ благають отсимъ Высоке ц. к. намѣстництво о усунене такихъ вопіющихъ надужить и о припорученє ц. к. староствѣ въ Борщевѣ, до котрого рѣвночасно внесено протестъ, розписаня новыхъ правыборовъ въ громадѣ Вербовцѣ, инакше будуть примушенѣ удатись на судову дорогу.“

[Слѣдує 30 пѣдписовъ.]

Додаємо, що згаданый комісарь выборчій, опираючись здаєть ся на §. 45. ординаціи выборчои, котрый каже, що вподдаване голосовъ *при выборѣ самого посла* мае скінчитись о означенѣй годинѣ, урядивъ собѣ таку штуку, що *при правыборахъ* зъ V-ои курії зъ-горы назначивъ 10 ту годину яко кінцеву до вподаваня голосовъ и, приѣхавши до села о годинѣ $8^1/_2$ — точно о 10-ій рано замкнувъ голосоване, такъ що цѣла хмара правыборцѣвъ вподійшла не голосувавши.

Однакъ при тѣмъ не забувъ п. комісарь насамперед припустити до голосованя 8 жидковъ зъ обшару двірского, економовъ, гуменныхъ и ще якихсь жидовскихъ слугъ [у Вербовцѣ дѣдичь чи посесоръ жидъ], маючи очевидно благородный намѣръ, щобы тіи до годины 10-ои осягнули бѣльшость. Коли-жь се не удало ся, п. комісарь дійшовъ до того самого результату способомъ описанымъ въ жалобѣ до ц. к. намѣстництва. Вербовка, выбираюча въ курії V-ій одного а въ курії IV-ій двохъ выборцѣвъ, зостала властиво зовсѣмъ позбавлева права выборчого — завдяки ц. к. комісареви выборчому, котрый пѣсля закона мае берегти правильного ходу выборовъ.

Въ виду такого поступованя навѣть найлѣпша воля горожанъ мусить остатись даремною! Однакъ выборцѣ повѣту борщевского по близшѣй розвазѣ постановили противъ такихъ „урядниковъ“ попробувати ще дороги судовои, чекаючи тѣлько, щобы призбирало ся бѣльше подобныхъ фактовъ. — *Правыборець.*

——

Зъ Калуша пишуть намъ:

У насъ правыборы мали вже розпочати ся 8-ого лютого, але видко староство побачило дуже „зараженый“ для себе грунтъ, отже вподложило ихъ до 15-ого с. м. Натомѣсть розъѣхали ся на цѣлый сей тыждень паны зъ староства по повѣтѣ пѣдготовляти терѣнъ — порозумѣвають ся зъ вѣйтами, писарями и зъ иншими того рода елементами, щобы выборы перевести по мысли правительства, взглядно центрального польско-жидовского комітету. Отже зачала ся робота вѣдъ укладаня лістъ по гадцѣ староства, але сего було за мало, тожь бѣдне староство „працює“ день и нѣч, ажь прѣе. О сѣй „праци“ доходять насъ певнѣ вѣсти и мы подамо ихъ до загальнои вѣдомости. Тутъ ще згадаємо про цѣкаву довѣрочну бесѣду деякихъ панівъ. Они кажуть, що теперь постановлено тактику инакшу нѣжь въ 1895 роцѣ. Симъ разомъ треба бѣльше „porracować“ по селахъ для правыборовъ, то потому въ самъ день выбору посла не потрѣбно буде такихъ насильствъ, якѣ дѣяли ся въ роцѣ 1895-ѣмъ; въ тѣмъ дни може скінчити ся цѣла исторія зовсѣмъ „legalnie“...

П. Оржельскій, кандидатъ нотаріяльный у калуского нотаря п. Гроблевского а зять старосты — звѣстный проводаръ въ нѣчныхъ побояхъ зъ 25 вересня 1895 року — теперь знов агітує шалено противъ народного кандидата. Намъ здаєсь, що се анѣ не приносить чести канцелярії нотаря п. Гроблевского, анѣ зъ нѣякого взгляду не може выйти ѣй въ користь...

——

Зъ Жовквы:

Повѣтовый комітетъ передвыборчій въ Жовквы звертає увагу всѣхъ патріотовъ въ повѣтѣ, що правыборы розпочинають ся 18 ого н. ст. лютого та що всѣ громады дістали вже повѣдомлене о дни выбору, — для того взыває всѣхъ мужѣвъ довѣря и взагалѣ всѣхъ интересуючихъ ся справою выборчою, щобы сейчасъ довѣдали ся у вѣйта о терминѣ выборчѣмъ, уговорили ся що-до маючихъ выбрати ся выборцѣвъ и цѣлый день выжидали комісара выборчого, котрый одного и того самого дня мае перевести правыборы зъ IV. и V. курії.

——

Зъ кругового краевого комітету достаємо слѣдуюче повѣдомлене:

На цѣлѣй лінии вѣдъ Сокаля ажь по Броды замѣтный есть рухъ межи селяньствомъ, духовною и свѣтською интеліґенцією. Вся увага и форса звернена на добру орґанізацію, взглядно користне для насъ переведене правыборовъ. Скрозь поставлена есть засада, що зъ огляду на тую-жь орґанізацію не може и не смѣе бути на теперь выдвигнена нѣяка кандидатура. Всѣ отже вѣсти о тыхъ або сихъ кандидатахъ въ IV-ій взглядно V-ій курії на лінии Броды-Камѣнка-Рава-Жовквы-Сокал, суть передчасні.

——

Зъ Теребовельщины одержали мы вчера таку телеґраму: Зборы въ Яновѣ коло Теребовлѣ поставили однодушно д-ра Ярославича кандидатомъ зъ V. курії. [Д-ръ Романъ Ярославичь есть лѣкаремъ въ Борщевѣ.]

——

Зъ Львовского пишуть намъ:

Дня 10 с. м. вѣдбули ся въ мѣсточку Ярычевѣ передвыборчѣ зборы, скликанѣ політичнымъ товариствомъ повѣтовымъ „Селяньска Рада“. На зборы явило ся кількa сотъ селянъ а такожь кількохъ священниковъ та кількanацять мѣщанъ ярычѣвскихъ. Зборы вѣдкрывъ голова „Селяньскои Рады“ о. Гірнякъ промовою, въ котрій звернувъ увагу селянъ на ихъ великѣ обовязки, якѣ при надходячихъ выборахъ мають сповнити. Предсѣдателемъ зборовъ выбрано о. Жарского зъ Стронятина, а заступникомъ селянина Мих. Чайковского зъ Вислобоковъ. Предметомъ нарадъ були двѣ справы: выборы до рады державнои и зборѣ громады. Першу справу референтував о. Гірнякъ, другу господарь зъ Грибовичь п. Якимовичь. Въ оживленѣй дискусіи радо забирали голосъ селяне, мѣжь котрыми вызначна була патріотична промова Юстина Панкевича, господаря зъ Рудна. Остаточный результатъ нарадъ бувъ такій, що всѣ участники солідарно постановили пѣдпирати тѣлько того кандидата, котрого имъ припоручить повѣтовый селяньскій комітетъ. — *Участникъ.*

——

Зъ Равщины пишуть намъ:

Вѣчевый рухъ въ Равщинѣ дуже занепокоивъ „сґархію сполечну“ и ще „когось“. Такого занепокоєня певно не було бы, коли-бъ згаданый рухъ вѣдбуваєть ся въ цѣляхъ агітаційныхъ за кандидатурою п. Вахнянина и не освѣдомлявъ мѣщанъ и селянъ про ихъ права конституційні. А оно навпаки! — на вѣчахъ показує ся народови: „хто ему стрыкъ, а хто ему коломъ въ бокъ“ та обширно поясняєсь ему его права и вказує ся стежку, кудою свого права доходити може. По-при тѣмъ всѣ Русины Равщины безъ огляду на партіи постановили собѣ солідарно поступати, такъ при теперѣшныхъ выборахъ, якъ и иншихъ справахъ народныхъ. Зъ вѣдси и притока до занепокоєня. Щобы тоту руску солідарность розбити и рухъ вѣчевый, хочь вонъ ще доперва въ сповиточку, притлумати, старає ся той „хтось“ поодинокихъ людей вѣдъ тои солідарности и того руху вѣдклонювати. Бачность Русины Равщины! Готовѣть же ся до теперѣшныхъ выборовъ зѣ сподѣванкою, що ждуть васъ „муки чистилища“, а все за-черезъ той грѣхъ, що вѣдъ серця бажаєте при выборахъ „свобѣдноі волѣ“ и „леґальности“. — *Равскій повѣтовець.*

——

Зъ Сянѣцкого пишуть намъ:

На пѣдставѣ вѣдозвы руского краевого комітету скликавъ о. Теофіль Калужняцкій зъ Загоря зборъ мужѣвъ довѣря зѣ всѣхъ интересованыхъ повѣтовъ IV. и V. курії на день 2 с. м. до Сянока. На зборѣ тѣмъ явили ся переважно патріоты зъ повѣту сянѣцкого, кількохъ зъ повѣту березівского а оденъ тѣлько [о. Ринявець] зъ повѣту добромильского. — Зборъ по вѣдчитаню вѣдозвы комітету краевого рѣшивъ ворґанізувати ся въ повѣтѣ пѣсля инструкціи того-жь комітету и выбравъ свѣй комітетъ екзекутивный зъ девяти членовъ выдѣлу Народнои Рады въ Сяноцѣ пѣдъ президією о. Теофіля Калужняцкого. Заразомъ рѣшено, що комітетъ той мае уважатись за комітетъ окружный и центральный для всѣхъ повѣтовъ входячихъ въ складъ такъ IV-ои якъ и V-ои курії выборчои. — Зъ причины, що на тѣмъ зборѣ мужѣвъ довѣря декотрі повѣты [н. пр. старомѣскій] цѣлкомъ не були репрезентованѣ, зборъ не поставивъ нѣякои кандидатуры. Були тѣлько бесѣды, що кандидувати бы могли або о. Т. Калужняцкій, або о. Ринявець зъ Лѣсковатого, або совѣтникъ п. Яминьскій зъ Сянока. Д-ръ Искрицкій предкладавъ на кандидатовъ совѣтниковъ сянѣцкихъ пп. Товарницкого и Ильницкого. О. Калужняцкій рѣшучо заявивъ, що не кандидує и кандидувати не буде. — На тѣмъ закінчило ся засѣдане збору, а для дальшои акціи выборчои ожидає ся наперед позитивныхъ вѣстій въ другихъ интересовныхъ повѣтовъ.

Выдѣлъ Народнои Рады въ Сяноцѣ, яко екзекутивный комітетъ выборчій, выбраный на зборѣ мужѣвъ довѣря въ Сяноцѣ дня 2 лютого 1897, упрашає всѣ комітеты повѣтовъ входячихъ въ складъ IV. и V. курії округа выборчого Сянокъ, щобы насамперед скликали якъ найскорше передвыборчѣ зборы въ своихъ політичныхъ повѣтахъ и въ цѣли остаточного поставленя кандидатовъ въ высше згаданыхъ куріяхъ выслали своихъ делеґатовъ на передвыборчій зборъ, котрый вѣдбуде ся въ Сяноцѣ дня 25 н. ст. лютого 1897 о годинѣ 3-ій по полудни въ комнатахъ Рускои Бесѣды. — Такожь взыває ся всѣхъ хотячихъ кандидувати въ тѣмъ округѣ выборчѣмъ, щобы для высказаня політичныхъ своихъ пересвѣдчень явились на тѣмъ зборѣ. — *Вѣдъ выдѣлу Народнои Рады въ Сяноцѣ.*

——

Зъ Сокальского пишуть намъ, що въ Сокали староство уряджує тайнѣ [за запросинами] зборы, на котрыхъ мае явити ся п. Вахнянинъ...

[П. Вахнянинъ бувъ въ середу на такомъ зборѣ въ Жовкви, нинѣ мае бути въ Сокали, а въ понедѣлокъ буде въ Равѣ. — *Ред.*]

——

Польско-жидовскій центральный комітетъ выборчій скликавъ на вчера до львівскои рады повѣтовои зъѣздъ делеґатовъ повѣтовыхъ комітетовъ выборчого округа V-ои курії Броди-Камѣнка-Жовквы-Рава-Сокаль для поставленя кандидата на тую курію — и ухвалено поставити п. Володислава Гнєвоша, властителя добръ зъ Кутовъ. Противъ кандидатуры п. Гнєвоша заявили ся тѣлько делеґаты мѣщаньского комітету зъ Бродовъ.

——

Зъ табору баденюковского:

Въ послѣдныхъ дняхъ вели ся живѣ переговоры мѣжь п Барвѣньскимъ а польскимъ комітетомъ центральнымъ. Торговано ся завзято, при помочи всѣлякихъ баришовниковъ; помагано собѣ телеґрамами про абстіненцію руско-католицкои партіи; грожено и полохано Романчукомъ въ спілцѣ зъ Дѣдицкимъ; вѣдкликувано ся на выпробовану фірму пп. Барвѣньского и Вахнянина, — однымъ словомъ ратовано ситуацію всѣми силами. Непорозумѣня зачали ся выровнувати и завзятість комітету центрального змякла, коли приѣхавъ до Львова президентъ міністрівъ, хочь все таки о кождый мандатъ вѣдступленый porządnym Rusinom треба зводити завзяту борбу.

Компромісовѣ переговоры довели до сего, що комітетъ центральный згодивъ ся на десять (вчера що ино була згода на девять) мандатовъ: сѣмь въ IV-тій курії а три въ курії загальнѣй. Тыми округами, вѣдступлеными Русинамъ, мають бути: въ IV-ій курії Броды-Камѣнка (кандидатъ Барвѣньскій), Жовквы - Сокаль-Рава (канд. Вахнянинъ), Богородчаны-Надворна (канд. о. Мандичевскій), Дрогобичь- Стрый (канд. Охримовичь), Коломыя-Снятинъ-Косовъ, Бережаны-Пѣдгайцѣ и Золочевъ-Перемышляны (що-до кандидатовъ на тѣ три послѣдні округи, то мають ними бути: о. Євг. Гузаръ, о. Дзеровичь (?) и ще одинъ кандидатъ доси не предложеный). Въ V-ій курії вѣдступлені Русинамъ тѣ округи: Калушь, Коломыя и мабуть Сокаль Що-до кандидатовъ на тѣ округи, то говорить ся мѣжь иншимъ о кандидатурѣ судьѣ Грабовеньского, симпатичнѣй комітетови центральному, хочь властиво деякѣ сферы доконче высувають особу Каратницкого. — Досыть спорна квестія була що-до округа выборчого зъ IV-ои курії Турка-Самборъ, якъ пѣдъ взглядомъ кандидатовъ, предкладаныхъ п. Барвѣньскимъ и польскими комітетами повѣтовыми, такъ и взагалѣ що-до квестіи, кому сей округъ мае припасти; остаточно комітетъ центральный вѣдмовивъ п. Барвѣньскому интеренцію що-до сего округа. Округъ золочевскій (4-та и 5-та курія) бувъ також немалымъ каменемъ преткновенія, зъ огляду на грошевѣ жертвы, до якихъ були способнѣ особы, що предкладали свои кандидатуры польскому комітетови центральному.

Зъ другои стороны, якъ зачувати, удало ся комітетови центральному добити торгу зъ людовцями. Людовцѣ дістають десять мандатовъ, а за те вступають до кола польского пѣдъ окликомъ солідарности.

Соціялъ-демократы и инші скрайні сторонництва (рускі радикалы) не смѣють добути собѣ нѣякого мандату. Мѣжь тыхъ проскрибованыхъ завдяки заходамъ п. Барвѣньского примѣщено кандидатовъ краевого комітету руского, — хочь що правда прийшлось п. Барвѣньскому при тѣй нагодѣ почути вѣдъ членовъ польского комітету центрального горкі слова правды о вплывѣ и значѣню его сторонниковъ мѣжь народомъ рускимъ. Але симъ разомъ ще перемогъ взглядъ на добро sprawy narodowej.

——

тяжкій обставины нашого громадского житя на довгій часъ вѣдорвали Васъ вѣдъ рѣдного слова и повернули Вашѣ силы туды, куды вже бѣльше вѣку десятки на одовъ вѣддають свои найкрасшѣ силы. Всѣмъ добре вѣдома Ваша невсипуща, велика, талановита и користна праця, якъ историка, оманіст и публіциста, бо що року на тѣмъ чи иншѣмъ полі выявляли Вы себе творами, до котрыхъ всѣ зъ пильною увагою прислухали ся. Та хочь все те писано на россійскѣй мовѣ, але мы при сѣй нагодѣ не можемо не вызначити того, що зъ дебѣльшого пр ця Ваша була про Украину, про ви долю минулу и теперѣшню, або такъ чи инакъ доторкала Украины и була симпатична намъ, Украинцямъ. Въ Вашихъ историчныхъ выслѣдахъ не тѣлки пр Украину, але й про житє московского люду, особливо въ книжцѣ „Политическія движенія русскаго народа“, Вы скрозь проводили любѣ Украинцямъ погляды самостійности народного житя и щирого демократизму. Въ историчныхъ романахъ Вы малювали переважне житє нашого краю и люду, будили Украинське самопізнанє, прихильность до рѣднои Украины и нагадували, „що дѣялось въ свѣтѣ, чія правда, чія кривда и чін мы дѣти“. Въ своихъ публіцистичныхъ розправахъ Вы скрозь выявляли себе прихильникомъ громадского руху поступового, стояли за щиру самоуправу, въ котрій народъ нашъ зъ давна кохає ся, а що власне до украинства, то мы зъ великою вдячностію згадуємо тѣ часы, коли Вы зъ славнымъ покійнымъ батькомъ Миколою (Костомаровымъ), нехай ему земля еромъ, козакували у „Голосѣ“ и въ „Недѣли“, и зъ Кояловичемъ, Аксаковымъ та иншими поратниками темнои силы, мовь зъ татарвою на вкулачки били ся за матѣрь Украину и за ви мову. Въ останнѣ часы Вы багато мандрували по свѣтахъ и лишили намъ знову чимало книжокъ про Вашѣ подорожи. Та де-бъ Вы не пробували, чи то пѣдъ яснымъ небомъ Испаніи, чи на святій рѣцѣ Йорданѣ пѣдъ пекучимъ небомъ Юдеѣ, чи на Кавказѣ, де й доси орелъ довбе ребра Прометею, чи деиндe, — скрозь и всюды Вы згадували свою Украину и линули думкою у рѣдный край „на тихѣ воды, на ясѣ зорѣ, де хаты бѣленькѣ, вербы зеленеькѣ.“ Такъ, пробуваючи бѣльшу частину Вашого вѣку далеко вѣдъ свого краю, Вы не забували Украины, якъ забувають ви богато земляковъ, що „для панства великого, для лакомства нещасного“ поляшились и помоскалились и понесли свою працю въ чужѣ улики; Вы не забували и рѣднои мовы, Вы тѣлки, кажучи Вашими словами, „якось одбили ся трохи, якъ то одбиваєть ся весною птиця одъ свого ключа, а въ осени знов пристає“. Такъ и Вы нарештѣ пѣдъ осѣнь „забажали до вырею“ и черезъ 25 роковъ знов вѣдгукнули ся на своѣй рѣднѣй мовѣ. Зъ того часу й до сего що року зъявляють ся Вашѣ невеличкѣ, але щиро-сердечнѣ оповѣдання и нарисы, въ котрыхъ такъ тепло, щиро и майстерно малює ся Украина зъ ви исторією, письменствомъ, зъ ви горкою долею и невмирущою надѣею. Живуща ви надѣя у Васъ, живе она и въ насъ, — и слава Вамъ, нашъ друже, нашъ Батьку, що Вы, маючи вѣдъ роду таланъ и щасливу вдачу, пѣдтримуете въ насъ сю надѣю! Вашѣ „Двѣ долѣ“ не вважаючи нѣ на якѣ лабеты, въ котрыхъ они вже були, не вмруть, не загинуть. Дай же Вамъ Боже щастя доброго и вѣку довгого!“

(*Конець буде.*)

Польскій дневники нотують такі кандидатуры зъ стороны польско-жидівскои:

Въ V-ій курії: въ округѣ Львівъ Едмунда Мохнацкого [б. президента Львова]; въ округѣ Борщівъ-Залѣщики-Чортківъ-Гусятинъ-Теребовля-Скалатъ радника двору Криницкого або Ромуальда Макаревича [директора товариства прив. офіціялістівъ]; въ округѣ Станиславівъ-Богородчаны-Рогатинъ-Підгайцѣ-Товмачъ-Надвірна Іосифа Богдановича; въ округѣ Броды и т. д. Володисл. Гневоша [гл. повыстє]; въ округѣ Стрый-Турка-Бібрка-Долина-Калушъ дѣдича Ройовского [хотяй, якъ пише Dzien. pol., сферы урядовій бажали бы тамъ „pchnąć“ п. Каратницкого]: въ округѣ Ланьцутъ-Ярославъ-Чешанівъ-Городокъ є ажь пять кандидатівъ [найсимпатичнѣйшій для Dzien. pol. п. Володиславъ Теренкочи]; въ округѣ Сяноцъ-Кросно-Бжозівъ-Старе-мѣсто дѣдича Стан. Высоцкого; въ округѣ Перемышль-Мостиска-Рудки-Дрогобичъ д-ра Леховского.

Въ IV-ій курії: въ округѣ сяноцкомъ І. Віктора; въ перемыскомъ Павла Тишковского; въ ярославскомъ кс. Пастора; въ самборскомъ графа Мих. Дѣдушицкого [противъ радника Титка Ревакович, кандидата католицкого союза]; въ стрыйскомъ Ксен. Охримовича; въ калускомъ долиньского старосту Навроцкого; въ львівскомъ Т. Меруновича; въ жовківскомъ Ан. Вахнянина; въ бродскомъ Ал. Барвѣньского; въ бережаньскомъ о. Євг. Гузара [кавндата католицкого союза]; въ станиславівскомъ о. Мандичевского; въ коломыйскомъ дѣдича Стеф. Мойсы; въ борщівскомъ ордината Тадея Чарковского; въ бучацкомъ К. Городиского; въ теребовельскомъ д-ра Ольшиньского; въ тернопільскомъ гр. Л. Пінінського; въ золочівскомъ Вай ера въ Сасова.

Переглядъ політичный.

Вѣсть про найновѣшій подѣї въ Греції и на Кретѣ усувае на разѣ всѣ иншій справы на бокъ. Вчера рознеслась по свѣтѣ така телеґрама: Грецкій королевичъ Юрій відплывъ сеи ночи на Крету на чолѣ фльотилѣ, зложеної зъ 6 торпедовцівъ. Населенє прощало князя зъ одушевленемъ. Кажуть, що фльотиля мае приказъ всѣми можливыми способами запобігти, щобы войска турецкій не высѣли на береги Креты. Кн. Юрій передъ відъѣздомъ сердечно розпрощавъ ся зъ королівскою родиною. Король и наслѣдникъ престолу провели его до Пірею середъ неустаючихъ обявівъ одушевленя изъ стороны населеня. Греція звернула ся до державъ зъ нотою, въ котрій заявляе, що почуваючи ся до обовязківъ супроти християньского населеня, рідного ѣй кровію и вірою, не може рівнодушно придивляти ся подѣямъ на Кретѣ. На засѣданю парляменту сказавъ Деліяніс въ відповѣди на интерпеляцію, що не може подати до відомости палаты розказівъ, выданыхъ флотилѣ; те лише може сказати, що Греція безусловно не допустить, щобы турецкій войска высѣли на береги Креты.

У Відни ся вѣсть справила сильне вражѣнє, а на біржи выкликала переполохъ и значный спадокъ курсівъ. Взагалѣ гадають, що Греція хоче занятн Крету, а дневники уважають відъѣздъ грецкои фльоты підъ проводомъ королевича немовь за выповѣдь войны Туреччинѣ. Середъ того занепокоєня успокоюють ся по троха тымъ, що цѣсарь таки не залишае намѣренои подорожи на пригбрє св. Мартина, де пробувае теперь цѣсарева. Одинъ дневникъ доносить, що цѣсарь выѣде не 18 с. м., якъ спершу було уложене, тілько ажь 22 с. м. Все-жь таки треба по тімъ припускати, що на вѣденьскімъ дворѣ не боять ся нѣякихъ поважнѣйшихъ заколотівъ.

——

Зъ причины бесѣды, яку англійскій міністеръ скарбу выголосивъ въ парляментѣ, жадаючи кредиту на донґольску выправу, внѣсъ дня 8 с. м. въ французскімъ парляментѣ деп. Дельонкль интерпеляцію до міністра заграничныхъ справъ. Покликуючи ся на слова англійского міністра, що Англія одна одвѣчае за безпеченьство Єгипту, — що удѣленя теперь Єгиптови позичка продовжить англійску окупацію, жадае бесѣдникъ, щобы міністеръ справъ заграничныхъ подавъ до відомости палаты акты, відносячій ся до послѣдныхъ подій въ Єгиптѣ; французскій парляментъ не допустить, щобы нарушувано права Франції.

На те відповѣвъ міністеръ Ганото, що слова англійского міністра скарбу не повинні подавати причину до полеміки мѣжь двома парляментами, бо легко могло бы прийти до непорозумѣнь зъ причины слівъ, не досыть розважно высказаныхъ. Бесѣдъ, проголошеныхъ въ англійскімъ парляментѣ не можна уважати за полагодженє мѣжнародного спору. Англія не узнае теперь выроку того суду, котрый установленый при ей участи; се може лише підрывати повагу тои институції. Чи Англія такъ само поступила бы собѣ була, коли бы той самъ судъ бувъ выдавъ выроку на ей користь? Рѣчь певна, що выправа на Донґолю мусить Францію непокоити. Подібній выпр вы давнѣйшій лише підорвали скарбъ єгипетскій, такъ що мусѣла вдати ся въ справу европейска контроля. Суданъ завсѣгы бувъ руиною Єгипту Длятого тій, котрымъ повѣрена контроля надъ Єгиптомъ, мали обовязокъ остерегти єгипетске правительство, щобы не пускало ся на дорогу авантуръ, а може й недобрівъ. Таку осторогу дано въ интересѣ єгипетскихъ фінансівъ. Франція мусить старати ся, щобы при теперѣшнімъ положеню, пануючімъ въ Европѣ, не зайшло нѣчого, що могло бы нарушити угоду державъ. Але якъ разъ середъ такихъ відносинъ, якъ теперѣшній, є дуже важна рѣчь, высказати ся докладно. Отже треба знати, що мимо всякихъ новыхъ заявъ, якій відозвали ся при дебатѣ въ англійскімъ парляментѣ, въ мѣжнароднімъ положеню не змѣнило ся нѣчого; а такожь не змѣнить ся нѣчого въ постановѣ французского правительства, щобы, поступаючи зъ тактомъ але рѣшучо, не допустити до нѣякого нарушеня мѣжнародныхъ актівъ.

Соймъ краєвый.

Вечірне засѣданє дня 10 н. ст. лютого.

Зачала ся спеціяльна дискусія надъ проектомъ закона дорогового.

Довшу дискусію выкликавъ §. 16 тый, де говорить ся про рымѣръ престацій. Пос. Крамарчикъ поставивъ поправку, щобы вычеркнути постанову, що можна выкуплену роботу пѣшу замѣнити на тяглу въ пропорціи двохъ днівъ пѣшихъ до одного дня тяглого. — Пос. Бернадзиковскій домагае ся зниженя двохъ днівъ престаціи въ натурѣ до одного дня. — Промавляли що иншій послы а при голосованю удержала ся поправка Крамарчика, натомѣсть поправка Бернадзиковского перепала.

При §. 24-тімъ, де говорить ся о додаткахъ 10-процентовыхъ податківъ безпосередныхъ на цѣли дороговій, ставлено такій поправки: пос. Абрагамовичъ, щобы выдѣлъ кр. мігъ знизити ту престацію въ грошехъ, коли не заходить потреба; — пос. Пінінській, що додатокъ бувъ 6 а взглядно 8-процентовый; — пос. Окуневскій підпиравъ поправку Пінінського, а пос. Сьреднявскій въ имени людовцівъ згодивъ ся на 10 прц. додатокъ до податківъ. При голосованю відкинено всѣ поправки.

Відтакъ принято безъ важнѣйшихъ змінъ ажь до §. 30-ого.

——

14 те засѣданє II-гои сесіи, VII-ого періоду, дня 12. н. ст. лютого.

Засѣданє зачалось відъ дальшои дискусіи спеціяльнои надъ проектомъ закона дорогового.

Довшу дискусію выкликавъ §. 43-ый, въ котрімъ містять ся постановы що-до выконуваня закона дорогового громадами мѣскими. Послы зъ містъ промавляли за підвышеньемъ звороту, якій мае припасти містамъ зъ повітового фонду дорігъ громадскихъ. Вкінци палата приняла посередне внесенє (анѣ 3% якъ комісія предкладала, анѣ 5% якъ жадали послы зъ містъ), що зворотъ мае выносити 4 процентъ податківъ безпосередныхъ, въ дѣйстности вплаченыхъ въ тыхъ містахъ въ хосенъ сего фонду.

Відтакъ принято въ другімъ читаню цѣлый проектъ закона.

Пос. Вайґель мотивувавъ свое внесенє, щобы зачати переговоры зъ правительствомъ що-до участи въ будовѣ зелѣзницѣ Дембиця-Пільзно-Бжостекъ-Ясло Жмигородъ-Конечна. — Внесенє відослано до комісіи зелѣзничои.

Пос. Меруновичъ мотивувавъ внесенє зъ зазывомъ до правительства, щобы выбудувало зелѣзницю державну зъ Львова до Винникъ. — Внесенє відослано до комісіи зелѣзничои.

Пос. Винничукъ мотивувавъ внесенє: Взывае ся правительство, щобы высылавъ орґаны податковій до громадъ, віддаленыхъ більше якъ 5 кільометрівъ відъ осѣдку уряду податкового, а то за-для побиранія податківъ. — Внесенє відослано до комісіи податковои.

Пос. Яклиньскій мотивувавъ внесенє, щобы выдѣлъ краєвый, порозумівши ся зъ намѣстництвомъ, выготовивъ плянъ акціи для піднесеня краєвыхъ мѣсць купелевыхъ. — Внесенє відослано до комісіи санітарноі.

При справозданю комісіи банковои зъ дѣяльности банку краєвого вказували деякій бесѣдники на потребу, щобы банкъ не занимавсь лишь есконтованемъ векслівъ, але підпомагавъ промыслъ и отворивъ кредитъ промысловымъ инвестиціямъ.

Безъ дискусіи принято справозданє комісіи господарскои що-до акціи краєвои въ напрямѣ підпесеня годівлѣ худобы.

Год. $2^1/_2$ — засѣданє тревае дальше. Нинѣ відбуде ся такожь засѣданє вечірне.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниківъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выріжнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Протесты до сойму противъ заведеня окружныхъ громадъ переслали дальше на руки „Народнои Рады“ слѣдуючій громады: Дубше пов. бережаньского; Руда пов. бобрецкого; Усте епископске пов. борщівского; Гладишівъ пов. горлицкого; Васильківці пов. гусятиньского; Солець пов. дрогобицкого; Крупско пов. жидачівского; Рыбно и Слобідка пов. косівского: Злоцке пов. ново-сандецкого; Мерищівъ пов. перемышляньского; Любича пов. равского; Бовшівъ пов. рогатиньского; Мосты и Грібно пов. рудецкого; Теляжь пов. сокальского; Крушельница пляхотска и рустикальна пов. стрыйского, Марківцѣ пов. товмацкого; Багновате, Молдавско и Рыківъ пов. турчаньского, Щутківъ и Гута стара пов. чешанівского; Бѣлый погірокъ и Ромашівка пов чортківского.

— Відъ Вп. п. Ярослава Коритовского, купця зъ Калуша, одержуемо зъ прошенемъ о помѣщенє въ „Дѣлѣ“ отсе письмо: „Позаякъ люде різно собѣ толкують про забраній у мене горячѣ напоі, пиво и портеръ на звыжь 3000 зр., а именно не припускають, абы пропінаторы могли допустити ся такои самоволѣ, то заявляю прилюдно підъ словомъ чести, що не мали найменшои підставы правнои, анѣ навѣть позору підставы а зробили се — якъ самій сказали — *підъ напорожъ ц. к. староства*. Се най послужить бодай въ части на сальвованє моеи чести, на котру напосѣлись мои вороги, доки не дібю ся мого права въ дорозѣ судовій. — *Я. Коритовскій*.

— Наради надзвычайныхъ зборівъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ надъ справами руско-народного театру не покінчили ся дня 10. с. м., зъ тои причины відрочено дальшій хідъ нарадъ до понедѣлка 15 сего с. м. о годинѣ 6 ій вечеромъ. О тімъ выдѣлъ повѣдомляе всѣхъ членівъ „Рускои Бесѣды“ и просить зъ огляду на такъ важну справу о найчисленнѣйшу участь. — За выдѣлъ *В. Шухевичъ*.

— Третій вечерницѣ для членівъ и родинъ товариствъ „Руска Бесѣда“, „Клюбъ Руских“, „Львівскій Боянъ“ и „Академічна Громада“ відбудуть ся въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ завтра въ суботу. Комітетъ лагодить въ цѣли піднесеня забавы несподѣванки для танцюючихъ.

— Заходомъ тов. „Родина“ въ Коломыи відбуде ся дня 15 с. м. въ сали щадниці вечеръ зъ танцями. Забава заповѣдае ся свѣтло. Хто бы черезъ недоглядъ не дістався запрошеня, дістане его при касѣ.

— „Сѣчовики“ зъ Відня надіслали на руки нашои Редакціи телеґраму зъ привѣтомъ для д-ра Окуневского и товаришівъ за выступъ въ соймѣ въ справѣ краківского Вавеля. [Сю телеґраму передасть наша Редакція послови Окуневскому.]

— Про уконституованє ради повітовои въ Сяноцѣ одержуемо зъ-відтамъ таку вѣсть: Дня 9 с. м. по завзятій боротьбѣ выйшовъ въ выбору на маршалка рады повітовои въ Сяноцѣ п. Щасный Гневошь, властитель дібръ зъ Новоселець, а на віцемаршалка о. деканъ Т. Калужняцкій зъ Загоря. Курія більшихъ посілостій розбила ся на двѣ партіи. Партія Віктора изъ Зарщина, зложена зъ 5 членівъ, бажала за всяку цѣну не допустити до поновного выбору маршалкомъ Щ. Гневоша; зновъ же два приклонники Гневоша разомъ зъ курією мѣскою, зложеною зъ 7 членівъ, противились тому. Одна и друга сторона старала ся зъєднати собѣ голосы курій сѣльскои, зложеної зъ 12 членівъ, а то 6 Русинівъ и 6 Поляківъ. Позаякъ партія Віктора не хотѣла мати віцемаршалкомъ Русина о. Калужняцкого, але д-ра Гавла зъ Сянока, а Русины-делеґаты зъ сѣльскои курії бажали за всяку цѣну переформувати выборъ о. Калужняцкого, то въ наслѣдокъ того розбилась и курія сѣльска на двѣ партіи. Поляки-людовцѣ, получившися зъ партією станьчиківъ, голосували на Віктора и д-ра Гавла, а Русины получили ся зъ курією мѣскою и голосували на Гневоша и на о. Калужняцкого. Вкінци ся друга сторона побідила, мимо того, що при голосованю на маршалка два голосы рускій, а при голосованю на віцемаршалка два голосы дідичівъ зъ партіи Гневоша не дописали. До выдѣлу выбраный зъ Русинівъ ще лишь одинъ, а то п. Ладижиньскій, бурмістръ Сянока.

— Тома Едізонъ, славно-звѣстный выходникъ на поли електротехніки — выходникъ телефона, фоноґрафа, мікрофона, меґафона и т. д. — скінчивъ дня 10 с. м. 50-ый рікъ житя. [Родивъ ся вінъ 10 ого лютого 1847 р. въ Milan, въ ґрафствѣ Erie, въ державѣ Огіо въ північній Америці въ з всѣмъ убогихъ родичівъ, котрій не могли навѣть дати ему шкільнои освѣты, и вінъ будучи хлопцемъ розносивъ часопися. Відтакъ яко самоукъ доставъ посаду при зелѣзници и въ тій порѣ, маючи дѣло зъ телеґрафомъ, почавъ свои менший и більший вынаходы, а до нинѣ назбирало ся ихъ сотки!]

— Василь Верещаґинъ, звѣстный малярь россійскій, устроивъ сего року выставу своихъ образівъ въ Парижи, а зъ-відтамъ недавно перенісъ ви до Берлина. Якъ въ столици Франціи такъ и въ столици Нѣмеччины выстава будить велику цѣкавість. А найцѣкавѣйшою частиною ви есть цикль образівъ представляючихъ выправу Наполеона I. до Россіи 1812 року. Выставу Верещаґина въ Берлинѣ відвѣдавъ цѣсарь Вільгельмъ, розмовлявъ зъ артистомъ, а відтакъ приславъ ему на памятку свій портретъ въ россійскімъ уніформѣ и зъ власноручнымъ підписомъ.

— Адміністраційна осторожність. Джума, що мечемъ Дамокля повисла надъ Африкою а властиво надъ ей всходною частію, повинна бы склонювати тамошнї власти до зарядженя средствъ осторожности. Абы лишь не було такъ, якъ підчасъ останнои холеры въ Єгиптѣ, коли то сподѣвана зараза не застала нѣякихъ приготовань. Зъ тои нагоды Univers подае анекдотъ. Оденъ французскій докторъ, высланый на мѣсце пошести, спытавъ намѣстника малого мѣсточка підъ Каиромъ, що мало 3.000 мешканцівъ: якій приготовань вороблено на случай пошести? — Екеценція, — відповівъ єгипетскій урядникъ — я велівъ выкопати 300 гробівъ.

— Михайло Мункачі, славный маляръ, творець звѣстныхъ образівъ зъ исторіи Христа [„Христосъ передъ Пилатомъ“, „Ecce homo“ и н.] збожеволівъ недавно — якъ се мы вже коро енькою доносили — и находить ся въ одній приватнімъ заведеню для божевольныхъ. Въ цвітни 1896 року почавъ ся у него сильный а безнастанный біль голови, затымъ пійшла безсонниця, а відтакъ не могъ зносити свѣтла и сонця. Вкінци 27-ого сѣчня с. р. попавъ у шалъ. Відъ торбокъ до теперь сильно посивівъ, зібръ его померкъ, стать злого мана — и нѣкого, навѣть св ей жінки не пізнае.

— Дробна вѣсть. Дня 23 н. ст. с. м. відбуде ся въ Жиравѣ підъ Ходоровомъ вінчане окінченого богослова п. Льва Юрчинського зъ панною Теофілею Чепелівною.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерії, котра по відтягненю лишь 20% выплачуе ся **готівкою**. Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателівъ на се, що тягненє наступить невідклично **дня 20-го лютого.**

Надісланє.

Henneberg-Seide

— nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen, — schwarz, weiss und farbig, von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc, (ca versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuer-frei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 1

Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Зиновія Вандзѣлякова, жена завѣдателя о. Конст. Вандзѣляка въ Милику сандецкого повіту, упокоила ся дня 7 с. м. въ 19-імъ році житя. В. ѣ. п.!

Катерина Глиньска, жена пароха въ Миклашевѣ підъ Львовомъ, упокоила ся дня 7 с. м. въ 75-імъ році житя. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12 лютого. Polit. Corresp. доносить, що при нападѣ Ботокудівъ на Русинівъ въ Параиѣ погибло 19 особъ; походять они зъ повітівъ золочівского, сокальского, жовківского и перемышляньского. На рекламацію австрійского консуля въ Куритибѣ правительство бразилійске запорядило кроки, щобы такій напады більше не могли повтарятн ся.

Будапештъ 12 лютого. Pester Lloyd каже, що Австро-Угорщина кілька разівъ остерігала Грецію передъ небезпеченьствомъ, на яке самохіть наражае ся. Иншій державы зробили те саме.

Франкфуртъ 12 лютого. Frankf. Ztg. доносить, що грецкій король въ недѣлю сказавъ передъ однымъ амбасадоромъ: Не остае менѣ нѣчого иншого, якъ лише станути на чолѣ народного руху, що обнявъ всю Грецію. Коли сего не зроблю, то могу на смѣло збратн свои клунки и вынести ся зъ Греції.

Вѣдень 12 лютого. Ір. Голуховскій конферувавъ вчера зъ россійскимъ амбасадоромъ а опісля бувъ на авдієнціи у цѣсаря. По тімъ приймавъ бувшого короля серб ского Милана.

Берлинъ 12 лютого. Вѣсть, що грецка фльота вырушила на Крету, зробила тутъ пригнобляюче вражене; але надѣють ся, що до войны не прийде. Однакъ дневники тутешній высказують гадку, що война є невідвертна, а державамъ удасть ся хиба обмежити ей до самои Креты. Berl. Tageblatt довідуе ся зъ Петербурга, що тамошне правительство гадае про окупацію Туреччины и въ тій цѣли вороблено вже навѣть приготовленя. Говорить навѣть вже о речинци, коли розпочне ся акція, и называють ґенерала, котрому відданo начальство відъ половины лютого (ст. ст.) Фльота чорноморска мае бути вже відъ довшого часу готова вырушити кождои хвилѣ; такъ само и полки одеского округа обставленій на стопѣ военній.

Парижъ 12 лютого. Въ тутешнихъ кругахъ дипльоматичныхъ гадають, що Туреччина на вызываючій поступокъ Греції відповість войсковою демонстрацією на границі Тессалії. Державы повинній Туреччині лишити свободу. Кажуть, що вчера на радѣ міністрівъ постановлено ужити всего впливу Франції, щобы Грецію здержати відъ войны. А коли бы Греція таки хотѣла оружно занятн Крету, то Франція всѣми силами чинно спротивить ся тому.

Римъ 12 лютого. Вчера бувъ адмірал Каневаро на авдієнціи у короля; опісля відѣхавъ до Неаполю, щобы станути на чолѣ до візіи фльоты и відплисти на всхідъ.

Атены 12 лютого. Парляментъ ухваливъ 500.000 драхмъ для кретеньскихъ утікачівъ. — Відділъ 600 узброныхъ Кретенцівъ відплывъ вчера на Крету. — Друга фльотиля, зложена зъ 4 торпедовцівъ, выздить на Крету. Рівночасно ладить ся войско до відходу на границю.

Лондонъ 12 лютого. Зъ Атенъ доносять, що грецка фльота вôдплыла на Крету на вѣсть, мовь бы одинъ торпедовець турецкій переплывъ Дарданелѣ, щобы удати ся на Крету, и що правительство турецке высылаѳ туды два новѣ вôддѣлы вôйска.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— Опорожненѣ посады. Ректоратъ ц. к. політехнічнои школы у Львовѣ оголошуе конкурсъ на посаду асистента при катедрѣ сферичнои астрономіи и высшои ґеодезіи зъ рôчною платою 600 зр. Посада тая буде надана зборомъ професорôвъ на два роки, почавши вôдъ 1-ого марта с. р. Першеньство мати-муть кандидаты, щó выкажуть ся свѣдоцтвомъ другого державного испыту. Поданя до збору професорôвъ політехнічнои школы, заосмотренѣ въ документы та доказы докладного знаня польскои мовы, треба вносити на руки ректорату найдальше до 1-ого марта.

— Перенесеня. Дирекція почтъ и телеґрафôвъ позволила на замѣну службовыхъ мѣсць почтовымъ асистентамъ: Здисл. Сваричевскому въ Станиславовѣ и Ад. Розенравхови въ Дрогобичи.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— Для товариства св. Ап. Петра на фондъ будовы церквей зложили пôдчасъ Св. вечера Р. Т. питомцѣ дух. семинаріи львôвскои 10 зр. 70 кр. а Вп. д ръ Ст. Федакъ 10 зр. яко частину гонорара за правне заступство Митрополіи черезъ Адміністрацію дôбръ митрополитальныхъ. — Зъ выдѣлу тов. св. Ап. Петра. — *Мрицъ.*

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА

Коперняцкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнкôвъ. Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.**

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	. .	15 кр.
Сѣканѣ легки	. .	12 „
Флячки	. .	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	. .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	. .	5 „
Кавяръ	. .	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ЛЬВІВ! — Ти хлопче, як бачу, продавби і мене для них! Чи справдї ти такий зимний? Сля нї, то чому бодай одним слівцем не зрадиш чувства, не увевиш, що все ще маю дорожши? 47 1—2

Новый фаетонъ

есть до спроданя по дуже приступнôй цѣнѣ въ Стрыю: *І. МАЗЯКЪ*, майстеръ ковальскій. 46 1—2

МАҐЛЕ КОМНАТНЇ по зр. 24 и 35. Вижимачки до бѣля зъ вальцами ґумовыми по зр. 12 50, 14, 16, 18, 20, 33 и 35

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ВАЗЕЛІНУ

жовту 55 кр., бѣлу 80 кр. кільо

поручае 42 2—5

дроґерія Л. Менкеса

Львôвъ, Казимирôвска ч. 19.

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуґъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Вже выйшовъ

„Боянъ“

ЗБôРНИКЪ

малоруских квартетôвъ

на муж. хоръ

ВИКТОРА МАҐЮКА.

Получити можна тôлько зъ друкарнѣ Н. Джулиньского въ Перемышли, Водна 10, по цѣнѣ опрая. въ полотно съ золотыми вытисками 2 зр. зброшурован. 1 зр. 50 кр.

Упрашае ся о скорй замовленя, понеже накладъ дуже малый.

34 3—3

Книги братства тверезости и церковного

можь дôстати красно оправнй зъ богатыми вызолоченями въ переднôмъ заведеню М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ ул. Руска, по цѣнѣ 3, 4 зр. и высше

22 6—6

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ** за мо...ливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можность обезпечувати и выплачувати и **найвысшй сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пôсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкористнѣйшй услôвя и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою, приймае вôдъ своихъ членôвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гаранція цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тôлько властителямъ реальностей, вôльныхъ вôдъ тягарôвъ, за порукою двохъ членôвъ. Зъ позичокъ вôдтягае ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймають ся. 4414

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхôднôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторіи реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 87—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковнй.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 347

ПОДЯКА.

В імени товариства ґімнастичного Сокіл у Львові складаємо сим з нагоди вечерка з танцями, котрий устроєно в Стрию дня 24 н. ст. 1897, сердечну подяку: Вп. Виділам Бесіди міщанскоі і Касина за безплатне відступлене комнат, комітетеви місцевому за труди і заходи, а передовсім Вп. Вахнянинови Іванови професорови ґімназиї, Вітковицкій Іваннї учительці школи видїлової женьскої, д-ру Олесницкому Євгену адвокатови краєвому і Руденцкому Ісидорови ад'юнктови податковому, всїм Вп. Господиням і Гостям.

Наддатки зложили: Вп. о. Кобиляньскій з Гаврилівки 5 корон, Валявскій ад'юнкт податковий з Болехова 2 корони, Павлиш Андрій нотар з Рожнїтова 2 корони, о. Мартинець з Гніздичева 8 корон, Кошулиньскій Іван кондуктор зелїзниці 2 корони, о. Головкевич з Сморжа 1 корону, о. Лучакізскій з Коростова 1 корону, д-р Озаркевич Євген лїкар з Рожнїтова 2 корони, п. Авдиковска Ольга з Цуциловець 2 корони. Спасн-Біг!

За старшину товариства *В Нагірний* голова. *Володимир Лаврівскій* справник.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручае

своє переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пôдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дильомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Зôстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складôвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 30, 3 , 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтôвъ, при порошку 3 фунтôвъ высылаємо франко; при вôдборѣ 6 фунтôвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Передпослѣдный Тыждень!

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Маркесъ, Самуелі и Ландау.

16 15—?

ЇДЖТЕ

на снѣдане

на обѣдъ

на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій америкáньскій продуктъ меленого вôвса.

Значно поживнѣйшій нѣжь мясо (16% бѣлка) дешевый, при зупахъ и сосахъ вôднадае всяка такъ звана заправка; **швидко варить ся.**

Лише въ пакетахъ. **Всюды дôстанете.**

Поучене, якъ варити рôзній смачній страви є въ кождôмъ картонѣ. 33 3 6

Заступникъ: Фл. Кравсе, Львôвъ улиця 3. Мая, число 10.

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2 01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.5)	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскоя. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 25. Львовъ, Субота 1 (13) Лютого 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ руху выборчого.

— —

Прелюдія выборчѣ.

Дня 12. с. м. вѣдбули ся передвыборчѣ зборы въ Долинѣ въ сали рады повѣтовой. Явило ся звыжь 400 людей, межи ними дванацять священикѣвъ, трохи Полякѣвъ и велика гурма жидѣвъ, по-часта не-выборцѣвъ. Проф. Романчукъ говоривъ о конституційныхъ правахъ и о важности выборѣвъ, д-ръ Могильницкій о вѣдносинахъ сторонництвъ а д-ръ Євг. Озаркевичь о реформѣ выборчѣй и 5-ѣй курія; всѣ три бесѣды були зовсѣмъ обективнѣ.

Зразъ показало ся, що противна сторона приготовила гецу въ интересѣ правительственного кандидата. Бо вже въ часѣ бесѣды п. Романчука стали спроваджены жидки робити галасъ, але на енергічне завѣзване председателя зборѣвъ о. віцемаршалка Лопатиньского они хвилево успокоили ся. По згаданыхъ трохъ промовахъ аранжована геца вела ся дальше. Председатель о. Лопатиньскій, котрый сповнявъ свѣй въ сихъ обставинахъ трудный урядъ зъ великимъ тактомъ, якъ и п. Романчукъ вѣзвали жидѣвъ, нѣ перше галасували, щобы теперь свои замѣты, если якѣ мають, высказали; однакъ нѣхто зъ нихъ не взявъ ся до того, бо они очевидячки спроваджены були тѣлько до галасованя а не до дискусіи. За ге выступивъ швець Форостина зъ Долины и заявивъ, що вѣнъ въ „Народнѣй Часописи“ не читавъ нѣчого о якѣйсь хосенной дѣяльности п. Романчука въ радѣ державнѣй, лише о дѣяльности п. Вахнянина; на те вѣдповѣвъ ему оденъ мѣщанинъ долиньскій, що се видко „Форостина зъ паньского плота, а не зъ хлопского“. Потѣмъ нотарь Вевюрскій ставъ робити всѣлякѣ докоры п. Романчукови якъ за его бесѣду, такъ именно за его дѣяльность въ радѣ державнѣй. Головный докоръ, якъ показало ся по кѣлькократныхъ его промовахъ, бувъ той, що п. Романчукъ не йшовъ разомъ зъ правительствомъ. П. Романчукъ вѣдперъ всѣ тѣ замѣты середъ оплескѣвъ селянъ и мѣщанъ, котрѣ всѣ заявили ся противъ п. Вевюрского и его провокаційного выступленя. П. Бориславскій зѣ Стрыя, оденъ зъ проводирѣвъ тамошнои робѣтничои партіи, котрый приѣхавъ въ справѣ выборѣвъ зъ пятои курія, въ горячѣй промовѣ рускѣй и польскѣй, одобривши парляментарну дѣяльность п. Романчука, выступивъ противъ правительства и польскихъ верховодѣвъ, звернувъ ся противъ Вевюрского и взывавъ весь народъ, Русинѣвъ, Полякѣвъ и жидѣвъ, выбрати собѣ справдѣшныхъ послѣвъ народныхъ. Тогды п. Вевюрскій, побачивши свои заходы мимо жидѣвскои помочи безуспѣшными, спробувавъ ще пѣдъюдити селянъ противъ священикѣвъ и закинувъ п. Романчукови, що вѣнъ голосувавъ въ радѣ державнѣй за пѣдвысшенемъ дотаціи для духовенъства, хоть священики мають ся дуже добре, жиють собѣ якъ президенты и т. д. Однакожь и тая штучка ему зовсѣмъ не удала ся. Селяне выступили рѣшучо противъ него, п. Патрѣй зъ Перегиньска домагавъ ся середъ смѣху и одобреня селянъ вѣдъ будучого посла знесеня нотарѣвъ, о. Щуровскій зѣ Струтина пояснивъ положене духовенъства и управнене его до полѣпшеня долѣ, п. Романчукъ закинувъ п. нотареви пѣдъюджуване и покликавъ ся при тѣмъ на свое внесене о скасоване або уреґульоване iura stolae, а п. Бориславскій, стаючи такожь въ оборонѣ духовенъства, порѣвнавъ выступлене п. Вевюрского зъ псомъ ловецкимъ, котрого панъ пускае на выслѣджене звѣрины, и ей собѣ панъ забирае а псови дае охлапы. Хотя п. Бориславскій не сказавъ еще, кого вѣнъ розумѣе пѣдъ паномъ а кого пѣдъ псомъ, п. Вевюрскій зѣрвавъ ся кличучи, що его ображають и пѣйшовъ по жандармерію; лѣсничій Матковскій зъ дѣбръ бар. Поппера кричавъ, що то есть образа урядникѣвъ, а бурмістръ долиньскій аптикарь Травнфельнеръ кликавъ до зѣбраня, обуреного до крайности на п. Вевюрского: „голота! лайдаки!“ За ними жиды пѣдняли страшенный крикъ и не дали п. Борославскому докѣнчити бесѣды. Тогды селяне, котрѣ, помимо спокѣйного рускаго темперамента, вже давно ледви вздержувались супротивъ неустанныхъ провокацій, стали жидѣвъ выганяти за дверѣ. Крикъ и бійка тревали вже довшій часъ, бо напастники, хотя бѣльшу часть ихъ выперто, не уступали; отже председатель, въ цѣли привернена спокою, завѣзавъ заспѣвати „многая лѣта“ цѣсареви и гимнъ народный.

Середъ того спѣву явивъ ся ц. к. комісарь староства Ґавиньскій зъ жандармомъ, щобы пѣсля жаданя п. Вевюрского забрати п. Борославского. На представленє председателя, що тутъ заходить що-найбѣльше образа чести приватнои, противъ котрои есть отверта дорога до суду, дальше на представленя пп. Романчука, д-ра Могильницкого и иншихъ заявивъ п. комісарь, що вѣнъ не прийшовъ арештувати п. Борославского, лише взяти его до староства, щобы зъ нимъ зробити протоколъ, а вкѣнци позволивъ ему навѣть вѣдѣйти за даною порукою, що вѣнъ самъ до староства ставить ся. Однакожь коли п. Борославскій вразъ зъ другими вступивъ ще перше до склепу, щобы трохи покрѣпити ся, за хвилю таки прийшовъ по него жандармъ, щобы его вѣдставити. О. Лопатиньскій, п. Романчукъ и д-ръ Могильницкій пѣйшли такожь до староства, щобы яко наочнѣ свѣдки зложити свѣдоцтво. По переслуханю ихъ, якъ и пп. Вевюрского, Матковского и иншихъ, выпущено п. Борославского на волю. Цѣла аранжована геца зробила найповнѣйше фіяско, тѣлько розрухала и роздрочила сильно народъ, а пп. Вевюрскій, бурмістръ Травнфельнеръ, стоячій въ близшѣй звязи зъ п. старостою, и ихъ христіяньскѣ та жидѣвскѣ помагачѣ зробили дуже лиху прислугу п. старостѣ, кандидатови правительственному, котрый за той часъ лежавъ хорый... Долиньскѣ Русины мають внести до суду жалобу на бурмістра за его образливи кліки, а п. Вевюрскій може, якъ схоче, скаржити п. Борославского о образу чести.

П. Романчукови зѣбраный на вѣчу народъ выправивъ щире овац[illegible] винѣсши его на руки вѣдспѣвавъ ему „многая лѣта“.

— —

Зъ Калуша пишуть намъ:

Цѣкава рѣчь, въ якій способъ поступае тутешне староство зъ правыборами. День правыборѣвъ въ данѣй мѣсцевости держать въ въ найбѣльшѣй тайнѣ — ажь въ передодень правыборѣвъ повѣдомляють начальника громады. Дня 11 с. м. повѣдомили вѣйта въ Пѣдгѣркахъ, що правыборы вѣдбудуть ся дня 12-ого рано; але вечеромъ 11-ого вѣдкликали ихъ на часъ необмеженый.

Аґітація противъ рускои стороны ведесь шалено. Всѣо, що не Русинъ, звязало ся противъ Русинѣвъ пѣдъ окликомъ: ратувати „ойчизну“ передъ „врогемъ“... се-бъ-то передъ кандидатомъ, котрого хоче весь народъ рускій въ повѣтѣ.

Правительство велику надѣю покладае на камеру. Приѣздивъ сюда самъ директоръ лѣсѣвъ и доменъ зѣ Львова п. Розенберґъ. Побережникови зъ Пѣдмихайля Петрови Ґебурѣ обѣцяли авансувати его на побережника I-ои клясы, коли постарае ся бути выборцемъ и постараесь о добрыхъ на ихъ сторону выборцѣвъ. Зарядець Свобода зъ Рипянки и Дийчакъ лѣсничій зъ Завою спиняють на рогачцѣ людей незучихъ депутатъ и вымагають вѣдъ нихъ слова, що при правыборахъ будуть на нихъ голосувати. Таке саме дѣе ся по всѣхъ зарядахъ камеральныхъ...

Такъ то выглядають „вольнѣ“ выборы въ Калущинѣ!

— —

Зъ Рогатиньского пишуть намъ:

Староство рогатиньске выдало розпорядженє до вѣйтѣвъ, котрымъ взывае ихъ, щобъ они, де канцелярія громадска за тѣсна, постарались о льокаль обширнѣйшій на правыборы. Можна догадуватись, що тыми обширнѣйшими льокалями будуть: дворы, економѣвки або й коршмы. Такѣ вѣсти кружать уже въ повѣтѣ н. пр. въ Залановѣ, Мартиновѣ и др. Зновъ же зъ „любезнои“ вѣдозвы староства до обшарѣвъ дворскихъ „o spełnienie nader ważnych obowiązków przy nadchodzących wyborach“ можна побоюватись, що въ цѣлѣмъ повѣтѣ канцелярія громадскѣ будуть за тѣснѣ и що обшары дворскѣ не вѣдмовлять въ тѣмъ взглядѣ своеи прислуги. Длятого мусимо матись на бачности!

Дня 8. с. м. вѣдбуло ся въ Рогатинѣ повѣтове вѣче народне, на котре прибули зъ рефератами проф. Романчукъ и д-ръ Могильницкій, такожь п. Гурикъ. Явило ся до 400 людей, межи ними 28 священикѣвъ и троха свѣтскои интеліґенціи. Зѣ староства прибули комісарь и концепістъ въ урядовѣмъ а староста въ приватнѣмъ характерѣ. Д-ръ Могильницкій говоривъ о теперѣшнѣмъ положеню рускаго народу, пп. Романчукъ и Гурикъ о окружныхъ громадахъ, селянинъ Сенчѣй зъ Козары о хлопскѣй бѣдѣ. Въ часѣ промовы д-ра Могильницкого староста вѣзвавъ ц. к. комісаря Зембу, абы той вѣзвавъ председателя о. крил. Макогоньского, щобъ

---

2)

Сороклѣтный ювілей украиньского писателя Данила Мордовця въ Петербурзѣ.

(*Конець.*)

Пѣсля сеи адресы одескихъ земляковъ вѣдчитавъ знову-жь Цезаръ Бѣлиловскій листъ вѣдъ Дмитра Яворницкого зъ Москвы, що кѣнчивъ ся словами: „Пѣдѣймаю мѣй келихъ высоко въ гору и пю за здоровле Данила Лукича Мордовця и за его будучѣ золотѣ творы на нашѣй рѣднѣй украиньскѣй мовѣ!“ А вже „бурю похвалъ, радѣстныхъ крикѣвъ и довго невтихаючихъ оплескѣвъ“ — се слова справоздавця „Зорі“ — выкликали адресы и телеґрамы вѣдъ австрійскихъ Русинѣвъ, вѣдъ „Наукового товариства им. Шевченка“, вѣдъ товариства „Просвѣты“, „Рускои Бесѣды“ и редакціи „Зорі“, всѣ зъ пѣдписами. При читаню телеґрамъ зѣ Львова: вѣдъ „Академічнои Громады“, „Клюбу жѣнокъ“, „Бояна“, „Товариства педаґоґічного“, „Народного театру“ и вѣдъ приватныхъ людей та вѣдъ вѣденьскои „Січи“ — по сали понесли ся громовѣ окликы: „браво!“, „добре!“, „гаразд!“, „спасибѣ землякамъ!“, „Браво, браво Галичане!“, „Слава Галичанамъ!“, „оплески, крики, радѣсть велика, велика“, — пише Цезаръ Бѣлиловскій. „Всѣмъ такъ приемно було, усѣхъ такъ радѣстно вразило, що Галичина такъ дружно, такъ одностайно вѣдгукнулась на свято украиньского слова. Всѣ а надто россійскѣ письменники впевнились, що тамъ за кордономъ, тамъ де Карпатъ своею верховиною до неба досягае, тамъ у Львовѣ и геть усюды по за Львовомъ у гору выросла суспѣльна самосвѣдомѣсть, амѣцнѣло громадске житя, а невмаруща любовь до невмирущого рѣднього слова принесла вже свѣй стиглый, солодкій плѣдъ, що тамъ вже в свои вченѣ люде, свои науковѣ и другѣ товариства, своя жѣнота, своя цитома родина, свои молодь, своя сѣмя! Россійскѣ письменники, прослухавши тѣ телеґрамы, впевнились и пересвѣдчились, що Украина — е окрема духовна сила, и сила велика, и заслугуе уваги и шанобы повѣчных братѣвъ, усѣхъ Славянъ, усѣхъ освѣченыхъ людей.“ Крѣмъ телеґрамъ вѣдъ австрійскихъ Русинѣвъ наспѣла зъ Аветрія ще телеґрама вѣдъ пражскихъ Чехѣвъ, Бавшого и Первольфѣвъ. Зъ Россіи наспѣли телеґрамы зъ Одесы, зъ Кишинева (вѣдъ Карпенка Карого и Саксаґаньского), зъ Ананева, зъ Харкова, зъ Єлисаґорода, вѣдъ „хлопцѣвъ зъ Дону“ и зъ Москвы (вѣдъ Кропивницкого и вѣдъ професора московского университету Федора Корша). Телеґрама Москаля Корша вельми всѣмъ подобалась тымъ, що Москаль втявъ ей украиньскимъ вѣршомъ:

„Хай сто лѣтъ живе Мордовець,
Не прощаючись зъ перомъ!
Украинець и Московець
Хай цвитуть на зыскъ обомъ!“

Всѣ здивувались, якъ се Москаль пише по украиньски. Але якъ довѣдались, що вѣнъ частѣйше и говорить и пише по украиньски, що вѣнъ и для „Складки“, альманаха Ц. Бѣлиловского приславъ вже свои украиньскѣ творы стихомъ, всѣ розентузіязмовались, а старый Мордовець заразъ же и втявъ ему вѣдповѣдь телеґрафомъ въ Москву:

Славь ся, Корше языкатый,
Разомъ Нѣмець и Московець,
И Украинець завзятый
Чоломъ бе тобѣ Мордовець!
Въ Вавилонѣ якъ бы бувъ ты,
Коли башту будували,
То, щобъ бѣдоньки избути,
Товмачемъ тебе-бъ обрали!*)
Славъ ся-жь, Корше, на весь свѣтъ
Много, много, много лѣтъ!“

По вѣдчитаню всѣхъ адресъ и телеґрамъ прийшла черга на „украиньску вечерю“.

Въ гарно прибранѣй сали позасѣдали гостѣ за столы. Тай „меню“-жь тои украиньскои „вечерѣ“ було справдѣ украиньске. Зачинала „ковбаса та чарка“, а тамъ ишли: борщъ зъ вареничками въ маслѣ, осятрина днѣпрова зъ хрѣномъ, горохъ та капуста, коза зъ испаньскою лемѣшкою, каша по московски, кава по турецки и горѣшки та наливки. Вже пѣсля борщу зъ варенычками почали сыпатись тосты на честь ювілата-дѣда, що сидѣвъ за столомъ уквѣтчаный дв ма живыми троянлами въ пору ихъ розвѣту й чарѣвнои красы. Розпочавъ рядъ тоастѣвъ Цвѣтковскій, по н мъ говоривъ Крижановскій въ имена украиньскои молодежи, дальше Грабовскій вѣдчитавъ ще одну адресу вѣдъ „касы обопѣльнои помочи літератѣвъ и вченыхъ“, а ще дальше вѣддекламувавъ Цезаръ Бѣлиловскій свѣй „Привѣтъ россійскимъ письменникамъ, землякамъ и всѣмъ гостямъ“, кѣнчачи его словами - зазывомъ:

Такъ простягнѣть же руки намъ свои силенні,
Письменники славетні вы и вченѣ!
Нехай сей вечеръ буде справжнымъ нашимъ святомъ!
Обѣймемось всѣ якъ рѣдный братъ изъ братомъ,
И жиймо безъ ганьбы, безъ заздрости й докору,
По братски! Я за се вдѣймаю чарку въ гѣру!

Та найкраща, найцѣкавѣйша була мова проф Вас. Семевского. Она, якъ не можь красше, доповняла адресу зъ Одессы, тому и мы наводимо ей дослова. Ось що вѣнъ казавъ:

„Я живо памятаю, шановный Данило Лукичу, той часъ, якъ була надрукована въ 1866 роцѣ Ваша розправа про Пугачовщину, въ якѣй у перве въ нашѣй літературѣ бувъ не тѣлькы гарно описаный самый народный розрухъ, але и въ подробицяхъ выяснены его причины. Якъ ся розправа, такъ и цѣла низка другихъ нарысѣвъ про низове бурлацтво и політичні рухи рускаго народу зъ превеликимъ интересомъ читали ся и молодою и всею громадою, всею суспѣльностію. Въ передмовѣ до „Політичныхъ рухѣвъ рускаго народу“ Вы зъ великою скромностію назвали себе „чорноробучимъ для будучои исторіи рускаго народу“ и пѣдчеркнули, що выключно сему народови, а не провѣдникамъ, керманичамъ и державнымъ дѣячамъ, що знайшли свое мѣсце въ пантеонѣ нашого минулого, Вы вѣддаете свою працю и свои симпатіи. Але тѣ згаданѣ историчні моноґрафіи примушують признати Васъ не чорноробучимъ, а историкомъ Костомарови школы, себъ-то такимъ, що лучить наочну правду зъ живою жвавостію и добрною талановитостію самого выкладу. И бзнѣйше Вы присвячуете свои працѣ исторіи рускаго народу. Такъ въ „Дѣлѣ“ за 1872 рѣкъ почали ся нарысы исторіи крѣпакѣвъ на передодню волѣ. Та ба, сѣ нарысы були перепиненѣ, очевидно, зъ причинъ незалежныхъ вѣдъ автора, бо цѣлѣсенька книга на ту тему, де переважно змальовувалось селянство Поволжа и его розрухи, не побачила свѣта и истнуе, коли не помыляюсь, лишь въ однѣмъ примѣрнику. Не побачивъ свѣта тежь и нарысъ славяньскои идеѣ въ Россіи, що повиненъ бувъ появитись въ „Русской Старинѣ“ 1878 р. Я позволю собѣ спинятись на сѣй розправѣ тому, що Вы зачепили въ нѣй два мо-

*) Для зрозумѣня сего треба знати, що Коршъ е спеціяльнымъ знатокомъ премногихъ чужихъ языкѣвъ.

сей зновъ вôзвавъ бесѣдника не уживати острыхъ выразôвъ, бо вѣче буде розвязане. Поминувши сей инцидентъ, вѣче вôдбуло ся спокôйно и въ повнôмъ порядку. Промовляло ще кôлькохъ бесѣдникôвъ селянъ и священикôвъ, особливо горячо о. Городецкій. Вкôнци выбрано ширшій комітетъ, по одному членови зъ кождои громады. На тôмъ вѣче закôнчилось, а лишивъ ся самъ комітетъ зъ деякими запрошеными личностями, разомъ до 100 людей. По уконституованю и выбраню тѣснѣйшого комітету якъ и принятю пляну орґанізаційного раджено надъ кандидатурами. Поставлена була кандидатура п. Романчука, селяне пôднесли его на руки и заспѣвали „многая лѣта“, але п. Романчукъ подякувавъ. По довшôй нарадѣ припоручено справу кандидатуръ тѣснѣйшому комітетови въ порозумѣню зъ комітетами въ бережаньскôмъ и пôдгаецкôмъ повѣтѣ.

——

Зъ Брôдщины пишуть намъ:

Дня 9 с. м. вôдбувъ ся передвыборчій збôръ въ Бродахъ.

На тôмъ зборѣ пояснено насамперед справу депутаціи до Є. Е. кардинала, высланои попереднымъ зборомъ, на котрôмъ зôбраній селяне и 18 священикôвъ заявили ся противъ кандидатуры п. Барвѣньского а за кандидатурою о. Долиньского пароха брôдского, и постановили черезъ депутацію повѣдомити о тôмъ кардинала. До депутаціи входили деканъ о. Туркевичь, о. Григ. Лонкевичь и три селяне. Депутація яко така не була у кардинала, але бувъ самъ о. Туркевичь рано, заки другій депутаты ще приѣхали, а вôдтакъ о. Лонкевичь бувъ пополудни. Селяне, не бувши у кардинала, удали ся на дворець, однакъ зъ дворця завернувъ ихъ пôсланець, высланый ректôромъ дух. семинаріи о. Туркевичемъ, и они вернули ся до о. ректора. Тамъ застали п. Ол. Барвѣньского и вôнъ почавъ ихъ обрабляти на свою сторону. Отже на сѣмъ другôмъ передвыборчôмъ зборѣ о. деканъ Туркевичь, на дотычну интерпеляцію, вôдповѣвъ, що Є. Ем. кардиналъ заявивъ рѣшучо, що противить ся ставленю кандидатуры о. Долиньского а цѣлу справу уважае за демонстративный выступъ противъ своеи особы. Зновъ же о. Лонкевичь, котрый бувъ у кардинала пополудни, заявивъ, що ему Є. Е. кардиналъ сказавъ инакше, именно, що не маe нѣчого противъ кандидатуры о. Долиньского. Въ тôй справѣ промовляли деякій селяне, та мы се радше поминемо.

Есть въ повѣтѣ брôдскôмъ оденъ молоденькій парохъ о. Герасимовичь зъ Бѣлявцѣвъ, личный приятель и услужникъ п. Барвѣньского. Отже вôнъ на сѣмъ зборѣ попробовавъ промовити за кандидатурою п. Барвѣньского. Почавъ вôдъ 1848 ого року и поволи-поволеньки зôйшовъ на п. Барвѣньского, почавъ хвалити его и вымовивъ ся, що п. Барвѣньскій e посломъ „зъ волѣ народу“. Селяне пôдняли смѣхъ и крикъ. „То посолъ зъ волѣ народу спрошуe выборцѣвъ на справозданe квітками? посолъ зъ волѣ народу показуe ся выборцямъ пôдъ охороною баґнетôвъ?“ О. Герасимовичь не вспѣвъ навѣть поставити формально кандидатуры п. Барвѣньского — вôдтакъ выступивъ зъ комітету.

Збôръ выбравъ чотирохъ делеґатôвъ зъ брôдского судового округа, котрій маютъ удати ся на день 23 с. м. до Топорова де маютъ зъѣхати ся зô всѣхъ чотирохъ судовыхъ округôвъ Брôдщины и Каменеччины делеґаты для порѣшеня справы кандидатуры въ IV-тôй курiи.

[До сего письма зъ Брôдщины мы додамо вôдъ себе на основѣ вѣстій зъ округа Броды-Камѣнка, що зô Львова наспѣвъ приказъ: всѣми способами форсувати кандидатуру п. Барвѣньского. Правыборы въ Каменеччинѣ и Брôдщинѣ маютъ вôдбувати ся по дворахъ. — *Ред.*]

——

Зъ Самбôрского пишуть намъ:

Дня 9 с. м. вôдбувъ ся пôдъ проводомъ о. Децка передвыборчій збôръ въ Луцѣ при участи около 200 селянъ и кôлькохъ священикôвъ та де-кого зъ свѣтскои интеліґенціи. Яко референты промовляли: о. Скобельскій зъ Прусъ, о. Погорецкій зъ Бѣлины, о. Несторовичь зъ Татаръ и п. Балицкій [по польски]. Зборы взагалѣ удали ся дуже добре, а селяне высказувались голосно, що треба частѣйше такъ збиратись и освѣдомляти ся о своихъ правахъ та о справахъ політичныхъ. Выбрано екзекутивный комітетъ выборчій въ Луцѣ и позавязувано менші комітеты по селахъ. Нотарь п. Шоліня въ красноôй кôнцевôй промовѣ вôзвавъ всѣхъ до солідарности та смѣлои оборони правъ політичныхъ.

——

Зъ Коломыйщины доносять намъ, що тамъ на контръ-кандидата д-ру Окуневскому ставлять львôвскій баденюки въ V-тôй курiи каноника Гробельского зъ Станиславова.

——

Зъ Гусятинщины пишуть намъ:

Правыборы въ Гусятинщинѣ зачинаютъ ся 12-ого с. м. и потревають бôльше якъ тыждень. Кандидатомъ зъ пятои курiи поставлено д-ра Яросевича уже въ Борщевѣ, Чортковѣ, Гусятинѣ и Теребовли. Зъ четвертои курiи кандидатъ буде поставленый по правыборахъ. Нарôдъ дуже ожививъ ся. На вѣчу въ Хоростковѣ зажадавъ ще вѣча въ Копичинцяхъ. Зъ польскои стороны кандидуютъ въ [illegible] курiи Адольфъ Ценьскій и д-ръ Ольпиньскій. Ценьскій выдавъ фарисейску вôдозву до выборцѣвъ и аґітуe за собою тымъ, що для свого комітету дôставъ благословенe вôдъ Є. Е. кардинала Сембратовича...

Переглядъ політичный.

——

N. fr. Presse оголошуe комунікатъ, котрый мабуть походить зъ міністерства заграничныхъ справъ. Якъ говорять въ кругахъ дипльоматичныхъ — каже ся въ тôмъ комунікатѣ, — послѣдный крокъ Греціи не e для державъ несподѣванкою. Командантъ грецкихъ кораблѣвъ, що стоять пôдъ Кретою, звернувъ ся въ послѣднихъ часахъ до командантôвъ кораблѣвъ иншихъ державъ зъ запытанемъ, яке они заняли бы становиско, коли бы грецкій кораблѣ мусѣли розпочати бомбардованe Канеѣ. Командanты кораблѣвъ не могли на се несподѣване пытанe дати вôдповѣдь заразъ. Але ихъ становиско выплывало вже зъ цѣли, для якои такъ они якъ и грецкій кораблѣ прибули пôдъ Крету; а цѣль тота — се оборона землякôвъ, живучихъ на Кретѣ, въ разѣ небезпеченьства. Бомбардованe Канеѣ грецкима кораблями рôвналось бы выповѣди вôйны Туреччинѣ; длятого командanты кораблѣвъ сторонныхъ державъ були обовязанѣ старати ся всѣми силами, щобы Грецію вôдклонити вôдъ такого кроку, котрый знѣвечивъ бы цѣль, для якои кораблѣ стояли пôдъ Кретою, а противно выставивъ бы на небезпеченьство землякôвъ такъ грецкихъ якъ и иншихъ державъ. Коли бы Греція хотѣла дальше напасти на посѣлôсть турецку, то пôсля погляду дипльоматичныхъ кругôвъ такій крокъ мôгъ бы для Греціи мати дуже небезпечнѣ наслѣдки. Туреччина выслала бы въ такôмъ разѣ войско на Крету, а зъ другои стороны ударила бы на Грецію въ Тесалiи. Що-до высылки турецкого войска на Крету, то, рѣчь ясна, могла бы тому противити ся хиба тота держава, котра рѣшилась бы давати Греціи въ ви акціи чинну помôч. Такъ само рѣчь певна, що жадна держава, не вынимаючи Англiи, о котрôй говорено, що прихильно вôдносить ся до аґітаціи, веденои въ Атенахъ на користь Кретенцѣвъ, не могла бы протестувати противъ того, коли бы султанъ хотѣвъ боронити своихъ посѣлости передъ стороннымъ нападомъ. Отже положенe, въ якôмъ бы тогдѣ найшла ся Греція, могло бы для неи статись дуже некористнымъ; и длятого австрійскій кабінетъ, котрый добре понимае трудности, зъ якими Греція мусить бороти ся, остерѣгавъ ви рѣшучо и переконуючо передъ наслѣдками такого хибного кроку. Имовѣрно такій перестороги одержить Греція такожь вôдъ иншихъ державъ.

Wiener Allgem. Ztg. оголошуe розмову одного зъ своихъ співрôбôтникôвъ зъ членомъ турецкои амбасады: Амбасада — каже — не дôстала урядовои вѣсти о поступку Греціи, дôстала тôлько приватній телеґрамы, що кн. Юрій вôдплывъ зъ фльотою на Крету. Коли бы Греція хотѣла справдѣ глядати собѣ зачѣпки зъ Туреччиною, то було бы се выповѣдію вôйны безъ слушнои причины. Реформы на Кретѣ суть на найлѣпшôй дорозѣ и незадовго були бы цѣлкомъ переведенѣ. Турки на Кретѣ не дали нѣякои причины, войска турецкій заховували ся взôрцево. Розрухи мѣжь грецкимъ населенемъ Креты выкликанѣ сторонною аґітацiею, котру Туреччина може уважати за намѣръ Греціи, щобы Крету прилучити до своеи держави. Але такому намѣрови Туреччина буде старатись перешкодити всѣми силами. Коли бы таки прийшло до вôйны, то она не обмежилась бы на Крету; бо тогдѣ Туреччина мусѣла бы воювати зъ цѣлою Грецiею, а границя, що дѣлить Грецію вôдъ Туреччины, лежить на европейскôмъ суходолѣ. Тогдѣ Туреччина переведе свои военнѣ пляны пôсля своеи уподобы безъ огляду на посторонніи вплывы. Коли бы Греція почала вôйну, то тымъ знѣвечила бы заходы державъ коло удержаня мира и подоптала бы всяке мѣжнародне право. Туреччина свѣдома, що маe за собою слушнôсть, и числить на дружну помôч европейскихъ державъ.

Соймъ краевый.

Докôнчена засѣдання въ 12 м. ст. лютого.

Принято безъ дискусiи справоздане комісіи санітарнои въ справѣ утвореня дальшои серіи округôвъ санітарныхъ. Комісія вносить: Уповажняe ся выдѣлъ краевый утворити 20 новыхъ округôвъ санітарныхъ въ р. 1897, а то передовсѣмъ въ повѣтахъ: Бжеско, Бохня, Кракôвъ, Золочѣвъ (въ Гологорахъ), Живецъ, Старе мѣсто (въ Топôльници), Стрый (въ Тухольцѣ), Надвôрна (въ Надвôрнôй), Перемышляны (въ Дунаевѣ), Бережаны (въ Козовôй), Городокъ (въ Дубровици), Нисько, Чешановъ (въ Диковѣ старôмъ) Мысленицѣ, Мостиска (въ Мостискахъ) и Хшановъ. Призначае ся 25.000 зр. на кошты подорожи лѣкарѣвъ окружныхъ и на субвенціи для повѣтôвъ.

Комісія сôльна, здаючи справу о продажи соли пôдъ зарядомъ выдѣлу кр., поставила внесеня: Уповажняe ся выдѣлъ кр. зорґанізувати въ цѣлôмъ краю продажъ соли для худобы и посередничити въ доставѣ рôльникамъ канніту калуского, въ захôдноôй части краю продажъ камѣнноя соли, а то въ анальоґічный способъ, якъ перенято въ зарядъ краю продажъ соли кухоннои. Поручае ся выдѣлови кр., щобы переговоривъ ся въ правительствомъ о змѣну способу продукціи соли кухоннои, а то въ тôмъ напрямѣ, щобы можна було охоронити повну вагу соли въ дрôбноôй продажи и ви частоту. Поручае ся выдѣлови кр. розслѣдити причины, длячого зменшае ся консумція каннiту калуского та постарати ся у правительства о змѣну приписôвъ що-до продажи каннiту, взглядно о дешевшій перевôзъ. — Внесеня принято, а такожь резолюцію пос. Крамарчика, щобы сôль для худобы продавано въ истнуючихъ краевыхъ складахъ соли, та щобы правительство продукувало сôль лѣпшу та по дешевшихъ цѣнахъ.

Комісія громадска здала справу о 1324 петиціяхъ надôсланыхъ въ справѣ намѣренои реформы громадскои. Всѣ петиціи мѣстять рѣшучій протесты противъ згаданои реформы. Комісія поручае выдѣлови кр. щобы покористувавъ ся тыми петиціями при переговорахъ зъ правительствомъ въ справѣ реформы. — Пос. Окуневскій напôмнувъ выдѣлъ кр. и соймъ, щобы не легковажили собѣ гадки загалу, що зазначила ся такъ численными петиціями. Рухъ противъ реформы не устае, бо доказомъ сего дальше надсыланe петицій, якъ ось примѣромъ груба пачка петицій въ рукахъ посла. — Внесеня комісіи принято.

Пôсля внесень комісіи господарства краевого ухвалено, щобы выдѣлъ кр. занявъ ся реґуляцiею рѣки Полтвы, а дотычный проектъ предложивъ соймови на найближшôй сесiи, — та довершивъ реґуляціи и забудованя потокôвъ Тисôвки и Ольшанки. — Поручено выдѣлови кр. прихильно полагодити петицію громадъ Новосѣлки, Лѣско и Кудерявцѣ, пов. камѣнецкого, въ справѣ реґуляціи потока Думного.

Ухвалено законъ, котрымъ дозваляe ся радѣ повѣтовôй затягнути позичку въ квотѣ 18.000 зр. на выкôнченe будовы дорога повѣтовои зъ Незвиска до Обертина.

Поручено выдѣлови кр. розслѣдити и предложити соймови внесеня що до утвореня окремого бюра будôвництва при выдѣлѣ кр.

Принято справоздане комісіи правничои зъ дѣяльности департаменту VI. выдѣлу кр. Комісія предложила до ухвалы резолюцію до правительства, щобы вôдпоручникъ выдѣлу кр. бравъ участь въ судѣ мировôмъ въ справѣ Морского Ока та щобы правительство унормувало справу доставлювання пôдводъ, а вже теперь пôдвысшило въ дорозѣ адміністраційнôй винагороду за доставлюванѣ пôдводы.

Безъ дискусiи принято справоздане комісіи шкôльнои о чинности выдѣлу кр. въ справахъ шкôльныхъ. Комісія поставила внесенe, щобы въ прелімінарь буджету 1898 р. вставити по можности квоту 50.000 зр. на закупно або будову домôвъ на интернатъ для кандидатôвъ семинарій учительскихъ.

На тôмъ перервано наряды, вôдкладаючи ихъ продовженe до вечôрного засѣданя.

——

Вечôрне засѣданe дня 12 м. ст. лютого.

Ухвалено безъ дискусiи проектъ закона, котрымъ змѣняe ся деякій постановы статута мѣста Львова що-до способу накладаня додаткôвъ до податкôвъ на цѣли громадскій.

Приступлено до дискусiи надъ буджетомъ краевымъ на 1897 р.

Першій бесѣдникъ ґр. Ст. Стадницкій розвинувъ широку програму аґрарникôвъ, выказуючи потребу акціи въ рôзныхъ напрямахъ зъ области аґрарнои. Що-до шкôлъ зазначивъ потребу бôльшои участи духовеньства въ напрямѣ реліґійного выхованя. Згадавъ про подѣѣ въ парляментѣ, де „свои“ противъ своихъ выступали въ комісіяхъ (п. Гяевошь) и назвавъ таке поведенe непатріотичнымъ.

Въ имени сторонництва людового промавлявъ пос. Бернадзиковскій. Докоривъ, що въ соймѣ побѣжно трактуе ся такъ важній справы, якъ реґуляція рѣкъ, шкôльництво народне. Впевнивъ, що упередженe людовцѣвъ до роботы станьчикôвъ можe щезнути, наколи зъ обохъ сторôнъ заховае ся обективность и повагу. Гармонія зачинае вытворювати ся. Людовцѣ стремлять до вытвореня зъ селяньства справдѣшныхъ горожанъ. Не выступають противъ духовеньства, якъ довго оно не надужывае церкви и свого становиска въ менты новои рускои исторiи, дуже близькій до сегодньшного свята: я розумѣю зъединаныхъ славянъ, одну зъ галузокъ декабристôвъ и Кирило-Методіевске брацтво Костомарова, Шевченка и др. Въ товариствѣ зъединаныхъ славянъ, помѣжь 8 славяньскими племенами, що мали пôдпасти поединаню и були перечисленѣ на печати товариства, Украинцѣ ще не були вôдрôзненѣ вôдъ всего руского народу. Але въ політичныхъ плянахъ Кирило Методіевского брацтва, въ спôльноôй славяньскôй федераціи Украинцѣ займали вже два окремѣ штабы. Про сей фактъ Вамъ не довелось згадати въ своеи розправѣ зъ тои-жь причины, зъ якои и цѣла статя не выйшла въ свѣтъ. Сѣ федеративнѣ течѣѣ злучались зъ пануючими течѣями руского житя двома головными доповненями: 1) знищенe крѣпацтва и 2) політичнѣ реформы. За императора Олександра I. ще змагались було и перечились о те, що потрѣбно ранѣйше выповнити. Черезъ обставины руского житя на першу чергу було поставлено знищенe крѣпацтва, а опôсля, якъ оно впало, наставъ часъ доповнятись порѣшеня політичныхъ задачъ. Въ часѣ 35 рокôвъ суспôльность выявляла въ сѣмъ пытаню то бôльшу то меншу чутливôсть; але я гадаю, що въ змаганю порѣшити сѣ задачѣ, въ змаганю, котре e невôдмѣнною й неминучою умовою для здобутя національныхъ потребъ украинського народу и потребъ економічныхъ, соціяльныхъ и интелектуальныхъ украинського и россійского народу, мѣстить ся той цементъ, котрый повиненъ злучити украинську и россійску суспôльность въ гуртовôй дружнôй праци. Бажайможь, щобъ суспôльность глыбоко пересвѣдчилась и перенялась свѣдомостію потребы рѣшеня тыхъ задачъ, щобъ ся свѣдомôсть перейшла въ живе дѣло, щобъ се дѣло довело до ослабленя політичного централізму и щобъ нарештѣ було бôльше такихъ роботникôвъ, котрій бъ своими працями про нарôдъ и для народу пôдводили въ гору и на належиту высочинь его розумову снагу и сприяли здѣйсненю того союза мѣжь интеліґенцiю та народомъ, котрый конечно e потрѣбный для здобутя згаданыхъ реформъ.“

По сѣй промовѣ проф. Семевского, выголошенôй въ имени всѣхъ зôбраныхъ россійскихъ письменникôвъ та по промовѣ письменника Михеева, що скôнчивъ окликомъ: „праця на своеи нивѣ на користь свому рôдному народови и (вôдтакъ вже) всѣмъ на свѣтѣ людямъ!“, озвавъ ся и сивый ювілатъ Данило.

Подякувавши всѣмъ за зроблену ему честь, вôнъ ставъ чинити „покуту“, покуту за те, що цѣлый вѣкъ оравши чужу ниву, свою оставлявъ пусткою. Та звиняючись тяжкими обставинами украинського житя, вôнъ звернувъ ся до молодежи, щобъ не забувала рôднои мовы, щобы все мала на тямцѣ гасло: „або за столомъ або на столѣ! — за столомъ зъ перомъ у руцѣ доти, доки не положать на столѣ, руки навхрестъ зложивши“. Та по тôй дѣдовôй промовѣ молодѣжь обступила его: „Такъ, такъ, дѣдусю, нехай се буде нашимъ святымъ окликомъ: зъ перомъ за столомъ, але зъ рôднымъ перомъ за рôднымъ столомъ!...“ Коли все вгамувалось, почали ся спѣвы. Але по хвили перепинивъ ихъ фільософъ Вол. Лесевичь. Мова его, пôдчеркуючи гасло: жий и жити давай другимъ! була дальшою вôдповѣдею въ имени россійскихъ письменникôвъ на привѣтъ Бѣлиловского. Скôнчивъ вôнъ, а Цвѣтковскій пôднесъ тоастъ въ честь авт-ра „Исторiи славяньскихъ літературъ“ и его сотрудника та представителя польского народа Спасовича. Вôдповѣдаючи ему, Спасовичь сказавъ на можливôсть дружбы мѣжь Поляками и Украинцями, поклыкуючись на дружбу Шевченка та Полякôвъ въ Орскôй крѣпости. Можлива дружба обохъ тыхъ народôвъ и зъ Поляками, кобы не „великорусска телѣга,“ въ яку запряженый кôнь козацкій, кôнь панъскій, а по серединѣ россійскій. Тягнуть они и не потягнуть. Не конѣ винній тутъ, а ґрунтъ. А Полякъ Томашевскій тутъ-же зажартувавъ собѣ, мовлячи, що все було-бъ байдуже, коли-бъ тôлько запряжку змѣнити. Тогдѣ Лесевичь, згадавши, що вôнъ въ своеи мовѣ пропустивъ Полякôвъ, старавъ ся се направити. Его дружный тоастъ въ честь Полякôвъ, кôнчивъ ся польскимъ стихомъ надѣѣ на побаченe рôдного краю, що зробило на нихъ дуже миле вражѣнe. И еще були тамъ тоасты: Мякотина въ честь Украинцѣвъ и Москалѣвъ, зъ голосомъ: праця для народа! Бѣлиловского въ честь Цвѣтковского и молодежи, котра, тутъ же заворушившись дала знати закаблукамъ и потягла въ танець и старшихъ. Танцями й закôнчило ся се свято, що зближивши до себе въ дружбѣ репрезентантôвъ трохъ сусѣдныхъ народôвъ, додало нашимъ петербургскимъ землякамъ надѣѣ на признанe ихъ права до самостôйного культурного житя, надѣѣ на помôч приятелѣвъ въ ихъ борбѣ о те право. И попращали они старого ювілата зъ одною ще бôльшою надѣею, зъ надѣею, що вôнъ самъ теперь стане ихъ ватажкомъ, ихъ гетьманомъ пера.

церквѣ до аґітаціи політичнои. Не приймають закиду, мовь бы надто политикували, бо політика зъ справами економічными иде въ парѣ. Закѣнчивъ запевненемъ, що людовцѣ не зломлять солідарности зъ взгляду на добро и интересы краю та на salus reipublicae.

Пос. Окуневскій промавлявъ такъ:

Бесѣдникъ скритикувавъ насамперед тандитне трактоване справъ въ соймѣ. Вѣдтакъ перейшовъ на буджетъ, котрый выглядае не зле, але пытане: чи податокъ, що вплывае на него, е часть готового зарѣбку, чи вже часть хлопского капіталу чи его землѣ чи здоровля. О се нѣхто не пытае. Спѣдна верства населеня яловѣе, о выроблене серед нои нѣхто не дбае, але ще й нищать ои вашь dach narodowy. Той dach narodowy казавъ вамъ ухвалити на цѣсарскій ювілей будувати касарнѣ въ Краковѣ, а Вавель перемѣнити на резиденцію цѣсарску — замѣсть придумати якусь цѣль гуманітарну. Де на Руси зачнесь просвѣта, читальнѣ, склепики, dach narodowy заразъ каже ихати сзои „кулка“, а потѣмъ при выборахъ розпоюзати тамъ селянъ. На „кулка“ вамъ стае грошей [теперь 28. 200 зр.] а на „Просвѣту“ и „Народну Торговлю“ нѣчо!

Мы Русины мовчали, якъ соймъ ухваливъ 100.000 зр. на Вавель; але теперь, якъ вы политику тутъ вмѣшали, щобы и цѣсареви приподобатись и Русинѣвъ пѣдъ польске право державне закрѣпостити, я запротестувавъ въ имени свого народу; а теперь проектую вамъ: замѣсть адаптаціи Вавелю ухвалѣмъ злучити Сянъ зъ Днѣстромъ великимъ каналомъ. То буде красна рѣчь культурна, нѣжь примхи зъ Вавелемъ. Але що вамъ говорити? Вы такъ ухвалюете: на Вавель I. рата 10.000 зр., на синагогу въ Лешневѣ 300 зр., на церковь у Буневѣ 100 зр. — ось пропорція, въ якѣй Русь користае зъ фондѣвъ краю!

Вѣдтакъ бесѣдникъ, подавши примѣръ господарки старостиньскои въ Гуцульщинѣ, перейшовъ на нинѣшну акцію выборчу. „Вы выступаете зъ окликомъ: анѣ одного Русина зъ свободною волею! — а правительство поступае такъ само, якъ передше“. Бесѣдникъ закѣнчивъ memento-мъ Полякамъ, що нарѣдъ рускій, сли хоче и вмѣе жити своимъ жи тамъ — „такъ васъ ударить по головахъ, що вы закровавленій признаете ему рѣвне право“ — хиба що самъ схоче обернути ся въ гнѣй.

Зъ черги удѣливъ маршалокъ голосу пос. Барвѣньскому, котрый досыть плавно, хочь и млавъ, вѣдчитавъ свою промову. Застанавляючи ся надъ вѣдносинами економічными, назвавъ ихъ неконче вѣдрадными. Въ буджетѣ доходы зменшають ся а выдатки збѣльшають ся. Промыслъ цѣлкомъ занедбаный, ремѣсники ледви дышуть, селяннъ утѣкав за море. Справа еміґраційна не полагоджена; средства зарады нуждѣ економічнѣй цѣлкомъ не тыканѣ. Нашь селяннъ не мае силы до власнои самопомочи, лишь треба его до того спонукати. Не дай Боже, щобы настали неврожайнѣ роки, бо тогдѣ рѣвновага цѣлкомъ бы захитала ся. А однакъ варто бы надъ тыми справами поважнѣйше застановити ся, бо небезпечность грѣзна. При аґітаціи політичнѣй дуже легко выкористати ту слабу сторону и пѣдбурити масы народу.

Що до справы рускои, то правда, що теперь вже нѣхто не смѣе тутъ сказати, що niema Rusi, однакъ вѣдносины все ще не уладженѣ. Антаґонізмъ двохъ народѣвъ выкористовують елементы антінародвѣ и антісуспѣльнѣ; а все те заостряе ся при выборахъ. Справы рускои не можна легковажити. Зъ обохъ сторѣнъ се вѣдчувано ще передъ 30 роками, коли акцію пѣднявъ Лаврѣвскій. Часу было доволѣ, щобы перестудіювати справу руску. Не треба думати, що та справа не сягае дальше Галичины. Русь була забороломъ Европы, зробила Польщу державою европейскою. Рускій нарѣдъ жие и е; а лишь спавъ тяжкимъ сномъ. Нѣхто не заперечуе того истнованя, нѣ краеве нѣ центральне правительство. Треба подати всяку помѣчь до розвитку самостѣйного орґанізму рускаго. Теперь, коли втискають ся до нашои хаты елементы розстрою, потреба, щобы для интересу державного розвязано квестію руску въ способъ справедливый.

Пос. гр. Андрѣй Потоцкій промавлявъ въ оборонѣ обшарниковъ, выдвигаючи прапоръ католицизму, пѣдъ котрымъ всѣ польскѣ сторонництва могли бы спѣльно працювати.

На тѣмъ перервано дискусію о год. 10½ въ ночи.

Вѣдчитано кѣлька интерпеляцій послѣвъ людовыхъ и двѣ интерпеляціи пос. Окуневского: одну въ справѣ розвязаня передвыборчихъ зборѣвъ въ повѣтѣ калускѣмъ, — а другу до маршалка, длячого ще не зверіфікованѣ деякѣ выборы соймовѣ. Маршалокъ гр. Бадені сейчасъ вѣдповѣвъ, що ще не зверіфікованѣ лишь три выборы, а то зъ округѣвъ борщѣвского, жидачѣвского и перемыского, бо розслѣджують ся протесты, але мабуть одинъ зъ тыхъ выборѣвъ прийде на порядокъ денный. [Якъ зачувати, мае прийти веріфікація выбору перемыского, а выдѣлъ кр. ставить внесене, уневажнити выборъ пос. Новаковского.]

Пос. Окуневскій поставивъ интерпеляцію: „Дня 24 сѣчня 1897 вѣдбували ся въ селѣ Сливкахъ пов. калуского передвыборчѣ зборы скликанѣ Ярославомъ Коритовскимъ и д-ромъ Андрѣемъ Косомъ зъ Калуша въ хатѣ одного господаря. Заразъ зъ початку зборѣвъ явились два жандармы вразъ зъ начальникомъ громады Сливки. Д-ръ Косъ пояснивъ, що се зборы передвыборчѣ, бо выборы вже розписанѣ. Жандармъ, котрый казавъ, що е комендантомъ постерунку въ Красновѣ, повѣту калуского, жадавъ абы ему выказатись позволеномъ ц. к. староства. Коли того не було, жандармъ освѣдчивъ, що зборы розвязае и збранѣ, мимо представлень, що то противить ся выразному приписови закону, мусѣли розбитись. — Пѣдписанѣ запытують: 1) Чи правительству повысшій фактъ вѣдомый? 2) Якъ оправдае правительство повыше поведене жандарма? 3) Що правительство уважае за вѣдповѣдне предпринятя, абы свобода зборѣвъ пѣдчасъ розписаныхъ выборѣвъ до рады державнои була шанована и хоронена?

— —

15 те засѣданє II-гои сесіи, VII-ого періоду, дня 13. н. ст. лютого.

При читаню петицій забирали голосъ послы Новаковскій и Барвѣньскій, щобы пѣдперти петиціи, внесенѣ на ихъ руки.

Комісарь правительственный вѣдповѣдавъ на кѣлька интерпеляцій польскихъ послѣвъ въ справахъ економічныхъ. Годить ся зазначити, що ще нѣодна интерпеляція рускихъ послѣвъ (Окуневского, Новаковского) не удостоила ся вѣдповѣди зъ стороны правительства.

Комісія шкѣльна здаючи справу зъ внесеня пос. Солеского, предложила такѣ внесеня: Взывае ся кр. раду шкѣльну, чи бы не можна уложити для зорґанізованя шкѣлъ народныхъ програму на часъ 15 до 20 лѣтъ, абы вся молодѣжь могла побирати науку елементарну. Сю програму мае выготовити кр. рада шкѣльна на найблизшу сесію шкѣльну, а зновъ выдѣлъ кр. мае оцѣнити сю програму зъ становиска фінансового.

Въ дискусіи забравъ голосъ пос. Середнявскій, щобы розповѣсти, въ якій способѣ окружна рада шкѣльна може доскулити учителеви, котрый прихиляе ся до опозиційнои политики. Заразомъ высказавъ бажане, що добре було бы зреорґанізувати семинаріи учительскѣ въ той способѣ, щобы зъ нихъ выходили люде бѣльше обзнанѣ зъ потребами селяньства. — Пос. Бобжиньскій запереченъ, мовь бы самовѣльно переслѣдовано учителѣвъ, бо всяка ухвала що до перенесеня западае на новѣмъ засѣданю окружнои рады шкѣльнои. — Референтъ пос. Мадейскій сконстатувавъ фактъ, що въ цѣлѣмъ соймѣ нѣхто не противный акціи для пѣднесеня просвѣты мѣжь селяньствомъ. — Внесеня принято.

Комісія зе ѣзнича предложила внесеня що-до орґанізаціи бюра зелѣзничого при выдѣлѣ краевѣмъ. Бюро складае ся зъ 10 урядниковъ. — Внесеня принято.

Комісія банкова предложила нормы, пѣсля котрыхъ банкъ краевый мае удѣляти позички громадамъ и повѣтамъ въ облѣґаціяхъ комунальныхъ. — Внесеня принято безъ змѣны.

Принято въ першѣмъ чиганю законъ дороговый.

Наступило продовженѣ генеральнои дискусіи буджетовои.

Пос. Дав. Абрагамовичъ зачавъ полемізувати зъ всѣми попередными бесѣдниками, котрѣ усмно критикували нашѣ вѣдносины. Розумѣе ся, що въ тѣй полемічѣ напавъ ся и на пос. Окуневского. Взявъ въ оборону послѣвъ фракціи Барвѣньского, выхвалюючи ихъ додатне поведене въ радѣ державнѣй. [Тутъ въ своѣй промовѣ звернувъ ся бесѣдникъ до пос. Барвѣньского, котрый одобрюючи потакувавъ головою.] Такихъ послѣвъ не мае права пос. Окуневскій называти самозваными послами. Вѣдтакъ выказувавъ, скѣлько то коло польске зробило для краю: при реформѣ податковѣй, що-до асекурацій податковыхъ и т. д. Рѣвножь соймъ ухваливъ такѣ добрѣ законы, якъ законъ дороговый и т. п. Все те зробила шляхта зъ власнои волѣ, зъ огляду на добро селянъ. Проводырѣ (комівояжеры) руху людового не признають тыхъ заслугъ, а то длятого, бо такъ Kurjer Lwowski пише. Найшли ся також люде, що поважились у Вѣдни кинути темне свѣтло на станъ шкѣльництва въ Галичинѣ. Дальше выхвалювавъ бесѣдникъ свою дѣяльность въ радѣ державнѣй. Що-до солідарности въ колѣ польскѣмъ, то запевнивъ, що хто вступить до него, пересвѣдчить ся вже въ першѣмъ тыждни о хосенѣй дѣяльности кола для краю и народу польского.

Пос. Бернадзиковскій застерѣгъ ся противъ закиду гр. Андр. Потоцкого, мовь бы людовцѣ не твердо стояли на становиску католицкѣмъ. Людовцѣ не вывѣшують хоругвка католицизму, але мимо того крѣпко его придержують ся. Заперечивъ права п. Абрагамовичеви кинти собѣ зъ выступѣвъ послѣвъ людовыхъ; п. Абраг. не мае права критикувати, зъ якихъ газетъ людовцѣ информують ся, бо такъ само нѣхто не пѣдносить того, що п. Абр. читае Przegląd и Czas. А що до обороны поступованя кола польского, то бесѣдникъ пригадавъ маніфестацію польскихъ послѣвъ зъ нагоды смерти Алнксандра III. Вкѣнци заявивъ, що послы людовѣ будуть солідарно поступати зъ коломъ, а навѣть и вступлять до кола, наколи регулямінъ его буде зреформованый въ справедливѣмъ и поступовѣмъ дусѣ.

Пос. Иванъ Чайковскій хваливъ поведене Полякѣвъ, котрѣ добровѣльно згодили ся на уступства національнѣ для Русинѣвъ. Примѣромъ такого уступства: наплесы рускій на пляцу зелѣзничѣмъ въ Гусятинѣ За тѣ уступства стрѣчають Полякѣвъ докоры и напасти, того рода, якъ выступы Романчука по вѣчахъ народныхъ. Поляки бажають, щобы людъ рускій бувъ такимъ, якъ его Панъ Бѣгъ сотворивъ, а не деморалізованый ворогами народу польского. Вѣдтакъ полемізувавъ зъ высказами людовцѣвъ.

Пос. Вуйцікъ пѣднесъ надужитя, якихъ теперь допускають ся комісарѣ староствъ при переводженю правыборѣвъ. Если таке дѣе ся въ часѣ сесіи соймовои, коли можна интерпелювати, то що стане ся, якъ послы розъѣдуть ся, тогдѣ комісарѣ и жандармы будуть выбирати посла а не людъ. На доказъ вѣдчитавъ листъ, въ котрѣмъ описано способъ переведеня правыборѣвъ дня 12 лютого въ Ронцы рускѣй, пов. горлицкого. Солідарнѣсть буде тогдѣ захована, коли выборы будуть переведенѣ безъ багнетѣвъ а безъ надужить комісарѣвъ. Докоривъ Абрагамовичеви, що накидавъ ся на неприсутныхъ послѣвъ (Леваковского и Гнѣвоша), бо се не личить зъ любовію ближного. Праса, выхвалювана Абр. накадае ся на людовцѣвъ неначе шакалѣ.

Пос. Остапчукъ пѣддавъ критицѣ дѣяльнѣсть нашихъ автономічныхъ институцій, передовсѣмъ выдѣлѣвъ повѣтовыхъ, котрѣ въ першѣй лініи мають політичну цѣль передъ очима, замѣсть справдѣшнои господарки повѣтовои. Застерѣгъ ся противъ поведеня властей політичныхъ супротивъ руху селянского: розвязуваня вѣчь и караня участниковъ тыхъ вѣчь.

Пос. гр. Войт. Дѣдушицкій промавлявъ въ оборонѣ политики теперѣшнои репрезентаціи польскои у Вѣдни и остерѣгавъ передъ нарушенѣмъ солідарности.

Пос. Окуневскій въ фактичнѣмъ спростованю выказувавъ многѣ промахи промовы п. Абрагамовича. Пригадавъ становиско Полякѣвъ въ справѣ стану облоги въ Чехіи; высказавъ, що всякѣ инвестиціи зелѣзничѣ въ Галичинѣ роблены въ цѣляхъ мілітарныхъ; пригадавъ способъ полагодженя квестіи пропінаційнои. А що-до закидѣвъ въ справѣ выступу при внесеню о цѣсарскѣмъ ювілею, то заявивъ пос. Окуневскій, що мусѣвъ протестъ пѣднести за-для збереженя правно державного становиска Русинѣвъ. Протестувавъ противъ надуживаня ювілею цѣсарского до цѣлей політичныхъ. Що иншого святкувати ювіле — и въ тѣмъ вглядѣ нѣхто не може закинути Русинамъ бракъ льояльности, — але що иншого выкористувати его лишь въ хосенъ одной народности зъ поминененъ другои.

Референтъ пос. Пінінъскій перейшовъ побѣжно всѣ головнѣйшѣ гадки порушенѣ бесѣдниками. Чудувавъ ся, що п. Барвѣньскій хотѣвъ показувати певного рода невдоволене зъ поведеня Полякѣвъ супротивъ Русинѣвъ. Полемізувавъ зъ пос. Окуневскимъ въ квестіи, чи потрѣбнѣ костели у всходнѣй Галичинѣ. Поляки готовѣ узгляднити оправданѣ потребы Русинѣвъ, але зъ другои стороны не можуть поминати интересѣвъ польского населеня у всходнѣй Галичинѣ. Вкѣнци старавъ ся пояснити вагу и значѣне солідарности въ колѣ польскѣмъ та выказати хибность понятій людовцѣвъ въ тѣмъ вглядѣ.

Год. 2¾ — засѣдане тревае дальше.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Нашимъ Вп. Читателямъ подаемо до вѣдомости, що Друкарня Ставропигійского Института обѣцяла постаратись не абавомъ о новѣ черенки на друкъ „Дѣла“ — замѣсть нинѣшныхъ надто вже збитыхъ. Отже просимо о терпеливость!

— Протесты до сойму противъ заведеня окружныхъ громадъ переслали дальше на руки „Народнои Рады“ слѣдуючѣ громады: Рекшинъ и Стрыганцѣ пов. бережаньского; Кривець, Раковець и Яблонка пов. богородчаньского; Лавочнѣ и Козачина пов. борщѣвского; Барилювъ и Волохи пов. брѣдского; Трибуховцѣ и Цвѣтова пов. бучацкого; Воля добростаньска пов. городецкого; Гостовъ, Гериня, Липа, Лужки, Росточокъ и Слобода болеховска пов. долиньского; Воля велика, Дубравка и Ловчицѣ пов. жидачѣвского; Бабинъ, Довжка, Мошковцѣ, Сѣвка войнилювска пов. калуского; Убинь, Лапы польскѣ, Лапаѣвка, Оглядовъ, Синькювъ, Радехювъ, Немилювъ, Середопѣльцѣ, Муканѣ, Ператинъ, Оплуцко, Витковъ новый, Витковъ старый, Полове, Криве, Павловъ, Станинъ, Волиця барилова, Куликовъ и Журатинъ пов. каменецкого; Хвалибога пов. коломыйского; Гуменець пов. львовского! Стефкова пов. лѣського, Дитятичѣ пов. мостиского; Перемышляны и Коросно пов. перемышляньского; Семаковцѣ пов. пѣдгаецкого; Потеличь пов равского; Драгасимювъ, Задубровцѣ, Княже и Тучапы пов. снятиньского; Колодѣѣвъ, Перловцѣ и Суботювъ пов. станиславовского; Стинява вижна и нижна пов. стрыйского; Тысьменица пов. товмацкого; Струсювка и Шманьковцѣ пов. чортковского. — На руки „Селяньскои Рады“ у Львовѣ переслала протестъ громада Никонковичѣ, пов. львовского.

— Въ недѣлю дня 14 н. ст. лютого с. р. о годинѣ 6 вечеромъ вѣдбудуть ся перший загальнѣ зборы читальнѣ „Просвѣты“ для мѣста Львова въ домѣ товарыства [Ринокъ ч. 10, I. поверхъ] на котрѣ запрошують члены основателѣ всѣхъ членовъ львовскихъ и приятелѣвъ просвѣты нар дови Читальня „Просвѣты“ буде умѣщена въ окремѣй комнатѣ, побочь бібліотеки товарыства. Провѣдъ читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ обнявъ при ея заложеню проф. Граг. Врецьона, членъ головного выдѣлу „Просвѣты“.

— Читальня „Просвѣты“ въ Балинцяхъ уряджуе въ середу, дня 17 с. м. у власномъ домѣ вечернецѣ зъ спѣвами и драматичнымъ представленемъ въ честь 36-ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка. Програму вечернець выповнять: 1) „Не згасайте ясныѣ зорѣ“ слова М. Шашкевича, музика Вахняннна; 2) „По морю, по морю“, слова К. Устіяновича, музика Вахняннна; 3) „Посланіе“ Тараса Шевченка, деклямація; 4) „Огнѣ горять“ слова Шевченка, музика Воробкевича; 5) „На щедрый вечеръ“ композиція Ф. Колессы; 6) „Лихій день“ комедія Гр. Григоріевича; 7) „Вечернцѣ“ слова и музика Нѣщиньского. Комітетъ, не высылаючи окремыхъ запрошень, просить всѣхъ на сѣмъ мѣсци о численну участь въ вечернцяхъ. Початокъ вечернць межи 6-ою а 7-ою годиною вечеромъ.

— Засѣданє секціи математично-природописнои тов. им. Шевченка вѣдбуде ся въ понедѣлокъ 15 н. ст. лютого о год. 7. вечеромъ въ льокали Наукового товарыства им. Шевченка, при ул. Академичнѣй ч. 8.

— Міністры — президентъ гр. К. Бадені и міністеръ для Галичины д-ръ Рітнеръ вѣдъѣдять нинѣ зъ Львова до Вѣдня.

— Вѣдъ п. Ивана Семанюка, студента правъ зъ Вѣдня и бувшого члена выдѣлу „Січи“, одержуемо письмо, въ котрѣмъ намъ заявляе, що вонъ въ справѣ звѣстныхъ новорѣчныхъ благожелань „Січи“ пѣдписавъ ся тѣлько на благожеланю редакціямъ „Дѣлу“ и „Зорѣ“; инши благожеланя не вонъ пѣдписувавъ.

— Дрѣбнѣ вѣсти. Зъ арешту вѣйскового въ Перемышли утѣкъ вѣ второкъ засудженый на тяжку вязницю воякъ и оховавъ ся на даху будынку, и не хотѣвъ зѣйти. Приклыкано огневу сторожу и комінарѣвъ. Коминарѣ вылѣзли на дахъ, а зъ долины обливано арештанта водою зъ сикавки. Вкѣнци удало ся коминареви звязати втѣкачеви руки и силою знести его зъ даху. — На кару смерти засудивъ краковскій трибуналъ 22-лѣтного Франца Кумалю и 31-лѣтну Анну Робакову, котрѣ въ жовтни м. р. убили пѣдступно чоловѣка Робаковои, а самѣ хотѣли побрати ся. Убитый бувъ зелѣзничимъ будникомъ а Кумаля его помочникомъ. — При ул. Чарнецкого ч. 26. у Львовѣ жѣнка возьного зъ асекурацій краковскои Павлюка напалила въ печи и заткавши коминъ пѣйшла до мѣста, а лишила дома четверо дѣтей. Коли вернула до дому, застала тамъ дымъ и загаръ, а дѣти лежали на земли безъ признаку житя. Вѣзвана стація ратункова привераула трое дѣтей до житя, але найстаршій 8-лѣтный хлопець, мимо всякихъ заходовъ, померъ.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои внѣбрукскои 50-крейцаровои льотерія, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готовкою**. Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѣдклично **дня 20-го лютого.**

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Наталія зъ Ольшаньскихъ Кунницка, жена урядника краевои дирекціи скарбу, померла въ 24-бмъ роцѣ житя. Въ покойнѣй тратить родина вселюбезнѣйшу доньку и сестру, а мужь и сынъ найдорожу жену и матѣрь. Вѣчна ѣй память!

Телеґрамы „Дѣла“.

Чернѣвцѣ 13 лютого. На вчерашнѣмъ засѣданю сойму п. Ротъ выступивъ зъ внесенемъ, щобы заведено загальну курію такожь при выборахъ до сойму и тайне голосоване у всѣхъ куріяхъ.

Будапештъ 13 лютого. П. Польоній жадавъ вчера тайного засѣданя сойму для обговореня всходнои справы. Банфі вѣдповѣвъ, що тайне засѣдане непотрѣбне, бо вонъ може дати всякѣ пояснення на засѣданю явнѣмъ. Коштутъ мае внести нинѣ интерпеляцію що-до становиска Австро-Угорщины до всходнои справы.

Вѣдень 13 лютого. N. fr. Presse пише: Грецка фльотиля ще не довхала до Канеѣ. Команданты кораблѣвъ, стоячихъ пѣдъ Кретою, мають приказъ ужити всѣхъ силъ, щобы не допустити до нарушеня мира. Тому грецка фльотиля, коли прибуде пѣдъ Крету, буде певнѣрно мусѣла назадъ вертати пѣдъ ескортою кораблѣвъ нашихъ державъ.

Будапештъ 13 лютого. Pester Lloyd каже, що вѣйна чи миръ не залежить вѣдъ Греціи. Нинѣшный грѣзный станъ на Кретѣ не змѣнить постановы державъ, щобы удержати status quo. Небезпеченьства вѣйны якъ не було, такъ нема. Коли бы грецка фльотиля хотѣла высадити на Крету грецке войско або грецкихъ еміґрантовъ, то кораблѣ нашихъ державъ не допустять до того.

Берлинъ 13 лютого. Въ тутешныхъ политичныхъ кругахъ уважають станъ рѣчи на всходѣ за грѣзный черезъ неуважный кроку Греціи, але заразомъ надѣють ся на певно, що державамъ удасть ся запобѣгти вѣйнѣ. Поки-що поновлено лише пересторогу, щобы Греція здержала ся вѣдъ неуважного кроку на Кретѣ, а амбасадоры въ Царгородѣ дѣстали припорученѣ, щобы напирали на Порту о приспѣшене признаныхъ Кретѣ реформъ. Державы зарѣвно не хотять допустити оружного нападу Греціи на Крету, якъ и того, щобы Туреччина выправила войско до Тесаліи.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цнікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПІВ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканй легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ЧИСТА алькалічна ВôДА кисла

выпробована вôдъ сотокъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги **органôвъ вôддыховыхъ и травленя** при **гôстцѣ, нежитѣ жолудка и мѣхура**. Добра особливо для дѣтей, рекон- 4 валесцентôвъ и въ часѣ тяжк. (I.)

Найлѣпшій напитокъ діететичный и покрѣпляючій.

Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнні почвôрній до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60

поручає ЦЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Ново отворена

МОЛОЧАРНЯ

при ул. Собѣского ч. 34.

Обѣды и вечерѣ, ино на свѣжôмъ маслѣ зладженій, повинній звернути увагу кождого. Кава и гербата по умѣркованôй цѣнѣ. Дôстати можна кождон хвилѣ. 3:1 1—3

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковній.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

ПОДЯКА.

Заявляю прилюдно Хвальному Товариству асекураційному „ДНѢСТЕРЪ“ подяку за совѣстне и скоре зліквідоване частковои шкоды огневои. До 4 днёвъ я вже мавъ выплачену готôвку. Маю отже повне довѣре до нашои институціи и обезпечаю въ нѣй свого власного майна на суму 35 416 зр. Плоха обава декотрыхъ громадъ або священникôвъ, що боять ся бôльшихъ церквей обезпечати въ „Днѣстрѣ“! Шануйте свое! если хочете, щобы Васъ люде мали за люде.

Іосифъ Будзѣньскій, помѣщякъ въ Людвикôвцѣ.

44 1—1

ПОДЯКА.

Тов. „Академічна Громада“ висказує отсим сердечну подяку Вп. панам Марії і Емилії Слобôдзінним, Данилюківній и Е. Прокоповичівній, надто панам Хандерасови, Тобиловичеви і С. Паньківскому за їх ласкаву участь в аматорскім представленю. Осібно годить ся піднести працю п. Миколи Вороного, виповідаючого тим відповідну подяку, котрій докладав усіх сил, щоби представленє вепало як найоправнійше. Товариство чує ся відтак тісно звязаним з нашою суспільностию, котра оказала ему і сим разом свою симпатію, поспішивши громадно на представленє, щоби тим самим підперти его взмаганям до розвою. Вкінци товариство складає належну подяку „Клюбови почтовому“ за дар 10 зр., при тій нагоді зложений.

Львів дня 8 лютого 1897.

За виділ *Ізидор Голубович*, гол ва; *Іван Білик*, писар.

ЛЬВІВ! — Ти хлопче, як бачу, продавби і мене для них! Чи справді ти такій зимній? Сли нї, то чому бодай одним слівцем не зрадиш чувства, не увевнии, що все ще мною дорожиш? 47 2—2

зр. 1.60 зр. 1.60

Охорону противъ зимна и мокроты подають виключно лишь мои на цѣлый свѣтъ славній

Офіцирскій дерги на конѣ

черезъ економôвъ, властителѣвъ стаднинъ, управителѣвъ дôбръ признанй теплыми, тревалыми, не дозношеня, а тымъ самымъ безпереченно и найлѣпшими дергами на конѣ. Они суть значнои величины та засмотренй яркими бордюрами и пасмужками, а можна ихъ уживати такожь за теплй покрывала на лôжка. Коштують: сорта А зр. 1·60 сорта В зр. 2. Жовтй дерги фіякерскій зъ 6 всѣлякими пасмужками и бордюрами, достаточно довгій и широкій (2 метры довгій, 1½ метра широкій) дуже добрій, по зр 3·50 за штуку. 379

Розсылка пôдъ гарантією за послѣплатою. За непригôдне звертає ся грошѣ **Выключне мѣсце для замовлень M. Rundbakin Wien II. Taborstrasse 35.**

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинôвъ

Цѣна 70 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Св. Юрія

грудній зела

и приналежный до него

грудный порошокъ

св. Юрія зъ „St. Georgs Apotheke“ у Вѣдни, V/2, Wimmergasse 33. Одинокій средства противъ нежитôвъ, кашлѣвъ, хрипки, заслѣмленя, астмы и т п усувають, усмиряють кашель, вдекшують важкій вôддыхъ и приносять пôльгу дыхавичнымъ въ найкоротшôмъ часѣ. — Цѣна пачки грудныхъ порошкôвъ св. Юрія 50 кр., а пачки приналежного до нихъ чаю св. Юрія тежъ 50 кр.; почтою платить ся о 20 кр. дорожше за опаковане и пересылку. Высилає ся почтою найменше двѣ пачки Грошѣ просить ся присилати переказомъ. **Правдивій лишь въ аптицѣ пôдъ св Юріемъ, Вѣдень, V/2, Wimmergasse 33,** куда належить адресувати всякій замовленя.

Складъ въ Краковѣ въ аптицѣ ГЕЛЛЄРА, ул. Гродска; у Львовѣ въ аптицѣ ПЕТРА МІКОЛЯША. 30 2—12

Оповѣщене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Впов. Публику, що зъ днемъ 1 сѣчня 1897 отворивъ-емъ

Першу руску

РЕСТАВРАЦІЮ

пôдъ ЛЬВОМЪ

устровену зъ комфортомъ, получену зъ комнатою до білярду и зъ

КОМНАТОЮ до СНѢДАНЬ

Засмотрена у всякій роды горѣвокъ, розолісôвъ, лікерôвъ, винъ австрійскихъ, угорскихъ, італійскихъ, бургундскихъ и шампаньскихъ, всѣлякій меды, пива зъ бровару Лілієнфельда и зъ Пільзна та Окоціма, всѣлякій зимній перекуски, щоденно свѣжа кухня. За чилякій зимній перекуски, щоденно свѣжа кухня. За чистоту и добрбть якъ трункôвъ такъ и всякихъ перекусокъ продаваныхъ въ моёй реставраціи в комнатѣ до снѣдань ручу, бо спроваджую ихъ зъ першорядныхъ фабрикъ.

Докладати буду всѣлякого можливого стараня, щобы Вп. Публику пôдъ кождымъ взглядомъ вдоволити и длятого прошу привѣтливо о як найчисленнѣйшій вôдвѣдины.

Зъ глубокамъ поважанемъ

ВОЛОДИСЛАВЪ БУКАЛЬСКІЙ

29 4 4 **Львôвъ, ул. Шептицкихъ ч 50.**

Не давайтесь обманити

и звертайте назадъ наслѣдуваня безъ варности.

„Servus“ Гавзена Касельске Какао вôвсяне,

зъ охоронною маркою „УЛИЙ“ продає ся лишь въ картонахъ по 33 кôстокъ опаковано въ станіолѣ по 70 кр. за картонъ — дôстати можна у всѣхъ аптикахъ, въ торговляхъ делікатесôвъ, дротеріяхъ и въ лучшихъ торговляхъ товарôвъ кольоніальныхъ.

Hausen & Co., Kassel und Eger.

Генеральна продажь для Австро-Угорщины L. Koestlin, Bregenz. 373 1—1

Александеръ Царевичъ

артистъ-маляръ

(въ Кобиловолокахъ п. Янôвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнôй практицѣ въ краю и за границею приймає вôдъ кôлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малює церковній образы до иконостасôвъ и престолôвъ; приймає рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малює стѣны церковъ и т. п Крôмъ того выготовляє портреты зъ фотографій и зъ натуры. Поднимаючи ся всѣхъ робôтъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальні письма, має вôнъ повну надѣю, що Вел. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 96 ?

Вôдзначене на краевôй выставѣ въ р. 1894 почетнымъ дипльомомъ ц. к. міністерства торговлѣ.

Краєве товариство ткацке

„PRZĄDKA“

(ПРЯХА)

въ Короснѣ

поручає Пов. П. Т. Публицѣ свого выробу чисто льняній, звѣстній зъ доброты, ручно тканй.

Полотна корчиньскій

вôдъ найгрубшихъ до найтоншихъ вѣбъ и

БѢЛЄ СТОЛОВЕ

о взорѣ кôстковôмъ и адамашковôмъ

77 46—52 также доставляє

сѣтки до сушеня хмелю

Замовленя просимо надсылати просто до Коросна (почта, телеграфъ и стація зелѣзнича вô мѣсци).

Пробки и цѣнники на жадане оплатно и вôдворотною почтою.

КАРТЫ ВѢДЫ

до Пôвнôчнои Америки

Голяндско-Американьскимъ шляхомъ

(Нідерляндско Американьске товариство пароходнои плавбы.)

I. Kolowratring 9

IV. Weyringergasse 7 a **WIEN.**

Щоденна експедиція зъ Вѣдня.

Поясненя безплатно. 6 6—8

ВСѢЛЯКІ КУПОНЫ

и

выльосованій цѣнній папиры

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 A 6—0

Знана вôдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціяльні якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek, Карпатôвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренôвка и т. и. горѣвки упривілеевані и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вôльного вôдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкôдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнôмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 302—?

КОТВА

Liniment Capsici compos.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените усмиряюче бôль втиране; въ цѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально улюблене средство домове завсѣгды лишь словами

Ріхтера лініментъ зъ „котвою“

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою“, бо ино такій суть правдивій.

Ріхтера антика пôдъ „Золотымъ Львомъ,“ Прага. 363 14—35

E. Zbiteka

въ Neustift

кол. Оломуца

выробы мозаики въ склѣ кв. гробы, престолъ Божого Тѣла и гробы зъ Льордъ 20 2—?

удостоили ся вôдзначеня вôдъ Є. Св. Папы Льва XIII. Узнане вôдъ католицко-богословскои академіи въ Петербурзѣ, нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. — Илюстрованій цѣнники franco. Достава пôдъ гарантією.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Передпослѣдный Тыждень!

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 16—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей.

Папѣръ зъ фабр. Черляньскон.

Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 26. Львовъ, Понедѣлокъ 3 (15) Лютого 1897 Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes. I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрін:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Вѣдозва.

Вѣдозвою зъ дня 27 вересня 1896 оголосили-сьмо, що товариство Народна Рада у Львовѣ буде при теперѣшныхъ выборахъ до рады державнои вести акцію самостѣйно. Пѣсля того поробили-сьмо приготовленя до тои акціи, и по повѣтахъ стали завязувати ся комітеты выборчѣ.

Мѣжь-тымъ вѣдпоручники всего рускаго духовеньства на зѣздѣ 10. грудня рѣшили одноголосно завязати спѣльный комітетъ выборчій зъ другою головною партіею рускою и дали починъ до того выбранемъ 30 священикѣвъ зъ обохъ партій. Супротивъ того факту постановили мы, щобы не роздроблювати рускихъ силъ, пѣсля арт. VIII народнои програмы, стоячи на становищи самостѣйности рускаго народу, приступити до спѣльнои акціи, котрои впрочѣмъ вже й перше нашѣ члены зъ многихъ сторѣнъ краю домагали ся.

Тымъ способомъ утворивъ ся краевый рускій комітетъ выборчій, зложеный въ 30 священикѣвъ, 30 членѣвъ зъ свѣтскои интеліґенціи и 30 селянъ та мѣщанъ безъ рѣзницѣ партій. Той комітетъ взявъ цѣлу акцію выборчу въ свои руки и втягае до неи загалъ народу, вѣнъ потворивъ комітеты повѣтовѣ и мѣсцевѣ, устроюе вѣча и зборы выборцѣвъ, выдавъ вѣдозвы выборчѣ а небавкомъ оголосить своихъ кандидатѣвъ.

Нарады комітету и цѣла робота его ведуть ся въ повнѣй згодѣ и не въ интересѣ партійнѣмъ, але въ загальнѣмъ интересѣ рускаго народу.

Отже выдѣлъ Народнои Рады, въ повнѣй надѣи, що тая згода и интересъ народный будуть и дальше руководити працями комітету, взываe всѣхъ членѣвъ товариства въ цѣлѣмъ краю, щобы акцію Краевого рускаго комітету выборчого щиро и всѣми силами пѣдпирали. Супротивъ той спѣльнои акціи всяка акція покутна або вѣдособлена могла бы выйти тѣлько на шкоду интересѣвъ народныхъ.

Вѣдъ выдѣлу Народнои Рады.

У Львовѣ дня 15. н. ст. лютого 1897.

Зъ руху выборчого.

Правыборы розпочали ся вже въ многихъ повѣтахъ. Нарѣдъ снмъ разомъ бѣльше якъ коли-небудь зорґанізувавъ ся до правыборѣвъ и, якъ бы не пресія та надужитя, декуды дуже яркѣ, пригадуючѣ рѣкъ 1895-ый, честнѣ правыборцѣ скрѣзь выходили бы побѣдоносно. Зъ деякихъ сторѣнъ одержали мы вѣдрадни вѣсти про побѣду честныхъ нашихъ правыборцѣвъ, мимо страшнои пресіи и всякихъ пѣдлыхъ штучокъ выборчихъ.

Нехай честнѣ нашѣ правыборцѣ тѣлько держать ся скрѣзь крѣпко и неустрашимо а — дасть Богъ — побѣдимо!

Де комісарѣ допускають ся надужить або взагалѣ поступають неправно, зъ-вѣдтамъ вносити протесты и рѣвночасно всякѣ того рода факты подавати (розумѣесь — совѣстно, по правдѣ) черезъ дневники до публичнои вѣдомости.

———

Зъ Пѣдгаєччины пишуть намъ:

Дня 9 с. м. вѣдбуло ся вѣче народне въ Завалові. Мимо заверухи прибуло на се вѣче 250 селянъ, 14 священикѣвъ и староста пѣдгаєцкій яко гѣсть. Вѣче отворивъ о. Гузаръ и запросивъ на предсѣдателя о. дек. Свѣтковича зъ Божикова, а на заступника ч. вѣлта Волчука. — Рефератѣвъ було три. Першій о реформѣ выборчѣй выголосивъ д-ръ Андрѣй Чайковскій зъ Бережанъ. Другій референтъ о громадахъ окружныхъ мавъ господарь Т. Славенюкъ зъ Мозолѣвки и поставивъ резолюцію, щобы внести протестъ противъ заведеня громадъ окружныхъ на руки свого посла д-ра Савчака, на що присутнѣ одноголосно згодили ся. Третій референтъ о законѣ дороговѣмъ выголосивъ о. Иванъ Навроцкій зъ Голгѣчь и поставивъ резолюцію, щобы послы старались о змѣну его въ тѣмъ змыслѣ: два днѣ шарварку и 3% вѣдъ безпосередныхъ податкѣвъ; а що зъ того лишилось бы, не звертати до повѣту, лише ужити на направу всѣхъ дорѣгъ въ громадѣ. Резолюцію тую принято зъ поправкою д-ра Чайковского, щобы не вѣдроблати шварквѣвъ, лишь платити 5% вѣдъ безпосередныхъ податкѣвъ, а що лишить ся, ужити на фондъ дороговый громадскій.

Вѣдтакъ наступили внесеня членѣвъ вѣча. О. деканъ Стеткевичъ, по довшѣй промовѣ о заслугахъ священикѣвъ для народу яко его провѣдникѣвъ, „зарекомандувавъ“ яко кандидата зъ IV-ои курія о. Евгенія Гузара, котрый мае кандидувати зъ рамени Е. Е. кардинала. Однакъ вѣче — на внесеня д-ра Чайковского и о. Навроцкого — не приняло сен кандидатуры до вѣдомости и полишило поставлене кандидата делеґатамъ повѣтовыхъ комітетѣвъ рускихъ: пѣдгаєцкого, бережаньского и рогатиньского. — *Участникъ.*

———

Позавчера и вчера вѣдбували ся въ св. Юрѣ у Е. Е. кардинала нарады въ справѣ кандидатуръ зъ IV. и V. курій округа Коломыя-Снятынъ и т. д. Взывано п. Барвѣньского, ходжено до намѣстника, переговорюва но зъ польскимъ центральнымъ комітетомъ. Вѣдниди ураджено, що въ тѣмъ округѣ зъ огляду на настрѣй селяньства неможлива есть кандидатура священикѣвъ, длятого и закинено кандидатуры каноніка Гробельского въ V. курія а о. декана Заревича [гестя д-ра Смаля-Стоцкого] въ IV-ѣй. Заразомъ постановлено вѣзвати телеґрафічно радника судового зъ Снятина п. Товарницкого, щобы вѣнъ принявъ кандидатуру зъ рамени кардинала, взглядно польского центр. комітету, а коли п. Товарницкій вымовивъ ся вѣдъ тои почести, рѣшено удати ся зъ такимъ самымъ зазывомъ до д-ра Дембицкого, адвоката въ Коломыи. Вѣдповѣди вѣдъ него ще нема, але — якъ насъ увѣзняють и якъ також мы самѣ маемо основу припускати — д-ръ Дембицкій також не прийме такои кандидатуры.

———

Зъ Золочѣвщины пишуть намъ [и въ тѣмъ дѣлѣ ставить нинѣ пос. Окуневскій интерпеляцію въ соймѣ]:

Въ повѣтахъ Золочѣвъ-Перемышляны кандидуе на посла въ IV-тѣй курія зѣ стороны польскои п. Родеръ ц. к. староста золочѣвскій. Сей панъ, знаючи, що селяннъ въ нашѣмъ повѣтѣ зачавъ уже де-ще думати надъ своимъ положеньемъ та порозумѣвъ, якихъ людей на заступникѣвъ своихъ мае высылати до Вѣдня, бере ся на чисто старостиньскій способъ, щобы допяти свого. На день 9 с. м. скликавъ вѣнъ до Золочева, нѣбы-то на сесію, вѣйтѣвъ и писарѣвъ — але не думайте, що всѣхъ зъ повѣту, нѣ! — тѣлько зъ такихъ громадъ, о котрыхъ знавъ, що ихъ выборцѣ не будуть голосувати на пана старосту. На тоту сесію покликувавъ до своеи канцеляріи по кѣлькохъ вѣйтѣвъ и наказувавъ имъ, щобы не важили ся выбирати на выборцѣвъ „moskali“, але щобы выбрали ся самѣ, а при выборѣ посла голосували тѣлько на него, бо „якъ мене выберете, то буде добре, а якъ нѣ, то я вамъ дамь ся въ знаки такъ, що вы мене попамятаете, та не буде ся вамъ хотѣло выбирати на посла якогось тамъ москаля..“ Такъ говорить урядникъ цѣсарскій при выборахъ, де кождый горожанинъ мае выбирати своихъ заступникѣвъ пѣсля свого переконаня. Чи-жь се выбѣръ вѣльный? По що-жь громады мали давати вѣйтамъ та писарямъ ще стѣйки та на дорогу по кѣлька шѣстокъ? Хиба на то, щобы панъ староста мѣгъ за собою аґітувати та терорызмомъ здобути мандатъ! Nie honorowo wprawdѣ, ale zdrowo. — *Той самъ.*

———

Въ недѣлю 14-ого лютого була у намѣстника кн. Санґушка депутація калускихъ мѣщанъ: пп. Боднарчукъ, Возняк и Сервацкій, щобы пожалуватись на пресію выборчѣ, якѣ въ Калущинѣ зачинають ся, и просити о строге захованє легальности. Намѣстникъ приймивъ вѣдъ депутаціи дотычне письмо и вѣдославъ депутацію до шефа президіяльного бюра, адвоката Мавтнера. Сей, прочитавши письмо, робивъ уваги, що нема въ нѣмъ конкретныхъ фактѣвъ [були тамъ факты, помѣщенѣ въ „Дѣлѣ“], закидавъ членамъ депутаціи, що Русины вѣчно незадоволенѣ, хоть вѣнъ н. пр. приймивъ вѣдъ нихъ руске письмо, и выхвалявъ п. Каратницкого. Члены вѣдповѣли, що не тѣлько Русины але й Поляки калускѣ незадоволенѣ зъ поступованя властій [п. Сервацкій есть латиньского обряду и промовлявъ о польски]; заявили, що они не хотять послѣвъ накидуваныхъ але заступникѣвъ зъ волѣ народу, и домагали ся въ рѣшучій способѣ пошанованя конституційныхъ правъ. П. Мавтнеръ запевнивъ, що выборы будуть переправаджувати ся зовсѣмъ легально а всякѣ оправданѣ жалобы будуть увзгляднювати. Побачимо!

———

Зъ Турчаньского пишуть намъ:

Въ Борини, де то такъ славно уневажнивъ 1895 р. легальнѣ выборы до сойму п. староста Бѣлиньскій, що ажь соймъ мусѣвъ его уневажнене уневажнити [отже вже мусѣло бути щось дуже разячого, чого допустивъ ся п. староста], вѣдбули ся правыборы дня 13 лютого крадькы, такъ що нѣхто навѣть зъ найближшихъ нѣчо не знавъ и на выборы не прийшовъ. Комісарь п. Луцкій зъѣхавъ дня 13 лютого о 9 годинѣ рано и привѣзъ зъ собою автографоване заряджене выборове зъ датою 9 лютого 1897 ч. 1556, де вызначено на выборы день 13 лютого, отже той самъ, вѣдъ 8 до 10 рано и вѣдъ 2 до 3 пополудни. Комісарь, наказавши вѣйтови прибити заряджене староства заразъ на дверехъ коршмы, самъ зайшовъ до канцеляріи обшару дворского и тамъ зъ обшарниками и двома жидами выбрали тыхъ самыхъ двохъ жидѣвъ, завѣдателя обшару дворского и вѣйта. Лише на глумъ законнѣй формальности выписано на кѣнци: „Termin wyborów i lokal wyborczy należy podać do powszechnej wiadomości.“

И де-жь пытаю ся взгляды на службову присягу ц. к. урядника, котрою заслонюють ся? де тото торжественне заявленє президента міністрѣвъ, що вѣнъ буде дбати о легальне выконуванє закона? де право загального голосованя въ V курія? де правда и справедливость?!

Сказавъ бы хто: було пильнувати выборѣвъ та довѣдати ся про нихъ! Коли-жь бо въ пятницю вечеромъ не було вѣдомости, а въ суботу рано рѣвночасно зъ пріѣздомъ комісаря годѣ зѣбрати выборцѣвъ, коли тымчасомъ комісарь выборы переводить, а выборцѣ ажь по выборахъ о выборахъ довѣдують ся...

Обуренє въ селѣ велике. Протесты до ц. к. староства и ц. к. намѣстництва рѣвночасно высылає ся.

Ґригорій Мороз парохъ въ Борини.

———

Зъ Каменецкого пишуть намъ:

Дня 13 с. м. вѣдбували ся въ селѣ Нагѣрцяхъ правыборы: рано въ V. курія а пополудни въ IV-ѣй. Комісарь Бончевскій приймавъ голосы вѣдъ дворскои службы, котра вся голосувала на свого пана, Лодиньского, а господарѣвъ прочитавъ тѣлько декотрѣ имена безъ голосованя. При голосованю въ IV-ои курія казавъ поліціянтъ явившимъ ся точно о означенѣй годинѣ чекати на дворѣ передъ канцеляріею громадскою, а тымчасомъ присутнѣ въ канцеляріи вѣйтъ, присяжный и оденъ правыборець выбрали двохъ выборцѣвъ. Коли господарѣ добивали ся до запертыхъ дверей канцеляріи, грожено имъ карою, а вкѣнци заявлено, що правыборы вже скѣнченѣ! Кѣлькадесять господарѣвъ подали протестъ до староства зъ домаганемъ переведеня новыхъ правыборѣвъ.

День передъ тымъ въ сусѣдныхъ громадахъ вѣдбули ся выборы легально.

———

Зъ Бобрецкого пишуть намъ:

Въ бобрецкѣмъ повѣтѣ зъ-разу не було сильнѣйшои акціи зъ польскои стороны, ажь передъ кѣлькома днями пріѣхавъ панъ староста Навроцкій зъ Долины и вѣдъ тогды акція розвинула ся. Бобрецкій староста черезъ махерѣвъ жидѣвскихъ робить, що може, абы змобілізувати всѣхъ жидѣвъ и переперти польску лісту безъ жадного мѣщанина и Русина. На день 12 лютого по полудни дѣстало около 20 жидѣвъ завѣзваня [зъ датою 15/2 1997 ч. 115] до староства. Тамъ приймавъ кождого жида особно инспекторъ податковый (!) и по звычайныхъ пытаняхъ вступныхъ що-до податку заявивъ, що „есть волею староства а навѣть выс. намѣстництва“, щобы зѣстали выборцями тѣ, котрыхъ лісту удѣлило староство головному махерови Ґотлібови. Се заявленє повторивъ инспекторъ кѣлька разѣвъ, кладучи особливу вагу на волю ц. к. намѣстництва.

———

Зъ Сокальщины пишуть намъ:

Дня 12 с. м. мавъ п. Вахнянинъ справозданє посольске въ Сокали въ сали рады повѣтовои — розумѣе ся — пѣсля новокурсной моды „за запросинами“ и то польскими. Всѣ рухливѣ патріоты Сокальщины, хочь може й були выборцями и вѣддали голосъ на п. Вахнянина, теперь запросинъ не дѣстали. Иншѣ зновъ хоть дѣстали, довѣдавши ся о що ходить, не прибули. И такъ п. Вахнянинъ складавъ справозданє передъ „своими“, а було ихъ надъ 50. Незапрошенымъ а прибувшимъ показувано дверѣ. Мѣжь громадскою селянъ переважали вѣйты, котрыхъ на сесіяхъ вѣйтѣвскихъ звербувавъ п. староста, припоручаючи имъ п. Вахнянина на посла, бо „якъ не выберуть того, за котрымъ е п. староста, то вѣнъ [п. староста] пѣйде зъ Сокаля, а тогдѣ Русинамъ бѣда, бо стратять и то, що вже дѣстали“! Розумѣе ся, вѣйты послушнѣ прибули.

Засѣданя отворивъ п. Высочаньскій, бурмістръ сокальскій. Предсѣдателемъ выбрано польского ксьондза Райнгарда зъ Сокаля. П. Вахнянинъ забравъ слово и въ пѣвтора-годичнѣй бесѣдѣ по майстерски представивъ свое „Фу“ въ повнѣй оказалости. Представивъ свою дѣяльность, заслуги, здобутки, и хваливъ політику теперѣшну, бо Русины ще нѣколи такъ не станули высоко, и п. Вахнянинъ сподѣе ся, що ще высше стануть и бѣльше осягнуть, бо теперь засѣдають на лавахъ міністрѣвъ „нашѣ земляки“ „Nasi rodacy“ вже стали „нашими земляками“! [Панове Бадені, Бѣлиньскій, Яворскій — се вѣвъ-боги у п. Вахнянина; не знати лише, за кого уважають тѣ панове п. Вахнянина, — бо сего вѣнъ не зазначивъ.] Вправдѣ его політику засуджують „паничѣ“, т. е. радикалы и деякѣ „єгомосцѣ“, але вѣнъ боронить справу селянъ и народну совѣстно, та й дальше думае такъ бор нити. Вкѣнци згадавъ, що знае, чого нарѣдъ по вѣчахъ домагае ся, вычисливъ тѣ жадания и обѣцявъ того домагати ся. Посыпали ся „брава“ и якъ на даный знакъ голосы: „царикъ! царикъ!“ И ото — зневоленый, попиханый на передъ выходить селянинъ Царикъ и зачинае щось пльонтати, щось нѣбы вотумъ довѣря. Зновъ „брава“! Потѣмъ забирае слово, жидъ Абґотъ, купець зъ Сокаля, и „za tak świetną obronę“ вносить вотумъ довѣря п. Вахнянинови и просить, щобы принявъ мандатъ и на будуще. Говоривъ ще п. Ломницкій зъ Варяжа по руски — щось на тему згоды и пановання власти. Якійсь панокъ заинтерпелювавъ п. Вахнянина: якъ вѣнъ глядить на радикалѣвъ, и просивъ, щобы близше пояснивъ: що то таке радикалы? Розумѣе ся, п. Вахнянинъ пояснивъ подобнѣсенько якъ въ парляментѣ. По тѣмъ кс. Райнгардъ замкнувъ зборы.

Въ той способѣ выйшовъ п. Вахнянинъ цѣло. Зложивъ справозданє передъ урядниками староства, суду, почты, штайрамту, передъ вѣйтами, писарями и рѣзными порядными людьми, котрѣ все и всюды показують охоту до згоды братнихъ народѣвъ, особливо пѣдчасъ выборѣвъ. П. староста блѣдый, зворушеный, по промовѣ п. Вахнянина ходивъ помѣжь селянъ и намовлявъ, щобы щось говорили, о

щось пытали... Але христіяне лише кивали головами, даючи до пôзнаня: стягнули-сьте насъ, то й маєте! чого-жь вамъ бôльше? — П. Вахнянинъ вôдъѣхавъ зъ чистою совѣстію на таке справоздане до Равы.

——

Зъ Брôдщины пишуть намъ:

Сторонники п. Барвѣньского [а есть ихъ въ повѣтѣ всего кôлькохъ, головно-жь оо. Герасимовичь зъ Бѣлявець и Ю. Дуткевичь зъ Дубя] завязали дня 12 с. м. въ Бродахъ комітетъ выборчій, щобы дати якусь фірму форсованôй правительствомъ и Поляками кандидатурѣ п. Барвѣньского. На вôдозвѣ, котрою запрошувано на довѣрочну нараду для завязаня комітету, були пôдписанѣ „въ имени брôдскихъ народовцѣвъ“ оо. Герасимовичь зъ Бѣлявець, Дуткевичь зъ Дубя и Гутковскій [здаєсь зъ Ожидова?]. На тôй нарадѣ було 4 священикôвъ и спровадженыхъ ними кôлканацять селянъ. О. Герасимовичь выпаливъ „великое славословіе“ п. Барвѣньскому. Селяне, выйшовши зъ нарады, засягали близшихъ информацій въ комітетѣ выборчôмъ завязанôмъ въ Бродахъ дня 1 с. м. зъ 30 членôвъ и казали, що зъ кождого слова, котре на тôй нарадѣ говорено, пробивала ся неправда. Поляки зъ кпинами оповѣдають, що „odbył się wiec Barwińskiego, na którem było 4 księży i 2 chłopów“. Головою комітету выбрано о. Дуткевича, секретаремъ о. Герасимовича, а комітетовыми о. Лотоцкого зъ Лешнева, Петра Скобельского гімназ. проф. и 6 селянъ. Комітетъ сей мавъ проголосити кандидатуру п. Барвѣньского. Въ 1895 р. „брôдскій народовцѣ“ не уважали за потрѣбне завязувати осôбного комітету, бо кандидатуру п. Барвѣньского поставивъ полôскій комітетъ рады повѣтовои. А въ день выбору посла навѣть найблизшій приятелѣ п. Барвѣньского [мѣжь ними два священики] ходили по огородѣ передъ староствомъ и говорили до знакомыхъ, що по вôдданю своихъ голосôвъ на п. Барвѣньского млоить ихъ, бо голосували противъ свого переcвѣдченя...

Правыборы въ Брôдщинѣ почали ся 15-го с. м. Староство выдало своимъ урядникамъ строге припоручене, щобы строго держали ся годинъ приписаныхъ на голосоване и скоро выбе година, нѣкого вже не припускали голосувати. До Залозець выслано ажь двохъ урядникôвъ: одного зô староства, а другого зъ рамени рады повѣтовои яко махера выборчого Звертаємо увагу всѣхъ Русинôвъ брôдского повѣту, щобы въ означенôмъ дни и вызначеной годины являли ся всѣ честнѣ правыборцѣ и займали передне мѣсце въ льокали выборчôмъ, бо инакше напхає ся голота и буде голосувати, а ихъ не допустять до голосованя. Видко, що таке гасло выдано „зъ-горы“ всѣмъ старостамъ, длятого покривджень выборцѣ повинні вносити протесты противъ знасилуванія закона выборчого.

——

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Передвыборчій зôбôръ дня 8. с. м. въ Старôмъ-мѣстѣ въ будынку рады громадскои вôдбувъ ся величаво при участи по-надъ 600 селянъ зъ усѣхъ закутôкôвъ повѣту и 7 священикôвъ. По выборѣ президіи збору першій промовлявъ о. Мих. Зубрицкій о кругѣ дѣланя рады державнои и при кождôй точцѣ вказувавъ, якій повиненъ бути посолъ селянській и чого вôдъ него домагати ся. Зôбранѣ выслухали сего красного выкладу дуже уважно. Потôмъ о. Ив. Яворскій пояснивъ право выборче зъ теперѣшною его реформою. Пояснивъ подѣлъ на курії и выказавъ на даныхъ велику кривду заподѣяну тымъ подѣломъ селянь тву и маломѣщаньству. V-ту курію прирôвнавъ вôнъ до паньскои лєгоміны званои „нѣчо“, що то приладжують ви зъ пѣны бѣлкôвъ и зъ цукру. Вôдтакъ пояснивъ, якъ треба поступати при правыборахъ и при тайнôмъ голосованю картками. Опôсля забирали голосъ участники збору. Мѣщанинъ Зибликевичь, показавши, якъ жидôвска спôлка у Вѣдни въ порозумѣню зъ старомѣскимъ жидомъ Лерманомъ выкористовує ихъ при доставѣ мяса свиньского до Вѣдня, сказавъ, що вôнъ стратиłъ весь свôй маєтокъ та що у Вѣдни рахують имъ кільограмъ не по 40 навѣть, але по 34 кр. Селяне зъ Тершова жалували ся на бракъ опѣки выдѣлу рады повѣтовои надъ громадами. О. Куцѣй зъ Лѣнины великои пôднѣсъ то само жаль до рады повѣтовои за те, що люде зъ Лѣнины и Лаврова вôдробляють шарварокъ на дорозѣ повѣтовôй а мимо того мусять оплачувати рогачку повѣтову, навѣть коли везуть дрова собѣ на паливо. Промовляло ще много иншихъ участникôвъ, а мѣжь ними замѣтна була вôдправа, яку давъ господарь зъ Городовичь Щерба старо-мѣскому столяреви Полякови Хробачиньскому, котрый въ дусѣ панкôвъ старомѣскихъ сказавъ, що „nie we wszystkiem trzeba wierzyć księżom“. Середъ того розповѣвъ ще о. Зубрицкій о намѣренôй реформѣ закона громадского. Въ часѣ тои промовы люде страшенно негодували на грозяче имъ нещасте и якъ оденъ мужь протестували грôмко противъ заведеня громадъ окружныхъ. Пôдъ конець зборôвъ выбрано повѣтовый комітетъ выборчій, въ складъ котрого увôйшло 5 священикôвъ 10 селянъ и 2 мѣщане. Комітетъ заразъ уконституувавъ ся, выбравши головою о. Ив. Яворского а справникомъ п. В. Волосяньского віцебурмістра старо-мѣского.

Коли такъ акція выборча станула у насъ на цѣлкомъ властивôмъ собѣ грунтѣ, о. Василькевичь зъ Лужка розпочавъ нову акцію на свою руку. Письмами приватными запросивъ усѣхъ священикôвъ зъ повѣту на 12-ого лютого на спôльну нараду до Старого-мѣста. Изъ запрошеныхъ вразъ зъ о. ініціяторомъ явило ся всего вôсьмохъ и зъ тыхъ 5 противъ 3 ухвалили завязати свôй комітетъ осôбный пôдъ проводомъ о. Василькевича. До комітету выбрано 15 священикôвъ, а тій мають вôдтакъ прибрати собѣ ще селянъ. Яку ролю мав вôдограти той комітетъ, поки-що не знати, бо й не знати ще, чи вôнъ буде жити, позаякъ до него кромѣ знаныхъ зъ выборôвъ до рады повѣтовои оо. Василькевича, Шемеляка и Гриницкевича выбрано прочихъ безъ ихъ вѣдомости. Ту лише констатуємо, що комітетъ той выбрано противъ активного вже комітету руского, выбраного на зборахъ передвыборчихъ 8-ого лютого, и що зъ нимъ мав сполучити ся польскій комітетъ бецирковый, котрый на кандидата посольского ставить о. Василькевича...

——

Зъ Рудецкого пишуть намъ:

Навѣть такій глухій кутъ, якъ рудецкій повѣтъ, заворушивъ ся передъ выборами. Дня 27 сѣчня вôдбуло ся вѣче въ Рудкахъ, 12-ого с. м. вôдбуло ся вѣче въ Гошанахъ, 17-ого с. м. будуть зборы передвыборчій въ Комарнѣ, а якъ зачувати — вôдбудуть ся ще зо три такій зборы въ повѣтѣ. Вѣче въ Рудкахъ выпало дуже добре; бесѣды посла Романчука и д-ра Ив. Франка одушевляли нарôдъ, а тыхъ 700 людей, що були зъѣхались зъ цѣлого повѣту, рознесуть пôдъ кожду стрѣху слова порады и заохоты до вытревалости. Вѣче въ Гошанахъ 12 с. м. було выслѣдомъ вѣча въ Рудкахъ. На вѣчу въ Гошанахъ явило ся зо 100 селянъ зъ околицѣ, оо. Турянській мѣсцевый парохъ, Савицкій зъ Коропужа и Онишкевичь зъ Хишевичь та й дѣдичь п. Ст. Янко. Референтъ про близькій выборы до рады державнои мавъ о. Онишкевичь, а промовляли ще п. Янко и господарѣ Цьорохъ зъ Кубаєвичь, Ґолиньскій зъ Пôдгайчикъ и другій. Найцѣкавше выйшло пытане: чи есть рôзница мѣжь интересами обшарôвъ дворскихъ а интересами громадъ. Выйшло вкôнци таки на то, що рôзница есть, и вже ви нашь законъ громадскій и другій законы признають; а зновъ можна замѣтити, якъ паны-дѣдичѣ посувають ся потроха къ хлопамъ, н. пр. въ конкуренціи шкôльнôй, теперь въ дороговôй, въ V. курії выборчôй. Треба лише, щобы селяне выбирали певныхъ выборцѣвъ, а тій честныхъ послôвъ до рады державнои, а селяньство зновъ здобуде бôльше правъ та скине зъ себе часть тягарôвъ на дужшій плечѣ.

На вôйтôвскôй сесіи дня 10 с. м. въ Рудкахъ казавъ рудецкій н. староста вôйтамъ, що треба въ V. курії голосувати на Поляка д-ра Леховского зъ Дрогобича, а въ IV. курії на Русина д-ра Давидовича, суд. адъюнкта зъ Рудокъ. Тымчасомъ довѣдую ся, що межи Русинами а Поляками „mosty zerwane“ — що и зъ IV. курії Поляки ставлять кандидата Поляка и вôнъ уже принятый полôскимъ комітетомъ центральнымъ, а и правительство згодило ся, щобы кандидувавъ Полякъ, отже Русина вже не буде пôдпирати. „I Polak z pewnością wyjdzie w obu kuryach!“ — горлають панове и жидки. Ну, се ще покаже ся! Не кажи „гоцъ“, ажь перескочишь...

——

Зъ Чернôвцѣвъ пишуть намъ:

Братя Галичане певно цѣкавій знати, якъ стоить у насъ, на Буковинѣ справа выборча, отже подаю коротко — очевидно обмежуюсь тôлько на таборъ рускій.

Передъ двома мѣсяцями гостивъ въ Чернôвцяхъ п. Олександеръ Барвѣньскій и привѣзъ тутешнымъ своимъ союзникамъ рептільнои політики свѣженько упеченого въ Баденівскôй кухни гостинця въ видѣ обѣцянки двохъ мандатôвъ посольскихъ. — Не треба й казати — радôсть настала велія! Середъ тои радости нѣхто й не смѣвъ запытати ся, котрій то честнѣ особы удостоять ся обѣцяныхъ мандатôвъ, та й не диво, бо вѣруючи въ великій авторітетъ пана Барвѣньского, не допускали навѣть, щобы „взбранными“ мавъ бути хтось иншій, а не пп. Смаль-Стоцкій и Єротей Пѣгулякъ. Тымчасомъ дальшій пертрактаціи новокурсныхъ політикôвъ зъ краєвымъ правительствомъ зачали розкрывати давнѣ рѣчи. Правительство осудило, що політична тактика тыхъ панôвъ на грунтѣ вôдносинъ буковиньскихъ занадто радикальна, бо за мало увзглядняє фактычный станъ рѣчи и обставины внѣшнои хвилѣ, — елімінує зъ-мѣжь себе, ругає и денунціює всѣ тій елементы, що не пôдходять їй пôдъ ладъ... Такъ отже оба перворядній борцѣ тои політики выйшли въ асентирунку яко „untauglich“. Краєве правительство въ порозумѣню зъ міністромъ-президентомъ постановило пôдперти выбôръ: п. Сидора Вынницкого, надрадника суду краєвого въ Чернôвцяхъ, яко кандидата руского въ V-ôй курії округа Вижниця-Кôцмань-Чернôвцѣ-Сторожинець — и дотеперѣшного посла д ра Волянa, кандидата москвофільского, въ IV-ôй курії округа Вижниця-Кôцмань. Рѣшене се — кажуть — запало остаточно и невôдмѣнно, такъ що выбôръ обохъ тыхъ кандидатôвъ послами можна уважати за певный. Пп. Стоцкій и Пѣгулякъ їздили минувшого тыждня до Вѣдня, онôгды зновъ до Львова, однакожь безуспѣшно... Ґрафъ Гоесъ рѣчь осудивъ та й свое сказавъ и causa finita. — *Буковинець.*

Переглядъ політичный.

——

Въ стирійскôмъ соймѣ выбрано дня 10 с. м. членôвъ выдѣлу краєвого. Замѣтна рѣчь, що по разъ першій вôйшовъ до выдѣлу Словѣнець, и то завдяки голосамъ нѣмецкихъ хлопôвъ, що належать до нѣмецкого сторонництва людового. За те не выбрано жадного ліберала, такъ що перепавъ навѣть довголѣтный членъ выдѣлу, ліберальный посолъ д ръ Шрайхеръ. Словѣнець Робічь выйшовъ зъ выбору сѣльскои курії. Складъ выдѣлу змѣнивъ ся зовсѣмъ; входять теперь до выдѣлу: одинъ членъ зъ вѣрно-конституційнои бôльшои посѣлости, одинъ Словѣнець и 4 заступникôвъ людового сторонництва. Ліберальній дневники очевидно страшно падькають такъ на усунене лібералôвъ зъ выдѣлу, якъ далеко ще бôльше на выбôръ Словѣнця.

Справа угорского президента міністрôвъ бар. Банфіого, обжалованого п. Мольнаромъ о нарушене тайны листу, вже покôнчена: судъ оголосивъ дня 10 с. м. вырокъ, котрымъ жалобу вôдкинено.

——

Въ прускôмъ соймѣ порушено дня 10 с. м. зновъ справу польску. П. Єкель (Нѣмець) выступивъ зъ запереченемъ, мовь бы вела ся яка великопольска аґітація и жалувавъ, що Нѣмцѣ загорѣло поводять ся зъ Поляками. Иншій посолъ нѣмецкій высказавъ свое зачудованє, що Нѣмець стає въ оборонѣ Полякôвъ, та здогадує ся, що п. Єкель певно выбраный при помочи Полякôвъ. П. Яжджевскій жалує ся тежь на вороже поступоване правительства зъ Поляками и жадає пояснення що-до забороны ношеня національныхъ польскихъ красокъ. Бесѣдникъ каже, що Поляки бажають згоды зъ Нѣмцями, але товариство для пôдпираня Нѣмеччины несе згоду. На те міністеръ Реке заявивъ, що правительство не гадає обмежати правъ Полякôвъ, тôлько хоче спокою. Але Поляки выступають пôдбурюючо противъ Нѣмцѣвъ, якъ се видно зъ дневникôвъ и бесѣды одного священика, противъ котрого веде ся слѣдство. Заборону ношеня польскихъ красокъ выдано черезъ те, бо тыхъ красокъ надуживано до великопольскихъ аґітацій. Міністеръ упоминає Полякôвъ, щобы були Прусаками.

——

Про выѣздъ грецкои фльоты на Крету толкують всѣ европейскій дневники. Поведене Греціи пояснюють тымъ, що грецке правительство пôддало ся волѣ короля; а сей зновъ мусѣвъ уступити передъ однодушнымъ настроємъ всего населеня. Для короля и правительства выйде менша шкода зъ того, коли выправа на Крету окаже ся даремною або коли бы навѣть и фльотилю прийшло стратити, нѣжь зъ того, коли бы король рôвнодушно придивлявъ ся подѣямъ на Кретѣ и оказавъ ся глухимъ на голосовій жаданя грецкого народу. Гадають такожь, особливо въ Англіи, що Греція поступила собѣ або въ порозумѣню зъ Россією або бодай числить на ви помôчь зъ уваги на близьке спорôдненє грецкои пануючои родины зъ петербургскою. Пригадують, що королевичь Юрій, що выправивъ ся теперь на чолѣ грецкои фльотилѣ, свого часу уратувавъ царевн житє при звѣстнôмъ замаху въ Японѣ.

Зъ Атенъ доносять, що грецка королева (тѣтка царя) выслала до царя телеґраму, въ котрій пояснює, що черезъ положене на Кретѣ и зворушене грецкого народу оказала ся конечность, выслати кн. Юрія на чолѣ фльотилѣ пôдъ Крету.

Взагалѣ упевнюють изъ всѣхъ сторôнъ, що мѣжь державами панує повна згода, котра не допустить до нарушеня мира, а въ найгôршôмъ разѣ обмежить вôйну на саму Крету. Въ Лондонѣ передають собѣ поголоску, мовь то державы застановляють ся надъ плянôмъ, полишити Крету при Туреччинѣ, але склонити султана, щобы кн. Юрія заменувавъ губернаторомъ Креты и вôддавъ Крету пôдъ охорону державъ.

Соймъ краєвый.

[Докôнчене засѣдання ранѣшного и вечôрне засѣданє въ 13 н. от. лютого.]

Приступлено до спеціяльнои дискусіи буджетовои.

Комісія буджетова поставила внесене: Выс. соймъ зволить ухвалити:

1) На рôкъ 1897 установляє ся выдатки фонду краєвого въ сумѣ 10,546.202 зр., а доходы власнѣ въ сумѣ 3,962.889 зр.

2) Фондъ дотаціи касы краєвои має бути доповненый до квоты 1 міліона зр. и въ тôй цѣли вставляє ся 75.806 зр.

3) На покрытє недобору фонду краєвого въ 1897 р. буде побирати ся додатокъ до державныхъ податкôвъ безпосередныхъ въ высотѣ 61 кр. вôдъ кождого реньского цѣлои належитости тыхъ податкôвъ.

4) Оподаткованій въ Краковѣ, рôвножь въ повѣтахъ краковскôмъ и хшановскôмъ будуть платити сей додатокъ въ высотѣ 47 кр. вôдъ кождого реньского.

Поодинокій рубрики и позиціи выдаткôвъ буджетовыхъ представляють ся такъ:

Рубрика I-ша: Кошты репрезентаціи краю (соймъ краєвый и выдѣлъ краєвый) 108.296 зр.

Рубр. II. Кошты заряду (платнѣ урядникôвъ) 302.611 зр.

Рубр. III. Кошты лѣченя 990.000 зр. На ту рубрику складають ся такій позиціи: краєвый шпиталь у Львовѣ выдатки 442.069 зр., доходы 298.884 зр., недобôръ 143.185 зр.; — фондъ пôдкиненыхъ дѣтей у Львовѣ 5.790 зр.; — краєве заведене божевôльныхъ въ Кульпарковѣ выдатки 202 285 з ., доходы 219.120 зр.; — кр. шпиталь св. Лазаря въ Краковѣ выдатки 224.252 зр., доходы 237.497 зр.; — фондъ пôдкиненыхъ дѣтей въ Краковѣ 5.231 зр.

Рубр. IV. Кошты щѣпленя 72.200 зр.

Рубр. V. Выдатки санітарнѣ (лѣки для епідемічно недуж ь, лѣкарѣ окружній) 30.600 зр.

Рубр. VI. Запомоги для заведень добродѣйныхъ 25.424 зр. Въ тôй рубрицѣ мѣститься 300 зр. запомоги для товариствъ взаимнои помочи дяковъ всѣхъ трехъ епархій; для кождого товариства по 100 зр.

Рубр. VII. Выдатки на цѣли образованя и просвѣты. При позиціи выдатку на платню шѣстьохъ членôвъ кр. рады шкôльнои — забравъ голосъ пос Бойко, выказуючи невôдповѣдность заряджения що-до мундуркôвъ шкôльныхъ та высказуючи бажане, щобы бодай ученики 1-ои и 8 ои клясы тими. не потребували носити мундуркôвъ. Пос. Заячкôвскій пôдперъ въ цѣлôй повнѣ бажаня п. Бойка, вказуючи вôдъ себе ще на негієнічність мундуркôвъ и шапокъ. Пос. Середнявскій зазначивъ, що не всѣ радники, высланій выдѣломъ кр. до кр. рады шкôльнои, повнять совѣстно свои обовязки и длятого ставить резолюцію, щобы выдѣлъ кр. высылавъ тôлько такихъ мужѣвъ, котрій бы черезъ цѣлый рôкъ брали участь въ засѣданяхъ и роботахъ кр. рады шкôльнои. [Пп. гр. Ст. Тарновскій и Барвѣньскій зробили дуже скривлень міны.] Резолюція одержала нно 28 голосôвъ.

Въ тôй рубрицѣ находили ся такій позиціи: Интернатъ Змартвыхвстанцѣвъ 4.500 зр., выдавництво рускихъ книжокъ шкôльныхъ 6.000 зр. (сей выдатокъ покрытый доходомъ зъ продажи тыхъ книжокъ), для „Macierzy“ 5.000 зр., для тов. „Oświaty ludowej“ въ Краковѣ 2.000 зр., на выдавництво „Учителя“ 00 зр.

Для тов. „Просвѣты“ було преліміноване 2.000 зр. При тôй рубрицѣ забравъ голосъ пос. Заячкôвскій и поставивъ внесене на пôдвышене субвенціи на 3.000 зр. Послы Савчакъ и Окуневскій пôдперли се внесенє, а соймъ ухваливъ пôдвышене на 3.000 зр. — На выдавництво „Посланника“ 400 зр. — При тыхъ обохъ позиціяхъ ухвалено таку резолюцію: Поручає ся выдѣлови кр., щобы наглядавъ надъ тымъ, абы призначенѣ для люду выдавництва рускій були ни о тогдѣ субвенціонованій зъ фондôвъ краєвыхъ, если буде въ нихъ задержана правопись принята для шкôлъ. Пос. Небыловець протививъ ся ухваленю сен резолюціи, бо, казавъ, справу правописи порѣшить часъ и самій Русины мѣжь собою, а комісія буджетова не повинна мѣшати ся въ тій справы. Соймъ не прихилився ся до бажаня п. Небыловця.

Для буръ рускихъ и польскихъ 4000 зр. — для наукового тов. им. Шевченка; на выдавництво рускои бібліотеки историчнои 500 зр., на выдавництво науковыхъ творôвъ рускихъ 1.000 зр. для комісіи археографічнои сего товариства на выдавництво историчныхъ матеріялôвъ 1.000 зр. — Для часописи „Дзвінок“ 200 зр. — Для о. Кирила Сѣлецкого въ Жужели на новіціятъ сестеръ служебниць 100 зр. — Для шкôльного тов. запомогового им. св. Кирила въ Перемышли 100 зр. — Для товариствъ „Шкôльна Помôчь“ въ Коломыи, Львовѣ, Станиславовѣ и Самборѣ по 100 зр. — Для институту руского для дѣвчатъ въ Перемышли 200 зр. — Для институту „Rodzina Maryi“ въ Лôминôй 1.300 зр.; на будову школы польскои въ Бялôй 10.000 зр. въ двохъ ратахъ, — Надъ петиціями Юл. Насальского въ Коломыи и тов. „Клюбу Руснôкъ“ у Львовѣ“ переходить ся до порядку деннаго.

Для театру въ Краковѣ 8.00 зр., а на

кошты будовы (ратальна сплата) 7.500 зр.; для театру польского у Львовѣ 24.000 зр. и одноразовый датокъ 5.000 зр. Для рускаго театру пôдъ зарядомъ „Рускои Бесѣды“ 7.250 зр.; при тôй позиціи поставлено резолюцію, що выплата субвенціи зависить вôдъ ясного и точного означеня програмы дѣяльности того театру та выповненя задачи. Для театру польского въ Станиславовѣ 1.000 зр. Для тов. „Боянъ“ у Львовѣ 300 зр.

Рубр. VIII. Консервація памятникôвъ историчныхъ 30.520 зр. Тутъ находить ся одинока позиція для комітету церковного въ Буневѣ 100 зр. Петицію о. Вахняинна зъ Сѣнавы о субвенцію на консервацію иконостасу вôдступлено выдѣлови кр. до розслѣду.

Въ дальшихъ рубрикахъ ухвалено такѣ выдатки: кватирункове жандармерія 30.520 зр. Выдатки на комунікація 1,436.028 зр. Выдатки на шупасництво 25.000 зр. Будовы водныѣ и меліорація 58 .89 зр. Амортизація позичокъ 3,031.855 зр. На цѣли рôльництва и гôрництва 579.777. [Въ тôй рубрицѣ мѣстить ся выдатокъ на „кулка рôльничѣ“ въ квотѣ 13.500 зр. Пос. Окуневскій протививъ ся субвенціонованю „кулокъ“, бо они ширять польонізацію въ рускôй части краю.] На пôднесене рукодѣльництва и промыслу 178.319 зр. Рôзнѣ выдатки 320.693 зр. Въ тôй рубрицѣ мѣстить ся бôльша позиція въ квотѣ 111.500 зр. на фондъ позичковый для громадъ на будову касарень для войска.

16-то засѣданя II-гои сесіи, VII-ого періоду, дня 15. м. от. лютого.

Ухвалено безъ дискусіи послѣдни рубрики буджетовѣ, по чôмъ принято всѣ внесеня комісіи буджетовои.

Принято справоздаия комісіи зелѣзничои разомъ зъ внесе ями що-до будовы зелѣзниць Тшебіня-Скавцѣ и Хаббвка-Новый Торгъ-Закопане. Що-до проектôвъ будовы иншихъ зелѣзниць, порушеныхъ внесенями послôвъ, поручено выдѣлови кр. ихъ розслѣдити и здати справу на найблизшôй сесіи соймовôй.

Комісія правничa, полагоджуючи справу кreованя новыхъ судôвъ у всхôднôй Галичинѣ, предложила внесеня: Заходить доконечна и необходима потреба якъ найскорше утворити трибуналы I-шои инстанціи въ Чортковѣ, Ярославѣ и Жовкви та судôвъ повѣтовыхъ: въ Болшôвцяхъ, Яблоновѣ, Ягольници, Озерянахъ, Краснôй, Пôднамени, Стрѣлискахъ новыхъ, Устерѣкахъ та Заваловѣ. Годилось бы въ якъ найблизшôмъ часѣ приступити до утворея судôвъ повѣтовыхъ: въ Струсовѣ, Козловѣ, Поморянахъ, Велдѣжи, Тартаковѣ, Ярычевѣ, Лавочнôмъ, Лôмнôй, Игровици та евентуально ще дальшихъ судôвъ, чи то окружныхъ чи повѣтовыхъ, котрыхъ отворене задля новои процедуры цивильныхъ покаже ся необходиме. — Въ дискусіи промавляли пос. Єнджейовичь за Равою рускою а пос. Краиньскій за Сокалемъ, щобы въ тыхъ мѣстахъ креовано трибуналъ I-ои инстанціи замѣсть въ Жовквѣ, однакъ оба внесеня перепали, а палата приняла внесеня комісіи.

Удѣлено концесіи на побиране оплаты копытковои мѣстамъ: Бережаны, Коломыя, Перемышль, Ряшôвъ, Станиславôвъ, Тернôполь и Жовквь. Пос. Виннычукъ протививъ ся удѣленю концесіи для мѣста Станиславова; однакъ безуспѣшно. Натомѣсть принято резолюцію, щобы мѣсто Станиславôвъ постарало ся о площѣ, де бы фѣры могли задержувати ся въ мѣстѣ.

Ухвалено концесіи на побиране оплатъ мытничихъ на дорогахъ: Устрики-Лютовиска, Ропа-Висова, Городокъ-Каменобрôдъ, Турка Чорна, Тернôполь-Петрикôвъ.

Призволено громадамъ Янôвъ пов. городецкого и Порохникъ, пов. я ославского побирати оплату громадску вôдъ и питкôвъ спиритусовыхъ и пива.

Тутъ перервавъ порядокъ денный маршалокъ гр. Баденi, щобы повѣдомити палату о телеграмѣ, яка наспѣла на его руки зъ канцелярiи цѣсарскои. Въ телеграмѣ сказано, що цѣсарь приймае до вѣдомости ухвалу соймову, яка запала въ справѣ святкованя ювілею цѣсарского и складае подяку за нову заяву патріотичныхъ и династичныхъ чувствъ (Gesinnung). — Вѣдомости сеи выслухали послы стоячи, а вôдтакъ пôднесли на зазывъ маршалка трикратный окликъ въ честь цѣсаря.

Принято до вѣдомости справоздане о замкненю рахункôвъ фонду краевого за 1895 р.

Въ справозданю комісіи господарскои о низшихъ школахъ рôльничихъ мѣжь внесенями предложено: отворити кредитъ въ высотѣ 26.000 зр. на будову школы рôльничои въ Бережници, а 2050 зр. на адаптація въ школѣ рôльничôй въ Ягольница. Внесеня принято.

Принято до вѣдомости справоздане комісіи буджетовои о фондаціи гр. Скарбка, зъ внесенями, щобы выдѣлъ кр. розслѣдивъ справу реорганізаціи школы ремѣсничои въ заведеню дроговыжскôмъ.

Комісія правничa, полагоджуючи внесене п. Михальского, предложила резолюцію, взываючу правительство, щобы якъ найскорше завело языкъ польскій у внутрѣшнôмъ урядованю на зелѣзницяхъ, почтахъ, телеграфахъ и въ жандармерiи. — Внесене принято.

Ухвалено поручене выдѣлови кр., щобы перевѣвъ переговоры зъ правительствомъ, абы мѣсто Львôвъ могло побирати оплаты вôдъ переношеня власности недвижимои въ хосенъ мѣсцевого фонду убогихъ.

Комісія школьна, полагоджуючи внесене Солеского о обниженe учителямъ народнымъ лѣтъ служби, поставила внесене, щобы выдѣлъ кр. въ порозумѣню зъ кр. радою школьною розслѣдивъ, на скôлько се обниженe лѣтъ служби вплыне на фондъ краевый. — Внесене принято.

Принято внесеня комісіи буджетовои зъ петицій, якѣ вôдносили ся до зниженя престацій громадамъ на платнѣ учителѣвъ, а такожь до пôдвышеня емеритуръ.

Комісія податкова, полагоджуючи внесеня Винничука, предложила резолюцію зъ зазывомъ до правительства, щобы розширило опусты податкôвъ грунтовыхъ на случай цѣликовитого або частинного знищеня плодôвъ збôжевыхъ вôдъ пожару такожь на тѣ случаѣ, коли плоды находять ся пôдъ дахомъ або въ стиртѣ на обôйстю. — Резолюцію ухвалено.

Комісія школьна, полагоджуючи справу поздане кр. рады школьнои о станѣ середныхъ школъ галицкихъ въ р. 1895|6, вносить: Взывае ся правительство, щобы заснувало нову гімназію у Львовѣ и закладало бôльше число школъ реальныхъ въ краю. Взывае ся правительство, щобы въ школахъ середныхъ зробило науку исторiи краю предметомъ обовязковымъ, щобы приступило до реформы испытôвъ учительскихъ.

Год. 2-га, дискусія надъ справозданемъ продовжае ся.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданю головного выдѣлу товариства „Просвѣта“ зъ дня 26 сѣчня с. р. полагоджено мѣжь иншими такѣ важнѣйшѣ справы:

1. Принято до вѣдомости, що на фондъ Леонидôвъ надôслали патріоты зъ Одесы 107·95 зр., черезъ що вôнъ зрôсъ уже до сумы 685 зр.

2. Припоручено п. Врецьонѣ занята ся уладженемъ кôмнаты для читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ и скликати першѣ ей загальнѣ зборы.

3. Выбрано комітетъ зъ трехъ членôвъ — пп. Романчука, Дольницкого и д-ра Левицкого, котрый маѣ предложити проектъ змѣны статута „Просвѣты“, проектъ вôдзнакъ для членôвъ товариства и проектъ прапора товариства.

4. Выбрано на вôдпоручникôвъ товариства до комітету вечеркового, маючого урадити концертъ въ честь Т. Шевченка, пп. Борковского и Врецьону и припоручено имъ скликати вôдпоручникôвъ всѣхъ другихъ рускихъ товариствъ львôвскихъ на нараду.

5. Принято до вѣдомости, що 11-ого лютого выѣздить п. Король на люстрацію повѣту самбôрского, евентуально старо-мѣского.

6. Принято 229 новыхъ членôвъ.

На засѣданю дня 9 лютого полагоджено такѣ справы:

1. Принято до вѣдомости, що отворене читальнѣ „П освѣты“ у Львовѣ вôдбуде ся въ недѣлю 14-ого лютого.

2. До уложеня регуляміну для читалень „Просвѣты“ выбрано анкету зложену зъ пп. д-ра Левицкого и Врецьоны, котрѣ на найблизшôмъ засѣданю предложуть готовый проектъ регуляміну.

3. Поручено пп. д-ру Левицкому и Врецьонѣ ввести въ житѣ гадку уряджeня концерту для селянъ в честь Т. Шевченка, въ котрôмъ иніціятиву мала бы нова читальня „Просвѣты“ у Львовѣ.

4. Фiлiя „Просвѣты“ въ Рогатинѣ, котра й сего року хоче урядити господарске вѣче, призначено квоту 25 зр. на закупно премій.

5. Порѣшено друкувати книжочки „Просвѣты“ зъ огляду на зростаюче число членôвъ о 1000 примѣрникôвъ бôльше якъ до теперь.

7. Принято 177 новыхъ членôвъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Петиціи противъ проекту окружныхъ вôйтôвъ прислано на руки нашои Редакціи ще вôдъ громадъ Мошкова, Лещкова, Переводова и Шмиткова повѣту сокальского. — На руки „Народнои Рады“ прислали такѣ петиціи дальше громады: Выбудôвъ пов. бережаньского; Борусôвъ и Девятники [двѣ петиціи], пов. бобрецкого; Ляцке и Рукомишь пов. бучацкого; Великополе и Цунôвъ пов. городецкого; Пацикôвъ пов. долиньского; Стапиля пов. дрогобицкого; Добрусинъ пов. жовкôвского; Изаки пов. залѣщицкого; Грабова Добротвôръ и Острôвъ пов. каменецкого; Кобаки пов. косôвского; Гофманôвка, Скнилôвъ и Скнилôвекъ пов. львôвского; Бортятинъ пов. мостиского; Криница и Повороэникъ пов. ново-сандецкого; Подусôльна пов. перемышляньского; Зарваница и Заставне пов. пôдгаецкого; Нимирôвъ [двѣ петиціи: руска и польска] и Передмѣсте пов. равского; Васючинъ, Добриновъ, Липица горѣшна, Ново-Стратинъ, Старо-Стратинъ и Чагрова пов. рогатиньского; Бурче пов. руденьского; Добрачинъ и Тишица пов. сокальского; Коростôвъ и Лукавица нижна пов. стрыйского; Суха воля пов. чешанôвского; Коссова пов. чортковского; Тучапы пов. яворôвского; Залѣска воля пов. ярославского. — Крôмъ того наспѣли петиціи вôдъ громадъ: Дубравки пов. жидачѣвского въ справѣ веріфікаціи выбору посольского зъ Жидачева, и Гофманôвки пов. львôвского въ справѣ реформы дорогового закона.

— Въ Перемышли на день интронізаціи еп. Константина устроюють тамошнѣ рускѣ народнѣ товариства [Р. Бесѣда, тов. Бурсы им. св. О. Николая, Перем. Боянъ, Фiлiя Просвѣты, Институтъ для дѣвчатъ, тов. Рускихъ женщанъ и тов. им. св. Кирила] въ сали радушевôй привѣтну музикально-вокальну академію. Доходъ призначено на Институтъ для дѣвчатъ и на Бурсу. Вступъ: крѣсло першорядне 1 зр. 50 кр. а другорядне 1 зр., білетъ на салю 70 кр., галерія 50 кр. а для ученикôвъ и селянъ 25 кр. Початокъ точно о годинѣ 7-ôй. Одягъ святочный.

— Зъ руско-народного театру. Дружина руско-народного театру переѣзджае нинѣ 5-ого с. м. зъ Долины до Самбора и дасть вô второкъ на перше представленe „Ой не ходи Грицю“. Сповѣватись належить, що самбôрска и доокрестна интеліґенція не наразить нашого театру на дефіциты и прийме его такъ, якъ приймае ся все, що своѣ, рôдне.

— Про вырѣзане рускихъ родинъ въ Бразиліи наспѣли такѣ блискѣ вѣсти вôдъ австро-угорского консуля въ Куритибѣ, столици бразилійскои держави Парана. Дня 6 грудня 1896 р. вôддѣлъ Индіянôвъ зъ племени Ботокудôвъ напавъ на оселю галицкихъ Русинôвъ Моему належачу до кольонiи Люцена, спалили цѣле село и убили при тôмъ въ страшный способъ 19 людей а 2 тяжко покалѣчили; одну жѣнку зъ дитиною кинули въ огонь. Погибли отсѣ особы: Настя Куницка зъ двонма дѣтьми зъ Турынки въ жовкôвскôмъ повѣтѣ; Софія и Франка Козеровѣ та Марія Кисѣлевска зъ дитиною зъ Кôндратова въ жовкôвскôмъ повѣтѣ; Михайло Сковрона зъ жѣнкою и двонма дѣтьми зъ Сѣльця белского въ сокальскôмъ повѣтѣ; Микола Михалюкъ и его жѣнка зъ Борщовичь въ перемышляньскôмъ повѣтѣ; Маланка Крохмальна зъ дитиною зъ Дунаева въ перемышляньскôмъ повѣтѣ [ей и дитину кинули дикуны живцемъ въ огонь]; Анна Дудко зъ Куровичь въ перемышляньскôмъ повѣтѣ; Іосифъ Бѣль и его жѣнка зъ Богданôвки въ золочѣвскôмъ повѣтѣ и одна дитина Ивана Мартинова зъ Бѣлковець въ золочѣвскôмъ повѣтѣ. Самъ Иванъ Мартинôвъ и одинъ сынъ Михайла Бѣля тяжко раненѣ. — Бразилійске правительство выслало заразъ на оборону осадникôвъ офіцира поліціи зъ жовнѣрами. Убитыхъ похоронено дня 11. грудня, пôдъ войсковою ескортою зъ 70 людей, а вôдтакъ розбгнано укрыту въ сусѣдныхъ лѣсахъ ватагу Индіянъ, що ладили ся до нового нападу. Австро-угорскій консуль, зъ огляду на те, що жертвою нападу були выключно австрійскѣ пôдданѣ, звернувъ ся до правительства зъ запытанемъ, якъ оно думае на будуче забезпечити осадникôвъ. Правительство запевнило, що оно по вôдкликаню вôйска вывначить для охороны осады вôддѣлъ лѣсникôвъ, якѣй зъ лѣпшимъ успѣхомъ дасть ся ужити противъ Индіянъ. Такѣй вôддѣлъ вже й вызначеный. Патролюючи по лѣсахъ, лѣсники роблять вôдъ часу до часу походы противъ розбишацкихъ ватагъ. Въ одномъ такôмъ походѣ убито 40 Ботокудôвъ, а решту розбгнано. Власти въ Ріонегро зарядили складки для осиротеныхъ родинъ и запiпкували ся сиротами-дѣтьми, вôддавши ихъ на выховане въ самôй осадѣ.

— Заходомъ „Руского Касина“ въ Стрыю вôдбуде ся въ четвер , дня 25-ого с. м., въ сали пôдъ „Чорнымъ орломъ“ вечерокъ зъ танцями, на якѣй запрошуе ся мѣсцеву й доокрестну публику. Тому, що се послѣдный вечерокъ въ тыхъ мясницяхъ, комітетъ докладае всѣхъ старань, щобы забава якъ найкрасше выпала и надѣе ся, що поважана публика возьме въ нѣй якъ найчисленнѣйшу участь. Вôдъ выдѣлу „Руского Касина“ въ Стрыю: *Иванъ Важнянинъ* голова и *Ярославъ Олесницкій* секретарь.

— Новый урядъ почтовый увôйде зъ днемъ 16. лютого 1897 назадъ въ житѣ въ мѣсцевости Грабова повѣту каменецкого. Урядъ той буде сполученый одноразовымъ денно посланцемъ пѣшимъ межи Буськомъ а Грабовою. До округа доручень уряду почтового въ Грабовôй належати будуть громады и обшары двôрскѣ Грабова и Яблоновка.

— Процесъ карный противъ Ал. Щербана о обманьства еміграційнѣ ведесь вôдъ 12-ого с. м. передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ и ще не скôнчивъ ся. Обжалованого боронить адв. д-ръ Сумперъ.

— Увязненя. У Львовѣ увязнено оногды выслуженого капітана п. Ванічка и другого выслуженого офіцира яко пôдозрѣныхъ о шпѣгуньство. — Нѣмецкѣ дневники дôстали зъ Тернополя вѣсть, що въ справѣ здефравдованыхъ на почтѣ въ Старôй соли тамошнымъ експедиторомъ 15.000 зр. и фальшивѣ переказы почтовѣ прибувъ до мѣсточка Микулинець прокураторъ зъ Самбора и на публичномъ бали арештовано одного вызначного пана и его дочку яко пôдозрѣныхъ о спôввину та й вôдставлено ихъ до Самбора.

— Затвержденe выбору. Цѣсарь затвердивъ выбôръ властителя дôбръ, Едм. Литиньского зъ Литвинова, на маршалка и бар. Юл. Блажовского, властителя дôбръ зъ Черемхова, на віцемаршалка рады повѣтовои въ Пôдгайцяхъ.

— Мѣжнародна жандармерія на Кретѣ. Міністерство вôйны и міністерство Гонведôвъ розôслали до всѣхъ вôйсковыхъ властій окружникъ зъ повѣдомленемъ про заведене мѣжнароднои жандармерiи на островѣ Кретѣ. Въ складъ тои жандармерiи може вôйти 150 австро-угорскихъ пôдданыхъ, зъ того 60 зъ армiи гонведôвъ. Австро-угорскѣ офіциры, що вступили бы до тои жандармерiи, одержать о одень степень высшу шаржу и будуть обовязанѣ до 3 лѣтнои служби Мѣсце ихъ въ армiи буде зарезервоване ажь до повороту зъ Креты. Рядовѣ жовнѣры обовязанѣ такожь служити 3 роки; на той часъ они дôстануть вôдпустку, а по поворотѣ мають останнѣ лѣта вôдслужити. Зголошеня будуть принимати ся вже въ найблизшôмъ часѣ.

— Дирекція зелѣзниць державныхъ звѣщае, що на коломыйскôй лiнiи льокальнôй почавъ ся новъ рухъ поѣздôвъ 13-ого с. м. а на лiнiи Гадікфальва - Радôвцѣ 12-ого с. м.

— Торговельна академія у Львовѣ, що мала бути заложена вже въ осени с. р., була предметомъ нарадъ на останнôмъ засѣданю торговельнои палаты. Мѣжь иншимъ поставлено два внесеня: одно — щобы палата въ цѣли улекшеня користаня зъ тои институціи утворила стіпендійну фундацію; друге — щобы постаратись о право однорôчнои вôйсковои служби для окôнченыхъ слухачѣвъ будучои академiи. Обѣ внесеня принято.

— Буковиньскій соймъ на внесене выдѣлу краевого ухваливъ одноголосно почтити цѣсарскій ювілей основанемъ закладу для невылѣчимо-божевôльныхъ.

— Дрôбнѣ вѣсти. Дня 11 (23.) лютого с. р. вôдбуде ся въ Мозолôвцѣ [стація зелѣзницѣ Манастирiска] вѣнчане п. Юліяна Барановского, окôнченого богослова, зъ панною Александрою Застирець. — Дня 16 (28) с. м. вôдбуде ся въ Перегримцѣ [зелѣзн. стація Ясло] вѣнчане окôнченого богослова п. Петра Каламунецкого зъ панною Іоанною Мишковскою, дочкою тамошнего священника. — У Львовѣ померъ гімназіяльный учитель Лукіянъ Чеховичь въ 39-ôмъ роцѣ житя. — Въ Дрезнѣ

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерiи, котра по вôдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готôвкою**. Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невôдклично **дня 20-го лютого.**

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Въ пропозицію принятѣ: на Жетестôвъ дек. мушиньского оо.: 1. Алексей Гукевичь, 2. Романъ Прислопскій и 3. Мих. Фецица; — на Гочѣвъ дек. балигородского оо. 1. Ив. Титарь и 2. Іосифъ Кузьмакъ; — на Лосинець дек. высочаньского 1. Ант. Скобельскій и 2. Мих. Кузьмакъ. — Презенты одержали оо.: Иларій Двулѣтъ на Манастирець дек. горожаньского и Петро Годованьскій на Сухорôвъ дек. ярославского. — До канон. институціи вôзванѣ о.: Вол. Попель на Млыны дек. яворôвского, Романъ Осьмакъ на Тудорковичѣ дек. варяжского и Мих. Бачиньскій въ архіепархіи львôвскои на Рôпчицѣ дек. дрогобицкого. — О. Вол. Левицкій, парохъ въ Нагôрцяхъ, зрезигнувавъ зъ презенты на Вôльшаницю дек. яворôвского. — Завѣдательство въ Старôмъ-мѣстѣ дôставъ о. Теодоръ Крушиньскій. — Сотрудництва дôстали оо.: Кирило Пирожокъ въ Теплицяхъ дек. ярославского и Николай Гичко въ Розворѣ округлôмъ дек. порохницкого.

Телеґрамы „Дѣла“.

Атены 5 лютого. Амбасадоры сторонныхъ державъ звернули ся до грецкого правительства зъ перестороrою. Міністеръ заграничныхъ справъ вôдповѣвъ, що правительство знае, що робить, и бере на себе повну одвѣчальность за своѣ поведене. Въ заходахъ амбасадорôвъ не взявъ участи россійскій посолъ за-для недостатку инструкцій вôдъ свого правительства.

Резервісты зъ лѣтъ 1893 и 1894 покликанѣ до 48 годинъ. Вчера выправивъ ся зъ Пірею полкъ ѣхоты зъ компанією саперôвъ и батерією артилерiи. Наслѣдникъ престолу вôдбувъ переглядъ вôдпливаючого войска и мавъ до него промову. Здвигъ народу зъ одушевленемъ прощавъ войска. Зъ англійскихъ и италійскихъ военныхъ кораблѣвъ, що стоять въ пристани, понесли бы такожь клики „гурра!“ на прощане кораблѣвъ грецкихъ, котрѣ вôдповѣли тежь окликами. Кн. Николай вôдходить зъ полкомъ артилерiи до Лярісы. Король самъ веде акцію въ справѣ кретеньскôй.

Канеа 15 лютого. Вчера пополудни христіяньскѣ повстанцѣ почали стрѣлять зъ пушокъ на Канею; бомбардоване тревае дальше; войско турецке боронить мѣста. Беровичь паша схоронивъ ся на россійскій корабель. Консулѣ зъ вынимкою австрійско-угорского перенеслись такожь на кораблѣ. Командanты сторонныхъ кораблѣвъ военныхъ мають приказъ перешкодити всякôй зачѣпцѣ. Грецкій корабель станувъ вчера противъ турецкому, що вѣзъ войско зъ Кандіи до Канеѣ; турецкій корабель мусѣвъ завернутись. — Въ Галепѣ прийшло вчера до стрѣлянины мѣжь христіянами а войскомъ турецкимъ.

Царгородъ 15 лютого. Въ турецкихъ кругахъ дипльоматичныхъ мають надѣю, що державы перешкодять акціи грецкôй.

Берлинъ 15 лютого. Цѣсарь вôдвѣдавъ вчера амбасадорôвъ россійского, австрійского и англійского; опôсля тѣ амбасадоры зôбрали ся на нараду въ міністерствѣ заграничныхъ справъ.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ОЦИЛЬ сталевй въ видѣ буквы Н. Нр. 1, зр. 4·50. Нръ 2, зр. 5·— за 100 штукъ; — Діяманты до рѣзаня скла по зр. 1·80, 2, 3 и 4 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Академик

ГЛЯДАЄ ЛЕКЦІЇ

на село.

Poste restante А. М. Львів.

51 1—5

Панна

зъ руского дому глядає мѣсця до заряду господарства на селѣ або до науки дѣтей початкуючихъ. Ласкавй зголошеня подъ адресою: Леокадія Честиньска въ Миколаєвѣ коло Бобрки. 37 2—3

ПОДЯКА.

Видїл Читальнї „Просьвіта“ в Кореличах складає сим Сьвѣтлому Видїлови Товариства „Просьвіга“ у Львовї за дар 70 книжочок для нашої Читальвї сердечну под ку.

За Видїл о. *Л. Яримович*, голова. *Никола Мисик*, бібліотекар.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 70 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ

має честь повѣдомити, що зъ днемъ 10 го лютого с. р. перенѣсъ ся до **Паушовки** почта въ **Джуринѣ**.

Выготовляє образы церковнй на полотнѣ и деревѣ, пѣсля власныхъ начерковъ або пѣсля доручеиыхъ взоровъ. Приймає до выконаня зъ дерева иконостасы, престолы и пр. вразъ зъ золоченемъ, пѣсля власныхъ плянѣвъ; украшує внутра церковъ, выконує такожь портреты крейдковй, пастельовй и олѣйнй пѣсля фотографій або зъ натуры.

Кожде, хоть-бы и найменче замовленє выконує солїдно и въ можливо найкоротшомъ часѣ. Звертає увагу

на особливо приступнй цѣны

и поручаючи ся благосклонной памяти Всч. Духовеньства, Хвальныхъ Брацтвъ и Товариствъ, просить и на дальше о числевй замовленя. 50 1—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Въ кождой руской хатѣ повинснъ находитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рокъ 1897.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Торговля руска знарядовъ церковныхъ

власного выробу

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручає ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймає до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенй знаряды церковнй.

Цѣнники посылає ся даромъ и франко. 347

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякй паперы цѣннй

И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннома не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и воддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковомъ.

374 В 3—0

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готовкою зъ 20% вѣдчисленємъ

Тягнене вже въ Суботу!

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: **Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ Корманъ и Файгенбаумъ, Ґуставъ Маркъ, Самуелі и Ландау.**

16 17—?

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєпасью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр

Оправленй примѣрники продають ся по 35 кр.

Розклад їзди поїздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поїзд	година	Приходить до Львова з	Поїзд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
			„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова			
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірєм і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ под. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірєм і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

Всѣ котрй хочуть свое здоровлье удержати и скрѣпити, а не хочуть занехати звыклого и пріятного уживаня кавы. Додатокъ бо Катрайнера кавы усуває такъ загально звѣстнй и при правильномъ уживаню такъ шкодливй для здоровля наслѣдки рознервовуючои кавы зернистои.

Всѣ котрй суть терплячй. Именно при слабостяхъ нервовыхъ и при нежитѣ (катарѣ) жолудка въ тысячныхъ случаяхъ оказала ся „чиста“ солодова кава найлѣпшимъ, найздоровшимъ и легко стравнымъ напоемъ.

Всѣ жѣнки и дѣти, для котрыхъ нѣжнои конструкціи пошивна кава Катрайнера есть дуже доброю и котрй пютъ сѣ чи то чисту, чи съ домѣшкою кавы зернистои дуже радо и охочо.

Всѣ котрй хочуть жити ощадно, а при томъ хочуть пити смачну и здорову каву. Отъ тоту заступає дуже добре для кождого одна только Катрайнера кава такъ чиста, якъ и домѣшана до кавы зернистои.

Катрайнера Кнайпа солодова кава есть справдѣ здоровымъ родиннымъ напиткомъ, найчистѣйшимъ природнымъ продуктомъ въ цѣлыхъ зернахъ, продукована зъ найчистѣйшого солоду, котрому то продуктови вже самъ способъ продукціи Катрайнера, всюда заведенои и черезъ найбольшй поваги затверженои и узнанои надає смакъ улюбленои повсюда зернистои кавы. Катрайнера солодова кава одна-одинока лучить тому смакъ зернистои кавы зъ всѣми прикметами здоровои, лѣкарскими повагами узнанои и сьверженои кавы солодовои.

Прошу: Щобы охоронити ся передъ ошуканьствомъ и шкодою, прошу при закупнѣ уважати точно на марку охоронну (така сама якъ на выпечатанѣмъ побочь оригинальномъ пакетѣ) съ написею: **„КАТРАЙНЕРЪ“.**

Пачки безъ напису КАТРАЙНЕРЪ суть неправдивй.

ЄДЖТЕ

на снѣдане

на обѣдъ

на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій смачнівшій продуктъ мелсного вовса.

Значно поживнѣйшій нѣжь мясо (16% бѣлка) **дешевый**, при зупахъ и сосахъ вѣдпадає всяка такъ звана запражка; **швидко варить ся.**

Лише въ пакетахъ. **Всюды дѣстанете.**

Поученє, якъ вариги рѣзнй смачній стравы є въ кождѣмъ картонѣ. 33 3 6

Заступникъ: Фл. Кравсе, Львовъ улиця 3. Мая, число 10.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, підъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 27. Львовъ, Второкъ 4 (16) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вольнѣ вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ руху выборчого.

—

Зъ Яворова пишуть намъ:

Въ мѣстѣ Яворовѣ уже по правыборахъ зъ куріи V. и IV-ои. Вѣдбулись они въ дд. 12 и 13 с. м. — цѣлкомъ „legalnie“. Просимо послухати!

Речинець правыборовъ забѣгъ нашихъ мѣщанъ несподѣвано, бо о нѣмъ дѣзнались они ажь въ дню роздаваня картъ легітимаційныхъ т. з. 11-ого с. м. Мѣщане, не гаючи часу, заразъ того дня скликали на 3. годину пополудни зборы управненыхъ до голосованя зѣ всѣхъ частій мѣста и ухвалили рѣшучо и въ повнѣй силѣ станути до правыборовъ. И треба признати, що Яворовцѣ нѣколи ще не показали стѣлько енергіи, якъ при сихъ выборахъ. Въ трехъ годинахъ все потрѣбне до удачѣ выборовъ було приготоване и мѣщанство зъ аритметичною певностію своєи бѣльшости и побѣды дожидало акту правыборчого. А треба знати, що Яворовъ дае по девятнацять выборцевъ зъ обохъ курій.

Надѣйшовъ день правыборовъ зъ V. куріи. Коло магістрату зароило ся правыборцями. Вже о 9-ій рано 500—800 люда заповнили двѣ салѣ магістратскій, сѣни и подворе. На чолѣ выборчои комісіи станувъ славетнозвѣстный комісарь Казимиръ Высоцкій. Вже заразъ на вступѣ давъ вѣнъ тономъ своимъ пѣзнати, що зъ чогось дуже невдоволеный. Почалось голосованє. Всѣ перші голосы почали падати на лісту, о якѣй п. комісарь не думавъ. Що-жь робить п. комісарь? Ото перерывае голосованє, комісія закурила папѣросы и почала собѣ балакати дотепно. А народъ тымчасомъ душить ся якъ селеддѣ въ бочцѣ! Тымчасомъ выслано заушниковъ на мѣсто, а тѣ зѣгнали кѣльканацять выборцевъ такихъ, о котрыхъ були певнѣ, що будуть голосувати пѣсля волѣ комісіи. Отже тыхъ впущено особными комнатами до салѣ выборчои и почато вѣдбирати вѣдъ нихъ голосы. Коли два смѣльчаки, Андрей Лялюкъ и Сенько Радейко, звернули ся чемно до п. комісаря, длячого вѣдбирають голосы вѣдъ тыхъ, що доперва прийшли, а другі ждуть вѣдъ рана, — то дѣстали у вѣдповѣдь загрозу, що нехай лише слѣвцемъ ще оббзвуть ся, то будуть арештованѣ.

На день передъ правыборами жидъ Маєръ Фліґеръ, зъ припорученя старосты п. Шутта, вѣзвавъ въ бѣжници жидовъ, щобы другого дня точно о 2 бій годинѣ явили ся всѣ до голосованя. Такъ и стало ся: жиды явили ся и всѣхъ ихъ впущено передъ комісію бѣчными дверми, якими нѣкого зъ мѣщанъ не впускали. И почато вѣдбирати голосы вѣдъ самыхъ жидовъ, а зъ мѣщанъ анѣ вѣдъ одного! Такъ тревало до 6 годины. Мѣщане всѣ якъ одинъ ждали, цѣкавѣ, що то п. Высоцкій выдумае дальше. Въ тѣмъ часѣ передмѣщанинъ Микола Сеникъ запытавъ комісаря: длячого не вѣдбирають голосовъ вѣдъ мѣщанъ, що ждуть вѣдъ 9-ои годины рано, але вѣдъ жидовъ, що поприходили ажь пополудни. На се запытанє комісарь сейчасъ розпорядивъ арештувати „зухвальця“ и вѣдвести до староства. Сеника заразъ поволѣкъ поліцай, а комісарь рѣвночасно выславъ мѣского асесора Міхала Качурбу [котрый добровѣльно взявъ не себе ролю поліцая] до старосты зъ карткою информаційною о провинѣ Сеника. Староста Шуттъ сейчасъ засудивъ Сеника на три добы арешту и вѣддано его до арешту судового. Кѣлькадесять правыборцевъ удало ся до старосты просити за Сеникомъ, представляли его невинность, але п. староста ще и имъ загрозивъ, що позамыкае ихъ, коли собѣ не пѣйдуть. Мѣщане вернули ся зъ староства до магістрату, де вѣдбувало ся дальше голосованє жидовъ.

О годинѣ 6-ій комісарь зарядивъ, щобы нѣкого бѣльше не впускати до салѣ выборчои. И поставлено на сторожи чотирохъ поліцаєвъ — двохъ при входѣ на сходы а двохъ на коридори першого поверха передъ салею выборчою — и трехъ жандармовъ. Въ тѣй хвили выборцевъ-мѣщанъ було на поверсѣ въ сали и на коридорѣ надъ 100, а на долинѣ надъ 150. Тыхъ зъ долины поліцаѣ и жандармы вже не пустили на гору, хочь они представляли, що чекають на голосованє вѣдъ 9-ои рано, а на долину мусѣли зѣйти лише за-для браку мѣсця на горѣ. Зновъ же часть мѣщанъ, що були тогдѣ на горѣ и черезъ цѣлый день мучили ся въ глотѣ, удостоила ся вѣдъ комісаря позвѣлон справедливости. бо повѣдбиравъ вѣдъ нихъ карты легітимаційнѣ заявляючи, що будуть голосувати. Тогды бѣльша часть тыхъ выборцевъ-мученикѣвъ для вѣддыху и природнои потребы опустила салю и зѣйшла на подворе [до кльозетовъ]. Поліцаѣ и жандармы пропустили ихъ на долину, але вже на гору не пустили! — покрываючи ся строгимъ наказомъ комісіи нѣкого вже не пускати. Однакожь тото „нѣкого“ вѣдносилось лишь до мѣщанъ, бо о годинѣ 7¼ надѣйшли урядники уряду податкового и всѣхъ ихъ пустила поліція на гору и они голосували. Ще пѣзнѣйше прийшли урядники та діюрністы зъ суду и ихъ такожь пустили та й голосували. Ба навѣть ще о 11½ въ ночи поприходили паничѣ зъ касина и голосували. А закѣнчили ся сѣ славетнѣ правыборы голосами скликаныхъ поліцаєвъ и слугъ мѣскихъ... Рѣчь ясна, що при такѣй „legalności“ правыборовъ зъ V-ои курії выпали они такъ, якъ хотѣли урядовѣ Поляки.

Другого дня правыборы въ IV-ій куріи були рѣвно цѣкавѣ — зарядженемъ староты Шутта. Незадоволеный повною побѣдою въ V-ій куріи, вѣнъ въ день правыборовъ зъ IV-ои курії сказавъ: „знають голосувати, нехай же знають и податки платити!“ — и на той день выславъ всѣхъ екзекуторовъ податковыхъ стягати вѣдъ христіянъ-мѣщанъ податки. Сесе — треба признати — дуже мудре адміністраційне заряджене подѣлало знаменито... и выборы выпали розумѣесь „bardzo dobrze“, зовсѣмъ по гадцѣ староты, комісаря Высоцкого, бурмістра Паара и нового віцебурмістра д-ра Орского. Екзекуторы „працювали“ по мѣстѣ зъ незвычайною енергіею черезъ день, а вечеромъ того дня зѣгнано на подворе льокалю выборчого — магістрату — множество худобы и звезено купы грабѣжей забраныхъ екзекуторами вѣдъ мѣщанъ-выборцевъ...

И нехай хто скаже, що не вѣдбуло ся все на-скрѣзь „legalnie“!!!

—

Зъ Бродщины пишуть намъ:

Дня 15 лютого почали ся въ бродскѣмъ повѣтѣ правыборы въ громадѣ Фольварки великѣ ad Броды. День выбору оголошено доперва того самого дня 15-ого, о годинѣ 8 бій рано. По селу ходивъ заступникъ вѣйта та приспѣжный и заказували людей що третя-четверга хата на правыборы. Годины точно не подали, тѣлько казали, що правыборы призначенѣ на 8. годину, але вѣдбудуть ся около 9—10. годины. О 8. годинѣ явивъ ся въ канцеляріи громадскѣй секретарь староства п. Топольскій зъ лѣсничимъ зъ Лагодова п. Стецевичемъ. Въ канцеляріи громадскѣй було 5 людей. Почали ся выборы зъ V. куріи. Люде почали сходити ся. Лѣсничій говоривъ до кождого входячого: „Ту голосуе ся на Якова Бортника [вѣйта] и Гната Гладуна [старого вѣйта]. За хвилю скѣнчено выборы зъ V. куріи и почали ся выборы зъ IV. куріи. Людямъ казано голосувати на тыхъ самыхъ выборцевъ. Люде не хотѣли, тогды жандармъ почавъ розганяти людей, а одного, Якова Бойка, що встоювавъ ся за людьми, невинно арештовано и вѣдставлено до суду. Люде здержали ся вѣдъ голосованя. Въ наслѣдокъ того вже о годинѣ 8½ скѣнчено правыборы и комісарь вѣдъѣхавъ до Дитковець. Люде пѣйшли до староства пожалуватись на знасилуванє волѣ народу. Староста сказавъ до людей: „Маршъ! маршъ за дверѣ! вы всѣ бунтовники! я васъ всѣхъ арештую!“ По тѣмъ пѣйшовъ до староства вѣйтъ Якѣвъ Бортникъ зъ Василемъ Миськомъ. Староста сказавъ до вѣйта: „Длячого не зробили-сьте порядку передвчера, бо нинѣ повинненъ бути вже порядокъ?“

Противъ сихъ неправныхъ правыборовъ выслали-сьмо телеґраму до п. намѣстника и рѣвночасно вносимо протестъ на руки староства. Въ той способъ хотять намъ накинути на посла п. Барвѣньского. Если буде выбраный п. Барвѣньскій, то увѣйде вѣкномъ а не дверми до рады державнои и не буде посломъ выбранымъ зъ волѣ народу, але накиненымъ. Противъ такого способу переведеня выборовъ мусимо голосно запротестувати, нехай весь свѣтъ знае, якъ переводять ся у насъ выборы. Народъ зворушеный, ходить громадами по Бродахъ и пытае ся: що зъ того буде? по що тои комедіи? чому староство само не именуе посла а кличе людей до выборовъ? Намъ дуже жаль, що намъ не дають користати зъ правъ конституційныхъ, а накидають зъ горы посла и насилують волю народу.

Громады Фольварки великѣ коло Бродовъ дня 15 лютого р. 1897.

Павло Олѣйникъ. Андрухъ Олѣйникъ. Петро Околѣта. Лука Темехъ. Иванъ Дячикъ. Никола Бойко. Иванъ Пижиньскій. Климъ Козакъ. Петро Дзьоба. Данило Горнацкій. Василь Гладунъ. Иванъ Волянюкъ. Андрухъ Левенець. Дмитро Шлисъ. Иванъ Вонсовичъ. Никола Кошь. Іосифъ Гумницкій.

—

Зъ Равы руской пишуть намъ:

Зъ нагоды сесіи вѣйтовскои, котра въ тутешнѣмъ повѣтѣ вѣдбуваетъ ся правильно кождого 13-ого въ мѣсяця, заимпровізувало тутешне ц. к. староство дня 13. с. м. „Урядовѣ передвыборчѣ зборы вѣйтовскѣ“, на котрыхъ ц. к. староста кинувъ анатему на тыхъ всѣхъ, котрѣ уряджують вѣча и ходять по вѣчахъ. Опѣсля удали ся всѣ вѣйты и урядники ц. к. староства in gremio до салѣ ратушевои, де п. Вахнянинъ мавъ складати свое справозданє. Зъ Русиновъ, окрѣмъ вѣйтовъ, не знавъ нѣхто о приѣздѣ и справозданю п. Вахнянина. На великѣй сали, хочь була купка вѣйтовъ и писарѣвъ зѣ всѣхъ громадъ, здавало ся пусто, бо окрѣмъ п. Вахнянина, польского мѣцевого каноника и трехъ економовъ паньскихъ не було неурядовыхъ фіґуръ; длятого п. бурмістръ равскій розѣславъ поліцаєвъ по всѣхъ „разпутіяхъ града“ и тіи нагнали кѣльканацять свинарѣвъ, кѣлькохъ мазуровъ-хлоповъ зъ передмѣстя Раты, що стояли на мѣстѣ, та й кѣльканацять жидовъ — и авдіторія була готова.

Презідію обнявъ п. бурмістръ равскій и удѣливъ голосу п. Вахнянинови. П. Вахнянинъ яко архикатоликъ и нерадикалъ, побачивши авдіторію мѣшаного вѣроисповѣданя, яко толерантный для всѣхъ, не вѣдваживъ ся сказати „слава Исусу Христу“, щобъ не дразнити жидовъ, а сказавъ „слава Богу“ — на що міръ хрещеный не знавъ, що вѣдповѣсти. Опѣсля, взявши манускрипты до руки, зачавъ вѣдчитувати зѣ своихъ бесѣдъ парляментарныхъ тѣ уступы, въ котрыхъ, якъ здавало ся, малювавъ передъ Нѣмцями нашу хлопску нужду. Але не сказавъ, що на тыхъ кѣлькохъ малюнкахъ кѣнчилась и его парляментарна дѣяльность. Було то вроблене тѣлько для ефекту, вычислене на порушенє нервовъ нашого селянина, котрый хоть-бы бувъ и вѣйтомъ, любить слухати, якъ хто о его нуждѣ говорить. Але оглядаючись на паньскихъ економовъ, не позабувъ говорити и о паньскѣй нуждѣ, о паньскихъ довгахъ [тѣлько не знати, чи зъ нужды затягненыхъ], а се мало цѣль — переконати авдіторію, що нинѣ чи панъ чи хлопъ однако бѣдній, притисненѣ и нещасливѣ. Опѣсля давъ образъ житя парляментарного, представляючи парляментъ яко стѣлъ, на котрѣмъ стоить велика миска — каса державна, зъ котрои, якъ хто може, такъ черпае. Нѣмцѣ радѣ бы всьо загарбати для себе, якъ бы не черпали такожь для себе паны польскѣ послы и тіи зъ рускихъ, що польскимъ черпати помагають. Вкѣнци вынявъ п. Вахнянинъ нъз-за пазуха списъ здобутковъ, за котрѣ ему выборцѣ повинні подякувати, бо сли тѣ здобутки мають, то въ тѣмъ его заслуга. А то: опустъ податковъ грунтового и домового, новый катастеръ, черезъ котрый податокъ грунтовый буде зменшеный, нова процедура судова, законъ о своннѣ взагалѣ всьо, що парлямент путнього ухваливъ.

Опѣсля мали наступити интерпеляціи, але що збѣръ бувъ строго урядовый, то интерпелянтовъ не було. Тѣлько выступило трехъ мѣщанъ Полякѣвъ и ломаною русчиною выголосили подяку для пана посла, а оденъ зъ нихъ [засуспендованый вѣйтъ зъ Немирова Скорупскій] внѣсъ заразомъ вотумъ довѣря п. Вахнянинови и припоручивъ его кандидатуру й на дальше. Тымчасомъ деякій собѣ гадали, що п. Вахнянинъ вже и безъ выбору есть посломъ, и зачали передъ нимъ складати свои жаданя, а вѣнъ безъ застереженя обѣцавъ выповнити ихъ — здаесь певный, що маючи власть за собою, вже ipso facto есть посломъ, хотяй ще выбору не було. Ситуація стала трохи глупа, отже ксьондзъ каноникъ, ратуючи си, внѣсъ многолѣте п. послови; потому повторивъ ще разъ за тое, що п. Вахнянинъ держить ся кардинала; хотѣвъ ще й третій разъ, але не стало мотиву...

Оденъ непрошеный, але чоловѣкъ, прислухувавъ ся зъ боку и тое подае до прилюдной вѣдомости.

Соймъ краєвый.

[Докѣнченє 16-ого засѣдани и замкненє сойму.]

Въ дискусіи надъ справозданемъ комісіи шкѣльнои о справозданю крайовои рады шкѣльнои забравъ голосъ пос. Щепановскій. Зачавъ выхвалювати заслуги віцепрезідента Бобжиньского, а скѣнчивъ критикою пѣдручниковъ до науки исторіи въ школахъ середныхъ. П. Щепановскому не подобае ся, що зъ тыхъ пѣдручниковъ выпущено всьо легендарне, бо зъ историчныхъ легендъ можна набрати ся любови и духа народного. — Пос. Ротеръ критикувавъ розпорядженя кр. рады шкѣльнои, н. пр. обѣжникъ Гавча, заостреный Бобжиньскимъ, котрымъ заборонюе ся учителямъ удѣляти приватныхъ лекцій по заведеняхъ науковыхъ. Числами выказавъ, якъ систематично зменшують фреквенцію въ школахъ середныхъ при помочи вступныхъ испытовъ. Домагавъ ся бѣльше справедливого увѣльнюваня вѣдъ оплатъ шкѣльныхъ. — Пос. ґр. Ст. Тарновскій выказувавъ нестѣйкость критики п. Щепановского пѣдручниковъ для исторіи. — Пос. Солецкій давъ пѣзнати п. Щепановскому приповѣдку: „коли ты швець, то до кравецтва не мѣшай ся“; похвалы для Бобжиньского цѣлкомъ не на мѣсци, бо промаховъ кр. рады шкѣльнои дуже богато. Впрочѣмъ не треба вѣдносити заслугъ або провинъ лишь до самого п. Бобж., ино до цѣлои кр. рады шкѣльнои, хиба справдѣ тамъ такѣ порядки, що ино п. Бобжиньскій щось значить, а прочі радники нѣчого не роблять. — Пос. Бобжиньскій боронивъ ся передъ закидами, а мѣжь иншимъ промавлявъ за потребою испытовъ вступныхъ до школъ середныхъ. — Референтъ Цоль дякувавъ Щепановскому за слова признаня для п. Бобжиньского. — Внесеня комісіи принято, а резолюцію Ротера що-до пѣльгъ при оплатахъ шкѣльныхъ передано кр. радѣ шкѣльнѣй.

Зреферовано кѣлька петицій, мѣжь ними петицію выдѣлу повѣтового въ Богородчанахъ о регуляцію Быстриць солотвиньскои и надвѣрняньскои передано правительству зъ зазывомъ до скорого переведеня потрѣбнои роботы регуляційнои, — а петицію рады повѣтовои въ Турцѣ о регуляцію горѣшного Днѣстра передано выдѣлови кр. до можливого увзглядненя.

На тѣмъ закѣнчили ся нарады сойму, а дальші точки порядку денного вже не прийшли пѣдъ дискусію, — бо намѣстникъ кн. Сангушко повѣдомивъ палату, що въ наслѣдокъ розпорядженя цѣсарского замыкае теперѣшну сесію соймову.

По полагодженю формальностей забравъ голосъ маршалокъ гр. Бадені. Про коротку, ино три тыждні треваючу сесію соймову сказавъ маршалокъ, що и она не промине безъ хѣсна для краю, бо ухвалено два важні законы: санітарный и дороговый. Передовсѣмъ ухвала закона дорогового мае значѣне, бо запала она однодушно, а въ часѣ дискусіи надъ симъ закономъ наступило зближенє мѣжь сторонництвами соймовыми (людовымъ и шляхотскимъ). При добрѣй волі и вѣрѣ осягло ся порозумѣне, котре чейже не буде вынимкове и спорадичне, лишь буде перевод тя ся дальше въ практицѣ. Дорога до порозумѣня така: умѣркованє, взаимна вырозумѣлость, добра воля и добра вѣра, а заразомъ въ кождій конкретнѣй квестіи глядане сего, що лучить и усмирюе, а не того, що дѣлить и дразнить, а вкѣнци переконанє, що намъ не вѣльно нашихъ сялъ марнувати, для взаимного поборюваня, ино, що треба ихъ злучити для добра краю.

Зъ черги перейшовъ маршалокъ на квестію выборчу и такъ сказавъ: За кѣлька днѣвъ станемо всѣ при урнѣ выборчѣй. Борба выборча въ оборонѣ засадъ се не лишь конституційне право, але й горожаньскій обовязокъ, кобы ино та борба вѣдбувала ся средствами завсѣгды честными, — однакъ тямити треба на се, що нечестнымъ средствомъ въ

борбѣ выборчій є зарѣвно кожда пресія и перекупство, якъ такожъ клевета и всякій тероризмъ. Мимо борбы выборчон, якон годѣ оминута, найдуть ся хвилѣ, въ котрыхъ всѣ сторонництва, опертій на грунтѣ релігійнѣмъ и національнѣмъ, найдуть ся разомъ тогдѣ, коли треба поборювати тыхъ, котрій безъ огляду на се, якою зъ двохъ краєвыхъ мовъ говорять, на тѣмъ грунтѣ не стоять и стараютъ ся до житя публичного у насъ внести космополітичній гасла.

Не сумнѣваю ся, що всѣ послы польскій найдуть ся въ парляментѣ вѣденьскѣмъ въ однѣмъ, одинокѣмъ солідарнѣмъ колѣ, въ котрѣмъ буде можна увзгляднити справедливій бажаня меншости. Не вѣрю, що мѣгъ бы найти ся чоловѣкъ розважный и доброи волѣ, котрый бы мѣгъ удержувати, мовь бы интересъ краю вымагавъ, щобы Поляки въ парляментѣ австрійскѣмъ взаимно поборювали ся и були поемѣховискомъ иншихъ сторонництвъ. Не можу въ се вѣрити, щобы мы самій добровѣльно хотѣли втратити ту силу, котрои нѣчимъ не можна заступити, яку дае згода и єдность.

Вкѣнци маю надѣю, — говоривъ маршалокъ по руски — що побѣчь польскихъ послѣвъ зъ урны выборчон выйдуть послы рускій, стоячій на народнѣмъ грунтѣ, котрій въ добре зрозумѣлѣмъ интересѣ державы, краю и обохъ народностей будуть оставати зъ польскими послами въ приязныхъ вѣдносинахъ.

Приступаючи до акціи выборчон, — були послѣдній слова маршалка, выголошеній знова по польски, — памятаймо и на се, що сей, котрому все завдячуємо, жадае такожъ вѣдъ насъ, шобы мы не розъединавій (rozłużnieni) и не въ сварняхъ, але въ стисненыхъ рядахъ и всѣ разомъ стали въ оборонѣ интересѣвъ краю и интересѣвъ державы. Повинуючись сѣй его воли, найлѣпше заявимо свою вдяку за такъ численній проявы его батькѣвского для насъ серця, котрого намъ и нинѣ давъ новый доказъ. Най жие цѣсарь и король нашъ Францъ Іосифъ І.

Пос. гр. Ст. Тарновскій подякувавъ именемъ польскихъ послѣвъ маршалкови, заступникови маршалка и намѣстникови за ихъ труды и ревнѣсть для загальнои справы.

Пос. Барвѣньскій подякувавъ маршалкови за безсторонный провѣдъ нарадъ и просивъ принати запевнене, що вѣнъ и его товариші у всѣхъ своихъ дѣланяхъ руководять ся лишь взглядами на добро краю. Высказуе надѣю, що наколи всѣ въ тѣй палатѣ будуть руководити ся тыми взглядами, то мусять запанувати згода и єдность.

Намѣстникъ кн. Сангушко высказавъ признане палатѣ за ей успѣшну працю, котру полагодила въ пропорціонально короткѣмъ часѣ. Часъ бувъ вызначеный коротко зъ причинъ независимыхъ вѣдъ правительства, але є надѣя, що неполагоджений справы буде можна безъ поспѣху поладнати въ будучихъ сесіяхъ. Въ дискусіи надъ ухвалами высказувано отверто гадки, а въ тѣмъ лежить запорука до взаимного вырозумѣня и згоды.

Пѣдъ тымъ вражѣнемъ — говоривъ дальше намѣстникъ переходячи до справы выборѣвъ — розъѣдете ся до вашихъ выборцѣвъ и возьмете участь въ надходячихъ выборахъ. Кобы то край приступивъ до сеи важной чинности зъ тымъ почутемъ своеи гѣдности и зрозумѣнемъ свого интересу, зъ тымъ спокоемъ и розвагою, якихъ та справа першорядной ваги для краю и державы вымагае. Правительство буде старати ся всѣми силами доповнити своя нелегкон задачи зъ цѣлою обективностію придержуючи ся строго законѣвъ, пильнуючи свободы гадки выборцѣвъ передъ всякимъ терорызмомъ, зъ-вѣдки бы вѣнъ и не походивъ, чи вѣдъ поодинокихъ особъ, чи вѣдъ групъ, чи вѣдъ сторонництвъ и вѣрю, що правительство вповни вѣдповѣсть сѣй задачи.

Вкѣнци забравъ голосъ пос. Бойко. Не выголошуе подяки, бо се вже инній зробивъ. Розстаючи ся, радій бы мы знати, що застанемо дома и чи будемо могли спокѣйно приступити до акцін выборчон. Жде насъ борба, а въ борбѣ не обійде ся безъ атакѣвъ. Я бажавъ бы, щобы борба була якъ найменша. Усмирюючимъ средствомъ въ тѣй борбѣ може бути взглядъ на загальне добро и любовь вѣтчины. Я бажавъ бы, щобы зійшовши ся на нову сесію соймову, мы могли собѣ спокѣйно заглянути въ очи, а не такъ якъ по выборахъ соймовыхъ. На жаль въ послѣдній хвили зайшовъ несподѣваный фактъ. Я ъ разъ прибула депутація зъ повѣту горлицкого жалувати ся на надужитя выборчій. Отже дѣе ся инакше, анѣжь кн. намѣстникъ заповѣвъ. Надѣю ся, що намѣстникъ выповнить свій обовязокъ.

На тѣмъ закѣнчила ся сесія соймова.

Послы-Русины передъ розъѣздомъ зѣбрали ся вчера вечеромъ на вечерю въ chambre separée ресторацін Баера. Були тамъ послы: Барвѣньскій, Окуневскій, Вахнянинъ, Новаковскій, Каратницкій, Остапчукъ, Охримовичъ, Заячкѣвскій, о. Небыловець и Кульчицкій.

Переглядъ політичный.

Староческе сторонництво постановило приступити до выборчои акціи при наближаючихъ ся выборахъ до рады державнои, а заразомъ удати ся до управы молодо-ческого сторонництва зъ зазывомъ до угоды въ цѣли веденя спѣльнои акціи. На те молодо-ческій комітетъ вѣдповѣвъ письмомъ зъ дня 10 с. м., що годить ся на спѣльну акцію обохъ сторонництвъ въ округахъ загроженыхъ Нѣмцями, але що-до иншихъ округѣвъ угода є неможлива зъ уваги на короткій ч съ, якій ще лишає ся передъ выборами.

Въ дальматиньскѣмъ соймѣ при буджетовѣй дебатѣ опустили італійскій послы соймову салю. Причиною було те, що сербскій та хорватскій послы выкинули зъ буджету вставлену выдѣломъ краєвымъ и буджетовою комісією позицію на італійску школу въ Спалятѣ. Опбсля приняли сербскій и хорватскій послы, котрыхъ було 30 на засѣданю, одноголосно резолюцію, шобы хорватску або сербску мову заведено въ урядованю всѣхъ адміністраційныхъ и судовыхъ властій Дальматін.

Італійскій послы выдали вѣдозву до своихъ выборцѣвъ, въ котрѣй покликують ся на поведене славяньскихъ послѣвъ въ справѣ італійскон школы въ Спалятѣ та складають свои мандаты въ руки выборцѣвъ.

Въ угорскѣмъ соймѣ внѣсъ дня 13 с. м. п. Кошутъ интерпеляцію до президента міністрѣвъ въ справѣ кретеньскѣй: „Чи грецке правительство повѣдомило державы, якій дано приказъ своѣй фльотѣ? Коли бы такъ, то якій се приказъ? Чи що-до положеня, вытвореного кретеньскими подѣями, є згода мѣжь державами? Коли є згода, то чи она обезпечуе европейскій миръ? Коли нема згоды, то яке становиско занимае наша монархія?“ — Президентъ міністрѣвъ заперечуе въ своѣй вѣдповѣди вѣстямъ, мовь бы теперь у Вѣдни вѣдбували ся важній войскові наради и мовь бы задумувано мобілізацію. Тій вѣсти не мають нѣякои пѣдставы, а могуть лише баламутити людей, такъ якъ збаламутили и п. Кошута. Не вдаючи ся въ поодинокій питаня интерпеляціи, заявляе президентъ міністрѣвъ взагалѣ, що правительство въ теперѣшнѣй хвили безусловно не може запускати ся въ мериторичну вѣдповѣдь що-до кретеньскихъ подѣй. Лише тѣлько можна сказати, що тій подѣе выкликала безъ сумнѣву аґітація тайныхъ грецкихъ комітетѣвъ а що такожъ турецкій власти завинили тымъ, що безъ причины спинили переведене обѣцяныхъ реформъ. Вкѣнци треба додати, що грецке правительство поступило собѣ въ суперечь радамъ всѣхъ дипльоматичныхъ заступникѣвъ и що всѣ державы згѣдно бажають удержаня спокою и ладу на всходѣ, якъ и теперѣшного стану посѣданя. Дипльоматичній заходы звернені на те, щобы на всходѣ, а особливо на Кретѣ не допустити до жадного заколоту.

Въ справѣ кретеньскѣй доносить Fremdenblatt, що всѣ державы згодили ся, щобы обсадити своими корабельными войсками Канею, Ираклію и Ретимно та не пустити на береги Креты анѣ грецкого войска анѣ новыхъ войскъ турецкихъ. Россія пристала такожъ на тій постановы. Вѣсть ся значно причинила ся досыть до успокоеня загальнои тревоги. Въ вѣденьскихъ кругахъ дипломатичныхъ надѣють ся, що не прийде до жадного небезпеченьства.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникѣвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— „Народна Рада“ у Львовѣ выдала своимъ накладомъ книжочку „Розмова про новій выборы до Рады державнои, яку мали господарѣ Панько, Осипъ, Иванъ и Тимоффій зъ Остапомъ“ написавъ Єронимъ Кадитовскій. — Красно уложену сю книжечку можна дѣстати безплатно въ „Народнѣй Радѣ“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10.]

— Интронізація перемыского епископа о. Конст. Чеховича вѣдбуде ся въ перемыскѣй греко-кат. катедрѣ дня 21-го с. м. Акту священя довершить о. кардиналъ Сембратовичъ зъ епископами Куиловскимъ зѣ Станиславова и Солѣцкимъ зъ Перемышля и зъ епископами суфраґанами Ґлязеромъ зъ Перемышля и Веберомъ зѣ Львова. При актѣ священя будуть намѣстникъ кн. Сангушко, краєвый маршалокъ и много цивільныхъ, духовныхъ та войсковыхъ достойникѣвъ зѣ Львова, Перемышля и Кракова. Надто сподѣють ся привѣзду близько 150 священикѣвъ. По полудни вѣдбуде ся ґалевый обѣдъ на 250 особъ, а вечеромъ академія устроювана рускими товариствами народными.

— Заходомъ бережаньского „Бояна“ вѣдбуде ся дня 21 н. ст. лютого въ салѣхъ урядничо-офіцирского касина [готель Галицкій] въ Бережанахъ вечерокъ зъ танцями, на якій комітетъ запрошуе всѣхъ Бережанцѣвъ зъ родинами. Добровѣльній датки на цѣли товариства зъ вдячностію приймае ся.

— Звычайній загальній зборы „Зорѣ“, товариства рускихъ ремѣсникѣвъ у Львовѣ [ул. Краковска ч. 17.] вѣдбудуть ся въ пятницю 19-ого н. ст. лютого с. р. о год. 7½ вечеромъ. Выдѣлъ запрошуе всѣхъ членѣвъ товариства на зборы явити ся.

— Увязнене бурмістра. Дозголѣтного бурмістра мѣста Бучача, жида Бернарда Штерна, увязнено на розпоряджене тамошного суду за злочинъ надужитя урядовои власти. Голосять, що панъ бурмістръ мавъ стояти въ звязи зъ индівідуами, котрыхъ чины суперечать параґрафамъ закона карного.

— Зновъ выскочивъ зъ шинъ поѣздъ на шляху Станиславѣвъ-Воронянка. Въ наслѣдокъ пѣрвання ланцюховъ, що ними позвязуваній були ваґоны, попадали везеній ваґонами балки на спицѣ колѣсъ и выдрулили ихъ зъ шинъ. На щасте оббійшло ся безъ катастрофы.

— П-гій концертъ „Лютнѣ“ зъ участію артистки оперы п-ы Козловскои и піяністки п-ы Лікендорфъ и при богатѣй програмѣ вѣдбуде ся завтра [въ середу] 17-ого с. м. Початокъ концерту о год. 7½ вечеромъ.

— Шкѣльній парнѣ. Въ вѣденьскѣй радѣ мѣскѣй буде невдовзѣ внесеный проектъ заведеня парнѣ у школѣ, що вже зроблено въ Прусахъ. Купѣль въ такѣй парни коштувала бы 2 кр а дѣти купались бы клясами.

— Дрѣбній вѣсти. У Вѣдни застрѣливъ ся онодгы гр. Генрикъ Волькенштайнъ, великій ловчій цѣсарского двора; самоубійця мавъ 56 лѣтъ и бувъ нежонатый. — Въ Дрезнѣ розвязано стоваришене польскихъ студентѣвъ „Lechitia“ за те, що оно демонстраційно вѣдказало ся вѣдъ участи въ комерсѣ, урядженѣмъ въ день цѣсарскихъ уродинъ. — Въ Золочевѣ отруивъ ся ціянъ-калімъ ученикъ III. гімн. клясы Володиславъ Марковскій сынъ помершого недавно професора гімназіи. Лѣкарска помѣчь була даремна, бо самоубійникъ, повтаряючи „Nie warto żyć na świecie!“ не принимавъ лѣкѣвъ. Мавъ часъ нажитись! — Зъ роспуки за помершою дитиною кинула ся въ середу м. т. молода ще жидѣвка пѣдъ колеса зелѣзничого поѣзду, що наближавъ ся пополудни зъ Пѣдборець коло Львова до Барщовичь, и згинула на мѣсци. — Славный шахістъ Штайніцъ збожеволѣвъ и находить ся вже въ домѣ божевѣльныхъ въ Москвѣ.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерії, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готѣвкою**. Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѣдклично **дня 20-го лютого.**

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

О. Петро Яремкевичъ, парохъ въ Вербиці, угновского деканату, упоконивъ ся дня 11 лютого. В. е. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

— Ц. к. Дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе: Австро-угорско-швайцарскій звязокъ зелѣзничій. — Зъ днемъ 1 марта 1867 увійде въ житє додатокъ III. до тарифы часть I. роздѣлъ А.

Телеґрамы „Дѣла“.

Царгородъ 16 лютого. Беровичъ паша подавъ ся до димісіи и вѣдѣхавъ австрійскимъ пароходомъ зъ Креты до Трієсту.

Атены 16 лютого. Вчера заняли державы своими корабельными войсками Канею, Ретимно и Ираклію. Ще передъ тымъ высѣли грецкій войска на берегъ недалеко Канеѣ. Правительство грецке постановило выслати на Крету ще бѣльше войска и покликано резерву зъ лѣтъ 1872 и 1873.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Я. Ян. въ Щ. Такъ. — *Вп. К. Ст. въ Бр. нов.* На сей рѣкъ вплачено 7 зр. — *Вп. О. Ко. въ Бо.* Залеглѣсть выровнана и на сей рѣкъ вплачено теперь 7 зр. — *Вп. С. Бо въ Ко.* Одержали. — *Вп. М. Го. въ Зв.* Прийде намъ теперь до кѣнца лютого ще 8 зр. — *Вп. М. Ви. въ Но. Де.* Залеглѣсть теперь вже выровнана; а прийде намъ лишь за I. кварталъ. — *Вп. Ю. Ст. въ Ря.* До кѣнца с. м. заплачено все и залеглости вже нема.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Торговля руска знарядѣвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбла, альпаки, бронзу и мѣди

Петра Дуткевича

въ Станиславовѣ

улиця Бельведерска ч. 2

поручае ся Всесвѣт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймае до золоченя огневого чашѣ и всѣ знищенѣ знаряды церковнѣ.

Цѣнники посылае ся даромъ и франко. 347

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краєвій спеціялы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѣвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѣвка и т. и. горѣвки упривілеєваній и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджений.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побиранія алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головнѣмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 303—?

ВАННЫ довгій лякированій по зр. 15 и 16, цинковій по зр. 24., насѣдовій по зр. 8·50, 17 и 30 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ВАЗЕЛІНУ

жовту 55 кр., бѣлу 80 кр. кільо

поручае 42 3—5

дроґерія Л. Менкеса

Львѣвъ, Казимирѣвска ч. 19.

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Складав Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на нижші кляси шкіл середніх. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѣвъ зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Складивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигійс ій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягнене вже въ Суботу!

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готѣвкою зъ 20% вѣдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 18—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 28. Львовъ, Середа 5 (17) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрін:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Вѣдозва.

Що-разъ бѣльше вѣстій приходить о тенденційнѣмъ, сторонничѣмъ та противзаконнѣмъ переводженю выборѣвъ, о прессіяхъ, грозьбахъ, намовахъ и всякихъ надъужитяхъ орґанѣвъ правительственныхъ. Взываемо отже всѣхъ выборцѣвъ и всѣхъ честныхъ людей, котрымъ добро народу, правда и законъ лежать на серци, щобы супротивъ тому уживали всѣхъ законныхъ средствъ. Не треба задоволяти ся поданемъ надъужитя черезъ часописи до публичнои вѣдомости або донесенемъ о нѣмъ нашому Краевому комітетови, але треба при тѣмъ такожь рекуровати до дотычныхъ властій, а если справа надае ся на дорогу судову, то треба конче скаржити до суду. Именно звертаемо увагу на арт. VI. закона зъ 17-ого грудня 1862 (ч. 8 В. з д. за рѣкъ 1863): „Хто при выборахъ [се розумѣе ся такожь о правыборахъ], въ цѣли выконаня політичных правъ, купуе або продае голосы выборчій, або хто пѣдступнымъ способомъ фальшуе голосоване або его результатъ, допускае ся провины и мае бути караный вѣдъ мѣсяця до пѣстьохъ мѣсяцѣвъ строгого арешту.“ — Нашихъ правникѣвъ въ цѣлѣмъ краю просимо, щобы приходили въ помѣчь покривдженымъ та щобы й самій бачно слѣдили за кождою незаконностію и переводили справу черезъ всѣ инстанціи ажь до трибуналу державного (на основѣ законѣвъ зъ 21 грудня 1867 В. з. д. ч. 143 арт. 3 б) и зъ 18 цвѣтня 1869 В. з. д. ч. 44 §. 7). Тѣлько такимъ енерґічнымъ и рѣшучимъ поступованемъ зможемо незаконностямъ зарадити.

Особливо-жь взываемо нашихъ выборцѣвъ еще разъ, щобы дуже пильнували правыборѣвъ. Треба допильнувати приѣзду комісаря выборчого, не опѣзняти ся, але першимъ явити ся и заняти передне мѣсце въ льокали выборчѣмъ, а вытревати ажь до кѣнця правыбору, т. е. до оголошеня выбраныхъ выборцѣвъ. Противъ якои-небудь незаконности треба сейчасъ внести протестъ до староства и домагати ся нового переведеня правыборѣвъ. Такожь треба мати ся на бачности, чи въ случаю користного для насъ результату правыборѣвъ противна сторона не внесла рекурсу, хоть бы цѣлкомъ безпѣдставного, и чи въ наслѣдокъ того не будуть правыборы другій разъ вѣдбувати ся.

Понеже до акціи выборчои, особливо въ теперѣшныхъ обставинахъ, потрѣбній суть такожь грошѣ, а мы не можемо такъ, якъ польскій комітетъ центральный, накладати додатокъ до податкѣвъ, то просимо всѣхъ патріотѣвъ, именно заможнѣйшихъ, мати взглядъ на тую потребу. Добровѣльній датки приймае секретарь и касіерь нашого комітету, д-ръ Євг. Петрушевичь, при ул. Мицкевича ч. 6.

Вѣдъ краевого руского комітету выборчого.

У Львовѣ дня 15. н. ст. лютого 1897.

По соймѣ.

I.

Заповѣдали, що сегорѣчна сесія соймова буде одною зъ довшихъ, коли бы було треба, то й зо сѣмь тыжднѣвъ найде ся для нарадъ. Тымчасомъ вже по трехъ тыжднях закрыто сесію соймову, а въ нарадахъ замѣтный бувъ такій поспѣхъ, неначе-бъ, якъ то кажуть, стрѣха горѣла надъ головами. Вельми важній справы, якъ рѣльництво, промыслъ, меліораціи водній, шкѣльництво, ба навѣть самъ буджетъ, — перемолочували ся въ секундахъ. Переважна часть ухвалъ комісійныхъ кѣнчила ся стереотипною формулкою: „передае ся справу выдѣлови краевому, щобы ей розслѣдивъ и предложивъ дотычній внесеня на слѣдуючій сесіи“. А зновъ деякій справы, якъ н. пр. внесеня въ справѣ реформы выборчои, не побачили свѣтла денного. Окликомъ сегорѣчнои сесіи соймовои було: чимъ скорше розъѣхати ся домѣвъ. Не диво отже, що правительство центральне при горшихъ условіяхъ, коли часу на обмаль, трактуе сесіи галицкого сойму по мачошиному.

Причиною того поспѣху були очевидно выборы до рады державнои. Въ краю акція выборча, а тутъ въ соймѣ засѣдае сто кількадесятъ особъ, котрій найлѣпше знають стояти на сторожи narodow-ыхъ интересѣвъ, розумѣють свои обывательскій повинности и вмѣють заходити ся коло дѣла! Супротивъ того було бы зрадою ojczyzn-ы тратити дорогій часъ на нарадахъ соймовыхъ — и длятого скорочено сесію ad minimum.

Рѣвножь и дискусія політична, яка розводила ся при деякихъ справахъ, сходила лишь на тематъ выборчій. Польскій послы поясняли собѣ взаимно квестію солідарности вѣдеьского кола польского. Ну и вкѣнци стало на тѣмъ, що такожь послы-людовцѣ признали въ засадѣ потребу солідарности кола польского, хоть ставляли деякій условія, якъ справедливе переведене выборѣвъ и змѣну регулямину кола. Що-до першого условія, то оно выходило на се, щобы сторонництво людове могло добути собѣ кѣлька мандатѣвъ, а що-до другого то усунено его на дальшій плянъ. На кождый способъ маршалокъ въ кѣнцевій промовѣ мѣгъ сконстатувати, що порозумѣне мѣжь людовцями а шляхтою не есть чимсь неможливымъ.

На початку сесіи людовцѣ задумували квестію выборчу поставити въ иншій способъ. Пос. Бойко выступивъ зъ внесенемъ, аналогічнымъ зъ внесенями словъ Романчука и Левакowского у Вѣдни, щобы вѣзвати правительство до безсторонности и строгого выконуваня законѣвъ при выборахъ. Се внесене польского посла-селянина ярко вызначувало ся на тлѣ розправъ верифікаційныхъ, якій переводили ся въ соймѣ. Однакъ властивого успѣху оно не вѣднесло, бо внесеня не вѣдослано до комісіи, а лишь комісарь правительственный зложивъ заяву того рода, яку кожде правительство на цѣлѣмъ свѣтѣ мусить складати супротивъ пѣднесеныхъ закидѣвъ. Въ промовахъ при закрытю сесіи якъ маршалокъ такъ и намѣстникъ ще разъ порушили квестію лѣгального переводженя выборѣвъ, признаючи ѣй въ засадѣ рацію, але заразомъ и натякнули про потребу поборювання елементѣвъ скрайчыхъ. Тымъ способомъ высунено передъ очи людовцѣвъ марево соціялъ-демократѣвъ, а заслонено принципъ, въ оборонѣ котрого людовцѣ въ-разу выступали. Зрозумѣвъ се пос. Бойко, бо пѣднѣсъ въ своѣй кѣнцевой промовѣ сумнѣвъ, чи послы, зѣйшовши ся на нову сесію соймову, будуть могли собѣ спокѣйно заглянути въ очи... коли вже теперь приѣздять до намѣстника депутаціи зъ жалобами на надужитя выборчій. Мова мовить ся, а хлѣбъ ѣсть ся...

А однакъ всѣ послы польскій безъ рѣзницѣ сторонництвъ мусѣли розъѣхати ся домѣвъ — якъ зазначуе польска праса — пѣдъ милымъ вражѣнемъ, бо пѣдчасъ сесіи довершивъ ся фактъ вельми важный для народности польскои пѣдъ взглядомъ політичнымъ. Резиденція цѣсарска, здвигнена коштомъ краю, буде примѣщена въ старинномъ замку королѣвъ польскихъ, на Вавели. Цѣсарь принявъ зъ подякою сей ювілейный дарунокъ, а тымъ самымъ одобривъ мотивы и интенціи ухвалы соймовои... Въ заявленью чувствъ льояльности и преданности для цѣсаря и династіи не було рѣзницѣ поглядѣвъ мѣжь всѣми послами соймовыми, а лишь способъ его заявленя выкликавъ зѣ стороны руских протестъ. Протестъ сей стрѣтивъ ся зѣ стороны польскои въ уѣмною критикою, такъ що на послѣднихъ засѣданяхъ замѣтне було навѣть охолоджене вѣдносинъ мѣжь послами людовцями а трема послами рускими, що запротестували. Очевидно патріотична струна, порушена вмѣлою рукою, зазвенѣла гармонійно та зазначила спѣльность и лучность всѣхъ польскихъ сторонництвъ въ имя идеѣ любови своеи вѣтчины.

Зъ важнѣйшихъ праць минувшои сесіи треба зазначити одиноку реформу закона дорогового. Польскій послы селяне одобрили проектъ выдѣлу краевого, жадаючи лишь незначныхъ поправокъ. Вдоволили ся зменшенемъ престаціи въ натурѣ а пѣбѣльшенемъ додаткѣвъ до податкѣвъ на цѣли дороговій. Се становиско польскихъ словъ селянъ було до певнои мѣры несподѣванкою для бѣльшости соймовои, такъ що навѣть пос. Абрагамовичь иронічно про се высказавъ ся, кажучи: „мы бояли ся пѣдвысшати додатки краевій о одинъ крейцарь зъ огляду на васъ, а вы самій, якъ бачимо, охотно годите ся на пѣдвысшене“. Може бути, що пригадають сей фактъ при будучѣмъ буджетованю выдаткѣвъ краевыхъ.

Право петиціонованя и ставленя интерпеляцій було въ значнѣй мѣрѣ выхѣсноване въ минувшѣй сесіи. По-надъ пѣвтора тысяча петицій надѣслано въ справѣ окружныхъ гро-

ЧУМА.

Написавъ д-ръ мед. *М. К—в.*

Чума [чорна смерть, морова зараза, повѣтре] и теперь предметомъ часто и широко обговорюванымъ по газетахъ політичныхъ и фаховыхъ лѣкарскихъ, а то тому, що она нинѣ розпаношила ся въ Китаю [Хінахъ] и Индіяхъ всхѣдныхъ, вѣдки легко може прийти до Европы на корабляхъ, котрій вѣдбувають дорогу морску, — примѣромъ межи Бомбайомъ на захѣднѣмъ березѣ Индій передныхъ а Трієстомъ въ двохъ недѣляхъ.

Чума е хороба заразлива и въ высокѣмъ степени смертельна, але не все однака тота смертельность. Она бальнсуе въ дуже широкихъ границяхъ, вѣдъ 100% [т. е. вѣдъ абсолютнои смертельности] до 5%; то значить, що она есть такъ небезпечною хоробою, якъ н. пр. запалене легкихъ. Залежить то вѣдъ характеру епідеміи, вѣдъ такъ званого genius epidemicus.

При чумѣ опухають железы, и то найбѣльше въ пахахъ. Железы опухлій загноюють ся середъ великои горячки и загального ослабленя тѣла, властивого всѣмъ заразливымъ хоробамъ; гнѣй [„матерія“] вытѣкае зъ прорываючихъ ся железъ и рана загоюе ся безъ полишенемъ незначного знаку. Цѣлый перебѣгъ хороби тревае 2—3 днѣ въ тяжкихъ случаяхъ, а въ лекшихъ 1—3 тыжднѣ.

Чума мала бути звѣстною вже въ старинѣ; та й Гіппократесъ, кажуть, не приймивъ вѣдъ перского царя Артаксеркседа подарункѣвъ, щобы вѣдъ нихъ не заразитп ся чумою, котра тогдѣ, видно, панувала въ Персіи.

Европѣ найбѣльше дала ся чума въ знаки въ XIV. вѣцѣ, коли то мало вымерти 25 міліонѣвъ жителѣвъ Европы, а Европа числила ихъ тогдѣ 100 міліонѣвъ. Про тую заразу писавъ сучасный италійскій поетъ Боккачіо. Чума прийшла тогдѣ до Европы зъ Китаю, де она й нинѣ нѣколи цѣлковито не перестае мордувати людей. Въ XIV. вѣцѣ находила чума на Европу кѣлькома наворотами, цѣкавыми тымъ, що першій разъ (1347 р.) хто захорувавъ, той и померъ; другій разъ (1361 р.) мало хто подужавъ; за третимъ разомъ (13 1 р.) хорувала десята часть жителѣвъ та й мало хто зъ нихъ померъ; а четвертый разъ (1382 р.) хорувала двацята часть жителѣвъ и майже всѣ подужали.

Въ слѣдуючихъ вѣкахъ показувала ся чума богато наворотами въ Европѣ въ рѣзныхъ державахъ, а послѣдный разъ 1879 р. въ Россіи въ селѣ Ветлянцѣ астраханьскои губерніи, на правѣмъ березѣ Волги, якихъ 25 миль на пѣвнѣчь вѣдъ Астрахана, де вымерла третя часть села, зо 600 душъ. Але бували и гѣршій епидеміи чумы, де цѣлій села вымирали, якъ оповѣдае Шевченко:

Чума зъ лопатою ходила,
Та гробовища рыла рыла,
Та трупомъ-трупомъ начиняла
И „со святыми“ не спѣвала...
. . . . . .
Днѣ минають,
Минають мѣсяцѣ... Село
На-вѣкъ замовкло — онѣмѣло
И кропивою поросло.
Гробокопателѣ ходили,
Та й тій пѣдъ хатами лягли.
Нѣхто не выйшовъ въ-рандѣ зъ хаты,
Щобъ ихъ сердешныхъ поховати —
Пѣдъ хатами и погинули.
. . . . . .

Чума е хоробою заразливою черезъ безпосередный дотыкъ рѣчей, людей чи звѣрятъ зараженыхъ чумою.

Середъ якихъ обставинъ чума скорше розширяе ся, а що ей спиняе — того не могли дотеперь люде змѣркувати. И такъ лѣкарь бельгійскій Ковіно каже: „Той страшнои хоробы не въ силѣ здержати анѣ розмантость неба, анѣ полудне, анѣ чистый воздухъ пѣвночи, анѣ теплота, анѣ зимно пѣдсоня; она вдирае ся въ горы и въ долины, на сушу и на острови, на рѣвнины и на горбковатій кранны; анѣ лѣсъ, анѣ озеро, анѣ багно не спиняе ей; она гонить за чоловѣкомъ по филяхъ океана, вдирае ся въ села, у военній таборы, въ мѣста; даремно вычѣкувати зимныхъ морозовъ, чума нѣчого собѣ не робить зъ леготу весняного, кепкуе собѣ зѣ спеки лѣтнои, змѣны мѣсяця, стану звѣздъ, вогкого подуву зъ полудня и щерстког пѣвночи.“

Чума нападае особливо на людей бѣдныхъ, замореныхъ голодомъ, нехарныхъ, слабыхъ. Такъ то, видно, бѣдному все вѣтеръ въ очи!

Такъ безвыхѣдною представляла ся борба противъ чумы ажь до найновѣйшихъ часовъ, майже сказати-бъ „до вчера“. Нинѣ завдяки бактеріольоґічному слѣдженю французского лѣкаря Єрсена [Dr. Yersin] знаемо причину выкликуючу чуму и подаемо лѣкарство, дуже певно дѣлаюче — сыровицю противъ чумы.

Въ мартѣ 18 4 р. выбухла чума въ Кантонѣ въ Китаю и забрала въ кѣлькохъ мѣсяцяхъ зо 60.000 жертвъ. Зъ обавы, щобы зараза не перенесла ся до французского Тонкіну зъ причины живого торговельного руху кораблями, постановило французске правительство боротись противъ чумы и выслало доктора Єрсена до китайского мѣста Гонконґъ, щобы тамъ студіювавъ прикметы чумы и способъ обороны передъ тымъ ворогомъ до теперь непобѣдимымъ.

Єрсенъ знайшовъ причину чумы въ нагноенныхъ железахъ паховыхъ — а есть нею въ великѣвъ множествѣ мікробъ: прутень короткій зъ заокруглеными кѣнцями, закрашуючій ся аніліновыми фарбами сильнѣйше на кѣнцяхъ. Прутень той знаходить ся также въ пѣбѣльшеныхъ [але ще не нагноенныхъ] железахъ, въ ечѣнцѣ, въ сележѣнцѣ, а въ тяжкихъ выпадкахъ хороби такожь въ крови, и то въ послѣдныхъ годинахъ житя. Культуры прутня чумового [штучно годованый прутень на буліонѣ] въ плынномъ грунтѣ укладають ся въ ланцюховатій формы. Чумовый прутень представляе ся въ тѣй самѣй формѣ у чоловѣка и у щурѣвъ зараженыхъ чумою, котрій — якъ се звѣстно зъ давенъ-давна — гинули великими масами передъ выбухомъ чумы у людей.

Тому то Єрсенъ мѣгъ студіювати чуму на щурахъ и мышахъ. Ему удало ся защепити чуму мышамъ и щурамъ зъ хорыхъ железъ людскихъ. Коли тій звѣрята погинули до 24 годинъ, то можна було знайти прутня чумового въ ихъ железахъ и въ печѣнцѣ. Заразливѣсть прутня чумового доказано также въ той с особъ, що въ клѣтцѣ замкнено кѣлька мышей защепленыхъ прутнемъ и кѣлька здоровыхъ; отже найперше погинули зараженій [защепленій], а потому погинули й здоровій.

Культуры прутнѣвъ чумовыхъ не всѣ однаковои силы. Єрсенъ мавъ также культуры зовсѣмъ нешкѣдній, навѣть для мышей, зъ железъ одного хорого, котрый бувъ уже третій тыждень хорый и вже зовсѣмъ здоровшавъ. Прутня чумового найшовъ Єрсенъ въ земли околиць зараженыхъ также въ часѣ, коли чума выгасла межи людьми, и тымъ можна поясн тя, въ якій способъ и чому чума вѣчно вертаесь въ околицяхъ Китаю, де дуже численне населене жие въ нехарствѣ зъ поконъ-вѣку и при часто пануючихъ голодахъ представляе дуже добру почву для чумы.

(*Конець буде.*)

мадъ и то переважно зъ всходнои части краю, а зъ того видно, що самъ намѣръ реформы закона громадского вже до живого порушивъ широкѣ верстры населеня. Интерпеляцій ставили послы-людовцѣ досыть, порушуючи въ нихъ переважно справы своихъ повѣтовъ, чимъ доказали, що стоять въ живомъ контактѣ зъ населенемъ. Комісарь правительственный вѣдповѣвъ на кольканацять интерпеляцій; рускѣ же интерпеляціи, вѣдносячѣ ся головно до справъ політичныхъ, не удостоили ся вѣдповѣди.

Зъ руху выборчого.

Зъ Калущины пишуть намъ:

То, що дѣяло ся въ 1895 роцѣ въ Калуши при выборѣ посла до сойму памятного дня 25. вересня, то дѣе ся теперь при правыборахъ скрозь по селахъ нашого повѣту. Зъ комісарями выборчими розъѣздить ся по 3—8 жандармовъ, котрыхъ зареквіровано сюда зъ розныхъ сторонъ. Въ недѣлю пріѣхало до Калуша на постерунокъ 15 жандармовъ. Правыборы заповѣдають ледви на 2—6 годинъ наперед. Народъ пильнуе ся, якъ бы у вѣйнѣ. Рухъ незвычайный. До правыборовъ являе ся по 150—250 правыборцѣвъ навѣть по такихъ малыхъ селахъ, що числять 500—800 мешканцѣвъ.

Въ Хотѣни подъ Калушемъ зобрало ся до голосованя 230 правыборцѣвъ — и мимо небувалого терориэму ліста честныхъ выборцѣвъ побѣдила. Тогдѣ комісарь Совиньскій уневажнивъ выборъ третього выборця, бо нема его вписаного въ V-ой курії — хоть е вписаный въ IV-ой! — а оголосивъ выборъ жидка Еліша Шпаца, котрый зъ противной стороны мавъ найбольше голосовъ. Противъ тои неправности внесено рекурсъ.

Въ Рипянцѣ, Мисловѣ, Подмихайлю, Довпотовѣ и Пойлѣ вѣдбувались правыборы при великомъ терориэмѣ, розумѣесь въ асистенціи жандармерія. Всьо, що не Русинъ въ повѣтѣ, стануло до борбы противъ насъ такъ запекло, якъ доси ще не бувало. Урядники, дѣдичѣ, жидова, камеральнѣ — все те напружуе послѣднѣ силы, щобы побороти Русь тутешну.

Въ селѣ Подгѣркахъ правыборы мали вѣдбути ся, але вѣдложено, абы тымчасомъ „грунтъ пѣдготовити“... Дѣдичь зъ Подгорокъ, віцемаршалокъ Собота, лѣсничій и всѣ дворакы грозять, просять, обѣцюють золотѣ горы громадянамъ...

Тяжку аґітацію ведуть противъ насъ камеральнѣ, а треба знати, що въ Калущинѣ може й бѣльша часть повѣту камеральщина. Мы вже звѣщали, що недавно пріѣздивъ сюда зъ Львова самъ директоръ лѣсовъ и доменъ Розенберґъ. Найбольше допѣкае намъ заряджець зъ Петранки [Русинъ зъ роду] — вѣнъ страшно терориэуе выборцѣвъ.

Бѣдный нашъ народъ терпить, въ терпѣню тѣмъ очевидно гартуесь и держить ся крѣпко. Серце радуе ся глядячи на правдиве геройство честныхъ нашихъ селянъ въ неодной громадѣ!

Якъ маемо певнѣ вѣсти — на выборы зъ V. и IV. курії призначено великѣ тысячѣ... Паны узнали, що самъ терориэмъ не поможе, отже до помочи ему треба ще гроша...

——

Зъ Гусятинщины пишуть намъ:

Дня 12 с. м. розпочали ся правыборы въ нашомъ повѣтѣ... розумѣесь „po galicyjsku“.

Въ Постоловцѣ заходомъ тамошного о. сотрудника выбрано рано въ V-ой курії трехъ честныхъ выборцѣвъ, мѣжь ними и о. Палагицкого. Коли-жь такъ добре пойшло для насъ въ V-ой курії, то вже въ IV-ой курії пополудни не допущено до голосованя 120 честныхъ правыборцѣвъ. Насамперед вѣдобравъ комісарь д-ръ Амброзевичь голосы вѣдъ священиковъ и казавъ имъ сейчасъ выноситись, хочь для лѣсничого vulgo „енерала“ Познаньского и для „bracі“ зъ меншими або бѣльшими пейсами знайшло ся досыть мѣсця... Всѣхъ голосовъ въ IV ой курії вѣддано 16 — и выборы скончены! Комісарь, не огласивши результату выборовъ, вѣдъѣхавъ. За нимъ давъ знати ногамъ „енералъ“, бачучи, що на щось „заносить ся“. И дѣйстно, по вѣдъѣздѣ комісаря настала розправа зъ „микитами“... А конець-кѣнцемъ результатъ правыборовъ зъ IV-ои курії въ Постоловцѣ ось якій: судово-лѣкарска комісія до побитыхъ, телеґрама до посла д-ра Окуневского зъ жалобою, вкѣнци протестъ до староства. Пригода въ Постолѣвцѣ выкликала усюды велике враженѣ.

Другого дня вѣдбули ся правыборы въ сусѣднѣмъ Баковѣмъ кутѣ и тамъ вже могли правыборцѣ выбрати по двохъ честныхъ выборцѣвъ зъ обохъ курій.

——

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Якъ переводять ся правыборы въ Перемыскѣмъ, просимо послухати!

На день 15 с. м. на 4-ту годину по полудни була вызначенѣ правыборы зъ V-ои курії, а на 5. годину зъ IV-ои курії разомъ зъ двохъ сѣлъ Рожубовичь и Станиславчика. Вже рано прийшли люде зъ Станиславчика до Рожубовичь, щобы голосувати на свого честного правыборця, и очѣкували комісаря, бо сподѣвали ся, що може, якъ деинде, такъ и до нихъ зъѣде комісарь скорше и зъ своими заушниками переведе выборы пѣсля своихъ думки. И справдѣ ажь два паны комісарѣ пріѣхали до Рожубовичь скоренько, бо около 12-ои годины, очевидно щобы могти зорієнтуватись въ ситуаціи. Не на руку имъ выдалось те, щобы оба села разомъ голосували [абы не порозумѣвались и взаимно не загрѣвали ся], тожь рѣшили [„для выгоды правыборцѣвъ“] вѣдослати людей зъ Станиславчика назадъ до свого села. Зъ тыми людьми пріѣхавъ до Станиславчика и другій панъ, видно пѣдкомісарь, бо результатъ голосованя черезъ осѣбного пѣсланця сейчасъ подававъ до вѣдомости пана комісаря въ Рожубовичахъ, а той счислявъ голосы до купы. Вже сей поступокъ пп. комісарѣвъ дуже скривдивъ людей зъ Станиславчика, бо мусѣли надармо йти до Рожубовичь.

Панъ комісарь удавъ ся сейчасъ до школы въ Рожубовичахъ. Тамъ позасѣдали собѣ зъ нашимъ вѣйтомъ и писаремъ громадскимъ та радили, що робити. Люде тымчасомъ уже всѣ посходились до школы и чекають на отворене выборчого акту. Панъ комісарь вставъ и запытавъ ся, чи вже е панъ окономъ зъ своими слугами? На нихъ то и мусѣли всѣ выборцѣ ждати цѣлыхъ двѣ годинѣ! Коли они прийшли, розпочалось голосованѣ. Хлопскій выборець Василь Гнатикъ достав 74 голосовъ, а паньскій Казимиръ Збышовскій, плєніпотентъ князя Любомирского зъ Бакончиць достав вѣдъ п. економа и дворскихъ слугъ 17 голосовъ. Сей выборъ узнавъ п. комісарь за неважный, бо сказавъ, що е двохъ Василѣвъ Гнатикѣвъ въ селѣ, хоть мы розумѣе ся голосували тѣлько на того Василя, котрый бувъ въ сали выборчѣй, бо другого Василя въ сали не було. На таке вышли мы зъ салѣ и заявили, що коли такъ наша воля поневѣряе ся, не будемо голосувати въ IV-ой курії. Тутъ урадили мы, щобы вѣйтъ не давъ печатки комісареви до потвердженя сихъ выборовъ, и длятого мы почали знова по трохи сходитись до школы, щобы переконатись, чи вже економъ зъ слугами не выбрали собѣ свого выборця. Однакъ они не були на стѣлько мудрѣ и сего не зробили. Антонъ Заячковскій яко найвѣдважнѣйшій зажадавъ вѣдъ вѣйтовъ, щобъ не дали п. комісареви печатки. Коли однакъ комісарь сего не чувъ, повторивъ голосно Илько Гнатикъ се жаданѣ, сказавши: „Пане вѣйте! цѣла громада просить васъ не дати комісареви печатки, бо выборы фальшивѣ“. На се комісарь сейчасъ заарештувавъ И. Гнатика и розпочавъ голосованѣ наново. Люде порозумѣли ся, що коли Василь Гнатикъ не може бути выборцемъ, то нехай буде Илько Гнатикъ. Коли вычитували голосуючихъ и прийшло на Стефана Гнатика, вставъ нашъ вѣйтъ Лаповскій и сказавъ, що Стефанъ Гнатикъ сидѣвъ въ арештѣ, длятого не маe голосу. На се замѣтивъ Стефанъ: а чому вѣйтъ голосуе, хоть такожь сидѣвъ въ арештѣ, и писарь голосуе, хоть лише два днѣ якъ вышовъ зъ арешту! Розумѣе ся Стефанови Гнатикови не позволено голосувати, хоть вѣнъ сидѣвъ тѣлько за „образъ гонору“ вѣйтовского чотири днѣ, а вѣйтъ и писарь голосували. Отже то така правда комісарска! При тѣмъ голосованю достав Илько Гнатикъ 76 голосовъ а Збишовскій 17 голосовъ. Тогдѣ комісарь о голосивъ таке: „Выборъ Илька Гнатика е неважный, бо można było głosować tylko albo na p. Zbyszowskiego lub na wójta Wapowskiego; więc wobec tego jest wybranym na wyborcę p. Zbyszowski“. А Илька Гнатика казавъ жандармови попровадити до староства въ Перемышли, а зъ-вѣдтамъ до суду до Нижанковичь.

Такъ зачали ся у насъ выборы пѣдъ новымъ старостою п. Ляникевичемъ!

Просимо подати сесю нашу кривду до прилюдноси вѣдомости, а при тѣмъ заохоту вѣдъ насъ другимъ громадамъ, щобы тримали ся крѣпко. Мы честнотою нашою и почутемъ нашои правды мусимо добити ся свого права и дасть Богъ — не будемо рабами, а будемо робити такъ, якъ намъ нашь розумъ диктуе.

Розумѣе ся мы внесли протестъ противъ сего незаконного выбору до староства. Побачимо, що зъ того буде.

Рожубовичѣ дня 17 лютого 1897. [*Підписы.*]

——

Зъ Городка пишуть намъ:

Межи Русинами нашого повѣту не слѣдно руху передвыборчого, хиба о стѣлько, о скѣлько беруть участь въ польскихъ зборинахъ.

Початокъ такихъ зборинъ зробивъ п. Бобелякъ, щось нѣбы радикалъ польскій, бо до якои-небудь инпои партіи годѣ его зачислити. За попереднього маршалка повѣтового — въ часахъ, коли то Мазуры зъ Городятичь злożили характеристичну пѣсеньку: „Oj ta Baba powiatowa — jeden kradnie drugi chowa — Danaż moja dana!“ — бувъ п. Бобелякъ писаремъ въ канцелярии маршалка и кондукторемъ дорожнымъ. Теперь вѣнъ мече огняни громы на раду повѣтову, зъ котрою мусѣвъ остаточно розпращати ся, дарма що мавъ тамъ тепленькій кутакъ. Огже тоі п. Бобелякъ скликавъ на 2-ого с. м. zgromadzenie ludowe въ Городку. Но зъ тыми зборинами не мавъ якось щастя. Въ радѣ повѣтовѣй не позволено салѣ, бурмістръ вѣдмовивъ ремізы, а навѣть жидъ „пѣдъ сонцемъ“ не хотѣвъ вѣдступити пѣдсѣня въ своѣмъ заѣзднѣмъ домѣ, такъ що аранжеры мусѣли вынестись ажь на Черляньске передмѣсте. Тамъ то, въ стодолѣ одного передмѣщука, посыпались перше всього оклики „ганьба!“ на негостинныхъ менеровъ - шкаралупникѣвъ. Вѣдтакъ Бобелякъ поставивъ свою кандидатуру зъ IV. курії, пѣдперши ся антіповѣтовою бесѣдою. Але селянинъ радикалъ Канафоцкій спомнувъ, що и его могли бы братя-хлопы выслати яко свого посла до Вѣдня, бо вѣнъ бувъ у вѣйску и знае де-що по нѣмецьки говорити. Та ледви тѣ панове лѣпше розговорили ся выбухъ недалечко въ одной стодолѣ огонь и зборины мусѣли перерватись.

Дрѣбокъ лѣпше повело ся львовскимъ соціялістамъ, прибувшимъ зъ Львова въ слѣдуючій заразъ четверъ, т. е. 4. с. м. Ихъ пріѣхало трехъ, именно: Левенгерцъ [жидъ], Желязкевичь [Полякъ] и Денеґа [Русинъ]. Имъ навѣть вѣдступлено салю въ домѣ рады повѣтовои, аргументуючи таку паньску гойность фразою: „niech się wygadają“... Та й злетѣлись всѣ „столы и престолы“, зачавши вѣдъ н. к. староты и его комісарѣвъ, а скончивши на польскихъ вікарихъ и катихитахъ, такъ бачите всякій христянинъ бувъ цѣкавый побачити невидане въ Городку диво тыхъ соціялістовъ зъ Львова! Пѣдъ проводомъ посадника городецкого п. Ліппуса зачалась дебата. Першій забравъ слово Левенгерцъ, сынъ звѣстного у Львовѣ скрахованого банкира. Бесѣда его була гладка и зручна, але коли для попоры своихъ тезъ соціялістичныхъ ставъ читати слова св. Василія Великого о спѣльности майна та суспѣльнѣй рѣвности першихъ христіянъ, понесли ся оклики: „My tutaj nie przyszliśmy kazania słuchać!“ Инші перебивали криками: „Nie chcemy socyalistów, precz z socyalistami!“ Бесѣду его критикували не дуже удачно: самъ предсѣдатель, селянинъ Віверъ зъ Завидовичь и городецкій гандлярь Ейзикъ Рабъ. Другій забравъ слово Желязкевичь. Вѣнъ старавъ ся боронити соціялістовъ вѣдъ закиду, мовь-бы они выступали принципіяльно противъ религіи и духовеньства. На доказы contra навѣвъ кс. Ляхевичь, латиньскій вікарій, досыть спору вязавь цитатовъ зъ писемъ соціялістичныхъ, а п. Фалькевичь, инспекторъ школьный, въ своѣй бесѣдѣ, выголошенѣй по руски, старавъ ся аргументами ad hominem и примѣрами зъ практичного житя доказати нестѣйность соціялістичныхъ теорій и утопій, и се ему вповнѣ удало ся. Коли-жь Желязкевичь у своѣй репліцѣ, перерываной згадаными окликами противниковъ, кинувъ въ очи авдіторіи згѣрдне слово „fagasy hierachii społecznej!“ — не дано ему бѣльше прийти до слова; лише заявивъ вѣнъ пѣднесенымъ голосомъ, що хоть сей разъ такъ негостинно принято соціялістовъ, то мимо тое вѣнъ маe крѣпке переконанѣ, що за два-три роки тіи самѣ Городчуки, що теперь горлають „Nie chcemy socyalistów!“ — самѣ будуть ихъ, се-бъ то соціялістовъ, просити уклѣнно, щобы имъ прийшли голосити свои науки. По тѣй мабуть причинѣ вѣдпала зъ програмы и бесѣда третього гостя [Денеґи] та й залишено поставленѣ на V. курію кандидатуры Желязкевича, чимъ мавъ закончитись сей першій дебютъ соціялістовъ въ Городку.

На слѣдуючу недѣлю, 7-ого с. м. зъѣхали до насъ польскѣ „людовцѣ“. Ужень кѣлька день наперед розосѣлано по громадахъ штафету, що пріѣдуть до Городка „bracia mazurgu“. Тожь просторѣ бараки на Львовскѣмъ пѣдгородю наповнились майже тысячкою цѣкавыхъ селянъ, мѣщанъ та троха интеліґенціи. Тутъ попысували ся своими краснорѣчивыми елюкураціями послы Леваковскій и Середнявскій. Була тамъ бесѣда и о Костюшку, котрый, якъ се зрозумѣли слухачѣ-селяне, мавъ имъ дарувати панщину, и о польскихъ круляхъ та о нашихъ благодатяхъ польскои культуры. Зъ бесѣдъ рускихъ селянъ, що забирали слово, замѣтна була промова Стефана Чумала, господаря зъ Мавковичь, котрый критикувавъ теперѣшнѣ школы сѣльскѣ, зъ якихъ громады не мають нѣякого практичного хѣсна, лишь великѣ тягарѣ поносити мусять. Вѣнъ домагавъ ся вѣдъ послѣвъ, щобъ тіи старались для селянъ о такѣ школы, въ котрыхъ бы учили дѣтей окрѣмъ читаня, писаня и рахункѣвъ, такожь нѣмецкои мовы, котра може людямъ такожь придатись, якъ ось у вѣйску. Коли-жь оденъ изъ згаданыхъ послѣвъ, усѣвши въ-друге на быстрого конька польского патріотизму, розбрикавъ ся на нѣмъ правдиво по сарматски та вкѣнци завѣзавъ наивныхъ своихъ слухачѣвъ, щобъ заспѣвали разомъ зъ нимъ „Jeszcze Polska nie zginęła“ — почулись голосы протесту.. Зъ сего немилого интермеца переконались мабуть тотѣ смѣлѣ будовничѣ політичнѣ, що Городокъ то не Краковъ, а въ околицяхъ Львова не богато призбиралось бы пригѣдного матеріялу для будовы gniazdeczka для бѣлого орла польского. Згадавши вкѣнци про кандидатуру посла Бойка на тутешну V. курію, аранжеры розпустили сесе вѣче со миромъ.

За два днѣ потомъ, 9 ого с. м. скликавъ зборины передвыборчѣ „komitet powiatowy“. Тутъ бар. Бруницкій, маршалокъ повѣтовый, сконстатувавъ зъ жалемъ, що на IV-ту курію нема доси кандидата здекларованого. На се замѣтивъ о. Черепашиньскій, парохъ Кирницѣ, що охочій кандидатъ найде ся, але выборцѣ мусять жадати, щобы вѣнъ не лишь зголосивъ свою кандидатуру, але щобы станувъ передъ выборцями та въ своѣй кандидатскѣй бесѣдѣ выявивъ, чого по нѣмъ выборцѣ можуть сподѣвати ся. — Зъ рускои стороны на-разѣ найважнѣйша рѣчь, яку треба мати на оцѣ, то принильноване правыборовъ, котрѣ въ нашомъ повѣтѣ вже въ сѣмъ тыждни мають вѣдбуватись. — *Адріянъ.*

——

Передвыборчѣ зборы въ Винникахъ коло Львова вѣдбули ся въ суботу д. 13-ого с м. пѣдъ проводомъ п. В. Нагорного зъ Львова. Въ зборахъ сихъ, мимо снѣговѣвицѣ, взяли участь мѣщане винницкій та много селянъ зъ сусѣдныхъ громадъ; за те лише два священики. А повинно було явитись бѣльше, хоть-бы вже зъ уваги на пастирске посланіе епископату...

Парохъ Винникъ о. Григорій Горнякъ въ двогодинной бесѣдѣ поясниvъ зобраным засады конституціи, ординацію выборчу взагалѣ, а спеціяльно що-до четвертои и пятои курії, складъ рады державнои, ей значѣне и вагу, засады, котрыми руководити ся належить при правыборахъ и выборахъ и т. п. Сей, хоть довгои бесѣды выслухали зобранѣ зъ увагою и занятемъ, бо проголошена була живо и предметово. — Другій рефератъ про реформу закона податкового выголосивъ о. Ульваньскій. Предметъ сей самъ собою нелегкій, однакъ о. бесѣдникъ уложивъ его такъ, що для збраныхъ селянъ бувъ зрозумѣлый. — Про окружнѣ громады референовавъ молодый господарь Брезденъ. Зобранѣ нагородили его гучными оплесками. Въ дискусіи надъ рефератами забирали голосъ мѣжь иншими господарь Пилипъ Вовкъ и мѣщанинъ Петро Врецьона. Першій патріотичною промовою и стихомъ власного укладу взывавъ зобраныхъ, щобы принильнували правыборовъ, а другій, старшій вже чоловѣкъ, що вже неразъ бувъ выборцемъ, указавъ на примѣрахъ, що дотеперѣшнѣ послы сего повѣту нѣчого доброго для селянъ и маломѣщанъ не зробили, и взывавъ, щобы теперь оглянутись за чоловѣкомъ щирымъ, котрый нужду нашу вѣдчувае, и такого посломъ выбрати.

Зборы тревали вѣдъ годины 12 до $3^1/_2$, а закончено ихъ вѣдспѣванемъ многолѣтя Ц. В. цѣсареви. — *Участникъ.*

——

Въ Дрогобичи вѣдбувъ ся онодгы зборъ передвыборчій, скликаный рускимъ комітетомъ мѣсцевымъ. Явили ся кандидаты: д-ръ Олесницкій зъ IV. курії и д-ръ Франко зъ V-ои. Зборъ бувъ дуже бурливый, бо до борбы выступили зъ однои стороны фагасы п. Охримовича, загроженого кандидатурою д-ра Олесницкого, а зъ другои польскѣ и жидовскѣ соціялісты противъ руского соціяліста д-ра Франка. По промовѣ д-ра Олесницкого селяне ухвалили его кандидатуру. Натомѣсть д-рови Франкови, котрый кандидуе яко радикалъ, соціялісты ледви дали говорити, а вѣдтакъ розбили зборъ. „Пята курія належить ся роботникови!“ — отже „ганьба Франкови!“ „а нехай жие кандидатъ роботниковъ Гудецъ!“ Не обойшло ся й безъ бійокъ. Такъ побито господаря Мельника зъ Волѣ Якубовои, а въ додатку ще поліцаѣ мѣскѣ, бачучи въ Мельнику ворога кандидатуры п. Охримовича, волѣкли его до арешту, та ледви удало ся освободити его.

Переглядъ політичный.

——

Въ ческôмъ соймѣ мотивувавъ д. 15 с. м. п. Шлезінґеръ внесенє на утворенє національныхъ курій и заявивъ, що вôдъ принятя того внесеня залежить також можливôсть полагоды иншихъ справъ нѣмецко-ческон угоды; вôдъ принятя або непринятя того внесеня залежить, чи Нѣмцѣ будуть могли зъ честію остати ся въ соймѣ. — П. д-ръ Кайцль збиває выводы попереднього бесѣдника и замѣчає, що ческій послы могли бы теперь вôдплатити ся Нѣмцямъ за ихъ поведенє при внесеню адресовôмъ и вôдкинути a limine внесенє куріяльне; але не зроблять того, бо не хотять Нѣмцѣвъ дразнити. Однако заявляє бесѣдникъ, що его сторонництво нѣколи не буде голосувати за куріяльнымъ внесенемъ, коли буде розправлятись надъ нимъ окремо вôдъ иншихъ точокъ ческон справы. — П. кн. Лобковіцъ признає, що Нѣмцѣ находять ся въ соймѣ въ прикрôмъ положеню, бо въ справѣ свого заступництва въ выдѣлѣ краєвôмъ и краєвыхъ институціяхъ мусять дбати о прихильність иншихъ сторонництвъ. Однако справа не дасть ся полагодити до 14 днѣвъ, якъ сего бажає п. Шлезінґеръ. Длятого сторонництво бесѣдника буде голосувати за придѣленемъ внесеня до комісіи, але противъ того, щобы комісія була обовязана здати справу до 14 днѣвъ. — Такъ и ухвалено, щобы внесенє передати комісіи до розслѣдженя, але безъ речинця справозданя.

Про нараду, яку мукачѣвскій епископъ Фирцакъ скликавъ до Пешту въ справѣ нужды и економічного та морального упадку угорскихъ Русинôвъ, була вже у насъ згадка. Отже въ тôй справѣ такъ пишуть словацкій Narodnie Noviny: „Горе тому, кого хвалять перевертнѣ, вôдступники и ворогы. Сто разъ волимо гудженє и наругу, нѣжь тї похвалы, що ними Мадяры обсыпують бѣдныхъ опущеныхъ нашихъ братôвъ и сусѣдôвъ карпатскихъ. „Русины — се найпатріотичнѣйша народність въ Угорщинѣ!“ И за що они дôстали таку похвалу?.. За те, що дали собѣ выдерти рôдну мову и любовь до вôтчины, що позволили змадярщити свои школы и букварѣ, що забули про братôвъ и побратимôвъ, що остались самї одинї на широкôмъ свѣтѣ. На чолѣ рады, що радила надъ ихъ долею, станувъ Фирцакъ, вôдступникъ свого народу, котрый за усмѣшку пештеньску, за стисненє руки мадярскихъ вельможь, мадярщить духовну семинарію, препаранды и всѣ школы церковнї, терорызує духовенство, выдає пастирскї листы, въ котрыхъ зъ уряду приказує мадярщити рускій народъ, въ котрыхъ ворожить, що мова руска вже незадовго загине, а змадярщенє Русинôвъ є близьке. Теперь бодай на таку здобувъ ся вôдвагу, що указавъ пештеньскимъ панамъ нужду народу та жидôвскї пявки, що по ночи лѣзуть на Угорщину зъ Галичины и полудневои Россіи.“

Про нужду тои найпатріотичнѣйшои народности угорскои пише також мадярскій дневникъ Pesti Hirlap: „Справдѣ послѣдна година! Въ осени тысячѣ рускаго народу забрали ся черезъ нужду зъ краю въ палицею въ руцѣ. Богато зъ нихъ подало ся до Бразилии; частину выселенцѣвъ завернувъ до рôдныхъ сѣлъ вôйтъ зъ Сольва, а теперь они мруть зъ голоду пôдъ Карпатами. Те, що достовѣрнї свѣдки говорили на конференціи, є страшне, перераженче! Нужда тамъ такъ велика, що зломила фізичну и моральну силу людей, що она вôдобрала имъ охоту до працѣ, ба й до житя. Зъ Галичины и зъ Россіи наплыло жидовы, смѣтя зъ чужихъ краєвъ, и они довершили руину. А власти рôвнодушно дивили ся на той наѣздъ, та ще й мѣзкї банки помагали ссати кровь зъ народу. Кождый корчмарь є тутъ барышник мъ и не лише горѣвкою але и лихвою нищить людей. Безкарно уходять тысячѣ гешефтôвъ, и нема нѣкого хто бы карав тї злочины. Типовою кар иною нужды є Верховина пôдъ Бескидомъ, де стоять нашї міленарнї памятники. Людей не можна наклонити до працѣ; що крокъ стрѣнешь пяныхъ до непритомности. Се голодовый алькоголізмъ, котрого навѣть тї не осуджують, що его бачать. Ганьба и соромъ спаде на насъ, коли бы кинули на поталу той нещасный народъ, одинокій мѣжь Славянами, що серцемъ прихиляєсь до насъ. Рускій край може стати ся твердинею мадярскою. Тутъ безъ перешкоды можемо здобувати, бо Русины, коли имъ дамо хлѣбъ, зъ вдячностію стануть Мадярами.“

Комента я мабуть не треба!...

Пригадуємо справу громадної босанъско-герцеговиньскои депутаціи, що торбкъ була у Вѣдни, а не дôставши авдієнціи у цѣсаря, зложила въ кабінетовôй канцелярії цѣсарскôй пропамятне письмо зъ жалобами на босаньске правительство. Отже, якъ довѣдує ся Polit. Corresp., босаньско герцеговиньска управа доручила дня 11 с. м. жалобникамъ вôдповѣдь на те пропамятне письмо, що цѣсарь въ справѣ мериторичного полагодженя жалобы не запорядивъ нѣчого, а противно зазначивъ невдоволенє зъ цѣлого способу поведеня при вношеню жалобы.

——

Въ справѣ кретеньскôй, якъ выходить зъ тьмы рôзныхъ телеґрамъ и вѣстій, панує мѣжь всѣма державами повна згода въ тôмъ напрямѣ, щобы не допустити до нарушеня мира. Россія мала рѣшучо заявити ся противъ прилученя Креты до Греціи. Що-до спôльного занятя Креты европейскими державами доносять зъ Риму, що кожда держава має занятї якусь частину острова и обняти тамъ управу.

На мѣсце Беровича пашѣ, що вôдъѣхавъ вже до Трієсту, подавши ся до димісіи, занеможаный губернаторомъ Креты Измаилъ бей. Вôнъ выславъ вже до адміралôвъ сторонныхъ кораблѣвъ ноту, въ котрôй заявляє, що годить ся на довершену ними окупацію Креты.

Королевичъ Юрій, высадивши грецке войско на Крету, вôдплывъ на островъ Мильо. Кажуть, що вчинивъ се пôдъ напоромъ державъ.

Корабельне войско европейскихъ державъ, що заняло Канею, складає ся зъ вôддѣлôвъ по 100 жовнѣрôвъ россійскихъ, французскихъ, англійскихъ и италійскихъ та 50 австрійскихъ. Доводить ними офіцеръ италійскій. Другій такій вôддѣлъ, такъ само зложеный, пôдъ командою французского офіцера має ще высѣсти на берегъ. Повстанцѣ подѣленї на три вôддѣлы, а на чолѣ кождого стоить офіцеръ грецкій.

Въ Ираклін и Галепѣ тревае бôй мѣжь повстанцями и турецкимъ войскомъ.

НОВИНКИ.

——

— Вп. о. Д. Танячкевичъ зъ Закомаря пише намъ: Ц. к. староство въ Золочевѣ понадсылало до нашихъ урядôвъ парохіяльныхъ пôдъ ч. 5.245 зъ дня 13 с. м. [отже per expresse] такій обѣжникъ:

L. 5245.

Do Wielebnego Urzędu parafialnego gr. k. w ...

Ostatniemi czasami powtarzają się skargi na gr. k. proboszczów, jakoby ci przy pobieraniu należytości stuły dopuszczali się w tym kierunku nadużyć, iż żądają należytości za pełnienie funkcyi kościelnych znacznie większe jak się według odnośnego patentu należy, i żeį żądają zapłaty za pełnienie takich funkcyi, za które się prawnie żadne wynagrodzenie nie należy.

Żaden ze skarzących nie mógł się wykazać pokwitowaniem dotyczącego księdza parocha, które pokwitowanie obowiązany był mu wystawić według przepisu § 2. d) dekretu nadwornego z 23. lipca 1829. l. 16330. ogłoszonego dekretem gubernialnym z 16 sierpnia r. 1829. l. 48213,

Celem osądzenia zaraz przy wniesieniu skargi czy skarga ta jest bespostawną, wzywam Wielebny Urząd parafialny uprzejmie, aby odtąd stosując się ściśle i w zupełności do postanowień powyższego dekretu, stronom płacącym jakąkolwiek należytość za pełnienie funkcyi kościelnych wystawiał należyte kwity z poszczególnieniem dokładnem pełnionej funkcyi, przyczem zauważam, że powołany dekret wystawianie takich kwitów nie czyni zawisłem od woli strony płacącej, lecz przypisuje to bezwzględnie.

Zastosowanie się do tego przepisu przez Wielebny Urząd parafialny, przypilnuję przez podwładne organa, jak to tenże dekret postanawia.

Złoczów 13. lutego 1897

C. K. Starosta *Roder*.

Повысшій циркуляръ подає найкрасшу, яка лишь може бути, илюстрацію до збôрного архіерейского посланія Всесвѣтл. австрійского Епископату, именно до тои части, де сказано, що „*церковь въ Австріи не тѣшить ся... свободою*“. А може сей циркуляръ — то спеціяльный презентъ вôдъ правительства для нашого духовенства? Зъ виду копіи такъ бы выходило, бо епітетъ „gr. k.“ не виписаный, а вôдкопіованый зъ оріґіналу. Робити нашому народному духовенству закиды перґрацій въ jura-хъ stolae — се щось бôльше якъ наруга. Сподѣваємо ся, що нашъ Впреосв. Ординаріятъ [взглядно Епископатъ] выступить зъ цѣлою рѣшучостію въ оборонѣ нашого духовенства. — *Данило Танячкевичъ.*

— Выборчї листы зъ V-ои и II-ои курiи львôвского округа выслала вже президія магістрату мѣста Львова намѣстництву до затвердженя. Въ II-ôй курiи число выборцѣвъ въ порôвнаню зъ числомъ останныхъ выборôвъ передъ 6 роками побôльшило ся о 2.500, такъ що теперь выносить 9.500. Зъ того числа є 3000 управненыхъ до выбору титуломъ личнои кваліфікаціи. Урядове число выборцѣвъ зъ V-ои курiи въ мѣстѣ Львовѣ выносить 29.128. Але спôльно зъ мѣстомъ голосувати-муть три судовї округи (щирецкій, винницкій и львôвскій повѣты), котрыхъ листы выказують 24 000 управненыхъ до выбору. Легітимаційнї листы до выбору вже выготовленї и зъ уповаженя намѣстництва радниками въ заступствѣ президента мѣста пôдписанї. Розсылка листъ зачне ся дня 20-ого с. м.

— Въ поворотѣ зъ Бразилiи приѣхали нинѣ до Львова делеґаты выдѣлу краєвого о. Ив. Воляньскій и д-ръ І. Семирадскій.

— О руску народну школу въ Черновцяхъ старали ся черновецкї Русины въ тамошнôй радѣ мѣскôй вже кôлька лѣтъ тому назадъ. Петиція ихъ пролежала собѣ въ черновецкôмъ магістратѣ спокôйнесенько ажь до теперь и ажь ось на останнôмъ засѣданю рады мѣскои прийшла пôдъ нарады. Результатъ выпавъ такій, що славнї радники столичного мѣст зеленои Буковины вôдкинули петицію. Само собою розумѣє ся, що черновецкимъ Русинамъ выпадає теперь доходити свого права дорогою высшихъ инстанцій.

— Баль „Академічнои Громады“ дня 9 лютого с. р. удавъ ся пôдъ кождымъ взглядомъ знаменито и бувъ безперечно найсвѣтлѣйшимъ зô всѣхъ рускихъ балѣвъ, устроюваныхъ въ сѣмъ карнавалѣ. Велика саля „Народного Дому“ була переповнена мѣсцевыми и замѣсцевыми гôстьми, а до першого кадриля стануло блізько 140 паръ. Весела, жива и сердечна забава протягала ся пôдъ знаменитымъ проводомъ п. Сарачиньского до 7½ рано. Чистого дохôду на фондъ запомоговый есть около 150 зр.

— Увязненє бурмістра зъ Бучача Бернша Шґерна, затвердила палата радникôвъ окружного суду въ Станиславовѣ.

— Въ станиславôвскôмъ „Боянѣ“ вôдбувають ся що середы и суботы вôдъ 7½ годины вечеромъ вправы мужескихъ и мѣшаныхъ хорôвъ до вечерка въ честь Шевченка. Упрашає ся о численну участь. — *Евг. Чорненка* секретарка.

— Опера „Галька“ була выставлена вчера въ львôвскôмъ театрѣ гр. Скарбка въ знаменитôй обсадѣ. Головнї партiи обняли пп. Єромінъ (стольникъ), Ґурскій (Янушь), п-нѣ Конарска (Галька) и п. Мишуга (Іонтекъ). П. Мишузѣ вручено по аріи „Szumią jodły“ величавый вѣнець, а кождый его співъ нагороджувано грôмкими оплесками, бо-жь справдѣ креація п. Мишуги, олѣ Іонтка є идеальна.

— Першї зборы членôвъ „Братского Союза“ вôдбудуть ся въ понедѣлокъ 22-ого н. ст. лютого о 3 годинѣ въ Перемышли. Маю честь, яко основатель, запросити на сї зборы Всч. Духовенство всѣхъ трехъ Епархій. Близшї информаціи подасть зарядъ печатнѣ въ Перемышли, ул. Водна 10. — Свящ. *Л. Джулиньскій* редакторъ „Посланника“.

— Ц. к. нотаріяльна палата у Львовѣ вôзвала всѣхъ, що хотѣли бы старати ся о субституцію ц. к. нотаря въ Микулинцяхъ, щобы до 3 днѣвъ внесли до тои-жь палаты свои подання.

— Пожары навѣщають сеи зимы передовсѣмъ малї мѣсточка та й то лише ихъ жидôвскї части. И такъ за часъ пôвтора мѣсяця Чорткôвъ паливъ ся онодгы вже четвертый разъ. Тымъ разомъ погорѣло лише 5 будынкôвъ въ ринку. Та лѣпше погулявъ собѣ огонь въ Белзѣ. Тамъ въ четверъ, 11-ого с. м. погорѣло 30 жидôвскихъ домôвъ. Були то самї нужденнї родины, що й остали ся теперь безъ даху и хлѣба.

— Будынокъ для товариства штукъ красныхъ у Львовѣ. Будôвнича секція львôвскои рады мѣскои ухвалила поставити будынокъ для товариства штукъ красныхъ. Будынокъ той займе цѣлый чотирокутникъ плянтаціи межи улицями Чарнецкого, Собѣского, Пôдвалемъ и Валовою зъ фронтомъ до намѣстництва.

— О розширенє сѣти електричного трамваю у Львовѣ старають ся передовсѣмъ мешканцѣ горѣшнои части Городецкого передмѣстя и внесли вже до рады мѣскои вôдповѣдну петицію. Комісія, що управляє дѣлами електричного трамваю, не узгляднила на разѣ тои петиціи, а се тому, що розширенє сѣти въ однôмъ напрямѣ являє ся невыгôдне. Сѣть та буде розширена въ кôлькохъ напрямахъ рôвночасно, та перевести се не дасть ся безъ попереднихъ студій и вôдповѣдного побôльшеня центральнои електричнои стаціи.

— Дрôбнї вѣсти. У Вѣдни померъ геніяльный акторъ надворного театру Фрідр. Міттервурцеръ въ 55 бмъ роцѣ житя и въ повнôй силѣ артистичнои творчости. — Въ копальняхъ Аніна-Решіцъ на Угорщинѣ стрейкує 10.000 робôтниковъ. — Въ Темешварѣ 18 женщинъ потроiло своихъ мужѣвъ. Тѣла потроєныхъ вôдкопувано. — Пароходъ Cyanus въ дорозѣ зъ Бильбао до Ґлясґова пôйшовъ бiла острова Уессанъ на дно моря. Зъ 21 людей уратовано лише одного чоловѣка. — Въ Лихвинѣ горѣшнôмъ, тарнôвского повѣта, вôдкрыто богатї поклады каменного вугля. Мають тамъ бути ще й поклады ропы. — Нѣмецкій канцлеръ, кн. Гогенльоге обходивъ вчера золоте весѣле. — Въ Варшавѣ выходили ся въ менажеріи Ґрайля зъ клѣтки два львы. Поки ихъ половлено, въ менажеріи панувавъ страшный переполохъ, середъ котрого богато особъ потерпѣло ушкодженя на тѣлѣ. — Въ Самборѣ померъ пенсіонованый радникъ двора Левъ Скурскій въ 85-бмъ роцѣ житя. Покôйный бувъ батькомъ професора львôвского університету Ал. Скурского.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ було въ мѣсяци сѣчни с. р. 2165 важныхъ полісъ на 1,487.038 зр. обезпеченои вартости зъ премією 10.775 зр. 16 кр. Въ сѣчни попереднього [IV-ого] року було 1.531 полісъ на 1,109.281 зр. зъ премією 8.588 зр. 04 кр., а въ сѣчни I-ого [1893] року 348 полісъ на 318.515 зр. обезпеченои вартости зъ премією 2.235 зр. 91 кр. Мѣжь тыми обезпеченями прибуло сего року цѣнквей 32 вартости 92.258 зр. и приходствъ 18 на 42.073 зр. обезпеченои вартости. — Шкôдъ було 17, случаївъ, зъ отрыхъ всѣ зліквідовано и 16 выплачено, а одно вôдшкодоване [на 188 зр.] здержано до укôнченя доходжень судовыхъ; сума всѣхъ тыхъ шкôдъ выносить на власный рахунокъ 1.259 зр. 50 кр. — Фондъ резервовый збôльшивъ ся о 709 зр. 12 кр. и выносить разомъ 55.440 зр. 16 кр.

— Рахунокъ товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою, за мѣсяць сѣчень 1897 р.: *I. Станъ довжный*: Удѣлы членôвъ 20.870 кор. 46 сот.; фондъ резервовый 1.066 к.; вкладки: а) станъ на початку мѣсяця 124.193 к. 63 с., б) вложено въ сѣчни 12.680 к. 88 с., в) вынято въ сѣчни 1.652 к. 42 с., позôстаєе зъ кôнцемъ сѣчня 135.222 к. 09 с.; сальдо процентôвъ [побраныхъ] 3.997 к. 74 с.; зыскъ зъ року попереднього 989 к. 31 с. — сума 162.145 кор. 60 сот. *II. Станъ чинный:* Позички удѣленї: а) станъ на початку мѣсяця 131.835 к. 74 с., б) удѣлено въ сѣчни 21.330 к., в) сплачено 5.760 к. 27 с., станъ зъ кôнцемъ сѣчня 147.405 к. 47 с.; готôвка зъ днемъ 31 сѣчня въ касѣ 3.730 к. 63 с.; льокація: а) въ щадници почтовôй [въ оборотѣ чековôмъ] 2.709 к. 68 с., б) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ 8.200 к.; сальдо коштôвъ адміністрації 99 к. 82 с. — сума 162.145 кор. 60 сот. — Членôвъ прибуло 44, убуло: 0, отже разомъ зъ кôнцемъ сѣчня число членôвъ 533 зъ декляроваными 569 удѣлами въ сумѣ 28.450 к. — Зъ припавшихъ до заплаты ратъ позичковыхъ залягало зъ кôнцемъ сѣчня 25 ратъ въ сумѣ 1.625 кор. 22 сот., однакъ часть зъ нихъ вплынула уже въ лютôмъ с. р. — Стопа процентова вôдъ вкладокъ 5%; процентъ вôдъ позичокъ удѣлюваныхъ 7%.

У Львовѣ дня 8. лютого 1897. *Д-ръ Я. Кулачковскій. Д-ръ С. Федакъ.*

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерiи, котра по вôдтягненю лишь 20% выплачує ся **готôвкою**. Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягненє наступить невôдклично **дня 20 го лютого.**

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— Именованя. Президентъ міністрôвъ именувавъ адъюнктôвъ будôвництва: Леоп. Ґольдмана, Ад. Топольницкого, Володисл. Срочиньского, Гр. Пежаньского и Мик. Тиминьского инжінерами въ етатѣ державнои служби будôвничои въ Галичинѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

——

Атены 17 лютого. Грецке войско здобуло фортъ Аґію и взяло до неволѣ 400 Туркôвъ, мѣжь ними 100 жовнѣрѣвъ. — Полковникъ Басонъ, высадивши грецке войско на берегъ, выдавъ вôдозву, въ котрôй повѣдомляє населенє, що грецкій король постановивъ занятї Крету и тымъ покласти конецъ розладови въ краю. Полковникъ обѣцює именемъ короля боронити чести, житя, майна и свободы вѣры всего населеня безъ рôзницѣ народности и вѣры.

Франкфуртъ 17 лютого. Frankf. Ztg. доносить, що грецкій король дôставъ вôдъ своєи сестры, царицѣ вдовы, таку телеґраму: „Зъ нетерпеливостію жду вôдъ тебе вѣстей. Тутъ робить ся все, що можна. Страшно подумати, що твôй Юрій находить ся середъ такого небезпеченьства.“

Берлинъ 17 лютого. Кажуть тутъ, що команданты европейскихъ кораблѣвъ пôдъ Кретою мали вчера нараду на россійскôмъ кораблi и порôвнували вказôвки, якї мають вôдъ своихъ правительствъ. Вôдтакъ постановлено, якъ кождый має поступати. Показало ся, що всѣ мають широку повновласть, такъ що въ наглыхъ выпадкахъ могуть поступати навѣть не запытуючи попередъ своихъ правительствъ. Противъ грецкого войска, котре высѣло на Крету, европейскї залоги такъ довго не будуть выступати ворожо, поки она буде заховуватись спокôйно. Имовѣрно здержить ся Греція вôдъ военныхъ крокôвъ на Кретѣ, але за те выкличе повстанє въ Македонiи.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвôнковъ. Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

Giesshübler зъ молокомъ

вельми поручає ся лѣкарями при катарѣ **бронхіяльномъ дѣтей,** якій такъ часто лучає ся въ зимѣ. З части Giesshübler Sauerbrunn мѣшає ся зъ одною частиною горячого молока и подає ся ту лѣтну мѣшанину. 822

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срéбными медалями

выконуé **дзвоны** рôзной ваги и приймаé ушкодженй дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часé, а такожь маé на складé готовй дзвоны рôзной ваги.

Дякуючи всéмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всé дотеперéшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цéлй ґрупы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмéляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицé.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

КАВУ

спеціяльнôсть

надзвычайной величины въ зернé

и вôдличну въ смаку

въ пакетахъ 5-кілевыхъ франко

за 12 зр. 20 кр. 19 5 ?

поручаé

(о скôлько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Новый фаетонъ

крытый

есть до спроданя по дуже приступнôй цéнé въ Стрию: *І. МАЗЯКЪ*, майстеръ ковальскій.

46 1—10

КОЛОДКИ свйонтницкй ґарнітуровй (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ, ґарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·. Колодки штучнй Вертгаймôвскй и американьскй по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50

поручаé ПЕТРО ХІЩОНСТОВСКІЙ, торговля зелéзна у Львовé, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

4595

Урядъ парохіяльный въ Лисовичахъ

п. Моршинъ, глядаé заразъ

испытованого дяка.

53 1—3

Присяжный повéреный

Варшава, Новоградская 34,

принимаé заступство всякихъ справъ въ столичныхъ и ґуберніяльныхъ институціяхъ Россіи продаé недвижимости.

375 6—6

ПОДЯКА.

Выдéлъ товариства „Академічна Громада“ почуваé ся до милого обовязку зложеня подяки Вп. Публицé мéсцевôй и замéсцевôй за те, що такъ численно поспішила на вчерашній вечеръ зъ танцями дня 9. лютого с. р., черезъ що причинила ся до збôльшеня фонду запомогового. А передовсéмъ складаé подяку Св. Выдéлови „Народного Дому“ за безплатне вôдступленé салé на вечеръ; Вп. Панови Саричиньскому за знаменитый и безкористный провôдъ танцями, а вкôнци симъ Впов. и Всеч. Панамъ Добродéямъ, що зволили ласкаво жертвувати на цéль фонду запомогового: проф. Недéльскій 1 зр., Мацéлиньскій 50 кр., панé Ольга Барвéньска 5 зр., о. Пристай сотрудникъ зъ Пôдгорець 1 зр, Ф. Левицкій инжінеръ зъ Риманова 5 зр, Хойнацкій Антôнъ зô Львова 1 зр. 50 кр., о. Гéлиньскій зъ Зарвáницé 1 зр. 50 кр. о. Торôньскій зô Львова 1 зр., о. Василь Кондрацкій зъ Судовôй Вишнé 1 зр. д-ръ Федакъ зô Львова 2 зр., д-ръ Дамянъ Савчакъ зô Львова 3 зр. 50 кр., проф. Грушéвскій зô Львова 7 зр., Харкевичъ директоръ зô Львова 50 кр., Данилюкъ зô Львова 3 зр., д-ръ Колесса зô Львова 50 кр.

За Выдéлъ Товариства „Академічна Громада“ — *Изидоръ Голубôвичъ*, голова, *Иванъ Бéликъ*, писарь

Словарь нéмецко-рускій

Ом. Партицкого

продаé товариство „ПРОСВÉТА“ по 1 зр. замéсть 3 зр.

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

пôсля колекціи збôранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літоґрафічного заведеня Андрéя Андрейчина по цéнé

3 зр. 30 кр. а. в.

за примéрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4º королевского формату въ хорошо выдéланôй тецé.

Выданé сихъ „Вышивокъ“ перевысшаé значно подôбного рода выдання, що появились въ Кіевé Одесси и Москвé и то не лише пôдъ взглядомъ технічного выкôнченя, але такожь и пôдъ взглядомъ самого змéсту, понеже выданé се заключаé въ собé точну репродукцію численныхъ взорôвъ народныхъ вышивокъ зъ повéтôвъ Борщéвъ, Городенка, Калушъ, Надвôрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вéрнôмъ наслéдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнôй охрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарнé Ставропигійского Института у Львовé, улиця Руска ч. 3.*

365 16—?

Подяка.

Лишенй в тяжкім горю по невиджалованій страті бл. п. моєї жени Павлини з Хомівських, засилаю як найщиршу под ку всім, що зволили взяти участь в сумним обряді похоронів, а то: Всечесьтйшому о. Григорію Гірнякови парохови з Винник і Єго Високоповажаній Родині за відраду і поміч в слабости і за участь в похороні; рівнож Всч. Отцям Євгенієви Гузареви проф. ц. к. сем. учит. і Михайлови Демчукови зі Львова за цілком без'інтересовну участь; Всч. о. Василеви Бернацкому парохови з Підборець, Йоанови Баковичеви парохови з Лисинич і Матеєви Сроці лат. парохови з Винник, як рівнож Серафині Мисловскій, инокини Чина св. В. В., і панам Хенціньскому комісареви магістрату зі Львова і Романьскому завідателю обшару двірского з Винник, що своєю участію причинились до звеличаня сего сумного обряду.

Сердечну подяку заявляю всім Панам, належачим до хору, за їх трогательні пісни; Брацтву церковному, як також Вірним обох обрядів.

Павло Домазар, муж. *Мария Хоминьска*, инокиня Ч. св. В. В., сестра.

52 1—1

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янôвъ коло Теребовлé)

по довголéтнôй практицé въ краю и за границею приймаé вôдъ кôлькохъ лéтъ всé въ обсягъ церковной штуки входячій працé, а именно: малюе церковній образы до иконостасôвъ и престолôвъ; приймаé рéзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ у всéхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стéны церковъ и т. п Крôмъ того выготовляе портреты зъ фотографій и зъ натуры. Пôднимаючи ся всéхъ роботъ по дуже умéрковanыхъ и приступныхъ цéнахъ а выконуючи все якъ найсовéстнéйше, въ доказъ чого предложити може свéдоцтва и похвальні письма, маé вôнъ повну надéю, що Всч. Духовеньство затямить собé ласкаво его адресу.

36 96 ?

Торговля руска знарядôвъ церковныхъ

ВЛАСНОГО ВЫРОБУ

щиро-срéбныхъ, зъ хиньского срéбла, альпаки, бронзу и мéди

Петра Дуткевича

въ Станиславовé

улиця Бельведерска ч. 2

поручаé ся Всесвéт. Духовеньству и Честнымъ громадамъ.

Приймаé до золоченя огневого чашé и всé знищенй знаряды церковнй.

Цéнники посылаé ся даромъ и франко. 347

БРАТЫ SKASIK

Опава (Troppau) австрійскій Шлескъ

(давнéйше Alfred Rassl)

торговля насéня рôльничого и лéсового

поручаe

знамените насéне, зôбране въ 1896 р

Запорука на чистоту, правдивôсть и велику силу кôльченя.

Фірма для контролé: австр. шлезка контрольна стація насéня въ Опавé и ц. к. контрольна стація насéня у Вéдни. 40 3—18

Цéнники, взôрцé, оферты, даромъ и оплатно.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ безпечень въ Празé

(основаный въ 1868 р., въ Галичинé вôдъ 1874 р)

скôнчивъ за кôнцемъ 1895 р 27-ый рôкъ свôеи дéяльности и зросли вô всéхъ вôддéлахъ „Славіи“

	зъ кôнцемъ 1895 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 6,815.229·98 кр.
Преміи належитости поббчній и вôдсотки за рôкъ 1895	„ 2,116.833·28 „
Обезпеченй сумы въ секціяхъ на жите	„ 26,136.343·45 „
Обезпечений сумы въ секціи вôдъ огню	„ 253,137.811·— „
Выплачений капіталы, ренты и вôдшкодованя въ 1895 р.	„ 1 521.531·61 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вôдшкодованя въ загальнôй сумé	„ 25,553.849·30 „

„Славія“ принимаe въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вéна для дéтей, въ секціи IV. обезпеченя вôдъ шкôдъ огневыхъ будынкôвъ, движимостій, збôжа товарôвъ, запасôвъ, скота и пр.

Тарифы „Славія“ вельми умéренй, а услôвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортôвъ внесень всякого рода, якъ и всéхъ потрéбныхъ пояснень удéляе якъ найохотнéйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовé при улиці Словацкого ч. 3. 28 2—?

„Славія“ принимаe зголошенія о удéленé аґенціи въ мéсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удéляe аґенціи письменнымъ селянамъ.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Тягненé вже въ Суботу!

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелéнбергъ и сынъ, Шелéнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 18—?

Ф. МІССЛЕРЪ

вôдъ зверхности организованé **мореплавне заведенé**

ВЪ БРЕМЕНЪ

высылаюче людей найбезпечнéйшими почтовыми и скорохôдными кораблями зъ **Бремена** въ полудневу и пôвночну **Америку, Африку Австралію** и взагалé до всéхъ мéсцевостей кулé земскои.

Найдешевшй цéны — найсовéстнéйше прокормленé.

72 Увéдомленя у всéхъ языкахъ безплатно и франко.

Адреса: **F. Missler, Bremen, Banhofstrasse, 30.**

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.5	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10 15	Черновець і Сучави
			„	10.45	Підволочиск і Бродів
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
„	10.05	Підволочиск і Бродів	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом			
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лéчать ся зъ надзвычайнымъ успéхомъ: ревматизмъ, подаґра, товстота, пéсокъ нирковый, астма, исхіясъ, хоробы жéночій.

38 1—20

Обширну брошуру о Трускавци высылаe на жаданé зарядъ. — Въ І-ômъ и ІІІ-ômъ сезонé о 30% таньше.

☞ **При закупнé товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець и одвéчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папéръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнé Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 29. Львовъ, Четверъ 6 (18) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком
въ Австрін: [illegible]
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на [illegible] зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на [illegible] зр.
у Львовѣ
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на [illegible] . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатай вѣльний вѣдъ порта.
Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.
Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або си мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.
Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

По соймѣ.

II.

Въ минувшѣй сесіи соймовѣй видае въ очи ще одинъ дуже характеристичный фактъ, именно сей, що бѣльшѣсть соймова перестае числити ся зъ заступниками рускои народности яко цѣлостію. Она трактуе рускихъ послѣвъ лишь вѣдповѣдно становиску, яке они занимають супротивъ данои справы. Делеґація руска перестае истнувати яко така, а замѣсть того засѣдають въ соймѣ одиниці. И такъ пос. Окуневскій зъ двома послами селянами представляе бѣльшости соймовѣй опозицію, однак, пѣсля замѣтки одного посла польского, веде політику на власну руку; а знов пос. Барвѣньскій надае ся кождои хвилѣ и при кождѣй нагодѣ до того, щобы заслонити ся нимъ и ставити его взѣрцемъ, якого рода послы рускій повинній засѣдати въ соймѣ.

Дѣйшло до того, що бѣльшѣсть соймова прибрала навѣть иншій тонъ въ дискусіяхъ. Въ промовахъ лунае разъ-въ-разъ слово „польскій“ край для означеня Галичины, розвивають ся програмы політичнѣ, обнимаючій всѣ три дѣльницѣ польскои вѣтчины зъ осередкомъ organiczn-oи працѣ въ „нашѣмъ“ краю, вѣдбудовуе ся давна Польща на основѣ культурного и економічного розвитку Галичины. А руска народность въ краю мае становити интеґральну часть для успѣхѣвъ сеи роботы. Не дако отже, що по однѣмъ зъ такихъ засѣдань вѣдозвавъ ся одинъ дуже умѣркованый посолъ рускій: „Га, знаеге, нинѣ здавало ся, що мы вже цѣлкомъ въ Варшавѣ!“ Польска бѣльшѣсть не силуе ся навѣть заховати — приличности...

Безперечно, що до вытвореня такого невѣдрадного стану причинили ся самі рускі послы. Не могучи злучити ся въ одноцѣльну звязь парляментарну, улекшують въ значнѣй мѣрѣ польскій бѣльшости ей задачу. А що гѣрше, деякій рускій послы навѣть своимъ поведенемъ управняють бѣльшѣсть соймову до легковаженя заступництва руского народу въ соймѣ. Такъ н. пр. справа верифікацій выборѣвъ соймовыхъ дала сумный образъ розладу и деморалізаціи мѣжь рускими послами. Здавало ся, що пѣсля слѣвъ п. Барвѣньского, высказаныхъ торѣкъ при отвореню сойму, рускій послы будуть трактувати справу верифікаційну засадничо, се значить, вѣдъ спосѣбу ей полагоджуваня зроблять зависимымъ свое становиско въ соймѣ. На сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй станули на порядку деннѣмъ выборы въ округѣвъ: жовкѣвского, стрыйского, станиславѣвского, тернопѣльского, калуского и городеньского. Въ бѣльшѣй части тыхъ верифікацій однокимъ речникомъ правъ покривдженого рускаго народу бувъ пос. Окуневскій, пѣдпертый въ двохъ случаяхъ ще й пос. Заячковскимъ. Консеквенція вымагала, щобы бодай для позору забравъ голосъ и той посолъ, котрый натякнувъ на надужитя выборчій при инавґураціи сойму. Того не було, а натомѣсть бѣльшѣсть соймова могла любувати ся такимъ видомъ, що при голосованю надъ выборомъ калускимъ два рускій послы, Барвѣньскій и Вахнянинъ, вѣддали свои голосы за признанемъ важности сего выбору. Чи супротивъ такого факту могла бѣльшѣсть соймова числити ся зъ заявами, якій складали поодинокій рускій послы въ имени своихъ товаришѣвъ?

Рѣвножь супротивъ культурныхъ та економічныхъ справъ, якій полагоджувано въ минувшѣй сесіи, зазначили рускій послы цѣлковиту пасивнѣсть. Зъ рускои стороны не забирано голосу нѣ в справахъ рѣльничихъ, нѣ промысловыхъ, нѣ шкѣльныхъ. Могло бы здавати ся, що тій справы вѣддано въ повну розпорядимѣсть бѣльшости соймовои. Не зазначено потребъ рускаго народу, не выказано, якъ систематично и нѣсля зъ горы уложеного пляну вѣддае ся всходну часть краю въ економічно-культурне закрѣпощенє Полякѣвъ, не старано ся запротестувати противъ сего втисканя польщины въ нашь орґанізмъ народный, не остережено передъ лихими наслѣдками сеи польонізаційнои політики. Чи-жь бы справдѣ не грозила зъ того боку нѣяка небезпечнѣсть а нашій вѣдносины въ послѣдныхъ двохъ рокахъ такъ дуже змѣнили ся въ нашу корысть? Коли ще послѣднои каденціи соймовои пѣдносивъ ся голосъ протесту, то чи-жь бы въ два роки опѣсля вже навѣть не заходила потреба пѣддати критицѣ нашій краевій институціи? Чи такою пасивностію мае зазначувати ся „спѣльна праця для добра краю“? Годѣ вдоволяти ся кѣлькома загальными фразами о нашѣмъ невѣдрадномъ положеню економічномъ, высказаными въ ґенеральній дебатѣ буджетовій, лишь треба вказувати на корѣнь лиха при кождѣй спеціяльнѣй справѣ и ставити позитивній внесеня вѣдповѣдаючій потребамъ и домаганямъ народу.

Сеся пасивнѣсть акціи рускихъ послѣвъ зазначила ся найвыразнѣйше при справѣ реформы закона дорогового. Зъ рускои стороны не выступивъ нѣхто нѣ зъ оцѣнкою проектованои реформы, нѣ взагалѣ зъ критикою нашого законодавства краевого. Крѣмъ кѣлькохъ замѣтокъ пос. Новаковского, цѣлый законъ дороговый перейшовъ при зґѣднѣмъ голосованю рускихъ послѣвъ. А однакъ не треба було до тои справы ажь такого спеціяліста якъ пок. о. Сѣчиньскій, ино треба було вслухати ся въ тѣ голосы нашихъ численныхъ вѣчь та пѣднести ихъ вѣдтакъ въ соймѣ. Бодай бы народъ знавъ, що его заступники числять ся зъ его голосомъ и его не легковажать.

Зъ самостійными внесенями рускихъ послѣвъ було дуже скупо. Пос. Окуневскій домагавъ ся реформы выборчои въ напрямѣ безпосередности выборѣвъ, и пос. Винничукъ поставивъ два внесеня що-до пѣльгъ въ справахъ податковыхъ. Внесене Окуневского пропало въ безвѣсти, бо спеціяльна комісія для реформы выборчои не предложила справозданя.

Интерпеляціи ставили послы Окуневскій, Новаковскій и Остапчукъ. Интерпеляціи Окуневского мали значѣне політичне, бо вѣдносили ся до насильствъ, що звѣщали народови рускому надходячій не іодъ передвыборчій. Вѣдповѣди на тѣ интерпеляціи не було.

На послѣдныхъ засѣданяхъ соймовыхъ при дискусіи буджетовій пригадавъ пос. Барвѣньскій въ своѣй промовѣ польскимъ посламъ „квестію руску“. Пригадавъ ей дуже обережно, кажучи, що квестія руска ще не полагоджена та що зъ польскои стороны не видко змаганъ забрати ся вже разъ до тои справы. Натякнувъ, що коли-бъ була воля и охота зѣ стороны представителѣвъ польскои суспѣльности, то теперь пора взятись за се дѣло. Пора вѣдповѣдна бо вже не чути окликѣвъ: Niema Rusi, — а знов и крайна пора, бо гроза суспѣльного заколоту и розладу що разъ голоснѣйше стукае до дверей нашого краю.

Снмъ разомъ нѣхто зъ польскои стороны не вѣдгукнувъ ся на покликъ п. Барвѣньского. Квестія руска, вѣдъ коли она спочивае въ рукахъ п. Барвѣньского, не есть анѣ для сойму галицкого анѣ для бѣльшости соймовои вже бѣльше актуальною. Ей можна полагодити бѣльшимъ або меншимъ числомъ мандатѣвъ посольскихъ, розданыхъ зъ руки центрального комітету польского. Такъ зрозумѣла бѣльшѣсть соймова покликъ п. Барвѣньского въ передодень „грозы суспѣльности“, с. е. выборѣвъ до рады державнои, а маршалокъ краевый успокоивъ п. Барвѣньского, що въ урны выборчои выйдуть такій рускій послы, котрій зъ польскими послами будуть въ приязныхъ вѣдносинахъ. Зъ такого полагодженя квестіи рускои обѣ стороны вдоволенй; п. Барвѣньскій може тѣшити ся, що вже нѣхто не голосить: Niema Rusi, — а Поляки, що квестію руску порушують такій послы рускій, якъ п. Барвѣньскій. Полякамъ не треба голосити: Niema Rusi, бо фактично квестія руска бодай поки-що не повалить ся колодою передъ ихъ ноги, а впрочѣмъ, по що тыкати сего, що въ дѣйстности перестало бути актуальнымъ, — лѣпше мовчати. Мовчанє речникѣвъ польскои бѣльшости соймовои на слова п. Барвѣньского повинно бути для него вказѣвкою, що не ему говорити о квестіи рускій, бо що иншого надавати ся добре до транспаренту, представляючого згоду обохъ народностей, а що иншого промавляти въ имени народу, котрый вырѣкае ся того рода своихъ заступникѣвъ.

Зъ руху выборчого.

Въ справѣ маневрѣвъ выборчихъ. Якъ намъ пишуть зъ Золочѣвщины — тамошный староста Родеръ розсылае повѣдомленя о правыборахъ осѣбными пѣсланцями, а тѣ доручуючи повѣдомленя вѣйтамъ, дають имъ такожь поученє: речинець правыборѣвъ задержувати въ тайнѣ а повѣдомляти лише кого треба. Отже не тѣлько въ Золочѣвщанѣ, але и по всѣхъ повѣтахъ — нехай правыборцѣ разъ-у-разъ довѣдують ся у вѣйта про речинець правыборѣвъ — и то нехай довѣдують ся не по одному, але по кѣлькохъ разомъ, щобы на выпадокъ потребы можна було посвѣдчити незаконнѣсть правыборѣвъ.

Зъ Товмацкого повѣту, именно зъ Нижнева надъ Днѣстромъ дѣставъ рускій комітетъ окружный въ Станиславовѣ таке справоздане вѣдъ выборця селянина:

„Доному Вамъ радѣстну вѣстку о нашихъ правыборахъ. Хвалити Господа, якъ найлучше выпали! Кѣлька день передъ выборами порадили-сьмо ся и наказали-сьмо, абы кождый зъ собовъ припровадивъ принаймѣ 10 голосуючихъ, — Симеонъ Ґриджинъ, Никола Ґриджинъ, Дмитро [*прозвиско нечитке*] заразъ уложили, котрій девять правыборцѣ на выборцѣвъ для 5-ои куріи, а 10 для 4 ои куріи, и нѣкому не казали, ажь въ день выбору, и такъ ся стало. И засѣли-с мо до писаня 500 картокъ до 5-ои куріи а 400 до 4-ои куріи, а въ день выбору рушили-сьмо за голосуючими, абы ся явили на 10-ту рано въ канцелярію. Але и нашъ [...] не спавъ. Здыбав мене и обѣцяе менѣ пасовище даромъ, абы-мь его

ЧУМА.

Написавъ д-ръ мед. *М. К—б.*

(*Конець.*)

Якъ сказано, передъ выбухомъ чумы хорують и гинуть найперше щурѣ, а гинючи по улицяхъ заражують людей; длятого въ 1894 р. вѣдчасъ чумы въ Кантонѣ зѣбравъ докторъ Ренні [Rennie] 22.000 здохлыхъ щурѣвъ и закопавъ ихъ за мѣстомъ. Прутня чумового можуть розносити такожь мухи, длятого можна заразитись и стравою зараженою мухами; тому на тѣлѣ хорыхъ видно богато чиракѣвъ, котрій е властиво першими обявами чумы. Тымъ то и поясняе ся, що чума ширить ся по морю и по суши, мимо кордонѣвъ вѣйсковыхъ, карантанъ морскихъ, замканя границь и т. д.

Бѣдній люде заражують ся легко, бо ходять босо и черезъ малій, невидимій ранки на ногахъ дѣстае ся до крови прутень чумовый; руками брудными, заражеными прутнемъ зъ предметѣвъ зараженыхъ, несуть хлѣбъ до устъ а зъ нимъ страшну заразу; безлѣчь мухъ въ тѣсныхъ хатахъ вщѣплюе на обдрапанѣй шкѣрѣ чумовій чиряки. До того тѣло холодне, невыспане, часто пяне, перемерзле — не дае достаточного вѣдпору, бо не мае засѣбу силъ, — отъ и легка жертва для чумы!

Въ 1895 р. вернувъ докторъ Єрсенъ до Парижа, щобы пробовати въ институтѣ Пастера иммунізувати звѣрята, т. е. вщѣплювати имъ прутня чумового зъ-разу въ малій скѣлькости а потому що-разъ бѣльше, ажь звѣрята будуть могли знести таке множество прутнѣвъ чумовыхъ, яке вѣдъ разу вщеплене убило бы ихъ конечне. Въ институтѣ Пастера щеплено найперше кѣлики и морскій свинки, а дальше почали щепити коні, бо зъ нихъ можна мати богато сыровицѣ.

Конѣ дуже вразливій на чуму. Коли встрикнути пѣдъ шкѣру коневи певну скѣлькѣсть культуры прутнѣвъ чумовыхъ, то се мѣсце спухне, а кінь дѣстане велику горячку, що тревати-ме 48—60 годинъ, при тѣмъ перестае ѣсти и марнѣе, а часомъ напухають ему суставы, такъ що зовсѣмъ окулявѣе. Длятого треба вычекати кѣлька днѣвъ, заки приступить ся до повторного встрикуваня — а цѣла иммунізація тревае пару мѣсяцѣвъ.

Коли докторъ Єрсенъ остаточно дѣставъ першу сыровицю, то пробовавъ ей силу въ той спосѣбъ, що заражувавъ мыши культурою прутнѣвъ, вѣдтакъ деякимъ зъ нихъ встрикувавъ въ кѣлька годинъ пѣзнѣйше сыровицю. а другимъ нѣ. И тогдѣ побачивъ, що тій мыши, котрымъ встрикнувъ сыровицю, подужали, а всѣ другій гинули.

Зъ тыми здобутками вернувъ докторъ Єрсенъ въ сѣчни 1896 року до Азіи и заложивъ въ мѣстѣ Натранґъ въ Анамѣ лабораторію для иммунізаціи коней.

Вже въ сѣчни 1896 р. выбухла чума въ китайскѣмъ мѣстѣ Гонконґъ [воздушна лінія Натранґъ-Гонконґъ выносить около 1300 кільометрѣвъ], але Єрсенъ мѣгъ ажь 10-ого червня дочекатись кѣлькохъ фляшочокъ прочумнои сыровицѣ зѣ своихъ коней; до того дѣставъ вѣнъ 80 фляшочокъ сыровицѣ зъ института Пастера въ Парижи — и зъ тымъ выбравъ ся поборювати чуму.

Першимъ хорымъ, котрого Єрсенъ лѣчивъ сыровицею, бувъ 18 лѣтный Китаець въ Кантонѣ, що въ семинари французкѣмъ стоявъ на першѣмъ щебли карієры духовнои. Тее [такъ звавъ ся той семинаристъ] жалувавъ ся вже кѣлька днѣвъ, що слабый: голова его болить и т. д. Але 26 ого червня о 10-ій годинѣ рано опухли ему железы въ пахахъ зъ правого боку и почали сильно болѣти; въ полудне выступила велика горячка, и Тее мусѣвъ лягти до лѣжка. По полудни о 5-ій годинѣ встрикнувъ ему докторъ Єрсенъ першій разъ сыровицю. Зъ причины блювоты, маячења, горячки треба було повторити встрикуваня о 6-ій и 9-ій годинѣ. Вѣдъ пѣвночи зачала хороба уступати, а о 6-ій годинѣ рано молодый Тее каже, що вѣнъ здоровъ. Горячка уступила, не чувъ загального змученя, железы спласли, не болѣли — однымъ словомъ: хлопець бувъ здоровъ — и Єрсенъ каже, що самъ сумнѣвавъ бы ся, чи то бувъ справдѣ хорый на чуму, якъ бы не було ще кѣлькохъ свѣдкѣвъ насчныхъ, а межи ними настоятель семинаря епископъ Шосъ [Chausse]. Ясна рѣчь, що докторъ Єрсенъ перебувъ тую цѣлу нѣчь якъ на шпильках и ока не зажмуривъ; але за те другого дня рано не тямивъ ся зъ утѣхи несподѣваным успѣхомъ. Опускаючи Кантонъ, Єрсенъ лишивъ тамъ трохи сыровицѣ та стрикавку и довѣдавъ ся пѣзнѣйше вѣдъ епископа Шоса, що вылѣчено нею въ тѣмъ-же семинари ще двохъ хорыхъ на чуму.

Дня 1 липня 1896 р. поѣхавъ Єрсенъ до мѣста Амоа [Amoy] — вѣддаленого въ воздушнѣй лініи вѣдъ Гонконґа около 550 кільометрѣвъ — а числячого зо 300.000 жителѣвъ. Тутъ вѣнъ лѣчивъ сыровицею 23 хорыхъ — и зъ тыхъ подужало 21, а 2 померли. Обоє померший прийшли до Єрсена въ 5-ѣмъ дни хороби, оденъ зъ нихъ умеръ въ 5 годинъ по встрикненю сыровицѣ, а другій въ 24 годинъ.

Межи выздоровѣвшими було шесть осѣбъ въ першѣмъ дни зараженя и они подужали за 12—24 годинъ; шесть осѣбъ въ другѣмъ дни хороби и подужали въ 3—4 днѣ безъ нагновеня железъ; чотири особы въ третѣмъ дни хороби а у двохъ железы нагновились и подужане наступило троха пѣзнѣйше; три особы въ четвертѣмъ дни хороби и подужали за 5—6 днѣвъ [одному зъ нихъ нагноили ся железы]; чотири особы були въ пятѣмъ дни хороби и зъ тыхъ двое померло. Разомъ було всѣхъ лѣченыхъ 26; зъ тыхъ померло 2, то значить 7·6% смертельности — отже знаменитый успѣхъ въ порѣвнаню зъ дотеперѣшною смертельностію 80—100%.

Позаякъ смерть вѣдъ чумы наступае звычайно въ 3—4 днѣ вѣдъ захорованя, длятого мусить ся встрикувати сыровицю якъ найскорше, а то тымъ бѣльше, що дѣлане сыровицѣ тымъ певнѣйше, чимъ вчаснѣйше ей ужито.

взявъ до 5-ои курiи на правыборця. А я ему коротко сказавъ: „Зрадникомъ не буду; якъ не вôдробю, то куплю; а не буде пасовища, то корову продамь.“ На 10-ту рано явило ся множество народа Руского, такожь Жидова и [...] зъ цѣлымъ знарядомъ: лѣсниками, побережниками, локаями, выдôйниками, касiерами, фôрманами, огородниками, гуменными, ...пасами, пастухами, форналями, такожь и панъ начальникъ стацiи колѣевои зъ своимъ знарядомъ. Давай накидати ся на насъ, абысьмо всѣ голосували на нихъ. А мы собѣ разъ уставили выборцѣвъ, то сьмо не змѣнили, и вôйта сьмо не брали. Они давай побивати Русинôвъ. Дôстало ся по 6, по 10, по 15, по 30 вôдъ [...] прихвостнѣвъ для накиданыхъ выборцѣвъ, а рускимъ выборцямъ по 110 одноголосно въ 5-ôй курiи, а въ 4-ôй курiи 10 выборцѣвъ Русинôвъ, котрыхъ всьмо поставили, перейшли по 80 голосôвъ. Тому ся осмѣляю похвалити передъ свѣтомъ, що Нижнѣвъ поступивъ значно! Противники кажуть: „Мы протестуемъ!“ А мы кажемъ: „Видите людей — ще и четвертои половины нема. А якъ запротестуете, то мы всѣ прийдемъ“. Мусѣли сьмо голосувати устно. Комiсарь выкликуе зъ листу выборчого: Дмитро Долѣшный! — а [...] прихвостень Маркусъ Германъ [...] сатана бѣжить голосувати. А люде розъяренi не пускають. Комiсарь выкликае: Андрѣй Мосорко! — а Юзь Куйбѣда зъ стацiи бѣжить. Цалеръ хотѣвъ ударити въ лице одного чоловѣка, та й ся на жидови дильдики обôрвали, якъ жида жбурнули а вôнъ другого жида перевернувъ... Тогды зробили великiй гевалтъ! Панъ комiсарь выйшовъ, з обивъ порядокъ, привели жандарма и далѣй кôнчили-сьмо выборы до 8 годины у вечеръ. Кôнчу мôй листъ и прошу показати Iосифови Гурикови сей листъ. Поздоровляю сердечно — и пр.“

Подаемо се письмо въ „Дѣлѣ“ и кличемо: слава честнымъ правыборцямъ нижнѣвскимъ!

——

Зъ Брôдщины пишуть намъ:

Громада Яснище въ повѣтѣ брôдскôмъ внесла телеграфiчно до намѣстника а письменно до староства брôдского протестъ противъ переведеня правыборôвъ зъ V-ои курiи у себе, а то зъ тои причины, що селяне вôддали 50 голосôвъ на выборця Ивана Дишлюка, а слуги двôрскi 18 голосôвъ на економа Антона Сьвйонтецкого — и мимо такои великои рôзницѣ голосôвъ узнавъ комiсарь выборчiй, инспекторъ шкôльный п. Токарскiй выбôръ Сьвйонтецкого за правосильный. Селяне крайно обуренi, жадають поновного выбору.

——

Зъ Тернопôльщины пишуть намъ:

Що бы то було, якъ бы соймовi паны польскi поблагословили нашу Русь окружными вôйтами [або просто сказавши: мандаторами], хочемо подати прикладъ зъ нашого повѣту.

Въ мѣсточку Микулинцяхъ урядила „Подôльска Рада“ зъ Тернополя дня 8 с. м. передвыборчi зборы. Але чуткiй бурмiстръ сего мѣсточка д-ръ Людвикъ Брудзiньскiй [про котрого звычайно мало хто й знае, бо будучи посесоромъ въ Воли мазовецкôй, лишь колись-не-колись заглядае до уряду громадского], довѣдавши ся про сi зборы, не мôгъ стерпѣти, щобы такiй „заколотъ“ счинявъ ся въ его мѣсточку, и несподѣвано та на загальне счудуване — прибувъ на зборы въ асистенцiи жандарма и заявивъ, що на зборы дозволити не може. Коли его запытано: длячого? — вôнъ вôдповѣвъ, що дѣють ся авантуры. Тымчасомъ зборы не знали о нѣякôй авантурѣ, хиба о тôй однôй, яку вчинили сторожѣ безпеченства — полiцаѣ, що прийшовши на пôдсѣне побôчь комнаты збору робили тамъ крики, а зборы надармо просили о спокôй. Отже коли явивъ ся п. бурмiстръ зъ жандармомъ, зборы звернулись до него, щобы вôнъ своею бурмiстрôвскою повагою вплынувъ на своихъ сторожѣвъ спокою, абы авантуры не робили, бо повага президiи зборôвъ не сягае на пôдсѣне. П. бурмiстръ, замѣсть зробити ладъ на пôдсѣню и накартати своихъ полiцаѣвъ, обставъ при своѣмъ, що на зборы позволити не може... ще й длятого, що будынокъ грозить небезпеченствомъ. Тымъ выкликавъ загальный смѣхъ, бо, мовь-бы умысне, зборы вôдбували ся въ каменицi, котрои муры такi якъ бы якои твердинѣ, що гарматнi кулѣ ледви бы ихъ розвалили, а до того зборы були въ комнатахъ партеровыхъ. Хто знае Микулинцѣ, тому скажемо, що се дѣяло ся въ т. зв. „панськôмъ домѣ“. Отже коли зборы замѣтили, що се вык утъ дуже незручный, вôнъ вôдозвавъ ся: „Mnie się tak zdaje, a gdy panowie macie co przeciw temu, możecie mnie skarżyć, gdzie się wam podoba...“ Хочь зборы могли оперти ся примхамъ пана бурмiстра, то однакъ для святого спокою, згодили ся перейти до найблизшого вôдъ Микулинець села Лучечки. Сюда, хочь и якъ пора не сприяла [бо була замете́ль] вылягъ нарôдъ ще численнiйше, нiжь було на зборахъ въ Микулинцяхъ. П. Брудзiньскiй въ порѣ, якъ всѣ переходили до Лучечки, заимпровiзувавъ при дорозѣ вѣче, выговорюючи на „poróv“, однакъ мимо бомбъ его зборы въ Лучецѣ удали ся знаменито. Панъ бурмiстръ за свою притацiю зблявъ злôсть на готельнику-жидѣ, що вынаймивъ на зборы рускi ажь три комнаты, заплiкувавши ему пощочину! Жидъ очевидно не мавъ навѣть на гадцѣ шукати сатисфакцiи, щобъ не псувавъ ся ему интересъ. А треба знати, що передъ вынаймомъ комнатъ у того готельника вынаймленый бувъ на сi зборы иншiй льокаль, але жидъ, пробуючи броду, прийшовъ пôзнѣйше и звернувъ завдатокъ кажучи, що вынаймити не може.

Ось такъ выглядали бы нашi панове вôйты окружнi и такi сплывали бы зъ ними благодати для насъ!

Зборы въ Лучецѣ, якъ сказано, удались дуже добре. Изъ священникôвъ були: о. Мироновичъ, голова „Подôльскои Рады“ и зъ Микулинецкого судового повѣту о. Цурковскiй и о. Гураль зъ Машковичъ. О. Мироновичъ мавъ обширный рефератъ о правѣ выборчôмъ, а опôсля промавлявъ о. Цурковскiй. Нарôдъ, покрѣпленый на дусѣ, вертавъ весело до дому. Такi зборы и при тыхъ самыхъ силахъ вôдбули ся такожь въ Машковичахъ 11-ого, а въ Ходачковѣ 14-ого с. м.

——

Зъ Богородчаньского одержуемо до умѣщеня отсю Вôдозву до честныхъ выборцѣвъ повѣту богородчаньского:

Най Вамъ буде звѣстно, чч. панове выборцѣ, що слѣдуючого тыждня вôдъ дня 22 н. ст. лютого зачинають ся въ нашôмъ повѣтѣ выборы выборцѣвъ, котрi въ днiхъ 11-ого марта зъ V курiи, загальнои, а 6-ого марта зъ IV або зъ селяньскои курiи, выбирати будуть послôвъ до рады державнои у Вѣдни.

Позаякъ вôдъ выбору выборцѣвъ, котрi мають голосувати на посла до сойму державного у Вѣдни, залежить красна доля, щастє и будучнôсть свѣтлѣйша народу руского въ нашôмъ краю и добрый выбôръ посла дуже много до народного розвитку и поступу рускои справы причинити ся може, длятого чч. панове громадяне, выбирайте самыхъ свѣтлыхъ, письменныхъ, незалежныхъ, неустрашимыхъ, щирыхъ и прихильныхъ рускôй справѣ и громадѣ выборцѣвъ, котрi знають и розумѣють, на якого голосувати посла, котрый бы руску справу щиро боронивъ, и противъ хлопскои бѣды, нужды и гнобленя тамъ промавлявъ и за Русинами вставлявъ ся. Отже кладемо Вамъ, чест й выборцѣ, на серце святый обовязокъ, припоручаемо и взываемо Васъ, щобы-сьте у всѣхъ громадахъ нашого повѣту повыбирали выборцями Вашихъ щирыхъ, жичливыхъ и прихильныхъ Вамъ Всч. душпастирôвъ духовныхъ, якъ такожь письменныхъ, честныхъ громадянъ, котрi бы въ данôмъ случаю, сли-бы не дай Боже заходила потреба [повторного выбору посла], могли собѣ самi написати имя и назвиско посла на картцѣ [бо теперь будуть голосувати картками]. А дальше, наученi при послѣдныхъ выборахъ досвѣдомъ, звертаемо В шу увагу, щобы-сьте панове правыборцѣ точно и докладно давали свои голосы на выборцѣвъ и всѣ додали при имени выборця, чий той выборець сынъ, а звыжь того такожь число дому того выборця, коли бôльше такихъ назвискъ находить ся въ вашôй громадѣ, и такъ затямте собѣ примѣромъ: голосую на Василя [сына Михайлового] Бойко зъ села Н. Н. число дому 90, — а то длятого, бо при послѣдныхъ выборахъ много голосôвъ примушена була комiсiя выборча уневажнити. Майте ся на осторозѣ и затямте собѣ тi уваги, бо можна зъ нихъ дуже часто схôснувати въ такихъ выборахъ.

Коли въ щасливу годину добре зачнете се важне дѣло, можете напевно надѣяти ся, що щасливо, зъ честiю и славно закôнчите побѣдою при выборахъ посла Русина! Длятого въ имя Бога! смѣло, вôдважно, неустрашимо берѣть ся до того найважнiйшого дѣла — за своими святощами и правами народными до бивайте ся зъ пожертвованемъ всѣхъ силъ своихъ, а побѣда тогды наша!

Вôдъ повѣтового Богородчаньского выборчого комiтету. *Кирило Пачовскiй. Олекса Барабашъ. Волод Паукъ. Антонiй Книгинницкiй.*

——

Зъ Калущины пишуть намъ:

У насъ вôдбуваютъ ся правыборы мовьбы на глумъ тому, що о выборахъ проголосили президентъ мiнiстрôвъ въ радѣ державнôй, а намѣстникъ и маршалокъ въ соймѣ.

Свобода передвыборчихъ зборôвъ, заграмтована конституцiею, въ калускôмъ повѣтѣ топче ся ногами въ способъ брутальный. Вѣдомо вже зъ недавнои интерпеляцiи въ соймѣ, якъ дня 24 сѣчня с. р. жандармы розôгнали передвыборчi зборы въ Сливкахъ, а нинѣ [17 лютого] вновъ розôгнано передвыборчi зборы въ Ясени, скликанi пп. д-ромъ Косомъ и Коритовскимъ зъ Калуша. Вôйтъ, забороняючи тi зборы, покликувавъ ся на наказъ власти.

Вчера 16-ого лютого переводивъ самъ староста въ асистенцiи жандармерiи правыборы въ селѣ Загôрю пôдъ Калушемъ. Въ сали громадскôй гурма жидôвъ зъ Калуша не допускала выборцѣвъ и при выкликуваню крычала „nie ma! nicht da!“ а втискаючого ся выборця жандармы не пускали. Цѣкавымъ обявомъ було тутъ се, що и робôтники зъ бровару, сторонники соцiялъ-демократôвъ, стояли въ услугахъ старосты и старали ся заслужити собѣ ласку недопусканемъ выборцѣвъ до салѣ. Натомѣсть голосували однi и тi самi жиды за себе и за другихъ по кôлька разôвъ. Дальше цѣкаве то, що тi самi жиды голосували днемъ передъ тымъ въ Хотѣни, теперь въ Загôрю, а ще масами умѣщенi на листѣ въ Калуши — отже ажь на трехъ листахъ!

Въ Хотѣни дôйшло до бiйки; противники били нашихъ людей а одного, Миколу Кущака, потовчено таки добре.

Въ громадѣ Голини, де есть около 200 жидôвъ а зъ 1000 Русинôвъ, селяне зорганiзувались до правыборôвъ. Отже наразъ доручено вчера около двацятьомъ вызначнiйшимъ и вплывовымъ селянамъ зъ Голиня вôзвання вôдъ староства калуского, щобы пôдъ загрозою 20 зр. кары явили ся въ старостве. Селяне тi, не маючи нѣякои справы въ старостве, чудують ся тому вôзваню. О штуцѣ тôй будемо могли донести заразъ по правыборахъ въ Голини.

Рухъ выборчiй въ повѣтѣ дуже сильный. Позаякъ правыборы заряджують ся безъ вôдповѣдного заповѣджуваня, то люде по селахъ ставлять варты и днями и ночами сторожать коло канцелярiй громадскихъ; мимо морозôвъ сповняють зъ правднымъ пожертвованемъ свôй горожанськiй обовязокъ. Коли приѣздить комiсарь выборчiй до села, правыборцѣ немовь изъ землѣ выростають и стають до голосованя сотками. Правыборы всюды переводять ся въ асистенцiи жандармерiи. Въ самôмъ Калуши жандармы патролюють день и нôчь, якъ бы пôдчасъ стану облоги...

——

Зъ Скалатского пишуть намъ:

Ц. к. староство скалатске розбсланымъ умысно пôсланцемъ вôдложило непереведенi ще правыборы въ IV. и V. курiи ажь до дальшого завѣдомленя.

Дотеперь переведенi правыборы выпали всяко. Въ Товстôмъ 10-ого с. м. мѣщане побѣдили, хоть жидôвъ покликавъ бувъ телеграфiчный урядникъ вôдъ ц. к. старосты до Matrikelführer- Шулима Шехтера.

Въ середу 10-ого лютого були заповѣдженi урядово правыборы въ Саджавкахъ зъ V. курiи вôдъ 9 до 10 а зъ IV-ои вôдъ 11 до 12 передъ полуднемъ. На тi правыборы приѣхавъ комiсарь Потоцкiй, кромѣ него писарь товстецкiй и жѣнка писаря саджавецкого, котрый въ Товстôмъ есть ревiзоромъ вôдъ худобы. Позаякъ въ V. курiи громада выбрала не тыхъ, котрыхъ бажавъ комiсарь и жидъ-дѣдичъ, то комiсарь вôдложивъ выборы зъ курiи IV-ои и заповѣвъ, що приѣде самъ староста а о часѣ его приѣзду завѣдомить ся громаду. Потôмъ комiсарь выѣхавъ на правыборы до Калагарбки. Другого дня [въ четверъ] було руске свято, то комiсарь святкувавъ трохи. Въ пятницю рано переводивъ правыборы въ Козинѣ и въ Кокошинцяхъ, а вечеромъ приѣхавъ зновъ до Саджавокъ — властиво до двора далеко за селомъ. Тамъ переночувавъ и другого дня провѣвъ зъ жидомъ-дѣдичемъ сабашъ. Хочь комiсарь не показувавъ ся въ селѣ, люде, догадуючи ся, чи вôнъ не приѣхавъ на правыборы зъ IV. курiи, переждали на него цѣлый день коло громадскои канцелярiи и не дôждали ся. Були бы й не знали, що комiсарь гостить въ дворѣ, але коли въ пятницю пôзнымъ вечеромъ хтось поѣхавъ до двора великими кôньми, то христiяне заразъ змѣркували, що се не хто иншiй, якъ комiсарь, бо жиды въ шабасъ не ѣздять. Пôдъ вечеръ въ суботу комiсарь выѣхавъ до Скалата зъ рапортомъ, що въ Саджавкахъ и въ Козинѣ, по результатахъ правыборôвъ въ V-ôй курiи, не переводивъ уже правыборôвъ зъ курiи IV-ои, хочь були розписанi. Чи може не легально?!...

Въ Пôдлѣсю и Мазурôвцѣ, передмѣскихъ громадахъ Грималова, и выборы выпали зле для народу, хочь давнѣйше выходили тамъ Русины и латинники прихильнi народнôй справѣ. Въ Мазурôвцѣ ще и побито одного мѣщанина, що голосувавъ противъ двора. Рускiй священникъ повиненъ заразъ заинтервенiювати въ сей справѣ.

Переглядъ полiтичный.

——

Небезпечнôсть вôйны на Кретѣ майже минула черезъ рѣшучiй крокъ державъ, що заразъ высадили свое корабельне войско и заняли Канею та вывѣсили тамъ свои хоругви. Теперь Грецiя, хочь також высадила свое войско на Крету, не може выступати зачѣпно, бо се було бы вже не войованемъ зъ Туреччиною а зъ европейскими державами, котрыхъ хоругви за згодою Туреччины повѣвають въ Канеѣ. За те збирають ся хмары на граници грецко-турецкôй, де и Грецiя и Туреччина высылають свои войска. Мимо запевнень о безусловнôй згодѣ всѣхъ державъ якось тяжко здержати ся вôдъ здогадôвъ, що Грецiя таки мусить когось сильнѣйшого чути за своими плечима; инакше годѣ припустити, щобы такъ маленька и слаба держава пускала ся мимо радъ и нересторогъ всѣхъ державъ на таку быстру воду. Не даремно-жь въ Парижи вкладають грецкому королеви въ уста дотепнi слова: „Я маю за собою одну силу(-державу) и безсильнôсть силъ (державъ).“

На нересторогу державъ и бажане, щобы Грецiя завернула свое войско зъ Кретy, вôдповѣвъ грецкiй мiнiстеръ справъ заграничныхъ, що Грецiя, высылаючи войско на Крету, не мае заборчихъ цѣлей, а хоче тôлько успокоити островъ и скрѣпити европейскiй миръ, на котрôмъ ѣй богато залежить.

——

Куратôръ варшавского наукового округа, зненавидженый Поляками Александеръ Львовичъ Апухтинъ, именованый сенаторомъ и покликаный до Петербурга. Зъ тои причины запанувала мѣжь Поляками не безъ рацiи велика радôсть, бо Апухтинъ вызначавъ ся такожь изъ своеи стороны неохотою до Полякôвъ. Царь вôдзначивъ Апухтина ще й окремымъ письмомъ, въ котрôмъ высказуе ся признане для его дѣяльности и заслугъ. Замѣтнi въ тôмъ письмѣ слова, выражаючi бажане, щобы и наслѣдникъ Апухтина поступавъ въ урядѣ его слѣдомъ. Апухтинъ бувъ варшавскимъ куратôромъ 17 лѣтъ.

——

Дня 16 с. м. почали ся въ Венецiи нарады мѣжнароднои санiтарнои конференцiи. Молодшiй секретарь державный въ италiйскôмъ мiнiстерствѣ справъ заграничныхъ гр. Бонiнъ повитавъ зобраныхъ въ имени короля и правительства. Австрiйскiй вôдпоручникъ подякувавъ за привѣтъ въ имени вôдпоручникôвъ, высказавъ вдоволене свого правительства зъ прихильного принятя, зъ якимъ стрѣтили ся запросины австрiйского правительства, и просивъ гр. Бонiна, щобы принявъ провôдъ. Бонiнъ вôдчитавъ депешу президента мiнiстрôвъ Рудiнього, въ котрôй вôнъ витае зборы и жалуе, що за-для урядовыхъ справъ не може особисто переказати зборамъ привѣту вôдъ короля и Италiи. Вôдтакъ вôдчитано програму роботы, уложену Австро Угорщиною. На другiй день розпочали ся нарады.

——

Болгарскiй дневникъ „Народное Право“ оголосивъ недавно листъ кн. Фердинанда до папы, въ котрôмъ князь увевнюе, що лише силою обставинъ змушеный приставъ на переведене сына на православну вѣру; однако въ глубинѣ серця остане ся сынъ вѣрнымъ вѣрѣ вôтцѣвъ. Скоро тôлько Кобурги утвердять ся на престолѣ болгарскôмъ, то и кн. Борисъ верне назадъ до католицкои церкви. — Розумѣе ся, що россiйскi дневники дуже остро выступили противъ князя, называючи той листъ грубымъ вѣроломствомъ. Ажь тогдѣ появило ся заперечене автентичности того листу, и то не урядове, а вôдъ якогось допысувателя до россiйскои телеграфiчнои агентiи. Однако въ Россiи нѣхто тому запереченю не вѣрить, тымъ бôльше, що оно появило ся не зараз скоро листъ оголошено въ болгарскôмъ дневнику, але ажь тогдѣ, коли вôнъ перейшовъ до дневникôвъ россiйскихъ. „Моск. Вѣдомости“ домагають ся запереченя урядового.

Наша Адмiнiстрацiя просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырôвнати залеглости.

НОВИНКИ.

——

— Посолъ д-ръ Т. Окуневскiй переславъ до Fremdenblatt-у и Fremdenblatt помѣстивъ ось таке письмо въ справѣ Вавелю:

Вповажане Пане Редакторе!

Въ 40 числѣ Вашои поважанои часописи зъ дня 9. с. м. бувъ пôдъ заголовкомъ „Der Vavel eine kaiserliche Residenz“ поданый ц. к. бюромъ телеграфiчнымъ способъ дотычаючи постановы въ галицкôмъ соймѣ представленый неправдиво. Въ наслѣдокъ того чую ся спонуканымъ просити Васъ кречно о умѣщене въ

найблизшомъ числѣ Вашои поважаноѣ часописи слѣдуючого спростованя:

Оно правда, що до дотычноѣ промовы маршалка краєвого я забравъ слово и вѣдаѣсъ льояльность Русинѣвъ; однакъ не згѣдне зъ правдою се, мовь-бы внесене маршалка принято одноголосно. Именно я, зазначуючи зъ притискомъ льояльность Русинѣвъ галицкихъ, высказавъ ся въ имени руского народу противъ того внесеня, позаякъ оно мѣстить въ собѣ полїтичну демонстрацію зѣ стороны Поляковъ, бо въ маючѣй вѣдновитись колишнѣй резиденціи польскихъ королѣвъ выключно лишь принадлежнѣ до польского народу можуть знайти задоволене своихъ національныхъ аспірацій, коли тымчасомъ Русины галицкѣ мусять бачити въ тѣмъ крайно болючу обиду [äusserst schmerzliche Verletzung] своихъ чувствъ національныхъ, тымъ певнѣйше, що коронный край Галичину злучено зъ Австрією не яко польску провінцію. Длятого я предкладавъ, щобы внесене краєвого маршалка звернути выдѣлови краєвому до обрады и евентуально поставленя иншого внесеня, яке бы обѣ народности въ рѣвнѣй мѣрѣ вдоволяло. Въ виду того розумѣе ся само собою, що внесене маршалка принято неодноголосно, тымъ бѣльше, що противъ него голосували ще два послы-селяне Новаковскій и Остапчукъ. Се и сконстатовано въ протоколѣ засѣдань галицкого сойму зъ дня 8. лютого.

Зъ высокимъ поважанемъ — *Д-ръ Теофіль Окуневскій* посолъ соймовый. У Львовѣ 12 лютого 1897.

— На засѣданю математично-природничои секціи Наук. тов. ім. Шевченка дня 15 с. м. выбрано головою проф. Ивана Верхратского, заступникомъ головы д-ра Щасного Сельского а секретаремъ Ивана Раковского. Рѣшено выдавати органъ неперіодичный пѣдъ заг. „Збірник секциї математично-природничої Наук. тов. ім. Шевченка". Редакцію того органу секційного вѣддано проф. Ив Верхратскому и проф. Вол. Левицкому. Дальше рѣшено вѣддати до друку працѣ проф. Вол. Левицкого: „Про перестуѣ чиселъ *e* и *π*" и „Доказы истнованя интегралѣвъ рѣвнань діференціяльныхъ."

— До веденя слѣдства въ справѣ вѣйскового шпіоньства, що его выкрыто передъ кѣлькома днями у Львовѣ [Ваничекъ, Бартманъ и тов.], выделеговано вѣденьскій судъ краєвый, передъ котрымъ и вѣдбуде ся розправа. На слѣдчого судью назначено радника краєвого суду д-ра Кречі-ого, що вѣвъ було слѣдство противъ радника двору Тишкевицкого въ буковиньскѣмъ процесѣ о цловѣ дефравдацію. Д-ръ Кречі прибуде до Львова, щобы на мѣсци роздивити ся въ цѣлѣй тѣй справѣ и переслухати свѣдкѣвъ. Увязненыхъ, капітана Ваничка и поручника Бартмана, вѣдставлено вчера вечеромъ пѣдъ сильною вѣйсковою ескортою зъ львѣвского карного суду до Вѣдня.

— Выдѣлъ товариства Рускихъ женщинъ въ Перемышли призначивъ чистый дохѣдъ зъ послѣдного вечерка на одноразовѣ запомоги по 10 зр. для убогихъ ученицъ семинарія учительскои и шкѣлъ выдѣловыхъ въ Перемышли. Се подае ся до вѣдомости интересованыхъ зъ увагою, що подання вразъ зѣ свѣдоцтвомъ шкѣльнымъ и потвердженымъ убожества вносити належить до 1-го марта с. р. на руки предсѣдательки товариства п. Цеглиньскои въ Перемышли. — Вѣдъ выдѣлу товариства Рускихъ женщинъ въ Перемышли дня 1[illegible] лютого 1897.

— Вправы мѣшаного хору „Львѣвского Боянa" вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ вечеромъ. Зъ огляду на свято Шевченкѣвске, въ якѣмъ головну участь бере „Львъ. Боянъ", взывае выдѣлъ всѣхъ членѣвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— Заходомъ читальнѣ „Просвѣты" въ Кутахъ вѣдбуде ся въ недѣлю 21 ого с. м въ сали п. Стетнера аматорске представленe мѣщаньскои пригоды въ однѣмъ актѣ Григ. Григорієвича „Тато на заручинахъ" и комедіи въ однѣмъ актѣ Луковича „Не жартуй зъ серцемъ". Білетѣвъ можна дѣстати въ торговли п. Айт. Грегоровича, а въ день представленя вечеромъ при касѣ по цѣнахъ за мѣсце: въ першихъ трехъ рядахъ 1 зр., въ дальшихъ двохъ 70 кр., въ останныхъ 50 кр.; мѣсце стояче 25 кр. Початокъ представленя, зъ котрого дохѣдъ призначеный на будову власного дому читальнѣ, о год. 7-ѣй вечеромъ.

— На черновецкѣмъ університетѣ було записаныхъ въ зимовѣмъ пѣвроцѣ с. р. 390 слухачѣвъ. Зъ того було 274 родомъ зъ Буковины, 80 зъ Галичины и 36 зъ иншихъ краѣвъ. Пѣсля народности було 195 Нѣмцѣвъ (мѣжь ними жидѣвъ 136), 98 Волохѣвъ, 38 Русинѣвъ, 44 Поляковъ и 14 зъ иншихъ народностій. Пѣсля релїгіи було 117 православныхъ, 66 католикѣвъ, 27 греко-католикѣвъ, 163 жидѣвъ и 17 иншихъ релїгій. На теольоґічнѣмъ выдѣлѣ було 56 слухачѣвъ, мѣжь ними лише 4 Русинѣвъ, такъ що Сербѣвъ було бѣльше, бо 5. На правничѣмъ выдѣлѣ було 284 слухачѣвъ, зъ того 27 Русинѣвъ. На фільософічнѣмъ выдѣлѣ було 40 слухачѣвъ, мѣжь ними 7 Русинѣвъ. Фармацевтѣвъ було 10, але мѣжь ними не було нѣ одного Русина.

— Значну дефравдацію выкрыто онегды въ Краковѣ. Дефравдаціи допустивъ ся головный касіеръ магістрату, Ал. Клосовскій, чоловѣкъ, що мавъ въ мѣстѣ велику повагу. Сума здефравдованыхъ грошей мае выносити 50.000 зр. Клосовскій мавъ намѣръ утечи, але заарештовано его въ однѣмъ пѣдозрѣнѣмъ жидѣвскѣмъ домѣ и вѣддано въ руки полиціи. Шконтро, переведене на-разѣ выказало бракъ 42.500 зр., зъ того 35.000 зр. зъ емеритального фонду, а решта спроневѣрена при помочи сфальшованои книжочки щадницѣ.

— Зъ телеґрафічного бюра. Міністерство торговлѣ розпорядило, щобы управы почтъ и телеґрафѣвъ, сповняючи бажаня адресатѣвъ, доручали имъ вечѣрнѣ и нѣчнѣ телеґрамы другого дня рано, а телеґрамы, що надходять въ недѣлѣ и свята, въ понедѣлокъ або першого дня по святахъ рано.

— По поводу новои цивільнои процедуры постановило міністерство судѣвництва на весну 1897 р. розширити помѣщеня судѣвъ. Въ 18 окружныхъ и въ 103 повѣтовыхъ судахъ нанято бѣльшѣ льокалѣ, а въ 5 окружныхъ и въ 13 повѣтовыхъ судахъ постановлено побудувати прибѣчнѣ будынки. Въ 10 мѣсцевостяхъ ставлять новѣ будынки, а въ 43 приготовляють ся пляны будовы.

— Зъ театру ім. Скарбка у Львовѣ. Въ суботу буде повторена „Галька" въ знаменитѣй интерпретаціи п. Мишуги и панѣ Конарскои, котрѣ зѣ второкъ загально подобали ся.

— Льосованє. При онодашнѣмъ тягненю станиславѣвскихъ льосѣвъ упали такѣ выграны: н-ръ 8.138 выгравъ 9.000 зр.; н-ръ 22.744 — 600 зр.; н-ръ 3.719 и 13.513 по 150 зр.; н-ры 24.119, 13.117, 12.930, 2.194, 3.654 и 24.075 по 50 зр.

— Курцѣ цигаръ и тютюну приймуть певно зъ задоволенемъ вѣсть, що зъ днемъ 1 марта появлять ся въ трафікахъ цигара „Инфанты" по 6 кр., „Бразилія" по 4 кр. и папѣросы „Мемфісъ" безъ тутокъ по 2 кр. Надто всѣ папѣросы мають дѣстати лучшій папѣръ, лѣпше приправленый тютюнъ и красшій зверхный выглядъ.

— Для тыхъ, що носять окуляры, е дуже непріятно, коли имъ при змѣнѣ температуры пѣтнѣють скла. Тогдѣ нема иншои рады якъ лише знимати ихъ зъ носа и вытирати. Отже щобы тому зарадити, подае А. Кіртайнъ въ Берлинѣ дуже простый и звычайный способѣ. Треба тѣлько скло потерти на сухо дрѣбкою мыла, а вѣдтакъ вытерти его до чиста ирхою, полотномъ або сукномъ. Скло таке не пѣтнѣе, хочь-бы на него и дунути на морозѣ.

— Зѣѣздъ россійскихъ актерѣвъ Россійске театральне стоваришене, що остае пѣдъ протекторатомъ царя, скликуе сего року до Москвы зѣѣздъ россійскихъ актерѣвъ и взагалѣ людей, що занимають ся справами театру въ Россіи. Предметомъ нарадъ буде головно выяснене потребъ сучасного театру и придуманѣ средствъ, що могла-бъ додатно вилынути на розвѣй драматичнои літературы. Зѣѣздъ вѣдбуде ся въ часѣ великого посту. Предсѣдателемъ зѣѣзду именовано драматурґа Потѣхина.

— Редакція на коні — се хиба однока редакція на свѣтѣ. Є нею редакція военного дневника повстанцѣвъ на Кубѣ „La Independencia". Складачъ а рѣвночасно й редакторъ того дневника мае передъ собою шкѣряну кашту, привязану шнуромъ до карку коня. Редагованый пѣдчасъ походу арміи дневникъ мае форматъ брошуры о осьми сторонахъ друку. Редакторови неразъ приходить ся вѣдсувати кашту на бѣкъ а брати въ руки карабінъ. Тымъ геніяльнымъ редакторомъ, складачемъ, друкаремъ и жовнѣромъ въ однѣй особѣ є Жозъ Гіно.

— Услужный господарь. Властитель гостинницѣ въ однѣмъ шлескѣмъ мѣсточку вывѣсивъ таку „увагу" въ своѣй гостинныѣй комнатѣ: „При біятикахъ прошу не уживати склянокъ вѣдъ пива. За печею лежать буки. Зъ поважанемъ — господарь". Чесный господарь, та ще чеснѣйшій гостѣ!

— Бразилійскій мессія. Въ Бразилії, въ державѣ Багія, появивъ ся оріґінальный авантурникъ, що, ставши на чолѣ трехъ тысячѣвъ людей хоче привернути въ краю монархічный ладъ. Той чоловѣчокъ зове ся Антѣнъ Конселіеро, але вважае себе Христомъ, носить довге волосе, довгу голубу туніку и окружае ся шайкою такихъ, якъ самъ, фанатикѣвъ, що ихъ называе своими „апостолами". Подѣбно якъ колись Магомедъ вѣнъ мае надприродній візін. Имовѣрно робить все въ добрѣй вѣрѣ и бере свои візіи на серіо, бо на умѣ вѣнъ не зовсѣмъ здоровъ. Передъ кѣлькома роками Конселіеро бувъ героемъ страшной родинной драмы, выкликаной ненавистію своеи матери до жены. Безпастанній сварки межи матѣрью и женою зневолили его выѣхати зъ женою зъ мѣста, въ котрѣмъ мешкавъ. Матн, бажаючи задержати сына при собѣ, почала пѣдшептувати ему, що жѣнка ошукуе его. Конселіеро, що любивъ жѣнку пристрастно, выбравъ ся нѣбы-то въ дорогу, але въ ночи вернувъ ся и сховавъ ся билн дому. И дѣйстно — невдовзѣ побачивъ, що зъ его дому выйшовъ осторожно якійсь мужчина; не сумнѣваючись, що се его ворогъ, Конселіеро кинувъ ся на него и однымъ ударомъ ножа положивъ его трупомъ. Яке-жь було его перераженe, коли спостерѣгъ, що вѣнъ убивъ свою матѣрь, що, хотячи дати сынови доказъ невѣрности жѣнки, сама перебрала ся за мужчину и выйшла въ ночи зъ хаты въ роли коханця. Пѣдъ вплывомъ роспуки настала въ его умѣ якась змѣна. Конселіеро щезъ на кѣлька лѣтъ зъ родинного мѣста, укрывавъ ся, Богъ знае де, а потѣмъ вернувъ... але вже въ роли Христа. Вѣнъ успѣвъ сфанатизувати часть населеня и крутить ся теперь на чолѣ оружнои громадки людей по державѣ Багія, здае ся, безъ найменшого позитивного пляну. Якійсь часъ вѣнъ вѣвъ ся спокѣйно; ажь теперь ставъ нападати на правительственнѣ вѣйска. Бразилійске правительство приготовуе противъ него енерґічну акцію.

— Дрѣбнѣ вѣсти. Стоваришене державцѣвъ хлѣборобѣвъ мае повстати въ Галичинѣ заходами п. Мар. Богдановича. Першѣ зборы того стоваришеня вѣдбудуть ся въ мѣсяци мартѣ у Львовѣ. —

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

О. Корнило Соловскій, парохъ въ Перемышлянахъ и Короснѣ, упокоивъ ся въ суботу 13-ого с. м. въ 48-ѣмъ роцѣ житя а 23-ѣмъ священьства. В. в. п.!

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотеріи, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачуе ся **готѣвкою.** Звертаемо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѣдклично **дня 20-го лютого.**

Надѣслане.

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesisc heetc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 35 kr. bis fl. 14·65 p. Met, — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 2

Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg k. u. k. Hofl. Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Въ дѣлѣ товариствъ задатковыхъ и господарскихъ. Найвысшій трибуналъ у Вѣдни выдавъ дня 15 грудня 1896 ч. 14.460 таке рѣшене:

„Въ справѣ Тов. взаимного кредата „Надѣя", стоваришеня зъ ограниченою порукою въ Бережанахъ, о вписъ до реестрѣвъ товариствъ заробковыхъ и господарскихъ, на звычайный рекурсъ ревизійный товариства „Надѣя" отъ рѣшеня ц. к. Суда краєвого высшого въ Львовѣ дня 14. октября 1896 Ч. 22.962, котрымъ на зажалене неважности ц. к. Прокураторіи Скарбу резолюція ц. к. Суда окружного въ Бережанахъ зъ дн. 30 мая 1896 Ч. 3992 дозволяюча вписъ того Товариства до реестра для стоваришень заробковыхъ и господарскихъ — знесеною зѣстала ц. к. Судови окружному дальше урядоване приказано — рѣшилъ ц. к. Судъ Найвысшій высше судове рѣшене и первосудову резолюцію привернути, понеже, хотяй оспорюване, що ц. к. Прокураторіи Скарбу право внесеня зажаленя неважности не прислугуе — не есть справданымъ — понеже она опирае ся въ тѣмъ напрямѣ на розпорядженю, ц. к. Намѣстництва зъ дн. 13 червня 1896 Ч. 47920, котрому пѣсля §. 95 зак. зъ 9 цвѣтня 1873 Ч. 70 в. з. д. право надзору що до концесіонованыхъ предпринимательствъ прислугуе, мимо того не есть рѣшене высшосудове справданымъ, — а то если ся зважить, що въ змѣненыхъ статутахъ черезъ Товариство представлена цѣль, матеріяльну помочь своимъ членамъ черезъ користне намѣщене ощадности удѣляти и пожички посредствомъ взаимного кредита пѣдъ найкористнѣйшими условями признавати, цѣлкомъ вѣдповѣдае приписови §. 1. зак. зъ дн. 9 цвѣтня 1873 Ч. 70. В. з. д. а дальше постановлене, що Товариство принимае въ свѣй оборотъ и чужи капіталы отъ закладѣвъ и приватныхъ особѣ, приписови §. 1. названого высше закона не противорѣчить, понеже товариство принятіе капіталовъ отъ нечленѣвъ власне яко средство до легшого осягненя своѣй головной цѣли, т. є. до приспорення грошевыхъ средствъ для своихъ нечленѣвъ яко вѣдповѣдне узнае, а стоваришеню заключене актѣвъ правныхъ въ границяхъ ихъ законно дозволеного круга дѣланя зъ третими особами. не есть заборонене, що не тѣлько зъ основи §. 12, 14, 16, 18, 19, 40, 43 и 48 закона зъ дн. 21 мая 1873 Ч. 87 В. з. д. и §. 1. закона зъ 27 грудня 1880 Ч. 151 в. з. д. слѣдуе — понеже тѣ послѣдній выразно о справахъ стоваришень о пожичкахъ и вкладкахъ грошевыхъ отъ нечленѣвъ вспоминають. Пѣдъ якими условями вкладки грошевѣ до стоваришеня вплываютъ, належить зѣставити сторонамъ умову заключаючимъ. Зъ змѣненыхъ же статутѣвъ не можна на жаденъ способѣ заключати, що Товариство „Надѣя" заложило институтъ щадничій — до заложеня котрого потрѣбне бы було особне призволене власти. Теперь розходить ся о тое тѣлько, чи тому стоваришеню належало вѣдмовити вписъ до реестрѣвъ, а понеже судъ краєвый высшій выходить въ тѣмъ случаю зъ неосновного припущеня — представляе ся рекурсъ ревизійный Товариства „Надѣя" яко оправданый и належало для того змѣняючи неузасаднене высшосудове рѣшене — привернути законно выдану резолюцію першого судія."

Генеза того рѣшеня есть така:

Товариство взаимного кредату „Надѣя" зѣстало на пѣдставѣ рѣшеня ц. к. суду окружного въ Бережанахъ зъ дня 23 марта 1895 вписане до реестру товариствъ заробковыхъ и господарскихъ. На тѣй пѣдставѣ розпочало оно свое дѣловодство зъ днемъ 1 мая 1895. Ц. к. Прокураторія скарбу у Львовѣ внесла на пѣдставѣ заряджения ц. к. намѣстництва зъ дня 10 серпня 1895 ч. 62405 противъ того рѣшеня суду окружного жалобу неважности доперва дня 3 вересня 1895. Ц. к. судъ краєвый высшій знесъ рѣшенемъ зъ дня 10. студня 1895 ч. 22101 ухвалу першого суду и поручивъ вычеркнене впису товариства „Надѣя" зъ реестру товариствъ заробковыхъ и господарскихъ зъ тои причины, що товариство постановляе въ своѣмъ статутѣ приниманѣ вкладокъ щадничихъ такожь и вѣдъ нечленѣвъ, а до того потреба окремои концесіи міністерскои пѣсля закона зъ дня 9 цвѣтня 1873 ч. 70 В. з. д. (§. 93). Таке рѣшене мало бути оправдане „въ интересѣ загалу обывателѣвъ, котрѣ могли бы бути нараженѣ на небезпеченьство, умѣщаючи свои ощадности въ пѣдписанѣмъ товариствѣ".

Противъ того рѣшеня внесло товариство „Надѣя" рекурсъ ревизійный до ц. к. найвысшого трибуналу до Вѣдня. Рѣшенемъ того-жь трибуналу зъ дня 11 марта 1896 ч. 2712 потверджено рѣшене суду апеляційного и на тѣй пѣдставѣ судъ окружный въ Бережанахъ зарядивъ вычеркнене товариства „Надѣя" зъ реестру товариствъ заробковыхъ и господарскихъ.

Тымчасомъ тов. „Надѣя", закн ему доручено тую резолюцію, скликало загальнѣ зборы въ цѣли змѣны статутѣвъ. Оно вже майже рѣкъ истнувало, поробило значнѣ выдатки на свое устроене, закупило книги дѣловодчѣ и удѣлило кѣлькадесять позичокъ мѣжь своихъ членѣвъ. Новый статутъ змѣнено въ той способѣ, що замѣсть щадничихъ вкладокъ говорило ся о чужихъ капіталахъ принятыхъ до обороту. Судъ окружный принявъ до вѣдомости той статутъ и поручивъ его зареструвати рѣшенемъ зъ дня 30 мая 1896 ч. 3992. Та противъ сего рѣшеня внесла знов ц. к. прокураторія скарбу жалобу неважности на поручене намѣстництва, а судъ краєвый высшій знов прихиливъ ся своимъ рѣшенемъ зъ дня 14 жовтня 1896 ч. 22962, мимо того, що статутъ товариства „Надѣя" що до тои инкріміновани постановы бувъ рѣвнозвучный зъ статутомъ товариства „Днѣстеръ" вже запротоколованымъ.

Позаякъ въ тѣмъ часѣ нагѣнки за товариствами задатковымъ зачеплено такожь и польскѣ товариства, то Związek towarzystw zaliczkowych у Львовѣ пѣдняѣсъ противъ того протестъ и черезъ своихъ людей постаравъ ся въ міністерствѣ о змѣну того напряму. Зъ сего выйшло наведене на вступѣ рѣшене найвысшого трибуналу — цѣлкомъ вѣдмѣнне вѣдъ рѣшеня зъ дня 14 марта 1896 ч. 2712, хочь въ однѣй и тѣй самѣй справѣ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Міністеръ внутрѣшныхъ справъ покликавъ секретаря буковиньскои торговельнои палаты д-ра Губ. Вітлїцкого въ Черновцяхъ на члена заряду товариства обезпеченя робѣтникѣвъ вѣдъ выпадкѣвъ для Галичины и Буковины у Львовѣ на мѣсце помершого члена заряду того-жь товариства Генр. Зайхого, рахункового радника ц. к. дирекціи дѣбръ грекo-всхд. релїґійного фонду. — Міністеръ просвѣты именувавъ учителя релїгіи въ дѣвочѣй выдѣловѣй школѣ въ Коломыи кс. Іос. Порембу дѣйснымъ учителемъ релїгіи въ державнѣй, реальнѣй школѣ въ Тернополи. — Президентъ міністрѣвъ именувавъ повѣтового комісаря, Волод. Децикевича, міністерскимъ віцесекретаремъ въ міністерствѣ внутрѣшныхъ справъ. — Высшій судъ краєвый у Львовѣ именувавъ судовыхъ практикантѣвъ, Стан. Бялого и Каз. Кшановского, судовыми авскультантами.

Телеґрамы „Дѣла".

Атены 18 лютого. На Кретѣ пануе спокѣй. Полковникъ Васонъ хоче занати цѣлый островъ вынявши Канею, Кандію и Ретимно, де стоять залоги европейскихъ державъ. — Наспѣла сюды вѣсть о придержаню двохъ грецкихъ кораблѣвъ кораблями державъ и выкликала тутъ пракре вражене. Зголосило ся 2.000 добровольцѣвъ до служby на корабляхъ.

Царгородъ 18 лютого. Збѣльшено турецке войско, що стоить на граници грецкѣй. Мають вѣдѣйти туды такожь вѣйска, спроваджены зъ Сирїи. Султанъ приказавъ змобілізувати 80.000 оборони краєвои и резервы; командантомъ того вѣйска именованый Едемъ паша.

Берлинъ 18 лютого. Вѣсть, подана въ Köln. Ztg., мовь бы два кораблѣ грецкѣ пѣдъ Кретою були задержанѣ иншими кораблями, потребуе ще потвержения. Тутъ говорять, що державы ще не порѣшили, що мае стати ся зъ Кретою, але всѣ годять ся на те, що не може она бути вѣдорвана вѣдъ Туреччины.

Римъ 18 лютого. Messagero доносить, що въ имени Европы італійске войско займе Крету. Иншій дневникъ пише, що по втихомиренію Креты державы нададуть ѣй автономію и не будуть противити ся выборови одного зъ грецкихъ князѣвъ на губернатора острова.

Лондонъ 18 лютого. Доносять зъ Царгороду, що султанъ готовъ згодити ся на вѣдступленe Креты Грецїи за вынагородою грошевою.

Ніца 18 лютого. Цѣсарь Францъ Іосифъ прибуде на пригѣрє св. Мартина 22 с. м. и забавить тамъ до 13 марта.

Вѣденъ 18 лютого. Вчера закрыто долѣшно-австрійскій соймъ. На послѣднѣмъ засѣданю при дебатѣ надъ справою увольненя вѣдъ податку новыхъ домѣвъ, що мають станути на площахъ, де будуть збурени касарнѣ, прийшло до небувалои бучѣ мѣжь антісеміта-ми и ліберала-ми. Ліберального посла Ноского обкидали антісеміты послѣдными лайками. Маршалокъ мусѣвъ перервати засѣдане и выйшовъ разомъ зъ намѣстникомъ зъ сали. Остаточно ухвалено увольнити тѣ домы на 30 лѣтъ вѣдъ податку.

Задаръ 18 лютого. Въ дальматиньскѣмъ соймѣ при буджетовѣй дебатѣ высказавъ п. Біянчіні бажане щобы зъ нагоды ювілею 50 лѣтного панованя цѣсаря зложити адресъ до трону, выложити въ нѣмъ положене Хорватѣвъ и просити о злуку всѣхъ земель, замешкалыхъ Хорватами, въ одну цѣлѣсть; така злука скрѣпила бы могучѣсть австрійскои монархіи — П. Малиць спротививъ ся тому зъ увагн на теперѣшный станъ рѣчи въ Хорватіи

Надѣслане.

Д-ръ мед Яковъ Біреръ (Bierer)

выслуженый лѣкарь штабовый, бувшій лѣкарь зелѣзницѣ Кароля-Людвика, **осѣвъ въ Станиславовѣ** и ординуе щоденно вѣдъ 3 до 4 по полудни въ домѣ Вп. Галкевичевои при улицы Собѣского ч. 18. 54 1—6

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

17 н. ст. лютого 1897.

Львѣвъ: Пшениця 7·80 до 7·95, жито 5·70 до 5·85, ячмѣнь броварный 6·— до 6·50, ячмѣнь пастевный 4·70 до 5·—, овесъ 5·60 до 6·—, рѣпакъ 11·50 до 11·75, горохъ 5·— до 8·—, вика 4·25 до 4·75, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 4·25 до 4·75, гречка —·— до —·—, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 40·— до 55·—, конюшина шведска 35·— до 50·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукуруза нова 5·— до 5·25, хмѣль —·— до —·— за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ —·— до —·— зр.

Надѣслане.

ЗЪ КОЗОВЫ.

Щобы не дати причины до фальшивого толкованя моєи бесѣды на вѣчу въ Козовѣ, поясняю що моя бесѣда не мала на цѣли образити чувства козовецкихъ жидѣвъ, а лише перестерегти нарѣдъ передъ тыми несовѣстными аґітаторами, що то знають темному хлопови неразъ сказати на ярмарку „ты худобо“, а за то при выборахъ масненько его обдурять и оциганять. Тверджене Израилитянъ козовецкихъ, мовь бы то я ихъ всѣхъ назвавъ шахраями, есть ложне и безпбдставне, бо жь и се выразно зазначити мушу, Козова посѣдае такихъ Израилитянъ честныхъ, якихъ мало знайти; н. пр. Маерберъ Курцрокъ, Абендъ, Блюменфельдъ, Флямъ и пр., котрѣ дали доказы своєи праведности. Се пояснене моєи бесѣды нехай отже буде для нихъ запевненемъ, що они фальшиво рѣчь порозумѣли. — *І. Барановскій.*

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвѣнкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.**

ЛАПКИ на шваббвъ [певий], штука 1 зр., лапки на щурбвъ по 50 кр. и 80 кр., лапки на мыши по 12, 30 и 40 кр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Академик

глядае лекціі

на село.

Poste restante **А. М.** Львів.

51 2—5

ПОДЯКА.

На Бояна станиславѣвского зложивъ п. Володимиръ Иваницкій на мои руки 7 зр. зѣбраныхъ мѣжь гостьми на празинику въ Виноградѣ у Всч. о. Марморовича, за що Вп. Жертводавцямъ складаємо на сѣмъ мѣсци щиро-руске спаси Бѣгъ!

За выдѣлъ товариства *Ром. Зарицкій*, голова.

СИРОТА

зъ священичои родины, володѣючи плавно нѣмецкимъ языкомъ, глядае примѣщеня до дѣтей. Скорѣ зголошеня до Адміністрації „Дѣла“.

Зѣстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складѣвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оригіналныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 120 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 0, 3 , 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтѣвъ, при порошку 3 фунтѣвъ высылаємо франко; при вѣдборѣ 6 фунтѣвъ додаємо 5% въ товарѣ.

Зъ поважанемъ

19 **НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.**

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кѣлканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхѣднѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ упованя ц. к. консерваторіи реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 88—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Правдивѣ Берненьскѣ сукняні матеріи

Вѣдтинокъ 3·10 м. довгій, що выстае на 1 мужеске убране коштуе лишь

зр. 3·10 зъ доброи зр. 4·10 зъ доброи зр. 4·80 зъ доброи зр. 6·— зъ лѣпшои зр. 7·75 зъ делікатнои зр. 10·50 зъ найделікатнѣйшои

} правдивои овечои вовны.

Вѣдтинокъ на чорне сальонове убране зр. 10·—.

Матерія на загортки, льоденъ, Перувенъ, Доскінесъ, на убраня для державныхъ урядникѣвъ, найделікатнѣйшій кам арны и шевіоты и т. п. высылае по фабричныхъ цѣнахъ знаный зъ точности и солідности.

СКЛАДЪ ФАБРИЧНОГО СУКНА **KIESEL-AMHOF** ВЪ БЕРНѢ.

Пробки gratis и franco. — Достава згѣдна зъ пробками.

УВАГА! Вп. Публицѣ звертае ся увагу особливо на те, що матерій безпосередно замовлень выносять значно таньше, нѣжь замовлень въ перекупнѣвъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Бернѣ высылае всѣ матерій по дѣйсныхъ фабричныхъ цѣнахъ безъ повышеня наносячого шкоду приватнымъ покупнямъ, кравецкого рабату.

55 1—10

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипльомѣвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Заступникѣвъ глядае ся!

Першорядна, солідна торговля винами (en gros) зъ філією въ Бордо, котрои спеціяльна марка вѣдъ многихъ лѣтъ заведена и загально звѣстна, глядае для **БРЕМЫ** и околицѣ справного заступника, щобы заангажувати его пѣдъ добрыми услѣвями. Заступникъ маe бути обзнакомленый зъ тор овлею делікатесѣвъ и кольоніяльною, а такожь розумѣти ся на торговли.

Рефлектуючій, а такожь тій, що вже заступають иншій артикулы, зволять надсылати письменій оферты зъ їа референціями своєи дотепершнои дѣяльности пѣдъ шифрою **Z×628** до експедиціи анонсѣвъ **G. L. Daube & Co. Frankfurt** a. M. 24 4—20

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій паперы цѣнній

И МОНЕТЫ

по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 В 4—0

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскій знаряды, збѣже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенѣ зъ першими Товариствами контрасекураційными подаютъ **„Днѣстрови“** можнѣсть обезпечувати и выплачувати и **найвысшій сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пѣсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкорыстнѣйшій услѣвя и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою, принимае вѣдъ своихъ членѣвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Таргія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тѣлько властителямъ реальностей, вѣльныхъ вѣдъ тягарѣвъ, за порукою двохъ членѣвъ. Зъ позичокъ вѣдтягае ся десята часть на удѣлы.

Зголошеня о удѣленє **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не є заступленый, приймаютъ ся. 4414

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціяльі якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѣвка и т. ин. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджени.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9, и въ головнѣмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Голлеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 304—?

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинѣвъ

Цѣна 70 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.

Накладомъ т. в. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленій примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

Ручить ся, що чиста

Вѣдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нѣмецкихъ млыновъ томасовскихъ — се найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рѣлѣ.

Надае ся для запоможеня рѣлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родѣвъ збѣжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвѣвъ конюшины и люцерны, для виноградникѣвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи хъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Численѣ премія, вѣдзывы ґазетъ фаховыхъ и всякѣ поясненя суть пѣдъ руками.

Запыты и замовленя пѣдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau der böhmischen Thomaswerke in Prag

Mariengasse Nr. 11.

8 5—36

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Тягнене вже ПОЗАВТРА!

Готѣвкою зъ 20% вѣдчисленемъ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 19—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.**

Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 30. Львовъ, Пятница 7 (19) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платнѝ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанѝ вѣльнѝ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклѝ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ѣмѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѝ донесенія приватнѝ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Въ послѣднѣй хвили одержуємо сумну вѣсть зъ Украины и дѣлимо ся нею зъ нашими Читателями:

ПАНТАЛЕЙМОНЪ ОЛЕКСАНДРОВИЧЬ КУЛѢШЬ

звѣстный украиньскій писатель, товаришь Шевченка, вязень політичный зъ 1840-выхъ рокѣвъ, въ 1860-тыхъ рокахъ провѣдникъ літературного руху украиньского

упокоивъ ся дня 2 (14) лютого с. р. въ своѣмъ хуторѣ коло Борзны въ 78 роцѣ житя.

Вѣчна Покѣйному память и земля Ёму перомъ!

Реформа рускои семинаріи духовнои.

Маємо зновъ комунікатъ п. Креховецкого въ Czas-ѣ про справы рускѝ. Симъ разомъ редакторъ урядовои газеты и пѣвъ-урядовый референтъ справъ рускихъ взявъ собѣ за тематъ вѣдносины вь греко-католацкѣй семинаріи духовнѣй у Львовѣ. Справу поставивъ, якъ то кажуть, „ребромъ“, бо выйшовъ зъ заложенія, що гр.-кат. семинарія духовна у Львовѣ вымагае скорои и радикальнои реформы! П. Креховецкій знаючи, якъ вельми симпатичну для верховодячихъ кругѣвъ польскихъ справу порушуе, — не силуе ся навѣть на аргументы для ѣи умотивованя, а лишь просто каже: скора и радикальна реформа потрѣбна — тай годѣ.

Причиною потребы сеи реформы е не хто иншій, ино тѝ księża ruscy, котрѝ при теперѣшнѣмъ руху выборчѣмъ стоять на сторожи правъ русского народу, спиняють надужитя выборчѝ комісарѣвъ и освѣдомлюють нарѣдъ. Въ сей способъ доказують księża ruscy, що „зле выхованѝ“, а що выхованє священьства довершуе ся остаточно въ семинаріи духовнѣй, то треба сю семинарію зреформувати. Якъ льогічно доходить п. Креховецкій до заключеня и до поставленя програмы для organiczn ои працѣ польскои на найблизшу будучнѣсть! Майже не хоче ся вѣрити, щобы можна въ такій способъ обговорювати такъ важну справу, якъ реформу семинаріи духовнои, а однакъ п. Креховецкій такъ легкодушно собѣ поступивъ, чого доказомъ може послужити хѣдъ гадокъ въ згаданѣй статьи.

На початку статьѣ маленькій вступець. „Змѣняемо дотеперѣшный заголовокъ нашихъ статей, — пише п. Кр. — але змѣсту ихъ не змѣняемо!“ Замѣсть заголовку „Z obozu ruskiego“ ставляемо „Sprawy ruskie“, а то длятого, бо „табору рускаго, котрый бы бувъ суцѣльный (zwarty) и свѣдомый цѣли, вже нема; суть лишь сторонництва ворожѝ Полякамъ, правительству и ворогуючѝ мѣжь собою“. До тыхъ сторонництвъ належать: Романчукисты, москвофілы и радикалы, — четвертого сторонництва нема, лишь суть „проявы здоровля, зазначенѝ въ католицкѣмъ руско-народнѣмъ союзѣ“. Є отже всѣлякѝ напрямы переконѣчень и тенденцій рускихъ, але табору нема. — Якъ бачимо, п. Кр. констатуе фактъ, прикро вѣдчуваный самыми щирыми патріотами рускими — але вѣдрадный для верховодячихъ кругѣвъ польскихъ.

По тѣмъ вступѣ переходить п. Кр. до руху выборчого: Сторонництво народне сполучило ся зъ москвофілами, щобы перефорсувати своихъ кандидатѣвъ при выборахъ до рады державнои. Въ органахъ обохъ тыхъ сторонництвъ говорить ся тягомъ о пресіи органѣвъ правительственныхъ на населенє, о гегемоніи шляхты, о „rządzie moralnym“ и т. д. Все те не заслугуе на полеміку. „Але чого годѣ перечити, то — пѣсля п. Кр-ого — звѣстного терроризму рускаго въ практицѣ. Зѣ всѣхъ мѣсцевостей, де захочуе ся п. Романчукови ставити свою кандидатуру, надходять донесеня справдѣ дивовижнѝ. Въ тыхъ мѣсцевостяхъ дѣють ся зѣ стороны рускои надужитя переходячѝ всякѝ понятя. Проводирѣ безперестанно снують ся, грозячи и терорызуючи, а зазначити мусимо зъ великимъ жалемъ, що въ тыхъ агітаціяхъ нема лу ролю вѣдограють — духовнѝ, котрѝ не вагають ся навѣть жадати складаня присяги, щобы нею вязати совѣсть выборцѣвъ.“

Такъ отже по „народовцяхъ зъ москвофілами“, по „рускѣмъ тероризмѣ“, по „кандидатурѣ Романчука“ — дѣйшовъ п. Креховецкій до того, до чого властиво стремѣвъ — до „рускаго духовеньства“ и зачинае вычислять его грѣхи. Тымъ грѣхомъ — участь въ руху выборчѣмъ, котра мае зазначувати ся найвысшою пресіею и надужитями (?) зѣ стороны рускои.

„А яка причина того закаламученя въ умахъ, того скривленя совѣсти у рускаго духовеньства?“ — пытае п. Кр. и дае таку вѣдповѣдь: „Та сама, котра завсѣгды веде до всякого бездорожа: зле выхованє... Духовеньство греко-католицке е зле выховане — се фактъ вѣдъ давна звѣстный (?), про котрый всѣ собѣ шепчуть на ухо, а нѣхто голосно выказати того не смѣе, бо се квестія дразлива... Мы однакъ не вагаемо ся голосно высказати: гр.-кат. духовна семинарія у Львовѣ вымагае скорои и радикальнои реформы!“

На тѣмъ мѣгъ бы бувъ п. Кр. закѣнчити свою статью. Бо чи може бути якій сильнѣйшій аргументъ для умотивованя потребы реформы семинаріи духовнои, якъ агітація выборча? Сей аргументъ такъ промавляе до серця верховодячихъ кругѣвъ польскихъ, що въ имя его кождый prawy obywatel kraju готовъ вѣдписати ся не то на реформу духовнои семинаріи, але на засудъ смерти для цѣлого народу польского. Выборы въ Галичинѣ — се квестія першорядноі ваги суспѣльно-економічнои. Коли-бъ такъ выборы можна було переводити лишь при интеренціи комісарѣвъ старостъ и общарниковъ, скѣлько бы то було хѣсна! Найперше не треба бы було хлопству отвирати очи на справы загальнодержавнѝ и поучати о его обовязкахъ и правахъ горожаньскихъ; вѣдтакъ цѣна голосѣвъ впала бы дуже низько, а тымъ заощаджено бы майно народне и не було бы треба обтяжувати новыми довгами гіпотекъ табулярныхъ. А такъ, при нашихъ вѣдносинахъ, руске духовеньство мѣшае ся до акціи выборчои, отвирае хлопамъ очи, пѣдбивае цѣну за голосы — и тымъ дае доказъ, що оно źle wychowane. Треба зреформувати семинарію духовну и впоити въ се ця будучихъ душпастирѣвъ безвзглядный послухъ для dobrze urodzonych та для цѣлого rząd-u moraln-ого!

Але п. Креховецкій самъ про себе добре выховавый и длятого вмѣе свои гадки прибрати въ форму приличну, бо ось що дальше пише:

„Хто знае вѣдносины люду сѣльского и вплывъ, якій на него мусить мати духовенство, сей порозумѣе цѣлу вагу квестіи выховання духовеньства, властивого пѣдготовленя его до высокои місіи, котра именно въ теперѣшнѣй порѣ конфлікту всѣлякихъ струй е далекосяглого значѣня. Хто се розумѣе, сей тымъ бѣльше буде жалѣти надъ станомъ духовнымъ семинаріи рускои у Львовѣ. Передо всѣмъ мусимо застеречи ся, мовь бы мы хотѣли противъ теперѣшного управителя крил. Туркевича пѣдносити закиды, або на него звалити цѣлу вину. Лихо не датуе ся вѣдъ року або двохъ, закорѣнене оно вѣдъ давна, и духъ, якій теперь здае ся переважати, е неначе дѣдичный. Тожь не теперѣшный ректоръ е винень, що сей духъ зъ давного поколѣня перейшовъ на нове поколѣне, однакъ вѣдъ его енергіи зависить теперь, щобы противдѣлати лихимъ струямъ, котрѝ разъ-въ-разъ промощують собѣ дорогу до серць и умовъ духовнои молодежи. А що они сю дорогу промощують успѣшно, най посвѣдчать отсѝ характеристичнѝ проявы.

„Недавно святковано въ семинаріи именины кардинала Сембратовича. Молодѣжь запросила на се торжество п. Романчука, однакъ вытолковано ѣй, що хотячи почтити кардинала, не личить запрошувати чоловѣка, котрый въ кождѣмъ (!) своѣмъ выступѣ и въ публичныхъ енунціяціяхъ (чи не въ поведеню въ парламентѣ? — прим. Ред.) протививъ ся ярко всѣмъ (!) засадамъ репрезентованымъ черезъ сего найвысшого достойника церкви рускои. Молодѣжь мусѣла повинувати ся, але усунула ся вѣдъ торжества; прийшли ино тѝ питомцѣ, котрѝ мусѣли брати участь въ хоральныхъ спѣвахъ. Говорять, що на тѣмъ торжествѣ, устроенѣмъ нѣбы въ честь кардинала, приладжувано ся зъ овацією для п. Романчука.

„Але на тѣмъ не конець симптоматичныхъ проявовъ успособленя молодежи духовнои. Въ сали, де витано кардинала, умѣщено зъ однои стороны портретъ Маркіяна Шашкевича, а зъ другои портретъ исповѣдника москвофільства п. Ковальского. Мае се бути певне символичне представленє сеи „згоды“, яка теперь наступила мѣжь п. Романчукомъ и украинофілами а поклонниками Побѣдоносцева. Ту саму згоду забагли безперечно и тымъ зазначити, що мѣжь рускими вокальными продукціями умѣщено и одну пѣсню россійску („Моряки“), виправдѣ байдужну що-до змѣсту, але завсѣгды россійску.

„Мѣжь множествомъ дрѣбныхъ, зъ позору, але характеристичныхъ проявъ того рода, не хибне и важнѣйшихъ, а до сихъ треба зачислити-ось що: Въ стародавныхъ книгахъ церковныхъ и спѣванникахъ уживае ся выразъ „православный“ (orthodoxus). Вѣдъ коли однакъ православіе зачало живу пропаганду мѣжь Русинами при помочи всѣлякихъ „Галичанинѣвъ“, церковнѝ власти уніятскѝ порѣшили въ новыхъ выданяхъ книгъ церковныхъ змѣнити выразъ „православный“ на „правовѣрный“. Однакъ сеи змѣны не приняла молодѣжь духовна та спѣвае уперто и стало, на всѣ тоны: „православный“!

„Ось такій то духъ пануе въ греко-католицкѣй семинаріи духовнѣй. Зъ тымъ духомъ боротися и выкорѣнити его, се хиба найблизша и найважнѣйша задача тыхъ, котрымъ не байдужна будучнѣсть краю и переконаня релігійнѝ люду.“

Въ такій способъ списавъ п. Кр. грѣхи молодежи рускои семинаріи духовнои. Грѣхомъ старшихъ священикѣвъ е, що беруть участь въ акціи выборчѣй, — грѣхомъ молодежи: що на вечерокъ въ честь кардинала запрошуе Романчука, що мѣжь вокальнѝ продукціи умѣщуе россійскѝ творы музикальнѝ, що на сѣнахъ салѣ розвѣшуе поручь себе портреты Шашкевича и Ковальского, що спѣвае пѣсля книгъ церковныхъ въ семинаріи духовнѣй „православный“ а не „правовѣрный“. Списъ тыхъ грѣхѣвъ молодежи не довгій, а навѣть и самѝ грѣхи, якъ признае п. Кр., дрѣбнѝ, простительнѝ, — однакъ мимо того руска семинарія духовна вымагае реформы скорои и радикальнои. Не додае п. Кр., чи за сю реформу мають брати ся рускѝ власти церковнѝ, чи може треба допомочи имъ, подѣбно якъ при реформѣ Василіянѣвъ, елементами „щиро католицкими и народовыми“ — але се мабуть полишае ся вже тымъ чинникамъ, котрѝ бы переймили на себе практичне выконанє цѣлои справы. Намъ здае ся, що п. Креховецкій не пускавъ бы ся самъ вѣдъ себе на быстру воду въ такъ важнѣй справѣ, если бы та справа не була вже вентільована въ мѣродатныхъ кругахъ. Справу пущено въ газеты, щобы вымѣркувати опінію публичну.

Розходить ся — якъ видно зѣ статьѣ — о захопленє у вѣдповѣдни руки институціи, найважнѣйшои для нашого народного розвитку. Припускае ся атакъ на се послѣдне забороло, котре выдае що року поважну громадку нашои інтеліґенціи. Загалъ рускій не може уважати рускои семинаріи духовнои за институцію выключно церковну, але за институцію загально народну, котрои добро и розвитокъ тѣсно звязанѝ зъ интересомъ цѣлого народу, и длятого всѣ верствы народу обовязанѝ станути въ ѣи оборонѣ. Правда, що оборона повинна выйти въ першѣй лініи вѣдъ рускихъ властей церковныхъ, и они, надѣемо ся, не залишать сего зробити, — але на кождый способъ задача ихъ буде въ великѣй мѣрѣ улекшена и набере бѣльшои ваги, коли ихъ дѣланє пѣдопре цѣлый нарѣдъ. А мы певнѝ, що нарѣдъ рускій не вѣдкаже своеи помочи, и спѣльно зъ властями церковными закличе до непокликаныхъ опѣкунѣвъ: Apage satanas!

Зъ руху выборчого.

Въ долиньскѣмъ повѣтѣ вѣдбули ся дня 17 с. м. передвыборчѝ зборы въ мѣстѣ Болеховѣ. Явило ся до пѣвтретя сотни выборцѣвъ зъ рѣзныхъ сторѣнъ болеховского судового повѣта, межи ними зъ 10 священикѣвъ и кѣлькохъ людей зъ свѣтскои інтеліґенціи. Поляки не явили ся, жидѣвъ прибуло зъ пѣвъ сотки, але були се взагалѣ жиды поважнѝ, не

така позбирана галастра, якъ пять днѣвъ перше въ Долинѣ. Зборы вѳдбували ся пѳдъ предсѣдательствомъ о. сов. Озаркевича. По промовахъ бувшого посла зъ сего округа выборчого Романчука и кандидата 5-ои курiи д-ра Андр. Могильницкого, котрого популярный способъ представленя дуже подобавъ ся народови, наступили интерпеляцiи. Кѳлька селянъ порушили рѳзнѣ селяньскѣ а такожь русконародни справы, а вкѳнци жидъ д-ръ Фiхтеръ заинтерпелювавъ п. Романчука що до его становиска супротивъ жидѳвъ. П. Романчукъ вѳдповѣвъ, що й межи жидами е немало бѣдакѳвъ, котрѣ працею заробляють на хлѣбъ: симъ належить ся опѣка и помѳчь; але е також багато такихъ, щѳ жиють зъ вызыску другихъ, а вызыскови треба все и всюды старати ся положити конець. Дальше вказувавъ п. Романчукъ на те, що жиды стають звычайно, а особливо при выборахъ, по сторонѣ сильнѣйшихъ, польскихъ панѳвъ и правительства, противъ того народу, середъ котрого жиють, отже вѳнъ перестерѣгавъ ихъ противъ тому и взывавъ, щобы зъ народомъ тримали. Присутнѣ жиды приняли ту вѳдповѣдь прихильно и супроводжали ѳи кѳлькократно оплесками. Зѳбръ черезъ аклямацiю поставивъ кандидатами на 4-ту курiю п. Романчука а на 5-ту д-ра Могильницкого. Селяне пѳднесли п. Романчука на руки и такъ его несли черезъ салю. Цѣлѣ зборы вѳдбули ся дуже поважно и лишили якъ найлучше вражене.

——

Зъ Равщины пишуть намъ:

Народне вѣче въ Потеличи, скликане на день 17 с. м., выпало славно. Мимо великои снѣговѣйницѣ, яка того дня лютила ся, народу зѳбрало ся звыжь 500, а що льокаль бувъ троха за малый, то нарѳдъ вѳдрывавъ вѳкна, щобы въ-надвору пильно прислухатись рефератамъ. Равскiй повѣтъ оживае рухомъ вѣчевымъ и дасть Богъ, що невдовзѣ стане поручь зъ другими свѣтлыми повѣтами нашои Галичины. Вы-жь, рухливѣ и умнѣ братя Русины Равщины, не переставайте въ тѳмъ спасеннѳмъ дѣлѣ, а дѳждете ся повнои нагороды, бо увидите краснѣ плоды своеи працѣ! Лише такъ дальше, дальше! — *Вѣчевикъ.*

——

Зъ Бучацкого пишуть намъ:

Дня 12 лютого с. р. вѳдбули ся въ Бучачи першѣ загальнѣ передвыборчѣ зборы выборцѣвъ и правыборцѣвъ зъ курiй IV. и V-ои повѣта бучацкого. Прибуло около 500 селянъ зѳ всѣхъ мѣсцевостiй повѣта та кѳлькохъ священикѳвъ. Прибувъ ще о. Єронимъ Бариш зъ Угринова яко делегатъ зъ курiи V-ои повѣта станиславѳвского и поставленый въ повѣтѣ чортковскѳмъ кандидатъ на посла зъ курiи IV-ои п. Францъ Борисикевичь, властитель реальности и начальникъ громады зъ Бѣлобожницѣ.

Зборы вѳдкрывъ довшою промовою предсѣдатель комiтету передвыборчого п. К. Телишевскiй а вѳдтакъ одноголосно выбраный предсѣдателемъ зборѳвъ удѣливъ голосу кандидатови п. Борисикевичеви. П. Борисикевичь высказавъ свое вѣроисповѣдане полiтичне, а на одвѣтнѣ интерпеляцiи заявивъ торжественно, що: 1) узнае полiтику, котру теперь заступае п. Романчукъ, єдино гѳдною народу руского и лишь тои полiтики буде придержуватись, а 2) що сли-бы бувъ выбраный посломъ, а поведене его показало ся коли-небудь некорректнымъ, то въ такѳмъ случаю зобовязуюсь пѳдъ словомъ чести на кожде вѳзване выборцѣвъ мандатъ свѳй зложити. По сѣй заявѣ зборы приняли до вѣдомости кандидатуру п. Борисикевича, а рѳвночасно, позаякъ п. Борисикевичь въ повѣтѣ нашѳмъ мало знаный а делегаты зъ повѣту чортковского на зборы не прибули, зборы поручили комiтетови повѣтовому, щобы по засягненю близшихъ информацiй кандидатуру тую затвердивъ а взглядно слѣдующимъ загальнымъ зборамъ до затвердженя предложивъ. По довшѳй промовѣ о. Бариша, загрѣваючѳй до вытревання въ спѳльнѳй праци для добра народу, а особливо до солiдарности при теперѣшныхъ выборахъ, та по выясненю зѳбранымъ, въ якiй способѳ повиннѣ переводити ся правыборы та выборы самѣ, закрывъ предсѣдатель зборы о годинѣ 3½ пополудни.

Зборы вѳдбулись дуже поважно и дали наглядный доказъ, що нарѳдъ нашъ навѣть въ такихъ глухихъ кутахъ якъ бучацкiй, починае будитись та пѳзнавати, що его доля спочивае выключно въ его власныхъ рукахъ.

——

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Подаемо до вѣдомости Русинѳвъ и всѣхъ справедливыхъ людей, якъ новый нашъ староста п. Ляникевичь переводить выборы. Такѣ выборы то поправдѣ заслугують на се, абы ихъ славу рознести на цѣлу Европу!

На день 16 лютого були въ селѣ Витошинцяхъ назначенѣ офiцiяльно правыборы въ школѣ. Люде вже раненько зѳбрали ся въ школѣ и очѣкували пана комiсаря, звѣстного Новоселецкого. Люде чекають и чекають, а жандармъ ходить коло школы и пильнуе свою службу та смѣе ся зъ людей. Тымчасомъ п. комiсарь приѣхавъ до вѳйта Федька Черкавского, закликавъ жида-арендаря Хаима Рознера, лѣсничого та двохъ лѣсныхъ и, не повѣдомляючи о сѣмъ нѣкого, самѣ зробили у вѳйта правыборы. Жидъ и лѣснѣ выбрали вѳйта выборцемъ зъ пятои курiи, а вѳйтъ выбравъ жида на четверту курiю. Коли правыборцѣ, згромадженѣ въ школѣ, узрѣли, що комiсарь уже ѣде, спытались его, коли будуть выборы? На се панъ комiсарь успокоивъ ихъ кажучи, що вже всьо скѳнчено въ порядку...

Мы внесли противъ такого поступованя протестъ до властiй, — однакъ чи дѳбѳмо ся свого права?!

Своею дорогою — такѣ насильства лише додають намъ духа до борбы. Мусимо выбирати собѣ на вѳйтѳвъ и на радныхъ своихъ людей, порядныхъ. Коли будуть порядни свои вѳйты, то комiсарямъ такѣ штуки нѣколи бы не удали ся.

Витошинцѣ 17 лютого 1897. — *Ясько Якубець* асесоръ. *Сенько Дуньскiй* радный.

——

Зъ Комарняньского пишуть намъ:

Минувшого тыждня вѳдбуло ся заходами о. Плювака, завѣдателя зъ Манастирця, вѣче въ Манастирци, въ домѣ парохiяльнѳмъ. На се вѣче прибули оо. Криницкiй зъ Березця, Гумецкiй зъ Татаринова и мѣсцевый священикъ; але не приѣхавъ [за-для перешкоды] о. Косоноцкiй зъ Подолець, референтъ о ординацiи выборчѳй. Селяне прибували зъ кѳлькана-цяти громадъ поблизькихъ, але не могли дѳстати ся до Манастирця. Думавъ бы хто, що може Днѣстеръ выливъ або снѣгъ дорогу засыпавъ або яка инша елементарна перешкода зайшла. Нѣ! стало ся таке, якого ще здаеть ся нѣгде въ свѣтѣ не бувало, навѣть въ Галичинѣ. Ото баронъ Брикманъ, вiцемаршалокъ рады повѣтовои въ Рудкахъ, выславъ на всѣ дороги передъ Манастирець своихъ слугъ зъ друками, щобы людей не пускали! Мимо того зѳбрало ся зѳ 100 селянъ [18 зъ Манастирця] и вѣче вѳдбуло ся дуже поважно и поучаючо. Честь тымъ священикамъ, що не настрашили ся утраты паньскои ласки! честь тымъ селянамъ, що не настрашились букѳвъ паньскихъ слугъ и передерли кордонъ та на вѣче прибули! Пане Брикманъ! ходѣть вы не ходѣть по хлопскихъ хатахъ на агiтацiю, пийте вы не пийте горѣвку и въ коршмѣ зъ хлопами — не довге ваше маршалковане въ повѣтѣ, не довгiй вашъ вплывъ въ Манастирци! Хлопы прозрѣли!

Дня 17 с. м. на вѣчу передвыборчѳмъ въ Комарнѣ пѳднесено кандидатуру о. Давидяка зъ Тухлѣ зъ IV-ои курiи. На V-у курiю кандидують д-ръ Леховскiй и д-ръ Франко. Противъ д-ра Франка выступило солiдарно духовенство а за нимъ вѳдзывали ся голосы селяньскѣ и мѣщаньскѣ. Ухвалено запросити ще обохъ рускихъ кандидатѳвъ, щобы выборцямъ представити ся. Надъ кандидатурою д-ра Леховского перейшло вѣче до порядку дневного, позаякъ вѳнъ е кандидатомъ польского комiтету краевого, що высылае „polską delegacyą polskiego kraju“...

——

Про вѳльнѣ выборы въ Постолѳвцѣ повѣту гусятиньского одержали мы такѣ близшѣ вѣсти:

У насъ въ Постолѳвцѣ вѳдбули ся 12 н. ст. лютого правыборы зъ V. и IV. курiи пѳдъ проводомъ ц. к. комiсаря повѣтового д-ра Амброзевича.

Насамперед не можу поминути мовчки, що тѣ правыборы не були належито въ громадѣ оголошенѣ, бо ще вечеромъ 11 ого лютого не знавъ нѣхто на певно, чи слѣдующого дня вѳдбудуть ся выборы, а на запытане о. сотрудника Ивана Палагицкого, звернене до вѳйта Космины вечеромъ 11-ого лютого: коли будуть выборы? — сказавъ вѳйтъ, що не знае на певно коли, бо нема письма зъ ц. к. староства. Але мимо того нарѳдъ перечувъ, що правыборы вѳдбудуть ся 12-ого лютого, т. е. въ пятницю, тожь на другiй день рано зѳбрали ся правыборцѣ дуже численно передъ канцелярiю громадску, котру призначено на льокаль выборчiй письмомъ ц. к. староства, привезенымъ зъ почты зъ Городницѣ 11-ого лютого вечеромъ.

О назначенѳй годинѣ 8-ѳй приѣхавъ комiсарь д-ръ Амброзевичь до канцелярiи громадскои и забравъ ся до акту выборчого. Засѣла комiсiя выборча, зложена зъ п. комiсаря, вѳйта Космины, радного Филька Древняка и писаря Мих. Пелешка. П. комiсарь поясниивъ выборцямъ де-що важнѣйше зъ ординацiи выборчои и розпочало ся голосоване зъ V. курiи. На 294 управненыхъ до голосования въ тѳй курiи голосувало 181 присутныхъ, и выбрали трехъ выборцѣвъ: о. Палагицкого и честныхъ господарѣвъ, Пилипа Кормила и Данила Друля. По скѳнченѳмъ голосованю и по обчисленю голосѳвъ показало ся, що Пилипъ Кормило и Давило Друль дѳстали по 133 голосы а о. Палагацкiй 129; кромѣ того до 20 голосѳвъ упало на перекрученѣ назвиска о. Палагацкого [а було тыхъ назвискъ зо 6]. Зъ партiи же дворскои не дѳставъ нѣхто бѳльше якъ сорокъ и кѳлька голосѳвъ, хоть лѣсничiй Познаньскiй постягавъ всѣхъ побережникѳвъ, службу зъ горальнѣ, бровара и фѳльварку та братiю mojżeszowego wyznania. Правыборы зъ V. курiи перевѣвъ п. комiсарь, мимо злого гумору, легально.

Правыборы зъ курiи IV-ои назначено на 2-гу годину пополудни. Точно передъ 2-ою годиною згромадили ся выборцѣ майже всѣ передъ льокалемъ выборчимъ. Нарѳдъ пильнувавъ выборѳвъ цѣлый день, хотячи голосованемъ якъ оденъ мужъ выбрати честныхъ выборцѣвъ, а не „хрунѣвъ“. Не помогла агiтацiя вѳйта Космины, котрый на кѳлька день передъ правыборами казавъ до людей: „Не слухайте попѳвъ, бо они васъ заведуть въ болото“. Но „попы“ не вели нѣкого въ болото, але скорше хотѣвъ вѳйтъ завести громаду въ болото, бо ѣздивъ зъ арендаремъ Волькомъ Альтшiлеромъ на „болото“ [болотомъ же зовуть у насъ фѳльварокъ Людвiполе, де мешкае знаный зъ „Зеркала“ Адольфъ зъ Людвiполя].

По 2-ѳй годинѣ приѣхавъ комiсарь д-ръ Амброзевичь зъ лѣсничимъ Познаньскимъ зъ „буды“ [буда — то само, що лѣсничѣвка] и за кѳлька хвиль уконституувала ся комiсiя выборча, та сама, що передъ полуднемъ. П. комiсарь оповѣстивъ передъ голосованемъ, якъ и рано, де-що важнѣйшого зъ закона выборчого, а мѣжь иншимъ сказавъ, що кождый мае голосувати свобѳдно пѳсля власного пересвѣдченя. По тѳмъ розпочало ся голосоване. Найперше вѳддали свои голосы члены комiсiи: вѳйтъ Космина, радный Древнякъ и писарь Михайло Пелешокъ на чотирохъ кандидатѳвъ партiи лѣсничого. По комiсiи вѳддали голосы оба священики, парохъ о. Ив. Барвѣньскiй и о. Палагицкiй та господарь Микола Матчиньскiй на о. Палагицкого и на честныхъ господарѣвъ: Пилипа Кормила, Данила Друля и Стефана Тесарского. Та наразъ диво! чого не було рано, теперь стало ся. Комiсарь, перервавши голосоване, выпросивъ зъ канцелярiи обохъ священикѳвъ, подаючи за причину бракъ мѣсця, хоть передъ полуднемъ не бракувало мѣсця въ канцелярiи для священикѳвъ и инших ще выборцѣвъ. Выйшли оба священики на улицю, а до канцелярiи пѳйшовъ арендарь Волько Альтшiлеръ, щобы вѳддати голосы свои и позбстата тамъ, бо для него найшло ся мѣсце въ канцелярiи. На улицi парохiяне-выборцѣ окружили своихъ пастирѣвъ и просили ихъ, щобы вернули ся до канцелярiи и зостались черезъ весь часъ выборѳвъ. Однакъ священики вытолкували имъ, що они представляли комiсаревi, та нѣчо не помогло. Потѳмъ священики вѳдъѣхали до дому, упѳмнувши парохiянъ, щобы були супокойнѣ и не боялн ся нѣчого, лишь голосували такъ солiдарно якъ рано.

Выборцѣ, видячи, що стало ся, и якъ лѣсничiй та его агiтаторы стягають челядь дворску до голосования въ IV-ѳй курiи, перелякали ся, сподѣваючись чогось злого. Голосувало кѳлькохъ зъ челяди дворскои, голосували вже и bracia mojżeszowegp wyznania та й „хрунѣ“, а иншi выборцѣ чекають, ажь покличуть ихъ до голосования, якъ то було передъ полуднемъ. Чекали ба й просили ся до голосования, але на дармо, бо комiсарь замкнувъ голосоване, коли на 140 управненыхъ до голосования ледви 16 чи 17 вѳддало голосы. Результату того голосования п. комiсарь не оголосивъ, але чимъ скорше спакувавъ свои клунки та скоренько на санки лѣсничого! Нарѳдъ обступивъ санки зъ комiсаромъ та просить: „Пане комiсарь! просимо! хочемо голосувати! мы мерзли и чекали цѣлый день, намъ кривда!“ Комiсарь на тое закипивъ: „Za sześć lat!“ и приказавъ фѳрманови поганяти, щобы чимъ скорше утечи на безпечну „буду“. Та вже й по правыборахъ!

Въ канелярiи лишила ся ще комiсiя выборча — вѳйтъ, писарь та радный Древнякъ, арендарь та ще кѳлькохъ „хрунѣвъ“, радѣ, що на ихъ стало. По якѳмсь часѣ выходить писарь. Громада до него: що тамъ въ канцеляриi поробило ся? Писарь оправдуе ся а вкѳнци утѣкае на пѳдъ до поблизькои хаты жидѳвскои. За писаремъ выйшовъ вѳйтъ Космина зъ вызываючимъ выглядомъ лиця, бо зробивъ, якъ хотѣвъ, а громада надармо намерзла ся. Подразнена до живого громада бутнымъ поглядомъ вѳйта та его безличными словами: „Що-мь хотѣвъ, то-мь зробивъ, а що-жь менѣ зробите?“ — схопила вѳйта та всыпала ему — якъ кажуть — бобу. Кромѣ вѳйта вытрѣпала громада ще чотирохъ, а иншѣ повтѣкали та страха ради поховали ся, де хто мѳгъ; оденъ въ порожный куферъ, другiй пѳдъ лѳжко чи пѳдъ перину въ чужѳй хатѣ, а якiйсь радный мавъ ночувати на подѣ разомъ зъ курми. Зъ фѳльварку пѳслано фѣры по жандармѳвъ до Городницѣ и Товстого, та за годину приѣхали жандармы и ходили та стягали людей до канцелярiи громадскои, щобы тутъ списати протоколы.

Противъ нелегально переведеныхъ правыборѳвъ внесли покривджени правыборцѣ протестъ въ прошенемъ о переведене новыхъ правыборѳвъ въ IV. курiи.

Выборецъ.

——

Зъ Каменецкого пишуть намъ:

Рухъ выборчiй въ повѣтѣ каменецкѳмъ теперь такiй, якого доси нѣколи не бувало. Супротивъ розбудженого народу, котрый радъ бы выбрати послѳвъ по своѣй мысли, станули до борбы всѣ силы супротивнѣ и не перебираютъ въ средствахъ. Та й не диво! кандидатами польонiи тутъ президентъ мiнiстрѳвъ гр. Казимиръ Баденi и панъ Барвѣньскiй!

Въ недѣлю 14 с. м. оголосивъ вѳйтъ въ селѣ Банюнинѣ, що правыборы вѳдбудуть ся въ школѣ 16-ого с. м. Але нѣ зъ сего нѣ зъ того въ самъ вѳвторокъ довѣдано ся, що правыборы вѳдбудуть ся въ дворѣ. Люде зѳбрались и выбрали въ V. курiи 80 голосами противъ 20 честного выборця Василя Коваля. По выборѣ зъ V-ои курiи казавъ комiсарь Бенткевскiй вѳдѳйти неуправненымъ до голосованя въ IV-ѳй курiи и вѳдогнавъ вѳдъ голосованя многихъ управненыхъ, хочь тѣ упоминались о свое право. Комiсарь пытавъ вѳйта и писаря: „czy ten głosuje?“ — вѳйтъ або писарь вѳ повѣдавъ „нѣ“ — тогдѣ комiсарь до правыборця: „zabierai się!“ Т къ казавъ „zabierać się“ и вѳдогнавъ правыборцѣвъ: Миколу Назаркевича, Гринька Назаркевича, Ив. Кулика, Ив. Панаса, Стеф. Безхлѣбника, Сенька Рускаго, Пет. Мелещака, Мих. Костюка, Дм. Иванину, Ив. Романова и богато иншихъ, зо 25 правыборцѣвъ. Такимъ чиномъ выбрано на выборця вѳйта... Въ селѣ велике огѳрченe. Покривдженѣ вносять протестъ до староства и намѣстництва.

——

Въ четверъ слѣдующого тыждня вѳдбудуть ся въ Городку скликанѣ рускими патрiотами передвыборчѣ зборы правыборцѣвъ и выборцѣвъ. Просить ся о найчисленнѣйшу участь!

——

Зъ Рогатинщины пишуть намъ:

Вправдѣ вже була звѣстка про вѣче въ Рогатинѣ, та не завадить доповнити ѳн. Именно: ц. к. староста п. Вайдовичь явивъ ся бувъ не зовсѣмъ приватно, але въ урядовѳмъ характерѣ, бо-жь инакше не мѳгъ бы бувъ забирати слова въ тѳмъ-же характерѣ, а бувъ бы се поручивъ одному зъ двохъ комiсарѣвъ. Такъ отже треба було майже цѣлого комплету ц. к. староства, щобы сторожити порядку вѣча, а властиво, щобы — у страха великѣ очи — зробити „параду“ опирамъ такои мѣры, якъ Романчукъ, Гурикъ и Могильницкiй. Бо въ додатку асистенцiя когутячихъ перъ зъ ласкучими багнетами крутила ся по мѣстѣ такъ пильно, якъ сего нѣколи нема навѣть въ часѣ найвѳльшихъ ярмаркѳвъ... По вѣчу велѣвъ староста обомъ комiсарямъ проходжуватись разомъ зъ жандармами по ринку, але въ якѳй цѣли, сего нѣхто не знае. Мабуть побоювались демонстрацiйнои овацiи для п. Романчука...

Ледви вѣче втихло, на быстрыхъ коняхъ пустила ся, ростомъ своимъ замѣтна, особа зъ констеляцiи трабантѳвъ Барвѣньского, о. Євг. Гузара, въ погоню за мандатомъ зъ IV-ои курiи. Якъ яло ся такъ „великому“ аспiрантови на мужа державного, его конѣ остановились передъ ц. к. вѳрломъ староства, куды зайшовъ бувшiй однорѳчный капелянъ митрополичiй нагинати хребта передъ повѣтовымъ владикою. Якъ рекомендувавъ ся тутки директоръ Василiянокъ, яке „вѣрую“ мовивъ, се очевидно остане тайною урядовыхъ слухѳвъ и стѣнъ. Здаеть ся выйшовъ зъ-пѳдъ ц. к. орла потѣшеный, бо п. Вайдовичь потрафить засвѣтити и Богови и чортови... Ба, о. катихитъ почавъ снуватись по деякихъ священикахъ въ повѣтѣ, особливо по членахъ выборчого комiтету. Якiй надѣ вывозивъ зъ одного и другои хаты, легко вгадати, хочь може бути и найшовъ ся де-хто, що додававъ о. Євгенiю „духа“. Такихъ одиниць може двѣ, або й того нема. Впрочѳмъ селяне хочь-бы и въ розрѣзъ, а не будуть голосувати на о. Гузара. Зъ Рогатина чмихнувъ вѳнъ въ Бережаны зновъ пѳдъ ц. к. орла.. Щкода Васъ, отче Євгенiй!

Правыборы почали ся въ Рогатинщинѣ дня 15 лютого. Поки-що можемо навести лишь одно. Самъ п. Вайдовичь переводивъ правыборы въ дочерныхъ селахъ свого личного приятеля о. Чировског , въ Пѳдвиню и Кутцяхъ, бо тѣ села разомъ выбирають выборця, и пѳдъ окликомъ „nie wybierajcie księży“ переформусувавъ противъ волѣ селянъ тамошного посесора Рупа. Такъ поступивъ вѳнъ въ борбѣ противъ

свого „єдиного“ приятеля.. Поляки розбивають ся за кандидатами. Положеніе ихъ о стôлько не выгôдне, що не знають, кого Русины думають ставити, отже не знають: чи противъ мôцного, чи слабшого „ворога“ выпаде имъ бороти ся. И ото, рада въ раду, порѣшили на V-ту курію ставити кандидатуру п. Ковалевского. Хто-жь се той панъ Ковалевскій? На се питане довга вôдповѣдь. Єсть се въ першôй лінїи непримиримый шовіністъ, намаркованый ворогъ всего руского, кованый — якъ Поляки кажуть про него — на всѣ чотири ноги. Пôсля злыхъ языкôвъ, вôнъ почавъ свою карієру въ вôйска, дослужившись тамъ ранґи „фірера“. Якій перебувавъ метаморфозы пôсля вôйска, не знаємо; досыть, вôдъ довгого ряду рокôвъ мы бачимо его въ Рогатинѣ на всѣхъ ступеняхъ єрархіи повѣтовои, до чого отворивъ ему дверѣ титулъ obywatela, якимъ умѣвъ вчинитись при другôй жѣнцѣ на задовженôй посѣлости Вишнева. И мовь-то справдѣшный „obywatel“ пôдовчившись шляхоцкихъ традицій, при гладкôмъ языцѣ, нашпикованôмъ шумными шовіністичными фразами — вôнъ дôстаесь до рады повѣтовои и тутъ одержує въ кôлькохъ каденціяхъ гôдность віцемаршалка. А зъ-вôдси тôлько черезъ дверѣ — и Ковалевскій вже въ дирекціи задаткового товариства повѣтового. Надто мѣсто почтило его раднымъ, выслало до рады шкôльнои мѣсцевои и окружнои. Але се ще не властивый его фахъ. На збанкротованôмъ Вишневѣ сидить его братъ; впрочôмъ спровадженій Мазуры заѣдають смачненько хлѣбъ. Отже его властивый фахъ, а радше два фахи: почта и аґітація. Вôнъ есть почтмайстромъ, та сего титулу якось соромить ся, але не соромить бути сталымъ аґітаторомъ — и вôнъ своѣй заслузѣ приписує переводженіе всѣхъ выборôвъ. До характеристики сего кандидата послужить ще й то, що коли въ часѣ унійного бенькету, устроеною радою повѣтовою, панки зводили свою бесѣду до бажання: bądźcie dobrymi [очевидно porządnymi] księżmi, а одинъ зô священикôвъ вôдповѣдаючи на се жадавъ, щобы перше дворы пôдпомагали роботу духовенства по селахъ, а не бурили ви — екс-фіреръ перебивъ сю вôдповѣдь остроумнымъ: Postaramy się! — Отже такого кандидата выдвигнули Поляки и почали вже аґітацію мѣжь жидами. Тяжко то буде, а якъ буде, не залишимо подати до прилюднои вѣдомости. — *Повѣтовець.*

Політика польска — католицка?

[*Статья надбслака зь краю.*]

Въ Львôвско-Архіепархіяльныхъ Вѣдомостяхъ [ч. II зъ дня 30. I. 1897] оголошено пастирскій листъ Преосв. Епископату австрійского до всѣхъ вѣрныхъ католикôвъ Австріи въ справѣ выборôвъ до рады державнои. Перечитавши то посланіе, вôдносить ся мимоволѣ вражѣнє, що тѣ засады, якій тамъ голосять ся, и тая кваліфікація, якои тамъ вымагає ся вôдъ правдивого заступника народу, ледви чи будуть на руку польскому колу, хотяй оно ставляє себе неразъ залюбки въ ряды оборонцѣвъ католицизму и хотѣло бы бути навѣть Русинамъ ментôромъ въ тôмъ взглядѣ. А вже-жь не за чимъ, якъ кола польского сторанемъ и его менерôвъ дôстали мы „союзъ католицкій“, котрый насъ мавъ выбавити зъ тьмы невѣры, а за помочію Вахнянина et consortes завести до правдивого католицизму. Звѣстно бо, що пôсля гадки нашихъ опѣкунôвъ навѣть нашій священики, тѣ природнѣ провôдники въ справахъ релігійныхъ, не знають стежки до правдивого католицизму, коли и тыхъ мавъ донерва научати „щирый католикъ“ Вахнянинъ.

Але вертаючи до высше сказаного, признаю ся, що справдѣ не знаю, якъ коло польске погодить засады того посланія о выборахъ зъ своими засадами при тôй самôй акціи. А що польскій політики видѣли трудность въ тôй справѣ, о тôмъ переконує коротка нотатка въ Przegląd-ѣ [ч-ръ 25 зъ 31. I. 1897]. Наведу то мѣсце дословно: „Jak opowiada jeden z tutejszych dziennikarzy, autorem wspólnego listu pasterskiego jest książe biskup lubliński Dr. Missia, *a biskupi galicyjscy zrazu wzbraniali się podpisać okólnik, ponieważ nie we wszystkiem przystaje do odmiennych stosunków Galicyi.* Niewątpliwie stosunki narodowościowe i socyalne są całkiem inne u nas, niż w staro austryackich prowincyach“. Не виджу причины, чому бы „biskupi galicyjscy“ мали вагати ся пôдписати тое спôльне посланіе; менѣ радше здає ся, що уступъ сей выражає „optativus“ польского кола и его менерôвъ, а вѣдай не помылюсь, коли посуну ся ще дальше и скажу, що тыми кôлькома словами нѣбы-то малозначучими покрыто заходы кола польского и его менерôвъ, щобы епископы галицкій не пôдписали сего комунікату. На той здогадъ наводять выповѣдженій зъ резиґнаціею кôнцевій слова сеи потатки: „Zresztą [т. е. поминаувши, що той комунікатъ есть намъ немилый] list pasterski wygłasza tyle niewątpliwych prawd katolickich, że i nasz episkopat nie miał powodu odmówić podpisu.“ Якъ такъ оно було зъ тымъ пôдписомъ, не знати; а все-жь и безъ того видко на першій поглядъ, що єли-бы справдѣ нашій галицкій выборцѣ переняли ся всѣ засадами листу астирского, тогдѣ коло польске не могло бы сподѣвати ся на дальше уходити за правдивыхъ заступникôвъ народу въ радѣ державнôй. Постараємо ся тую тезу коротко доказати и пояснити.

Пôсля листу пастирского — посолъ выбраный выборцями-католиками повиненъ въ трехъ найважнѣйшихъ квестіяхъ достойно заступати нарôдъ, що его выбравъ. Тіи квестіи — то: релігія, національность и питане соціяльне.

Вôдъ заступника народу вымагає листъ пастирскій въ питаняхъ релігійныхъ осьчого: „Церковь въ Австріи не тѣшить ся свободою, а радше державне законодавство вдирає ся глубоко въ границѣ прислугуючій церквѣ, такъ що свобôдный розвôй дѣлаючихъ въ церквѣ силъ неразъ тамує ся, и дѣяльность церкви та ей служителѣвъ пôдчиненій пригнетаючому опѣкунъству“. Хто, читаючи се, не пригадає собѣ мимоволѣ, що вже разъ въ радѣ державнôй тѣ самій засады, тыми самыми майже словами выголосивъ бувъ д-ръ Шайхеръ; вôнъ указувавъ, що правительство вдирає ся въ права церкви, черезъ то, що оно ставляє дѣяльность церкви и ей служителѣвъ пôдъ наглядъ поліційный. Опонентомъ его въ тôй справѣ бувъ самъ тогдѣшный міністеръ просвѣты д-ръ Мадейскій; вôнъ боронивъ правительство и забавивъ ся въ апольоґета того стану „поліційного наглядання духовенства“. Знаємо, що тая полеміка закôнчилась моральнымъ пораженемъ д-ра Мадейского, бо й не могло бути инакше, коли вôнъ по части вдавъ ся на широке поле богословія, на котрôмъ то поли вôнъ видко не дуже певный [хотяй міністеръ вôдъ „вѣроисповѣдань“], а впрочôмъ рація повна була по сторонѣ д-ра Шайхера, бо справдѣ кождый мôгъ бы зъ власного досвѣду навести повно такихъ прикладôвъ поліційного чи тамъ жандармского наглядання надъ дѣяльностію священикôвъ. Але коли д-ръ Шайхеръ мавъ причину жалуватись на той доглядъ и наводивъ факты, то щô бы то вôнъ заспѣвавъ, побачивши станъ тои квестіи въ нашôй Галичинѣ?! Пôдъ тымъ взглядомъ признаю цѣлковиту рацію словамъ: „Niewątpliwie stosunki... całkiem inne u nas niż w staro-austryackich prowincyach“... Иншій у насъ въ тôмъ взглядѣ вôдносины, бо той доглядъ посуненый неразъ до неможливыхъ границь, по-за котрыми перестає вже всѣляка можливôсть священикови порушуватись, именно священикови рускому. У насъ кождый священикъ, котрый що-небудь дѣлає для просвѣченя и пôднесеня морального и матеріяльного своеи пастви, нараженый на всѣякій секатуры и пôдозрѣвання и неприятности. Такій священикъ бувае оголошуваный за неспокôйного духа, а єли ще до того — борони Боже! — мѣшає ся до выборôвъ, до чого впрочôмъ має право яко вôльный обыватель, а що має и обовязокъ до выборôвъ мѣшати ся, то досыть вказати на сей листъ пастирскій, де выразно указано на важнôсть выборôвъ такожь для справы церкви. Отже вже тутъ, въ сѣй справѣ, погляды епископôвъ на выборы рôзнять ся вôдъ поглядôвъ кола польского. Бо не маємо причины сумнѣвати ся, що д-ръ Мадейскій боронивъ истнуючого стану рѣчей не тôлько яко міністеръ, але такожь яко речникъ своихъ товаришівъ-„rodaków“, котрій дуже задоволенй зъ того стану, — непокликаного опѣкунъства поліційного надъ священиками уживають до своихъ політичныхъ комбінацій.

Знаю случай, що одинъ священикъ, експонованый сотрудникъ въ селѣ П., приналежнôмъ до ц. к. староства б—ого, одержавъ презенту на парохію ще на весну 1896 р., а до теперь не може дочекати ся позволеня на канонічну институцію. Ц. к. староство на дворазове запытане ц. к. намѣстництва обстає при тôмъ, що священикъ той „nie szanuje praw“. У насъ є способы на тыхъ, що правъ не шанують, — того чей-же не потрѣбно ц. к. старôству пригадувати, — мало-жь бы бути способу на рускаго священика, котрый „не шануе правъ, и чи мусѣло бы староство въ кождôмъ случаю чекати зъ такимъ ажь до его институціи, щобы его навчити шанувати право? Я знаю лично того священика и просто заявляю, що справдѣ трудно о другого такъ ревного душпастыря, дбаючого о пôднесене своихъ парохіянъ пôдъ взглядомъ моральнымъ и матеріяльнымъ. За его старанями село П. змѣнило ся не до пôзнаня. Запанувавъ тамъ ладъ, порядокъ; заложено читальню, склепъ, хоръ... Але має вôнъ по-при тѣ не дуже то поплачуючій прикметы ще одну найгôршу, а то: вôнъ завсѣгды вôдважно и неустрашимо выступає при всякихъ выборахъ, а навѣть пôдносить надужитя и коррупцію при выборахъ. Зважте-жь самій, чи не потрѣбно Полякамъ догляду політичного надъ такими священиками? А єли потрѣбно, то якъ имъ згодити ся зъ засадою, що духовенство повинно бути независиме вôдъ політичнои адміністраціи и вôльне вôдъ нагляду жандармско-поліційного?

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Долѣшно-австрійскій соймъ ухваливъ дня 16 с. м 2.000 зр. запомоги для нѣмецкого Schulverein-у, однако зъ тымъ, щобы товариство не пôдпомагало жадныхъ жидôвскихъ шкôлъ и не принимало до своихъ шкôлъ жидôвскихъ дѣтей. Такожь признавъ соймъ по разъ першій 500 зр. запомоги католицкому Schulverein-ови, хочь нѣмецкій національ и соціяльній політики противили ся тому, указуючи, що товариство те має цѣху аґітаційну.

—

Про нову конституцію, яку выготовляють теперь въ Сербіи довѣдують ся „Московскія Вѣдомости“ зъ Бѣлграду, що право выборче буде признане лише тымъ, котрій платять найменше 50 франкôвъ рôчного податку безпосередного. Вôдъ кождого депутованого до скупштины буде вымагати ся, щобы мавъ укôнчену бодай пяту клясу ґімназіяльну и плативъ найменше 200 фр. рôчного податку безпосередного. Пôсля того обчислюють, що число выборцѣвъ зôйде наслѣдкомъ тыхъ постановъ зъ 180.000 на 45.000—50.000, а въ скупштинѣ жадне сторонництво не буде мати безусловнои бôльшости. Король хоче згорнути коло себе всѣхъ способныхъ Сербôвъ, часто нараджує ся зъ давными регентами Рістічемъ и Белімарковичемъ и принимає у себе та вôдвѣдує дуже часто митрополита Михаила.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникôвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Комітетъ будовы „Рускаго Народнаго Дому“ въ Борщевѣ устроює въ четверъ, дня 25-ого с. м., въ комнатахъ борщѣвского касинового товариства вечерокъ зъ танцями, на котрый запрошує всѣ дооколичній родины. Чистый дохôдъ и добровôльній датки призначенй на будову „Руско-народного Дому“ въ Борщевѣ. Вступъ на вечерокъ платить ся: вôдъ родины зъ трохъ осôбъ 4 зр.; вôдъ особы 1·50 зр. Стрôй для пань вечерковый або народный; для панôвъ балевый. Початокъ вечерка точно о 8-ôй год. вечеромъ.

— Зъ Перемышля: Програма музикально-вокальнои Академіи, устроюваной рускими народными товариствами въ честь Єго Преосвященьства Кира Константина дня 21 н. ст. лютого 1897 року: I. Привѣтне слово. 1) І. Кишакевича „Кантата“ [слова Г. Цеглиньского], хоръ мѣшаный въ супроводѣ орхестры. 2) Топольницкого „Три шляхи“, хоръ мужескій. 3) Ліста Угорска рапсодія, фортепянъ въ супроводѣ орхестры. 4) а) Нижанковского „Скорбна дума“ и б) І. Кишакевича „Мене забудь“, соля басовій въ супроводѣ фортепяна. II. 5) І. Кишакевича „Рута“, соля и хоръ мѣшаный въ супроводѣ орхестры. 6) Кишиковского „Просьба новобранця“, хоръ мужескій. 7) Лисенка а) „На що менѣ чорній бровы“ и б) „На городѣ коло броду“, сольо сопранове въ супроводѣ фортепяна. 8) Шумана „Хоръ циганôвъ“, хоръ мѣшаный въ супроводѣ орхестры.

— Четвертій вечерницѣ тов. „Руской Бесѣды“ у Львовѣ вôдбудуть ся въ суботу дня 20 с. м. въ комнатахъ товариства.

— Заходомъ выдѣлу тернопôльскои „Руской Бесѣды“ вôдбуде ся въ Тернополи, въ комнатахъ товариства, вôвторокъ, дня 23-ого с. м. вечерокъ зъ танцями, на котрый выдѣлъ запрошує усѣхъ, не розсылаючи окремыхъ запрошень. Вступъ вôдъ родины 2·50 зр., вôдъ особы 1 зр. Початокъ о 8-ôй год. вечеромъ.

— Зъ выдѣлу товариства св. Ап. Павла: Реколекціи для інтеліґенціи вôдбудуть ся у Львовѣ въ слѣдуючôмъ порядку: I. Для мужчинъ въ дняхъ 8, 9, 10 и 11 цвѣтня завсѣгды о годинѣ 6. вечеромъ въ духовнôй семинаріи, сповѣди 12-ого пополудни, причастія 13-ого о год. 8. рано. — II. Для женщинъ въ монастирѣ СС. Василіянокъ въ дняхъ 29, 30, 31 марта и 1 цвѣтня о годинѣ 4. по полудни, сповѣди 2-ого цвѣтня пополудни, причастія 3-ого цвѣтня о год. 8. рано.

— Засѣданє выдѣлу тов. св. Петра для запомоги убогихъ церквей вôдбуде ся дня 2 н. ст. марта о годинѣ 3. пополудни въ мешканю Впр. о. віцеректора сем. Мрица. На се засѣданє маю честь запросити всѣхъ членôвъ выдѣлу и заступникôвъ. — *А. Торôньскій.*

— Посолъ о. Корнилій Мандичевскій, парохъ въ Надвôрнôй, буде обходити дня 5 марта с. р. 25 лѣтный ювілей своего урядованя яко маршалокъ рады повѣтовои. Се незвычайный, може одинокій въ краю случай такого ювілею и тому надвôрняньска рада повѣтова, хотячи почтити своего довголѣтного и ревного маршалка, ухвалила одноголосно установити зъ фондôвъ повѣтовыхъ стіпендію для одного ученика низшои школы рôльничои родомъ зъ Надвôрнянщины. Крôмъ того ухвалила рада повѣтова зложити въ згаданôмъ дни ювілатови благожеланя и подяку за труды въ такъ довгôмъ часѣ для добра повѣту.

— Въ справѣ увязненя пôдозрѣныхъ о шпіонство Ванічка и Бартмана звѣстно поки-що лишь те, що розходять ся тутъ о намѣрене роздобуте мобілізаційныхъ плянôвъ и сподане ихъ россійскамъ вôйсковымъ властямъ. Головна вина въ тôй справѣ має тяжити на поручнику Бартманѣ, котрый такъ само якъ и ексъ-капітанъ Ванічекъ, утративъ бувъ офіцирску ранґу въ наслѣдокъ рѣшеня гонорового суду. Крôмъ нихъ обохъ въ ту справу має бути вмѣшаныхъ ще бôльше осôбъ, вôйсковыхъ и приватныхъ, такъ у Львовѣ якъ и въ другихъ мѣсцевостяхъ. У многихъ осôбъ вôдбули ся вже й ревізіи, а въ Перемышли, въ звязку зъ тою справою, потягнено до одвѣчальности полковника ґенерального штабу, п. И.... У Львовѣ вступе слѣдство провадивъ радникъ Гайґереръ, а до Вѣдня покликано зô Львова телеґрафічно команданта львôвскои залоги, ґр. Шуленбурґа.

— Процесъ Алексѣя Щербана обжалованого о обманьства еміґраційній скôнчивъ ся вчера увôльненемъ. [На головне питане що-до вины его вôдповѣло сѣмь присяжныхъ „такъ“ а пять „нѣ“.]

— Дефравдація касіера Клосовского въ Краковѣ не обмежує ся на сумѣ 50.000 зр. Дальше шконтрумъ выказує бôльшій браки въ касѣ, що досягають сумы 57.000 зр. Надужитя тревали вôдъ кôлькохъ лѣтъ. Дотеперѣшный переглядъ касы выказавъ, що Клосовскій радивъ собѣ всѣляко: грошевыхъ посылокъ не высылавъ вôдъ-разу, але задержувавъ першій, щобы покрывати ихъ пôзнѣйшими; въ рульонахъ зъ коронами державъ завинень 20-геллерôвки, такъ що въ тыхъ рульонахъ було по 5 зр. замѣсть по 25 зр.; замѣсть давнѣйшихъ срѣбныхъ шестокъ въ рульонахъ були крейцары; въ пачкахъ зъ банкнотами замѣсть по 1000 зр. було по 700 до 800 зр. Одным словомъ касіеръ пускавъ ся на рôзнородній дотепы и хитрощѣ. Робивъ вôнъ маніпуляціи зъ щадничими книжечками. Другій его помыслы поки що не выкрытй. Пôдчасъ арештованя при Клосовскôмъ найдено лишь 5 зр. Выйшовши въ понедѣлокъ рано зъ бюра, вôнъ забравъ зъ касы еще 6.000 зр. Зъ того 4.800 зр. пôславъ въ ковертѣ одному зъ своихъ кревныхъ. Тѣ грошѣ вôдзыскано. Що стало ся зъ останнымы 1.200 зр., не звѣстно. Може бути, що Клосовскій заплативъ нима якійсь довгъ, або на кредитъ уряджену оргію. А мавъ вôнъ нахилъ до гулящого житя зъ орґіями. Були хвилѣ, коли вôнъ, прийшовши до публичного льокалю, казавъ приносити собѣ кôлька фляшокъ шампана и товкъ одну по другôй о землю; вôдтакъ, пючи чарку коняку, кидавъ скломъ въ зеркало и розбивавъ его. А за все те вôнъ плативъ, такъ що такій забавы коштували его неразъ 200—300 зр. Були въ него й численній векслевій зъобовязаня, котрій вырôвнувавъ значными готôвками. При тôмъ всѣмъ вôнъ гравъ вызначну ролю въ товарискôмъ и політичнôмъ житю Кракова — гравъ вôнъ, а радше его грôшь.

— Дрôбній вѣсти. Словѣнець д-ръ Матвѣй Мурко, знаный зъ науковыхъ працъ на полі славістики, габілітувавъ ся на вѣденьскôмъ університетѣ на доцента славяньскихъ літературъ и одержавъ затвержене міністерства просвѣты. — Въ Римѣ померъ писатель и историкъ хорватскій д-ръ Иванъ Чернічь. — У Львовѣ померъ Мар. Снядовскій, асистентъ мѣского архіву. — Вчера повѣсивъ ся у Львовѣ при ул. Курковôй ч. 35 Вяч. Дембицкій, 16-лѣтный сынъ машиніста въ друкарни Щ. Беднарского, Бол. Дембицкого.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои інсбрукскои 50-крейцаровои льотерії, котра по вôдтягненю лишь 20% выплачує ся **готôвкою.** Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невôдклично **дня 20-го лютого.**

Вѣсти зъ Епархіи Станиславôвскои.

Зрезиґнувавъ зъ презенты на Молодятинъ о. Лонг. Раковскій, а консисторія взяла въ нову пропозицію на той приходъ оо. Теоф. Шухевича зъ Садагоры, Льва Глѣбовицкого зъ Тюдева и Ал. Балицкого зъ Лосяча, а кромѣ нихъ оо.: Мих. Садовского, Корн. Дрогомирецкого, Андрея Сумика, Ант. Левицкого, Ден. Балицкого, Онуф. Лелета, Кіен. Гуглевича, Конст. Мудрака, Ал. Капустиньского, Як. Сербиньского и Павла Петрицкого. — Консисторія вôднеслась до намѣстництва о згоду на канон. институцію оо.: Ал. Капустиньского зъ Колодрôбки на Горошову и Ант. Войтѣховского зъ Бучача на Петрикôвъ. — До канон. институціи вôзваній оо. Анол. Калужняцкій зъ Пышковець на Космаринъ и Ив. Чубатый зъ Бѣлявинець на Кіданôвъ. — Приватными сотрудниками именованій новопоставленій пресвитеры: Пав. Камѣньскій въ Ляхôвцяхъ и Мих. Романовскій въ Тысьменичанахъ. — Въ римо-католицкій богословскій цицей въ Перемышли на другій рôкъ богословскихъ выкладôвъ тамъ-же принятй: Ив. Бриковичь, Модестъ Лукашевичь, Теодосій Крохмалюкъ и Мечиславъ Скомаровскій. — До грецкои колеґіи св. Атанасія въ Римѣ принятй укôнчений ґімназіясты: Кирило Чижь и Стеф. Бартошь. — До львôвскои дух. семинаріи принятй екстерністы зъ першого року

богословского факультету: Яр. Марчакъ, Ник. Руденьскій, Ник. Бутковскій, Емилій Лопушаньскій, Евстахій Хрущевскій, Іос. Мизь. — Посаду настоятеля наукъ въ львівскій дух. семинаріи [для станиславівскои епархіи] дôставъ вôдъ митропол. Ординаріята [за згодою станиславівского еписк. Ординаріята] о. Емилій Ваньо, священикъ львівскои архіепархіи. — Дѣйстнымъ деканомъ сучавскимъ именованый управитель того-жь деканата о. Ив. Шихъ изъ Сучавы. — О. Волод. Ступницкій зъ Кудринець одержавъ крылошаньскій вôдзнаки, а о. Ант. Левицкій зъ Хомякова похвалу за душпастирску ревность. — Папа давъ на вѣчній часы повный вôдпустъ для церкви св. О. Николая въ Иваню, залѣщицкого деканата. — Консисторія вôднеслась до намѣстництва о вызначенє дотаціи: 1) для прив. сотрудника зъ правомъ управы въ Посѣчи станиславівского деканата, 2) для прив. сотрудника въ Ворвулинцяхъ того-жь деканата и 3) для прив сотрудника въ Ляхôвцяхъ дек. богородчаньского

Телеґрамы „Дѣла“.

Атены 19 лютого. Полковникъ Васосъ заводить всюды на Кретѣ управу въ имени грецкого короля; переводить громадскій порядки, настановляє ново выбраныхъ начальныхъ громадъ. Не приступає лише до мѣстъ, занятыхъ корабельными войсками европейскихъ державъ. Команданты кораблѣвъ вôзвали єго, щобы не нападавъ на Галепу, инакше получевій кораблѣ ударять на грецку фльотилю. Англійскій и италійскій торпедовцѣ не допустили до берега грецкого судна зъ живностію для грецкого войска. — Въ Ираклін, Ретимнѣ и Ситіи проголошено занятє тыхъ мѣстъ европейскими войсками и вывѣшено въ нихъ хоругвы шести державъ европейскихъ; але залоги корабельнѣ ще тыхъ мѣстъ не заняли, а зроблять се ажь въ разѣ потребы. — Королевичь Николай вôдбѣде на Крету, а не до Тесалін.

Царгородъ 19 лютого. Ґенералъ Тевфікъ паша именованый войсковымъ командантомъ на Кретѣ.

Берлинъ 19 лютого. Переговоры о бльокаду Пірея ведуть ся дальше мѣжь державами, але не всѣ ще державы згодьли ся на сей крокъ. Имовѣрно жадна держава не ухилить ся вôдъ спôльнои акціи, все-жь таки переговоры тревають довшій часъ.

Лондонъ 19 лютого. Тутки ґадають, що леде чи прийде до спôльнои бльокады Пірея, бо не згодять ся на ню всѣ державы.

Парижъ 19 лютого. Загальна опінія стоить по сторонѣ Грецін. Помѣжь студентами ширить ся вôдозва, щобы вступати до грецкого войска для вызволеня Креты.

Бѣлградъ 19 лютого. Сербскій король поѣде дня 1 марта до Софіи и забавить тамъ три днѣ.

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжневника „Die Zeit“ появивъ ся 124-тый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Doppelzüngiger Patriotismus. Von K. — Die innere Amtssprache und die gesetzgebende Gewalt. Von Dr. Alfred Fischel. — Sociale Medicin. Von Georg Simmel. Der Hamburger Hafenstricke. Von Dr. Richard Ehrenberg. — Die Aerzte und die Krankenkassen. Von Privatdocent Dr. Max Herz. — Minderjährige Verbrecher. Von Profesor Benedikt. — — Jüdisches Leben im Mittelalter. Von Dr. M. Güdemann. — Noch einmal der „Fall Holz“. Von Johannes Schlaff. — Felix Ziem. Von Camille Manclair. — Masken. Von Herman Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Todesnahen. Von Thomas P. Krag.

Передплату на сей тыжневникъ чвертьрôчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien IX/3 Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр

— Вôдзначене. Цѣсарь надѣливъ радника краєвого суду у Львовѣ Леон. Викт. Спавсту, при нагодѣ перенесеня єго на власну просьбу въ станъ спочинку, титуломъ и характеромъ радника высшого суду краєвого зъ увôльненємъ вôдъ таксы. — Радникъ двору въ найвысшôмъ трибуналѣ п. Будзиновскій одержавъ кавалерлкій хрестъ ордеру Леопольда.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ руских церквей зôбравъ дальше о. крил. Т. Павликôвъ и доставивъ до касы „Народного Дому“ у Львовѣ 27 зр. 10 кр. Именно жертвували на сю цѣль: Брôдскій деканъ о. Юл. Туркевичь вôдъ прихожанъ въ Корсовѣ и Суходолѣ по 5 зр., разомъ 10 зр.; — о. Олимпій Поляньскій изъ Юрковець вôдъ себе и прихожанъ 2 зр.; черезъ редакцію „Галичанина“ пп. и оо. Сев. Бѣлинкевичь изъ Черновець 3 зр., Осипъ А. Марковъ зô Львова 2 зр., Александеръ Сабатъ зъ Рѣчки вôдъ себе и прихожанъ 4 зр., Теофанъ Обушкевичь зъ Оліфанта въ Америцѣ 5 зр., разомъ 14 зр.; — изъ скарбонки ad hoc въ Успеньскôй церквѣ вынято 1 зр. 10 кр. Всего зôбрано до теперь 2.348 зр. 5 кр.

Конкурс.

Виділ тов. „Руска Бесіда у Львові“ розписує сим конкурс на самостійного директора народного театру „Рускоі Бесіди у Львові“.

УСЛІВЯ:

1. Обняте театру у власний заряд дня 1 н. ст. цвѣтня с. р.
2. Зложене відповідноі кавціні.
3. Предложене сьвідоцтв дотеперішного занятя.

Поданя належить внести на письмі найдальше до 15 н. ст. марта с. р. до Виділу тов. „Руска Бесіда у Львові“ (Ринок ч. 10), де також засягнути можна близших пояснень. 57 1—3

У Львові дня 17 лютого 1897.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1.

По цѣнах найдешевших въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвôнковъ. Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

ЛИПНЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

МОЛИТВЕННИКЪ

выданый „Просвѣтою“

въ народнôй мовѣ, великій, обôймаючій 640 сторôнъ друку, найновѣйшій вô всѣхъ такихъ Молитвенникôвъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: 1) Молитвы щоденій ранній и вечірній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерню, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв Евхаристія. IV.) Молитвы для рôжного вѣку стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ, VII.) Молитвы сполученй зъ вôдпустами, VIII.) Акафистъ до а) Пеусе Христа, б) Пресв Богородицѣ, в) св. Отця Николая, IX.) Молебенъ до пресв. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичнăй и прокимены а) недѣльній б) щоденій, в) на празникъ Господскій, Богородичнăй и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инші пѣсни церковній. XII.) Мѣсяцословъ цѣлого року.

Сей Молитвенникъ дôстати можна въ канцеларіи тов. „Просвѣта“ Ринокъ ч. 10, въ книгарни Ставропігійскôй и въ переплетничôмъ заведеню М. Спожарского по такихъ цѣнахъ:

1) Молитвенникъ брошурованый	—	зр.	70 кр.
2) оправденый на-пôвъ въ полотно зъ одвѣтными вôдтисками	—	„	90 „
3) оправденый цѣло въ полотно зъ золоченями и вôдтисками	1	„	80 „
4) оправденый якъ пôдъ 3) зъ додатком золоченыхъ берегôвъ	1	„	80 „
5) оправленій на-пôвъ въ шкôру зъ золоченями и вôдтисками	1	„	10 „
6) оправленый цѣло въ шкôру зъ золоченями и вôдтисками	1	„	60 „
7) оправленый якъ пôдъ 6) зъ додатком золотыхъ берегôвъ	1	„	80 „

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати на оплату почты 20 кр.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна блящина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ паперѣ).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченôмъ опакованю)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своєи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ збôльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокôвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнôмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптиках австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Кастра Міколяша. Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: К. Балабана и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор державы. 324 17—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобиловолокахъ п. Янôвъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтнôй практицѣ въ краю и за границею приймає вôдъ кôлькохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковнои штуки входячій працѣ, а именно: малюе церковній образы до иконостасôвъ и престолôвъ; приймає рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченємъ; малюе стѣны церковъ и т. п Крôмъ того выготовляє портреты зъ фотоґрафій и зъ натуры. Пôднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може сѣдоцтва и похвальній письма, має вôнъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво єго адресу. 86 96 ?

ГАЛИЦКІЙ

КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовує ихъ по

4½% на рôкъ.

Дня 26 н. ст. лютого 1897 вôдбудуть ся о годинѣ 5 пополудни въ комнатахъ „Рускои Бесѣды въ Перемышли“ [Ринокъ ч. 24 I. поверхъ] третій звычайній

ЗАГАЛЬНІЙ ЗВОРЫ

общества взаимного кредита

„ВѢРА“

товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Перемышли.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Отворене Зборôвъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого.
2. Справоздане Дирекціи зъ дѣяльности за рôкъ 1896.
3. Справоздане комісіи шконтруючои.
4. Роздѣл чистыхъ зыскôвъ.
5. Выборъ 3 членôвъ и 1 заступника Совѣта управляючого.
6. Затвержденє выбору одного члена Дирекціи и одного заступника.
7. Внесеня и интерпеляціи.

Вôдъ Совѣта управляючого общества взаимного кредита „Вѣра“ тов. зареєстр. зъ обмеженою порукою.

Перемышль, въ лютôмъ 1897.

Д-ръ Н. Антоневичь, предсѣдатель. — О. М. Копко, секретарь.

Звертає ся увагу П. Т. Членôвъ, що пôсля приписôвъ §. 10. уст. а) право голосу мають лишь ті члены, котрій зложили що найменше оденъ повный удѣлъ.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

ПУШКИ до транспортованя молока обему ½ л. 1·50, ¾ л. 1·60, 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л 5·75, 20 л. 6·25, 25 л 7·—, 30 л. 8·— зр.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинôвъ

Цѣна 70 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Въ кождôй рускôй хатѣ повиненъ находитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рôкъ 1897.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотерія.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готôвкою зъ 20% вôдчисленємъ

Тягнене ЗАВТРА!

Льосы по 50 кр. припоручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

16 19—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом;			
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. — Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. — Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 31. Львовъ, Субота 8 (20) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler 1, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрія:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Поздяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Не туманѣть людей!

Въ часѣ сегорѣчнои сесіи соймовои надѣслано до пѣвтора тысяча петицій зѣ всѣхъ сторѣнъ краю въ справѣ збѣрныхъ громадъ. Нарѣдъ заявивъ громадно свою гадку въ справѣ, котра его безпосередно дотыкає, — а заявивъ ей въ тѣй порѣ, коли справа стала актуальною, се значить, коли правительство центральне поручило галицкому намѣстництву призбирати потрѣбный матеріялъ до выготовленя проекту реформы закона громадского. Намѣстництво зачало збирати матеріялы, а нарѣдъ покористувавъ ся своимъ правомъ конституційнымъ: обговорювавъ справу збѣрныхъ громадъ на вѣчахъ и заявлявъ свою гадку въ петиціяхъ до сойму. Все, якъ бачимо, вѣдбувало ся дуже прилично и нѣхто не може нѣчого закинути.

А однакъ найшли ся люде, котрымъ тѣ петиціи солею въ оцѣ и не на руку. Хто тѣ люде? — редакторы „Народнои Часописи“ и орѣану католицко руского Союза „Руслана“. Тымъ панамъ не подобало ся высыланє петицій въ справѣ збѣрныхъ громадъ и они бажали бы, щобы цѣла справа затихла и щобы нарѣдъ переставъ говорити о збѣрныхъ громадахъ. Въ тѣй цѣли стараютъ ся они вѣдповѣдными замѣтками або статьями въ своихъ орѣанахъ „вразумити“ нарѣдъ.

И такъ въ ч. 21-шѣмъ „Нар. Часописи“ вѣдповѣдає редакція на питанє, поставлене ѣй зъ краю: Якъ заднивляє ся на петиціи противъ окружныхъ гром дъ? — тыми словами: „Коли найде ся въ соймѣ бѣльшѣсть, котра схоче ухвалити, то й петиціи не поможуть, а коли не буде такои бѣльшости, то й безъ петицій оббйде ся. Всякѣ петиціи — бачите — то лишь такъ якъ страхопудъ на воробцѣ въ вѣбжу. Не въ петиціяхъ сила, а въ репрезентаціи.“ Ну, бѣльше перфѣдноі вѣдповѣди не може й бути, та годѣ надъ нею застановляти ся, а навели мы ей хиба длятого, щобы показати, яку гниль моральну ширить згадана рептілька мѣжь народомъ.

Зъ иншого боку взявъ ся до справы „Руслан“. Зъ высказовъ его статьѣ пѣдъ заг. „Не полохайте дармо людий!“ выходить: Справа збѣрныхъ громадъ не є актуальна, а розводитн ся надъ нею (обговорювати на вѣчахъ и высылати петиціи) значить одно, що зъ пустого переливати въ порожне и безъ потребы полохати людей марою, бо вже торѣкъ справа спочила въ гробѣ. На торѣчнѣй сесіи поставили польскѣ послы людовцѣ внесенє на сполученє дворѣвъ зъ громададами. Внесенє се було непопулярне для бѣльшихъ властителѣвъ и длятого (?) они выдумали проектъ заведеня окружныхъ громадъ. Сей проектъ Дунаевского зложено ad acta, с. в. вѣдослано до выдѣлу краевого до розсмотреня. Выдѣлъ кр. не поспѣшивъ ся зъ справозданѣмъ въ тѣмъ предметѣ, а маршалокъ, вѣдкрываючи сегорѣчну сесію соймову, заявивъ, що не предложить поки-що проекту до закона о збѣрныхъ громадахъ. „Значить се — каже „Руслан“ — що о тѣй институціи нѣхто поважно думаючій въ краю и не гадає.“ Згадавши дальше про торѣчну промову пос. Вахнянина въ тѣй справѣ, зъ котрои то згадки выходило бы, що ся промова переважила важку на погребане цѣлои справы — пише „Руслан“ такъ: „А мимо того зворушено селянъ нашихъ и велено имъ громадно пѣдписувати протесты противъ рѣчи, що давно упала и про котру нѣхто на серіо не думає. Зъ збѣрныхъ громадъ зроблено страха въ конопляхъ, а щобы сей страхопудъ впадавъ лучше въ очи селянъ, то надѣто на его голову шапку мандаторску. Нимъ лише полохано и пѣдъущувано селянъ передъ — выборами.“

На скѣлько могла насъ зачудувати перфѣдія въ замѣтцѣ „Нар. Часописи“, такъ въ статьи „Руслана“ мусить кождого просто обурювати — брехня. Все, що сказано меритирично въ справѣ збѣрныхъ громадъ за-для мнимого доказу, мовь бы справа не була актуальною — є чиста брехня. Бо найперше, справа збѣрныхъ громадъ не обходить вже выдѣлъ краевый и вѣнъ не мавъ предкладати нѣякихъ проектѣвъ. Соймъ ухваливъ резолюцію зъ зазывомъ до „правительства“, щобы оно заняло ся сею справою. Правительство вдоволило сѣй резолюціи, припоручаючи намѣстникови призбирати матеріялы. Маршалокъ въ своѣй промовѣ выразно заначивъ, що правительство взяло на себе починъ въ тѣй справѣ, отже якась самостѣйна акція выдѣлу кр. була бы теперь безпредметова. — Се все факты, про котрѣ редакція „Руслана“ або не знає (що було бы дуже сумно), або нарокомъ ихъ перекручує (що ще сумнѣйше), — щобы лишь брызнути клеветою „про якесь пѣдъущуване селянъ передъ выборами“.

Запускати ся въ дальшій розбѣръ тои статьѣ, а именно въ якѣй цѣли и cui bono она написана та до чого стремить, — мы не думаємо, тымъ бѣльше що кождому се ясно впадає въ очи. Мы взагалѣ дуже нерадѣ зъ того, що треба було наткнути ся зъ журналістичного обовязку на орѣанъ католицкорускаго Союза и мы се оминаємо навѣть въ справѣ личныхъ напастей на насъ, — але симъ разомъ годѣ було замовчати и не показати загалови брехнѣ, котрою ширить ся деморалізацію въ народѣ.

Зъ руху выборчого.

Зъ Городенщины пишуть намъ:

Доносимо Вамъ о пригодѣ, яка дуже ярко илюструє запевненя графѣвъ гр. Казимира и Станислава Баденіхъ та князя Санґушка о ихъ интенціи захованя свободы выборчои.

Дня 14 с. м. скликали селяне вѣче до села Михальча. Народу зѣйшлось до 500 людей зъ сѣлъ: Семакѣвцѣ, Колѣнки, Олѣева, Кунисѣвцѣ, Коначинцѣ, Чернелиця. Мѣсцемъ збору була стодола безъ одного причѣлка и одной стѣны, такъ що частина зѣбраныхъ стояла на дворѣ. Коли вѣче вже розпочало ся, зъявивъ ся комісарь Маковецкій, зъ жандармомъ Фастнахтомъ та й ще другимъ жандармом и — розвязавъ зборы, подаючи за причину, що нѣбы се зборы пѣдъ голымъ небомъ, а скликуючій вѣче не мали позволеня на зборы пѣдъ голымъ небомъ. Зѣбраній — за-для святого супокою — перенесли ся до сусѣднои стодолы, цѣлкомъ крытои. Щобы комісарь зновъ не знайшовъ собѣ якои зачѣпки, президія зборѣвъ призначила кѣлькохъ людей уважати на порядокъ и не позволити нѣкому стояти на дворѣ. Однакожь мимо всякои осторожности зновъ зъявляє ся за якои пѣвъ годины комісарь Маковецкій и въ имени права зновъ розвязує зборы, а за причину симъ разомъ подавъ, що черезъ стѣны стодолы чути бесѣдника на дворъ. А треба знати, що стѣны стодолы були мурованѣ, муръ зъ на пѣвъ метра! — а пѣдъ стѣнами стодолы нѣхто не стоявъ, бо люде уважали и пильнували ся. Нѣякѣ представленя комісареви о безпѣдставности его забороны вѣча не помогли нѣчого — комісарь обставъ при своѣмъ. Нарѣдъ, огорченый симъ поступованѣмъ представителя власти, не хотѣвъ розходитись, кричавъ — и лише зъ трудомъ удало ся вилывовѣйшимъ людямъ успокоити его и спонукати до розходу, бо готово було прийти до бѣльшого лиха.

До чого все те доведе?! — такъ питають люде, здвигаючи плечима на такѣ конституційнѣ благодати въ Галичинѣ...

Зъ Сокальщины пишуть намъ:

Правыборы вѣдбувають ся въ сокальскѣмъ повѣтѣ середъ великои пресіи и незаконностій. Въ Волсвинѣ вѣйтъ не оголосивъ правыборѣвъ, а въ додатку комісарь выборчій Станиславъ Ґорголевскій перевѣвъ зъ вѣйтомъ правыборы въ канцелярію замкненѣй на ключь. Люде ждали въ сѣнехъ, поки комісарь не выйшовъ и не оголосивъ, що вже по выборахъ. Тогдѣ правыборцѣ зъ крикомъ „dziękujemy!“ посыпались до канцелярія, але комісарь заперъ ся въ другѣй хатѣ. — Зъ Конотопѣвъ внесено протестъ и два делеґаты выѣхали зъ жалобою до намѣстництва. — Въ Яструбичахъ правыборы засистовано.

Въ Переводовѣ хотѣвъ комісарь дня 17 с. м. перевести правыборы по своѣй мысли, однакъ выборцѣ поставились енергічно. Комісарь заѣхавши на постерунокъ жандармерія, пѣславъ насамперед по жида Гершка Доннера, бувшого арендаря, и зъ нимъ вѣдбувъ конференцію. Тымчасомъ люде зъ вѣйтомъ зѣйшли ся передъ постерункомъ. Комісарь и жидъ покликали вѣйта до середины и припоручили ему выбрати до комісіи двохъ, до котрыхъ громада не мала довѣря. Вѣйтъ выйшовши зъ постерунку, заявивъ, що комісарь хоче правыборы переводити въ дворѣ. Але люде спротивили ся тому, вказуючи на школу або на канцелярію громадску. Коли-жь комісарь не хотѣвъ правыборѣвъ переводити въ канцелярія громадскѣй, але конче въ дворѣ и взявъ вѣйта на вѣзъ, щобы ѣхати до двора, громадяне прискочили и стягнули вѣйта зъ воза. Комісарь поѣхавъ самъ до двора, але громадяне перегнали его передъ канцелярію громадскою и завернули до канцелярія.

Пантелеймонъ Кулѣшъ.

Посмертна згадка! Згадка про Пантелеймона Кулѣша! Вы ждете певно его житеписи. Дарма! не ждѣть. Писати про чоловѣка, що своєю працею выповнивъ майже столѣте въ исторіи нашого письменства, се-жь значить — писати самому его исторію. Чи-жь мавъ бы я за се брати ся нинѣ? Нинѣ, коли свѣжа могила, приймивши свою жертву, ще снѣгомъ не припала, травою не могла порости? Се було-бъ за рано. Въ исторіи небѣщика — якъ вирочѣмъ кождого чоловѣка — побѣчь свѣтлыхъ, золотописаныхъ картъ знайшлась бы може й менше ясна, мглиста, а въ мене теперь є приповѣдка на тямцѣ: de mortuis nil nisi bene! Небѣщикѣвъ поминають не злымъ, тихимъ словомъ.

Роздивляючись въ житю и дѣяльности Кулѣша, гадавъ я собѣ неразъ: Огъ бувъ чоловѣкъ працѣ и таланту; бувъ колись и патріотъ щирый; мавъ симпатіи землякѣвъ и популярнѣсть. А що зъ нимъ сталось? Оденъ хибный крокъ — и вся его праця пѣйшла въ забуте, и вся его популярнѣсть розвѣялась якъ туманъ дыму, и всѣ вѣдъ него вѣдвернулись. Чи-жь то зъ нимъ однымъ таке скоилось? Нѣ! Такъ въ многими водить ся. Праця велитня нѣчимъ супротивъ промаху дитины. Кулѣшъ зробивъ пѣдъ конець своєи публичнои дѣяльности оденъ промахъ дитины — велитъ разъ помиливъ ся, хибивъ, и мусѣвъ зажити всѣхъ наслѣдкѣвъ сего промаху. А вѣнъ справдѣ бувъ велитъ працѣ и може й таланту. Бо коли бъ зъ васъ нѣхто не знавъ бѣльше про его дѣяльнѣсть, якъ лишь те, що она совпадала зъ дѣяльностію Шевченка та Костомарова и цѣлого Шевченкѣвско-Костомарѣвского кружка, що она побѣчь дѣяльности тыхъ людей була вызначна та зъединувала Кулѣшеви славу літературно-наукового авторитету, то вже й сего выстало-бъ, щобы выробити собѣ про Кулѣша гѣдне поняте. А про силу его таланту свѣдчило-бъ найкраще се, що вѣнъ потрафивъ проявитись въ письменствѣ майже на всѣхъ можливыхъ поляхъ, зазначуючи себе творами высшими середнои вартости; зъ-пѣдъ пера Кулѣша выходили лірычнѣ, епічнѣ и драматичнѣ поезія, выходили повѣсти, та историчнѣ, етноґрафічнѣ, фільольоґічнѣ и педаґоґічнѣ розправы. Надто вѣнъ бувъ маляремъ, музикомъ, столяремъ, будовничимъ, господаремъ, ба й коло ковальства заходивъ ся — въ теорія и практицѣ. Коли-бъ приймити тверджена одного вченого, що ґеніяльнѣсть є здѣбностію до великои працѣ, то побѣчь рѣзнородности творчои дѣяльности Кулѣша були-бъ и результаты его працѣ свѣдоцтвомъ ґеніяльности. Зъ писемъ его можна-бъ нинѣ утворити окрему бібліотеку. А бѣльшѣсть тыхъ писемъ овѣяна любовію до своєи вѣтчины Украины, ей минулого й теперѣшного, любовію до простонародя. Инакше й не могло бути. Аристократъ духомъ и походженемъ — вѣнъ родивъ ся 1819 р. зъ батькѣвъ давного й лицарского козацкого роду — зѣткнувши ся зъ патріотами и народолюбцями, якъ Максимовичь, Шевченко, Костомарѣвъ и другѣ — не мѣгъ остоятись довго зъ своимъ аристократизмомъ. Приймивши вѣдъ своихъ товаришѣвъ напрямъ працѣ на користь закрѣпощеного и темного украиньского народу, перенявшись патріотичными змаганями цвѣту тогдѣшнои украиньскои интеліґенціи, Кулѣшъ перестав тымъ самымъ бути аристократомъ comme il faut, — въ него лишили ся тѣлько деякѣ аристократичнѣ манеры и нахилы, що выйшли ажь тогдѣ зъ бѣльшою силою на яву, коли не стало въ живыхъ его моральныхъ компензаторѣвъ, коли вѣнъ вѣдъ останныхъ вѣдбивъ ся.

Маючи на увазѣ не писателя-артиста, а писателя-громадянина и публичного дѣяча, я й подѣливъ бы цѣлу дѣяльнѣсть Кулѣша на два періоды пѣсля ей идейныхъ напрямѣвъ: на періодъ вѣдъ 1840—1872. р., періодъ працѣ въ напрямѣ тогдѣшного демократичного кружка россійскихъ украинофілѣвъ, и на періодъ вѣдъ 1872—1896 р., періодъ по части неґаціи власнои попередноі працѣ въ дусѣ діяметрально-противныхъ идей, по части нерѣшимости помѣжь обранымъ status quo и покаяньемъ — кажу покаяньемъ, бо хвилѣ проблysку давныхъ думокъ и змагань бували у Кулѣша въ тѣмъ періодѣ неґаціи нерѣдко.

Перший и довшій періодъ дѣяльности Кулѣша бувъ головнымъ періодомъ его літературнои творчости и громадяньскои дѣяльности — и славы. Студентъ кіевского університету по части словесности и права и ученикъ Максимовича, пѣддержуваный ентузіязмомъ товаришѣвъ понаписувавъ въ тѣмъ часѣ найлѣпшѣ свои историчнѣ романы: „Михайла Чарнышенка“ и „Чорну Раду“, повѣсти „О украиньскѣмъ народѣ“ и „Борисѣ Ґодуновѣ та Дмитрѣ Самозванци“, „Теклюсю“, „Майора“, свои чудовѣ, поетичнѣ идиллѣ и инше. Въ тѣмъ періодѣ повстали й его етноґрафічнѣ „Записки о полудневѣй Руси“, его збѣрникъ поезій „Досвѣтки“ и многѣ иншѣ беллетристичнѣ та науковѣ творы, порозсыпуваній по укр. выдавництвахъ: „Хата“ и „Основа“ въ Россіи, „Вечерницѣ“, „Мета“ и „Правда“ въ Галичинѣ. Въ гуртѣ товаришѣвъ вѣнъ заходивъ ся тогдѣ и коло вызволеня украиньского народа зъ крѣпацтва и коло его просвѣты. Въ тѣй цѣли вѣнъ складавъ и печатавъ „Граматки“ (букварѣ), бравъ ся за уложенє граматики украиньскои мовы и украин. словаря, выдавъ проповѣди Гречулевича и перекладавъ зъ-разу самъ а потѣмъ зъ Галичанином д-ромъ Ив. Пулюемъ „Святе Письмо“ та старавъ ся о засноване народныхъ школъ, дарма що всѣ тѣ просвѣтнѣ заходы и змаганя украинофільского кружка нищило россійске правительство. Щобы не розписуватись тутъ широко о тѣмъ якимъ духомъ перенятый бувъ тогдѣ П. Кулѣшъ, скажу, що вѣнъ дививъ ся на Шевченка якъ на сонце, якъ на апостола. А змаганя Шевченка, члена Кирило-Методіевского Братства, всѣмъ знанѣ. И вся та користна та широка дѣяльнѣсть Кулѣша припадає на часы его вѣчного скитаня по россійскѣй имперіи, учителюваня на Волыни и въ Кіевѣ, приготованъ до обнятя катедры славяньскихъ літературъ по проф. Прайсѣ въ Петербурзѣ, арешту и ссылки въ Тулу за Кирило-Методіевске Братство, потѣмъ анонімнои працѣ по россійскихъ журналахъ насущного ради, далекихъ подорожей по Европѣ, господарки на хуторѣ и державнои служби директора комісіи „внутренныхъ и духовныхъ дѣлъ“ въ Варшавѣ. Такъ працювати лишь Кулѣшъ потрафивъ, той Кулѣшъ, що при своѣмъ аристократичнѣмъ успособленю заховавъ идеальный поглядъ на свѣтъ и, почуваючи въ собѣ силу таланту, хотѣвъ стати аристократомъ духа, працювавъ въ тѣй цѣли, для свого внутрѣшного вдоволеня и може.. для славы, бо все проче було для него довго „сустою сустъ“.

Психольоґічною загадкою поки-що остає ся другій періодъ дѣяльности Кулѣша, періодъ, що почавъ ся оголошенемъ его „Исторія возсоединенія Руси“. Раптомъ, нѣ сѣло нѣ пало, давный украинофілъ ставъ выступати противъ украинофільства; поклонникъ Шевченка назвавъ его музу полу-пяною, за те

Въ канцелярiи комiсарь зъ вôйтомъ заперли ся. Комiсарь взявъ вôдъ вôйта лiсты выборчî и сховавъ ихъ. По часî вже не спиняв людей увôйти до канцелярiи, але й не бравъ ся до выборôвъ, тôлько спытавъ людей: „Вы хочете мене вôкномъ выкинути?“ А выборцî вôдповîли: „Нî, пане! Мы просимо: робîть свою рîчь!“ А вôнъ на тее: „Я буду такъ робити, якъ схочу, а вы разомъ зъ вашими Олîйниками, Королями мусите мене слухати, бо якъ не схочете, то зъ торбами пôйдете“. Потôмъ звернувъ ся до вôйта и каже; „Кличте того, що выбраный до комiсiи и пôйдемъ до жандармерiи!“ Тогдî громадяне зробили мîсце комiсареви, щобы перейтовъ, а вôйта и выбраного до комiсiи Андруха Козака не пустили. Комiсарь пôйшовъ до двора а по хвили поîхавъ зъ двома жандармами до Будинина, не перевîвши правыборôвъ въ Переводовî.

——

Зъ Залîщицкого пишуть намъ:

Дня 15 с. м. вôдбуло ся въ Тлустôмъ въ будынку сторожи огневои передвыборче вîче, скликане выборчимъ комiтетомъ. На вîче се явивъ ся кандидатъ зъ IV-ои курiи д-ръ Мих. Дорундякъ. [Д-ръ Яросевичъ, кандидатъ зъ V-ои курiи не мôгъ прибути за-для якоись перешкоды]. Селянъ зобрало ся на вîче звыжь 200, священикôвъ 7 и кôлькохъ зî свîтскои интелiгенцiи.

Зборы отворивъ вôдповîдною промовою о. Ковчь зъ Лисовець, а вôдтакъ на его предложенe обнявъ провôдъ нарадь о. Залуцкiй зъ Буракôвки. Першiй промовлявъ о. Ив. Велигорскiй. Пôддавши безпощадній а совîстнôй критицî поступованe накидуваныхъ народови заступникôвъ въ радахъ повîтовыхъ, въ соймî и въ радî державнôй, вôзвавъ зобраныхъ, щобы старали ся выбирати собî на заступникôвъ людей прихильныхъ справî селянъ. — Вôдтакъ селянинъ Крушельницкiй [зъ Тлустого села] въ досадній, мîсцями саркастичнôй бесîдî выказавъ рôзницю мîжь интересами бôльшои посîлости а меншои — и припоручивъ зобранымъ кандидатуру д-ра Дорундяка, котрый „о голодî и холодî бîгавъ до школы, справы и потребы нашî селяньскî на-скрôзь знав, бо вôнъ рôдна дитина бîдного народу“. — Тогдî, середъ одушевленя, промовивъ д-ръ Дорундякъ. Говоривъ близько двî годинî о тôмъ, що намъ шкодить, а що намъ помочи може, шукаючи розвязки въ питаняхъ невôдрадного стану народу. Всî пôзнали, що вôнъ справы и потребы селянъ докладно знае та й мае щиру волю послужити народови. — Ч. Крушельницкiй звернувъ ся до кандидата зъ двома запытанями: по перше, чи вôнъ на случай выбору буде являти ся передъ выборцями бодай разъ на рôкъ, а по друге, чи буде у Вîдни представляти всî надужитя выборчî, якихъ бесîдникъ досвîдивъ на своiй особî. — На оба сî запытаня кандидатъ давъ притакуючу вôдповîдь, уважаючи тî жадання за обовязокъ совîстного, зъ волî народу выбраного посла. — Опôсля промовивъ ще разъ о. Велигорскiй и вказавъ на заяву зî стороны правительства насамперед въ радî державнôй на интерпеляцiю посла Романчука, а вôдтакъ въ соймî, що правительство буде поступати при выборахъ легально, — отже нехай выборцî смîло приступаютъ до выборôвъ. — Обî кандидатуры д-рôвъ Дорундяка и Яросевича вîче приняло. — По коротêмъ ще поясненю о. Ковча о голосованю картками закôнчивъ нарады о. Залуцкiй окликомъ въ честь Ц. В. цесаря, зобранî вôдспîвали многая лîта цесареви, а вôдтакъ кандидатови и о. предсîдателеви зборôвъ, а розходили ся зъ надîею и вîрою въ побîду честнои справы народу!

Треба знати, що въ Залîщицкôмъ, въ тôмъ глухôмъ кутî, доси народъ не знавъ, що то значить посолъ выбраный зъ волî народу. Кандидата накидавъ польскiй центральный комiтетъ, а народъ голосувавъ, якъ хотîло ц. к. староство. Такъ выходили заступниками повîту Хамцы та Борковскî майже одноголосно. Нинî-жь — хвалити Бога — стало вже и въ сîмъ глухôмъ кутî инакше, дякуючи щирôй дîяльности кôлькохъ патрiотичныхъ священикôвъ нашихъ.

Розумîе ся, наразъ не дасть ся всьо змîнити. Длятого можна було й сподîвати ся, що правыборы не всюды выпадуть добре, бо народъ ще не всюды потрафить оборонитись передъ звîстными практиками выборчими — передъ всякимъ терорiзмомъ, надужитемъ и т. п. На скôлько знаемо — въ Шутроминцяхъ, Дорогичîвцî, Винятинцяхъ выйшли на выборцîвъ дîдичî, арендаторы, дворяки и „микиты“. Зъ деякихъ сîлъ вносять протесты. Люде сильно огôрчують ся сторонничостiю правительственныхъ орîгановъ при правыборахъ. А на доказъ тои сторонничости наведемо ось-такiй примîръ:

Въ Иваню правыборы вôдбували ся 16-го с. м. Вôдъ $9^1/_2$ зъ рана до 3-ои пополудни голосувало зъ V. курiи 122 выборцîвъ, а выслîдъ бувъ такiй, що народнî кандидаты о. Велигорскiй, Андр. Босакъ и Андр. Гандзякъ дôстали по звыжь 100 голосôвъ, а посессоръ Соколовскiй 10, вôйтъ 8. Що-жь робить панъ комiсарь? Ого уневажнюе выбôръ Андрея Гандзяка, котрый дôставъ 113 голосôвъ, бо в другiй Андрей Гандзякъ — пастухъ у посессора Соколовского! Селяне обурили ся: „Мы прецîнь пастуха не мали за газду! мы голосували на Гандзяка радного и касiера громадского!“ Нîчо не помогло и посессоръ Соколовскiй зъ своими 10 голосами ставъ выборцемъ. Люде кричали: „Така то правда! паньскихъ 10 голосôвъ старшî нîжь 113 людскихъ!“ Священикъ зголосивъ рекурсъ и на тôмъ поки-що стало. Пополудни при правыборахъ зъ IV-ои курiи на 63 голосуючихъ вже анî одинъ голосъ не пропавъ: всî три кандидаты народнî: о. Велигорскiй, Андрей Босакъ и Андрей Гандзякъ дôстали по 63 голосы! Слава честнымъ громадянамъ Ивання! Але-жь до такого славного результату не прийшло ся „оттакъ собî“. Въ селî були устроенî два вîча, народъ освîдомлено, зорганiзовано. А хоть и дворъ змобiлiзувавъ свою армiю, то она показала ся дуже нуждевною супротивъ армiи народнои!

——

Зъ Борщева вôдъ комiтету выборчого V. курiи тамошного округа одержуемо слîдуюче письмо:

Зъ дотеперîшныхъ правыборôвъ въ повîтî борщевскôмъ зауважали мы, що власть политична и ц. к. комîсарî выборчî зовсiмъ инакше трактують правыборы зъ курiи IV-ои а курiи V-ои, а именно коли правыборы зъ курiи IV-ои вôдбуваютъ ся досыть легально и спокôйно, то при правыборахъ зъ курiи V-ои видко очевидный натискъ и нелегальнî старання комîсарîвъ выборчихъ, щобы перевести правыборы незгôдно зъ волею народу. Повîтовый комiтетъ передвыборчiй въ Борщевî внесъ до теперь два протесты противъ правыборôвъ въ курiи IV-ôй; натомîсть ажь чотири протесты противъ правыборôвъ въ курiи V-ôй, и факты пôднесенî въ тыхъ послîдныхъ протестахъ выказують такî надужитя, котрî хиба були можливî при историчныхъ выборахъ соймовыхъ въ роцî 1895.

Не маючи иншого вôдповîднîйшого способу, звертаемо въ тôй дорозî увагу мîсцевыхъ и повîтовыхъ комiтетôвъ округа V-ои курiи Борщевъ [Борщевъ-Мельница, Залîщики-Тлусте, Чорткôвъ-Будаанôвъ, Гусятинъ-Копычинцî, Теребовля-Грималôвъ, Скалатъ-Пôдволочиска], щобы мали бачне око на правыборы въ курiи V-ôй, и всюды, де правыборы переведено нелегально, вносили протесты. Вôдписы тыхъ протестôвъ належить доконче переховати въ комiтетахъ и, сли покаже ся потреба, выслати ихъ заразъ по переведеныхъ выборахъ въ курiи V-ôй [11-ого марта] до повîтового комiтету выборчого въ Борщевî яко средоточного, а то въ цîли выготовленя протесту головного до Рады державнои, котрый якъ звîстно мусить бути внесеный въ 14 днîвъ по отвореню парляменту. Позаякъ нова Рада державна збираесь уже 27-ого марта, тожь скоре надсыланe вôдписôвъ, внесеныхъ протестôвъ до комiтету центрального въ Борщевî есть въ кождого огляду дуже пожаданe, бо инакше годî буде за-для короткости часу выготовити основно евентуальный протестъ головный.

Вôдъ средоточного комiтету V. курiи въ Борщевî.

——

Зъ Старо-мîского пишуть намъ:

Дня 2 н. ст. марта вôдбудуть ся въ Старôмъ-мîстî зборы выборцîвъ зъ V и IV курiи въ цîли поставленя кандидатôвъ на послôвъ до рады державнои. Зборы зачнуть ся о 12 годинî въ полудне въ сали рады мîскои. Отже просимо симъ Р. Т. намîряючихъ убîгатись о котрый-небудь зъ тыхъ мандатôвъ, щобы зволили на тыхъ зборахъ явити ся и свое политичне вîроисповîданe высказати. А пп. выборцîвъ, зъ уваги на важность хвилî, упрашаемо не лише самыхъ прибути, але и людей зъ собою якъ найбôльше привести.

Вôдъ комiтету повîтового. *Ив. Яворскiй* предсîдатель. *Васыль Волосяньскiй* справникъ.

——

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Доносимо Вамъ зновъ новый фактъ на показъ, якъ за нового старосты п. Лянкевича переводять ся выборы:

Пôсля пересланого громадамъ обîжника ц. к. староства зъ дня 5 лютого 1897 ч. 4.554 мала зверхность громадска до переведеня правыборôвъ означити льокаль и се оголосити черезъ оповîщенe. Урядъ громадскiй въ Княжичахъ призначивъ на льокаль до переведеня правыборôвъ зъ IV и V. курiи канцелярiю громадску и се публично оголосивъ. Вôдповîдно до того зобрали ся въ дни правыборôвъ 17-ого лютого 1897 всî выборцî въ канцелярiи громадскôй и очîкували прибутя комiсаря выборчого, котрымъ бувъ назначеный п. Новоселецкiй. Однакъ выборцî надармо ждали цîлый день на пана комiсаря. Комiсарь непостережено дôставъ ся до двора и тамъ въ домî посессора, свого стрыя, при помочи офiцiялiстôвъ и слугъ дворскихъ перевîвъ правыборы безъ выборцîвъ, назначуючи на выборцîвъ зъ V и IV. курiи слугъ дворскихъ. По переведенôмъ въ той способъ выборî пôславъ п. комiсарь по вôйта. Вôйтъ, догадуючись, о що ходить, передавъ урядованe и печатку громадску заступникови вôйта, а самъ въ характерî приватнôмъ удавъ ся до пана комiсаря. Тутъ довîдавъ ся о непразно переведеныхъ выборахъ. Треба пôднести, що громада Княжичî мала выбирати зъ курiи V-ои одного выборця спôльного зъ громадою Конюшки, тымчасомъ мимо того, що въ Конюшкахъ Михайло Ковалискъ дôставъ 17 голосôвъ, не зôставъ вôнъ выбраный, бо тî голосы записано слузî дворскому Еразмови Лещиньскому, котрого оголошено выборцемъ зъ V. курiи зъ громадъ Княжичî и Конюшôвъ. Такъ то переведено у насъ правыборы! Выборцî, що черезъ цîлый день надармо ждали на правыборы, внесли противъ тыхъ нелегальныхъ выборôвъ протестъ до староства въ Перемышли. Чи се що поможе, побачимо.

——

Польскiй комiтетъ центральный — якъ доносить N. fr. Presse — порîшивъ дефiнiтивно — полишити Русинамъ фракцiи Барвîньского: вôсîмь округôвъ сîльскои (IV.) курiи [Жовкôвь, Самбôръ, Стрый, Броды, Золочîвъ, Бережаны, Коломыя и Станиславôвъ] и ще одинъ округъ V-тои курiи [коломыйскiй]. Въ тыхъ округахъ выборчихъ не будуть ставленî нîякî польскî кандидатуры.

Політика польска — католицка?

[*Статья надбслака зъ краю.*]

(*Дальше.*)

Дальше выраженî жадания епископату на поли шкôльництва — и они становлять засаду жадати школы вîроисповîдной. — Не треба навîть згадувати, що и противъ того боронять ся Поляки, щобы — борони Боже — священикъ рускiй не дôставъ бôльшого вплыву на школу и выховане дîтей. Вôдъ тои школы удало ся имъ усунути священика якъ найдальше черезъ новый законъ шкôльный о радахъ мîсцевыхъ, на що свого часу нарîкали навîть латиньскî священики въ своîмъ органî Gazeta kościelna... А теперь мала бы то попсувати школа вîроисповîдна?

Читаймо дальше, чого церковь католицка устами епископôвъ жадае вôдъ заступникôвъ народу въ справахъ национальныхъ.

„До успîшного розвою народôвъ нашои монархiи — сказано въ посланiю — потребуемо национального и соцiяльного мира... Кождый народъ мае *природне и историчне право до плеканя и розвою свого национального жита; жаденъ народъ не повиненъ нîколи слагати своими вымогами такъ далеко, щобы коло него и зъ нимъ жиюча народность въ своихъ правахъ була нарушена и щобы цîла монархiя въ своихъ великихъ и загальныхъ справахъ мала потерпîти яку шкоду*... Выборцî! се лежить въ вашихъ рукахъ. Выбирайте мужîвъ справедливыхъ и розсудныхъ, котрî жадають своихъ правъ, не вкорочуючи правъ другихъ; котрî люблять цîлôсть не ослабляючи части и жадають своеи части безъ шкоды для цîлости; котрî въ своîмъ поступованю держать ся тои мудрои засады, що *въ нашôй монархiи национальнî питання не дадуть ся рîшити вагою бôльшости, але силою справедливости и христiяньскои любови.*“

Коли попереднî точки не въ на руку нашимъ опîкунамъ, то сеся вже хиба цîлкомъ нî! Немовь виджу здивованî ихъ лиця, коли они се перечитали... Тажь се точь-въ-точь те саме, що голосять тî неспокôйнî рускî „борителî“! Тажь они нîчого бôльше не жадають, якъ тôлько того, щобы миръ национальный запанувавъ на пôдставî повноправности народностiй польскои и рускои — щобы руска народность, жиюча коло польскои и разомъ зъ польскою, „не була въ своихъ правахъ нарушена“. Если-жь такî в засады католицкои церкви, то чимъ тогдî выправдати той станъ неприродный, въ якôмъ польска шляхта, запанувавши надъ рускимъ народомъ, не дае имъ того „природного и историчного права до плеканя и розвою его национального жития“? А де-жь тогдî дîнесь то улюблене уровне, що руска народность — то тôлько якiйсь прихвостень польскои, ей часть складова. Въ тое, що правда, они самî не вîрять, але бодай передъ свîтомъ въ той способъ несправедливый и неморальный манiфестують, що найперше кневлюють уста, вяжуть руки и ноги рускому народови, а опôсля кличуть: „Вôнъ мовчить, не рухаесь. его нема! Де тая руска народность? — языкъ рускiй то идiомъ польского, Русины то Поляки — jeden polski naród, jedna wspólna ojczyzna!“ Чи-жь при такôмъ станî рîчей не мусîли выдати ся нашимъ опîкунамъ засады о справедливости супротивъ слабшихъ народностей, розголошенî „всîмъ и вся“ черезъ листъ пастирскiй, чимось „радикальнымъ“, що цîлкомъ не надае ся до „stosunków narodowych w Galicyi“? Чи-жь не мають они рацiи зî своеи точки погляду сказати: „Niewątpliwie stosunki narodowościowe... całkiem inne u nas, niż w staroaustryackich prowincyach“. Такъ, справдî! „całkiem inne“. Нîгде въ цîлôй Австрiи нема тои безвзгляднои, цинiчнои негацiи правъ народностiй, хиба въ Угорщинî, у „братанкôвъ“ нашихъ Полякôвъ — Мадярôвъ. Inde irae! Поглядъ церкви католицкои опирае ся на правдî и справедливости, а имъ не хоче ся тои правды узнати!

Церковь католицка устами своихъ речниковъ-епископôвъ каже выбирати такихъ, що е „справедливî и розсудливî“; що „жадаючи своихъ правъ, не вкорочують правъ другого“; що „люблять цîлôсть, не ослабляючи части и жадають своеи части безъ шкоды для цîлости“; що „поступають пôсля засады, що въ Австрiи национальнî питання не дадуть ся рîшити вагою бôльшости, але силою справедливости и христiяньскои любови“. Чей-же не потрîбно додавати, що такими мужами можуть бути для руского народу тôлько Русины, выбранî безъ вплыву правительства и махiнацiй польскои шляхты — тымъ бôльше, коли власне возьмемо на взглядъ тî „całkiem inne stosunki narodowościowe u nas, niż w sta-

---

лишь, що она давала ему натхнене до идеального мальованя козакôвъ, котрыхъ Кулîшъ ставъ звати теперь розбишаками; выпробовавши на власнôй шкурî благодать российского деспотизму зъ его гнетомъ и тюрмами, вôнъ ставъ голосити славу Петра I. и Катерины II. Вîдня 1878 р. вôнъ заявляе, що „зломивъ украиньске перо“. Се справдî псыхольогична загадка! Бо годî его посудити, щобъ вôнъ ставъ перевертнемъ для користи. Вôнъ же на державнôй службî бувши, въ Варшавî, де ему плачено 6.000 рублîвъ рôчно, мусîвъ ся покидати тому лишь, що, запротестувавши противъ статьî львôвского „Слова“ зъ 1867 р. п. заг. „Отреченiе Кулиша отъ своей правописи“, не хотîвъ вôдтакъ свого протесту вôдкликати. Годî его посудити о апостазiю для користи й тому, що вôнъ и дальше, майже до кôнця житя помимо своихъ заявы про зломане украиньске перо, озывавъ ся въ ряды годы украиньскою мовою, и хочь повтарявъ дальше высказанî въ „Исторiи возсоединенiя Руси“ думки, а въ „Крашанцî Русинамъ и Полякамъ на Великдень“ вôднесъ ся ще прихильно до Полякôвъ и ихъ культуры, то все-таки рôвночасно майже и въ „Хуторнôй поезiи“ и въ творахъ помîщуваныхъ въ тôмъ перiодî въ деякихъ галицкихъ выданяхъ выявлявъ вîру въ будучность Украины — отже не Москвы, та й мабуть не Польщî, бо „не стане, мовлявъ, Русь Ляхвою, доки буде жива“. Высказуване такихъ суперечныхъ идей и думокъ можна-бъ, по моîй гадцî, пояснювати всîмъ иншимъ, тôлько не запроданемъ — може скорше ураженемъ амбiцiи, хвалевыми экскохотами або чимъ. На такî здогады спроваджують мене й деякî поезiи давнîйшî и новîйшî въ останнôмъ его збôрнику „Дзвôнъ“, де побîчь думокъ „Исторiи возсоединенiя Руси“ и „Крашанки“ вылита жовчь Кулîша и на Галичанъ, зъ котрыми вôнъ стрîчавъ ся кôлькома назоротами: въ 1850 ыхъ рр. при заснованю „Народного Дому“ у Львовî, 1869 р., покинувши Варшаву, потôмъ въ рокахъ 1872-ômъ, 1879-ômъ и 1881-ômъ, коли то вôнъ збиравъ ся выдавати у Львовî навîть политичну часопись въ купî зъ Ив. Ем. Левицкимъ и въ порозумîню зъ Поляками.

Французкiй ученый Тенъ, малюючи портретъ Бальзака, каже: „Не лише розумъ буває батькомъ дîлъ розуму. Цîлый человîкъ причиняе ся до вытворення ихъ, его характеръ, житя и образованя, его минувшость и теперîшность, пристрасти и способности, добрî прикметы и хибы, всî части его душî и дîяльности вытискають печать на тôмъ, що вôнъ мыслить и пише.“ Щобы пôйняти и може оправдати не одинъ поступокъ Кулîша, треба-бъ те все пôзнати и добре у всîмъ розвидитись. А поки се не зроблено, годî квапитись зъ осудомъ. Радше роздивлятись бы намъ теперь въ тôмъ, що покôйный зробивъ доброго и пожиточного и зъ вдячности за те помянути его „не злымъ, тихимъ словомъ“.

У Львовî, дня 19 лютого 1897.

В. Щуратъ.

го-austryackich prowincyach“ — „inne“, бо выроблений и удалений на неґацію и упослѣдженю рускои народности.

(*Конець буде.*)

Переглядъ політичный.

Вѣденьскій дневники доносять: Секція маринарки въ міністерствѣ вóйны дуже сквапно працює надъ выготовленемъ тыхъ розпоряджень, якихъ вымагає станъ рѣчи на Критѣ. Командантъ маринарки адміралъ Штернекъ зложивъ вже кóлька разóвъ цѣсареви рапортъ на пóдставѣ вѣстей, якій одержавъ вóдъ начальникóвъ кораблéвъ; заразомъ дóставъ вóнъ дозвóлъ на дальше приготовляне кораблéвъ. Зъ великимъ поспѣхомъ переводить ся знаряджене двохъ кораблéвъ, призначеныхъ до высылки, и трехъ торпедовцéвъ. Тѣ судна вóдплынуть пóдъ Крету пóдъ начальствомъ контрадміралóвъ. Великій корабель торпедовый „Цѣсарь Францъ Іосифъ I“ уже бувъ готовый въ дорогу до Хинъ, але дóставъ приказъ удати ся безпроволочно пóдъ Канею, де мавъ станути позавчора и остати ся поти, поки не звóльнить єго вежовый панцирникъ „Архикнягиня Стефанія“. Корабель „Цѣсарь Францъ Іосифъ I“ є одинъ зъ найбóльшихъ кораблéвъ австрійско-угорскои фльоты: вóнъ має 98 метрóвъ довгости, а 15 м. широкости. Єго залога числить 400 людей. Зъ Полѣ доносять, що тамъ дуже жваво заходять ся коло военныхъ кораблéвъ, котрѣ мають вóдплысти пóдъ Крету. Вежовый панцирникъ „Архикнягиня Стефанія“ дóставъ приказъ вырушити на всхóдъ въ пятьма торпедовцями и злучити ся пóдъ Кретою зъ кораблемъ „Цѣсарева Марія Тереса“ и торпедовцемъ „Себеніко“. Панцирникъ „Архикн. Стефанія“ числить 1200 людей залоги, 10 пушокъ тяжкого калібру и 14 мітрайлезъ. Коли тѣ судна заспѣють пóдъ Крету, тогдѣ Австро-Угорщина буде тамъ мати 80 пушокъ и 1300 людей.

Пóсля дотеперѣшныхъ вѣстей находить ся на кретеньскихъ водахъ 9 военныхъ кораблéвъ англійскихъ, 6 италійскихъ, 6 россійскихъ, 4 французкій и 3 австрійскій; всѣ разомъ мають 11.000 людей залоги. За починомъ Нѣмеччины переговорюють державы мѣжь собою о бльокадѣ пірейскои пристани и вже бóльша часть державъ мала на те згодити ся. Мавъ бы то бути найпростѣйшій способóвъ урезумати Грецію безъ проливу крови, бо тогдѣ єи выправа на Крету не довго могла бы тамъ удержати ся.

Про полковника Васоса, котрому грецке правительство вóддало начальство надъ грецкимъ войскомъ на Кретѣ, подають такій подробицѣ: Тимолеонъ Васосъ походить зъ старои родины арматольскихъ ватажкóвъ зъ румелійскихъ гóръ. Єго отець бувъ ґенераломъ и вóдзначивъ ся лицарскими дѣлами въ вóйнахъ за свободу Грецiи. Тимолеонъ Васосъ оженивъ ся зъ щирои любови зъ дочкою австрійского посла бар. Тесты. Выйшовши зъ заграничныхъ войсковыхъ шкóлъ, уважав ся вóнъ загально за одного зъ найспособнѣйшихъ офіцирóвъ грецкои армiи. Єго неустрашена вóдвага и хоробрóсть, не уступаючи передъ жаднымъ небезпеченьствомъ, вóйшла майже въ пословицю. Вóнъ говорить кóлькома чужими мовами. Звѣстна такожь рѣчь, що будучи улюбленымъ адъютантомъ короля, мав у нѣго не тóлько велику ласку, але належить до єго щирыхъ приятелéвъ. Єго сынъ укóнчивъ такожь за границею войсковій науки и тамтого року належавъ до тыхъ добровольцéвъ, що поспѣшили були на Крету. Въ Атенахъ взагалѣ дуже радій, що король выбравъ полковника Васоса на коменданта войска, выправленого на Крету.

Такъ само похваляють именоване адмірала Стамательоса начальникомъ грецкои фльоты, высланои пóдъ Крету. Стамательосъ вызначав ся такъ науковымъ якъ и практичнымъ образованемъ фаховымъ и бувъ такожь адъютантомъ короля, поки зóставъ адміраломъ.

Записуємо отсе ще деякій що замѣтнѣйшій вѣсти въ справѣ кретеньскóй.

Христіяньске населене Креты витає всюды зъ одушевленемъ грецкій войска, а повстанцѣ прилучають ся до него. Повстанцéвъ числять на якихъ 15.000. Італійскій офіциръ, що доводить сторонныимъ войскомъ, вóзвавъ полковника Васоса, щобы не чѣпавъ мѣстъ, занятыхъ тымъ войскомъ. Васосъ мавъ на те вóдповѣсти, що вóнъ на таке вóзване не може зважати, бо мав приказы вóдъ свого правительства. Депутація могамеданцéвъ заявила консулямъ, що могамеданцѣ згодять ся на всяке полагодженє справы кретеньскои, яке постановлять державы, лише не на прилученє Креты до Грецiи.

Полковникъ Васосъ выдавъ до свого войска на Кретѣ розказъ, щобы не допускало до жаднои стычки зъ жовнѣрями иншихъ державъ и щобы прихильно обходило ся зъ магомеданцями и людьми сторонныими. Коли бы пóддавали ся турецкій жовнѣрѣ, то полковникъ обѣцявъ ихъ розброити и вóдсылати на Смирну. Полковникъ постановивъ здобути фортъ Вукалію.

Цѣсарь Вільгельмъ мавъ телеґрафувати до Петербурга, що зъ уваги на поважный зворотъ кретеньскои справы бажає особисто розмовити ся зъ царемъ. Припускають, що цѣсарь въ мартѣ поѣде до Петербурга.

Polit. Corresp̃dnz. довѣдує ся зъ Атенъ, що грецкій король ще передъ высылкою фльотилѣ на Крету звертавъ ся до спорóдненыхъ дворóвъ въ Петербургѣ и Берлинѣ. (Король є братомъ царицѣ-вдовы, а сыномъ даньского короля; жена грецкого наслѣдника престолу є сестрою нѣмецкого цѣсаря.) Король указувавъ на свое трудне положене и зазначивъ, що при настрою грецкого народу акція оказала ся конечною; инакше населене готово неприхильно обернути ся до пануючого дому. Хочь высоко поставленій особы горячо попирали короля, особливо въ Петербургѣ, все-таки недвозначно дано ему до пбзнаня, що такъ дворъ петербургскій якъ и берлиньскій стоять непохитно при засадѣ удержаня мира и спóльнои въ тóй цѣли акціи державъ. Зъ уваги на тоту засаду мусять на бóкъ уступити всѣ иншій взгляды.

Грецке правительство мало выслати до Петербурга ноту зъ заявою, що грецкій войска выслано на Крету не въ той цѣли, щобы островъ прилучити до Грецiи, лише щобы тамъ завести спокóй и спинити проливъ християньскои крови. Тоту ноту уважають за помóстъ, по котрóмъ бы грецке войско могло зъ честію завернути ся зъ Креты.

Одинъ грецкій дипльоматъ, пробуваючій въ Берлинѣ, мавъ говорити до одного редактора мѣжь иншимъ такъ: Поки войска державъ остануть ся въ занятыхъ ними мѣстахъ грецке войско не буде ихъ зачѣпати; коли-жь бы хотѣли выйти вóдтамъ, то годѣ ручати, чи повстанцѣ не ударять на нихъ. Коли бы державы выступили противъ Грецiи до крайности, то могло бы лучити ся, що одного дня 200.000 царгородскихъ Грекóвъ окружило бы султаньску палату, а се було бы покликомъ до ворохобнѣ всѣхъ осадъ грецкихъ, розкиненыхъ по Туреччинѣ. Греція вдоволить ся автономією Креты и занменованемъ Грека намѣстникомъ острова. Мóгъ бы нимъ бути кн. Мавркордато, дотеперѣшный посолъ грецкій въ Царгородѣ. Князь зъ королѣвского роду нѣколи не приставъ бы на те, щобы бути вазалемъ султана.

——

День 17 с. м. бувъ пóсля магомеданьского календаря 5-тымъ рамазана. Є то велике свято въ тóмъ мѣсяци посту. Султанъ, окруженый достойниками, їде до Стамбулу до опущеного передъ 50 роками сераю помолити ся передъ реліквіями пророка. Тѣ реліквіи — плащь, хоруговь и палиця пророка — находить ся въ окремóмъ кіоску и ихъ хоронить ся вóдъ оскверняючого погляду невѣрныхъ. Коли вóдчинять срѣбну скриню, де переховує ся волосяный плащь пророка, цѣлує султанъ край плаща, а за нимъ роблять те саме достойники. Уцѣловане мѣсце змывають водою, а воду тоту чудотворну зливають до фляшокъ. Жаденъ султанъ не залишає того звычаю безъ невóдпертон перешкоды. Сего року, зъ уваги на небезпечне положене въ Туреччинѣ, султанъ вóдбувъ свою звычайну прощу не улицями мѣста, а моремъ. Дорога улицями була, якъ звычайно, приладжена для походу султана, тóлько зъ зарядженемъ найбóльшои осторожности. О год. 11 передъ полуднемъ выступило войско и поліція. За пóвъ годины появили ся міністры, начальникъ мѣста, начальникъ поліціи, ґубернаторъ Перы и иншій достойники. Въ чверть годины за ними надъѣхавъ гаремъ султаньскій въ крытыхъ возахъ. Все те переѣхало до Стамбулу. Коли такъ сотки возбвъ переѣхали, ожидано султана. Але султанъ тымчасомъ давно вже бувъ въ Стамбулѣ, переѣхавши туды моремъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникóвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Управа руско-народного театру въ Самборѣ оповѣщує такій дальшій репертуарь представлень: въ недѣлю 21 лютого комедія „Модный женихъ“, вó второкъ 23-ого „Учитель“ Франка, въ четверъ 25-ого комедія „Торговля жемчугами“ Г. Цеглиньского. Въ суботу представленя не буде, бо сала буде занята.

— Постановы рускаго синоду провінціяльного зъ 1891 року у Львовѣ, затвердженій св. Ап. Престоломъ римскимъ, уже выпечатаній въ языкахъ рускóмъ та латиньскóмъ и розбслано ихъ до урядóвъ деканальныхъ, а то по одному примѣрникови въ языцѣ рускóмъ для кождого уряду парохіяльного. Деканы мають розбслати до кождои парохіи примѣрникъ Постановъ за побранемъ зъ церковнои скарбоны 2 зр. и збранй грошѣ перешлють безъ проволоки митроп. Консисторіи. Книга Постановы мае втягнути ся до инвентаря парохіяльного и перехозувати ся въ бібліотецѣ. Кромѣ розбсланыхъ Постановъ напечатає ся ще въ языцѣ рускóмъ Додатокъ, котрый такожь розбшле ся для кождого уряду парохіяльного [цѣна Додатку установить ся пбзнѣйше]. Рóвночасно зъ розсылкою Постановъ въ языцѣ рускóмъ пбслано оденъ примѣрникъ Постановъ зъ Додаткомъ въ языцѣ латиньскóмъ для кождого уряду деканального. Митроп. Ординаріятъ вбзвавъ духовеньство скоро познакомити ся докладно зъ Постановами синоду, бо на діецезальнóмъ синодѣ, котрый мае вóдбути ся въ вересни с. р. у Львовѣ, тѣ Постановы будуть оголошенй и вóдъ того часу дóстануть обовязуючу силу, отже щобы духовеньство всюды могло ихъ точно выконувати.

— На першихъ загальныхъ зборахъ Читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ дня 14. н. ст. лютого с. р. явило ся надъ 100 мѣщанъ и мѣщанокъ львóвскихъ. Зборы привитавъ п. Юліянъ Романчукъ яко голова товариства „Просвѣта“. Потóмъ обнявъ провóдъ зборбвъ проф. Гр. Врецьона яко вóдпоручникъ Головного выдѣлу и удѣливъ голосъ д-ру Костеви Левицкому, а той пояснивъ значѣне и устрóй читальнь „Просвѣты“. Збóраній члены ухвалили вкладку членьску по 10 кр. на мѣсяць. Вкóнци выбрано першій выдѣлъ Читальнѣ, до котрого ввóйшли: Гр. Врецьона, Єронимъ Бандровскій, Євгеній Мартинець, Стефанъ Яросевичъ и Гр. Іона, а яко заступники выдѣловыхъ: Гр. Мельникъ и Ив. Островскій. По загальныхъ зборахъ уконституувавъ ся выдѣлъ, выбираючи головою Читальнѣ Гр. Врецьону, заступникомъ головы Єронима Бандровского, секретаремъ Гр. Іону, касіéромъ Євг. Мартинця, бібліотекаремъ Стеф. Яросевича, а контрольорами обохъ заступникóвъ выдѣловыхъ Гр. Мельника и Ив. Островского. По уконституованю ухваливъ выдѣлъ Читальнѣ устроити у Львовѣ великій вечернищъ въ память 36-ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка для читальникóвъ зъ округа львóвского.

— Новіціятъ Василіянокъ въ Словитѣ обнимають оо. Василіяне. Именно призначено вже двохъ оо. Василіянъ, одного яко ректора а другого яко духовника, и двохъ братчикóвъ.

— Въ справѣ резіденціи цѣсарскои на Вавели доносять, що маршалокъ краевый гр. Бадені мае приѣхати въ першихъ дняхъ марта до Кракова, щобы поробити вóдповѣдній кроки, абы поло жене угольного каменя пóдъ будову касарень, въ котрыхъ мае примѣстити ся залога войскова зъ Вавелю вóдбуло ся вже зъ початкомъ 1898 р. Кажуть, що може цѣсарь особисто возьме участь въ тóмъ торжествѣ. — Краковска рада мѣска вóдбуде въ недѣлю въ полудне торжественне засѣданє, щобы заявити чувства вдячности для цѣсаря, що такъ ласкаво прихилявъ ся до ухвалы соймовои въ справѣ вавельского замку, та щобы выбрати депутацію, котра бы зложила заяву тыхъ чувствъ передъ престоломъ.

— Справа побитя академикóвъ львóвскихъ поліцаями пбдчасъ „гусака“ въ ночи вже полагоджена и выяснена. И такъ тѣ два поліцаѣ, котрыхъ увязнено за побите, увóльнений судомъ войсковымъ вóдъ вины задля браку доказбвъ ихъ вины. А зновъ комісія, выбрана радою мѣскою для розслѣду нетактовного поведеня властителя цукорнѣ Бенедского въ тóй аферѣ, выдала осудъ прихильный для п. Бенедского.

— Въ справѣ шпѣгуньства въ кругахъ войсковыхъ голосять дальше, що вóдбула ся судово-войскова ревізія въ мешканяхъ редактора „Галичанина“ п. Маркова и редактора „Страхопуда“ п. Мончаловского.

— Зъ именованъ въ армiи. Д-ръ Маркилъ Рожанковскій, заступникъ лѣкаря-асистен а въ резервѣ, именованый провіз ричнымъ лѣкаремъ корветы въ Поли. — Позволено выступити зó звязи армiи резервовому поручникови Ал. Лысякови.

— Въ Рускóмъ касинѣ въ Стрыю вóдбуде ся въ четверъ 25-ого с. м. послѣдный свхъ мясниць вечерокъ зъ танцями. Комітетъ, постаравшись о свѣтлу удачу сего вечерка, просить П. Т. публику мѣсцеву и замѣсцеву о найчисленнѣйшу участь.

— Парыска поліція при облавахъ на нóчныхъ злодѣевъ уживає теперь замѣсть давныхъ слѣпыхъ лѣхтарень сильныхъ електричныхъ. Кидають они несподѣвано свѣтло на 50 крокóвъ навкруги. При останныхъ такихъ облавахъ поліцейскій лѣхтарнѣ вóддали великій прислуги. А въ насъ у Львовѣ и по другихъ мѣстахъ — здались бы такій лѣхтарнѣ, та не поліціи, а самымъ мешканцямъ, щобы можь було по ночи подыбати де поліціянта...

— Невóдобраній выграній зъ попередныхъ тягнень станиславóвскихъ льосóвъ выносять теперь суму 67.867 зр. Число тыхъ льосóвъ выносить 1.567 штукъ. Згадана сума дóстане ся въ своемъ часѣ громадѣ мѣста Станиславова, если не удержить ся проектъ міністра фінансóвъ Бѣлиньского, на основѣ котрого невóдобраній льотерійній выграній припадали бы въ користь державнои касы.

— Дрóбній вѣсти. Дня 2 н. ст. марта с. р. вóдбуде ся въ Черновцяхъ въ церквѣ св. Тадея о годинѣ 12-óй въ полудне вѣнчане п. Михайла Вашкевича зъ панною Маріею Желехóвскою. — Цѣсарь потвердивъ поновный выбóръ гр. Ст. Тарновского на презеса, а д-ра Ст. Смольки на віцепрезеса краковскои академіи наукъ. — Брóдска палата торговельна и промыслова выбрала своимъ президентомъ С. Бурштина, а єго заступникомъ М. Кулака, обохъ жидóвъ. — Дня 28 с. м. вóдбуде ся вѣнчане Ореста Гнатишака, укóнченого богослова, зъ панною Лукією Ивасѣвковою въ Дубнѣ [стація Переворскъ]. — Въ недѣлю дня 21 н. ст. лютого вóдбуде ся въ Краковѣ въ костелѣ св. Петра о годинѣ 6 вечеромъ вѣнчане п. Онуфрія Гецева, ц. к. професора ґімназіи въ Ряшевѣ, зъ панною Маріею Бараньскою, сиротою по инжінерѣ и властителю реальности въ Краковѣ.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбруксои 50-крейцарови льотерiи, котра по вóдтягненю лишь 20% выплачує ся **готóвкою.** Звертаємо увагу нашихъ пановныхъ читателéвъ на се, що тягнене наступить невóдклично **дня 20-го лютого.**

Вѣсти зъ Аепархіи Львóвскои.

Речинець до рукополаганя въ пресвитеры вызначеный на день 16 н. ст. марта с. р. О приняте до дому пресвитерского мають кандидаты внести свои приписаными алєґатами заосмотрений подання до митр. Ординаріята въ непереступнóмъ речинци до 9 н. ст. марта включно черезъ дотычный урядъ деканальный.

Наука, штука и література.

— „Проф. Д-ра Олександра Огоновского Систем австрийского права приватного видав Д-р Петро Стебельский зв. проф. Львівского університету. *Право спадкове.* У Львові 1897. З друкарні Наукового товариства імени Шевченка“ [стор. 251—369+IV. вбсѣмки]. — Се другій выпускъ другого тому „Систему австрійского права приватного“, выданого зъ записокъ бл. п. незабутного професора, и вкупѣ зъ выданымъ попереду першимъ выпускомъ [*Право облігаційне*] становить цѣлбсть другого тому. Перший выпус ъ коштув 2 зр. 40 кр., а сей выпускъ 1 зр. 5 кр., отже цѣлый другій томъ вкупѣ 3 зр. 45 кр. — Першій томъ ще кóнчить ся друкувати и выйде найдальше зъ початкомъ цвѣтня с. р. [Загальна часть Систему вже надрукована, а тепер складає ся Право рѣчеве.] Цѣле се поважне дѣло правниче выдає своимъ накладомъ вдова по пок. професорѣ — панѣ Олександра Огоновска.

— „Зорѣ“ число 3-те зъ 1 (13) лютого мѣстить въ собѣ: продовженє оповѣданя Наталки Полтавки „Самовродок“ (автобіографії невідомого поета); поезійку Кононинцкон „На хлопську нуту“ въ краснóмъ перекладѣ Богдана Лепкого; початокъ новелѣ Нестора Л—на „Зломані крила“; другу дѣю драмы Б. Грѣнченка „Ясні зорі“; „Ацетілен“ Вѣры Коцюбиньскон; кóлька статейокъ въ рубрикахъ „записки“ и „оповѣстка“; житепись Василя М. Бѣлозерского; хроніку и бібліоґрафію. Илюстрацій въ сѣмъ числѣ мѣстить ся три: гарный портретъ Василя М. Бѣлозерского, „святый Андрей“ С. К. Батовского и одна илюстрація на цѣлу сторону, представляюча сцену зъ торгу въ галицкóмъ мѣсточку. Вкóнци треба згадати, що и до сего числа долучено дальшого пóвъ аркуша Словаря россійско-украиньского [стор. 191—198, вóдъ слова „Пробрасывать“ до „Произносить“. — Выдавництво „Зорі“ вóдъ Нового року змѣнило, якъ вѣдомо, редакцію. На мѣсце Василя Лукича [п. Вол. Левицкого] вступивъ дир. Олекс. Борковскій. Выйшли вже три числа — и треба сказати, що пóдъ новою, старанною редакцією „Зоря“ держить ся на досегочасной своѣй высотѣ, а годѣ и сумнѣвати ся, що при щирóй моральной и матеріяльной пóдпомозѣ землякóвъ, якъ австрійскихъ такъ и зъ Украины, буде ся цѣнна для рускихъ роднъ часопись усе бóльше поступати на передъ якъ се дѣяло ся за часу давнѣйшихъ редакцій.

Телеґрамы „Дѣла“.

Лондонъ 20 лютого. Сельсбері звернувъ ся до державъ зъ нотою, въ котрóй заявляє, що Англія не скорѣйше приступить до акціи противъ Грецiи, ажь поки не выслухає поглядóвъ иншихъ державъ що-до будучого устрою Креты. Зъ уваги, що реформы, торбвъ постановленй, теперь були бы невóдповѣдній, высказує ся Сельсбері зъ повною автономією Креты такою, яку мае Самосъ. Італія мае стояти на такóмъ самóмъ становиску.

Царгородъ 20 лютого. Приготовленя, щобы турецку фльоту поставити на военнóй стопѣ, выказали велике занедбане кораблéвъ. Треба богато гроша и часу, щобы бодай найлѣпшій кораблѣ привести до ладу. Якъ зачувати, Порта не гадає зрывати дипльоматичныхъ зносинъ зъ Грецією, бо тогдѣ утруднена була бы интервенція державъ, на котрóй Туреччинѣ залежить; наступило бы се ажь тогдѣ, коли бы на граници македоньскóй зайшли якій ворожій кроки изъ стороны Грецiи.

Атены 20 лютого. Въ парляментѣ вóдчитавъ президентъ письмо італійского депутованого Кавальотого, котрый въ имени італійского народу пересылає грецкому народови желаня.

Берлинъ 20 лютого. Frankf. Ztg. доносить, що грецкій король телеґрафувавъ до свого вóтця, даньского короля, що всѣ заходы державъ не здержать єго вóдъ намѣру прилученя Креты до Грецiи.

Именованя, перенесеня, водзначеня и пр.

— Водзначеня. Срѣбными хрестами заслуги зъ короною надѣленѣ: експедіентъ почтовый у Львовѣ Адамъ Зелиньскій, властитель Костѣева Ник. Роботицкій и войтъ въ Лѣсеничахъ Сенько Коновка.

Надослане.

Д-ръ мед Яковъ Біреръ (Bierer)

выслуженый лѣкарь штабовый, бувшій лѣкарь зелѣзницѣ Кароля-Людвика, **осѣвъ въ Станиславовѣ** и ординуе щоденно водъ 3 до 4 по полудни въ домѣ Вп. Галкевичевои при улици Собѣского ч. 18. 54 2—6

ЛИТІЙ

въ реставрацін **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканѣ легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрацін, даю водбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши водъ 40 кр. літра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. I.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ давѣнкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи водворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Против нежитѣвъ

органѣвъ вѣддыховыхъ, при **кашляню**, **нежитѣ носа**, **хрипцѣ** и нишихъ **заатакованяхъ шиѣ** уживають лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну алькалічну ВОДУ щавову,

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ. Она дѣлае лагѣдно-розвѣльняючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагае выдѣлювати флегму и въ выпадкахъ того рода выробована якъ найлучше. 4 (II.)

зр. 1.60 **зр. 1.60**

Охорону противъ зимна и мокроты подають выключно лишь мои на цѣлый свѣтъ славнѣ

Офіцирскѣ дерги на конѣ

черезъ економѣвъ, властителѣвъ стаднинъ, управителѣвъ добръ признанѣ теплыми, тревалыми, не дозношеня, а тымъ самымъ безпереченно и найлѣпшими дергами на конѣ. Они суть значнои величины та засмотренѣ яркими бордюрами и пасмужками, а можна ихъ уживати такожъ за теплѣ покрывала на лѣжка. Коштують: сорта А зр. 1·60 сорта В зр. 2. Жовтѣ дерги фіякерскѣ зъ 6 всѣлякими пасмужками и бордюрами, достаточно довгѣ и широкѣ (2 метры довгѣ, 1½ метра широкѣ) дуже добрѣ, по зр. 3·50 за штуку. 379

Розсылка подъ гарантіею за послѣплатою. За непригодне звертае ся грошѣ **Выключне мѣсце для замовлень M. Rundbakin Wien II. Taborstrasse 35.**

Нехибне средство на кашель и катаръ

Аптикаря Шнайда ПОРОШОКЪ

противъ катару и кашлю

та разомъ въ нимъ

гербата противъ катару и кашлю

зъ **St. Georgs-Apotheke**, у Вѣдни **V/2 Wimmergasse 33,** цѣсля приписѣвъ лѣкарскихъ приладженѣ суть нехибными выпробоваными средствами противъ катаральныхъ недугъ органѣвъ вѣддыховыхъ, противъ упертыхъ кашлѣвъ, хрипка, зафлегмленю, астмыит. п. усуваючи флегму, усмирюючи кашель и выклякуючи уступлене духоты. Цѣна пачки порошку противъ кашлю и катару 50 кр., а приналежнои до сего гербаты на катаръ и калешь 50 кр.; почтою о 20 кр. бѣльше на опаковане и листъ фрахтовый. Почтою высылае ся що найменше двѣ пачки. Попередне надѣслане належитости переказомъ пожадано. Правдивѣ лиль въ **St. Georgs - Apotheke, Wien V/2 Wimmergasse 33**, и тамъ треба звертати ся зъ всѣми писемными замовленями.

Складъ у Львовѣ въ аптицѣ подъ звѣздою п. Міколяша.

30 3—?

КОБЗАРЬ Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ жетенисью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленѣ примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

ЛЕОНАРДОВКА

незрѣвнанои доброты горѣвка цѣла фляшка 1 зр. пѣвъ фл. 50 кр., можна купувати въ торговли

ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО

у Львовѣ, ул. Баторого 2.

Шобы оминути наслѣдуване, то корокъ капеля и етикета суть заосмотренѣ охоронною маркою и надписомъ „Леонардовка“.

314 („Импресса“) 17—?

БРАТЫ SKASIK

Опава (Troppau) австрійскій Шлезкъ

(давнѣйше Alfred Rassl)

торговля насѣня рольничого и лѣсового

поручае

знамените насѣне, зобране въ 1896 р.

Запорука на чистоту, правдивость и велику силу кольченя.

Фірма для контролѣ: австр. шлезка контрольна стація насѣня въ Опавѣ и ц. к. контрольна стація насѣня у Вѣдни. 40 4—18

Цѣнники, взбрѣ, оферты, даромъ и оплатно.

Водзначене на краевой выставѣ въ р. 1894 почетнымъ дипльомомъ ц. к. міністерства торговлѣ.

Краеве товариство ткацке

„PRZĄDKA“

(ПРЯХА)

въ Короснѣ

поручае Пов. П. Т. Публицѣ свого выробу чисто льняни, звѣстнѣ зъ доброты, ручно тканѣ.

Полотна корчиньскѣ

водъ найгрубшихъ до найтоншихъ вебъ и

БѢЛЄ СТОЛОВЄ

о взорѣ костковомъ и адамашковомъ

77 47—52 такожъ доставляе

сѣтки до сушеня хмелю

Замовленя просимо надсылати просто до Коросна (почта, телеграфъ и стація зелѣзнича въ мѣсци).

Пробки и цѣнники на жадане оплатно и водворотною почтою.

Ново отворена МОЛОЧАРНЯ

при ул. Собѣского ч. 34.

Обѣды и вечерѣ, ино на свѣжомъ маслѣ зладженѣ, повинни звернути увагу кождого. Кава и гербата по умѣркованой цѣнѣ. Дѣстати можна, кождои хвилѣ. 3:1 2—3

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКѢ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита водосѣнни почвѣрни до паштетѣвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Урядъ парохіяльный въ Лисовичахъ

п. Моршинъ, глядае заразъ

испытованого дяка.

53 2—3

ВЕРТГАЙМА

зъ подвойнымъ швомъ

МАШИНЫ ДО ШИТЯ

Першорядный фабрикатъ нѣмецкій для домового ужитку и промыслу доставляю зъ Вѣдня до всѣхъ мѣсцевостей австро-угорскои монархіи.

Высокораменнѣ ѣвжій м.	зр. 35·50
Высокораменнѣ ручнѣ м.	зр. 31·50
Кругločовенц. машинѣ	зр. 49·—
30 днѣвъ часу на пробу.	5-лѣтна порука.

Кожду машину, яка въ пробнѣмъ часѣ не покаже ся знаменитою, водбираю на мѣй коштъ безъ трудностей назадъ. 21 3—5

Nähmaschienen Versandt-Haus

LOUIS STRAUSS,

фірма судово протоколована и ліверантъ стовариженя ц. к. урядниковъ.

Wien IV. Margarethenstr. 12 fh.

Якъ усе добре, такъ и „Servus“ Гавзена Касельске Какао вовсяне,

знайшло свое наслѣдуване. Правдиве **„Servus“ ГАВЗЕНА КАСЕЛЬСКЕ КАКАО ВОВСЯНЕ** продае ся лише въ картонахъ по 33 кѣстокъ опаковане въ станіолѣ по **70 кр.** за картонъ; лишь тото на недуги жолудка и кишокъ припоручаютъ всѣ поваги въ краю и заграничнѣ яко успѣшнѣ и користнѣ. Нѣ въ однѣмъ домѣ не повинно хибувати **„Servus“** Гавзена касельске какао вовсяного — Дѣстати его можна у всѣхъ аптикахъ, въ торговляхъ делікатесовъ, дрогеріяхъ и въ лучшихъ торговляхъ товаровъ кольоніяльныхъ.

Hausen & Co., Kassel und Eger.

Генеральна продажъ для Австро-Угорщины L. Koestlin, Bregenz. 373 1—1

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старѣ польскѣ сильнѣ горѣвки, дуже добрѣ розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшои якости краевѣ спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дѣбелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревовка и т. и. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивѣ если зъ нашои фабрики спровадженѣ.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣлей лѣчничихъ вольного водъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкодный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головномъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 305—?

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% лиссты ипотечнѣ
- 4% листы ипотечнѣ короновѣ
- 5% листы ипотечнѣ преміованѣ
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краевого
- 5% обліґаціи Банку краевого
- 4% позичку краеву
- 4% обліґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и воддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 С. 4—0

КАРТЫ ВЪДЫ

до Повночнои Америки

Голяндско-Американьскимъ шляхомъ

(Нідерляндско Американьске товариство пароходнои плавбы.)

I. Kolowratring 9

IV. Weyringergasse 7 a **WIEN.**

Щоденна експедиція зъ Вѣдня.

Поясненя безплатно. 6 7—3

КОТВА

Liniment Capsici compos.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ

звѣстне знамените усмиряюче бѣль втиране; въ пѣнѣ по 40 кр., 70 кр. и 1 зр., находить ся у всѣхъ аптикахъ. Треба жадати се загально улюблене средство домове завсѣгды лишь словами

Ріхтера лініментъ зъ „котвою“

и для осторожности брати фляшки лишь зъ звѣстною маркою охоронною „котвою“, бо ино такій суть правдивѣ.

Ріхтера аптика подъ „Золотымъ Львомъ,“ Прага. 363 15—35

ВАЗЕЛІНУ

жовту 55 кр., бѣлу 80 кр. ві

поручае 42 4—5

дроґерія Л. Менкеса

Львовъ Казимировска ч. 19.

Велика Инсбруцка 50-кр. льотеріа.

Головна выграна

75.000 КОРОНЪ

Готовкою зъ 20% вѣдчисленемъ

Тягнене нинѣ о 8 годинѣ вечеръ

Льосы по 50 кр. припоручаютъ: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Авг. Шелєнбергъ и сынъ, Шелєнбергъ и Крейсеръ. Сокаль и Лілієнъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Густавъ Марксъ, Самуелі и Ландау.

18 21—?

ЄДЖТЕ на снѣдане на обѣдъ на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вовса.

Значно поживнѣйшій нѣжь мясо (16% бѣлка) **дешевый**, при зупахъ и сосахъ водиадае всяка такъ звана запражка; **швидко варить ся.**

Лише въ пакетахъ. **Всюды дѣстанете.**

Поученѣ, якъ вариги розни смачни стравы е въ кождомъ картонѣ. 33 4—6

Заступникъ: Фл. Кравсе, Львовъ улиця 3. Мая, число 10.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, подъ зарядомъ Іосифа Гусара.

Ч. 32. Львовъ, Понедѣлокъ 10 (22) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрін:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

У Львовѣ дня 22 н. ст. лютого 1897.

Памятнѣ выборы соймовѣ зъ 1895 р. лунали черезъ пѣвтора року зловѣщимъ вѣдгомономъ. Нарѣдъ рускій пожалувавъ ся на покривдженє своихъ правъ конституційныхъ передъ цѣлою Европою, протестуючи противъ надужить, незаконностій и насильствъ. Громадна депутація до Вѣдня, пропамятне письмо вручене цѣсареви, интерпеляціи и наглячѣ внесеня въ парляментѣ — були не лишь реклямацією минувшого, але ще въ бѣльшѣй мѣрѣ мали послужити захороною на будуче. У вѣдповѣдь на се читавъ нарѣдъ рускій рескриптъ президіи міністерства на пропамятне письмо до цѣсаря и чувъ заяву президента міністрѣвъ передъ парляментомъ: що було, те загуло — але на будуче все буде вѣдбувати ся на законнѣй основѣ! А зновъ краєве правительство двѣчи складало на сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй деклярациі въ справахъ выборчихъ: разъ устами комісаря правительственного а другій разъ самого намѣстника при закрытю сесіи. Такѣ факты попередили теперѣшну кампанію выборчу до рады державнои.

Вже при самыхъ заявахъ зѣ стороны правительственнои насували ся намъ поважнѣ сумнѣвы и мы зъ тымъ не крыли ся, бо були певнѣ познаки, що змѣны на лѣпше не буде. Теперь же маємо вже факты, що змѣна не наступила та що нашѣ сумнѣвы були оправданѣ. Тѣ факты зазначують ся не лише въ рускѣй прасѣ опозиційнѣй, але доходять до вѣдомости компетентныхъ сферъ при помочи телеґрамъ, протестѣвъ, жалобъ и депутацій, высыланыхъ до президіи намѣстництва. Були навѣть телеґрамы до цѣсаря.

На основѣ тыхъ фактѣвъ констатуємо: що теперѣшнѣ выборы переводять ся способомъ практикованымъ при памятныхъ выборахъ зъ 895 р., — що поведенє орґанѣвъ правительственныхъ не рѣзнить ся въ нѣчѣмъ вѣдъ поведеня зъ-передъ пѣвтора року, — що надужитя и незаконности заходять ще въ бѣльшѣй мѣрѣ якъ при выборахъ соймовыхъ, — вкѣнци, що цѣла форса звернена выключно на всхѣдну Галичину, на рускѣ округи выборчѣ.

Подрѣбно наводити тутъ надужитя комісарѣвъ, деле ґованыхъ до переводженя правыборѣвъ, годѣ, — разъ длятого, бо, якъ кажуть, що голова, то розумъ, — кождый комісарь проявляє свого рода спеціяльнѣсть примѣнену до мѣсцевыхъ обставинъ та до бѣльшои або меншои орґанізациі и силы вѣдпорнои выборцѣвъ, — а вѣдтакъ и длятого, що подаємо все те въ рубрицѣ зъ руху выборчого. Загально-жь представляють ся тѣ незаконности такъ: День, година и мѣсце правыборѣвъ держать ся въ найбѣльшѣй тайнѣ та ледви въ послѣднѣй хвили при найбѣльшѣй обережности правыборцѣвъ доходять до ихъ вѣдомости. До голосованя допускає ся якъ найменше число управненыхъ, а при правыборахъ зъ пятои куріи двораки и жидова заступає цѣлу громаду, котра стоить звычайно передъ льокалемъ выборчимъ, неразъ спинена баґнетомъ жандарма. Результатъ голосованя накручуе ся всѣлякими способами въ хосенъ выборцѣвъ т. зв. хрунѣвъ. Въ деякихъ громадахъ, де орґанізація сильна, перерывають ся правыборы або вѣдкликують ся на неозначеный часъ, очевидно въ надѣи, що буде можна захопити громаду неприготованою. Ширить ся пострахъ тероризмомъ и арештованями, при чѣмъ були вже случаѣ проливу крови.

А нарѣдъ перебуває отсю школу житя політичного зъ небувалымъ доси зрозумѣнемъ справы, енерґіею и завзятемъ. Немовь передъ нападомъ Татарвы въ давнину розставляють ся по селахъ варты для стороженя приѣзду комісаря. Кожда шапка урядова, пѣдъѣзджаюча до села або запримѣчена въ околици двѣрскихъ будынкѣвъ, — алярмуе цѣле село и вѣдрываєе господарѣвъ вѣдъ роботы. Вѣйтѣвъ не вѣдступають правыборцѣ нѣ на хвилю, знаючи, що безъ вѣйта не буде й правыборѣвъ. До голосованя збираєе ся по 200 до 300 люда, але, що правда, дуже часто безъ позитивного результату, бо вступъ до льокалю выборчого зборонены „въ имени права“. Смѣло можна сказати, що сегорѣчнѣ выборы, взглядно правыборы, є переломомъ въ житю конституційнѣмъ нашого селяньства. Нарѣдъ першій разъ мѣрить свою силу зъ могучими сего мира, вчить ся розумѣти вагу орґанізациі, пѣзнаєе значѣне своихъ правъ горожаньскихъ. Та ся наука коштуе єго богато-богато! До сегорѣчныхъ выборѣвъ прикладаєе „ржондъ моральный“ велику вагу. Зъ выборѣвъ не смѣють выйти елементы опозиційнѣ, а що при теперѣшнѣмъ станѣ рѣчей лишь рускѣ округи выборчѣ дають мѣсце опозиціи, то и звернено цѣлу форсу на тѣ округи. Зъ Мазурщины не доходять нѣякѣ вѣсти про надужитя, вѣдъ коли квестію солідарности кола польского щасливо полагоджено. За цѣну солідарности полишено сторонництву людовому свобѣдну акцію выборчу. Натомѣсть що-до рускихъ округѣвъ выборчихъ, то зъ нихъ — пѣсля слѣвъ маршалка — може выйти певне число Русинѣвъ, але ино такихъ, котрѣ будуть въ згодѣ зъ коломъ польскимъ. Въ тѣй квестіи рѣшаєе польскій комітетъ центральный пѣсля информацій п. Барвѣньского и пѣсля того укладаєе ся планъ акціи. Є два роды округѣвъ: одни полишенѣ для porządnych рускихъ кандидатуръ, другѣ застережены для польскихъ послѣвъ. И въ одныхъ и другихъ орґаны правительственнѣ мусять показати, що вмѣють, бо урядово-польскѣ кандидатуры, якъ porządnych Русинѣвъ такъ и Полякѣвъ, стрѣчають ся зъ опоромъ и протестомъ цѣлого населеня та лише при помочи „галицкихъ“ практикъ выборчихъ можуть бути переформованѣ. Въ такій способъ робить ся у насъ політика!

Мѣжь населенемъ рускимъ дѣйшло огѣрчене и обурене до крайности. „Ржондъ моральный“ не стараєе ся навѣть заховати позорѣвъ въ тѣй борбѣ выборчѣй, а поступаєе безвзглядно, щобы лишь осягнути побѣду на цѣлѣй лініи, — а не застановляє ся, до чого таке поступоване мусить довести. Антаґонізмъ и вороговане мѣжь обома народностями въ краю мусять збѣльшити ся; — широкѣ верствы населеня, розбудженѣ, побачивши, що не можуть користувати ся своими правами за-для надужить орґанѣвъ правительственныхъ, стратять довѣре до властей; — выконуване правъ конституційныхъ зѣйде на фарсу. Борба выборча въ кождѣмъ слѣдующѣмъ шестилѣтю мусить заострювати ся, щобы остаточно закѣнчити ся побѣдою тыхъ, котрымъ она природно належить ся.

Нарѣдъ станувъ до борбы за свои права и готовъ ихъ окупити и найбѣльшими жертвами. Але чи розумно доводити ажь до такихъ крайностій? Най надъ тымъ застановлять ся тѣ, що кермуютъ справами державы, та най розважатъ, чи можуть взяти на себе одвѣчальнѣсть за сю гру зъ огнемъ?!...

Зъ руху выборчого.

Зъ Яворѣвщины пишуть намъ:

На день 19 с. м. заповѣджено правыборы въ селѣ Мужиловичахъ на 8 годину рано зъ куріи IV-ои а на 11-ту зъ V-ои. На двѣ години передъ назначеною годиною зѣбрало ся звыжь 200 селянъ передъ будынкомъ призначенымъ на выборы и ожидали на комісію.

О годинѣ 8½ прибувъ концепістъ яворѣвского староства п. Табо и, яко быстроумный галицкій урядникъ політичный сейчасъ зорієнтувавъ ся якъ справу выборѣвъ повести. Зѣ всѣхъ зѣбраныхъ управленыхъ до голосованя впустивъ панъ комісарь до комнаты выборчои вѣйта, писаря громадского и трехъ радныхъ, именно: Олексу Васькова, Ивана Шевчика, Атанаса Ґилевича, Онѣфра Бавтра и Ивана Радюка и сейчасъ замкнувъ дверѣ. Зъ тыми пятьма перевѣвъ выборы въ той способъ, що на выборцѣвъ выбрано вѣйта Олексу Васькова, Онѣфра Бавтра и Ивана Шевчика. Якъ запевняють бувшѣ въ комнатѣ выборцѣ, тыхъ пятьохъ навѣть не голосували, тѣлько комісарь въ ихъ имени продиктувавъ призвища наведеныхъ выборцѣвъ. Вѣдтакъ панъ комісарь, посидѣвши на мѣсци зо чверть годины, оголосивъ результатъ выборѣвъ и выйшовъ передъ будынокъ выборчій. Рѣвночасно вышовъ такожь одинъ зъ тыхъ громадянъ, що були въ комнатѣ, и оголосивъ ожидаючимъ голосованя Мужиловчанамъ, що вже по выборахъ! Тогдѣ всѣ покривдженѣ почали бризкати пану комісареви въ очи словами: „то ошуканьство!“ — „то подоптане законѣвъ!“ и т. д. Комісарь запытавъ кѣлькохъ зъ товпы, якъ зовуть ся, але жаденъ не признавъ ся. Комісарь запытавъ вѣйта о призвище одного зъ критикѣвъ справедливости комісарскои, а вѣйтъ назвавъ того чоловѣка по имени. Се бувъ Василь Яремѣй.

Здавало ся, що вже конецъ. Панъ комісарь сѣвъ зъ жандармомъ на вѣзъ и оба вѣдъѣхали. Селяне ще довго радили ся, що робити на таке „legalne przeprowadzenie“ правыборѣвъ, а около полудня розбѣшли ся.

Въ чотири чи пять годинъ по вѣдъѣздѣ комісаря являвсь жандармъ въ селѣ, каже вѣйтови вести себе до Василя Яремѣя, а стрѣча тая скѣнчила ся тымъ, що жандармъ Козловскій страшно змасакрувавъ Яремѣя. Кромѣ грубыхъ тять въ голову маєе нещастный Яремѣй посѣкану лѣву руку, котрою заслонявъ ся передъ ударами шаблею въ голову. Факту докладно не описую зъ огляду на се, що введене слѣдство покаже єго въ свѣтлѣ правды и выявить виновника непотрѣбно пролитои крови людскои.

Въ ночи того самого дня, въ котрѣмъ вѣдбули ся правыборы въ Мужиловичахъ, привезли жандармы порубаного Басиля Яремѣя до Яворова до мешканя судьѣ п. Гроховича зъ предложенемъ, щобы принявъ єго до арешту. Але судья поучивъ жандармѣвъ, що судъ не давъ приказу того чоловѣка арештувати, отже и до арешту не приймє; нехай єго везуть до тои власти, котра выдала приказъ на арештъ. Теперь Яремѣй, на жадане староства, уже въ арештѣ суду яворѣвского.

Кровавый той выборъ огѣрчивъ не лише Русинѣвъ, але и честныхъ Полякѣвъ. Оборону нещастного Яремѣя пѣднявъ ся адвокатъ Гібль, найбѣльшій патріотъ польскій въ Яворѣвщинѣ, але сторонникъ польскои людовои партіи. Оборона веде ся енерґічно. Въ першѣй хвили вѣдѣйшли депешѣ телеґрафічнѣ до Є Вел. цѣсаря, до президента міністрѣвъ, до намѣстництва и до президіи суду окружного въ Перемышли та до ґазетъ Neue freie Presse и Kurjera-a Lwowsk-ого, а надто внесено протестъ противъ мужиловецкихъ правыборѣвъ, замѣтный тымъ, що самѣ выбранѣ на выборцѣвъ внесли єго и выказали, що они выбранѣ на выборцѣвъ нелеґально.

Въ громадѣ Курникахъ заповѣджено правыборы на 20 ого лютого на годину 10. рано Вже о годинѣ 8-ѣй зѣбрало ся около 200 громадянъ передъ громадску канцелярію и ждали на комісаря. О 9-ѣй прибувъ комісарь выборчій, а вступаючи до громадскои канцелярія, запытавъ стоячого при дверехъ писаря, якъ стоить справа. Одержавши вѣдповѣдь, що „зле стоить“, вступивъ комісарь до канцелярія а за нимъ вѣйтъ, писарь и двораки. Коли тан компанія була вже въ канцелярія, приперто дверѣ и за чверть годины выйшли и оповѣстили, що вже по выборахъ. Выбрано двораковъ, а зъ народу, котрого зѣйшло ся около 200 зъ своимъ о. парохомъ, не взывали нѣкого, навѣть не оповѣщено, що выборы зачинають ся. Нарѣдъ пытає: „Та якъ се? то мы вже нѣчого не значимо? тажь насъ не кликали!“ и т. п. А п. комісарь на вѣзокъ та й въ ноги!

Громада покривджена выбрала сейчасъ трехъ вѣдпоручникѣвъ и выслала ихъ до Яворова шукати правды. Зъ Яворова удали ся вѣдпоручники до Львова, бо якъ казали, въ Яворовѣ арештують тыхъ, котрѣ приходять упоминати ся о правду. Вчера въ недѣлю були тѣ вѣдпоручники въ намѣстництвѣ у п. віцепрезидента Лідля [п. намѣстника не було, бо выѣхавъ до Перемышля]. Віцепрезидентъ Лідль выслухавъ бесѣды вѣдпоручникѣвъ и на потѣху ихъ сказавъ „Podajcie na piśmie!“ Ну, коли на письмѣ, то на письмѣ. Списано все на письмѣ и передано до президіи намѣстництва та й до староства въ Яворовѣ.

Нарѣдъ такимъ поступованемъ ц. к. властій огѣрченый до крайности.

— —

Зъ Комарна пишуть намъ:

Дня 18 с. м. оголосивъ тутешный урядъ громадскій оповѣщенями и тарабаномъ, що правыборы въ Комарнѣ зъ V-ои куріи вѣдбудуть ся 19-ого вѣдъ годины 8 до 11-ои передъ полуднемъ, а зъ IV-ои куріи вѣдъ 3 до 5-ои пополудни. — Позаякъ мѣщаньство зорґанізувало ся до правыборѣвъ, то бурмістръ д-ръ Яклиньскій вечеромъ 18-ого о 7-ѣй годинѣ скликавъ засѣданє рады, щобы „sprawę załatwić ugodą“ и предложивъ на выборцѣвъ: 3 Русинѣвъ, 3 жидѣвъ а 4 Полякѣвъ-панѣвъ. Розумѣе ся, Русины на то не пристали, бо Русинѣвъ є бѣльшѣсть, а не выйшло бы навѣть половины ихъ выборцѣвъ, бо лише трехъ противъ сѣмохъ Полякѣвъ безъ пейсѣвъ и зъ пейсами. И що-жь дѣе ся? Комісарь Реттінґеръ въ ночи знакає зъ Комарна, а бурмістръ д-ръ Яклиньскій вѣдкликуе розписаній правыборы. Та й маешь, Русине, конституцію!

— —

Въ Самборѣ вѣдбуде ся въ четверъ 25-ого лютого о годинѣ 11½ въ „Рускѣй Бесѣдѣ“ зъѣздъ делеґатѣвъ повѣтовыхъ комітетѣвъ округа Самборъ-Рудки-Старемѣсто-Турка въ цѣли остаточного рѣшеня що-до кандидатуры зъ IV-ои курія. — Вѣдъ політ. товариства Самборска окружна Рада.

— —

Зъ Бучацкого пишуть намъ:

Нашѣ панки, занюхавши, що нарѣдъ оживаєе, побоюють ся, щобы не провалитись, бо-жь перше платили лише при выборѣ посла а грошѣ роздавали по найбѣльшѣй части жиды, а теперь „dla nadania legalności“ сѣй справѣ, самъ комісарь выборчій деле ґованый староствомъ сыпле грѣшми вже на правыборахъ.

Ось у Григоровѣ въ повѣтѣ бучацкѣмъ пріѣхали якѣсь молоденькѣ панъ комісарь та розпочали выборы. Нарѣдъ григорѣвскій досыть зрѣлый, абы розпѣзнати, що значить выборъ правыборцѣвъ, и рѣдко коли лучало ся, щобы Григорѣвцѣ зрадили свою справу. Отже и теперь выбирали по совѣсти и знаю людей, котрѣ годнѣ постояти за своимъ. И ось що стало ся! Поминувши, що при голосованю зъ V-ои куріи почитувано наперед всѣхъ дворакѣвъ, панъ комісарь, коли прийшовъ до голосованя коршмарь, запытавъ єго: „co tutaj ludzie piją?“ — а коли почувъ, що по бѣльшой части пиво, сказавъ: „Patrzcie, aby głosy się nie rozstrzelały i abyście dobrze [sic!] głosowali, a ja tu daję 5 złr., aby ci, co głosowali, napili się.“ И положивъ зовсѣмъ „legalnie“ 5 зр. на столъ, яко жертву „dla świętej karczmy“. Честнымъ выборцямъ ажь морозъ пѣйшовъ по за шкѣру! Господарь Тимко Панасюкъ, не могучи стерпѣти, каже: „Пане комісарь! мы за грошѣ голосѣвъ не вѣддаємо! Просимо возьмѣть ту пятку назадъ!“ А на то панъ комісарь: „Com dał raz, tego nie wezmę!“ И пятка лежала „legalnie“ на столику выборчѣмъ ажь до скѣнченя выборѣвъ передъ очима всѣхъ и не едъ сторожемъ права. Скѣнчили ся выборы, выбрано трехъ певныхъ выборцѣвъ и непевного вѣйта [до выбору причинили ся двораки та кѣлькохъ bracі mojг

żeszowego wyznania]. П. комісарь выходять зъ канцелярій, а за ними бѣжить честный Стефанъ Благій, несучи за ними пятку, и каже: „Пане, берѣть пятку! мы за грошѣ не голосували!“ А п. комісарь: „Macie wójcie i rozdajcie ubogim... ja tych pieniędzy nie wezmę!“

А що? не файно у насъ „w tej dzielnicy Polski“? И най хто поважить ся сказати, що не „legalnie“?!... Гей! тажь то вже за пару рокôвъ XX-те столѣте!!!

——

Зъ Чорткова пишуть намъ:

Въ 22 ч. „Дѣла“ зъ дня 9 с. м. появила ся въ рубрицѣ „Зъ руху выборчого“ вѣсть, що чорткôвскій рускій повѣтовый комітетъ выборчій на засѣданю зъ 28 сѣчня поставивъ кандидатуру на посла зъ IV-ої курії п. Франца Борисикевича. — Вѣсть тая вымагае о стôлько спростованя, що кандидатуру п. Борисикевича не поставивъ комітетъ, але поставивъ ей въ комітетѣ самъ п. Борисикевичь. Чорткôвскій рускій повѣтовый комітетъ выборчій по выслуханю заявы п. Фр. Борисикевича, що вôнъ готовъ боронити правъ селянъ-выборцѣвъ и заступати въ парляментѣ нап ямъ політики репрезентованои посломъ Романчукомъ, принявъ кандидатуру п. Борисикевича до вѣдомости, при чôмъ зазначено, що остаточне рѣшенe о тôй кандидатурѣ може наступити доперва по порозумѣню нашого комітету зъ рускимъ повѣтовымъ комітетомъ выборчимъ въ Бучачи и зъ комітетомъ на судовый повѣтъ Будзанôвскій. — Инша ухвала не могла запасти вже хоть-бы для того, що повѣтъ бучацкій розпоряджае переважаючою бôльшостію голосôвъ, а голосу патріотôвъ зъ того- ъ повѣту, яко выразу волѣ народу, мы не могли бы легковажити.

——

Зъ Равщины пишуть намъ:

Цѣкавѣ и поучаючѣ були правыборы въ повѣтовôмъ мѣстѣ Равѣ рускôй. Черезъ борбу пропінаційну розъярены равскій жиды хотѣли доскулити ц. к. старостѣ и выбрати въ V. и IV. курії такихъ правыборцѣвъ, котрѣ въ данôмъ случаю могли бы при выборахъ вôддати свои голосы на кандидатôвъ немилыхъ правительству. Позаякъ жиды въ Равѣ рускôй творять $^2/_3$ частей населеня а взглядно дають $^2/_3$ правыборцѣвъ и зобовязали ся „пôдъ хайремъ“ до солідарности, то можна було допускати, що свого дôпнуть. На урядъ и на Полякôвъ упавъ великій страхъ. Русины сподѣвали ся, що теперь Поляки подадуть руку Русинамъ, щобы разомъ могли честно и легально бороти ся супротивъ жидôвскои переваги — за цѣну умѣщеня на лѣстѣ христіяньскôй хоть-бы одного або двохъ Русинôвъ на 14 выборцѣвъ. Але Поляки волѣли умѣстити чотирохъ цѣлкомъ непевныхъ жидôвъ на своѣй лістѣ, а о Русинахъ хоть-бы и умѣреныхъ не хотѣли знати и замѣсть честнои й легальнои боротьбы взяли ся до штучокъ.

Выборы зъ V. курії мали перевестись дня 17 с. м. вôдъ 9-ои годины рано до 1-ои пополудни въ малôй тѣснôй сали громадскôй. Заки правыборцѣ зачали сходитись, розмѣщено въ сали выборчôй ватагу мѣщанъ-Полякôвъ, переважно бутныхъ и заживныхъ рѣзникôвъ та торговцѣвъ свиньскихъ, що густою лавою обступили стôлъ, при котрôмъ сидѣла комісія. Почало ся голосованe. Тѣ мѣщане вôддали свои голосы, але не рушали ся зъ мѣсця и не вôдходили. Правыборцѣ-жиды зачали тиснути ся, але ихъ не припускали мѣщане; а коли жалувались на се выборчому комісареви, той збувавъ ихъ стереотипною вôдповѣдію: „Ja temu nie winien, że taki natłok!“ — впрочôмъ потѣшавъ ихъ, що якъ буде треба, то голосованe потягне ся хоть-бы й до ночи. Коли приходили до голосованя урядники або Поляки, тогдѣ той живый обручь троха розходивъ ся, але зъ жидôвъ, котрыхъ чекало до голосованя пару сотъ, дотиснуло ся ледви 30. Русины майже зовсѣмъ не голосували. Голосованe вôдбувало ся устно и дуже поволи, а о годинѣ 1-ôй, якъ було означено, замкнено дверѣ та й голосованe, и польско-урядова ліста перейшла. Жиды сейчасъ зателеґрафували до намѣстництва [и въ вѣденьскихъ дневникахъ наробили крику — *Ред.*] и здае ся, що також внесли письменный протестъ. — На другій день при правыборахъ зъ IV. курії жиды, побачивши, що всьо такъ само приготовано, якъ вчера, уже й не хотѣли тиснутись и знôвъ перейшла „lista katolicka, ale tylko łacińskiego obrządku“.

Зъ того выходить для насъ Русинôвъ така наука: Не дивуймо ся, що нашь народъ при выборахъ и дасть ся неразъ перехитрити и знасилувати, бо супротивъ тероризму и рôзныхъ штучокъ власти не выдержать, якъ бачимо, навѣть жиды-хуситы, мимо свого фанатизму и завзятя релігійного, мимо всеи своеи солідарности. У насъ есть сила и нашь народъ держить ся; неразъ побороли мы хитрѣйшѣ штучки... Борѣмъ ся тôлько честно и зъ вѣрою въ успѣхъ нашои святои, справедливои справы, а чи теперь чи пôзнѣйше побѣда наша!

А на доказъ того най послужать правыборы въ поблизькôмъ селѣ Рѣчкахъ, приналежнôмъ таки до парохіи рускои въ Равѣ. Въ тôмъ селѣ есть $^2/_3$ Русинôвъ а $^1/_3$ латинникôвъ, котрѣ мають въ мѣсци свôй костелъ и свого священика, удержуваныхъ Towarzystwo-мъ osad rolnych w Warszawie. Поляки тутъ були певнѣ легкои побѣды, особливо зъ V-ои курії, бо на означену годину [дня 19 с. м.] збѣгли ся поспѣшно до голосованя всякѣ дворскѣ офіціялісты, гаевѣ, слуги и селяне-латинники, навѣть и будники вôдъ зелѣзницѣ, а Русинôвъ було ще дуже мало, бо давнѣйше звычайно переводились тутъ выборы при кôлькохъ людехъ. Команду обнявъ мѣсцевый латиньскій ксьондзъ. Але Русины, упереджены своимъ священникомъ, також не спали. Озвавъ ся голосъ дзвона церковного и густою лавою присунули честнѣ рускѣ правыборцѣ. Поляки, якъ все несправедливѣ, такъ и теперь умовились голосувати на польского священика и ще двохъ Полякôвъ. Русины, сейчасъ зôйшовшись, умовили ся голосувати на двохъ Русинôвъ та й одного хлѣбороба-латинника. И правда побѣдила, а лукавство перепало. Руска ліста перейшла. Могли Русины пôмститись на Полякахъ и въ IV. курії перевести самыхъ своихъ, але они сказали до Полякôвъ: не памятаемо вамъ того, що вы, хлѣборобы такѣ якъ и мы, а дали-сте ся звести несовѣстнымъ людемъ и темнымъ духамъ на беззаконіе и хотѣли-сте голосувати на кривду Русинôвъ, але ставимо и до IV. курії одного латинника-хлѣбороба, абы-сте знали, що Русины вамъ не вороги а братя и щобы вамъ уже разъ отворили ся очи до пôзнаня, що вамъ, польскимъ хлѣборобамъ, туда йти, куда мы рускѣ хлѣборобы йдемо, а не тамъ, де васъ хитрѣ дорадники заманюють — на спôльну шкоду насъ хлѣборобôвъ. И якъ поставили селянъ, двохъ Русинôвъ а одного Поляка, такъ тѣ одноголосно и перейшли. Слава и честь вамъ, честнѣ рѣчецкѣ правыборцѣ за те, що вы и безъ чужои кривды постояли крѣпко й честно за себе и за святу руску правду!

——

Зъ Бобреччины пишуть намъ:

Правыборы переводять ся у насъ вже вôдъ тыждня и противнѣ намъ елементы докладають всѣхъ силъ, щобы насъ побѣдити. Розумѣе ся верховодить у всѣмъ выдѣлъ рады повѣтовои, котрого всѣ функціонарѣ, так адміністраційнѣ якъ технічнѣ, на дорожинахъ и возныхъ скôнчивши, уганяють по повѣтѣ мовь шаленѣ. Ба зъ Ходорôвщины доносять, що навѣть тамошный урядъ податковый взглядно поборець черезъ своихъ екзекуторôвъ веде шалену аґітацію противъ народного кандидата п. Романчука. Екзекуторы голосять всюда публично: „не выбирайте Романчука, бо вôнъ выробивъ пенсію попамъ и попадямъ“. Се головный аргументъ, котрымъ послугують ся въ нашôмъ повѣтѣ противъ п. Романчука, користаючи зъ темноты народу головно въ Ходорôвщинѣ.

Въ самôй Бôбрцѣ були выборы розписанѣ зъ V. курії на 15-ого с. м. а зъ IV-ои на 16-ого. Бôбрка — мѣсто переважно жидôвске и жидова вдуча, якъ вѣдомо, все за тымъ, хто сильнѣйшій, рѣшае тутъ майже при всякихъ выборахъ. Давнѣйшими лѣтами бувавъ звычайно компромісъ, котрый хоть не дуже користный, все-таки дававъ Русинамъ 3—4 выборцѣвъ. Доперва при сегорôчныхъ правыборахъ махеры выдѣлу повѣтого постановили не допустити Русинôвъ. Читателямъ „Дѣла“ вѣдомо вже, якъ на кôлька днѣвъ передъ правыборами взывано всѣхъ знатнѣйшихъ жидôвъ до староства и поучувано ихъ, якъ мають голосувати. Вслѣдъ за тымъ розпочали тѣ жиды пресію на жидову, щобы всѣ до одного станули до голосованя. Листу выборцѣвъ зъ V-ои курії уложено въ той способъ, що на 10 маючихъ ся выбрати поставлено зъ разу самыхъ урядникôвъ мѣсцевыхъ, а переважно політичныхъ, розумѣе ся самыхъ Полякôвъ; але вôдтакъ умѣщено на лістѣ також судью п. Сосновского, въ наслѣдокъ замѣту жидôвъ, що имъ не выпадае, голосуючи на урядникôвъ, межи тыми и двохъ зô суду, голосувати противъ п. судьѣ Сосновского, отже часть жидôвъ могла бы черезъ то усунутись вôдъ голосованя.

Тымчасомъ Русины, завязавши чисто мѣщаньскій комітетъ выборчій, не дармували. Зорґанізувавшись якъ можна найлучше, поставили свою листу — 8 мѣщанъ и двохъ зъ интеліґенціи а то о. Дзеровича и п. Сосновского. Въ дни выбору мѣщане побоюючись, щобы не стало ся такъ якъ було при выборахъ до сойму коли то 9 правыборцѣвъ выбрало 10 выборцѣвъ, вже вôдъ рана облягли урядъ громадскій, а вôдтакъ лавою посунули до выборôвъ. Мѣщаньство, якъ Русины такъ и латинники, обурене, що ихъ по-простy зиґноровано, стануло солідарно, такъ що за лістою польскою голосувала тôлько интеліґенція мѣсцева и жиды, а за рускою весь загалъ мѣщаньства. Голосованe тревало въ одноѣ V-ôй курії замѣсть [якъ було призначено тôлько дня 15 с. м.] черезъ два днѣ, вôдъ понедѣлка рано до 1-ои годины въ ночи, а вôдтакъ у вôвторокъ вôдъ рана до 3-ои въ ночи. Зъ кôнцемъ першого дня ліста наша мала бôльшôсть, однакъ въ другôмъ дни въ ночи повыволѣкала жидова все, що тôлько могла, живыхъ и умерлыхъ, такъ що на звыжь 700 голосуючихъ польска ліста здобула малу бôльшôсть двацять и кôлька голосôвъ. Мѣщаньство наше списалось якъ годѣ красше. Треба було бачити старцѣвъ по-надъ 80 лѣтъ, якъ они по кôлька годинъ чекали на студени, ажь прийде на нихъ пора голосувати, тымъ бôльше, що жидôвъ пускали до салѣ выборчои по 10, а нашихъ ледви по 2—3, и що мѣщане навѣть телеґрафічно выслали жалобу до намѣстництва на таке поступованe. Треба було бачити то одушевленe, зъ якимъ нарôдъ боровъ ся за свое конституційне право! За те интеліґенція тутешна, мѣжь котрою есть досыть Русинôвъ зъ роду, майже вся голосувала на цѣлу листу польску; тôлько зъ учителѣвъ деякѣ голосували на скомбіновану листу польску зъ рускою. Оденъ лишь п. Сосновскій голосувавъ выключно на листу руску. За те на третій день выборôвъ противники цѣлу акцію звернули на то, щобы не допустити до выбору его зъ IV-ои курії.

При выборѣ зъ IV-ои курії наступила така сама исторія, якъ въ двохъ попередныхъ дняхъ. Мѣщаньство стануло знôвъ якъ оденъ мужь, але ужито всякихъ способôвъ, щобы стероризувати жидôвъ та часть мѣщанъ латинникôвъ, и результатъ цѣлои борбы выборчои, закôнченый пôзно въ ночи, бувъ знôвъ такій, що наша ліста перепала при малôй меншости голосôвъ. Остаточный результатъ выборôвъ такій, що на обѣ курії мають Русины ледви одного выборця въ V-ôй курії. До листы на IV. курію Поляки по вычеркненю п. Сосновского не взяли нѣкого зъ Русинôвъ. Вправдѣ въ полудне здавало ся, що прийде до угоды, однакъ розбило ся.

По селахъ бобрецкого судового повѣту селяне держать ся переважно добре — нехай тôлько Ходорôвщина такъ само держить ся! Де дѣють ся надужитя выборчѣ, якъ въ Сернякахъ, Стрѣлискахъ новыхъ, зъ-вôдгамъ вносять ся протесты.

——

Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Въ громадѣ Лисôвцяхъ були правыборы зъ обохъ курій назначенѣ на середу 17-ого лютого, а то: зъ V курії на годину 9 рано а зъ IV-ои на 2 пополудни. Въ недѣлю передъ правыборами зробила собѣ громада передвыборче вѣче въ урядѣ громадскôмъ и назначила на выборцѣвъ чотирохъ господарѣвъ, тыхъ самыхъ на обѣ курії. Тымъ вѣчемъ затревожилось дуже „обывательство“ мѣсцеве — частковый дѣдичь Якубъ Скульскій, такій самый дѣдичь Кляйнеръ и такій самый посесоръ Штерлібъ — и почали черезъ своихъ економôвъ, вѣрникôвъ и факторôвъ провадити контраґітацію. Але нѣхто ихъ не слухавъ. Позаякъ справа мимо всякихъ старань стояла „нефайно“, пôдпринявъ мѣсцевый орґанъ ц. к. староства, громадскій писарь Радзіславъ Ставничій ще досвѣта въ середу акцію въ тôмъ напрямѣ, що лично удавъ ся до посесора Штерліба зъ строгимъ припорученемъ, щобы той всю свою челядь, форналѣвъ, вѣрникôвъ и гуменныхъ конечно дôставивъ до голосованя.

День правыборôвъ зазначивъ ся тымъ, що заразъ досвѣта прибули въ село три жандармы и на способъ практикованый хаба на Кретѣ перевели бльокаду громадского дому. Вчасно передъ годиною 9-ою прибувъ такожь комісарь выборчій — молоденькій, але [якъ пôзнѣйше показалось] зраджуючій уже чималый талантъ выборчій — концепістъ староства п. Лопушаньскій. Невдовзѣ стягнулись такожь правыборцѣ, а явилось ихъ около 300 душь. Почалось голосованe. Першій вôддавъ свôй голосъ честный п. Стефанъ Плащиньскій, начальникъ громады, — очевидно для доброго примѣру — на лісту паньско-жидôвску. Позаякъ п. комісарь выборчій давъ припорученe, щобы впускати до голосованя тôлько по одному, тожь розмѣщенѣ при дверехъ и въ сѣняхъ жандармы почали грозячи арештованемъ вôдтручувати громадянъ, що жадали доступу до льокалю выборчого, але за те впускали всѣхъ дворакôвъ, жидôвъ и форналѣвъ. Такъ примѣромъ не впустивъ жандармъ до льокалю выборчого Ивана Стецка, заступника вôйта, але въ тôй самôй хвили впустивъ жида Янкля Буґа; примѣрôвъ такихъ можна-бъ на десятки навести. Мимо того — якъ то кажуть — крôзь дощь де-хто и зъ громадскихъ людей дôставъ ся до середины и вôддавъ свôй голосъ. О 10. годинѣ выголосувала вже вся упривілейована кляса правыборцѣвъ: економы, вѣрники, форналѣ, та й дрôбнѣйша дворска челядь, разомъ около 52 штукъ, та й нашихъ около 40 душь, а ще якихъ 200 самыхъ нашихъ людей стояло на дворѣ, очѣкуючи припущеня до голосу. Тогдѣ п. комісарь видячи, що просомъ вôйны не выграе — що жидôвска ліста при дальше голосованю перепасти мусить, ужывъ дуже простого способы: ото заявивъ, що для него вже досыть голосованя, вôнъ голосованe замыкае, а заборонивши, мимо протесту всѣхъ присутныхъ, впускати кого-небудь бôльше до льокалю выборчого, приступивъ до скрутинія. Зъ такихъ ґеніяльно переведеныхъ правыборôвъ выйшовъ не менше ґеніяльный результатъ, бо показало ся, що лише три выборцѣ зъ листы паньско-жидôвскои одержали бôльшôсть и нѣбы стали выбранѣ; натомѣсть що до четвертого зарядивъ п. комісарь выборъ тѣснѣйшій, але переведенe его вôдложивъ ажь на пополудне по правыборахъ въ IV курії. Декому зъ громадянъ выдалось таке зарядженe за гей-бы трохи нелеґальнымъ а що-найменше зовсѣмъ неоправданымъ; але другѣ говорили, що панъ комісарь „дуже делікатный и потребують поснѣдати“. Також не подобала ся декому зъ правыборцѣвъ поведенція п. комісаря въ самôмъ льокали выборчôмъ, бо коли мѣсцевый парохъ о. Ковчь въ тоцѣ правыборôвъ зробивъ п. комісареви чемну увагу по причинѣ голосованя одного малолѣтного дворака, то комісарь наказавъ о. парохови строге мовчанe; натомѣсть п. посесорови Штерлібови було вôльно голосно пôдповѣдати зъ картки всякому дворакови, на кого мае голосувати. Що бôльше, опôсля п. комісарь безъ всякои оправданои причины казавъ о. парохови выдалити ся зъ выборчого льокалю; натомѣсть ретельно закропленый аґітаторъ Михайло Шимко vulgo Шумка оставъ передъ носомъ п. комісаря ажь до кôнця въ льокали выборчôмъ.

По полудни о годинѣ 2 ôй вôдбули ся правыборы зъ курії IV-ои уже правильно, такъ що громада выбрала всѣхъ выборцѣвъ пôсля своеи волѣ. Але натомѣсть заповѣдженый тѣснѣйшій выборъ четвертого выборця зъ V-ои курії вôдбувъ ся въ способѣ цѣлкомъ містичный, бо зô всѣхъ очѣкуючихъ на той выборъ громадянъ — въ числѣ около 200 людей — вôдобравъ п. комісарь лишень оденъ голосъ вôдъ Матвѣя Римарчука; натомѣсть уже другого Ивана Кôгута до голосу не допустивъ, заявляючи, що ему вже досыть. Хто выйшовъ зъ того нѣбы „тѣснѣйшого выбору“, того громада не знае, бо результатъ того послѣдного голосованя не бувъ загалови оголошеный, але здаесь выйшовъ той зъ дворскои лісты, котрому чогось забракло голосôвъ за першимъ разомъ. По тôмъ „тѣснѣйшôмъ выборѣ“ п. комісарь рахувавъ и писавъ щось ажь до самого змерку, а цѣла громада стояла вôдъ канцелярією и мимо наклику комісаря та жандармôвъ не хотѣла розходитись до дому, мѣркуючи зовсѣмъ справедливо, що такій „ґеніяльный“ комісарь може ще зарядити дайсь „выборы доповняючѣ“ и зôписувати результатъ выборôвъ зъ курії IV-ои. Доперва якъ п. комісарь около годины 7-ои у вечеръ выѣхавъ за село, почали громадяне розходитись до дому. — Розумѣе ся, противъ правыборôвъ зъ V-ои курії, противъ брутального выключеня бôльшои части выборцѣвъ вôдъ голосованя — внесла громада сейчасъ протестъ до староства.

На „делікатнôсть“ панôвъ комісарѣвъ выборчихъ, котрѣ въ тутешнôмъ округѣ выборчôмъ особливо при правыборахъ зъ V. курії зовсѣмъ безосновно и противъ закона передчасно замыкають голосованe и тымъ способомъ позбавляють бôльшу часть правыборцѣвъ выборчого права, нарѣкають многѣ громады. Противъ тои незаконности одинокій способъ такій, щобы громада заразъ вôдъ початку хмарою ставала до голосованя и голосно а рѣшучо домагала ся вôдъ комісаря вôдобраня голосôвъ, а надто забуваючихъ на приписы службовѣ панôвъ жандармôвъ смѣло и отверто вôзвала до законного поступованя и до безсторонности. Очевидно, що нѣколи не треба забувати въ такихъ выпадкахъ на внесенe протесту противъ переведеня правыборôвъ, а де бы панове жандармы занадто собѣ позволяли, тамъ не завадило бы внести жалобу хоть-бы телеґрафічно до команды жандармеріи. А що до писарѣвъ громадскихъ, котрѣ при выборахъ надужывають свого уряду на шкоду громады, то найлѣпша на те рада, щобы заразъ по выборахъ громада скликала раду громадску и такого писаря вôддалила.

——

Зъ Бродщины пишуть намъ:

Небувалѣ, нечуванѣ, переходячѣ всяке поняте надужитя дѣють ся въ нашôмъ повѣтѣ при правыборахъ. Конституцією запорученe право выборче просто скасованe. Ось кôлька новѣйшихъ фактôвъ:

Въ громадѣ Монастирокъ правыборы були заповѣдженѣ на 17 ого с. м. на 8-у годину рано, а комісарь о 6 ôй рано закликавъ 3

жидовъ, 2 гайовыхъ и лѣсничого та й перевѣвъ выборъ трехъ выборцѣвъ. Наспѣвшихъ 100 правыборцѣвъ селянъ запротестували, а що бо́льше, не позволили во́йтови дати печатки, хочь жандармерія напирала. Протоколъ выборчій такъ и лишивъ ся безъ печатки. — Громада внесла телеграфічный протестъ до намѣстництва.

Въ Лопатинѣ той самъ комісарь не допустивъ селянъ до голосованя. Голосували то́лько жиды та двораки и выбрали кельондзовъ польскихъ, нотаря Гольцера а решту жидовъ. — И зъ-во́дси по́йшовъ телеграфічною депешою протестъ до намѣстництва.

Въ Пониковици мало́й двораки выбрали на выборцѣвъ шѣстьохъ жидовъ. Селянъ не допущено до голосованя. — Протестъ внесено телеграфічно до намѣстника.

Въ Хмѣльнѣ при правыборахъ дня 20 с. м. мало не прийшло до розливу крови. Правыборы були розписанѣ во́дъ год. 8 до 9 зъ V. курій, а во́дъ 9 до 10 зъ IV-ои. Тымчасомъ комісарь прибувъ до громадскои канцеляріи ажь о $12^1/_2$ пополудни, привѣзши зъ собою окружного писаря зъ Лопатина Ив. Климчука, а ще передъ тымъ прийшовъ жандармъ Жулавскій. Писарь Климчукъ увійшовши до канцеляріи, заразъ заявивъ, що выборы во́дбудуть ся ажь о 8-мій у вечеръ, то нехай выборцѣ розходять ся до дому. Але они не послухали и всѣ лишили ся. По́знѣйше прийшовъ комісарь и перше всего означивъ на кандидатовъ: лѣсничого Адама Дрозда, професора Якова Наниткевича та Семена Бѣлоуса, и зажадавъ печатки громадскои. Радный Грег. Лотоцкій замѣтивъ на то, що печатка дає ся по голосованю. Комісарь накричавъ на него, що бунтує и приказавъ жандармови вывести его. Коли опо́вся заступець во́йта Мартинъ Солонъ и радный Илья Соломонъ заявили, що хотять голосувати, комісарь наказавъ усѣхъ выгнати зъ канцеляріи. Громадяне змѣркувавши, на що заносить ся, потягнули за собою во́йта Семенюка, а въ канцеляріи лишило ся зъ комісаремъ лише пять людей сторонникóвъ двора лопатиньского.

Потóмъ жандармъ во́звавъ во́йта до канцеляріи. Але громадяне не хотѣли пустити его. Тогдѣ жандармъ, во́дскочивши два кроки взадъ, взявъ карабінъ на „fertig“, во́дтягнувъ курокъ и намѣривъ ся стрѣляти до Григорія Лотоцкого и Стефана Суслы. Люде, побачивши се, скупили ся разомъ. Жандармъ каже, що у всѣхъ буде стрѣляти. А тій кажуть: „добре, стрѣляйте!“ и наставляють груди. Жандармъ цофнувъ карабінъ. Опо́вся увійшли до канцеляріи Григ. Лотоцкій и Дан. Панасюкъ и запытали комісаря: чи хоче приймати голосы. Але той, побачивши, що голосують не такъ, не хотѣвъ уже бо́льше голосо́въ приймати и сказавъ, що вже по правыборахъ. Коли Лотоцкій и Панасюкъ сказали тото людямъ, они во́йшли до канцеляріи и почали напиратись: „хочемо голосувати!“ Але комісарь заявивъ рѣшучо, що вже по выборахъ въ обохъ курій, а выбранѣ на выборцѣвъ: учитель Петро Шостакъ, лѣсничій Адамъ Дроздъ и Мазуръ Іос. Зелиньскій [выслуж. жандармъ]. Господарь Русинъ Иванъ Дроздъ запытавъ комісаря: „А хто-жь ихъ выбравъ? певно писарь Климчукъ и двораки?“ На те Климчукъ почавъ погаными словами безчестити честного господаря, а п. комісарь анѣ писнувъ, лише поскладавъ собѣ акта, на котрій громада таки не дала печатки, и поѣхавъ до Барилова. Передъ тымъ ще по́славъ свою фіру по другого жандарма, але коли другій жандармъ приѣхавъ, уже було по правыборахъ — якъ бачите: дуже „legalnych“.

Такъ то „legalnie“ по́дготовляє ся выборъ по́дпираного Его Ем. кардиналомъ „найбо́льшого католика“ основателя католицкого союза — пана Олександра Барвѣньского — противъ кандидатуры рускаго священника о. Долиньского!

— —

Въ Товмачи мають во́дбути ся нинѣ въ полудне въ сали рады повѣтовои передвыборчій зборы, на котрій имовѣрно являть ся також оба кандидаты т. є. на IV. и V. курію. [*Прим. Ред.* Присланого намъ запрошеня на тій зборы не мѣстимо, бо комітетъ выславъ намъ ихъ за по́зно; мы доперва вчера до́стали зъ почты.]

— —

Зъ Перемыского пишуть намъ:

П. Ляпкевичь, новый нашь староста, розвинувъ сильну акцію выборчу. Всюда при правыборахъ въ повѣтѣ дѣють ся нечувани рѣчи. Комісарѣ выборчій систематично не держать ся обовязуючого закона. Доказомъ на се майже всюда правыборы. Неоденъ уже выпадокъ славныхъ правыборо́въ нашихъ подали мы до публичнои вѣдомости, а коли-бы всьо подавати, редакція мусѣла бы во́дкрыти окрему рубрику для выборо́въ въ нашо́мъ повѣтѣ. Однымъ словомъ — нелеґальнóсть, терорізмъ на кождо́мъ кроцѣ. Чи однакъ теро́ризмъ доведе до добра, чи тревалій будуть успѣхи его, се рѣчь бо́льше якъ сумнѣвна, бо исторія учить инакше. А по сихъ словахъ просимо занотувати дальшій факты зъ тутешнои практики выборчои.

На день 18 лютого були назначенѣ правыборы въ селѣ Во́льшанахъ въ канцелярії громадскій. Тымчасомъ панъ комісарь заѣхавъ до нашого пароха о. Котецкого и разомъ зъ во́йтомъ порозумѣли ся що-до правыборо́въ. При голосованю зъ IV-ои курії до́ставъ Андрей Хома 40 голосо́въ а Иванъ Довгунякъ 37 голосо́въ. Однакъ п. комісарь заявивъ, що в двохъ Довгуняко́въ, отже при поновно́мъ голосованю до́ставъ Стефанъ Лещухъ 140 голосо́въ. Мимо того п. комісарь оголосивъ выбраными во́йта Ивана Феника, хоть до́ставъ лишь 17 голосо́въ, и Качоровского, що до́ставъ 14 голосо́въ во́дъ службы двóрскои, котру нелеґально допущено до голосованя въ IV-ій курії. При голосованю въ V-ій курії повторила ся та сама исторія. Розумѣє ся, громадяне Во́льшанъ внесли протестъ до староства.

Дня 20 лютого во́дбувавъ ся передвыборчій зборъ въ Мацьковичахъ. На зборѣ були також Сенько Вѣтикъ зъ Перемышля и посолъ Новаковскій. Въ часѣ збору прийшовъ жандармъ и показавъ во́дъ староства легітимацію, що має арештувати Вѣтика и посла. По зборѣ хотѣвъ жандармъ сейчасъ во́дпровадити ихъ до староства, однакъ полишивъ ихъ въ селѣ ще переночувати, а щобы не втѣкли, то патролювали коло хаты два жандармы, а кромѣ того въ селѣ чотири патрулѣ хлопскій, котрій во́йтъ Михайло Ющиньскій додавъ до помочи жандармамъ. На другій день два жандармы во́дставили Вѣтика и посла до арешту.

Въ Плешовичахъ дня 19 с. м. дожидавъ наро́дъ коло канцеляріи громадскои приѣзду комісаря на правыборы вызначенѣ на год. 10 рано. Комісарь прибувъ, але не заѣхавъ до канцеляріи, то́лько до двора и приказавъ покликати туды во́йта зъ ко́лькома непевными правыборцями. Господарѣ, бачучи, на що заносить ся, не пустили во́йта зъ печаткою до двора, а хочь во́йтъ выдиравъ ся и ко́лькохъ побивъ паляцею, таки запровадили его до канцеляріи. Комісарь прибѣгъ зъ двора до канцеляріи и въ злости отворивъ дверѣ зъ такимъ розмахомъ, що стоявшому за дверима жандармови розбивъ нехотячи голову. Во́дтакъ казавъ арештувати трехъ господарѣвъ: Сенька Деревяного, его батька Ивана Деревяного и Антона Гульця. Жандармъ во́двезъ ихъ до Перемышля и они нинѣ сидять у вязници. Правыборо́въ комісарь уже не переводивъ и выѣхавъ зъ села.

— —

Зъ Выжницѣ пишуть намъ:

Дня 19 с. м. во́дбувъ ся у Выжници скликаный мѣсцевымъ комітетомъ зборъ передвыборчій, на котрóмъ явивъ ся п. Ізидоръ Винницкій, надрадникъ суду краевого въ Черновцяхъ яко кандидатъ по́дпираный правительствомъ и поставленый „Рускою Радою“ черновецкою на посла зъ V. курії. На зборъ явили ся переважно выжницкій жиды, ко́льканацять селянъ та мѣщанъ и майже всѣ урядники повѣтового суду. На предсѣдателя зборо́въ выбрано мѣсцевого лат. пароха Енцінґера и той въ рускóмъ языцѣ проводивъ зборови. П. Винницкій въ кандидатскій промовѣ [рускій] заявивъ, що есть Р синомъ; знає во́дносины буковиньскій; буде добре заступати хлѣборобо́въ, робо́тникóвъ, ремѣсникóвъ и т. д.; соціяльне питанє хоче полагодити въ дорозѣ правнóй; буде выступати противъ самолюбного давленя однои народности другою [рускои румуньскою]; буде стояти на сторожи силы державы австрійскои. По нѣмъ промовлявъ складачъ письма Бучиньскій [по нѣмецки] и заинтерпелювавъ кандидата: якъ вóнъ буде во́дноситись до загального права голосованя, до ре́гуляцій робо́тничихъ касъ хорыхъ и т. д. На се кандидатъ во́дповѣвъ загальными фразами, бо́льше выманаючо. Во́дтакъ захвалювали кандидата: выжницкій адвокатъ д-ръ Перль [однакъ по́дносивъ, що посолъ зъ V. курії не повиненъ стояти на національнóмъ грунтѣ, але повиненъ заступати всѣхъ], во́дгакъ д-ръ Смаль-Стоцкій, судья Коралевичъ и инши. При ко́нци дебаты выступивъ д-ръ Куликъ и навязуючи до словъ кандидата, що вóнъ есть Русиномъ зъ крови и кости й хоче заступати переважно Русино́въ а голова часть Русино́въ мешкає въ Галичинѣ, заинтерпелювавъ кандидата: 1) якъ кандидатъ глядить на во́дносины Руси буковиньскои до галицкои? — 2) чи и якъ буде по́дпирати політичну акцію рускихъ послóвъ зъ Галичины? На се во́дповѣвъ кандидатъ майже дословно такъ: „Я стою яко Русинъ на народно-рускóмъ становищи; а що рускій наро́дъ Буковины есть той самъ, що Галичины, то буду въ справахъ національныхъ по́дпирати рускихъ послóвъ зъ Галичины, але *не можу вступити до галицко рускаго клюбу бо автономічній взгляды Буковины яко окремои провінціи на се не позволяють*“. Вкóнци зо́бранѣ приняли майже одноголосно кандидатуру п. Винницкого.

Переглядъ політичный.

— —

Подорожь цѣсаря на пригóрє св. Мартина, назначено первѣстно на нинѣшный день, во́дложено на день 24 с. м. Проволока тота має оставати въ звязи зъ подѣями на всѣодѣ. Позавчера мавъ ґр. Ґолуховскій довшу конференцію зъ амбасадорами россійскимъ, французскимъ и анґлійскимъ.

Въ ґориційскóмъ соймѣ внѣсъ дня 19 с. м. п. Павръ интерпеляцію, въ котрій жадавъ зарады противъ обструкціи словѣньскихъ послóвъ.

Въ дальматиньскóмъ соймѣ того-жь дня порушено знову справу полученя Дальматіи зъ Хорватією. Справоздавець буджетовои комісіи заявивъ, що его сторонництво не противить ся тому бажаню, але теперѣшна хвиля не надає ся до обговорюваня тои справы, щобы не колотити спокою въ соймѣ. На другій день передъ закрытемъ сойму припоручено выдѣлови старати ся о получене Дальматіи зелѣзницею зъ монархією и Европою и заведене хорватскои або сербскои мовы въ урядахъ якъ и на державнóй зелѣзници дальматиньскій.

Въ угорскóмъ соймѣ мотивувавъ дня 20 с. м. п. Кошутъ своє внесене, щобы въ р. 1898 обходивъ край 50-тій роковины подій зъ р. 1848 и боротьбы за волю. Подѣ зъ р. 1848 — говоривъ бесѣдникъ — мають въ угорскій исторіи значѣне по́двалины. Утворенѣ тогдѣ законы до́стали санцію угорского короля, а въ р. 1867 скрѣпленѣ були присягою коронаційною. Отже коли Угорщина охоче народнымъ святомъ обходити роковины утвореня тыхъ законо́въ, то не може стрѣнути ся зъ докоромъ, мовь бы хотѣла выступати противъ державно-правныхъ основъ. Коли въ р. 1848 выступлено оружно противъ конституціи, то и Угорщина оружно ся боронила; тота хвиля золотыми буквами записана въ исторіи угорскій, а слава, яку гонведы здобули угорскому имени, належить до всего народу. Коли-жь буде обходити ся разомъ також роковины тои боротьбы за волю, то въ тóмъ нѣякъ не буде демонстрація противъ теперѣшнои державно-правнои основы. — Президентъ міністро́въ зазначивъ въ своѣй во́дповѣди передовсѣмъ, що по́бсля регуляміну має ся на разѣ рѣшати, чи надъ внесенемъ во́дбути мериторичну розправу, чи нѣ. Отже бесѣдникъ лише въ тóмъ напрямѣ и хоче высказати свои гадки. Вóнъ заявляє, що наро́дъ подѣляє патріотизмъ и пістизмъ внескодавця для подій зъ р. 1848 и утворе́ныхъ тогдѣ законо́въ; а правительство выступить въ своѣмъ часѣ зъ внесенемъ, щобы почтити тоту памятку. Однако на тоту частину внесеня, котра домагає ся обходу роковинъ боротьбы за волю, президентъ міністро́въ не може пристати, бо еще за рано до спокóйного и предметового осуду тыхъ подій и могли бы вырынути національній суперечности, котрыхъ треба оминати. Президентъ міністро́въ просить палату, щобы не допустила до мериторичнои розправы надъ внесенемъ п. Кошута. — Такъ и ухвалила палата при поименно́мъ голосованю. По́дъ конець засѣданя внѣсъ п. Кошутъ ще интерпеляцію до президента міністро́въ, чи акція державъ въ справѣ кретеньскій має на цѣли не допустити до вóйны Туреччины зъ Грецією и довести до окончного полагодженя справы.

НОВИНКИ.

— —

— Затвержене выбору. Цѣсарь затвердивъ выбо́ръ Ант. Шадбея, властителя до́бръ зъ Богородчина, на маршалка и о. Игн. Тыховича, греко-кат. пароха въ Бортникахъ, на віцемаршалка рады повѣтовои въ Товмачи.

— Надзвычайній вправы мѣшаного хору „Львóвского Бояна“ во́дбудуть ся завтра во́ второкъ о год. $7^1/_2$ вечеромъ. Зъ огляду на близькій концертъ въ память Т. Шевченка выдѣлъ взиває всѣхъ членóвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— Выдѣлъ „Шко́льнои Помочи“ въ Коломыи має честь запросити Вп. членóвъ на звычайній загальній зборы товариства, котрій во́дбудуть ся дня 7 н. ст. марця о годинѣ 5. пополудни въ комнатахъ „Родины“ зо́ звычайнымъ порядкомъ дневнымъ. На случай недостачи вымаганого числа членóвъ во́дбудуть ся того-жь дня о годинѣ 6-мій вечеромъ II-ій загальній зборы зъ тымъ самымъ порядкомъ дневнымъ безъ огляду на число присутныхъ членóвъ. — За выдѣлъ *Л. Сальо; о. К. Кульчицкій.*

— Зъ Дирекціи зелѣзниць державныхъ одержали мы повѣдомленя, що зъ днемъ 18 с. м. знову почавъ ся рухъ всѣхъ поѣздóвъ на Коломыйскихъ шляхахъ льокальныхъ, на шляхахъ Карапчію-Берегометъ-Межиброды и на шляху Чорткóвъ-Гусятинъ. Натомѣсть на лініи Тернополь-Копичинцѣ зъ причины замети снѣжнои рухъ всѣхъ поѣздóвъ здержано зъ днемъ 18 с. м.

— Памятникъ ґр. Аґеноровi Ґолуховскому буде поставленый у Львовѣ. На ту цѣль выдѣлъ краевый зо́бравъ во́дповѣдну суму и звернувъ ся до громады зъ просьбою, щобы во́дступила мѣсце на памятникъ. Зъ-разу вóнъ мавъ станути на площи Ґолуховскихъ. Та на тóй площи ставити-муть вже театръ, въ виду чого проектъ не удержавъ ся. Але й бо другій проектъ, щобы памятникъ Ґолуховскому поставити въ мѣскóмъ огородѣ напротивъ соймового будынку, проваливъ ся, тому що тамъ хотять Поляки поставити памятникъ Костюшкови. Вступаючись передъ польскою Мельпоменою и польскимъ Марсомъ, памятникъ Ґолуховскому стане хиба передъ будынкомъ намѣстництва на т. зв. „Ґубернаторскихъ валахъ,“ — вдѣже всѣмъ гони имъ пріютъ.

— Студентскій демонстраціи у Вѣдни. По поводу усуненя проф. Кутльмаєра, що выкладавъ доси вытичну ґеометрію на вѣденьскій політехніцѣ и заменованя асистента Соботки надзвычайнымъ професоромъ того предмету, урядили студенты ко́лька демонстрацій. Онодгы, окруживши повóзъ проф. Кутльмаєра, они супроводили его середъ оклико́въ на честь професора и розбíйли ся ажь на енергічне во́званє ректора Прокопа. Другого дня демонстрациі повторили ся. Ректоръ, промавляючи до студенто́въ, зганивъ остро ихъ поведене и заявивъ, що зо́бръ професоро́въ ухваливъ, щобы выклады проф. Соботки не розпочинали ся въ сѣмъ курсѣ. На случай дальшихъ демонстрацій сенатъ не щадити-ме найострѣйшихъ каръ.

— Для порубаного жандармомъ зъ нагоды выборо́въ Василя Яремія зъ Мужиловичь пов. яворо́вского зложивъ на мои руки В. С. Н. 3 зр. — *Василь Нагбрный.*

— Дрóбній вѣсти. Д ра Фр. Гофмокля радника высшого суду краевого у Львовѣ, покликано до участи въ анкетѣ, що має во́дбутись въ міністерствѣ судóвництва въ справѣ выконавчои инструкціи до процесовыхъ законо́въ.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерії, ко́тра по во́дтягненю лишь 20% выплачує ся **готóвкою.** Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невóдклично **дня 20-го лютого.**

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

На конкурсъ зъ речинцемъ до дня 25 н. ст. цвѣтня с. р. выставлено отсій 32 парохіи: Старемѣсто дек. старосамбо́рского, Миликъ деканату мушиньского, Войкова деканату мушиньского, Батятичѣ деканату жовко́вского, Крецо́въ дек. лѣського, Крамина дек. дуклянського, Горянка дек. балигородского, Криве ad Тѣсна дек. балигородского, Чорнорѣки дек. коросняньского, Скородне дек. затварницкого, Пискоровичѣ дек. ярославского, Райтаровичѣ дек. мостиского, Дрогомышль дек. яворо́вского, Дальова дек. яслиского, Тро́йця дек. добромильского, Ясель дек. яслиского, Дорогошѣвъ великій дек. кулико́вского, Остро́въ дек. ярославского, Будининъ дек. белского, Хлѣвчаны дек. угнѣвского, Рябе дек. балигородского, Рихвалдъ дек. бѣцкого, Шумячь дек. высочаньского, Днѣстрикъ дубовый дек. жукотиньского, Береги го́рнѣ дек. затварницкого, Шандровець дек. затварницкого, Свидникъ дек. старосамбо́рского, Михалевичѣ дек. комарняньского, Белзець дек. потелицкого, Хмѣль дек. затварницкого, Криниця дек. мушиньского, и Ольшаница дек. яворо́вского. — До канон. институціи во́званій оо.: Сим. Чичиловичь на Кобильницю руску, Иванъ Сухій на Жапало́въ и Ан. Козаневичь на Быстрицю. — Презенты одержали оо.: Іосиѳъ Кузьмакъ на Гочѣвъ дек. балигородского и Іосиѳъ Иванець на Ременó́въ дек. кулико́вского. — Канон. институцію до́ставъ о. Вол. Попель на Млыны дек. яворо́вского. — Завѣдательство до́ставъ о. Григ. Романець въ Смѣльнику дек. затварницкого. — Намѣстництво призволило на дворо́чну дотацію для сотрудника, що має надати ся парохови въ Ратванцихъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

— —

Атены 22 лютого. Король сказавъ до одного зъ заступнико́въ державъ, що постановивъ прилучити Крету до Греціи тогдѣ, коли всѣ его заходы, щобы звернути увагу державъ на Крету, оказали ся даремными. „Бути може — сказавъ дальше, — що тота постанова выкличе противъ мене напо́ръ изъ стороны державъ; але за мною буде весь грецкій свѣтъ. Можете сій мои слова повторити своимъ товаришамъ.“ — Передъ палатою короля явивъ ся вчера здвигъ народови за прихильность и заявивъ, що поведенемъ своимъ сповняє лише волю грецкого народу. Его промову принято зъ великимъ одушевленемъ.

Зъ Креты доносять, що анґлійскій адміралъ повѣдомивъ полковника Васоса о постановѣ державъ, ударити на грецке войско, коли бы оно хотѣло дальше поступати и здобувати мѣсця, занятій Турками. Въ тутешныхъ урядовыхъ кругахъ упевняють, що пересторога анґлійского адмірала во́дносить ся лише до Канеѣ; длятого Васосъ не зачѣпить Канеѣ, але займе ще ко́лька стратеґічныхъ становискъ на островѣ. — Доставу жывности для грецкого войска на Кретѣ узнано за дозволену. — Прибувъ до Канеѣ перший нѣмецкій корабель военный и высадивъ на берегъ 95 жовнѣрѣвъ. — Кн. Николай таки во́дбывъ до Тесалій, а не на Крету, и прибувъ вже до Ларисы.

Лондонъ 22 лютого. Доносять зъ Канеѣ, що фортъ Вуколія завзято боронивъ ся, але вкѣнци мусѣвъ улягчи грецкѣй перевазѣ.

Римъ 22 лютого. Радикалы уладили вчера вѣче для заявленя прихильности Кретенцямъ. На вѣчу було 4 послѣвъ. Ухвалено высказати бажане, щобы сповнили ся надѣѣ Грекѣвъ. Опѣсля выправлено овацію передъ помешканемъ грецкого посла. Въ Неаполю такожь выправлено подѣбну дешонстрацію.

Малый фейлетонъ.

Рахунокъ.

Нема въ житю надъ добрый вже рахунокъ!
Що задумаешь — перше порахуй ся:
Чи въ ладъ доведешь. Добре розмѣркуй ся,
Бо всьо житя одинъ ладъ! не трафунокъ!

А правыборы? Се дивный дарунокъ!
Се право! Хочешь права? Поправуй ся
Розумно... твердо... вперто! Не толкуй ся,
Що тамъ оруже: ковбаса и трунокъ...

Бо правыборы — маневры до бою;
То школа вѣйска и оружя вправа
Для обороны рѣдной мамунѣ...
Тожь порахуйтесь, людоньки, зъ собою:
Кѣлько пѣйде васъ въ бѣй за вашѣ права —
А кѣлько пѣйде въ клапоухѣ хрунѣ?...

Маневры.

То що за вѣйско — пяне, зуховате,
Хильцемъ собѣ все день-нѣчь маневруе?
Що то за старшина всѣмъ передуе —
То вѣдьмо гладке, то зновъ бородате?

То вѣйско хрунѣвъ, зъ правѣку клапате!
Дивѣть, якъ мордовъ по смѣтю нюшкуе,
Бо въ старшины вже брагоньку мѣркуе!...
А може пятку вѣдьмо дасть горбате?...

Маневры, братя! Ей буде вѣйнонька
Велика хрунѣвъ и борцѣвъ зъ народу!
Най не болить васъ люде головонька,
Коли клапатѣ йдуть на вашу шкоду...
Велика правда и народня клуня
Божа а ваша!... Разомъ всѣ на хруня!

Правыборы.

А що хотѣли-бъ? права — и спокою?
Хочете щастя, щобъ вамъ зъ неба впало
Добро принадне, а мастке якъ сало,
А може зъ паньскою ще ковбасою?...

Право здобути мусить ся борбою!
Бажати, плакать, то еще за мало! —
Тра розмахатись, щобъ горячо стало!
А право прийде зъ народного бою.

Вѣйна! Тожь добрыхъ хлопцѣвъ рекрутуйте
Изъ правыборѣвъ, бо то ваша бранка!
Калѣцтво кожде въ брацѣ допильнуйте!
Ту нема тата, мамы, нѣ коханка...
Най же не буде цюрѣвъ анѣ труня —
Не выбирайте нѣ одного хруня!

Критикамъ.

Знаю я знаю, що мѣй критикъ каже!
„А що-жь?“ — Ось Пеґазъ на всѣ ноги груду
Вхопивъ бѣдняка, тягне песю буду
Се-бъ то сонегы політичнѣй маже?

Отъ и вгадали! дѣло песе, враже...
Я не лякаюсь праведного суду!
Хто разъ вхопивъ критичную простуду,
Той зъ критикою бурсы не завяже.

Де будь-що будь не стыдъ за-сибвъ робити,
Хотя-бъ Пеґаза въ плузѣ подавити —
Абы йно разъ пѣйшла своя робота!

Для васъ не складно? То собѣ полайте!
Може въ мудрѣйшихъ зѣрве ся охота?
Даю, що маю, — вы мудрѣйше дайте!

Марко Мурава.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— Перенесеня. Міністеръ скарбу перенѣсъ радника и директора скарбового округа въ Бережанахъ, Вас. Яворского, на власну его просьбу до Нового Санча и назначивъ его директоромъ тамошного скарбового округа.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Б. Са. Заплачено теперь до кѣнця лютого. — *Вп. М. Жа въ Ст.* Ще 22 лютого 1896 передано „Нар. Радѣ“. — *Вп. К. Ви. въ Ба.* Годимось.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. I.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. I.

Кто пье Катрайнера Найпа солодову каву? Всѣ котрій люблятъ смачну каву, хочутъ бути здоровій и хочутъ щадита.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкѣвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по	25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по	40	„
3.	„ „ „ II. „	по	40	„
4.	„ „ „ III. „	по	40	„
5.	Повномочія	по	40	„
6.	Подання о екс- и интабуляцію, взбръ а) б) в) г) лібра	по	40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лібр.	по	20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по	40	„
9.	Книга довжникѣвъ „	„	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„	2·—	„
11.	Скрипть довжный „	„	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„	3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по	40	„
14.	Книжка касова „	„	40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членѣвъ лібра	по	40	„
16.	Грамоты членьскій читальнь „Просвѣты“ примѣрникъ	по	2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Женщина

зъ честнои рускои родины, лѣтъ 34, прийме мѣсце у самотного чоловѣка будучого на якѣмъ-небудь станівіску; годить ся нрацювати найщирше Вымоги малѣ Ласкавій зголошеня на адресу: „ОЛЬГА“ Ставислабѣвъ poste restante. 1—3

СИРОТА

зъ священичои родины, володѣючи плавно нѣмецкимъ языкомъ, глядае примѣщеня до дѣтей. Скорій згодошеня до Адміністрациі „Дѣла“.

Юліянъ бар. Брунацкій

въ Пѣдгѣрцяхъ п. Стрый

припоручае

насѣня ячменѣвъ, вѣвсѣвъ, бараболь;

деревця овочевѣ;

поросята повнои крови Йоркшіръ;

дрѣбъ расовый.

Цѣнники на жадане gratis и franco.

61 1—15

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячѣ ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѣ по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

КОНКУРСЪ.

Зъ поводу браку одвѣтного до вымогѣвъ конкурсу укваліфікованыхъ кандидатѣвъ — постановивъ Выдѣлъ повѣтовый въ Богородчанахъ розписати повторный конкурсъ на посаду секретаря зъ рѣчною платнею 1000 зр. а 200 зр. титуломъ ремунерациі и зъ правомъ побираня дієтъ за чинности комісійнѣ. Ремунерація зависить що року вѣдъ ухвалы Рады повѣтовои.

О посаду секретаря убѣгати ся можуть лишень укѣончены правники зъ трема испытами державными, котрѣ выкажуть ся докладнымъ знанемъ языка польского, руского и нѣмецкого, якъ въ бесѣдѣ такъ и письмѣ.

Окрѣмъ того мають кандидаты выказати ся непереступленымъ 40-вымъ рокомъ житя, докладнымъ описомъ минувшого житя, готовостію зложеня кавціи найменше 600 зр. вѣдбутою практикою въ полагодженю справъ и въ рахунковости та непорочностію характеру.

Подана, власноручно писанѣ и належно удокументованѣ, належить вносити до Выдѣлу повѣтового на руки пѣдписаного презеса найдальше до 15 марта 1897 р.

Богородчаны 18 лютого 1897.

ШЕЛИНЬСКІЙ
презесъ.

59 1—2

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 38—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву			
„	8	Стрия і Лавочного	мішаний	9.05	Янова
„	8.07	Підволочиск і Бродів	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
мішаний	1.35	Янова	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	„	10.25	Черновець і Сучави
			поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів			
„	5.45	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом	мішаний	3	Янова
			особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова			
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
поспіш.	8.45	Кракова	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	мішаний	7.50	Янова
			особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом]			
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
			поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

ОЦИЛѢ сталевій въ видѣ буквы Н Нр. 1, зр. 4·50. Н-ръ 2, зр. 5·— за 100 штукъ; — Діямanты до рѣзаня скла по зр. 1·80, 2, 3 и 4 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Академик

гляда лекціі

на село.

Poste restante A. M. Львів.

51 3—5

Новый фаетонъ

крытый

есть до спроданя по дуже приступнѣй цѣнѣ въ Стрыю: *І. МАЗЯКЪ*, майстеръ ковальскій.

46 2—10

МУЖЕСКУ Безсильность

344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснеля своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ПОДЯКА.

Выдѣлъ „Рускаго жѣночого Кружка“ въ Коломыи почуває ся до милого обовязку зложити щиру подяку Вп. Особамъ, що були ласкавій взяти участь въ устроенѣмъ нашимъ товариствомъ представленю „Учитель“. Передовсѣмъ честь належить ся Вп. пп. Биберовичамъ за ихъ щиру працю, артистичный провѣдъ и звѣстну знамениту гру [вѣйта и Юліи] п. Весоловскому, що мимо великихъ трудностій справдѣ дуже добре вѣдавъ ролю учителя, якъ не менше пп. Федевѣй, Кобриньскому [въ роли Хоростѣля], Недѣльскому [въ роли Вовка] А. Лепкому, Клѣцкевичеви и всѣмъ аматорамъ, що не жалуючи часу и труду причинили ся своею красною грою до такъ знаменитого вѣдданя цѣлои комедіи. — На представленю явилось немало селянъ и мѣщанъ, та за те, на жаль за мало навѣть найблизшои інтеліґенціи, мимо запросинъ, краснои цѣли и погоды. — Чистый дохѣдъ доручено Выдѣлови „Народного Дому“ въ Коломыи.

За Выдѣлъ *А. Кобриньска. А. Кульчицка.*

Ручить ся, що чиста

Вѣдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ чеcкихъ и нѣмецкихъ млыновъ томасовскихъ — се

найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рѣлѣ.

Надае ся для запоможеня рѣлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родѣвъ збѣжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвѣвъ конюшины и люцерны, для виноградникѣвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевыщае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи хъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Числены преміи, вѣдзывы газетъ фаховыхъ и всякѣ поясненя суть пѣдъ руками.

Запыты и замовленя пѣдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau der böhmischen Thomaswerke in Prag

Mariengasse Nr. 11.

8 6—36

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей.

Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 32 и 33. Львовъ, Второкъ 11 (23) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй приймають ся по дѣнѣ 10 кр. вѣдъ однои строчки инсератовои або ѣи мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инши донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Вчерашне число „Дѣла“ сконфіскувала ц. к. прокураторія державна за вступну статью о способѣ переводженя теперѣшныхъ выборовъ до ради державнои. (Позаякъ конфіската наступила ажь о годинѣ 7¾ вечеромъ, мы не могли вже выдати другого накладу того самого дня, тожь выдаемо нинѣ два числа, 32 и 33 разомъ, закладаючи мѣсце сконфіскованои статьѣ новымъ матеріяломъ) Мы не падѣяли ся, щобы вчерашна наша статья о выборахъ, написана по змозѣ спокѣйно и обективно, улягла конфіскатѣ, — видко, що на той тематъ писати „nie wolno“.

Выборцѣвъ Чешановского повѣту запрашае ся на передвыборчій збѣръ въ Любачевѣ на четверъ 4-ого н. ст. марта о 11 ѣй годинѣ передъ полуднемъ въ сали мѣскѣй — и кандидатовъ, убѣгаючихъ ся о мандатъ посольскій въ IV. и V. куріи, щобы того дня явили ся и свои політичній погляды высказали.

—

„Селяньска Рада“ въ Бродахъ розослала въ повѣтѣ до выборцѣвъ вѣдозву, скликуючу на загальній зборы, котрй вѣдбудуть ся дня 1 н. ст. марта [въ понедѣлокъ] въ сали громадскѣй въ Бродахъ о годинѣ 12-ѣй въ полудне. Тамъ — якъ сказано въ вѣдозвѣ — выборцѣ нарадять ся и порозумѣють ся про особу кандидата на посла.

— Зъ руско-народного театру въ Самборѣ. Дальшій репертуаръ: Въ середу 24-ого лютого „Торговля жемчугами“; въ четверъ 25 ого „Дзвоны зъ Корнвіль“; въ пятницю 26-ого „Трѣйка гольтайска“; въ суботу [якъ вже було оголошено] и въ недѣлю представленя не буде, зъ причины, що саля буде занята. Слѣдуюче представленє вѣдбуде ся доперва вѣ второкъ.

— Зъ Наукового товариства им. Шевченка. Въ середу 12 (24) с. м. вѣдбудуть ся въ канцеляріи Наук. тов. им. Шевченка [ул. Академична ч. 8] засѣданя секцій: О годинѣ 6½ засѣданє секціи фільольоґічнои. На порядку дневнѣмъ: 1) Ол. Конніського „Т. Шевченко пѣдчасъ останнои его подорожи на Украину (1859 р.)“ зреферуе М. Грушевскій, 2) М. Кордубы „Писанки зъ галицкого Волыня“ зреферуе Ив. Франко. — О годинѣ 7 засѣданє секціи историчнои. На порядку дневнѣмъ: 1) рефератъ М. Грушевского „Звенигородъ пѣдъ Львовомъ“, 2) наради обохъ секцій въ справѣ порученои загальными зборами вѣдозвы про збиранє старинностей и матеріялѣвъ етноґрафічныхъ.

— Консекрація Пресв. Константина Чеховича вѣдбула ся въ недѣлю 21-ого с. м. По торжествѣ въ церквѣ, въ котрѣмъ взявъ участь Е. Ем. кардиналъ и чотири епископы, намѣстникъ кн. Санґушко и инши достойники, вѣдбувъ ся въ будынку капітульнѣмъ обѣдъ на 250 осѣбъ. При обѣдѣ вислн тоасты: еп. Чеховичь насамперед одинъ тоастъ въ честь св. отця и цѣсаря, вѣдтакъ другій въ честь кардинала Сембратовича и епископѣвъ, а кардиналъ въ честь еп. Константина. Бѣльше тоастѣвъ не було. Вечеромъ вѣдбула ся академія устроена перемыскими народно-рускими товариствами въ честь епископа.

— Про ревізіи въ редакціяхъ „Галичанина“ и „Страхопуда“ пише ажь нинѣ „Галичанинъ“: „Домашна ревізія вѣдбула ся въ понедѣлокъ минувшого тыждня пополудни въ редакціяхъ Галичанина и Страхопуда и въ приватныхъ мешканяхъ редакторѣвъ тыхъ газетъ. Ревізія переведена була рѣвночасно въ обохъ редакціяхъ. Для переведеня ѣи выслала дирекція поліціи въ одно и друге мѣсце по двохъ комісарѣвъ и по двохъ аґентѣвъ поліційныхъ. Въ редакціи Галичанина бувъ при ревізіи такожь капітанъ ґенерального штабу, зъ чого можна заключати, що ревізія стояла въ звязи зъ арештованями, предпринятими въ вѣйсковыхъ кругахъ по причинѣ выданя якихсь тайнъ россійскому правительству. Вѣсть, ширена газетою Słowo polskie о якѣмсь куферку, котрого редакторъ Галичанина нѣбы не хотѣвъ отворити длятого, що куферокъ той бувъ власностію секретаря россійского консульства, просто схо лена зъ воздуха. При ревізіи не найдено нѣчого пѣдозрѣного. Мы — кѣнчить „Галичанинъ“ — не писали о тѣмъ по причинѣ, що таке бажане выказали тй, що переводили у насъ ревізію.“

— Позавчера померъ у Львовѣ въ 74-ѣмъ р. житя нотарь Александеръ Ясѣньскій. Покѣйный покѣнчивши выдѣлы фільософіи и права на львѣвскѣмъ університетѣ бувъ въ 1848-ѣмъ р. членомъ польскои народовои ґвардіи. Вѣдтакъ служивъ при судѣ, а покинувши посаду заст. прокуратора въ Перемышли, ставъ 1862 р. нотаремъ у Львовѣ. Тутъ вѣнъ бувъ мѣскимъ радникомъ, вѣдтакъ президентомъ мѣста, а вкѣнци одержавъ почетне обывательство. Надто вѣнъ бувъ львѣвскимъ посломъ до сойму краевого, директоромъ щадницѣ, предсѣдателемъ палаты нотарѣвъ и правничого товариства.

— Дирекція зелѣзниць державныхъ доносить намъ, що зъ днемъ 19 с. м. почавъ ся зновъ рухъ всѣхъ поѣздѣвъ на шляхахъ Тернопѣль-Копичинцѣ и Долина-Выгода, а зъ днемъ 20 с. м. на льокальнѣй лініи Львѣвъ-Клепарѣвъ-Янѣвъ.

— Дрѣбній вѣсти. Дня 28 с. м. вѣдбуде ся вѣнчане п. Ґригорія Городницкого, укѣнченого богослова, зъ панною Констанцією Жегалловичѣвною въ Нивицяхъ [стація Ожидѣвъ].

Атены 22 лютого. Вчера рано выруишли повстанцѣ на Канею и почали стрѣляти зъ карабінѣвъ. Коли мимо упѣмненъ изъ стороны адміралѣвъ европейскихъ кораблѣвъ не завертали ся, постановлено бомбардувати таборъ повстанцѣвъ. Зразу стрѣляно зъ кораблѣвъ слѣпыми набоями, ажь опѣсля острыми. Всѣхъ выстрѣлѣвъ дано 40. Коли повстанцѣ звинули грецку хоруговь, зъ кораблѣвъ залишено стрѣляти. Тогдѣ повстанцѣ назадъ заткнули грецку хоруговь на горбѣ надъ таборомъ. При бомбардованю ранено въ грецкѣмъ таборѣ 18 людей, мѣжь ними три монахинѣ.

Царгородъ 22 лютого. На султанскѣмъ дворѣ е сильне сторонництво, котре напирае, щобы безъ проволоки выслати войско до Греція. На послѣднѣй радѣ міністрѣвъ раджено надъ тою справою, але нѣчого ще не порѣшено.

Атены 23 лютого. Міністеръ заграничныхъ справъ вѣдвѣдавъ вчера всѣхъ заступниковъ сторонныхъ державъ и внѣсъ протестъ противъ бомбардованя табору повстанцѣвъ. Говорять, що мівістеръ мавъ заявити, що Греція мусѣла бы збрвати всякй зносины зъ Туреччиною коли бы подѣбный выпадокъ повторивъ ся ще разъ. Турецкій посолъ зажадавъ вѣдкликаня грецкого войска зъ Креты, инакше Туреччина збрве зносины въ Грецією.

Берлинъ 23 лютого. На интерпеляцію, внесену въ нѣмецкѣмъ парляментѣ въ справѣ кретеньскѣй, вѣдповѣвъ державный секретарь Маршаль, що зъ уваги на переговоры, якй ведуть ся мѣжь державами, не може въ тѣй справѣ дати нѣякихъ пояснень. Політика нѣмецка все е однакова и бажае удержати европейскій миръ та цѣлѣсть Туреччины.

Парижъ 23 лютого. На интерпеляцію въ справѣ кретеньскѣй вѣдповѣвъ міністеръ заграничныхъ справъ, що Франція въ порозумѣню зъ иншими державами бажае удержати европейскій миръ. Збранй пѣдъ Кретою кораблѣ державъ дають запоруку, що жадна держава не пѣчне нѣчого на власну руку. Міністеръ упевнивъ, що по заведеню спокою и ладу на Кретѣ островъ той не лишить ся пѣдъ безпосереднымъ панованемъ Туреччины; але и Греція не можна вѣддати Крету, бо тымъ нарушено бы цѣлѣсть Туреччины, а зъ того могли бы выйти дуже сумнй наслѣдки.

Лондонъ 23 лютого. На интерпеляцію въ справѣ кретеньскѣй вѣдповѣвъ міністеръ, що повстанцѣ поновили нападъ на Канею, длятого европейскй фльоты мусѣли силою спинати нападъ. (Опозиція кличе: Пфуй!) Полковникъ Васосъ заявивъ, що грецке войско прибуло на Крету на те, щобы завести спокѣй; але мабуть мае оно иншу цѣль, длятого не можна ему припоручати задачѣ успокоеня острова. — На те одинъ посолъ въ горячихъ словахъ запротестувавъ противъ того, щобы англійскй кораблѣ стрѣляли до повстанцѣвъ, и взагалѣ противъ поведеня европейскихъ фльотъ та гудивъ султана за те, що Турки дѣють зъ Кретенцями.

Вѣдень 23 лютого. Амбасадоры россійскій, італійскій и турецкій знову конферували вчера зъ гр. Голуховскимъ.

Зъ руху выборчого.

—

Зъ Яворѣвщины пишуть намъ:

На день 19 с. м. заповѣджено правыборы въ селѣ Мужиловичахъ на 8 годину рано зъ куріи IV-ои а на 11-ту зъ V-ои. На двѣ годины передъ назначеною годиною збрало ся звыжь 200 селянъ передъ будынкомъ призначенымъ на выборы и ожидали на комісію.

О годинѣ 8½ прибувъ концепістъ яворѣвского староства п. Табо и, яко быстроумный галицкій урядникъ політичный сейчасъ зоріентувавъ ся якъ справу выборовъ повести Зѣ всѣхъ зѣбраныхъ управненыхъ до голосованя впустивъ панъ комісарь до комнаты выборчои вѣйта, писаря громадского и трехъ радныхъ, именно: Олексу Васькова, Ивана Шевчика, Атанаса Ґилевича, Онѣфра Бавтра и Ивана Радюка и сейчасъ замкнувъ дверѣ. Зъ тыми пятьма перевѣвъ выборы въ той способъ, що на выборцѣвъ выбрано вѣйта Олексу Васькова, Онѣфра Бавтра и Ивана Шевчика. Якъ запевняють бувшй въ комнатѣ выборцѣ, тыхъ пятьохъ навѣть не голосували, тѣлько комісарь въ ихъ имени подиктувавъ призвища наведеныхъ выборцѣвъ. Вѣдтакъ панъ комісарь, посидѣвши на мѣсци зо чверть годины, оголосивъ результатъ выборовъ и выйшовъ передъ будынокъ выборчій. Рѣвночасно вышовъ такожь одинъ зъ тыхъ громадянъ, що були въ комнатѣ, и оголосивъ ожидаючимъ голосованя Мужиловчанамъ, що вже по выборахъ! Тогдѣ всѣ покривдженй почали бризкати пану комісареви въ очи словами: „то ошуканьство!“ — „то подоптане законовъ!“ и т. д. Комісарь запытавъ кѣлькохъ зъ товпы, якъ зовуть ся, але жаденъ не признавъ ся. Комісарь запытавъ вѣйта о призвище одного зъ критикѣвъ справедливости комісарскои, а вѣйтъ назвавъ того чоловѣка по имени. Се бувъ Василь Яремѣй.

Здавало ся, що вже конець. Панъ комісарь сѣвъ зъ жандармомъ на вѣзъ и оба вѣдъѣхали. Селяне ще довго радили ся, що робити на таке „legalne przeprowadzenie“ правыборовъ, а около полудня розбѣгли ся.

Въ чотири чи пять годинъ по вѣдъѣздѣ комісаря явившись жандармъ въ селѣ, каже вѣйтови вести себе до Василя Яремѣя, а стрѣча тая скѣнчила ся тымъ, що жандармъ Козловскій страшно змасакрувавъ Яремѣя. Кромѣ грубыхъ тять въ голову мае нещастный Яремѣй посѣкану лѣву руку, котрою заслонявъ ся передъ ударами шаблею въ голову. Факту докладно не описую зъ огляду на се, що введене слѣдство покаже его въ свѣтлѣ правды и выявить виновника непотрѣбно пролитои крови людскои.

Въ ночи того самого дня, въ котрѣмъ вѣдбули ся правыборы въ Мужиловичахъ, привезли жандармы порубаного Басиля Яремѣя до Яворова до мешканя судьѣ п. Гроховича зъ предложенемъ, щобы принявъ его до арешту. Але судья поучивъ жандермовъ, що судъ не давъ приказу того чоловѣка арештувати, отже и до арешту не прийме; нехай его везуть до тои власти, котра выдала приказъ на арештъ. Теперь Яремѣй, на жадане староства, уже въ арештѣ суду яворѣвского.

Кровавый той выборъ огорчивъ не лише Русинѣвъ, але и честныхъ Поляковъ. Оборону нещастного Яремѣя пѣднявъ ся адвокатъ Гібль, найвѣльшій патріотъ польскій въ Яворѣвщинѣ, але сторонникъ польскои людовои партіи. Оборона веде ся енергічно. Въ першій хвили вѣдбѣйшли депешѣ телеґрафічнй до Е. Вел. цѣсаря, до президента міністрѣвъ, до намѣстництва и до президіи суду окружного въ Перемышли та до газетъ Neue freie Presse и Kurjera-a Lwowsk-ого, а надто внесено протестъ противъ мужиловецкихъ правыборовъ, замѣтный тымъ, що самй выбранй на выборцѣвъ вислн его и выказали, що они выбранй на выборцѣвъ нелеґально.

Въ громадѣ Курникахъ заповѣджено правыборы на 20-ого лютого на годину 10. рано Вже о годинѣ 8-ѣй збрало ся около 200 громадянъ передъ громадску канцелярію и ждали на комісаря. О 9-ѣй прибувъ комісарь выборчій, а вступаючи до громадскои канцеляріи, запытавъ стоячого при дверехъ писаря, якъ стоить справа. Одержавши вѣдповѣдь, що „зле стоить“, вступивъ комісарь до канцеляріи а за нимъ вѣйтъ, писарь и двораки. Коли тая компанія була вже въ канцеляріи, приперто дверѣ и за чверть годины выйшли и оповѣстили, що вже по выборахъ. Выбрано дворакѣвъ, а зъ народу, котрого збйшло ся около 200 зъ своимъ о. парохомъ, не взывали нѣкого, навѣть не оповѣщено, що выборы зачинають ся. Нарѣдъ пытае: „Та якъ се? то мы вже нѣчого не значимо? тажь насъ не кликали!“ и т. п. А п. комісарь на вѣзокъ та й въ ноги!

Громада покривджена выбрала сейчасъ трехъ вѣдпоручникѣвъ и выслала ихъ до Яворова шукати правды. Зъ Яворова удали ся вѣдпоручники до Львова, бо якъ казали, въ Яворовѣ арештують тыхъ, котрй приходять упоминати ся о правду. Вчера въ недѣлю були тй вѣдпоручники въ намѣстництвѣ у п. вѣцепрезидента Лідля [п. намѣстника не було, бо выѣхавъ до Перемышля]. Вѣцепрезидентъ Лідль выслухавъ бесѣды вѣдпоручникѣвъ и на потѣху ихъ сказавъ „Podajcie na piśmie!“ Ну, коли на письмѣ, то на письмѣ. Списано все на письмѣ и передано до президіи намѣстництва та й до староства въ Яворовѣ.

Нарѣдъ такимъ поступованемъ ц. к. властій огорченый до крайности.

—

Зъ Комарна пишуть намъ:

Дня 18 с. м. оголосивъ тутешный урядъ громадскій оповѣщенями и тарабаномъ, що правыборы въ Комарнѣ зъ V-ои куріи вѣдбудуть ся 19-ого вѣдъ годины 8 до 11-ои передъ полуднемъ, а зъ IV-ои куріи вѣдъ 3 до 5-ои пополудни. — Позаякъ мѣщаньство зорґанізувало ся до правыборовъ, то бурмістръ д-ръ Яклиньскій вечеромъ 18-ого о 7-ѣй годинѣ скликавъ засѣданє рады, щобы „sprawę załatwić ugodą“ и предложивъ на выборцѣвъ: 3 Русинѣвъ, 3 жидѣвъ а 4 Поляковъ-панѣвъ. Розумѣе ся, Русины на то не пристали, бо Русинѣвъ е бѣльшѣсть, а не выйшло бы навѣть половины ихъ выборцѣвъ, бо лише трехъ противъ сѣмохъ Поляковъ безъ пейсовъ и зъ пейсами. И що-жь дѣе ся? Комісарь Реттінґеръ въ ночи зникае зъ Комарна, а бурмістръ д-ръ Яклиньскій вѣдкликуе розписанй правыборы. Та й маешь, Русине, конституцію!

—

Въ Самборѣ вѣдбуде ся въ четверъ 25-ого лютого о годинѣ 11½ въ „Рускѣй Бесѣдѣ“ зъѣздъ делеґатовъ повѣтовыхъ комітетовъ округа Самборъ-Рудки-Старемѣсто-Турка въ цѣли остаточного рѣшеня що-до кандидатуры зъ IV-ои курія. — Вѣдъ політ. товариства Самборска окружна Рада.

—

Зъ Бучацкого пишуть намъ:

Нашй панки, занюхавши, що нарѣдъ оживае, побоюють ся, щобы не провалитись, бо-жь перше платили лише при выборѣ посла а грошѣ роздавали по найвѣльшѣй части жиды, а теперь „dla nadania legalności“ сѣй справѣ, самъ комісарь выборчій деле ґованый староствомъ сыпле грѣшми вже на правыборахъ.

Ось у Ґригоровѣ въ повѣтѣ бучацкѣмъ приѣхали якйсь молоденькй панъ комісарь та розпочали выборы. Нарѣдъ ґригорѣвскій досыть зрѣлый, абы розпѣзнати, що значить выбѣръ правыборцѣвъ, и рѣдко коли лучало ся, щобы Ґригорѣвцѣ зрадили свою справу. Отже и теперь выбирали по совѣсти и знаню людей, котрй годнй постояти за своимъ. И ось що стало ся! Поминувши, що при голосованю зъ V-ои куріи почитувано напередъ всѣхъ дворакѣвъ, панъ комісарь, коли прийшовъ до голосованя коршмарь, запытавъ его: „co tutaj ludzie piją?“ — а коли почувъ, що по вѣльшой части пиво, сказавъ: „Patrzcie, aby głosy się nie rozstrzelały i abyście dobrze [sic!] głosowali, a ja tu daję 5 złr., aby ci, co głosowali, napili się.“ И положивъ зовсѣмъ „legalnie“ 5 зр. на стѣлъ, яко жертву „dla świętej karczmy“. Честнымъ выборцямъ ажь морозъ пѣйшовъ по за шкѣру! Господарь Тимко Панасюкъ, не могучи стерпѣти, каже: „Пане комісарь! мы за грошѣ голосовъ не вѣддаемо! Просимо возьмѣть ту пятку назадъ!“ А на то панъ комісарь: „Com dał raz, tego nie wezmę!“ И пятка лежала „legalnie“ на столику выборчѣмъ ажь до скѣнченя выборовъ передъ очима всѣхъ и передъ сторожемъ права. Скѣнчили ся выборы, выбрано трехъ певныхъ выборцѣвъ и непевного вѣйта [до выбору причинили ся двораки та кѣлькохъ braci moj-

żeszowego wyznania]. П. комісарь выходять зъ канцелярій, а за ними бѣжить честный Стефанъ Благій, несучи за ними пятку, и каже: „Пане, берѣть пятку! мы за грошѣ не голосували!“ А п. комісарь: „Macie wójcie i rozdajcie ubogim... ja tych pieniędzy nie wezmę!“

А що? не файно у насъ „w tej dzielnicy Polski“? И най хто поважить ся сказати, що не „legalnie“?!... Гей! тажь то вже за пару рокôвъ XX-те столѣте!!!

——

Зъ Чорткова пишуть намъ:

Въ 22 ч. „Дѣла“ зъ дня 9 с. м. появила ся въ рубрицѣ „Зъ руху выборчого“ вѣсть, що чорткôвскій рускій повѣтовый комітетъ выборчій на засѣданю зъ 28 сѣчня поставивъ кандидатуру на посла зъ IV-ои курії п. Франца Борисикевича. — Вѣсть тая вымагає о стôлько спростованя, що кандидатуру п. Борисикевича не поставивъ комітетъ, але поставивъ ѳн въ комітетѣ самъ п. Борисикевичь. Чорткôвскій рускій повѣтовый комітетъ выборчій по выслуханю заявы п. Фр. Борисикевича, що вôнъ готовъ боронити правъ селянъ-выборцѣвъ и заступати въ парляментѣ нап ямъ політики репрезентованои посломъ Романчукомъ, принявъ кандидатуру п. Борисикевича до вѣдомости, при чôмъ зазначено, що остаточне рѣшенѣ о тôй кандидатурѣ може наступити доперва по порозумѣню нашого комітету зъ рускимъ повѣтовымъ комітетомъ выборчимъ въ Бучачи и зъ комітетомъ на судовый повѣтъ Будзанôвскій. — Инша ухвала не могла запасти вже хоть-бы для того, що повѣтъ бучацкій розпоряджає переважаючою бôльшостію голосôвъ, а голосу патріотôвъ зъ того- ь повѣту, яко выразу волѣ народу, мы не могли бы легковажити.

——

Зъ Равщины пишуть намъ:

Цѣкавѣ и поучаючѣ були правыборы въ повѣтовôмъ мѣстѣ Равѣ рускôй. Черезъ борбу пропіваційну розъярены равскій жиды хотѣли доскулити ц. к. старостѣ и выбрати въ V. и IV. курій такихъ правыборцѣвъ, котрѣ въ данôмъ случаю могли бы при выборахъ вôддати свои голосы на кандидатôвъ немилыхъ правительству. Позаякъ жиды въ Равѣ рускôй творять $^2/_3$ частей населеня а взглядно дають $^2/_3$ правыборцѣвъ и зобовязали ся „пôдъ хайремъ“ до солідарности, то можна було допускати, що свого дôпнуть. На урядъ и на Полякôвъ упавъ великій страхъ. Русины сподѣвали ся, що теперь Поляки подадуть руку Русинамъ, щобы разомъ могли честно и легально бороти ся супротивъ жидôвскои переваги — за цѣну умѣщеня на лѣстѣ християньскôй хоть-бы одного або двохъ Русинôвъ на 14 выборцѣвъ. Але Поляки волѣли умѣстити чотирохъ цѣлкомъ непевныхъ жидôвъ на своѣй лістѣ, а о Русинахъ хоть-бы и умѣреныхъ не хотѣли знати и замѣст, честнои й легальнои боротьбы взяли ся до штучокъ.

Выборы зъ V. курії мали перевестись дня 17 с. м. вôдъ 9-ои годины рано до 1-ои пополудни въ малôй тѣснôй сали громадскôй. Заки правыборцѣ зачали сходитись, розмѣщено въ сали выборчôй ватагу мѣщанъ-Полякôвъ, переважно бутныхъ и заживныхъ рѣзникôвъ, та торговцѣвъ свиньскихъ, що густою лавою обступили стôлъ, при котрôмъ сидѣла комісія. Почало ся голосованѣ. Тѣ мѣщане вôддали свои голосы, але не рушали ся зъ мѣсця и не вôдходили. Правыборцѣ-жиды зачали тиснути ся, але ихъ не припускали мѣщане; а коли жалувались на се выборчому комісареви, той збувавъ ихъ стереотипною вôдповѣдію: „Ja temu nie winien, że taki natłok!“ — впрочôмъ потѣшавъ ихъ, що якъ буде треба, то голосованѣ потягне ся хоть-бы й до ночи. Коли приходили до голосованя урядники або Поляки, тогдѣ той живый обручь троха розходивъ ся, але зъ жидôвъ, котрыхъ чекало до голосованя пару сотъ, дотиснуло ся ледви 30. Русины майже зовсѣмъ не голосували. Голосованѣ вôдбувало ся устно и дуже поволи, а о годинѣ 1-ôй, якъ було означено, замкнено дверѣ та й голосованѣ, и польско-урядова ліста перейшла. Жиды сейчасъ зателеґрафували до намѣстництва [и въ вѣденьскихъ дневникахъ наробили крику — *Ред.*] и здав ся, що такожь внесли письменный протестъ. — На другій день при правыборахъ зъ IV. курії жиды, побачивши, що всьо такъ само приготовано, якъ вчера, уже й не хотѣли тиснутись и зновъ перейшла „lista katolicka, ale tylko łacińskiego obrządku“.

Зъ того выходить для насъ Русинôвъ така наука: Не дивуймо ся, що нашь нарôдъ при выборахъ и дасть ся неразъ перехитрити и знасилувати, бо супротивъ терорізму и рôзныхъ штучокъ власти не выдержать, якъ бачимо, навѣть жиды-хусенты, мимо свого фанатизму и завзятя релігійного, мимо всеи своеи солідарности. У насъ есть сила и нашь нарôдъ держить ся; неразъ поборолы мы хитрѣйшѣ штучки... Борѣмъ ся тôлько честно и зъ вѣрою въ успѣхъ нашои святои, справедливои справы, а чи теперь чи пôзнѣйше побѣда наша!

А на доказъ того най послужать правыборы въ поблизькôмъ селѣ Рѣчкахъ, приналежнôмъ таки до парохіи рускои въ Равѣ. Въ тôмъ селѣ есть $^2/_3$ Русинôвъ а $^1/_3$ латинникôвъ, котрѣ мають въ мѣсци свôй костелъ и свого священика, удержуваныхъ Towarzystwo-мъ osad rolnych w Warszawie. Поляки тутъ були певнѣ легкои побѣды, особливо зъ V-ои курії, бо на означену годину [дня 19 с. м.] збѣгли ся поспѣшно до голосованя всякѣ дворскѣ офіціялісты, гаевѣ, слуги и селяне-латинники, навѣть и будники вôдъ зелѣзницѣ, а Русинôвъ було ще дуже мало, бо даснѣйше звычайно переводились тутъ выборы при кôлькохъ людехъ. Команду обнявъ мѣсцевый латиньскій ксьондзъ. Але Русины, упередженѣ своимъ священникомъ, такожь не спали. Озвавъ ся голосъ дзвона церковного и густою лавою присунули честнѣ рускѣ правыборцѣ. Поляки, якъ все несправедливѣ, такъ и теперь умовились голосувати на польского священика и ще двохъ Полякôвъ. Русины, сейчасъ збѣшовшись, умовили ся голосувати на двохъ Русинôвъ та й одного хлѣбороба-латинника. И правда побѣдила, а лукавство перепало. Руска ліста перейшла. Могли Русины пôмститись на Полякахъ и въ IV. курії перевести самыхъ своихъ, але они сказали до Полякôвъ: не памятаємо вамъ того, що вы, хлѣборобы такѣ якъ и мы, а дали-сте ся звести несовѣстнымъ людемъ и темнымъ духамъ на беззаконіе и хотѣли-сте голосувати на кривду Русинôвъ, але ставимо и до IV. курії одного латинника-хлѣороба, абы-сте знали, що Русины вамъ не вороги а братя и щобы вамъ уже разъ отворили ся очи до пôзнаня, що вамъ, польскимъ хлѣборобамъ, туда йти, куда мы рускѣ хлѣборобы йдемо, а не тамъ, де васъ хитрѣ дорадники заманюють — на спôльну шкоду насъ хлѣбороббъ. И якъ поставили селянъ, двохъ Русинôвъ а одного Поляка, такъ тѣ одноголосно и перейшли. Слава и честь вамъ, честнѣ рѣчецкѣ правыборцѣ за те, що вы и безъ чужои кривды постояли крѣпко й честно за себе и за святу руску правду!

——

Зъ Бобреччины пишуть намъ:

Правыборы переводять ся у насъ вже вôдъ тыждня и противнѣ намъ елементы докладають всѣхъ силъ, щобы насъ побѣдити. Розумѣє ся верховодить у всѣмъ выдѣлъ рады повѣтовои, котрого всѣ функціонарѣ, так адміністраційнѣ якъ технічнѣ, на дорожникахъ и возныхъ скôнчивши, уганяють по повѣтѣ мовь шаленѣ. Ба въ Ходорôвщины доносять, що навѣть тамошный урядъ податковый взглядно поборець черезъ своихъ екзекуторôвъ веде шалену аґітацію противъ народного кандидата п. Романчука. Екзекуторы голосять всюда публично: „не выбирайте Романчука, бо вôнъ выробивъ пенсію попамъ и попадямъ“. Се головный арґументъ, котрымъ послуґують ся въ нашôмъ повѣтѣ противъ п. Романчука, користаючи зъ темноты народу головно въ Ходорôвщинѣ.

Въ самôй Бôбрцѣ були выборы розписанѣ зъ V. курії на 15-ого с. м. а зъ IV-ои на 16-ого. Бôбрка — мѣсто переважно жидôвске и жидова вдуча, якъ вѣдомо, все за тымъ, хто сильнѣйшій, рѣшає тутъ майже при всякихъ выборахъ. Давнѣйшими лѣтами бувавъ звычайно компромісъ, котрый хоть не дуже користный, все-таки дававъ Русинамъ 3—4 выборцѣвъ. Доперва при сегорбчныхъ правыборахъ махеры выдѣлу повѣтого постановили не допустити Русинôвъ. Читателямъ „Дѣла“ вѣдомо вже, якъ на кôлька днѣвъ передъ правыборами взывано всѣхъ знатнѣйшихъ жидôвъ до староства и поучувано ихъ, якъ мають голосувати. Вслѣдъ за тымъ розпочали ті жиды пресію на жидову, щобы всѣ до одного станули до голосованя. Ліству выборцѣвъ зъ V-ои курії уложено въ той спôсôбъ, що на 10 маючихъ ся выбрати поставлено зъ-разу самыхъ урядникôвъ мѣсцевыхъ, а переважно політичныхъ, розумѣє ся самыхъ Полякôвъ; але вôдтакъ умѣщено на лістѣ такожь судью п. Сосновского, въ наслѣдокъ замѣту жидôвъ, що имъ не выпадає, голосуючи на урядникôвъ, межи тыми и двохъ зô суду, голосувати противъ п. судьѣ Сосновского, отже часть жидôвъ могла бы черезъ то усунутись вôдъ голосованя.

Тымчасомъ Русины, завязавши чисто мѣщаньскій комітетъ выборчій, не дармували. Зорґанізувавшись якъ можна найлучше, поставили свою лісту — 8 мѣщанъ и двохъ зъ інтеліґенціи а то о. Дзеровича и п. Сосновского. Въ дни выбору мѣщане побоюючись, щобы не стало ся такъ якъ було при выборахъ до сойму коли то 9 правыборцѣвъ выбрало 10 выборцѣвъ, вже вôдъ рана облягли урядъ громадскій, а вôдтакъ лавою посунули до выборôвъ. Мѣщаньство, якъ Русины такъ и латинники, обурене, що ихъ по-просту зигноровано, станули солідарно, такъ що за лістою польскою голосувала тôлько интеліґенція мѣсцева и жиды, а за рускою весь загалъ мѣщаньства. Голосованѣ тревало въ одноѣ V-ôй курії замѣсть [якъ було призначено тôлько дня 15 с. м.] черезъ два днѣ, вôдъ понедѣлка рано до 1-ои годины въ ночи, а вôдтакъ у вôвторокъ вôдъ рана до 3-ои въ ночи. Зъ кôнцемъ першого дня ліста наша мала бôльшôсть, однакъ въ другôмъ дни въ ночи повыволѣкала жидова все, що тôлько могла, живыхъ и умерлыхъ, такъ що на звыжь 700 голосуючихъ польска ліста здобула малу бôльшôсть двацать и кôлька голосôвъ. Мѣщаньство наше списалось якъ годѣ красше. Треба було бачити старцѣвъ по-надъ 80 лѣтъ, якъ они по кôлька годинъ чекали на студени, ажь прийде на нихъ пора голосувати, тымъ бôльше, що жидôвъ пускали до салѣ выборчои по 10, а нашихъ ледви по 2—3, и що мѣщане навѣть телеґрафічно выслали жалобу до намѣстництва на таке поступованѣ. Треба було бачити то одушевленѣ, зъ якимъ нарôдъ боровъ ся за своѣ конституційне право! За те інтеліґенція тутешна, мѣжь котрою есть досыть Русинôвъ зъ роду, майже вся голосувала на цѣлу лісту польску; тôлько зъ учителѣвъ деякѣ голосували на скомбінованy лісту польску зъ рускою. Оденъ лишь п. Сосновскій голосувавъ выключно на лісту руску. За те на третій день выборôвъ противники цѣлу акцію звернули на то, щобы не допустити до выбору ѳго зъ IV-ои курії.

При выборѣ зъ IV-ои курії наступила така сама исторія, якъ въ двохъ попереднихъ дняхъ. Мѣщаньство стануло зновъ якъ оденъ мужь, але ужито всякихъ способôвъ, щобы стерорнізувати жидôвъ та часть мѣщанъ латинникôвъ, и результатъ цѣлои борбы выборчои, закôнченый пôзно въ ночи, бувъ зновъ такій, що наша ліста перепала при малôй меншости голосôвъ. Остаточный результатъ выборôвъ такій, що на обѣ курії мають Русины ледви одного выборця въ V-ôй курії. До лісты на IV. курію Поляки по вычеркненю п. Сосновского не взяли нѣкого зъ Русинôвъ. Вправдѣ въ полудне здавало ся, що прийде до угоды, однакъ розбило ся.

По селахъ бобрецкого судового повѣту селяне держать ся переважно добре — нехай тôлько Ходорôвщина такъ само держить ся! Де дѣють ся надужитя выборчѣ, якъ въ Сернакахъ, Стрѣлискахъ новыхъ, зъ-вôдгамъ вносять ся протесты.

——

Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Въ громадѣ Лисôвцяхъ були правыборы зъ обохъ курій назначенѣ на середу 17-ого лютого, а то: зъ V курії на годину 9 рано а зъ IV-ои на 2 пополудни. Въ недѣлю передъ правыборами зробила собѣ громада передвыборче вѣче въ урядѣ громадскôмъ и назначила на выборцѣвъ чотирохъ господарѣвъ, тыхъ самыхъ на обѣ курії. Тымъ вѣчемъ затреножилось дуже „обывательство“ мѣсцеве — частковый дѣдичь Якубъ Скульскій, такій самый дѣдичь Кляйнеръ и такій самый посесоръ Штерлібъ — и почали черезъ своихъ економôвъ, вѣрникôвъ и факторôвъ провадити контраґітацію. Але нѣхто ихъ не слухавъ. Позаякъ справа мимо всякихъ старань стояла „нефайно“, пôдпринявъ мѣсцевый орґанъ ц. к. староства, громадскій писарь Радзіславъ Ставначій ще досвѣта въ середу акцію въ тôмъ напрямѣ, що лично удавъ ся до посесора Штерліба зъ строгимъ припорученемъ, щобы той всю свою челядь, форналѣвъ, вѣрникôвъ и гуменныхъ конечно дôставивъ до голосованя.

День правыборôвъ зазначивъ ся тымъ, що заразъ досвѣта прибули въ село три жандармы и на спôсôбъ практикованый хиба на Кретѣ перевели бльокаду громадского дому. Вчасно передъ годиною 9-ою прибувъ такожь комісарь выборчій — молоденькій, але [якъ пôзнѣйше показалось] зраджуючій уже чималый талантъ выборчій — концепістъ староства п. Лопушаньскій. Невдовзѣ стягнулись такожь правыборцѣ, а явилось ихъ около 300 душь. Почалось голосованѣ. Першій вôддавъ свôй голосъ честный п. Стефанъ Плащиньскій, начальникъ громады, — очевидно для доброго примѣру — на лісту паньско-жидôвску. Позаякъ п. комісарь выборчій давъ припорученѣ, щобы впускати до голосованя тôлько по одному, тожь розмѣщенѣ при дверехъ и въ сѣняхъ жандармы почали грозячи арештованемъ вôдтручувати громадянъ, що жадали доступу до льокалю выборчого, але за те впускали всѣхъ дворакôвъ, жидôвъ и форналѣвъ. Такъ примѣромъ не впустивъ жандармъ до льокалю выборчого Ивана Стецка, заступника вôйта, але въ тôй самôй хвили впустивъ жида Янкля Буґа; примѣрôвъ такихъ можна-бъ на десятки навести. Мимо того — якъ то кажуть — крôвь дощь де-хто и зъ громадскихъ людей дôставъ ся до середины и вôддавъ свôй голосъ. О 10. годинѣ выголосувала вже вся упривілейована кляса правыборцѣвъ: економы, вѣрники, форналѣ, та й дрôбнѣйша дворска челядь, разомъ около 52 штукъ, та й нашихъ около 40 душь, а ще якихъ 200 самыхъ нашихъ людей стояло на дворѣ, очѣкуючи припущеня до голосу. Тогдѣ п. комісарь видячи, що просомъ вôйны не выграє — що жидôвска ліста при дальшôмъ голосованю перепасти мусить, уживъ дуже простого способы: ото заявивъ, що для него вже досыть голосованя, вôнъ голосованѣ замыкає, а заборонивши, мимо протесту всѣхъ присутныхъ, впускати кого-небудь бôльше до льокалю выборчого, приступивъ до скрутинія. Зъ такихъ геніяльно переведеныхъ правыборôвъ выйшовъ не менше геніяльный результатъ, бо показало ся, що лише три выборцѣ зъ лісты паньско-жидôвскои одержали бôльшôсть и нѣбы стали выбранѣ; натомѣсть що до четвертого зарядивъ п. комісарь выборъ тѣснѣйщій, але переведенѣ ѳго вôдложивъ ажь на пополудне по правыборахъ зъ IV курії. Декому зъ громадянъ выдалось таке заряджене гей-бы трохи нелеґальнымъ а що-найменше зовсѣмъ неоправданымъ; але другѣ говорили, що панъ комісарь „дуже делікатнѣ и потребують поснѣдати“. Такожь не подобада ся декому зъ правыборцѣвъ поведенція п. комісаря въ самôмъ льокали выборчôмъ, бо коли мѣсцевый парохъ о. Ковчь въ тоцѣ правыборôвъ зробивъ п. комісареви чемну увагу по причинѣ голосованя одного малолѣтного дворака, то комісарь наказавъ о. пароховы строге мовчанѣ; натомѣсть п. посесорови Штерлібови було вôльно голосно пôдповѣдати зъ картки всякому дворакови, на кого мае голосувати. Що бôльше, опôсля п. комісарь безъ всякои оправданои причины казавъ о. пароховы выдалити ся зъ выборчого льокалю; натомѣсть ретельно закропленый аґітаторъ Михайло Шимко vulgo Шумка оставъ передъ носомъ п. комісаря ажь до кôнця въ льокали выборчôмъ.

По полудни о годинѣ 2 ôй вôдбули ся правыборы зъ курії IV-ои уже правильно, такъ що громада выбрала всѣхъ выборцѣвъ пôсля своеи волѣ. Але натомѣсть заповѣдженый тѣснѣйшій выбôръ четвертого выборця зъ V-ои курії вôдбувъ ся въ спосôбъ цѣлкомъ містичный, бо зô всѣхъ очѣкуючихъ на той выборъ громадянъ — въ числѣ около 200 людâ — вôдобравъ п. комісарь лишень оденъ голосъ вôдъ Матвѣя Римарчука; натомѣсть уже другого Ивана Когута до голосу не допустивъ, заявляючи, що ему вже досыть. Хто выйшовъ зъ того нѣбы „тѣснѣйшого выбору“, того громада не знає, бо результатъ того послѣдного голосованя не бувъ загалови оголошеный, але здаесь выйшовъ той зъ дворскои лісты, котрому чогось забракло голосôвъ за першимъ разомъ. По тôмъ „тѣснѣйшôмъ выборѣ“ п. комісарь рахувавъ и писавъ щось ажь до самого змерку, а цѣла громада стояла пôдъ канцелярією и мимо наклику комісаря та жандармôвъ не хотѣла розходитись до дому, мѣркуючи зовсѣмъ справедливо, що такій „геніяльный“ комісарь може ще зарядити якійсь „выборы доповнюючі“ и зôпсувати результатъ выборôвъ зъ курії IV-ои. Доперва якъ п. комісарь около годины 7-ои у вечеръ выѣхавъ за село, почали громадяне розходитись до дому. — Розумѣє ся, противъ правыборôвъ зъ V-ои курії, противъ брутального выключеня бôльшои части выборцѣвъ вôдъ голосованя — внесла громада сейчасъ протестъ до староства.

На „делікатнôсть“ панôвъ комісарѣвъ выборчихъ, котрѣ въ тутешнôмъ окрузѣ выборчôмъ особливо при правыборахъ зъ V. курії зовсѣмъ безосновно и противъ закона передчасно замыкають голосованѣ и тымъ способомъ позбавляють бôльшу часть правыборцѣвъ выборчого права, нарѣкають многѣ громады. Противъ тои незаконности одинокій спосôбъ такій, щобы громада заразъ вôдъ початку хмарою ставала до голосованя и голосно а рѣшучо домагала ся вôдъ комісаря вôдобраня голосôвъ, а надто забуваючихъ на приписы службовѣ панôвъ жандармôвъ смѣло и отверто вôзвала до законного поступованя и до безсторонности. Очевидно, що нѣколи не треба забувати въ такихъ выпадкахъ на внесенѣ протесту противъ переведеня правыборôвъ, а де бы панове жандармы занадто собѣ позволяли, тамъ не завадило бы внести жалобу хоть-бы телеґрафічно до команды жандармеріи. А що-до писарѣвъ громадскихъ, котрѣ при выборахъ надуживають свого уряду на шкоду громады, то найлѣпша на те рада, щобы заразъ по выборахъ громада скликала раду громадску и такого писаря вôддалила.

——

Зъ Бродщины пишуть намъ:

Небувалѣ, нечуванѣ, переходячі всяке поняте надужитя дѣють ся въ нашôмъ повѣтѣ при правыборахъ. Конституцією запоручене право выборче просто скасоване. Ось кôлька новѣйшихъ фактôвъ:

Въ громадѣ Монастирокъ правыборы були заповѣдженѣ на 17-ого с. м. на 8-у годину рано, а комісарь о 6-ôй рано закликавъ з

жидовъ, 2 гайовыхъ и лѣсничого та й перевѣвъ выборъ трехъ выборцѣвъ. Наспѣвшихъ 100 правыборцѣвъ селянъ запротестували, а що бѣльше, не позволили войтови дати печатки, хочь жандармерія напирала. Протоколъ выборчій такъ и лишивъ ся безъ печатки. — Громада внесла телеграфічный протестъ до намѣстництва.

Въ Лопатинѣ той самъ комісарь не допустивъ селянъ до голосованя. Голосували тѣлько жиды та двораки и выбрали ксьондзовъ польскихъ, нотаря Гольцера а решту жидовъ. — И аъ-вѣдси пойшовъ телеграфічною депешою протестъ до намѣстництва.

Въ Пониковици малой двораки выбрали на выборцѣвъ шѣстьохъ жидовъ. Селянъ не допущено до голосованя. — Протестъ внесено телеграфічно до намѣстника.

Въ Хмѣльнѣ при правыборахъ дня 20 с. м. мало не прийшло до розливу крови. Правыборы були розписанй вѣдъ год. 8 до 9 въ V. курій, а вѣдъ 9 до 10 въ IV-ой. Тымчасомъ комісарь прибувъ до громадскои канцелярій ажь о $12^1/_2$ пополудни, привѣзши зъ собою окружного писаря зъ Лопатина Ив. Климчука, а ще передъ тымъ прийшовъ жандармъ Жулавскій. Писарь Климчукъ увойшовши до канцелярій, заразъ заявивъ, що выборы вѣдбудуть ся ажь о 8-ой у вечеръ, то нехай выборцѣ розходять ся до дому. Але они не послухали и всѣ лишили ся. Пѣзнѣйше прийшовъ комісарь и перше всего означивъ на кандидатовъ: лѣсничого Адама Дрозда, посесора Якова Наниткевича та Семена Бѣлоуса, и зажадавъ печатки громадскои. Радный Григ. Лотоцкій замѣтивъ на то, що печатка дає ся по голосованю. Комісарь накричавъ на него, що бунтує и приказавъ жандармови вывести его. Коли опѣсля заступець войта Мартинъ Солопъ и радный Илья Соломонъ заявили, що хотять голосувати, комісарь наказавъ усѣхъ выгнати зъ канцелярій. Громадяне змѣркувавши, на що заносить ся, потягнули за собою войта Семенюка, а въ канцелярій лишило ся зъ комісаремъ лише пять людей сторонниковъ двора лопатиньского.

Потомъ жандармъ возвавъ войта до канцелярій. Але громадяне не хотѣли пустити его. Тогдѣ жандармъ, вѣдскочивши два кроки взадъ, взявъ карабінъ на „fertig“, вѣдтягнувъ курокъ и намѣривъ ся стрѣляти до Григорія Лотоцкого и Стефана Суслы. Люде, побачивши се, скупили ся разомъ. Жандармъ каже, що у всѣхъ буде стрѣляти. А тій кажуть: „добре, стрѣляйте!“ и наставляють груди. Жандармъ цофнувъ карабінъ. Опѣсля увойшли до канцелярій Григ. Лотоцкій и Дан. Панасюкъ и запытали комісаря: чи хоче приймати голосы. Але той, побачивши, що голосують не такъ, не хотѣвъ уже бѣльше голосовъ приймати и сказавъ, що вже по правыборахъ. Коли Лотоцкій и Панасюкъ сказали тото людямъ, они ввойшли до канцелярій и почали напиратись: „хочемо голосувати!“ Але комісарь заявивъ рѣшучо, що вже по выборахъ въ обохъ курій, а выбранй на выборцѣвъ: учитель Петро Шостакъ, лѣсничій Адамъ Дроздъ и Мазуръ Іос. Зелиньскій [выслуж. жандармъ]. Господарь Русинъ Иванъ Дроздъ запытавъ комісаря: „А хто-жь ихъ выбравъ? певно писарь Климчукъ и двораки?“ На те Климчукъ почавъ погаными словами безчестити честного господаря, а п. комісарь анѣ писнувъ, лише поскладавъ собѣ акта, на котрій громада таки не дала печатки, и поѣхавъ до Барилова. Передъ тымъ ще пославъ свою фѣру по другого жандарма, але коли другій жандармъ приѣхавъ, уже було по правыборахъ — якъ бачите: дуже „legalnych“.

Такъ то „legalnie“ подготовляє ся выборъ подпираного Его Ем. кардиналомъ „найбольшого католика“ основателя католицкого союза — пана Олександра Барвѣньского — противъ кандидатуры рускаго священника о. Долиньского!

——

Въ Товмачи мають вѣдбути ся нинѣ въ полудне въ сали рады повѣтовои передвыборчій зборы, на котрій вмовѣрно являть ся такожь оба кандидаты т. є. на IV. и V. курію. [*Прим. Ред.* Присланого намъ запрошеня на тій зборы не мѣстимо, бо комітетъ выславъ намъ ихъ за пѣзно; мы доперва вчера достали зъ почты.]

——

Зъ Перемыского пишуть намъ:

П. Лянкевичь, новый нашь староста, розвинувъ сильну акцію выборчу. Всюда при правыборахъ въ повѣтѣ дѣють ся нечуванй рѣчи. Комісарѣ выборчій систематично не держать ся обовязуючого закона. Доказомъ на се майже всюда правыборы. Неоденъ уже выпадокъ славныхъ правыборовъ нашихъ подали мы до публичнои вѣдомости, а коли-бы всьо подавати, редакція мусѣла бы вѣдкрыти окрему рубрику для выборовъ въ нашомъ повѣтѣ. Однымъ словомъ — нелегальность, тероризмъ на кождомъ кроцѣ. Чи однакъ тероризмъ доведе до добра, чи тревалй будуть успѣхи его, се рѣчь бѣльше якъ сумнѣвна, бо исторія учить инакше. А по сихъ словахъ, просимо занотувати дальшй факты зъ тутешнои практики выборчои.

На день 18 лютого були назначенй правыборы въ селѣ Вольшанахъ въ канцелярій громадскій. Тымчасомъ панъ комісарь заѣхавъ до нашого пароха о. Когецкого и разомъ зъ войтомъ порозумѣли ся що-до правыборовъ. При голосованю зъ IV-ои курій достався Андрей Хома 40 голосовъ а Иванъ Довгуникъ 37 голосовъ. Однакъ п. комісарь заявивъ, що е двохъ Довгуниковъ, отже при поновномъ голосованю достався Стефанъ Лещухъ 140 голосовъ. Мимо того п. комісарь оголосивъ выбраными войта Ивана Фенника, хоть достався лишь 17 голосовъ, и Качоровского, що достався 14 голосовъ вѣдъ службы дворскои, котру нелегально допущено до голосованя въ IV-ій курій. При голосованю въ V-ій курій повторила ся та сама исторія. Розумѣе ся, громадяне Вольшанъ внесли протестъ до староства.

Дня 20 лютого вѣдбувавъ ся передвыборчій зборъ въ Мацьковичахъ. На зборѣ були такожь Сенько Вѣтикъ зъ Перемышля и посолъ Новаковскій. Въ часѣ збору прийшовъ жандармъ и показавъ вѣдъ староства легітимацію, що мае арештувати Вѣтика и посла. По зборѣ хотѣвъ жандармъ сейчасъ вѣдпровадити ихъ до староства, однакъ полишивъ ихъ въ селѣ ще переночувати, а щобы не втѣкли, то патролювали коло хаты два жандармы, а кромѣ того въ селѣ чотири патрулѣ хлопскій, котрій вѣйтъ Михайло Ющиньскій додавъ до помочи жандармамъ. На другій день два жандармы вѣдставили Вѣтика и посла до арешту.

Въ Плешовичахъ дня 19 с. м. дожидавъ нарѣдъ коло канцелярій громадскои приѣзду комісаря на правыборы вызначенй на год. 10 рано. Комісарь прибувъ, але не заѣхавъ до канцелярій, тѣлько до дзора и приказавъ покликати туды вѣйта зъ кѣлькома непевными правыборцями. Господарѣ, бачучи, на що заносить ся, не пустили вѣйта зъ печаткою до двора, а хочь вѣйтъ выдиравъ ся и кѣлькохъ побивъ палицею, таки запровадили его до канцелярій. Комісарь прибѣгъ зъ двора до канцелярій и въ злости отворивъ дверѣ зъ такимъ розмахомъ, що стоявшому за дверима жандармови розбивъ нехотячи голову. Вѣдтакъ казавъ арештувати трехъ господарѣвъ: Сенька Деревяного, его батька Ивана Деревяного и Антона Гульця. Жандармъ вѣдвѣзъ ихъ до Перемышля и они нинѣ сидять у вязници. Правыборовъ комісарь уже не переводивъ и выѣхавъ зъ села.

——

Зъ Выжницъ пишуть намъ:

Дня 19 с. м. вѣдбувъ ся у Выжници скликаный мѣсцевымъ комітетомъ зборъ передвыборчій, на котромъ явивъ ся п. Изидоръ Винницкій, надрадникъ суду краевого въ Черновцяхъ яко кандидатъ подпираный правительствомъ и поставленый „Рускою Радою“ черновецкою на посла зъ V. курій. На зборъ явили ся переважно выжницкій жиды, кѣльканацять селянъ та мѣщанъ и майже всѣ урядники и вѣтового суду. На предсѣдателя зборовъ выбрано мѣсцевого лат. пароха Енцінгера и той въ рускомъ языцѣ проводивъ зборови. П. Винницкій въ кандидатскій промовѣ [рускій] заявивъ, що есть Р синомъ; знае вѣдносины буковиньскій; буде добре заступати хлѣборобовъ, робѣтниковъ, ремѣсникѣвъ и т. д.; соціальне питане хоче полагодити въ дорозѣ правнѣй; буде выступати противъ самолюбного давленя одной народности другою [рускои румунъскою]; буде стояти на сторожи силы державы австрійскои. По нѣмъ промовлявъ складачь письма Бучиньскій [по нѣмецки] и запытерпелювавъ кандидата: якъ вѣнъ буде вѣдносатись до загального права голосованя, до регуляцій робѣтничихъ касъ хорыхъ и т. д. На се кандидатъ вѣдповѣвъ загальными фразами, бѣльше вымиваючо. Вѣдтакъ захвалювали кандидата: выжницкій адвокатъ д-ръ Перль [однакъ подносивъ, що посолъ зъ V. курій не повиненъ стояти на національномъ грунтѣ, але повиненъ заступати всѣхъ], вѣдтакъ д-ръ Смаль-Стоцкій, судья Коралевичь и инши. При кѣнци дебаты, выступивъ д-ръ Куликъ и навязуючи до словъ кандидата, що вѣнъ есть Русиномъ зъ крови и кости й хоче заступати переважно Русиновъ а голова часть Русиновъ мешкає въ Галичинѣ, запытерпелювавъ кандидата: 1) якъ кандидатъ глядить на вѣдносины Руси буковиньскои до галицкои? — 2) чи и якъ буде подпирати політичну акцію рускихъ словъ зъ Галичины? На се вѣдповѣвъ кандидатъ майже дословно такъ: „Я стою яко Русинъ на народно-рускомъ становищи; а що рускій нарѣдъ Буковины есть той самъ, що Галичины, то буду въ справахъ національныхъ подпирати рускихъ словъ зъ Галичины, але *не можу вступити до галицко-руского клюбу бо автономічній взгляды Буковины яко окремои провінціи на се не позволяють*“. Вкѣнци зборй приняли майже одноголосно кандидатуру п. Винницкого.

Переглядъ політичный.

Подорожь цѣсаря на пригорѣ св. Мартина, назначено первѣстно на нинѣшный день, вѣдложено на день 24 с. м. Проволока тота мае оставати въ звязи зъ подѣями на всходѣ. Позавчера мавъ гр. Голуховскій довшу конференцію зъ амбасадорами россійскимъ, французскимъ и англійскимъ.

Въ гориційскомъ соймѣ внѣсъ дня 19 с. м. п. Павръ интерпеляцію, въ котрій жадавъ зарады противъ обструкціи словѣньскихъ словъ.

Въ дальматиньскомъ соймѣ того-жь дня порушено знову справу полученя Дальматіи зъ Хорватіею. Справоздавець буджетовои комісіи заявивъ, що его сторонництво не противить ся тому бажаню, але теперѣшна хвиля не надає ся до обговорюваня тои справы, щобы не колотити спокою въ соймѣ. На другій день передъ закрытемъ сойму припоручено выдѣлови старати ся о получене Дальматіи зелѣзницею зъ монархіею и Европою и заведене хорватскои або сербскои мовы въ урядахъ якъ и на державнѣй зелѣзници дальматиньскій.

Въ угорскомъ соймѣ мотивувавъ дня 20 с. м. п. Кошутъ свое внесене, щобы въ р. 1898 обходивъ край 50-тій роковины подѣй зъ р. 1848 и боротьбы за волю. Подѣе зъ р. 1848 — говоривъ бесѣдникъ — мають въ угорскій исторіи значѣне пѣдвалины. Утворенй тогдѣ законы достали санцію угорского короля, а въ р. 1867 скрѣпленй були присягою коронаційною. Отже коли Угорщина охоче народнымъ святомъ обходити роковины утвореня тыхъ законовъ, то не може стрѣнути ся зъ докоромъ, мовь бы хотѣла выступати противъ державно-правныхъ основъ. Коли въ р. 1848 выступлено оружно противъ конституціи, то и Угорщина оружно ся боронила; тота хвиля золотыми буквами записана въ исторіи угорскій, а слава, яку гонведы здобули угорскому имени, належить до всего народу. Коли-жь буде обходити ся разомъ також роковины тои боротьбы за волю, то въ тѣмъ нѣякъ не буде демонстрацій противъ теперѣшнои державно-правнои основы. — Президентъ міністровъ зазначивъ въ своѣй вѣдповѣди передовсѣмъ, що пѣсля регуляміну мае ся на разѣ рѣшати, чи надъ внесенемъ вѣдбути мериторичну розправу, чи нѣ. Отже бесѣдникъ лише въ тѣмъ напрямѣ и хоче высказати свои гадки. Вѣнъ заявляє, що нарѣдъ подѣляє патріотизмъ и пістизмъ внескодавця для подѣй зъ р. 1848 и утвореныхъ тогдѣ законовъ; а правительство выступить въ своѣмъ часѣ зъ внесенемъ, щобы почтити тоту памятку. Однако на тоту частину внесеня, котра домагав ся обходу роковинъ боротьбы за волю, президентъ міністровъ не може пристати, бо еще за рано до спокойного и предметового осуду тыхъ подѣй и могли бы вырынути національнй суперечности, котрыхъ треба оминати. Президентъ міністровъ просить палату, щобы не допустила до мериторичнои розправы надъ внесенемъ п. Кошута. — Такъ и ухвалила палата при поименномъ голосованю. Пѣдъ конець засѣданя внѣсъ п. Кошутъ ще интерпеляцію до президента міністровъ, чи акція державъ въ справѣ кретеньскій мае на цѣли не допустити до вѣйны Туреччины зъ Грецією и довести до окончного полагодженя справы.

НОВИНКИ.

— Затвержене выбору. Цѣсарь затвердивъ выборъ Ант. Шадбея, властителя дѣбръ зъ Богородчина, на маршалка п. Игн. Тыховича, греко-кат. пароха въ Бортникахъ, на вицемаршалка рады повѣтовои въ Товмачи.

— Надзвычайнй вправы мѣшаного хору „Львовского Бояна“ вѣдбудуть ся завтра во второкъ о год. $7^1/_2$ вечеромъ. Зъ огляду на близькій концертъ въ память Т. Шевченка выдѣлъ взыває всѣхъ членовъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— Выдѣлъ „Школьнои Помочи“ въ Коломыи мае честь запросити Вп. членовъ на звычайнй загальнй зборы товариства, котрій вѣдбудуть ся дня 7 н. ст. марця о годинѣ 5. пополудни въ комнатахъ „Рѣдины“ зъ звычайнымъ порядкомъ дневнымъ. На случай недостачи вымаганого числа членовъ вѣдбудуть ся того-жь дня о годинѣ 6-ій вечеромъ II гій загальнй зборы зъ тымъ самымъ порядкомъ дневнымъ безъ огляду на число присутныхъ членовъ. — За выдѣлъ *Л. Сальо; о. К. Кульчицкій.*

— Зъ Дирекціи зелѣзницъ державныхъ одержали мы повѣдомлене, що зъ днемъ 18 с. м. зновъ почавъ ся рухъ всѣхъ поѣздовъ на Коломыйскихъ шляхахъ льокальныхъ, на шляхахъ Карапчію-Берегометъ-Межибороды и на шляху Чорткивъ-Гусятинъ. Натомѣсть на лініи Тернополь-Копичинцѣ зъ причины замети снѣжнои рухъ всѣхъ поѣздовъ здержано зъ днемъ 18 с. м.

— Памятникъ гр. Аѳенорови Голуховскому буде поставленый у Львовѣ. На ту цѣль выдѣлъ краевый зѣбравъ вѣдповѣдну суму и звернувъ ся до громады зъ просьбою, щобы вѣдступила мѣсце на памятникъ. Зъ-разу вѣнъ мавъ станути на площи Голуховскихъ. Та на тій площи ставити-муть вже театръ. въ виду чого проектъ не удержавъ ся. Але й бо другій проектъ, щобы памятникъ Голуховскому поставити въ мѣскомъ огородѣ напротивъ соймового будынку, проваливъ ся, тому що тамъ хотять Поляки поставити памятникъ Костюшкови. Вступаючись передъ польскою Мельпоменою и польскимъ Марсомъ, памятникъ Голуховскому стане хиба передъ будынкомъ намѣстництва на т. зв. „Губернаторскихъ валахъ,“ — идѣже всѣмъ гони имъ пріютъ.

— Студентскій демонстрацій у Вѣдни. По поводу усуненя проф. Кутльмавра, що выкладавъ доси вытичну геометрію на вѣденьскій політехніцѣ и занменована асистента Соботки надзвычайнымъ професоромъ того предмету, урядили студенты кѣлька демонстрацій. Оногды, окруживши повозъ проф. Кутльмавра, они супроводили его середъ окликовъ на честь професора и розбѣгли ся ажь на енергічне вѣзване ректора Прокопа. Другого дня демонстрацій повторили ся. Ректоръ, промавляючи до студентовъ, зганивъ остро ихъ поведене и заявивъ, що зборъ професоровъ ухваливъ, щобы выклады проф. Соботки не розпочинали ся въ сѣмъ курсѣ. На случай дальшихъ демонстрацій сенатъ не щадити-ме найострѣйшихъ каръ.

— Для порубаного жандармомъ зъ нагоды выборовъ Василя Яремѣя зъ Мужиловичь пов. яворовского зложивъ на мои руки В. С. Н. 3 зр. — *Василь Нагирный.*

— Дрѣбнй вѣсти. Д ра Фр. Гофмокля радника высшого суду краевого у Львовѣ, покликано до участи въ анкетѣ, що мае вѣдбутись въ міністерствѣ судовництва въ справѣ выконавчои инструкціи до процесовыхъ законовъ.

75.000 коронъ выносить головна выграна великои инсбрукскои 50-крейцаровои льотерій, котра по вѣдтягненю лишь 20% выплачує ся **готовкою.** Звертаємо увагу нашихъ шановныхъ читателѣвъ на се, що тягнене наступить невѣдклично **дня 20-го лютого.**

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

На конкурсъ зъ речинцемъ до дня 25 н. ст. цвѣтня с. р. выставлено отсѣ 32 парохіи: Старемѣсто дек. старосамборского, Миликъ деканату мушиньского, Войкова деканату мушиньского, Батятичѣ деканату жовковского, Крецовъ дек. лѣського, Крампна дек. дуклянского, Горянка дек. балигородского, Криве ad Тѣсна дек. балигородского, Чорнорѣки дек. коросняньского, Скородне дек. затварницкого, Пискоровичѣ дек. ярославского, Райтаревичѣ дек. мостиского, Дрогомышль дек. яворовского, Дальова дек. яслиского, Трѣйця дек. добромильского, Ясель дек. яслиского, Дорогошѣвъ великій дек. куликовского, Острѣвъ дек. ярославского, Будининъ дек. белского, Хлѣвчаны дек. угнѣвского, Рябе дек. балигородского, Рихвалдъ дек. бѣцкого, Шумячь дек. высочаньского, Днѣстрикъ дубовый дек. жукотиньского, Береги горнй дек. затварницкого, Шандровець дек. затварницкого, Свидникъ дек. старосамборского, Михалевичѣ дек. комарняньского, Белзець дек. потелицкого, Хмѣль дек. затварницкого, Кривця дек. мушиньского, и Ольшаница дек. яворовского. — До канон. институціи вѣзваній оо.: Сим. Чачиловичь на Кобильницю руску, Иванъ Сухій на Жапалѣвъ и Ан. Козаневичь на Быстрицю. — Презенты одержали оо.: Іосифъ Кузьмакъ на Гочѣвъ дек. балигородского и Іосифъ Иванець на Ременовъ дек. куликовского. — Канон. институціо достався о. Вол. Попель на Млыны дек. яворовского. — Завѣдательство достався о. Григ. Романець въ Смильнику дек. затварницкого. — Намѣстництво призволило на дворочну дотацію для сотрудника, що мае надати ся парохови въ Ратванцихъ

Телеграмы „Дѣла“.

Аѳены 22 лютого. Король сказавъ до одного зъ заступниковъ державъ, що постановивъ прилучити Крету до Греціи тогдѣ, коли всѣ его заходы, щобы звернути увагу державъ на Крету, оказали ся даремными. „Бути може — сказавъ дальше, — що тота постанова выкличе противъ мене напоръ вѣзъ стороны державъ; але за мною буде весь грецкій свѣтъ. Можете сій мои слова повторити своимъ товаришамъ.“ — Передъ палатою короля явивъ ся вчера здвигъ народу. Король зъ балькону подякувавъ народови за прихильность и заявивъ, що поведенемъ своимъ сповняє лише волю грецкого народу. Его промову принято зъ великимъ одушевленемъ.

Зъ Креты доносять, що англійскій адмиралъ повѣдомивъ полковника Васоса о постановѣ державъ, ударити на грецке войско, коли бы оно хотѣло дальше поступати и здобувати мѣсця, занятй Турками. Въ тутешныхъ урядовыхъ кругахъ упевняють, що перестороги англійского адмирала вѣдносить ся лише до Канеѣ; плятого Васосъ не зачѣпить Канеѣ, але займе ще кѣлька стратегічныхъ становискъ на островѣ. — Доставу живности для грецкого войска на Кретѣ узнано за дозволену. — Прибувъ до Канеѣ першій нѣмецкій корабель военный и высадивъ на берегъ 95 жовнѣрѣвъ. — Кн. Николай таки вѣдбывъ до Тесалін, а не на Крету, и прибувъ вже до Ларисы.

Лондонъ 22 лютого. Доносять зъ Канеѣ, що фортъ Вуколія завзято боронивъ ся, але вкѣнци мусѣвъ улягчи грецкѣй перевазѣ.

Римъ 22 лютого. Радикалы уладили вчера вѣче для заявленя прихильности Кретенцямъ. На вѣчу було 4 послѣвъ. Ухвалено высказати бажане, щобы сповнили ся надѣѣ Грекѣвъ. Опѣсля выправлено овацію передъ помешканемъ грецкого посла. Въ Неаполю такожь выправлено подѣбну демонстрацію.

Малый фейлєтонъ.

Рахунокъ.

Нема въ житю надъ добрый вже рахунокъ!
Що задумаешь — перше порахуй ся:
Чи въ ладъ доведешь. Добре розмѣркуй ся,
Бо всьо житя одинъ ладъ! не трафунокъ!

А правыборы? Се дивный дарунокъ!
Се право! Хочешь права? Поправуй ся
Розумно... твердо... вперто! Не толкуй ся,
Що тамъ оруже: ковбаса и трунокъ...

Бо правыборы — маневры до бою;
То школа вѣйска и оружя вправа
Для оборонѣ рѣдной мамунѣ...
Тожь порахуйтесь, людоньки, зъ собою:
Кѣлько пѣйде васъ въ бѣй за вашѣ права —
А кѣлько пѣйде въ клапоухѣ хрунѣ?...

Маневры.

То що за вѣйско — пяне, зуховате,
Хильцемъ собѣ все день-нѣчь маневруе?
Що то за старшина всѣмъ передуе —
То вѣдьмо гладке, то зновъ бородате?

То вѣйско хрунѣвъ, зъ правѣку клапате!
Дивѣть, якъ мордовъ по смѣтю нюшкуе,
Бо въ старшины вже брагоньку мѣркуе!...
А може пятку вѣдьмо дасть горбате?...

Маневры, братя! Ей буде вѣйнонька
Велика хрунѣвъ и борцѣвъ зъ народу!
Най не болить васъ люде головонька,
Коли клапатѣ йдуть на вашу шкоду...
Велика правда и народня клуня
Божа з ваша!... Разомъ всѣ на хруня!

Правыборы.

А що хотѣли-бъ? права — и спокою?
Хочете щастя, щобъ вамъ зъ неба впало
Добро привадне, а мастке якъ сало,
А може зъ паньскою ще ковбасою?...

Право здобути мусить ся борбою!
Бажати, плакать, то еще за мало! —
Тра розмахатись, щобъ горячо стало!
А право прийде зъ народного бою.

Вѣйна! Тожь добрыхъ хлопцѣвъ рекрутуйте
Изъ правыборѣвъ, бо то ваша бранка!
Калѣцтво кожде въ бранцѣ допильнуйте!
Ту нема тата, мамы, нѣ коханка...
Най же не буде цюрѣвъ анѣ труня —
Не выбирайте нѣ одного хруня!

Критикамъ.

Знаю я знаю, що мѣй критикъ каже!
„А що-жь?“ — Ось Пегазъ на всѣ ноги груду
Вхопивъ бѣдняка, тягне песю буду
Се-бъ то сонеты політичнѣ маже?

Отъ и вгадали! дѣло песя, враже...
Я не лякаюсь праведного суду!
Хто разъ вхопивъ критичную простуду,
Той зъ критикою бурсы не завяже.

Де будь-що будь не стыдъ за-спѣвъ робити,
Хотя-бъ Пегаза въ плузѣ подавити —
Абы йно разъ пѣйшла своя робота!
Для васъ не складно? То собѣ полайте!
Може въ мудрѣйшихъ зѣрве ся охота?
Даю, що маю, — вы мудрѣйше дайте!

Марко Мурава.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— **Перенесеня.** Міністеръ скарбу перенѣсъ радника и директора скарбового округа въ Бережанахъ, Вас. Яворского, на власну его просьбу до Нового Санча и назначивъ его директоромъ тамошного скарбового округа.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Б. Са. Заплачено теперь до кѣнця лютого. — *Вп. М. Жа вв Ст.* Ще 22 лютого 1896 передано „Нар. Радѣ“. — *Вп. К. Ви. вв Ба.* Годимось.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Копернicкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. I.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкѣвъ. — Замовленя зъ провінцій вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. I.

Кто пье

Катрайнера

Кнайпа солодову каву?

Всѣ

котрѣ люблять смачну каву, хочуть бути здоровѣ и хочуть щадити.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкѣвъ

I. Друки правничѣ:

1. Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра			по 25	кр.
2. Контрактъ купна и продажи	I. лібра		по 40	„
3. „ „ „	II. „		по 40	„
4. „ „ „	III. „		по 40	„
5. Повномочія			по 40	„
6. Подана о екс- и интабуляціѢ, взбръ а) б) в) г) лібра			по 40	„
7. Написы до подань о интабуляцію лібра			по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8. Дневникъ касовый	лібра	по 40	„
9. Книга довжниковъ	„	„ 40	„
10. Книжочка для позичаючого 100 прим.		„ 2·—	„
11. Скриптъ довжный	„	„ 1·20	„
12. Книжочка вкладкова (щадн.)	„	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13. Книжка товарова	лібра	по 40	„
14. Книжка касова	„	„ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15. Списъ членовъ	лібра	по 40	„
16. Грамоты членьскѣ читалень „Просвѣты“ примѣрникъ		по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитѣсть особно.

Женщина

зъ честнои рускои родины, лѣтъ 34, прийме мѣсце у самотного чоловѣка будучого на якѣмъ небудь становиску; годить ся працювати найщирше Вымоги малѣ Ласкавѣ зголошеня на адресу: „ОЛЬГА“ Ставислабовъ poste restante. 1—3

СИРОТА

зъ священичои родины, володѣючи плавно нѣмецкимъ языкомъ, глядае примѣщеня до дѣтей. Скорѣ зголошеня до Адміністрациі „Дѣла“.

Юліянъ бар. Брунцкій

въ пѣдгѣрцяхъ п. Стрый

припоручае

насѣня ячменѣвъ, вѣвсѣвъ, бараболь;

деревця овочевѣ;

поросята повнои крови Йоркшіръ;

дрѣбъ расовый.

Цѣнники на жадане gratis и franco.

61 1—15

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячѣ ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѣ по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

ПОДЯКА.

Выдѣлъ „Рускаго жѣночого Кружка“ въ Коломыи почуваe ся до милого обовязку зложити щиру подяку Вп. Особамъ, що були ласкавѣ взяти участь въ устроенѣмъ нашимъ товариствомъ представленю „Учитель“. Передовсѣмъ честь належить ся Вп. пп. Биберовичамъ за ихъ щиру працю, артистичный провѣдъ и звѣстну знамениту гру [вѣйта и Юліи] п. Весоловскому, що мимо великихъ трудностій справдѣ дуже добре вѣдавъ ролю учителя, якъ не менше пп. Федевѣй, Кобриньскому [въ роли Хоростѣля], Недѣльскому [въ роли Вовка] А. Лепкому, Клѣцикевичеви и всѣмъ аматорамъ, що не жалуючи часу и труду причинили ся своею красною грою до такъ знаменитого вѣдданя цѣлои комедіи. — На представленю явилось немало селянъ и мѣщанъ, та за те, на жаль за мало навѣть найблизшои интеліґенціи, мимо запросинъ, краснои цѣли и погоды. — Чистый доходъ доручено Выдѣлови „Народного Дому“ въ Коломыи.

За Выдѣлъ *А. Кобриньска.*
А. Кульчицка.

КОНКУРСЪ.

Зъ поводу браку одвѣтного до вымогѣвъ конкурсу укваліфікованыхъ кандидатѣвъ — постановивъ Выдѣлъ повѣтовый въ Богородчанахъ розписати повторный конкурсъ на посаду секретаря зъ рѣчною платнею 1000 зр. а 200 зр. титуломъ ремунерациі и зъ правомъ побиранья дієтъ за чинности комісійнѣ. Ремунерація зависить що року вѣдъ ухвалы Рады повѣтовои.

О посаду секретаря убѣгати ся можуть лишень укѣнченѣ правники зъ трема испытама державными, котрѣ выкажуть ся докладнымъ знанемъ языка польского, руского и нѣмецкого, якъ въ бесѣдѣ такъ и письмѣ.

Окрѣмъ того мають кандидаты выказати ся непереступленымъ 40-вымъ рокомъ житя, докладнымъ описомъ минувшого житя, готовостію зложеня кавціи найменше 600 зр., вѣдбутою практикою въ полагодженю справъ и въ рахунковости та непорочностію характеру.

Поданя, власноручно писанѣ и належно удокументованѣ, належить вносити до Выдѣлу повѣтового на руки пѣдписаного презеса найдальше до 15 марта 1897 р.

Богородчаны 18 лютого 1897.

ШЕЛИНЬСКІЙ
презесъ.

59 1—2

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшѣ вина фляшкамъ)

высылае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 38-?

Розклад їзди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом			
поспіш.	5.10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	„ поспіш.	5.22 5.55	Стрия, Лавочного і Хирова Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

ОЦИЛѢ сталевѣ въ видѣ буквы Н Нр. 1, зр. 4·50. Н-ръ 2, зр. 5·— за 100 штукъ; — Діяманты до рѣзаня скла по зр. 1·80, 2, 3 и 4

поручае ПЕТРО ХШОПСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Академик

гляда лекціі

на село.

Poste restante **А. М. Львів.** 3—5

51

Новый фаетонъ

крытый

есть до споданя по дуже приступнѣй цѣнѣ въ Стрыю: *І. МАЗЯКЪ*, майстеръ ковальскій. 2—10

46

МУЖЕСКУ 344 **Безсильность**

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выдяняхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескѣ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Ручить ся, що чиста

Вѣдзначена найвысшими преміями

Томаса мука фосфатова

зъ ческихъ и нѣмецкихъ млыновъ томасовскихъ — се найуспѣшнѣйше и найдешевше средство навозове фосфоромъ.

Ручить ся за змѣстъ цитратовои кислоты фосфоровои.

Для всякого рода рѣлѣ.

Надае ся для запоможеня рѣлѣ убогои въ кислоту фосфорову, для всякихъ родѣвъ збѣжа, окоповыхъ и олѣйныхъ ростинъ, для засѣвѣвъ конюшины и люцерны, для виноградникѣвъ, хмелю и ярины, а спеціяльно якъ найлѣпше для навоженя лукъ.

Перевышае всѣ суперфосфаты тымъ, що довго тримае ся.

Наколи хъ хибувало дещо зъ цитратовои кислоты фосфоровои, то було бы доплачене. Числены премія, вѣдзывы газетъ фаховыхъ и всякѣ поясненя суть пѣдъ руками.

Запыты и замовленя пѣдъ адресою:

Phosphatmehl-Verkaufs-Bureau der böhmischen Thomaswerke in Prag

Mariengasse Nr. 11. 8 6—36

Заступництво для Галичины и Буковины

ІОСИФЪ КАРРАХЪ

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 26. — Телефону ч. 408.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 34 Львôвъ, Середа 12 (24) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрiи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ . .	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поодинокє чисто коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной строчки инсератовой або на мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вôдъ стишка.

Руска акція выборча а Поляки.

Въ теперѣшнôмъ руху выборчôмъ вельми характеристичнымъ є становиско, яке заняла польска суспôльнôсть и праса супротивъ самостôйной акціи, веденой зъ рускои стороны. Бо якъ зъ однои стороны се становиско рôзнить ся засаднично вôдъ становиска зъ давнѣйшихъ кампаній выборчихъ, такъ знов зъ другои стороны годѣ не замѣчати, що теперѣшне становиско есть лишь продовженѣмъ акціи, заинавгурованои въ часѣ выборôвъ сеймовыхъ зъ 1895 р., въ часѣ т. зв. „еры Баденѣвскои“, та лишь въ наслѣдокъ обставинъ теперь яснѣйше спрецизованои и безвзгляднѣйше переводженои.

И симъ разомъ головна акція выборча зъ польскои стороны концентруе ся въ рукахъ польского выборчого комітету центрального. Сей комітетъ — то послѣдна инстанція выборча, а его рѣшеня выконують ся безъ апеляціи, особливо що до всхôднои Галичины. Въ захôднôй Галичинѣ загалъ населеня одноцѣльный пôдъ взглядомъ національнымъ и релігійнымъ, тожь коли осягнено порозумѣнє и згôднôсть поглядôвъ въ квестіи національнои солідарности въ колѣ польскôмъ та спôльного поборюваня соціялъ-демократôвъ и Стояловцѣвъ, — не заходить потреба, або бодай не було бы політичнымъ, розъярювати пристрасти населеня нерозважнымъ терорізмомъ выборчимъ. Таке становиско занявъ польскій комітетъ центральный що до захôднои Галичины.

Що иншого у насъ на Руси. Тутъ польскій комітетъ центральный поставивъ собѣ за засаду: не числити ся зъ волею народу, цно переводити выборы такъ, якъ велить ему „высша“ політика. Зъ однои стороны рускій округи выборчій мають бути рекомпензатою за страты, вôднесенѣ въ захôднôй Галичинѣ въ куріяхъ загальнôй и четвертôй, а зъ другои стороны всхôдна Галичина маѣ бути терепомъ для карколомныхъ продукцій політичныхъ зъ обсягу т. зв. „квестіи рускои“. Въ своѣй великôй вырозумѣлости (!) полишаѣ польскій комітетъ центральный сѣмь чи девять мандатôвъ Русинамъ, апробованымъ вôдъ п. Барвѣньского, а крôмъ того перейшовшимъ строгу цензуру въ самôмъ комітетѣ що-до своихъ пересвѣдчень політичныхъ. Прочій мандаты мусять дôстати ся въ польскій руки, бо того вымагаѣ польска справа „народова“. Вôдъ сеи ухвалы комітету нема апеляціи для нѣкого, — навѣть для п. Барвѣньского, а всѣ покликанѣ и не покликанѣ чинники прикладають згôдно до сего руку, щобы перевести сю ухвалу для славы и добра „ойчизны“.

Вôдповѣдно сему заложеню, праса польска называѣ кождого независимого кандидата рускаго „москвофіломъ“, — аґітацію зъ рускои стороны „пôдбурюваньемъ (wichrzeniem)“, — освѣдомленє широкихъ верствъ рускаго населеня „візантійскою завзятостію обрядовою и гайдамацкою заѣлостію“, — моральне противдѣланє корупціи выборчôй „терорізмомъ“, — а выповненє обовязкôвъ горожаньскихъ въ межахъ правъ конституційныхъ мало що не зрадою державною. Такій гасла пôддаѣ праса польска своѣй суспôльности, остерѣгаючи ся передъ небезпечностію, яка грозить ѣй зъ стороны независимои рускои акціи выборчои, та загрѣваючи ся до веденя борбы на житє и смерть. Въ тôй тактицѣ прасы польскои мѣстить ся ще й друга цѣль: гіпнотизуе ся ту частину своеи суспôльности, котра могла бы обурити ся (а вже не кажемо: ставити опôръ) на таке безвзглядне поступованє супротивъ Русинôвъ. А треба, на жаль, сконстатувати, що праса польска дôпняла своѣ цѣли Суспôльнôсть польска одобрила гасла выборчій комітету центрального и прасы польскои.

Надужитя при правыборахъ того рода, що декуды по селахъ повыходило на выборцѣвъ по шѣсть жидôвъ, суть нѣчимъ въ порôвнаню зъ тымъ, що н. пр. въ Нижневѣ и въ Товмачи выбрано выборцями честныхъ и правыхъ Русинôвъ, — бо выбôръ жидовы есть, якъ пише Gazeta Nar., идеальнымъ пошановаѣмъ свободы выборчои, а переголосованє пятои чи навѣть десятои части населеня польского въ даной мѣсцевости є утискомъ народности польскои, терорізмомъ, візантійско-гайдамацкою безвзглядностію. Ну, и мають вносити ся зъ польскои стороны — risum teneatis! — протесты до староствъ на незаконне переведенє правыборôвъ!

Противъ рускихъ кандидатуръ независимыхъ ставляють ся зъ польскои стороны кандидатуры якъ найменше вôдповѣдній, але за те якъ найбôльше успѣшній. Противъ Романчука поставлено кандидатуру старосты яко одиноко можливу до перефорсованя. Староста въ чинной службѣ кандидуе въ своѣмъ повѣтѣ, а вôдтакъ засяде въ колѣ польскôмъ яко посолъ выбраный въ вôльнои волѣ народу. Ще передъ шести роками, коли то рôвножь кандедатуры старостôвъ выдвигали ся и переводили ся, зазначувано публично обуренє, якъ можна зводити ажь на таку фарсу конституційне право выборче, — але нинѣ, коли розходить ся о поборенє за всяку цѣну кандидатуры Романчука, противъ кандидатуры старосты не лишь не пôдносить ся найменшій голосъ протесту, але навѣть ся поручаѣ ся и пôдпираѣ ся. Nie honorowo ale zdrowo! Такъ само блукала ся по газетахъ польскихъ кандидатура ще другого старосты, доки сей округъ выборчій не вписано на листу округôвъ полишеныхъ Русинамъ. Найлѣпше повыбирати зъ добре зъорґанізованыхъ рускихъ округôвъ выборчихъ кôлькохъ с аростôвъ и міністрôвъrodaków, а певно, що зôтресь голову рускôй опозиціи и гôдна ре резентація польска у Вѣдни буде спасена.

Дальше заатаковано сильно въ теперѣшнôй акціи выборчôй руске духовеньство. Клеветы не пощадили нашихъ священикôвъ навѣть въ ихъ выповненю церковныхъ обовязкôвъ. Вôдчитанє зъ амвонъ архіерейского посланія называѣ ся аґітацією зъ проповѣдницѣ, вôдбиранемъ присяги и т. д. Для ратованя ситуаціи пôдкопуе ся повагу и значѣнє стану духовного, розбуджуе ся зависть противъ священьства и выставляе ся на глумъ чувства релігійнѣ.

На такихъ моральныхъ основахъ оперли мѣродатнѣ и рѣшаючѣ сферы польскѣ акцію выборчу у всхôдныхъ округахъ. Для нихъ нема нѣякои етики выборчои и они не перебирають въ средствахъ. Вдоволяючись фіктійною побѣдою, забувають на наслѣдки, дальше сягаючѣ, такого поведеня. Антаґонізмъ національный и соціяльный мусить скрѣпляти ся, а обуренє и огôрченє придавленыхъ верствъ населеня збôльшати ся. Розбуджена свѣдомôсть правъ горож ньскихъ не може потахнути, а всяке приголомшенє, осягнене хвилево при помочи незаконностій и штучокъ выборчихъ, не убє въ народѣ духа свободы и волѣ. Нарôдъ мѣрить свои силы и оживляе ся вѣрою, що вôнъ поборе своихъ ворогôвъ, бо правда мусить взяти верхъ надъ неправдою.

Вкôнци що-до сеи вырозумѣлости польского комітету центрального для Русинôвъ, то й самъ комітетъ на стôлько не є наивный, щобы думавъ, що нарôдъ рускій зъ того вдоволеный. Для народу руского кандидатъ апробованый п. Барвѣньскимъ а акцептованый комітетомъ польскимъ, маѣ таке саме значѣнє, що й кандидатъ польскій, — бо доказомъ того рôвномѣрный въ однôмъ и другôмъ случаю опôръ. Впрочôмъ й самій „угодовій“ кандидаты рускій оправдують своимъ поведенемъ погляды народу руского на ихъ становиско політичне. Якъ не можь лѣпше даѣ ся тутъ до поведеня тыхъ кандидатôвъ примѣнити приповѣдка: „Wir brauchen nichts zu thun — die hohe Regierung и centralny komitet пôдготуютъ для насъ все“ — а якъ? — про се вже знаемо зъ вѣстей зъ дотычныхъ округôвъ выборчихъ.

Кôнчимо, повтаряючи слова пос. Романчука высказанѣ въ радѣ державнôй: „Комітетъ центральный и правительство разомъ именують кандидатôвъ, полишаючи кôлька мандатô ъ польскимъ псевдо-демократамъ а кôлька зъ ласки Русинамъ, розумѣѣ ся такимъ, котрій якъ правительству такъ и панующôй партіи польскôй цѣлкомъ подобають ся. Отже я мушу въ имени рускаго народу заявити, що мы дякуемо за тую ласку. *Рускій нарôдъ не жадаѣ, щобы ему полишувано означене число мандатôвъ для означеныхъ кандидатôвъ, вôнъ нѣчого иншого не жадаѣ вôдъ Полякôвъ, якъ щобы борба, коли вже мусить прийти до борбы, була ведена льояльно, а вôдъ правительства, щобы оно строго придержувало ся истнуючихъ законôвъ и запоручало повну свободу выборчу, яку признаѣ конституція.* Най тогдѣ число выбраныхъ рускихъ послôвъ выпаде велике або мале, а рускій нарôдъ не буде жалувати ся на выборы“.

Зъ Бразиліи.

Вôдпоручники выдѣлу краевого о. Иванъ Воляньскій и проф. Іосифъ Семирадзкій повернули вже зъ Бразиліи по осьми-мѣсячнôй подорожи. [Жена о. Воляньского померла въ Ріо де Жанейро на жовту пропасницю.] Їздили они туды, щобы оглянути осады галицкихъ кольоністôвъ, пôзнати станъ, въ якôмъ находять ся тамъ нашій переселенцѣ и услôвя кольонізаційнѣ въ Бразиліи.

Напередъ звидѣли они плянтаціи [фазенды] кавы въ Санъ Паольо, а вôдтакъ обѣхали галицкій осады въ Паранѣ и по-части въ Ріо Ґранде до Суль. Въ Санта Катаріна забавили коротко.

Осудъ про кольонізацію бразилійску выпавъ такій, якого можна було зъ горы сподѣвати ся. О. Воляньскій каже, що погляды высказуванѣ въ статяхъ друкованыхъ въ тôй справѣ въ „Дѣлѣ“ є зовсѣмъ вѣрнѣ и такѣ погляды вывезъ о. делеґатъ зъ Бразиліи.

Именно плянтаційнѣ, горячѣ держави, якъ Санъ Паольо, Мінасъ Ґераесъ, Еспіріту Санто и т. д. є для нашихъ людей безвзглядно невôдповѣднѣ и неможливѣ. Лише на дуже неисчисленныхъ фазендахъ, вынмково веденыхъ взôрцево и на великій розмѣръ, можуть часомъ робôтники Італійцѣ по кôлькохъ лѣтахъ заробити бôльшу скôлькôсть грошей. Нашій люде тамъ абсолютно не можуть выдержати и, замкнувши початковый рôкъ дефіцитомъ, сли не умерли на жовгу фебру, то утѣкають зъ-вôдтамъ. Невôдповѣдный кліматъ и въ наслѣдокъ сего хоробы, незнане мовы романьскои, незвычайна поживa и несвѣдомôсть управы кавы — до того ще вызыскъ и надужитя плянтаторôвъ та туга за краемъ — роблять нову вôтчичу для нашого переселенця дѣйстнымъ пекломъ.

На щасте, въ послѣдныхъ трехъ лѣтахъ лише частина нашихъ еміґрантôвъ пôйшла до державъ плянтаційныхъ. Прочій всѣ осѣдали переважно въ Паранѣ, а такожь трохи въ Ріо Ґранде до Суль и въ С. Катаріна. Одну партію нашихъ еміґрантôвъ выекспедіювавъ бувъ аґентъ Нодарі передъ рокомъ до Еспіріту Санто, але они збунтувались, не хотѣли йти до тои держави, а домагались вôдставленя до Параны, кажучи, що они не розумѣли тои деклараціи, яку пôдписували. Тогдѣ правительство приказало компаніи транспортовôй вôдставити непослушныхъ еміґрантôвъ назадъ до Европы. Але компанія обчислила, що дешевше буде вôдставити ихъ до Параны, то и вôдвезла ихъ туда. Вôдъ тогдѣ держава Еспіріту Санта [зъ убійчимъ горячимъ кліматомъ] не приймаѣ вже нашихъ людей, хиба може пôдъ етикетою Босняковъ.

Бразилійске правительство центральне не веде вже кольонізаціи на своѣй рахунокъ и не спроваджуе еміґрантôвъ. Лишь деякій державы плянтаційнѣ и поодинокій спôлки богатыхъ плянтаторôвъ на свою руку спроваджують еміґрантôвъ на робôтниковъ по плянтаціяхъ. И такъ перевозять безплатно робôтниковъ державы Мінасъ Ґераесъ, Еспіріту Санто, Ріо Жанейро [всѣ зъ убійчимъ кліматомъ], але *зъ безвзгляднымъ выключенемъ Галичанъ.* Плянтаторы кажуть собѣ вôдроблятн кошты транспорту, такъ що еміґрантъ стаѣ майже невôльникомъ, доки не вôдробить всѣхъ належитостей. *Парана теперь уже зовсѣмъ не приймаѣ новыхъ еміґрантôвъ*, бо ще не умѣстила навѣть всѣхъ давныхъ; не маѣ грошей на дальшу кольонізацію.

Въ послѣдныхъ трехъ рокахъ осѣло въ Паранѣ менше-бôльше 20.000 Галичанъ, переважно Русинôвъ. Около 5.000 Галичанъ осѣло въ Ріо Ґранде до Суль и въ С. Катаріна.

Осады галицкихъ кольоністôвъ положенѣ на высокорôвни коло столицѣ Курітібы, надъ рѣками Ітуассу та Ріо Негро и коло мѣста Понта Ґросса. Идучи вôдъ моря на захôдъ, розложенѣ рускій осады въ такôмъ порядку:

Въ столици Курітібѣ вôдкрывъ о. Михалевичъ кôлька сотъ душъ Русинôвъ; трохи ремѣсникôвъ а прочій робôтники. Пôдъ Курітібою є двѣ рускій осады: Ґуажувіра [Guajuviга] и Кастеліяно — одинъ день дороги возомъ зъ Курітібы. На тôй кольонiи була велика нужда, грунтъ тамъ кепскій. Тій три осады могли бы удержати по роцѣ священика, котрый бы сидѣвъ въ Курітібѣ.

На захôдъ вôдъ Курітібы лежить найдавнѣйша невеличка оселя Русинôвъ Санта Барбара коло зелѣзничои стаціи Palmeira. Осѣло тамъ передъ шести лѣтами кôльканацять рускихъ родинъ зъ-пôдъ Золочева. Кôлькомъ осадникамъ поводить ся не зле, але богато є мѣжь ними пяниць. Кольонiстъ Наливайко передплачуе пôвнôчно-американьску руску ґазету „Свободу“. Священикъ мусѣвъ бы туда доѣзджати зъ Курітібы. Дякôвъ є мѣжь кольоністами ажь двохъ.

На самôмъ полудневôмъ кôнци Параны, въ сусѣдствѣ дикихъ Индіянъ-Ботокудôвъ, лежить велика польска кольонія Люцена — кôлька миль вôдъ зелѣзницѣ. Центръ заняли давнѣ кольонiсты зъ Конґресôвки. Новыхъ осадникôвъ Русинôвъ посѣлено на дальшихъ улицяхъ въ лѣсахъ. На нихъ то напали недавно Ботокуды и вырѣзали 19 душъ рускихъ. Нашій осадники зъ Люцены не могли бы ще теперь удержати священика самостôйно. Польскимъ капеляномъ є тамъ кс. Иванôвъ, сынъ россійского полковника. Вôнъ править рускій Іорданъ а на Великдень спѣваѣ по руски „Христосъ воскресе“ и за то его люблять Русины. Въ сполученю зъ сусѣдною осадою Аква Амарелля, де осѣло звыжь 300 рускихъ родинъ, удержавъ бы ся рускій священикъ, що доѣздивъ бы на Люцену — день дороги конемъ. — Въ кольонiи Аква Амарелля була страшенна нужда, тифъ голодовый, надужитя.

При устю рѣки Ріо Кляро до Ітуассу лежить осада Ріо Кляро зъ портомъ Барафея. Осѣло тутъ давныхъ родинъ рускихъ разомъ зъ новѣйшими около 350. Сюды переселивъ ся зъ Прудентополісъ о. Никонъ Роздольскій, одинокій рускій священикъ въ Бразиліи.

Свѣжа осада руска есть Жанґада [Jangada] коло Порто Уніао на лѣвôмъ боцѣ Ітуассу.

Найчисленнѣйше осѣли Русины въ Прудентополісъ пôдъ мѣстомъ Понта Ґросса — два днѣ ѣзды верхомъ вôдъ зелѣзницѣ. Є тамъ 1200 родинъ рускихъ. Тамъ панувала величезна нужда, еміґрантôвъ держали цѣлыми мѣсцями въ баракахъ, а декотрымъ и по роцѣ ще не вымѣрили грунту. Въ протягу року умерло 10% зъ голоду. Ся численна осада зможе удержати самостôйно священика за рôкъ, коли вже осадники будуть мати свои жнива.

Взагалѣ потреба теперь пятьохъ рускихъ священикôвъ въ Паранѣ. Польскихъ кольондôвъ є тамъ бôльше якъ двацять.

Що-до условій кольонізаційныхъ — то треба розрôзнити держави горячій плянтаційнѣ и олудневій рôльнитій. Перший вже зъ оглядôвъ фізичныхъ є для нашихъ людей рѣшучо невôдповѣднѣ. Другій, хоть можливій природно, але не можна ихъ назвати корыстными.

Що-до сего треба розрôзнити услôвя фізичнѣ, природнѣ, вôдъ економічныхъ, суспôльныхъ и політичныхъ. Услôвя фізичнѣ були бы на высочинѣ Параны не злѣ. Кліматъ лагôдный,

Політика польска — католицка?

[*Статья надбслака зв краю.*]

(*Конец.*)

Вкбнци и на поли соціяльнбмъ вымагае пастирскій листъ австрійского Епископату певныхъ кваліфікацій вбдъ заступникбвъ народу. Въ листѣ сѣмъ сказано на „важну потребу, щобы були выбранй мужѣ, котрй мають тепле серце для нужды поодинокихъ станбвъ и выробили собѣ поглядъ на цѣлбсть; мужѣ, що истнуючихъ соціяльныхъ роздорбвъ не побільшають тымъ, що взбуджують недовѣрье, незадоволенье, але радше старають ся зъ любовію и справедливостію тй роздоры усунути... *Длятого мусите при выборахъ звернути ваше око на мужѣвъ, котрй и вѣдомостями и досвѣдомъ способнй до того; котрй мають волю дѣлати вз тбмъ напрямѣ, щобы черезъ введенье доброго соціяльного законодавства були слабй бхоронени противъ сильныхъ, честна праця противъ нечестной конкуренціи, а не повинни-сте такихъ выбирати, котрй гадають, що теперѣшнй соціяльй боротьбы дадуть ся лише внѣшными могучими средствами придушити*“.

Кождый знае, якй въ нашбй Галичинѣ вбднсины соціяльнй, якъ власне тй слабй верствы мало в обезпечений противъ вызыску сильныхъ. Досыть пригадати тую масову вандрбвку „за море“ народу, зъ природы своей невбльничо привязаного до своей стрѣхи. А се рѣчь певна, що причины еміґрації лежать въ нуждѣ соціяльнбй и браку опѣки надъ рбльничимъ пролетаріятомъ и малымъ промысломъ. А що и нашй політичнй вбднсины мають въ тбмъ нужденнбмъ соціяльнбмъ положенію низшихъ слабыхъ верствъ великій вплывъ, то признасте чей и вы самй, творцѣ такого стану рѣчи.

Накидуваній ясневельможній и вельможній заступники народу навѣть не розумѣють потребъ люду — сытый голодного не знае... Длятого конституція лишае для „паріѣвъ“ нашои суспбльности кблькадесять мѣсць въ IV. и V. курій выборчбй, щобы мали самй змогу устами вбльно выбраныхъ заступникбвъ промовити: що имъ долягае и чого имъ потрѣбно. Сама справедливбсть и почуте людскости вымагае, щобы тй мѣсця лишити для тыхъ, котрымъ людъ самъ схоче поручити заступництво свонхъ интересбвъ. И тутъ власне найбільше показуе ся бракъ любови и справедливости, тутъ выходить на верхъ подоптане всѣхъ чувствъ христіяньскихъ и людскихъ. Досыть пригадати на мовы д-ра Окуневского въ соймѣ при нагодѣ верифікації выбору декотрыхъ панбвъ послбвъ, якъ и мову посла Бойка, щобы пбзнати, яка кривда дѣе ся тому бѣдному хлопови. Хто годенъ описати тй кривды — надужитя, перекупства, деморалізацію при выборахъ? А нехай бы вы, се наший najserdeczniejsi опѣкуны, и сто разбвъ повтаряли що все се дѣе ся на то тблько, щобы той „poczciwy ludek“ заступити передъ баламученемъ, чи тамъ вырвати зъ рукъ „непокликаныхъ“ опѣкунбвъ, то чимъ, пытаю, потрафите оправдати тую нечувану коррупцію и деморалізацію? Чи може на то треба деморалізувати людъ, щобы его пбднести и уморальнити черезъ вашихъ послбвъ? Дивный способбъ, пбдношеня люду черезъ пониженье, черезъ деморалізацію, черезъ подоптане его актуальныхъ правъ! И вы ще може вбдважите ся сказати, що все те дѣете въ имя католицкихъ идей?! Бо „идеѣ католицкй“ дуже часто у васъ на устахъ — и навѣть тымъ новымъ неґаторамъ волѣ народу, що выйшли зъ мѣжь Русинбвъ, пбддаете „идеѣ католицизму“, щобъ они ними заступали ся и пбдъ ихъ параваномъ выдирали мандаты зъ рукъ люду. Difficile satyram non scribere!

Най же говорять и повтаряють нашй опѣкуны, що они партія католицка, най за рапіą matką повтаряють и н а ш й р е н е ґ а т ы, що они хотять пбдъ прапоромъ католицкимъ зъединати нашу народбсть, то все те будуть лише слова, а дѣла тымчасомъ показують, що въ житю публичнбмъ не тримають ся они тыхъ католицкихъ засадъ, а вже найбільше кидае ся въ очи тото не христіяньске поступоване при выборахъ, де нема часу довго надумуватись, бо periculum in mora — отже чимъ скорше кидае ся прочь тоґу „католицизму“ и уживае ся всѣхъ средствъ, котрй не лишь противнй католицкбй морали, але що ббльше, своимъ цинізмомъ нарушали бы почуте справедливости вже не то католицкихъ, або, хоть бы лишь христіяньскихъ, але навѣть поганьскихъ и цѣлкомъ дикихъ народбвъ. Тажь такого дѣланя не потребувавъ бы встыдати ся той жидбвскій ліберализмъ, що безъ пардону вбддае масы слабшй въ руки сильнѣйшихъ одиниць и той вызыскъ старае ся унормувати законами, — не потребувавъ бы его встыдати ся и той жидбвско-мадярскій ліберализмъ, що баґнетами и кордономъ вбйсковымъ послугуе ся при „вольныхъ“ — ліберальныхъ выборахъ. Не тблько що не потребувавъ бы встыдати ся, але ще мбгъ бы поучити ся, якъ то можна безъ вбйска и его баґнетбвъ, отже безъ непотрѣбного розголосу, а тблько облудою, цинізмомъ, перекупствомъ, вырафінованымъ гнетомъ дбйти до тои самои цѣли, т. е. до цѣлковитого сфальшованя вольнои волѣ выборцѣвъ.

Де-жь той „мессіянізмъ“ народу польского, тая уровна идея польскихъ шовіністбвъ, що ось-то они покликанй до защепленя цивілізаціи христіяньскои по свѣтѣ?! Видимо въ практицѣ, яку то цивілізацію старають ся они защѣпати! Чи корупція, деморалізація, гнетъ політичный, погорда людовыхъ масъ — мають бути першимъ етапомъ на дорозѣ до тои цивілізаціи? Проф. Стан. Тарновскій въ своѣмъ творѣ „Studya do historyi literatury polskiej“ высказуе въ однбмъ мѣсци критикуючи „Księgi Pielgrzymstwa“ тй слова: „Trafne w złem, jakie wytykają, mądre i dobre, kiedy nam każą ducha nie gasić i pielęgnować w sobie wiarę, nadzieję i miłość, błądzą „księgi Pielgrzymstwa“ w swoich pojęciach *i historycznych i politycznych i moralnych nawet*, kiedy nam każą wierzyć w nasze „umęczenie za grzechy świata“, kiedy nam mówią, *żeśmy lepsi i wyżsi od drugich i kiedy nam każą apostołować* cywilizacyą chrześcijańską po świecie, *przyjmując zapewne sposobem śmiałym i lekkowiernym, że ją sami posiadamy*“. А тій „Księgi Pielgrzymstwa“ — той месciянізмъ народу польского все ще покутуе на устахъ шовіністбвъ польскихъ, хотяй давно они самй въ него вже не вѣрять. Але таке надуживане имени „католицизму“ мусить мститись, а слизько пбдкопуе вѣру въ народѣ — якъ польскбмъ такъ и р[illegible]скбмъ, то певно найбільше се, що масы мають ложный поглядъ, мовь-то — засады католицкй вымагають того гнету и гнобленя „слабшихъ“, якъ сего домагають ся и доконують нашй опѣкуны нѣбы-то для того, щобы не запанували елементы противнй вѣрѣ католицкбй и чигаючй на знищене ладу суспбльного...

Такъ отже той неладъ суспбльный, той гнетъ політичный и національный, то упослѣдженье и пониженье слабшихъ масъ носить на собѣ маску католицизму и консерватизму. Що оно в консервативне, то вѣримо, бо не вбдъ нинѣ оно датуесь, се дуже давнй нащадки историчнй, — але не вѣримо, и мы певнй, що всѣ, хто перечитавъ пастирскій листъ епископбвъ австрійскихъ, переконають ся наочно, що се консервоване кривдъ, гнету и несправедливости національнои та соціяльнои не може бути въ дусѣ засадъ вѣры католицкои, отже и не може носити на собѣ марки католицкои.

Сей листъ пастирскій повиненъ передъ всѣми, хоть и найбільше упереджеными, збрати маску католицку зъ шайки шовіністбвъ, а тогдѣ най чимъ-будь иншимъ ослонюють свои махінаціи, якъ имъ буде до вподобы; най покликують ся на якй хотять засады, чи то консервативнй чи ліберальнй, — але най бодай не смѣють ббльше надуживати засадъ вѣры католицкои до покрытя гнету та несправедливости. И прийде часъ, що той штучный станъ упаде, мусить упасти, такъ само, якъ розвѣяла ся мовь дымъ змора жидбвского ліберализму въ „staro-austryackich prowincyach“ за першимъ ширшимъ подувомъ идей, що будь-що-будь лѣпше нѣжь вбнъ увзглядняють потребы и справедливй жадания покривдженыхъ масъ народу.

Длятого треба щирымъ людямъ доложити всѣхъ старань уже при сихъ выборахъ, щобы зъ нихъ выйшли на заступникбвъ народу мужѣ справедливй и розсудній, а не вузкоглядній шовіністы; мужѣ, що мають тепле серце для покривджены ъ и упослѣдженыхъ. Сй выборы най будуть першимъ етапомъ на тяжкбй дорозѣ до усунення зморы, що гнобить нарбдъ рускій пбдъ взглядомъ національнымъ, політичнымъ и соціяльнымъ, а въ котрбй и польскому людови не такъ то щасливо живе ся. Що нарбдъ стремить до того, о сѣмъ свѣдчить що-разъ живѣйша участь люду у всѣхъ зъѣздахъ и нарадахъ надъ его долею. А слибы теперь ще наша „урядова леґальбсть“ перешкодила народови до повнои побѣды, то все-жь рухъ сей, разъ збужденый, не перестане, доки не выборе побѣды для идей справедливости національнои и соціяльнои. Така справедливбсть для всѣхъ народбвъ и для всѣхъ верствъ суспбльныхъ лежить, якъ видимо, въ засадахъ вѣры католицкои, котра наказуе людовь до всѣхъ и помбчь для слабыхъ та пониженыхъ. Тому смѣло до борбы! Зъ нами Богъ!

Н. Н.

Зъ руху выборчого.

На день 1 марта скликуе комітетъ вѣчевый п о в ѣ т о в е в ѣ ч е до Яворова въ цѣли освѣдомленя загалу о текучихъ справахъ політичныхъ. На день 8 марта скличе ся з б б р ъ самыхъ в ы б о р ц ѣ в ъ. Дооколичну интеліґенцію запрошуе ся до численного участи. Аґітація веде ся въ користь кандидатуры п. В а с и л я Н а г б р н о г о.

—

З ъ Г у с я т и н ь с к о г о пишуть намъ:

Зъ нашого повѣту були вже вѣсти въ „Дѣлѣ“, а певно кождому читателеви застряли въ памяти тй „леґально“ переведенй выборы въ Постолбвцѣ, по котрыхъ правыборцѣ п о б и л и в б й т а и к б л ь к о х ъ т. зв. „х р у н ѣ в ъ“. Звѣстно, якъ въ тбмъ селѣ комісарь выборчій выдаливъ зъ салѣ рускихъ священикбвъ, пароха и сотрудника, а якъ се дуже болючо дбйшло громадянъ, бо для кого иншого знайшло ся мѣсце въ сали выборчбй.

Отже таке саме стало ся и въ Увислѣ. Комісарь Амброзевичь выпросивъ зъ салѣ о. Турулу. Нарбдъ запротестувавъ противъ того. Коли-жь панъ комісарь не дуже спѣшивъ ся при голосованю въ V-бй курій допускати селянъ [бо двораки голосували, якъ звычайно, перше!] а селяне напругомъ вперли ся до канцелярій, тогдѣ притомный посесоръ почавъ завертати о. Турулу и благати, щобы вернувъ ся. П. комісарь намагае виновникомъ цѣлои пригоды зробити священика и з а с у д и в ъ о. Т у р у л у н а 100 з р. к а р ы и зробивъ донесене до суду.

Въ Сидоровѣ той самъ комісарь не допускавъ въ V-бй курій до голосованя селянъ [а допустивъ лише дворакбвъ] — то счинивъ ся такій к р ѣ п к і й п р о т е с т ъ, що п. комісарь, поблѣдши, звернувъ ся зъ просьбою до о. Левицкого о интервенцію.

Въ Коцюбинчикахъ вбдограла ся та сама исторія. Селяне, выгнанй зъ канцелярій на двбръ, на заверуху, в д е р л и с я г у р м о ю с и л о м б ц ь д о к а н ц е л я р і и, ажь одвѣрки высадили.

Въ Сокиринцахъ навѣть не переведено правыборбвъ, бо с е л я н е н е х о т ѣ л и в и й т и з ъ к а н ц е л я р і и а комісареви здавало ся, що не буде мѣсця...

Протесты противъ переведеня правыборбвъ идуть безнастанно вбдъ огбрченого народу.

Въ Городинца призначило староство правыборы на 19 ого с. м. Правыборцѣ почали громадити ся вже дуже раненько передъ канцелярією громадскою; около 8-ои годины було ихъ до 500. О $8^1/_2$ явивъ ся комісарь зъ посесоромъ п. Ценьскимъ. Правыборцѣ подѣлили ся на два таборы: по однбмъ боцѣ станули честнй выборцѣ а по другбмъ лакеѣ Ценьского, форналѣ, побережники и т. д. до 80 душь. Наразъ всуване ся до салѣ нѣ ббльше нѣ менше тблько д в а н а ц я т ь б а ґ н е т б в ъ!

Рѣчь ясна, що се безконечно прикро вразило выборцѣвъ, але годѣ! треба пбддати ся. Одинъ зъ выборцѣвъ, ч. Петро Кришталовичь забравъ слово и въ имени громады высказавъ просьбу до п. комісаря, щобы той позволивъ двомъ делеґатамъ громадянъ засѣсти при комісіи, бо до зверхности громадскои нѣхто не мае довѣря. Комісарь за намовою Ценьского [віцемаршалка повѣтового], не приставъ на се. Але люде почали чимъ-разъ дужче домагати ся сего, вкбнци жадане прибрало форму г р б з н о г о к р и к у: „Вбльно Ценьскому бути въ сали, то нехай буде вбльно и бодай одному нашому!“ Тогдѣ комісарь заявивъ, що вбдъ свого не вбдступае, а п р а в ы б о р ы в б д р о ч у е до кблькохъ днѣвъ. Вбдтакъ за порадою п. О. Л—ча громадяне поставили прошене до комісаря, щобы позволивъ двомъ або бодай одному зъ громадянъ бути вже не въ комісіи, але въ сали. Однакъ и на се не приставъ комісарь, а у вбдповѣдь наказавъ людямъ розходити ся, бо се збране правыборцѣвъ вбнъ уважае за „buntownicze zgromadzenie pod gołem niebem“ и нѣкому дальше промовляти не вбльно. По сихъ словахъ счинивъ ся великій к р и к ъ и г в а л т ъ. Зъ пбвъ годины комісія не зважила ся выглянути за дверѣ. Вкбнци выйшли въ такбмъ походѣ: попереду три жандармы, за ними панъ комісарь, за комісаремъ п. віцемаршалокъ Ценьскій сумный, похнюпленый, за нимъ зновъ жандармы. Похбдъ сей поступавъ такъ ажь на Заболоте [резиденція п. Ценьского]. Явивъ ся звѣстный Брандштетеръ зъ вбсьмома чвертками пива, однакъ занюхавъ письмо носомъ и давъ драпака ажь закурило ся. А результатомъ сихъ непереведеныхъ выборбвъ було а р е ш т о в а н е ч о т и р о х ъ ч е с т н ы х ъ в ы б о р ц ѣ в ъ: Петра Кришталовича, Кирила Юркевича, Юрка Гливки и Герасима Горобця. Говорять, що староста, задумавъ с п р о в а д и т и в б й с к о, але до того чей не прийде.

Мабуть нѣколи ще нѣяке село въ цѣлбмъ повѣтѣ не зорґанізувало ся и не держать ся такъ крѣпко и однодушно, якъ теперь честнй Городничане. Хотяй треба признати, що взагалѣ въ Гусятинщинѣ нарбдъ рухнувъ ся, горнесь одушевлено до правыборбвъ; акцію выборчу ведуть молодшй селяне, усуваючи старыхъ „хрунѣвъ“ въ станъ супочинку.

—

якъ въ середнбй Италіи; въ звмѣ перепадае дощь, а морозъ лучае ся рѣдко, и то лишь надъ ранкомъ, а зб всходомъ сонця щезае. Веснують зъ кбнцемъ серпня и у вересни; першй жнива въ грудни. Грунтъ на степѣ дуже мало родить, але на корчунку земля звычайно урожайна, лишь не така ажь казочно плодородна. Наше збже родить ся. Жито и ячмѣнь досыть гарнй. Пшеницю въ сусѣдствѣ лѣсбвъ зъѣдають якйсь животнй. Гречка удаесь гарно [два разы до року]; такъ само бульба [пататы, aunі]. Найбільше садять чорнои фасолѣ и кукурузы. Однакъ тамошна кукуруза и чорна фасоля не смакують нашимъ. Ленъ удае ся, але конопель не видко. И ярина наша удаесь тамъ. Італійцѣ ходять коло винограду и садять овочѣ полудневй. Нашй люде не вмѣють ходити коло того. Мають лише бросквинѣ [persica], котрй тамъ вбдъ давна розмножили ся. Молодй деревця всякои садовины дуже терплять вбдъ величезныхъ муравлѣвъ и всякихъ насѣкомыхъ. Нашй люде садять тютюнъ, а декуды, якъ н. пр. въ Pio Кляр, збирають листя деревця herva mate [гербаты параґвайскои] на продажъ и для власного ужитку. Худобу мають лишь деякй давнѣйшй осадники, безроги мають и новѣйшй. Лише дробу мають тамъ дуже богато. Плугами орють тблько найдавнѣйшй осадники; всѣ прочй працюють руками при управѣ грунту... Корчунокъ лѣса був бы неможливо тяжкимъ. Тому не корчують, лише вырубують лѣсъ, вытинають ліяны та палять той зрубъ. Засѣвы нищать величезнй муравлѣ и стада папугъ. Въ кукурудзѣ роблять шкоду малпы, котрй анѣ гадають носити людемъ воду, якъ то обѣцювали галицкй жиды. Червонй Индія не, замѣсть давати въ замѣну за разовый хлѣбъ діяманты, щобы хлопъ мавъ за що купити собѣ „сто морґбвъ пшеничного поля“, убивають на смерть рускаго хлопа, що ихае ся у ихъ вбдвѣчнй пралѣсы... Такй в услбвя фізичнй.

Коли взяти на увагу услбвя економічнй, суспбльнй и політичнй, то незлй услбвя природнй уступають на другій планъ, а на першій планъ выпинае нужда и голодъ початкуючого кольоніста, анархія и нездарнбсть властей, непевнбсть стану політичного, часто навѣть бракъ безпечности особы и майна; дорожня нечувана, бракъ всякого промыслу; кольонізація веде ся а радше велась неумѣло и недбало; урядники дбають не о добро кольоніи, але о свою наживу; еміґрантбвъ держать цѣлыми мѣсяцями въ тѣсныхъ бараках, де выбухае тифъ и дезинтерія; за роботы коло гостинцѣвъ платять квітками, за котрй купець числить потрбйно; платня, въ порбвнаню до дорожнѣ за мала, не выстачае на найнужденнѣйше житя родины. Осадникъ мусить шукати иншихъ побічныхъ зарббкбвъ о котрй тамъ тяжко, и занедбуе управу свого „льоту“. При такбй нуждѣ вбдзывае ся тымъ сильнѣйша туга за вбтчиною и осадникъ упадае на силѣ душевнбй особливо если не бувъ въ краю крайнымъ бѣдакомъ.

Хто не стратить енерґіи и перебуде тй тяжкй початки, выпалюе стопа за стопою вбдвѣчный лѣсъ и порпае въ нѣмъ сапою, — той дорабляе ся вбдъ курки до поросяти, по кблькохъ лѣтахъ до коровы, а вбдтакъ навѣть колись до вола и плуга [плугъ — то майже недостижимый его ідеалъ]. Вкбнци мае що ѣсти, але до грошей не доходить, бо се край на-пбвъ варварскій, безъ торговлѣ и промыслу. Тамъ може колись знаменито вегетувати, бо кліматъ добрый и за ґрунтъ не тѣсно [39 морґбвъ лѣса на сплату числять на 250 мільрейсбвъ [т. е. коронъ] разомъ], але ширшого розвою економічного и правдивого добробыту не допускають загальнй услбвя економічнй и політичнй на-пбвъ дикои и банкротуючои фінансово Бразилія пбдъ правлѣнемъ ледачои португальскои расы.

Ббльшого маетку доробили ся лишь деякй найдавнѣйшй польскй кольоністы, що осѣли коло столицѣ и збували користно свои продукты, або вендисты т. е. купцѣ на кольоніяхъ, коштомъ новыхъ кольонистбвъ. Тй нашй переселенцѣ, що въ краю мали ся якотако несогбрше, вертають назадъ, скоро лише понюхають того га азду, сли мають за що вертати.

Представивъ я ось цѣлу справу зовсѣмъ предметово, т. е. супоставивши всѣ свѣтлй стороны зъ темными, и конець-кбнцемъ показуе ся, що таки справдѣ не варто туды ѣхати. Впрочбмъ теперь уже сама Бразилія не хоче приймати нашихъ людей.

Л. Г. Ро—скій.

Зъ Калуского пишуть намъ:

Що въ нашомъ повѣтѣ дѣється, не списавъ бы на воловій шкорѣ. Наші честні селяне борють ся якъ львы. „Ржондъ моральный“ тратить голову на видъ тои непоборимои енергіи и солідарности нашого народу. Нинѣ зновъ подаємо деякі факты зъ выборчои акціи въ нашій Калущинѣ, обдарованій братями-Поляками кандидатурою „c. k. starosty“, щобы поконати рускій народъ.

Передъ кількома днями приѣхавъ секретарь староства Трояновскій на правыборы до Сѣльця підъ Войниловомъ, а побачивши велику громаду правыборцѣвъ — „розхорувавъ ся“ и правыборівъ не перевѣвъ.

Онодгы мали відбути ся правыборы въ Вѣстовѣ — и зновъ п. Трояновскій, приѣхавши и побачивши хмару правыборцѣвъ коло уряду громадского — „розхорувавъ ся“. „Głowa — каже — na śmierć mnie rozbolała“... А коли священикъ пожалувавъ єго сараку та й каже: „То чого-жь вамъ було ѣхати, наражувати своє такъ дороге для powiatu здоровле?“ — вінъ відповѣвъ: „Obowiązek, obowiązek urzędowy! Zresztą — додає — ja zapomniałem akta wyborcze w Kałuszu...“ И заразъ вернувъ ся до Калуша. А заразъ того самого дня приходить зъ староства повѣдомленє зъ підписомъ звѣстного комісаря Совиньского, що правыборы въ Вѣстовѣ відкликує ся на часъ необмеженый. Можете собѣ представити огорченє народу!

На 22-ого с. м. були заповѣджені правыборы въ Завадцѣ. И зновъ комісарь, приѣхавши и побачивши богато правыборцѣвъ, не перевѣвъ правыборівъ. Коли они тамъ відбудуть ся, годѣ довѣдатись, бо дуже часто вбйты не оголошують, а бѣдный народъ мусить самъ, декуды цѣлыми тыжднями сторожити, абы комісарь не перевѣвъ правыборівъ безъ участи загалу выборцѣвъ.

Въ Довгій войниловскій перевѣвъ правыборы 16 ого с. м. п. Трояновскій, а властиво паньскій заушникъ Янъ Сярокъ, котрый записувавъ відданій голосы. Отже громадяне внесли протестъ противъ сихъ правыборівъ, доказуючи, що Янъ Сярокъ записувавъ голосованє фальшиво, а комісарь не провадивъ другои листы контрольнои. Факты наведенї въ протестѣ кваліфікувались бы и до прокураторіи.

Въ Голини [де є досыть жидівъ] заповѣджений були правыборы на 18-ого с. м., але комісарь, прибувши до Голиня и побачивши богато народу, не явивъ ся до правыборівъ, ажь на другій день [19-ого] приѣхавъ самъ староста и почавъ ихъ переводити. При голосованю въ V-ои курії „фальшь узявъ гору“, якъ кажуть наші выборцѣ. Поминувши вже то, що жидова завалила комнату выборчу, такъ що нашимъ выборцямъ годѣ було протиснутись, въ додатку ще — якъ кажуть — зайшло пофальшованє голосованя. На примѣръ наводять, що Гринь Ткачукъ, Янъ Назимокъ, Василь Урусъ и Іосифъ Журавковскій голосували на народныхъ кандидатівъ, а писарь записавъ ихъ голосы на кандидатівъ противныхъ. Селяне числили собѣ, що повинні мати зъ 50 голосівъ більше, тымчасомъ скрутинія показала инакше. — Въ IV-ій курії ліста селяньска, мимо всякихъ неправильностій, таки побѣдила.

Въ Завою вызначило староство правыборы на 17-ого лютого на тартаку. Ужито тутъ всякихъ штучокъ и кручокъ — навѣть камерального зарядця Свободу взято за писаря выборчого [честного Михася Мелника, писаря громадского, выгнано зъ салѣ выборчои], спроваджено умысне Поліцера, а мимо всего ліста селяньска славно побѣдила, бо дістала 128 голосівъ противъ 83 взглядно 64 голосівъ, що впали на лѣсничихъ п. Свободы и на славетного Андрея Чѣпка та Гриня Коршовского.

Переглядъ політичный.

Зъ Креты доходять зъ різныхъ сторінъ вѣсти о борбѣ мѣжь повстанцями а Турками. Ираклію (Кандію) облягло 5.000 повстанцѣвъ підъ проводомъ бувшого грецкого капітана. Постанцѣ мали переняти мѣсту воду. Такъ само доносять о завзятімъ бою въ кількохъ иншихъ мѣсцевостяхъ, котрыхъ назвы різно подають, а на мапахъ не всѣ навѣть можна подыбати.

Зъ Вѣдня доносять, що державы поважно забирають ся до того, щобы усунути зъ Креты грецке войско. Зъ-разу выйшла була відъ Нѣмеччины рада, щобы учинити се черезъ блькаду Пірея; але на се не пристала Англія. Черезъ те усунула ся Нѣмеччина взадъ, полишаючи иншимъ державамъ, щобы придумали щось лѣпшого, на що могли бы всѣ згодити ся. Англія бажає, щобы впередъ порѣшити, що має стати ся зъ Кретою, ажь опісля, що зробити зъ Грецією. Нѣмеччина зновъ стоить при тімъ, що впередъ усунути треба грецке войско зъ Креты, а опісля вже зробити ладъ съ Кретою. Отже вырівнанє тыхъ суперечностій мала Австрія взяти въ свои руки. Кажуть, що одно и друге має стати ся рівночасно: має бути оголошена автономія Креты, а рівночасно розпічне ся блькаду, щобы змусити Грецію до уступленя зъ острова. Султанъ мавъ вже пристати на повну автономію Креты. Поголоска, мовь бы держави подали вже Греції ultimatum, а ще за вчасна.

Взагалѣ є гадка, що до войны мѣжь Грецією а Туреччиною на мори державы не допустять. За те побоюють ся заколоту на граници грецко-турецкій, де и Греція и Туреччина громадять свои силы. Зъ Царгороду доносять, що турецке міністерство войны заповѣло управѣ зелѣзницѣ Дедеаґачь-Солунь, що незадовго тамтуды буде перевозити 64 азійскихъ баталіонівъ редифівъ зъ кіньми и амуніцією.

Замѣтна при тімъ всѣмъ рѣчь, що доси сидить грецкій посолъ въ Царгородѣ, а турецкій въ Атенахъ.

Болючо вразила султана вѣсть, яку дістався дня 22 с. м. відъ турецкого посла зъ Атенъ. Магомеданцѣ, поселенї въ грецкій Тесалії числомъ кількa тысячь родинъ, переслали телеґрафічно своимъ одновѣрцямъ кретеньскимъ зазывъ, щобы зъ довѣрємъ підділи ся грецкому пановању, котре навѣть магомеданцямъ віддає більшу справедливість и признає більшу свободу, нѣжь правительство каліфа. Зазывъ кінчить ся словами: „Мы тутъ маємо цѣлкомъ рівні права зъ грецкими христіянами; мы занимаємо мѣсця по всѣхъ урядахъ, въ управѣ мѣстъ и сѣлъ; мы чуємо ся щасливыми и вдоволеными.“

На мѣсце Беровича пашѣ, котрый, якъ відомо, уступивъ зъ становиска ґенерального ґубернатора Креты и выѣхавъ відтамъ за границю, именовано не Измаила пашу, а Фотіядеса бея. Измаилъ паша ставъ войсковымъ ґубернаторомъ. Фотіядесъ бей бувъ вже передъ звышь 20 роками на Кретѣ въ радѣ ґубернатора и оставався на тімъ становиску 6 лѣтъ. Є то старый, хоровитый, добродушный чоловѣкъ, зовсімъ безъ значенья и въ сій важній хвили неспособный на таке становиско. На запытанє, яку має програму для втихомиренья Креты, відповѣвъ Фотіядесъ: „Поки-що не маю жадной. Султанъ мене посылає, то я слухаю, щобы прислужити ся ему опісля силъ моихъ, якъ менѣ велить безмежна вдячність и вѣрність.“

——

Мы подали недавно вѣсть про листъ болгарского кн. Фердинанда до папы, що появивъ ся въ болгарскімъ дневнику „Народня права“. Отже урядовый дневникъ болгарскій „Миръ“ подає таке заперечене: „Маємо уповажненє заявити рѣшучо, що листъ, оголошеный въ дневнику „Народня права“, є підробленый.“

Въ справѣ Болгарина Нижкова, котрый зъ Брукселѣ писавъ до державного прокуратора въ Софіи, що хоче зложити важній свѣдоцтва що-до убійства Стамбулова, доносять зъ Софіи: Прокураторъ відізвавъ єго, щобы прибувъ зъ Софіи и зізнавъ, що знає про убійство Стамбулова и про тайну бувшого міністра Начовича, котрый мавъ мати якусь участь въ тімъ убійствѣ. На те відповѣвъ Нижковъ, що вінъ не знає нѣчого більше крімъ того, що вже разъ, пробуваючи въ Софіи, зізнавъ. А що-до Начовича, то вінъ не має нѣякихъ доказівъ на те, що Начовичъ мавъ участь въ убійствѣ Стамбулова; вінъ, Нижковъ, домагавъ ся лише, щобы Начовича відізвано за свѣдка, а не въ ролѣ обжалованого, якимъ єго зробили опозиційній дневники.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниківъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и вырівнати залеглости.

НОВИНКИ.

— О консекрації Впреосв. еп. Константина Чеховича пишуть намъ:

Въ недѣлю дня 21 н. ст. лютого с. р. відбуло ся въ катедральній церквѣ въ Перемышли торжество посвященя нового владики перемыского Константина Чеховича після приписаного обряду. О годинѣ 9 ій рано численній процесія, священики зъ цѣлои епархіи и вѣрній утворили шпалѣръ на коридорахъ відъ мешканя владики до церкви и серединою того шпалѣру владика перейшовъ зъ мешканя до церкви. Передомъ поступала капітула и численне духовеньство въ святочныхъ ризахъ, відтакъ шли свѣтскій представитель, именно пп. Барвѣньскій и д-ръ Федакъ несли восковій свѣчи, радники судовій Левъ Шеховичъ и Титко Реваковичъ бохонки хлѣба, а членъ выдѣлу краевого д-ръ Савчакъ и директоръ Цеглиньскій несли бочівки зъ виномъ. Въ церквѣ Єго Ем. кардиналъ съ консекраторами епископами станиславовскимъ Куиловскимъ перемыскимъ Солецкимъ и суфраґанами Веберомъ та Ґлязеромъ дожидали прибутя нового владики. Відтакъ відбула ся торжественна служба Божа и обрядъ консекрації. Богослуженє скінчило ся о годинѣ 1-ій. По богослуженю процесія відпровадили нового владику до єго мешканя, де численне духовеньство, родина и запрошенї гостѣ складали владицѣ свои желанія. Въ церквѣ бачили мы кн. намѣстника Санґушка зъ радникомъ Мавтнеромъ и репрезентантівъ властей мѣсцевыхъ. Маршалокъ краевый ґр. Стан. Баденї телеґрафувавъ, що не мігъ прибути зъ причины тяжкои недуги матери. Погода була дуже красна и тому товпы народу въ часѣ цѣлого богослуженя зібрали ся коло катедральнои церкви.

О годинѣ 2-ій відбувъ ся обѣдъ на 250 особъ въ чотирохъ комнатахъ. Въ часѣ обѣду Прэсв. епископъ перемыскій въ гарній руській промовѣ внесъ першій тоастъ въ честь Єго Св. папы и Єго Вел. цѣсаря, яко тыхъ, котрымъ свій высокій урядъ завдячує; дальшій тоастъ підніесъ на честь Єго Ем. кардинала и співконсекраторівъ, згаданыхъ епископівъ. А кардиналъ внесъ здоровле нового владики перемыского. Иншихъ тоастівъ не вношено. Обѣдъ скінчивъ ся о годинѣ 4-ій.

— Зъ „Народнои Торговлѣ“: На 3-імъ засѣданю управляючого Совѣта дня 8 лютого с. р.: I. Принято до відомости: а) що купно дому въ Сяноцѣ зістало довершене за 12.040 зр.; б) що уряджене склепове для Борщева закуплено принагідно: в) що оденъ начальникъ и два помічники выѣхали до Кльостернайбурґа на курсъ господарки пивничной и поносять половину коштівъ самі. — II. Принято 61 новыхъ членівъ зъ 146 удѣлами по 10 зр. — III. Порѣшено дати пр ктикантамъ Бѣлецкому, Бандерскому и Сѣнгалевичеви свѣдоцтво выпису та помічниківъ. — IV. Порѣшено на найблизшімъ засѣданю взяти підъ обрады справу фонду пенсійного персоналу товариства. — V. Назначено новыхъ членівъ контрольныхъ комітетівъ на провінціи на рікъ 1897. — VI. Принято до відомости реферати о инвентурахъ въ Станиславовѣ, Бродахъ, Дрогобичи, Снятинѣ, Городенцѣ и у Львовѣ. — VII. Порѣшено якъ найскорше уреґулювати справу давныхъ залеглостій на довжникахъ склеповыхъ.

— Арештованій посолъ Новаковскій и С. Вѣтикъ та відставленій жандармами зъ передвыборчои нарады въ Мацьковичахъ до Перемышля — знаходять ся теперь у слѣдчій вязници окружного суду. Прокураторія внесла задержати обохъ у вязници: посла за провину зъ §. 302 а Вѣтика зъ §. 300, а судья слѣдчій прихилився ся до того внесеня. Обжалованій відкликались до комнаты радной.

— Въ справѣ заведеня рускаго языка у всѣхъ ґімназіяхъ галицкихъ помѣстила урядова Gazeta lwowska такій комунікатъ:

На сесіи соймовій въ 1895/6 р. поставивъ пос. Барвѣньскій внесене жадаюче заведеня обовязковои науки обохъ краевыхъ языківъ, с. є. польского и рускаго въ ґімназіяхъ. Внесенє се передавъ соймъ правительству, взглядно краевій радѣ шкільній до розслѣду. На ухвалену соймомъ резолюцію надійшла відповѣдь міністра просвѣты, котру выдѣлъ краевый передавъ соймовій комісіи шкільній. Справа, порушена внесенємъ пос. Барвѣньского, а полагоджена міністерствомъ, представляє ся такъ слѣдуе:

„Правительство, а взглядно краева рада шкільна розумѣє потребу знаня обохъ краевыхъ языківъ и підпирає та розширює старанно ихъ науку. Краева рада шкільна заводить о скільки лишь може науку языка польского въ рускихъ ґімназіяхъ, а рускаго языка въ польскихъ ґімназіяхъ. Заходы тѣ не суть безуспѣшній, але успѣхи не всюды однакові. Именно въ школахъ всходніои части краю языкъ рускій есть для учениківъ польскихъ лекцій, бо звычайно хочь трохи єго знають и очевидно вінъ потрібный. На відворотъ Русины чують потребу языка польского. Тутъ отже наука одного и другого языка иде лекше, находить більше охотниківъ и длятого дало ся завести языкъ рускій яко взглядно обовязковый въ ґімназіяхъ польскихъ, а польского въ рускихъ. Въ ґімназіяхъ въ заходній части краю, де молодѣжь польска не має стычности зъ елементомъ и языкомъ рускимъ, дѣло иде труднѣйше и тамъ языкъ рускій есть предметомъ надобовязковымъ. Однакъ и тутъ въ декотрыхъ ґімназіяхъ, именно въ Бохнѣ, Ясли и Ярославѣ найшла ся достаточна скількість учениківъ и наука иде добре.

Але краева рада шкільна мусѣла розважити питанє, чи наука обохъ языківъ може стати ся безвзглядно обовязковою? Заходять противъ того двѣ важній перешкоды. Перша отся, що молодѣжь въ ґімназіяхъ нашого краю, польскихъ чи рускихъ, має вже нинѣ за-для науки нѣмецкого языка тыжднево черезъ вісѣмь лѣтъ о 35 годинъ науки більше якъ молодѣжь въ нѣмецкихъ ґімназіяхъ. Коли бы додати до того ще шѣснацять годинъ тыжднево другого языка, настало бы такъ велике число годинъ, що будять ся сумнѣвы, чи можна єго ученикамъ наказати, чи не наста ло бы — особливо у слабшихъ — дѣйстне перетяженє.

Друга перешкода есть не менше важна и не менше трудна до усуненя. Обовязкова наука языка рускаго потягнула бы за собою въ конечнімъ наслѣдку потребу утвореня и обсадженя стількo посадъ учителівъ рускаго языка, кількo есть ґімназій. Тѣ учителѣ, коли бы мали — особливо въ заходній части краю — занятя учениківъ и привязати до предмету, мусѣли бы мати и урядовій кваліфікаціи и особистій здібности. Тымчасомъ же о учителівъ языка рускаго въ нинѣшнімъ станѣ рѣчей, яко предмету не обовязкового, есть дуже трудно. Посады системізованї неразъ вакують, бо нема кандидатівъ, котрі бы зголошували ся. Въ тімъ станѣ рѣчей розширяти науку языка рускаго на всѣ ґімназіи и робити ей обовязковою, неможливо, бо та наука обовязкова въ однихъ заведеняхъ не могла бы истнувати, о въ иншихъ була бы недостаточна, за-для браку потрібныхъ до неи силъ учительскихъ. Отже все, що въ теперѣшныхъ відносинахъ можна зробити, обмежає ся на заведенє языка рускаго въ тыхъ школахъ, де єго доси не учать, въ мѣру якъ будуть прибувати кваліфікованій учителѣ.

Рескриптъ міністра просвѣты, опертый на повысшихъ поглядахъ, кінчить ся заявленємъ готовости утворити двѣ або три стіпендіи для кандидатівъ на учителівъ языка рускаго, а то въ цѣли придбаня кваліфікованыхъ учителівъ и постепенного розширеня того языка. Коли найдуть ся тій учитель, возьме міністеръ просвѣты підъ розвагу квестію системізованя посадъ учителівъ рускаго языка при тыхъ заведеняхъ, въ котрыхъ доси тои наука нема.“

Таке полагодженє справы рівнає ся відмовѣ, правда присолодженій обѣцянкою стіпендій...

— Реколекціи для Всч. духовеньства відбудуть ся въ дняхъ 1, 2, 3, 4 и 5 н. ст. марта с. р. въ домѣ капітульнімъ при архікатедральній церкви св. Вим. Георгія въ комнатахъ пресвитеріяльныхъ. Початокъ въ понедѣлокъ 1-ого марта о 6 годинѣ вечеромъ, а св. причастіе въ пятницю 5 ого марта.

— Загальній зборы нафтярского стовариша „Східница“ відбули ся въ суботу. Зиску за минувшій рікъ було 758.630 зр.; дівіденды на акцію припадає по 55 зр. До адміністраційної рады выбрано мѣжь иншими кн. Марію Любомирску.

— Нова пригода на зелѣзници. Дня 20 с. м. около 1-ои годины въ ночи зъ пятницѣ на суботу выскочивъ на стаціи Матіївцѣ за Коломыею поѣздъ зъ шинъ въ наслѣдокъ передчасного замкненя зворотницѣ. Именно выскочило шість заднихъ возівъ а останный, наповненый збіжемъ, перевернувъ ся. При всѣмъ тімъ зъ людей не потерпѣвъ нѣхто нѣякого ушкодженя. Львівскій особовый поѣздъ спізнивъ ся въ наслѣдокъ сеи пригоды о три годины.

— Обрывъ горы. Черновецка Gazeta Polska доносить про страшну пригоду, яка лучила ся на тераторіи громады Пожорітта на Буковинѣ. Въ ночи дня 14 го с. м. осунула ся зъ горы, званои Досу-Обчіне глыба землѣ 8 гектарівъ широка. Спадаючи зъ шаленою скоростію долівъ, она ломила по дорозѣ дерева й порывала зъ собою величезне камѣне. На склонѣ горы стояла селяньска загорода. Чорна лавіна роздавила все на дрібняки, присыпуючи рунною двоє людей, Ифтемія Гузака и Юрія Люкана, пять коровъ и пять овець. Часть будынку, малого хлопця, коня, троє телятъ и шість овець земля унесла на собѣ мовь на тратвѣ на 600 м. въ долину, зовсімъ не ушкодивши ихъ. Гузака выдобуто зъ підъ руинъ ще живого, але вінъ въ наслѣдокъ одержаныхъ ранъ померъ. Тѣло Люкана и присыпаній звѣрята відкопано ажь другого дня. Они були столочені въ одну невыразну масу.

— Чума въ Бомбаю. Відъ появы чумы, т. є. відъ 29-го падолиста м. р. було въ Бомбаю, після урядовыхъ выказівъ, 6.853 случаєвъ слабости и 5.447 случаєвъ смерти. Зъ того на минувшій тыждень припадає 893 случаєвъ занедужаня и 866 случаєвъ смерти. До дня 14-ого с. м. було въ цѣлімъ окруґѣ 9.911 случаєвъ занедужаня а 8006 случаєвъ смерти. Видко, що чума помалу вникає въ глубону краю.

— Кістякъ мамута, въ цѣлости захованый, відшайдено першій разъ минувшого лѣта. Підъ Томскомъ, въ мѣсци, де рівночасно подыбано й слѣды поконвѣчныхъ людскихъ осель. Відкрывъ се мулярь, беручи пѣсокъ до будовы собору и повѣдомивъ о тімъ зоольоґівъ Кащенка и Лемана. Кости мамута лежали на просторѣ 8 м. довгімъ, а 3½ м. широкімъ. Коло кістяка знайдено слѣды огнища, вугле, кремінь и людскі кости.

— Новы австрійскі банкноты. Міністерство скарбу приняло вже рисунковї взоры новыхъ банкнотівъ по 10, 20, 100, 200, 1000, 2000 и 4000 коронъ. Теперь ще має приняти такій-жь взоры угорске правительство, а відтакъ наступить выдача новыхъ нотъ.

— Дрібній вісти. Львівскій броварники звязали ся въ товариство, що обіймає въ свій зарядъ всѣ львівскій бровары и лисинецкій. Директоромъ товариства ставъ властитель бровару на Погулянцѣ, п. Кіяйнъ. — У Львовѣ буде основане акційне стоваришене для нафтярского промыслу. — Въ львівскихъ кошарахъ архикн. Кароля Людвика панує жолудковый тифъ. Доси занедужали тамъ 4 вояки. — Невѣдомый добродій подарувавъ львівскій політехніцѣ свою велику бібліотеку и коллекцію математичныхъ, астрономічныхъ и фізикальныхъ инструментівъ. Даръ представляє вартість звышь 40.000 зр. — Въ Косоціцахъ коло Подгужа підъ Краковомъ застрѣливъ ся касіеръ выдѣлу повѣтового зъ Велички Лаґуна, шістьдесять и кількалѣтный кавалеръ; причина самоубійства незнана. — Копальню и рафінерію Ґартенберґа въ Східници закупила австро-бельґійска спілка за 2,400.000 зр. — На островѣ Сицилії и на сусѣдныхъ побережахъ аґенінського півострова дало ся чути минувшои пятницѣ трясене землѣ; шкоды незначній. — Въ Іспанії панують такій морозы, що въ провінціи Малаґа вымерзли скрізь цукрова тростина и помаранчевій дерева. Страты на цукровій тростинѣ выносять 16 міліонівъ. Въ многихъ провінціяхъ, особливо-жь въ Малязѣ и Севіллі грозить жителямъ голодъ. — Въ Петербурзѣ ладять ся до обходу 200-лѣтного ювілею до заснованя россійскои столицѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— II. Справоздане дирекціи общества взаимного кредиту „Вѣра“ товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Перемышли зъ дѣяльности и рахунковъ за рокъ 1896. Зъ кінцемъ 1895 р. числило товариство 947 членовъ; въ роцѣ 1896 прибуло 195 а убуло 58, отже зъ днемъ 31 грудня 1896 року числило оно 634 членовъ. — Декларована на удѣлы тыхъ 634 членовъ квота выносила 31 грудня 1896 року 15.940 зр., а дѣйстно вплаченыхъ удѣловъ було зъ кінцемъ 1896 року 12.258 зр. або 76·90% деклароваиои квоты, а 19 зр. 33 кр. пересѣчно на одного члена. — Солідарна одвѣчальность членовъ въ высотѣ 5-разовой деклароваиыхъ удѣловъ выносить 79.700 зр. — Фондъ резервовый товариства выносить 771 зр. 27 кр. або 6·29% вплаченыхъ удѣловъ, и 1 зр. 21 кр. пересѣчно на одного члена. — Цѣлый маетокъ власный товариства выносить зъ днемъ 31 грудня 1896 року: 1) въ удѣлахъ 12.258 зр., 2) въ фондѣ резервовомъ 771 зр. 27 кр., разомъ 13.029 зр. 27 кр., отже 20 зр. 55 кр. пересѣчно на одного члена. Кромѣ того посѣдае товариство окрему резерву стратъ на высотѣ 100 зр. — Вкладки на рахунокъ бѣжучій [щадничѣ] выносили зъ днемъ 31 грудня 1895 року 40.550 зр. 43 кр., а зъ днемъ 31 грудня 1896 року 47.859 зр. 31 кр. — Въ Банку австро-угорскомъ остало зъ попереднього 1895 року 28 реесконтованыхъ векслѣвъ на загальну суму 6.174 зр. Въ протягу року 1896 реесконтовано 93 векслѣвъ на суму 31.574 зр., зъ того сплачено въ протягу 1896 року 99 векслѣвъ на суму 32.928 зр. остало въ Банку 22 штукъ реесконтованыхъ векслѣвъ на суму 4.820 зр. Взагалѣ вѣдношене капіталу чужого до власного представляло ся въ нашомъ товариствѣ зъ кінцемъ року бѣжучого якъ 4·04 : 1·00. — Позичокъ на скрипты удѣлило товариство въ протягу 1896 року: 133 на квоту 20.776 зр., зъ року минувшого остало 327 позичокъ на квоту 40.808 зр. 44 кр., було отже разомъ 460 позичокъ на суму 61.584 зр. 44 кр. Зъ того сплачено 56 позичокъ на квоту 16.998 зр. 23 зр., остае отже зъ кінцемъ 1896 року позичокъ скриптовыхъ 401 на квоту 44.586 зр 21 кр. — Позичокъ на векслѣ удѣлено въ протягу 1896 року 809 на квоту 81.867 зр. 50 кр., зъ року 1895 остало позичокъ векслевыхъ несплаченыхъ а квоту 15.075 зр. 30 кр., було отже разомъ позичокъ векслевыхъ на квоту 96.942 зр. 80 кр. Зъ того сплачено въ роцѣ 1896 позичокъ 581 на квоту 75.902 зр. 30 кр., остае отже зъ кінцемъ 1896 позичокъ 228 векслевыхъ на квоту 21.040 зр. 50 кр. Разомъ остало отже зъ кінцемъ року 1896 на рахунокъ слѣдуючого року всѣхъ позичокъ на квоту 65.626 зр. 71 кр. — Товариство мае ульоковану яко конто жирове въ Банку австро-угорскомъ квоту 100 зр. — Капіталъ оборотовый товариства представлявъ зъ початкомъ року 1896 квоту 56.690 зр. 43 кр., зъ кінцемъ року 1896 квоту 68.196 зр. 59 кр. — Загальный оборотъ касовый выносивъ въ 1896 роцѣ 428.487 зр. 81 кр. — Чистый зыскъ въ роцѣ 1896 выносить 961 р. 80 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24. лютого. Fremdenblatt доносить, що подорожь цѣсаря на пригобе св. Мартина вѣдложено до суботы або недѣлѣ.

Атены 24 лютого. Середъ населеня велике зворушене. По улицяхъ ажь кишить; чути проклоны, киданѣ на державы. Въ ночи вѣдбула ся рада міністровъ. Опослѣ вѣзвано міністра маринарки до палаты королевской; вѣдтамъ удавъ ся міністеръ до уряду телеґрафічного и выславъ приказы для фльоты. Положене грецкого войска на Кретѣ безнадѣйне. Европейскій кораблѣ не пускають живности и амуниціи, а залоги кораблевъ перервали звязь межь грецкимъ адміраломъ а полковникомъ Васосомъ. Васоса повѣдомлено, щобы не рушивъ ся анѣ крокъ на передъ, бо инакше будуть стрѣлятн. Розойшла ся вѣсть зъ достовѣрного жерела, що заступники державъ мають нинѣ зажадати, щобы грецке войско до 24 годинъ опустило Крету. Король не буде могъ послухати того жаданя. Прибули сюды италійскій студенты-добровольцѣ, котрі выбрали ся на Крету; одушевлене населеня велике; по улицяхъ чути оклики на честь Италіи, Греціи и Креты. — Англійскій кораблѣ блюкують островъ Черіго (Китеру). — Порта повѣдомила амбасадорѣвъ, що повстанцѣ окружили коло Вуколіи двѣ компаніи турецкого войска; лише одному офіцярови и 10 жовнѣрамъ удало ся утечи.

Канеа 24 лютого. Вернули сюды консулѣ италійскій, англійскій и россійскій зъ Селіна; кажуть, що тамъ веде ся завзятый бой межь христіянами и магомеданцями.

Римъ 24 лютого. Державы мають спільною нотою удѣлити Портѣ раду, щобы згодила ся на автономію Креты.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Достати можна въ тов. „Просвѣта“.

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

23 н. ст. лютого 1897.

Львовъ: Пшениця 7·65 до 7·70, жито 5·— до 5·75, ячмѣнь броварный 6·— до 6·50, ячмѣнь пастевный 4·75 до 5·—, овесъ 5·60 до 6·—, рѣпакъ 12·— до 12·50, горохъ 5·— до 8·—, вика 4·25 до 4·75, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 4·25 до 4·75, гречка —·— до —·—, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 40·— до 55·—, конюшина шведека 35·— до 50·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·— кукурудза стара 5·— до 5·25, кукуруза нова 5·— до 5·25, хмѣль —·— до —·— за 100 кіло у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ —·— до —·— зр.

Надослане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. I.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. I.

Giesshübler зъ молокомъ

вельми поручае ся лѣкарями при **катарѣ бронхіяльномъ дѣтей,** якій такъ часто лучае ся въ зимѣ. З части Giesshübler Sauerbrunn мѣшае ся зъ одною частиною горячого молока и подае ся ту лѣтну мѣшанину. 822

Конкурс.

Виділ тов. „Руска Бесіда у Львові“ розписуе сим конкурс на самостійного директора народного театру „Рускоі Бесіди у Львові“.

УСЛІВЯ:

1. Обняте театру у власний заряд дня 1 н. ст. цвѣтня с. р.
2. Зложене відповідноі кавціи.
3. Предложене свідоцтв дотеперішнього занятя.

Поданя належить внести на письмі найдальше до 15 н. ст. марта с. р. до Виділу тов. „Руска Бесіда у Львові“ (Ринок ч. 10), де також засягнути можна близших пояснень. 57 2—3

У Львові дня 17 лютого 1897.

МОЛИТВЕННИКЪ

выданый „Просвѣтою“

въ народной мовѣ, великій, обіймаючій 640 сторонъ друку, найновѣйшій зо всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: 1) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечернѣ, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои. г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристіи. IV.) Молитвы для рожного вѣку стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ, VII.) Молитвы сполученій зъ вѣдпустами, VIII.) Акафистъ до а) Псуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая, IX.) Молебенъ до пресв. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній б) щоденній, в) на празникъ Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и иншій пѣсни церковній. XII.) Мѣсяцословъ цѣлого року.

Сей Молитвенникъ достати можна въ канцеляріи тов. „Просвѣта“ Ринокъ ч. 10, въ книгарни Ставропігійскій и въ переплетничомъ заведеню М. Спожарского по такихъ цѣнахъ:

1) Молитвенникъ брошурованый	—	зр. 70 кр.
2) оправленый на-пѣвъ въ полотно зъ одвѣтными вѣдтисками	—	„ 90 „
3) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками	1	„ 30 „
4) справленый якъ пѣдъ 3) зъ додатковъ золоченыхъ берегівъ	1	„ 30 „
5) оправленій на-пѣвъ въ шкіру зъ золоченями и вѣдтисками	1	„ 10 „
6) оправленый цѣло въ шкіру зъ золоченями и вѣдтисками	1	„ 60 „
7) оправленый якъ пѣдъ 6) зъ додатковъ золотыхъ берегівъ	1	„ 80 „

Замовляючій поодиноко Молитвенники звольнять присылати на оплату почты 20 кр.

Александеръ Царевичь

артистъ-малярь

(въ Кобыловолокахъ п. Янівъ коло Теребовлѣ)

по довголѣтній практицѣ въ краю и за границею приймае вѣдъ кількохъ лѣтъ всѣ въ обсягъ церковной штуки входячій працѣ, а именно: малюе церковній образы до иконостасовъ и престоловъ; приймае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянівъ у всѣхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стѣны церковъ и т. п Кромѣ того выготовляе портреты зъ фотоґрафій и зъ натуры. Пѣднимаючи ся всѣхъ роботъ по дуже умѣркованыхъ и приступныхъ цѣнахъ а выконуючи все якъ найсовѣстнѣйше, въ доказъ чого предложити може свѣдоцтва и похвальній письма, мае вінъ повну надѣю, що Всч. Духовеньство затямить собѣ ласкаво его адресу. 36 97 ?

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на пів року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

КАВУ

спеціяльность

надзвычайной величины въ зернѣ

и вѣдличну въ смаку

въ пакетахъ 5-кілевыхъ франко

за 12 зр. 20 кр. 19 6 ?

поручае

(о скѣлько стане запасу)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

БРАТЫ SKASIK

Опава (Troppau) австрійскій Шлеск

(давнѣйше Alfred Rassl)

торговля насѣня рѣльничого и лѣсового

поручае

знамените насѣне, зібране въ 1896 р.

Запорука на чистоту, правдивость и велику силу кѣльченя.

Фірма для контролѣ: австр. шлезка контрольна стація насѣня въ Опавѣ и ц. к. контрольна стація насѣня у Вѣдни. 40 5—18

Цѣнники, взбрцѣ, оферты, даромъ и оплатно.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старій польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевій спеціялы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревка и т. н. горѣвки упривілеевани и одиноко правдивій если зъ нашои фабрики спроваджені.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовои.

Складъ для мѣста Львова: ул. Коперника ч. 9. и въ головномъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 306—?

КОЛОДКИ свйонтницкй ґарнітуровй (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ, ґарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·—. Колодки штучній Вертгаймовскій и американьскій по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

ВАЗЕЛІНУ

жовту 55 кр., бѣлу 80 кр. кіло

поручае 42 5—5

дроґерія Л. Менкеса

Львовъ, Казимировска ч. 19.

Урядъ парохіяльный въ Лисовичахъ

п. Моршинъ, глядае заразъ

испытованого дяка.

53 3—3

СИРОТА

зъ священичои родины, володѣючи плавно нѣмецкимъ язикомъ, глядае примѣщеня до дѣтей. Скорій згодошеня до Адміністрациі „Дѣла“.

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середніх. Написав Іван Верхратский. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.), або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправлений примѣрники продають ся по 35 кр.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 70 кр.

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Розклад ізди поіздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7 28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Сапчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучавѣ і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчать ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ: ревматизмъ, подаґра, товстота, пѣсокъ нирковый, астма, исхіясъ, хоробы жѣночі. 38 4—20

Обширну брошуру о Трускавци высилае на жадане зарядъ. — Въ І-омъ и ІІІ-омъ сезонѣ о 30% таньше.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 35 Львовъ, Четверъ 13 (25) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, к вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрін: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Протирають очи.

Чимъ разъ частѣйше можна стрѣчати въ прасѣ вѣденьскій ознаки невдоволеня зъ ситуаціи, яка вытворила ся въ Австрін. Нѣмцѣ чують, що тратять грунтъ пѣдъ ногами та що въ спѣльнѣмъ концертѣ народѣвъ австрійскихъ сходять на дальшій плянъ и въ найлѣпшѣмъ разѣ мусять вдоволяти ся рѣвнорѣднымъ, а не верховодячимъ становискомъ. Розглядаючи ся за причинами сеи змѣненои ситуаціи, звертають въ першѣмъ рядѣ сильнѣйшу увагу на керманичѣвъ нашои політики, якъ загранични такъ и внутрѣшнои, пѣддають критицѣ подѣи въ послѣдныхъ лѣтъ та остаточно доходять до сего немилого для себе заключеня, — що таки они самі найбѣльше въ тѣмъ провинили ся, выпускаючи легкодушно зъ своихъ рукъ керму справъ державныхъ. Керма та попалась у руки Полякѣвъ, котрі по-при загальный интересъ державный мають будь щобудь такожь свои національній змаганя. Тѣ змаганя въ природы своеи мусять стояти въ суперечности зъ тымъ всѣмъ, що розумѣе ся пѣдъ ширшою назвою нѣмецкости. Давнѣйше, коли при кермѣ справъ державныхъ стояли люде нѣмецкои народности, не заходила пѣдъ деякими взглядами колізія мѣжь понятями австрійскости а нѣмецкости; — нинѣ же завдяки новымъ керманичамъ окремѣшность и вѣдрубность тыхъ двохъ понятій зазначуе ся чимъ разъ выразнѣйше, а тымъ самымъ и загальне знамя політики прибирае вѣдмѣнный видъ.

Голосъ нѣмецкои прасы звучить жалѣбно, немовь въ жалю за утраченымъ раемъ. Лихо, пѣсля гадки прасы, лежить якъ на долони, а зарады бодай въ теперѣшній хвили нема, бо власні силы розбитѣ. Треба оглядати ся на сусѣдство, де нѣмецкость выступае одноцѣльно и компактно, зъ выразными цѣлями політичными. Туды зачинають австрійскій Нѣмцѣ звертати свои очи та зъ-вѣдтамъ ждати поратунку.

Примѣромъ того найновѣйшого звороту въ політичныхъ поглядахъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ може послужити статья тыждневника вѣденьского „Die Zeit“ пѣдъ заголовкомъ: „Загранична и внутрѣшна політика“. Въ статьѣ выказуе ся, що наша загранична и внутрѣшна політика стремлять разомъ въ деструктивнѣй гармоніи до того, щобы одиноку крѣпку опору и приязнь Австріи зъ Нѣмеччиною — знищити. Въ якій спосѣбъ авторъ доходить до такого заключеня, показуесь зъ слѣдуючого змѣсту статьѣ:

„Що вно вѣдъ пѣвтора року керму гр. Голуховскій заграничною політикою держави, а вже полишивъ невѣдрадній слѣды своеи дѣяльности. До самого вѣдходу гр. Кальнокого не заходила нѣ найменша тѣнь сумнѣву щодо нашого союза зъ Нѣмеччиною. Вѣдъ коли гр. Голуховскій перенявъ керму, падуть тѣни чимъ разъ густѣйші. Щобы вѣдрѣзнити ся вѣдъ свого попередника, цѣлкомъ неактивного гр. Кальнокого, кинувъ ся гр. Голуховскій сейчасъ по перенятю урядованя на чинну активность, котра однакъ въ рѣвнѣй мѣрѣ завела, бо була примѣнена въ невѣдповѣднѣмъ мѣсци. Въ поза-европейскихъ квестіяхъ спѣрныхъ, котрі не дотыкали нѣ крыхту нашихъ интересѣвъ, стававъ гр. Голуховскій кѣлька разѣвъ цѣлкомъ непотрѣбно по сторонѣ Англіи. Вѣнъ допомѣгъ тымъ способомъ Англіи, але намъ не принѣсъ хѣсна. Прихильность гр. Голуховского для Англіи не найшла вѣдгомону. Англія не приймае нѣякихъ зобовязань супротивъ континентальныхъ державъ. Се знае цѣлый свѣтъ вже вѣдъ многихъ десяткѣвъ лѣтъ, а гр. Голуховскій дѣзнавъ ся про се, и бодай то добре, въ першѣмъ роцѣ свого урядованя. Вѣдтакъ звернувъ ся до Россіи. Цѣлыми тыднями уводивъ ся илюзіями, що можна дѣйти зъ Россіею до якогось порозумѣня въ справахъ орієнтальныхъ. Але й зъ сего мабуть якось нѣчо не хоче выйти. Се, що гр. Голуховскій до давнѣйшихъ вѣдносинъ Австро-Угорщины дочинивъ, є лишь пустымъ фліртомъ, котрый однакъ цѣлкомъ природно будить у союзнои Нѣмеччины сумнѣвы що-до щирости нашои політики та мусить ослабити довголѣтну интимность зъ Нѣмеччиною.

„Въ тѣмъ самѣмъ напрямѣ, якъ загранична, дѣлала за сего пѣвтора року и внутрѣшна політика, ведена землякомъ гр. Голуховского и польскимъ компатріотомъ гр. Баденімъ. Наколи вже польска господарка сама собою не надае ся до того, щобы пѣднести въ очахъ людей знаючихъ исторію політичный кредитъ краю, котрый попавъ ся ей въ жертву, — то мусѣла она вѣдъ сеи поры, якъ розширила ся на цѣлу Австрію, выкликати въ Нѣмеччинѣ просто поважнѣйшій суперечности интересѣвъ мѣжь обома сусѣдными державами союзными. Бо для одноцѣльнои пѣдъ взглядомъ національнымъ Нѣмеччины є се квестія жытя, щобы центріфугальній змаганя великопольскій въ прускій Польщи були здавленій. Однакъ забороломъ сеи національно-польскои аґітаціи есть австрійска Польща, а ей найгорячѣйше пѣдпирають галицкій шляхтичѣ. Якъ довго они свои идеалы скрывали въ груди, то ще якось ишло. Але скоро они, покликанѣ до власти на цѣлѣй лініи, взяли ся здѣйстняти свои мрѣѣ, то мусѣла також и внутрѣшна політика Австріи, ними кермована, попасти въ суперечность зъ заграничною політикою опираючою ся на нѣмецкѣмъ союзѣ. Вже польскій торжества збратаня, святкованій 1894 р. въ часѣ львѣвскои выставы, коли то гр. Бадені вже бувъ тымъ предтечою, выкликали въ Нѣмеччинѣ невдоволене. Свобѣдне розвиненє Баденѣвского режіму скрѣпило ще бѣльше те невдоволене; острі дебаты надъ квестією польскою въ прускѣмъ соймѣ и нѣмецкѣмъ парляментѣ були дуже характеристичній пѣдъ тымъ взглядомъ. Вкѣнци вѣдозва выборча польскои шляхты, въ котрѣй высказано безъ женады великопольску програму, стрѣтила ся въ газетѣ Nationalzeitung, стоячѣй въ близькихъ вѣдносинахъ зъ нѣмецкимъ правительствомъ, зъ вѣдповѣдію, котра подабае на формальне остереженє пѣдъ адресою Австріи. „Головна черта політичного поведеня політикѣвъ — пише згадана газета — се цѣлковита нещирость. А що загально вѣдносить ся до Полякѣвъ, зъ сего не можна робити выимки и для гр. Баденього, сего выразного типу польского політика... На кождый спосѣбъ нема вже сумнѣву, що політикъ, котрый зъ прочими Поляками уважае своимъ найбѣльшимъ обовязкомъ утримати и скрѣпити галицку автономію, се значить панованє польскои шляхты въ Галичинѣ, въ краю будучого королѣвства польского, не може бажати, щобы побѣчь сеи Галичины истнувала політично сильна и одноцѣльна держава... Для такого політика лишае ся федералізмъ на славяньскѣй основѣ. Нѣякій Полякъ, котрый живе надѣями и плянами высказаными въ вѣдозвѣ выборчѣй, не може щиро бажати розвитку и силы держави, до котрои прилучила его судьба давнои Польщѣ.“ Тѣ слова повинній бути для кождого ясній. Прускій міністры и нѣмецкій канцлеръ державный въ дебатахъ надъ квестією польскою рѣшучо заявили, що пруска идея державна не дасть ся погодити зъ польско-національною політикою. Длятого чимъ бѣльше Австрія дозваляе свобѣдно розвивати ся великопольскимъ аґітаціямъ, тымъ енергічнѣйше сусѣдна Прусія мусить старати ся о вѣдмежене своихъ польскихъ провінцій вѣдъ близшои стычности зъ австрійскими. Союзъ Нѣмеччины зъ Австро-Угорщиною мусить розлюзнити ся, скоро противъ Прусія-Нѣмеччины стоить Польща-Австрія...“

Зъ руху выборчого.

Зъ Топорова одержуемо слѣдуюче письмо:

Всѣхъ патріотѣвъ и честныхъ выборцѣвъ округа выборчого Броды-Камѣнка повѣдомляемо сею дорогою, що дня нинѣшного переслано краєвому комітетови до потвердженя на посла зъ IV-ои курії того округа одноголосно ухвалену кандидатуру д-ра Андроника Могильницкого, въ котрого користь зрѣкъ ся кандидувати о. Долиньскій зъ Бродѣвъ, и котрый явить ся яко кандидатъ на зборахъ „Селяньскои Рады“ въ Бродахъ дня 1 марта с. р.

При тѣй нагодѣ просимо всѣхъ народолюбцѣвъ того-жь округа, щобы о всѣхъ надужитяхъ выборчихъ въ ихъ повѣтахъ давали знати краєвому комітетови, а кромѣ того — и то найважнѣйше — щобы вносили добре уложенѣ, зъ поданемъ всѣхъ подробиць, именъ и т. д. протесты зъ тыхъ мѣсцевостей, де такій надужитя дѣялись, а то длятого, бо такѣ протесты безъ взгляду, чи будуть они увзгляднені, чи нѣ, може будуть конче потрѣбні. Въ тѣй цѣли вѣдписы такихъ протестѣвъ треба заховати на мѣсци або переслати мѣсцевому комітетови выборчому.

25 уповномѣщеныхъ вѣдпоручниковъ зъ судовыхъ повѣтѣвъ округа выборчого Броды-Камѣнка, збраній въ Топоровѣ дня 23 лютого 1897.

Повѣтовый комітетъ выборчій на округъ Перемышль и т. д. до переведеня выборѣвъ зъ V. и IV. курій, завязаный въ рамени Руского краєвого комітету, запрошуе всѣхъ Р. Т. выборцѣвъ якъ и кандидатѣвъ на послѣвъ, щобы явились на зборахъ въ Перемышли дня 26 лютого с. р. о год. 1. въ полудне въ сали „на Замку“. — *Комітетъ.*

Зъ Жовкѣвского пишуть намъ:

Правыборы переводять ся у насъ пѣдъ страшною пресією; нарѣдъ хотять терорызмомъ змусити до голосованя на паньскихъ прихильниковъ, однакъ все то не веде до цѣли, бо нарѣдъ прозрѣвъ, почавъ серіозно думати о своихъ правахъ, за котрыми стоить смѣло и зъ пожертвованемъ. Такого заинтересованя выборами, якъ сего року, Жовкѣвщина ще не бачила, бо по кѣлька сотъ управненыхъ стае до выбору, а всѣ держать ся солідарно. Тожь не диво, що наши опѣкуны зажурились такимъ живымъ рухомъ — и по-при пресію та терорызмъ починають пускати въ рухъ и нелеґальности, котрыми хотять побѣдити. За примѣръ наведу кѣлька характеристичныхъ моментѣвъ для илюстрацій, якъ то органы правительственній зрозумѣли запевнене президента міністрѣвъ и намѣстника Санґушка, що выборы будуть переведені леґально.

Перѣдъ ведуть въ тѣмъ напрямѣ звѣстній уже зъ послѣдныхъ выборѣвъ соймовыхъ секретарь повѣтовый Слонецкій и діюрністъ старостваждъ Кеслеръ; той другій вправдѣ не самъ повинть ролю комісаря выборчого, лише доданый за товариша и дорадника люстраторови выдѣлу повѣтового Гроховальскому, чоловѣкови впрочѣмъ честному, однакъ улягае вплывамъ Кеслера. Танець той розпочавъ ся на добре въ понедѣлокъ 22-ого лютого, коли побачено, що нарѣдъ не бонть ся баґнетѣвъ жандармскихъ и що арештованя не ведуть до цѣли.

Початокъ зроблено въ Куликовѣ, де мѣщане по візитѣ п. Вахнянина прозрѣли та сказали собѣ, що вѣнъ не варть бути дальше ихъ посломъ. Выборы розписано на 9-ту годину рано, а п. Словецкій, пронюхавши, що Куликѣвъ не той, що бувъ давнѣйше, засадивъ штукою взяти честныхъ мѣщанъ. Ѣде вѣнъ ще нѣчью до Куликова манѣвцями, хотяй тамъ иде битый гостинець, та о 6½ рано хотѣвъ зъ жидами перевести милыхъ собѣ выборцѣвъ. Але штука не удала ся. Мѣщане дозрѣли комісаря та въ числѣ до 300 людей збѣглись на выборы. П. комісарь зрозумѣвъ, що не добре свѣтить ся, тожь розпочавши выборы та принявши около 15 правыборцѣвъ, скориставъ зъ того, що въ сали зробивъ ся такій списокъ, що жиды ажь вѣкнами выскакували, выйшовъ зъ канцелярії громадскои та й вѣдъѣхавъ до Жовкви, не перевѣвши выборѣвъ, бо — казавъ — не може при такихъ непорядкахъ переводити выборѣвъ.

Того самого дня приѣхавъ п. Гроховальскій на выборы до Куникова. Выборы були розписаній на 8-му годину рано. Вже о годинѣ 7-ій почавъ нарѣдъ громадно сходити ся, а коли прибувъ комісарь выборчій, заставъ уже около 400 правыборцѣвъ на дворскѣмъ подворю, де мали вѣдбути ся правыборы, хотяй въ К. нинѣ есть простора канцелярія громадска, и то посередъ села. Коли комісарь побачивъ таку силу, розхорувавъ ся зъ великои радости, а вѣйтъ, выйшовши зъ панского покою, вѣзвавъ людей, щобы йшли до дому, бо п. комісарь небезпечно заслабъ, тожь выборы не вѣдбудуть ся, а буде вызначеный новый термінъ. И бѣдный мужикъ повѣривъ солодкимъ словамъ вѣйта — и люде пустили ся гурмою до дому. На щасте бувъ у Куникѣ на той часъ д-ръ Король, а побачивши выходячихъ зъ двора людей, заступивъ имъ дорогу та поучивъ ихъ, що то може лише штука выборча, щобы позбути ся выборцѣвъ, а потому зъ кѣлькома хрунями перевести выборы. Нарѣдъ послухавъ рады та завернувъ на дворске подворе, щобы выжидати часу, коли п. комісарь подужае. Тымчасомъ п. комісарь, певно по нарадѣ зъ Кеслеромъ, пѣславъ особного пѣсланця до староства по лѣкарство, а мѣсцевый дѣдичъ Гавтъ [выхрестъ] бѣгавъ помежи выборцѣвъ, стараючи ся переробити ихъ то грозьбою, то просьбою, то обѣцянками, запевняючи ихъ о великій прихильности для народу. Наконець около 12. годины приѣхавъ пѣсланець зъ лѣкарствомъ, котре видно дуже скоро помогло, бо п. комісарь сейчасъ розпочавъ выборы, а за хвилю приѣхало двохъ жандармѣвъ крытымъ повозомъ. Нарѣдъ, хочь выстоявъ ся вѣдъ 7-годины рано на дворѣ, не стративъ духа, смѣло приступивъ до голосованя. Не стало межи ними хрунѣвъ, бо всѣ десь поховались, а 299 голосуючихъ вѣддали якъ одинъ мужь свои голосы на шѣстьохъ честныхъ селянъ. На тѣмъ замкнувъ комісарь голосованє зъ V. курії, заявивши, що на IV-ту курію буде розписаный новый выборъ, и зъ своимъ адъютантомъ Кеслеромъ поѣхавъ до Крехова.

Теперь розпочали свою службу жандармы. Арештували чотирохъ селянъ за тое, що поважили ся кинути деяке терпке слово вѣйтови, котрый казавъ имъ пять годинъ чекати на морозѣ на дворскѣмъ смѣтю, и то надармо, бо панъ люстраторъ не бувъ ласкавъ перевести правыборѣвъ, сподѣючись, що другимъ разомъ лекше пѣйде. Однакъ селяне не настрашили ся криміналу, бо-жь они знають, що боронять честного дѣла, та й другій разъ стануть всѣ якъ одинъ мужь боронити свого права, а всѣ штуки давно практикованій на нѣчо не здадуть ся, бо нарѣдъ буде умѣти постояти за собою, а власти не повинні доводити его до крайности. Арештами — тымъ послѣднымъ средствомъ для ратованя загроженои позиціи — нарѣдъ не вѣдстрашить ся. Вѣнъ уже чуе ся вольнымъ обывателемъ державы, а арешты не промостять зненавидженому тутъ Вахнянинови дорогу до мандату посольского. А кромѣ чотирохъ правыборцѣвъ куниньскихъ дѣлять ихъ долю два правыборцѣ зъ Блищивѣдъ, три зѣ Смерекова, а ходять слухи, що мають наступити и дальшій арештованя за то, що нарѣдъ хоче користати зъ правъ конституційныхъ, хоче вѣрити запевненямъ найвышшихъ достойниковъ державы...

Трета загрожена позиція то Туринка, де рѣвно-жь були розписанѣ выборы на 22-го лютого. И тутъ задумано штукою зыскати добрыхъ выборцѣвъ для „ржонду морального“, тожь п. комісарь зъѣхавъ до Туринки манѣвцями до двора, де ожидали его жиды и нѣмцѣ-кольоністы. Однакъ нещасте хотѣло, що и на тѣй дорожинцѣ стояла варта, и она дуже попсувала гуморъ комісарскій. Комісарь здивувавъ ся, узрѣвши тамъ молодого господаря, та хотячи збгнати свѣй злый гуморъ, почавъ пытати ся, чи вѣнъ воякъ, а довѣдавши ся, що той фактично служивъ при вѣйску, почавъ его страшити, що тамъ зъ нимъ розмовить ся, бо панъ комісарь, бачите, резервовый офіциръ. Але сердега, почувши слово правды, поѣхавъ невеселый до двора и туда доконче хотѣвъ звабити вѣйта. Однакъ выборцѣ, взявши вѣйта межи себе, не пустили его, а комісарь, вычекавши двѣ годинѣ въ дворѣ, мусѣвъ вкѣнци явити ся въ громадскѣй канцелярії о 2-ій годинѣ. Выборцѣ держали ся крѣпко, а коли о 9-ій годинѣ закѣнчено голосованя въ V курії, показали ся выбраными пять честныхъ господарѣвъ. Правыборы зъ

V-ой курії вѣдложено на неограниченый часъ.

Нинѣ (23 лютого) вѣдбувають ся правыборы въ Куликовѣ, куда зареквірована новою жандармерію зъ Жовквы. Въ Бозѣ надѣя, що и при баґнетах побѣдить правда. Що дальше буде, побачимо. Намъ здаєть ся, що злый гуморъ старосты зъ кождымъ днемъ буде збільшати ся, бо самосвѣдомость межи селяньствомъ сильно розбуджена, а всякі надужитя можуть довести до сумныхъ результатовъ, передъ котрыми остерѣгаємъ зъ того мѣсця власти правительственнѣ.

Въ сѣй хвили дѣстаю зъ Куликова вѣсть, що приѣхавъ тамъ знова п. Слонецкій, а коли побачивъ зѣбраныхъ выборцѣвъ заѣхавъ до лат. пробоща и тамъ пересидѣвъ до вечера а потѣмъ знова поѣхавъ до дому. Въ тѣмъ часѣ зареквірована жандармерію зъ Жовквы и почато баґнетами розганяти нарѣдъ, при чѣмъ арештовано пять честныхъ правыборцѣвъ: Дмитра Породка, Максима Вильчиньского, Николая Смагу, Юрка Породка и Андрея Данилява. Такъ выглядають въ практицѣ вѣльнѣ выборы!

Дня 23 рано мали вѣдбути ся выборы въ Деревни въ громадскѣй канцелярії, куда зѣбрало ся до 200 правыборцѣвъ, и вразъ зъ вѣйтомъ выжидали комісаря. Однакъ комісарь поѣхавъ просто до двора та прислявъ двохъ жандармовъ по вѣйта. Зѣбранѣ вразъ зъ вѣйтомъ заявили, що выборы вызначенѣ въ громадскѣй канцелярії, тожь и п. комісарь повиненъ туда йти, а коли жандармы прийшли по разъ другій, зѣбранѣ вразъ зъ вѣйтомъ выслали письменну просьбу до комісаря. Однакъ комісарь высланымъ двомъ выборцямъ заявивъ, що не пѣйде, словами „Mnie się nie chce!“ И ще разъ прийшли жандармы по вѣйта, грозили, що его заарештують, а коли се було безъ успѣху, вѣдѣйшли кажучи одинъ до другого „Sztuka nie udała się“... Комісарь пересидѣвъ до 12 годины въ дворѣ, потѣмъ поѣхавъ на Куляву, а выборцѣ въ Деревни даремно выжидали до 10-ой вечеромъ.

О всѣмъ тѣмъ донесено до президії намѣстництва, та не знати, чи то що поможе.

——

Зъ Стрыйщины пишуть намъ:

Правыборы въ Долгѣмъ и Моршинѣ належать завсѣгды до незвыклыхъ; тѣ позиції для єрархії суспѣльнои давно страченѣ, длятого при всякихъ правыборахъ и выборахъ цѣла тьма темныхъ силъ припускає штурмъ, щобы честныхъ рускихъ выборцѣвъ здеморалізувати, стероризувати, пѣдкупити и т. д. Передъ правыборами, котрѣ вѣдбули ся 16-ого лютого рано въ V-ой а пополудни въ IV-ой курії, двѣ ночи цѣлѣ череды жидовъ и посѣпакъ дворскихъ бѣгали по хатахъ, водили людей по коршмахъ до дворовъ, щобы наклонити до зрады самыхъ себе. Дѣйшло до того, що въ Моршинѣ, де на двохъ рускихъ селянъ припадає одинъ жидъ або посѣпака, таки въ сали выборчѣй попонли выборцѣвъ такъ, що мѣцнѣйшѣ мусѣли слабшихъ пѣдтримувати, абы мѣгъ проголосити имя выборця. Люде брали грошѣ и пили, але при правыборахъ выбрали зъ V-ой курії одноголосно [розумѣєсь рускѣ селяне] свого пароха о. Кирчова и вытрѣбованого выборця Онофра Мельника, а зъ IV-ой курії Онофра Мельника. Противники — дѣдичь Ґодлевскій, жидъ Ешштайнъ и п. Ляшко мали по кѣлька голосовъ вѣдъ жидовъ. — Правыборы въ Долгѣмъ [оба села, Моршинъ и Долге, въ V-ѣй курії мали выбирати разомъ двохъ выборцѣвъ] мали крыхту вѣдмѣнный характеръ. И тутъ по ночахъ дворъ розбславъ по-пѣдъ хаты послѣвъ видимыхъ и невидимыхъ, але нарѣдъ зѣбравъ ся въ день правыборовъ на гостинци при въѣздѣ въ село и дожидавъ терпеливо пріѣзду пана комісаря. Тымчасомъ паничь [дѣдича сынъ] переймивъ пана комісаря зъ фіякра и повѣзъ его манѣвцями по-за городы до вѣйта, а коли вѣйта не було, бо его правыборцѣ держали межи собою, то пана комісаря паничь забравъ до двора. Варта була всюды розставлена, але закимъ нарѣдъ встигъ бѣгцемъ прийти до вѣйта, комісарь уже письменно вѣзвавъ вѣйта и выборцѣвъ прийти до двора. Розумѣєсь, що анѣ выборцѣ анѣ вѣйтъ до двора не пѣйшли, а п. комісарь списавъ тамъ зъ жидами и мазурами протоколъ, загрозивъ вѣйтови Иванови Мельникови, що заплатить за поновнѣ выборы — и на правыборы зъ IV ой курії приѣхавъ дворскою фірою до честного вѣйта пополудни, де ожидала его громада и одноголосно выбрала свого пароха о. Кирчова и ч. Николу Сидора. Правыборцѣ зробили опѣля овацію выбраным выборцямъ и рускому народови заспѣвали „многая лѣта“. Жиды, мазуры и посѣпаки розлѣзли ся зъ встыдомъ, похнюпивши голову. — *Правыборець.*

——

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Правыборы въ мѣсточку Нижанковичах вѣдбули ся такъ, якъ вѣдбувають ся теперь по селахъ перемыского повѣту.

Мѣсточко Нижанковичѣ невеличке, бо числить звыжь 2000 мешканцѣвъ; мѣжь тыми есть не богато Русинѣвъ, бо около 40 нумеровъ на звыжь 400. При наближаючихъ ся правыборахъ вѣдбуло ся тамъ кѣлька вѣчь; хату на зборы вѣдступавъ все безкорыстовно п. Михайло Бучковскій. Найбѣльше старалисъ о порозумѣнє Полякѣвъ зъ Русинами, котрыхъ є тамъ по половинѣ, Иванъ Демковичъ та Михайло Лапітчакъ. И справдѣ удало ся Русинамъ зъ Поляками порозумѣтись и на однѣмъ зъ вѣчь поставили свою лісту выборцѣвъ на V. и IV. курію. Противъ мѣщанъ станувъ д-ръ Ручка, мѣсцевый лѣкарь и звязавъ ся зъ жидами; на руки рабіна зложивъ вѣнъ 20 зр. на кагалъ, а рабінъ наказавъ жидамъ, щобы голосували на выборчу лісту д-ра Ручки.

Дня 21 с. м. мали вѣдбути ся правыборы въ V. курії. Комісарь Новоселецкій приѣхавъ на двѣ годины скорше до Нижанковичъ и заѣхавъ до д-ра Ручки, а поконферувавши зъ тымъ паномъ, удавъ ся на конференцію до вплывового жида Озіи Кляйна. Такъ уложивши плянъ правыборовъ, выбравъ ся п. комісарь до салѣ выборчои. При дверехъ поставивъ двохъ поліцаѣвъ, щобы не пускали мѣщанъ до салѣ. Тымчасомъ салю заповнили жиды и урядники. Панъ комісарь по бесѣдѣ, выголошенѣй зъ вѣкна до народу, приступивъ до акту выборчого. До помочи поліцаямъ станувъ въ дверехъ салѣ асесоръ Романъ Красьнікъ — и людей, що не голосували за лістою жидовскою, штовхавъ и бивъ; въ своѣй заѣлости не пощадивъ навѣть 86-лѣтного старця Богачика, и давъ ему въ лице. При голосованю не допустили поліцаѣ що-найменьче 60 мѣщанъ; имена ихъ точно наведено въ протестѣ внесенѣмъ до староства. Натомѣсть допущено до голосования на сторону жидовску малолѣтныхъ, якъ Янічка, и жидовъ чужосѣльныхъ, якъ Лейбу Нусдорфа зъ Библа, та й инчихъ, що за гендльомъ прийшли до Нижанковичъ. Коли-жь мимо тыхъ всѣхъ махінацій лісту мѣщаньска таки мала побѣдити, то п. комісарь взявъ ся на штуку. Михайла Лапітчака, нашого кандидата, що мавъ множество голосовъ, запытавъ комісарь, чи вѣнъ є кравцемъ? — а коли по тѣмъ всѣ почали голосувати Михайло Лапітчакъ кравець, то комісарь писавъ тѣ голосы [зъ додаткомъ „кравець“] уже въ инчу рубрику, мовь бы двохъ Лапітчакѣвъ було. Однакъ при голосованю на лісту жидовску всьо було добре: чи хто голосувавъ Ронча, чи Ручко, чи докторъ, всѣ голосы дѣставались п. Ручцѣ. Не диво, що при такихъ махінаціяхъ побѣдила ліста жидовска. Мѣщане заразъ по сихъ правыборахъ поѣхали до Перемышля до нашого адвоката д-ра Кормоша, щобы внести протестъ и порадити ся, що робити, бо заразъ на другій день [22-ого] мали вѣдбути ся правыборы зъ IV-ой курії.

Тымчасомъ п. комісарь спровадивъ собѣ десять жандармовъ до помочи. Коли довѣдавъ ся, кого мѣщане поставили на выборцѣвъ зъ IV-ой курії, выславъ жандармовъ до ихъ хатъ, щобы ихъ арештували. Жандармы вытягнули Тому Катиньского зъ ложка и приарештували Михайла Бучковского. Трехъ жандармовъ выславъ комісарь на зелѣзницю, абы арештували делеґатовъ мѣщаньскихъ, що вертали зъ Перемышля зелѣзницею на правыборы; жандармы зловили Ивана Демковича и провадили до арештовъ. Коли люде почали громадитись коло салѣ выборчои, жандармы зробили нагонку за людьми, розганяли ихъ, штовхали и били, а арештованыхъ вели умысно по-при салю выборчу, щобы показати правыборцямъ, що и ихъ поведуть до арештовъ, коли не уступлять ся зъ передъ салѣ выборчои и не розѣйдуть ся домовъ. Тымчасомъ жиды и урядники наповнили салю, а нашихъ мѣщанъ удало ся жандармамъ порозганяти. Въ сей способъ жиды и урядники зробили собѣ самѣ правыборы зъ IV. курії. Треба додати, що мѣсточко наше выбирає 5 выборцѣвъ зъ IV. курії а 4 зъ V-ой, тожь и не дивно, що при правыборахъ у насъ уживано не лише всякихъ махінацій, але и арештованьи при помочи десятьохъ комплетно узброеныхъ жандармовъ. — Противъ такихъ правыборовъ внесли мѣщане протестъ до староства заосмотреный бѣльше якъ 150 пѣдписами.

Въ Кусиничахъ вѣдбули ся дня 22 с. м. правыборы зъ V-ой курії. Селяне обѣбрали собѣ на сѣльскѣм вѣчу двохъ честныхъ кандидатовъ: Яцка Даньчука и Миколу Барана по Василю. Даньчукъ перейшовъ, а выборъ Миколы Барана уневажнивъ комісарь, хоть всѣ выразно голосували „по Василю“ и хоть дѣставъ велику бѣльшѣсть голосовъ, бо 114. Комісарь сказавъ, що въ селѣ есть двохъ Миколовъ Баранѣвъ, длятого выборъ є неважный. На мѣсце сего выбраного выборця оголосивъ комісарь выборъ ксьондза Балабана, хоть той дѣставъ лише 49 голосовъ. Треба додати, що при голосованю на ксьондза Балабана — чи хто голосувавъ лише „ксьондзъ“, чи „пробощъ“, всьо було важне. А знова коли всѣ голосували выразно „Микола Баранъ по Василю“, то се не було важне. — Противъ сихъ правыборовъ внесено протестъ до староства.

——

Дня 24. с. м. вѣдбуло ся засѣдане повѣтового львовского комітету выборчого пѣдъ проводомъ „Селяньскои Рады“, въ котрѣмъ взяли участь члены комітету всѣхъ трехъ судовыхъ повѣтовъ: львовского, щирецкого и винницкого, а такожь предсѣдатель выборчого комітету повѣту городецкого о. Сімеонъ Березовскій, яко вѣдпоручникъ того-жь повѣту. Зъ яворовского повѣту вѣдпоручникъ не явивъ ся. Предметомъ нарадъ була справа поставленя кандидата зъ IV [селяньскои] курії на выборчій округъ Львовъ-Городокъ-Яворовъ. По довшѣй, всесторонньй дискусії, въ котрѣй вызначну участь взяли селяне, заявлено ся за кандидатурою о. Григорія Горняка, пароха зъ Винникъ. За кандидатурою о. Горняка заявивъ ся такожь вѣдпоручникъ повѣту городецкого о. Березовскій, тожь сподѣвати ся належить, що и повѣтъ яворовскій своѣи згоды въ тѣй справѣ не вѣдмовить. Що-до особы самого кандидата — то о. Горнякъ знаный Русинамъ повѣту львовского уже вѣдъ близько десять лѣтъ яко чоловѣкъ зъ характеромъ, народолюбець, щирый прихильникъ селяньства, дѣяльный, а доказомъ довѣря, яке мае у селяньства, есть се, що его выбрано головою „Селяньскои Рады“.

Въ звязи зъ сею справою мѣстимо отсе письмо п. В. Нагірного: „Въ ч. 34. „Дѣла“ въ дописи зъ Яворовщины було сказано, що тамъ веде ся аґітація въ користь кандидатуры Василя Нагірного. — На се заявляю, що при сегорбчныхъ выборахъ я не кандидую. — *Василь Нагірный.*

——

Зъ Журавенщины пишуть намъ:

Дня 10 с. м. вѣдбули ся въ Журавнѣ зборы правыборцѣвъ зъ IV и V курії, скликаній о. К. Сенникомъ зъ Бережницѣ въ цѣли омовленя такъ способу, въ якій надходячій выборы переводити ся мають, якъ и взагалѣ ваги самыхъ выборовъ. Кромѣ Вп. ініціятора, прибувшого сюда зъ п. Савчиньскимъ, нотаремъ изъ Жидачева, взяло участь въ зборахъ и много другихъ священиковъ — найвызначнѣйшу по-при о. Сенника, оо. Ганицкій и Савюкъ; зѣбрало ся надъ 200 рускихъ селянъ, заинтересували ся тымъ рухомъ и жиды. А що вступъ на зборы бувъ кождому вѣльный, то зайшовъ тутъ и п. Ск. зъ Журавна, щобы промовити, яко правыборець зъ V курії, а може и яко аспірантъ на посла зъ тои клясы. Пополудни того самого дня мали вѣдбути ся другій, польскій зборы, скликаній згаданымъ паномъ Ск., але за запрошенями.

Абы въ газетѣ много мѣсця не забирати, то мы о сихъ рускихъ зборахъ лише тѣлько скажемо, що они выпали дуже добре. И явне а поважне трактоване справъ та потребъ народныхъ, и однака для всѣхъ свобода слова, и вѣрне „вычитуване рахунковъ народныхъ“ — все тое одушевило участниковъ дуже, и теперь у всѣхъ лише бажане, щобы Русь право зборовъ певнѣйше якъ доси для себе выкѣсновувала. Народови стало ясно, що конституційне право зборовъ мае бѣльшу вартѣсть, якъ бы здавало ся; вѣнъ дуже щасливо ставъ ся вже застановляти надъ тымъ: чи не промовляти бы за себе, коли не можь устами послѣвъ, якѣ бы выйшли зъ волѣ народу, то бодай безпосередно своимъ неторичнымъ способомъ, на вѣчахъ? Гадка дуже добра, одно лишь при тѣмъ услѣвѣ, именно, щобы рускій на бдь збиравъ ся лишь на рускѣ вѣча, скликуваній рускими комітетами, б лишь на такихъ зборахъ пѣднесеный голосъ народный Русины зможуть, а хтось другій буде мусѣвъ брати — на серіо.

Для вѣдомости — по крайнѣй мѣрѣ тыхъ повѣтовъ, що своихъ послѣвъ вразъ зъ Жидачевщиною выбирати мають — зазначує ся тутъ, що журавеньскі жиды якось, бодай хвилево, чи встыдають ся подвиговъ своихъ голоты зъ року 1895, чи добачують може въ руху крамарскѣмъ якесь memento для себе зѣ стороны рускои, чи маскують свѣй добрый гуморъ, — досыть, що зъ акціею „narodow-ою“ якось нѣбы то не симпатизують. Бути може, що то лише фінта: Русинамъ красни слова, но „голосъ“ въ жмени для кого иншого; бути може, що то лишь месть за чиесь тамъ недодержане якихсь pact-овъ convent-овъ, — хто тамъ знае! Загадку розвяже хиба аж ихъ робота въ Жидачевѣ, и то, если ще урна схоче правду сказати... Прошу вно не жалувати мѣсця въ „Дѣлѣ“ и отворити окрему рубрику для нотованя выборовои політики всѣхъ „нашихъ“ жидовъ въ сѣмъ, може и неторичнѣмъ роцѣ. Жидовъ треба такъ обсервувати, якъ они обсервують — бодай Галичину... [*Прим. Ред.* Політику жидовъ мы нотуємо въ рубрицѣ „Зъ руху выборчого“.]

——

Зъ Бережанъ пишуть намъ:

Дня 21 с. м. вѣдбувъ ся въ Бережанахъ зъѣздъ делеґатовъ рускихъ зѣ всѣхъ трехъ повѣтовъ округа Бережаны-Підгайцѣ-Рогатинъ пѣдъ проводомъ о. декана Стетковича зъ Божикова, а при участи 15 делеґатовъ т. є. по пять зъ кождого повѣту. По сконстатованю зголошеня двохъ кандидатуръ, п. Василя Яворского радника скарбового зъ Бережанъ и о. Євгенія Гузара зѣ Львова, припорученого Є. Ем. кардиналомъ, переведено дискусію надъ обома кандидатурами и рѣшено одноголосно поставити кандидатомъ зъ IV. курії на округъ Бережаны-Підгайцѣ-Рогатинъ п. Василя Яворского. Додатково ухвалено повѣдомити о тѣмъ письменно о. Гузара зъ порадою, щобы добровѣльно зрезиґнував зъ своеи кандидатуры. [Кажуть, що о. Гузаръ уже й зрезиґнував.]

Переглядъ політичный.

——

Въ справѣ кретеньскѣй доносять зъ Парижа до Polit. Corresp dnz., що постановлено повѣдомити грецке правительство о замѣренѣй повнѣй автономіи Креты; христіяне и могамеданцѣ дѣстануть рѣвнѣ права такъ зъ політичного, якъ и войскового огляду. Рѣвночасно мають державы вѣзвати Грецію до вѣдкликаня свого войска зъ Креты.

Туреччина вислала войско на свои границѣ такъ вѣдъ стороны грецкои якъ и вѣдъ болгарскои и сербскои. До Солуня и Монастыря мае вѣдбити 72 баталіонѣвъ редифовъ зъ Малои Азіи. Пѣсля вѣстей зъ Царгороду стоить вже на граници македоньскѣй 32.000 турецкого войска пѣшого, 12 полкѣвъ кѣнныхъ и 24 батерій. Грецкого войска, якъ доносять зъ Атенъ, мае тамъ стояти всего 9.000, а 5.000 постановлено ще выслати. На граници Тесалії появляють ся знова ватаги македоньскихъ повстанцѣвъ. Монастырскій губернаторъ выславъ противъ нихъ три бѣльшѣ вѣддѣлы войска.

Зъ Царгороду доносять, що Туреччина постановила за радою Россіи выслати сими днями ultimatum грецкому правительству.

Въ Атенахъ на засѣданю парляменту дня 23 с. м. зложено внесене, щобы ухвалити протестъ противъ бомбардованя Креты европейскими кораблями и щобы вѣзвати правительство до вытревалости въ політицѣ чинѣй. — Президентъ міністровъ заявивъ, що така ухвала рѣвналась бы высказови недовѣря до правительства, и уважае протестъ, котрый не мае значѣня, за ухибленє Греціи. — Опозиція выступила зъ внесенемъ, щобы высказати жаль всего грецкого народу зъ причины, що Европа уживае примусу. — Президентъ міністровъ и се внесене узнавъ за высказъ недовѣря до правительства. — Палата 115 голосами противъ 1 ухвалила высказати правительству довѣре.

Якъ доносять зъ Атенъ, чотири торпедовцѣ пильнують коло пѣвнѣчно-захѣдныхъ береговъ Креты, щобы не допустити довозу живности для грецкого войска; але поки-що мае войско живности подостаткомъ.

Въ мѣсцевости Кандано чи Кадано коло Селіна на Кретѣ тревае вѣдъ двохъ недѣль завзятый бѣй мѣжь христіянами а могамеданцями. Повстанцѣ замкнули 2000 магомеданцѣвъ. Д. 22 с. м. удали ся конзулѣ англійскій, італійскій и россійскій до Кандана, щобы вгамувати повстанцѣвъ. Повстанцѣ не хотѣли уступити вѣдъ облоги анѣ позволити на доставу живности для запертыхъ магомеданцѣвъ. Але удало ся конзулямъ забрати жѣнки и дѣти. Конзулѣ старали ся успокоити повстанцѣвъ и переконати ихъ, що полагодженє кретеньскои справы залежить таки вѣдъ европейскихъ державъ, хочь и Греція выслала войско на Крету. Вѣденци удало ся довести до розъему на 7 днѣвъ мѣжь воюючими сторонами. Всю дорогу до Кандана вѣдбули конзулѣ середъ куль, хочь заповѣли були на передъ свѣй пріѣздъ. Пѣсля ихъ справозданя панує въ тамтѣй сторонѣ мѣжь христіянами борба на житє и смерть.

Войсковый губернаторъ Креты роздае мѣжь могамеданцѣвъ оружє.

Зъ Ретимна дѣстали конзулѣ вѣдъ тамошного віцеконзуля вѣсть, що можна побоюватись тяжкихъ наслѣдковъ, коли теперѣшный станъ довше потревае; вже и Турки бажають разъ спокою и ладу и готовѣ навѣть пристати на прилученє Креты до Греціи, кобы лише настав разъ спокѣй.

——

Зъ Берлина доносять, що вѣсть, мовь бы цѣсарь Вільгельмъ уважавъ за потрѣбне

бачитись особисто зъ царемъ для обговорення справы кретеньскои, не маѣ нѣякои пѳдставы.

——

Куратором варшавского наукового округа на мѣсце Анухтина именованый професоръ одеского университету и президентъ мѣста Одесы Лигинъ.

——

„Моск. Вѣдомости“ довѣдують ся зъ Бѣлграду, що знову выринаѣ справа помиренья Милана зъ Наталією, и с выгляды, що снимъ разомъ полагодить ся успѣшно. Въ такѳмъ разѣ осѣли бы обоѣ на стало въ Сербіи. Миланъ мавъ заявити, що до политики зовсѣмъ не буде мѣшати ся и лишить сынови повну волю. Такожъ мавъ вѳнъ просити митрополита Михаила, щобы молодому королеви помагавъ своими радами и заступавъ ся за него у российского правительства.

Рухъ въ рускихъ товариствах.

Зъ Бережаньского пишуть намъ:

Бережанщину зъ-давна называють глухимъ кутомъ, тому кождый проявъ розбудженя национального въ тамошнѳмъ повѣтѣ витаемо радо и кличемо: щасть Боже! Радо витаемо нову читальню, вѳдкриту въ Шумлянахъ малыхъ дня 16 сѣчня с. р. Дай Боже, щобы въ слѣдъ за честными шумлянськими громадянами пѳйшли и инши, котрѣ доси, пожаль ся Боже, спали сномъ блаженныхъ.

Вѳдкрите читальнѣ выпало величаво. Народу зѳбрало ся споро. Интелігенція зъѣхала ся численно. Зборы вѳдкрывъ горячою, патріотичною промовою о. Сильвестеръ Лепкій и предложивъ на председателя о. Мосору. Присутнѣ згодились, а о. Мосора, обнимаючи проѳдъ, попросивъ д-ра Андрѣя Чайковского, щобы пояснивъ статутъ. Пояснене д-ра Чайковского було такъ приступне та зрозумѣле, що той, хто доси не знавъ, якои ваги є для нашого народу сѣльскѣ читальнѣ, мусѣвъ теперь дѳзнати ся. По поясненю наступили виписы членѳвъ. Вписало ся близько пѳвъ сотнѣ. Якъ на першій разъ число дуже поважне. Вѳдтакъ выбрано выдѣлъ: о. Сильв. Лепкого головою, Гринька Волощука заступникомъ, Дарію Глѣбовицку писаркою, Льохмана скарбникомъ, Дидика бібліотекаремъ, Рыбѣя и Мищишина заступниками выдѣловыхъ. По выборахъ засѣли всѣ присутнѣ до гостинно наложеного стола. За спѳльною, вельми оживленою розмовою на тему нашихъ народныхъ вѳдносинъ, на тему нашои бѣды та способѳвъ, якъ бы ѣи прогнати, минувъ скоренько вечѣръ. Пѳзно въ ночи розбѳйшли ся присутнѣ, дякуючи сердечно радникови Яворскому, д-ру Чайковскому, о. Мосорѣ, Лопатиньскому и другимъ гостямъ за моральну и матеріяльну пѳдмогу та за те сердечне тепло, въ якимъ они все и всюды вѳдносять ся до нашои народнои, хлопскои справы.

——

Зъ Перемышляньского пишуть намъ:

Дня 24 н. ст. сѣчня с. р. вѳдбули ся першѣ загальнѣ зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Кореличахъ, а 28 сѣчня уконституувавъ ся ново выбраный выдѣлъ выбравши Вп. о. Луку Яримовича головою, п. Мих. Рихвицкого заступникомъ головы, Данила Березяка касіѣромъ, Николу Мисика бібліотекаремъ, Николу Андрунника контрольоромъ, Федька Нагѳрного секретаремъ, Іосифа Заневича и Іосифа Гурницкого выдѣловыми, а Николу Филяка и Михайла Сивого [парубка] заступниками выдѣловыхъ. Дальше постановили члены читальнѣ заложити шпихлѣръ и касу позичкову, до чого вже дали починъ ѣи вже сими днями шпихлѣрь и каса увѳйдуть въ житѣ. Бо-жь уже крайна пора, щобы громада Кореличѣ взялась до дѣла и завела у себе ладъ та не несла гроша до жидѳвъ, а складала для себе въ своѣй касѣ, а збѳже въ своимъ шпихлѣри. Доси записало ся до читальнѣ 75 членѳвъ, а есть надѣя, що се число зросте. Громада, котра есть чисто руска и маѣ 300 осадъ, мусить уже разъ прийти до пѳзнания и до лучшого порядку. А въ кождѳй добрѳй справѣ буде ѣи помѳчный Вч. о. Яримовичь, що щиро бажаѣ двигнути громаду.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникѳвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Вокально-декляматорскій вечеръ въ XXXVI-тѣ роковины смерти Т. Шевченка вѳдбуде ся въ середу 10-ого н. ст. марця с. р. въ сали „Народного Дому“. Въ концертѣ возьме участь Вп. Мишуга и панна Королевичѣвна, артистка спѣвачка оперы. Програму сего концерту подасть комітетъ пѳзнѣйше.

— Заходомъ „Мѣщаньскои Бесѣды“ въ Стрыю вѳдбуде ся въ понедѣлокъ дня 1-го марта въ льокали пѳдъ „Чорнымъ орломъ“ въ рынку вечерокъ зъ танцями, на якій комітетъ взываѣ стрыйску интелігенцію окремыми запрошеньями. Вступъ для членѳвъ 60 кр., зъ родиною 1·20 зр.; для нечленѳвъ 80 кр., зъ родиною 1·50 зр. Стрѳй звычайный святочный. Початокъ о год. 8-ѳй вечеромъ.

— Выдѣлъ бережаньского „Бояна“ повѣдомляѣ своихъ замѣсцевыхъ членѳвъ, що его надзвычайнѣ загальнѣ зборы вѳдбудуть ся дня 1-го марта въ льокали товариства „Надѣя“.

— Заходомъ товариства Русинѳвъ у Вѣдни „Громада“ вѳдбуде ся д. 2 марта, въ сали „Kaufmännischer Yerein (I. Iohannesgasse No 4), вечерокъ зъ танцями въ користь запомогового фонду рускои академічнои молодежи у Львовѣ. Пѳдчасъ вечерка буде пригравати музика I-го боснійского полку. Запрошеня и карты вступу можна дѳстати въ будынку „Kaufmännischer Verein“ а въ день вечерка при касѣ по цѣнахъ: 2 зр. вѳдъ особы, а 5 зр. вѳдъ родины. Стрѳй балевый. Початокъ о годинѣ 8 ѳй вечеромъ. (За комітетъ пѳдписанѣ: д-ръ Т. Сембратовичь, председатель комітету, д-ръ В. Яновичь, голова „Громады“ и Н. Стешинъ, секретарь.)

— Першѣ загальнѣ зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Иванѣ золотѳмъ вѳдбудуть ся пополудни 5-ого н. ст. марта с. р.

— Зъ Теребовлѣ доносять до Dziennika polsk-ого, що засуспендованый передъ кѳлькома тыжнями касіѣръ тамошного магістрату Сабатовичь щезъ десь безъ вѣсти, скоро лишь по мѣстѣ пѳйшли поголоски, що его мають арештувати за здефравдованѣ тысячѣ. Говорять, що въ наслѣдокъ такои господарки теребовельска рада громадска маѣ бути розвязана.

— До вѣдомости галицкихъ емігрантѳвъ подаемо, що еміграційный агентъ, Феліче Саббадіні, въ Анконѣ звинувъ агентуру и звертаѣ селянамъ взятѣ вѳдъ нихъ завдатки.

— Баль мѣщаньскій въ Долинѣ. Дня 21 с. м. [въ недѣлю] вѳдбувъ ся — якъ намъ пишуть — баль мѣщаньскій въ Долинѣ, на котрѳмъ явила ся бѳльше число Русинѳвъ [мѣщанъ] мѣсцевыхъ. Бавили ся охочо до бѣлого дня, а межи иншими танцями танцювали такожъ „krakowiaki“. Не знаю, якъ называѣ ся той танець зъ роду: кожда пара мусить заспѣвати якогось „krakowiaka“, а по вѳдспѣваню перетанцювати. Смѣхъ збиравъ слухаючи, якъ нашѣ мѣщане ломили собѣ языки на польскихъ „krakowiakach“. — Около пѳвночи зъявивъ ся мовь духъ п. староста долиньскій у власнѳй особѣ. Музыканты [жидки], побачивши п. старосту, роздрухали ся, бо вже дрѣмали, заграли охочо „мазура“, а панъ староста ущаслививъ одну мѣщанку, перетанцювавши зъ нею мазура. Зъ кождымъ чемно розмовлявъ ся, навѣть пропонувавъ „urządzenie grejcarowego ferbelka“, але якось нѣхто не бувъ лакомый на „крейцарь“ пана старосты, бо не дошукавши ся партнера, сѣвъ коло стола похнюпившись. Але нашѣ мѣщуки пѳдпили собѣ, вырвавъ ся мовь Сень зъ конопель швець Дудзіньскій и пѳрвавши перепохованого старосту пѳднѣсъ его до горы и закричавъ „Wiwat nasz pan poseł! niech żyje!“ Крикъ той повторивъ пѳднятый гуртъ, показуючи велике одушевленѳ. П. староста въ першѳй хвили чинного нападу шевця Дудзіньского хотѣвъ уже крикнути „żandarmi!“ — але помѣркувавши, що то овація, сердечно подякувавъ долиньскому Кіліньскому та й иншѳй братіи и приобѣцавъ мати ихъ „w swojej pieczy“. Всьо було красно, прикладно, тѳлько Дудзіньскій надъ мѣру подвигавъ ся, бо треба знати, що долиньскій панъ староста и грубенькій собѣ и два разы высшій вѳдъ звычайного смертника...

— Автономічне безголовѳ. Дня 19-го с. м. розвязано раду громадску въ Бѳбрцѣ. Причиною розвязаня була лиха господарка громадскимъ маѣткомъ. Правительственнымъ комісаремъ назначеного майора Ромуальда Фицаловича.

— Краєва рада шкѳльна на засѣданю дня 18 с. м. ухвалила: Затвердити выбѳръ о. Теоф. Карчмарчика та кс. Ив. Маркевича на делегатѳвъ рады повѣтовои до рады шкѳльнои окружнои въ Грибовѣ и выбѳръ о. Ив. Сохацкого та п. Яна Пайгерта на делегатѳвъ рады повѣтовои до рады шкѳльнои окружнои въ Камѣнцѣ струмиловѳй — зорганізувати третю нар. школу въ Камѣнцѣ Волоскѳй вѳдъ 1-го вересня 1897 р. одноклясовѣ народнѣ школы въ Сухоставѣ та Березинѣ на дво-клясовѣ.

— Въ справѣ вѳдкрытого шпѣгунъства забрала голосъ Gazeta Lwowska, заперечуючи вѣсти про дальшѣ арештованя въ арміи. Она заявляѣ категорично, що цѣла исторія арештовань и компромітацій обмежусь лишь на двохъ особахъ, Ванічку и Бартманѣ.

— Зъ ц. к. дирекціи почтъ и телеграфѳвъ одержуемо до помѣщеня таке оповѣщене: Въ наслѣдокъ розпорядженя ц. к. міністерства торгозлѣ зъ дня 21-го сѣчня 1897 ч. 507 можуть надавцѣ рекомандованыхъ посылокъ послѣплатныхъ у внутрѣшнѳмъ оборотѣ, якъ такожъ въ оборотѣ зъ Угорщиною и краями окуповаными, дальше въ оборотѣ зъ ц. к. урядами почтовыми въ Туреччинѣ, до котрыхъ допущенѣ посылки листовѣ за послѣплатою, вѳдъ 1-го марта 1897 на сторонѣ адресовѳй посылки выразити бажане, щобы стягнена квота була переказана до почтовои касы щадничои [у Вѣдни або въ Будапештѣ] або до якого публичного закладу кредитового. Въ разѣ переказаня квоты послѣплатнои до почтовои касы щадничои мусить въ згаданѳмъ бажаню, крѳмъ имени надавця [посѣдателя конта чекового] и означеня почтовои касы щадничои, бути подане такожъ и число конта чекового, на котре квота послѣплатна маѣ бути записана.

— Д-ръ Янъ Чайковскій, бувшій посолъ до сойму краевого, членъ вѣденьскои палаты панѳвъ, бувшій радникъ мѣста Львова, председатель палаты адвокатѳвъ и сеніоръ львѳвскои адвокатуры, віцепрезідентъ надзорчои рады гіпотечного банку и заступникъ председателя галицкои щадницѣ у Львовѣ, померъ оногды нагло въ 86-ѳмъ роцѣ житя у Львовѣ. Небѳщикъ бувъ такожъ великимъ любителемъ музики и поклавъ великій заслуги для львѳвского товариства музичного.

— Товариство Рускихъ ремѣсникѳвъ „Зоря“ въ Коломыѣ маѣ честь повѣдомити П. Т. членѳвъ, якъ такожъ бажаючихъ взяти удѣлъ въ забавѣ, що въ суботу 27-ого н. ст. лютого вѳдбудуть ся вечерницѣ зъ танцями въ комнатахъ товариства [ул. Собѣского ч. 1, I. поверхъ, навпротивъ ратуша]. Вступъ вѳдъ особы 1 корона. — Такожъ подаѣ ся до вѣдомости, що аматоры згаданого товариства приготовляють ся до театральнои выставы „Пѳдгѳрянъ“ мельодрамы въ 3 актахъ Гушалевича зъ музикою Вербицкого.

— Фреквенція въ австрійскихъ университетахъ. Въ сегорѳчнѳмъ зимовѳмъ курсѣ на австрійскихъ университетахъ було записаныхъ студентѳвъ: у Вѣдни 6.104, въ Градцу 1.667, въ Празѣ на ческѳмъ университетѣ 2.787, на нѣмецкѳмъ 1.391, у Львовѣ 1.556, въ Краковѣ 1.296, въ Инсбруку 1.004, въ Чернѳвцяхъ 391. Записаныхъ на всѣхъ университетахъ богословѳвъ було 1.189, правникѳвъ 8.078, меднкѳвъ 4.728, фільософѳвъ 2.201, — всѣхъ разомъ 16.196. Найбѳльшу фреквенцію выказують якъ звычайно правничѣ выдѣлы; на лѣкарскихъ выдѣлахъ фреквенція зменшила ся на користь фільософічныхъ.

— Придержанѣ обманцѣ. Въ окружнѳмъ судѣ въ Станиславовѣ придержано Авраама Енглендера vel Енгельмана, лѣтъ 40, середнього росту, брунета въ чорными очима, подовжнымъ лицемъ и рудавою, коротко стриженою бородою, прибраного по нѣмецки, а Ігнатія vel Исаака Грінберґа, лѣтъ 53, слушного росту, шатина зъ синими очима, подовжнымъ лицемъ и повною, темною бородою, тежь убраного по нѣмецки. Оба говорять по польски и по нѣмецки. Першій подаѣ себе за звычайного „ганделеса“, другій за трохи лѣпшого, бо за „ганделеса вѳдъ старинностій“. Вѳдъ довшого часу обѳгравали они спѳльно по зелѣзницахъ пѳдчасъ подорожи пасажирѳвъ III-ои клясы, граючи трома числами назначеными картами. Станиславѳвскій окружный судъ взываѣ пошкодованыхъ, щобы зголосили ся самѣ або донесли ему про свои страты.

— Найстаршимъ университетомъ на свѣтѣ є университетъ въ африканьскѳмъ Фезѣ, въ Марокко, основаный въ XI-ѳмъ вѣцѣ для науки магомеданьского богословія. Университетъ той, посѣдаючи катедры грецкои, латиньскои и орієнтальныхъ мовъ, стягавъ до себе въ XI-ѳмъ вѣцѣ навѣть Европейцѣвъ: Испанцѣвъ, Французѳвъ и Англичанъ. Нинѣ старенька alma mater змѣнила свою фізіономію. Близько 1000 студентѳвъ студіюе тамъ теперь выключно науки Корану.

— Запомога для соціялістѳвъ. Берлиньскѣ часописи доносять, що провѳдники нѣмецкихъ соціялістѳвъ переслали зъ кассы свого сторонництва 10.000 марокъ австрійскимъ соціялістамъ на аґітацію передъ выборами до ады державнои.

— Пѳдбѣгуновый подорожникъ Нанзенъ буде невдовзѣ въ Берлинѣ и въ Вѣдни, де вже приготовляють ся на его приняте. Вѳдтакъ вѳнъ выбере ся до Англіи и до Сполученыхъ державъ, де выголосить рядъ вѳдчитѳвъ. Деякѣ люде, немаючѣ що робити, обчисляють вже напередъ, що тѣ вѳдчиты принесуть Нанзенови 100.000 марокъ доходу.

— Оподаткованє таланту. Буджетова комісія французского парляменту ухвалила оподаткувати газетярѣвъ, писателѣвъ, поетѳвъ, малярѣвъ, композиторѳвъ словомъ всѣхъ артистѳвъ драматичныхъ, оперовыхъ и балетовыхъ. Добре тамъ лыко дерта, де дасть ся. У насъ не втне Панько тѣста — не зѳдре зъ артиста.

— Сполученє Балтійского моря зъ Чорнымъ. Зъ весною розпочне ся вѳдъ давна проектована будова великого российского каналу, що маѣ сполучити Балтійске море зъ Чорнымъ. Каналъ буде 1600 м. довгій, 65 м. широкій и 8·5 м. глубокій. Выйде вѳдъ Риги, дальше йти-ме вздовжь рѣкъ Двины, Березины и Днѣпраажь до Херсону. Надъ тымъ каналомъ буде 18 портѳвъ. Значне число мѣстъ положеныхъ надъ рѣками, що вливатись-муть до каналу, буде зъ нимъ полученыхъ при помочи поглубленя рѣчного русла. Надъ каналомъ стане 7 великихъ мостѳвъ зелѣзничихъ и 22 меншихъ. Для Россіи мати ме той каналъ велике торговельне значѣне, але ще бѳльше мілітарне. Коли зважить ся, що российскі фльоты можна буде перемѣщувати зъ Балтійского моря на Чорне и зъ Чорного на Балтійске, не окружаючи Гібральтару, то выпаде признати будучому российскому каналови высше значѣне нѣжь каналови цѣсаря Вільгельма въ Нѣмеччинѣ. Российскій каналъ маѣ бути вирочѳмъ такъ збудованый, що найбѳльшій кораблѣ будуть по нѣмъ переплывати 6 морскихъ миль на годину, отже цѣлый каналъ переплывуть въ 6 дняхъ. Кошты будовы того каналу обчислено на 250 міліонѳвъ зр., а будова потреваѣ якихъ 5 лѣтъ.

— По 200 рокахъ ажь теперь похоронено въ Ревли кн. Карла Евгенія де Круа, що спочивавъ тамъ доси въ мѣсковѳй каплици — безъ похорону. Князь померъ въ Ревли воннымъ брацемъ Карла XII., а вѣрителѣ его не хотѣли допустити до похорону передъ сплатою довгѳвъ. Мощѣ князя показувано туристамъ доси якъ куріозъ.

— Общество Рускихъ Дамъ у Львовѣ просить насъ оголосити: „Подаѣ ся до вѣдомости П. Т. руской публики, що сеи суботы 27-ого лютого устроюе общество Рус. Дамъ въ великѳй сали Народного Дому вечерокъ зъ танцями и запрошуе симъ до найчисленнѣйшои участя. Дохѳдъ призначеный для сирѳтъ. Стрѳй вечерковый а для панѳвъ балевый. Вступъ 1 зр. вѳдъ особы. Початокъ о 8-ѳй вечеромъ. Особныхъ запрошень не высылае ся“.

— Наукова експедиція. Дня 18-го с. м. о 9-ѳй год. рано выпущено зъ Парижа, Берлина и Штрасбурґа три свободнѣ бальоны, т. в. заосмотренѣ лише въ науковѣ прилады, т. зв. самописы, а крѳмъ того кѳлька бальонѳвъ, обсадженыхъ людьми. Метеорольоґічнѣ стациі вѳзвано до списуваня своихъ спостереженъ въ часѣ цѣлого дня. Въ берлиньскѳй експедиціи взявъ участь вѳдважный аеронавтъ Берсонъ, родомъ зъ Нового Санча. Результаты сеи науковои експедиціи будуть оголошенѣ въ часописяхъ.

— Свято деревъ. Передъ кѳлькома днями донесли газеты про цѣкавый звычай въ Америцѣ, що его звуть тамъ „святомъ деревъ“. Що року въ означеный день кожда дитина, що ходить до школы, є обовязана засадити власноручно мале деревце, овочеве чи яке инше, въ цѣли отѣненя будучихъ плянтацій. Завдяки тому звычаеви улицѣ американьскихъ мѣстъ, густо обсаджены деревами, дають жителямъ пожаданый пѳдчасъ лѣтныхъ спекъ холодъ и причиняють ся знаменито до пѳднесеня красы мѣста. Та помиваючи чисто естетичнѣ загляды, насуваютъ ся тутъ — практичнѣ. Кожду вѳльну пядь землѣ американьскій обыватель старае ся зъужитковати. Вѳнъ посвячуе що року кѳлька квадратовыхъ стѳпъ своѣй дитинѣ на посаджене овочевого деревця, що зъ часомъ дасть ему плѳдъ чи то на его власный ужитокъ, чи на продажъ. Кобы то такъ у насъ приймивъ ся той гарный звычай — свято деревъ.

Надѳслане.

Seiden-Damaste 65 Kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 35 kr. bis fl. 14.65 p. Met. glatt. gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch Farben. Dessins etc.), porto- und steuer-frei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. 6

Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) **Zürich.**

Наука, штука и література.

— П. Франтішекъ Ржегоржъ пригадавъ ся Русинамъ знову двома статьями зъ нашои етнографіи. Въ выпуску 243—4 величавого лексикона Ottův Slovník naučný“ помѣстивъ вѳнъ статью „Huculové“ [стор. 828 и 829] а до статьѣ долучена картка, що на двохъ сторонахъ подаѣ прекрасно выконанѣ Павломъ Керберомъ илюстраціи гуцульскихъ выборѳвъ зъ дерева и металю [16 штукъ: хрестики и хрестъ, трисвѣчникъ, порохѳвницю, топорець, палицю, кубокъ, люльку и т. д.]. Се знимки выроббвъ, якихъ богато мѣститъ ся въ праскѳмъ музею Напрстковъ, а призбиравъ ихъ въ Галичинѣ п. Ржегоржъ. — Друга статья п. Ржегоржа то „Salašnictví v Karpatech“ умѣщена въ 22 числѣ праского дневника Národní Listy. [Нотуючи сѣ вѣсти, згадаемо при сѣй нагодѣ и про станъ здоровля нашого сердечного друга. П. Ржегоржъ въ листѣ писанѳмъ сими днями до редактора „Дѣла“ зъ Праги (зъ všeobecn-ого nemocnic-ы) каже мѣжь иншимъ: „Хоробу перебувъ я дуже лихо, справдѣ стоявъ я вже одною ногою въ гробѣ... Теперь хвала Богу небезпечность минула! Бѳльше-менше за тыждень встану и верну ся (зъ шпиталю) до дому“.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— Именованя. Учителями въ народныхъ школахъ именованѣ: Мик. Кобрина молодшимъ учителемъ 4-клясовои муж. школы въ Ярославѣ, Єл. Фанґорѳвну молодшою учителькою 2-клясовои школы въ Нараєвѣ; Ольгу Кирчѳвну молодшою учителькою 2-клясовои школы въ Миколаєвѣ; Павл. Ганчицѳвну учителькою въ Пятничанахъ; Іос. Фридрика учителемъ въ Баличахъ подорожныхъ; Сев. Карасиньску молодшою учителькою 2-клясовои школы въ Шѳвску; Вол. Кузяна молодшимъ учителемъ 6 клясовои муж. школы въ Ясльѣ; Клем. Долѣ учителькою въ Вульцѣ гамулецкѳй; Ант. Рачиньского учителемъ въ Ключовѣ; Вільг. Войцицку учителькою въ Тарнавцѣ; Петра Олѣйника учителемъ въ Опѳрци.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 лютого. Въ дипльоматичныхъ кругахъ говорять, що сими днями переговорювали держави зъ Портою, щобы она втихомирене Креты здала на Европу; тогдѣ державы могли бы вѳдъ Греціи именемъ Европы зажадати уступленя зъ Креты, а не, якъ доси, именемъ Туреччины. О вѳдданю европейского мандату одній державѣ не було доси мовы.

Петербургъ 25 лютого. Ходять слухи, що грецкій король гадае зречи ся престолу, коли бы державы зажадали вѳдкликаня грецкого войска зъ Креты.

Кольонія 25 лютого. Köln. Ztg. довѣдуе ся зъ Берлина, що державы мабуть пѳзнали вже, що въ разѣ, коли бы Греція опирала ся дальше волѣ Европы, тогдѣ не буде иншои рады, якъ блѳкада грецкихъ пристаней.

Канея 25 лютого. Вчера передъ полуднемъ стало горѣти въ палатѣ губернатора. Коли перегорѣла стеля, упала зъ першого поверха зелѣзна каса. Турецкѣ офіцеры и жовнѣрѣ хотѣли забрати зъ нея грошѣ (700 фунтѳвъ), але спротивили ся тому европейскѣ офіцеры. Измаилъ бей обвинивъ европейскихъ жовнѣрѣвъ о крадѣжь; але слѣдство выказало безосновность обвиненя. Треба було ужити оружія, щобы вѳдперти Туркѳвъ. Зъ Галепы доносять, що тамъ прийшло знову до бою мѣжь Турками а христіянами. — Взагалѣ станъ рѣчи не змѣнивъ ся. Повстанцѣ и Васосъ не начираютъ вже на Канею; за те борба кипить на нашихъ мѣсцяхъ острова.

— Вѣденьского тыжднєвника „Die Zeit“ появивъ ся 124-тый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Ueussere und innere Politik. Von K. — Politische Strömungen in der Wiener deutschen Studentenschaft. Von Dr. Ludwig Schüller. — Der Bochumer Bergarbeiter Congress. Von Alexander Tille. — Die Börsen und der Orient. (Finanzieller Brief aus Deutschland.) Von S. v. H. — Die neuchristliche Bewegung in Italien. Von Prof. Giuseppe Fiamingo. — Laura Marholm. Von Max Messer. — Ein Künstlerschicksal. Von Dr. Emil Ertl. — Mitterwurzer. Von Hermann Bahr. — Lebenswende. Von Alfred Gold. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der Engel. Von Henryk Sienkiewicz.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрѣчно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien IX/3 Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надѣслане.

Д-ръ мед Яковъ Біреръ (Bierer)

выслуженый лѣкарь штабовый, бувшій лѣкарь зелѣзницѣ Кароля-Людвика, **осѣвъ въ Ставиславовѣ** и ординуе щоденно вѣдъ 3 до 4 по полудни въ домѣ Вп. Галкевичевои при улици Собѣского ч. 18.
54 3—6

Надѣслане.

Сими днями выйде накладомъ **Gazet-ы Kolejow-oи** въ Краковѣ брошурка по польски и по нѣмецки п. з: **„Która gałęź ubezpieczenia jest najlepszą w interesie ludności; ubezpieczenie od ognia, czy ubezpieczenie bydła.“**

Суспѣльно-економічна студія зъ нагоды выборовъ до рады державнои. Написавъ *Д. МАНДЕЛЬ*, редакторъ Targowisk-a. Цѣна 30 кр. на дохѣдъ убогихъ. 64 1—10

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкѣвъ. — Замовленя зъ провінцій вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.**

ЛАПКИ на шваббвъ [певнй], штука 1 зр., **лапки** на щурѣвъ по 50 кр. и 80 кр., **лапки** на мыши по 12, 30 и 40 кр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Конкурсъ.

Урядъ громадскій мѣсточка Лисець розписуе симъ **конкурсъ** зъ рѣчинцемъ до 15 цвѣтня 1897 на посаду **лѣкаря громадского** зъ рѣчною нагородою 400 зр. а. в. зъ громады, 50 зр. вѣдъ обшару двѣрского и 20 зр. за оглядане тѣлъ умерлыхъ. 63 1—3

КОБЗАРЬ Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життепису и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна кождои части 25 кр.

Оправленй примѣрники продаютъ ся по 35 кр.

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ въ домѣ „Просвѣты“ Ринокъ ч. 10.

перше и одиноке **руске товариство** асекураційне, **припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Впреосв. Митр и Преосв. Еп. Ординаріяты всѣхъ трехъ Епархій**, обезпечае будынки, скотъ, господарскй знаряды, збѣже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкѣдъ огневыхъ** за можливо найнизшою оплатою.

Шкоды ліквідуе ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ, а договоры заключенй зъ першими Товариствами контрасекураційными подають **„Днѣстрови“** можнбсть обезпечувати и выплачувати и **найвысшй сумы.**

Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечати ся **черезъ „Днѣстеръ“** пбсля **всѣхъ можливыхъ** комбінацій **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае якъ найкорыстнѣйшй услбвя и выдае полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою, принимае вѣдъ своихъ членбвъ и третихъ лицъ **вкладки** до опроцентованя **по 5%**. Гарантія цѣлковита. Удѣлы по 50 коронъ. Позички удѣляють ся тблько властителямъ реальностей, вбльныхъ вѣдъ тягарбвъ, за порукою двохъ членбвъ. Зъ позичокъ вѣдтягае ся десята часть на удѣлъ.

Зголошеня о удѣлене **аґенціи** въ мѣсцевостяхъ, де „Днѣстеръ“ не е заступленый, приймають ся. 4414

Заступникбвъ глядае ся!

Першорядна, солідна торговля винами (en gros) зъ філіею въ Бордо, котрои спеціяльна марка вѣдъ многихъ лѣтъ заведена и загально звѣстна, глядае для **БРЕМЫ** и околицѣ справного заступника, щобы заангажувати его пѣдъ добрыми услбвями. Заступникъ мае бути обзнакомленый зъ торговлею делікатесбвъ и кольоніяльною, а такожь розумѣти ся на торговли.

Реflектуючй, а такожь тй, що вже заступають иншй артикулы, зволять надсылати письменй оферты зъ Ia референціями своеи дотеперѣшнои дѣяльности пѣдъ шифрою **Z×628** до експедиціи анонсбвъ **G. L. Daube & Co. Frankfurt a. M.** 24 5—20

Клиентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пбдоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету: **Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумбвъ, Мапъ, Дипльомбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Правдивй Берненьскй сукняни матеріи

Вѣдтинокъ 3·10 м. довгій, що выстав на 1 мужеске убране коштує лишь

зр. 3·10 зъ доброи
зр. 4·10 зъ доброи
зр. 4·80 зъ доброи
зр. 6·— зъ лѣпшои
зр. 7·75 зъ делікатнои
зр. 10·50 зъ найделѣкатнѣйшои

} правдивои овечои вовны.

Вѣдтинокъ на чорне сальонове убране зр. 10·—.

Матерія на загортки, льоденъ, Перувенъ, Доскінесъ, на убраня для державныхъ урядникбвъ, найделікатнѣйшй кам арны и шевіоты и т. п. высилае по фабричныхъ цѣнахъ знаный зъ точности и солідности.

складъ фабричного сукна **KIESEL-AMHOF** въ БЕРНѢ.

Пробки gratis и franco. — Достава згбдна зъ пробками.

УВАГА! Вп. Публицѣ звертае ся увагу особливо на те, що матерій безпосередно замовленй выносять значно таньше, нѣжь замовленй въ перекупнѣвъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Бернѣ высылае всѣ матерій по дѣйсныхъ фабричныхъ цѣнахъ безъ повышеня наносячого шкоду приватнымъ покупнямъ, кравецкого рабату. 55 2—10

Збстаючи въ зносинахъ купецкихъ зъ першорядными домами торговельными россійскими, маємо честь поручити зъ нашихъ складбвъ

ЧАЙ

правдивый китайскій

въ оріґінальныхъ нашихъ ¼ фт. пачкахъ по: 40, 50, 60, 70, 80, 0, 100 и 125 кр.; — въ ⅛ фт. пачкахъ по: 20, 25, 0, 3 , 40, 45, 50 и 63 кр. ЧАЙ порошокъ по 1 зр. 20 кр., 1 зр. 40 кр., 1 зр. 65 кр. и 2 зр. за фунтъ.

При замовленяхъ найменше 2 фунтбвъ, при порошку 3 фунтбвъ высылаємо франко; при вѣдборѣ 6 фунтбвъ додаємо 5% въ товарѣ.

19 Зъ поважанемъ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Знана вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафінерія спіритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшои системы, фабрика руму, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ у Львовѣ

ЯКОВЪ ШПРЕХЕРЪ и С-ка

поручае старй польскй сильнй горѣвки, дуже добрй розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, якъ такожь найлѣпшои якости краевй спеціялы якъ: Народбвка, Dziennik, Szczutek, Карпатбвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренбвка и т. н. горѣвки упривілеевань и одиноко правдивй если зъ нашои фабрики спроваджень.

Одиноке жерело въ краю для пп. аптикарѣвъ до побираня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спіритусу, до цѣлей лѣчничихъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого.

Правдивый спіритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдный, бо не выроблюваный зъ есенцій оцтовои

Складъ для мѣста Львова: **ул. Коперника ч. 9. и въ головнѣмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Іоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29.** 4912 307—?

КОНКУРСЪ.

Зъ поводу браку одвѣтного до вымогбвъ конкурсу укваліфікованыхъ кандидатбвъ — постановивъ Выдѣлъ повѣтовый въ Богородчанахъ розписати поповный конкурсъ на посаду секретаря зъ рѣчною платнею 1000 зр. а 200 зр. титуломъ ремунерації и зъ правомъ побираня діетъ за чинности комісійнй. Ремунерація зависить що року вѣдъ ухвалы Рады повѣтовои.

О посаду секретаря убѣгати ся можуть лишень укбнченй правники зъ трема испытами державными, котрй выкажуть ся докладнымъ знанемъ языка польского, руского и нѣмецкого, якъ въ бесѣдѣ такъ и письмѣ.

Окрѣмъ того мають кандидаты выказати ся непереступленымъ 40-вымъ рокомъ житя, докладнымъ описомъ минувшого житя, готовостію зложеня кавціи найменше 600 зр., вѣдбутою практикою въ полагодженю справъ и въ рахунковости та непорочностію характеру.

Поданя, власноручно писанй и належно удокументованй, належить вносити до Выдѣлу повѣтового на руки пбдписаного презеса найдальше до 15 марта 1897 р.

Богородчаны 18 лютого 1897.

ШЕЛИНЬСКІЙ
презесъ.

59 2—2

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кбльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхбднбмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи Принимае рѣзьбарскй роботы пбсля власныхъ плянбвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ упованженя ц. к. консерваторія реставруе всякй старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пбдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205 89—?

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Ц. к. упр. галиц. акційный БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

Контору вымѣны

и

вбддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вбддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до перехованя папиры вартбстнй и дае на нихъ завдатки.

Крбмъ того впроваджено подббно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рбчно, депозитарь дбстае въ стѣлевбй касѣ панцирнбй сховокъ до выключного ужитку и пбдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнй документы. 374 Д

Пбдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогбднѣйшй заряджения.

Приписы дотычно того рода депозитбвъ одержати можна безплатно у вбддѣлѣ депозитовбмъ.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

БОТАНІКА

на вищі кляси шкіл середніх. Після учебника Д-ра О. Р. Станіньского. Складив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші кляси шкіл середніх. Написав Іван Верхратскій. Вид. р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразбвъ зъ рускои ботанічнои терминольоґіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропиґийского ін аб у автора. Хто замовляє у автора що найменше пять примірників Ботаніки (=6 зол.) або пять примірників Зоольоґії (=6 зол. 50 цент.) або також разом згадані три видання (Ботаніку, Зоольоґію і Спис = 2 зол. 80 цент.) тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поїздів зелізничих

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

Поізд	година	Приходить до Львова з	Поізд	година	Відходить з Львова до
мішаний	7.50	Янова	поспіш.	6.10	Черновець і Сучави
особовий	7.28	Сучави і Черновець	„	8.40	Кракова в получ. з Н. Санчем і Розвадовом
„	8.15	Сокаля і Ярослава на Раву	мішаний	9.05	Янова
„	8	Стрия і Лавочного	„	9.15	Белзця в получ. з Сокалем і Ярославом
„	8.07	Підволочиск і Бродів	особовий	9.30	Підволочиск і Бродів
„	8.55	Кракова в получ. з Н. Санчем, Яслом і Равою	„	9.35	Стрия і Лавочного въ получ. з Хировом і Станиславовом
мішаний	1.35	Янова	„	9.55	Кракова в получ. з Яслом
поспіш.	1.30	Кракова в получ. з Н Санчем. Загірем і Хировом	„	10.25	Черновець і Сучави
„	1.51	Стрия і Лавочного въ пол. з Хировом і Станиславовом	поспіш.	2.06	Підволочиск і Бродів
„	2.01	Сучави і Черновець	особовий	2.45	Черновець і Сучави
„	2.40	Підволочиск і Бродів	поспіш.	2.50	Кракова в получ. з Равою і Хировом
особовий	5.20	Підволочиск і Бродів	мішаний	3	Янова
„	5.45	Белзця в получ з Сокалем і Ярославом	особовий	3.05	Стрия і Сколього
Ніч			**Ніч**		
особовий	6.13	Сучави і Черновець	„	6.45	Кракова в получ. з Н. Санчем, Загірем і Хировом
мішаний	6.30	Янова	мішаний	7.05	Сокаля і Ярослава на Раву
особовий	6.55	Кракова в получ. з Розвадовом	особовий	7.22	Стрия і Лавочного
поспіш.	8.45	Кракова	мішаний	7.50	Янова
особовий	9.30	Кракова в получ. з Н. Санчем і Равою	особовий	10.15	Черновець і Сучави
поспіш.	9.55	Сучави і Черновець	„	10.45	Підволочиск і Бродів
„	10.05	Підволочиск і Бродів	поспіш.	11	Кракова в получ. з Яслом, Розвадовом і Н. Санчем
особовий	10.10	Лавочного і Стрия в получ. з Хировом і Станиславовом	особовий	4.40	Кракова в получ. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Новим Санчем
„	12 10	Лавочного і Стрия в получ з Хировом і Станиславовом	„	5.22	Стрия, Лавочного і Хирова
поспіш.	5·10	Кракова в получ. з Н. Санчем і Яслом	поспіш.	5.55	Підволочиск і Бродів

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано 7

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропиґийского, пбдъ зарядомъ Іосифа Гузара.

Ч. 36 Львовъ, Пятниця 14 (26) Лютого 1897. Рочникъ XVIII.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центряльне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франифуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надослане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иній донесеня приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Переглядъ політичный.

Въ справѣ кретеньскѣй доси нѣщо не змѣнило ся. Державы мабуть згодили ся на те всѣ, що Крета мае дѣстати автономію пѣдъ зверхництвомъ султана, и що не можна допустити до прилученя ей до Греції. Радять теперь надъ тымъ, якъ приневолити Грецію, щобы вѣдкликала свою фльоту и войско зъ Креты. Поки-що не постановлено ще нѣчого рѣшучого; вырынае на ново гадка про блокаду грецкихъ пристаней, щобы тымъ способомъ безъ проливу крови змусити Грецію до уступленя зъ Креты задля браку живности и амуніції. Будучій устрѣй Креты сходить теперь на бѣкъ, поки державы не упорають ся зъ Грецією. Пишуть лише, що е така гадка, щобы жаденъ Грекъ не мѣгъ бути губернаторомъ Креты; тымъ мае ся Греція вѣднять навѣть всяку надѣю, щобы колись пѣзнѣйше могла дѣстати Крету. Парискій дневники довѣдують ся, мовь бы дотеперѣшный управитель Босны бар. Каляй бувъ усмотреный на губернатора чи комісаря для Креты. Але бюро кореспонденційне заперечуе тѣй вѣсти.

На граници Тесалії громадить войска такъ Туреччина, якъ и Греція. Кн. Николай станувъ въ Артѣ, де мае також бути уладжена головна кватира грецка. Головне начальство мае обняти наслѣдникъ престолу кн. Константинъ.

— —

Сербскій король Александеръ приспѣшивъ свою подорожь до Софіи и выѣде туды 28 с. м.; зъ нимъ поѣде президентъ міністрѣвъ Сімічь и міністеръ скарбу. Болгарске собраніе вызначило 100.000 франкѣвъ на принятє сербского короля.

Зъ руху выборчого.

Въ мѣсточку Комарнѣ повѣту рудецкого прийшло вѣ второкъ сего тыждня до розруху, котрый скѣнчивъ ся побитемъ бурмістра посла д-ра Яклиньского, арештованемъ кѣлькадесятьохъ людей и спровадженемъ ескадроны уланѣвъ зъ Городка. Справа представляесь такъ:

Въ Комарнѣ оголосивъ бувъ дня 18 с. м. урядъ громадскій, що правыборы зъ обохъ курій вѣдбудуть ся дня 19 с. м. Мѣщаньство зорганізувало ся до правыборѣвъ, то бурмістръ посолъ д-ръ Яклиньскій, побоючи ся, що сторона польско-паньска програе, склыкавъ на вечеръ въ передодень правыборѣвъ раду громадску и предложивъ компромісову листу, зложену зъ 3 Русинѣвъ а 7 Поляковъ и жидѣвъ. Мѣщаньство не пристало на такій компромісъ, а жадало бѣльшого числа Русинѣвъ. Тогдѣ комісарь Геттінгеръ, що приѣхавъ бувъ уже того дня на завтрѣшній правыборы, зникае въ ночи зъ Комарна, а д-ръ Яклиньскій другого дня оголошуе се збѣраному на правыборы народови. Рѣчь ясна, що се розъярило мѣщанъ.

Потѣмъ мѣщане, побоюючи ся, щобы комісарь не зъѣхавъ несподѣвано та щобы правыборы не вѣдбули ся безъ нихъ або бодай захопили ихъ неприготованыхъ, дуже пильнували кождого дня, а особливо сподѣвали ся приѣзду комісаря вѣ второкъ сего тыждня. И стало ся таке, що справдѣ въ Комарнѣ появивъ ся якійсь комісарь, въ урядовѣй шапцѣ. Хтось ударивъ у дзвѣнъ и нарѣдъ збравъ ся. Однакъ комісарь [якъ казавъ — переѣжій] поѣхавъ собѣ зъ Комарна. Тымчасомъ того самого дня бурмістръ оголосивъ, що правыборы вѣдбудуть ся на другій день, въ середу сего тыждня. Въ середу вже раненько збѣрало ся передъ урядомъ громадскимъ множество народу, дожидаючи правыборѣвъ. Однакъ знова на дармо. Бурмістръ оголосивъ, що правыборѣвъ и симъ разомъ не буде, бо прийшла телеграма зѣ староства, що комісарь захорувавъ. Нарѣдъ, знова побоюючись, що комісарь, поздоровѣвши, може приѣхати того дня, не розходивъ ся, а блуканъ по мѣстѣ. Въ V-тій курії выбирають не самій господарѣ, але „всякій нарѣдъ“. Неоденъ, зголоднѣвши и змерзши, вступивъ на чарку, а по чарцѣ звычайно не лишь языкъ розвязуе ся бѣльше, але и прибувае завзятє. Отже огѣрчене изъ змарнованыхъ двохъ терміновъ правыборѣвъ почало обзывати ся що-разъ голоснѣйше. Нарѣкано, що робочій люде мусять дармо днѣ тратити, а для чого? Хтось тамъ зъ панѣвъ мавъ сказати: „доти будуть правыборы вѣдкликуванѣ, доки мѣшаньству не сприкрить ся“. Вину за се приписувано очевидно бурмістрови. Длятого коли д-ръ Яклиньскій передъ полуднемъ ѣхавъ вѣзкомъ, товпа задержала его и вылаяла. Опѣсля зъ полудня розѣйшла ся вѣсть, що въ касѣ задатковѣй, куда удавъ ся бурмістръ зъ Трояномъ [управителемъ гр. Лянцкороньского], вѣдбуваються правыборы.

Роздразнена товпа звернула ся туда, высадила дверѣ, камѣнемъ вытовкла вѣкна и сильно побила бурмістра. [Якъ телеграфують зъ Комарна Kurjer-ови lwowsk-ому. — Троянъ вымѣривъ бувъ зъ вѣкна револьверъ до товпы и се мало головно спровадити побите посла д-ра Яклиньского и Трояна.] Вечеромъ прибула ескадрона уланѣвъ зъ Городка зъ комісаремъ староства и трема жандармами. Другого дня, въ четверъ, арештовано около 40 людей. Вѣйско, на коштъ громады, лишае ся въ Комарнѣ на дальше.

— —

Зъ Стрыя пишуть намъ:

Въ Стрыю при правыборахъ зъ V-ои курії дѣють ся нечуванѣ рѣчи. Вже черезъ три днѣ тревають правыборы въ шести салѣхъ и доси удержуесь ліста руско-роботничa въ переважаючѣй бѣльшости. Заразъ першого дня зарядъ варстатовъ зелѣзницѣ, де працюе около 600 роботниковъ, почавъ ставити имъ трудности и заявивъ, що не пустить ихъ до голосованя. Роботники телеграфували до міністра Гуттенберга, а той заразъ выдавъ телеграфічный приказъ, щобы роботниковъ не спиняти въ выконаню ихъ права. Въ наслѣдокъ того почато пускати роботниковъ партіями до голосованя. Другого дня [24 лютого], коли на листу руско-роботничу почали падати густо голосы, розпочали ся махерскій штучки. Жидки почали голосувати одній и тѣ самій по кѣлька разѣвъ, а деякій голосували за умершихъ. Роботниковъ почато не допускати до саль. Роботники выслали телеграму до намѣстника. Около полудня староство одержало вѣдъ намѣстника телеграмъ, котрый дуже подразнивъ мѣсцевій власти. Наслѣдкомъ того було арештоване двохъ роботниковъ. Роботники облягли магістратъ, жадаючи выпущеня арештованыхъ, котрыхъ вкѣнци й выпущено. Третього дня [25 ого] почала ліста руско-роботничa зновъ выказувати бѣльшость. Попополудни арештовано трехъ роботниковъ. Роботники выслали депутацію до старосты. Староста велѣвъ прикликати кѣлькохъ зъ помежи роботниковъ, именно тыхъ, котрій були поставленій кандидатами на выборцѣвъ и казавъ трехъ зъ-мѣжь нихъ арештувати. Се выкликало велике збѣговиско передъ староствомъ. Староство завѣзвало всю поліцію и жандармовъ. Жандармы закували арештованыхъ и вѣдвели до арештовъ магістрату. Въ мѣстѣ великій рухъ. Роботники стоять сильно за своимъ правомъ. Зъ роботниками иде разомъ руске мѣщаньство. Правыборы мають тревати ще два днѣ. Можна сподѣвати ся новыхъ штучокъ и ще страшнѣйшихъ мѣръ, бо власти мѣсцевій и партія магістратска за всяку цѣну не хотять допустити побѣды руско-роботничои листы. Голосованє на 33 выборцѣвъ вѣдбуваесь устно. Деякій роботники не умѣючій читати ся устно. Деякій роботники не умѣючій читати голосують на 33 выборцѣвъ зъ памяти. Такого оживленя выборчого Стрый не затямивъ.

— —

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Подаемо дальшій факты „легально“ пѣдъ управою нового старостa п. Лянкевича переводженыхъ выборѣвъ въ нашѣмъ повѣтѣ.

Дня 22 с. м. переведено правыборы въ Мижинци зъ курії V. при асистенціи двохъ жандармовъ въ дворскѣмъ домѣ. До салѣ выборчои впущено лише всѣхъ слугъ дворскихъ, жидовъ и одну часть выборцѣвъ. Решту выборцѣвъ жандармы не пустили до середины до голосованя, а и зъ тыхъ, що увѣйшли до салѣ, не всѣ голосували, бо комісарь выборчій п. Калиневичь такъ скоро читавъ одного выборця по другѣмъ, що закимъ оденъ переголосувавъ, уже трохъ иншихъ зъ выкликаныхъ мусѣло уступити, бо вже четвертого кликавъ. Въ той способъ утратило голосъ въ сали бѣльше нѣжь 30 выборцѣвъ, а понадъ 30 выборцѣвъ, не впущено до голосованя до салѣ. Мимо того нашій выборцѣ дѣстали по 77 голосовъ, а дворскій лише по 30, и нашій мусѣли бути выбранѣ. — За те порадивъ собѣ п. комісарь другого дня при голосованю зъ IV-ои курії въ иншій способъ. Ото хоть зѣйшла ся цѣла громада до 150 выборцѣвъ ще о год. 6-тій рано [выборы були розписанѣ на 8-му], прийшли до салѣ выборчои комісарь, писарь громадскій, секретарь дворскій, вѣйтъ, оденъ радный не маючій права выбираня и лат. парохъ, замкнули за собою дверѣ и поставили въ дверехъ двохъ жандармовъ а тѣ силою не впустили нѣкого изъ збраныхъ передъ салею 150 выборцѣвъ. Тамъ въ сали тѣ чотири выбрали до IV-ои курії трехъ выборцѣвъ а комісарь опѣсля оголосивъ, що выборы вже скѣнченѣ та що выбранѣ три выборцѣ, а то вѣйтъ и два паньскій попихачѣ. — Противъ сихъ нелегальныхъ правыборѣвъ внесла громада протестъ.

Въ громадѣ Серакосцяхъ вѣдбували ся правыборы 20-ого с. м. При голосованю въ IV курії голосы почали падати на кандидатовъ народу: Гриця Терешка и Федька Гарбаря сына Сенька. Комісарь п. Новоселецкій побачивши, що зле, бо на вѣйта славетного Васька Туркевича упавъ усего одинъ голосъ и то вѣдъ самого пана вѣйта, перервавъ голосованє и почавъ накликувати правыборцѣвъ, щобы голосували на вѣйта. Люде розумѣесь не послухали, а голосы все падали на тыхъ двохъ. Комісарь ще разъ перервавъ голосованє и почавъ просити громадянъ, щобы голосували, коли вже не на зненавидженого вѣйта Туркевича, та на Новаковского вѣйта зъ Подмостищь або на п. Скальского дѣдича зъ Подмостищь. Однакъ правыборцѣ дальше голосували на обохъ своихъ кандидатовъ. По скѣнченю голосососованя п. комісарь заявляе: Зъ голосованя выходило бы, що майже одноголосно выбранѣ на выборцѣвъ Гриць Терешко и Федько Гарбарь, але видно тутъ було перекупство [?!!] длятого ихъ выборы є неважнѣ, а на выборцѣвъ выбранѣ: вѣйтъ Васько Туркевичь [що дѣставъ усего 4 голосы, зъ того два вѣдъ неуправненыхъ до голосованя въ IV курії] и Ив. Бѣлякъ [той дѣставъ усего 2 гол.!]. Але Ив. Бѣлякъ прилюдно зрѣкъ ся сеи чести, кажучи, що вѣнъ нелегального выбору не приймае. — Потѣмъ комісарь вѣдъѣхавъ, а громадяне зараз другого дня внесли протестъ до староства.

Въ громадѣ Бабичахъ при правыборахъ зъ V-ои курії дѣяли ся чуда-дива. Внесеный протестъ наводить мѣжь иншимъ такій рѣчи: Голосували и тѣ, що є въ Америцѣ, и неббщики, а въ IV-тій голосували всѣ паньскій форналѣ. Дѣдичь п. Ярожельскій контролювавъ голосованє, а почувши, що его огородникъ не голосуе на паньскій бѣкъ, сейчасъ выповѣвъ ему посаду. П. комісарь, щобъ улекшити собѣ, почитувавъ наразъ по 5—6 людей и записувавъ за всѣхъ 1 голосъ; при тѣмъ бувъ п. комісареви помѣчный польскій ксьондзъ Карпиньскій и писарь громадскій. Коли-жь всьо не помагало панъ писарь взявъ ся на способъ. Громадяне голосували на Модейовского и Андрѣя Марка, отже писарь, нѣбы не дочуваючи, вписувавъ „Мод кейовскій“ замѣсть Модейовскій — и тымъ чиномъ богато голосовъ на Модейовского знѣвечивъ. Але всетаки народній кандидаты дѣстали абсолютну бѣльшость голосовъ, бо по 64, а кандидаты противниковъ Блоньскій и Самолевичь по 20 голосовъ. Однакъ п. комісарь оголосивъ, що на выборцѣвъ выбранѣ: Блоньскій и Самолевичь. По правыборахъ кс. пробощь загрозивъ тымъ, котрій голосували не на паньскихъ кандидатовъ, що имъ грошей зъ касы костельнои нѣколи не позичить та й взагалѣ запамятае имъ се.

Увязненій посолъ Новаковскій и Вѣтикъ сидять усе въ вязници слѣдчѣй. Комната радна окружного суду перемыского не увагляднила вѣдклику обохъ увязненыхъ.

Староста Ляникевичь розпустивъ по повѣтѣ комісарѣвъ зъ агентами поліційными шукати за аґітаторами по селахъ и сейчасъ ихъ арештувати. Высланники старосты зголошували ся въ Болестрашичахъ та иншихъ селахъ и розпытували за такими индівідуами, про якихъ нѣхто не чувавъ и мабуть зовсѣмъ не истнують. Яку цѣль мае та нагонка, легко зрозумѣти.

— —

Зъ Калуша дѣстае Słowo polskie таку допись: „Уже теперь значно скрѣплено постерунокъ жандармерії, а кажуть, що на часъ выбору посла надѣйде сюда вѣйско“ Щось якъ недавно въ Угорщинѣ...

— —

Заява зъ Старомѣского.

Зъ уваги, що въ першихъ дняхъ марта вѣдбуде ся засѣданє комітету краевого у Львовѣ, де и порѣшить ся справа кандидатуры на округъ Самборъ-Старемѣсто-Турка-Рудки, зборы выборцѣвъ въ Старомѣстѣ не будуть могли вѣдбути ся дня 2 марта. Коли зможуть вѣдбути ся тѣ зборы, означить кандидатъ затвержденый комітетомъ краевымъ, бо вѣнъ мусить всѣ чотири повѣты объѣхати, щобы представити ся выборцямъ. [Другій часописи прошу о повторенє]. — *Иванъ Яворскій* за комітетъ.

— —

Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

Вѣ второкъ 23-ого с. м. въ коломыйскѣй радѣ повѣтовѣй вѣдбували ся въ присутности нашого старосты нарады надъ ц. к. кандидатами до рады державной. На кандидатовъ покликано станиславѣвского каноніка Гробельского на V-ту курію и радника посла Заячкѣвского на IV-ту. Ще передъ тымъ вѣдбували ся нарады пп. старостовъ що-до переведеня тыхъ выборовъ та ураджено всею силою не допустити до выбору посла Окуневского. Вже й голосять [абы настрашити декого], що картки до голосованя будуть значенѣ, але мы радимо не бояти ся, а таку картку, якъ бы появила ся, вѣддати до ц. к. прокураторія. У насъ по селахъ правыборы ще не почали ся, а въ Коломыи мимо всякихъ махерствъ выйшло 7 Русинѣвъ выборцѣвъ. Борба заповѣдае ся завзята. Зъ одной стороны приказъ: за всяку цѣну не допустити „burzyciela Wawelu“, а зъ другои почуте и свѣдомость свого обовязку у широкихъ верствъ народу. Хто побѣдить, чи зелѣзна рука, чи нарѣдъ, побачимо.

— —

Зъ Бережаньского пишуть намъ:

Противъ кандидатуры о. Евгенія Гузара зъ IV-ои курії округа Бережаны-Подгайцѣ-Рогатинъ заявивъ ся не лише рускій зъѣздъ делегатовъ зѣ всѣхъ трехъ повѣтовъ, але також и зъѣздъ делегатовъ польскихъ. Ухвалу свою той зъѣздъ мотивувавъ такъ: О. Гузаръ, колись першій „wichrzyciel“ въ Подгаєччинѣ, теперь перемѣнивъ ся въ „ugodowca“ и „przymknął“ до Барвѣньского та Вахнянина и выступае зъ маркою кандидата митрополичого. Однакъ власне тая метаморфоза о. Гузара зъ одной крайности въ другу, наказуе Полякамъ мати ся на осторозѣ передъ тымъ кандидатомъ. — Зъѣздъ поставивъ кандидатуру Поляка Каз. Трачевского взглядно д-ра Валевского, якъ бы сей не мѣгъ кандидувати въ курії V-тій.

— —

Зъ Самборского пишуть намъ:

Въ округѣ Самборъ-Рудки-Старемѣсто-Турка правительство поставило и думае форсувати — хочь-бы и противъ польского кандидата — кандидатуру п. Каратницкого зъ Калуша. Кандидатура п. Титка Реваковича, вѣдпирана первѣстно п. Барвѣньскимъ, упала.

— —

Зъ Болехова пишуть намъ:

Въ Болеховѣ, подѣленомъ на шесть громадъ, вѣдбули ся дня 19 с. м. правыборы въ Болеховѣ рускѣмъ. Про днину и годину выборовъ люде на передъ не знали урядово; знали лишь тѣ, що самій о те старали ся. Найбѣль-

шу заслугу въ пильнованю правыборбвъ положили: Дмитро Брикъ, Никола Соболь, Илько Ласякъ, Илько Мецакъ, Михайло Бабинець, Онуферъ Бодлакъ, Федьо Риндзакъ, Василь Мецакъ. Нашй зобрались таки досыть численно. Але коли прийшли до громадскои канцелярiи, застали тамъ цiлу купу жидбвъ, форстварбвъ и всiлякихъ пбдпанкбвъ пбдъ командою жандармбвъ. Всi они уставились такъ, щобы до середины не пускати нiкого, хиба тыхъ, кого попередно пбдпоювали. Люде зачали силомбць добиватись и давали голосы на своихъ; але всiляка голота, що насыпалась зъ цiлого мiста, вбдтручувала газдбвъ, высмiвала, прозывала мудями, свиньми, высылала „дрова рубати“, „глину возити“. Коли комiсарь побачивъ, що нашихъ таки богато вбйшло до хаты, сказавъ, що ему душно, и велiвъ людямъ повыходити, а жандармы стали вытручувати людей. Федя Гнатишиного ударивъ жандармъ въ груди такъ, що вбнъ упавъ на землю. Иншихъ арештовано, якъ: Дмитра Бунчука, Николу Досвного, Михайла Риндзака. Нашй, озлобленй кривдою, выслали до намiстника телеграму: „Въ Болеховi рускбмъ при сегоднiшныхъ выборахъ не допускають селянъ до голосованя; гвалть намъ роблять. Просимо о оборону нашихъ правъ“. Коли не переставали незаконности, выслано другу телеграму: „Безправности не перестають; просимо о вбдповiдь“. Вбдповiдь, розумiе ся, не надбйшла. И дальше дiялось однаково. Селянъ не допускано до голосованя. За те втиснулось до кацелярiи богато Нiмцiвъ зъ Нового Вавилона и жидбвъ зъ мiста, не належачихъ до громадъ Болехова рускаго, якъ: Гершь Гравбартъ, Авраамъ Гравбартъ, Лейба Вайсманъ и и. Коли впущено якого селянина, то жиды не допускали его до голосованя, тблько самi читали зъ своихъ картокъ имена своихъ кандидатбвъ. Жиды голосували за сынбвъ, що не мають ще 20 лiтъ; такъ само Нiмцi и Поляки голосували зовсiмъ неправно, якъ Филипъ Шнайдеръ голосувавъ за Фура, звiстного iдiота; за латинника Левандовского голосувавъ его братъ, хочь не належить до громады Болехова рускаго. Коли нашi побачили такi кривды, постановили зовсiмъ не голосувати; а хочь комiсарь, певный вже свого, выкликувавъ деякихъ, то они вбдповiдали, що не можуть наражати свого життя, бо ихъ бють и арештують. По окбнченю голосованя оголошено выборцями зъ курiи IV-ои вбйта, двохъ Нiмцiвъ и одного жида; а зъ курiи V-ои трехъ Нiмцiвъ и двохъ жидбвъ. Нашi люде заявили комiсаревi, що подають протестъ, та щобы се записавъ до протоколу. Членъ комiсiи Михайло Мазуръ [Русинъ] не пбдписавъ выборчого протоколу. Протестъ уже высланый до намiстництва; пбдписанй на нiмъ 75 громадянъ зъ Болехова рускаго.

—

Зг Сокальщины пишуть намъ:

Въ Угриновi заходами пароха о. Смулки громада була добре приготована до правыборбвъ мимо сильнои агiтацiи зб стороны окруж. гром. писаря Бережницкого, котрый зладивъ бувъ навiть картки, цiлкомъ противнi, анiжь уложила собi громада, а для збалам ченя попбдписувавъ на нихъ о. Смулку. Бережницкiй навiть чинно зневаживъ Федька Крутья въ канцелярiи громадскiй, коли той ему згадавъ щось о тбй агiтацiи. Однакъ затья писаря зъ тыми картками выявила ся ще на часъ, такъ що о. Смулка мбгъ ще разъ передъ самыми правыборами поучити людей и остерегти ихъ передъ писаремъ. Дня 18. с. м. ще до-дня цiле село вже збрало ся коло уряду громадского дожидати правыборбвъ. Приiхавъ комiсарь и розпочавъ голосованё. Але коли 37 голосбвъ упало однаково на умовленыхъ кандидатбвъ, п. комiсарь розхорувавъ ся и велiвъ записати до протоколу, що зъ причины наглого его занедужаня перервано голосованё. Тогдi писарь Бережницкiй ставъ зневажливо говорити про священика, ажь самъ п. комiсарь, секретарь выдiлу повiтового, мусiвъ его вгамувати. — Новi правыборы назначено на 22-ого с. м. И знову скоро день выйшло цiле село передъ урядъ громадскiй та такъ само всi одноголосно Русины и Поляки, вбддали свои голосы. Зъ V курiи выйшовъ о. Смулка 206 голосами, М. Медвiдь 205 и П. Сава 205 голосами. По малбй перервi голосовано зъ IV курiи и такъ само згбдно выйшли выборцями о. Смулка, Гриць Борачукъ, Лука Гнатюкъ и Демко Павлюкъ; всi дбстали по 88 голосбвъ. Такъ само добре перевiвъ нарбдъ выборы въ Нисничахъ, Нiновачахъ и въ Хоробровi. Честь всiмъ ревнымъ выборцямъ, а особливо велика честь и слава належить ся нашому отцю духовному Симеонови Смулцi!

Наша Адмiнiстрацiя просить Вп. Передплатникбвъ — якъ найскорше надсылати передплату а взглядно и выровнати залеглости.

НОВИНКИ.

— Трицятй шестй роковины смерти Т. Шевченка будуть обходити ученики рускои академiчнои гiмназiи у Львовi въ першихъ дняхъ марта концертомъ о власныхъ силахъ.

— Послiдний вечерницi въ Рускiй Бесiдi у Львовi вбдбудуть ся завтра, въ суботу.

— Першiй великiй концертъ „Коломыйского Бояна“ вбдбуде ся 9-ого н. ст. марта с. р. въ величавбй сали Касы щадничои въ Коломыи. Програма цiла уложена дуже добрно, хоры мужескi и жiночi, композицiи руско украинськi и чужi, соля, квартеты, гра на фортепянахъ и т. д. — все те складае дуже гармонiйну цiлбсть. Хорами управляе знаный знатокъ музики о. Курпякъ. Въ хорахъ беруть удiлъ не новаки, але вправнi спiваки, чого доказомъ торбчный вечерокъ въ память Т. Шевченка, по котрбмъ и найстрожшi критики познали вправу и силу чародiйного спiву нашого Бояна. Бо Боянъ, хочь выступае зб своимъ концертомъ першiй разъ, то однакъ не першiй разъ передъ ширшою публикою. Концертъ, якъ судити по пробахъ, що все ще вбдбувають ся, заповiдае ся свiтло. Програму и цiны вступу подасть незадовго выдiлъ, а мы поки-що просимо явити ся численно 9-ого марта, щобы потбмъ не жалувати утраченои нагоды, мило провести вечiръ середъ довгого посту Великого. Тожь до побаченя!

— Заходомъ читальнi „Просвiты“ въ Надворнбй вбдбуде ся въ мясопустну недiлю, дня 28-го с. м., въ великбй сали ратушевбй забава зъ танцями для мiщанъ, на яку выдiлъ читальнi запрошуе всiхъ своихъ членбвъ. Початокъ забавы о год. 7-бй вечеромъ.

— Увязнене въ наслiдокъ ревiзiй въ львбвскихъ москвофiльскихъ редакцiяхъ. Neues Wiener Tageblatt, доносить, що середъ ревiзiй въ справi вбдкрытого у Львовi шпiгуньства увязнено у Вiдни молодого Русина Дмитра Вергуна. Увязнене Вергуна не стоить властиво въ тiснбй звязи зб справою шпiгуньства; наступило оно въ наслiдокъ знайденя при ревiзiи въ редакцiи „Галичанина“ агiтацiйнои програмы Вергуна, въ якбй вбнъ промовляе за утворенемъ тайного звязку.

— Signum temporis. Тбльки-що появивъ ся вiдомый нашимъ читателямъ рескриптъ министра просвiты що-до заведеня обовязковои науки рускаго языка у всiхъ гiмназiяхъ галицкихъ, вбдсуваючи ся ad calendas graecas... Министерство просвiты информувало ся въ тбй справi у краевои рады шкбльнои. А що тбй радi геспе п. Бобжиньскому дуже немила ся справа а ще не милiйша обсада посадъ рускаго языка по гiмназiяхъ не то польскихъ але й рускихъ се доказуе конкурсъ до ч. 54 с. р. на обсаду *польского языка въ рускбй гiмназiи въ Коломыи* на — 13 годинъ тыжднево. Тымчасомъ *на посаду рускаго языка въ тбй гiмназiи* на 26 годинъ тыжднево *конкурсу нема*, бо мовлявъ, нема испытованыхъ кандидатбвъ, хочь се чиста брехня, всiмъ давно знана. Въ тбй справi якъ довiдуемо ся пытали приватно [чому не въ соймi?] рускi послы п. Бобжиньского. Вбнъ зъ-разу не хотiвъ про се и чути а потбмъ звинявъ ся тымъ, що сю справу референтъ любезнiйшiй нашъ инспекторъ п. Ив. Левицкiй, та що се лише по вбка, котру заразъ поправить ся. П. Левицкому ще нiколи не лучило ся помылитись на конкурсi до языка польского або якого иншого, але на рускбмъ вбльно; ану, не дай Боже, ще бы хто сказавъ, що яко Русинъ пбдпирае въ радi шкбльнбй справы рускi... хочь надъ все рускостiю всi Русины вже перейшли до порядку дневного. П. Бобжиньскiй обiцявъ поправити заразъ похибку, однакъ до нинiшного дня ви не поправивъ. У всiмъ тбмъ видно систематичну роботу. На посады для рускои мовы не розписуе ся конкурсбвъ, *испытованыхъ кандидатбвъ тримае ся на суплентурахъ*, а потбмъ зъ легкою рукою пише ся, що нема вбдповiдныхъ силъ до сего предмету! Сею тактикою очевидно вбдстрашуе ся и другихъ кандидатбвъ, що хотiли бы посвятити ся сему предметови, а потбмъ можна буде зъ чистою совiстiю не то не заводити, але ще й касувати рускiй языкъ по всiхъ гiмназiяхъ polskiej dzielnicy... Що оно до того иде, не треба широко розводити ся. По гiмназiяхъ рускихъ дирекцiи ретельно наклонюють ученикбвъ Русинбвъ вписувати ся на науку языка польского, а тымчасомъ якъ оно дiе ся по польскихъ гiмназiяхъ?! — *Р.*

— Въ справi торговли безрогами пишуть намъ зъ Рогатынського: Рiчь знана, що въ нашихъ господарствахъ єдиный ще дохбдъ е можливый зъ хову безрогiв. Однакъ торговлю безрогами змонополизувавъ на кiльканацять повiтбвъ одинъ купець и плативъ цiну низшу вбдъ коштбвъ продукцiи. Кровавою працею нашихъ господарiвъ збогачували ся згбинники. Дбйшло до того, що нашi селяне вже й нера о ховали безроги, бо оно зовсiмъ не выплачувало ся. Щобы тому зарадити, о. А. Пеленьскiй зъ Княгинич корганiзувавъ спблку селянъ и тi просто до Вiдня высылають свои безроги на торги вiденьскi. Высылка трехъ ваганбвъ на власну руку выкликала незвычайный рухъ въ торговли безрогами. Згбинникъ зъ Ходорова, що мае свбй рейонъ въ кiлькохъ повiтахъ, заразъ по першбмъ транспортi значно пбдвiсъ цiну, бо коли кiлька днiвъ передъ першимъ транспортомъ выпадало за кiльо живои ваги 17—22 кр. найбiльше, то теперь платять вбдъ 27—30 кр.

— Львбвскiй ратушь мае невдовзi бути зреставрованый и зъ-верху змiненый, що приспорить ему бiльше внiшнои красы. Плины перебудовы ладить уже мiскiй будовничiй урядъ.

— Зручнои крадежи довершивъ ночiю зъ дня 18 на 19 ого с. м. невыслiдженый досi злодiй въ Тисьменици. Дбставши ся до канцелярiи тамошного нотаря Шелевского и вырiзавши дiямантомъ шибу у вбкнi а вбдтакъ шибу въ шафi, злодiй забравъ зъ неи близько 1.500 зр.

— Заходомъ „Товариства приятелiвъ шкбльнои молодежи“ въ Надворнбй вбдбуде ся на дохбдъ убогои молодежи мiсцевыхъ шкблъ дня 1 п. ст. марта въ тамошнбй ратушевбй сали аматорске представлене зъ такою програмою: 1) польска деклямацiя: „За службою“ К. Уейсого; 2) представлене одно-актовои комедiи: „Зъ роспуки“ М. Гавалевича; 3) представлене „Наталки Полтавки“ Ив. Котляревского; 4) образъ зъ жавыхъ особъ: „Вернигора“ Матейка. Бiлетбвъ на представлене можна дбстати въ торговли п. Бариша, а вечеромъ при касi по цiнах: за крiсло въ першихъ рядахъ 1 зр., въ дальшихъ 70 кр.; за вступъ на салю 50 кр., на галерiю 20 кр.

— Засыпанй снiгомъ. Велика лавина зсунула ся въ вывбзъ св. Бернарда и засыпала славный пранють подорожныхъ. Часть будынку зъ рефектаремъ и кухнею обернулась въ руину; друга часть выдержала напбръ снiгу, такъ що черцi вспiли зъ другого поверха перекопати тунель и въ той способъ комунiковати ся зб свiтомъ. Зъ Аосты выслано туды роботникбвъ до вбдгребування засыпаныхъ.

— Дробнi вiсти. Гр. Цецилiя Баденьова, вдова по гр. Володиславi, а мати гр. Казимира и гр. Станислава Баденiхъ, померла вчера рано у Львовi въ 72-бмъ роцi життя. — Президентъ мiнистрбвъ гр. К. Бадени прибувъ вчера вечеромъ на похоронъ матери до Львова. — Превiдiю нотарiяльнои палаты у Львовi, опорожнену по смерти Ал. Ясеньского, обнимае нотарь Ленартовичь. — Другимъ директоромъ рбльничого банку именувала надзорча рада сеи институцiи п. Леоп. Вилимовского; першимъ директоромъ е п. Юл. Миколашь. — Сими днями вбдбуде ся вече женщинъ въ справi заснованя женьскои гiмназiи у Львовi. — Асистентомъ львбвского мiского фiзика именовано д-ра Ящурковского. — Експедицiя австрiйскихъ лiкарiвъ, выслана въ цiли розслiдженя чумы до Индiй, прибула дня 20 с. м. щасливо до Бомбаю. — Въ Городку знищивъ огонь минувшои недiлi сiмъ загородъ. — Въ польскбмъ историчнбмъ товариствi у Львовi вбдбудуть ся завтра мiсячнi зборы, въ шестi роковины смерти основателя пок. Ксав. Лiского. На зборахъ тыхъ выголосить д-ръ Ал. Чоловскiй вбдчитъ зъ исторiи калуского повiта.

Телеграмы „Дiла“.

Вiдень 26 лютого. Мабуть дбйшло вже до повнои згоды мiжь державами: Англiя пристала на жаданя Россiи и Австрiи, а за ви прикладомъ пбдуть такожь Италiя и Францiя. Амбасадоры державъ повiдомлять Порту о своiмъ намiрi, щобы въ имени султана взяти въ свои руки втихомирене Креты, и зажадають на те згоды султана. Крета дбстала бы широку автономiю, але пбдъ зверхництвомъ султана; Туреччина мала бы обмежити розпочату мобiлiзацiю такъ, щобы не треба було бояти ся нападу зъ ви стороны на Грецiю. Опбсля повiдомить ся о тбмъ самбмъ Грецiю и завбзве ся ви послiднымъ словомъ, щобы вбдкликала свое войско зъ Креты и свою фльоту. Те все мае стати ся сими днями.

Цiсарь вбдъiде на пригбри св. Мартина въ понедiлокъ.

Вчера около 200—300 студентбвъ выправило тутъ маniфестацiю, прихильну для Грецiи. Д-ръ Хрiзоманосъ запросивъ студентбвъ на зборы до университету. Коли ректоръ въ послiднiй хвили вбдмовивъ салi, пбшли студенты до поблизькои каварнi, де Хрiзоманосъ вбдчитавъ свои переклады кретеньскихъ поезiй. Явивъ ся комiсарь полiцiи и розвязавъ зборы. Студенты шумiли на улици и пбднимали оклики на честь Грецiи и Креты. Наконецъ удали ся передъ грецке посольство, вбднецъ удали ся передъ грецке посольство, вбдки лише зъ тяжкою бiдою можна ихъ було выперти. При тбмъ увязнено кiльканацять студентбвъ.

Берлинъ 26 лютого. Localanzeiger помiщае допись зъ Канеi въ донесенемъ, що командантъ англiйского корабля удавъ ся до табору повстанцiвъ, щобы ихъ вгамувати; але они заявили, що будуть бити ся поти, поки Крета не буде прилучена до Грецiи. Таку саму вбдповiдь давъ полковникъ Васосъ.

Канеа 26 лютого. Командanты европейскихъ кораблiвъ выдали проклямацiю, що окупацiю розширяють на заливъ Суду и долину помiжь Акротiрою, Галеною и Канеою, — значить, на весь пбвостровъ Акротiру.

Римъ 26 лютого. Въ Асмарi умеръ брасъ Алюла, одинъ зъ ватагбвъ абесиньскихъ въ послiднiй вбйнi зъ Iталiею.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— Для товариства св. Ап. Петра на будову церквей зложивъ Всч. о. Михайло Форись 6 зр. яко членьску вкладку за рбкъ 1897, а то вбдъ себе и вбдъ церквей въ Воли гологбрскбй и въ Зашковi.

Надбслане.

Змiна льокалю.

Найдешевшiй складъ товарбвъ оптичныхъ и механiчныхъ

ВЕНЕДИКТА Коперницкого

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. 1.

По цiнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборi окуляры, цвiкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ давбнкбвъ. — Замовленя зъ провинцiи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкiй Львбвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрацiи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинi 8-бй рано горячий снiдання.

ЦIННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сiканй легки	12 „
Флячки	12 „
Нбжка теляча зъ хрiномъ	10 „
Ковбаска зъ хрiномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обiдъ въ абонаментi	40 „

Всякi напитки въ найлiпшихъ родахъ по найумiренiйшихъ цiнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрацiи, даю вбдбираючимъ марки. — Найлiпшй вина по найдешевшихъ цiнахъ, почавши вбдъ 40 кр. лiтра.

71 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Академик

глядае лекцiи

на село.

Poste restante А. М. Львiв.

51 4—5

Женщина

зъ честнои рускои родины, лiтъ 34, приiме мiсце у самотного чоловiка будучого на якбмъ-небудь становиску; годить ся працювати найщирше. Вымоги малi. Ласкавi зголошеня на адресу: „ОЛЬГА“ Ста-
60 нiславбвъ poste restante. 2—3

Александеръ Царевичъ

-артистъ-малярь

(въ Кобиловолоках п. Янбвъ коло Теребовлi)

по довголiтнбй практицi въ краю и за границею приiмае вбдъ кiлькохъ лiтъ всi въ обсягъ церковнои штуки входячi працi, а именно: малюе церковнi образы до иконостасбвъ и престолбвъ; приiмае рiзьбарскi роботы по сли власныхъ плянбвъ у всiхъ жаданыхъ стиляхъ, вразъ зъ позолоченемъ; малюе стiны церковъ и т. п. Крбмъ того выготовляе портреты зъ фотографiй и зъ натуры. Пбдпимаючи ся всiхъ робботъ по дуже умiркованыхъ и приступныхъ цiнахъ а выконуючи все якъ найсовiстнiйше, въ доказъ чого предложити може свiдоцтва и похвальнi письма, мае вбнъ повну надiю, що Вечъ. Духовенство затямить собi ласкаво его адресу. 36 98 -?

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогiчного двотыжденникъ педагогiчно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовi ул. Вирменьска ч. 2. Предплата на цiлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1.60 кр. на чверть року 1 зр.

ПУШКИ до транспортованя молока обему 1/2 л. 1·50, 3/4 л. 1·60, 1 л. 1·70, 1 1/2 л. 1·85, 2 л. 2—, 2 1/2 л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелiзна у Львовi, площа Капiтульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

СИРОТА

зъ священичои родины, володiючи плавно нiмецкимъ языкомъ, глядае примiщеня до дiтей. Скорй зголошена до Адмiнiстрацiи „Дiла“.

Юлiянъ бар. Бруницкiй

въ Пбдгорцяхъ п. Стрый

припоручае

насiня ячменiвъ, вбвсiвъ, бараболь;

деревця овочевi;

поросята повнои крови Йоркширъ;

дрббъ расовый.

Цiнники на жадане gratis и franco.

61 2—15

При закупнi товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвiчальный редакторъ: Иванъ Белей. Папiръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнi Инстытуту Оссолiнiйского, пбдъ зарядомъ Iосифа Гузара.